

A R I S T O T E L I S

O P E R A

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

ACCEDUNT

INDICES SYLBURGIANI.

TOMUS I.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

ARISTOTELIS

ORGANON

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

INDEX CODICUM.

A. Codex Urbinas 35.

B. Marcianus 201.

C. Coislinianus 330.

D. Coislinianus 170.

^aΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ.

¹ΟΜΩΝΥΜΑ λέγεται ὡν ὄνομα μόνον κοινόν, ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα ^bλόγος τῆς οὐσίας ἕτερος, οἷον ζῶον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ γεγραμμένον. Τούτων γὰρ ὄνομα μόνον κοινόν, ² ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος· ^cἂν γάρ τις ἀποδιδῶ τί ἐστὶν αὐτῶν ἑκατέρῳ τὸ ζῶν εἶναι, ἴδιον ἑκατέρου λόγον ἀποδώσει. Συνώνυμα δὲ λέγεται ὡν τό τε ³ ὄνομα κοινόν καὶ ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ὁ αὐτός, οἷον ζῶον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς. Ὁ γὰρ ἄνθρωπος καὶ ⁴ ὁ βοῦς κοινῶ ὀνόματι προσαγορεύεται ζῶον, καὶ ὁ λόγος ^dδὲ τῆς οὐσίας ὁ αὐτός· ἐὰν γὰρ ἀποδιδῶ τις τὸν ἑκατέρου λόγον, τί ἐστὶν ^eαὐτῶν ἑκατέρῳ τὸ ζῶν εἶναι, τὸν αὐτὸν λόγον ἀποδώσει. Παρώνυμα δὲ λέγεται ὅσα ἀπὸ τινος δια- ⁵ φέροντα τῇ πτώσει τὴν κατὰ τοῦνομα προσηγορίαν ἔχει, οἷον ἀπὸ τῆς γραμματικῆς ὁ γραμματικὸς καὶ ἀπὸ τῆς ἀνδρείας ὁ ἀνδρείος.

Τῶν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκὴν λέγεται, τὰ δ' ² ἄνευ συμπλοκῆς. Τὰ μὲν οὖν κατὰ συμπλοκὴν οἷον ἄνθρωπος τρέχει, ἄνθρωπος νικᾷ· τὰ δ' ἄνευ συμπλοκῆς οἷον ἄνθρωπος, βοῦς, τρέχει, νικᾷ.

Τῶν ὄντων τὰ μὲν καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται, ἐν ὑπο- ² κειμένῳ δὲ οὐδενί ἐστὶν, οἷον ἄνθρωπος καθ' ὑποκειμένου μὲν

Codices Organi A.B.C, et C. ubi deficit, D. ^a Tit. κατηγορίαί περι τῶν δέκα γενικωτάτων γενῶν C. ^b λόγος post οὐσίας ponit C. ^c ἐὰν B. ^d δὲ om. A.C. ^e ἑκατέρῳ αὐτῶν C.

λέγεται τοῦ τινὸς ἀνθρώπου, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐδενί ἐστι· τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ μὲν ἐστι, καθ' ὑποκειμένου δὲ οὐδενὸς λέγεται (ἐν ὑποκειμένῳ δὲ λέγω, ὃ ἐν τινι μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον ἀδύνατον χωρὶς εἶναι τοῦ ἐν ᾧ ἐστίν), οἷον ^f ἢ τις γραμματικὴ ἐν ὑποκειμένῳ μὲν ἐστι τῇ ψυχῇ, καθ' ὑποκειμένου δ' οὐδενὸς λέγεται, καὶ τὸ τί λευκὸν ἐν ὑποκειμένῳ μὲν τῷ σώματι ἐστίν (ἅπαν γὰρ χρῶμα ἐν σώματι), καθ' ὑποκειμένου δὲ οὐδενὸς λέγεται· τὰ δὲ καθ' ὑποκειμένου τε λέγεται καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν, οἷον ἡ ἐπιστήμη ἐν ὑποκειμένῳ μὲν ἐστι τῇ ψυχῇ, καθ' ὑποκειμένου δὲ λέγεται τῆς γραμματικῆς· τὰ δὲ οὐτ' ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν οὔτε καθ' ὑποκειμένου ^g τινὸς λέγεται, οἷον ὁ τις ἄνθρωπος καὶ ὁ τις ἵππος· οὐδὲν γὰρ τῶν τοιούτων οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν οὔτε καθ' ὑποκειμένου λέγεται. ³ Ἀπλῶς δὲ τὰ ἄτομα καὶ ἐν ἀριθμῷ κατ' οὐδενὸς ^h ὑποκειμένου λέγεται, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ ἔνια οὐδὲν ⁱ κωλύει εἶναι· ἡ γὰρ τις γραμματικὴ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ^k μὲν ἐστι, ^l καθ' ὑποκειμένου δὲ οὐδενὸς λέγεται.

³ Ὄταν ἕτερον καθ' ἑτέρου κατηγορηται ὡς καθ' ὑποκειμένου, ὅσα κατὰ τοῦ κατηγορουμένου λέγεται, πάντα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ρηθήσεται, ^m οἷον ἄνθρωπος ⁿ κατὰ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου κατηγορεῖται, τὸ δὲ ζῶον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου· οὐκοῦν καὶ κατὰ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου ^o κατηγορηθήσεται τὸ ζῶον· ὁ γὰρ τις ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπός ἐστι καὶ ζῶον. { ^{εἰέρων γεγῶν}

² Τῶν ^{εἰέρων γεγῶν} ἑτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα τεταγμένων ἕτεραι τῷ εἶδει καὶ αἱ διαφοραί, οἷον ζῶου καὶ ἐπιστήμης· ζῶου μὲν γὰρ ^p διαφοραὶ τό τε πεζὸν καὶ τὸ δίπουν καὶ ^q τὸ πτηνὸν καὶ τὸ ἔνυδρον, ἐπιστήμης δὲ οὐδεμία τούτων· οὐ γὰρ ³ διαφέρει ἐπιστήμη ἐπιστήμης τῷ δίπους εἶναι. Τῶν δὲ γε ὑπ'

^f ἢ τις B. ^g τινὸς om. B.C. ^h ὑποκειμένου μὲν λέγεται C.
ⁱ κωλύει αὐτῶν εἶναι C. ^k μὲν om. B. et pr. A. ^l καθ'—λέγεται om. pr. B.
^m οἷον ὁ ἄνθρωπος pr. C. ⁿ κατὰ om. C. ^o τὸ ζῶον κατηγορηθήσεται C.
^p διαφοραὶ οἷον τό B.C. ^q τό τε πτηνὸν καὶ πεζὸν καὶ τὸ δίπουν καὶ ἔνυδρον A, τό τε πτηνὸν καὶ πεζὸν καὶ τὸ ἔνυδρον καὶ τὸ δίπουν C.

ἄλληλα γενῶν οὐδὲν κωλύει τὰς αὐτὰς διαφορὰς εἶναι· τὰ γὰρ ἐπάνω τῶν ὑπ' αὐτὰ γενῶν κατηγορεῖται, ὥστε ὅσαι τοῦ κατηγορουμένου διαφοραὶ εἰσι, τσαῦται καὶ τοῦ ὑποκειμένου ἔσονται.

Τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγομένων ἕκαστον ἦτοι 4 οὐσίαν σημαίνει ἢ ποσὸν ἢ ποιὸν ἢ πρὸς τι ἢ ποῦ ἢ ποτέ ἢ κείσθαι ἢ ἔχειν ἢ ποιεῖν ἢ πάσχειν. Ἔστι δὲ οὐσία μὲν ὡς 2 τύπῳ εἰπεῖν οἶον ἄνθρωπος, ἵππος· ποσὸν δὲ οἶον δίπηχυ, τρίπηχυ· ποιὸν δὲ ἰοῖον λευκόν, γραμματικόν· πρὸς τι δὲ οἶον διπλάσιον, ἥμισυ, μείζον· ποῦ δὲ οἶον ἐν Λυκείῳ, ἐν ἀγορᾷ· ποτέ δὲ οἶον ἔχθές, πέρυσιν· κείσθαι δὲ οἶον ἀνάκειται, κάθηται· ἔχειν δὲ οἶον ὑποδέδεται, ὥπλισται· ποιεῖν δὲ οἶον ἔτεμνει, καίει· πάσχειν δὲ οἶον ἔτεμνεται, καίεται. Ἐκαστον δὲ τῶν εἰρημένων αὐτὸ μὲν καθ' αὐτὸ ἐν οὐδεμιᾷ 3 καταφάσει λέγεται ἢ ἀποφάσει, τῇ δὲ πρὸς ἄλληλα τούτων συμπλοκῇ κατάφασις ἢ ἀπόφασις γίνεται. Ἀπασα γὰρ 4 δοκεῖ κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἦτοι ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς εἶναι· τῶν ὧν δὲ κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγομένων οὐδὲν οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψευδὸς ἐστίν, οἶον ἄνθρωπος, ἰοῖον, τρέχει, νικά

Οὐσία δὲ ἐστίν ἢ κυριώτατά τε καὶ πρώτως καὶ μά- 5 λιστα λεγομένη, ἢ μήτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται μήτ' ἐν ὑποκειμένῳ τινί ἐστίν, οἶον ὁ τις ἄνθρωπος ἢ ὁ τις ἵππος. Δεύτεραι δὲ οὐσῖαι λέγονται, ἐν οἷς εἶδεσιν αἱ πρώ- 2 τως οὐσῖαι λεγόμεναι ὑπάρχουσι, ταῦτά τε καὶ τὰ τῶν εἰδῶν τούτων γένη, οἶον ὁ τις ἄνθρωπος ἐν εἴδει μὲν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ, γένος δὲ τοῦ εἴδους ἐστὶ τὸ ζῶον· δεύ- 3 τεραι οὖν αὗται λέγονται οὐσῖαι, οἶον ὁ τις ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῶον. Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τῶν καθ' ὑπο- 3 κειμένου λεγομένων ἀναγκαῖον καὶ τοῦνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου, οἶον ὁ τις ἄνθρωπος καθ' ὑπο-

ἰ οἶον om. pr. A. ἡμισυ om. pr. B. ἔν ἀγορᾷ ἐν λυκείῳ B.C.
 ἔχθές C. ἔτεμνειν καίειν. ἔτεμνεσθαι καίεσθαι B.C.
 ὧν κατὰ μηδεμίαν δὲ C. ἰοῖον C. ὁ om. C.

κειμένου ^bλέγεται τοῦ τινὸς ἀνθρώπου, ^cκαὶ κατηγορεῖται γε
 τοῦνομα· τὸν γὰρ ἄνθρωπον τοῦ τινὸς ἀνθρώπου κατηγορή-
 4 σεις. Καὶ ὁ λόγος δὲ ὁ ^dτοῦ ἀνθρώπου κατὰ τοῦ τινὸς ἀν-
 θρώπου κατηγορηθήσεται· ὁ γὰρ τις ἄνθρωπος καὶ ἄνθρω-
 πὸς ἐστὶ ^eκαὶ ζῶον. Ὡστε καὶ τοῦνομα καὶ ὁ λόγος κατὰ τοῦ
 5 ὑποκειμένου κατηγορηθήσεται. Τῶν δ' ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων
 ἐπὶ μὲν τῶν πλείστων οὔτε τοῦνομα οὔθ' ὁ λόγος κατηγο-
 ρεῖται τοῦ ὑποκειμένου· ἐπ' ἐνίων δὲ τοῦνομα μὲν οὐδὲν κω-
 λύει κατηγορεῖσθαι ^fποτε τοῦ ὑποκειμένου, τὸν δὲ λόγον ἀδύ-
 νατον, οἷον τὸ λευκὸν ἐν ὑποκειμένῳ ὃν τῷ σώματι κατη-
 γορεῖται τοῦ ὑποκειμένου (λευκὸν γὰρ σῶμα λέγεται), ὁ
 δὲ λόγος ὁ τοῦ λευκοῦ οὐδέποτε κατὰ σώματος κατηγορη-
 6 θήσεται. Τὰ δ' ἄλλα πάντα ἤτοι καθ' ὑποκειμένων λέγεται
 τῶν πρώτων οὐσιῶν ἢ ἐν ὑποκειμέναις αὐταῖς ἐστίν. Τοῦτο
 δὲ φανερόν ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα προχειριζομένων, οἷον ^gτὸ
 ζῶον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται· οὐκοῦν καὶ κατὰ τοῦ
 τινὸς ἀνθρώπου ^hκατηγορηθήσεται τὸ ζῶον· εἰ γὰρ κατὰ μη-
 7 δενὸς τῶν τινῶν ἀνθρώπων, οὐδὲ κατὰ ἀνθρώπου ὄλως. Πά-
 λιν τὸ χρῶμα ἐν σώματι· οὐκοῦν καὶ ἐν τινὶ σώματι· εἰ γὰρ
 8 μὴ ἐν τινὶ τῶν καθ' ἕκαστα, οὐδὲ ἐν σώματι ὄλως. Ὡστε τὰ
 ἄλλα πάντα ἤτοι καθ' ὑποκειμένων ⁱλέγεται τῶν πρώτων οὐ-
 σιῶν ἢ ἐν ὑποκειμέναις αὐταῖς ἐστίν. Μὴ οὐσῶν οὖν τῶν πρώ-
 των οὐσιῶν ἀδύνατον τῶν ἄλλων τι ^kεῖναι.

9 Τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν μάλλον οὐσία τὸ εἶδος τοῦ
 γένους· ἔγγιον γὰρ τῆς πρώτης οὐσίας ἐστίν. Ἐὰν γὰρ ἀπο-
 διδῶ τις τὴν πρώτην οὐσίαν τί ἐστὶ, γνωριμώτερον καὶ οἰ-
 κειότερον ἀποδώσει τὸ εἶδος ἀποδιδούς ἢ περ τὸ γένος, οἷον
 τὸν τινὰ ἄνθρωπον ἀποδιδούς γνωριμώτερον ἢ ^lἀποδοίη ἄν-

^b λέγεται] μὲν λέγεται C. ^c καὶ om. pr. C. ^d τοῦ] κατὰ τοῦ B.C.
^e καὶ ζῶον om. pr. B.C. ^f ποτε om. B. ^g κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τὸ
 ζῶον C. ^h κατηγορηθήσεται τὸ ζῶον om. C. ⁱ λέγεται post οὐσιῶν
 ponit C. ^k post εῖναι A.B.C. addunt hæc: πάντα γὰρ τὰ ἄλλα ἤτοι καθ'
 ὑποκειμένων τούτων λέγεται ἢ ἐν ὑποκειμέναις αὐταῖς ἐστίν. Ὡστε μὴ οὐσῶν
 τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀδύνατον τῶν ἄλλων τι εῖναι. ^l ἀποδοίη τις ἄν-
 θρωπον C.

θρωπον ^m ἢ ζῶον ἀποδιδούς· τὸ μὲν γὰρ ἴδιον μᾶλλον τοῦ
 τινὸς ἀνθρώπου, τὸ δὲ κοινότερον. Καὶ τὸ τὶ δένδρον ἀποδι- 10
 δούς ⁿ γνωριμώτερον ἀποδώσει δένδρον ἀποδιδούς ἢ φυτόν.
^o Ἔτι αἱ πρῶται οὐσίαι διὰ τὸ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ὑποκει-
 σθαι καὶ πάντα τὰ ἄλλα κατὰ τούτων κατηγορεῖσθαι ἢ ἐν
 αὐταῖς εἶναι διὰ τοῦτο μάλιστα οὐσίαι λέγονται. Ὡς δέ 11
 γε αἱ πρῶται οὐσίαι πρὸς τὰ ἄλλα πάντα ἔχουσιν, οὕτω
 καὶ τὸ εἶδος πρὸς τὸ γένος ἔχει· ὑπόκειται ^q γὰρ τὸ εἶδος
 τῷ γένει· τὰ μὲν γὰρ γένη κατὰ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται,
 τὰ δὲ εἶδη ^r κατὰ τῶν γενῶν οὐκ ἀντιστρέφει. Ὡστε καὶ ἐκ 12
 τούτων τὸ εἶδος τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία. Αὐτῶν δὲ τῶν εἰ-
 δῶν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη, οὐδὲν μᾶλλον ἕτερον ἐτέρου οὐσία
 ἐστίν· οὐδὲν γὰρ οἰκειότερον ἀποδώσει κατὰ τοῦ τινὸς ἀν-
 θρώπου τὸν ἀνθρωπον ἀποδιδούς ἢ κατὰ τοῦ τινὸς ἵππου
 τὸν ἵππον. Ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐδὲν μᾶλ- 13
 λον ἕτερον ἐτέρου οὐσία ἐστίν· ^s οὐδὲν γὰρ μᾶλλον ὁ τις ἀν-
 θρωπος οὐσία ἢ ὁ τις βοῦς.

Εἰκότως δὲ μετὰ τὰς πρώτας οὐσίας μόνα τῶν ἄλλων 14
 τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη δεύτεραι οὐσίαι λέγονται· μόνα γὰρ
 δηλοῖ τὴν πρώτην οὐσίαν τῶν κατηγορουμένων. Τὸν γάρ 15
 τινα ἀνθρωπον εἰς ἀποδιδῶ τις τί ἐστὶ, τὸ μὲν εἶδος ἢ τὸ
 γένος ἀποδιδούς οἰκειῶς ἀποδώσει καὶ γνωριμώτερον ποιή-
 σει ἀνθρωπον ἢ ζῶον ἀποδιδούς· τῶν δ' ἄλλων ὅ τι ἀν-
 ἀποδιδῶ τις, ἀλλοτριῶς ἔσται ἀποδεδωκώς, οἷον λευκόν ἢ
^t τρέχει ἢ ὀτιοῦν τῶν τοιούτων ἀποδιδούς. Ὡστε εἰκότως ^u τῶν
 ἄλλων ταῦτα μόνα οὐσίαι λέγονται. Ἔτι αἱ πρῶται οὐσίαι 16
 διὰ το τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ^v ὑποκεῖσθαι κυριώτατα οὐσίαι
 λέγονται. Ὡς δέ γε αἱ πρῶται οὐσίαι πρὸς τὰ ἄλλα πάντα
 ἔχουσιν, οὕτω ^w τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη τῶν πρώτων οὐσιῶν πρὸς
 τὰ λοιπὰ πάντα ἔχει· κατὰ τούτων ^x γὰρ πάντα τὰ λοιπὰ

^m ἀποδιδούς ἢ ζῶον C. ⁿ γνωριμώτερον καὶ οἰκειότερον ἀποδώσει C.
^o ἔτι δὲ αἱ C. ^p αὐταῖς B.C. ^q γὰρ πως τὸ C. ^r κατὰ om. C.
^s οὐδὲ fortasse A. ^t τρέχει A. ^u ταῦτα μόνα τῶν ἄλλων C.
^v post ὑποκεῖσθαι editi καὶ τὰ ἄλλα πάντα κατὰ τούτων κατηγορεῖσθαι ἢ ἐν
 αὐταῖς εἶναι. ^w τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη C. ^x γὰρ ἅπαντα C.

- 17 κατηγορεῖται. Τὸν γὰρ τινα ἄνθρωπον ἐρεῖς γραμματικὸν οὐκοῦν καὶ ἄνθρωπον καὶ ζῶον γραμματικὸν ἐρεῖς. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
- 18 Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. Ἡ μὲν γὰρ πρώτη οὐσία οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶν οὔτε καθ' ὑποκειμένου λέγεται· τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν φανερόν 19 μὲν καὶ οὕτως ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐν ὑποκειμένῳ. Ὁ γὰρ ἄνθρωπος καθ' ὑποκειμένου μὲν τοῦ τινὸς ἀνθρώπου λέγεται, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐκ ἐστίν· οὐ γὰρ ἐν τῷ τινὶ ἀνθρώπῳ ὁ ἄνθρωπός ἐστιν. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ζῶον καθ' ὑποκειμένου μὲν λέγεται τοῦ τινὸς ἀνθρώπου, οὐκ ἐστὶ δὲ τὸ ζῶον ἐν τῷ τινὶ ἀνθρώπῳ. Ἐπι δὲ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων τὸ μὲν ὄνομα οὐδὲν 20 κωλύει κατηγορεῖσθαι ποτε τοῦ ὑποκειμένου, τὸν δὲ λόγον ἀδύνατον. Τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν κατηγορεῖται καὶ ὁ λόγος 21 κατὰ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ὀνόμα· τὸν γὰρ τοῦ ἀνθρώπου λόγον κατὰ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου κατηγορήσεις, καὶ τὸν τοῦ ζῴου ὡσαύτως. Ὡστε οὐκ ἂν εἴη ἡ οὐσία τῶν ἐν ὑποκειμένῳ.
- 22 Οὐκ ἴδιον δὲ τοῦτο ^z τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ ἡ διαφορὰ τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν. Τὸ γὰρ πεζὸν καὶ τὸ δίπουν καθ' ὑποκειμένου μὲν λέγεται τοῦ ἀνθρώπου, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐκ ἐστίν· οὐ γὰρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐστὶ ^a τὸ δίπουν ἢ τὸ πεζόν.
- 24 Καὶ ὁ λόγος δὲ κατηγορεῖται ὁ τῆς διαφορᾶς, καθ' οὗ ἂν λέγηται ἡ διαφορὰ, οἷον εἰ τὸ πεζὸν ^b κατὰ τοῦ ἀνθρώπου λέγεται, καὶ ὁ λόγος ὁ τοῦ πεζοῦ κατηγορηθήσεται τοῦ 25 ἀνθρώπου· πεζὸν γὰρ ἐστὶν ^c ὁ ἄνθρωπος. Μὴ ταραττέτω δὲ ἡμᾶς τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν ὡς ἐν ὑποκειμένοις ὄντα τοῖς ὅλοις, μὴ ποτε ἀναγκασθῶμεν οὐκ οὐσίας αὐτὰ φάσκειν εἶναι· οὐ γὰρ οὕτω τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ἐλέγετο τὰ ὡς μέρη ὑπάρχοντα ἐν τινι.
- 26 Ὑπάρχει δὲ ταῖς οὐσίαις καὶ ταῖς διαφοραῖς τὸ πάντα συνωνύμως ^d ἀπ' αὐτῶν λέγεσθαι. Πᾶσαι γὰρ αἱ ^e ἀπ' αὐτῶν

^y οὐκ εἰσὶν] οὐδεμία corr. C. ^z τῆς om. B.C. ^a τὸ δίπουν ἐστὶν C. ^b τοῦ post κατὰ om. B. ^c ὁ om. C. ^d ἀπ'] τὰ ἀπ' C. ^e ἀπὸ τούτων B.C.

κατηγορίαι ἤτοι κατὰ τῶν ἀτόμων κατηγοροῦνται ἢ κατὰ τῶν εἰδῶν. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς πρώτης οὐσίας οὐδεμία ἐστὶ ²⁷ κατηγορία· κατ' οὐδενὸς γὰρ ὑποκειμένου λέγεται· τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν τὸ μὲν εἶδος κατὰ τοῦ ἀτόμου κατηγορεῖται, τὸ δὲ γένος καὶ κατὰ τοῦ εἶδους καὶ κατὰ τοῦ ἀτόμου. Ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ ἰδιαφοραὶ κατὰ τῶν εἰδῶν καὶ κατὰ τῶν ²⁸ ἀτόμων κατηγοροῦνται. Καὶ τὸν λόγον δὲ ἐπιδέχονται αἱ πρώται οὐσίαι τὸν τῶν εἰδῶν καὶ τὸν τῶν γενῶν, καὶ τὸ εἶδος δὲ τὸν τοῦ γένους· ὅσα γὰρ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου λέγεται, ἔπαντα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ρηθήσεται. Ὡς- ²⁹ αὐτως δὲ καὶ τὸν τῶν διαφορῶν λόγον ἐπιδέχεται ἢ τὰ εἶδη καὶ τὰ ἄτομα. Συνώνυμα δὲ ἰγε ἦν ὦν καὶ τοῦνομα κοινὸν καὶ ὁ λόγος ὁ αὐτός, ὥστε πάντα τὰ ἀπὸ τῶν οὐσιῶν καὶ τὰ ἀπὸ τῶν διαφορῶν συνωνύμως λέγεται.

Πᾶσα δὲ οὐσία δοκεῖ τόδε τι σημαίνειν. Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ³⁰ πρώτων οὐσιῶν ἀναμφισβήτητον καὶ ἀληθές ἐστίν ὅτι τόδε τι σημαίνει· ἄτομον γὰρ καὶ ἐν ἀριθμῷ τὸ δηλούμενόν ἐστιν· ^κ ἐπὶ δὲ τῶν δευτέρων οὐσιῶν φαίνεται μὲν ὁμοίως τῷ σχήματι τῆς προσηγορίας τόδε τι σημαίνειν, ὅταν εἴπῃ ἄνθρωπον ἢ ζῶον, οὐ μὴν ἀληθές γε, ἀλλὰ μᾶλλον ποιόν τι σημαίνει· οὐ γὰρ ἐν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ὥσπερ ἡ πρώτη οὐσία, ἀλλὰ κατὰ πολλῶν ὁ ἄνθρωπος ¹ λέγεται καὶ τὸ ζῶον. Οὐχ ³¹ ἀπλῶς δὲ ποιόν τι σημαίνειν, ὥσπερ τὸ λευκόν. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο σημαίνει τὸ λευκόν ἀλλ' ἢ ποιόν. Τὸ ^μ δὲ εἶδος καὶ τὸ γένος περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφορίζει· ποιὰν γὰρ τινα οὐσίαν σημαίνει. Ἐπὶ πλείον δὲ τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει τὸν ἀφορισμὸν ποιεῖται· ὁ γὰρ ζῶον εἰπὼν ἐπὶ πλείον ^ν περιλαμβάνει ἢ ὁ τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀναμφισβήτητον καὶ ἀληθές ἐστίν ὅτι τόδε τι σημαίνει· ἄτομον γὰρ καὶ ἐν ἀριθμῷ τὸ δηλούμενόν ἐστιν· ἐπὶ δὲ τῶν δευτέρων οὐσιῶν φαίνεται μὲν ὁμοίως τῷ σχήματι τῆς προσηγορίας τόδε τι σημαίνειν, ὅταν εἴπῃ ἄνθρωπον ἢ ζῶον, οὐ μὴν ἀληθές γε, ἀλλὰ μᾶλλον ποιόν τι σημαίνει· οὐ γὰρ ἐν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ὥσπερ ἡ πρώτη οὐσία, ἀλλὰ κατὰ πολλῶν ὁ ἄνθρωπος λέγεται καὶ τὸ ζῶον. Οὐχ ἀπλῶς δὲ ποιόν τι σημαίνειν, ὥσπερ τὸ λευκόν. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο σημαίνει τὸ λευκόν ἀλλ' ἢ ποιόν. Τὸ δὲ εἶδος καὶ τὸ γένος περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφορίζει· ποιὰν γὰρ τινα οὐσίαν σημαίνει. Ἐπὶ πλείον δὲ τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει τὸν ἀφορισμὸν ποιεῖται· ὁ γὰρ ζῶον εἰπὼν ἐπὶ πλείον περιλαμβάνει ἢ ὁ τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀναμφισβήτητον καὶ ἀληθές ἐστίν ὅτι τόδε τι σημαίνει· ἄτομον γὰρ καὶ ἐν ἀριθμῷ τὸ δηλούμενόν ἐστιν· ἐπὶ δὲ τῶν δευτέρων οὐσιῶν φαίνεται μὲν ὁμοίως τῷ σχήματι τῆς προσηγορίας τόδε τι σημαίνειν, ὅταν εἴπῃ ἄνθρωπον ἢ ζῶον, οὐ μὴν ἀληθές γε, ἀλλὰ μᾶλλον ποιόν τι σημαίνει· οὐ γὰρ ἐν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ὥσπερ ἡ πρώτη οὐσία, ἀλλὰ κατὰ πολλῶν ὁ ἄνθρωπος λέγεται καὶ τὸ ζῶον. Οὐχ ἀπλῶς δὲ ποιόν τι σημαίνειν, ὥσπερ τὸ λευκόν. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο σημαίνει τὸ λευκόν ἀλλ' ἢ ποιόν. Τὸ δὲ εἶδος καὶ τὸ γένος περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφορίζει· ποιὰν γὰρ τινα οὐσίαν σημαίνει. Ἐπὶ πλείον δὲ τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει τὸν ἀφορισμὸν ποιεῖται· ὁ γὰρ ζῶον εἰπὼν ἐπὶ πλείον περιλαμβάνει ἢ ὁ τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀναμφισβήτητον καὶ ἀληθές ἐστίν ὅτι τόδε τι σημαίνει· ἄτομον γὰρ καὶ ἐν ἀριθμῷ τὸ δηλούμενόν ἐστιν· ἐπὶ δὲ τῶν δευτέρων οὐσιῶν φαίνεται μὲν ὁμοίως τῷ σχήματι τῆς προσηγορίας τόδε τι σημαίνειν, ὅταν εἴπῃ ἄνθρωπον ἢ ζῶον, οὐ μὴν ἀληθές γε, ἀλλὰ μᾶλλον ποιόν τι σημαίνει· οὐ γὰρ ἐν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ὥσπερ ἡ πρώτη οὐσία, ἀλλὰ κατὰ πολλῶν ὁ ἄνθρωπος λέγεται καὶ τὸ ζῶον. Οὐχ ἀπλῶς δὲ ποιόν τι σημαίνειν, ὥσπερ τὸ λευκόν. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο σημαίνει τὸ λευκόν ἀλλ' ἢ ποιόν. Τὸ δὲ εἶδος καὶ τὸ γένος περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφορίζει· ποιὰν γὰρ τινα οὐσίαν σημαίνει. Ἐπὶ πλείον δὲ τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει τὸν ἀφορισμὸν ποιεῖται· ὁ γὰρ ζῶον εἰπὼν ἐπὶ πλείον περιλαμβάνει ἢ ὁ τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀναμφισβήτητον καὶ ἀληθές ἐστίν ὅτι τόδε τι σημαίνει· ἄτομον γὰρ καὶ ἐν ἀριθμῷ τὸ δηλούμενόν ἐστιν· ἐπὶ δὲ τῶν δευτέρων οὐσιῶν φαίνεται μὲν ὁμοίως τῷ σχήματι τῆς προσηγορίας τόδε τι σημαίνειν, ὅταν εἴπῃ ἄνθρωπον ἢ ζῶον, οὐ μὴν ἀληθές γε, ἀλλὰ μᾶλλον ποιόν τι σημαίνει· οὐ γὰρ ἐν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ὥσπερ ἡ πρώτη οὐσία, ἀλλὰ κατὰ πολλῶν ὁ ἄνθρωπος λέγεται καὶ τὸ ζῶον. Οὐχ ἀπλῶς δὲ ποιόν τι σημαίνειν, ὥσπερ τὸ λευκόν. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο σημαίνει τὸ λευκόν ἀλλ' ἢ ποιόν. Τὸ δὲ εἶδος καὶ τὸ γένος περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφορίζει· ποιὰν γὰρ τινα οὐσίαν σημαίνει. Ἐπὶ πλείον δὲ τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει τὸν ἀφορισμὸν ποιεῖται· ὁ γὰρ ζῶον εἰπὼν ἐπὶ πλείον περιλαμβάνει ἢ ὁ τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀναμφισβήτητον καὶ ἀληθές ἐστίν ὅτι τόδε τι σημαίνει· ἄτομον γὰρ καὶ ἐν ἀριθμῷ τὸ δηλούμενόν ἐστιν· ἐπὶ δὲ τῶν δευτέρων οὐσιῶν φαίνεται μὲν ὁμοίως τῷ σχήματι τῆς προσηγορίας τόδε τι σημαίνειν, ὅταν εἴπῃ ἄνθρωπον ἢ ζῶον, οὐ μὴν ἀληθές γε, ἀλλὰ μᾶλλον ποιόν τι σημαίνει· οὐ γὰρ ἐν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ὥσπερ ἡ πρώτη οὐσία, ἀλλὰ κατὰ πολλῶν ὁ ἄνθρωπος λέγεται καὶ τὸ ζῶον. Οὐχ ἀπλῶς δὲ ποιόν τι σημαίνειν, ὥσπερ τὸ λευκόν. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο σημαίνει τὸ λευκόν ἀλλ' ἢ ποιόν. Τὸ δὲ εἶδος καὶ τὸ γένος περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφορίζει· ποιὰν γὰρ τινα οὐσίαν σημαίνει. Ἐπὶ πλείον δὲ τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει τὸν ἀφορισμὸν ποιεῖται· ὁ γὰρ ζῶον εἰπὼν ἐπὶ πλείον περιλαμβάνει ἢ ὁ τὸν ἄνθρωπον.

- 33 Οὐδέ γε τῷ ἀνθρώπῳ ἢ τῷ ζῳῳ οὐδέν ἐστιν ἐναντίον. Οὐκ ἴδιον δὲ ^ρτούτου τῆς οὐσίας, ^σἀλλὰ καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν, οἷον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ· τῷ γὰρ διπῆχει ^τἢ τριπῆχει οὐδέν ἐστιν ἐναντίον, οὐδέ ^υγε τοῖς δέκα, οὐδὲ τῶν τοιούτων οὐδενί, εἰ μὴ τις τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ φαίη ἐναντίον εἶναι ἢ τὸ μέγα τῷ μικρῷ. Τῶν δὲ ἀφωρισμένων ποσῶν οὐδέν οὐδενὶ ἐναντίον ἐστίν.
- 34 Δοκεῖ δὲ ἡ οὐσία μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. Λέγω δὲ οὐχ ὅτι οὐσία οὐσίας οὐκ ἔστι μᾶλλον ^νοὐσία καὶ ἥττον οὐσία (τούτο μὲν γὰρ εἴρηται ὅτι ἔστιν), ἀλλ' ὅτι ἐκάστη οὐσία τοῦθ' ὅπερ ἐστίν, οὐ λέγεται μᾶλλον καὶ ἥττον.
- 35 Οἷον εἰ ἔστιν ^ωαὕτῃ ἡ οὐσία ἄνθρωπος, οὐκ ^ξἔσται μᾶλλον καὶ ἥττον ἄνθρωπος, οὔτε αὐτὸς ἑαυτοῦ οὔτε ἕτερος ἑτέρου· οὐ γὰρ ἐστιν ἕτερος ἑτέρου μᾶλλον ἄνθρωπος, ὥσπερ τὸ λευκὸν ἕτερον ἑτέρου μᾶλλον ^υἔστι ^ζκαὶ ἥττον λευκόν, ^ακαὶ
- 36 καλὸν ἕτερον ἑτέρου μᾶλλον καλὸν καὶ ἥττον λέγεται. Καὶ αὐτὸ δὲ αὐτοῦ μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται, οἷον τὸ σῶμα λευκὸν ὃν μᾶλλον λευκὸν εἶναι λέγεται νῦν ἢ πρότερον, καὶ
- 37 θερμὸν ὃν μᾶλλον θερμὸν καὶ ἥττον λέγεται. Ἡ δὲ γε οὐσία οὐδέν μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται· οὐδέ ^βγὰρ ἄνθρωπος μᾶλλον νῦν ἄνθρωπος ^γἢ πρότερον λέγεται, οὐδέ ^δγε τῶν ἄλλων ^εοὐδέν, ὅσα ἐστὶν οὐσῖαι. Ὡστε οὐκ ἂν ἐπιδέχοιτο ἡ οὐσία τὸ μᾶλλον ^ϛκαὶ ἥττον.
- 38 Μάλιστα δὲ ἴδιον τῆς οὐσίας ^ςδοκεῖ εἶναι τὸ ταῦτόν καὶ ἐν ἀριθμῷ ὃν τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικόν, οἷον ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὐκ ἂν ἔχοι τις ^ητὸ τοιοῦτο προενεγκεῖν, ὅσα μὴ ^ιεἰσιν οὐσῖαι, ὃ ἐν ἀριθμῷ ὃν τῶν ἐναντίων δεκτικόν ἐστίν, οἷον τὸ χρῶμα, ὃ ἐστίν ἐν καὶ ταῦτόν ^κτῷ ἀριθμῷ, οὐκ ^λἔσται λευκὸν καὶ μέλαν, ^μοὐδ' ἡ αὕτη πράξις καὶ μία τῷ

^ρ τούτο post οὐσίας ponunt B.C. ^τ τῆς om. A. ^σ ἀλλὰ γὰρ καὶ A.B.C. ^τ ἢ τῷ τριπῆχει C, om. B. ^υ γε om. A.B. ^ν οὐσία καὶ ἥττον om. C. ^ω αὕτη C. ^ξ ἔστι C. ^υ ἔστιν ante ἕτερον ponit C. ^ζ καὶ ἥττον om. B.C. ^α καὶ καλὸν—λέγεται om. C. ^β γὰρ ὁ ἄνθρωπος C. ^γ λέγεται ἢ πρότερον C. ^δ γε om. C. ^ε οὐθέν A. ^ϛ καὶ τὸ ἥττον C. ^ς δοκεῖ ante ἴδιον ponit C. ^η τὸ τοιοῦτο om. C. et pr. B. ^ι ἐστίν οὐσα C. ^κ τῷ om. C. ^λ ἔστι C. ^μ οὐθ' C.

ἀριθμῶ οὐκ ἔσται φαῦλη καὶ σπουδαία· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ⁿ ὅσα μὴ εἰσιν οὐσίαι. Ἡ δὲ γε οὐσία ἐν καὶ 39 ταυτὸν ἀριθμῶ ὃν ^o δεκτικὸν τῶν ἐναντίων ἐστίν, οἷον ὁ τις ἄνθρωπος, εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὢν, ὅτε μὲν λευκὸς ὅτε δὲ μέλας γίνεται, καὶ θερμὸς καὶ ψυχρὸς, καὶ ^p φαῦλος καὶ σπουδαῖος. Ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδενὸς φαίνεται τὸ τοιοῦτον, εἰ ^q μὴ τις ἐνίστατο τὸν λόγον καὶ τὴν δόξαν φάσκων τῶν ^r ἐναντίων εἶναι δεκτικά. Ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος ^s ἀληθῆς καὶ ψευδῆς 40 ^t εἶναι δοκεῖ, οἷον εἰ ἀληθῆς εἴη ὁ λόγος ^u τὸ καθῆσθαι τινα, ἀναστάντος αὐτοῦ ^v ὁ αὐτὸς οὗτος λόγος ψευδῆς ἔσται. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δόξης· εἰ γὰρ τις ἀληθῶς δοξάζοι τὸ καθῆσθαι τινα, ἀναστάντος αὐτοῦ ^w ψευδῶς δοξάσει, τὴν αὐτὴν ἔχων περὶ αὐτοῦ δόξαν. Εἰ δὲ τις καὶ τοῦτο παρα- 41 δέχοιτο, ἀλλὰ τῷ γε τρόπῳ διαφέρει. Τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν οὐσιῶν αὐτὰ μεταβάλλοντα δεκτικὰ τῶν ἐναντίων ἐστὶ· ψυχρὸν γὰρ ἐκ θερμοῦ ^x γεγόμενον ^y μετέβαλεν (ἠλλοίωται γάρ) καὶ μέλαν ἐκ λευκοῦ καὶ σπουδαῖον ἐκ φαύλου. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ^z αὐτῶν μεταβολὴν δεχόμενον τῶν ἐναντίων ^a δεκτικόν ἐστίν. Ὁ δὲ λόγος καὶ 42 ἡ δόξα αὐτὰ μὲν ἀκίνητα πάντῃ πάντως διαμένει, τοῦ δὲ πράγματος κινουμένου ^b τὸ ἐναντίον περὶ αὐτὰ γίνεται· ὁ μὲν γὰρ λόγος διαμένει ὁ αὐτὸς τὸ καθῆσθαι τινα, τοῦ δὲ πράγματος κινήντος ὅτε μὲν ἀληθῆς ὅτε δὲ ψευδῆς λέγεται. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δόξης. Ὡστε τῷ τρόπῳ γε 43 ἴδιον ἂν εἴη τῆς οὐσίας τὸ κατὰ τὴν ^c ἐαυτῆς μεταβολὴν δεκτικὴν τῶν ἐναντίων εἶναι. Εἰ ^d δὲ τις καὶ ταῦτα παραδέχοιτο, τὸν λόγον καὶ τὴν δόξαν δεκτικὰ τῶν ἐναντίων εἶναι, οὐκ ^e ἔστιν ἀληθὲς τοῦτο. Ὁ γὰρ λόγος καὶ ἡ δόξα οὐ τῷ αὐτὰ δέχεσθαι τι τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικὰ λέγεται, ἀλλὰ τῷ

ⁿ ὅσαι A. ^o δεκτικὴ C. ^p φαῦλός τε γίνεται καὶ C. ^q μὴ ἄρα τις ἐνίσταται C. ^r ἐναντίων] τοιούτων A.B. ^s ἀληθῆς τε καὶ C.
^t δοκεῖ εἶναι C. ^u τὸ om. C. ^v ὁ αὐτὸς ψευδῆς λόγος ἔσται C.
^w ψεῦδος C. ^x γεγόμενον C. ^y μετέβαλλεν C. ^z αὐτὸ C.
^a ἐστὶ δεκτικόν C. ^b τὰ ἐναντία C. ^c αὐτῆς C. ^d δὴ A.B. et pr. C. ^e post ἔστιν in C. litura est litterarum duarum.

44 *περὶ ἕτερόν^d τι τὸ πάθος^e γεγενῆσθαι. Τῷ γὰρ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἢ μὴ εἶναι, τούτῳ καὶ ὁ λόγος ἀληθῆς ἢ ψευδῆς εἶναι λέγεται, οὐ τῷ^f αὐτὸς δεκτικὸς εἶναι τῶν ἐναντίων. Ἐπιπλῶς γὰρ οὐθὲν ὑπ' οὐδενὸς^g οὔτε^h ὁ λόγος κινεῖται οὔτε ἡ δόξα, ὥστε οὐκ ἂν εἴη δεκτικὰ τῶν ἐναντίων μηδενὸς ἐν αὐτοῖς γινο-*
 45 *μένου πάθους. Ἡ δὲ γε οὐσία τῷ αὐτῇ τὰ ἐναντία δέχεσθαι, τούτῳ δεκτικὴ τῶν ἐναντίων εἶναι λέγεται· νόσον γὰρ καὶ ὑγίειαν δέχεται, καὶ λευκότητα καὶ μελανίαν· καὶ ἕκαστον τῶν τοιούτων αὐτῇ δεχομένη τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικὴ λέγεται. Ὡστε ἴδιον ἂν οὐσίας εἴη τὸ ταυτὸν καὶ ἐν ἀριθμῷ ὃν δεκτικὸν εἶναι τῶν ἐναντίων κατὰ τὴνⁱ ἑαυτῆς μεταβολήν. Περὶ μὲν οὖν οὐσίας τοσαῦτα εἰρήσθω.*

6 *Τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ διωρισμένον, τὸ δὲ συνεχές, καὶ τὸ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων πρὸς ἄλληλα τῶν ἐν αὐτοῖς μορίων συνέστηκε, ^k τὸ δὲ^l οὐκ ἐξ ἐχόντων θέσιν. Ἐστὶ δὲ διωρισμένον μὲν οἷον ἀριθμὸς^m καὶ λόγος, συνεχές δὲⁿ οἷον γραμμῆ, ἐπιφάνεια, σῶμα, ἔτι δὲ παρὰ ταῦτα χρόνος καὶ τόπος. ² Τῶν μὲν γὰρ τοῦ ἀριθμοῦ μορίων οὐδεὶς ἐστὶ κοινὸς ὄρος, πρὸς ὃν συνάπτει τὰ μόρια αὐτοῦ, οἷον τὰ πέντε εἰ ἔστι τῶν δέκα μόριον, πρὸς^o οὐδένα κοινὸν ὄρον συνάπτει τὰ πέντε καὶ τὰ πέντε, ἀλλὰ διώριστα· καὶ τὰ τρία γε καὶ τὰ ἑπτὰ πρὸς οὐδένα κοινὸν ὄρον συνάπτει· οὐδ' ὅλως ἂν ἔχοις ἐπ' ἀριθμοῦ κοινὸν ὄρον λαβεῖν τῶν μορίων, ἀλλ' ^p ἀεὶ διώριστα ³ ὥστε ὁ μὲν ἀριθμὸς τῶν διωρισμένων ἐστίν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ λόγος τῶν διωρισμένων ἐστίν. Ὅτι μὲν γὰρ ποσὸν ἐστὶν ὁ λόγος, φανερόν· καταμετρεῖται γὰρ συλλαβῇ^q βραχεῖα καὶ μακρᾶ. Λέγω δὲ αὐτὸν τὸν μετὰ φωνῆς λόγον γιγνόμενον. Πρὸς οὐδένα γὰρ κοινὸν ὄρον αὐτοῦ τὰ μόρια συνάπτει· οὐ γὰρ ἔστι κοινὸς ὄρος πρὸς ὃν αἱ συλλαβαὶ ⁴ συνάπτουσιν, ἀλλ' ἐκάστη διώριστα αὐτῇ καθ' αὐτήν. Ἡ*

^d τὸ post τι om. A. ^e γίνεσθαι C. ^f αὐτὰ δεκτικὰ A.C. et corr. B. ^g οὐδὲ A. ^h ὁ om. A. ⁱ ἑαυτοῦ B, αὐτῆς C. ^k τὰ C.
^l ἐξ οὐκ B.C. ^m καὶ ὁ λόγος C. ⁿ οἷον om. A.B. ^o οὐδένα γὰρ κοινὸν B. et pr. C. ^p ἀεὶ om. A. ^q μακρᾶ καὶ βραχεῖα C.

δὲ γραμμὴ ^γσυνεχῆς ἐστίν· ἔστι γὰρ λαβεῖν κοινὸν ὄρον πρὸς ὃν τὰ μόρια αὐτῆς συνάπτει, στιγμὴν, καὶ τῆς ἐπιφανείας γραμμῆν· τὰ γὰρ τοῦ ἐπιπέδου μόρια πρὸς τινα κοινὸν ὄρον συνάπτει. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος ἔχοις ἂν λαβεῖν κοινὸν ὄρον, γραμμὴν ἢ ἐπιφάνειαν, πρὸς ^δ ἅ τὰ τοῦ σώματος μόρια συνάπτει. Ἔστι δὲ καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῶν τοιούτων· ὁ γὰρ νῦν χρόνος συνάπτει ^ε πρὸς τὸν παρεληλυθότα καὶ τὸν μέλλοντα. Πάλιν ὁ τόπος τῶν συν-5 ἐχῶν ἐστὶ· τόπον γάρ τινα τὰ τοῦ σώματος μόρια κατέχει, ἃ πρὸς τινα κοινὸν ὄρον συνάπτει· οὐκοῦν καὶ τὰ τοῦ τόπου μόρια, ἃ κατέχει ἕκαστον τῶν τοῦ σώματος μορίων, πρὸς τὸν αὐτὸν ὄρον συνάπτει πρὸς ὃν καὶ τὰ τοῦ σώματος μόρια. Ὡστε ^ζσυνεχῆς ἂν εἴη καὶ ὁ τόπος· πρὸς γὰρ ἓνα κοινὸν ὄρον αὐτοῦ τὰ μόρια ^ησυνάπτει.

Ἔτι ^θδὲ τὰ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων πρὸς ἄλληλα τῶν ἐν 6 αὐτοῖς μορίων συνέστηκε, τὰ δὲ ^ιοὐκ ἐξ ἐχόντων θέσιν, οἷον τὰ μὲν τῆς γραμμῆς μόρια θέσιν ^κἔχει πρὸς ἄλληλα· ἕκαστον γὰρ αὐτῶν κείται που, καὶ ἔχοις ἂν διαλαβεῖν καὶ ἀποδοῦναι ^λ ὅπου ἕκαστον κείται ἐν τῷ ἐπιπέδῳ καὶ πρὸς ποῖον μόριον τῶν λοιπῶν συνάπτει. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ τοῦ 7 ἐπιπέδου μόρια θέσιν ἔχει τινά· ὁμοίως γὰρ ἂν ἀποδοθῆι ἕκαστον οὗ κείται, καὶ ποῖα συνάπτει πρὸς ἄλληλα. καὶ τὰ τοῦ στερεοῦ δὲ ὡσαύτως, καὶ τὰ τοῦ τοποῦ. Ἐπὶ δέ γε τοῦ ἀριθμοῦ οὐκ ἂν ἔχοι τις ἐπιδείξαι ὡς τὰ μόρια αὐτοῦ θέσιν τινὰ ἔχει πρὸς ἄλληλα ἢ κείται που, ἢ ποῖα γε πρὸς ἄλληλα συνάπτει τῶν μορίων. Οὐδὲ τὰ τοῦ χρόνου ὑπομένει 8 γὰρ οὐδὲν τῶν τοῦ χρόνου μορίων· ὃ δὲ μὴ ἐστὶν ὑπομένον, πῶς ἂν τοῦτο θέσιν ^μτινὰ ἔχοι; ἀλλὰ μάλλον τάξιν τινὰ εἴποις ἂν ἔχειν τῷ τὸ μὲν πρότερον εἶναι τοῦ χρόνου τὸ δ' ὕστερον. Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ δὲ ὡσαύτως τῷ τὸ ἐν πρότερον ἀριθμῆσθαι τῶν δύο καὶ τὰ δύο τῶν τριῶν· καὶ οὕτω τάξιν

^γ συνεχῆς C. ^δ ὃν C. ^ε πρὸς τε τὸν B.C. ^ζ συνεχῆς C.
^η συνάπτει τὰ μόρια C. ^θ δὲ καὶ τὰ C. ^ι ἐξ οὐκ C. ^κ ἔχοι A.B.
^λ οὗ B.C. ^μ ἔχοι τινὰ C.

- 9 τινὰ ἂν ἔχοι, θέσιν δὲ οὐ πάνυ λάβοις ἄν. Καὶ ὁ λόγος δὲ ὡσαύτως· οὐδὲν γὰρ ὑπομένει τῶν μορίων αὐτοῦ, ἀλλ' εἴρηται τε καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι τοῦτο λαβεῖν, ὥστε οὐκ ἂν εἴη θέσις τῶν μορίων αὐτοῦ, εἴγε μηδὲν ὑπομένει. Τὰ μὲν οὖν ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν μορίων συνέστηκε, τὰ δὲ ^dοὐκ ἐξ ἐχόντων θέσιν.
- 10 Κυρίως δὲ ποσὰ ταῦτα μόνα λέγεται τὰ εἰρημένα, τὰ δὲ ἄλλα πάντα κατὰ συμβεβηκός· εἰς ταῦτα γὰρ ἀποβλέποντες καὶ τᾶλλα ποσὰ λέγομεν, οἷον πολὺ τὸ λευκὸν λέγεται τῷ τὴν ἐπιφάνειαν πολλὴν εἶναι, καὶ ἡ πρᾶξις μακρὰ τῷ γε τὸν χρόνον πολὺν εἶναι, καὶ ἡ κίνησις πολλή. Οὐ γὰρ καθ' αὐτὸ
- 11 ἕκαστον τούτων ποσὸν λέγεται. Οἷον ἂν ἀποδιδῶ τις πόση τις ἡ πρᾶξις ἐστι, τῷ χρόνῳ ὀριεῖ, ^eἐνιαυσιαίαν ἢ οὕτω πως ἀποδιδούς. Καὶ τὸ λευκὸν ποσὸν τι ἀποδιδούς τῇ ἐπιφανείᾳ ὀριεῖ· ὅση γὰρ ἂν ἡ ἐπιφάνεια ἦ, τοσοῦτον καὶ τὸ λευκὸν ^fφήσειεν ἂν εἶναι. Ὡστε μόνα ^gκυρίως καὶ καθ' αὐτὰ ποσὰ λέγεται τὰ εἰρημένα, τῶν δὲ ἄλλων ^hοὐδὲν καθ' αὐτό, ἀλλ' ⁱεἰ ἄρα, ^kκατὰ συμβεβηκός.
- 12 Ἐπι τῷ ποσῷ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἀφωρισμένων φανερόν ὅτι οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, οἷον τῷ διπλήχει ἢ τριπλήχει ἢ τῇ ἐπιφανείᾳ ἢ τῶν τοιούτων τινί· οὐδὲν γὰρ ἐστὶν ^lαὐτοῖς ἐναντίον, εἰ μὴ ^mἄρα τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ
- 13 φαίη τις εἶναι ἐναντίον ἢ ⁿτὸ μέγα τῷ μικρῷ. Τούτων δὲ οὐδὲν ἐστὶ ποσὸν ἀλλὰ τῶν πρὸς τι· οὐδὲν γὰρ αὐτὸ καθ' αὐτὸ μέγα λέγεται ἢ μικρόν, ἀλλὰ τῷ πρὸς ἕτερον ἀναφέρεσθαι, οἷον ὄρος μὲν μικρὸν λέγεται, κέγχρος δὲ μεγάλη τῷ τὴν μὲν τῶν ὁμογενῶν ^oμείζονα εἶναι, τὸ δὲ ἔλαττον τῶν ὁμογενῶν. Οὐκοῦν πρὸς ἕτερον ἢ ἀναφορά, ἐπεὶ εἴγε καθ' αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα ἐλέγετο, οὐκ ἂν ποτε τὸ μὲν ὄρος μι-
- 14 κρὸν ἐλέγετο, ἢ δὲ κέγχρος μεγάλη. Πάλιν ἐν μὲν τῇ κώμη

^d ἐξ οὐκ C. ^e ἐνιαυσιαία A. ^f φήσεις B. et pr. C, φήσει corr. C.
^g κυρίως ποσὰ καθ' αὐτὰ B.C. ^h οὐδὲν αὐτὸ καθ' B. ⁱ εἰ] codices ἦ.
^k κατὰ om. A. ^l αὐτῶν A.B.C. ^m ἄρα om. B.C. ⁿ τὸν μέγαν
pr. B. ^o μείζων pr. B, μείζον' corr. B, μείζων pr. C, μείζω corr. C.

φαιμέν πολλοὺς ἀνθρώπους εἶναι, ἐν Ἐπίκουρῳ δὲ ὀλίγους πολ-
 λαπλασίους αὐτῶν ὄντας, καὶ ἐν μὲν τῇ οἰκίᾳ πολλοὺς, ἐν δὲ
 τῷ θεάτρῳ ὀλίγους πολλῷ πλείους ὄντας. Ἔτι τὸ μὲν δίπηχυ 15
 καὶ τρίπηχυ καὶ ἕκαστον τῶν τοιούτων ποσὸν σημαίνει, τὸ
 δὲ μέγα ἢ μικρὸν οὐ σημαίνει ποσὸν ἀλλὰ μάλλον πρὸς τι
 πρὸς γὰρ ἕτερον θεωρεῖται τὸ μέγα ῥ καὶ τὸ μικρὸν. Ὡστε
 φανερόν ὅτι ταῦτα τῶν πρὸς τί ἐστίν. Ἔτι εἴαν τε τιθῆ τις 16
 ταῦτα ποσὰ εἶναι εἴαν τε μὴ τιθῆ, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἐναντίον
 οὐδέν· ὃ γὰρ μὴ ἐστίν αὐτὸ καθ' αὐτὸ λαβεῖν ἀλλὰ πρὸς
 ἕτερον ἠ αναφέρεται, πῶς ἂν φαίη τις τούτῳ τι ἐναντίον; ἔτι
 δὲ εἰ ἔσται τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐναντία, συμβήσεται τὸ
 αὐτὸ ἅμα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεσθαι καὶ αὐτὰ ἑαυτοῖς εἶναι
 ἐναντία. Συμβαίνει γάρ ποτε ἅμα τὸ αὐτὸ μέγα τε καὶ μι- 17
 κρὸν ῥ εἶναι· ἔστι γὰρ πρὸς μὲν τοῦτο μικρὸν, πρὸς ἕτερον
 δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο μέγα. Ὡστε τὸ αὐτὸ καὶ μέγα καὶ μικρὸν
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἶναι συμβαίνει ὥστε ἅμα τὰ ἐναντία
 ἐπιδέχεσθαι. Ἄλλ' οὐδὲν δοκεῖ ἅμα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεσθαι, 18
 οἷον ἐπὶ τῆς οὐσίας· δεκτικὴ μὲν τῶν ἐναντίων δοκεῖ εἶναι,
 ἀλλ' οὐτι γὰρ ἅμα νοσεῖ καὶ ὑγιαίνει. Ἄλλ' οὐδὲ λευκὸν καὶ
 μέλαν ἐστίν ἅμα. Ἄλλ' οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἐστίν ὃ ἅμα τὰ
 ἐναντία ἐπιδέχεται. Καὶ αὐτὰ δ' ῥ ἑαυτοῖς συμβαίνει ἐναντία 19
 εἶναι. Εἰ γὰρ ἐστὶ τὸ μέγα τῷ μικρῷ ἐναντίον, τὸ δ' αὐτὸ
 ἐστὶν ῥ ἅμα μέγα καὶ μικρὸν, ῥ αὐτὸ ἑαυτῷ εἶη ἂν ἐναντίον.
 Ἄλλὰ τῶν ἀδυνάτων ἐστὶν αὐτὸ ἑαυτῷ εἶναι ῥ τι ἐναντίον. 20
 Οὐκ ἔστιν ἄρα τὸ μέγα τῷ μικρῷ ἐναντίον, οὐδὲ τὸ πολὺ τῷ
 ὀλίγῳ. Ὡστε εἰ καὶ μὴ τῶν πρὸς τι ταῦτά τις ἐρεῖ ἀλλὰ
 τοῦ ποσοῦ, οὐδὲν ἐναντίον ἔξει.

Μάλιστα δὲ ἡ ἐναντιότης τοῦ ποσοῦ περὶ τὸν τόπον 21
 δοκεῖ ὑπάρχειν. Τὸ γὰρ ἄνω τῷ κάτω ἐναντίον τιθέασι, τὴν
 πρὸς τὸ μέσον χώραν κάτω λέγοντες διὰ ῥ τὸ πλείστην τῷ
 μέσῳ διάστασιν πρὸς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου εἶναι. Ἐοίκασι 22

ῥ καὶ τὸ om. pr. C. ῥ ἀναφέροντα pr. C, ἀναφέζονται pr. B.
 ῥ εἶναι om. B. ῥ αὐτοῖς B. ῥ ἅμα] ἅμα καὶ B. ῥ αὐτὸ] καὶ
 αὐτὸ B. ῥ τι om. B.C. ῥ τὸ] τὴν pr. A.

δὲ καὶ τὸν τῶν ἄλλων ^x ἐναντίων ὄρισμὸν ἀπὸ τούτων ἐπιφέρειν· τὰ γὰρ πλείστον ἀλλήλων διεστηκότα τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἐναντία ὀρίζονται.

23 Οὐ δοκεῖ δὲ τὸ ποσὸν ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον ^y καὶ ἥττον, οἷον τὸ δίπηχυν· οὐ γὰρ ἐστὶν ἕτερον ἐτέρου μᾶλλον δίπηχυν. Οὐδ' ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ, οἷον τὰ τρία τῶν πέντε οὐδὲν μᾶλλον ^z τὰ τρία, οὐδὲ τὰ ^a πέντε τῶν τριῶν. ^b Οὐδὲ χρόνος ἕτερος 24 ἐτέρου μᾶλλον χρόνος εἶναι λέγεται. Οὐδ' ἐπὶ τῶν εἰρημένων ὅλως οὐδενὸς τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον λέγεται. ^v Ὡστε καὶ τὸ ποσὸν οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον.

25 ^v Ἴδιον δὲ μάλιστα τοῦ ποσοῦ τὸ ἴσον τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι. ^v Ἐκαστον γὰρ τῶν εἰρημένων ^c ποσῶν ἴσον τε καὶ ἄνισον λέγεται, οἷον σῶμα καὶ ἴσον καὶ ἄνισον λέγεται, καὶ ^d χρόνος καὶ ἴσος καὶ ^e ἄνισος. ^v Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλ- 26 λων τῶν ῥηθέντων ἕκαστον ἴσον τε καὶ ἄνισον λέγεται. Τῶν δὲ λοιπῶν ὅσα ^f μὴ ἐστὶ ποσά, οὐ πάνυ ἂν δόξαι ^g ἴσα τε καὶ ἄνισα λέγεσθαι, οἷον ἡ διάθεσις οὐ πάνυ ἴση τε καὶ ἄνισος λέγεται, ἀλλὰ μᾶλλον ὁμοία, καὶ τὸ λευκὸν ἴσον τε καὶ ἄνισον οὐ ^h πάνυ, ἀλλ' ὁμοιον. ^v Ὡστε τοῦ ποσοῦ μάλιστα ἂν εἴη ἴδιον τὸ ἴσον τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι.

7 Πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται, ὅσα αὐτὰ ἄπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται, ἢ ὀπωσοῦν ἄλλως πρὸς ἕτερον, οἷον τὸ μείζον τοῦθ' ὄπερ ἐστὶν ἐτέρου λέγεται· ⁱ τινὸς γὰρ λέγεται μείζον· καὶ τὸ διπλάσιον τοῦθ' ὄπερ ἐστὶν ἐτέρου λέγεται· τινὸς γὰρ διπλάσιον λέγεται. ^v Ὡσαύτως δὲ καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. ^v Ἔστι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν πρὸς τι οἷον ἕξις, διά- 2 θεσις, αἴσθησις, ἐπιστήμη, θέσις. Πάντα γὰρ τὰ εἰρημένα αὐτὰ ἄπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται καὶ οὐκ ἄλλο τι· ἢ γὰρ ἕξις τινὸς ἕξις λέγεται καὶ ἢ ἐπιστήμη τινὸς ἐπιστήμη καὶ ἢ θέσις τινὸς θέσις, καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὡσαύτως. Πρὸς τι

^x ἐναντίον pr. A. ^y καὶ τὸ ἥττον B.C. ^z τὰ] πέντε ἢ B, om. C.
^a πέντε] τρία B. ^b οὐδὲ] οὐδέ γε B. ^c ποσῶν] ποσῶν καὶ A.C.
^d χρόνος] ἀριθμὸς B.C. ^e ἄνισος] ἄνισος λέγεται, καὶ χρόνος καὶ ἴσος καὶ ἄνισος B.C. ^f μὴ ἐστὶ] ἐστὶν οὐ C. ^g ἴσον τε καὶ ἄνισον A.B.C.
^h πάνυ] πάνυ λέγεται C. ⁱ τινὸς] μείζον τινὸς A.B.

οὖν ἐστὶν ὅσα αὐτὰ ἄπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται, ἢ ὅπως οὖν ἄλλως πρὸς ἕτερον, οἷον ὅρος μέγα λέγεται πρὸς ἕτερον· πρὸς τι γὰρ μέγα λέγεται τὸ ὅρος· καὶ τὸ ὅμοιον τινὶ ὅμοιον λέγεται, καὶ τὰ ἄλλα δὲ τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως πρὸς τι λέγεται. ^kἘτι δὲ καὶ ἡ ἀνάκλισις καὶ ἡ στάσις καὶ ἡ καθέ-³δρα θέσεις τινές, ἡ δὲ θέσις τῶν πρὸς τι. Τὸ δὲ ^lἀνακεῖσθαι ἢ ἐστάναι ἢ καθῆσθαι αὐτὰ μὲν οὐκ εἰσὶ θέσεις, παρωνύμως δὲ ἀπὸ τῶν εἰρημένων θέσεων λέγεται.

Ἐπίστανται δὲ καὶ ἐναντιότης ἐν τοῖς πρὸς τι, οἷον ^mἀρετὴ ⁴κακία ἐναντίον, ἐκάτερον ὃν τῶν πρὸς τι, καὶ ἐπιστήμη ἀγνοία. Οὐ πᾶσι δὲ τοῖς πρὸς τι ὑπάρχει τὸ ἐναντίον· τῷ γὰρ διπλασίῳ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, οὐδὲ τῷ τριπλασίῳ, οὐδὲ τῶν τοιούτων ⁿοὐδενί.

Δοκεῖ δὲ καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχεσθαι τὰ ⁵πρὸς τι· ὅμοιον γὰρ καὶ ἀνόμοιον μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται, καὶ ἴσον καὶ ἄνισον μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται, ἐκάτερον αὐτῶν πρὸς τι ὄν· τό τε γὰρ ὅμοιον τινὶ ὅμοιον λέγεται καὶ τὸ ^oἀνόμοιον τινὶ ἀνόμοιον. Οὐ πάντα δὲ ^pτὰ πρὸς τι ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον ^qκαὶ ἥττον· τὸ γὰρ διπλάσιον ^rοὐ λέγεται μᾶλλον καὶ ἥττον διπλάσιον, οὐδὲ τῶν τοιούτων οὐδέν.

Πάντα δὲ τὰ πρὸς τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται, οἷον ⁶ὁ δούλος δεσπότης δούλος λέγεται καὶ ὁ δεσπότης δούλου δεσπότης, καὶ τὸ διπλάσιον ^sἡμίσεως διπλάσιον καὶ τὸ ἡμισυ διπλασίον ἡμισυ, καὶ τὸ μείζον ἐλάττωνος μείζον καὶ τὸ ἔλαττον μείζονος ἔλαττον. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ⁷πλὴν τῇ πτώσει ἐνίοτε διοίσει κατὰ τὴν λέξιν, οἷον ἡ ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ λέγεται ἐπιστήμη καὶ τὸ ἐπιστητὸν ἐπιστήμη ἐπιστητόν, καὶ ἡ αἴσθησις αἰσθητοῦ αἴσθησις καὶ τὸ αἰσθητὸν αἰσθήσει αἰσθητόν. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐνίοτε οὐ δόξει ⁸

^k ἔστι B. ^l ἀνακεκλίσθαι corr. A. ^m ἀρετὴ κακία C. ⁿ οὐδενί] τινί C. ^o ἀνόμοιον τινὶ ἀνόμοιον] ἄνισον τινὶ ἄνισον B, ἀνόμοιον τινὶ ἀνόμοιον καὶ τὸ ἄνισον τινὶ ἄνισον C. ^p τὰ πρὸς τι om. A. ^q καὶ τὸ ἥττον C. ^r οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ (τὸ C.) ἥττον, οὐδὲ A.C. ^s ἡμίσεως B.C.

ἀντιστρέφειν, ἐὰν μὴ οἰκείως πρὸς ὃ λέγεται ἀποδοθῆ, ἀλλὰ
 διαμάρτη ὁ ἀποδιδούς, οἷον τὸ πτερόν ἐὰν ἀποδοθῆ ὄρνιθος,
 9 οὐκ ἀντιστρέφει ὄρνις πτεροῦ. Οὐ γὰρ οἰκείως τὸ πρῶτον
 ἀποδέδοται πτερόν ὄρνιθος· οὐ γὰρ ἦ ὄρνις, ταύτη τὸ πτε-
 ρὸν αὐτοῦ λέγεται, ἀλλ' ἦ πτερωτόν ἐστι· πολλῶν γὰρ καὶ
 10 ἄλλων πτερά ἐστιν, ἃ οὐκ εἰσὶν ὄρνιθες. Ὡστε ἐὰν ἀποδοθῆ
 οἰκείως, καὶ ἀντιστρέφει, οἷον τὸ πτερόν πτερωτοῦ πτερόν
 11 καὶ τὸ πτερωτόν πτερωῶ πτερωτόν. Ἐνίοτε δὲ καὶ ὀνοματο-
 ποιεῖν ἴσως ἀναγκαῖον, ἐὰν μὴ κείμενον ἦ ὄνομα πρὸς ὃ οἰκείως
 ἂν ἀποδοθῆ, οἷον τὸ πηδάλιον ὕτου πλοίου ἐὰν ἀποδοθῆ,
 οὐκ οἰκεία ἢ ἀπόδοσις γίνεται· οὐ γὰρ ἦ πλοῖον, ταύτη
 αὐτοῦ τὸ πηδάλιον λέγεται· ἐστι γὰρ πλοῖα ὧν οὐκ ἐστι
 πηδάλια. Διὸ οὐκ ἀντιστρέφει· τὸ γὰρ πλοῖον οὐ λέγεται
 πηδαλίου πλοῖον. Ἄλλ' ἴσως οἰκειότερα ἂν ἢ ἀπόδοσις εἴη,
 εἰ οὕτω πως ἀποδοθῆ, τὸ πηδάλιον πηδαλιωτοῦ πηδάλιον,
 12 ἢ ὁπωσοῦν ἄλλως ὄνομα ὡ γὰρ οὐ κείται. Καὶ ἀντιστρέφει
 γε, ἐὰν οἰκείως ἀποδοθῆ· τὸ γὰρ πηδαλιωτόν πηδαλίῳ πη-
 δαλιωτόν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, οἷον ἢ κεφαλὴ
 οἰκειότερος ἂν ἀποδοθῆ κεφαλωτοῦ ἢ ζῶον ἀποδιδόμενη
 οὐ γὰρ ἦ ζῶον, κεφαλὴν ἔχει· πολλὰ γὰρ τῶν ζῶων κεφα-
 13 λὴν οὐκ ἔχει. Οὕτω δὲ ῥᾶστα ἂν ἴσως τις ἁλάβοι οἷς μὴ
 κείται ὀνόματα, εἰ ἀπὸ τῶν πρώτων καὶ τοῖς πρὸς ὕ αὐτὰ
 ἀντιστρέφουσι τιθεῖν τὰ ὀνόματα, ὥσπερ ἐπὶ τῶν προειρη-
 μένων ἀπὸ τοῦ πτεροῦ τὸ πτερωτόν καὶ ἀπὸ τοῦ πηδαλίου
 14 τὸ πηδαλιωτόν. Πάντα οὖν τὰ πρὸς τι, ἐὰν περ οἰκείως
 ἀποδιδῶται, πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται, ἐπεὶ ἐὰν γε πρὸς
 τὸ τυχόν ἀποδιδῶται καὶ μὴ πρὸς αὐτὸ ὃ λέγεται, οὐκ ἀν-
 15 τιστρέφει. Λέγω δὲ ὅτι οὐδὲ τῶν ὁμολογουμένως πρὸς
 ἀντιστρέφοντα λεγομένων, καὶ ὀνομάτων αὐτοῖς κειμένων,
 οὐδὲν ἀντιστρέφει, ἐὰν πρὸς τι τῶν συμβεβηκότων ἀποδιδῶ-
 ται καὶ μὴ πρὸς αὐτὸ ὃ λέγεται, οἷον ὁ δούλος ἐὰν μὴ δε-
 σπότην ἀποδοθῆ ἀλλ' ἀνθρώπου ἢ δίποδος ἢ ὄτουοῦν τῶν

^t αὐτῆς corr. A. ^u ὄρνιθος A. ^v τοῦ om. B. ^w γὰρ αὐτοῦ
 οὐ C. ^x λαμβάνου B. ^y αὐτὰ] ἃ pr. B.

τοιούτων, οὐκ ἀντιστρέφει· οὐ γὰρ οἰκεία ἢ ἀπόδοσις ἐστίν.
 Ἔτι δ' εἰάν μὲν τι οἰκείως ἀποδομένον ^z ἢ πρὸς ὃ λέγεται, ¹⁶
 πάντων περιαιρουμένων τῶν ἄλλων ὅσα συμβεβηκότα ἐστί,
 καταλειπομένου δὲ μόνου τούτου πρὸς ὃ ἀπεδόθη οἰκείως, αἰεὶ
 πρὸς αὐτὸ ρηθήσεται, οἷον ὁ δούλος εἰάν πρὸς δεσπότην λέ-
 γηται, περιαιρουμένων τῶν ἄλλων ^a ἀπάντων ὅσα συμβεβη-
 κότα ἐστί τῷ δεσπότη, οἷον τὸ δίποδι εἶναι καὶ τὸ ἐπιστήμης
 δεκτικῷ καὶ ^b τὸ ἀνθρώπῳ, καταλειπομένου δὲ μόνου τοῦ δε-
 σπότην εἶναι, αἰεὶ ὁ δούλος πρὸς αὐτὸ ρηθήσεται· ὁ γὰρ δούλος
 δεσπότητος δούλος ^c λέγεται. Ἐάν δέ γε μὴ οἰκείως ἀποδοθῆ πρὸς ¹⁷
 ὃ ποτε λέγεται, περιαιρουμένων μὲν τῶν ἄλλων, καταλειπομέ-
 νου δὲ μόνου τοῦ πρὸς ὃ ἀπεδόθη, οὐ ρηθήσεται πρὸς αὐτό.
 Ἀποδοδόσθω γὰρ ὁ δούλος ἀνθρώπου καὶ τὸ πτερὸν ὄρνιθος,
 καὶ περιηρήσθω τοῦ ἀνθρώπου τὸ ^d δεσπότην αὐτὸν εἶναι· οὐ
 γὰρ ἔτι ^e ὁ δούλος πρὸς ἀνθρώπον ρηθήσεται· μὴ γὰρ ὄντος
 δεσπότητος οὐδὲ δούλος ἐστίν. Ὡσαύτως ^f καὶ τοῦ ὄρνιθος
 περιηρήσθω τὸ πτερωτῷ εἶναι· οὐ γὰρ ἔτι ἔσται ^ε τὸ πτερὸν
 τῶν πρὸς τι· μὴ γὰρ ὄντος ^h πτερωτοῦ οὐδὲ πτερὸν ἔσται
 τινός. Ὡστε δεῖ μὲν ἀποδιδόναι πρὸς ὃ ποτε οἰκείως λέ- ¹⁸
 γεται. Καὶ μὲν ὄνομα ἢ κείμενον, ῥαδία ἢ ἀπόδοσις γίνεται
 μὴ ὄντος δὲ ἀναγκαῖον ἴσως ὀνοματοποιεῖν. Οὕτω δὲ ἀποδι-
 δομένων φανερόν ὅτι πάντα τὰ πρὸς τι πρὸς ἀντιστρέφοντα
ⁱ λέγεται.

Δοκεῖ δὲ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι, καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ¹⁹
 πλείστων ἀληθές ^k ἐστίν. Ἄμα γὰρ διπλάσιόν τέ ἐστί καὶ
 ἡμισυ, καὶ ἡμίσεος ὄντος διπλάσιόν ἐστί· καὶ δεσπότητος ὄντος
 δούλος ἐστίν, καὶ δούλου ὄντος δεσπότης ἐστίν· ὁμοίως δὲ
 τούτοις καὶ τὰ ἄλλα. Καὶ συναναιρεῖ δὲ ταῦτα ἄλληλα· ²⁰
 μὴ γὰρ ὄντος διπλασίου οὐκ ἔστιν ἡμισυ, καὶ ἡμίσεος μὴ
 ὄντος οὐκ ἔστι διπλάσιον· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων

^z εἴη C. ^a ἀπάντων om. C. ^b τῷ ἀνθρώπῳ pr. A.C. ^c ρηθήσεται
 B.C. ^d δεσπότη αὐτῷ B. ^e ὁ om. A. ^f καὶ] δὲ καὶ B.C.
^ε τὸ corr. A. ^h πτερωτῷ αὐτῷ B, πτερωτὸν C. ⁱ ρηθήσεται B.
^k ἐστίν, ἐπ' ἐνίων δὲ οὐκ ἀληθές C.

εἶναι ἢ αἰσθησιν, ὥστε πρότερον ἂν τῆς αἰσθήσεως τὸ αἰσθη-
τὸν εἶναι δόξειεν.

Ἐχει δὲ ἀπορίαν πρότερον οὐδεμία οὐσία τῶν πρὸς τι²⁶
λέγεται, καθάπερ δοκεῖ, ἢ τοῦτο ἐνδέχεται κατὰ τινος τῶν
δευτέρων οὐσιῶν. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀληθές
ἐστίν· οὔτε γὰρ τὰ ὅλα οὔτε τὰ μέρη πρὸς τι λέγεται. Ὁ
γὰρ τις ἄνθρωπος οὐ λέγεται τινός τις ἄνθρωπος, οὐδὲ ὁ τις
βοῦς τινός τις βοῦς. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ μέρη· ἢ γὰρ τις²⁷
χεὶρ οὐ λέγεται τινός τις χεὶρ ἀλλὰ τινος χεὶρ, καὶ ἢ τις
κεφαλὴ οὐ λέγεται τινός τις κεφαλὴ ἀλλὰ τινος κεφαλῆ.
Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν δευτέρων οὐσιῶν, ἐπὶ γε τῶν πλεί-²⁸
στων, οἷον ὁ ἄνθρωπος οὐ λέγεται τινὸς ἄνθρωπος, οὐδὲ ὁ
βοῦς τινὸς βοῦς, οὐδὲ τὸ ξύλον τινὸς ξύλον, ἀλλὰ τινος
κτῆμα λέγεται. Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν τοιούτων φανερόν ὅτι²⁹
οὐκ ἔστι τῶν πρὸς τι· ἐπ' ἐνίων δὲ τῶν δευτέρων οὐσιῶν ἔχει
ἀμφισβήτησιν, ἢ οἷον ἢ κεφαλὴ τινὸς λέγεται κεφαλὴ καὶ ἢ
χεὶρ τινὸς λέγεται χεὶρ καὶ ἕκαστον τῶν τοιούτων, ὥστε
ταῦτα τῶν πρὸς τι δόξειεν ἂν εἶναι. Εἰ μὲν οὖν ἰκανῶς ὁ³⁰
τῶν πρὸς τι ὄρισμός ἀποδέδοται, ἢ τῶν πάνυ χαλεπῶν ἢ
τῶν ἀδυνάτων ἐστὶ τὸ δεῖξαι ὡς οὐδεμία οὐσία τῶν πρὸς τι
λέγεται· εἰ δὲ μὴ ἰκανῶς, ἀλλ' ἔστι τὰ πρὸς τι οἷς τὸ εἶναι
ταυτόν ἐστι^f τῷ πρὸς τί πως ἔχειν, ἴσως ἂν ῥηθείη τι πρὸς
αὐτά. Ὁ δὲ πρότερος ὄρισμός παρακολουθεῖ μὲν πᾶσι τοῖς
πρὸς τι, οὐ μὴν^g ταυτόν γέ ἐστι^h τῷ πρὸς τι αὐτοῖς εἶναι
ⁱ τὸ αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων λέγεσθαι. Ἐκ δὲ τούτων δῆλόν³¹
ἐστὶν ὅτι ἐάν τις εἰδῆ τι ὠρισμένως τῶν πρὸς τι, κακείνο πρὸς
ὃ λέγεται ὠρισμένως εἴσεται. Φανερόν μὲν οὖν καὶ ἐξ αὐτῶν
ἐστίν. Εἰ γὰρ οἶδέ τις τόδε τι ὅτι ἔστι τῶν πρὸς τι, ἔστι
δὲ τὸ εἶναι τοῖς πρὸς τι ταυτόν^k τῷ πρὸς τί πως ἔχειν, κα-
κείνο οἶδε πρὸς ὃ τοῦτό πως ἔχει· εἰ γὰρ οὐκ οἶδεν ὅπως
πρὸς ὃ τοῦτό πως ἔχει, οὐδ' εἰ πρὸς τί πως ἔχει εἴσεται.
Καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα δὲ δῆλον τὸ τοιούτον, οἷον τόδε τι³²

^e οἷον εἰ ἢ C.
^h τὸ B.C. et corr. A.

^f τῷ] τὸ
ⁱ τῷ pr. C.

^g ταυτό B, τοῦτό C. et corr. A.
^k τῷ] τὸ A.

θέσεις δὲ λέγονται ἅ ἐστιν εὐκίνητα καὶ ταχὺ μεταβάλλοντα, οἷον θερμότης καὶ κατάψυξις καὶ νόσος καὶ ὑγίεια καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· διάκειται μὲν γὰρ πως ^x κατὰ ταύτας ὁ ἄνθρωπος, ταχὺ δὲ μεταβάλλει ἐκ θερμοῦ ψυχρὸς ^y γενόμενος καὶ ἐκ τοῦ ὑγιαίνειν εἰς τὸ νοσεῖν, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, εἰ μὴ τις καὶ αὐτῶν τούτων ^z τυγχάνοι διὰ χρόνου πλῆθος ἤδη πεφυσιωμένη καὶ ἀνίατος ἢ πάνυ δυσκίνητος οὖσα, ἣν ἂν τις ἴσως ἔξιν ἤδη ^a προσαγορεύοι. Φανερόν δὲ ὅτι ⁴ ταῦτα βούλονται ἔξεις λέγειν, ἅ ἐστι πολυχρονιώτερα καὶ δυσκινήτοτερα· τοὺς ^b γὰρ τῶν ἐπιστημῶν μὴ πάνυ κατέχοντας ἀλλ' εὐκινήτους ^c ὄντας οὗ φασιν ἔξιν ἔχειν, καίτοι διάκεινται ^d γέ πως κατὰ τὴν ἐπιστήμην ἢ χειρόν ἢ βέλτιον. Ὡστε διαφέρει ἔξις διαθέσεως ^e τῷ τὴν μὲν εὐκίνητον εἶναι, ⁵ τὴν δὲ πολυχρονιωτέραν τε καὶ δυσκινήτοτέραν. Εἰσὶ δὲ αἱ μὲν ἔξεις καὶ διαθέσεις, αἱ δὲ διαθέσεις οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἔξεις· οἱ μὲν γὰρ ἔξεις ἔχοντες καὶ διάκεινται ^f γέ πως ^g κατ' αὐτάς, οἱ δὲ διακείμενοι οὐ πάντως καὶ ἔξιν ἔχουσιν.

Ἐτερον δὲ γένος ποιότητος καθ' ὃ πυκτικούς ἢ δρομικούς ⁶ ἢ ὑγιεινοὺς ἢ νοσώδεις λέγομεν, καὶ ἀπλῶς ὅσα κατὰ δύναμιν φυσικὴν ἢ ἀδυναμίαν ^h λέγεται. Οὐ γὰρ ⁱ τῷ διακεῖσθαι ^k γέ πως ἕκαστον τῶν τοιούτων ^l ποιὸν λέγεται, ἀλλὰ τῷ δύναμιν ἔχειν φυσικὴν ἢ ἀδυναμίαν τοῦ ποιῆσαι τι ῥαδίως ἢ μηδὲν ^m πάσχειν, οἷον πυκτικοὶ ἢ δρομικοὶ οὐ τῷ διακεῖσθαι πως ⁿ λέγονται ἀλλὰ τῷ δύναμιν ἔχειν ^o φυσικὴν τοῦ ποιῆσαι τι ^p ῥαδίως, ὑγιεινοὶ ^q δὲ λέγονται τῷ δύναμιν ἔχειν φυσικὴν τοῦ μηδὲν πάσχειν ὑπὸ τῶν τυχόντων ῥαδίως, νοσώδεις δὲ ^r τῷ ἀδυναμίαν ἔχειν φυσικὴν τοῦ ^s μηδὲν πάσχειν ^t ῥαδίως ^u ὑπὸ τῶν τυχόντων. Ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ τὸ σκληρόν ⁷

^x κατανατὰς B. ^y γινόμενος B. ^z τυγχάνει C. ^a προσαγορεύσει A, προσαγορεύοι B. ^b γὰρ τὰ τῶν γc. C. ^c ὄντας om. C.
^d γέ om. C. ^e τὸ μὲν—τὸ δὲ πολυχρονιώτερόν τε καὶ δυσκινήτοτερον B.C. ^f γέ om. C. ^g κατὰ ταύτας B.C. ^h λέγονται C.
ⁱ τὸ A. ^k γέ om. C. ^l ποιὸν om. B.C. ^m παθεῖν C.
ⁿ λέγονται ante οὐ ponunt B.C. ^o φυσικὴν om. C. ^p ῥαδίως ἢ μηδὲν πάσχειν ὑγ. B. ^q δὲ] τε B. ^r τῷ] διὰ τὸ A. ^s μηδὲν πάσχειν corr. C. ^t ῥαδίως om. C. ^u ὑπὸ τῶν τυχόντων om. B.

καὶ τὸ μαλακὸν ἔχει· τὸ μὲν γὰρ σκληρὸν λέγεται τῷ δύν-
 αμιν ἔχειν τοῦ μὴ ῥαδίως διαιρεῖσθαι, ^x τὸ δὲ μαλακὸν ^y τῷ
 ἀδυναμίαν ἔχειν τοῦ αὐτοῦ τούτου.

8 Τρίτον δὲ γένος ποιότητος παθητικαὶ ποιότητες καὶ πάθη.
 Ἔστι δὲ τὰ τοιάδε οἶον γλυκύτης ^z τε καὶ πικρότης ^a καὶ
 στρυφνότης καὶ πάντα τὰ τούτοις συγγενῆ, ἔτι ^b δὲ θερμό-
 9 τῆς καὶ ψυχρότης καὶ λευκότης καὶ μελανία. Ὅτι μὲν οὖν
^c αὗται ποιότητές εἰσι, φανερόν· τὰ γὰρ δεδεγμένα ^d αὐτὰ
 ποιά ^e λέγεται κατ' αὐτάς, οἶον τὸ μέλι τῷ γλυκύτητα δε-
 10 δεδέχθαι ^f γλυκὺ λέγεται καὶ τὸ σῶμα λευκὸν τῷ λευκότητα
 δὲ ποιότητες λέγονται οὐ τῷ αὐτὰ τὰ δεδεγμένα τὰς ποιό-
 τητας πεπονθέναι τι· οὔτε γὰρ τὸ μέλι τῷ πεπονθέναι τι
 11 λέγεται γλυκὺ, οὔτε τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ^h οὐδέν. Ὅμοίως
 δὲ τούτοις καὶ ἡ θερμότης καὶ ἡ ψυχρότης παθητικαὶ ποιό-
 τητες λέγονται οὐ τῷ αὐτὰ τὰ δεδεγμένα πεπονθέναι τι, τῷ
 δὲ κατὰ τὰς αἰσθήσεις ἐκάστην τῶν εἰρημένων ποιότητων
 πάθους εἶναι ποιητικὴν παθητικαὶ ποιότητες λέγονται· ἢ ⁱ τε
 γὰρ γλυκύτης πάθος τι κατὰ τὴν γεῦσιν ἐμποιεῖ καὶ ἡ θερ-
 12 μότης κατὰ τὴν ἀφήν. Ὅμοίως δὲ καὶ αἱ ἄλλαι. Λευκότης
 δὲ καὶ μελανία καὶ αἱ ἄλλαι χροιαὶ οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον
 τοῖς εἰρημένοις παθητικαὶ ποιότητες λέγονται, ἀλλὰ τῷ
 13 ^k αὐτὰς ἀπὸ πάθους ^l γεγονέναι. Ὅτι μὲν οὖν γίνονται
 διὰ πάθος πολλαὶ μεταβολαὶ χρωμάτων, δῆλον· αἰσχυθεῖς
 γὰρ τις ἐρυθρὸς ἐγένετο καὶ φοβηθεῖς ὠχρὸς καὶ ἕκαστον
 τῶν τοιούτων· ὥστε καὶ εἴ τις φύσει τῶν τοιούτων τι παθῶν
 πέπονθεν ἔκ τινων φυσικῶν συμπτωμάτων, τὴν ὁμοίαν χροίαν
 εἰκὸς ἐστὶν ἔχειν αὐτόν· ἥτις γὰρ νῦν ἐν τῷ αἰσχυθῆναι διά-
 θεσις τῶν περὶ τὸ σῶμα ἐγένετο, καὶ κατὰ φυσικὴν σύστασιν
 ἢ αὐτὴ γένοιτ' ^m ἂν, ὥστε φύσει καὶ τὴν χροίαν ὁμοίαν γί-

^x τῷ] τὸ B.

καὶ om. C.

^y τῷ] τὸ A.B.

^b δέ] δὲ καὶ C.

^z τε om. C.

^a alteram

^c αὗται παθητικαὶ ποιότητες C.

^d αὐτὰ om. B. et pr. A.

^e λέγονται κατὰ ταύτας C.

^f λέγεται

γλυκὺ C.

^g ἔχει om. C.

^h οὐδὲ A.

ⁱ τε om. C.

^k malim αὐταί.

^l γεγενῆσθαι C.

^m ἂν διάθεσις ὥστε C.

γενεσθαι. Ὅσα μὲν οὖν τῶν τοιούτων συμπτωμάτων ἀπό 14
 τινων παθῶν δυσκινήτων καὶ παραμονίμων τὴν ἀρχὴν εἴληφε,
^α παθητικαὶ ποιότητες λέγονται. Εἴτε γὰρ ἐν τῇ κατὰ
 φύσιν συστάσει ὠχρότης ἢ μελανία ^ο γεγένηται, ποιότητες
 λέγονται (ποιοὶ γὰρ κατὰ ταύτας λεγόμεθα), εἴτε διὰ νόσον
 μακρὰν ἢ διὰ καῦμα τὸ ^ρ αὐτὸ τοῦτο συμβέβηκεν ὠχρότης ἢ
 μελανία, καὶ μὴ ῥαδίως ἀποκαθίστανται ἢ καὶ διὰ βίου παρα-
 μένουσι, ποιότητες καὶ ^α αὐταὶ λέγονται· ὁμοίως γὰρ ποιοὶ
 κατὰ ταύτας λεγόμεθα. Ὅσα δὲ ἀπὸ ῥαδίως διαλυομένων 15
 καὶ ταχὺ ἀποκαθισταμένων γίνεται, πάθη ^τ λέγεται, ^ς ποιό-
 τητες δὲ οὐ· οὐ γὰρ λέγονται ποιοὶ τινες κατὰ ^τ ταύτας.
 Οὔτε γὰρ ὁ ἐρυθριῶν διὰ τὸ αἰσχυνθῆναι ἐρυθρίας λέγεται,
 οὔτε ὁ ὠχριῶν διὰ τὸ φοβηθῆναι ὠχρίας, ἀλλὰ ^υ μᾶλλον
 πεπονθέναι τι. Ὡστε πάθη μὲν τὰ τοιαῦτα ^χ λέγεται, ποι- 16
 ότητες δὲ οὐ. Ὅμοίως δὲ τούτοις καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν πα-
 θητικαὶ ποιότητες καὶ πάθη ^χ λέγεται. Ὅσα γὰρ ἐν τῇ 17
^z γενέσει ^α εὐθὺς ἀπὸ τινων παθῶν ^β δυσκινήτων ^γ γεγένηται,
 ποιότητες ^δ λέγονται, οἷον ἢ τε μανικὴ ἔκστασις καὶ ἢ ὀργή
 καὶ τὰ τοιαῦτα· ποιοὶ γὰρ κατὰ ταύτας λέγονται, ὀργίλοι
 τε καὶ μανικοί. Ὅμοίως δὲ καὶ ^ε ὅσαι ἐκστάσεις μὴ φυσικαί, 18
 ἀλλ' ἀπὸ τινων ἄλλων συμπτωμάτων γεγένηται δυσαπάλ-
 λακτοι ἢ καὶ ^ε ὅλως ἀκίνητοι, ποιότητες καὶ τὰ τοιαῦτα·
 ποιοὶ ^ε γὰρ κατὰ ταύτας ^η λέγονται. Ὅσα δὲ ^ι ἀπὸ ταχὺ 19
 ἀποκαθισταμένων γίνεται, πάθη λέγεται, οἷον εἰ λυπούμενός
^κ τις ὀργιλώτερός ^λ ἐστίν· ^μ οὐδὲ γὰρ λέγεται ὀργίλος ὁ ἐν
 τῷ τοιούτῳ πάθει ὀργιλώτερος ὢν, ἀλλὰ ^ν μᾶλλον πεπον-

^α παθητικαὶ om. B. ^ο γένηται, ποιότης λέγεται C. ^ρ αὐτὸ
 τοῦτο] τοιοῦτον C. ^α αὐταὶ C. ^τ λέγονται A. ^ς ποιότητες
 δὲ οὐ om. B. et pr. A. ^τ ταῦτα C. ^υ μᾶλλον τῷ πεπονθέναι
 A.B.C. ^χ λέγονται C. ^γ ὅσα] ὅσα μὲν B. ὅσα τε C. ^z γενήσει B.
^α εὐθὺς om. A.C. ^β δυσκινήτων om. B.C. ^γ γεγένηται C.
^δ λέγονται καὶ αὐταὶ οἷον C. ^ε ὅσαι] ὅσαι ἄλλαι C. ^ε ἄλλως B.
^ε γὰρ] γὰρ καὶ C. ^η λέγονται ὀργίλοι τε καὶ μανικοί. Ὅσα B. ^ι ἀπὸ
 ῥαδίως καὶ ταχὺ C. ^κ τις om. B. ^λ ἐστίν] γένηται C. ^μ οὐδέ]
 οὐ C. ^ν μᾶλλον τῷ πεπονθέναι C.

θέναι τι. Ὡστε πάθη μὲν ὁ λέγεται τὰ τοιαῦτα, ποιότητες δ' οὐ.

20 Τέταρτον δὲ γένος ποιότητος σχῆμά τε καὶ ἡ περι ἕκαστον ὑπάρχουσα μορφή, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις εὐθύτης καὶ καμπυλότης, καὶ εἴ τι τούτοις ὁμοίον ἔστιν. Καθ' ἕκαστον γὰρ τούτων ποιόν τι λέγεται· τὸ γὰρ τρίγωνον ἢ τετράγωνον εἶναι ποιόν τι λέγεται, καὶ τὸ εὐθὺ ρ ἢ ^q καμπύλον.

21 Καὶ κατὰ τὴν μορφήν δὲ ἕκαστον ποιόν ^r τι λέγεται. Τὸ δὲ μανὸν καὶ τὸ πυκνὸν καὶ τὸ τραχὺ καὶ τὸ λειὸν δόξειε μὲν ἂν ποιόν ^s τι σημαίνειν, ἔοικε δὲ ἀλλότρια τὰ τοιαῦτα εἶναι τῆς περι τὸ ποιὸν διαιρέσεως· θέσιν γὰρ ^t μᾶλλον τινα φαίνεται ^u ἐκάτερον δηλοῦν. Πυκνὸν μὲν ^x γὰρ τῶ τὰ μόρια συνέγγυς εἶναι ἀλλήλοις, μανὸν δὲ τῶ διεστάναι ἀπ' ἀλλήλων· καὶ λειὸν μὲν τῶ ἐπ' εὐθείας πως τὰ μόρια κείσθαι, τραχὺ δὲ τῶ τὸ μὲν ὑπερέχειν τὸ δὲ ἐλλείπειν.

23 Ἴσως μὲν οὖν καὶ ἄλλος ^y ἂν τις φανείη τρόπος ποιότητος, ἀλλ' οἷ γε μάλιστα λεγόμενοι σχεδὸν ^z οὗτοί εἰσιν.

24 Ποιότητες μὲν οὖν εἰσὶν αἱ εἰρημέναι, ποιά δὲ τὰ ^a κατὰ ταύτας παρωνύμως λεγόμενα ἢ ὅπως οὖν ἄλλως ἀπ' αὐτῶν.

25 Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν πλείστων καὶ σχεδὸν ἐπὶ πάντων παρωνύμως λέγεται, οἶον ἀπὸ τῆς λευκότητος ^b λευκὸς καὶ ἀπὸ τῆς γραμματικῆς γραμματικὸς καὶ ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης δίκαιος, ^c ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἐπ' ἐνίων δὲ διὰ τὸ μὴ κείσθαι ταῖς ποιότησιν ὀνόματα οὐκ ἐνδέχεται παρωνύμως ἀπ' αὐτῶν λέγεσθαι ^c οἶον δρομικὸς ἢ πυκτικὸς ὁ κατὰ δύνάμιν φυσικὴν λεγόμενος ἀπ' οὐδεμιᾶς ποιότητος παρωνύμως λέγεται· οὐ γὰρ κείται ὀνόματα ταῖς δυνάμεσι καθ' ἃς οὗτοι ποιοὶ λέγονται, ὥσπερ ^d ταῖς ἐπιστήμασι καθ' ἃς πυκτικοὶ ἢ παλαιστρικοὶ κατὰ διάθεσιν λέγονται· πυκτικὴ γὰρ ^e λέγε-

^o λέγονται C.

ρ ἢ] ἢ καὶ C.

^q καμπύλον εἶναι καὶ A.B.

^r τι om. C.

^s τι om. A.

^t μᾶλλον om. C.

^u ἕκαστον C.

^x γὰρ λέγεται τῶ C.

^y ἂν τις om. C.

^z τοσοῦτοι B.C.

^a κατ' αὐτὰς C.

^b λευκὸς] ὁ λευκὸς C. qui et μοx ὁ γραμματικὸς et ὁ

δίκαιος.

^c οἶον ὁ δρομικὸς ἢ ὁ π. C.

^d ταῖς] καὶ ταῖς C.

^e ἐπιστήμη λέγεται. C.

ται ἐπιστήμη καὶ παλαιστρική, ποιοὶ δ' ἀπὸ τούτων παρωνύμως οἱ ^f διακεείμενοι λέγονται. Ἐνίοτε δὲ καὶ ὀνόματος ²⁷ κειμένου οὐ λέγεται παρωνύμως τὸ κατ' αὐτὴν ποιὸν ^g λεγόμενον, οἷον ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ὁ σπουδαῖος· τῷ γὰρ ἀρετὴν ἔχειν σπουδαῖος λέγεται, ἀλλ' οὐ παρωνύμως ἀπὸ τῆς ἀρετῆς. Οὐκ ἐπὶ πολλῶν δὲ τὸ τοιοῦτόν ἐστιν. Ποιὰ ^h τοίνυν λέγε- ²⁸ ται ⁱ τὰ παρωνύμως ἀπὸ τῶν εἰρημένων ποιότητων λεγόμενα ἢ ὅπως οὖν ἄλλως ἀπ' αὐτῶν.

Ἐπάρχει δὲ καὶ ἐναντιότης κατὰ τὸ ποιόν, οἷον δικαιοσύνη ²⁹ ἀδικία ἐναντίον καὶ λευκότης μελανία καὶ τὰλλα ^k δὲ ὡσαύτως, καὶ τὰ ^l κατ' ^m αὐτὰς ποιὰ λεγόμενα, οἷον τὸ ἄδικον τῷ δικαίῳ καὶ τὸ λευκὸν τῷ μέλανι. Οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ τὸ ⁿ τοι- ³⁰ οῦτο· τῷ γὰρ πυρρῷ ἢ ὠχρῷ ἢ ταῖς τοιαύταις χροιαῖς ^o οὐδὲν ἐναντίον ποιοῖς οὔσιν. Ἔτι ^p δέ, ἐὰν τῶν ἐναντίων θάτερον ἢ ποιόν, καὶ τὸ λοιπὸν ἐστὶ ποιόν. Τοῦτο δὲ ^q δῆλον προ- ³¹ χειριζομένῳ τὰς ἄλλας κατηγορίας, οἷον εἰ ἐστὶν ἡ δικαιοσύνη τῇ ἀδικίᾳ ἐναντίον, ποιὸν δὲ ἡ δικαιοσύνη, ποιὸν ἄρα καὶ ἡ ἀδικία· οὐδεμία γὰρ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἐφαρμόσει τῇ ἀδικίᾳ· ^r οὔτε γὰρ τὸ ποσὸν οὔτε τὸ πρὸς τι οὔτε ^s ποῦ ^t οὔθ' ὅλως ^u τι τῶν τοιούτων οὐδέν, ἀλλ' ^x ἢ ποιόν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὸ ποιὸν ἐναντίων.

Ἐπιδέχεται ^y δὲ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον τὰ ποιὰ. Λευ- ³² κὸν γὰρ μᾶλλον ^z καὶ ἥττον ἕτερον ἐτέρου λέγεται, καὶ ^a δίκαιον ^b ἕτερον ἐτέρου μᾶλλον. Καὶ ^c αὐτὸ δὲ ^d ἐπίδοσιν λαμβάνει· λευκὸν γὰρ ὃν ^e ἔτι ἐνδέχεται λευκότερον γενέσθαι. Οὐ πάντα δέ, ἀλλὰ τὰ πλείστα. Δικαιοσύνη γὰρ ³³ δικαιοσύνης εἰ ^f λέγεται μᾶλλον ^g καὶ ἥττον, ἀπορήσειεν ἂν

^f διάθεσιν ἔχοντες C. ^g λεγόμενον om. C. ^h τοίνυν] οὖν C.
ⁱ παρωνύμως τὰ A.B. ^k δὲ om. C. ^l κατὰ ταύτας B. ^m αὐτὰς
δὲ λεγόμενα ποιὰ C. ⁿ τοιοῦτον C. ^o οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον C.
^p δὲ om. C. ^q δῆλον ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα προχ. C. ^r οὔτε γὰρ] οἷον
οὔτε C, οὔτε B. ^s ποῦ] τὸ ποῦ C. ^t οὔθ' A.B. ^u τι om. C.
^x ἢ] ἢ τὸ C. ^y δὲ] δὲ καὶ B.C. ^z καὶ ἥττον om. B. ^a δίκαιότερον A.
^b ἕτερον ἐτέρου μᾶλλον] μᾶλλον ἕτερον ἐτέρου λέγεται B, ἕτερον ἐτέρου λέ-
γεται μᾶλλον καὶ ἥττον C. ^c ταῦτα C. ^d ἐπίτασιν C. ^e ἐνδέχεται
ἔτι C. ^f λέγοιτο B. ^g καὶ ἥττον om. B. et pr. A.

τις ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων διαθέσεων. Ἐνιοὶ γὰρ
 διαμφισβητοῦσι περὶ τῶν τοιούτων. ^h δικαιοσύνην μὲν γὰρ
 δικαιοσύνης οὐ πάνυ ⁱ φασὶ δεῖν λέγεσθαι μᾶλλον καὶ ἦττον,
 οὐδὲ ὑγίειαν ὑγιείας, ἦττον μέντοι ἔχειν ἕτερον ἑτέρου ^k ὑγι-
 εῖαν, καὶ δικαιοσύνην ἕτερον ἑτέρου, ὡσαύτως δὲ καὶ ^l γραμ-
 34 ματικὴν καὶ τὰς ἄλλας διαθέσεις. Ἄλλ' οὖν τὰ γε κατὰ
 ταύτας λεγόμενα ἀναμφισβητήτως ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον
 καὶ ^m τὸ ἦττον· γραμματικώτερος γὰρ ἕτερος ἑτέρου λέγε-
 ται καὶ ⁿ ὑγιεινότερος καὶ δικαιότερος, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 35 ὡσαύτως. Τρίγωνον δὲ καὶ τετράγωνον οὐ δοκεῖ τὸ ^o μᾶλ-
 λον ἐπιδέχεσθαι, οὐδὲ τῶν ἄλλων σχημάτων οὐδέν. Τὰ μὲν
 γὰρ ἐπιδεχόμενα τὸν τοῦ τριγώνου λόγον ^p ἢ τὸν τοῦ κύκλου
 πάνθ' ὁμοίως τρίγωνα ἢ κύκλοι εἰσὶ, τῶν δὲ μὴ ἐπιδεχομένων
 οὐδέν ^q μᾶλλον ἕτερον ἑτέρου ῥηθήσεται· οὐδέν γὰρ μᾶλλον
 τὸ τετράγωνον τοῦ ἑτερομήκου κύκλος ἐστίν· οὐδέτερον γὰρ
 36 ἐπιδέχεται τὸν τοῦ κύκλου λόγον. Ἀπλῶς δέ, εἴαν μὴ ἐπι-
 δέχεται ἀμφοτέρω τὸν τοῦ προκειμένου λόγον, οὐ ῥηθήσεται
 τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου μᾶλλον. Οὐ πάντα οὖν ^r τὰ ποιά ἐπι-
 δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἦττον.

37 Τῶν μὲν οὖν εἰρημένων οὐδέν ἴδιον ποιότητος, ὅμοια δὲ
^s καὶ ἀνόμοια κατὰ μόνας τὰς ποιότητας λέγεται· ὅμοιον
 γὰρ ἕτερον ^t ἑτέρω οὐκ ἔστι κατ' ἄλλο οὐδέν ἢ καθ' ὃ ποιόν
 ἐστίν. Ὡστε ἴδιον ἂν εἴη ^u τῆς ποιότητος τὸ ὅμοιον ^x καὶ
 ἀνόμοιον λέγεσθαι κατ' αὐτήν.

38 Οὐ δεῖ δὲ ταραττεσθαι, μή τις ἡμᾶς ^y φήσῃ ὑπὲρ ποιότη-
 τος τὴν πρόθεσιν ποιησαμένους πολλὰ τῶν πρὸς τι συγκα-
 тариθμείσθαι· τὰς γὰρ ἕξεις ^z καὶ διαθέσεις τῶν πρὸς τι
 εἶναι ^a ἐλέγομεν. Σχεδὸν γὰρ ἐπὶ ^b πάντων τῶν τοιούτων

^h δικαιοσύνη B. ⁱ φασὶ μᾶλλον καὶ ἦττον λέγεσθαι C. ^k ὑγι-
 εῖαν-ἑτέρου] ὑγιείαν φασὶ καὶ δικαιοσύνην ἦττον ἑτέρου ἑτέρου ἔχειν C.
^l γραμματικὴν γραμματικῆς καὶ C. ^m alterum τὸ om. B. ⁿ δικαιό-
 τερος καὶ ὑγιεινότερος C. ^o μᾶλλον καὶ τὸ ἦττον ἐπιδ. C. ^p ἢ τὸν]
 καὶ τὸν C. ^q μᾶλλον ante ῥηθήσεται C. ^r ἐπιδέχεται τὰ ποιά C.
^s καὶ] ἢ C. ^t οὐκ ἔστιν ἕτερον ἑτέρω C. ^u τῆς om. C. ^x καὶ]
 ἢ C. ^y φήσει B. ^z καὶ τὰς δ. C. ^a ἐλέγομεν ante εἶναι ponit
 B, om pr. C. ^b πασῶν τῶν τοιούτων ποιότητων τὰ γένη τῶν πρὸς C.

τὰ γένη πρὸς τι λέγεται, τῶν δὲ καθ' ^c ἕκαστα οὐδέν. Ἡ ³⁹
^d μὲν γὰρ ἐπιστήμη, γένος οὔσα, αὐτὸ ὅπερ ἐστὶν ἐτέρου
λέγεται (τινὸς γὰρ ἐπιστήμη λέγεται), τῶν δὲ καθ' ἕκαστα
οὐδὲν αὐτὸ ὅπερ ἐστὶν ἐτέρου λέγεται, οἷον ἡ γραμματικὴ οὐ
λέγεται τινὸς γραμματικὴ οὐδ' ἡ μουσικὴ τινὸς μουσικὴ.
Ἄλλ' ^e εἰ ἄρα, κατὰ τὸ γένος καὶ αὐταὶ τῶν πρὸς τι λέ- ⁴⁰
γονται, οἷον ἡ γραμματικὴ λέγεται τινὸς ἐπιστήμη, οὐ τινὸς
γραμματικὴ, καὶ ἡ μουσικὴ τινὸς ἐπιστήμη ^f λέγεται, οὐ
τινὸς μουσικὴ. Ὡστε αἱ καθ' ἕκαστα οὐκ εἰσὶ τῶν πρὸς τι.
Λεγόμεθα δὲ ποιοὶ ταῖς καθ' ἕκαστα· ταύτας γὰρ καὶ ἔχο- ⁴¹
μεν· ἐπιστήμονες γὰρ λεγόμεθα τῷ ἔχειν τῶν καθ' ἕκαστα
ἐπιστημῶν ^g τινά. Ὡστε αὐταὶ ἂν καὶ ποιότητες εἴησαν, αἱ
καθ' ἕκαστα, καθ' ἃς ποτε καὶ ποιοὶ λεγόμεθα· αὐταὶ δὲ οὐκ
εἰσὶ τῶν πρὸς τι. Ἔτι εἰ τυγχάνοι τὸ αὐτὸ πρὸς τι καὶ
ποιὸν ^h ὄν, οὐδὲν ἄτοπον ἐν ἀμφοτέροις ⁱ τοῖς γένεσιν αὐτὸ
καταριθμείσθαι.

Ἐπιδέχεται δὲ καὶ τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν ἐναντιότητα ⁹
καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον· τὸ γὰρ θερμαίνειν τῷ ψύχειν
ἐναντίον καὶ τὸ θερμαίνεσθαι τῷ ψύχεσθαι καὶ τὸ ἡδεσθαι
τῷ λυπεῖσθαι, ὥστε ἐπιδέχεται ἐναντιότητα. Καὶ τὸ ^k μᾶλ- ²
λον δὲ καὶ ἥττον· θερμαίνειν γὰρ μᾶλλον καὶ ἥττον ἔστι,
καὶ θερμαίνεσθαι μᾶλλον καὶ ^l ἥττον. Ἐπιδέχεται οὖν τὸ
μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν.

Ἐπὲρ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα λέγεται· εἴρηται δὲ καὶ ³
ὑπὲρ τοῦ κείσθαι ἐν τοῖς πρὸς τι, ὅτι παρωνύμως ἀπὸ τῶν
θέσεων λέγεται. Ἐπὲρ δὲ τῶν λοιπῶν, τοῦ τε ποτέ καὶ τοῦ
ποῦ καὶ τοῦ ἔχειν, διὰ τὸ προφανῆ εἶναι οὐδὲν ὑπὲρ αὐτῶν
ἄλλο λέγεται ἢ ὅσα ἐν ἀρχῇ ἐρρέθη, ὅτι τὸ ἔχειν μὲν ση-
μαίνει τὸ ὑποδεδέσθαι, τὸ ὀπλίσθαι, τὸ δὲ ποῦ οἷον ἐν Λυ-
κείῳ, καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὅσα ὑπὲρ αὐτῶν ἐρρέθη.

^c ἕκαστον C. ^d μὲν om. A. ^e εἰ] ἡ corr. A.C. ^f λέγεται
om. C. ^g τινάς C. ^h ὄν om. A.B. ⁱ αὐτὸ τοῖς γένεσιν C.
^k μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον C. ^l ἥττον, καὶ λυπεῖσθαι μᾶλλον καὶ ἥττον.
Ἐπ. C.

- 10 Ὑπὲρ μὲν οὖν τῶν προτεθέντων γενῶν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν ἀντικειμένων, ποσαχῶς εἴωθεν ἀντικεῖσθαι, ῥητέον. Λέγεται δὲ ἕτερον ἑτέρῳ ἀντικεῖσθαι τετραχῶς, ἢ ὡς τὰ πρὸς τι, ἢ ὡς τὰ ἐναντία, ἢ ὡς στέρησις καὶ ἕξις, ἢ ὡς ²κατάφασις καὶ ἀπόφασις. Ἀντίκειται δὲ ἕκαστον τῶν τοιούτων ὡς τύπῳ εἰπεῖν ὡς μὲν τὰ πρὸς τι, οἷον τὸ διπλάσιον τῷ ἡμίσει, ὡς δὲ τὰ ἐναντία, οἷον τὸ κακὸν τῷ ἀγαθῷ, ὡς δὲ ^mτὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἕξιν, ⁿοἷον τυφλότης καὶ ὄψις, ὡς δὲ κατάφασις καὶ ἀπόφασις, οἷον κάθηται — οὐ κάθηται.
- 3 Ὅσα μὲν οὖν ὡς τὰ πρὸς τι ἀντίκειται, αὐτὰ ἅπερ ἐστὶ τῶν ἀντικειμένων ^oλέγεται ἢ ὅπως οὖν ἄλλως πρὸς αὐτά, οἷον τὸ διπλάσιον, ^pαὐτὸ ὅπερ ἐστίν, ἑτέρου διπλάσιον λέγεται· τινὸς γὰρ διπλάσιον. Καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲ τῷ ἐπιστητῷ ὡς τὰ πρὸς τι ἀντίκειται, καὶ λέγεται ^qγε ἡ ἐπιστήμη αὐτὸ ὅπερ ἐστὶ τοῦ ἐπιστητοῦ. Καὶ τὸ ἐπιστητὸν δὲ αὐτὸ ὅπερ ἐστὶ ^rπρὸς ἀντικείμενον λέγεται, τὴν ἐπιστήμην· τὸ γὰρ ἐπιστητὸν τινὶ λέγεται ἐπιστητόν, τῇ ἐπιστήμῃ.
- 4 Ὅσα οὖν ἀντίκειται ὡς τὰ πρὸς τι, αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ^sἑτέρων λέγεται ἢ ὅπως δῆποτε πρὸς ἄλληλα λέγεται. Τὰ δὲ ὡς τὰ ἐναντία, αὐτὰ μὲν ἅπερ ἐστὶν οὐδαμῶς πρὸς ἄλληλα λέγεται, ἐναντία μόντοι ἀλλήλων λέγεται· οὔτε γὰρ τὸ ἀγαθὸν τοῦ κακοῦ λέγεται ἀγαθόν, ἀλλ' ἐναντίον, οὔτε τὸ λευκὸν τοῦ μέλανος λευκόν, ἀλλ' ἐναντίον. Ὡστε διαφέρουσιν αὐταὶ αἱ ἀντιθέσεις ἀλλήλων. Ὅσα δὲ τῶν ἐναντίων τοιαῦτά ἐστιν ὥστε ἐν οἷς πέφυκε γίνεσθαι ἢ ὧν κατηγορεῖται ἀναγκαῖον αὐτῶν θάτερον ὑπάρχειν, τούτων οὐδέν ἐστιν ⁶ἀνὰ μέσον. Ὡν δέ γε μὴ ἀναγκαῖον θάτερον ὑπάρχειν, τούτων ἐστὶ τι ἀνὰ μέσον πάντως, οἷον νόσος καὶ ὑγίεια ἐν σώματι ζῴου πέφυκε γίνεσθαι, καὶ ἀναγκαῖόν γε θάτερον ὑπάρχειν τῷ τοῦ ζῴου σώματι, ἢ νόσον ἢ ὑγίειαν. Καὶ περιττὸν

^m τὰ om. C. ⁿ οἷον] ὡς A.B.C. ^o λέγονται C. ^p αὐτὸ] τοῦ ἡμίσεος αὐτὸ C. ^q γε] δὲ A.B. ^r πρὸς τὸ ἀντ. B.C. ^s inter ἑτέρων et λέγεται B. locum relinquit litteris 4 aut 5. idem in margine habet τῶν ἀντικειμένων.

δὲ καὶ ἄρτιον ἀριθμοῦ κατηγορεῖται, καὶ ἀναγκαῖόν γε θάτερον τῷ ἀριθμῷ ὑπάρχειν, ἢ περιττὸν ἢ ἄρτιον. Καὶ οὐκ ἔστι γε τούτων οὐδὲν ἀνὰ μέσον, οὔτε νόσου καὶ ὑγείας οὔτε περιττοῦ καὶ ἀρτίου. Ὡν δέ γε μὴ ἀναγκαῖον θάτερον ὑπάρχειν, τούτων ἔστι τι ἀνὰ μέσον, οἷον μέλαν καὶ λευκὸν ἔν σώματι πέφυκε γίνεσθαι, καὶ οὐκ ἀναγκαῖόν γε θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν τῷ σώματι· οὐ γὰρ πᾶν ἦτοι λευκὸν ἢ μέλαν ἐστίν. Καὶ φαῦλον δὲ καὶ σπουδαῖον κατηγορεῖται μὲν καὶ κατ' ἀνθρώπου καὶ κατὰ ἄλλων πολλῶν, οὐκ ἀναγκαῖον δὲ θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν ἐκείνοις ὧν ἂν κατηγορηται· οὐ γὰρ πάντα ἦτοι φαῦλα ἢ σπουδαῖά ἐστιν. Καὶ ἔστι γέ τι τούτων ἀνὰ μέσον, οἷον τοῦ μὲν λευκοῦ ^u καὶ μέλανος τὸ φαιὸν καὶ τὸ ὠχρὸν καὶ ὅσα ἄλλα χρώματα, τοῦ δὲ φαύλου καὶ σπουδαίου τὸ οὔτε φαῦλον οὔτε σπουδαῖον. Ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν ὀνόματα κείται τοῖς ἀνὰ μέσον, οἷον λευκοῦ καὶ μέλανος τὸ φαιὸν καὶ τὸ ὠχρὸν καὶ ὅσα ἄλλα χρώματα· ἐπ' ἐνίων δὲ ὀνόματι μὲν οὐκ εὔπορον τὸ ἀνὰ μέσον ἀποδοῦναι, τῇ δ' ἐκατέρου τῶν ἄκρων ἀποφάσει τὸ ἀνὰ μέσον ὀρίζεται, οἷον τὸ οὔτε ἀγαθὸν οὔτε κακὸν καὶ οὔτε δίκαιον οὔτε ἀδίκον.

Στέρησις δὲ καὶ ἔξις λέγεται μὲν περὶ ταυτόν τι, οἷον ἡ ὄψις καὶ ἡ τυφλότης περὶ ὀφθαλμόν· καθόλου δὲ εἰπεῖν, ἐν ^w ᾧ ^x ἡ ἔξις πέφυκε γίνεσθαι, περὶ τοῦτο λέγεται ἐκάτερον αὐτῶν. Ἐστερηῆσθαι δὲ τότε λέγομεν ἕκαστον τῶν τῆς ἔξεως δεκτικῶν, ὅταν ἐν ᾧ πέφυκεν ὑπάρχειν καὶ ὅτε πέφυκεν ἔχειν μηδαμῶς ὑπάρχειν. Νωδόν τε γὰρ λέγομεν οὐ τὸ μὴ ἔχον ὀδόντας, καὶ τυφλὸν οὐ τὸ μὴ ἔχον ὄψιν, ἀλλὰ τὸ μὴ ἔχον ὅτε πέφυκεν ἔχειν· τινὰ γὰρ ἐκ γενετῆς οὔτε ὄψιν ἔχει οὔτε ὀδόντας, ἀλλ' οὐ λέγεται οὔτε νωδὰ οὔτε τυφλά. Τὸ δὲ ἐστερηῆσθαι καὶ τὸ ^y τὴν ἔξιν ἔχειν οὐκ ἔστι στέρησις καὶ ἔξις. Ἐξις μὲν γὰρ ἐστὶν ἡ ὄψις, στέρησις δὲ ἡ τυφλότης· τὸ δὲ ἔχειν τὴν ὄψιν οὐκ ἔστιν ὄψις, οὐδὲ τὸ τυφλὸν εἶναι τυφλότης. Στέρησις γὰρ τίς ἡ τυφλότης ἐστίν, τὸ δὲ

^t ἐν τῷ σώματι C.
^x πέφυκεν ἡ ἔξις C.

^u καὶ τοῦ μέλανος C.
^y ἔχειν τὴν ἔξιν C.

^w ᾧ] ὡς ἂν A.B.

τυφλὸν εἶναι ἐστερηῆσθαι, οὐ στέρησις ἐστίν. "Ἐτι εἰ ἦν ἡ τυφλότης ταυτὸν τῷ τυφλὸν εἶναι, κατηγορεῖτο ἂν ἀμφοτέρα κατὰ τοῦ αὐτοῦ· ἀλλὰ τυφλὸς μὲν λέγεται ὁ ἄνθρωπος, τυφλότης δὲ οὐδαμῶς λέγεται ὁ ἄνθρωπος. Ἐντικείμεθα δὲ καὶ ταῦτα δοκεῖ, τὸ ἐστερηῆσθαι καὶ τὸ τὴν ἕξιν ἔχειν, ὡς στέρησις καὶ ἕξις· ὁ γὰρ τρόπος τῆς ἀντιθέσεως ὁ αὐτός· ὡς γὰρ ἡ τυφλότης τῇ ὄψει ἀντίκειται, οὕτω καὶ τὸ τυφλὸν εἶναι τῷ ὄψιν ἔχειν ἀντίκειται.

14 Οὐκ ἐστὶ δὲ οὐδὲ τὸ ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν καὶ κατάφασιν ἀπόφασις καὶ κατάφασις· ἡ μὲν γὰρ κατάφασις λόγος ἐστὶ καταφατικὸς καὶ ἡ ἀπόφασις λόγος ἀποφατικὸς, τῶν δὲ ὑπὸ
15 τὴν κατάφασιν ^z καὶ ἀπόφασιν οὐδὲν ἐστὶ λόγος. Λέγεται δὲ καὶ ταῦτα ἀντικείμεθα ἀλλήλοις ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις· καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων ὁ τρόπος τῆς ἀντιθέσεως ὁ αὐτός. Ὡς γὰρ ποτε ἡ κατάφασις πρὸς τὴν ἀπόφασιν ἀντίκειται, οἷον τὸ κάθηται τῷ οὐ κάθηται, οὕτω καὶ τὸ ὑφ' ἐκάτερον πρᾶγμα ἀντίκειται, τὸ καθῆσθαι τῷ μὴ καθῆσθαι.

16 Ὅτι δὲ ἡ στέρησις ^a καὶ ἡ ἕξις οὐκ ἀντίκειται ὡς τὰ πρός τι, φανερόν· οὐ γὰρ λέγεται αὐτὸ ὅπερ ἐστὶ τοῦ ἀντικειμένου. Ἡ γὰρ ὄψις οὐκ ἐστὶ τυφλότητος ὄψις, οὐδ' ἄλλως
17 οὐδαμῶς πρὸς αὐτὸ λέγεται. Ὡσαύτως δὲ οὐδὲ ἡ τυφλότης λέγοιτ' ἂν τυφλότης ὄψεως, ἀλλὰ στέρησις μὲν ὄψεως ἡ τυφλότης λέγεται, τυφλότης δὲ ὄψεως οὐ ^b λέγεται. Ἐτι τὰ πρός τι πάντα πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται, ὥστε καὶ ἡ τυφλότης εἴπερ ἦν τῶν πρὸς τι, ἀντέστρεφεν ἂν κακείνο πρὸς ὃ λέγεται. Ἄλλ' οὐκ ἀντιστρέφει· οὐ γὰρ λέγεται ἡ ὄψις τυφλότητος ὄψις.

18 Ὅτι δὲ οὐδ' ὡς τὰ ἐναντία ἀντίκειται τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἕξιν λεγόμενα, ἐκ τῶνδε δῆλον. Τῶν μὲν γὰρ ἐναντίων, ὧν μηδὲν ἐστὶν ἀνὰ μέσον, ἀναγκαῖον, ἐν ᾧ πέφυκε γίνεσθαι ἢ ὧν κατηγορεῖται, θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν αἰεί· τούτων γὰρ οὐδὲν ἦν ἀνὰ μέσον, ὧν θάτερον ^c ἦν ἀναγκαῖον τῷ δε-

^z καὶ] ἢ C.
rc. C.

^a δὲ καὶ ἢ C.
^c ἀναγκαῖον ἦν C.

^b λέγεται οὐδ' ὄψις τυφλότητος. ἔτι

κτικῶ ὑπάρχειν, οἷον ἐπὶ νόσου καὶ ὑγείας καὶ περιττοῦ καὶ ἀρτίου. ἴΩν δὲ ἔστι τι ἀνὰ μέσον, οὐδέποτε ἀνάγκη παντὶ 19 ὑπάρχειν θάτερον· οὔτε γὰρ λευκὸν ἢ μέλαν ἀνάγκη πᾶν εἶναι τὸ δεκτικόν, οὔτε ^dθερμὸν οὔτε ψυχρόν· τούτων γὰρ ἀνὰ μέσον τι οὐδὲν κωλύει ὑπάρχειν. ἵἘτι δὲ καὶ τούτων ἦν 20 τι ἀνὰ μέσον, ὧν μὴ ἀναγκαῖον ^eθάτερον ὑπάρχειν ἦν τῷ δεκτικῷ, εἰ μὴ οἷς φύσει τὸ ἐν ὑπάρχει, οἷον τῷ πυρὶ τὸ θερμῷ εἶναι καὶ τῇ χιόνι τὸ λευκῇ. ἵἘπὶ δὲ τούτων ἀφω- 21 ρισμένως ἀναγκαῖον θάτερον ὑπάρχειν, καὶ οὐχ ὀπότερον ἔτυχεν· οὐ γὰρ ἐνδέχεται τὸ πῦρ ψυχρόν εἶναι οὐδὲ τὴν χιόνα μέλαιναν. ἵἌσπε παντὶ μὲν οὐκ ἀνάγκη τῷ δεκτικῷ 22 θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν, ἀλλὰ μόνον οἷς φύσει τὸ ἐν ὑπάρχει, καὶ τούτοις ἀφωρισμένως τὸ ἐν καὶ οὐχ ὀπότερον ἔτυχεν. ἵἘπὶ δὲ τῆς στερήσεως καὶ τῆς ἕξεως οὐδέτερον τῶν 23 εἰρημένων ἀληθές· ^fοὐδὲ γὰρ αἰεὶ τῷ δεκτικῷ ἀναγκαῖον θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν· τὸ γὰρ μήπω πεφυκὸς ὄψιν ἔχειν οὔτε τυφλὸν οὔτε ὄψιν ἔχον λέγεται, ὥστε οὐκ ἂν εἴη ταῦτα τῶν τοιούτων ἐναντίων ὧν οὐδὲν ἔστιν ἀνὰ μέσον. ἵἌλλ' οὐδ' 24 ὧν τι ἔστιν ἀνὰ μέσον· ἀναγκαῖον γὰρ ^gποτε παντὶ τῷ δεκτικῷ θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν· ὅταν γὰρ ἤδη πεφυκὸς ἦ ^hὄψιν ἔχειν, τότε ἢ τυφλὸν ἢ ⁱὄψιν ἔχον ῥηθήσεται, καὶ τούτων οὐκ ἀφωρισμένως θάτερον, ἀλλ' ὀπότερον ἔτυχεν· οὐ γὰρ ^kἀναγκαῖον ἢ τυφλὸν ἢ ^lἔχον ὄψιν ^mεἶναι, ἀλλ' ὀπότερον ἔτυχεν. ἵἘπὶ ⁿδὲ τῶν ἐναντίων, ὧν ἔστι ^oτι ἀνὰ 25 μέσον, οὐδέποτε ἀναγκαῖον ἦν παντὶ θάτερον ὑπάρχειν, ἀλλὰ τισί, καὶ τούτοις ἀφωρισμένως τὸ ἐν. ἵἌσπε δῆλον ὅτι κατ' οὐδέτερον τῶν τρόπων ὡς τὰ ἐναντία ἀντίκειται τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἕξιν ἀντικείμενα.

ἵἘτι ἐπὶ μὲν τῶν ἐναντίων, ^pὑπάρχοντος τοῦ δεκτικοῦ, 26 δυνατὸν εἰς ἄλληλα μεταβολὴν γίνεσθαι, εἰ μὴ τινι φύσει τὸ

^d ψυχρόν οὔτε θερμόν C. ^e ἦν θάτερον ὑπάρχειν C. ^f οὔτε B.C.
^g ποτε om. B. et pr. C. ^h ἔχειν ὄψιν C. ⁱ ἔχον ὄψιν C.
^k ἀναγκαίως corr. C. ^l ὄψιν ἔχον C. ^m εἶναι] ῥηθήσεται corr. C.
ⁿ δέ] δέ γε B. ^o τι om. A.B. ^p ὄντος B.

ἐν ἠ ὑπάρχει, οἷον τῷ πυρὶ ἱ τὸ ἰ θερμῷ ἱ εἶναι· καὶ γὰρ τὸ
 ὑγιαῖνον δυνατὸν νοσῆσαι καὶ τὸ λευκὸν μέλαν γενέσθαι καὶ
 τὸ ψυχρὸν θερμόν, καὶ ἐκ σπουδαίου γε φαῦλον καὶ ἐκ φαύ-
 27 λου σπουδαῖον δυνατὸν γενέσθαι. Ὁ γὰρ φαῦλος εἰς βελ-
 τίους διατριβὰς ἀγόμενος καὶ λόγους κἂν μικρόν γέ ἠ τι
 28 ἐπίδοιη εἰς τὸ βελτίων εἶναι. ἧ Ἐὰν δὲ ἠ παῖξ κἂν μικρὰν
 ἐπίδοσιν λάβῃ, ἡ φανερόν ὅτι ἡ τελέως ἂν μεταβάλοι ἡ πάνυ
 πολλὴν ἐπίδοσιν λάβοι· ἢ αἰεὶ γὰρ εὐκίνητοτερος πρὸς ἀρετὴν
 γίνεται, κἂν ἡντινοῦν ἐπίδοσιν ἢ εἰληφῶς ἐξ ἀρχῆς ἡ, ὥστε
 29 καὶ πλείω εἰκὸς ἐπίδοσιν αὐτὸν λαμβάνειν. Καὶ τοῦτο ἢ αἰεὶ
 γινόμενον τελείως εἰς τὴν ἐναντίαν ἔξιν ἀποκαθίστησιν, ἢ εἰάν
 περ μὴ χρόνῳ ἐξείργηται. ἦ Ἐπὶ δὲ ἢ γε τῆς ἔξεως καὶ τῆς
 30 στερήσεως ἀδύνατον εἰς ἄλληλα μεταβολὴν γενέσθαι. ἦ Ἀπὸ
 μὲν γὰρ τῆς ἔξεως ἢ ἐπὶ τὴν στέρησιν γίνεται μεταβολή,
 ἀπὸ δὲ τῆς στερήσεως ἐπὶ τὴν ἔξιν ἀδύνατον. Οὔτε γὰρ
 ἦ τυφλὸς γινόμενός τις πάλιν ἢ ἀνέβλεψεν, οὔτε φαλακρὸς
 ὦν πάλιν κομήτης ἐγένετο, οὔτε νωδὸς ὦν ὀδόντας ἔφυσεν.
 31 ἦ Ὅσα δὲ ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντίκειται, φανερόν
 ὅτι κατ' οὐδένα τῶν εἰρημένων ἢ τρόπων ἀντίκειται· ἐπὶ ἢ γὰρ
 μόνων τούτων ἀναγκαῖον αἰεὶ τὸ μὲν ἀληθὲς τὸ δὲ ψεῦδος
 32 αὐτῶν εἶναι. Οὔτε γὰρ ἐπὶ τῶν ἐναντίων ἀναγκαῖον αἰεὶ
 ἢ θάτερον ἀληθὲς εἶναι θάτερον δὲ ψεῦδος, οὔτε ἐπὶ τῶν
 33 πρὸς τι, οὔτε ἐπὶ τῆς ἔξεως καὶ ἢ τῆς στερήσεως. Οἷον ἢ
 ὑγίεια καὶ ἢ νόσος ἐναντία, καὶ οὐδέτερόν γε ἢ οὔτε ἀληθὲς
 οὔτε ψεῦδός ἐστιν. ἦ Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ διπλάσιον καὶ τὸ
 ἡμισυ ὡς τὰ πρὸς τι ἀντίκειται, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν οὐδέ-
 34 τερον οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψεῦδος. Οὐδέ γε τὰ κατὰ στέρησιν

ἠ ὑπάρχει corr. in εἰ B. ἱ τὸ om. B.C. ἰ θερμόν B. ἱ εἶναι]
 ὑπάρχειν C. ἡ τοι C. ἡ εἰάν δὲ] αἴτε γὰρ rc. A. ἡ φανερόν
 ἐστιν ὅτι C. ἢ αἰεὶ B. ἢ ἐξ ἀρχῆς εἰληφῶς C. ἢ αἰεὶ om. C.
 ἢ ἂν C. ἢ γε om. A. ἢ γίνεται ἐπὶ στέρησιν C. ἢ τις τυφλὸς
 γινόμενος C. ἢ ἀνέβλεψεν εἰ μῆτι γε θείαι δυνάμει A, ἀνέβλεψεν εἰ μῆ
 τιμὴ θεία δυνάμει C, qui rc. supra ἐξηγητοῦ. ἢ τρόπον A. ἢ μόνων
 γὰρ C. ἢ θάτερον μὲν ἀληθὲς C. ἢ alterum τῆς om. C. ἢ prius
 οὔτε om. C.

καὶ ἔξιν, οἷον ⁿ ἡ ὄψις καὶ ἡ τυφλότης. Ὅλως δὲ τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγομένων οὐδὲν οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψεῦδος ἐστίν· πάντα δὲ τὰ εἰρημένα ἄνευ συμπλοκῆς λέγεται. Οὐ μὴν ἀλλὰ μάλιστα ἂν δόξειε τὸ ^o τοιοῦτο συμβαίνειν ἐπὶ 35 τῶν κατὰ συμπλοκὴν ἐναντίων λεγομένων· τὸ γὰρ ὑγιαίνειν ^p Σωκράτην τῷ νοσεῖν Σωκράτην ἐναντίον ἐστίν. Ἄλλ' οὐδ' ἐπὶ τούτων ἀναγκαῖον αἰεὶ θάτερον μὲν ^q ἀληθὲς θάτερον δὲ ψεῦδος εἶναι. ὄντος μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶ τὸ μὲν ἀλη- 36 θὲς τὸ δὲ ψεῦδος, μὴ ὄντος δὲ ἀμφοτέρα ψευδῆ· οὔτε γὰρ τὸ νοσεῖν Σωκράτην οὔτε τὸ ὑγιαίνειν ἐστὶν ἀληθὲς αὐτοῦ μὴ ὄντος ὅλως τοῦ Σωκράτους. Ἐπὶ δὲ τῆς στερήσεως καὶ τῆς 37 ἔξεως μὴ ὄντος ^r τε ὅλως οὐδέτερον ἀληθὲς, ὄντος ^s τε οὐκ αἰεὶ θάτερον ἀληθὲς ^t θάτερον δὲ ψεῦδος· τὸ γὰρ ὄψιν ἔχειν Σωκράτην τῷ τυφλὸν εἶναι Σωκράτην ἀντίκειται ὡς στέρησις καὶ ἔξις, καὶ ὄντος ^v τε οὐκ ἀναγκαῖον θάτερον ἀληθὲς εἶναι ἢ ψεῦδος (ὅτε γὰρ μήπω πέφυκεν ἔχειν, ἀμφοτέρα ψευδῆ), μὴ ὄντος τε ὅλως τοῦ Σωκράτους, καὶ οὕτω ψευδῆ ἀμφοτέρα, καὶ τὸ ^w ὄψιν ἔχειν καὶ τὸ τυφλὸν αὐτὸν εἶναι. Ἐπὶ δὲ γε 38 τῆς καταφάσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως αἰεὶ, εἴαν τε ἢ εἴαν τε μὴ ἢ, τὸ ἕτερον ἐστὶ ψεῦδος καὶ τὸ ἕτερον ἀληθὲς. Τὸ γὰρ 39 νοσεῖν Σωκράτην καὶ τὸ μὴ νοσεῖν ^x Σωκράτην, ὄντος τε αὐτοῦ φανερόν ὅτι τὸ ἕτερον αὐτῶν ἀληθὲς ^y ἢ ψεῦδος, καὶ μὴ ὄντος ὁμοίως· τὸ μὲν γὰρ νοσεῖν μὴ ὄντος ψεῦδος, τὸ δὲ μὴ νοσεῖν ἀληθὲς. Ὡστε ἐπὶ μόνων τούτων ἴδιον ἂν εἴη τὸ 40 αἰεὶ θάτερον αὐτῶν ἀληθὲς ἢ ψεῦδος εἶναι, ὅσα ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντίκειται.

Ἐναντίον δὲ ἐστὶν ἐξ ἀνάγκης ἀγαθῷ μὲν κακόν· τοῦτο δὲ **II** δῆλον τῇ καθ' ἑκαστον ἐπαγωγῇ, οἷον ὑγιεία ^z νόσος καὶ ^a ἀνδρεία δειλία, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Κακῷ δὲ ὅτε μὲν

ⁿ ἡ τυφλότης καὶ ὄψις C. ^o τοιοῦτον C. ^p σωκράτη B. et hic et postea. ^q εἶναι post ἀληθὲς C. ^r τε] μὲν B. ^s τε] δὲ A.B. ^t θάτερον post αἰεὶ om. B. θάτερον δὲ ψεῦδος om. A. ^v τε] codices γε. ^w ὄψιν αὐτὸν ἔχειν C. ^x Σωκράτην om. C. ^y ἢ B, τὸ δὲ ἕτερον C, om. A. ^z νόσος καὶ τῇ δικαιοσύνη ἀδικία καὶ C. ^a ἀνδρία C.

^b ἀγαθὸν ἐναντίον, ὅτε δὲ κακὸν· τῇ γὰρ ἐνδεία κακῶ ὄντι ἢ ὑπερβολὴ ἐναντίον κακὸν ^c ὄν· ὁμοίως δὲ καὶ ἢ μεσότης ἐναντία ἐκατέρω, οὔσα ἀγαθόν. ¹ Ἐπ' ὀλίγων δ' ἂν τὸ τοιοῦτον ἴδιοι τις, ἐπὶ δὲ τῶν πλείστων αἰεὶ τῷ κακῷ τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον ἐστίν.

² Ἐτι ^d ἐπὶ τῶν ἐναντίων οὐκ ^e ἀναγκαῖον, εἰθ' ἄν ἄλλο ἢ, καὶ τὸ λοιπὸν εἶναι. Ἵγυιαινόντων μὲν γὰρ ἀπάντων ὑγίεια μὲν ἔσται, νόσος δὲ οὔ· ὁμοίως δὲ καὶ λευκῶν ὄντων ἀπάντων ³ λευκότης μὲν ἔσται, μελανία δὲ οὔ. Ἐτι εἰ τὸ Σωκράτην ὑγιάειν ^f τῷ Σωκράτην νοσεῖν ἐναντίον ἐστὶ, μὴ ἐνδέχεται δὲ ἅμα ἀμφοτέρω τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, οὐκ ἂν ἐνδέχοιτο τοῦ ἑτέρου τῶν ἐναντίων ὄντος καὶ τὸ λοιπὸν ^g εἶναι· ὄντος γὰρ τοῦ Σωκράτην ὑγιάειν οὐκ ἂν εἴη τὸ νοσεῖν Σωκράτην.

⁴ Δῆλον δὲ ὅτι καὶ περὶ ^h ταῦτόν ἢ εἶδει ἢ γένοι πέφυκε γίνεσθαι τὰ ἐναντία. Νόσος μὲν γὰρ καὶ ὑγίεια ἐν σώματι ζώου ⁱ πέφυκε γίνεσθαι, λευκότης δὲ καὶ μελανία ἀπλῶς ἐν σώματι, δικαιοσύνη δὲ καὶ ἀδικία ἐν ψυχῇ ἀνθρώπου.

⁵ ^k Ἀνάγκη δὲ πάντα τὰ ἐναντία ἢ ἐν τῷ αὐτῷ γένοι εἶναι ἢ ἐν τοῖς ἐναντίοις γένεσιν, ἢ αὐτὰ γένη εἶναι. Λευκὸν μὲν γὰρ καὶ μέλαν ἐν τῷ αὐτῷ γένοι (χρῶμα γὰρ αὐτῶν τὸ γένος), δικαιοσύνη δὲ καὶ ἀδικία ἐν τοῖς ἐναντίοις γένεσιν (τοῦ μὲν γὰρ ἀρετή, τοῦ δὲ κακία τὸ γένος)· ἀγαθὸν δὲ καὶ κακὸν οὐκ ἔστιν ἐν γένοι, ἀλλ' αὐτὰ τυγχάνει γένη τινῶν ὄντα.

12 Πρότερον ἑτέρου ἕτερον λέγεται τετραχῶς, πρῶτον μὲν ^l καὶ κυριώτατα ^m κατὰ χρόνον, καθ' ὃ πρεσβύτερον ἕτερον ἑτέρου καὶ παλαιότερον λέγεται· τῷ γὰρ τὸν χρόνον πλείω ² εἶναι καὶ πρεσβύτερον καὶ παλαιότερον λέγεται. Δεύτερον δὲ τὸ μὴ ἀντιστρέφον κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν, οἷον τὸ ἐν τῶν ⁿ δύο πρότερον· δυοῖν μὲν γὰρ ^o ὄντων ἀκολουθεῖ εὐθὺς τὸ ἐν εἶναι, ἐνὸς δὲ ὄντος οὐκ ἀναγκαῖον δύο εἶναι, ὥστε

^b ἐναντίον ἀγαθόν C. ^c ὄν om. C. ^d ἐπὶ om. C. ^e ἀναγκαῖον ἐστὶν εἰθ' C. ^f τὸ A. ^g εἶναι] ὑπάρχειν C. ^h τὸ αὐτὸ C.
ⁱ πέφυκε γίνεσθαι om. B.C. ^k ἀναγκαῖον δὲ ἅπαντα C. ^l καὶ om. A.
^m κατὰ] κατὰ τὸν B.C. ⁿ δυεῖν A.B. ^o ὄντων C.

οὐκ ἀντιστρέφει ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἢ ἀκολουθήσις τοῦ εἶναι τὸ λοιπόν. Πρότερον δὲ δοκεῖ τὸ τοιοῦτον εἶναι, ἀφ' οὗ μὴ ἀντιστρέφει ἢ τοῦ εἶναι ἀκολουθήσις.

Τρίτον δὲ κατὰ ῥτινα τάξιν ^ατὸ πρότερον λέγεται, καθά-³περ ἐπὶ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν λόγων. Ἐν τε γὰρ ταῖς ἀποδεικτικαῖς ἐπιστήμαις ὑπάρχει τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον τῇ τάξει (τὰ γὰρ στοιχεῖα πρότερα τῶν διαγραμμάτων τῇ τάξει, καὶ ἐπὶ τῆς γραμματικῆς τὰ στοιχεῖα πρότερα τῶν συλλαβῶν), ἐπὶ τε τῶν λόγων ὁμοίως· τὸ γὰρ προοίμιον τῆς διηγήσεως πρότερον τῇ τάξει ἐστίν.

Ἔτι παρὰ τὰ εἰρημένα τὸ βέλτιον καὶ τὸ τιμιώτερον ⁴πρότερον εἶναι τῇ φύσει δοκεῖ. Εἰώθασι δὲ καὶ οἱ πολλοὶ τοὺς ἐντιμότερους καὶ μᾶλλον ἀγαπωμένους ὑπ' αὐτῶν προτέρους φάσκειν ^επαρ' αὐτοῖς εἶναι. Ἔστι μὲν δὴ καὶ σχεδὸν ἀλλοτριώτατος τῶν τρόπων οὗτος.

Οἱ μὲν οὖν λεγόμενοι τρόποι τοῦ προτέρου σχεδὸν τοσοῦ-⁵τοί εἰσιν. Δόξειε δ' ^ςἂν παρὰ τοὺς εἰρημένους καὶ ἕτερος ^εεἶναι προτέρου τρόπος· τῶν γὰρ ἀντιστρεφόντων κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν τὸ αἴτιον ὁπωσοῦν θατέρῳ τοῦ εἶναι πρότερον εἰκότως τῇ φύσει λέγοιτ' ἂν. Ὅτι δ' ἔστι τινα ⁶τοιαῦτα, δῆλον· τὸ γὰρ εἶναι ἄνθρωπον ἀντιστρέφει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν πρὸς τὸν ἀληθῆ περὶ αὐτοῦ λόγον. Εἰ γὰρ ἔστιν ἄνθρωπος, ἀληθῆς ὁ λόγος ᾧ λέγομεν ὅτι ἔστιν ἄνθρωπος. Καὶ ἀντιστρέφει γε· εἰ γὰρ ἀληθῆς ὁ λόγος ᾧ λέγομεν ὅτι ἔστιν ἄνθρωπος, ἔστιν ἄνθρωπος. Ἔστι δὲ ὁ μὲν ^νἀληθῆς λόγος οὐδαμῶς αἴτιος τοῦ εἶναι ⁷τὸ πρᾶγμα, τὸ μέντοι πρᾶγμα φαίνεται πως αἴτιον τοῦ εἶναι ἀληθῆ τὸν λόγον· τῷ γὰρ εἶναι τὸ πρᾶγμα ἢ μὴ ἀληθῆς ὁ λόγος ἢ ψευδῆς λέγεται. Ὡστε κατὰ πέντε τρόπους πρότερον ἕτερον ἐτέρου λέγεται.

Ἄμα δὲ λέγεται ἀπλῶς μὲν καὶ κυριώτατα, ὧν ἡ γένεσις ¹³ἔστιν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ· οὐδέτερον γὰρ πρότερον οὐδὲ ὕστε-

ῥτινα] τὴν ῥτ A. ^α τὸ om. B.C. ^ε παρ' αὐτοῖς εἶναι om. C.
^ς ἂν τις παρὰ C. ^ε εἶναι τοῦ προτέρου C. ^ν ἀληθῆς om. C.

- ρόν ἐστὶν αὐτῶν. Ὑποκρίσθαι δὲ κατὰ τὸν χρόνον ταῦτα λέγεται.
- 2 Φύσει δὲ ἅμα, ὅσα ἀντιστρέφει μὲν κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν, μηδαμῶς δὲ αἴτιον θάτερον θατέρῳ τοῦ εἶναι ἐστὶν, οἷον ἐπὶ τοῦ διπλασίου καὶ τοῦ ὡμίσεος· ἀντιστρέφει ἄ μὲν γὰρ ταῦτα (ὡμίσεος γὰρ ὄντος ἐστὶν ἡμισυ καὶ ὡμίσεος ὄντος διπλασίον ἐστὶν), οὐδέτερον δὲ οὐδετέρῳ αἴτιον τοῦ εἶναι ἐστὶν.
- 3 Καὶ τὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ γένους ἀντιδιηρημένα ἀλλήλοις ἅμα τῇ φύσει λέγεται. ἂ Ἀντιδιηρησθαι δὲ λέγεται ἀλλήλοις τὰ κατὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν, οἷον τὸ πτηνὸν τῷ πεζῷ καὶ τῷ ἐνύδρῳ· ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἂ ἀντιδιήρηται ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἄ γένους· τὸ γὰρ ζῶον διαίρεται εἰς ταῦτα, εἰς τε τὸ πτηνὸν καὶ τὸ πεζὸν καὶ τὸ ἐνύδρον, καὶ οὐδὲν γε τούτων πρότερον ἢ ὕστερόν ἐστιν, ἀλλ' ἅμα τῇ φύσει τὰ τοιαῦτα δοκεῖ εἶναι. Διαίρεθίη δ' ἂν καὶ ἕκαστον ἄ τῶν τοιούτων εἰς εἶδη πάλιν, οἷον τὸ πεζὸν καὶ τὸ ἄ πτηνὸν καὶ τὸ ἐνύδρον.
- 4 Ἐστὶ οὖν κακεῖνα ἅμα τῇ φύσει, ὅσα ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους κατὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν ἐστὶν. Τὰ δὲ γένη ἄ τῶν εἰδῶν αἰεὶ πρότερα· οὐ γὰρ ἀντιστρέφει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν, οἷον ἐνύδρου μὲν ὄντος ἔστι ζῶον, ζῶου δὲ ὄντος οὐκ ἀνάγκη ἐνύδρον εἶναι.
- 5 Ὑποκρίσθαι οὖν τῇ φύσει λέγεται, ὅσα ἀντιστρέφει μὲν κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν, μηδαμῶς δὲ αἴτιον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ τοῦ εἶναι ἐστὶν, καὶ τὰ ἐκ τοῦ ἄ αὐτοῦ γένους ἀντιδιηρημένα ἀλλήλοις· ἀπλῶς δὲ ἄ ἅμα, ὧν ἡ γένεσις ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ.
- 14 Κινήσεως δὲ ἐστὶν εἶδη ἕξ, γένεσις, φθορά, αὔξησης, μείωσις, ἀλλοίωσις, ἡ κατὰ τὸν τρόπον μεταβολή.
- 2 Αἰ μὲν οὖν ἄλλαι κινήσεις φανερόν ὅτι ἕτεραι ἀλλήλων εἰσὶν· οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ γένεσις φθορὰ οὐδέ ἄ γε ἡ αὔξησης

ἄ ὡμίσεως pr. A.B. ἄ μὲν om. A.C. ὡμίσεος μὲν γὰρ A.B.C.
 ἄ ὡμίσεως pr. B. ἄ ἀντιδιαιρέσθαι C. ἄ ἀντιδιαιρείται C. ἄ γένους ὄντα τὸ B.C. ἄ τῶν τοιούτων] τούτων C. ἄ πτηνὸν καὶ τὸ πεζὸν B.
 ἄ αἰεὶ τῶν εἰδῶν C. ἄ αὐτοῦ δὲ γένους C. ἄ ἅμα λέγεται ὧν C. ἄ ἡ] καὶ ἡ C. ἄ γε om. B.

μείωσις οὐδὲ ἢ κατὰ τόπον ¹ μεταβολή, ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ ἄλλαι· ἐπὶ δὲ τῆς ἀλλοιώσεως ἔχει τινὰ ἀπορίαν, μὴ ποτε ἀναγκαῖον ἢ τὸ ἀλλοιούμενον κατὰ τινα τῶν λοιπῶν κινήσεων ἀλλοιοῦσθαι. Τοῦτο δὲ οὐκ ἀληθές ἐστι· σχεδὸν γὰρ κατὰ ³ πάντα τὰ πάθη ἢ τὰ πλείστα ἀλλοιοῦσθαι συμβέβηκεν ἡμῖν ^m οὐδεμιᾶς τῶν ἄλλων κινήσεων ⁿ κοινωνοῦσιν· οὔτε γὰρ αὐξέσθαι ἀναγκαῖον τὸ κατὰ πάθος κινούμενον οὔτε μειοῦσθαι, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὥσθ' ἑτέρα ἂν εἴη παρὰ τὰς ἄλλας κινήσεις ἢ ἀλλοιώσεις· εἰ γὰρ ἦν ἢ αὐτή, ἔδει ^o τὸ ἀλλοιούμενον εὐθὺς καὶ αὐξέσθαι ἢ μειοῦσθαι ἢ τινα τῶν ἄλλων ἀκολουθεῖν κινήσεων· ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη. Ὡσαύτως δὲ ⁴ καὶ τὸ αὐξανόμενον ἢ τινα ἄλλην κίνησιν κινούμενον ἀλλοιοῦσθαι ἔδει· ἀλλ' ἐστὶ τινὰ αὐξανόμενα ἃ οὐκ ^p ἀλλοιοῦνται, οἷον τὸ τετράγωνον γνώμονος περιτεθέντος ἠΰξεται μὲν, ἀλλοιότερον δὲ οὐδὲν γεγένηται· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. Ὡσθ' ἑτεραι ἂν εἴησαν αἱ κινήσεις ἀλλήλων.

¹ Ἔστι δὲ ἀπλῶς μὲν ^q κινήσει ἡρεμία ^r ἐναντία, ταῖς δὲ καθ' ⁵ ἕκαστα αἱ καθ' ἕκαστα, γενέσει μὲν φθορά, αὐξήσει δὲ μείωσις, τῇ δὲ κατὰ τόπον μεταβολῇ ἢ κατὰ τόπον ἡρεμία. Μάλιστα ^d ἔοικεν ἀντικεῖσθαι ^s ἢ πρὸς τὸν ἐναντίον τόπον μεταβολή, οἷον τῇ κάτωθεν ἢ ἄνω, τῇ δὲ ἄνωθεν ἢ κάτω. Τῇ δὲ λοιπῇ τῶν ἀποδοθεισῶν κινήσεων οὐ ράδιον ἀποδοῦναι ⁶ τί ποτέ ἐστὶν ἐναντίον, ἔοικε δὲ ^t οὐδὲν εἶναι αὐτῇ ἐναντίον, εἰ μὴ τις καὶ ἐπὶ ταύτης τὴν κατὰ τὸ ποιὸν ἡρεμίαν ἀντιτιθείη ἢ τὴν εἰς τὸ ἐναντίον τοῦ ποιοῦ μεταβολήν, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τόπον μεταβολῆς τὴν κατὰ τόπον ἡρεμίαν ἢ τὴν εἰς τὸν ἐναντίον τόπον μεταβολήν· ἐστὶ γὰρ ἢ ἀλλοίωσις μεταβολή κατὰ τὸ ποιόν. Ὡστε ^v ἀντικεῖσεται τῇ κατὰ τὸ ⁷ ποιὸν κινήσει ἢ κατὰ τὸ ποιὸν ἡρεμία ἢ ἢ εἰς τὸ ἐναντίον τοῦ

¹ post μεταβολή vetus interpres ἀλλοίωσις. ^m οὐδεμιᾶ pr. C.
ⁿ κοινωνούσης fortasse A. ^o τὸν C. ^p ἀλλοιοῦνται C. ^q κινήσεις A.B.C. ^r ἐναντίον B. ^s ἢ] καὶ ἢ A.B. ^t οὐδὲ εἶναι τι αὐτῇ C.
^v ἀντίκειται A.C.

ποιου μεταβολή, οἷον τὸ λευκὸν γίνεσθαι τῷ μέλαν γίνεσθαι· ἀλλοιοῦται γὰρ εἰς τὰ ἐναντία τοῦ ποιου μεταβολῆς γινομένης.

- 15 Τὸ δὲ ἔχειν κατὰ πλείονας τρόπους λέγεται. Ἡ γὰρ ὡς ἕξιν καὶ διάθεσιν ἢ ἄλλην τινὰ ποιότητα· λεγόμεθα γὰρ καὶ ἐπιστήμην τινὰ ἔχειν καὶ ἀρετήν. Ἡ ὡς ποσόν, οἷον ὁ τυγχάνει τις ἔχων μέγεθος· λέγεται γὰρ τρίπηχυ μέγεθος ἔχειν ἢ τετράπηχυ. Ἡ ὡς τὰ περὶ τὸ σῶμα, οἷον ἰμάτιον ἢ χιτῶνα. Ἡ ὡς ἐν μορίῳ, οἷον ἐν χειρὶ δακτύλιον. Ἡ ὡς μέρος, οἷον χεῖρα ἢ πόδα. Ἡ ὡς ἐν ἀγγείῳ, οἷον ὁ μέδιμνος τοὺς πυρούς ἢ τὸ κεράμιον τὸν οἶνον· οἶνον γὰρ ἔχειν τὸ κεράμιον λέγεται, καὶ ὁ μέδιμνος πυρούς· ταῦτ' οὖν πάντα ἔχειν λέγεται ὡς ἐν ἀγγείῳ. Ἡ ὡς κτήμα· ἔχειν γὰρ οἰκίαν ^w ἢ ἀγρὸν λεγόμεθα.
- 3 Λεγόμεθα δὲ καὶ γυναῖκα ἔχειν καὶ ^x ἢ γυνὴ ἄνδρα· ἔοικε δὲ ἀλλοτριώτατος ὁ νῦν ῥηθεὶς τρόπος τοῦ ἔχειν· οὐδὲν γὰρ ἄλλο τῷ ^y ἔχει γυναῖκα σημαίνομεν ἢ ὅτι συνοικεῖ.
- 4 Ἴσως δ' αὖ καὶ ἄλλοι τινὲς ^z φανείησαν τοῦ ἔχειν τρόποι· οἱ δὲ εἰωθότες λέγεσθαι σχεδὸν ἅπαντες κατηρίθμηνται.

^w ἢ] καὶ C. ^x ἢ om. C. ^y ἔχειν codices. ^z φανείεν corr. C.

ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ.

ΠΡΩΤΟΝ δεῖ θέσθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα, ἔπειτα τί ἐστὶν ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ ἀπόφανσις καὶ λόγος.

Ἔστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων ² σύμβολα, καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ. Καὶ ὥσπερ οὐδὲ γράμματα πᾶσι τὰ αὐτά, ^a οὐδὲ φωναὶ αἱ αὐταί· ὦν μέντοι ^b ταῦτα σημεῖα πρώτως, ταῦτα πᾶσι παθήματα τῆς ψυχῆς, καὶ ὦν ταῦτα ὁμοιώματα, πράγματα ἤδη ταῦτά. Περὶ μὲν οὖν τούτων εἴρηται ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς· ἄλλης γὰρ ³ πραγματείας. Ἔστι δ', ὥσπερ ἐν τῇ ψυχῇ ὅτε μὲν νόημα ἄνευ τοῦ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι, ὅτε δὲ ἤδη ὦ ἀνάγκη τούτων ὑπάρχειν θάτερον, οὕτω καὶ ἐν τῇ φωνῇ· περὶ γὰρ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ἐστὶ τὸ ^c ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθές. Τὰ μὲν οὖν ⁴ ὀνόματα αὐτὰ καὶ τὰ ῥήματα ἔοικε τῷ ἄνευ συνθέσεως καὶ διαίρεσεως νοήματι, οἷον τὸ ἄνθρωπος ἢ τὸ λευκόν, ὅταν μὴ προστεθῇ τι· οὔτε γὰρ ψεῦδος οὔτε ἀληθές πω. Σημεῖον δ' ἐστὶ τοῦδε· καὶ γὰρ ὁ τραγέλαφος σημαίνει μὲν τι, οὐπω δὲ ἀληθές ἢ ψεῦδος, εἴαν μὴ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι προστεθῇ, ἢ ἀπλῶς ἢ κατὰ χρόνον.

Ὄνομα μὲν οὖν ἐστὶ φωνῆ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην ἄνευ ² χρόνου, ἧς ^d μηδὲν μέρος ἐστὶ σημαντικὸν κεχωρισμένον· ἐν γὰρ τῷ Κάλλιππος τὸ ἵππος οὐδὲν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ σημαίνει, ὥσπερ ἐν τῷ λόγῳ ^e τῷ καλὸς ἵππος. Οὐ μὲν οὐδ' ὥσπερ ² ἐν τοῖς ἀπλοῖς ὀνόμασιν, οὕτως ἔχει καὶ ἐν τοῖς συμπεπλεγμένοις· ἐν ἐκείνοις μὲν γὰρ τὸ μέρος ^f οὐδαμῶς σημαντικόν, ἐν δὲ τούτοις βούλεται μὲν, ἀλλ' οὐδενὸς κεχωρισμένον, οἷον ἐν

^a οὐδέ] οὕτως οὐδέ C. ^b σημεῖα ταῦτα C. ^c ψεῦδος τε καὶ B.C.
^d μηθὲν C. ^e τὸ πρ. C. ^f οὐδαμῶς ἐστὶ σημαντικόν C.

τῷ ἐπακτροκέλης τὸ κέλης οὐδὲν ἔσημαίνει καθ' ἑαυτό. Τὸ δὲ κατὰ συνθήκην, ὅτι φύσει τῶν ὀνομάτων οὐδὲν ἔστιν, ἀλλ' ὅταν γένηται σύμβολον, ἐπεὶ δηλοῦσί γέ τι καὶ οἱ ἀγράμματοι ψόφοι, οἷον θηρίων, ὧν οὐδὲν ἔστιν ὄνομα.

3 Τὸ δ' οὐκ ἄνθρωπος οὐκ ὄνομα. Οὐ μὴν οὐδὲ ἠ κεῖται ὄνομα ὃ τι δεῖ καλεῖν αὐτό· οὔτε γὰρ λόγος οὔτε ἀπόφασίς ἔστιν. Ἄλλ' ἔστω ὄνομα ἀόριστον, ἵ ὅτι ὁμοίως ἐφ' ὅτου οὐκ ὑπάρχει καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος. Τὸ δὲ Φίλωνος ἢ Φίλωνι καὶ ἧ ὅσα τοιαῦτα, οὐκ ὀνόματα ἀλλὰ ἰ πτώσεις ὀνόματος.

4 Λόγος δὲ ἔστιν αὐτοῦ τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὰ αὐτά· ὅτι δὲ μετὰ τοῦ ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται οὐκ ἀληθεύει ἢ ψεύδεται, τὸ δὲ ὄνομα αἰεὶ· οἷον Φίλωνός ἢ ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν· οὐδὲν γὰρ πω οὔτε ἀληθεύει οὔτε ψεύδεται.

3 Ῥῆμα δὲ ἔστι τὸ προσσημαῖνον χρόνον, οὗ μέρος οὐδὲν σημαίνει χωρὶς, καὶ ἔστιν αἰεὶ τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων σημείον. Λέγω δ' ὅτι προσσημαίνει χρόνον, οἷον ὑγίαμα μὲν ὄνομα, τὸ δὲ ὑγιαίνει ῥῆμα· προσσημαίνει γὰρ τὸ νῦν ὑπάρχειν. Καὶ ἢ αἰεὶ τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων σημείον ἔστιν, οἷον τῶν καθ' ὑποκειμένου ἢ ἐν ὀ υποκειμένῳ.

2 Τὸ δὲ οὐκ ὑγιαίνει καὶ τὸ οὐ κάμνει οὐ ῥῆμα λέγω· προσσημαίνει μὲν γὰρ χρόνον καὶ αἰεὶ κατὰ τινος ὑπάρχει, τῇ δὲ διαφορᾷ ὄνομα οὐ κεῖται· ἀλλ' ἔστω ἀόριστον ῥῆμα, ὅτι ὁμοίως ἐφ' ὅτου οὐκ ὑπάρχει, καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος. Ὅμοιως δὲ Ρ καὶ τὸ ὑγίανεν ἢ τὸ ὑγιανεῖ οὐ ῥῆμα, ἀλλὰ πτώσις ῥήματος· διαφέρει δὲ τοῦ ῥήματος, ὅτι τὸ μὲν τὸν παρόντα προσσημαίνει χρόνον, τὰ δὲ τὸ περίξ.

4 Αὐτὰ μὲν οὖν καθ' ἑαυτὰ λεγόμενα τὰ ῥήματα ὀνόματά ἔστι καὶ σημαίνει τι (ἴσθησι γὰρ ὁ λέγων τὴν ἠ διάνοιαν, καὶ ὁ ἀκούσας ἠρέμησεν), ἀλλ' εἰ ἔστιν ἢ μὴ, οὔπω σημαίνει οὐδὲ ἢ γὰρ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι σημείον ἔστι τοῦ πράγματος,

ἔ σημαίνει καθ' ἑαυτό om. B.C. ἢ κεῖται γε ὄνομα C. ἰ ὅτι— μὴ ὄντος om. A.B. ἧ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα C. ἰ πτώσις A. ἢ ἔστιν ἢ A. ἢ ἔστιν ante αἰεὶ C. ὀ υποκειμένῳ] ὑποκειμένῳ ὄντων C. Ρ καὶ τὸ ὑγιανεῖ καὶ τὸ ὑγίανεν C. ἠ τὴν διάνοιαν ὁ λέγων C. ἢ γὰρ om. C.

οὐδ' εἴαν τὸ ὄν εἴπῃς αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ψιλόν. Αὐτὸ μὲν γὰρ οὐδέν ἐστι, προσσημαίνει δὲ σύνθεσιν τινα, ἣν ἄνευ τῶν συγκειμένων οὐκ ἔστι νοῆσαι.

Λόγος δὲ ἐστὶ φωνὴ σημαντικὴ ^s κατὰ συνθήκην, ἥς τῶν 4 μερῶν τι σημαντικόν ἐστὶ κεχωρισμένον, ὡς φάσις, ἀλλ' οὐχ ὡς κατάφασις ^t ἢ ἀπόφασις. Λέγω δέ, οἷον ἄνθρωπος σημαίνει ^v μὲν τι, ἀλλ' οὐχ ὅτι ἐστὶν ἢ οὐκ ἐστὶν· ἀλλ' ἔσται κατάφασις ἢ ἀπόφασις, εἴαν τι προστεθῇ. Ἄλλ' ^w οὐχὶ τοῦ ² ἀνθρώπου συλλαβὴ μία. Οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ μῦς τὸ ὑς σημαντικόν, ἀλλὰ φωνὴ ἐστὶ νῦν μόνον. Ἐν δὲ τοῖς διπλοῖς σημαίνει μὲν, ἀλλ' οὐ καθ' ^x αὐτό, ^y ὡς προεῖρηται.

Ἔστι δὲ λόγος ἅπας μὲν σημαντικός, οὐχ ὡς ὄργανον δέ, 3 ἀλλ' ὡς ^z προεῖρηται, κατὰ συνθήκην. Ἀποφαντικός δὲ οὐ πᾶς, ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὑπάρχει. Οὐκ ἐν 4 ἅπασιν δὲ ὑπάρχει, οἷον ἢ εὐχὴ λόγος μὲν, ἀλλ' οὔτε ἀληθὴς οὔτε ψευδής. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀφείσθωσαν· ῥητορικῆς γὰρ ἢ ποιητικῆς οἰκειότερα ἢ σκέψις· ὁ δὲ ἀποφαντικός τῆς νῦν θεωρίας.

Ἔστι δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικός κατάφασις, εἴτα 5 ἀπόφασις· οἱ δ' ἄλλοι πάντες συνδέσμῳ εἰς. Ἀνάγκη δὲ πάντα λόγον ἀποφαντικὸν ἐκ ῥήματος εἶναι ἢ πτώσεως ῥήματος· καὶ γὰρ ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος, εἴαν μὴ τὸ ἐστὶν ἢ ἦν ἢ ἔσται ἢ τι ^a τοιοῦτον προστεθῇ, οὔπω λόγος ἀποφαντικός. Διότι ^b δὴ ἐν τί ἐστὶν ἀλλ' οὐ πολλὰ τὸ ζῶον πεζὸν ² δίπουν· οὐ γὰρ δὴ τῷ σύνεγγυς εἰρησθαι εἰς ἔσται. Ἔστι δὲ ἄλλης πραγματείας τοῦτο εἰπεῖν. Ἔστι δὲ εἰς λόγος ἀποφαντικός ἢ ὁ ἐν δηλῶν ἢ ὁ συνδέσμῳ εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν ἢ ^c οἱ ἀσύνδετοι. Τὸ μὲν οὖν ὄνομα ^d ἢ 3 ῥῆμα φάσις ἔστω μόνον, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὔτω δηλοῦντά τι τῇ φωνῇ ὥστε ἀποφαίνεσθαι, ἢ ἐρωτῶντός τινος,

^s κατὰ συνθήκην om. B.C. ^t ἢ ἀπόφασις om. B.C. ^v μὲν om. A.B. ^w οὐχ ἢ corr. A. ^x ἑαυτό C. ^y ὥσπερ εἴρηται C.
^z ὥσπερ εἴρηται B.C. ^a τοιοῦτο B. ^b δὲ C. et fortasse B. ^c οἱ om. C. ^d ἢ τὸ ῥῆμα C.

- 4 ἢ μή, ἀλλ' αὐτὸν προαιρούμενον. Τούτων δὲ ἡ μὲν ἀπλῆ
 ἐστὶν ^e ἀπόφανσις, οἷον τὶ κατὰ τινος ἢ τὶ ἀπό τινος, ἡ δὲ
 5 ἐκ τούτων συγκειμένη οἷον λόγος τις ἤδη σύνθετος. Ἔστι
 δὲ ^f ἡ ἀπλῆ ^g ἀπόφανσις φωνὴ σημαντικὴ περὶ τοῦ ὑπάρχειν
 τι ἢ μὴ ὑπάρχειν, ὡς οἱ χρόνοι διήρηνται.
- 6 Κατάφασις δὲ ἐστὶν ἀπόφανσίς τινος κατὰ τινος. Ἀπό-
 2 φασις δὲ ^h ἐστὶν ἀπόφανσίς τινος ἀπό τινος. Ἐπεὶ δὲ ἔστι
 καὶ τὸ ὑπάρχον ἀποφαίνεσθαι ὡς μὴ ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ
 ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον καὶ τὸ ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ
 ὑπάρχον ὡς μὴ ὑπάρχον, καὶ περὶ τοὺς ἐκτὸς δὲ τοῦ νῦν
 3 ⁱ χρόνους ὡσαύτως, ἅπαν ἂν ἐνδέχοιτο καὶ ὁ κατέφησέ τις
 ἀποφῆσαι καὶ ὁ ἀπέφησέ ^k τις καταφῆσαι. Ὡστε δῆλον
 ὅτι πάση καταφάσει ἐστὶν ἀπόφασις ἀντικειμένη καὶ πάση
 ἀποφάσει κατάφασις. Καὶ ἔστω ἀντίφασις τοῦτο, κατὰ-
 4 φασις καὶ ἀπόφασις αἱ ἀντικείμεναι. Λέγω δὲ ἀντικεῖσθαι
 τὴν τοῦ αὐτοῦ ^l κατὰ τοῦ αὐτοῦ, μὴ ὁμωνύμως δέ, καὶ ὅσα
 ἄλλα τῶν τοιούτων προσδιορίζομεθα ^m πρὸς τὰς σοφιστικὰς
 ἐνοχλήσεις.
- 7 Ἐπεὶ δ' ἐστὶ τὰ μὲν καθόλου τῶν πραγμάτων τὰ δὲ καθ'
 ἕκαστον (λέγω δὲ καθόλου μὲν ὃ ἐπὶ πλείονων πέφυκε κατη-
 γορεῖσθαι, καθ' ἕκαστον δὲ ὃ μὴ, οἷον ἄνθρωπος μὲν τῶν
 καθόλου, Καλλίας δὲ τῶν καθ' ἕκαστον). ἀνάγκη δὲ ἀπο-
 φαίνεσθαι ὡς ὑπάρχει τι ἢ μὴ ὅτε μὲν τῶν καθόλου τινί,
 2 ὅτε δὲ τῶν καθ' ἕκαστον. Ἐὰν μὲν οὖν καθόλου ἀποφαίνη-
 ται ἐπὶ τοῦ καθόλου ὅτι ὑπάρχει ⁿ τι ἢ μὴ, ἔσονται ἐναντίαι
^o αἱ ^p ἀποφάνσεις. Λέγω δὲ ἐπὶ τοῦ καθόλου ἀποφαίνεσθαι
 καθόλου, οἷον πᾶς ἄνθρωπος λευκός, οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός.
 3 Ὅταν δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου μὲν, μὴ καθόλου δέ, αὐταὶ μὲν οὐκ
 εἰσὶν ἐναντίαι, τὰ μέντοι δηλούμενα ἔστιν εἶναι ἐναντία ποτέ.
 4 Λέγω δὲ τὸ μὴ καθόλου ἀποφαίνεσθαι ἐπὶ τῶν καθόλου,
 οἷον ἔστι λευκός ἄνθρωπος, οὐκ ἔστι λευκός ἄνθρωπος· καθό-

^e ἀπόφασις C. ^f ἢ] ἡ μὲν B. ^g ἀπόφασις C. ^h ἐστὶν om. C.
ⁱ χρόνου B.C. ^k τις alterum om. B.C. ^l κατὰ τὰ τοῦ C. ^m πρὸς
om. pr. C. ⁿ τι om. pr. C. ^o αἱ om. B.C. ^p ἀπόφανσιν B.C.

λου γὰρ ὄντος τοῦ ἀνθρώπου οὐχ ὡς καθόλου κέχρηται τῇ ἀποφάνσει· τὸ γὰρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει ἀλλ' ὅτι καθόλου. Ἐπὶ δὲ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου κατηγορεῖν⁵ τὸ καθόλου οὐκ ἔστιν ἀληθές· οὐδεμία γὰρ κατάφασις ἠ ἀληθῆς ἔσται, ἐν ἣ τῷ κατηγορουμένου καθόλου τὸ καθόλου κατηγορεῖται, οἷον ἔστι πᾶς ἀνθρώπος πᾶν ζῶον. Ἄν-6 τικεῖσθαι μὲν οὖν κατάφασιν ἀποφάσει λέγω ἀντιφατικῶς τὴν τὸ καθόλου σημαίνουσαν⁸ τῷ αὐτῷ ὅτι οὐ καθόλου, οἷον πᾶς ἀνθρώπος λευκός—οὐ πᾶς ἀνθρώπος λευκός, οὐδεὶς ἀνθρώπος λευκός—^t ἔστι τις ἀνθρώπος λευκός· ἐναντίως δὲ τὴν τοῦ καθόλου κατάφασιν καὶ τὴν τοῦ καθόλου ἀπόφασιν, οἷον^v πᾶς ἀνθρώπος λευκός—οὐδεὶς ἀνθρώπος λευκός, πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος—οὐδεὶς ἀνθρώπος δίκαιος. Διὸ ταύτας μὲν οὐχ⁷ οἷον τε ἅμα ἀληθεῖς εἶναι, τὰς δὲ ἀντικειμένας^w αὐταῖς ἐνδέχεται^x ποτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ^y ἅμα ἀληθεῖς εἶναι, οἷον οὐ πᾶς ἀνθρώπος λευκός καὶ ἔστι τις ἀνθρώπος λευκός. Ὅσαι μὲν⁸ οὖν ἀντιφάσεις τῶν καθόλου εἰσὶ καθόλου, ἀνάγκη τὴν ἐτέραν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ, καὶ ὅσαι ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα, οἷον ἔστι Σωκράτης λευκός—οὐκ ἔστι Σωκράτης λευκός· ὅσαι δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου μὲν, μὴ καθόλου δέ, οὐκ αἰεὶ ἢ μὲν ἀληθῆς ἢ δὲ ψευδῆς. Ἄμα γὰρ ἀληθές ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἔστιν ἀνθρ-9 πος λευκός καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος λευκός, καὶ ἔστιν ἀνθρώπος καλός καὶ οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος καλός. Εἰ γὰρ αἰσχροός, καὶ οὐ καλός· καὶ εἰ γίνεταί τι, καὶ οὐκ ἔστιν. Δόξειε δ' ἂν ἐξαίφνης ἄτοπον εἶναι διὰ τὸ φαίνεσθαι ση-10 μαίνειν τὸ οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος λευκός ἅμα καὶ ὅτι οὐδεὶς ἀνθρώπος λευκός· τὸ δὲ οὔτε ταῦτόν σημαίνει οὔθ' ἅμα ἐξ ἀνάγκης.

Φανερόν δὲ ὅτι καὶ μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεώς^z ἔστι· 11 τὸ γὰρ αὐτὸ δεῖ ἀποφῆσαι τὴν ἀπόφασιν ὅπερ κατέφησεν ἢ

^q τὸ ante prius καθόλου B, ante κατηγορεῖν C.
^s τῷ αὐτῷ ὅτι] τῇ τὸ B. ^t ἔστι om. C.
om. B.C. ^w ταύταις C. ^x ποτε om. B.
ἀληθείειν C, om. B. ^z ἔσται pr C, om. B.

^r ἀληθῆς om. B.
^v πᾶς ἄ. λ. οὐδ. ἄ. λ.
^y ἅμα ἀληθεῖς εἶναι]

- κατάφασις, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἢ τῶν καθ' ἕκαστά τινος ἢ ἀπὸ τῶν καθόλου τινός, ^a ἢ ὡς καθόλου ^b ἢ ὡς μὴ καθόλου.
- 12 Λέγω δὲ οἶον ἔστι Σωκράτης λευκός—οὐκ ἔστι Σωκράτης λευκός. ¹ Ἐὰν δὲ ἄλλο τι ἢ ἀπ' ἄλλου τὸ ^c αὐτό, οὐχ ἢ ἀντικειμένη ἀλλ' ἔσται ἐκείνης ἐτέρα. Τῇ δὲ πᾶς ἄνθρωπος λευκός ἢ οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευκός, τῇ δὲ τις ἄνθρωπος λευκός ἢ οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός· τῇ δὲ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός ἢ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός.
- 13 Ὅτι μὲν οὖν ^d μιᾷ καταφάσει μία ἀπόφασις ἀντίκειται ἀντιφατικῶς, καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, εἴρηται· καὶ ὅτι αἱ ἐναντία ἄλλαι, καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, εἴρηται· καὶ ὅτι οὐ πᾶσα ἀληθῆς ἢ ψευδῆς ἀντίφασις, καὶ διὰ τί, καὶ πότε ἀληθῆς ἢ ψευδῆς.
- 8 Μία δὲ ἔστι κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἢ ἐν καθ' ἑνὸς σημαίνουσα, ἢ καθόλου ὄντος καθόλου ἢ μὴ ὁμοίως, οἶον πᾶς ἄνθρωπος λευκός ἔστιν—οὐκ ἔστι πᾶς ἄνθρωπος λευκός, ἔστιν ἄνθρωπος λευκός—οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός, οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός—ἔστι τις ἄνθρωπος λευκός, εἰ τὸ λευκὸν ἐν σημαίνει.
- 2 Εἰ δὲ ^e δυοῖν ἐν ὄνομα κεῖται, ἐξ ὧν μὴ ἔστιν ἓν, οὐ μία κατάφασις ^f οὐδὲ ἀπόφασις ^g μία, οἶον εἴ τις ^h θεῖτο ὄνομα ἰμάτιον ἵππῳ καὶ ἀνθρώπῳ, τὸ ἔστιν ἰμάτιον λευκόν, αὕτη οὐ μία κατάφασις ⁱ οὐδὲ ἀπόφασις μία. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει τοῦτο εἰπεῖν ^k ἢ ἔστιν ἵππος καὶ ἄνθρωπος λευκός. Τοῦτο δὲ οὐδὲν διαφέρει τοῦ εἰπεῖν ἔστιν ἵππος ^l λευκός καὶ ἔστιν ³ ἄνθρωπος λευκός. Εἰ οὖν αὗται πολλὰ σημαίνουσι καὶ εἰσὶ πολλαί, δῆλον ὅτι καὶ ἡ πρώτη ἦτοι πολλὰ ἢ οὐδὲν σημαίνει· οὐ γὰρ ἔστιν ^m ὁ τις ἄνθρωπος ἵππος. Ὡστε οὐδ' ἐν ταύταις ἀνάγκη τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ εἶναι ἀντίφασιν.
- 9 Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ὄντων καὶ γενομένων ἀνάγκη τὴν κατὰ-

^a ἢ ante ὡς καθ. om. corr. B. ^b ἢ ὡς μὴ καθόλου om. C. ^c αὐτὸ μὴ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ οὐχ C. ^d μία κατάφασις μιᾷ ἀποφάσει B.C. ^e δυεῖν B. ^f οὐδὲ ἀπόφασις om. B. ^g μία om. B.C. ^h θεῖτο corr. in ei B. ⁱ οὔτε A. ^k ἢ] ἢ ὅτι B.C. ^l λευκός post ἵππος om. C. ^m ὁ om. B.C.

φασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ ἢ ψευδῆ εἶναι, καὶ ἐπὶ μὲν τῶν καθόλου ὡς καθόλου αἰεὶ τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ εἶναι, καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα, ὥσπερ εἴρηται, ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου μὴ καθόλου ^μ λεχθέντων οὐκ ἀνάγκη· εἴρηται δὲ καὶ περὶ τούτων. Ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἕκαστα καὶ μελλόντων οὐχ ² ὁμοίως. Εἰ γὰρ πᾶσα κατάφασις ^ο καὶ ἀπόφασις ἀληθῆς ἢ ψευδῆς, καὶ ἅπαν ἀνάγκη ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν, ὥστε εἰ ὁ μὲν φήσῃ ἔσεσθαι τι ὁ δὲ ^ρ μὴ φήσῃ τὸ αὐτὸ τοῦτο, δῆλον ὅτι ἀνάγκη ἀληθεύειν τὸν ἕτερον αὐτῶν, εἰ πᾶσα κατάφασις ⁹ καὶ ^τ ἀπόφασις ἀληθῆς ἢ ψευδῆς. Ἄμφω γὰρ οὐχ ὑπάρξει ³ ἅμα ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. Εἰ γὰρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι λευκὸν ἢ ⁸ ὅτι οὐ λευκὸν ἐστίν, ἀνάγκη εἶναι λευκὸν ἢ οὐ λευκόν, καὶ εἰ ἔστι λευκὸν ἢ οὐ λευκόν, ἀληθὲς ἦν φάναι ἢ ἀποφάναι· καὶ εἰ μὴ ὑπάρχει, ψεύδεται, καὶ εἰ ψεύδεται, οὐχ ὑπάρχει, ὥστε ἀνάγκη ^τ ἢ τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ. Οὐδὲν ἄρα οὔτε ἔστιν οὔτε γίνεται οὔτε ἀπὸ τύχης ⁴ οὔθ' ὁπότερ' ἔτυχεν, οὐδὲ ἔσται ἢ οὐκ ἔσται, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἅπαντα καὶ οὐχ ὁπότερ' ἔτυχεν. Ἡ γὰρ ὁ φᾶς ^ν ἀληθεύσει ἢ ὁ ἀποφᾶς. Ὅμοίως γὰρ ἂν ἐγίνετο ἢ οὐκ ἐγίνετο· τὸ γὰρ ὁπότερ' ἔτυχεν οὐδὲν μᾶλλον οὕτως ἢ μὴ οὕτως ἔχει ἢ ἔξει. Ἐτι εἰ ἔστι λευκὸν νῦν, ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν πρότερον ὅτι ἔσται ⁵ λευκόν, ὥστε αἰεὶ ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν ὅτι οὖν τῶν γενομένων ὅτι ^ω ἔστιν ἢ ἔσται. Εἰ δὲ αἰεὶ ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν ὅτι ἔστιν ἢ ἔσται, οὐχ οἶόν τε τοῦτο μὴ εἶναι οὐδὲ μὴ ἔσεσθαι. Ὁ δὲ μὴ οἶόν τε μὴ γενέσθαι, ἀδύνατον μὴ γενέσθαι· ὁ δὲ ἀδύνατον μὴ γενέσθαι, ἀνάγκη γενέσθαι. Ἄπαντα οὖν τὰ ἐσόμενα ἀναγκαῖον γενέ- ⁶ σθαι. Οὐδὲν ἄρα ὁπότερ' ἔτυχεν οὐδὲ ἀπὸ τύχης ^χ ἔσται· εἰ γὰρ ἀπὸ τύχης, οὐκ ἐξ ἀνάγκης. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ὡς οὐδέ-τερόν γε ἀληθὲς ἐνδέχεται λέγειν, οἶον ὅτι οὔτε ἔσται οὔτε οὐκ ἔσται. Πρῶτον μὲν γὰρ οὔσης τῆς καταφάσεως ψευδοῦς ⁷

^μ λεχθέντων A. ^ο καὶ] ἢ B.C. ^ρ μὴ φήσῃ A. ⁹ καὶ] ἢ C, om. B. ^τ ἀπόφασις om. B. ⁸ ὅτι om. A. ^ν prius ἢ om. B. ^ω ἔστιν ἢ om. A.B. et corr. C. ^χ ἔσται ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἅπαντα· εἰ A.

ἢ ἀπόφασιν οὐκ ἀληθῆς, καὶ ταύτης ψευδοῦς οὔσης τὴν κατάφασιν συμβαίνει μὴ ἀληθῆ εἶναι. Καὶ πρὸς τούτοις, εἰ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι λευκὸν καὶ μέγα, δεῖ ἄμφω ὑπάρχειν. Εἰ δὲ ὕ ὑπάρξει εἰς αὔριον, ὑπάρξει εἰς αὔριον. Εἰ δὲ μήτε ἔσται μήτε μὴ ặ ἔσται Ằ αὔριον, οὐκ ἂν εἶη τὸ ὁπότερ' ἔτυχεν, οἶον ναυμαχία· δέοι γὰρ ἂν μήτε γενέσθαι ναυμαχίαν αὔριον μήτε μὴ γενέσθαι.

- 8 Τὰ μὲν δὴ συμβαίνοντα ἄτοπα ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἕτερα, εἶπερ πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ἢ ἐπὶ τῶν καθόλου ἢ λεγομένων ὡς καθόλου ἢ ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστον ἀνάγκη τῶν ἀντικειμένων εἶναι τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ, μηδὲν δὲ ὁπότερ' ἔτυχεν εἶναι ἐν τοῖς γιγνομένοις, ἀλλὰ πάντα εἶναι καὶ γίγνεσθαι ἐξ ἀνάγκης. Ὡστε οὔτε βουλευέσθαι δέοι ἂν οὔτε πραγματεύεσθαι, ὡς εἰ μὲν τοδὶ ποιήσωμεν, 9 ἔσται τοδί, εἰ μὴ τοδί, οὐκ ἔσται τοδί. Οὐδὲν γὰρ κωλύει καὶ εἰς μυριστὸν ἔτος τὸν μὲν φάναι τοῦτο ἔσεσθαι τὸν δὲ μὴ φάναι, ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἔσεσθαι ὁποτεροῦν ἰ αὐτῶν ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν τότε. Ἀλλὰ μὴν ἑ οὐδὲ τοῦτο διαφέρει, εἴ τινες εἶπον τὴν ἀντίφασιν ἢ μὴ εἶπον· δῆλον γὰρ ὅτι οὕτως ἔχει τὰ πράγματα, καὶ μὴ ὁ μὲν καταφήση τι ὁ δὲ ἀποφήση ἑ οὐδὲ γὰρ διὰ τὸ ς καταφαθῆναι ἢ ἀποφαθῆναι ἔσται ἢ οὐκ ἔσται, οὐδ' εἰς μυριστὸν ἔτος μᾶλλον ἢ ἐν ὀποσσοῦν 10 χρόνῳ. Ὡστε εἰ ἐν ἅπαντι ἠ τῷ χρόνῳ οὕτως εἶχεν ὥστε τὸ ἕτερον ἀληθεύεσθαι, ἀναγκαῖον ἦν τοῦτο γενέσθαι, καὶ ἑκάστον τῶν γενομένων ἀεὶ οὕτως εἶχεν ὥστε ἐξ ἀνάγκης γενέσθαι. Ὁ τε γὰρ ἀληθῶς εἶπέ τις ὅτι ἔσται, οὐχ οἶόν τε μὴ γενέσθαι· καὶ τὸ γινομένον ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν ἀεὶ ὅτι ἔσται.
- 11 Εἰ δὴ ταῦτα ἀδύνατα—ὀρώμεν γὰρ ὅτι ἔστιν ἀρχὴ τῶν ἐσομένων καὶ ἀπὸ τοῦ βουλευέσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ πράξαι τι, καὶ ὅτι ὅλως ἔστιν ἐν τοῖς μὴ ἀεὶ ἐνεργούσι τὸ δυνατὸν εἶναι

ὕ ὑπάρξειν A.B.

ặ ἔσται εἰς αὔριον C.

Ằ αὔριον om. B.C.

ἢ λεγομένων post ὡς καθόλου C.

ἑ ἑκάστα C.

ἰ αὐτὸν C.

ἑ οὐδὲν fortasse pr. A.

ἑ οὐ C.

ς καταφανθῆναι ἢ ἀποφανθῆναι A.B.C.

ἠ τῷ om. A.B.

καὶ μὴ ὁμοίως· ἐν οἷς ἄμφω ἐνδέχεται, καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι, ὥστε καὶ τὸ γενέσθαι καὶ τὸ μὴ γενέσθαι. Καὶ πολλὰ 12 ἡμῖν δηλὰ ἐστὶν οὕτως ἔχοντα, οἷον ὅτι τουτὶ τὸ ἰμάτιον δυνατὸν ἐστὶ διατμηθῆναι καὶ οὐ διατμηθήσεται, ἀλλ' ἔμπροσθεν κατατριβήσεται. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ μὴ διατμηθῆναι δυνατὸν· οὐ γὰρ ^k ἂν ὑπῆρχε τὸ ἔμπροσθεν αὐτὸ κατατριβῆναι, εἴγε μὴ δυνατὸν ἦν τὸ ^l μὴ διατμηθῆναι. Ὡστε καὶ 13 ἐπὶ τῶν ἄλλων γενέσεων, ὅσαι κατὰ δύναμιν λέγονται τὴν τοιαύτην. Φανερόν ἄρα ὅτι οὐχ ἅπαντα ἐξ ἀνάγκης οὗτ' ἐστὶν οὔτε γίνεται, ἀλλὰ τὰ μὲν ὁπότερ' ἔτυχε, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἢ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις ἀληθής, τὰ δὲ μᾶλλον μὲν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ θάτερον, οὐ μὴν ἀλλ' ἐνδέχεται γενέσθαι καὶ θάτερον, θάτερον δὲ μὴ.

Τὸ μὲν οὖν εἶναι τὸ ὄν ὅταν ἦ, καὶ τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι ὅταν 14 μὴ ἦ, ἀνάγκη· οὐ μὴν οὔτε τὸ ὄν ἅπαν ἀνάγκη εἶναι οὔτε τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι. Οὐ γὰρ ταυτόν ἐστὶ τὸ ὄν ἅπαν εἶναι ἐξ ἀνάγκης ὅτε ἔστι, καὶ τὸ ἀπλῶς εἶναι ἐξ ἀνάγκης. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος. Καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως ὁ αὐτὸς λόγος. Εἶναι μὲν ἢ μὴ εἶναι ἅπαν ἀνάγκη, καὶ ἔσεσθαι γε ἢ μὴ· οὐ μέντοι διελόντα γε εἰπεῖν θάτερον ἀναγκαῖον. Λέγω 15 δὲ οἷον ἀνάγκη μὲν ἔσεσθαι ναυμαχίαν αὔριον ἢ μὴ ἔσεσθαι, οὐ ^m μέντοι ἔσεσθαι γε αὔριον ⁿ ναυμαχίαν ἀναγκαῖον οὐδὲ μὴ γενέσθαι· γενέσθαι μέντοι ἢ μὴ γενέσθαι ἀναγκαῖον. Ὡστ' ἐπεὶ ὁμοίως ^o οἱ λόγοι ἀληθεῖς ὥσπερ τὰ πράγματα, δηλον ὅτι ^p ὅσα οὕτως ἔχει ὥστε ὁπότερ' ἔτυχε καὶ τὰναντία ἐνδέχεται, ^q ἀνάγκη ὁμοίως ἔχειν καὶ τὴν ἀντίφασιν. Ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ τοῖς μὴ αἰεὶ οὔσιν ^r ἢ μὴ αἰεὶ μὴ οὔσιν. Τούτων 16 γὰρ ἀνάγκη μὲν θάτερον μόνον τῆς ἀντιφάσεως ἀληθὲς εἶναι ἢ ^s ψεῦδος, οὐ μέντοι τόδε ἢ τόδε ἀλλ' ^t ὁπότερ' ἔτυχε, καὶ μᾶλλον μὲν ἀληθῆ τὴν ἑτέραν, οὐ μέντοι ἤδη ἀληθῆ ἢ ψευδῆ.

^k ἂν om. pr. A. ^l alterum μὴ corr. A. ^m γε post μέντοι C.
ⁿ ἀναγκαῖον ναυμαχίαν C. ^o οἱ λόγοι ὁμοίως C. ^p ὁπόσα C.
^q ὁμοίως ἀνάγκη C. ^r ἢ μὴ αἰεὶ μὴ οὔσιν om. A. ^s ψευδὲς A.
^t ὁπότερον B.

- ν^ν Ὡστε δῆλον ὅτι οὐκ ἀνάγκη πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῶν ἀντικειμένων τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ εἶναι· οὐ γὰρ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ὄντων, οὕτως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ^w μὲν δυνατῶν δὲ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, ἀλλ' ὥσπερ εἴρηται.
- 10 Ἐπεὶ δὲ ἐστὶ τι κατὰ τινος ἢ κατὰφασιν σημαίνουσα, τοῦτο δὲ ἐστὶν ^x ἢ ὄνομα ἢ τὸ ἀνώνυμον, ἐν δὲ δεῖ εἶναι καὶ καθ' ἐνὸς τὸ ἐν τῇ καταφάσει (^y τὸ δὲ ὄνομα εἴρηται καὶ τὸ ἀνώνυμον πρότερον· τὸ γὰρ οὐκ ἄνθρωπος ὄνομα μὲν οὐ λέγω ἀλλ' ἀόριστον ὄνομα· ἐν γὰρ πως σημαίνει καὶ τὸ ἀόριστον· ὥσπερ καὶ τὸ οὐχ ὑγιαίνει οὐ ῥῆμα ἀλλ' ἀόριστον ῥῆμα), ἔσται πᾶσα κατὰφασιν καὶ ἀπόφασιν ἢ ἐξ ὀνόματος ² καὶ ῥήματος ἢ ἐξ ἀορίστου ὀνόματος καὶ ῥήματος. Ἄνευ δὲ ῥήματος οὐδεμία κατὰφασιν οὐδὲ ἀπόφασιν· τὸ γὰρ ἔστιν ἢ ἔσται ἢ ἦν ἢ γίνεται, ἢ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, ῥήματα ἐκ τῶν κειμένων ἐστὶ· προσσημαίνει γὰρ χρόνον. Ὡστε πρώτη ἔσται κατὰφασιν καὶ ἀπόφασιν τὸ ἔστιν ἄνθρωπος—οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, εἶτα ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος—οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος, πάλιν ἔστι πᾶς ἄνθρωπος—οὐκ ἔστι πᾶς ἄνθρωπος, ³ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος—οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος. Καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς δὲ χρόνων ὁ αὐτὸς λόγος. Ὡταν δὲ τὸ ἔστι τρίτον προσκατηγορηται, ἤδη διχῶς λέγονται αἱ ἀντιθέσεις. Λέγω δὲ οἷον ἔστι δίκαιος ἄνθρωπος· τὸ ἔστι τρίτον φημὶ συγκεῖσθαι ὄνομα ἢ ῥῆμα ἐν τῇ καταφάσει. Ὡστε διὰ τοῦτο τέτταρα ἔσται ταῦτα, ὧν τὰ μὲν δύο πρὸς τὴν κατὰφασιν καὶ ἀπόφασιν ἔξει κατὰ τὸ στοιχοῦν ὡς αἱ στέρησεις, τὰ δὲ δύο οὔ. Λέγω δ' ὅτι τὸ ἔστιν ἢ τῷ δικαίῳ προσκείσεται ἢ τῷ οὐ δικαίῳ, ὥστε καὶ ἡ ἀπόφασιν. Τέτταρα οὖν ἔσται.
- 4^z Νοοῦμεν δὲ τὸ λεγόμενον ἐκ τῶν ὑπογεγραμμένων. Ἐστι δίκαιος ἄνθρωπος· ἀπόφασιν τούτου, οὐκ ἔστι δίκαιος ἄνθρωπος. Ἐστιν οὐ δίκαιος ἄνθρωπος· τούτου ἀπόφασιν, οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος ἄνθρωπος. Τὸ γὰρ ἔστιν ἐνταῦθα καὶ τὸ

^v ψευδῆ εἶναι ὥστε A. ^w μὲν om. C. et pr. A.B. ^x ἢ ante ὄνομα om. C. ^y τὸ δὲ—καὶ τὸ] editi plerique τί δὲ—καὶ τί. ^z νοῶ-μεν C.

οὐκ ἔστι τῷ δικαίῳ ^a προσκείσεται καὶ τῷ οὐ δικαίῳ. Ταῦτα μὲν οὖν, ὡσπερ ἐν τοῖς Ἐναλυτικοῖς λέγεται, οὕτω τέτακται. Ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ καθόλου τοῦ ὀνόματος ἢ ἡ κατάφασις, ⁵ οἷον πᾶς ἐστὶν ἄνθρωπος δίκαιος. Ἀπόφασις τούτου, οὐ πᾶς ἐστὶν ἄνθρωπος δίκαιος. Πᾶς ἐστὶν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος—οὐ πᾶς ἐστὶν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος. Πλὴν οὐχ ὁμοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέχεται ^b συναληθεύειν· ἐνδέχεται δὲ ποτέ. Αὐ- ⁶ ται μὲν οὖν δύο ^c ἀντίκεινται, ἄλλαι δὲ ^d δύο πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος ὡς ὑποκείμενόν τι ^e προστεθέν· ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος—οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος, ^f ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος—οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. Πλείους δὲ τούτων οὐκ ἔσονται ἀντιθέσεις. Αὗται δὲ χωρὶς ἐκείνων αὐ- ⁷ τὰ καθ' ἑαυτὰς ἔσονται, ὡς ὀνόματι τῷ οὐκ ἄνθρωπος ^g χρώμεναι. Ἐφ' ὅσων δὲ τὸ ἔστι μὴ ^h ἀρμόττει, οἷον ἐπὶ τοῦ ἵγυαίνει καὶ βαδίζει, ἐπὶ τούτων τὸ αὐτὸ ποιεῖ οὕτω τιθέμενον ὡς ἂν εἰ τὸ ἔστι προσήπτετο, οἷον ἵγυαίνει πᾶς ἄνθρωπος—οὐχ ἵγυαίνει πᾶς ἄνθρωπος, ἵγυαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος—οὐχ ἵγυαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος. Οὐ γὰρ ἐστὶ τὸ οὐ ⁸ πᾶς ἄνθρωπος λεκτέον, ἀλλὰ τὸ οὐ, τὴν ἀπόφασιν, ^k τῷ ἄνθρωπος προσθετέον. Τὸ γὰρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' ὅτι καθόλου. Δῆλον δὲ ἐκ τούδε, ἵγυαίνει ἄνθρωπος—οὐχ ἵγυαίνει ἄνθρωπος, ἵγυαίνει οὐκ ἄνθρωπος—οὐχ ἵγυαίνει οὐκ ἄνθρωπος. Ταῦτα γὰρ ἐκείνων διαφέρει τῷ μὴ καθόλου ^l εἶναι. Ὡστε τὸ πᾶς ^m ἢ οὐδεὶς οὐδὲν ἄλλο προσσημαίνει ἢ ⁹ ὅτι καθόλου τοῦ ὀνόματος ἢ κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν. Τὰ δὲ ἄλλα τὰ αὐτὰ δεῖ προστιθέναι.

¹⁰ Ἐπεὶ δὲ ἐναντία ἀπόφασις ἐστὶ τῇ ἅπαν ἐστὶ ζῶον δίκαιον ἢ σημαίνουσα ὅτι οὐδὲν ἐστὶ ζῶον δίκαιον, αὗται μὲν φανερόν ὅτι οὐδέποτε ἔσονται οὔτε ἀληθεῖς ἅμα οὔτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, αἱ δὲ ἀντικείμεναι ταύταις ἔσονται ποτε, οἷον οὐ

^a προσκείσεται ante ταῦτα C. ^b συναληθεύεσθαι B. ^c ἀντίκειται B. ^d δύο om. A. ^e προστεθέν corr. A.B, προστεθέντος C. ^f ἔστιν—ἄνθρωπος om. C. ^g προσχρώμεναι B. ^h ἐφαρμόττει A. ⁱ ἵγυαίνειν καὶ βαδίζειν C. ^k τῷ ἀνθρώπῳ C. ^l εἶναι om. B.C. ^m ἢ μηδεὶς B, ἢ τὸ μηδεὶς C.

- 11 πᾶν ζῶον δίκαιον καὶ ἔστι τι ζῶον δίκαιον. Ἐκκολουθοῦσι δὲ αὐται, τῇ μὲν πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν ἢ οὐδεὶς ἐστὶν ἄνθρωπος δίκαιος, τῇ δὲ ἔστι τις ἄνθρωπος δίκαιος ἢ ἀντικειμένη ὅτι οὐ πᾶς ἄνθρωπος ἔστιν οὐ δίκαιος· ἀνάγκη γὰρ εἶναι τινα. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν καθ' ἕκαστον, εἰ ἀληθὲς ἐρωτηθέντα ἀποφῆσαι, ὅτι καὶ καταφῆσαι ἀληθές· οἷον ἄρα γε Σωκράτης σοφός; οὐ. Σωκράτης ἄρα οὐ σοφός. Ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου οὐκ ἀληθὲς ἢ ὁμοίως λεγομένη, ἀληθὲς δὲ ἢ ἀπόφασις, οἷον ἄρα γε πᾶς ἄνθρωπος σοφός; οὐ. Πᾶς ἄρα ἄνθρωπος οὐ σοφός· τοῦτο γὰρ ψεῦδος. Ἀλλὰ τὸ οὐ πᾶς ἄρα ἄνθρωπος σοφός ἀληθές· αὕτη δὲ ἔστιν ἢ ἀντικειμένη, ἐκείνη δὲ ἢ ἐναντία.
- 14 Αἱ δὲ κατὰ τὰ ἀόριστα ἀντικείμενα ὀνόματα καὶ ῥήματα, οἷον ἐπὶ τοῦ μὴ ἄνθρωπος καὶ μὴ δίκαιος, ὥσπερ ἀποφάσεις ἄνευ ὀνόματος καὶ ῥήματος ἠδὲ δόξειαν ἂν εἶναι. Οὐκ εἰσὶ δὲ αἱ γὰρ ἀληθεύειν ἀνάγκη ἢ ψεύδεσθαι τὴν ἀπόφασιν, ὁ δ' εἰπὼν οὐκ ἄνθρωπος οὐδὲν μᾶλλον τοῦ εἰπόντος ἄνθρωπος ἀλλὰ καὶ ἡττον ἠλήθευκέ τι ἢ ἔψευσται, εἰ μὴ τι προστεθῆ.
- 15 Σημαίνει δὲ τὸ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιος οὐδεμιᾷ ἐκείνων ταῦτόν, οὐδὲ ἢ ἀντικειμένη ταύτη ἢ οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιος· τὸ δὲ πᾶς οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος τῷ οὐδεὶς δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος ταῦτόν σημαίνει.
- 16 Μετατιθέμενα δὲ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα ταῦτόν σημαίνει, οἷον ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος, ἔστιν ἄνθρωπος λευκός. Εἰ γὰρ μὴ τοῦτό ἐστι, τοῦ αὐτοῦ πλείους ἔσονται ἀποφάσεις. Ἀλλ' ἐδέδεικτο ὅτι μία μιᾶς. Τοῦ μὲν γὰρ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος ἀπόφασις τὸ οὐκ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος· τοῦ δὲ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός, εἰ μὴ ἢ αὕτη ἔστι τῇ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος, ἔσται ἀπόφασις ἡτοι τὸ οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος
- 17 λευκός ἢ τὸ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός. Ἀλλ' ἢ ἑτέρα μὲν ἔστιν ἀπόφασις τοῦ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός, ἢ ἑτέρα δὲ τοῦ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος, ὥστε ἔσονται δύο μιᾶς. Ὅτι μὲν

ⁿ ἔστιν ante ἄνθρωπος C. ^o καὶ om. C. ^p ἕκαστα B. ^q δόξειεν A.B.C. ^r εἰπόντος om. B.C. ^s λευκὸς ἄνθρωπος A.

οὖν μετατιθεμένου τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος ἢ αὐτὴ γίνεται κατάφασις καὶ ἀπόφασις, δῆλον.

Τὸ δὲ ἓν κατὰ πολλῶν ἢ πολλὰ καθ' ἑνὸς καταφάναι ἢ I I ἀποφάναι, εἴαν μὴ ἓν τι ἢ τὸ ἐκ τῶν πολλῶν δηλούμενον, οὐκ ἔστι κατάφασις μία οὐδὲ ἀπόφασις. Λέγω δὲ ἓν οὐκ εἴαν ὄνομα ^t ἓν ἢ κείμενον, μὴ ἢ δὲ ἓν τι ἐξ ἐκείνων, οἷον ὁ ἄνθρωπος ἴσως ἐστὶ καὶ ζῶον καὶ δίπουν καὶ ἡμερον, ἀλλὰ καὶ ἓν τι γίνεται ἐκ τούτων· ἐκ δὲ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ βαδίζειν οὐχ ἓν. ^v Ὡστε οὐτ' εἴαν ἓν τι κατὰ τούτων ^z καταφήση τις μία κατάφασις, ἀλλὰ φωνὴ μὲν μία καταφάσεις δὲ πολλαί, οὐτε εἴαν καθ' ἑνὸς ταῦτα, ἀλλ' ὁμοίως πολλαί. Εἰ οὖν ἢ ἐρώτησις ἢ διαλεκτικὴ ἀποκρίσεως ἐστὶν αἴτησις, ἢ τῆς προτάσεως ἢ θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως, ἢ δὲ πρότασις ἀντιφάσεως ^v μιᾶς μόριον, οὐκ ἂν εἴη ἀπόκρισις μία πρὸς ταῦτα· οὐδὲ γὰρ ἢ ἐρώτησις μία, οὐδ' εἴαν ἢ ἀληθής. Εἴρηται δὲ ἐν τοῖς Τοπικοῖς περὶ αὐτῶν. ^v Ἀμα δὲ δῆλον ³ ὅτι οὐδὲ τὸ τί ἐστὶν ἐρώτησις ἐστὶ διαλεκτικὴ· δεῖ γὰρ δεδύσθαι ἐκ τῆς ἐρωτήσεως ἐλέσθαι ὁπότερον βούλεται τῆς ἀντιφάσεως μόριον ἀποφύνασθαι. ^t Ἀλλὰ δεῖ τὸν ἐρωτῶντα προσδιορίσαι πότερον τὸδε ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ἢ οὐ τοῦτο.

^t Ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν κατηγορεῖται συντιθέμενα, ὡς ἓν τὸ πᾶν ⁴ κατηγορήματα τῶν χωρὶς κατηγορουμένων, τὰ δ' οὐ, τίς ἢ διαφορά; κατὰ γὰρ τοῦ ἀνθρώπου ἀληθὲς εἰπεῖν καὶ χωρὶς ζῶον καὶ χωρὶς δίπουν, καὶ ταῦτα ὡς ἓν, καὶ ἄνθρωπον καὶ λευκόν, καὶ ταῦθ' ὡς ἓν. ^t Ἀλλ' οὐχί, εἰ σκυτεὺς καὶ ἀγαθός, καὶ σκυτεὺς ἀγαθός. Εἰ γάρ, ὅτι ἐκάτερον ἀληθές, εἶναι δεῖ καὶ τὸ συνάμφω, πολλὰ καὶ ἄτοπα ἔσται. Κατὰ γὰρ τοῦ ⁵ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἄνθρωπος ἀληθές καὶ τὸ λευκόν, ὥστε καὶ τὸ ἅπαν. Πάλιν εἰ τὸ λευκὸν αὐτό, καὶ τὸ ἅπαν, ὥστε ἔσται ἄνθρωπος λευκός λευκός, καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον. Καὶ πάλιν μουσικὸς λευκὸς βαδίζων· καὶ ταῦτα πολλάκις πεπλεγμένα ^w εἰς ἄπειρον. ^v Ἐτι εἰ ὁ Σωκράτης Σωκράτης καὶ ἄνθρωπος,

^t ἓν ante ἢ om. C.
B.C.

^v μιᾶς ἐστὶ μόριον C.

^w εἰς ἄπειρον om.

καὶ ^xΣωκράτης Σωκράτης ἄνθρωπος. Καὶ εἰ ἄνθρωπος καὶ
 δίπους, καὶ ^yἄνθρωπος ἄνθρωπος δίπους.

6 Ὅτι μὲν οὖν εἴ τις ἀπλῶς φήσει τὰς συμπλοκὰς γίνεσθαι,
 πολλὰ συμβαίνει λέγειν ἄτοπα, δῆλον· ὅπως δὲ θετέον, λέ-
 γομεν νῦν. Τῶν δὴ κατηγορουμένων, καὶ ἐφ' οἷς κατηγορεῖ-
 σθαι συμβαίνει, ὅσα μὲν λέγεται κατὰ συμβεβηκὸς ἢ κατὰ
 τοῦ αὐτοῦ ἢ θάτερον κατὰ θατέρου, ταῦτα οὐκ ἔσται ἔν, οἷον
 ἄνθρωπος λευκός ἐστι καὶ μουσικός, ἀλλ' οὐχ ἔν τὸ λευκὸν
 7 καὶ τὸ μουσικόν· συμβεβηκότα γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ. Οὐδ' εἰ
 τὸ λευκὸν μουσικὸν ἀληθὲς εἰπεῖν, ὅμως οὐκ ἔσται τὸ μουσι-
 κὸν λευκὸν ἔν τι· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ τὸ μουσικὸν λευκόν,
 ὥστε οὐκ ἔσται τὸ ^aλευκὸν μουσικὸν ἔν τι. Διὸ οὐδ' ^bὁ σκυ-
 τεὺς ἀπλῶς ἀγαθός, ἀλλὰ ζῶον δίπουν· οὐ γὰρ κατὰ συμ-
 8 βεβηκός. Ἔτι οὐδ' ὅσα ἐνυπάρχει ἐν τῷ ἐτέρῳ. Διὸ οὔτε
 τὸ λευκὸν πολλάκις οὔτε ὁ ^cἄνθρωπος ἄνθρωπος ζῶόν ἐστιν
 ἢ δίπουν· ἐνυπάρχει γὰρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶον καὶ τὸ δί-
 πουν. Ἀληθὲς δὲ ἐστιν εἰπεῖν κατὰ τοῦ τινὸς καὶ ἀπλῶς,
 οἷον τὸν τινὰ ἄνθρωπον ἄνθρωπον ἢ τὸν τινὰ λευκὸν ἄνθρω-
 πον ^dἄνθρωπον λευκόν· οὐκ αἰεὶ δέ, ἀλλ' ὅταν μὲν ἐν τῷ
^eπροσκεϊμένῳ τῶν ἀντικειμένων τι ἐνυπάρχη ᾧ ἔπεται ἀντί-
 9 φασις, οὐκ ἀληθὲς ἀλλὰ ψεῦδος, οἷον ^fτὸν τεθνεῶτα ἄνθρω-
 πον ἄνθρωπον εἰπεῖν, ὅταν δὲ μὴ ἐνυπάρχη, ἀληθές. Ἡ ὅταν
 μὲν ἐνυπάρχη, αἰεὶ οὐκ ἀληθές, ὅταν δὲ μὴ ἐνυπάρχη, οὐκ αἰεὶ
 ἀληθές, ὡσπερ Ὀμηρός ἐστὶ τι, οἷον ποιητής. Ἄρ' οὖν καὶ
 ἔστιν, ἢ οὐ; κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ κατηγορεῖται ^gτοῦ
 Ὀμήρου τὸ ἔστιν· ^hὅτι γὰρ ποιητής ἐστιν, ἀλλ' οὐ καθ'
 10 αὐτό, κατηγορεῖται ⁱκατὰ τοῦ Ὀμήρου τὸ ἔστιν. Ὡστε ἐν
 ὅσαις κατηγορίαις μήτε ἐναντιότης ἔνεστιν, ἐὰν λόγοι ἀντ'
 ὀνομάτων λέγωνται, καὶ καθ' ἑαυτὰ κατηγορῆται καὶ μὴ κατὰ
 συμβεβηκός, ἐπὶ τούτων τὸ τί καὶ ἀπλῶς ἀληθές ἔσται εἰπεῖν.

^x alterum Σωκράτης om. A.B. ^y alterum ἄνθρωπος om. A.B. et
 corr. C. ^z ἐστὶ C. ^a λευκὸν καὶ μουσικὸν B. ^b ὁ om. C.
^c alterum ἄνθρωπος om. B. ^d ἄνθρωπον καὶ λευκόν C. ^e προκει-
 μένῳ pr. C. ^f τὸν om. pr. C. ^g τοῦ] κατὰ τοῦ C. ^h ὅτι—τὸ
 ἔστιν om. pr. C. ⁱ κατὰ om. margo C.

Τὸ δὲ μὴ ὄν, ὅτι δοξαστόν, οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὄν τι· δόξα γὰρ ^k αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὅτι ἔστιν, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν.

Τούτων δὲ διωρισμένων σκεπτέον ὅπως ἔχουσιν αἱ ἀπο- 12
φάσεις καὶ καταφάσεις πρὸς ἀλλήλας αἱ τοῦ δυνατὸν εἶναι
καὶ μὴ δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον καὶ μὴ ἐνδεχόμενον, καὶ περὶ
τοῦ ἀδυνάτου τε καὶ ἀναγκαίου· ἔχει γὰρ ἀπορίας τινάς.
Εἰ γὰρ τῶν συμπλεκόμενων αὐταὶ ἀλλήλαις ἀντίκεινται ἀν- 2
τιφάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τάττονται, οἷον
τοῦ εἶναι ἄνθρωπον ἀπόφασις τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον, οὐ τὸ
εἶναι μὴ ἄνθρωπον, καὶ τοῦ εἶναι λευκὸν ἄνθρωπον τὸ μὴ εἶναι
λευκὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐ τὸ εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον. Εἰ 3
γὰρ κατὰ παντὸς ἢ κατὰφασις ἢ ἡ ἀπόφασις, τὸ ζύλον ἔσται
ἀληθὲς εἰπεῖν εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον. Εἰ ¹ δὲ τοῦτο οὕτως,
καὶ ὅσοις τὸ εἶναι μὴ προστίθεται, τὸ αὐτὸ ποιήσει τὸ ἀντι
τοῦ εἶναι λεγόμενον, οἷον τοῦ ἄνθρωπος βαδίζει οὐ τὸ οὐκ
ἄνθρωπος βαδίζει ἀπόφασις ἔσται, ἀλλὰ τὸ οὐ βαδίζει ἄν-
θρωπος· οὐδὲν γὰρ διαφέρει εἰπεῖν ἄνθρωπον βαδίζειν ἢ
ἄνθρωπον βαδίζοντα εἶναι. Ὡστε εἰ οὕτως πανταχοῦ, καὶ 4
τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις ἔσται τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι, ἀλλ'
οὐ τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι. Δοκεῖ δὲ τὸ αὐτὸ δύνασθαι καὶ εἶναι
καὶ μὴ εἶναι· πᾶν γὰρ τὸ δυνατὸν τέμνεσθαι ἢ βαδίζειν καὶ
μὴ βαδίζειν καὶ μὴ τέμνεσθαι δυνατόν. Λόγος δέ, ὅτι ἅπαν 5
τὸ οὕτω δυνατόν οὐκ ἀεὶ ἐνεργεῖ, ὥστε ὑπάρξει αὐτῷ καὶ ἡ
ἀπόφασις· δύναται γὰρ καὶ μὴ βαδίζειν τὸ βαδιστικὸν καὶ
μὴ ὁράσθαι τὸ ὁρατόν. Ἄλλὰ μὴν ἀδύνατον κατὰ τοῦ αὐτοῦ
ἀληθεύεσθαι τὰς ἀντικειμένας φάσεις· οὐκ ἄρα τοῦ δυνατὸν
εἶναι ἀπόφασίς ἐστὶ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι. Συμβαίνει γὰρ ἐκ 6
τούτων ἢ τὸ αὐτὸ φάναι καὶ ἀποφάναι ἅμα καὶ κατὰ τοῦ
αὐτοῦ, ἢ μὴ κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὰ προστιθέμενα γί-
νεσθαι φάσεις καὶ ἀποφάσεις. Εἰ οὖν ἐκείνο ἀδύνατον, τοῦτ'
ἂν εἴη αἰρετόν. Ἔστιν ἄρα ἀπόφασις τοῦ δυνατὸν ^m εἶναι τὸ
μὴ δυνατόν εἶναι. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τοῦ ἐνδεχόμενον 7

^k αὐτοῦ ἔστιν οὐχ ὅτι B.

¹ δὴ C.

^m εἶναι, ἀλλ' οὐχὶ τὸ δυνατόν

μὴ εἶναι. Ὁ C.

εἶναι· καὶ γὰρ τούτου ἀπόφασις τὸ μὴ ἐνδεχόμενον εἶναι. Καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ ὁμοιοτρόπως, οἷον ἀναγκαίου τε καὶ ἀδυνάτου. Γίνεται γὰρ ὡσπερ ἐπ' ἐκείνων τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι προσθέσεις, τὰ δ' ὑποκείμενα πράγματα τὸ μὲν λευκὸν τὸ δ' ἄνθρωπος, οὕτως ἐνταῦθα τὸ μὲν εἶναι ^η καὶ μὴ εἶναι ὡς ^ο ὑποκείμενον γίνεται, τὸ δὲ δύνασθαι καὶ τὸ ἐνδέχασθαι προσθέσεις διορίζουσαι, ὡσπερ ἐπ' ἐκείνων τὸ εἶναι ^ρ καὶ μὴ εἶναι, τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος, ὁμοίως αὐταὶ ἐπὶ τοῦ ⁸ εἶναι δυνατόν καὶ εἶναι οὐ δυνατόν. Τοῦ δὲ δυνατόν μὴ εἶναι ἀπόφασις ^ι οὐ τὸ οὐ δυνατόν εἶναι, ἀλλὰ τὸ οὐ δυνατόν ^ρ μὴ εἶναι, ^σ καὶ τοῦ δυνατόν εἶναι οὐ ^τ τὸ δυνατόν μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ δυνατόν εἶναι. Διὸ καὶ ἀκολουθεῖν ἂν ^υ δόξειαν ἀλλήλαις ^ω αἰ τοῦ δυνατόν εἶναι καὶ δυνατόν μὴ εἶναι· τὸ γὰρ αὐτὸ δυνατόν εἶναι καὶ μὴ εἶναι· οὐ γὰρ ἀντιφάσεις ἀλλήλων αἰ τοιαῦται, ^ξ τὸ δυνατόν εἶναι καὶ δυνατόν μὴ εἶναι. ^ι Ἀλλὰ τὸ δυνατόν εἶναι καὶ μὴ δυνατόν εἶναι οὐδέποτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ⁹ ἅμα ἀληθεύονται· ^υ ἀντίκεινται γάρ. Οὐδέ γε τὸ δυνατόν μὴ εἶναι καὶ οὐ δυνατόν μὴ εἶναι οὐδέποτε ἅμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύονται. ^ι Ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ ἀναγκαίου εἶναι ἀπόφασις οὐ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι· τοῦ ¹⁰ δὲ ἀναγκαίου μὴ εἶναι τὸ μὴ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. Καὶ τοῦ ἀδύνατον εἶναι οὐ τὸ ἀδύνατον μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀδύνατον εἶναι· τοῦ δὲ ἀδύνατον μὴ εἶναι τὸ οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι. Καὶ καθόλου δέ, ὡσπερ εἴρηται, τὸ μὲν εἶναι καὶ μὴ εἶναι δεῖ τιθέναι ὡς τὰ ὑποκείμενα, κατάφασιν δὲ καὶ ἀπόφασιν ταῦτα ποιοῦντα πρὸς τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι συντάττειν. Καὶ ταύτας οἶεσθαι χρή εἶναι τὰς ἀντικειμένας φάσεις, δυνατόν—οὐ δυνατόν, ἐνδεχόμενον—οὐκ ἐνδεχόμενον, ἀδύνατον—οὐκ ἀδύνατον, ἀναγκαῖον—οὐκ ἀναγκαῖον, ἀληθές—οὐκ ἀληθές.

13 Καὶ ^z αἰ ἀκολουθήσεις δὲ κατὰ λόγον γίνονται οὕτω τιθε-

^η καὶ τὸ μὴ C. ^ο ὑποκείμενα C. ^ρ καὶ τὸ μὴ C. ^ι οὐ τὸ—
ἀλλὰ om. B.C. ^ρ μὴ εἶναι] μὴ εἶναι, ἀλλ' οὐχὶ τὸ οὐ δυνατόν εἶναι C.
^σ καὶ τοῦ—μὴ δυνατόν εἶναι om. B.C. ^τ τὸ] τὸ οὐ A. ^υ δόξειεν
A.B. ^ω αἰ—μὴ εἶναι om. A.B. ^ξ τὸ—μὴ εἶναι om. B.C. ^υ ἀντί-
κειται C. ^z αἰ om. C.

μένοις· τῷ μὲν γὰρ ^a δυνατὸν εἶναι τὸ ἐνδέχασθαι εἶναι, καὶ τοῦτο ἐκείνῳ ἀντιστρέφει, καὶ τὸ μὴ ἀδύνατον εἶναι καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι· τῷ δὲ ^a δυνατὸν μὴ εἶναι καὶ ^b ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι τὸ μὴ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καὶ τὸ οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι, τῷ δὲ μὴ δυνατὸν εἶναι καὶ μὴ ^b ἐνδεχόμενον εἶναι τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καὶ τὸ ἀδύνατον εἶναι, τῷ δὲ μὴ ^c δυνατὸν μὴ εἶναι καὶ μὴ ^d ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι τὸ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ τὸ ἀδύνατον μὴ εἶναι. Θεωρείσθω δὲ ἐκ τῆς ὑπογραφῆς ὡς ² λέγομεν.

^e δυνατὸν εἶναι	οὐ δυνατὸν εἶναι
ἐνδεχόμενον εἶναι	οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι
οὐκ ἀδύνατον εἶναι	ἀδύνατον εἶναι
οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι	ἀναγκαῖον μὴ εἶναι
δυνατὸν μὴ εἶναι	οὐ δυνατὸν μὴ εἶναι
ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι	οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι
οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι	ἀδύνατον μὴ εἶναι
οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι	ἀναγκαῖον εἶναι

Τὸ μὲν οὖν ἀδύνατον καὶ οὐκ ἀδύνατον τῷ ἐνδεχομένῳ καὶ ³ δυνατῷ καὶ οὐκ ἐνδεχομένῳ καὶ μὴ δυνατῷ ἀκολουθεῖ μὲν ἀντιφατικῶς, ἀντεστραμμένως δέ· τῷ μὲν γὰρ ^f δυνατὸν εἶναι ἢ ἀπόφασις τοῦ ἀδυνάτου ^g ἀκολουθεῖ, τῇ δὲ ἀποφάσει ἢ κατάφασις· τῷ γὰρ οὐ ^h δυνατὸν εἶναι τὸ ἀδύνατον εἶναι· κατάφασις γὰρ τὸ ἀδύνατον εἶναι, τὸ δ' οὐκ ἀδύνατον ⁱ εἶναι ἀπόφασις. Τὸ δ' ἀναγκαῖον πῶς, ὁπότεον. Φανερόν δὲ ὅτι ⁴ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλ' αἱ ἐναντίαι ἔπονται· αἱ δ' ἀντιφάσεις χωρὶς. Οὐ γάρ ἐστιν ἀπόφασις τοῦ ἀνάγκη μὴ εἶναι τὸ οὐκ ἀνάγκη εἶναι· ἐνδέχεται γὰρ ἀληθεύσθαι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμφοτέρως· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι. Αἴτιον δὲ τοῦ μὴ ἀκολουθεῖν ^k τὸ ἀναγκαῖον ὁμοίως τοῖς ⁵

^a δυνατῷ A.B.C. ^b ἐνδεχομένῳ A.B.C. ^c δυνατὸν pr. C: corr. cum A.B. δυνατῷ. ^d ἐνδεχομένῳ A.B. ^e hæc ut nunc sunt, recentior manus in margine A.B.C. disposuit: antiqua eodem tenore δυνατὸν εἶναι, ἐνδεχόμενον εἶναι—οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, οὐ δυνατὸν εἶναι, οὐκ ἐνδ.—ἀναγκαῖον εἶναι. ^f δυνατῷ A.B.C. ^g ἀκολουθεῖ om. B.C. ^h δυνατῷ A.B.C. ⁱ alterum εἶναι om. B.C. ^k τὸ ἀναγκαῖον om. B. et pr. C.

ἑτέροις, ὅτι ἐναντίως τὸ ἀδύνατον τῷ ἀναγκαίῳ ἀποδίδοται, τὸ αὐτὸ δυνάμενον. Εἰ γὰρ ἀδύνατον εἶναι, ἀναγκαῖον τοῦτο¹ οὐκ εἶναι ἀλλὰ μὴ εἶναι· εἰ δὲ ἀδύνατον μὴ εἶναι, τοῦτο ἀνάγκη εἶναι· ὥστε εἰ ἐκεῖνα ὁμοίως τῷ δυνατῷ καὶ μὴ, ταῦτα ἐξ ἐναντίας, ἐπεὶ οὐ σημαίνει γε ταῦτὸν τό τε ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἀδύνατον, ἀλλ' ὥσπερ εἴρηται, ἀντεστραμ-
6 μένως. Ἡ ἀδύνατον οὕτως κείσθαι τὰς τοῦ ἀναγκαίου ἀντιφάσεις; τὸ μὲν γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι δυνατὸν εἶναι· εἰ γὰρ μὴ, ἢ ἀπόφασις ἀκολουθήσει· ἀνάγκη γὰρ^m ἢ φάναι ἢ ἀποφάναι· ὥστ' εἰ μὴ δυνατὸν εἶναι, ἀδύνατον εἶναι· ἀδύνατον
7 ἄρα εἶναι τὸ ἀναγκαῖον εἶναι, ὅπερ ἄτοπον. Ἄλλὰ μὴν τῷ γε δυνατὸν εἶναι τὸ οὐκ ἀδύνατον εἶναι ἀκολουθεῖ, τούτῳ δὲ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι· ὥστε συμβαίνει τὸ ἀναγκαῖον εἶναι μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, ὅπερ ἄτοπον. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖ τῷⁿ δυνατὸν εἶναι, οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· τῷ μὲν γὰρ ἄμφω ἐνδέχεται συμβαίνειν, τούτων δὲ
8 ὁπότερον ἂν ἀληθὲς ἦ, οὐκέτι ἔσται ἐκεῖνα ἀληθῆ. Ἄμα γὰρ δυνατὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι· εἰ δ'^o ἀνάγκη εἶναι ἢ μὴ εἶναι, οὐκ ἔσται δυνατὸν ἄμφω. Λείπεται τοίνυν τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι ἀκολουθεῖν τῷ δυνατὸν εἶναι. Τοῦτο γὰρ ἀληθὲς καὶ
9 κατὰ τοῦ ἀναγκαίου εἶναι. Καὶ γὰρ αὕτη γίνεται ἀντίφασις τῇ ἐπομένῃ τῷ οὐ^p δυνατὸν εἶναι· ἐκείνῳ γὰρ ἀκολουθεῖ τὸ ἀδύνατον εἶναι καὶ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, οὗ ἢ ἀπόφασις τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. Ἀκολουθοῦσί^q τε ἄρα καὶ αὗται αἱ ἀντιφάσεις κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, καὶ οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει τιθεμένων οὕτως.

10 Ἄπορήσειε δ' ἂν τις εἰ τῷ ἀναγκαίῳ εἶναι τὸ δυνατὸν εἶναι ἔπεται. Εἴ τε γὰρ μὴ ἔπεται, ἢ ἀντίφασις ἀκολουθήσει, τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι· καὶ εἴ τις^r ταύτην μὴ φήσειεν εἶναι ἀντίφασιν, ἀνάγκη λέγειν^s τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι· ἄπερ
11 ἄμφω ψευδῆ κατὰ τοῦ ἀναγκαίου^t εἶναι. Ἄλλὰ μὴν πάλιν

¹ οὐχὶ B.C. ^m ἢ ante φάναι om. C. ⁿ δυνατῶι A.B. ^o ἀνάγκη ἢ εἶναι C. ^p δυνατῶι A.B. ^q τε om. C. et corr. A. ^r μὴ ταύτην C. ^s post τὸ deletum aliquid B. ^t εἶναι ὥστε τῷ ἀναγκαίῳ εἶναι τὸ δυνατὸν ἔπεται. Ἄλλὰ C.

τὸ αὐτὸ εἶναι δοκεῖ δυνατόν τέμνεσθαι καὶ μὴ τέμνεσθαι καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ὥστε ἔσται τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι· τοῦτο δὲ ψεῦδος. Φανερόν δὴ ὅτι οὐ πᾶν τὸ δυνατόν ἢ εἶναι ἢ βαδίζειν καὶ τὰ ἀντικείμενα δύναται, ἀλλ' ἔστιν ἐφ' ὧν οὐκ ἀληθές, πρῶτον μὲν ἐπὶ τῶν μὴ κατὰ λόγον δυνατῶν, οἷον τὸ πῦρ θερμαντικὸν καὶ ἔχει δύναμιν ἄλογον. Αἱ ¹² μὲν οὖν μετὰ λόγου δυνάμεις αἱ αὐταὶ πλειόνων καὶ τῶν ἐναντίων, αἱ δ' ἄλογοι οὐ πάσαι, ἀλλ' ὥσπερ εἴρηται, τὸ πῦρ οὐ δυνατόν θερμαίνειν καὶ μὴ, οὐδ' ὅσα ἄλλα ἐνεργεῖ αἰεί. Ἔνια μέντοι ^d δύναται καὶ τῶν κατὰ τὰς ἀλόγους δυνάμεις ἅμα τὰ ἀντικείμενα δέξασθαι. Ἄλλὰ τοῦτο μὲν τούτου χάριν εἴρη- ¹³ ται, ὅτι οὐ πᾶσα δύναμις τῶν ἀντικειμένων, οὐδ' ὅσαι λέγονται κατὰ τὸ αὐτὸ εἶδος. Ἔνιαι δὲ δυνάμεις ὁμώνυμοί εἰσιν. Τὸ γὰρ δυνατόν οὐχ ἀπλῶς λέγεται, ἀλλὰ τὸ μὲν ὅτι ἀληθές ὡς ^e ἐνεργεῖα ^f ὄν, οἷον δυνατόν βαδίζειν ὅτι βαδίζει, καὶ ὅλως δυνατόν εἶναι ὅτι ἤδη ἔστι κατ' ἐνέργειαν ὃ λέγεται εἶναι δυνατόν, τὸ δὲ ὅτι ἐνεργήσειεν ἄν, οἷον δυνατόν εἶναι βαδίζειν ὅτι βαδίσειεν ἄν. Καὶ αὕτη μὲν ἐπὶ τοῖς κινητοῖς ¹⁴ ἐστὶ μόνοις ἢ δύναμις, ἐκείνη δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀκινήτοις. Ἄμφω δὲ ἀληθές εἰπεῖν τὸ μὴ ἀδύνατον εἶναι βαδίζειν ἢ εἶναι, καὶ τὸ βαδίζον ἤδη ^g καὶ ἐνεργοῦν καὶ ^h τὸ βαδιστικόν. Τὸ μὲν οὖν ¹⁵ οὕτω δυνατόν οὐκ ἀληθές κατὰ τοῦ ἀναγκαίου ἀπλῶς εἰπεῖν, θάτερον δὲ ἀληθές. Ὡστε ἐπεὶ τῷ ἐν μέρει τὸ καθόλου ἔπεται, τῷ ἐξ ἀνάγκης ὄντι ἔπεται τὸ δύνασθαι εἶναι, οὐ ⁱ μέντοι πᾶν. Καὶ ἔστι δὴ ἀρχὴ ἴσως τὸ ἀναγκαῖον καὶ μὴ ἀναγκαῖον πάντων ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, καὶ τᾶλλα ὡς τούτοις ἀκολουθοῦντα ἐπισκοπεῖν δεῖ.

Φανερόν δὴ ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τὸ ἐξ ἀνάγκης ὄν κατ' ¹⁶ ἐνέργειάν ἐστιν, ὥστε εἰ πρότερα τὰ ^k αἴδια, καὶ ἢ ἐνέργεια δυνάμεως προτέρα. Καὶ τὰ μὲν ἄνευ δυνάμεως ἐνεργεῖαι εἰσιν, οἷον αἱ πρῶται οὐσίαι, τὰ δὲ μετὰ δυνάμεως, ^a τῇ μὲν

^c δοκεῖ εἶναι C. ^d δύναται A.B. ^e ἐνέργεια C. ^f ὄν om.
^g καὶ τὸ ἐνεργοῦν B. ^h τὸ om. corr. A. ⁱ μέντοι
^k ἴδια pr. C.

φύσει πρότερα τῷ δὲ χρόνῳ ὕστερα, τὰ δὲ οὐδέποτε ἐνέργειαι εἰσιν ἀλλὰ δυνάμεις μόνον.

- 14 Πότερον δὲ ἐναντία ἐστὶν ἢ κατάφασις τῇ ἀποφάσει ἢ ἢ κατάφασις τῇ καταφάσει, καὶ ὁ λόγος τῷ λόγῳ ὁ λέγων ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῷ οὐδεὶς ἄνθρωπος δίκαιος, ¹ ἢ τὸ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῷ πᾶς ἄνθρωπος ἄδικος, οἷον ἔστι Καλλίας δίκαιος—οὐκ ἔστι Καλλίας δίκαιος—Καλλίας ἄδικός ἐστι ποτέρα δὴ ἐναντία τούτων; εἰ γὰρ τὰ μὲν ἐν τῇ φωνῇ ἀκολουθεῖ τοῖς ἐν τῇ διανοίᾳ, ἐκεῖ δὲ ἐναντία δόξα ἢ τοῦ ἐναντίου, οἷον ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῇ πᾶς ἄνθρωπος ἄδικος, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φωνῇ καταφάσεων ἀνάγκη ὁμοίως ἔχειν.
- ² Εἰ δὲ μὴ ἐκεῖ ἢ τοῦ ἐναντίου δόξα ἐναντία ἐστίν, ^m οὐδὲ ἢ κατάφασις τῇ καταφάσει ἔσται ἐναντία, ἀλλ' ἢ εἰρημένη ἀπόφασις. ^v Ὡστε σκεπτέον ποία δόξα ⁿ ἀληθῆς ^o ψευδεῖ ^o δόξῃ ἐναντία, πότερον ἢ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἢ τὸ ἐναντίον εἶναι ³ δοξάζουσα. Λέγω δὲ ὧδε. ^v Ἔστι τις δόξα ἀληθῆς τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν, ἄλλη δὲ ὅτι οὐκ ἀγαθόν ψευδῆς, ἑτέρα δὲ ὅτι κακόν. Ποτέρα δὴ τούτων ἐναντία τῇ ἀληθεί; καὶ εἰ ἔστι μία, καθ' ὅποτέραν ἢ ἐναντία; τὸ μὲν δὴ τούτῳ οἶεσθαι τὰς ἐναντίας δόξας ὠρίσθαι, τῷ τῶν ἐναντίων εἶναι, ψεῦδος· τοῦ γὰρ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν καὶ τοῦ κακοῦ ὅτι κακόν ἢ αὐτῇ ἴσως καὶ ἀληθῆς ^p ἔσται, εἴτε πλείους εἴτε μία ἐστίν. ¹ Ἐναντία δὲ ταῦτα. ¹ Ἀλλ' οὐ τῷ ἐναντίων εἶναι ἐναντία, ἀλλὰ ⁴ μᾶλλον τῷ ἐναντίως. Εἰ δὴ ἔστι μὲν τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἐστὶν ἀγαθόν δόξα, ἄλλη δ' ὅτι οὐκ ἀγαθόν, ἔστι δὲ ἄλλο τι ὃ οὐχ ὑπάρχει οὐδ' οἷόν τε ὑπάρξαι, τῶν μὲν δὴ ἄλλων οὐδεμίαν θετέον, οὔτε ὅσαι ὑπάρχειν τὸ μὴ ὑπάρχον δοξάζουσιν οὔθ' ὅσαι μὴ ὑπάρχειν τὸ ὑπάρχον (ἄπειροι γὰρ ἀμφότεραι, καὶ ὅσαι ὑπάρχειν δοξάζουσι τὸ μὴ ὑπάρχον καὶ ὅσαι μὴ ὑπάρ- ⁵ χειν τὸ ὑπάρχον), ἀλλ' ἐν ὅσαις ἐστὶν ἢ ἀπάτη. Αὐταὶ δὲ εἰσιν ἐξ ὧν αἱ γενέσεις. ¹ Ἐκ τῶν ἀντικειμένων δὲ αἱ γενέσεις, ὥστε καὶ αἱ ἀπάται. Εἰ οὖν τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ οὐ

¹ ἢ ὁ τὸ pr. C. ^m μηδὲ C. ⁿ ψευδῆς ἀληθεί corr. B. ^o δόξει C.
 ^p ἔσται om. C.

κακὸν ἔστι, καὶ τὸ μὲν καθ' ἑαυτὸ τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός (συμβέβηκε γὰρ αὐτῷ οὐ κακῷ εἶναι), μᾶλλον δὲ ἐκάστου ἀληθῆς ἢ καθ' ἑαυτό, καὶ ψευδῆς, εἶπερ καὶ ἀληθῆς. Ἡ μὲν 6 οὖν ὅτι οὐκ ἀγαθὸν τὸ ἀγαθὸν τοῦ καθ' ἑαυτὸ ὑπάρχοντος ψευδῆς, ἢ δὲ τοῦ ὅτι κακὸν τοῦ κατὰ συμβεβηκός. Ὡστε μᾶλλον ἂν εἴη ψευδῆς τοῦ ἀγαθοῦ ἢ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἢ τοῦ ἐναντίου δόξα. Διέψευσται δὲ μάλιστα περὶ ἕκαστον ὁ τὴν 7 ἐναντίαν ἔχων δόξαν· τὰ γὰρ ἐναντία τῶν πλείστον διαφερόντων περὶ τὸ ^s αὐτό. Εἰ οὖν ἐναντία μὲν τούτων ἢ ἐτέρα, ἐναντιωτέρα δὲ ἢ τῆς ^t ἀντιφάσεως, δηλον ὅτι αὕτη ἂν εἴη ἐναντία. Ἡ δὲ τοῦ ὅτι κακὸν τὸ ἀγαθὸν συμπεπλεγμένη 8 ἔστι· καὶ γὰρ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἀνάγκη ἴσως ὑπολαμβάνειν τὸν αὐτόν. Ἐπι δέ, ^v εἰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως δεῖ ἔχειν, καὶ ταύτη ἂν δόξειε καλῶς εἰρηῆσθαι· ἢ γὰρ πανταχοῦ τὸ τῆς ἀντιφάσεως ἢ οὐδαμοῦ. Ὅσοις δὲ μὴ ἔστιν ἐναντία, περὶ 9 τούτων ἔστι μὲν ψευδῆς ἢ τῆ ἀληθεί ἀντικειμένη, οἷον ὁ τὸν ἄνθρωπον οὐκ ἄνθρωπον οἰόμενος διέψευσται. Εἰ οὖν αὗται ἐναντίαι, καὶ αἱ ἄλλαι αἱ τῆς ἀντιφάσεως. Ἐπι ὁμοίως ἔχει 10 ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθὸν καὶ ἢ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθόν, καὶ πρὸς ταύταις ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν καὶ ἢ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν. Τῆ οὖν τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ 11 ἀγαθὸν ἀληθεί οὔση δόξη τίς ἂν εἴη ἢ ἐναντία; οὐ γὰρ δὴ ἢ λέγουσα ὅτι κακόν· ἅμα γὰρ ἂν ποτε εἴη ἀληθῆς, οὐδέποτε δὲ ἀληθῆς ἀληθεί ἐναντία· ἔστι γὰρ τι ^w μὴ ἀγαθὸν κακόν, ὥστε ἐνδέχεται ἅμα ἀληθεῖς εἶναι. Οὐδ' αὖ ἢ ὅτι οὐ κακόν· ἀληθῆς γὰρ καὶ αὕτη. Ἄμα γὰρ καὶ ταῦτα ἂν εἴη. Λεῖπε- 12 ται οὖν τῆ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ^x ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἐναντία ἢ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν· ^y ψευδῆς γὰρ αὕτη. Ὡστε καὶ ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν τῆ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν. Φανερόν δὲ ὅτι οὐδὲν διοίσει οὐδ' ἂν καθόλου τιθῶμεν τὴν κατάφασιν· ἢ γὰρ καθόλου ἀπόφασις ἐναντία ἔσται, οἷον τῆ δόξη τῆ

q αὐτό C. r αὐτό C. s αὐτό γένος. Εἰ C. t ἀποφάσεως C.
v εἰ om. pr. C. w μὴ ἀγαθόν corr. B. x ὅτι—ὅτι ἀγαθόν rc. A.
supra lituram. y ἀληθῆς A, ἀληθῆς ψευδῆς B.

δοξαζούση ὅτι πᾶν ὃ ἂν ἦ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἐστίν ^z ἢ ὅτι οὐδὲν
 13 τῶν ἀγαθῶν ἀγαθόν. Ἡ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν, εἰ
 καθόλου τὸ ἀγαθόν, ἢ αὐτὴ ἐστὶ ^a τῆ ὅτι ^b ὃ ἂν ἦ ἀγαθὸν
 δοξαζούση ὅτι ἀγαθόν· τοῦτο δὲ οὐδὲν διαφέρει τοῦ ὅτι πᾶν
 14 ὃ ἂν ἦ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἐστίν. Ὅμοίως ^c δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ
 ἀγαθοῦ. Ὡστε εἶπερ ἐπὶ δόξης οὕτως ἔχει, εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ
 φωνῇ καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις σύμβολα τῶν ἐν τῇ ψυχῇ,
 δῆλον ὅτι καὶ καταφάσει ἐναντία μὲν ἀπόφασις ἢ περὶ τοῦ
 αὐτοῦ καθόλου, οἷον ^d τῆ ὅτι πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἢ ὅτι πᾶς
 ἄνθρωπος ἀγαθὸς ἢ ὅτι οὐδὲν ἢ οὐδεὶς, ^e ἀντιφατικῶς δὲ ^f ὅτι
 15 ἢ οὐ πᾶν ἢ οὐ πᾶς. Φανερόν δὲ ὅτι καὶ ἄληθῆ ἀληθεῖ οὐκ
 ἐνδέχεται ἐναντίαν εἶναι οὔτε δόξαν οὔτε ἀπόφασιν. Ἐναν-
 τία μὲν γὰρ αἱ περὶ τὰ ἀντικείμενα, περὶ ταῦτα δὲ ἐνδέχεται
 ἀληθεύειν τὸν αὐτόν· ἅμα δὲ οὐκ ἐνδέχεται τὰ ἐναντία ὑπάρ-
 χειν τῷ αὐτῷ.

^z ἢ—ὅτι ἀγαθόν om. A. ^a τῆ πᾶν ὅτι A. et pr. B. ^b ὃ om. C.
^c δὲ om. A. ^d τῆ om. B.C. et pr. A. ^e ἀντιφαντικῶς A. ^f ὅτι
 ἢ—πᾶς] ἢ οὐ πᾶν καὶ ἢ οὐ πᾶς C. ἄληθῆ ἀληθῆ C.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ Α.

ΠΡΩΤΟΝ εἰπεῖν περὶ τί καὶ τίνος ἐστὶν ἡ σκέψις, ὅτι περὶ ἀπόδειξιν καὶ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς· εἶτα διορίσαι τί ἐστὶ πρότασις καὶ τί ὄρος καὶ τί συλλογισμός, καὶ ποῖος τέλειος καὶ ποῖος ἀτελής, μετὰ δὲ ταῦτα τί τὸ ἐν ὄλῳ εἶναι ἢ μὴ εἶναι τόδε τῶδε, καὶ τί λέγομεν τὸ κατὰ παντὸς ἢ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι.

Πρότασις μὲν οὖν ἐστὶ λόγος καταφατικὸς ἢ ἀποφατικὸς² τινὸς κατὰ τινος. Οὗτος δὲ ἢ καθόλου ἢ ἐν μέρει ἢ ἀδιόριστος. Λέγω δὲ καθόλου μὲν τὸ παντὶ ἢ μηδενὶ ὑπάρχειν, ἐν μέρει δὲ τὸ τινὶ ἢ μὴ τινὶ ἢ μὴ παντὶ ὑπάρχειν, ἀδιόριστον δὲ τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν ἄνευ τοῦ καθόλου, ἢ κατὰ μέρος, οἷον τὸ τῶν ἐναντίων εἶναι τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην ἢ τὸ τὴν ἡδονὴν μὴ εἶναι ἀγαθόν. Διαφέρει δὲ ἡ ἀποδεικτικὴ³ πρότασις τῆς διαλεκτικῆς, ὅτι ἡ μὲν ἀποδεικτικὴ λήψις θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεώς ἐστίν (οὐ γὰρ ἐρωτᾷ ἀλλὰ λαμβάνει ὁ ἀποδεικνύων), ἡ δὲ διαλεκτικὴ ἐρώτησις ἀντιφάσεώς ἐστίν. Οὐδὲν δὲ διοίσει πρὸς τὸ γενέσθαι τὸν ἐκατέρου συλλογισμόν· καὶ γὰρ ὁ ἀποδεικνύων καὶ ὁ ἐρωτῶν συλλογίζεται λαβὼν τι κατὰ τινος ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν.⁴ Ὡστε ἔσται συλλογιστικὴ μὲν πρότασις ἀπλῶς κατάφασις⁴ ἢ ἀπόφασις τινος κατὰ τινος τὸν εἰρημένον τρόπον, ἀποδεικτικὴ δέ, εἴαν ἀληθὴς ἢ καὶ διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεων εἰλημμένη, διαλεκτικὴ δὲ πυνθανομένῳ μὲν ἐρώτησις ἀντιφάσεως, συλλογιζομένῳ δὲ λήψις τοῦ φαινομένου καὶ ἐνδόξου, καθάπερ ἐν τοῖς Τοπικοῖς εἴρηται. Τί μὲν οὖν ἐστὶ πρό-⁵τασις, καὶ τί διαφέρει συλλογιστικὴ καὶ ἀποδεικτικὴ καὶ

^h ἢ ἀπόφασις σπ. π. C.

διαλεκτική, δι' ἀκριβείας μὲν ἐν τοῖς ἐπομένοις ῥηθήσεται, πρὸς δὲ τὴν παρούσαν χρεῖαν ἰκανῶς ἡμῖν διωρίσθω τὰ νῦν. Ὅρον δὲ καλῶ εἰς ὃν διαλύεται ἡ πρότασις, οἷον τό τε κατηγορούμενον καὶ τὸ καθ' οὗ κατηγορεῖται, ἢ προστιθεμένου ἢ ⁶ δαιρουμένου τοῦ εἶναι ¹ καὶ μὴ εἶναι. Συλλογισμὸς δὲ ἐστὶ λόγος ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἕτερόν ^kτι ¹τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει τῷ ταῦτα εἶναι. Λέγω δὲ τῷ ταῦτα εἶναι ^m τὸ διὰ ταῦτα συμβαίνειν, ⁿ τὸ δὲ διὰ ταῦτα συμβαίνειν τὸ μηδενὸς ἔξωθεν ὄρου προσδεῖν πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον. Τέλειον μὲν οὖν καλῶ συλλογισμὸν τὸν μηδενὸς ἄλλου προσδεόμενον παρὰ τὰ εἰλημμένα πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγκαῖον, ἀτελῆ δὲ τὸν προσδεόμενον ἢ ἐνὸς ἢ πλειόνων, ἃ ἔστι μὲν ἀναγκαῖα διὰ τῶν ὑποκειμένων ὄρων, οὐ μὴν εἰ- ⁸ληπται διὰ προτάσεων. Τὸ δὲ ^o ἐν ὄλῳ εἶναι ^p ἕτερον ἐτέρῳ καὶ τὸ κατὰ παντὸς κατηγορεῖσθαι θατέρου θάτερον ταυτὸν ἐστίν. Λέγομεν δὲ τὸ κατὰ παντὸς κατηγορεῖσθαι, ὅταν μηδὲν ἢ λαβεῖν ^q τῶν τοῦ ὑποκειμένου, καθ' οὗ θάτερον οὐ λεχθήσεται καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς ὡσαύτως.

- 2 Ἐπεὶ δὲ πᾶσα πρότασις ἐστὶν ἢ τοῦ ὑπάρχειν ἢ τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ τοῦ ἐνδέχασθαι ὑπάρχειν, τούτων δὲ αἱ μὲν καταφατικαὶ αἱ δὲ ἀποφατικαὶ καθ' ἐκάστην πρόσρησιν, πάλιν δὲ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀποφατικῶν αἱ μὲν καθόλου αἱ δὲ ἐν μέρει αἱ δὲ ἀδιόριστοι, τὴν μὲν ἐν τῷ ὑπάρχειν καθόλου στερητικὴν ἀνάγκη τοῖς ὄροις ἀντιστρέφειν, οἷον εἰ μηδεμία ἡδονὴ ἀγαθόν, οὐδ' ἀγαθὸν οὐδὲν ἔσται ἡδονή· τὴν δὲ κατηγορικὴν ἀντιστρέφειν μὲν ἀναγκαῖον, οὐ μὴν καθόλου ἀλλ' ἐν μέρει, οἷον εἰ πᾶσα ἡδονὴ ἀγαθόν, καὶ ἀγαθόν τι εἶναι ἡδονή· τῶν δὲ ἐν μέρει τὴν μὲν καταφατικὴν ἀντιστρέφειν ἀνάγκη κατὰ μέρος (εἰ γὰρ ἡδονὴ τις ἀγαθόν, καὶ ἀγαθόν τι ἔσται ἡδονή), τὴν δὲ στερητικὴν οὐκ ἀναγκαῖον· ^r οὐ

ⁱ καὶ] ἢ C. ^k τι—ἀνάγκης rc. A. supra lituram. ¹ τῶν κειμένων om. B. ^m τῷ C. ⁿ τῷ δὲ A.B.C. ^o ἐν—ὅταν μηδὲν ἢ rc. A. supra lituram. ^p ἕτερον ἐν ἐτέρῳ B.C. ^q τῶν om. B.C. ^r οὐ γὰρ εἰ] εἰ γὰρ pr. C.

γὰρ εἰ ^s ἄνθρωπος μὴ ὑπάρχει τινὶ ζῳῷ, καὶ ζῶον οὐχ ὑπάρχει τινὶ ἀνθρώπῳ.

Πρῶτον μὲν οὖν ἔστω στερητικὴ καθόλου ἢ Α Β πρό-²τασις. Εἰ οὖν μηδενὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχει, οὐδὲ τῶν Α οὐδενὶ ὑπάρξει τὸ Β. Εἰ γὰρ ^t τινι, οἷον τῷ Γ, οὐκ ἀληθὲς ἔσται τὸ μηδενὶ τῶν Β τὸ Α ὑπάρχειν· τὸ γὰρ Γ τῶν Β τί ἐστίν. Εἰ δὲ παντὶ τὸ Α ^v τῷ Β, καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Α ὑπάρχει. Εἰ γὰρ μηδενί, οὐδὲ τὸ Α οὐδενὶ ^w τῷ Β ὑπάρξει· ἀλλ' ὑπέκειτο παντὶ ὑπάρχειν. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ κατὰ μέρος ἐστίν ³ ἢ πρότασις. Εἰ γὰρ τὸ Α τινὶ τῶν Β, καὶ τὸ Β τινὶ τῶν Α ^x ἀνάγκη ὑπάρχειν. Εἰ γὰρ μηδενί, οὐδὲ τὸ Α οὐδενὶ τῶν Β ὑπάρξει. Εἰ δέ γε τὸ Α τινὶ τῶν Β μὴ ὑπάρχει, οὐκ ἀνάγκη καὶ τὸ Β τινὶ ^y τῷ Α μὴ ὑπάρχειν, οἷον εἰ τὸ μὲν Β ἐστὶ ζῶον, τὸ δὲ Α ἄνθρωπος· ἄνθρωπος μὲν γὰρ οὐ παντὶ ζῳῷ, ζῶον δὲ παντὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων προτά-³σεων. Ἡ μὲν γὰρ καθόλου στερητικὴ καθόλου ἀντιστρέφει, τῶν δὲ καταφατικῶν ἑκατέρω κατὰ μέρος. Εἰ μὲν γὰρ ἀνάγκη τὸ Α ^z τῷ Β μηδενὶ ὑπάρχειν, ἀνάγκη ^a καὶ τὸ Β τῷ Α μηδενὶ ὑπάρχειν· εἰ γὰρ τινὶ ἐνδέχεται, καὶ τὸ Α ^b τῷ Β τινὶ ἐνδέχοιτο ἄν. Εἰ δὲ ἐξ ἀνάγκης τὸ Α παντὶ ἢ τινὶ ^b τῷ Β ² ὑπάρχει, καὶ τὸ Β τινὶ ^c τῷ Α ἀνάγκη ὑπάρχειν· εἰ γὰρ μὴ ἀνάγκη, οὐδ' ἂν τὸ Α τινὶ τῶν Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχοι. Τὸ δ' ἐν μέρει στερητικὸν οὐκ ἀντιστρέφει διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δι' ἣν καὶ πρότερον ἔφαμεν.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἐνδεχομένων, ἐπειδὴ πολλαχῶς λέγεται τὸ ³ ἐνδέχασθαι (καὶ γὰρ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον καὶ τὸ δυνατὸν ἐνδέχασθαι λέγομεν), ἐν μὲν τοῖς καταφατικοῖς ὁμοίως ἔξει κατὰ τὴν ἀντιστροφὴν ἐν ἅπασιν. Εἰ γὰρ τὸ Α ⁴ παντὶ ἢ τινὶ ^d τῷ Β ἐνδέχεται, καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Α ἐνδέ-

^s ἰ ἄνθρωπος pr. A. ^t τῷ corr. B. ^v τῷ Β] τῶν β A. ^w τῷ] τῶν corr. A. ^x ἀνάγκη ὑπάρχειν] ὑπάρχει C. ^y τῶν C. ^z τῷ Β] τῶν β corr. A.C. ^a καὶ om. A.C. ^b τῶν C. et corr. A. ^c τῶν C. ^d τῶν C.

χοιτο ἄν· εἰ γὰρ μηδενί, οὐδ' ἄν τὸ Α οὐδενὶ ^d τῷ Β· δέδει-
 5 κται γὰρ τοῦτο πρότερον. Ἐν δὲ τοῖς ἀποφατικοῖς οὐχ
 ὡσαύτως, ἀλλ' ὅσα μὲν ἐνδέχασθαι λέγεται ἢ τῷ ἐξ ἀνάγκης
^e μὴ ὑπάρχειν ἢ τῷ μὴ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν, ὁμοίως, οἷον εἴ-
 τις φαίη τὸν ἄνθρωπον ἐνδέχασθαι μὴ εἶναι ἵππον ἢ τὸ λευ-
 κὸν μηδενὶ ἱματίῳ ὑπάρχειν. Τούτων γὰρ τὸ μὲν ἐξ ἀνάγκης
 οὐχ ὑπάρχει, τὸ δὲ οὐκ ἀνάγκη ^f ὑπάρχειν, καὶ ὁμοίως ἀντι-
 στρέφει ἢ πρότασις· εἰ γὰρ ἐνδέχεται μηδενὶ ἀνθρώπῳ ἵπ-
 7 πον, καὶ ἄνθρωπον ἐγχωρεῖ μηδενὶ ἵππῳ· καὶ εἰ τὸ λευκὸν
 ἐγχωρεῖ μηδενὶ ἱματίῳ, καὶ τὸ ἱμάτιον ἐγχωρεῖ μηδενὶ λευκῷ·
 εἰ γὰρ τινὶ ἀνάγκη, καὶ τὸ λευκὸν ἱματίῳ τινὶ ἔσται ἐξ ἀνάγκης·
 τοῦτο γὰρ δέδεικται πρότερον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ
 6 τῆς ἐν μέρει ἀποφατικῆς. Ὅσα δὲ τῷ ὡς ^g ἐπὶ πολὺ καὶ τῷ
 πεφυκέναι λέγεται ἐνδέχασθαι, καθ' ὃν τρόπον διορίζομεν τὸ
 ἐνδεχόμενον, οὐχ ὁμοίως ἔξει ἐν ταῖς στερητικαῖς ἀντιστρο-
 φαῖς, ἀλλ' ἢ μὲν καθόλου στερητικὴ πρότασις οὐκ ἀντιστρέ-
 7 φει, ἢ δὲ ἐν μέρει ἀντιστρέφει. Τοῦτο δὲ ἔσται φανερόν,
 ὅταν περὶ τοῦ ἐνδεχομένου λέγωμεν. Νῦν δὲ τοσοῦτον ἡμῖν
 ἔστω πρὸς τοῖς εἰρημένοις δῆλον, ὅτι τὸ ἐνδέχασθαι μηδενὶ ἢ
 τινὶ μὴ ὑπάρχειν καταφατικὸν ἔχει τὸ σχῆμα· τὸ γὰρ ἐνδέ-
 χεται τῷ ἔστιν ὁμοίως τάττεται, τὸ δὲ ἔστιν, οἷς ἄν προσ-
 κατηγορηῖται, κατάφασιν ἀεὶ ποιεῖ καὶ πάντως, οἷον τὸ ἔστιν
 οὐκ ἀγαθόν ἢ ἔστιν οὐ λευκόν ἢ ἀπλῶς τὸ ἔστιν οὐ τοῦτο.
 Δειχθήσεται δὲ καὶ τοῦτο διὰ τῶν ἐπομένων. Κατὰ δὲ τὰς
 ἀντιστροφὰς ὁμοίως ἔξουσι ταῖς ἄλλαις.

4 Διωρισμένων δὲ τούτων λέγομεν ἤδη διὰ τίνων καὶ πότε
 καὶ πῶς γίνεται πᾶς συλλογισμός· ὕστερον δὲ λεκτέον περὶ
 ἀποδείξεως. Πρότερον δὲ περὶ συλλογισμοῦ λεκτέον ἢ περὶ
 ἀποδείξεως διὰ τὸ καθόλου μάλλον εἶναι τὸν συλλογισμὸν
 ἢ μὲν γὰρ ἀπόδειξις συλλογισμός ^h τις, ὁ συλλογισμὸς δὲ
 οὐ πᾶς ἀπόδειξις.

2 Ὅταν οὖν ὄροι τρεῖς οὕτως ἔχωσι πρὸς ἀλλήλους ὥστε

^d τῶν C. ^e μὴ om. pr. A, supra versum ponit B. ^f ὑπάρχειν]
 μὴ ὑπάρχειν C. ^g ἐπὶ τὸ πολὺ C. ^h τις] τις ἔστιν C.

τὸν ἔσχατον ἐν ὄλῳ εἶναι τῷ μέσῳ καὶ τὸν μέσον ἐν ὄλῳ τῷ
 πρώτῳ ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, ἀνάγκη τῶν ἄκρων εἶναι συλλογι-
 σμὸν τέλειον. Καλῶ δὲ μέσον μὲν ὃ καὶ αὐτὸ ἐν ἄλλῳ καὶ 3
 ἄλλο ἐν τούτῳ ἐστίν, ὃ καὶ τῇ θέσει γίνεται μέσον· ἄκρα δὲ
 τὸ αὐτὸ τε ἐν ἄλλῳ ὄν καὶ ἐν ᾧ ἄλλο ἐστίν. Εἰ γὰρ τὸ Α
 κατὰ παντὸς τοῦ Β καὶ τὸ Β κατὰ παντὸς τοῦ Γ, ἀνάγκη
 τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Γ κατηγορεῖσθαι· πρότερον γὰρ εἴ-
 ρηται πῶς τὸ κατὰ παντὸς λέγομεν. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ
 μὲν Α κατὰ μηδενὸς τοῦ Β, τὸ δὲ Β κατὰ παντὸς τοῦ Γ,
 ὅτι τὸ Α οὐδενὶ τῷ Γ ὑπάρξει. Εἰ δὲ τὸ μὲν πρῶτον παντὶ 4
 τῷ μέσῳ ὑπάρχει, τὸ δὲ μέσον μηδενὶ τῷ ἐσχάτῳ ὑπάρχει,
 οὐκ ἔσται συλλογισμὸς τῶν ἄκρων· οὐδὲν γὰρ ἀναγκαῖον
 συμβαίνει τῷ ταῦτα εἶναι· καὶ γὰρ παντὶ καὶ μηδενὶ ἐνδέ-
 χεται τὸ πρῶτον τῷ ἐσχάτῳ ὑπάρχειν, ὥστε οὔτε τὸ κατὰ
 μέρος οὔτε τὸ καθόλου γίνεται ἀναγκαῖον· μηδενὸς δὲ ὄντος
 ἀναγκαῖον διὰ τούτων οὐκ ἔσται συλλογισμὸς. Ὅροι τοῦ 5
 παντὶ ὑπάρχειν ζῶον—ἄνθρωπος—ἵππος, τοῦ μηδενὶ ζῶον—
 ἄνθρωπος—λίθος. Οὐδ' ὅταν μήτε τὸ πρῶτον τῷ μέσῳ μήτε
 τὸ μέσον τῷ ἐσχάτῳ μηδενὶ ὑπάρχει, οὐδ' οὕτως ἔσται συλ-
 λογισμὸς. Ὅροι τοῦ ὑπάρχειν ἐπιστήμη—γραμμαμὴ—ιατρική, 6
 τοῦ μὴ ὑπάρχειν ἐπιστήμη—γραμμαμὴ—μονάς. Καθόλου μὲν
 ἰ οὖν ὄντων τῶν ὄρων, δῆλον ἐν τούτῳ τῷ σχήματι πότε
 ἔσται καὶ πότε οὐκ ἔσται συλλογισμὸς, καὶ ὅτι ὄντος τε
 συλλογισμοῦ τοὺς ὄρους ἀναγκαῖον ἔχειν ὡς εἵπομεν, ἂν θ'
 οὕτως ἔχωσιν, ὅτι ἔσται συλλογισμὸς.

Εἰ δ' ὁ μὲν καθόλου τῶν ὄρων ὁ δ' ἐν μέρει πρὸς τὸν 7
 ἕτερον, ὅταν μὲν τὸ καθόλου τεθῇ πρὸς τὸ μείζον ἄκρον ἢ
 κατηγορικὸν ἢ στερητικόν, τὸ δὲ ἐν μέρει πρὸς τὸ ἔλαττον
 κατηγορικόν, ἀνάγκη συλλογισμὸν εἶναι τέλειον, ὅταν δὲ
 πρὸς τὸ ἔλαττον ἢ καὶ ἄλλως πῶς ἔχωσιν οἱ ὄροι, ἀδύνατον.
 Λέγω δὲ μείζον μὲν ἄκρον ἐν ᾧ τὸ μέσον ἐστίν, ἔλαττον δὲ 8
 τὸ ὑπὸ τὸ μέσον ὄν. Ὑπαρχέτω γὰρ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ
 Β, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ. Οὐκοῦν εἰ ἔστι ^k παντὸς κατηγορεῖ-

ⁱ οὖν om. C.

^k παντὸς] πάντως κατὰ παντὸς C.

σθαι τὸ ἐν ἀρχῇ λεχθέν, ἀνάγκη τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν.
 9 Καὶ εἰ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ Β ὑπάρχει, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ,
 ἀνάγκη τὸ Α τινὶ τῷ Γ μὴ ὑπάρχειν· ὥρισται γὰρ καὶ τὸ
 κατὰ μηδενὸς πῶς λέγομεν· ὥστε ἔσται συλλογισμὸς τέ-
 λειος. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ ἀδιόριστον εἶη τὸ Β Γ, κατηγο-
 ρικὸν ¹ ὄν· ὁ γὰρ αὐτὸς ἔσται συλλογισμὸς ἀδιόριστου τε
 10 καὶ ἐν μέρει ληφθέντος. Ἐὰν δὲ πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον
 τὸ καθόλου τεθῆ ^m ἢ κατηγορικὸν ἢ στερητικόν, οὐκ ἔσται
 συλλογισμὸς, οὔτε καταφατικῶ ⁿ οὔτε ἀποφατικῶ οὔτε
 ἀδιόριστου ^o ἢ κατὰ μέρος ὄντος, οἷον εἰ τὸ μὲν Α τινὶ τῷ
 Β ὑπάρχει ἢ μὴ ὑπάρχει, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχει·
 ὅροι τοῦ ὑπάρχειν ἀγαθόν—ἕξις—φρόνησις, τοῦ μὴ ὑπάρ-
 11 χεῖν ἀγαθόν—ἕξις—ἀμαθία. Πάλιν εἰ τὸ μὲν Β μηδενὶ
 τῷ Γ, τὸ δὲ Α τινὶ τῷ Β ἢ ὑπάρχει ^p ἢ μὴ ὑπάρχει ἢ μὴ
 παντὶ ὑπάρχει, οὐδ' οὕτως ἔσται συλλογισμὸς. ^q Ὅροι λευ-
 κόν—ἵππος—^r κύκνος, λευκόν—ἵππος—κόραξ. Οἱ αὐτοὶ
 δὲ καὶ εἰ τὸ Α Β ^s ἀδιόριστον. Οὐδ' ὅταν τὸ μὲν πρὸς τῷ
 μείζονι ἄκρῳ καθόλου γένηται ἢ κατηγορικὸν ἢ στερητικόν,
 τὸ δὲ πρὸς τῷ ἐλάττονι στερητικόν κατὰ μέρος, ^t οὐκ ἔσται
 συλλογισμὸς ἀδιόριστου τε καὶ ἐν μέρει ληφθέντος, οἷον εἰ
 τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Β ὑπάρχει, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ ^v μὴ, ἢ
^w εἰ μὴ παντὶ ὑπάρχει· ^φ γὰρ ἂν τινὶ μὴ ὑπάρχη τὸ μέσον,
 12 τούτῳ καὶ παντὶ καὶ οὐδενὶ ἀκολουθήσει τὸ πρῶτον. Ὑπο-
 κείσθωσαν γὰρ ^x οἱ ὅροι ζῶον—ἄνθρωπος—λευκόν· εἶτα καὶ
 ὦν μὴ κατηγορεῖται λευκῶν ὁ ἄνθρωπος, εἰλήφθω κύκνος καὶ
 χιών· οὐκοῦν τὸ ζῶον τοῦ μὲν παντὸς κατηγορεῖται, τοῦ δὲ
 οὐδενός, ὥστε οὐκ ἔσται συλλογισμὸς. Πάλιν τὸ μὲν Α μη-
 δενὶ ^y τῷ Β ὑπαρχέτω, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ μὴ ὑπαρχέτω· καὶ
 οἱ ὅροι ἔστωσαν ἄψυχον—ἄνθρωπος—λευκόν· εἶτα εἰλή-
 φθωσαν, ὦν μὴ κατηγορεῖται λευκῶν ὁ ἄνθρωπος, κύκνος καὶ

¹ ὄν om. C. ^m prius ἢ om. C. ⁿ οὔτε ἀδ.] τοῦ ἀδ. editi.
^o ἢ] τοῦ C. et corr. B. ^p prius ἢ om. C. ^q ὅροι] ὅροι τοῦ μὲν
ὑπάρχειν C. ^r κύκνος] κύκνος· τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν C. ^s ἀδιόριστον
εἶη C. ^t οὐκ—ληφθέντος rc. A. supra lituram. ^v μὴ] μὴ ὑπάρ-
χει C. ^w εἰ om. C. ^x οἱ om. C. ^y ὑπαρχέτω τῷ β C.

χιών· τὸ γὰρ ἄψυχον τοῦ μὲν παντός κατηγορεῖται, τοῦ δὲ οὐδενός. Ἔτι ἐπεὶ ἀδιόριστον τὸ τινὶ τῷ Γ τὸ Β μὴ ὑπάρ-¹³ χειν, ἀληθεύεται δέ, καὶ εἰ μηδενὶ ὑπάρχει καὶ εἰ μὴ παντί, ὅτι τινὶ οὐχ ὑπάρχει, ληφθέντων δὲ τοιούτων ὄρων ὥστε μηδενὶ ὑπάρχειν οὐ γίνεται συλλογισμὸς (τοῦτο γὰρ εἴρηται πρότερον), φανερόν οὖν ὅτι ^z τῷ οὕτως ἔχειν τοὺς ὄρους οὐκ ἔσται ^a συλλογισμὸς· ἦν γὰρ ἂν καὶ ἐπὶ τούτων. Ὁμοίως ¹⁴ δὲ δειχθήσεται ^b καὶ εἰ τὸ καθόλου τεθείη στερητικόν. Οὐδέ ^c γ' ἐὰν ἄμφω τὰ διαστήματα κατὰ ^d μέρος ἢ κατηγορικῶς ἢ στερητικῶς, ἢ τὸ μὲν κατηγορικῶς τὸ δὲ στερητικῶς λέγηται, ἢ τὸ μὲν ἀδιόριστον τὸ δὲ διωρισμένον, ἢ ἄμφω ἀδιόριστα, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς οὐδαμῶς. Ὅροι δὲ κοινοὶ πάντων ζῶον—λευκόν—ἵππος, ζῶον—λευκόν—λίθος.

Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὡς ἐὰν ἢ συλλογισμὸς ἐν ¹⁵ τούτῳ τῷ σχήματι κατὰ μέρος, ὅτι ἀνάγκη τοὺς ὄρους οὕτως ἔχειν ὡς εἶπομεν· ἄλλως γὰρ ἐχόντων οὐδαμῶς γίνεται. Δῆλον δὲ ^e καὶ ὅτι πάντες οἱ ἐν αὐτῷ συλλογισμοὶ τέλειοί· εἰσι πάντες γὰρ ἐπιτελοῦνται διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς ληφθέντων. Καὶ ὅτι πάντα τὰ προβλήματα δείκνυται διὰ τούτου τοῦ σχήματος· καὶ γὰρ τὸ παντὶ καὶ ^f τὸ μηδενὶ καὶ τὸ τινὶ καὶ τὸ μὴ τινὶ ὑπάρχειν. Καλῶ δὲ τὸ τοιοῦτον σχῆμα πρῶτον.

Ὅταν δὲ τὸ αὐτὸ τῷ μὲν παντὶ τῷ δὲ μηδενὶ ὑπάρχει, ἢ ⁵ ἑκατέρῳ παντὶ ἢ μηδενί, τὸ μὲν σχῆμα τὸ τοιοῦτον καλῶ δεύτερον, μέσον δὲ ἐν αὐτῷ λέγω τὸ κατηγορούμενον ἀμφοῖν, ἄκρα δὲ καθ' ὧν λέγεται τοῦτο, μείζον δὲ ἄκρον τὸ πρὸς τῷ μέσῳ κείμενον, ^g ἔλαττον δὲ τὸ πορρωτέρω τοῦ μέσου. Τίθεται δὲ τὸ μέσον ἔξω μὲν τῶν ἄκρων, πρῶτον δὲ τῇ θέσει. Τέλειος μὲν οὖν οὐκ ἔσται συλλογισμὸς οὐδαμῶς ἐν τούτῳ ² τῷ σχήματι, δυνατός ^δ ἔσται καὶ καθόλου καὶ μὴ καθόλου τῶν ὄρων ὄντων. Καθόλου ^h μὲν οὖν ὄντων ἔσται συλλογι-

^z τῷ—ὄρους] οὕτως ἐχόντων τῶν ὄρων C. ^a συλλογισμὸς οὐδαμῶς ἦν C. ^b καὶ εἰ] κὰν A.B. ^c γ' om. C, corr. habet A. ^d μέρος ἢ ἢ C. ^e καὶ ὅτι] ὅτι καὶ C. ^f τὸ ante μηδενὶ om. A.B. ^g ἔλαττον—μέσου om. pr. B. ^h μὲν ὄντων τῶν ὄρων ἔσται C.

σμός, ὅταν τὸ μέσον τῷ μὲν παντὶ ⁱ τῷ δὲ ^k μηδενὶ ὑπάρχει,
¹ ἂν πρὸς ὁποτέρωθεν ἢ τὸ στερητικόν· ἄλλως δ' οὐδαμῶς.
 Κατηγορεῖσθω γὰρ τὸ Μ τοῦ μὲν Ν μηδενός, τοῦ δὲ Ξ παν-
³ τός. Ἐπεὶ οὖν ἀντιστρέφει τὸ στερητικόν, οὐδενὶ τῷ Μ ὑπάρ-
 ξει τὸ Ν· τὸ δέ γε Μ παντὶ τῷ Ξ ὑπέκειτο· ὥστε τὸ Ν οὐ-
 δενὶ τῷ Ξ· τοῦτο γὰρ δέδεικται ^m πρότερον. Πάλιν εἰ τὸ Μ
 τῷ μὲν Ν παντὶ τῷ ⁿ δὲ Ξ μηδενί, ^o οὐδὲ τὸ Ξ τῷ Ν οὐδενὶ
⁴ ὑπάρξει. ^p Εἰ γὰρ τὸ Μ οὐδενὶ τῷ Ξ, οὐδὲ τὸ Ξ οὐδενὶ τῷ Μ·
 τὸ δέ γε Μ παντὶ τῷ Ν ὑπῆρχεν· ^q τὸ ἄρα Ξ οὐδενὶ τῷ Ν
 ὑπάρξει· γεγένηται γὰρ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα. Ἐπεὶ δὲ
 ἀντιστρέφει τὸ στερητικόν, οὐδὲ τὸ Ν οὐδενὶ τῷ Ξ ὑπάρξει,
⁵ ὥστ' ἔσται ὁ αὐτὸς συλλογισμός. Ἔστι δὲ δεικνύναι ταῦτα
 καὶ εἰς τὸ ἀδύνατον ^r ἄγοντας. Ὅτι μὲν οὖν γίνεται συλλο-
 γισμὸς οὕτως ἐχόντων τῶν ὄρων, φανερόν, ἀλλ' οὐ τέλειος·
 οὐ γὰρ μόνον ἐκ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων ἐπιτελεί-
 ται τὸ ἀναγκαῖον. Ἐὰν δὲ τὸ Μ παντὸς τοῦ Ν καὶ τοῦ Ξ
 κατηγορηται, οὐκ ἔσται συλλογισμός. Ὅροι τοῦ ὑπάρχειν
 οὐσία—ζῶον—ἄνθρωπος, τοῦ μὴ ὑπάρχειν οὐσία—ζῶον—
⁶ ἀριθμός· μέσον οὐσία. Οὐδ' ὅταν μήτε τοῦ Ν μήτε τοῦ Ξ
 μηδενὸς κατηγορηται τὸ Μ. Ὅροι τοῦ ὑπάρχειν γραμμὴ—
 ζῶον—ἄνθρωπος, τοῦ μὴ ὑπάρχειν γραμμὴ—ζῶον—λίθος.
 Φανερόν οὖν ὅτι ἂν ἢ συλλογισμὸς καθόλου τῶν ὄρων ὄντων,
 ἀνάγκη τοὺς ὄρους ἔχειν ὡς ἐν ἀρχῇ εἶπομεν· ἄλλως γὰρ
 ἐχόντων οὐ γίνεται τὸ ἀναγκαῖον.

⁷ Ἐὰν δὲ πρὸς τὸν ἕτερον ἢ καθόλου τὸ μέσον, ὅταν μὲν
 πρὸς τὸν μείζω γένηται καθόλου ἢ κατηγορικῶς ἢ στερητι-
 κῶς, πρὸς δὲ τὸν ἐλάττω κατὰ μέρος καὶ ἀντικειμένως τῷ
 καθόλου (λέγω δὲ τὸ ἀντικειμένως, εἰ μὲν τὸ καθόλου στε-
 ρητικόν, τὸ ἐν μέρει καταφατικόν· εἰ δὲ κατηγορικὸν τὸ κα-
 θόλου, τὸ ἐν μέρει στερητικόν), ἀνάγκη γίνεσθαι συλλογι-

ⁱ τὸ δὲ pr. B. ^k οὐδενὶ C. ^l ἐὰν C. ^m πρότερον] πρότερον
 εἰ γὰρ τὸ μ οὐδενὶ τῷ ξ οὐδὲ τὸ ξ μηδενὶ τῷ μ A.B.C, sed B. εἰ γὰρ corr.
ⁿ δὲ Ξ et infra τὸ Ξ] δὲ ν et τὸ ν C. ^o οὐδὲ—παντὶ τῷ rc. supra
 lituram A. ^p εἰ—τῷ Μ om. B. ^q τὸ ἄρα] ὥστε τὸ C. ^r ἀπά-
 γοντας C.

σμὸν στερητικὸν κατὰ μέρος. Εἰ γὰρ τὸ Μ τῷ μὲν Ν⁸ μηδενὶ τῷ δὲ Ξ τινὶ ὑπάρχει, ἀνάγκη τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάρχειν. Ἐπεὶ γὰρ ἀντιστρέφει τὸ στερητικόν, οὐδενὶ τῷ Μ ὑπάρξει τὸ Ν· τὸ δὲ γε Μ⁸ ὑπέκειτο τινὶ τῷ Ξ ὑπάρχειν· ὥστε τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ οὐχ ὑπάρξει· γίνεται γὰρ συλλογισμὸς διὰ τοῦ πρώτου σχήματος. Πάλιν εἰ τῷ μὲν Ν παντὶ τὸ Μ, τῷ δὲ Ξ τινὶ μὴ ὑπάρχει, ἀνάγκη τὸ Ν τινὶ τῷ Ξ μὴ ὑπάρχειν· εἰ γὰρ παντὶ ὑπάρχει, κατηγορεῖται δὲ καὶ τὸ Μ παντὸς τοῦ Ν, ἀνάγκη τὸ Μ παντὶ τῷ Ξ ὑπάρχειν· ὑπέκειτο δὲ τινὶ μὴ ὑπάρχειν. Καὶ εἰ τὸ Μ τῷ μὲν Ν παντὶ ὑπάρχει τῷ δὲ Ξ μὴ παντί, ἔσται συλλογισμὸς ὅτι οὐ παντὶ τῷ Ξ τὸ Ν· ἀπόδειξις δ' ἡ αὐτή. Ἐὰν δὲ τοῦ μὲν Ξ παντὸς τοῦ δὲ Ν μὴ παντὸς κατηγορηθῆται, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς. Ὅροι ζῶον—οὐσία—κόραξ, ζῶον—λευκόν—κόραξ. Οὐδ' ὅταν τοῦ μὲν Ξ μηδενός, τοῦ δὲ Ν τινός. Ὅροι τοῦ ὑπάρχειν ζῶον—οὐσία—μονάς, τοῦ μὴ ὑπάρχειν ζῶον—οὐσία—ἐπιστήμη.

Ὅταν μὲν οὖν ἀντικείμενον ἢ τὸ καθόλου τῷ κατὰ μέρος, εἴρηται πότ' ἔσται καὶ πότ' οὐκ ἔσται συλλογισμὸς· ὅταν δὲ ὁμοιοσχήμονες ᾧσιν αἱ προτάσεις, οἷον ἀμφότεραι στερητικαὶ ἢ καταφατικαί, οὐδαμῶς ἔσται συλλογισμὸς. Ἐστωσαν γὰρ πρῶτον στερητικαί, καὶ τὸ καθόλου κείσθω πρὸς τὸ μείζον ἄκρον, οἷον τὸ Μ τῷ μὲν Ν μηδενὶ τῷ δὲ Ξ τινὶ μὴ ὑπαρχέτω· ἐνδέχεται δὴ καὶ παντὶ καὶ μηδενὶ τῷ Ξ τὸ Ν ὑπάρχειν. Ὅροι τοῦ μὲν μὴ ὑπάρχειν μέλαν—χιών—ζῶον· τοῦ δὲ παντὶ ὑπάρχειν οὐκ ἔστι λαβεῖν, εἰ τὸ Μ τῷ Ξ τινὶ μὲν ὑπάρχει τινὶ δὲ μὴ. Εἰ γὰρ παντὶ τῷ Ξ τὸ Ν, τὸ δὲ Μ μηδενὶ τῷ Ν, τὸ Μ οὐδενὶ τῷ Ξ ὑπάρξει· ἀλλ' ὑπέκειτο τινὶ ὑπάρχειν. Οὕτω μὲν οὖν οὐκ ἐγχωρεῖ λαβεῖν ὄρους, ἐκ δὲ τοῦ ἀδιορίστου δεικτέον· ἐπεὶ γὰρ ἀληθεύεται

⁸ ὑπέκειται B.C. ^t τῷ Ξ οὐχ] τῶν ξ οὐχ A.B. ^v ὑπάρχει C.
^w τὸ] τῷ C. ^x ὑπάρχει A.B. ^y ὑπάρξει C. ^z παντὸς τὸ μ
τοῦ C. ^a τοῦ δὲ μὴ C. ^b τὸ δὲ A. ^c λαβεῖν ὄρους εἰ C.
^d μὴ ὑπάρχει. εἰ C. ^e οὐδενὶ C. ^f ὑπάρχει C. ^g τινὶ μὴ
ὑπάρχειν C.

- τὸ τινὶ μὴ ὑπάρχειν τὸ Μ τῷ Ξ καὶ εἰ μηδενὶ ὑπάρχει, μηδενὶ δὲ ὑπάρχοντος οὐκ ἦν συλλογισμὸς, φανερόν ὅτι οὐδὲ
 13 νῦν ἔσται. Πάλιν ἔστωσαν κατηγορικά, καὶ τὸ καθόλου κείσθω ὁμοίως, οἷον τὸ Μ τῷ μὲν Ν παντὶ τῷ δὲ Ξ τινὶ ὑπαρχέτω. Ἐνδέχεται δὴ τὸ Ν τῷ Ξ καὶ παντὶ καὶ μηδενὶ ὑπάρχειν. Ὅροι τοῦ μηδενὶ ὑπάρχειν λευκόν—κύκνος—λίθος· ^h τοῦ δὲ παντὶ οὐκ ἔσται λαβεῖν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 14 ἢ ἢνπερ πρότερον, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀδιορίστου δεικτέον. Εἰ δὲ τὸ καθόλου πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον ἐστί, καὶ τὸ Μ τῷ μὲν Ξ μηδενὶ τῷ δὲ Ν τινὶ μὴ ὑπάρχει, ἐνδέχεται τὸ Ν τῷ Ξ καὶ παντὶ καὶ μηδενὶ ὑπάρχειν. Ὅροι τοῦ ὑπάρχειν λευκόν—ζῶον—κόραξ, τοῦ μὴ ὑπάρχειν λευκόν—λίθος—κόραξ. Εἰ δὲ κατηγορικά αἱ προτάσεις, ὅροι τοῦ μὴ ὑπάρχειν λευκόν—
 15 ζῶον—ⁱ χιών, ^k τοῦ ὑπάρχειν λευκόν—ζῶον—κύκνος. Φανερόν οὖν, ^l ὅταν ὁμοιοσχήμονες ὦσιν αἱ προτάσεις καὶ ἡ μὲν καθόλου ἢ δ' ἐν μέρει, ὅτι οὐδαμῶς γίνεται συλλογισμὸς. Ἄλλ' οὐδ' εἴ τιμι ἐκατέρῳ ὑπάρχει ^m ἢ μὴ ὑπάρχει, ἢ τῷ μὲν τῷ δὲ μὴ, ἢ μηδετέρῳ παντὶ, ἢ ἀδιορίστως. Ὅροι δὲ κοινοὶ πάντων λευκόν—ζῶον—ἄνθρωπος, λευκόν—ζῶον—ἄψυχον.
- 16 Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι ἐάν τε οὕτως ἔχωσιν οἱ ὅροι πρὸς ἀλλήλους ὡς ἐλέχθη, γίνεται συλλογισμὸς ἐξ ἀνάγκης, ⁿ ἂν τ' ἢ συλλογισμὸς, ἀνάγκη τοὺς ὅρους οὕτως ἔχειν. Δῆλον δὲ ^o καὶ ὅτι πάντες ἀτελεῖς εἰσὶν οἱ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι συλλογισμοί (πάντες γὰρ ἐπιτελοῦνται προσλαμβανομένων τινῶν, ἃ ἢ ἐνυπάρχει τοῖς ὅροις ἐξ ἀνάγκης ἢ τίθενται ὡς ὑποθέσεις, οἷον ὅταν διὰ τοῦ ἀδυνάτου δεικνύμεν), καὶ ὅτι οὐ γίνεται καταφατικὸς συλλογισμὸς διὰ τούτου τοῦ σχήματος, ^p ἀλλὰ πάντες στερητικοί, καὶ οἱ καθόλου καὶ οἱ κατὰ μέρος.
- 6 Ἐὰν δὲ τῷ αὐτῷ τὸ μὲν παντὶ τὸ δὲ μηδενὶ ὑπάρχει, ἢ

^h τὸ C. ⁱ χιών—ζῶον om. pr. C. ^k τοῦ] τοῦ δὲ rc. C. ^l ὅτι ἐάν C. ^m ἢ μὴ ὑπάρχει om. B. ⁿ ἐάν C. ^o ὅτι καὶ C. ^p ἀλλ' ἅπαντες C.

ἄμφω παντὶ ἢ μηδενί, τὸ μὲν σχῆμα τὸ ^q τοιοῦτον καλῶ τρίτον, μέσον δ' ἐν αὐτῷ λέγω καθ' οὗ ἄμφω τὰ κατηγορούμενα, ἄκρα δὲ τὰ κατηγορούμενα, μείζον δ' ἄκρον τὸ πορρώτερον τοῦ μέσου, ἔλαττον δὲ τὸ ἐγγύτερον. Τίθεται δὲ τὸ μέσον ἔξω μὲν τῶν ἄκρων, ἔσχατον δὲ τῇ θέσει. Τέ-²λειος μὲν οὖν οὐ γίνεται συλλογισμὸς οὐδ' ἐν τούτῳ τῷ σχήματι, δυνατὸς δ' ἔσται καὶ καθόλου καὶ μὴ καθόλου ¹ τῶν ὄρων ὄντων πρὸς τὸ μέσον. Καθόλου μὲν οὖν ὄντων, ὅταν καὶ τὸ Π καὶ τὸ Ρ παντὶ τῷ Σ ὑπάρχη, ὅτι τινὶ τῷ Ρ τὸ Π ὑπάρξει ἐξ ἀνάγκης· ἐπεὶ γὰρ ἀντιστρέφει τὸ κατηγορικόν, ὑπάρξει τὸ Σ τινὶ τῷ Ρ, ὥστ' ἐπεὶ τῷ μὲν Σ παντὶ τὸ Π, τῷ δὲ Ρ τινὶ τὸ Σ, ἀνάγκη τὸ Π τινὶ τῷ Ρ ὑπάρχειν· γίνεται γὰρ συλλογισμὸς διὰ τοῦ πρώτου σχήματος. ³ Ἔστι δὲ καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου καὶ ^s τῷ ἐκθέσθαι ποιεῖν τὴν ἀποδείξιν· εἰ γὰρ ἄμφω παντὶ τῷ Σ ὑπάρχει, ^t ἂν ληφθῇ τι τῶν Σ οἶον τὸ Ν, τούτῳ καὶ τὸ Π καὶ τὸ Ρ ^v ὑπάρξει, ὥστε τινὶ τῷ Ρ τὸ Π ^v ὑπάρξει. Καὶ ^w ἂν τὸ μὲν Ρ παντὶ τῷ Σ, τὸ δὲ Π μηδενὶ ὑπάρχη, ἔσται συλλογισμὸς ὅτι τὸ Π τινὶ τῷ Ρ οὐχ ὑπάρξει ἐξ ἀνάγκης· ὁ γὰρ αὐτὸς ^x τρόπος τῆς ἀποδείξεως ἀντιστραφείσης τῆς Ρ Σ προτάσεως. Δειχθεῖν δ' ⁴ ἂν καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου, καθάπερ ἐπὶ ^y τῶν πρότερον. Ἐὰν δὲ τὸ μὲν Ρ ^z μηδενὶ τὸ δὲ Π παντὶ ὑπάρχη τῷ Σ, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς. Ὅροι τοῦ ὑπάρχειν ζῶον—ἵππος—ἄνθρωπος, τοῦ μὴ ὑπάρχειν ζῶον—ἄψυχον—ἄνθρωπος. Οὐδ' ⁵ ὅταν ἄμφω κατὰ μηδενὸς τοῦ Σ λέγηται, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς. Ὅροι τοῦ ὑπάρχειν ζῶον—ἵππος—ἄψυχον, τοῦ μὴ ὑπάρχειν ἄνθρωπος—ἵππος—ἄψυχον· μέσον ἄψυχον. Φανερόν οὖν καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι πότ' ἔσται καὶ πότ' οὐκ ἔσται συλλογισμὸς καθόλου τῶν ὄρων ὄντων. Ὅταν ⁶ μὲν γὰρ ἀμφότεροι οἱ ὄροι ^a ὧσι κατηγορικοί, ἔσται συλλογισμὸς ὅτι τινὶ ὑπάρχει τὸ ἄκρον τῷ ἄκρῳ, ὅταν δὲ στερη-

^q τοιοῦτο Β. ¹ μὲν ὄντων τῶν ὄρων C. ^s τῷ] τοῦ corr. C. ^t ἂν C.
^v ὑπάρχει Α. ^w ἂν C. ^x τρόπος ἔσται τῆς C. ^y τῶν] τοῦ C.
^z μηδενὶ τὸ σ τὸ C. ^a τεθῶσι C.

τικοί, οὐκ ἔσται. Ὅταν δ' ὁ μὲν ἦ στερητικός, ὁ δὲ καταφατικός, εἴαν μὲν ὁ μείζων γένηται στερητικός ^b ἄτερος δὲ καταφατικός, ἔσται συλλογισμὸς ὅτι τινὶ οὐχ ὑπάρχει τὸ ἄκρον τῷ ἄκρω, εἴαν δ' ἀνάπαλιν, οὐκ ἔσται.

- 7 Ἐὰν δ' ὁ μὲν ἦ καθόλου πρὸς τὸ μέσον ὁ δ' ἐν μέρει, κατηγορικῶν μὲν ὄντων ἀμφοῖν ἀνάγκη γίνεσθαι συλλογισμόν, ἂν ὅποτεροσοῦν ἦ καθόλου τῶν ὄρων. Εἰ γὰρ τὸ μὲν P παντὶ τῷ ^c Σ τὸ δὲ Π τινί, ἀνάγκη τὸ Π τινὶ τῷ P ὑπάρχειν. Ἐπεὶ γὰρ ἀντιστρέφει τὸ καταφατικόν, ὑπάρξει τὸ Σ τινὶ τῷ Π, ὥστ' ἐπεὶ τὸ μὲν P παντὶ τῷ Σ, τὸ δὲ Σ τινὶ τῷ Π, καὶ τὸ P τινὶ τῷ Π ὑπάρξει. ^d ὥστε τὸ Π τινὶ τῷ
- 8 P. Πάλιν εἰ τὸ μὲν P τινὶ τῷ Σ τὸ δὲ Π παντὶ ὑπάρχει, ἀνάγκη τὸ Π τινὶ τῷ P ὑπάρχειν· ὁ γὰρ αὐτὸς τρόπος τῆς ἀποδείξεως. Ἔστι δ' ἀποδείξαι καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου καὶ τῆ
- 9 ἐκθέσει, καθάπερ ^e ἐπὶ τῶν προτέρων. Ἐὰν δ' ὁ μὲν ἦ κατηγορικός, ὁ δὲ στερητικός, καθόλου δὲ ὁ κατηγορικός, ὅταν μὲν ὁ ἐλάττων ἦ κατηγορικός, ἔσται συλλογισμὸς. Εἰ γὰρ τὸ P παντὶ τῷ ^f Σ, τὸ δὲ Π τινὶ μὴ ὑπάρχει, ἀνάγκη τὸ Π τινὶ τῷ P μὴ ὑπάρχειν. Εἰ γὰρ παντί, καὶ τὸ P παντὶ τῷ Σ καὶ τὸ Π παντὶ τῷ Σ ὑπάρξει· ἀλλ' οὐχ ^g ὑπῆρχεν.
- 10 Δείκνυται δὲ καὶ ἄνευ τῆς ἀπαγωγῆς, εἴαν ληφθῆ τι τῶν Σ ᾧ τὸ Π μὴ ὑπάρχει. Ὅταν δ' ὁ μείζων ἦ ^h κατηγορικός, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς, οἷον εἰ τὸ μὲν Π παντὶ τῷ Σ, τὸ δὲ P τινὶ τῷ Σ μὴ ὑπάρχει. Ὅροι τοῦ παντὶ ὑπάρχειν
- 11 ἔμψυχον—ἄνθρωπος—ζῶον. Τοῦ δὲ μηδενὶ οὐκ ἔστι λαβεῖν ὄρους, εἰ τινὶ μὲν ὑπάρχει τῷ Σ τὸ P, τινὶ δὲ μὴ· εἰ γὰρ παντὶ τὸ Π τῷ Σ ὑπάρχει, τὸ δὲ P τινὶ τῷ Σ, καὶ τὸ Π τινὶ τῷ P ὑπάρξει· ὑπέκειτο δὲ μηδενὶ ὑπάρχειν. Ἄλλ' ὥσπερ ἐν τοῖς πρότερον ληπτέον· ⁱ ἀδιορίστου γὰρ ὄντος τοῦ τινὶ μὴ ὑπάρχειν καὶ τὸ μηδενὶ ὑπάρχον ἀληθὲς εἰπεῖν τινὶ

^b ὁ ἕτερος A.C. ^c σ ὑπάρχει, τὸ C. ^d ὥστε καὶ τὸ C. et corr. B.
^e ἐπί] καὶ ἐπὶ C. ^f σ ὑπάρχει, τὸ C. ^g ὑπῆρχε παντί. Δείκνυται C.
^h κατηγορικός, ὁ δ' ἐλάττων μερικὸς στερητικός, οὐκ γ. A.B. ⁱ ἀορίστου A.

μὴ ὑπάρχειν· μηδενὶ δὲ ^k ὑπάρχοντος ^l οὐκ ἦν συλλογισμός. Φανερόν ^m οὖν ὅτι οὐκ ἔσται συλλογισμός. Ἐὰν δ' ὁ στε-¹² ρητικὸς ἢ καθόλου τῶν ὄρων, ὅταν μὲν ὁ μείζων ἢ στερητικὸς ⁿ ὁ δὲ ἐλάττων κατηγορικὸς, ἔσται συλλογισμός. Εἰ γὰρ τὸ Π μηδενὶ τῷ Σ, τὸ δὲ Ρ τινὶ ὑπάρχει τῷ Σ, τὸ Π τινὶ τῷ Ρ οὐχ ὑπάρξει· πάλιν γὰρ ἔσται τὸ πρῶτον σχῆμα τῆς Ρ Σ προτάσεως ἀντιστραφείσης. Ὅταν δὲ ὁ ἐλάττων ἢ στερητικὸς, οὐκ ἔσται συλλογισμός. Ὅροι τοῦ ὑπάρχειν ¹³ ζῶον—ἄνθρωπος—ἄγριον, τοῦ μὴ ὑπάρχειν ζῶον—ἐπιστήμη—ἄγριον· ὁ μέσον ἀμφοῖν τὸ ἄγριον. Οὐδ' ὅταν ἀμφότεροι στερητικοὶ τεθῶσιν, ἢ δ' ὁ μὲν καθόλου ὁ δ' ἐν μέρει. ^p Ὅροι ὅταν ὁ ^q ἐλάττων ἢ καθόλου πρὸς τὸ μέσον, ζῶον—ἐπιστήμη—^r ἄγριον, ζῶον—ἄνθρωπος—ἄγριον. ὅταν δ' ὁ ^s μείζων, τοῦ μὲν μὴ ὑπάρχειν κόραξ—χιών—λευκόν. Τοῦ δ' ὑπάρχειν οὐκ ἔστι λαβεῖν, εἰ τὸ Ρ τινὶ μὲν ¹⁴ ὑπάρχει τῷ Σ, τινὶ δὲ μὴ ὑπάρχει. Εἰ γὰρ τὸ Π παντὶ τῷ Ρ, τὸ δὲ Ρ τινὶ τῷ Σ, καὶ τὸ Π τινὶ τῷ ^t Σ· ὑπέκειτο δὲ μηδενί. Ἄλλ' ἐκ τοῦ ^v ἀδιορίστου δεικτέον. Οὐδ' ^w ἂν ¹⁵ ἐκάτερος τινὶ τῷ μέσῳ ὑπάρχη ^x ἢ μὴ ὑπάρχη, ἢ ὁ μὲν ὑπάρχη ὁ δὲ μὴ ὑπάρχη, ἢ ὁ μὲν τινὶ ὁ δὲ μὴ παντί, ἢ ἀδιορίστως, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς οὐδαμῶς. Ὅροι δὲ κοινοὶ πάντων ζῶον—ἄνθρωπος—λευκόν, ζῶον—ἄψυχον—λευκόν.

Φανερόν οὖν καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι πότε ἔσται καὶ ¹⁶ πότε οὐκ ἔσται συλλογισμὸς, καὶ ὅτι ἐχόντων τε τῶν ὄρων ὡς ἐλέχθη γίνεται συλλογισμὸς ἐξ ἀνάγκης, ἢ ἂν τ' ἢ συλλογισμὸς, ἀνάγκη τοὺς ὄρους οὕτως ἔχειν. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι ¹⁷ πάντες ἀτελεῖς εἰσὶν οἱ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι συλλογισμοί (πάντες γὰρ τελειοῦνται προσλαμβανομένων τινῶν) καὶ ὅτι ^z συλλογίσασθαι τὸ καθόλου διὰ τούτου τοῦ σχήματος οὐκ ^a ἔσται, ^b οὔτε στερητικὸν οὔτε καταφατικόν.

^k ὑπάρχοντι pg. C. ^l οὐκ ἦν συλλογισμὸς om. C. ^m οὖν om. A.B. ⁿ ὁ δὲ ἐλάττων κατηγορικὸς om. A. ^o μέσον ἐν ἀμφοῖν A.B. ^p ὅροι τοῦ μὴ ὑπάρχειν ὅταν C. et rc. A. ^q ἐλάσσων C. ^r ἄγριον, τοῦ ὑπάρχειν ζῶιον C. ^s μείζων ἢ καθόλου, τοῦ C. ^t σ ὑπάρξει· ὑπέκειτο C. ^v ἀορίστου A. ^w ἂν B. ^x ἢ ὁ—μὴ ὑπάρχη om. B.C. ^y ἂν C. ^z τὸ καθόλου συλλογίσασθαι C. ^a ἔστω C. ^b οὐδὲ A.

7 Δῆλον δὲ καὶ ὅτι ἐν ἅπασιν τοῖς σχήμασιν, ὅταν μὴ γίνηται συλλογισμὸς, κατηγορικῶν μὲν ἢ στερητικῶν ἀμφοτέρων ^c ὄντων τῶν ὄρων οὐδὲν ὅλως γίνεται ἀναγκαῖον, κατηγορικοῦ δὲ καὶ στερητικοῦ, καθόλου ληφθέντος τοῦ στερητικοῦ αἰεὶ γίνεται συλλογισμὸς τοῦ ἐλάττονος ἄκρου πρὸς τὸ μείζον, οἷον εἰ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Β ἢ τινί, τὸ δὲ Β μηδενὶ τῷ Γ· ἀντιστρεφόμενων γὰρ τῶν προτάσεων ἀνάγκη ² τὸ Γ τινὶ τῷ Α μὴ ὑπάρχειν. Ὅμοίως δὲ ^d καπὶ τῶν ἐτέρων σχημάτων· αἰεὶ γὰρ γίνεται διὰ τῆς ἀντιστροφῆς συλλογισμὸς. Δῆλον δὲ ^e καὶ ὅτι τὸ ἀδιόριστον ἀντὶ τοῦ κατηγορικοῦ τοῦ ἐν μέρει τιθέμενον τὸν αὐτὸν ^f ποιήσει συλλογισμὸν ἐν ἅπασιν τοῖς σχήμασιν.

3 Φανερόν δὲ καὶ ἔστι πάντες οἱ ἀτελεῖς συλλογισμοὶ τελειοῦνται διὰ τοῦ πρώτου σχήματος. Ἡ γὰρ δεικτικῶς ἢ διὰ τοῦ ἀδυνάτου περαίνονται πάντες· ἀμφοτέρως δὲ γίνεται τὸ πρῶτον σχῆμα, δεικτικῶς μὲν τελειουμένων, ὅτι διὰ τῆς ἀντιστροφῆς ἐπεραίνοντο πάντες, ἢ δ' ἀντιστροφή τὸ πρῶτον ἐποίει σχῆμα, διὰ δὲ τοῦ ἀδυνάτου δεικνυμένων, ὅτι τεθέντος τοῦ ^h ψευδοῦς ὁ συλλογισμὸς γίνεται διὰ τοῦ πρώτου σχήματος, οἷον ⁱ ἐν τῷ τελευταίῳ σχήματι, εἰ τὸ Α καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχει, ὅτι τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχει· εἰ γὰρ μηδενί, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, οὐδενὶ τῷ Γ τὸ Α· ἀλλ' ἦν παντί. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

4 Ἔστι δὲ καὶ ἀναγαγεῖν πάντας τοὺς συλλογισμοὺς εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καθόλου συλλογισμοὺς. Οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ δευτέρῳ φανερόν ὅτι δι' ἐκείνων τελειοῦνται, πλὴν οὐχ ὁμοίως πάντες, ἀλλ' οἱ μὲν καθόλου τοῦ στερητικοῦ ἀντιστραφέντος, τῶν δ' ἐν μέρει ἑκάτερος διὰ τῆς εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. Οἱ δ' ἐν τῷ πρώτῳ, οἱ κατὰ μέρος, ἐπιτελοῦνται μὲν καὶ δι' αὐτῶν, ἔστι δὲ καὶ διὰ τοῦ δευτέρου σχήματος δεικνύναι εἰς ἀδύνατον ἀπάγοντας, οἷον εἰ τὸ Α παντὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ, ὅτι τὸ Α τινὶ τῷ ^k Γ. Εἰ

^c ὄντων ἐπὶ μέρους τῶν *rc.* Α, ὄντων καὶ ἐπὶ μέρους τῶν C. ^d καὶ ἐπὶ C.
^e ὅτι καὶ C. ^f ποιεῖ C. ^g ὅτι καὶ C. ^h ψεύδους B. ⁱ ἐν τῷ — τῷ β *rc.* *supra* *litr.* Α. ^k γ ὑπάρξει. Εἰ C.

γὰρ μηδενί, τῷ δὲ Β παντί, οὐδενὶ τῷ Γ τὸ Β ὑπάρξει· τοῦτο γὰρ ἴσμεν διὰ τοῦ δευτέρου σχήματος. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ στερητικοῦ ἔσται ἡ ἀπόδειξις. Εἰ γὰρ τὸ Α⁶ μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχει, τὸ Α τινὶ τῷ Γ οὐχ ὑπάρξει· εἰ γὰρ παντί, τῷ δὲ Β μηδενὶ ὑπάρχει, οὐδενὶ τῷ Γ τὸ Β ὑπάρξει· τοῦτο δ' ἦν τὸ μέσον σχῆμα. Ὡστ' ἐπεὶ οἱ μὲν ἐν τῷ μέσῳ σχήματι συλλογισμοὶ πάντες ἀναγονται εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ καθόλου συλλογισμούς, οἱ δὲ κατὰ μέρος ἐν τῷ πρώτῳ εἰς τοὺς ἐν τῷ μέσῳ, φανερόν ὅτι καὶ οἱ κατὰ μέρος ἀναχθήσονται εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καθόλου συλλογισμούς. Οἱ δ' ἐν τῷ¹ τρίτῳ καθόλου⁷ μὲν ὄντων τῶν ὄρων εὐθὺς ἐπιτελοῦνται δι' ἐκείνων τῶν συλλογισμῶν, ὅταν δ' ἐν μέρει ληφθῶσι, διὰ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν τῶν ἐν τῷ πρώτῳ^m σχήματι· οὗτοι δὲ ἀνήχθησαν εἰς ἐκείνους, ὥστε καὶ οἱ ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι,ⁿ οἱ κατὰ μέρος. Φανερόν οὖν ὅτι πάντες ἀναχθήσονται εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καθόλου συλλογισμούς.

Οἱ μὲν οὖν τῶν συλλογισμῶν ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν⁸ δεικνύντες^o εἴρηται πῶς ἔχουσι, καὶ καθ' ἑαυτοὺς οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ σχήματος καὶ πρὸς^p ἀλλήλους οἱ ἐκ τῶν ἐτέρων.

¹Ἐπεὶ δ' ἕτερόν ἐστιν ὑπάρχειν τε καὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρ-⁸χειν καὶ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν (πολλὰ γὰρ ὑπάρχει μὲν, οὐ μέντοι ἐξ ἀνάγκης· τὰ δ' οὐτ' ἐξ ἀνάγκης οὔθ' ὑπάρχει ὅλως, ἐνδέχεται δ' ὑπάρχειν), δῆλον ὅτι καὶ συλλογισμὸς ἐκάστου τούτων ἕτερος ἔσται, καὶ οὐχ ὁμοίως ἐχόντων τῶν ὄρων, ἀλλ' ὁ μὲν ἐξ ἀναγκαίων, ὁ δ' ἐξ ὑπαρχόντων, ὁ δ' ἐξ ἐνδεχομένων.

¹Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἀναγκαίων σχεδὸν ὁμοίως ἔχει καὶ ἐπὶ² τῶν ὑπαρχόντων· ὡσαύτως γὰρ τιθεμένων τῶν ὄρων ἐν τε τῷ ὑπάρχειν καὶ τῷ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν ἔσται τε καὶ οὐκ ἔσται συλλογισμὸς, πλὴν διοίσει τῷ^q προσ-

¹ τρίτῳ συλλογισμοὶ καθόλου C.

καθόλου. Οὗτοι C.

ⁿ οἱ om. B.

^q προκείσθαι A. et pr. C.

^m σχήματι ἀναγονται εἰς τοὺς

^o εἴρηται B.C.

^p ἄλλους A.B.

κείσθαι τοῖς ὄροις τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν.
 3 Τό τε γὰρ στερητικὸν ὡσαύτως ἀντιστρέφει, καὶ τὸ ἐν ὄλῳ εἶναι καὶ τὸ κατὰ παντὸς ὁμοίως ἀποδώσομεν. Ἐν μὲν οὖν τοῖς ἄλλοις τὸν αὐτὸν τρόπον δειχθήσεται διὰ τῆς ἀντιστροφῆς ἡ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν· ἐν δὲ τῷ μέσῳ σχήματι, ὅταν ἦ ^s τὸ καθόλου καταφατικὸν τὸ δ' ἐν μέρει στερητικόν, καὶ πάλιν ἐν τῷ τρίτῳ, ^t ὅταν τὸ μὲν καθόλου κατηγορικὸν τὸ δ' ἐν μέρει στερητικόν, οὐχ ὁμοίως ἔσται ἢ ἀπόδειξις, ἀλλ' ἀνάγκη ἐκθεμένουσ ῶ τινὶ ἐκάτερον μὴ ὑπάρχει, κατὰ ^v τούτου ποιεῖν τὸν συλλογισμόν· ἔσται γὰρ ἀναγκαίως ἐπὶ τούτων· εἰ ^w δὲ κατὰ τοῦ ἐκτεθέντος ἔστιν ἀναγκαῖος, καὶ κατ' ἐκείνου τινός· τὸ γὰρ ἐκτεθὲν ὅπερ ἐκείνόν τι ἔστιν. Γίνεται δὲ τῶν συλλογισμῶν ἐκάτερος ἐν τῷ οἰκείῳ σχήματι.

- 9 Συμβαίνει δὲ ποτε καὶ τῆς ἐτέρας προτάσεως ἀναγκαίας οὔσης ἀναγκαῖον γίνεσθαι ^x τὸν συλλογισμόν, πλὴν οὐχ ὁποτέρας ἔτυχεν, ἀλλὰ τῆς πρὸς τὸ μείζον ἄκρον, οἷον εἰ τὸ μὲν Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης εἴληπται ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάρχον μόνον· οὕτως γὰρ εἰλημμένων τῶν προτάσεων ἐξ ἀνάγκης τὸ Α τῷ Γ ὑπάρξει ἢ οὐχ ὑπάρξει.
 2 Ἐπεὶ ^y γὰρ παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει ἢ οὐχ ὑπάρχει ^z τὸ Α, τὸ δὲ Γ τι τῶν Β ἐστί, φανερόν ὅτι καὶ ^a τὸ Γ ἐξ ἀνάγκης ἔσται θάτερον τούτων. Εἰ δὲ τὸ μὲν Α Β μὴ ἔστιν ἀναγκαῖον, τὸ δὲ Β Γ ἀναγκαῖον, οὐκ ἔσται ^b τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. Εἰ γὰρ ^c ἔσται, συμβήσεται τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης διὰ τε τοῦ πρώτου καὶ διὰ τοῦ τρίτου σχήματος. Τοῦτο δὲ ψεῦδος· ἐνδέχεται γὰρ
 3 τοιοῦτον εἶναι τὸ Β ῶ ἐγχωρεῖ τὸ Α μηδενὶ ὑπάρχειν. Ἐπι καὶ ἐκ τῶν ὄρων φανερόν ὅτι οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον, οἷον εἰ τὸ μὲν Α εἴη κίνησις, τὸ δὲ Β ζῶον, ἐφ' ῶ δὲ τὸ Γ ἄνθρωπος· ζῶον μὲν γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀνάγκης ἐστί,

^r τὸ] ὅτι τὸ C. ^s τὸ μὲν καθόλου C. ^t ὅταν ἦι τὸ C. ^v τοῦτο C.
^w δὲ καὶ κατὰ Β. ^x τὸν om. C. ^y γὰρ τὸ a παντὶ C. ^z τὸ a om. C.
^a καὶ τὸ] καὶ τῷ A.C. et pr. B. ^b τὸ ante συμπ. om. C. ^c ἔστι Α Β.

κινεῖται δὲ τὸ ζῶον οὐκ ἐξ ἀνάγκης, οὐδ' ὁ ἄνθρωπος. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ στερητικὸν εἶη τὸ Α Β· ἢ γὰρ αὐτὴ ἀπόδειξις. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν, εἰ μὲν τὸ καθόλου ἐστὶν 4 ἀναγκαῖον, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον, εἰ δὲ τὸ κατὰ μέρος, οὐκ ἀναγκαῖον, οὔτε ^d στερητικῆς οὔτε κατηγορικῆς οὔσης τῆς καθόλου προτάσεως. Ἐστω δὴ πρῶτον τὸ 5 καθόλου ἀναγκαῖον, καὶ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Β ὑπαρχέτω ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ ὑπαρχέτω μόνον· ἀνάγκη δὴ τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης· τὸ γὰρ Γ ὑπὸ τὸ Β ἐστί, τῷ ^e δὲ Β παντὶ ^f τὸ Α ^g ὑπῆρχεν ἐξ ἀνάγκης. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ στερητικὸς εἶη ὁ συλλογισμὸς· ἢ γὰρ αὐτὴ ἔσται ἀπόδειξις. Εἰ δὲ τὸ κατὰ μέρος ἐστὶν ἀναγκαῖον, οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον· οὐδὲν γὰρ ἀδύνατον συμπίπτει, καθάπερ οὐδ' ἐν τοῖς καθόλου συλλογισμοῖς. Ὅμοίως δὲ καὶ τῶν στερητικῶν. Ὅροι κίνησις—ζῶον—λευκόν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου σχήματος, εἰ μὲν ἡ στερητικὴ πρό- 10 τασίς ἐστὶν ἀναγκαία, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον, εἰ δ' ἡ κατηγορικὴ, οὐκ ἀναγκαῖον. Ἐστω γὰρ πρῶτον ἡ στερητικὴ ἀναγκαία, καὶ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενὶ ἐνδέχσθω, τῷ δὲ Γ ὑπαρχέτω μόνον. Ἐπεὶ οὖν ἀντιστρέφει τὸ στερητικόν, οὐδὲ τὸ Β τῷ Α οὐδενὶ ἐνδέχεται· τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρχει, ὥστ' οὐδενὶ τῷ Γ τὸ Β ἐνδέχεται· τὸ γὰρ Γ ὑπὸ τὸ Α ἐστίν. Ὡσαύτως δὲ καὶ εἰ πρὸς τῷ Γ τεθῆ τὸ 2 στερητικόν· εἰ γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ ἐνδέχεται, οὐδὲ τὸ Γ οὐδενὶ τῷ Α ἐγχωρεῖ· τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Β ὑπάρχει, ὥστ' οὐδενὶ τῶν Β τὸ Γ ἐνδέχεται· γίνεται γὰρ τὸ πρῶτον σχῆμα πάλιν. Οὐκ ^h ἄρα οὐδὲ τὸ Β τῷ Γ ἀντιστρέφει γὰρ ὁμοίως. Εἰ δὲ ἡ κατηγορικὴ πρότασις ἐστὶν ἀναγκαία, οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. Ὑπαρχέτω γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ 3 Β ἐξ ἀνάγκης, τῷ δὲ Γ μηδενὶ ὑπαρχέτω μόνον. Ἀντιστραφέντος οὖν τοῦ στερητικοῦ τὸ πρῶτον γίνεται σχῆμα· δέ-

^d στερητικῆς—τῆς et sect. 5. τῷ Β—συλλογισμὸς rc. supra lituram A.

^e δέ γε β rc. A.

^f τὸ α om. B.

^g ἐξ ἀνάγκης ὑπῆρχεν rc. A.

^h ἄρα δὲ οὐδὲ C.

δεικται δ' ἐν τῷ πρώτῳ ὅτι μὴ ἀναγκαίως οὔσης τῆς πρὸς
 ἰτὸ μείζον στερητικῆς οὐδὲ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον,
 4 ὥστ' οὐδ' ἐπὶ τούτων ἔσται ἐξ ἀνάγκης. Ἔτι δ' εἰ τὸ συμ-
 πέρασμά ἐστιν ἀναγκαῖον, συμβαίνει τὸ Γ τινὶ τῷ Α μὴ
 ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης. Εἰ γὰρ τὸ Β τῷ Γ μηδενὶ ὑπάρχει
 ἐξ ἀνάγκης, οὐδὲ τὸ Γ τῷ Β οὐδενὶ ὑπάρξει ἐξ ἀνάγκης. Τὸ
 δὲ ^kγε Β τινὶ τῷ Α ἀνάγκη ὑπάρχειν, εἶπερ καὶ τὸ Α παντὶ
 5 τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπῆρχεν. Ὡστε τὸ Γ ἀνάγκη τινὶ τῷ Α
 μὴ ὑπάρχειν. Ἄλλ' οὐδὲν κωλύει τὸ Α τοιοῦτον ληφθῆναι
 ᾧ παντὶ ἰτὸ Γ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. Ἔτι καὶ ὄρους ἐκθέ-
 μενον εἴη δεῖξαι ὅτι τὸ συμπέρασμα οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον
 6 ἀπλῶς, ἀλλὰ τούτων ὄντων ^m ἀναγκαῖον. Οἶον ἔστω τὸ Α
 ζῶον, τὸ δὲ Β ἄνθρωπος, τὸ δὲ Γ λευκόν, καὶ αἱ προτάσεις
 ὁμοίως εἰλήφθωσαν· ἐνδέχεται γὰρ τὸ ζῶον μηδενὶ ⁿ λευκῷ
 ὑπάρχειν. Οὐχ ὑπάρξει δὴ οὐδ' ὁ ἄνθρωπος οὐδενὶ λευκῷ,
 ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀνάγκης· ἐνδέχεται γὰρ ἄνθρωπον γενέσθαι
 λευκόν, οὐ μέντοι ἕως ἂν ζῶον μηδενὶ λευκῷ ὑπάρχη. Ὡστε
 τούτων μὲν ὄντων ἀναγκαῖον ἔσται τὸ συμπέρασμα, ἀπλῶς
 δ' οὐκ ἀναγκαῖον.

7 Ὅμοίως δ' ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν. Ὄταν
 μὲν γὰρ ἡ στερητικὴ πρότασις καθόλου ^o τ' ἢ καὶ ἀναγκαία,
 καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον· ὅταν δὲ ἡ κατηγορικὴ
 καθόλου, ἡ δὲ στερητικὴ κατὰ μέρος, οὐκ ἔσται τὸ συμπέ-
 ρασμα ἀναγκαῖον. Ἔστω δὴ πρῶτον ἡ στερητικὴ καθόλου
 τε καὶ ἀναγκαία, καὶ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενὶ ἐνδεχέσθω ὑπάρ-
 8 χειν, τῷ δὲ Γ τινὶ ὑπαρχέτω. Ἐπεὶ οὖν ἀντιστρέφει τὸ
 στερητικόν, οὐδὲ τὸ Β τῷ Α οὐδενὶ ἐνδέχοιτ' ἂν ὑπάρχειν·
 τὸ δὲ γε Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχει, ὥστ' ἐξ ἀνάγκης τινὶ ^p τῶν
 Γ οὐχ ^q ὑπάρχει τὸ Β. Πάλιν ἔστω ἡ κατηγορικὴ καθόλου
 τε καὶ ἀναγκαία, καὶ κείσθω πρὸς τῷ Β τὸ κατηγορικόν.
 9 Εἰ δὴ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, τῷ δὲ Γ τινὶ
 μὴ ὑπάρχει, ὅτι μὲν οὐχ ὑπάρξει τὸ Β τινὶ τῷ Γ, φανερόν,

ⁱ τῷ μείζονι C. ^k γε om. B. ^l τῷ B. ^m ἀναγκαίων pr. B.
ⁿ λευκόν B. ^o τ' om. pr. B. ^p τῶν B. ^q ὑπάρξει B.C.

ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀνάγκης· οἱ γὰρ αὐτοὶ ὄροι ἔσονται πρὸς τὴν ἀπόδειξιν οἷπερ ἐπὶ τῶν καθόλου συλλογισμῶν. Ἄλλ' οὐδ' εἰ τὸ στερητικὸν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐν μέρει ληφθέν, οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον· διὰ γὰρ τῶν αὐτῶν ὄρων ἢ ἀπόδειξις.

Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ σχήματι καθόλου μὲν ὄντων τῶν Ι Ι ὄρων πρὸς τὸ μέσον καὶ κατηγορικῶν ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων, εἴαν ὀποτερονούη ἢ ἀναγκαῖον, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον. Ἐὰν δὲ τὸ μὲν ἢ στερητικὸν τὸ δὲ κατηγορικόν, ὅταν μὲν τὸ στερητικὸν ἀναγκαῖον ἢ, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον, ὅταν δὲ τὸ κατηγορικόν, οὐκ ἔσται ἀναγκαῖον. Ἐστῶσαν γὰρ ἀμφότεραι κατηγορικαὶ πρῶτον αἱ προτάσεις, καὶ τὸ Α καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπαρχέτω, ἀναγκαῖον δ' ἔστω τὸ Α Γ. Ἐπεὶ οὖν τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχει, καὶ τὸ Γ τινὶ τῷ Β ὑπάρξει διὰ τὸ ἀντιστρέφειν τὸ καθόλου τῷ κατὰ μέρος, ὥστ' εἰ παντὶ τῷ Γ τὸ Α ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει καὶ τὸ Γ τῷ Β τινί, καὶ τῷ Β τινὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχει τὸ Α· τὸ γὰρ Β ὑπὸ τὸ Γ ἐστίν. Γίνεται οὖν τὸ πρῶτον σχῆμα. Ὀμοίως δὲ δευχθήσεται καὶ εἰ τὸ Β Γ ἐστίν ἀναγκαῖον· ἀντιστρέφει γὰρ τὸ Γ τῷ Α τινί, ὥστ' εἰ παντὶ τῷ Γ τὸ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, καὶ τῷ Α τινὶ ὑπάρξει ἐξ ἀνάγκης. Πάλιν ἔστω τὸ μὲν Α Γ στερητικόν, τὸ δὲ Β Γ καταφατικόν, ἀναγκαῖον δὲ τὸ στερητικόν. Ἐπεὶ οὖν ἀντιστρέφει τινὶ τῷ Β τὸ Γ, τὸ δὲ Α οὐδενὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, οὐδὲ τῷ Β τινὶ ὑπάρξει ἐξ ἀνάγκης τὸ Α· τὸ γὰρ Β ὑπὸ τὸ Γ ἐστίν. Εἰ δὲ τὸ κατηγορικὸν ἀναγκαῖον, οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. Ἐστῶ γὰρ τὸ Β Γ κατηγορικόν καὶ ἀναγκαῖον, τὸ δὲ Α Γ στερητικόν καὶ μὴ ἀναγκαῖον. Ἐπεὶ οὖν ἀντιστρέφει τὸ καταφατικόν, ὑπάρξει καὶ τὸ Γ τινὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, ὥστ' εἰ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῶν Γ τὸ δὲ Γ τινὶ τῶν Β, τὸ Α τινὶ τῶν Β οὐχ ὑπάρξει· ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀνάγκης· δέδεικται γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ

¹ τῷ καθόλου τὸ C. ² γ καὶ τῷ α A. et pr. C. ³ τὸ B. ⁴ τῶν] τῷ B.

σχήματι ὅτι τῆς στερητικῆς προτάσεως μὴ ἀναγκαίας οὔσης οὐδὲ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον. Ἔτι καὶ διὰ τῶν ὄρων εἶη φανερόν. Ἔστω γὰρ τὸ μὲν Α ἀγαθόν, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Β ζῶον, τὸ δὲ Γ ἵππος. Τὸ μὲν οὖν ἀγαθὸν ἐνδέχεται μηδενὶ ἵππῳ ὑπάρχειν, τὸ δὲ ζῶον ἀνάγκη παντὶ ὑπάρχειν· ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη ζῶόν τι μὴ εἶναι ἀγαθόν, εἴπερ ἐνδέχεται πᾶν εἶναι ἀγαθόν. Ἡ εἰ μὴ τοῦτο δυνατόν, ἀλλὰ τὸ ἐγρηγορέναι ἢ καθεύδειν ὄρον θετέον· ἅπαν γὰρ ζῶον δεκτικὸν τούτων.

7 Εἰ μὲν οὖν ^x οἱ ὄροι καθόλου πρὸς τὸ μέσον εἰσίν, εἴρηται πότε ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον· εἰ δ' ὁ μὲν καθόλου ὁ δ' ἐν μέρει, κατηγορικῶν μὲν ὄντων ἀμφοτέρων, ὅταν τὸ καθόλου γένηται ἀναγκαῖον, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον. Ἀπόδειξις δ' ἡ αὐτὴ ἢ καὶ πρότερον· ἀντιστρέφει 8 γὰρ καὶ τὸ ἐν μέρει κατηγορικόν. Εἰ οὖν ἀνάγκη τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Α ὑπὸ τὸ Γ ἐστίν, ἀνάγκη τὸ Β τινὶ τῷ Α ὑπάρχειν. Εἰ δὲ τὸ Β τῷ Α τινί, καὶ τὸ Α τῷ Β τινὶ ὑπάρχειν ἀναγκαῖον· ἀντιστρέφει γάρ. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ Α Γ εἶη ἀναγκαῖον καθόλου ὄν· τὸ γὰρ Β ὑπὸ τὸ Γ ἐστίν. Εἰ δὲ τὸ ἐν μέρει ἐστίν ἀναγκαῖον, οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. Ἔστω γὰρ τὸ Β Γ ἐν μέρει τε καὶ ἀναγκαῖον, 9 τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Γ ὑπαρχέτω, μὴ μέντοι ἐξ ἀνάγκης. Ἀντιστραφέντος οὖν τοῦ Β Γ τὸ πρῶτον γίνεται σχῆμα, καὶ ἡ μὲν καθόλου πρότασις οὐκ ἀναγκαία, ἡ δ' ἐν μέρει ἀναγκαία. Ὅτε δ' οὕτως ἔχοιεν αἱ προτάσεις, οὐκ ἦν τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον, ὥστ' οὐδ' ἐπὶ τούτων. Ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν ὄρων 10 φανερόν. Ἔστω γὰρ τὸ μὲν Α ἐγρήγορσις, τὸ δὲ Β δίπουν, ἐφ' ᾧ δὲ τὸ Γ ζῶον. Τὸ μὲν οὖν Β τινὶ τῷ Γ ἀνάγκη ὑπάρχειν, τὸ δὲ Α τῷ Γ ἐνδέχεται, καὶ τὸ Α τῷ Β οὐκ ἀναγκαῖον· οὐ γὰρ ἀνάγκη δίπουν τι καθεύδειν ἢ ἐγρηγορέναι. Ὁμοίως δὲ καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων δειχθήσεται καὶ εἰ τὸ Α Γ εἶη ἐν μέρει τε καὶ ἀναγκαῖον. Εἰ δ' ὁ μὲν κατηγορικὸς ὁ δὲ στερητικὸς τῶν ὄρων, ὅταν μὲν ἢ τὸ καθόλου στερητικόν

^x οἱ om. Α.

τε καὶ ἀναγκαῖον, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀναγκαῖον· εἰ γὰρ τὸ Α τῷ Γ μηδενὶ ἐνδέχεται, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχει, τὸ Α τινὶ τῷ Β ἀνάγκη μὴ ὑπάρχειν. Ὅταν δὲ τὸ ¹¹ καταφατικὸν ἀναγκαῖον τεθῆ, ἢ καθόλου ὃν ἢ ἐν μέρει, ἢ τὸ στερητικὸν κατὰ μέρος, οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ταῦτὰ ἃ καὶ ἐπὶ τῶν ὕπρότερον ἐροῦμεν, ὅροι δ' ὅταν μὲν ἢ τὸ καθόλου κατηγορικὸν ἀναγκαῖον, ἐγρήγορσις—ζῶον—ἄνθρωπος, ² μέσον ἄνθρωπος, ὅταν δ' ἐν μέρει τὸ κατηγορικὸν ἀναγκαῖον, ἐγρήγορσις—ζῶον—λευκόν· ζῶον μὲν γὰρ ἀνάγκη τινὶ λευκῷ ὑπάρχειν, ἐγρήγορσις δ' ἐνδέχεται μηδενί, καὶ οὐκ ἀνάγκη τινὶ ζῶῳ μὴ ὑπάρχειν ἐγρήγορσιν. Ὅταν δὲ τὸ στερητικὸν ἐν μέρει ὃν ἀναγκαῖον ἢ, δίπουν—κινούμενον—ζῶον, ² μέσον ζῶον.

Φανερόν οὖν ὅτι τοῦ μὲν ὑπάρχειν οὐκ ἔστι συλλογισμὸς, ¹² εἰ μὴ ἀμφοτέραι ὦσιν αἱ προτάσεις ἐν τῷ ὑπάρχειν, τοῦ δ' ἀναγκαῖου ἔστι καὶ τῆς ἐτέρας μόνον ἀναγκαίας οὔσης. Ἐν ἀμφοτέροις δέ, καὶ καταφατικῶν καὶ στερητικῶν ὄντων τῶν συλλογισμῶν, ἀνάγκη τὴν ἐτέραν πρότασιν ὁμοίαν εἶναι τῷ συμπεράσματι. Λέγω δὲ τὸ ὁμοίαν, εἰ μὲν ὑπάρχον, ² ὑπάρχουσαν, εἰ δ' ἀναγκαῖον, ἀναγκαίαν. Ὡστε καὶ τοῦτο δῆλον, ὅτι οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα οὔτ' ἀναγκαῖον οὔθ' ὑπάρχον εἶναι μὴ ληφθείσης ἀναγκαίας ἢ ὑπαρχούσης προτάσεως.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ ἀναγκαῖου, πῶς γίνεται καὶ τίνα διαφο- ¹³ ρὰν ἔχει πρὸς τὸ ὑπάρχον, εἴρηται σχεδὸν ἰκανῶς· περὶ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου μετὰ ταῦτα ^b λέγομεν πότε καὶ πῶς καὶ διὰ τίνων ἔσται συλλογισμὸς. Λέγω δ' ἐνδέχασθαι καὶ τὸ ἐνδε- ² χόμενον, οὐ μὴ ὄντος ἀναγκαῖου, τεθέντος δ' ὑπάρχειν, οὐδὲν ἔσται διὰ τοῦτ' ἀδύνατον· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον ὁμωνύμως ἐνδέχασθαι λέγομεν. Ὅτι δὲ τοῦτ' ἔστι τὸ ἐνδεχόμενον, φανερόν ἐκ τε τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν καταφάσεων τῶν ἀντικειμένων· τὸ γὰρ οὐκ ἐνδέχεται ὑπάρχειν καὶ ἀδύνατον ὑπάρχειν καὶ

¹ ὕπρότερον C. ² μέσον δὲ ἄνθρωπος C. ^a μέσον] δίπουν μέσον A. B. ζῶιον ante μέσον ponit in litura. ^b λέγωμεν B.C.

ἀνάγκη μὴ ὑπάρχειν ἤτοι ταυτὰ ἐστὶν ἢ ἀκολουθεῖ ἀλλήλοις, ὥστε καὶ τὰ ἀντικείμενα τούτοις, τὸ ἐνδέχεται ὑπάρχειν ^c καὶ οὐκ ἀδύνατον ὑπάρχειν ^c καὶ οὐκ ἀνάγκη μὴ ὑπάρχειν, ἤτοι ταυτὰ ἔσται ἢ ἀκολουθοῦντα ἀλλήλοις· κατὰ παντὸς γὰρ ἢ ³ κατάφασις ^d ἢ ἡ ἀπόφασις ἐστὶν. Ἔσται ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον οὐκ ἀναγκαῖον καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον ἐνδεχόμενον. Συμβαίνει δὲ πάσας τὰς κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι προτάσεις ἀντιστρέφειν ἀλλήλαις. Λέγω δὲ οὐ τὰς καταφατικὰς ταῖς ἀποφατικαῖς, ἀλλ' ὅσαι καταφατικὸν ἔχουσι τὸ σχῆμα κατὰ τὴν ἀντίθεσιν, οἷον τὸ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν τῷ ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν, καὶ τὸ παντὶ ἐνδέχεσθαι τῷ ἐνδέχεσθαι μηδενὶ καὶ μὴ παντί, καὶ τὸ τινὶ τῷ μὴ τινί. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ⁴ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἐπεὶ γὰρ τὸ ἐνδεχόμενον οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον, τὸ δὲ μὴ ἀναγκαῖον ἐγχωρεῖ μὴ ὑπάρχειν, φανερὸν ὅτι, εἰ ἐνδέχεται τὸ Α τῷ Β ὑπάρχειν, ἐνδέχεται καὶ μὴ ὑπάρχειν· καὶ εἰ παντὶ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, καὶ παντὶ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν. Ὁμοίως ^e δὲ ^f κατὰ τῶν ἐν μέρει καταφάσεων ἢ γὰρ αὐτὴ ἀπόδειξις. Εἰσὶ δ' αἱ τοιαῦται προτάσεις κατηγορικαὶ καὶ οὐ στερητικαί· τὸ γὰρ ἐνδέχεσθαι τῷ εἶναι ὁμοίως τάπτεται, καθάπερ ἐλέχθη πρότερον.

⁵ Διωρισμένων δὲ τούτων πάλιν ^g λέγομεν ὅτι τὸ ἐνδέχεσθαι κατὰ δύο λέγεται τρόπους, ἓνα μὲν τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεσθαι καὶ διαλείπειν τὸ ἀναγκαῖον, οἷον τὸ πολιοῦσθαι ἄνθρωπον ἢ τὸ αὐξάνεσθαι ἢ φθίνειν, ἢ ὅλως τὸ πεφυκὸς ὑπάρχειν (τοῦτο γὰρ οὐ συνεχές μὲν ἔχει τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸ μὴ αἰεὶ ^h εἶναι ἄνθρωπον, ὄντος μέντοι ἀνθρώπου ἢ ἐξ ἀνάγκης ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐστὶν), ἄλλον δὲ τὸ ἀόριστον, ὃ καὶ οὕτως καὶ μὴ οὕτως δυνατόν, οἷον τὸ βαδίζειν ζῶον ἢ ⁱ τὸ βαδίζοντος γενέσθαι σεισμόν, ἢ ὅλως τὸ ἀπὸ τύχης γινόμενον· οὐδὲν ⁶ γὰρ μᾶλλον οὕτως πέφυκεν ἢ ἐναντίως. Ἀντιστρέφει μὲν οὖν καὶ κατὰ τὰς ἀντικειμένους προτάσεις ἐκάτερον τῶν ἐνδε-

^c καὶ τὸ οὐκ C. ^d ἢ φάσις A, ἢ φάσις B. ^e δὲ om. B.C. ^f καὶ ἐπὶ C. ^g λέγωμεν B. ^h εἶναι τὸν ἄνθρωπον C. ⁱ alterum τὸ om. C.

χομένων, οὐ μὴν τὸν αὐτὸν γε τρόπον, ἀλλὰ τὸ μὲν πεφυκὸς εἶναι τῷ μὴ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν (οὕτω γὰρ ἐνδέχεται μὴ πολιοῦσθαι ἄνθρωπον), τὸ δ' ἀόριστον τῷ μηδὲν μᾶλλον οὕτως ἢ ἐκείνως. Ἐπιστήμη δὲ καὶ συλλογισμὸς ἀποδεικτικὸς τῶν μὲν ἀορίστων οὐκ ἔστι διὰ τὸ ἄτακτον εἶναι τὸ μέσον, τῶν δὲ πεφυκῶτων ἔστι, καὶ σχεδὸν οἱ λόγοι καὶ αἱ σκέψεις γίνονται περὶ τῶν οὕτως ἐνδεχομένων· ^k ἐκείνων δ' ἐγχωρεῖ μὲν γενέσθαι συλλογισμόν, οὐ μὴν εἴωθέ γε ζητεῖσθαι.

Ταῦτα μὲν οὖν διορισθήσεται μᾶλλον ἐν τοῖς ἐπομένοις· ^γ νῦν δὲ ¹ λέγομεν πότε καὶ τίς ἔσται συλλογισμὸς ἐκ τῶν ἐνδεχομένων προτάσεων. Ἐπεὶ δὲ τὸ ἐνδέχεσθαι τόδε τῷδε ὑπάρχειν διχῶς ἔστιν ἐκλαβεῖν (ἢ γὰρ ᾧ ὑπάρχει τόδε ἢ ᾧ ἐνδέχεται αὐτὸ ὑπάρχειν· τὸ γάρ, καθ' οὗ τὸ Β, τὸ Α ἐνδέχεσθαι τούτων σημαίνει θάτερον, ἢ καθ' οὗ λέγεται τὸ Β ἢ καθ' οὗ ἐνδέχεται λέγεσθαι· τὸ δέ, καθ' οὗ τὸ Β, τὸ Α ἐνδέχεσθαι ἢ παντὶ τῷ Β τὸ Α ἐγχωρεῖν οὐδὲν διαφέρει), φανερόν ὅτι διχῶς ἂν λέγοιτο τὸ Α τῷ Β παντὶ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν. Πρῶτον οὖν εἴπωμεν, εἰ καθ' οὗ τὸ Γ τὸ Β ἐνδέ- ⁸ χεται, καὶ καθ' οὗ τὸ Β τὸ Α, τίς ἔσται καὶ ποῖος συλλογισμὸς· οὕτω γὰρ αἱ προτάσεις ἀμφότεραι λαμβάνονται κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι, ὅταν δὲ καθ' οὗ τὸ Β ὑπάρχει τὸ Α ἐνδέχεται, ἢ μὲν ὑπάρχουσα ἢ δ' ἐνδεχομένη. ὥστ' ἀπὸ τῶν ^m ὁμοιοσχημῶν ἀρκτέον, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις.

Ἐπὶ οὖν τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται καὶ τὸ Β παντὶ ¹⁴ τῷ Γ, συλλογισμὸς ἔσται τέλειος ὅτι τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. Τοῦτο δὲ φανερόν ἐκ τοῦ ὀρισμοῦ· τὸ γὰρ ἐνδέχεσθαι παντὶ ὑπάρχειν οὕτως ἐλέγομεν. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ μὲν Α ἐνδέχεται μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, ὅτι τὸ Α ἐνδέχεται μηδενὶ τῷ Γ· τὸ γὰρ καθ' οὗ τὸ Β ἐνδέχεται, τὸ Α μὴ ἐνδέχεσθαι, τοῦτ' ἦν τὸ μηδὲν ἀπολείπειν τῶν ὑπὸ τὸ Β ἐνδεχομένων. Ἐπὶ οὖν τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐν- ² δέχεται, τὸ δὲ Β ἐνδέχεται μηδενὶ τῷ Γ, διὰ μὲν τῶν εἰλημμένων προτάσεων οὐδεὶς γίνεται συλλογισμὸς, ἀντιστραφεῖ-

^k ἐκείνως Β. ¹ λέγομεν πότε καὶ πῶς καὶ Β. ^m ὁμοιοσχημῶν Β. C.

σης δὲ τῆς Β Γ κατὰ τὸ ἐνδέχασθαι γίνεται ὁ αὐτὸς ^η ὅσπερ πρότερον. Ἐπεὶ γὰρ ἐνδέχεται τὸ Β μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, ἐνδέχεται καὶ παντὶ ὑπάρχειν· τούτο δ' εἴρηται πρότερον. Ὡστ' ^ο εἰ τὸ μὲν Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δ' Α παντὶ τῷ Β, ³ πάλιν ὁ αὐτὸς γίνεται συλλογισμὸς. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ πρὸς ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις ἢ ἀπόφασις τεθείη μετὰ τοῦ ἐνδέχασθαι. Λέγω δ' οἶον εἰ τὸ Α ἐνδέχεται μηδενὶ τῶν Β καὶ τὸ Β μηδενὶ τῶν Γ· διὰ μὲν γὰρ τῶν εἰλημμένων προτάσεων οὐδεὶς γίνεται συλλογισμὸς, ἀντιστρεφομένων δὲ πάλιν ὁ ⁴ αὐτὸς ἔσται ^ρ ὡς καὶ πρότερον. Φανερόν οὖν ὅτι τῆς ἀποφάσεως τιθεμένης πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον ἢ πρὸς ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις ἢ οὐ γίνεται συλλογισμὸς, ἢ γίνεται μὲν ἀλλ' οὐ τέλειος· ἐκ γὰρ τῆς ἀντιστροφῆς ⁹ γίνεται τὸ ἀναγκαῖον.

⁵ Ἐὰν δ' ἢ μὲν καθόλου τῶν προτάσεων ἢ δ' ἐν μέρει ληφθῆ, πρὸς μὲν τὸ μείζον ἄκρον κειμένης τῆς καθόλου συλλογισμὸς ἔσται τέλειος. Εἰ γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ, τὸ Α τινὶ τῷ Γ ἐνδέχεται. Τούτο δὲ φανερόν ἐκ τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ ¹ ἐνδέχασθαι. Πάλιν εἰ τὸ Α ἐνδέχεται μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β τινὶ τῶν Γ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, ἀνάγκη τὸ Α ἐνδέχασθαι τινὶ τῶν Γ μὴ ὑπάρχειν. Ἀπόδειξις δ' ἢ ⁶ αὐτή. Ἐὰν δὲ στερητικὴ ληφθῆ ἢ ἐν μέρει πρότασις, ἢ δὲ καθόλου καταφατικὴ, τῇ δὲ θέσει ὁμοίως ἔχωσιν, οἶον τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν, διὰ μὲν τῶν εἰλημμένων προτάσεων οὐ γίνεται φανερὸς συλλογισμὸς, ἀντιστραφείσης δὲ τῆς ἐν μέρει καὶ τεθέντος τοῦ Β τινὶ τῷ Γ ἐνδέχασθαι ὑπάρχειν τὸ αὐτὸ ἔσται συμπέρασμα ^δ καὶ πρότερον, καθάπερ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς.

⁷ Ἐὰν δ' ἢ πρὸς τὸ μείζον ἄκρον ἐν μέρει ληφθῆ, ἢ δὲ πρὸς τὸ ἔλαττον καθόλου, εἴαν τ' ἀμφότεραι καταφατικαὶ τεθῶσιν εἴαν τε στερητικαὶ εἴαν τε μὴ ⁸ ὁμοιοσχήμονες εἴαν τ' ἀμφότεραι ἀδιόριστοι ἢ κατὰ μέρος, οὐδαμῶς ἔσται συλλο-

^η ὅσπερ Α, ὅσπερ καὶ C. ^ο ἐπεὶ B. ^ρ ὡς] ὅσπερ B. ⁹ γίνεται] περαίνεται corr. A. ¹ post ἐνδέχασθαι A.B.C. αβγ, sed B. ab eadem manu deleta suprascripto παντί. ⁸ ὁμοιοσχήμονες A.B.

γισμός· οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Β ὑπερτείνειν ^τ τοῦ Α καὶ μὴ κατηγορεῖσθαι ἐπ' ^ν ἴσων· ^ω ᾧ δ' ὑπερτείνει τὸ Β τοῦ Α, εἰλήφθω τὸ Γ· τούτῳ γὰρ οὔτε παντὶ οὔτε μηδενὶ οὔτε τινὶ οὔτε μὴ τινὶ ἐνδέχεται τὸ Α ὑπάρχειν, εἴπερ ἀντιστρέφουσιν αἱ κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι προτάσεις καὶ τὸ Β πλείοσιν ἐνδέχεται ἢ τὸ Α ὑπάρχειν. ^υ Ἐτι δὲ καὶ ἐκ τῶν ὄρων φανερόν· ⁸ οὔτῳ γὰρ ἐχουσῶν τῶν προτάσεων τὸ πρῶτον τῷ ἐσχάτῳ καὶ οὐδενὶ ἐνδέχεται καὶ παντὶ ὑπάρχειν ἀναγκαῖον. ^ο Ὅροι ⁹ δὲ κοινοὶ πάντων τοῦ μὲν ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης ζῶον—λευκόν—ἄνθρωπος, τοῦ δὲ μὴ ἐνδέχεσθαι ζῶον—λευκόν—ίμάτιον. Φανερόν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον ἐχόντων τῶν ὄρων ὅτι οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός. ^η Ἡ γὰρ τοῦ ὑπάρχειν ἢ τοῦ ἐξ ἀνάγκης ἢ τοῦ ἐνδέχεσθαι πᾶς ἐστὶ συλλογισμός. Τοῦ μὲν ¹⁰ οὖν ὑπάρχειν καὶ τοῦ ἀναγκαίου φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν· ὁ μὲν γὰρ καταφατικὸς ἀναιρεῖται τῷ στερητικῷ, ὁ δὲ στερητικὸς τῷ καταφατικῷ. Λείπεται δὴ τοῦ ἐνδέχεσθαι εἶναι τοῦτο δ' ἀδύνατον· δέδεικται γὰρ ὅτι οὔτως ἐχόντων τῶν ὄρων καὶ παντὶ τῷ ἐσχάτῳ τὸ πρῶτον ἀνάγκη καὶ οὐδενὶ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. ^ω Ὡστ' οὐκ ἂν εἴη τοῦ ἐνδέχεσθαι συλλογισμός· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον οὐκ ἦν ἐνδεχόμενον.

Φανερόν ^χ δὲ ὅτι καθόλου τῶν ὄρων ὄντων ἐν ταῖς ἐνδεχο- ¹¹ μέναις προτάσεσιν αἰεὶ γίνεται συλλογισμός ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, καὶ κατηγορικῶν καὶ στερητικῶν ὄντων, πλὴν κατηγορικῶν μὲν τέλειος, στερητικῶν δὲ ἀτελής. Δεῖ δὲ τὸ ἐνδέχεσθαι λαμβάνειν μὴ ἐν τοῖς ἀναγκαίοις, ἀλλὰ κατὰ τὸν εἰρημένον διορισμόν. ^ι Ἐνίοτε δὲ λανθάνει τὸ τοιοῦτον.

^ι Ἐὰν δ' ἢ μὲν ὑπάρχειν ἢ δ' ἐνδέχεσθαι λαμβάνηται τῶν ¹⁵ προτάσεων, ὅταν μὲν ἢ πρὸς τὸ μείζον ἄκρον ἐνδέχεσθαι σημαίνῃ, τέλειοί τ' ἔσονται πάντες οἱ συλλογισμοὶ καὶ τοῦ ἐνδέχεσθαι κατὰ τὸν εἰρημένον διορισμόν, ὅταν δ' ἢ πρὸς τὸ ἔλαττον, ἀτελεῖς ^υ τε πάντες, καὶ οἱ στερητικοὶ τῶν συλλογισμῶν οὐ τοῦ κατὰ τὸν διορισμόν ἐνδεχομένου, ἀλλὰ τοῦ

^τ τοῦ] τὸ Α.Β.С. ^ν vocis ἴσων litteras ων corr. Α. ^ω ᾧ corr. Β.
^χ δέ] δὲ καὶ Β.С. ^υ τε om. С.

μηδενὶ ἢ μὴ παντὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν· εἰ γὰρ μηδενὶ ἢ μὴ παντὶ ἐξ ἀνάγκης, ἐνδέχεται φάμεν καὶ μηδενὶ καὶ μὴ παντὶ ὑπάρχειν. Ἐνδεχέσθω γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ κείσθω ὑπάρχειν. Ἐπεὶ οὖν ὑπὸ τὸ Β ἐστὶ τὸ Γ, τῷ δὲ Β παντὶ ἐνδέχεται τὸ Α, φανερόν ὅτι καὶ τῷ Γ παντὶ ἐνδέχεται. Γίνεται δὴ τέλειος συλλογισμὸς. Ὁμοίως δὲ καὶ στερητικῆς οὔσης τῆς Α Β προτάσεως, τῆς δὲ Β Γ καταφατικῆς, καὶ τῆς μὲν ἐνδέχεται τῆς δ' ὑπάρχειν ἡ λαμβανούσης, ἄ τέλειος συλλογισμὸς ὅτι τὸ Α ἐνδέχεται μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν.

3 Ὅτι μὲν οὖν τοῦ ὑπάρχειν τιθεμένου πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον τέλειοι γίνονται συλλογισμοί, φανερόν· ὅτι δ' ἐναντίως ἔχοντος ἔσονται συλλογισμοί, διὰ τοῦ ἀδυνάτου δεικτέον. Ἄμα δ' ἔσται δῆλον καὶ ὅτι ἀτελεῖς· ἢ γὰρ δεῖξαι οὐκ ἐκ τῶν εἰλημμένων προτάσεων. Πρῶτον δὲ λεκτέον ὅτι εἰ τοῦ Α ὄντος ἀνάγκη τὸ Β εἶναι, καὶ δυνατοῦ ὄντος τοῦ Α
4 δυνατὸν ἔσται τὸ Β ἐξ ἀνάγκης. Ἐστω γὰρ οὕτως ἐχόντων τὸ μὲν ἐφ' ᾧ τὸ Α δυνατὸν, τὸ δ' ἐφ' ᾧ τὸ Β ἀδύνατον. Εἰ οὖν τὸ μὲν δυνατὸν, ὅτε δυνατὸν εἶναι, γένοιτ' ἂν, τὸ δ' ἀδύνατον, ὅτ' ἀδύνατον, οὐκ ἂν γένοιτο, ἄμα δ' εἰ τὸ Α δυνατὸν καὶ τὸ Β ἀδύνατον, ἐνδέχοιτ' ἂν τὸ Α γενέσθαι ἄνευ τοῦ Β, εἰ δὲ γενέσθαι, καὶ εἶναι· τὸ γὰρ γεγονός, ὅτε γέγονεν,
5 ἔστιν. Δεῖ δὲ λαμβάνειν μὴ μόνον ἐν τῇ γενέσει τὸ ἀδύνατον καὶ δυνατὸν, ἀλλὰ ἔκαὶ ἐν τῷ ἀληθεύεσθαι καὶ ἐν τῷ ὑπάρχειν, καὶ ὅσαχῶς ἄλλως λέγεται τὸ δυνατὸν· ἐν ἅπασιν γὰρ ὁμοίως ἔξει. Ἐπι τὸ ὄντος τοῦ Α τὸ Β εἶναι, οὐχ ὡς ἐνός τινος ὄντος τοῦ Α τὸ Β ἔσται δεῖ ὑπολαβεῖν· οὐ γὰρ ἐστὶν οὐδὲν ἐξ ἀνάγκης ἐνός τινος ὄντος, ἀλλὰ ἑδυοῖν ἐλαχίστοιον, οἷον ὅταν αἱ προτάσεις οὕτως ἔχωσιν ὡς ἐλέχθη κατὰ
6 τὸν συλλογισμὸν. Εἰ γὰρ τὸ Γ κατὰ τοῦ Δ, τὸ δὲ Δ κατὰ τοῦ Ζ, καὶ τὸ Γ κατὰ τοῦ Ζ ἐξ ἀνάγκης. Καὶ εἰ δυνατὸν

^z λαμβανομένης Β et corr. C. ^a τέλειος ἔσται συλλ. Β. ^b vocis ἔχοντος litteras os corr. A. ^c ὅτι Α. ^d ὅτ' ἀδ.] ὅτε δυνατὸν pr. Β. ^e primum καὶ οπι. C. ^f δυεῖν Β.

ε δ' ἐκάτερον, καὶ τὸ συμπέρασμα δυνατόν. Ὡσπερ οὖν εἴ τις θείη τὸ μὲν Α τὰς προτάσεις, τὸ δὲ Β τὸ συμπέρασμα, συμβαίνοι ἂν οὐ μόνον ἀναγκαίου τοῦ Α ἢ ὄντος καὶ τὸ Β εἶναι ἀναγκαῖον, ἀλλὰ καὶ δυνατοῦ δυνατόν.

Τούτου δὲ δειχθέντος, φανερόν ὅτι ψεύδους ὑποτεθέντος γ καὶ μὴ ἀδυνάτου καὶ τὸ συμβαῖνον διὰ τὴν ὑπόθεσιν ψεῦδος ἔσται καὶ οὐκ ἀδύνατον. Οἷον εἰ τὸ Α ψεῦδος μὲν ἔστι μὴ μέντοι ἀδύνατον, ἰ ὄντος δὲ τοῦ Α τὸ Β ἐστί, καὶ τὸ Β ἔσται ψεῦδος μὲν οὐ μέντοι ἀδύνατον. Ἐπεὶ γὰρ δέδεικται ὅτι εἰς δ τοῦ Α ὄντος τὸ Β ἔσται, καὶ δυνατοῦ ὄντος τοῦ Α ἔσται κ τὸ Β δυνατόν, ὑπόκειται δὲ τὸ Α δυνατόν εἶναι, καὶ τὸ Β ἔσται δυνατόν· εἰ γὰρ ἀδύνατον, ἅμα δυνατόν ἔσται τὸ αὐτὸ καὶ ἀδύνατον.

Διωρισμένων δὴ τούτων ὑπαρχέτω τὸ Α παντὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδεχέσθω· ἀνάγκη οὖν τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν. Μὴ γὰρ ἐνδεχέσθω, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ κείσθω ὡς ὑπάρχον· τοῦτο δὲ ψεῦδος μὲν, οὐ μέντοι ἀδύνατον. Εἰ οὖν τὸ μὲν Α μὴ ἐνδέχεται τῷ Γ, τὸ δὲ Β παντὶ ὑπάρχει τῷ Γ, τὸ Α οὐ παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται· γίνεται γὰρ συλλογισμὸς διὰ τοῦ τρίτου σχήματος. Ἄλλ' ὑπέκειτο ιο παντὶ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν. Ἀνάγκη ἄρα τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι· ψεύδους γὰρ τεθέντος καὶ οὐκ ἀδυνάτου τὸ συμβαῖνόν ἐστίν ἀδύνατον. Ἐγχωρεῖ δὲ καὶ διὰ τοῦ πρώτου ιι σχήματος ποιῆσαι τὸ ἀδύνατον, θέντας τῷ Γ τὸ Β ὑπάρχειν. Εἰ γὰρ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχει, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται, ἴ κὰν τῷ Γ παντὶ ἐνδέχοιτο τὸ Α. Ἄλλ' ὑπέκειτο μὴ παντὶ ἐγχωρεῖν.

Δεῖ δὲ λαμβάνειν τὸ παντὶ ὑπάρχον μὴ κατὰ χρόνον ὀρί- ι2 σαντας, οἷον νῦν ἢ ἐν τῷδε τῷ χρόνῳ, ἀλλ' ἀπλῶς· διὰ τοιούτων γὰρ προτάσεων καὶ τοὺς συλλογισμοὺς ποιούμεν, ἐπεὶ κατὰ γε τὸ νῦν λαμβανομένης τῆς προτάσεως οὐκ ἔσται συλλογισμὸς· οὐδὲν γὰρ ἴσως κωλύει ποτὲ ιι καὶ παντὶ κινου-

ε δ' om. C. ἢ ὄντος ἅμα καὶ Β. ἰ δὲ τοῦ—ἐστί, καὶ rc. supra lituram A. κ δυνατόν τὸ β C. ἴ κὰν] codices καὶ. ιι καὶ om. C.

μένω ἄνθρωπον ὑπάρχειν, οἶον εἰ μηδὲν ἄλλο κινούτο· τὸ δὲ κινούμενον ἐνδέχεται παντὶ ἴππῳ· ἀλλ' ἄνθρωπον οὐδενὶ ἴππῳ
 13 ἐνδέχεται. Ἔτι ἔστω τὸ μὲν πρῶτον ζῶον, τὸ δὲ μέσον κινούμενον, τὸ δ' ἔσχατον ἄνθρωπος. Αἱ μὲν οὖν προτάσεις ὁμοίως ἔξουσι, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀναγκαῖον, οὐκ ἐνδεχόμενον· ἐξ ἀνάγκης γὰρ ὁ ἄνθρωπος ζῶον. Φανερόν οὖν ὅτι τὸ καθόλου ληπτέον ^η ἀπλῶς, καὶ οὐ χρόνῳ ^ο διορίζοντας.

14 Πάλιν ἔστω στερητικὴ πρότασις καθόλου ἢ Α Β, καὶ εἰλήφθω τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ Β ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β παντὶ ἐνδεχέσθω ὑπάρχειν τῷ Γ. Τούτων οὖν τεθέντων ἀνάγκη τὸ Α ἐνδέχεσθαι μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν. Μὴ γὰρ ἐνδεχέσθω, τὸ
 15 δὲ Β τῷ Γ κείσθω ὑπάρχον, καθάπερ πρότερον. Ἄνάγκη δὴ τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν· γίνεται γὰρ συλλογισμὸς διὰ τοῦ τρίτου σχήματος· τοῦτο δὲ ἀδύνατον. Ὡστ' ἐνδέχοιτ' ἂν τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ· ψεύδους γὰρ τεθέντος ἀδύνατον τὸ συμβαῖνον. Οὗτος οὖν ὁ συλλογισμὸς οὐκ ἔστι τοῦ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχομένου, ἀλλὰ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης (αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ ἀντίφασις τῆς γενομένης ὑποθέσεως· ἐτέθη γὰρ ἐξ ἀνάγκης τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν)· ὁ δὲ διὰ τοῦ ἀδυνάτου συλλογισμὸς τῆς ἀντικειμένης ἐστὶν ἀντιφά-
 16 σεως. Ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν ὄρων φανερόν ὅτι οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἐνδεχόμενον. Ἔστω γὰρ τὸ μὲν Α κόραξ, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Β διανοούμενον, ἐφ' ᾧ δὲ Γ ἄνθρωπος. Οὐδενὶ δὴ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχει· οὐδὲν γὰρ διανοούμενον κόραξ. Τὸ δὲ Β παντὶ ἐνδέχεται τῷ Γ· παντὶ γὰρ ἀνθρώπῳ τὸ διανοεῖ-
 17 σθαι. Ἄλλὰ τὸ Α ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ τῷ Γ· οὐκ ἄρα τὸ συμπέρασμα ἐνδεχόμενον. Ἄλλ' οὐδ' ἀναγκαῖον αἰεὶ. Ἔστω γὰρ τὸ μὲν Α κινούμενον, τὸ δὲ Β ἐπιστήμη, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Γ ἄνθρωπος. Τὸ μὲν οὖν Α οὐδενὶ τῷ Β ὑπάρξει, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται, καὶ οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον· οὐ γὰρ ἀνάγκη μηδένα κινεῖσθαι ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη τινά. Δῆλον οὖν ὅτι τὸ συμπέρασμα ἐστὶ τοῦ μηδενὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν. Ληπτέον δὲ βέλτιον τοὺς ὄρους.

^η ἀπλῶς] ἀορίστως C.

^ο διορίζοντι Α.Β.

Ἐὰν δὲ τὸ στερητικὸν τεθῆ πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον ἐνδέ- 18
 χεσθαι σημαῖνον, ἐξ αὐτῶν μὲν τῶν εἰλημμένων προτάσεων
 οὐδεὶς ἔσται συλλογισμὸς, ἀντιστραφείσης δὲ τῆς κατὰ τὸ
 ἐνδέχεσθαι προτάσεως ἔσται, ῥ καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον.
 Ὑπαρχέτω γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β ἐνδέχεσθαι μη-
 δενὶ ἠ τῷ Γ. Οὕτω μὲν οὖν ἐχόντων τῶν ὄρων οὐδὲν ἔσται 19
 ἀναγκαῖον· ἐὰν δ' ἀντιστραφῆ τὸ Β Γ καὶ ληφθῆ τὸ Β
 παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι, γίνεται συλλογισμὸς ὡσπερ πρό-
 τερον· ὁμοίως γὰρ ἔχουσιν οἱ ὄροι τῇ θέσει. Τὸν αὐτὸν δὲ
 τρόπον καὶ στερητικῶν ὄντων ἀμφοτέρων τῶν διαστημάτων,
 ἐὰν τὸ μὲν Α Β μὴ ὑπάρχη, τὸ δὲ Β Γ μηδενὶ ἐνδέχεσθαι
 σημαῖνη· δι' αὐτῶν μὲν γὰρ τῶν εἰλημμένων οὐδαμῶς γίνεται
 τὸ ἀναγκαῖον, ἀντιστραφείσης δὲ τῆς κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι
 προτάσεως ἔσται συλλογισμὸς. Εἰλήφθω γὰρ τὸ μὲν Α 20
 μηδενὶ τῷ Β ῥ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β ἐνδέχεσθαι μηδενὶ τῷ Γ.
 Διὰ μὲν οὖν τούτων οὐδὲν ἀναγκαῖον· ἐὰν δὲ ληφθῆ τὸ Β
 παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι, ὅπερ ἐστὶν ἀληθές, ἡ δὲ Α Β πρό-
 τασις ὁμοίως ἔχη, πάλιν ὁ αὐτὸς ἔσται συλλογισμὸς. Ἐὰν 21
 δὲ μὴ ὑπάρχειν τεθῆ τὸ Β παντὶ τῷ Γ καὶ μὴ ἐνδέχεσθαι
 ῥ μὴ ὑπάρχειν, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς οὐδαμῶς, οὔτε στερη-
 τικῆς οὔσης οὔτε καταφατικῆς τῆς Α Β προτάσεως. Ὅροι
 δὲ κοινοὶ τοῦ μὲν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν λευκόν—ζῶον—χιών,
 τοῦ δὲ μὴ ἐνδέχεσθαι λευκόν—ζῶον—πίττα.

Φανερόν οὖν ὅτι καθόλου τῶν ὄρων ὄντων, καὶ τῆς μὲν 22
 ὑπάρχειν τῆς δ' ἐνδέχεσθαι λαμβανομένης τῶν προτάσεων,
 ὅταν ἡ πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον ἐνδέχεσθαι λαμβάνηται πρό-
 τασις, αἰεὶ γίνεται συλλογισμὸς, πλὴν ὅτε μὲν ἐξ αὐτῶν ὅτε
 δ' ἀντιστραφείσης τῆς προτάσεως. Πότε δὲ τούτων ἐκάτε- 23
 ρος καὶ διὰ τίν' αἰτίαν, εἰρήκαμεν. Ἐὰν δὲ τὸ μὲν καθόλου
 τὸ δ' ἐν μέρει ληφθῆ τῶν διαστημάτων, ὅταν μὲν τὸ πρὸς
 τὸ μείζον ἄκρον καθόλου τεθῆ καὶ ἐνδεχόμενον, εἴτ' ἀποφα-
 τικὸν εἴτε καταφατικόν, τὸ δ' ἐν μέρει καταφατικὸν καὶ

ῥ καθάπερ—ἐνδέχεσθαι προτάσεως ἔσται om. A. ἠ τῶν C. ῥ ὑπάρ-
 χον A.B ῥ alterum μὴ om. C.

ὑπάρχον, ἔσται συλλογισμὸς τέλειος, καθάπερ καὶ καθόλου
 24 τῶν ὄρων ὄντων. Ἐπίδειξις δ' ἡ αὐτὴ ἢ καὶ πρότερον. Ὅταν
 δὲ καθόλου μὲν ἢ τὸ πρὸς τὸ μείζον ἄκρον, ὑπάρχον δὲ καὶ
 μὴ ἐνδεχόμενον, θάτερον δ' ἐν μέρει καὶ ἐνδεχόμενον, εἴαν τ'
 ἀποφατικαὶ εἴαν τε καταφατικαὶ τεθῶσιν ἀμφότεραι, εἴαν τε
 ἢ μὲν ἀποφατικὴ ἢ δὲ καταφατικὴ, πάντως ἔσται συλλο-
 γισμὸς ἀτελής. Πλὴν οἱ μὲν διὰ τοῦ ἀδυνάτου δειχθήσονται,
 οἱ ^t δὲ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς τῆς τοῦ ἐνδέχεσθαι, καθάπερ ἐν
 25 τοῖς πρότερον. Ἐστὶ δὲ συλλογισμὸς διὰ τῆς ἀντιστροφῆς
 καὶ ὅταν ἢ μὲν καθόλου πρὸς τὸ μείζον ἄκρον τεθεῖσα ση-
 μαίνῃ ^u τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν, ἢ δ' ἐν μέρει στερητικὴ
 οὔσα τὸ ἐνδέχεσθαι λαμβάνῃ, οἷον εἰ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Β
^v ὑπάρχει ἢ μὴ ὑπάρχει, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ ἐνδέχεται μὴ
 ὑπάρχειν· ἀντιστραφέντος γὰρ τοῦ Β Γ κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι
 γίνεται συλλογισμὸς. Ὅταν δὲ τὸ μὴ ὑπάρχειν λαμβάνῃ ἢ
 26 κατὰ μέρος τεθεῖσα, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς. Ὅροι τοῦ μὲν
 ὑπάρχειν λευκόν—ζῶον—χιών, τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν λευ-
 κόν—ζῶον—πίττα· διὰ γὰρ τοῦ ^w ἀδιορίστου ληπτέον τὴν
 ἀπόδειξιν. Ἐὰν δὲ ^x τὸ καθόλου τεθῆ πρὸς τὸ ἔλαττον
 ἄκρον, τὸ δ' ἐν μέρει πρὸς τὸ μείζον, εἴαν τε στερητικὸν εἴαν
 τε καταφατικὸν εἴαν τ' ἐνδεχόμενον εἴαν θ' ὑπάρχον ὁποτερο-
 27 νοῦν, οὐδαμῶς ἔσται συλλογισμὸς. Οὐδ' ὅταν ἐν μέρει ἢ
 ἀδιορίστοι τεθῶσιν αἱ προτάσεις, εἴτ' ἐνδέχεσθαι λαμβά-
 νουσαι εἴθ' ὑπάρχειν εἴτ' ἐναλλάξ, οὐδ' οὕτως ἔσται συλλο-
 γισμὸς. Ἐπίδειξις δ' ἡ αὐτὴ ^y ἢ καπὶ τῶν πρότερον. Ὅροι
 δὲ κοινοὶ τοῦ μὲν ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης ζῶον—λευκόν—ἄν-
 θρωπος, τοῦ δὲ μὴ ἐνδέχεσθαι ζῶον—λευκόν—ἰμάτιον. Φα-
 νερὸν οὖν ὅτι τοῦ μὲν πρὸς τὸ μείζον ἄκρον καθόλου τεθέν-
 τος αἰεὶ γίνεται συλλογισμὸς, τοῦ δὲ πρὸς τὸ ἔλαττον οὐδέ
 ποτ' οὐδενός.

16 Ὅταν δ' ἢ μὲν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ δ' ἐνδέχεσθαι ση-
 μαίνῃ τῶν προτάσεων, ὁ μὲν συλλογισμὸς ἔσται τὸν αὐτὸν

^t δὲ καὶ διὰ C. ^u τὸ ὑπάρχον, omissis ἢ μὴ ὑπάρχειν A.C. ^v ὑπάρ-
 χειν ἢ μὴ ὑπάρχειν C. ^w ἀορίστου A. ^x τὸ om. C. ^y ἢ] ἤπερ C.

τρόπον ἐχόντων τῶν ὄρων, καὶ τέλειος, ὅταν πρὸς τῷ ἐλάττονι ἄκρῳ τεθῆ τὸ ἀναγκαῖον· τὸ δὲ συμπέρασμα κατηγορικῶν μὲν ὄντων τῶν ὄρων τοῦ ἐνδέχασθαι καὶ οὐ τοῦ ὑπάρχειν ἔσται, καὶ καθόλου καὶ μὴ καθόλου τιθεμένων, εἰ δ' ἢ τὸ μὲν καταφατικὸν τὸ δὲ στερητικόν, ὅταν μὲν ἢ τὸ καταφατικὸν ἀναγκαῖον, τοῦ ἐνδέχασθαι καὶ οὐ τοῦ μὴ ὑπάρχειν, ὅταν ^z δὲ τὸ στερητικόν, καὶ τοῦ ἐνδέχασθαι μὴ ὑπάρχειν καὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν, καὶ καθόλου καὶ μὴ καθόλου τῶν ὄρων ὄντων. Τὸ δ' ἐνδέχασθαι ἐν τῷ συμπεράσματι τὸν αὐτὸν τρόπον ² ληπτέον ^a ὅνπερ ἐν τοῖς πρότερον. Τοῦ δ' ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν οὐκ ἔσται συλλογισμός· ἕτερον γὰρ τὸ μὴ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν.

^b Ὅτι μὲν οὖν καταφατικῶν ὄντων τῶν ὄρων οὐ γίνεται ³ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον, φανερόν. Ὑπαρχέτω γὰρ ^c τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β ἐνδεχέσθω παντὶ τῷ Γ. ^d Ἔσται συλλογισμὸς ἀτελής ὅτι ἐνδέχεται τὸ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν. Ὅτι δ' ἀτελής, ἐκ τῆς ἀποδείξεως δῆλον· τὸν αὐτὸν γὰρ τρόπον δειχθήσεται ὅνπερ ^e καπὶ τῶν πρότερον. Πάλιν τὸ μὲν Α ἐνδεχέσθω παντὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ὑπαρχέτω ἐξ ἀνάγκης. Ἔσται δὴ συλλογισμὸς ὅτι τὸ Α ⁴ παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, ἀλλ' οὐχ ὅτι ὑπάρχει, καὶ τέλειος, ἀλλ' οὐκ ἀτελής· εὐθὺς γὰρ ἐπιτελεῖται διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς προτάσεων. Εἰ δὲ μὴ ^f ὁμοιοσχήμονες αἱ προτάσεις, ἔστω πρῶτον ἢ στερητικὴ ἀναγκαῖα, καὶ τὸ μὲν Α μηδενὶ ἐνδεχέσθω τῷ Β ^g ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδεχέσθω. Ἀνάγκη δὴ τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν. Κείσθω γὰρ ⁵ ὑπάρχειν ἢ παντὶ ἢ τινί· ^h τῷ δὲ Β ὑπέκειτο μηδενὶ ἐνδέχασθαι. Ἐπεὶ οὖν ἀντιστρέφει τὸ στερητικόν, οὐδὲ τὸ Β τῷ Α οὐδενὶ ἐνδέχεται· τὸ δὲ Α τῷ Γ ἢ παντὶ ἢ τινὶ κείται ὑπάρχειν· ὥστ' οὐδενὶ ἢ οὐ παντὶ τῷ Γ τὸ Β ἐνδέχοιτ' ἀν

^z δὲ ἢ τὸ στερητικὸν ἀναγκαῖον καὶ C. ^a ὅνπερ καὶ ἐν C. ^b τὸ om. C.
^c τὸ μὲν a C. ^d ἔσται συλλ. ἀτ.] ἔσται δὴ συλλ. ἀτ. B, ὑπάρχειν C.
^e καὶ ἐπὶ C. ^f ὁμοιοσχήμονες A. ^g ἐξ ἀνάγκης om. C. ^h τὸ A.
 et pr. C.

ὑπάρχειν· ὑπέκειτο δὲ παντὶ ἐξ ἀρχῆς. Φανερόν δ' ὅτι καὶ τοῦ ἐνδέχασθαι μὴ ὑπάρχειν γίνεται συλλογισμὸς, εἴπερ 6 καὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν. Πάλιν ἔστω ἡ καταφατικὴ πρότασις ἀναγκαία, καὶ τὸ μὲν A ἐνδεχέσθω μηδενὶ ^ι τῷ B ὑπάρχειν, τὸ δὲ B παντὶ τῷ Γ ὑπαρχέτω ἐξ ἀνάγκης. Ὁ μὲν οὖν συλλογισμὸς ἔσται τέλειος, ἀλλ' οὐ τοῦ μὴ ὑπάρχειν ἀλλὰ τοῦ ἐνδέχασθαι μὴ ὑπάρχειν· ἢ τε γὰρ πρότασις οὕτως ἐλήφθη ἢ ἀπὸ τοῦ μείζονος ἄκρου, καὶ εἰς τὸ ἀδύνατον οὐκ ἔστιν ^k ἀπαγαγεῖν· εἰ γὰρ ὑποτεθείη τὸ A τῷ Γ ^ι τινὶ ὑπάρχειν, κείται δὲ καὶ τῷ B ἐνδέχασθαι μηδενὶ ὑπάρχειν, οὐδὲν συμβαίνει 7 διὰ τούτων ἀδύνατον. Ἐὰν δὲ πρὸς τῷ ἐλάττονι ἄκρῳ τεθῆ τὸ στερητικόν, ὅταν μὲν ἐνδέχασθαι σημαίνει, συλλογισμὸς ἔσται διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον, ὅταν δὲ μὴ ἐνδέχασθαι, οὐκ ἔσται. Οὐδ' ὅταν ἄμφω μὲν τεθῆ στερητικά, μὴ ἢ δ' ἐνδεχόμενον τὸ πρὸς τὸ ἐλάττον. Ὅροι δ' οἱ αὐτοί, τοῦ μὲν ὑπάρχειν λευκόν—ζῶον—χιών, τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν λευκόν—ζῶον—πίττα.

8 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔξει κατὰ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν. ^m Ὅταν γὰρ ἢ τὸ στερητικὸν ἀναγκαῖον, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται τοῦ μὴ ὑπάρχειν. Οἶον εἰ τὸ μὲν A μηδενὶ ⁿ τῶν B ἐνδέχεται ὑπάρχειν, τὸ δὲ B τινὶ ⁿ τῶν Γ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, ἀνάγκη τὸ A τινὶ τῶν Γ μὴ ὑπάρχειν. Εἰ γὰρ παντὶ ὑπάρχει, τῷ δὲ B μηδενὶ ἐνδέχεται, οὐδὲ τὸ B οὐδενὶ τῷ A ἐνδέχεται ὑπάρχειν. Ὡστ' εἰ τὸ A παντὶ τῷ Γ ὑπάρχει, οὐδενὶ τῶν Γ τὸ B ἐνδέχεται. Ἀλλ' ὑπέκειτό τινι ἐνδέχασθαι. Ὅταν δὲ τὸ ἐν μέρει καταφατικὸν ἀναγκαῖον ἢ, τὸ ἐν τῷ στερητικῷ συλλογισμῷ, οἶον ^o τὸ B Γ, ἢ τὸ καθόλου ἐν τῷ κατηγορικῷ, οἶον τὸ A B, οὐκ ἔσται τοῦ ὑπάρχειν συλλογισμὸς. Ἀπόδειξις δ' ἡ αὐτὴ ἢ ^p καὶ ἐπὶ 10 τῶν πρότερον. Ἐὰν δὲ τὸ μὲν καθόλου τεθῆ πρὸς τῷ ἐλάττονι ἄκρῳ, ἢ καταφατικὸν ἢ στερητικόν, ἐνδεχόμενον, τὸ δ'

^ι τῶν A.B. ^k ἀπαγαγεῖν C. ^ι μηδενὶ A.B.C. ^m ὅταν μὲν γὰρ C.
ⁿ τῷ C. ^o τὸ β—οἶον om. A. ^p καὶ om. C.

ἐν μέρει ἀναγκαῖον ⁹ πρὸς τῷ μείζονι ἄκρῳ, οὐκ ἔσται συλλογισμός. Ὅροι δὲ τοῦ μὲν ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης ζῶον—λευκόν—ἄνθρωπος, τοῦ δὲ μὴ ἐνδέχασθαι ζῶον—λευκόν—ιμάτιον. Ὅταν δ' ἀναγκαῖον ἢ τὸ καθόλου, τὸ δ' ἐν μέρει ἐνδεχόμενον, στερητικῷ μὲν ὄντος τοῦ καθόλου τοῦ μὲν ὑπάρχειν ¹ ὅροι ζῶον—λευκόν—κόραξ, τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν ζῶον—λευκόν—πίττα, καταφατικῷ δὲ τοῦ μὲν ὑπάρχειν ζῶον—λευκόν—κύκνος, τοῦ δὲ μὴ ἐνδέχασθαι ζῶον—λευκόν—χιών. Οὐδ' ὅταν ἀδιόριστοι ληφθῶσιν αἱ προτάσεις ¹¹ ἢ ἀμφότεραι κατὰ μέρος, οὐδ' οὕτως ἔσται συλλογισμός. Ὅροι δὲ κοινοὶ τοῦ μὲν ὑπάρχειν ζῶον—λευκόν—ἄνθρωπος, τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν ζῶον—λευκόν—ἄψυχον. Καὶ γὰρ τὸ ζῶον τινὶ λευκῷ καὶ τὸ λευκὸν ἀψύχῳ τινὶ καὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν καὶ οὐκ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. Καπὶ τοῦ ἐνδέχασθαι ὁμοίως, ὥστε πρὸς ἅπαντα χρήσιμοι οἱ ὅροι.

Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι ὁμοίως ἐχόντων τῶν ¹² ὄρων ἐν τε τῷ ὑπάρχειν καὶ ἐν τοῖς ἀναγκαίοις γίνεται τε καὶ οὐ γίνεται συλλογισμός, πλὴν κατὰ μὲν ⁵ τὸ ὑπάρχειν τιθεμένης τῆς στερητικῆς προτάσεως τοῦ ἐνδέχασθαι ἢ ὁ συλλογισμός, κατὰ δὲ τὸ ἀναγκαῖον τῆς στερητικῆς καὶ τοῦ ἐνδέχασθαι καὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν. Δῆλον δὲ ^t καὶ ὅτι πάντες ^v ἀτελεῖς οἱ συλλογισμοὶ καὶ ὅτι τελειοῦνται διὰ τῶν προειρημένων σχημάτων.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ σχήματι ὅταν μὲν ἐνδέχασθαι λαμβά- ¹⁷ νωσιν ἀμφότεραι αἱ προτάσεις, οὐδεὶς ἔσται συλλογισμός, οὔτε κατηγορικῶν οὔτε στερητικῶν τιθεμένων, οὔτε καθόλου οὔτε κατὰ μέρος· ὅταν δὲ ἢ μὲν ὑπάρχειν ἢ δ' ἐνδέχασθαι σημαίνῃ, τῆς μὲν καταφατικῆς ὑπάρχειν σημαίνουσης οὐδέποτ' ἔσται, τῆς δὲ στερητικῆς ^w τῆς καθόλου αἰεί. Τὸν αὐτὸν ² δὲ τρόπον καὶ ὅταν ἢ μὲν ἐξ ἀνάγκης ἢ δ' ἐνδέχασθαι λαμβάνηται τῶν προτάσεων. Δεῖ δὲ καὶ ἐν τούτοις λαμβάνειν

⁹ πρὸς τῷ μείζονι ἄκρῳ om. A. ^r ὅροι om. C. ^s τοῦ C. ^t ὅτι καὶ C. ^v ἀτελεῖς εἰσὶν οἱ C. ^w alterum τῆς om. C.

τὸ ἐν τοῖς συμπεράσμασιν ἐνδεχόμενον, ^x ὥσπερ ἐν τοῖς ^y προ-
τερον.

- 3 Πρῶτον οὖν δεικτέον ὅτι οὐκ ἀντιστρέφει τὸ ἐν τῷ ἐνδέ-
χασθαι στερητικόν, οἷον εἰ τὸ Α ἐνδέχεται μηδενὶ ^z τῷ Β,
οὐκ ἀνάγκη καὶ τὸ Β ἐνδέχασθαι μηδενὶ ^a τῷ Α. Κείσθω
γὰρ τοῦτο, καὶ ἐνδεχέσθω τὸ Β μηδενὶ τῷ Α ὑπάρχειν.
Οὐκοῦν ἐπεὶ ἀντιστρέφουσιν αἱ ἐν τῷ ἐνδέχασθαι καταφάσεις
ταῖς ἀποφάσεσι, καὶ αἱ ἐναντία καὶ αἱ ἀντικείμεναι, τὸ δὲ Β
τῷ Α ἐνδέχεται μηδενὶ ὑπάρχειν, φανερόν ὅτι καὶ παντὶ ἐν-
4 δέχοιτο ^b ἂν ^c τὸ Β τῷ Α ὑπάρχειν. Τοῦτο δὲ ψεῦδος· οὐ
γὰρ εἰ τόδε τῷδε παντὶ ἐνδέχεται, καὶ τόδε τῷδε ἀναγκαῖον
ὥστ' ^d οὐκ ἀντιστρέφει τὸ στερητικόν. Ἔτι δ' οὐδὲν κωλύει
τὸ μὲν Α τῷ Β ἐνδέχασθαι μηδενί, τὸ δὲ Β τινὶ τῶν Α ἐξ
ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν, οἷον τὸ μὲν λευκὸν παντὶ ἀνθρώπῳ
ἐνδέχεται μὴ ^e ὑπάρχειν (καὶ γὰρ ὑπάρχειν), ἄνθρωπον δ' οὐκ
ἀληθὲς εἰπεῖν ὡς ἐνδέχεται μηδενὶ λευκῷ· πολλοῖς γὰρ ἐξ
ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει, τὸ δ' ἀναγκαῖον οὐκ ἦν ἐνδεχόμενον.
- 5 Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ἐκ τοῦ ἀδυνάτου δειχθήσεται ἀντιστρέφον,
οἷον εἴ τις ἀξιώσειν, ἐπεὶ ψεῦδος τὸ ἐνδέχασθαι τὸ Β τῷ Α
μηδενὶ ὑπάρχειν, ἀληθὲς τὸ μὴ ἐνδέχασθαι μηδενί· ^f φάσις
γὰρ καὶ ἀπόφασις. Εἰ δὲ τοῦτ', ἀληθὲς ^g ἐξ ἀνάγκης τινὶ
τῶν Α ^h τὸ Β ὑπάρχειν· ὥστε καὶ τὸ Α τινὶ τῶν Β. Τοῦτο
δ' ἀδύνατον· οὐ γὰρ εἰ μὴ ἐνδέχεται μηδενὶ τὸ Β τῷ Α,
6 ⁱ ἀνάγκη τινὶ ὑπάρχειν. Τὸ γὰρ μὴ ἐνδέχασθαι μηδενὶ διχῶς
λέγεται, τὸ μὲν ^k εἰ ^l ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχει, τὸ δ' εἰ ἐξ
ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάρχει· τὸ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τινὶ τῶν Α μὴ
ὑπάρχον οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὡς παντὶ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν,
ὥσπερ οὐδὲ τὸ τινὶ ὑπάρχον ἐξ ἀνάγκης ὅτι παντὶ ἐνδέχεται
7 ὑπάρχειν. Εἰ οὖν τις ἀξιοίη, ἐπεὶ οὐκ ἐνδέχεται τὸ Γ τῷ Δ

^x ὥσπερ καὶ ἐν C. ^y προτέρον περὶ τῆς ἀντιστροφῆς τῶν ἐνδεχομένων
προτάσεων. Πρῶτον B. ^z τῶν B. ^a τῶν C. ^b ἂν om. A, ante
ἐνδέχοιτο ponit C. ^c τὸ B om. C. ^d οὐκ] οὐκ ἂν A. ^e ὑπάρχει C.
^f φάσις] καταφάσις C. ^g ἐξ] καὶ ἐξ B. ^h τὸ B ὑπάρχειν] ὑπάρχειν
B, ὑπάρξειν τὸ B C. ⁱ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχει C. ^k εἰ om. A.B.
^l ἐξ—ὑπάρχει, τὸ δ' om. A.

παντὶ ὑπάρχειν, ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάρχειν αὐτό, ψεύδος ἂν λαμβάνοι· παντὶ γὰρ ὑπάρχει, ἀλλ' ὅτι ἐν ἐνίοις ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, διὰ τοῦτό φαμεν οὐ παντὶ ἐνδέχεσθαι. Ὡστε τῷ ἐνδέχεσθαι παντὶ ὑπάρχειν τό τ' ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχειν ἀντίκειται καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάρχειν. Ὁμοίως δὲ καὶ ^m τῷ ἐνδέχεσθαι μηδενί. Δῆλον οὖν ὅτι πρὸς τὸ οὕτως 8 ἐνδεχόμενον καὶ μὴ ἐνδεχόμενον, ὡς ἐν ἀρχῇ διωρίσαμεν, ⁿ οὐ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ὑπάρχειν ^o ἀλλὰ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ μὴ ὑπάρχειν ληπτέον. Τούτου δὲ ληφθέντος οὐδὲν συμβαίνει ἀδύνατον, ὥστ' οὐ γίνεται συλλογισμός. Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι οὐκ ἀντιστρέφει τὸ στερητικόν.

Τούτου δὲ δειχθέντος κείσθω τὸ Α τῷ μὲν Β ἐνδέχεσθαι 9 μηδενί, τῷ δὲ Γ παντί. Διὰ μὲν οὖν τῆς ἀντιστροφῆς οὐκ ἔσται συλλογισμός· εἴρηται γὰρ ὅτι οὐκ ἀντιστρέφει ἡ τοιαύτη πρότασις. Ἄλλ' οὐδὲ διὰ τοῦ ἀδυνάτου· τεθέντος γὰρ τοῦ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν οὐδὲν συμβαίνει ψεύδος· ἐνδέχοιτο γὰρ ἂν τὸ Α τῷ Γ καὶ παντὶ καὶ μηδενί ὑπάρχειν. Ὡς δ' εἰ ἔστι συλλογισμός, δῆλον ὅτι τοῦ ἐν- 10 δέχεσθαι ἂν εἴη διὰ τὸ μηδετέραν τῶν προτάσεων εἰληφθαι ἐν τῷ ὑπάρχειν, καὶ οὗτος ἢ καταφατικὸς ἢ στερητικὸς οὐδετέρως δ' ἐγχωρεῖ. Καταφατικῷ μὲν γὰρ τεθέντος δειχθήσεται διὰ τῶν ὄρων ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, στερητικῷ δέ, ὅτι τὸ συμπέρασμα οὐκ ἐνδεχόμενον ἀλλ' ἀναγκαῖόν ἐστιν. Ἔστω γὰρ τὸ μὲν Α λευκόν, τὸ δὲ Β ἄνθρωπος, ἐφ' ᾧ δὲ 11 Γ ἵππος. Τὸ δὲ Α, τὸ λευκόν, ἐνδέχεται τῷ μὲν παντὶ τῷ δὲ μηδενί ὑπάρχειν. Ἄλλὰ τὸ Β τῷ Γ οὔτε ὑπάρχειν ἐνδέχεται οὔτε μὴ ὑπάρχειν. Ὅτι μὲν οὖν ὑπάρχειν οὐκ ἐγχωρεῖ, φανερόν· οὐδεὶς γὰρ ἵππος ἄνθρωπος. Ἄλλ' οὐδ' ἐνδέχεσθαι μὴ ὑπάρχειν· ἀνάγκη γὰρ μηδένα ἵππον ἄνθρωπον εἶναι, τὸ δ' ἀναγκαῖον οὐκ ἦν ἐνδεχόμενον. Οὐκ ἄρα γίνεται συλλογισμός. Ὁμοίως δὲ δειχθήσεται καὶ ἂν ἀνάπαλιν τεθῆ 12 τὸ στερητικόν, ῥ καὶ ἀμφοτέραι καταφατικαὶ ληφθῶσιν ἢ στερητικαί· διὰ γὰρ τῶν αὐτῶν ὄρων ἔσται ἡ ἀπόδειξις.

^m τὸ pr. C.ⁿ οὐ μόνον τὸ Β.^o ἀλλὰ καὶ τὸ Β. C.^p καὶ Α.

Καὶ ὅταν ἡ μὲν καθόλου ἢ δ' ἐν μέρει, ἢ ἀμφοτέραι κατὰ μέρος ἢ ἀδιόριστοι, ἢ ὅσαχῶς ἄλλως ἐνδέχεται ⁹ μεταλαβεῖν τὰς προτάσεις· αἰεὶ γὰρ ἔσται διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων ἢ ἀπόδειξις. Φανερόν οὖν ὅτι ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων κατὰ τὸ ἐνδέχασθαι τιθεμένων οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός.

- 18 Εἰ δ' ἡ μὲν ὑπάρχειν ἢ δ' ἐνδέχασθαι ¹ σημαίνει, τῆς μὲν κατηγορικῆς ὑπάρχειν ² τεθείσης τῆς δὲ στερητικῆς ἐνδέχασθαι οὐδέποτ' ἔσται συλλογισμός, οὔτε καθόλου τῶν ὄρων οὔτ' ἐν μέρει λαμβανομένων. ¹ Απόδειξις δ' ἡ αὐτὴ καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων. ² Ὅταν δ' ἡ μὲν καταφατικὴ ἐνδέχασθαι ἢ δὲ στερητικὴ ² ὑπάρχειν, ἔσται συλλογισμός. Εἰλήφθω γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενὶ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Γ παντὶ ἐνδέχασθαι. ¹ Αντιστραφέντος οὖν τοῦ στερητικοῦ τὸ Β τῷ Α οὐδενὶ ^t ὑπάρξει· τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· γίνεται δὴ συλλογισμός ὅτι ἐνδέχεται τὸ Β μηδενὶ τῷ Γ διὰ τοῦ πρώτου σχήματος.
- 3 ¹ Ὅμοίως ^v δὲ καὶ εἰ πρὸς τῷ Γ τεθείη τὸ στερητικόν. ¹ Ἐὰν δ' ἀμφοτέραι μὲν ^w ὧσι στερητικάι, σημαίνει δ' ἡ μὲν μὴ ὑπάρχειν ἢ δ' ἐνδέχασθαι ^x μὴ ὑπάρχειν, δι' αὐτῶν μὲν τῶν εἰλημμένων οὐδὲν συμβαίνει ἀναγκαῖον, ἀντιστραφείσης δὲ τῆς κατὰ τὸ ἐνδέχασθαι προτάσεως γίνεται συλλογισμός ὅτι τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται μηδενὶ ὑπάρχειν, καθάπερ ἐν τοῖς ⁴ πρότερον· ἔσται γὰρ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα. ¹ Ἐὰν δ' ἀμφοτέραι τεθῶσι κατηγορικάι, οὐκ ἔσται συλλογισμός. ² Ὅροι τοῦ μὲν ὑπάρχειν ὑγίεια—ζῶον—ἄνθρωπος, τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχειν ὑγίεια—ἵππος—ἄνθρωπος.
- 5 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔξει κατὰ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν. ² Ὅταν μὲν γὰρ ἢ τὸ καταφατικὸν ὑπάρχον, εἴτε καθόλου εἴτ' ἐν μέρει ληφθέν, οὐδεὶς ἔσται συλλογισμός (τοῦτο δ' ὁμοίως καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων δείκνυται τοῖς πρότερον), ὅταν δὲ τὸ στερητικόν, ἔσται διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον. Πάλιν ἐὰν ἄμφω μὲν τὰ διαστήματα

⁹ μεταβάλλειν Α, μεταβαλεῖν C. ¹ σημαίνοι C. ² τιθεμένης C.
^t ὑπάρχει Α.Β. ^v δὲ om. C. ^w ὧσιν αἰ στ. pr. Β. ^x μὴ ὑπάρχειν om. Α.С.

στερητικὰ ληφθῆ, καθόλου δὲ τὸ μὴ ὑπάρχειν, ἐξ αὐτῶν μὲν τῶν προτάσεων οὐκ ἔσται τὸ ἀναγκαῖον, ἀντιστραφέντος δὲ τοῦ ἐνδέχεσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον, ἔσται συλλογισμός. Ἐὰν ^z δὲ ὑπάρχον μὲν ἢ τὸ στερητικόν, ἐν μέρει δὲ ⁶ ληφθῆ, οὐκ ἔσται συλλογισμός, οὔτε καταφατικῆς οὔτε στερητικῆς οὔσης τῆς ἐτέρας προτάσεως. Οὐδ' ὅταν ἀμφότεραι ληφθῶσιν ἀδιόριστοι ἢ καταφατικαὶ ἢ ἀποφατικαὶ ἢ κατὰ μέρος. Ἀπόδειξις δ' ἡ αὐτὴ καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων.

Ἐὰν δ' ἡ μὲν ἐξ ἀνάγκης ἢ δ' ἐνδέχεσθαι σημαίνει τῶν ¹⁹ προτάσεων, τῆς μὲν στερητικῆς ἀναγκαίας οὔσης ἔσται συλλογισμός, οὐ μόνον ὅτι ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν, ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐχ ὑπάρχει, τῆς δὲ καταφατικῆς οὐκ ἔσται. Κείσθω γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης μηδενὶ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Γ παντὶ ἐνδέχεσθαι. Ἀντιστραφείσης οὖν τῆς στερητικῆς οὐδὲ ² τὸ Β τῷ Α οὐδενὶ ὑπάρξει· τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· γίνεται δὴ πάλιν διὰ τοῦ πρώτου σχήματος ^a ὁ συλλογισμός ὅτι τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται μηδενὶ ὑπάρχειν. Ἀμα δὲ δῆλον ὅτι οὐδ' ὑπάρξει τὸ Β οὐδενὶ τῶν Γ. Κείσθω γὰρ ^b ὑπάρχειν· οὐκοῦν εἰ τὸ Α τῷ Β μηδενὶ ἐνδέχεται, τὸ δὲ Β ὑπάρχει τινὶ τῶν Γ, τὸ Α τῶν Γ τινὶ οὐκ ἐνδέχεται· ἀλλὰ παντὶ ὑπέκειτο ἐνδέχεσθαι. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον δειχθήσεται καὶ ³ εἰ πρὸς τῷ Γ τεθείη τὸ στερητικόν. Πάλιν ἔστω τὸ κατηγορικὸν ἀναγκαῖον, θάτερον δ' ἐνδεχόμενον, καὶ τὸ Α τῷ μὲν Β ἐνδεχέσθω μηδενί, τῷ δὲ Γ παντὶ ὑπαρχέτω ἐξ ἀνάγκης. Οὕτως οὖν ἐχόντων τῶν ὄρων οὐδεὶς ἔσται συλλογισμός· συμβαίνει γὰρ τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν. Ἐστω γὰρ τὸ μὲν Α λευκόν, ἐφ' ᾧ δὲ τὸ Β ἄνθρωπος, ἐφ' ᾧ δὲ τὸ Γ κύκνος. Τὸ δὴ λευκὸν κύκνω μὲν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρ- ⁴ χει, ἀνθρώπῳ δ' ἐνδέχεται μηδενί· καὶ ἄνθρωπος οὐδενὶ κύκνω ἐξ ἀνάγκης. Ὅτι μὲν οὖν τοῦ ἐνδέχεσθαι οὐκ ἔστι συλλογισμός, φανερόν· τὸ γὰρ ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἦν ἐνδεχόμενον. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦ ἀναγκαίου· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον ἢ ἐξ ἀμ-

^z δὲ μὴ ὑπάρχον Α.^a ὁ om. C.^b ὑπάρχει Β.

5 φοτέρων ἀναγκαίων ἢ ἐκ τῆς στερητικῆς συνέβαινε. Ἐπι
 δὲ καὶ ἐγχωρεῖ τούτων κειμένων τὸ Β τῷ Γ ὑπάρχειν· οὐδὲν
 γὰρ κωλύει τὸ μὲν Γ ὑπὸ τὸ Β εἶναι, τὸ δὲ Α τῷ μὲν Β
 παντὶ ἐνδέχασθαι, τῷ δὲ Γ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν, οἷον εἰ τὸ
 μὲν Γ εἴη ἐγρηγορός, τὸ δὲ Β ζῶον, τὸ δ' ἐφ' ^c ᾧ Α κίνησις.
 Τῷ μὲν γὰρ ἐγρηγορότι ἐξ ἀνάγκης κίνησις, ζῶον δὲ παντὶ
 ἐνδέχεται· καὶ πᾶν τὸ ἐγρηγορὸς ζῶον. Φανερόν οὖν ὅτι
 οὐδὲ τοῦ μὴ ὑπάρχειν, εἴπερ οὕτως ἐχόντων ἀνάγκη ὑπάρ-
 χειν. Οὐδὲ δὴ τῶν ἀντικειμένων φάσεων, ὥστ' οὐδεὶς ἔσται
 6 συλλογισμός. Ὅμοίως δὲ δειχθήσεται καὶ ἀνάπαλιν τεθεί-
 σης τῆς καταφατικῆς. Ἐὰν δ' ^d ὁμοιοσχήμενες ὦσιν αἱ προ-
 τάσεις, στερητικῶν μὲν οὐσῶν αἰ γίνεται συλλογισμὸς ἀν-
 τιστραφείσης τῆς κατὰ τὸ ἐνδέχασθαι προτάσεως, καθάπερ
 ἐν τοῖς πρότερον. Εἰλήφθω γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγ-
 κης μὴ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Γ ἐνδέχασθαι μὴ ὑπάρχειν· ἀντι-
 στραφεισῶν οὖν τῶν προτάσεων τὸ μὲν Β τῷ Α οὐδενὶ
^e ὑπάρχει, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· γίνεται δὴ τὸ
 7 πρῶτον σχῆμα. Καὶ εἰ πρὸς τῷ Γ τεθείη τὸ στερητικόν,
 ὡσαύτως. Ἐὰν δὲ κατηγορικαὶ τεθῶσιν, οὐκ ἔσται συλλο-
 γισμός. Τοῦ μὲν γὰρ μὴ ὑπάρχειν ἢ τοῦ ἐξ ἀνάγκης μὴ
 ὑπάρχειν φανερόν ὅτι οὐκ ἔσται διὰ τὸ μὴ εἰλήφθαι στερη-
 τικὴν πρότασιν ^f μὴτ' ἐν τῷ ὑπάρχειν ^f μὴτ' ἐν τῷ ἐξ ἀνάγκης
 8 ὑπάρχειν. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦ ἐνδέχασθαι μὴ ὑπάρχειν· ἐξ
 ἀνάγκης γὰρ οὕτως ἐχόντων τὸ Β τῷ Γ οὐχ ὑπάρξει, οἷον
 εἰ τὸ μὲν Α τεθείη λευκόν, ἐφ' ^g ᾧ δὲ τὸ Β κύκνος, τὸ δὲ Γ
 ἄνθρωπος. Οὐδέ γε τῶν ἀντικειμένων ^g ἀποφάνσεων, ^h ἐπεὶ
 δέδεικται τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχον. Οὐκ ἄρα
 γίνεται συλλογισμὸς ὅλως.

9 Ὅμοίως δ' ἔξει ⁱ κατὰ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν· ὅταν
 μὲν γὰρ ἢ τὸ στερητικόν καθόλου τε καὶ ἀναγκαῖον, αἰ
 συλλογισμὸς ἔσται καὶ τοῦ ἐνδέχασθαι καὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν
 (ἀπόδειξις δὲ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς), ὅταν δὲ τὸ καταφατι-

^c ᾧ τὸ α C.

^d ὁμοιοσχήμενες A.B.

^e ὑπάρξει B.

^f μὴδ' A.

^g ἀντιφάνσεων A.

^h ἐπειδὴ C.

ⁱ καὶ ἐπὶ C.

κόν, οὐδέποτε· τὸν αὐτὸν γὰρ τρόπον δειχθήσεται ὃν καὶ ἐν τοῖς καθόλου, καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων. Οὐδ' ὅταν ἀμφότεραι ¹⁰ ληφθῶσι καταφατικά· καὶ γὰρ τούτου ἡ αὐτὴ ἀπόδειξις ἢ καὶ πρότερον. Ὅταν δὲ ἀμφότεραι μὲν στερητικά, καθόλου δὲ καὶ ἀναγκαῖα ἢ τὸ μὴ ὑπάρχειν σημαίνουσα, δι' αὐτῶν μὲν τῶν εἰλημμένων οὐκ ἔσται τὸ ἀναγκαῖον, ἀντιστραφείσης δὲ τῆς κατὰ τὸ ἐνδέχασθαι προτάσεως ἔσται συλλογισμός, καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον. Ἐὰν δ' ἀμφότεραι ἀδιόριστοι ἢ ¹¹ ἐν μέρει τεθῶσιν, οὐκ ἔσται συλλογισμός. Ἀπόδειξις δ' ἢ αὐτὴ καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων.

Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τῆς μὲν στερητικῆς τῆς ¹² καθόλου τιθεμένης ἀναγκαῖας αἰεὶ γίνεται συλλογισμός, οὐ μόνον τοῦ ἐνδέχασθαι μὴ ὑπάρχειν, ἀλλὰ καὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν, τῆς δὲ καταφατικῆς οὐδέποτε. Καὶ ὅτι τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχόντων ἐν τε τοῖς ἀναγκαῖοις καὶ ἐν τοῖς ὑπάρχουσι γίνεται τε καὶ οὐ γίνεται συλλογισμός. Δῆλον δὲ καὶ ὅτι πάντες ἀτελεῖς οἱ συλλογισμοί, καὶ ὅτι τελειοῦνται διὰ τῶν προειρημένων σχημάτων.

Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ σχήματι καὶ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ²⁰ καὶ τῆς ἐτέρας ἔσται συλλογισμός. Ὅταν μὲν οὖν ἐνδέχασθαι σημαίνωσιν αἱ προτάσεις, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἐνδεχόμενον· καὶ ὅταν ἢ μὲν ἐνδέχασθαι ἢ δ' ὑπάρχειν. Ὅταν ² δ' ἢ ἐτέρα τεθῆ ἀναγκαῖα, εἴ μὲν ἢ καταφατικὴ, οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα οὔτε ἀναγκαῖον οὔθ' ὑπάρχον, εἴ δ' ^k ἢ στερητικὴ, ¹ τοῦ μὴ ὑπάρχειν ἔσται συλλογισμός, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ^m πρότερον. Ληπτέον δὲ καὶ ἐν τούτοις ὁμοίως τὸ ἐν τοῖς συμπεράσμασιν ἐνδεχόμενον.

Ἐστῶσαν δὲ ⁿ πρῶτον ἐνδεχόμεναι, καὶ τὸ Α καὶ τὸ Β ³ παντὶ τῷ Γ ἐνδεχέσθω ὑπάρχειν. Ἐπεὶ οὖν ἀντιστρέφει τὸ καταφατικὸν ἐπὶ μέρους, ^o τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται, καὶ τὸ Γ τινὶ τῷ Β ἐνδέχουτ' ἄν. Ὡστ' εἰ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται, τὸ δὲ Γ τινὶ τῶν Β, ^p καὶ τὸ Α τινὶ τῶν Β

^k ἢ C. ¹ τοῦ] καὶ τοῦ C. ^m πρότερον α β γ. ληπτέον C. ⁿ πρότερον C. ^o τὸ δὲ] καὶ τὸ C. ^p καὶ] ἀνάγκη καὶ C. καὶ—B om. A.

4⁹ ἐνδέχεται· γίνεται γὰρ τὸ πρῶτον σχῆμα. Καὶ εἰ τὸ μὲν Α ἐνδέχεται μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, τὸ δὲ ἰ Β παντὶ τῷ Γ, ἀνάγκη τὸ Α τινὶ ^s τῷ Β ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν· ἔσται γὰρ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα διὰ τῆς ἀντιστροφῆς. ^t Εἰ δ' ἀμφοτέραι στερητικαὶ τεθείησαν, ἐξ αὐτῶν μὲν τῶν εἰλημμένων οὐκ ἔσται τὸ ἀναγκαῖον, ἀντιστραφεισῶν δὲ τῶν προτάσεων ἔσται συλλογισμὸς, καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον. Εἰ γὰρ τὸ Α καὶ τὸ ὐ Β τῷ Γ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν, εἰ μὲν μεταληφθῆ ^w τὸ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, πάλιν ἔσται τὸ πρῶτον σχῆμα διὰ τῆς ἀντιστροφῆς. Εἰ δ' ὁ μὲν ἔστι καθόλου τῶν ὄρων ὁ δ' ἐν μέρει, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχόντων τῶν ὄρων ὄνπερ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν, ἔσται τε καὶ οὐκ ἔσται συλλογισμὸς. ^v Ἐνδεχέσθω γὰρ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Β ^x τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν. ^y Ἔσται δὴ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα τῆς ἐν μέρει προτάσεως ἀντιστραφείσης· εἰ γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Γ τινὶ ^y τῶν Β, τὸ Α τινὶ ^z τῶν Β ἐνδέχεται. Καὶ εἰ πρὸς τὸ Β Γ τεθείη τὸ καθόλου, ὡσαύτως. ^u Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ μὲν Α Γ στερητικὸν εἴη, τὸ δὲ Β Γ καταφατικόν· ἔσται γὰρ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα διὰ τῆς ἀντιστροφῆς. Εἰ δ' ἀμφοτέραι στερητικαὶ ^a τεθείησαν, ἢ μὲν καθόλου ἢ δ' ἐν μέρει, δι' αὐτῶν μὲν τῶν εἰλημμένων οὐκ ἔσται συλλογισμὸς, ἀντιστραφεισῶν δ' ἔσται, καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον. ^u Ὄταν δὲ ἀμφοτέραι ἀδιόριστοι ἢ ἐν μέρει ληφθῶσιν, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς· καὶ γὰρ παντὶ ἀνάγκη τὸ Α τῷ Β καὶ μηδενὶ ὑπάρχειν. ^v Ὅροι τοῦ ὑπάρχειν ζῶον—ἄνθρωπος—^b λευκόν, τοῦ μὴ ὑπάρχειν ἵππος—ἄνθρωπος—λευκόν, μέσον λευκόν.

21 ^v Ἐὰν δὲ ἢ μὲν ὑπάρχειν ἢ δ' ἐνδέχεται σημαίνει τῶν προτάσεων, τὸ μὲν συμπέρασμα ἔσται ὅτι ἐνδέχεται καὶ οὐχ ὅτι ὑπάρχει, συλλογισμὸς δ' ἔσται τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχόντων τῶν ὄρων ^c ὄν καὶ ἐν τοῖς πρότερον. ^v Ἔστωσαν γὰρ πρῶτον

^q ἐνδέχεται C. ^r Β ἐνδέχοιτο παντὶ C. ^s τῶν β C. ^t εἰ—
τεθῶσιν C. ^v Β παντὶ τῷ C. ^w τὸ Β Γ εἰς ἐνδέχεται C. ^x τινὶ τῶν C.
^y τῷ C. ^z τῷ Α.Β. ^a τεθῶσιν C. ^b λευκός Α. ^c ὄν καὶ] ὡς C.

κατηγορικοί, καὶ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Γ ὑπαρχέτω, τὸ δὲ Β^d παντὶ ἐνδεχέσθω ὑπάρχειν. Ἄντιστραφέντος οὖν τοῦ Β Γ² τὸ πρῶτον ἔσται σχῆμα, καὶ τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐνδέχεται τὸ Α τινὶ ε τῶν Β ὑπάρχειν· ὅτε γὰρ ἡ ἑτέρα τῶν προτάσεων ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι σημαῖνοι ἐνδέχασθαι, καὶ τὸ συμπέρασμα^f ἦν ἐνδεχόμενον. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ μὲν Β Γ³ ὑπάρχειν τὸ δὲ Α Γ ἐνδέχασθαι, καὶ εἰ τὸ μὲν Α Γ στερητικὸν τὸ δὲ Β Γ κατηγορικόν, ὑπάρχοι δ' ὅποτερονοῦν, ἀμφοτέρως ἐνδεχόμενον ἔσται τὸ συμπέρασμα· γίνεται γὰρ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα, δέδεικται δ' ὅτι τῆς ἑτέρας προτάσεως ἐνδέχασθαι σημαινούσης ἐν αὐτῷ καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἐνδεχόμενον. Εἰ δὲ τὸ ἐνδεχόμενον στερητικὸν τεθείη⁴ πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον, ἢ καὶ ἄμφω ληφθείη στερητικά, δι' αὐτῶν μὲν τῶν κειμένων οὐκ ἔσται συλλογισμός, ἀντιστραφέντων δ' ἔσται, καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον.

Εἰ δ' ἡ μὲν καθόλου τῶν προτάσεων ἢ δ' ἐν μέρει, κατηγορικῶν μὲν οὐσῶν ἀμφοτέρων, ἢ τῆς μὲν καθόλου στερητικῆς τῆς δ' ἐν μέρει καταφατικῆς, ὁ αὐτὸς τρόπος ἔσται τῶν συλλογισμῶν· πάντες γὰρ περαίνονται διὰ τοῦ πρώτου σχήματος. Ὡστε φανερόν ὅτι τοῦ ἐνδέχασθαι καὶ οὐ τοῦ ὑπάρχειν^ε ἔσται συλλογισμός. Εἰ δ' ἡ μὲν καταφατικὴ καθόλου⁶ ἢ δὲ στερητικὴ ἐν μέρει, διὰ τοῦ ἀδυνάτου ἔσται ἡ ἀπόδειξις. Ὑπαρχέτω γὰρ τὸ μὲν Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α ἐνδεχέσθω τινὶ τῷ Γ μὴ ὑπάρχειν· ἀνάγκη δὴ τὸ Α^h ἐνδέχασθαι τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν. Εἰ γὰρ παντὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχει ἐξ⁷ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ κείται ὑπάρχειν, τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει· τοῦτο γὰρ δέδεικται πρότερον. Ἄλλ' ὑπέκειτο τινὶ ἐνδέχασθαι μὴ ὑπάρχειν.

Ὅταν δ' ἰ ἀδιόριστοι ἢ ἐν μέρει ληφθῶσιν ἀμφοτέραι, οὐκ⁸ ἔσται συλλογισμός. Ἀπόδειξις δ' ἡ αὐτὴ ἢ καὶ ἐν τοῖς καθόλου, καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων.

Εἰ δ' ἔστιν ἡ μὲν ἀναγκαία τῶν προτάσεων ἢ δ' ἐνδεχο- 22

^d παντὶ τῷ Γ ἐνδεχέσθω C. ^e τῷ C. ^f ἦν om. A. ^ε ἔσται ὁ
 συλλ. B. ^h τινὶ τῷ β ἐνδέχασθαι C. ⁱ ἀόριστοι A.

μένη, κατηγορικῶν μὲν ὄντων τῶν ὄρων αἰ τοῦ ἐνδέχασθαι ἔσται συλλογισμός, ὅταν δ' ἢ τὸ μὲν κατηγορικὸν τὸ δὲ στερητικόν, ἂν μὲν ἢ τὸ καταφατικὸν ἀναγκαῖον, τοῦ ἐνδέχασθαι μὴ ὑπάρχειν, ἂν δὲ τὸ στερητικόν, καὶ τοῦ ἐνδέχασθαι μὴ ὑπάρχειν καὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν· τοῦ δ' ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν οὐκ ἔσται συλλογισμός, ὥσπερ οὐδ' ἐν τοῖς ἐτέροις σχήμασιν. Ἔστωσαν δὴ κατηγορικοὶ πρῶτον οἱ ὄροι, καὶ τὸ μὲν Α παντὶ ^k τῷ Γ ὑπαρχέτω ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β τῷ Γ παντὶ ἐνδέχασθω ὑπάρχειν. Ἐπεὶ οὖν τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Γ ἀνάγκη, τὸ δὲ Γ τινὶ τῷ Β ἐνδέχεται, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β ἐνδεχόμενον ἔσται καὶ οὐχ ὑπάρχον· οὕτω γὰρ συνέπιπτεν ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος. Ὁμοίως δὲ δειχθήσεται καὶ εἰ τὸ μὲν Β Γ τεθείη ἀναγκαῖον, τὸ δὲ Α Γ ἐνδεχόμενον. Πάλιν ἔστω τὸ μὲν κατηγορικὸν τὸ δὲ στερητικόν, ἀναγκαῖον δὲ τὸ κατηγορικόν· καὶ τὸ μὲν Α ἐνδέχασθω μηδενὶ ^l τῷ Γ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β ^m παντὶ ὑπαρχέτω ἐξ ἀνάγκης. Ἔσται δὴ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα· καὶ γὰρ ἡ στερητικὴ πρότασις ἐνδέχασθαι σημαίνει. Φανερόν οὖν ὅτι τὸ συμπέρασμα ἔσται ἐνδεχόμενον· ὅτε γὰρ οὕτως ἔχοιεν αἱ προτάσεις ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, καὶ τὸ συμπέρασμα ἦν ἐνδεχόμενον. Εἰ δ' ἡ στερητικὴ πρότασις ἀναγκαία, ⁿ τὸ συμπέρασμα ἔσται καὶ ὅτι ἐνδέχεται τινὶ μὴ ὑπάρχειν καὶ ὅτι οὐχ ὑπάρχει. Κείσθω γὰρ τὸ Α τῷ Γ μὴ ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β ^o παντὶ ἐνδέχασθαι. Ἀντιστραφέντος οὖν τοῦ Β Γ καταφατικοῦ τὸ πρῶτον ἔσται σχῆμα, ^p καὶ ἀναγκαία ἡ στερητικὴ πρότασις. Ὅτε δ' οὕτως εἶχον αἱ προτάσεις, συνέβαινε τὸ Α τῷ Γ καὶ ἐνδέχασθαι τινὶ ^q μὴ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν, ὥστε ^r καὶ τὸ Α τῷ Β ἀνάγκη τινὶ μὴ ὑπάρχειν. Ὅταν δὲ τὸ στερητικὸν τεθῆ πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον, ἂν μὲν ἐνδεχόμενον, ἔσται συλλογισμὸς μεταληφθείσης τῆς προτάσεως, καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον, ἂν δ' ἀναγκαῖον, οὐκ

^k τῷ Γ om. B.C. ^l τῶν A.B. ^m παντὶ τῷ γ ὑπαρχέτω C. ⁿ τὸ] καὶ τὸ C. ^o παντὶ τῷ γ ἐνδέχασθαι C. ^p καὶ] καὶ γὰρ C. ^q καὶ μὴ ὑπάρχειν om. A. ^r καὶ om. C.

ἔσται· καὶ γὰρ παντὶ ἀνάγκη καὶ οὐδενὶ ἐνδέχεται ὑπάρχειν·
 Ὅροι τοῦ παντὶ ὑπάρχειν ὕπνος—ἵππος καθόλου—ἄνθρωπος,
 ὁ τοῦ μηδενὶ ὕπνος—ἵππος ἐγρηγορώς—ἄνθρωπος.

Ὅμοίως δ' ἔξει καὶ εἰ ὁ μὲν καθόλου τῶν ὄρων ὁ δ' ἐν μέρει 7
 πρὸς τὸ μέσον· κατηγορικῶν μὲν γὰρ ὄντων ἀμφοτέρων τοῦ
 ἐνδέχεσθαι καὶ οὐ τοῦ ὑπάρχειν ἔσται συλλογισμὸς, καὶ ὅταν
 τὸ μὲν στερητικὸν ληφθῆ τὸ δὲ καταφατικόν, ἀναγκαῖον δὲ
 τὸ καταφατικόν. Ὅταν δὲ τὸ στερητικὸν ἀναγκαῖον, καὶ τὸ
 συμπέρασμα ἔσται τοῦ μὴ ὑπάρχειν· ὁ γὰρ αὐτὸς τρόπος
 ἔσται τῆς δείξεως ^t καὶ καθόλου ^v καὶ μὴ καθόλου τῶν ὄρων
 ὄντων. Ἄνάγκη γὰρ διὰ τοῦ πρώτου σχήματος τελειοῦσθαι 8
 τοὺς συλλογισμοὺς, ὥστε καθάπερ ἐν ἐκείνοις, καὶ ἐπὶ τούτων
 ἀναγκαῖον συμπίπτειν. Ὅταν δὲ τὸ στερητικὸν καθόλου
 ληφθῆν τεθῆ πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον, εἴαν μὲν ἐνδεχόμενον,
 ἔσται συλλογισμὸς διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, εἴαν δ' ἀναγκαῖον,
 οὐκ ἔσται. Δειχθήσεται δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ὃν καὶ ἐν τοῖς 9
 καθόλου, καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων. Φανερόν οὖν καὶ ἐν τούτῳ
 τῷ σχήματι πότε καὶ πῶς ἔσται συλλογισμὸς, καὶ πότε
 τοῦ ^w ἐνδέχεσθαι καὶ πότε τοῦ ὑπάρχειν. Δῆλον δὲ καὶ ὅτι
 πάντες ἀτελεῖς, καὶ ὅτι τελειοῦνται διὰ τοῦ πρώτου σχή-
 ματος.

Ὅτι μὲν οὖν οἱ ἐν τούτοις τοῖς σχήμασι συλλογισμοὶ 23
^x τελειοῦνται διὰ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καθόλου συλ-
 λογισμῶν καὶ εἰς τούτους ^y ἀνάγονται, δῆλον ἐκ τῶν εἰρη-
 μένων· ὅτι δ' ἀπλῶς πᾶς συλλογισμὸς οὕτως ἔξει, νῦν ἔσται
 φανερόν, ὅταν δειχθῆ πᾶς γινόμενος διὰ τούτων τινὸς τῶν
 σχημάτων.

Ἄνάγκη δὴ πᾶσαν ἀπόδειξιν καὶ πάντα συλλογισμὸν ἢ 2
 ὑπάρχον τι ἢ μὴ ὑπάρχον δεικνύναι, καὶ τοῦτο ἢ καθόλου ἢ
 κατὰ μέρος, ἔτι ἢ δεικτικῶς ἢ ἐξ ὑποθέσεως. Τοῦ δ' ἐξ ὑπο-
 θέσεως ^z μέρος τὸ διὰ τοῦ ἀδυνάτου. Πρῶτον οὖν εἴπωμεν

^s τοῦ δὲ μηδενὶ C.

^t καὶ καθόλου om. pr. C.

^v καὶ μὴ καθόλου

om. A.B. et pr. C.

^w ἐνδέχεται C.

^x τελειοῦνται τε διὰ B.C.

^y ἄγονται A.

^z μέρος ἐστὶ τὸ C.

περὶ τῶν δεικτικῶν· ^a τούτων γὰρ δειχθέντων φανερόν ἔσται καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἀδύνατον καὶ ὅλως τῶν ἐξ ὑποθέσεως.

- 3 Εἰ δὴ δέοι τὸ Α κατὰ τοῦ Β συλλογίσασθαι ἢ ὑπάρχον ^b ἢ μὴ ὑπάρχον, ἀνάγκη λαβεῖν τι κατὰ τινος. Εἰ μὲν οὖν τὸ Α κατὰ τοῦ Β ληφθείη, τὸ ἐξ ἀρχῆς ἔσται εἰλημμένον. Εἰ ^c δὲ κατὰ τοῦ Γ, τὸ δὲ Γ κατὰ μηδενός, μηδ' ἄλλο κατ' ἐκείνου, μηδὲ κατὰ τοῦ Α ἕτερον, οὐδεὶς ἔσται συλλογισμός· ^d τῷ γὰρ ἐν καθ' ἑνὸς ληφθῆναι οὐδὲν συμβαίνει ἐξ ἀνάγκης.
- 4 Ὡστε προσληπτέον καὶ ἑτέραν πρότασιν. Ἐὰν μὲν οὖν ληφθῆ τὸ Α κατ' ἄλλου ἢ ἄλλο κατὰ τοῦ Α, ἢ κατὰ τοῦ Γ ἕτερον, εἶναι μὲν συλλογισμὸν οὐδὲν κωλύει, πρὸς μέντοι τὸ Β οὐκ ἔσται διὰ τῶν εἰλημμένων. Οὐδ' ὅταν τὸ Γ ἑτέρῳ, κακείνῳ ἄλλῳ, καὶ τοῦτο ἑτέρῳ, μὴ συνάπτῃ δὲ πρὸς τὸ Β, ^e οὐδ' οὕτως ἔσται πρὸς τὸ Β συλλογισμὸς τοῦ Α. Ὅλως γὰρ ^f εἴπομεν ὅτι οὐδεὶς οὐδέποτε ἔσται συλλογισμὸς ἄλλου κατ' ἄλλου μὴ ληφθέντος τινὸς μέσου, ὃ πρὸς ἐκάτερον ἔχει πως ταῖς κατηγορίαις· ὁ μὲν γὰρ συλλογισμὸς ἀπλῶς ἐκ προτάσεών ἐστιν, ὁ δὲ πρὸς τόδε συλλογισμὸς ἐκ τῶν πρὸς τόδε προτάσεων, ὁ δὲ τοῦδε πρὸς ^g τόδε διὰ τῶν τοῦδε πρὸς ^h τόδε προτάσεων. Ἀδύνατον δὲ πρὸς τὸ Β λαβεῖν πρότασιν μηδὲν μήτε κατηγοροῦντας αὐτοῦ μήτ' ἀπαρνούμενους, ἢ πάλιν τοῦ Α πρὸς τὸ Β μηδὲν κοινὸν λαμβάνοντας ἀλλ' ἐκατέρου ἴδια ἅττα κατηγοροῦντας ἢ ἀπαρνούμενους. Ὡστε ληπτέον τι μέσον ἀμφοῖν, ^h ὃ συνάψει τὰς κατηγορίας, εἴπερ ἔσται τοῦδε πρὸς τόδε συλλογισμὸς. Εἰ οὖν ἀνάγκη μὲν τι λαβεῖν πρὸς ἄμφω κοινόν, τοῦτο δ' ἐνδέχεται τριχῶς (ἢ γὰρ τὸ Α τοῦ Γ καὶ τὸ Γ τοῦ Β ⁱ κατηγορήσαντας, ἢ τὸ Γ κατ' ἀμφοῖν, ἢ ἄμφω κατὰ τοῦ Γ), ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ εἰρημμένα σχήματα, ^k φανερόν ὅτι πάντα συλλογισμὸν ἀνάγκη γίνεσθαι διὰ τούτων τινὸς τῶν σχημάτων. Ὁ γὰρ αὐτὸς

^a τούτων γὰρ δειχθέντων om. C. ^b ἢ μὴ ὑπάρχον om. pr. A. ^c δὲ τὸ a κατὰ C. ^d τὸ C. ^e τοῦ a om. A.C. ^f εἴπομεν B. et pr. A. ^g τόνδε διὰ pr. B. ^h ὅς A. ⁱ κατηγορήσαντες C. ^k φανερόν οὖν ὅτι C.

λόγος καὶ ¹ εἰ διὰ πλειόνων συνάπτοι πρὸς τὸ Β· ταῦτὸ γὰρ ἔσται σχῆμα καὶ ἐπὶ τῶν πολλῶν.

^ν Ὅτι μὲν οὖν οἱ δεικτικοὶ περαίνονται διὰ τῶν προειρη-
 μένων σχημάτων, φανερόν· ὅτι δὲ καὶ οἱ εἰς τὸ ἀδύνατον,
 δῆλον ἔσται διὰ τούτων. Πάντες γὰρ οἱ διὰ τοῦ ἀδυνάτου
 περαίνοντες τὸ μὲν ψεῦδος συλλογίζονται, τὸ δ' ἐξ ἀρχῆς
 ἐξ ὑποθέσεως δεικνύουσιν, ὅταν ἀδύνατόν τι συμβαίῃ τῆς
 ἀντιφάσεως τεθείσης, οἷον ὅτι ἀσύμμετρος ἢ διάμετρος διὰ
 τὸ γίνεσθαι τὰ περιττὰ ἴσα τοῖς ἀρτίοις συμμέτρου τεθεί-
 σης. Τὸ μὲν οὖν ἴσα γίνεσθαι τὰ περιττὰ τοῖς ἀρτίοις συλ-
 9 λογίζεται, τὸ δ' ἀσύμμετρον εἶναι τὴν διάμετρον ἐξ ὑποθέ-
 σεως δεικνύουσιν, ἐπεὶ ψεῦδος συμβαίνει διὰ τὴν ἀντίφασιν.
 Τοῦτο γὰρ ἦν τὸ διὰ τοῦ ἀδυνάτου συλλογίσασθαι, τὸ
 δείξαι τι ἀδύνατον διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπόθεσιν. ^ω Ὡστ' ἐπεὶ ¹⁰
 τοῦ ψεύδους γίνεται συλλογισμὸς δεικτικὸς ἐν τοῖς εἰς τὸ
 ἀδύνατον ἀπαγομένοις, τὸ δ' ἐξ ἀρχῆς ἐξ ὑποθέσεως δεικνύ-
 νται, τοὺς δὲ δεικτικούς πρότερον εἶπομεν ὅτι διὰ τούτων
 περαίνονται τῶν σχημάτων, ^μ φανερόν ὅτι καὶ οἱ διὰ τοῦ
 ἀδυνάτου συλλογισμοὶ διὰ τούτων ἔσονται τῶν σχημάτων.
^ω Ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οἱ ἐξ ὑποθέσεως ἐν ἅπασιν ¹¹
 γὰρ ὁ μὲν συλλογισμὸς γίνεται πρὸς τὸ μεταλαμβανόμενον,
 τὸ δ' ἐξ ἀρχῆς περαίνεται δι' ὁμολογίας ἢ τινος ἄλλης ὑπο-
 θέσεως. Εἰ δὲ τοῦτ' ἀληθές, πᾶσαν ἀπόδειξιν καὶ πάντα
 συλλογισμὸν ἀνάγκη γίνεσθαι διὰ ^ν τριῶν τῶν προειρημένων
 σχημάτων. Τούτου δὲ δειχθέντος δῆλον ὡς ἅπασ τε συλ-
 λογισμὸς ἐπιτελεῖται διὰ τοῦ πρώτου σχήματος καὶ ἀνά-
 γεται εἰς τοὺς ἐν τούτῳ καθόλου συλλογισμοὺς.

^ω Ἐπι τε ἐν ἅπαντι δεῖ κατηγορικόν τινα ^ο τῶν ὄρων εἶναι ²⁴
 καὶ τὸ καθόλου ὑπάρχειν· ἄνευ ^ρ γὰρ τοῦ καθόλου ἢ οὐκ
 ἔσται συλλογισμὸς ἢ οὐ πρὸς τὸ ^ρ κείμενον, ἢ τὸ ἐξ ἀρχῆς
 αἰτήσεται. Κείσθω γὰρ τὴν μουσικὴν ἡδονὴν εἶναι σπου-
 δαίαν. Εἰ μὲν οὖν ἀξιώσειεν ἡδονὴν εἶναι σπουδαίαν μὴ

¹ εἰ om. gr. C. ^μ φανερόν οὖν ὅτι B. ^ν τῶν τριῶν C. ^ο τὸν ὄρον B.
^ρ γὰρ ἂν τοῦ C. ^ρ προκείμενον C.

- ¹ προσθεῖς τὸ πᾶσαν, οὐκ ἔσται συλλογισμός· εἰ δὲ τινὰ ἠδονήν, εἰ μὲν ἄλλην, οὐδὲν πρὸς τὸ ^s κείμενον, εἰ δ' αὐτὴν ² ταύτην, τὸ ἐξ ἀρχῆς λαμβάνει. Μᾶλλον δὲ γίνεται φανερόν ἐν τοῖς διαγράμμασιν, οἷον ὅτι τοῦ ἰσοσκελοῦς ἴσαι αἱ πρὸς τῇ βάσει. Ἔστωσαν εἰς τὸ κέντρον ἠγμέναι αἱ $A B$. Εἰ οὖν ἴσην ^t λαμβάνοι τὴν $A Γ$ γωνίαν τῇ $B Δ$ μὴ ὅλως ἀξιώσας ἴσας τὰς τῶν ἡμικυκλίων, καὶ πάλιν τὴν $Γ$ τῇ $Δ$ μὴ πᾶσαν προσλαβὼν τὴν τοῦ τμήματος, ἔτι ^v δ' ἀπ' ἴσων οὐσῶν τῶν ὅλων γωνιῶν καὶ ἴσων ἀφηρημένων ἴσας εἶναι τὰς λοιπὰς τὰς $E Z$, τὸ ἐξ ἀρχῆς αἰτήσεται, ἐὰν μὴ λάβῃ ἀπὸ τῶν ^w ἴσων ἴσων ἀφαιρουμένων ἴσα λείπεσθαι.
- ³ Φανερόν οὖν ὅτι ἐν ἅπαντι δεῖ τὸ καθόλου ὑπάρχειν, καὶ ὅτι τὸ μὲν καθόλου ἐξ ἀπάντων τῶν ὅρων καθόλου δείκνυται, τὸ δ' ἐν μέρει καὶ οὕτως κἀκείνως, ὥστ' ἐὰν μὲν ἦ τὸ συμπέρασμα καθόλου, καὶ τοὺς ὅρους ἀνάγκη καθόλου εἶναι, ἐὰν δ' οἱ ὅροι καθόλου, ἐνδέχεται τὸ συμπέρασμα μὴ εἶναι ⁴ καθόλου. Δῆλον δὲ καὶ ὅτι ἐν ἅπαντι συλλογισμῶ ἢ ἀμφοτέρας ἢ τὴν ἑτέραν πρότασιν ὁμοίαν ἀνάγκη γίνεσθαι τῷ συμπεράσματι. Λέγω δ' οὐ μόνον τῷ καταφατικῇ εἶναι ἢ στερητικῇ, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀναγκαίαν ἢ ὑπάρχουσαν ἢ ἐνδεχομένην. Ἐπισκέψασθαι δὲ δεῖ καὶ τὰς ἄλλας κατηγορίας.
- ⁵ Φανερόν δὲ καὶ ἀπλῶς πότε ἔσται καὶ πότε οὐκ ἔσται συλλογισμός, καὶ πότε δυνατὸς καὶ πότε τέλειος, καὶ ὅτι συλλογισμοῦ ὄντος ἀναγκαῖον ἔχειν τοὺς ὅρους κατὰ τινὰ τῶν εἰρημένων τρόπων.
- ²⁵ Δῆλον δὲ καὶ ὅτι πᾶσα ἀπόδειξις ἔσται διὰ τριῶν ὅρων καὶ οὐ πλειόνων, ἐὰν μὴ δι' ἄλλων καὶ ἄλλων τὸ αὐτὸ συμπέρασμα γίνηται, οἷον τὸ E διὰ τε τῶν $A B$ καὶ διὰ τῶν $Γ Δ$, ἢ διὰ τῶν ^x $A B$ καὶ $B Γ$. πλείω γὰρ μέσα τῶν αὐτῶν οὐδὲν εἶναι κωλύει. Τούτων δ' ὄντων ^y οὐχ εἰς ἀλλὰ ² πλείους εἰσὶν οἱ συλλογισμοί. Ἡ πάλιν ὅταν ἐκάτερον τῶν $A B$ διὰ συλλογισμοῦ ληφθῇ, οἷον τὸ A διὰ τῶν $Δ E$

^r προσθῆις B . ^s προκείμενον C . ^t λαμβάνει C . ^v δ' om. $A.B$.
^w alterum ἴσων om. A . ^x $αβ$ καὶ $αγ$ καὶ $βγ$ C . ^y οὐχὶ C .

καὶ πάλιν τὸ Β διὰ τῶν Ζ Θ. Ἡ τὸ μὲν ἐπαγωγῇ, τὸ δὲ συλλογισμῶ. Ἄλλὰ καὶ οὕτως πλείους οἱ συλλογισμοί· πλείω γὰρ τὰ συμπεράσματά ἐστιν, οἷον τό τε Α καὶ τὸ Β καὶ τὸ Γ. Εἰ δ' οὖν μὴ πλείους ἀλλ' εἷς, οὕτω μὲν ἐνδέχεται ^z γενέσθαι διὰ πλειόνων τὸ αὐτὸ συμπέρασμα, ὡς δὲ τὸ Γ διὰ τῶν Α Β, ἀδύνατον. Ἐστω γὰρ τὸ Ε συμπεπερασμένον ³ ἐκ τῶν Α Β Γ Δ. Οὐκοῦν ἀνάγκη τι αὐτῶν ἄλλο πρὸς ^a ἄλλο εἰληφθαι, τὸ μὲν ὡς ὅλον τὸ δ' ὡς μέρος· τοῦτο γὰρ δέδεικται πρότερον, ὅτι ὄντος συλλογισμοῦ ἀναγκαῖον οὕτως τινὰς ἔχειν τῶν ὄρων. Ἐχέτω οὖν τὸ Α οὕτως πρὸς τὸ Β. Ἐστὶν ἄρα τι ἐξ αὐτῶν συμπέρασμα. Οὐκοῦν ἦτοι τὸ Ε ἢ ⁴ τῶν Γ Δ θάτερον ἢ ἄλλο τι παρὰ ταῦτα. Καὶ εἰ μὲν τὸ Ε, ἐκ τῶν Α Β ^b μόνον ἂν εἶη ὁ συλλογισμός. Τὰ δὲ Γ Δ εἰ μὲν ἔχει οὕτως ὥστ' εἶναι τὸ μὲν ὡς ὅλον τὸ δ' ὡς μέρος, ἔσται τι καὶ ἐξ ἐκείνων, καὶ ἦτοι τὸ Ε ἢ τῶν Α Β θάτερον ἢ ἄλλο τι παρὰ ταῦτα. Καὶ εἰ μὲν τὸ Ε ἢ τῶν Α Β θά- ⁵ τερον, ἢ πλείους ἔσονται οἱ συλλογισμοί, ἢ ὡς ἐνεδέχετο ταῦτὸ διὰ πλειόνων ὄρων περαίνεσθαι συμβαίνει· εἰ δ' ἄλλο τι παρὰ ταῦτα, ^c πλείους ἔσονται καὶ ἀσύναπτοι ^d οἱ συλλογισμοὶ πρὸς ἀλλήλους. Εἰ δὲ μὴ οὕτως ἔχοι τὸ Γ πρὸς τὸ Δ ὥστε ποιεῖν συλλογισμὸν, μάτην ἔσται εἰλημμένα, εἰ μὴ ἐπαγωγῆς ἢ κρύψεως ἢ τινος ἄλλου τῶν τοιούτων χάριν. Εἰ δ' ἐκ τῶν Α Β μὴ τὸ Ε ἀλλ' ἄλλο τι γίνεται συμπέ- ⁶ ρασμα, ἐκ δὲ τῶν Γ Δ ἢ ^e τούτων θάτερον ἢ ἄλλο παρὰ ταῦτα, πλείους τε οἱ συλλογισμοὶ γίνονται καὶ οὐ τοῦ ὑποκειμένου· ὑπέκειτο γὰρ εἶναι ^f τοῦ Ε τὸν συλλογισμὸν. Εἰ ⁷ δὲ μὴ γίνεται ἐκ τῶν Γ Δ μηδὲν συμπέρασμα, μάτην τε εἰληφθαι αὐτὰ συμβαίνει καὶ μὴ τοῦ ἐξ ἀρχῆς εἶναι τὸν συλλογισμὸν. Ὡστε φανερόν ὅτι πᾶσα ἀπόδειξις καὶ πᾶς συλλογισμὸς ἔσται διὰ τριῶν ὄρων ⁸ μόνον.

Τούτου δ' ὄντος φανεροῦ, δῆλον ὡς καὶ ἐκ δύο προτάσεων ⁸

^z γίνεσθαι C. ^a alterum ἄλλο om. pr. A.B. ^b μόνων C. ^c πλείους τε ἔσονται C. ^d οἱ om. A.B. ^e τοῦτο θάτ. B. ^f τοῦ] τὸ Α.
 ^ε μόνων C.

καὶ οὐ πλειόνων· οἱ γὰρ τρεῖς ὄροι δύο προτάσεις, εἰ μὴ προσλαμβάνοιτο, καθάπερ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς ⁱ ἐλέχθη, πρὸς 9 τὴν τελείωσιν τῶν συλλογισμῶν. Φανερόν οὖν ὡς ἐν ᾧ λόγῳ συλλογιστικῶ μὴ ἄρτιαί εἰσιν αἱ προτάσεις δι' ὧν γίνεται τὸ συμπέρασμα τὸ κύριον (ἓνια γὰρ τῶν ἄνωθεν συμπερασμάτων ἀναγκαῖον εἶναι προτάσεις), οὗτος ὁ λόγος ἢ οὐ συλλελόγισται ἢ πλείω τῶν ἀναγκαίων ἠρώτηκε πρὸς τὴν θέσιν.

10 Κατὰ μὲν οὖν τὰς κυρίας προτάσεις λαμβανομένων τῶν συλλογισμῶν, ἅπασ ἔσται συλλογισμὸς ἐκ προτάσεων μὲν ἀρτίων ἐξ ὄρων δὲ περιττῶν· ἐνὶ γὰρ πλείους οἱ ὄροι τῶν προτάσεων. Ἔσται δὲ καὶ τὰ συμπεράσματα ἡμίση τῶν 11 προτάσεων. Ὅταν δὲ διὰ προσυλλογισμῶν περαίνηται ἢ διὰ πλείονων μέσων μὴ συνεχῶν, οἷον τὸ Α Β διὰ τῶν Γ Δ, τὸ μὲν πλῆθος τῶν ὄρων ὡσαύτως ἐνὶ ὑπερέξει τὰς προτάσεις (ἢ γὰρ ἔξωθεν ἢ εἰς τὸ μέσον τεθήσεται ὁ παρεμπύπτων ὄρος· ἀμφοτέρως δὲ συμβαίνει ἐνὶ ἐλάττω εἶναι τὰ διαστήματα τῶν ὄρων), αἱ δὲ προτάσεις ἴσαι τοῖς διαστήμασιν· οὐ μέντοι ἀεὶ ^k αἱ μὲν ἄρτιαί ἔσονται οἱ δὲ περιττοί, ἀλλ' ἐναλλάξ, ὅταν μὲν αἱ προτάσεις ἄρτιαι, περιττοὶ οἱ ὄροι, ὅταν δ' οἱ ὄροι ἄρτιοι, περιτταὶ αἱ προτάσεις· ἅμα γὰρ τῷ ὄρῳ μία προστίθεται πρότασις, ἂν ὀποθενοῦν προστεθῇ ὁ 12 ὄρος. Ὡστ' ἐπεὶ αἱ μὲν ἄρτιαι οἱ δὲ περιττοὶ ἦσαν, ἀνάγκη παραλλάττειν τῆς αὐτῆς προσθέσεως γινομένης. Τὰ δὲ συμπεράσματα οὐκέτι τὴν αὐτὴν ἔξει τάξιν οὔτε πρὸς τοὺς ὄρους οὔτε πρὸς τὰς προτάσεις· ἐνὸς γὰρ ὄρου προστιθεμένου συμπεράσματα προστεθήσεται ἐνὶ ἐλάττω τῶν προϋπαρχόντων ὄρων· πρὸς μόνον γὰρ τὸν ἔσχατον οὐ ποιεῖ συμπέρασμα, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους πάντας, οἷον εἰ τῷ Α Β Γ πρόσκειται τὸ Δ, εὐθὺς καὶ συμπεράσματα δύο πρόσκειται, τό τε πρὸς 13 τὸ Α καὶ τὸ πρὸς τὸ Β. Ὅμοίως δὲ καπὶ τῶν ἄλλων. Κἂν εἰς τὸ μέσον δὲ παρεμπύπτῃ, τὸν αὐτὸν τρόπον· πρὸς ἓνα

ⁱ ἐλέχθη om. A.

^k αἱ μὲν om. A.

γὰρ μόνον οὐ ποιήσει συλλογισμόν. Ὡστε πολὺ πλείω τὰ συμπεράσματα καὶ τῶν ὄρων ἔσται καὶ τῶν προτάσεων.

Ἐπεὶ δ' ἔχομεν περὶ ὧν οἱ συλλογισμοί, ¹ καὶ ποῖον ἐν 26 ἐκάστῳ σχήματι καὶ ποσαχῶς δείκνυται, φανερόν ἡμῖν ἐστὶ καὶ ποῖον πρόβλημα χαλεπὸν καὶ ποῖον εὐεπιχείρητον· τὸ μὲν γὰρ ἐν πλείοσι σχήμασι καὶ διὰ πλειόνων ^m πτώσεων περαινόμενον ῥᾶον, τὸ δ' ἐν ἐλάττοσι καὶ δι' ἐλαττόνων δυσ-επιχειρητότερον. Τὸ μὲν οὖν καταφατικὸν τὸ καθόλου διὰ 2 τοῦ πρώτου σχήματος δείκνυται μόνου, καὶ διὰ τούτου μοναχῶς· τὸ δὲ στερητικὸν διὰ τε τοῦ πρώτου καὶ διὰ τοῦ μέσου, καὶ διὰ μὲν τοῦ πρώτου μοναχῶς, διὰ δὲ τοῦ μέσου διχῶς· τὸ δ' ἐν μέρει ⁿ καταφατικὸν διὰ τοῦ πρώτου καὶ διὰ τοῦ ἐσχάτου, μοναχῶς μὲν διὰ τοῦ πρώτου, τριχῶς δὲ διὰ τοῦ ἐσχάτου. Τὸ δὲ στερητικὸν τὸ κατὰ μέρος ἐν ἅπασι τοῖς σχή-3 μασι δείκνυται, πλὴν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἅπαξ, ἐν δὲ τῷ μέσῳ καὶ τῷ ἐσχάτῳ ἐν τῷ μὲν διχῶς ἐν τῷ δὲ τριχῶς. Φανερόν οὖν ὅτι ^o τὸ καθόλου κατηγορικὸν κατασκευάσαι μὲν χαλεπώτατον, ἀνασκευάσαι δὲ ῥᾶστον. Ὡς δ' ἐστὶν ἀναιροῦντι μὲν τὰ καθόλου τῶν ἐν μέρει ῥᾶω· καὶ γὰρ ἦν μηδενὶ καὶ ἦν τινὶ μὴ ὑπάρχει, ἀνήρηται· τούτων δὲ τὸ μὲν τινὶ μὴ ἐν ἅπασι τοῖς σχήμασι δείκνυται, τὸ δὲ μηδενὶ ἐν τοῖς δυσίν. Τὸν αὐ-4 τὸν δὲ τρόπον καπὶ τῶν στερητικῶν· καὶ γὰρ εἰ παντὶ καὶ εἰ τινὶ, ἀνήρηται τὸ ἐξ ἀρχῆς· τοῦτο δ' ἦν ἐν δύο σχήμασιν. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν μέρει μοναχῶς, ἢ παντὶ ἢ μηδενὶ δείξαντα ὑπάρχειν. Κατασκευάζοντι δὲ ῥᾶω τὰ ἐν μέρει· καὶ γὰρ ^p ἐν πλείοσι σχήμασι καὶ διὰ πλειόνων τρόπων. Ὡς τε 5 οὐ δεῖ λανθάνειν ὅτι ἀνασκευάσαι μὲν δι' ἀλλήλων ἔστι καὶ τὰ καθόλου διὰ τῶν ἐν μέρει καὶ ταῦτα διὰ τῶν καθόλου, κατασκευάσαι δ' οὐκ ἔστι διὰ τῶν κατὰ μέρος τὰ καθόλου, δι' ἐκείνων δὲ ταῦτ' ἔστιν. Ἀμα δὲ δῆλον ὅτι καὶ τὸ ἀνασκευάζειν ἐστὶ τοῦ κατασκευάζειν ῥᾶον.

Πῶς μὲν οὖν γίνεται πᾶς συλλογισμὸς καὶ διὰ πόσων 6

¹ καὶ ποῖον—ἡμῖν ἐστὶ om. A. ^m vocis πτώσεων litteras πτω corr. B.
ⁿ καταφατικὸν καὶ διὰ B. ^o τὸ om. A. ^p ἐν om. C.

ὄρων καὶ προτάσεων, καὶ πῶς ἔχουσῶν πρὸς ἀλλήλας, ἔτι δὲ ποῖον πρόβλημα ἐν ἐκάστῳ σχήματι καὶ ποῖον ἐν πλείοσι καὶ ποῖον ἐν ἐλάττοσι δείκνυται, δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων.

27 Πῶς δ' εὐπορήσομεν αὐτοὶ πρὸς τὸ τιθέμενον ἀεὶ συλλογισμῶν, καὶ διὰ ποίας ὁδοῦ ληψόμεθα τὰς περὶ ἕκαστον ἀρχάς, νῦν ἤδη λεκτέον· οὐ γὰρ μόνον ἴσως δεῖ τὴν γένεσιν θεωρεῖν τῶν συλλογισμῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν ἔχειν τοῦ ποιεῖν.

2 Ἐπάντων δὴ τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστὶ τοιαῦτα ὥστε κατὰ μηδενὸς ἄλλου κατηγορεῖσθαι ἀληθῶς καθόλου, οἷον Κλέων καὶ Καλλίας καὶ τὸ καθ' ἕκαστον καὶ αἰσθητόν, κατὰ δὲ τούτων ἄλλα (καὶ γὰρ ἄνθρωπος καὶ ζῷον ἐκάτερος τούτων ἐστί)· τὰ δ' αὐτὰ μὲν κατ' ἄλλων κατηγορεῖται, κατὰ δὲ τούτων ἄλλα πρότερον οὐ κατηγορεῖται· τὰ δὲ καὶ αὐτὰ ἄλλων καὶ αὐτῶν ἕτερα, οἷον ἄνθρωπος Καλλίου καὶ ἀνθρώ-
3 που ζῷον. Ὅτι μὲν οὖν ἕνια τῶν ὄντων κατ' οὐδενὸς πέφυκε λέγεσθαι, δῆλον· τῶν γὰρ αἰσθητῶν σχεδὸν ἕκαστόν ἐστι τοιοῦτον ὥστε μὴ κατηγορεῖσθαι ⁴κατὰ μηδενός, πλὴν ὡς κατὰ συμβεβηκός· φαμέν γὰρ ποτε τὸ λευκὸν ἐκείνο ¹Σω-
4 κράτην εἶναι καὶ τὸ προσιὸν Καλλίαν. Ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ τὸ ἄνω πορευομένοις ἴσταται ποτε, πάλιν ἐρουῦμεν· νῦν δ' ἔστω τοῦτο κείμενον. Κατὰ μὲν οὖν τούτων οὐκ ἔστιν ἀποδείξαι κατηγορούμενον ἕτερον, πλὴν εἰ μὴ κατὰ δόξαν, ἀλλὰ ταῦτα
5 κατ' ἄλλων· οὐδέ τὰ καθ' ἕκαστα κατ' ἄλλων, ἀλλ' ἕτερα ²κατ' ἐκείνων. Τὰ δὲ μεταξύ δῆλον ὡς ἀμφοτέρως ἐνδέχεται· καὶ γὰρ αὐτὰ κατ' ἄλλων καὶ ἄλλα κατὰ τούτων λεχθήσεται, καὶ σχεδὸν οἱ λόγοι καὶ αἱ σκέψεις ³εἰσὶ μάλιστα περὶ τούτων.

6 Δεῖ δὴ τὰς προτάσεις περὶ ἕκαστον οὕτως ἐκλαμβάνειν, ὑποθέμενον αὐτὸ πρῶτον καὶ τοὺς ὀρισμούς τε καὶ ὅσα ἴδια τοῦ πράγματός ἐστιν, εἶτα μετὰ τοῦτο ὅσα ἔπεται τῷ πράγματι, καὶ πάλιν οἷς τὸ πρᾶγμα ἀκολουθεῖ, καὶ ὅσα μὴ ἐν-

⁴ κατὰ om. A.

¹ σωκράτη B.

³ περὶ τούτων εἰσὶ μάλιστα C.

δέχεται αὐτῷ ὑπάρχειν. Οἷς δ' αὐτὸ μὴ ἐνδέχεται, οὐκ ἐκ-
ληπτέον διὰ τὸ ἀντιστρέφειν τὸ στερητικόν. Διαιρετέον δὲ ⁷
καὶ τῶν ἐπομένων ὅσα τε ἐν τῷ τί ἐστι καὶ ὅσα ὡς ἴδια καὶ
ὅσα ὡς συμβεβηκότα κατηγορεῖται, καὶ τούτων ποῖα δοξα-
στικῶς καὶ ποῖα κατ' ἀλήθειαν· ὅσῳ μὲν γὰρ ἂν πλειόνων
τοιούτων εὐπορῆ τις, θάττον ἐντεύξεται συμπεράσματι, ὅσῳ
δ' ^t ἂν ^v ἀληθεστέρων, μᾶλλον ἀποδείξει. Δεῖ δ' ἐκλέγειν μὴ ⁸
τὰ ἐπόμενα τινί, ἀλλ' ὅσα ὅλῳ τῷ πράγματι ἔπεται, οἷον
μὴ τί τινὶ ἀνθρώπῳ ἀλλὰ ^w τί παντὶ ἀνθρώπῳ ἔπεται· διὰ
γὰρ τῶν καθόλου προτάσεων ὁ συλλογισμός. ¹ Ἀδιορίστου
μὲν οὖν ὄντος ἄδηλον εἰ καθόλου ἢ πρότασις, διωρισμένου δὲ
φανερὸν. ² Ὁμοίως δ' ἐκλεκτέον καὶ οἷς αὐτὸ ἔπεται ὅλοις, ⁹
διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. Αὐτὸ δὲ τὸ ἐπόμενον οὐ ληπτέον
ὅλον ἔπεσθαι, λέγω δ' οἷον ἀνθρώπῳ πᾶν ζῶον ἢ μουσικῇ
πᾶσαν ἐπιστήμην, ἀλλὰ μόνον ἀπλῶς ἀκολουθεῖν, καθάπερ
καὶ προτεινόμεθα· καὶ γὰρ ἄχρηστον θάτερον καὶ ἀδύνατον,
οἷον πάντα ἀνθρώπον εἶναι πᾶν ζῶον ἢ δικαιοσύνην ἅπαν
ἀγαθόν. ³ Ἀλλ' ὧ ἔπεται, ἐπ' ἐκείνου τὸ παντὶ λέγεται.
⁴ Ὅταν δ' ὑπό τινος περιέχεται τὸ ὑποκείμενον ὧ τὰ ἐπόμενα ¹⁰
δεῖ λαβεῖν, τὰ μὲν τῷ καθόλου ἐπόμενα ἢ μὴ ἐπόμενα οὐκ
ἐκλεκτέον ἐν τούτοις (εἴληπται γὰρ ἐν ἐκείνοις· ὅσα γὰρ
ζῶῳ, καὶ ἀνθρώπῳ ἔπεται, καὶ ὅσα μὴ ὑπάρχει, ὡσαύτως),
τὰ δὲ περὶ ἕκαστον ἴδια ληπτέον· ἔστι γὰρ ἅττα τῷ εἶδει
ἴδια παρὰ τὸ γένος· ἀνάγκη γὰρ τοῖς ἑτέροις εἶδουσιν ἴδια
ἅττα ὑπάρχειν. Οὐδὲ δὴ τῷ καθόλου ἐκλεκτέον οἷς ἔπεται ¹¹
τὸ περιεχόμενον, οἷον ζῶῳ οἷς ἔπεται ἀνθρώπος· ἀνάγκη
γάρ, εἰ ἀνθρώπῳ ἀκολουθεῖ τὸ ζῶον, καὶ τούτοις ἅπασιν
ἀκολουθεῖν. Οἰκειότερα δὲ ταῦτα τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐκλο-
γῆς. Ληπτέον δὲ καὶ τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπόμενα καὶ οἷς ¹²
ἔπεται· τῶν γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προβλημάτων καὶ ὁ συλλο-
γισμὸς ἐκ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προτάσεων, ἢ πασῶν ἢ τινῶν·
ὁμοιον γὰρ ἐκάστου τὸ συμπέρασμα ταῖς ἀρχαῖς. ⁴ Ἐτι τὰ

^t ἂν om. C.^v ἀληθέστερον pr. B.^w τί τῷ παντὶ C.

πᾶσιν ἐπόμενα οὐκ ἐκλεκτέον· οὐ γὰρ ἔσται συλλογισμὸς ἐξ αὐτῶν. Δι' ἣν δ' αἰτίαν, ἐν τοῖς ἐπομένοις ἔσται δῆλον.

- 28 Κατασκευάζειν ^x μὲν οὖν βουλομένοις κατὰ τινος ὄλου τοῦ μὲν κατασκευαζομένου βλεπτέον εἰς τὰ ὑποκείμενα, καθ' ὧν αὐτὸ τυγχάνει λεγόμενον, οὗ δὲ δεῖ κατηγορεῖσθαι, ὅσα τούτῳ ἔπεται· ἂν γάρ τι τούτων ἢ ταυτόν, ἀνάγκη θάτερον ² θατέρῳ ὑπάρχειν. Ἦν δὲ μὴ ὅτι παντὶ ἀλλ' ὅτι τινί, οἷς ἔπεται ἐκάτερον· εἰ γάρ τι τούτων ταυτόν, ἀνάγκη τινὶ ὑπάρχειν. Ὅταν δὲ μηδενὶ δέῃ ὑπάρχειν, ᾧ μὲν οὐ δεῖ ὑπάρχειν, εἰς τὰ ἐπόμενα, ^y ὃ δὲ δεῖ μὴ ὑπάρχειν, εἰς ^a μὴ ^z ἐνδέχεται αὐτῷ παρεῖναι· ἢ ἀνάπαλιν, ᾧ μὲν δεῖ ^a μὴ ὑπάρχειν, ^a μὴ ἐνδέχεται αὐτῷ παρεῖναι, ὃ ^b δὲ μὴ ὑπάρχειν, εἰς τὰ ³ ἐπόμενα. Τούτων γὰρ ὄντων τῶν αὐτῶν ^c ὁποτέρων οὐδενὶ ἐνδέχεται θατέρῳ θάτερον ὑπάρχειν· γίνεται γὰρ ὅτε μὲν ὁ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι συλλογισμὸς, ὅτε δ' ὁ ἐν τῷ μέσῳ. Ἐὰν δὲ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, ᾧ ^d μὲν μὴ ὑπάρχειν, οἷς ἔπεται, ὃ δὲ μὴ ὑπάρχειν, ^a μὴ δυνατὸν αὐτῷ ὑπάρχειν· εἰ γάρ τι τούτων εἴη ταυτόν, ἀνάγκη τινὶ μὴ ὑπάρχειν. Μᾶλλον δ' ἴσως ὧδ' ἔσται τῶν λεγομένων ἕκαστον φανερόν.
- 4 Ἐστω γὰρ τὰ μὲν ἐπόμενα τῷ Α ἐφ' ὧν Β, οἷς δ' αὐτὸ ἔπεται, ἐφ' ὧν Γ, ^a δὲ μὴ ἐνδέχεται αὐτῷ ὑπάρχειν, ἐφ' ὧν Δ· πάλιν δὲ τῷ Ε τὰ μὲν ὑπάρχοντα, ἐφ' οἷς Ζ, οἷς δ' αὐτὸ ἔπεται, ἐφ' οἷς Η, ^a δὲ μὴ ἐνδέχεται αὐτῷ ὑπάρχειν, ⁵ ἐφ' οἷς Θ. Εἰ μὲν οὖν ^e ταυτό τι ἔσται τῶν Γ τινὶ τῶν Ζ, ἀνάγκη τὸ Α παντὶ τῷ Ε ὑπάρχειν· τὸ μὲν γὰρ Ζ παντὶ τῷ Ε, τῷ δὲ Γ παντὶ τῷ Α, ὥστε παντὶ τῷ Ε τὸ Α. Εἰ δὲ τὸ Γ καὶ τὸ Η ταυτόν, ἀνάγκη τινὶ τῶν Ε τὸ Α ὑπάρχειν· τῷ μὲν γὰρ Γ τὸ Α, τῷ δὲ Η τὸ Ε παντὶ ἀκολουθεῖ. Εἰ δὲ τὸ Ζ καὶ τὸ Δ ταυτόν, οὐδενὶ τῶν Ε τὸ Α ὑπάρξει ἐκ προσυλλογισμοῦ· ἐπεὶ γὰρ ἀντιστρέφει τὸ στερητικὸν καὶ τὸ Ζ τῷ Δ ταυτόν, οὐδενὶ τῶν Ζ ὑπάρξει τὸ Α,

^x μὲν om. A. ^y ὃ δὲ corr. A. ^z ἐνδέχεται A. ^a μὴ om. pr. B.
^b δὲ δεῖ μὴ C. ^c ὁποτέρων A.B. ^d μὲν μὴ] μὲν δεῖ corr. B. et pr. C.
^e ταυτόν C.

τὸ δὲ Ζ παντὶ τῷ Ε. Πάλιν εἰ τὸ Β καὶ τὸ Θ ταυτόν, οὐδενὶ τῶν Ε τὸ Α ὑπάρξει· τὸ γὰρ Β τῷ μὲν Α παντί, ^f τὸ δ' ἐφ' ᾧ τὸ Ε οὐδενὶ ὑπάρξει· ταυτό γὰρ ^g ἦν τῷ Θ, τὸ δὲ Θ οὐδενὶ τῶν Ε ὑπῆρχεν. Εἰ δὲ τὸ Δ καὶ τὸ Η ταυτόν, τὸ Α τινὶ τῶν Ε οὐχ ὑπάρξει· τῷ γὰρ Η οὐχ ^h ὑπάρξει, ὅτι οὐδὲ τῷ Δ· τὸ δὲ Η ἐστὶν ὑπὸ τὸ Ε, ὥστε τινὶ τῶν Ε οὐχ ὑπάρξει. Εἰ δὲ τῷ Η τὸ Β ταυτόν, ἀντεστραμμένος ἔσται ⁷ συλλογισμός· τὸ ⁱ μὲν γὰρ ^k Η τῷ Α ^l ὑπάρξει παντί (τὸ ^m γὰρ Β τῷ Α), τὸ δὲ Ε τῷ ⁿ Β (ταυτό γὰρ ἦν τῷ Η)· τὸ δὲ Α τῷ Ε παντὶ μὲν οὐκ ἀνάγκη ὑπάρχειν, τινὶ δ' ἀνάγκη διὰ τὸ ἀντιστρέφειν ^o τῇ καθόλου κατηγορίᾳ τὴν κατὰ μέρος.

Φανερόν οὖν ὅτι εἰς τὰ προειρημένα βλεπτόν ἐκατέρου ⁸ καθ' ἕκαστον πρόβλημα· διὰ τούτων γὰρ ἅπαντες οἱ συλλογισμοί. Δεῖ δὲ καὶ τῶν ἐπομένων, καὶ οἷς ἔπεται ἕκαστον, εἰς τὰ πρῶτα καὶ τὰ καθόλου μάλιστα βλέπειν, οἷον τοῦ μὲν Ε μᾶλλον εἰς τὸ Κ Ζ ἢ εἰς τὸ Ζ μόνον, τοῦ δὲ Α εἰς τὸ Κ Γ ἢ εἰς τὸ Γ μόνον. Εἰ μὲν γὰρ τῷ Κ Ζ ὑπάρχει τὸ Α, καὶ τῷ Ζ καὶ τῷ Ε ὑπάρχει· εἰ δὲ τούτῳ μὴ ἔπεται, ἐγχωρεῖ τῷ Ζ ἔπεσθαι. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐφ' ὧν αὐτὸ ἀκολουθεῖ σκεπτόν· εἰ μὲν γὰρ τοῖς πρώτοις, καὶ τοῖς ὑπ' ἐκείνα ἔπεται εἰ δὲ μὴ τούτοις, ἀλλὰ τοῖς ὑπὸ ταῦτα ἐγχωρεῖ.

Δῆλον δὲ καὶ ὅτι διὰ τῶν τριῶν ὄρων καὶ τῶν δύο προτά- ⁹ σεων ἢ σκέψις, καὶ διὰ τῶν προειρημένων σχημάτων οἱ συλλογισμοὶ πάντες. Δείκνυται γὰρ ὑπάρχειν μὲν παντὶ τῷ Ε τὸ Α, ὅταν τῶν Γ ^p καὶ Ζ ταυτόν τι ληφθῇ. Τοῦτο δ' ἔσται μέσον, ἄκρα δὲ τὸ Α καὶ Ε· γίνεται οὖν τὸ πρῶτον σχῆμα. Τινὶ δέ, ὅταν τὸ Γ καὶ τὸ Η ληφθῇ ταυτόν. Τοῦτο δὲ τὸ ¹⁰ ἔσχατον σχῆμα· μέσον γὰρ τὸ Η γίνεται. Μηδενὶ δέ, ὅταν τὸ Δ ^q καὶ Ζ ταυτόν. Οὕτω δὲ καὶ τὸ πρῶτον σχῆμα καὶ τὸ μέσον, ^r τὸ μὲν πρῶτον ὅτι οὐδενὶ τῷ Ζ ὑπάρχει τὸ Α, εἴπερ

^f τῷ δ' C. ^g ἦν τὸ Β. ^h ὑπάρξει τὸ α ὅτι C. ⁱ μὲν om. C.
^k η] ε A.C. ^l ὑπάρχει C. ^m τὸ μὲν γὰρ C. ⁿ β παντὶ ταυτό C.
^o τῇ καθόλου κατηγορίᾳ τὴν Β. ^p καὶ τῶν ζ C. ^q καὶ τὸ ζ C.
^r τὸ μὲν] καὶ τὸ μὲν C.

ἀντιστρέφει τὸ στερητικόν, τὸ δὲ **Z** παντὶ τῷ **E**, τὸ δὲ μέσον ὅτι τὸ **Δ** τῷ μὲν **A** οὐδενὶ τῷ δὲ **E** παντὶ ὑπάρχει. Τινὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν, ὅταν τὸ **Δ** καὶ **H** ταῦτόν ᾗ. Τοῦτο δὲ τὸ ἔσχατον σχῆμα· τὸ μὲν γὰρ **A** οὐδενὶ τῷ **H** ὑπάρξει, τὸ
 11 δὲ **E** παντὶ τῷ **H**. Φανερόν οὖν ὅτι διὰ τῶν προειρημένων σχημάτων οἱ συλλογισμοὶ πάντες, καὶ ὅτι οὐκ ἐκλεκτέον ὅσα πᾶσιν ἔπεται, διὰ τὸ μηδένα γίνεσθαι συλλογισμὸν ἐξ αὐτῶν. Κατασκευάζειν μὲν γὰρ ὅλως οὐκ ἦν ἐκ ^s τῶν ἐπομένων, ἀποστερεῖν δ' οὐκ ἐνδέχεται διὰ τοῦ πᾶσιν ἐπομένου· δεῖ γὰρ τῷ μὲν ὑπάρχειν τῷ δὲ μὴ ὑπάρχειν.

12 Φανερόν δὲ καὶ ὅτι αἱ ἄλλαι σκέψεις τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς ^t ἀχρεῖοι πρὸς τὸ ποιεῖν συλλογισμὸν, οἷον εἰ τὰ ἐπόμενα ἑκατέρῳ ταυτά ἐστίν, ἢ εἰ οἷς ἔπεται τὸ **A**, καὶ ^α μὴ ἐνδέχεται τῷ **E**, ἢ ὅσα πάλιν μὴ ἐγγωρεῖ ἑκατέρῳ ὑπάρχειν
 13 οὐ γὰρ γίνεται συλλογισμὸς διὰ τούτων. Εἰ μὲν γὰρ τὰ ἐπόμενα ταυτά, οἷον τὸ **B** καὶ τὸ **Z**, τὸ μέσον γίνεται σχῆμα κατηγορικὰς ἔχον τὰς προτάσεις· εἰ δ' οἷς ἔπεται τὸ **A**, καὶ ^α μὴ ἐνδέχεται τῷ **E**, οἷον τὸ **Γ** καὶ τὸ **Θ**, τὸ πρῶτον σχῆμα στερητικὴν ἔχον τὴν πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον πρότασιν. Εἰ δ' ὅσα μὴ ἐνδέχεται ἑκατέρῳ, οἷον τὸ **Δ** καὶ τὸ **Θ**, στερητικαὶ ἀμφότεραι αἱ προτάσεις, ἢ ἐν τῷ πρώτῳ ἢ ἐν τῷ μέσῳ σχήματι. Οὕτως δ' οὐδαμῶς συλλογισμός.

14 Δῆλον δὲ καὶ ^v ὅτι ὅποια ^w ταυτά ληπτέον ^x τὰ κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν, καὶ οὐχ ὅποια ἕτερα ἢ ἐναντία, πρῶτον μὲν ὅτι τοῦ μέσου χάριν ἢ ^y ἐπίβλεψις, τὸ δὲ μέσον οὐχ ἕτερον ἀλλὰ ταῦτόν δεῖ λαβεῖν. Εἶτα ἐν ὅσοις καὶ συμβαίνει γίνεσθαι συλλογισμὸν τῷ ληφθῆναι ἐναντία ἢ μὴ ἐνδεχόμενα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, εἰς τοὺς προειρημένους ^z ἅπαντα ἀναχθήσεται τρόπους, οἷον εἰ τὸ **B** καὶ τὸ **Z** ἐναντία ἢ μὴ ἐνδέχεται τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν· ἔσται μὲν γὰρ τούτων ληφθέντων συλλογισμὸς ὅτι οὐδενὶ τῶν **E** τὸ **A** ὑπάρχει, ἀλλ' οὐκ ἐξ αὐτῶν ἀλλ' ἐκ

^s τῶν πᾶσιν ἐπομένων **B**. ^t ἀχρεῖοι **C**. ^v ὅτι om. **A.B.C**.
^w ταυτά **A.B**. ^x τὰ om. corr. **C**. ^y ἐπίσκεψις **C**. ^z ἅπαν ἀναχθήσεται **B**, ἀπαναχθήσεται **A**.

τοῦ προειρημένου τρόπου· τὸ γὰρ Β τῷ μὲν Α παντὶ τῷ δὲ Ε οὐδενὶ ὑπάρξει, ὥστ' ἀνάγκη ^a ταῦτὸ εἶναι τὸ Β τινὶ τῶν Θ. Πάλιν εἰ τὸ Β ^b καὶ Η μὴ ^c ἐγχωρεῖ τῷ αὐτῷ παρ-
15 εἶναι, ὅτι τινὶ τῶν Ε οὐχ ὑπάρξει τὸ Α· ^d καὶ γὰρ οὕτως τὸ μέσον ἔσται σχῆμα· τὸ γὰρ Β τῷ μὲν Α παντὶ τῷ δὲ ^e Η οὐδενὶ ὑπάρξει, ὥστ' ἀνάγκη τὸ Β ταυτόν τινι εἶναι τῶν Θ. Τὸ γὰρ μὴ ἐνδέχασθαι τὸ Β καὶ τὸ Η τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν οὐδὲν διαφέρει ἢ τὸ Β τῶν Θ τινὶ ταυτόν εἶναι· πάντα γὰρ εἴληπται τὰ μὴ ἐνδεχόμενα τῷ Ε ὑπάρχειν.

Φανερόν μὲν οὖν ὅτι ἐξ αὐτῶν μὲν τούτων τῶν ἐπιβλέψω¹⁶ οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός, ^f εἰ δὲ τὸ Β καὶ τὸ Ζ ἐναντία, ταυτόν τινι εἶναι τὸ Β τῶν Θ καὶ τὸν συλλογισμὸν γίνεσθαι διὰ τούτων. Συμβαίνει δὴ τοῖς οὕτως ἐπισκοποῦσι ^g προσεπιβλέπειν ἄλλην ὁδὸν τῆς ἀναγκαίας διὰ τὸ λανθάνειν τὴν ταυτότητα τῶν Β καὶ τῶν Θ.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔχουσι καὶ οἱ εἰς τὸ ἀδύνατον ἄγον-
29 τες συλλογισμοὶ τοῖς δεικτικοῖς· ^h καὶ γὰρ οὗτοι γίνονται διὰ τῶν ἐπομένων καὶ οἷς ἔπεται ἐκάτερον. Καὶ ἡ αὐτὴ ⁱ ἐπιβλεψις ἐν ἀμφοῖν· ὁ γὰρ δείκνυται δεικτικῶς, καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου ἔστι συλλογίσασθαι διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων, καὶ ὁ διὰ τοῦ ἀδυνάτου, καὶ δεικτικῶς, οἷον ὅτι τὸ Α οὐδενὶ τῶν Ε ὑπάρχει. Κείσθω γὰρ τινὶ ὑπάρχειν· οὐκοῦν ἐπεὶ τὸ Β ² παντὶ τῷ Α, τὸ δὲ Α τινὶ τῶν Ε, τὸ Β τινὶ τῶν Ε ὑπάρξει· ἀλλ' οὐδενὶ ὑπῆρχεν. Πάλιν ὅτι τινὶ ὑπάρχει· εἰ γὰρ μηδενὶ τῶν Ε τὸ Α, τὸ δὲ Ε παντὶ τῷ Η, οὐδενὶ τῶν Η ὑπάρξει τὸ Α· ἀλλὰ παντὶ ὑπῆρχεν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων προβλημάτων· αἰεὶ γὰρ ἔσται καὶ ἐν ἅπασιν ἢ διὰ τοῦ ἀδυνάτου δείξις ἐκ τῶν ἐπομένων καὶ οἷς ἔπεται ἐκάτερον. Καὶ ³ καθ' ἕκαστον πρόβλημα ἢ αὐτὴ σκέψις δεικτικῶς τε βουλομένῳ συλλογίσασθαι καὶ εἰς ἀδύνατον ἀγαγεῖν· ἐκ γὰρ τῶν αὐτῶν ὄρων ἀμφότεροι αἱ ἀποδείξεις, οἷον εἰ δέδεικται μηδενὶ

^a ταυτόν C. ^b καὶ τὸ η C. ^c ἐγχωρῆι A. ^d καὶ γὰρ] καὶ γὰρ καὶ C. ^e η] ε pr. B. ^f εἰ δὲ] ἀνάγκη δὲ εἰ B. ^g προσεπιβλέπειν A.B. ^h γὰρ] γὰρ καὶ C. ⁱ ἐπίσκεψις ἐπ' C.

ὑπάρχειν τῷ **E** τὸ **A**, ὅτι συμβαίνει καὶ τὸ **B** τινὶ τῶν **E** ὑπάρχειν, ὅπερ ἀδύνατον· ἐὰν ληφθῆ τῷ μὲν **E** μηδενὶ τῷ δὲ **A** παντὶ ὑπάρχειν τὸ **B**, φανερόν ὅτι οὐδενὶ τῷ **E** τὸ **A** ὑπάρξει. Πάλιν εἰ δεικτικῶς συλλελόγισται τὸ **A** τῷ **E** μηδενὶ ὑπάρχειν, ὑποθεμένοις ὑπάρχειν ¹ τινὶ διὰ τοῦ ἀδυνά-
 4 του δειχθήσεται οὐδενὶ ὑπάρχον. Ὅμοίως δὲ καπὶ τῶν ἄλ-
 λων· ἐν ἅπασιν γὰρ ἀνάγκη κοινόν τινα λαβεῖν ὄρον ἄλλον
 τῶν ὑποκειμένων, πρὸς ὃν ἔσται τοῦ ψεύδους ὁ συλλογισμὸς,
 ὥστ' ἀντιστραφείσης ταύτης τῆς προτάσεως, τῆς δ' ἑτέρας
 ὁμοίως ἐχούσης, δεικτικὸς ἔσται ^m ὁ συλλογισμὸς διὰ τῶν αὐ-
 τῶν ὄρων. Διαφέρει γὰρ ὁ δεικτικὸς τοῦ εἰς τὸ ἀδύνατον,
 ὅτι ἐν μὲν τῷ δεικτικῷ κατ' ἀλήθειαν ἀμφοτέραι τίθενται αἱ
 προτάσεις, ἐν δὲ τῷ εἰς τὸ ἀδύνατον ψευδῶς ἢ μία.

5 Ταῦτα μὲν οὖν ἔσται μᾶλλον ⁿ φανερά διὰ τῶν ἐπομένων,
 ὅταν περὶ τοῦ ἀδυνάτου λέγωμεν· νῦν δὲ τοσοῦτον ἡμῖν ἔστω
 δῆλον, ὅτι εἰς ^o ταῦτα βλεπτέον δεικτικῶς τε βουλομένῳ συλ-
 λογίζεσθαι καὶ εἰς τὸ ἀδύνατον ἀγαγεῖν. Ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις
 συλλογισμοῖς τοῖς ἐξ ὑποθέσεως, οἷον ὅσοι κατὰ μετάληψιν
 ἢ κατὰ ποιότητα, ἐν τοῖς ὑποκειμένοις, οὐκ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς
 ἀλλ' ἐν τοῖς μεταλαμβανομένοις ἔσται ἡ σκέψις, ὁ δὲ τρόπος
 ὁ αὐτὸς τῆς ἐπιβλέψεως. Ἐπισκέψασθαι δὲ ^p δεῖ καὶ διελεῖν
 ποσαχῶς οἱ ἐξ ὑποθέσεως.

6 Δείκνυται μὲν οὖν ἕκαστον τῶν προβλημάτων οὕτως, ἔστι
 δὲ καὶ ἄλλον τρόπον ἔνια συλλογίσασθαι τούτων, οἷον τὰ
 καθόλου διὰ τῆς κατὰ μέρος ἐπιβλέψεως ἐξ ὑποθέσεως. Εἰ
 γὰρ τὰ **Γ** καὶ τὰ **Η** ταῦτά εἴη, μόνοις δὲ ληφθείη τοῖς **Η**
 τὸ **E** ὑπάρχειν, παντὶ ἂν τῷ **E** τὸ **A** ὑπάρχοι· καὶ πάλιν
 εἰ ^q τὰ **Δ** καὶ **Η** ταῦτά, ^r μόνων δὲ τῶν **Η** τὸ **E** κατηγο-
 7 ροῖτο, ὅτι οὐδενὶ τῶν **E** τὸ **A** ὑπάρξει. Φανερόν οὖν ὅτι καὶ
 οὕτως ἐπιβλεπτέον. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγ-
 καίων καὶ τῶν ἐνδεχομένων· ἢ γὰρ αὐτὴ σκέψις, καὶ διὰ τῶν
 αὐτῶν ὄρων ἔσται τῇ τάξει τοῦ **τ'** ἐνδέχασθαι καὶ τοῦ ὑπάρ-

¹ τινὶ om. A.C ^m prius ὁ om. C. ⁿ φανερώτερα C. ^o ταῦτά
 corr. C. ^p δεῖ om. A. ^q τὰ] τὸ A. ^r μόνων C.

χειν ὁ συλλογισμός. Δηπτέον δ' ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων καὶ τὰ μὴ ὑπάρχοντα δυνατὰ δ' ὑπάρχειν· δέδεικται γὰρ ὅτι καὶ διὰ τούτων γίνεται ὁ τοῦ ἐνδέχεσθαι συλλογισμός. Ὅμοίως δ' ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν.

Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων οὐ μόνον ὅτι ἐγχωρεῖ διὰ ταύτης τῆς ὁδοῦ γίνεσθαι πάντας τοὺς συλλογισμούς, ἀλλὰ καὶ ὅτι δι' ἄλλης ἀδύνατον. Ἄπας μὲν γὰρ συλλογισμὸς δέδεικται διὰ τινος τῶν προειρημένων σχημάτων γινόμενος, ταῦτα δ' οὐκ ἐγχωρεῖ δι' ἄλλων συσταθῆναι πλὴν διὰ τῶν ἐπομένων καὶ οἷς ἔπεται ἕκαστον· ἐκ τούτων γὰρ αἱ προτάσεις καὶ ἡ τοῦ μέσου λήψις, ὥστ' οὐδὲ συλλογισμὸν ἐγχωρεῖ γίνεσθαι δι' ἄλλων.

Ἡ μὲν οὖν ὁδὸς κατὰ πάντων ἢ αὐτῆ καὶ περὶ φιλοσοφίαν ³⁰ καὶ περὶ τέχνην ὅποιαν οὖν καὶ μάθημα· δεῖ γὰρ τὰ ὑπάρχοντα καὶ οἷς ὑπάρχει περὶ ^s ἕκαστον ἀθρεῖν, καὶ τούτων ὡς πλείστων εὐπορεῖν, καὶ ταῦτα διὰ τῶν τριῶν ὄρων σκοπεῖν, ἀνασκευάζοντα μὲν ὠδί, κατασκευάζοντα δὲ ὠδί, κατὰ μὲν ἀλήθειαν ἐκ τῶν κατ' ἀλήθειαν διαγεγραμμένων ὑπάρχειν, εἰς δὲ τοὺς διαλεκτικούς συλλογισμοὺς ἐκ τῶν κατὰ δόξαν προτάσεων. Αἱ δ' ἀρχαὶ τῶν συλλογισμῶν καθόλου μὲν ² εἴρηται, ὃν τρόπον τ' ἔχουσι καὶ ὃν τρόπον δεῖ θηρεῖν αὐτάς, ὅπως μὴ βλέπωμεν εἰς ^t ἅπαντα τὰ λεγόμενα, μηδ' εἰς ^v ταῦτα κατασκευάζοντες ^w καὶ ἀνασκευάζοντες, μηδὲ κατασκευάζοντές τε κατὰ παντὸς ἢ τινὸς καὶ ἀνασκευάζοντες ἀπὸ πάντων ἢ τινῶν, ἀλλ' εἰς ἐλάττω καὶ ὠρισμένα, καθ' ἕκαστον δὲ ἐκλέγειν τῶν ὄντων, οἷον περὶ ἀγαθοῦ ἢ ἐπιστήμης. Ἰδίαι ^x δὲ καθ' ἑκάστην εἰσὶν αἱ πλείσται. Διὸ τὰς μὲν ἀρχὰς τὰς ³ περὶ ἕκαστον ἐμπειρίας ἐστὶ παραδοῦναι. Λέγω δ' οἷον τὴν ^y ἀστρολογικὴν ^z μὲν ἐμπειρίαν ^a τῆς ^b ἀστρολογικῆς ἐπιστήμης· ληφθέντων γὰρ ἰκανῶς τῶν φαινομένων οὕτως εὐρέθησαν αἱ ἀστρολογικαὶ ἀποδείξεις. Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ ἄλλην

^s ἐκάτερον A.B.C. ^t πάντα C. ^v αὐτὰ A. ^w καὶ ἀνασκευάζοντες om. A. ^x δὲ καὶ καθ' B et pr. C. ^y ἀστρονομικὴν C. ^z μὲν om. C. ^a τῆ pr. C. ^b ἀστρολογικῆ ἐπιστήμη A.C.

4 ὅποιαν οὖν ἔχει τέχνην τε καὶ ἐπιστήμην. Ὡστ' ἐὰν ληφθῇ τὰ ὑπάρχοντα περὶ ἕκαστον, ἡμέτερον ἤδη τὰς ἀποδείξεις ἐτοιμῶς ἐμφανίζειν. Εἰ γὰρ μηδὲν κατὰ τὴν ἱστορίαν παραλειφθεῖ τῶν ἀληθῶς ὑπαρχόντων τοῖς πράγμασιν, ἔξομεν περὶ ἅπαντος οὐ μὲν ἔστιν ἀπόδειξις, ταύτην εὐρεῖν καὶ ἀποδεικνύειν, οὐ δὲ μὴ πέφυκεν ἀπόδειξις, τοῦτο ποιεῖν φανερόν.

5 Καθόλου μὲν οὖν, ὃν δεῖ τρόπον τὰς προτάσεις ἐκλέγειν, εἴρηται σχεδόν· δι' ἀκριβείας δὲ διεληλύθαμεν ἐν τῇ πραγματεία τῇ περὶ τὴν διαλεκτικὴν.

31 Ὅτι δ' ἡ διὰ τῶν γενῶν διαίρεσις μικρόν τι μῦρον ἔστι τῆς εἰρημένης μεθόδου, ῥάδιον ἰδεῖν· ἔστι γὰρ ἡ διαίρεσις οἷον ἀσθενῆς συλλογισμός· ὃ μὲν γὰρ δεῖ δεῖξαι αἰτεῖται, συλλογίζεται δ' αἰεὶ τι τῶν ἄνωθεν. Πρῶτον δ' αὐτὸ τοῦτο ἐλελήθει τοὺς χρωμένους αὐτῇ πάντας, καὶ πείθειν ἐπεχείρουν ὡς ὄντος δυνατοῦ περὶ οὐσίας ἀπόδειξιν γίνεσθαι καὶ τοῦ τί ἐστίν. Ὡστ' οὔτε ὃ τι ἐνδέχεται συλλογίσασθαι διαιρούμενοι ^c συνέσαν, οὔτε ὅτι οὕτως ἐνεδέχεται ὥσπερ εἰρήκαμεν. Ἐν μὲν οὖν ταῖς ἀποδείξεσιν, ὅταν ^d δέη τι συλλογίσασθαι ὑπάρχειν, δεῖ τὸ μέσον, δι' οὗ γίνεται ὁ συλλογισμός, καὶ ἦττον αἰεὶ εἶναι καὶ μὴ καθόλου τοῦ πρώτου τῶν ἄκρων· ἡ δὲ διαίρεσις τὸναντίον βούλεται· τὸ γὰρ καθόλου λαμβάνει μέσον. Ἐστω γὰρ ζῶον μὲν ἐφ' οὗ Α, τὸ δὲ θνητὸν ἐφ' οὗ Β, καὶ ἀθάνατον ἐφ' οὗ Γ, ὃ δ' ἄνθρωπος, οὗ τὸν λόγον δεῖ λαβεῖν, ἐφ' οὗ τὸ Δ. Ἄπαν δὴ ζῶον λαμβάνει ἢ θνητὸν ἢ ἀθάνατον· τοῦτο δ' ἐστίν, ὃ ἂν ἢ Α, ἅπαν εἶναι ἢ Β ἢ Γ.

3 Πάλιν τὸν ἄνθρωπον αἰεὶ διαιρούμενος τίθεται ζῶον εἶναι, ὥστε κατὰ τοῦ Δ τὸ Α λαμβάνει ὑπάρχειν. Ὁ μὲν οὖν συλλογισμός ἐστίν ὅτι τὸ Δ ἢ Β ἢ Γ ἅπαν ἔσται, ὥστε τὸν ἄνθρωπον ἢ θνητὸν μὲν ἢ ἀθάνατον ἀναγκαῖον εἶναι, ζῶον θνητὸν δὲ οὐκ ἀναγκαῖον, ἀλλ' αἰτεῖται· τοῦτο δ' ἦν ὃ ⁴ ἔδει συλλογίσασθαι. Καὶ πάλιν θέμενος τὸ μὲν Α ζῶον θνητὸν, ἐφ' οὗ δὲ τὸ Β ὑπόπουν, ἐφ' οὗ δὲ τὸ Γ ἄπουν, τὸν

^c συνέσαν C.

^d δέηται A.B.C.

δ' ἄνθρωπον τὸ Δ, ὡσαύτως λαμβάνει τὸ μὲν Α ἥτοι ἐν τῷ Β ἢ ἐν τῷ Γ εἶναι (ἅπαν γὰρ ζῶον θνητὸν ἢ ὑπόπουν ἢ ἄπουν ἐστί), κατὰ δὲ ^a τοῦ Δ τὸ Α (τὸν γὰρ ἄνθρωπον ζῶον θνητὸν εἶναι ἔλαβεν)· ὥστ' ὑπόπουν μὲν ἢ ἄπουν εἶναι ζῶον ἀνάγκη τὸν ἄνθρωπον, ὑπόπουν δ' οὐκ ἀνάγκη, ἀλλὰ λαμβάνει· τοῦτο δ' ἦν ὃ ἔδει πάλιν δεῖξαι. ^b Καὶ τοῦτον ^c δὴ τὸν τρόπον αἰεὶ διαιρουμένοις τὸ μὲν καθόλου συμβαίνει αὐτοῖς μέσον λαμβάνειν, καθ' οὗ ^d δ' ἔδει δεῖξαι καὶ τὰς διαφορὰς ἄκρα. Τέλος δέ, ὅτι τοῦτ' ἐστὶν ἄνθρωπος ἢ ὃ τι ποτ' ἂν ἦ τὸ ζητούμενον, οὐδὲν λέγουσι σαφές, ὥστ' ἀναγκαῖον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν ἄλλην ὁδὸν ποιοῦνται πᾶσαν, οὐδὲ τὰς ἐνδεχομένας εὐπορίας ὑπολαμβάνοντες ὑπάρχειν. Φανε-6 ρὸν δ' ὅτι οὐτ' ἀνασκευάσαι ταύτη τῇ μεθόδῳ ἐστὶν, οὔτε περὶ συμβεβηκότος ἢ ἰδίου συλλογίσασθαι, οὔτε περὶ γένους, οὔτ' ἐν οἷς ἀγνοεῖται τὸ πότερον ^e ὦδε ^f ἢ ὦδε ἔχει, οἷον ἄρ' ἢ διάμετρος ^g ἀσύμμετρος. Ἐὰν γὰρ λάβῃ ὅτι ἅπαν μῆκος ἢ σύμμετρον ἢ ἀσύμμετρον, ἢ δὲ διάμετρος μῆκος, συλλελόγισται ὅτι ἀσύμμετρος ἢ σύμμετρος ἢ διάμετρος. Εἰ δὲ λήψεται ἀσύμμετρον, ὃ ἔδει συλλογίσασθαι, λήψε-7 ται. Οὐκ ἄρα ἐστὶ δεῖξαι· ἢ μὲν γὰρ ὁδὸς αὕτη, διὰ ταύτης δ' οὐκ ^h ἐστὶν. ⁱ Τὸ ἀσύμμετρον ἢ σύμμετρον ἐφ' οὗ Α, μῆκος ^k Β, διάμετρος ^l Γ. Φανερόν οὖν ὅτι οὔτε πρὸς πᾶσαν σκέψιν ἀρμόζει τῆς ζητήσεως ὁ τρόπος, οὔτ' ἐν οἷς μάλιστα δοκεῖ πρέπειν, ἐν τούτοις ἐστὶ χρήσιμος.

¹ Ἐκ τίνων μὲν οὖν αἱ ἀποδείξεις γίνονται καὶ πῶς, καὶ εἰς ὅποια βλεπτέον καθ' ἕκαστον πρόβλημα, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων· πῶς δ' ἀνάξομεν τοὺς συλλογισμοὺς εἰς τὰ προ-32 εἰρημένα σχήματα, λεκτέον ἂν εἴη μετὰ ταῦτα· λοιπὸν γὰρ ἔτι ^m τοῦτο τῆς σκέψεως. Εἰ γὰρ τὴν τε γένεσιν τῶν συλλογισμῶν θεωροῖμεν καὶ τοῦ εὐρίσκειν ἔχοιμεν δύναμιν, ἔτι

^a τοῦ] τὸ Α. ^b καὶ om. Β. ^c δὲ C. ^d δ' ἔδει] δὲ δεῖ C, δὲ Β.
^e ὦδι Β, ὅτι ὦδε Α. ^f ἢ ὦδε om. Α. ^g ἀσύμμετρος ἢ σύμμετρος.
^h ἐστὶν] ἐστὶ δεῖξαι C. ⁱ τὸ σύμμετρον ἢ ἀσύμμετρον C.
^k Β] ἐφ' οὗ Β C. ^l γ] ἐφ' οὗ γ, α β γ C. ^m τοῦτο τὸ τῆς Α.Β. et pr. C.

δὲ τοὺς γεγενημένους ἀναλύοιμεν εἰς τὰ προειρημένα σχήματα, τέλος ἂν ἔχοι ἢ ἐξ ἀρχῆς πρόθεσις. Συμβήσεται δ' ἅμα καὶ τὰ πρότερον εἰρημένα ἐπιβεβαιουῖσθαι καὶ φανερώτερα εἶναι, ὅτι οὕτως ἔχει, διὰ τῶν νῦν λεχθησομένων· δεῖ γὰρ πᾶν τὸ ἀληθὲς αὐτὸ ἐαυτῷ ὁμολογούμενον εἶναι πάντη.

- 3 Πρῶτον μὲν οὖν δεῖ πειρᾶσθαι τὰς δύο προτάσεις ἐκλαμβάνειν τοῦ συλλογισμοῦ (ⁿ ῥᾶον γὰρ εἰς τὰ μείζω διελεῖν ἢ τὰ ἐλάττω, μείζω δὲ τὰ συγκείμενα ἢ ἐξ ^o ὦν), εἶτα σκοπεῖν ποτέρα ἐν ὅλῳ καὶ ποτέρα ἐν μέρει, καὶ εἰ μὴ ἄμφω εἰλημ-
4 μέναι εἶεν, αὐτὸν ^p τιθέντα τὴν ἑτέραν. Ἐνίοτε γὰρ τὴν καθόλου προτείναντες τὴν ἐν ταύτῃ οὐ λαμβάνουσιν, οὔτε ^q γράφοντες οὔτ' ἐρωτῶντες· ἢ ταύτας μὲν προτείνουσι, δι' ὧν δ' αὐταὶ περαίνονται, παραλείπουσιν, ἄλλα δὲ μάτην ἐρω-
5 τῶσιν. Σκεπτέον οὖν εἴ τι περιέργον εἴληπται καὶ τι τῶν ἀναγκαίων παραλέλειπται, καὶ τὸ μὲν θετέον τὸ δ' ἀφαιρετέον, ἕως ἂν ἔλθῃ τις εἰς τὰς δύο προτάσεις· ἄνευ γὰρ τούτων οὐκ ἔστιν ^r ἀγαγεῖν τοὺς οὕτως ἠρωτημένους λόγους.
- 6 Ἐνίων μὲν οὖν ῥᾶδιον ἰδεῖν τὸ ἐνδεές, ἔνιοι δὲ λανθάνουσι καὶ δοκοῦσι συλλογίζεσθαι διὰ τὸ ἀναγκαῖόν τι συμβαίνειν ἐκ τῶν κειμένων, οἷον εἰ ληφθεῖη μὴ οὐσίας ἀναιρουμένης ^s μὴ ἀναιρεῖσθαι οὐσίαν, ἐξ ὧν δ' ἐστὶν ἀναιρουμένων, καὶ τὸ ἐκ τούτων φθείρεσθαι· τούτων γὰρ τεθέντων ἀναγκαῖον μὲν τὸ οὐσίας μέρος εἶναι οὐσίαν, οὐ μὴν συλλελόγισται διὰ τῶν εἰ-
7 λημμένων, ἀλλ' ἐλλείπουσι προτάσεις. Πάλιν εἰ ἀνθρώπου ὄντος ἀνάγκη ζῶν εἶναι καὶ ζῶου οὐσίαν, ἀνθρώπου ὄντος ἀνάγκη οὐσίαν εἶναι· ἀλλ' οὕτω συλλελόγισται· οὐ γὰρ ἔχουσιν αἱ προτάσεις ὡς εἶπομεν. Ἀπατώμεθα δ' ἐν τοῖς τοιούτοις διὰ τὸ ἀναγκαῖόν τι συμβαίνειν ἐκ τῶν κειμένων,
8 ὅτι καὶ ὁ συλλογισμὸς ^t ἀναγκαῖόν ἐστιν. Ἐπὶ πλεόν δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἢ ὁ συλλογισμὸς· ὁ μὲν γὰρ συλλογισμὸς πᾶς ^v ἀναγκαῖον, τὸ δ' ἀναγκαῖον οὐ πᾶν συλλογισμὸς. Ὡστ'

ⁿ ῥᾶιω A.B.C. ^o ὦν] ὦν σύγκειται corr. A. ^p τιθέναι C. for-
tasse corr. ^q τε γράφοντες—περαίνονται rc. supra lituram A. ^r ἀνα-
γαγεῖν B. ^s μὴ] οὐκ C. ^t ἀναγκαῖός C. ^v ἀναγκαῖος C.

οὐκ εἴ τι συμβαίνει τεθέντων τινῶν, πειρατέον ἀνάγειν εὐθύς, ἀλλὰ πρῶτον ληπτέον τὰς δύο προτάσεις, εἴθ' οὕτω διαιρετέον εἰς τοὺς ὅρους, μέσον δὲ θετέον ^w τῶν ὄρων τὸν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσι λεγόμενον· ἀνάγκη γὰρ τὸ μέσον ἐν ἀμφοτέραις ὑπάρχειν ἐν ἅπασιν τοῖς σχήμασιν. Ἐὰν μὲν οὖν κατηγορῆ καὶ κατηγορηῖται τὸ μέσον, ἢ αὐτὸ μὲν κατηγορῆ, ἄλλο δ' ἐκείνου ἀπαρνήται, τὸ πρῶτον ἔσται σχῆμα· εἰ δὲ καὶ ^xκατηγορῆ καὶ ἀπαρνήται ἀπὸ τινος, τὸ μέσον· εἰ δ' ἄλλα ἐκείνου κατηγορηῖται, ἢ τὸ μὲν ^yἀπαρνήται τὸ δὲ κατηγορηῖται, τὸ ἔσχατον. Οὕτω γὰρ εἶχεν ἐν ἐκάστῳ σχήματι τὸ μέσον. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ μὴ καθόλου ὡσιν ¹⁰ αἱ προτάσεις· ὁ γὰρ αὐτὸς διορισμὸς τοῦ μέσου. Φανερόν οὖν ὡς ἐν ᾧ λόγῳ μὴ ^zλέγεται ^a ταῦτὸ πλεονάκεις, ὅτι οὐ γίνεται συλλογισμὸς· οὐ γὰρ εἴληπται μέσον. Ἐπεὶ δ' ἔχομεν ποῖον ἐν ἐκάστῳ σχήματι περαίνεται τῶν προβλημάτων, καὶ ἐν τίνι τὸ καθόλου καὶ ἐν ποίῳ τὸ ἐν μέρει, φανερόν ὡς οὐκ εἰς ἅπαντα τὰ σχήματα βλεπτέον, ἀλλ' ἐκάστου προβλήματος εἰς τὸ οἰκείον. Ὅσα δ' ἐν πλείοσι περαίνεται, τῇ τοῦ μέσου θέσει γνωριούμεν τὸ σχῆμα.

Πολλάκις μὲν οὖν ἀπατάσθαι συμβαίνει περὶ τοὺς συλλο- ³³ γισμοὺς διὰ τὸ ἀναγκαῖον, ὡσπερ εἴρηται πρότερον, ἐνίοτε δὲ παρὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς ^b τῶν ὄρων θέσεως· ὅπερ οὐ χρῆλανθάνειν ἡμᾶς. Οἷον εἰ τὸ Α κατὰ τοῦ Β λέγεται καὶ τὸ Β κατὰ τοῦ Γ· δόξειε γὰρ ἂν οὕτως ἐχόντων τῶν ὄρων εἶναι συλλογισμὸς, οὐ γίνεται δ' οὕτ' ἀναγκαῖον οὐδὲν οὔτε συλλογισμὸς. Ἐστω γὰρ ἐφ' ᾧ ^c Α τὸ αἰεὶ εἶναι, ἐφ' ᾧ δὲ Β διανοητὸς Ἄριστομένης, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Γ Ἄριστομένης. Ἀλη- ² θὲς δὴ τὸ Α τῷ Β ὑπάρχειν· αἰεὶ γὰρ ἐστὶ διανοητὸς Ἄριστομένης. Ἀλλὰ καὶ τὸ Β τῷ Γ· ὁ γὰρ Ἄριστομένης ἐστὶ διανοητὸς Ἄριστομένης. Τὸ δ' Α τῷ Γ οὐχ ὑπάρχει· φθαρτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Ἄριστομένης. ^d Οὐκ ἄρα ἐγένετο

^w τῶν ὄρων] τὸν ὄρον C. ^x κατηγοροίη A.B.C. ^y ἀπαρνήσαι A.
^z λέγεται A.C. ^a ταῦτὸν C. ^b θέσεως τῶν ὄρων C. ^c Α] τὸ α Α.
^d οὐ γὰρ B.C.

συλλογισμὸς οὕτως ἐχόντων τῶν ὄρων, ἀλλ' ἔδει καθόλου τὴν *A B* ληφθῆναι πρότασιν. Τοῦτο δὲ ψεῦδος, τὸ ἀξιούν πάντα τὸν διανοητὸν ^e Ἀριστομένην αἰεὶ εἶναι, φθαρτοῦ ὄντος ³ Ἀριστομένους. Πάλιν ἔστω τὸ μὲν ἐφ' ᾧ *Γ* Μίκαλος, τὸ δ' ἐφ' ᾧ *B* μουσικὸς Μίκαλος, ἐφ' ᾧ δὲ τὸ *A* τὸ φθείρεσθαι αὔριον. Ἀληθὲς δὴ τὸ *B* τοῦ *Γ* κατηγορεῖν· ὁ γὰρ Μίκαλός ἐστι μουσικὸς Μίκαλος. Ἀλλὰ καὶ τὸ *A* τοῦ *B* φθείροιτο γὰρ ἂν αὔριον μουσικὸς Μίκαλος. Τὸ δὲ γε *A* τοῦ *Γ* ψεῦδος. Τοῦτο δὴ ταῦτόν ἐστι τῷ πρότερον· οὐ γὰρ ἀληθὲς καθόλου, Μίκαλος μουσικὸς ὅτι φθείρεται αὔριον· τούτου δὲ μὴ ληφθέντος οὐκ ἦν συλλογισμὸς.

Αὕτη μὲν οὖν ἡ ἀπάτη γίνεται ἐν τῷ παρὰ μικρόν· ὡς γὰρ οὐδὲν διαφέρει εἰπεῖν τόδε τῷδε ὑπάρχειν ἢ τόδε τῷδε ³⁴ παντὶ ὑπάρχειν, συγχωροῦμεν. Πολλάκις δὲ διαψεύδεσθαι συμπεσεῖται παρὰ τὸ μὴ καλῶς ἐκτίθεσθαι τοὺς κατὰ τὴν πρότασιν ὄρους, οἷον εἰ τὸ μὲν *A* εἴη ὑγία, τὸ δ' ἐφ' ᾧ *B* νόσος, ἐφ' ᾧ ^f δὲ *Γ* ἄνθρωπος. Ἀληθὲς γὰρ εἰπεῖν ὅτι τὸ *A* οὐδενὶ τῷ *B* ἐνδέχεται ὑπάρχειν (οὐδεμιᾷ γὰρ νόσῳ ὑγία ὑπάρχει), καὶ πάλιν ὅτι τὸ *B* παντὶ τῷ *Γ* ὑπάρχει (πᾶς γὰρ ² ἄνθρωπος δεκτικὸς νόσου). Δόξειεν ἂν οὖν συμβαίνειν μηδενὶ ἀνθρώπῳ ἐνδέχεσθαι ὑγίαν ὑπάρχειν. Τούτου δ' αἴτιον τὸ μὴ καλῶς ἐκκείσθαι τοὺς ὄρους κατὰ τὴν λέξιν, ἐπεὶ μεταληφθέντων τῶν κατὰ τὰς ἕξεις οὐκ ἔσται συλλογισμὸς, οἷον ἀντὶ μὲν τῆς ὑγείας εἰ τεθείη τὸ ὑγιαῖνον, ἀντὶ δὲ τῆς νόσου τὸ νοσοῦν. Οὐ γὰρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὡς οὐκ ἐνδέχεται τῷ νο- ³ σοῦντι τὸ ὑγιαίνειν ὑπάρξαι. Τούτου δὲ μὴ ληφθέντος οὐ γίνεται συλλογισμὸς, εἰ μὴ τοῦ ἐνδέχεσθαι τοῦτο δ' οὐκ ἀδύνατον· ἐνδέχεται γὰρ μηδενὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχειν ὑγίαν. Πάλιν ἐπὶ τοῦ μέσου σχήματος ὁμοίως ἔσται τὸ ψεῦδος· τὴν γὰρ ὑγίαν νόσῳ μὲν οὐδεμιᾷ ἀνθρώπῳ δὲ παντὶ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, ὥστ' οὐδενὶ ἀνθρώπῳ νόσον. Ἐν δὲ ^g τῷ τρίτῳ σχήματι κατὰ τὸ ἐνδέχεσθαι συμβαίνει τὸ ψεῦδος.

^e ἀριστομένη *B*.^f δὲ *om. B*.^g τῷ *om. pr. A*.

Καὶ γὰρ ὑγίειαν καὶ νόσον καὶ ἐπιστήμην καὶ ἄγνοιαν καὶ ὅλως τὰ ἐναντία τῷ αὐτῷ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, ἀλλήλοις δ' ἀδύνατον. Τοῦτο δ' ἡ ἀνομολογούμενον τοῖς προειρημένοις· ὅτε γὰρ τῷ αὐτῷ πλείω ἐνεδέχεται ὑπάρχειν, ἐνεδέχεται καὶ ἀλλήλοις.

Φανερόν οὖν ὅτι ἐν ἅπασιν τούτοις ἡ ἀπάτη γίνεται παρὰ τὴν τῶν ὄρων ἔκθεσιν· μεταληφθέντων γὰρ τῶν κατὰ τὰς ἕξεις οὐδὲν γίνεται ψεῦδος. Δῆλον οὖν ὅτι κατὰ τὰς τοιαύτας προτάσεις αἰεὶ τὸ κατὰ τὴν ἕξιν ἀντὶ τῆς ἕξως μεταληπτόν καὶ θετέον ὄρον.

Οὐ δεῖ δὲ τοὺς ὄρους αἰεὶ ζητεῖν ὀνόματι ἐκτίθεσθαι· πολ- 35
λάκις γὰρ ἔσονται λόγοι οἷς οὐ κείται ὄνομα. Διὸ χαλεπὸν ἀνάγειν τοὺς τοιοῦτους συλλογισμούς. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπατάσθαι συμβήσεται διὰ τὴν τοιαύτην ζήτησιν, οἷον ὅτι τῶν ἀμέσων ἐστὶ συλλογισμός. Ἔστω τὸ Α δύο ὀρθαί, ἰτὸ ἐφ' ᾧ Β τρίγωνον, ἐφ' ᾧ^k δὲ Γ ἰσοσκελές. Τῷ μὲν οὖν Γ ὑπάρ- 2
χει τὸ Α διὰ τὸ Β, τῷ δὲ Β οὐκέτι δι' ἄλλο· καθ' αὐτὸ γὰρ τὸ τρίγωνον ἔχει δύο ὀρθάς, ὥστ' οὐκ ἔσται μέσον τοῦ Α Β¹ ἀποδεικτοῦ ὄντος. Φανερόν^m γὰρ ὅτι τὸ μέσον οὐχ οὕτως αἰεὶ ληπτέον ὡς τόδε τι, ἀλλ' ἐνίοτε λόγον, ὅπερ συμβαίνει κατὰ τὸν λεχθέντος.

Τὸ δὲ ὑπάρχειν τὸ πρῶτονⁿ τῷ μέσῳ καὶ τοῦτο τῷ ἄκρῳ 36
οὐ δεῖ λαμβάνειν ὡς αἰεὶ κατηγορηθησομένων ἀλλήλων ἢ ὁμοίως τό τε πρῶτον τοῦ μέσου καὶ τοῦτο τοῦ ἐσχάτου. Καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν δ' ὡσαύτως. Ἄλλ' ὅσαχῶς τὸ εἶναι λέγεται καὶ τὸ ἀληθές εἰπεῖν αὐτὸ τοῦτο, τοσανταχῶς οἶεσθαι χρὴ σημαίνειν καὶ τὸ ὑπάρχειν. Οἷον ὅτι τῶν ἐναντίων ἐστὶ 2
μία ἐπιστήμη. Ἔστω γὰρ τὸ Α τὸ μίαν εἶναι ἐπιστήμην, ὁ τὰ Ρ ἐναντία ἀλλήλοις ἐφ' οὗ Β. Τὸ δὲ Α τῷ Β ὑπάρχει οὐχ ὡς τὰ ἐναντία, τὸ μίαν εἶναι αὐτῶν ἐπιστήμην, ἀλλ' ὅτι ἀληθές εἰπεῖν κατ' αὐτῶν μίαν εἶναι αὐτῶν ἐπιστήμην.

^h ἂν ὀμολογούμενον Β. ⁱ τὸ δ' ἐφ' C. ^k δὲ τὸ γ Α. ^l ἀπο-
δεικτικοῦ Α.Β.С. ^m γὰρ] οὖν corr. C. ⁿ τὸ μέσον pr. Β. ^o τὰ]
τὰ δ' corr. Α. Ρ ἐναντία τοῖς ἀλλήλοις Α.Β.

3 Συμβαίνει δ' ὅτε μὲν ἐπὶ τοῦ μέσου τὸ πρῶτον λέγεσθαι, τὸ δὲ μέσον ἐπὶ τοῦ τρίτου μὴ λέγεσθαι, οἷον εἰ ἡ σοφία ἔστιν ἐπιστήμη, τοῦ δ' ἀγαθοῦ ἔστιν ἡ σοφία, συμπέρασμα ὅτι τοῦ ἀγαθοῦ ἔστιν ἐπιστήμη· τὸ μὲν δὲ ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη, ἡ δὲ σοφία ἔστιν ἐπιστήμη. Ὅτε δὲ τὸ μὲν μέσον ἐπὶ τοῦ τρίτου λέγεται, τὸ δὲ πρῶτον ἐπὶ τοῦ μέσου οὐ λέγεται, οἷον εἰ τοῦ ποιοῦ παντός ἐστιν ἐπιστήμη ἢ ἐναντίου, τὸ δ' ἀγαθὸν καὶ ἐναντίον καὶ ποιόν, συμπέρασμα μὲν ὅτι τοῦ ἀγαθοῦ ἔστιν ἐπιστήμη, οὐκ ἔστι δὲ τὸ ἀγαθὸν ἐπιστήμη οὐδὲ τὸ ποιόν οὐδὲ τὸ ἐναντίον, ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν
4 ταῦτα. Ἔστι δὲ ἴ ὅτε μήτε τὸ πρῶτον κατὰ ὁ τοῦ μέσου μήτε τοῦτο κατὰ τοῦ τρίτου, τοῦ πρώτου κατὰ τοῦ τρίτου ὅτε μὲν λεγομένου ὅτε δὲ μὴ λεγομένου. Οἷον εἰ οὐ ἐπιστήμη ἔστιν, ἔστι τούτου γένος, τοῦ δ' ἀγαθοῦ ἔστιν ἐπιστήμη, συμπέρασμα ὅτι τοῦ ἀγαθοῦ ἐστὶ γένος. Κατηγορεῖται δ' οὐδὲν κατ' οὐδενός. Εἰ δ' οὐ ἔστιν ἐπιστήμη, γένος ἐστὶ τοῦτο, τοῦ δ' ἀγαθοῦ ἔστιν ἐπιστήμη, συμπέρασμα ὅτι τὰ ἀγαθὸν ἐστὶ γένος. Κατὰ μὲν δὲ τοῦ ἄκρου κατηγορεῖται
5 τὸ πρῶτον, κατ' ἀλλήλων δ' οὐ λέγεται. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν ληπτέον. Οὐ γὰρ αἰεὶ σημαίνει τὸ μὴ ὑπάρχειν τόδε τῶδε μὴ εἶναι τόδε τόδε, ἀλλ' ἐνίοτε τὸ μὴ εἶναι τόδε τοῦδε ἢ τόδε τῶδε, οἷον ὅτι οὐκ ἔστι κινήσεως κίνησις ἢ γενέσεως γένεσις, ἡδονῆς δ' ἔστιν· οὐκ ἄρα ἡ ἡδονὴ γένεσις. Ἡ πάλιν ὅτι γέλωτος μὲν ἔστι σημεῖον, σημεῖου δ' οὐκ ἔστι σημεῖον, ὥστ' οὐ σημεῖον ὁ γέλως.
6 Ὅμοίως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐν ὅσοις ἀναιρεῖται τὸ πρόβλημα τῶ λέγεσθαί πως πρὸς αὐτὸ τὸ γένος. Πάλιν ὅτι ὁ καιρὸς οὐκ ἔστι χρόνος δέων· θεῶ γὰρ καιρὸς μὲν ἔστι, χρόνος δ' οὐκ ἔστι δέων διὰ τὸ μηδὲν εἶναι θεῶ ὠφέλιμον. Ὅρους μὲν γὰρ θετέον καιρὸν καὶ χρόνον δέοντα καὶ θεόν, τὴν δὲ πρότασιν ληπτέον κατὰ τὴν τοῦ ὀνόματος πτώσιν.
7 Ἀπλῶς γὰρ τοῦτο λέγομεν κατὰ πάντων, ὅτι τοὺς μὲν

ἠ ἔστιν ἐπ. — ὅτι τοῦ re. supra lituram A. ἴ ὅτε om. A.B. ὁ τοῦ om. C.

ὄρους ἀεὶ θετέον κατὰ τὰς ἑκλήσεις τῶν ὀνομάτων, οἷον ἄνθρωπος ἢ ἀγαθόν ἢ ἐναντία, οὐκ ἀνθρώπου ἢ ἀγαθοῦ ἢ ἐναντίων, τὰς δὲ προτάσεις ληπτέον κατὰ τὰς ἐκάστου πτώσεις· ἢ γὰρ ὅτι τούτῳ, οἷον τὸ ἴσον, ἢ ὅτι τούτου, οἷον τὸ διπλάσιον, ἢ ὅτι τούτου, οἷον τὸ τύπτον ἢ ὀρών, ἢ ὅτι οὗτος, οἷον ὁ ἄνθρωπος ζῶν, ἢ εἴ πως ἄλλως πίπτει τοῦνομα κατὰ τὴν πρότασιν.

Τὸ δ' ὑπάρχειν τόδε τῷδε καὶ τὸ ἀληθεύεσθαι τόδε κατὰ 37 τοῦδε τοσαυταχῶς ληπτέον ὅσαχῶς αἱ κατηγορίαι διήρηνται, καὶ ταύτας ἢ πῆ ἢ ἀπλῶς, ἔτι ἀπλᾶς ἢ συμπεπλεγμένας· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μὴ ὑπάρχειν. Ἐπισκεπτέον δὲ ταῦτα καὶ διοριστέον βέλτιον.

Τὸ δ' ἐπαναδιπλούμενον ἐν ταῖς προτάσεσι πρὸς τῷ πρώτῳ 38 ἄκρῳ θετέον, οὐ πρὸς τῷ μέσῳ. Λέγω δ' οἷον εἰ γένοιτο συλλογισμὸς ὅτι τῆς δικαιοσύνης ἐστὶν ἐπιστήμη ὅτι ἀγαθόν, τὸ ὅτι ἀγαθόν ἢ ἢ ἀγαθόν πρὸς τῷ πρώτῳ θετέον. Ἔστω γὰρ τὸ Α ἐπιστήμη ὅτι ἀγαθόν, ἐφ' ᾧ δὲ Β ἀγαθόν, ἐφ' ᾧ δὲ Γ δικαιοσύνη. Τὸ δὲ Α ἀληθὲς τοῦ Β κατηγορησά· τοῦ γὰρ ἀγαθοῦ ἐστὶν ἐπιστήμη ὅτι ἀγαθόν. Ἀλλὰ καὶ τὸ Β τοῦ Γ· ἢ γὰρ δικαιοσύνη ὅπερ ἀγαθόν. Οὕτω μὲν οὖν γίνεται ἀνάλυσις. Εἰ δὲ πρὸς τῷ Β τεθείη τὸ ὅτι ἀγαθόν, οὐκ ἔσται· τὸ μὲν γὰρ Α κατὰ τοῦ Β ἀληθὲς ἔσται, τὸ δὲ Β κατὰ τοῦ Γ οὐκ ἀληθὲς ἔσται· τὸ γὰρ ἀγαθόν ὅτι ἀγαθόν κατηγορεῖν τῆς δικαιοσύνης ψεῦδος καὶ οὐ συνετόν. Ὅμοίως 2 δὲ καὶ εἰ τὸ ὑγιεινὸν δειχθείη ὅτι ἔστιν ἐπιστητὸν ἢ ἀγαθόν, ἢ τραγέλαφος 3 δοξαστόν ἢ μὴ ὄν, ἢ ὁ ἄνθρωπος φθαρτόν ἢ αἰσθητόν· ἐν ἅπασιν γὰρ τοῖς ἐπικατηγορουμένοις πρὸς τῷ ἄκρῳ τὴν ἐπαναδίπλωσιν θετέον.

Οὐχ ἢ αὐτὴ δὲ θέσις τῶν ὄρων, ὅταν ἀπλῶς τι συλλο-3 γισθῆ καὶ ὅταν τόδε τι ἢ πῆ ἢ πῶς, λέγω δ' οἷον ὅταν τὰγαθὸν ἐπιστητὸν δειχθῆ καὶ ὅταν ἐπιστητόν τι ὅτι ἢ ἀγαθόν· ἀλλ' εἰ μὲν ἀπλῶς ἐπιστητόν δέδεικται, μέσον θετέον τὸ ὄν,

ἑ κλίσεις A.B. ὕ ἢ om. pr. C. ὞ ἔσται om. C. ὞ δοξαστόν om. A.B.C. ὞ τὸ ἀγαθόν C.

- εἰ δ' ὅτι ἀγαθόν, τὸ ^zτι ὄν. Ἔστω γὰρ τὸ μὲν Α ἐπιστήμη
 4 ὅτι τι ὄν, ἐφ' ᾧ δὲ Β ὄν τι, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Γ ἀγαθόν. Ἀλη-
 θές δὴ τὸ Α τοῦ Β κατηγορεῖν· ἦν γὰρ ἐπιστήμη τοῦ τινὸς
 ὄντος ὅτι τι ὄν. Ἀλλὰ καὶ τὸ Β τοῦ Γ· τὸ γὰρ ἐφ' ᾧ Γ
 ὄν τι. Ὡστε καὶ τὸ Α τοῦ Γ· ἔσται ἄρα ἐπιστήμη τὰγαθοῦ
 5 ὅτι ἀγαθόν· ἦν γὰρ τὸ τι ὄν τῆς ἰδίου σημείον οὐσίας. Εἰ
 δὲ τὸ ὄν μέσον ἐτέθη καὶ πρὸς τῷ ἄκρῳ τὸ ὄν ἀπλῶς καὶ μὴ
 τὸ τι ὄν ἐλέχθη, οὐκ ἂν ἦν συλλογισμὸς ὅτι ἔστιν ἐπιστήμη
^a τὰγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν, ἀλλ' ὅτι ὄν, ^bοἶον ἐφ' ᾧ τὸ Α ἐπι-
 στήμη ὅτι ὄν, ἐφ' ᾧ Β ὄν, ἐφ' ᾧ Γ ἀγαθόν. Φανερόν οὖν
 ὅτι ἐν τοῖς ἐν μέρει συλλογισμοῖς οὕτως ληπτέον τοὺς ὄρους.
- 39 Δεῖ δὲ καὶ μεταλαμβάνειν ^a τὸ αὐτὸ δύναται, ὀνό-
 ματα ἀντ' ὀνομάτων καὶ λόγους ἀντὶ λόγων καὶ ὄνομα καὶ
 λόγον, καὶ αἰεὶ ἀντὶ τοῦ λόγου τοῦνομα λαμβάνειν· ῥάων
 γὰρ ἢ τῶν ὄρων ἕκθεσις. Οἶον εἰ μὴδὲν διαφέρει εἰπεῖν τὸ
 ὑποληπτὸν τοῦ δοξαστοῦ μὴ εἶναι γένος ἢ μὴ εἶναι ὅπερ
 ὑποληπτὸν τι ^c τὸ δοξαστόν (^dταυτόν γὰρ τὸ σημαινό-
 μενον), ἀντὶ τοῦ λόγου τοῦ λεχθέντος τὸ ὑποληπτὸν καὶ τὸ
 δοξαστόν ὄρους θετέον.
- 40 Ἐπεὶ δ' οὐ ταυτόν ἐστι τὸ εἶναι τὴν ἡδονὴν ἀγαθόν καὶ
 τὸ εἶναι τὴν ἡδονὴν τὸ ἀγαθόν, οὐχ ὁμοίως θετέον τοὺς ὄρους,
 ἀλλ' εἰ μὲν ἐστιν ὁ συλλογισμὸς ὅτι ἡ ἡδονὴ τὰγαθόν, τὰ-
 γαθόν, εἰ δ' ὅτι ἀγαθόν, ἀγαθόν. Οὕτως καπὶ τῶν ἄλλων.
- 41 Οὐκ ἔστι δὲ ταυτόν οὔτ' εἶναι οὔτ' εἰπεῖν, ὅτι ᾧ τὸ Β
 ὑπάρχει, τούτῳ παντὶ τὸ Α ὑπάρχει, καὶ τὸ εἰπεῖν τὸ ᾧ
 παντὶ τὸ Β ὑπάρχει, ^eκαὶ τὸ Α παντὶ ὑπάρχει· οὐδὲν γὰρ
 κωλύει τὸ Β τῷ Γ ὑπάρχειν, μὴ παντὶ δέ. Οἶον ἔστω τὸ
 Β καλόν, τὸ δὲ ^fΓ λευκόν. Εἰ δὴ λευκῷ τινὶ ὑπάρχει κα-
 λόν, ἀληθές εἰπεῖν ὅτι τῷ λευκῷ ὑπάρχει καλόν· ἀλλ' οὐ
 2 παντὶ ἴσως. Εἰ μὲν οὖν τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει, μὴ παντὶ δὲ
 καθ' οὔ τὸ Β, οὔτ' εἰ παντὶ τῷ Γ τὸ Β, οὔτ' εἰ μόνον ὑπάρ-
 χει, ἀνάγκη τὸ Α οὐχ ὅτι οὐ παντί, ἀλλ' οὐδ' ὑπάρχειν. Εἰ

^z τί Β. ^a τοῦ ἀγαθοῦ C. ^b οἶον om. A. ^c τὸ] τότε pr. B.
^d ταυτό C. ^e καὶ—ὑπάρχει om. pr. A. ^f γ τὸ λευκόν A.B.

δὲ καθ' οὗ ἂν τὸ Β λέγηται ἀληθῶς, τούτῳ ἔπαντι ὑπάρχει, συμβήσεται τὸ Α, καθ' οὗ παντὸς τὸ Β λέγεται, κατὰ τούτου παντὸς λέγεσθαι. Εἰ μέντοι τὸ Α λέγεται, καθ' οὗ ἂν τὸ Β λέγηται, κατὰ παντός, οὐδὲν ἠκωλύει τῷ Γ ὑπάρχειν τὸ Β, μὴ παντὶ δὲ τὸ Α ἢ ὅλως μὴ ὑπάρχειν. Ἐν ἰδῇ τοῖς 3 τρισὶν ὄροις δῆλον ὅτι ἠτὸ καθ' οὗ τὸ Β, παντὸς τὸ Α λέγεσθαι, τοῦτ' ἔστι, καθ' ὅσων τὸ Β λέγεται, κατὰ ἰπάντων λέγεσθαι καὶ τὸ Α. Καὶ εἰ μὲν κατὰ παντὸς τὸ Β, καὶ τὸ Α οὕτως· εἰ δὲ μὴ κατὰ παντός, οὐκ ἀνάγκη τὸ Α κατὰ ἠπαντός.

Οὐ δεῖ δ' οἶεσθαι παρὰ τὸ ἐκτίθεσθαι τι συμβαίνειν ἄτο- 4 πον· οὐδὲν γὰρ προσχρώμεθα τῷ τόδε τι εἶναι, ἀλλ' ὥσπερ ὁ γεωμέτρης τὴν ποδιαίαν καὶ εὐθείαν τήνδε καὶ ἀπλατῆ ἠεῖναι λέγει οὐκ ὀοῦσαν, ἀλλ' ῐοῦχ οὕτως χρῆται ὡς ἐκ τούτων συλλογιζόμενος. ἠΟλως γὰρ ὁ μὴ ἔστιν ὡς ὅλον πρὸς 5 μέρος καὶ ἄλλο πρὸς τοῦτο ὡς μέρος πρὸς ὅλον, ἐξ οὐδενὸς τῶν τοιούτων δείκνυσιν ὁ δεικνύων, ὥστε οὐδὲ γίνεται συλλογισμός. Τῷ δ' ἐκτίθεσθαι οὕτω χρώμεθα ὥσπερ καὶ τῷ αἰσθάνεσθαι, τὸν μανθάνοντα λέγοντες· οὐ γὰρ οὕτως ὡς ἄνευ ἠτούτων οὐχ οἶόν τ' ἀποδειχθῆναι, ὥσπερ ἐξ ὧν ὁ συλλογισμός.

Μὴ λανθανέτω δ' ἡμᾶς ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ συλλογισμῷ οὐχ 42 ἄπαντα τὰ συμπεράσματα δι' ἐνὸς σχήματός εἰσιν, ἀλλὰ τὸ μὲν διὰ τούτου τὸ δὲ δι' ἄλλου. Δῆλον οὖν ὅτι ἠκαὶ τὰς ἀναλύσεις οὕτω ποιητέον. Ἐπεὶ δ' οὐ πᾶν πρόβλημα ἐν ἄπαντι σχήματι ἀλλ' ἐν ἐκάστω ἠτεταγμένα, φανερόν ἐκ τοῦ συμπεράσματος ἐν ἠσχήματι ζητητέον.

Τοὺς τε πρὸς ἠόρισμὸν τῶν λόγων, ὅσοι πρὸς ἐν τι τυγ- 43 χάνουσι διειλεγμένοι τῶν ἐν τῷ ὄρω, πρὸς ὁ διείλεκται, θετέον ὄρον, καὶ οὐ τὸν ἄπαντα λόγον· ἠττον γὰρ συμβήσεται

ἔ παντὶ τὸ α ὑπάρχει Β. ἠ κωλύει εἰ τῷ Γ ὑπάρχει C. ἠ ἢ om. pr. C. j δὲ C. ἠτὸ ante καθ' om. A. ἠ πάντων τούτων λέγεσθαι corr. C. ἠ παντὸς Α Β Γ. Α. Β. C. ἠ εἶναι om. C. ὀ οῦσας Α. Β. C. ῐ οὐχ om. Α. Β. et pr. C. ἠ τούτου Α. C. ἠ καὶ om. Α. C. ἠ τεταγμένον Β. ἠ ὀρισμούς pr. C.

ταράττεσθαι διὰ τὸ μῆκος, οἷον εἰ τὸ ὕδωρ ἔδειξεν ὅτι ὑγρὸν ποτόν, τὸ ποτόν καὶ τὸ ὕδωρ ὄρους θετέον.

44 Ἐπι δὲ τοὺς ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμοὺς οὐ πειρατέον ἀνάγειν· οὐ γὰρ ἔστιν ἐκ τῶν κειμένων ἀνάγειν. Οὐ γὰρ διὰ συλλογισμοῦ δεδειγμένοι εἰσίν, ἀλλὰ διὰ συνθήκης ὁμολογημένοι πάντες. Οἷον εἰ ὑποθέμενος, ἂν δύναμις τις μία ^v μὴ ἢ τῶν ἐναντίων, μηδ' ἐπιστήμην μίαν εἶναι, εἶτα ^w διαλεχθείη ὅτι οὐκ ἔστι ^x μία δύναμις τῶν ἐναντίων, οἷον τοῦ ὑγεινοῦ καὶ τοῦ νοσώδους· ἅμα γὰρ ἔσται τὸ αὐτὸ ὑγεινὸν καὶ νοσώδες. Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστι μία πάντων τῶν ἐναντίων δύναμις, ^y ἀποδέδεικται, ὅτι δ' ἐπιστήμη οὐκ ἔστιν, οὐ δέδεικται. Καίτοι ὁμολογεῖν ἀναγκαῖον. Ἄλλ' οὐκ ἐκ συλλογισμοῦ, ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως. ^z Τοῦτον μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ^a ἀναγαγεῖν, ὅτι δ' οὐ μία δύναμις, ἔστιν· οὗτος γὰρ ἴσως καὶ ἦν συλλογισμός, ἐκεῖνο δ' ὑπόθεσις.

3 Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ἀδυνάτου περαινομένων οὐδὲ γὰρ τούτους οὐκ ἔστιν ἀναλύειν, ἀλλὰ τὴν μὲν εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπαγωγὴν ἔστι (συλλογισμῶ γὰρ δείκνυται), θάτερον δ' οὐκ ἔστιν· ἐξ ὑποθέσεως γὰρ περαίνεται. Διαφέρουσι δὲ τῶν προειρημένων ὅτι ἐν ἐκείνοις μὲν δεῖ προδιομολογήσασθαι, εἰ μέλλει συμφῆσειν, οἷον ἂν δειχθῇ μία δύναμις τῶν ἐναντίων, καὶ ἐπιστήμην εἶναι τὴν αὐτήν· ἐνταῦθα δὲ καὶ μὴ προδιομολογησάμενοι συγχωροῦσι διὰ τὸ φανερόν εἶναι τὸ ψεῦδος, ^b οἷον τεθείσης τῆς διαμέτρου συμμέτρου τὸ τὰ περιττὰ ἴσα εἶναι τοῖς ἀρτίοις.

4 Πολλοὶ δὲ καὶ ἕτεροι περαίνονται ἐξ ὑποθέσεως, οὓς ἐπισκέψασθαι δεῖ καὶ διασημῆναι καθαρῶς. Τίνες ^c μὲν οὖν αἱ διαφοραὶ τούτων, καὶ ποσαχῶς γίνεται τὸ ἐξ ὑποθέσεως, ὕστερον ἐροῦμεν· νῦν δὲ τοσοῦτον ἡμῖν ἔστω φανερόν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀναλύειν εἰς τὰ σχήματα τοὺς τοιούτους συλλογισμούς. Καὶ δι' ἣν αἰτίαν, εἰρήκαμεν.

^v μὴ om. pr. C. ^w διαλεχθῆ C. ^x μία rc. A.B.C, p̄asa pr. B, πάντων corr. A. ^y ἐπιδέδεικται B. et pr. A. ^z τοῦτο C. ^a ἀνάγειν C.
 ^b οἷον] οἷον ὅτι C. ^c μὲν τούτων αἱ διαφοραὶ C.

Ἔσται δ' ἐν πλείοσι σχήμασι δείκνυται τῶν προβλημάτων, 45
^d ἢ ἐν θατέρῳ συλλογισθῆ, ἔστιν ἀναγαγεῖν τὸν συλλογι-
 σμὸν εἰς θάτερον, οἷον τὸν ἐν τῷ πρώτῳ στερητικὸν εἰς τὸ
 δεύτερον καὶ τὸν ἐν τῷ μέσῳ εἰς τὸ πρῶτον, οὐχ ἅπαντας δὲ
 ἀλλ' ἐπίους. Ἔσται δὲ φανερόν ἐν τοῖς ἐπομένοις. Εἰ γὰρ ²
 τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ Α οὐδενὶ τῷ
 Γ. Οὕτω μὲν οὖν τὸ πρῶτον σχῆμα, εἰ δ' ἀντιστραφῆ τὸ
 στερητικόν, τὸ μέσον ἔσται· τὸ γὰρ Β τῷ μὲν Α οὐδενί, τῷ
 δὲ Γ παντὶ ὑπάρχει. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ μὴ καθόλου ἀλλ' ἐν
 μέρει ὁ συλλογισμός, οἷον εἰ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ
 Β τινὶ τῷ Γ· ἀντιστραφέντος γὰρ τοῦ στερητικοῦ τὸ μέσον
 ἔσται σχῆμα.

Τῶν δ' ἐν τῷ δευτέρῳ συλλογισμῶν οἱ μὲν καθόλου ἀνα- ³
 χθήσονται εἰς τὸ πρῶτον, τῶν δ' ἐν μέρει ἄτερος ^e μόνον.
 Ἔστω γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενὶ τῷ δὲ Γ παντὶ ὑπάρχον.
 Ἀντιστραφέντος οὖν τοῦ στερητικοῦ τὸ πρῶτον ἔσται σχῆ-
 μα· τὸ μὲν γὰρ Β οὐδενὶ τῷ Α, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρ-
 ξει. Ἐὰν δὲ τὸ κατηγορικὸν ἦ πρὸς τῷ Β, τὸ δὲ στερητικὸν
 πρὸς τῷ Γ, πρῶτον ὄρον θετέον τὸ Γ· τοῦτο γὰρ οὐδενὶ τῷ
 Α, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Β· ὥστ' οὐδενὶ τῷ Β τὸ Γ. Οὐδ' ⁴
 ἄρα τὸ Β τῷ Γ οὐδενί· ἀντιστρέφει γὰρ τὸ στερητικόν.
 Ἐὰν δ' ἐν μέρει ἦ ὁ συλλογισμός, ὅταν μὲν ἦ τὸ στερητικὸν
 πρὸς τῷ μείζονι ἄκρῳ, ἀναχθήσεται εἰς τὸ πρῶτον, οἷον εἰ
 τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, τῷ δὲ Γ τινί· ἀντιστραφέντος γὰρ τοῦ
 στερητικοῦ τὸ πρῶτον ἔσται σχῆμα· τὸ μὲν γὰρ Β οὐδενὶ
 τῷ Α, τὸ δὲ Α τινὶ τῷ Γ. Ὅταν δὲ τὸ κατηγορικόν, οὐκ
 ἀναλυθήσεται, οἷον εἰ τὸ Α τῷ μὲν Β παντί, τῷ δὲ Γ οὐ
 παντί· οὔτε γὰρ δέχεται ἀντιστροφὴν τὸ Α Β, οὔτε γενο-
 μένης ἔσται συλλογισμός.

Πάλιν οἱ μὲν ⁵ ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι οὐκ ἀναλυθήσονται ⁵
 πάντες εἰς τὸ πρῶτον, ^h οἱ δ' ἐν τῷ πρώτῳ πάντες εἰς τὸ
 τρίτον. Ὑπαρχέτω γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β τινὶ

^d ἢ ut videtur B. ^e μόνος B.C. ^f ἀναλυθήσεται corr. B. ^g ἐν
 om. A. ^h οἱ δ' οὐδ' οἱ B.

τῷ Γ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ ἀντιστρέφει τὸ ἐν μέρει κατηγορικόν, ὑπάρξει τὸ Γ τινὶ τῷ Β· τὸ δὲ Α παντὶ ὑπῆρχεν, ὥστε γίνεται τὸ τρίτον σχῆμα. Καὶ εἰ στερητικὸς ὁ συλλογισμὸς, ὡσαύτως· ἀντιστρέφει γὰρ τὸ ἐν μέρει κατηγορικόν, ὥστε τὸ μὲν Α οὐδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Γ τινὶ ὑπάρξει.

6 Τῶν δ' ἐν τῷ τελευταίῳ σχήματι συλλογισμῶν εἰς μόνος οὐκ ἀναλύεται εἰς τὸ πρῶτον, ὅταν μὴ καθόλου τεθῆ τὸ στερητικόν, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἀναλύονται. Κατηγορεῖσθω γὰρ παντὸς τοῦ Γ τὸ Α καὶ τὸ Β· οὐκοῦν ἀντιστρέφει τὸ Γ
7 πρὸς ἐκάτερον ἐπὶ μέρους· ὑπάρχει ἄρα τινὶ τῷ Β. Ὡστ' ἔσται τὸ πρῶτον σχῆμα, εἰ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Γ
ἰ τινὶ τῶν Β. Καὶ εἰ τὸ μὲν Α παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Β τινί, ὁ αὐτὸς λόγος· ἀντιστρέφει γὰρ πρὸς ^k τὸ Γ τὸ Β. Ἐὰν δὲ τὸ μὲν Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α τινὶ τῷ Γ, ^l πρῶτος ὅρος θετέος τὸ Β· τὸ γὰρ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Γ τινὶ τῷ Α,
8 ὥστε τὸ Β τινὶ τῷ Α. Ἐπεὶ δ' ἀντιστρέφει τὸ ἐν μέρει, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρξει. Καὶ εἰ στερητικὸς ὁ συλλογισμὸς, καθόλου τῶν ὄρων ὄντων, ὁμοίως ληπτέον. Ὑπαρχέτω γὰρ τὸ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α μηδενί· οὐκοῦν τινὶ τῷ Β ὑπάρξει τὸ Γ, τὸ δὲ Α οὐδενὶ τῷ Γ, ὥστ' ἔσται μέσον τὸ Γ. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ μὲν στερητικὸν καθόλου, τὸ δὲ
9 κατηγορικὸν ἐν μέρει· τὸ μὲν γὰρ Α οὐδενὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Γ
τινὶ τῶν Β ὑπάρξει. Ἐὰν δ' ἐν μέρει ληφθῆ τὸ στερητικόν, οὐκ ^m ἔσται ἀνάλυσις, οἷον εἰ τὸ μὲν Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α τινὶ μὴ ⁿ ὑπάρχει· ἀντιστραφέντος γὰρ τοῦ Β Γ ἀμφοτέραι αἱ προτάσεις ἔσονται κατὰ μέρος.

10 Φανερόν δὲ καὶ ὅτι πρὸς τὸ ἀναλύειν εἰς ἄλληλα τὰ σχήματα ἢ πρὸς τῷ ἐλάττονι ἄκρῳ πρότασις ἀντιστρεπτέα ἐν ἀμφοτέροις τοῖς σχήμασι· ταύτης γὰρ μετατιθεμένης ἢ μετάβασις ^o ἐγίνετο.

11 Τῶν δ' ἐν τῷ μέσῳ σχήματι ἄτερος μὲν ἀναλύεται, ἄτερος δ' οὐκ ἀναλύεται εἰς τὸ τρίτον. Ὅταν μὲν γὰρ ἦ τὸ καθόλου

ⁱ τινὶ τῷ β C. ^k τὸ Β τὸ Γ C. ^l πρῶτον ὄρον θετέον C. ^m ἔστιν pr. A. ⁿ ὑπάρχει B. ^o γίνεται C.

στερητικόν, ἀναλύεται. Εἰ γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, τῷ δὲ Γ τινί, ἀμφοτέρα ὁμοίως ἀντιστρέφει πρὸς τὸ Α, ὥστε τὸ μὲν Β οὐδενὶ τῷ Α, τὸ δὲ Γ τινί· μέσον ἄρα τὸ Α. Ὅταν δὲ τὸ Α παντὶ τῷ Β, τῷ δὲ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχει, οὐκ ἔσται ἀνάλυσις· οὐδετέρα γὰρ τῶν προτάσεων ἐκ τῆς ἀντιστροφῆς καθόλου.

Καὶ οἱ ἐκ τοῦ τρίτου P δὲ σχήματος ἀναλυθήσονται εἰς τὸ 12 μέσον, ὅταν ἢ καθόλου τὸ στερητικόν, οἷον εἰ τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Β τινὶ ἢ παντί. Καὶ γὰρ τὸ Γ τῷ μὲν Α οὐδενί, τῷ δὲ Β τινὶ ὑπάρξει. Ἐὰν δ' ἐπὶ μέρος ἢ τὸ στερητικόν, οὐκ ἀναλυθήσεται· οὐ γὰρ δέχεται ἀντιστροφὴν τὸ ἐν μέρει ἀποφατικόν.

Φανερόν οὖν ὅτι οἱ αὐτοὶ συλλογισμοὶ οὐκ ἀναλύονται ἐν 13 τούτοις τοῖς σχήμασιν οἷπερ οὐδ' εἰς τὸ πρῶτον ἀνελύοντο, καὶ ὅτι εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα τῶν συλλογισμῶν ἀναγομένων οὗτοι μόνοι διὰ τοῦ ἀδυνάτου περαίνονται.

Πῶς μὲν οὖν δεῖ τοὺς συλλογισμοὺς ἀνάγειν, καὶ ὅτι ἀναλύεται τὰ σχήματα εἰς ἄλληλα, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων. Διαφέρει δέ τι ἐν τῷ κατασκευάζειν ἢ ἀνασκευάζειν τὸ ὑπο- 46 λαμβάνειν ἢ ταῦτόν ἢ ἕτερον σημαίνειν τὸ μὴ εἶναι τοδὶ καὶ εἶναι μὴ τοῦτο, οἷον τὸ μὴ εἶναι λευκὸν τῷ εἶναι μὴ λευκόν. Οὐ γὰρ ταῦτόν σημαίνει, οὐδ' ἔστιν ἀπόφασις τοῦ εἶναι λευ- 2 κόν τὸ εἶναι μὴ λευκόν, ἀλλὰ τὸ μὴ εἶναι λευκόν. Λόγος δὲ τούτου ὅδε. Ὅμοίως γὰρ ἔχει τὸ δύναται βαδίζειν πρὸς τὸ δύναται οὐ βαδίζειν τῷ ἔστι λευκόν πρὸς τὸ ἔστιν οὐ λευκόν, καὶ ἐπίσταται τὰγαθόν πρὸς τὸ ἐπίσταται τὸ οὐκ ἀγαθόν. Τὸ γὰρ ἐπίσταται τὰγαθόν ἢ ἔστιν ἐπιστάμενος τὰγαθόν 3 οὐδὲν διαφέρει, οὐδὲ τὸ δύναται βαδίζειν ἢ ἔστι δυνάμενος βαδίζειν· ὥστε καὶ τὰ ἀντικείμενα, οὐ δύναται βαδίζειν—οὐκ ἔστι δυνάμενος βαδίζειν. Εἰ οὖν τὸ οὐκ ἔστι δυνάμενος βαδίζειν ταῦτόν σημαίνει καὶ ἔστι δυνάμενος οὐ βαδίζειν ἢ μὴ βαδίζειν, ταῦτά γε ἅμα ὑπάρξει ταῦτῳ (ὁ γὰρ αὐτὸς δύναται

P δὲ om. A.B.

q ἐπίστασθαι τὸ οὐκ ἀγ. B.

καὶ βαδίζειν καὶ μὴ βαδίζειν, καὶ ^τἐπιστήμων τὰγαθοῦ καὶ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ^ςἐστί). φάσις δὲ καὶ ἀπόφασις οὐχ ὑπάρ-
 4 χουσιν αἱ ἀντικείμεναι ^τἅμα τῷ αὐτῷ. Ὡσπερ οὖν οὐ ^νταυτό ἐστι τὸ μὴ ἐπίστασθαι τὰγαθὸν καὶ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγα-
 θόν, οὐδ' εἶναι μὴ ἀγαθὸν καὶ μὴ εἶναι ἀγαθὸν ταυτόν. Τῶν γὰρ ἀνὰ λόγον ἐὰν θάτερα ἢ ἕτερα, καὶ θάτερα. Οὐδὲ τὸ εἶναι μὴ ἴσον καὶ τὸ μὴ εἶναι ἴσον· τῷ μὲν γὰρ ὑπόκειται τι, τῷ ὄντι μὴ ἴσῳ, καὶ τοῦτ' ἐστι τὸ ἄνισον, τῷ δ' οὐδέν. Δι-
 5 ὅπερ ἴσον μὲν ἢ ἄνισον οὐ πᾶν, ἴσον δ' ἢ οὐκ ἴσον πᾶν. Ἐπι τὸ ἐστίν οὐ λευκὸν ξύλον καὶ οὐκ ἐστὶ λευκὸν ξύλον οὐχ ἅμα ὑπάρχει. Εἰ γὰρ ἐστὶ ξύλον οὐ λευκόν, ἐστὶ ξύλον· τὸ δὲ μὴ ὄν λευκὸν ξύλον οὐκ ἀνάγκη ξύλον εἶναι. Ὡστε φανερόν ὅτι οὐκ ἐστὶ τοῦ ἐστίν ἀγαθόν τὸ ἐστίν οὐκ ἀγαθόν ἀπό-
 φασις. Εἰ οὖν κατὰ παντός ἐνός ἢ φάσις ἢ ἀπόφασις ἀλη-
 θής, εἰ μὴ ἐστὶν ἀπόφασις, δῆλον ὡς κατάφασις ἂν πως εἴη.
 6 Καταφάσεως δὲ πάσης ἀπόφασίς ἐστὶ καὶ ταύτης ἄρα τὸ οὐκ ἐστίν οὐκ ἀγαθόν. Ἐχει δὲ τάξιν τήνδε πρὸς ἄλληλα. Ἐστω τὸ εἶναι ἀγαθὸν ἐφ' οὗ Α, τὸ δὲ μὴ εἶναι ἀγαθὸν ἐφ' οὗ Β, τὸ δὲ εἶναι μὴ ἀγαθὸν ἐφ' οὗ Γ, ὑπὸ τὸ Β, τὸ δὲ μὴ εἶναι μὴ ἀγαθὸν ἐφ' οὗ Δ, ὑπὸ τὸ Α. Παντὶ δὴ ὑπάρξει ἢ τὸ Α ἢ τὸ Β, καὶ οὐδενὶ τῷ αὐτῷ· καὶ ἢ τὸ Γ ἢ τὸ Δ, καὶ οὐδενὶ τῷ αὐτῷ. Καὶ ὦ τὸ Γ, ἀνάγκη τὸ Β παντὶ ὑπάρ-
 7 χεῖν. Εἰ γὰρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι οὐ λευκόν, καὶ ὅτι οὐκ ἐστὶ λευκὸν ἀληθές· ἀδύνατον γὰρ ἅμα εἶναι λευκὸν καὶ εἶναι μὴ λευκόν, ἢ εἶναι ξύλον οὐ λευκόν καὶ εἶναι ξύλον λευκόν, ὥστ' εἰ μὴ ^ωἢ κατάφασις, ἢ ἀπόφασις ὑπάρξει. Τῷ δὲ Β τὸ Γ οὐκ αἰεί· ὁ γὰρ ὅλως μὴ ξύλον, οὐδὲ ξύλον ἐστὶ οὐ λευκόν.
 8 Ἄνάπαλιν τοίνυν, ὦ τὸ Α, τὸ Δ παντί. Ἡ γὰρ τὸ Γ ἢ τὸ Δ. Ἐπεὶ δ' οὐχ οἶόν τε ἅμα εἶναι μὴ λευκὸν καὶ λευκόν, τὸ Δ ὑπάρξει. Κατὰ γὰρ τοῦ ὄντος λευκοῦ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἐστὶν οὐ λευκόν. Κατὰ δὲ τοῦ Δ οὐ ^χπαντός τὸ Α· κατὰ γὰρ τοῦ ὅλως μὴ ὄντος ξύλου οὐκ ἀληθὲς τὸ Α εἰπεῖν,

^τ ἐπιστήμην C.^ς ἐστί] ἔχειν C.^τ ἅμα om. B.^ν ταυτόν C.^ω ἢ ante καταφ. om. B.^χ πάντως pr. B.C.

ὡς ἔστι ξύλον γού λευκόν. Ὡστε τὸ Δ ἀληθές, τὸ δ' Α οὐκ ἀληθές, ὅτι ξύλον λευκόν. Δῆλον δ' ὅτι καὶ τὸ Α Γ οὐδενὶ τῷ αὐτῷ καὶ τὸ Β καὶ τὸ Δ ἐνδέχεται τινὶ τῷ αὐτῷ ὑπάρξαι.

Ὅμοίως δ' ἔχουσι καὶ αἱ στερήσεις πρὸς τὰς κατηγορίας γ ταύτη τῇ θέσει. Ἴσον ἐφ' οὗ τὸ Α, οὐκ ἴσον ἐφ' οὗ ^z τὸ Β, ἄνισον ἐφ' οὗ Γ, οὐκ ἄνισον ἐφ' οὗ Δ.

Καὶ ἐπὶ πολλῶν δέ, ὧν τοῖς μὲν ὑπάρχει τοῖς δ' οὐχ ¹⁰ ὑπάρχει ^a ταυτό, ἢ μὲν ἀπόφασις ὁμοίως ἀληθεύοιτ' ἄν, ὅτι οὐκ ἔστι λευκὰ πάντα ἢ ὅτι οὐκ ἔστι λευκὸν ἕκαστον· ὅτι δ' ἔστιν οὐ λευκὸν ἕκαστον ἢ πάντα ἔστιν οὐ λευκά, ψεῦδος. Ὅμοίως δὲ καὶ τοῦ ἔστι πᾶν ζῶον λευκόν οὐ τὸ ἔστιν οὐ λευκὸν ἅπαν ζῶον ἀπόφασις (ἄμφω γὰρ ψευδεῖς), ἀλλὰ τὸ οὐκ ἔστι πᾶν ζῶον λευκόν. Ἐπεὶ δὲ δῆλον ὅτι ἕτερον ση- ¹¹ μαίνει τὸ ἔστιν οὐ λευκόν καὶ οὐκ ἔστι λευκόν, καὶ τὸ μὲν κατάφασις τὸ δ' ἀπόφασις, φανερόν ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος τοῦ δεικνύναι ἐκάτερον, οἷον ὅτι ὁ ἄν ἢ ζῶον, οὐκ ἔστι λευκὸν ἢ ἐνδέχεται μὴ εἶναι λευκόν, καὶ ὅτι ἀληθές εἰπεῖν μὴ λευκόν· τοῦτο γὰρ ἔστιν εἶναι μὴ λευκόν. Ἀλλὰ τὸ μὲν ἀληθές ¹² εἰπεῖν ἔστι λευκόν εἴτε μὴ λευκόν ὁ αὐτὸς τρόπος· κατασκευαστικῶς γὰρ ἄμφω διὰ τοῦ πρώτου δείκνυται σχήματος· τὸ γὰρ ἀληθές τῷ ἔστιν ὁμοίως ^b τάττεται· τοῦ γὰρ ἀληθές εἰπεῖν λευκὸν οὐ τὸ ἀληθές εἰπεῖν μὴ λευκὸν ἀπόφασις, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀληθές εἰπεῖν λευκόν. Εἰ δὲ ἔστιν ἀληθές εἰπεῖν, ὁ ἄν ¹³ ἢ ἄνθρωπος, μουσικὸν εἶναι ἢ μὴ μουσικὸν εἶναι, ὁ ^c ἄν ἢ ζῶον, ληπτέον ἢ ^d εἶναι μουσικὸν ἢ εἶναι μὴ μουσικόν, καὶ δέδεικται. Τὸ δὲ μὴ εἶναι μουσικὸν ὁ ἄν ἢ ἄνθρωπος, ἀνασκευαστικῶς δείκνυται κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους τρεῖς.

Ἀπλῶς δ' ^e ὅταν οὕτως ἔχη τὸ Α καὶ τὸ Β ὥσθ' ἅμα ¹⁴ μὲν τῷ αὐτῷ μὴ ἐνδέχεσθαι, παντὶ δὲ ἐξ ἀνάγκης θάτερον, καὶ πάλιν τὸ Γ καὶ τὸ Δ ὡσαύτως, ἔπηται δὲ τῷ Γ τὸ Α καὶ μὴ ^f ἀντιστρέφῃ, καὶ τῷ Β τὸ Δ ἀκολουθήσει καὶ οὐκ

^γ οὐ supra versum Β, om. corr. C. ^z τὸ om. B.C. ^a ταυτόν Β.
^b τάσσεται C. ^c ἄν] ἔάν Β. ^d alterum εἶναι om. Β. ^e οὕτως ὅταν C. ^f ἀντιστρέφει Β.

ἀντιστρέφει· καὶ τὸ μὲν Α καὶ Δ ἐνδέχεται τῶ αὐτῶ, τὸ δὲ Β ^ε καὶ Γ οὐκ ἐνδέχεται. Πρῶτον μὲν οὖν ὅτι τῶ Β ἔπεται
 15 τὸ Δ, ἐνθένδε ^h φανερόν. Ἐπεὶ γὰρ παντὶ τῶν Γ Δ θάτερον
 ἐξ ἀνάγκης, ὧ δὲ τὸ Β, οὐκ ἐνδέχεται τὸ Γ διὰ τὸ συνεπιφέ-
 ρειν τὸ Α, τὸ δὲ Α καὶ Β μὴ ἐνδέχεσθαι τῶ αὐτῶ, φανερόν
 ὅτι τὸ Δ ἀκολουθήσει. Πάλιν ἐπεὶ ⁱ τῶ Α τὸ Γ οὐκ ἀντι-
 στρέφει, παντὶ δὲ τὸ Γ ἢ τὸ Δ, ἐνδέχεται τὸ Α καὶ τὸ Δ
 τῶ αὐτῶ ὑπάρχειν. Τὸ δὲ γε Β καὶ τὸ Γ οὐκ ἐνδέχεται διὰ
 τὸ συνακολουθεῖν τῶ Γ τὸ Α· συμβαίνει γὰρ τι ἀδύνατον.
 Φανερόν οὖν ὅτι οὐδὲ τῶ Δ τὸ Β ἀντιστρέφει, ἐπεὶ περ ἐγγω-
 ρεῖ ἅμα τὸ Δ καὶ τὸ Α ὑπάρχειν.

16 Συμβαίνει δ' ἐνίοτε καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ τάξει τῶν ὄρων
 ἀπατάσθαι διὰ τὸ μὴ τὰ ἀντικείμενα λαμβάνειν ὀρθῶς, ^k ὧν
 ἀνάγκη παντὶ θάτερον ὑπάρχειν, οἷον εἰ τὸ Α καὶ τὸ Β μὴ
 ἐνδέχεται ἅμα τῶ αὐτῶ, ἀνάγκη δ' ὑπάρχειν, ὧ μὴ θάτερον,
 θάτερον· καὶ πάλιν τὸ Γ καὶ τὸ Δ ὡσαύτως, ὧ δὲ τὸ Γ,
 παντὶ ἔπεται τὸ Α. Συμβήσεται γὰρ ὧ τὸ Δ, τὸ Β ὑπάρ-
 χειν ἐξ ἀνάγκης, ὅπερ ἐστὶ ψεῦδος. Εἰλήφθω γὰρ ἀπό-
 φασις τῶν Α Β ἢ ἐφ' ὧ Ζ, καὶ πάλιν τῶν Γ Δ ἢ ἐφ' ὧ Θ.
 17 Ἄνάγκη δὴ παντὶ ἢ τὸ Α ἢ τὸ Ζ· ἢ γὰρ τὴν φάσιν ἢ τὴν
 ἀπόφασιν. Καὶ πάλιν ἢ τὸ Γ ἢ τὸ Θ· φάσις γὰρ καὶ ἀπό-
 φασις. Καὶ ὧ τὸ Γ, παντὶ τὸ Α ὑπόκειται. Ὡστε ὧ τὸ
 Ζ, παντὶ τὸ Θ. Πάλιν ἐπεὶ τῶν Ζ Β παντὶ θάτερον καὶ
 τῶν Θ Δ ὡσαύτως, ἀκολουθεῖ δὲ τῶ Ζ τὸ Θ, καὶ τῶ Δ ἀκο-
 λουθήσει τὸ Β· τοῦτο γὰρ ἴσμεν. Εἰ ἄρα τῶ Γ τὸ Α, καὶ
 τῶ Δ τὸ Β. Τοῦτο δὲ ψεῦδος· ἀνάπαλιν γὰρ ἦν ἐν τοῖς
 18 οὔτως ἔχουσιν ἢ ἀκολουθήσεις. Οὐ γὰρ ἴσως ἀνάγκη παντὶ
 τὸ Α ἢ τὸ Ζ, οὐδὲ τὸ Ζ ἢ τὸ Β· οὐ γὰρ ἐστὶν ἀπόφασις
 τοῦ Α τὸ Ζ. Τοῦ γὰρ ἀγαθοῦ τὸ οὐκ ἀγαθὸν ἀπόφασις·
 οὐ ^l ταῦτό δ' ἐστὶ τὸ οὐκ ἀγαθὸν τῶ οὔτ' ἀγαθὸν οὔτ' οὐκ
 ἀγαθόν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν Γ Δ· αἱ γὰρ ἀποφάσεις
 αἱ εἰλημμέναι δύο εἰσίν.

^ε καὶ τὸ γ C.
 tasse pr. A.

^h φανερόν ἔσται. Ἐπεὶ C.
^k ὧ pr. A. ^l ταῦτόν C.

ⁱ τὸ Α τῶι Β et for-

m B.

Ἐν πόσοις μὲν οὖν σχήμασι καὶ διὰ ποίων καὶ πόσων I
 προτάσεων καὶ πότε καὶ πῶς γίνεται συλλογισμός, ἔτι δ'
 εἰς ποῖα βλεπτόν ἀνασκευάζονται καὶ κατασκευάζονται, καὶ
 πῶς δεῖ ζητεῖν περὶ τοῦ προκειμένου καθ' ὅποιον μέθοδον,
 ἔτι δὲ διὰ ποίας ὁδοῦ ληψόμεθα τὰς περὶ ἕκαστον ἀρχάς,
 ἤδη διεληλύθαμεν. Ἐπεὶ δ' οἱ μὲν καθόλου τῶν συλλογι- 2
 σμῶν εἰσὶν οἱ δὲ κατὰ μέρος, οἱ μὲν καθόλου πάντες αἰεὶ
 πλείω συλλογίζονται, τῶν δ' ἐν μέρει οἱ μὲν κατηγορικοὶ
 πλείω, οἱ δ' ἀποφατικοὶ τὸ συμπέρασμα μόνον. Αἱ μὲν
 γὰρ ἄλλαι προτάσεις ἀντιστρέφουσιν, ἡ δὲ στερητικὴ οὐκ
 ἀντιστρέφει· τὸ δὲ συμπέρασμα τὶ κατά τινός ἐστιν. Ὡσθ' 3
 οἱ μὲν ἄλλοι συλλογισμοὶ πλείω συλλογίζονται, οἷον εἰ τὸ
 A δέδεικται παντὶ τῷ B ἢ τινί, καὶ τὸ B τινὶ ἢ τῷ A ἀναγ-
 καῖον ὑπάρχει· καὶ εἰ μηδενὶ τῷ B τὸ A, οὐδὲ τὸ B οὐδενὶ
 τῷ A. Τοῦτο δ' ἕτερον τοῦ ἔμπροσθεν. Εἰ δὲ τινὶ μὴ
 ὑπάρχει, οὐκ ἀνάγκη καὶ τὸ B τινὶ τῷ A μὴ ὑπάρχειν· ἐνδέ-
 χεται γὰρ παντὶ ὑπάρχειν.

Αὕτη μὲν οὖν κοινὴ πάντων αἰτία, τῶν τε καθόλου καὶ 4
 τῶν κατὰ μέρος· ἔστι δὲ περὶ τῶν καθόλου καὶ ἄλλως εἰπεῖν.
 Ὅσα γὰρ ἢ ὑπὸ τὸ μέσον ἢ ὑπὸ τὸ συμπέρασμα ἐστίν,
 ἀπάντων ἔσται ὁ αὐτὸς συλλογισμός, εἴαν τὰ μὲν ἐν τῷ
 μέσῳ τὰ δ' ἐν τῷ συμπεράσματι τεθῆ, οἷον εἰ τὸ A B συμ-
 πέραςμα διὰ τοῦ Γ, ὅσα ὑπὸ τὸ B ἢ τὸ Γ ἐστίν, ἀνάγκη
 κατὰ πάντων λέγεσθαι τὸ A· εἰ γὰρ τὸ Δ ἐν ὅλῳ τῷ B,
 τὸ δὲ B ἐν τῷ A, καὶ τὸ Δ ἔσται ἐν τῷ A. Πάλιν εἰ τὸ 5
 E ἐν ὅλῳ τῷ Γ, τὸ δὲ Γ ἐν τῷ A, καὶ τὸ E ὅ ἐν τῷ A ἔσται.
 Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ στερητικὸς ὁ συλλογισμός. Ἐπὶ δὲ τοῦ
 δευτέρου σχήματος τὸ ὑπὸ τὸ συμπέρασμα μόνον ἔσται
 ἢ συλλογίσασθαι, οἷον εἰ τὸ A τῷ B μηδενί, τῷ δὲ Γ παντί·
 συμπέρασμα ὅτι οὐδενὶ τῷ Γ τὸ B. Εἰ δὲ τὸ Δ ὑπὸ τὸ Γ 6
 ἐστί, φανερόν ὅτι οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ τὸ B. Τοῖς δ' ὑπὸ τὸ

^m tit. ἀριστοτέλους ἀναλυτικῶν προτέρων τὸ δεύτερον C. ⁿ τῷ a
 τινὶ C. ^o ἐν ὅλῳ τῷ B. ^p ἐστὶ C. ^q συλλογισμός A.

Α ὅτι οὐχ ὑπάρχει, οὐ δῆλον διὰ τοῦ συλλογισμοῦ. Καίτοι οὐχ ὑπάρχει τῷ Ε, εἰ ἔστιν ὑπὸ τὸ Α. Ἄλλὰ τὸ μὲν τῷ Γ μηδενὶ ὑπάρχει τὸ Β διὰ τοῦ συλλογισμοῦ δέδεικται, τὸ δὲ τῷ Α μὴ ὑπάρχειν ἀναπόδεικτον εἴληπται, ὥστ' οὐ διὰ τὸν συλλογισμὸν συμβαίνει τὸ Β τῷ Ε μὴ ὑπάρχειν. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν μέρει τῶν μὲν ὑπὸ τὸ συμπέρασμα οὐκ ἔσται τὸ ἀναγκαῖον (οὐ γὰρ γίνεται συλλογισμὸς, ὅταν ἡ αὐτὴ ληφθῇ ἐν μέρει), τῶν δ' ὑπὸ τὸ μέσον ἔσται πάντων, πλὴν οὐ διὰ τὸν συλλογισμὸν, οἷον εἰ τὸ Α παντὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ· τοῦ μὲν γὰρ ὑπὸ τὸ Γ τεθέντος οὐκ ἔσται συλλογισμὸς, τοῦ δ' ὑπὸ τὸ Β ἔσται, ἀλλ' οὐ διὰ τὸν προγεγενημένον. Ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων σχημάτων· τοῦ μὲν γὰρ ὑπὸ τὸ συμπέρασμα οὐκ ἔσται, θατέρου δ' ἔσται, πλὴν οὐ διὰ τὸν συλλογισμὸν, ἢ καὶ ἐν τοῖς καθόλου ἐξ ἀναποδείκτου τῆς προτάσεως τὰ ὑπὸ τὸ μέσον ἐδείκνυτο· ὥστ' ἢ οὐδ' ἐκεῖ ἔσται ἢ καὶ ἐπὶ τούτων.

2 Ἔστι μὲν οὖν οὕτως ἔχειν ὥστ' ἀληθεῖς εἶναι τὰς προτάσεις δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς, ἔστι δ' ὥστε ψευδεῖς, ἔστι δ' ὥστε τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ. Τὸ δὲ συμπέρασμα ἢ ἀληθές ἢ ψεῦδος ἐξ ἀνάγκης. Ἐξ ἀληθῶν μὲν οὖν οὐκ ἔστι ψεῦδος συλλογίσασθαι, ἐκ ψευδῶν δ' ἔστιν ἀληθές, πλὴν οὐ διότι ἀλλ' ὅτι τοῦ γὰρ διότι οὐκ ἔστιν ἐκ ψευδῶν συλλογισμὸς· δι' ἢν δ' αἰτίαν, ἐν τοῖς ἐπομένοις λεχθήσεται.

2 Πρῶτον μὲν οὖν ὅτι ἐξ ἀληθῶν οὐχ οἷόν τε ψεῦδος συλλογίσασθαι, ἐντεῦθεν δῆλον. Εἰ γὰρ τοῦ Α ὄντος ἀνάγκη τὸ Β εἶναι, τοῦ Β μὴ ὄντος ἀνάγκη τὸ Α μὴ εἶναι. Εἰ οὖν ἀληθές ἔστι τὸ Α, ἀνάγκη τὸ Β ἀληθές εἶναι, ἢ συμβήσεται τὸ αὐτὸ ἅμα εἶναι τε καὶ οὐκ εἶναι· τοῦτο δ' ἀδύνατον. Μὴ ὅτι δὲ κεῖται τὸ Α εἰς ὄρος, ἢ ὑποληφθῆτω ἐνδέχασθαι ἐνός τινος ὄντος ἐξ ἀνάγκης τι συμβαίνειν· οὐ γὰρ οἷόν τε· τὸ μὲν γὰρ συμβαίνειν ἐξ ἀνάγκης τὸ συμπέρασμα ἔστι, δι' ὧν δὲ τοῦτο γίνεται ἠελάχιστων, τρεῖς ὄροι, δύο δὲ διαστήματα

ἡ αὐτὴ C. ἢ ἢ A, ἢ C. ἢ οὐδ' ὅτι pr. A. ἢ ὑποληφθῆτι τῷ A.B.
ἢ ἐλάχιστον C.

^xκαὶ προτάσεις. Εἰ οὖν ἀληθές, ᾧ τὸ Β ^yὑπάρχει, τὸ Α ^zπαντί, ᾧ δὲ τὸ Γ, τὸ Β, ᾧ τὸ Γ, ἀνάγκη τὸ Α ὑπάρχειν καὶ οὐχ οἷόν τε τοῦτο ψεῦδος εἶναι· ἅμα γὰρ ὑπάρξει ταυτό καὶ οὐχ ὑπάρξει. Τὸ οὖν Α ὡσπερ ^zἐν κείται, δύο προτάσεις συλληφθεῖσαι. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν στερητικῶν ἔχει· οὐ γὰρ ἔστιν ἐξ ^aἀληθῶν δεῖξαι ψεῦδος.

Ἐκ ψευδῶν δ' ^bἀληθές ἔστι συλλογίσασθαι καὶ ἀμφοτέ-
ρων ^cτῶν προτάσεων ψευδῶν οὐσῶν καὶ τῆς μίας, ταύτης δ'
οὐχ ὀποτέρας ἔτυχεν ^dἀλλὰ τῆς δευτέρας, εἴανπερ ὅλην λαμβάνη
ψευδῆ· μὴ ὅλης δὲ λαμβανομένης ἔστιν ὀποτερασοῦν.
Ἐστω γὰρ τὸ Α ὅλω τῷ Γ ὑπάρχον, τῶν δὲ Β μηδενί, μηδὲ
τὸ Β τῷ Γ. Ἐνδέχεται δὲ τοῦτο, οἷον λίθω οὐδενὶ ζῶον,
οὐδὲ λίθος οὐδενὶ ἀνθρώπῳ. Ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Α παντί ^e
τῷ Β καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρξει,
ὡστ' ἐξ ἀμφοῖν ψευδῶν ἀληθές τὸ συμπέρασμα· πᾶς γὰρ
ἄνθρωπος ζῶον. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ στερητικόν. ^eἘστι
γὰρ τῷ Γ μήτε τὸ Α ὑπάρχειν μηδενὶ μήτε τὸ Β, τὸ μέν-
τοι Α τῷ Β παντί, οἷον εἴαν τῶν αὐτῶν ὄρων ληφθέντων
μέσον τεθῆ ὁ ἄνθρωπος· λίθω γὰρ οὔτε ζῶον οὔτε ἄνθρω-
πος οὐδενὶ ὑπάρχει, ἀνθρώπῳ δὲ παντὶ ζῶον. Ὡστ' ^fεἴαν ᾧ ^g
μὲν ὑπάρχει, λάβη μηδενὶ ὑπάρχειν, ᾧ δὲ μὴ ὑπάρχει, παντὶ
ὑπάρχειν, ἐκ ψευδῶν ἀμφοῖν ἀληθές ἔσται τὸ συμπέρασμα.
Ὅμοίως δὲ δειχθήσεται καὶ εἴαν ἐπὶ τι ψευδῆς ἑκατέρα ληφθῆ.
Ἐὰν δ' ἡ ἑτέρα τεθῆ ψευδῆς, τῆς μὲν πρώτης ὅλης ψευδοῦς
οὔσης, οἷον τῆς Α Β, οὐκ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀληθές, τῆς
δὲ Β Γ ἔσται. Λέγω δ' ὅλην ψευδῆ τὴν ἐναντίαν, οἷον εἴ ^g
μηδενὶ ὑπάρχον παντὶ εἴληπται ἢ εἴ παντὶ μηδενὶ ὑπάρχειν.
Ἐστω γὰρ τὸ Α τῷ Β μηδενὶ ὑπάρχον, τὸ δὲ Β τῷ Γ
παντί. Ἄν δὴ τὴν μὲν Β Γ πρότασιν λάβω ἀληθῆ, τὴν δὲ
^gτὸ Α Β ψευδῆ ὅλην, καὶ παντὶ ὑπάρχειν τῷ Β τὸ Α, ἀδύ-
νατον τὸ συμπέρασμα ἀληθές εἶναι· οὐδενὶ γὰρ ὑπῆρχε τῶν

^x καὶ] αἰ C. ^y ὑπάρχειν C. ^z ἐν κείται] ἔκκειται B. ^a ἀληθείας C.
^b ἀλήθειαν C. ^c τῶν om. A.B.C. ^d ἀλλὰ τῆς δευτέρας om. B.
^e ἔστω C. ^f εἴαν μὲν ᾧ ὑπάρχει παντὶ λάβη μ. C. ^g τὸ om. B.C.

8 Γ, εἴπερ ᾧ τὸ Β, μηδενὶ τὸ Α, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ. Ὅμοίως
 δ' οὐδ' εἰ τὸ Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχει καὶ τὸ Β τῷ Γ παντί,
 ἠ ἐλήφθη δ' ἢ μὲν τὸ Β Γ ἀληθῆς πρότασις, ἢ δὲ τὸ Α Β
 ψευδῆς ὅλη, καὶ μηδενὶ ἰᾧ τὸ Β, τὸ Α, τὸ συμπέρασμα
 ψεῦδος ἔσται· παντὶ γὰρ ὑπάρξει τῷ Γ τὸ Α, εἴπερ ᾧ τὸ
 Β, παντὶ τὸ Α, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ. Φανερόν οὖν ὅτι τῆς
 πρώτης ὅλης λαμβανομένης ψευδοῦς, εἴαν τε καταφατικῆς εἴαν
 τε στερητικῆς, τῆς δ' ἐτέρας ἀληθοῦς, οὐ γίνεται ἀληθὲς τὸ
 9 συμπέρασμα. Μὴ ὅλης δὲ λαμβανομένης ψευδοῦς ἔσται. Εἰ
 γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Γ παντὶ ὑπάρχει τῷ δὲ Β τινί, τὸ δὲ Β
 παντὶ τῷ Γ, οἷον ζῶον κύκνῳ μὲν παντὶ λευκῷ δὲ τινί, τὸ δὲ
 λευκὸν παντὶ κύκνῳ, εἴαν ληφθῆ τὸ Α παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Β
 παντὶ τῷ ^k Γ, ^l τὸ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρξει ^m ἀληθῶς· πᾶς
 γὰρ κύκνος ζῶον. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ στερητικὸν εἴη τὸ Α Β·
 ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β τινὶ ὑπάρχειν τῷ δὲ Γ μηδενί,
 τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, οἷον ζῶον τινὶ λευκῷ χιόνι δ' οὐδεμιᾷ,
 10 λευκὸν δὲ πάσῃ χιόνι. Εἰ οὖν ληφθῆ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ
 Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ Α οὐδενὶ τῷ Γ ὑπάρξει. Ἐὰν
 δ' ἢ μὲν Α Β πρότασις ὅλη ληφθῆ ἀληθῆς, ἢ δὲ Β Γ ὅλη
 ψευδῆς, ἔσται συλλογισμὸς ἀληθῆς· οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α
 τῷ Β καὶ τῷ Γ παντὶ ὑπάρχειν, τὸ μὲντοι Β μηδενὶ τῷ Γ,
 οἷον ὅσα τοῦ αὐτοῦ γένους εἶδη μὴ ὑπ' ἄλληλα· τὸ γὰρ ζῶον
 καὶ ἵππῳ καὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει, ἵππος δ' οὐδενὶ ἀνθρώπῳ.
 11 Ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Α παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ,
 ἀληθὲς ἔσται τὸ συμπέρασμα, ψευδοῦς ὅλης οὔσης τῆς Β Γ
 προτάσεως. Ὅμοίως δὲ καὶ στερητικῆς οὔσης τῆς Α Β προ-
 τάσεως. Ἐνδέχεται γὰρ ⁿ τὸ Α μήτε τῷ Β μήτε τῷ Γ μη-
 δενὶ ὑπάρχειν, ^o μηδὲ τὸ Β μηδενὶ τῷ Γ, οἷον τοῖς ἐξ ἄλλου
 γένους εἶδεσι τὸ γένος· τὸ γὰρ ζῶον οὔτε μουσικῆ οὔτ'
 12 ἰατρικῆ ὑπάρχει, οὐδ' ἢ μουσικῆ ἰατρικῆ. Ληφθέντος οὖν
 τοῦ μὲν Α μηδενὶ τῷ Β, τοῦ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, ἀληθὲς ἔσται
 τὸ συμπέρασμα. Καὶ εἰ μὴ ὅλη ψευδῆς ἢ Β Γ ἀλλ' ἐπί τι,

^h ληφθῆι Β. ⁱ ᾧν Α.Β. ^k γ καὶ τὸ C. ^l τὸ Α—Γ om. Α.
^m ἀληθῆς Α.С. ⁿ τὸ α om. C. ^o μηδέ] μήτε codices.

καὶ οὕτως ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α καὶ τῷ Β^p καὶ τῷ Γ ὅλῳ ὑπάρχειν, τὸ μέντοι Β τινὶ τῷ Γ, οἷον τὸ γένος τῷ εἴδει καὶ τῇ διαφορᾷ· τὸ γὰρ ζῶον παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ πεζῷ, ^qὁ δ' ἄνθρωπος τινὶ πεζῷ καὶ οὐ παντί. Εἰ οὖν τὸ Α παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Β παντὶ ¹³ τῷ Γ ληφθείη, τὸ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρξει· ὅπερ ἦν ἀληθές. Ὅμοίως δὲ καὶ στερητικῆς οὔσης τῆς Α Β προτάσεως. Ἐνδέχεται γὰρ τὸ Α μήτε τῷ Β μήτε τῷ Γ μηδενὶ ὑπάρχειν, τὸ μέντοι Β τινὶ τῷ Γ, οἷον τὸ γένος τῷ ἐξ ἄλλου γένους εἴδει καὶ διαφορᾷ· τὸ γὰρ ζῶον οὔτε φρονήσει οὐδεμιᾷ ὑπάρχει οὔτε θεωρητικῇ, ἢ δὲ φρόνησις τινὶ θεωρητικῇ. Εἰ οὖν ληφθείη τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, οὐδενὶ τῷ Γ τὸ Α ὑπάρξει· τοῦτο δ' ἦν ἀληθές.

¹Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν ἐνδέχεται καὶ τῆς πρώ- ¹⁴της προτάσεως ὅλης οὔσης ψευδοῦς τῆς δ' ἐτέρας ἀληθοῦς ἀληθές εἶναι τὸ συμπέρασμα, καὶ ἐπὶ τι ψευδοῦς οὔσης τῆς πρώτης τῆς δ' ἐτέρας ^rὅλης ἀληθοῦς, καὶ τῆς ^sμὲν ἀληθοῦς τῆς δ' ἐν μέρει ψευδοῦς, καὶ ἀμφοτέρων ψευδῶν. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενὶ ὑπάρχειν τῷ δὲ Γ τινί, καὶ τὸ Β τῷ Γ τινί, οἷον ζῶον οὐδεμιᾷ χιῶνι λευκῷ δὲ τινὶ ὑπάρχει, καὶ ἢ χιῶν λευκῷ τινί. Εἰ οὐ μέσον τεθείη ἢ χιῶν, ¹⁵πρῶτον δὲ τὸ ζῶον, καὶ ληφθείη τὸ μὲν Α ὅλῳ τῷ Β ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ, ἢ μὲν Α Β ὅλη ψευδής, ἢ δὲ Β Γ ἀληθής, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Ὅμοίως δὲ καὶ στερητικῆς ^tοὔσης τῆς Α Β προτάσεως· ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β ὅλῳ ὑπάρχειν τῷ δὲ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, τὸ μέντοι Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, οἷον τὸ ζῶον ἀνθρώπῳ μὲν παντὶ ὑπάρχει, λευκῷ δὲ τινὶ οὐχ ἔπεται, ὁ δ' ἄνθρωπος τινὶ λευκῷ ὑπάρχει, ὥστ' εἰ μέσου τεθέντος τοῦ ἀνθρώπου ληφθείη τὸ Α μηδενὶ τῷ Β ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, ἀληθές ἔσται τὸ συμπέρασμα ψευδοῦς οὔσης ὅλης τῆς Α Β προτάσεως. Καὶ ¹⁶εἰ ἐπὶ τι ψευδής ἢ Α Β πρότασις, ἔσται ^vτὸ συμπέρασμα

p καὶ alterum om. pr. A. q ὁ—πεζῷ om. pr. A. r ὅλης om. B.C.
s μὲν μείζονος ἀληθοῦς C. t οὔσης ὅλης τῆς Β. v τὸ om. A.B.

ἀληθές. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α καὶ τῷ Β καὶ τῷ Γ τινὶ
 ὑπάρχειν, καὶ τὸ Β τῷ Γ τινὶ ὑπάρχειν, οἷον τὸ ζῶον τινὶ
 καλῷ καὶ τινὶ μεγάλῳ, καὶ τὸ καλὸν τινὶ μεγάλῳ ὑπάρχειν.
 Ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Α παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Γ, ἡ
 μὲν Α Β πρότασις ἐπὶ τι ψευδῆς ἔσται, ἡ δὲ Β Γ ἀληθῆς,
 καὶ τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Ὁμοίως δὲ καὶ στερητικῆς οὔσης
 τῆς Α Β προτάσεως· οἱ γὰρ αὐτοὶ ὅροι ἔσονται καὶ ὡσαύ-
 τως κείμενοι πρὸς τὴν ἀπόδειξιν. Πάλιν εἰ ἡ μὲν Α Β ἀλη-
 17 θῆς ἡ δὲ Β Γ ψευδῆς, ἀληθές ἔσται τὸ συμπέρασμα. Οὐδὲν
 γὰρ κωλύει τὸ Α τῷ μὲν Β ὄλω ὑπάρχειν ^ω τῷ δὲ Γ τινί,
 καὶ τὸ Β τῷ Γ μηδενὶ ὑπάρχειν, οἷον ζῶον κύκνῳ μὲν παντὶ
 μέλανι δὲ τινί, κύκνος δὲ οὐδενὶ μέλανι. Ὡστ' εἰ ληφθεῖη
 παντὶ τῷ Β τὸ Α καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Γ, ἀληθές ἔσται τὸ
 συμπέρασμα ψευδοῦς ὄντος τοῦ Β Γ. Ὁμοίως δὲ καὶ στε-
 18 ρητικῆς λαμβανομένης τῆς Α Β προτάσεως. Ἐγχωρεῖ γὰρ
 τὸ Α τῷ ^χ μὲν Β μηδενὶ τῷ δὲ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, τὸ μέντοι
 Β μηδενὶ τῷ Γ, οἷον τὸ γένος τῷ ἐξ ἄλλου γένους εἶδει καὶ
 τῷ συμβεβηκότι τοῖς αὐτοῦ εἶδεσι· τὸ γὰρ ζῶον ἀριθμῷ μὲν
 οὐδενὶ ὑπάρχει λευκῷ δὲ τινί, ὁ δ' ἀριθμὸς οὐδενὶ λευκῷ· εἰ
 ὅθεν μέσον τεθῆ ὁ ἀριθμὸς, καὶ ληφθῆ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ
 Β, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ, ^z τὸ Α τινὶ τῷ Γ οὐχ ὑπάρξει, ὅπερ
 ἦν ἀληθές· καὶ ἡ μὲν Α Β πρότασις ἀληθῆς, ἡ δὲ Β Γ ψευ-
 19 δῆς. Καὶ εἰ ἐπὶ τι ψευδῆς ἡ Α Β, ψευδῆς δὲ καὶ ἡ Β Γ,
 ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α τῷ
 Β τινὶ καὶ τῷ Γ τινὶ ὑπάρχειν ἑκατέρῳ, τὸ δὲ Β μηδενὶ
 τῷ Γ, οἷον εἰ ἐναντίον τὸ Β τῷ Γ, ἄμφω δὲ συμβεβηκότα
 τῷ αὐτῷ γένει· τὸ γὰρ ζῶον τινὶ λευκῷ καὶ τινὶ μέλανι
 ὑπάρχει, λευκὸν δ' οὐδενὶ μέλανι. Ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Α
 παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Γ, ἀληθές ἔσται τὸ συμπέ-
 20 ρασμα. Καὶ στερητικῆς δὲ λαμβανομένης τῆς Α Β ὡσαύ-
 τως· οἱ γὰρ αὐτοὶ ὅροι καὶ ὡσαύτως τεθήσονται πρὸς τὴν
 ἀπόδειξιν. Καὶ ἀμφοτέρων δὲ ψευδῶν οὐσῶν ἔσται τὸ συμ-

^ω τῷ δέ] τὸ δὲ Α.

^χ μὲν om. C.

^υ οὖν om. B.

^z τὸ Α τινὶ

τῷ Γ om. A.

πέραςμα ἀληθές· ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενὶ τῷ δὲ Γ τινὶ ὑπάρχειν, τὸ μέντοι Β μηδενὶ τῷ Γ, οἷον τὸ γένος τῷ ἐξ ἄλλου γένους εἶδει καὶ τῷ συμβεβηκότι τοῖς εἶδεσι τοῖς αὐτοῦ· ζῶον γὰρ ἀριθμῷ μὲν οὐδενὶ λευκῷ δὲ τινὶ ὑπάρχει, καὶ ὁ ἀριθμὸς οὐδενὶ λευκῷ. Ἐὰν ^a οὖν ληφθῆ τὸ Α ²¹ παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Γ, τὸ μὲν συμπέρασμα ἀληθές, αἱ δὲ προτάσεις ἄμφω ψευδεῖς. Ὁμοίως δὲ καὶ στερητικῆς οὔσης τῆς Α Β. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α τῷ μὲν Β ὅλῳ ὑπάρχειν τῷ δὲ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, μηδὲ τὸ Β μηδενὶ τῷ Γ, οἷον ζῶον κύκνῳ μὲν παντὶ μέλανι δὲ τινὶ οὐχ ὑπάρχει, κύκνος δ' οὐδενὶ μέλανι. Ὡστ' εἰ ληφθῆ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ, τὸ Α τινὶ τῷ Γ οὐχ ^b ὑπάρχει. Τὸ μὲν οὖν συμπέρασμα ἀληθές, αἱ δὲ προτάσεις ψευδεῖς.

Ἐν δὲ τῷ ^c μέσῳ σχήματι πάντως ἐγχωρεῖ διὰ ψευδῶν ³ ἀληθῆς συλλογίσασθαι, καὶ ἀμφοτέρων τῶν προτάσεων ὅλων ψευδῶν λαμβανομένων καὶ ἐπὶ τι ἐκατέρας, καὶ τῆς μὲν ἀληθοῦς τῆς δὲ ψευδοῦς οὔσης ὅλης, ὅποτερασοῦν ψευδοῦς τιθεμένης, καὶ εἰ ἀμφοτέραι ἐπὶ τι ψευδεῖς, καὶ εἰ ἢ μὲν ἀπλῶς ἀληθῆς ἢ δ' ἐπὶ τι ψευδῆς, καὶ εἰ ἢ μὲν ὅλη ψευδῆς ἢ δ' ἐπὶ τι ἀληθῆς, καὶ ἐν τοῖς καθόλου καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν. Εἰ γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενὶ ὑπάρχει τῷ δὲ Γ ² παντί, οἷον ζῶον λίθῳ μὲν οὐδενὶ ἵππῳ δὲ παντί, ἐὰν ἐναντίως τεθῶσιν αἱ προτάσεις καὶ ληφθῆ τὸ Α τῷ μὲν Β παντὶ τῷ δὲ Γ μηδενί, ἐκ ψευδῶν ὅλων τῶν προτάσεων ἀληθῆς ἔσται τὸ συμπέρασμα. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τῷ μὲν Β παντὶ τῷ δὲ Γ μηδενὶ ὑπάρχει τὸ Α· ὁ γὰρ αὐτὸς ἔσται συλλογισμὸς. Πάλιν εἰ ἢ μὲν ἑτέρα ὅλη ψευδῆς ἢ δ' ἑτέρα ὅλη ἀληθῆς· οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α καὶ τῷ Β καὶ τῷ Γ παντὶ ὑπάρχειν, τὸ μέντοι Β μηδενὶ τῷ Γ, οἷον τὸ γένος τοῖς μὴ ὑπ' ἄλληλα εἶδεσιν. Τὸ γὰρ ζῶον καὶ ἵππῳ παντὶ καὶ ἀνθρώπῳ, καὶ ³ οὐδεὶς ἄνθρωπος ἵππος. Ἐὰν οὖν ληφθῆ ^d τὸ ζῶον τῷ μὲν παντὶ τῷ δὲ μηδενὶ ὑπάρχειν, ἢ μὲν ὅλη ψευδῆς ἔσται ἢ δ'

^a οὖν om. C.
om. B.C.

^b ὑπάρξει C.

^c μέσῳ] δευτέρῳ C.

^d τὸ ζῶον

ὅλη ἀληθής, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀληθές πρὸς ὅποτερωοῦν τεθέντος τοῦ στερητικοῦ. Καὶ εἰ ἡ ἑτέρα ἐπὶ τι ψευδής, ἡ δ' ἑτέρα ^e ὅλη ἀληθής. Ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β τινὶ ὑπάρχειν τῷ δὲ Γ παντί, τὸ μέντοι Β μηδενὶ τῷ Γ, οἶον ζῶον λευκῷ μὲν τινὶ κόρακι δὲ παντί, καὶ τὸ λευκὸν οὐδενὶ 4 κόρακι. Ἐὰν οὖν ληφθῇ ^f τὸ Α τῷ ^g μὲν Β μηδενὶ τῷ δὲ Γ ὅλω ὑπάρχειν, ἡ μὲν Α Β πρότασις ἐπὶ τι ψευδής, ἡ δ' Α Γ ὅλη ἀληθής, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Καὶ μετατιθεμένου δὲ τοῦ στερητικοῦ ὡσαύτως· διὰ γὰρ τῶν αὐτῶν ὄρων ἡ ἀπόδειξις. Καὶ εἰ ἡ καταφατικὴ πρότασις ἐπὶ τι ψευδής, ἡ δὲ στερητικὴ ὅλη ἀληθής. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α τῷ μὲν Β τινὶ ὑπάρχειν τῷ δὲ Γ ὅλω μὴ ὑπάρχειν, καὶ τὸ Β μηδενὶ τῷ Γ, οἶον τὸ ζῶον λευκῷ μὲν τινὶ πίττη δ' οὐδεμιᾷ, καὶ τὸ λευ- 5 κὸν οὐδεμιᾷ πίττη. Ὡστ' ^h ἐὰν ληφθῇ τὸ Α ὅλω τῷ Β ὑπάρχειν τῷ δὲ Γ μηδενί, ἡ μὲν Α Β ἐπὶ τι ψευδής, ἡ δ' Α Γ ὅλη ἀληθής, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Καὶ εἰ ἀμφότεραι αἱ προτάσεις ἐπὶ τι ψευδεῖς, ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ Α καὶ τῷ Β καὶ τῷ Γ τινὶ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β μηδενὶ τῷ Γ, οἶον ζῶον καὶ λευκῷ τινὶ καὶ μέλανι τινι, τὸ δὲ λευκὸν οὐδενὶ μέλανι. Ἐὰν οὖν ληφθῇ τὸ Α τῷ μὲν Β παντὶ τῷ δὲ Γ μηδενί, ἀμφω μὲν αἱ προτάσεις ἐπὶ τι ψευδεῖς, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀληθές. Ὁμοίως δὲ καὶ μετα- τεθείσης τῆς στερητικῆς διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων.

6 Φανερόν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν· οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α τῷ μὲν Β παντὶ τῷ δὲ Γ τινὶ ὑπάρχειν, καὶ τὸ Β τῷ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, οἶον ζῶον παντὶ ἀνθρώπῳ λευκῷ δὲ τινί, ἄνθρωπος δὲ τινὶ λευκῷ οὐχ ὑπάρξει. Ἐὰν οὖν τεθῇ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενὶ ὑπάρχειν τῷ δὲ Γ τινὶ ὑπάρχειν, ἡ μὲν καθόλου πρότασις ὅλη ψευδής, ἡ δ' ἐν μέρει ἀληθής, καὶ 7 τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Ὡσαύτως δὲ καὶ καταφατικῆς λαμβανομένης τῆς Α Β· ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενὶ τῷ δὲ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, καὶ τὸ Β τῷ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν,

^e ὅλη om. C.^f τὸ Α om. B.^g μὲν om. C.^h ἂν Α.

οἶον τὸ ζῶον οὐδενὶ ἀψύχῳ, λευκῶ δὲ τινὶ ⁱ οὐχ ὑπάρχει, καὶ τὸ ἄψυχον οὐχ ὑπάρξει τινὶ λευκῶ. Ἐὰν οὖν τεθῆ τὸ Α τῶ μὲν Β παντὶ τῶ δὲ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, ἢ μὲν Α Β πρότασις, ἢ καθόλου, ὅλη ψευδής, ἢ δὲ Α Γ ἀληθής, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Καὶ τῆς μὲν καθόλου ἀληθοῦς τεθείσης, 8 τῆς δ' ἐν μέρει ψευδοῦς. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ Α μήτε τῶ Β μήτε τῶ Γ οὐδενὶ ἔπεσθαι, τὸ μέντοι Β τινὶ τῶ Γ μὴ ὑπάρχειν, οἶον ζῶον οὐδενὶ ἀριθμῶ οὐδ' ἀψύχῳ, καὶ ὁ ἀριθμὸς τινὶ ἀψύχῳ οὐχ ἔπεται. Ἐὰν οὖν τεθῆ τὸ Α τῶ μὲν Β 9 μηδενὶ τῶ δὲ Γ τινὶ, τὸ μὲν συμπέρασμα ἔσται ἀληθές καὶ ἢ καθόλου πρότασις ^k ἀληθής, ἢ δ' ἐν μέρει ψευδής. Καὶ καταφατικῆς δὲ τῆς καθόλου τιθεμένης ὡσαύτως. Ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ Α καὶ τῶ Β καὶ τῶ Γ ὅλῳ ὑπάρχειν, τὸ μέντοι Β τινὶ τῶ Γ μὴ ἔπεσθαι, οἶον τὸ γένος τῶ εἶδει καὶ τῇ διαφορᾷ· τὸ γὰρ ζῶον παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ ὅλῳ πεζῶ ἔπεται, ἄνθρωπος δ' οὐ παντὶ πεζῶ. Ὡστ' ἂν ληφθῆ τὸ Α τῶ μὲν Β ὅλῳ ὑπάρχειν, τῶ δὲ Γ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, ἢ μὲν καθόλου πρότασις ἀληθής, ἢ δ' ἐν μέρει ψευδής, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀληθές. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι ἐξ ἀμφοτέρων ψευδῶν ἔσται τὸ συμπέ- 10 ρασμα ἀληθές, εἴπερ ἐνδέχεται τὸ Α καὶ τῶ Β καὶ τῶ Γ ὅλῳ ὑπάρχειν, τὸ μέντοι Β τινὶ τῶ Γ μὴ ἔπεσθαι. Ληφθέντος γὰρ τοῦ Α τῶ μὲν Β μηδενὶ τῶ δὲ Γ τινὶ ὑπάρχειν, αἱ μὲν προτάσεις ἀμφοτέραι ψευδεῖς, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀληθές. Ὁμοίως δὲ καὶ κατηγορικῆς οὔσης τῆς καθόλου προτά- 11 σεως, τῆς δ' ἐν μέρει στερητικῆς. Ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ Α τῶ μὲν Β μηδενὶ τῶ δὲ Γ παντὶ ἔπεσθαι, καὶ τὸ Β τινὶ τῶ Γ μὴ ὑπάρχειν, οἶον ζῶον ἐπιστήμη μὲν οὐδεμιᾷ ἀνθρώπῳ δὲ παντὶ ἔπεται, ἢ δ' ἐπιστήμη οὐ παντὶ ἀνθρώπῳ. Ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Α τῶ μὲν Β ὅλῳ ὑπάρχειν, τῶ δὲ Γ τινὶ μὴ ἔπεσθαι, αἱ μὲν προτάσεις ψευδεῖς, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀληθές.

^m ἔσται δὲ καὶ ἐν τῶ ἐσχάτῳ σχήματι διὰ ψευδῶν ¹ ἀληθές, 4 καὶ ἀμφοτέρων ψευδῶν οὐσῶν ὅλων καὶ ἐπὶ τι ἐκατέρας,

ⁱ οὐχ ὑπάρχει] οὐ rc. C, om. B. et pr. C. ^k ἀληθής om. B.C. ¹ ἀληθές—οὐσῶν om. C. ^m καὶ δι' ἀμφοτέρων Α.

καὶ τῆς μὲν ἑτέρας ἀληθοῦς ὅλης τῆς δ' ἑτέρας ψευδοῦς, ^η καὶ τῆς μὲν ἐπὶ τι ψευδοῦς τῆς δ' ὅλης ἀληθοῦς, καὶ ἀνάπαλιν, ² καὶ ὅσαχῶς ἄλλως ἐγχωρεῖ μεταλαβεῖν τὰς προτάσεις. Οὐδὲν γὰρ κωλύει μήτε τὸ Α μήτε τὸ Β μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, τὸ μέντοι Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν, οἷον οὗτ' ἄνθρωπος οὔτε πεζὸν οὐδενὶ ἀψύχῳ ἔπεται, ἄνθρωπος μέντοι τινὶ πεζῷ ὑπάρχει. Ἐὰν οὖν ληφθῇ τὸ Α καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, αἱ μὲν προτάσεις ὅλαι ψευδεῖς, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀληθές. Ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς μὲν στερητικῆς τῆς δὲ καταφατικῆς ³ οὔσης. Ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ μὲν Β μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Α παντί, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν, οἷον τὸ μέλαν οὐδενὶ κύκνῳ, ζῶον δὲ παντί, καὶ τὸ ζῶον οὐ παντὶ μέλανι. Ὡστ' ἂν ληφθῇ τὸ μὲν Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α μηδενί, τὸ Α τινὶ τῷ Β οὐχ ὑπάρξει· καὶ τὸ μὲν συμπέρασμα ἀληθές, αἱ δὲ προτάσεις ψευδεῖς. Καὶ εἰ ἐπὶ τι ἑκατέρω ψευδῆς, ⁴ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Οὐδὲν γὰρ κωλύει καὶ τὸ Α καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β, οἷον τὸ λευκὸν καὶ τὸ καλὸν τινὶ ζῷῳ ὑπάρχει, καὶ τὸ λευκὸν τινὶ καλῷ. Ἐὰν οὖν τεθῇ τὸ Α καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, αἱ μὲν προτάσεις ἐπὶ τι ψευδεῖς, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀληθές. ⁵ Καὶ στερητικῆς δὲ τῆς Α Γ τιθεμένης ὁμοίως. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ μὲν Α τινὶ τῷ Γ μὴ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β τινὶ ὑπάρχειν, καὶ τὸ Α τῷ Β μὴ παντὶ ὑπάρχειν, οἷον τὸ ^ο λευκὸν τινὶ ζῷῳ οὐχ ὑπάρχει, τὸ δὲ ^ρ καλὸν τινὶ ὑπάρχει, καὶ τὸ λευκὸν οὐ παντὶ καλῷ. Ὡστ' ἂν ληφθῇ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Β παντί, ἀμφότεροι μὲν αἱ προτάσεις ἐπὶ τι ⁶ ψευδεῖς, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀληθές. Ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς μὲν ὅλης ψευδοῦς τῆς δ' ὅλης ἀληθοῦς λαμβανομένης. Ἐγχωρεῖ γὰρ καὶ τὸ Α καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἔπεσθαι, τὸ μέντοι Α τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν, οἷον ζῶον καὶ λευκὸν παντὶ κύκνῳ ἔπεται, τὸ μέντοι ζῶον οὐ παντὶ ὑπάρχει λευκῷ. Τεθέντων ^η οὖν ὅρων τούτων, εἰ ληφθῇ τὸ μὲν Β ὅλῳ τῷ Γ

^η καὶ τῆς μὲν ἐπὶ τι ψευδοῦς om. B. ^ο λευκὸν] καλὸν A.B. ^ρ καλὸν] λευκὸν A.B. ^η οὖν τῶν ὅρων τοιούτων B.

ὑπάρχειν, τὸ δὲ Α ὄλω μὴ ὑπάρχειν, ἢ μὲν Β Γ ὄλη ἔσται ἀληθής, ἢ δὲ Α Γ ὄλη ψευδής, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ μὲν Β Γ ψεῦδος, τὸ δὲ Α Γ ἀληθές. [†] οἱ γὰρ [‡] αὐτοὶ ὄροι πρὸς τὴν ἀπόδειξιν, μέλαν—κύκνος—ἄψυχον. Ἀλλὰ καὶ εἰ ἀμφοτέραι λαμβάνονται καταφατικά. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ μὲν Β παντὶ τῷ Γ ἔπεσθαι, τὸ δὲ Α [†] ὄλω μὴ ὑπάρχειν, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν, οἷον κύκνω [‡] μὲν παντὶ ζῶον, μέλαν δ' οὐδενὶ κύκνω, καὶ τὸ μέλαν ὑπάρχει τινὶ ζῶω. Ὡστ' ἂν ληφθῇ τὸ Α καὶ τὸ Β παντὶ [‡] τῷ Γ ὑπάρχειν, ἢ μὲν Β Γ ὄλη ἀληθής, ἢ δὲ Α Γ ὄλη ψευδής, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀληθές. Ὅμοίως δὲ καὶ τῆς Α Γ ληφθείσης ἀληθοῦς διὰ γὰρ τῶν αὐτῶν ὄρων ἢ ἀπόδειξις. Πάλιν τῆς μὲν ὄλης ἀληθοῦς οὔσης, τῆς δ' ἐπὶ τι ψευδοῦς. Ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ μὲν Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Α [‡] τινί, καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Β, οἷον δίπουν μὲν παντὶ ἀνθρώπῳ, καλὸν δ' οὐ παντί, καὶ τὸ καλὸν [‡] τινὶ δίποδι ὑπάρχει. Ἐὰν οὖν ληφθῇ καὶ τὸ Α καὶ τὸ Β ὄλω τῷ Γ ὑπάρχειν, ἢ μὲν Β Γ ὄλη ἀληθής, ἢ δὲ Α Γ ἐπὶ τι ψευδής, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀληθές. Ὅμοίως δὲ καὶ τῆς μὲν Α Γ ἀληθοῦς τῆς δὲ Β Γ ψευδοῦς [‡] ἐπὶ τι λαμβανομένης μετατεθέντων γὰρ τῶν αὐτῶν ὄρων ἔσται ἢ ἀπόδειξις. Καὶ τῆς μὲν στερητικῆς τῆς δὲ καταφατικῆς οὔσης. Ἐπεὶ γὰρ ἐγχωρεῖ τὸ μὲν Β ὄλω τῷ Γ [‡] ὑπάρχειν, τὸ δὲ Α τινί, καὶ ὅταν οὕτως ἔχωσιν, οὐ παντὶ τῷ Β τὸ Α, [‡] ἐὰν ληφθῇ τὸ μὲν Β ὄλω τῷ Γ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Α μηδενί, ἢ μὲν στερητικὴ ἐπὶ τι ψευδής, ἢ δ' ἑτέρα ὄλη ἀληθής καὶ τὸ [‡] συμπέρασμα. Πάλιν ἐπεὶ δέδεικται ὅτι τοῦ [‡] μὲν Α μηδενὶ ὑπάρχοντος [‡] τῷ Γ, τοῦ δὲ Β τινί, ἐγχωρεῖ τὸ Α τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν, φανερόν ὅτι καὶ τῆς μὲν Α Γ ὄλης ἀληθοῦς οὔσης, τῆς δὲ Β Γ ἐπὶ τι ψευδοῦς, ἐγχωρεῖ τὸ συμπέρασμα εἶναι ἀληθές. Ἐὰν γὰρ ληφθῇ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Β παντί, ἢ μὲν Α Γ ὄλη ἀληθής, ἢ δὲ Β Γ ἐπὶ τι ψευδής.

[†] οἱ γὰρ] καὶ οἱ C. [‡] αὐτοὶ] τοιοῦτοι corr. C. [†] ὄλω B. [‡] μὲν om. B. [‡] τινὶ τῷ δίποδι A. [‡] ἐπὶ τι om. pr. C. [‡] ἐὰν οὖν ληφθῇ C. [‡] συμπέρασμα ἀληθές. Πάλιν C. [‡] τῷ Γ] τοῦ γ B.

- 12 Φανερόν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν ὅτι πάντως ἔσται διὰ ψευδῶν ἀληθές. Οἱ γὰρ αὐτοὶ ὄροι ληπτέοι καὶ ὅταν καθόλου ὦσιν αἱ προτάσεις, οἱ μὲν ἐν τοῖς κατηγορικοῖς, κατηγορικοί, οἱ δ' ἐν τοῖς στερητικοῖς στερητικοί. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει μηδενὶ ὑπάρχοντος παντὶ λαβεῖν ὑπάρχειν, καὶ τινὶ ὑπάρχοντος καθόλου λαβεῖν ὑπάρχειν πρὸς τὴν τῶν ὄρων ἔκθεσιν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν στερητικῶν.
- 13 Φανερόν οὖν ὅτι ἂν μὲν ἢ τὸ συμπέρασμα ὕψευδος, ἀνάγκη, ἐξ ὧν ὁ λόγος, ψευδῆ εἶναι ἢ πάντα ἢ ἓνια, ὅταν δ' ἀληθές, οὐκ ἀνάγκη ἀληθές εἶναι οὔτε τι οὔτε πάντα, ἀλλ' ἔστι μηδενὸς ὄντος ἀληθοῦς τῶν ἐν τῷ συλλογισμῷ τὸ συμπέρασμα
- 14 ὁμοίως εἶναι ἀληθές, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγκης. Αἴτιον δ' ὅτι ὅταν δύο ἔχη οὕτω πρὸς ἀλλήλα ὥστε θατέρου ὄντος ἐξ ἀνάγκης εἶναι θάτερον, τούτου μὴ ὄντος μὲν οὐδὲ θάτερον ἔσται, ὄντος δ' οὐκ ἀνάγκη εἶναι θάτερον. Τοῦ δ' αὐτοῦ ὄντος καὶ μὴ ὄντος, ἀδύνατον ἐξ ἀνάγκης εἶναι τὸ αὐτό. Λέγω δ' οἷον τοῦ Α ὄντος λευκοῦ τὸ Β εἶναι ^zμέγα ἐξ ἀνάγκης, καὶ μὴ ὄντος
- 15 λευκοῦ τοῦ Α τὸ Β εἶναι ^zμέγα ἐξ ἀνάγκης. Ὅταν γὰρ τοῦδὲ ὄντος ^aλευκοῦ τοῦ Α τοῦδὲ ἀνάγκη μέγα ^bεἶναι τὸ Β, μεγάλου δὲ τοῦ Β ὄντος τὸ Γ ^cμὴ λευκόν, ἀνάγκη, εἰ τὸ Α λευκόν, τὸ Γ μὴ εἶναι λευκόν. Καὶ ὅταν δύο ὄντων θατέρου ὄντος ἀνάγκη θάτερον εἶναι, τούτου μὴ ὄντος ἀνάγκη τὸ Α μὴ εἶναι. Τοῦ δὲ Β μὴ ὄντος μεγάλου τὸ Α οὐχ οἷον τε
- 16 λευκόν εἶναι. Τοῦ δὲ Α μὴ ὄντος λευκοῦ, εἰ ἀνάγκη τὸ Β ^dμέγα εἶναι, συμβαίνει ἐξ ἀνάγκης τοῦ Β μεγάλου μὴ ὄντος αὐτὸ τὸ Β εἶναι μέγα. Τοῦτο δ' ἀδύνατον. Εἰ γὰρ τὸ Β μὴ ^eἔστι μέγα, τὸ Α οὐκ ἔσται λευκόν ἐξ ἀνάγκης. Εἰ οὖν μὴ ὄντος τούτου λευκοῦ τὸ Β ἔσται μέγα, συμβαίνει, εἰ τὸ Β μὴ ἔστι μέγα, εἶναι μέγα, ὡς διὰ τριῶν.
- 5 Τὸ δὲ κύκλω καὶ ἐξ ἀλλήλων δείκνυσθαί ἐστι τὸ διὰ τοῦ συμπεράσματος καὶ τοῦ ἀνάπαλιν τῇ κατηγορίᾳ τὴν ἑτέραν λαβόντα πρότασιν συμπεράνασθαι τὴν λοιπὴν, ἣν ἐλάμβανεν

^y ψευδές Β. ^z μέγα om. Α.Β. ^a λευκοῦ οἷον τοῦ C. ^b εἶναι οἷον τὸ C. ^c μὴ ἢ λευκόν C. ^d εἶναι μέγα C. ^e ἔσται C.

ἐν θατέρῳ συλλογισμῷ. Οἶον εἰ ἔδει δείξαι ὅτι τὸ Α ^f τῷ Γ παντὶ ὑπάρχει, ἔδειξε δὲ διὰ τοῦ Β, πάλιν εἰ ^gδεικνύοι ὅτι τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει, λαβὼν τὸ μὲν Α τῷ Γ ὑπάρχειν τὸ δὲ Γ τῷ Β, καὶ τὸ Α τῷ Β· πρότερον δ' ἀνάπαλιν ἔλαβε τὸ Β τῷ Γ ^hὑπάρχειν. "Ἡ εἰ ⁱὅτι τὸ Β τῷ Γ δεῖ δείξαι ὑπάρ-²χον, εἰ λάβοι τὸ Α κατὰ τοῦ Γ, ὃ ἦν συμπέρασμα, τὸ δὲ Β κατὰ τοῦ Α ὑπάρχειν· πρότερον δ' ἐλήφθη ἀνάπαλιν τὸ Α κατὰ τοῦ Β. "Ἄλλως δ' οὐκ ἔστιν ἐξ ἀλλήλων δείξαι. Εἴτε γὰρ ἄλλο μέσον λήψεται, οὐ κύκλω· οὐδὲν γὰρ λαμβάνεται τῶν αὐτῶν· εἴτε τούτων τι, ἀνάγκη θάτερον μόνον· εἰ γὰρ ἄμφω, ταῦτό ἐσται συμπέρασμα, δεῖ δ' ἕτερον. ¹Ἐν μὲν οὖν ³τοῖς μὴ ἀντιστρέφουσιν ἐξ ἀναποδείκτου τῆς ἐτέρας προτάσεως γίνεται ὁ συλλογισμὸς· οὐ γὰρ ἔστιν ἀποδείξαι διὰ τούτων τῶν ὄρων ὅτι τῷ μέσῳ τὸ τρίτον ὑπάρχει ἢ τῷ πρώτῳ τὸ μέσον. ¹Ἐν δὲ τοῖς ἀντιστρέφουσιν ἔστι πάντα δεικνύναι δι' ἀλλήλων, οἶον εἰ τὸ Α καὶ τὸ Β καὶ τὸ Γ ἀντιστρέφουσιν ἀλλήλοις. Δεδείχθω γὰρ τὸ Α Γ διὰ μέσου ⁴τοῦ Β, καὶ πάλιν τὸ Α Β διὰ τε τοῦ συμπεράσματος καὶ διὰ τῆς Β Γ προτάσεως ἀντιστραφείσης, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Β Γ διὰ τε τοῦ συμπεράσματος καὶ τῆς Α Β προτάσεως ἀντεστραμμένης. Δεῖ δὲ τὴν τε Γ Β καὶ τὴν Β Α πρότασιν ἀποδείξαι· ταύταις γὰρ ἀναποδείκτοις κεχρήμεθα μόναις· ¹Ἐὰν οὖν ληφθῇ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν καὶ τὸ Γ παντὶ τῷ Α, συλλογισμὸς ἔσται τοῦ Β πρὸς τὸ Α. Πάλιν ἐὰν ⁵ληφθῇ τὸ μὲν Γ παντὶ τῷ Α, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Β, παντὶ τῷ Β τὸ Γ ἀνάγκη ὑπάρχειν. ¹Ἐν ἀμφοτέροις δὴ τούτοις τοῖς συλλογισμοῖς ἢ Γ Α πρότασις εἴληπται ἀναπόδεικτος· αἱ γὰρ ἕτεραι δεδειγμέναι ἦσαν. "Ὡστ' ἂν ταύτην ἀποδείξωμεν, ἅπασαι ἔσονται δεδειγμέναι δι' ἀλλήλων. ¹Ἐὰν οὖν ⁶ληφθῇ τὸ Γ παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Α ὑπάρχειν, ἀμφότεραί τε αἱ προτάσεις ἀποδεδειγμέναι λαμβάνονται, καὶ τὸ Γ τῷ Α ἀνάγκη ὑπάρχειν. Φανερόν οὖν ὅτι ἐν μόνοις

^f παντὶ τῷ γ C. ^g δεικνύει C. ^h ὑπάρχον B.C. ⁱ ὅτι corr. A.

τοῖς ἀντιστρέφουσι κύκλω καὶ δι' ἀλλήλων ἐνδέχεται γίνεσθαι τὰς ἀποδείξεις, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ὡς πρότερον εἶπομεν. Συμβαίνει δὲ καὶ ἐν τούτοις αὐτῷ τῷ δεικνυμένῳ χρῆσθαι πρὸς τὴν ἀπόδειξιν· τὸ μὲν γὰρ Γ κατὰ τοῦ Β καὶ τὸ Β κατὰ τοῦ Α δείκνυται ληφθέντος τοῦ Γ κατὰ τοῦ Α λέγεσθαι, τὸ δὲ Γ κατὰ τοῦ Α διὰ τούτων δείκνυται τῶν προτάσεων, ὥστε τῷ συμπεράσματι χρώμεθα πρὸς τὴν ἀπόδειξιν.

8 Ἐπὶ δὲ τῶν στρεπτικῶν συλλογισμῶν ὡδὲ δείκνυται ἐξ ἀλλήλων. Ἐστω τὸ μὲν Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχον, τὸ δὲ Α οὐδενὶ ^k τῶν Β· συμπεράσμα ὅτι τὸ Α οὐδενὶ τῶν Γ. Εἰ δὲ πάλιν δεῖ συμπεράνασθαι ὅτι τὸ Α οὐδενὶ τῶν Β, ὃ πάλαι ἔλαβεν, ἔσται τὸ μὲν Α μηδενὶ ^l τῷ Γ, τὸ δὲ Γ παντὶ τῷ Β· 9 οὕτω γὰρ ἀνάπαλιν ἢ πρότασις. Εἰ δ' ὅτι τὸ Β τῷ Γ δεῖ συμπεράνασθαι, οὐκέθ' ὁμοίως ἀντιστρεπτέον τὸ Α Β· ἢ γὰρ αὐτὴ πρότασις, τὸ Β μηδενὶ τῷ Α καὶ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β ὑπάρχειν. Ἀλλὰ ληπτέον, ὅτι τὸ Α μηδενὶ ὑπάρχει, τὸ Β παντὶ ὑπάρχειν. Ἐστω τὸ Α μηδενὶ τῶν Γ ὑπάρχειν, ὅπερ ἦν τὸ συμπεράσμα· ὅτι δὲ τὸ Α μηδενί, τὸ Β εἰλήφθω παντὶ 10 ὑπάρχειν· ἀνάγκη οὖν τὸ Β ^m παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν. Ὡστε τριῶν ὄντων ἕκαστον συμπεράσμα γέγονε, καὶ τὸ κύκλω ἀποδεικνύει τούτ' ἔστι, τὸ συμπεράσμα λαμβάνοντα καὶ ἀνάπαλιν τὴν ἐτέραν πρότασιν τὴν λοιπὴν συλλογίζεσθαι.

11 Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν τὴν μὲν καθόλου πρότασιν οὐκ ἔστιν ἀποδείξαι διὰ τῶν ἐτέρων, τὴν δὲ κατὰ μέρος ἔστιν. Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἀποδείξαι τὴν καθόλου, φανερόν· τὸ μὲν γὰρ καθόλου δείκνυται διὰ τῶν καθόλου, τὸ δὲ συμπεράσμα οὐκ ἔστι καθόλου, δεῖ δ' ἐκ τοῦ συμπεράσματος 12 δεῖξαι καὶ τῆς ἐτέρας προτάσεως. Ἐτι ⁿ ὅλως οὐδὲ γίνεται συλλογισμὸς ἀντιστραφείσης τῆς προτάσεως· ἐν μέρει γὰρ ἀμφότεραι γίνονται αἱ προτάσεις. Τὴν δ' ἐπὶ μέρους ἔστιν. Δεδείχθω γὰρ τὸ Α κατὰ τινὸς τοῦ Γ διὰ τοῦ Β. Ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Β παντὶ τῷ Α καὶ τὸ συμπεράσμα μένη, τὸ Β

^k τῶν Β τῷ] β C.

^l τῶν γ Β.

^m τῷ γ παντὶ C.

ⁿ οὐδὲ

ὅλως C.

τὴν ἐτέραν πρότασιν γίνεσθαι ἀποφατικὴν, ὥστ' οὐκ ἔσται συλλογισμός. Ἄλλ' ὁμοίως δειχθήσεται ὡς καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου, εἰ ληφθῆ, ὅτι τὸ Β τινὶ μὴ ὑπάρχει, τὸ Α τινὶ ὑπάρχειν.

- 7 Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου σχήματος ὅταν μὲν ἀμφότεραι αἱ προτάσεις καθόλου ληφθῶσιν, οὐκ ἐνδέχεται δεῖξαι δι' ἡλλήλων τὸ μὲν γὰρ καθόλου δείκνυται διὰ τῶν καθόλου, τὸ δ' ἐν τούτῳ συμπέρασμα αἰεὶ κατὰ μέρος, ὥστε φανερόν ὅτι ὅλως οὐκ ἐνδέχεται δεῖξαι διὰ τούτου τοῦ σχήματος τὴν καθόλου πρότασιν. Ἐὰν δ' ἢ μὲν ἢ καθόλου ἢ δ' ἐν μέρει, ποτὲ μὲν ἔσται ποτὲ δ' οὐκ ἔσται. Ὅταν μὲν οὖν ἀμφότεραι κατηγορικαὶ ληφθῶσι καὶ τὸ καθόλου γένηται πρὸς τῷ ἐλάττωι ἄκρῳ, ἔσται, ὅταν δὲ πρὸς θατέρῳ, οὐκ ἔσται. Ὑπαρχέτω γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Β τινὶ· συμπέρασμα τὸ Α Β. Ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Γ παντὶ τῷ Α ἡ ὑπάρχειν, τὸ μὲν Γ δέδεικται τινὶ τῷ Β ὑπάρχον, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ οὐ δέδεικται. Καίτοι ἀνάγκη, εἰ τὸ Γ τινὶ τῷ Β, καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν. Ἄλλ' οὐ ταυτόν ἐστὶ τόδε τῷδε καὶ τόδε τῷδε ὑπάρχειν· ἀλλὰ προσληπτέον, εἰ τόδε τινὶ τῷδε, καὶ θάτερον τινὶ τῷδε. Τούτου δὲ ληφθέντος οὐκέτι γίνεται ἐκ τοῦ συμπε-
3 ράσματος καὶ τῆς ἐτέρας προτάσεως ὁ συλλογισμός. Εἰ δὲ τὸ ἂ μὲν Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α τινὶ τῷ Γ, ἔσται δεῖξαι τὸ Α Γ, ὅταν ληφθῆ τὸ μὲν Γ παντὶ τῷ Β ὑπάρχειν, τὸ δὲ Α τινὶ. Εἰ γὰρ τὸ Γ παντὶ τῷ Β, τὸ δὲ Α τινὶ τῷ Β, ἀνάγκη τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν· μέσον τὸ Β. Καὶ ὅταν ἢ ἢ μὲν κατηγορικὴ ἢ δὲ στερητικὴ, καθόλου δ' ἢ κατηγορικὴ, δειχθήσεται ἢ ἐτέρα. Ὑπαρχέτω γὰρ τὸ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α τινὶ μὴ ὑπαρχέτω· συμπέρασμα ὅτι τὸ Α τινὶ τῷ Β οὐχ
4 ὑπάρχει. Ἐὰν οὖν προσληφθῆ τὸ Γ παντὶ τῷ Β ὑπάρχειν, ἀνάγκη τὸ Α τινὶ τῷ Γ μὴ ὑπάρχειν· μέσον τὸ Β. Ὅταν δ' ἢ στερητικὴ καθόλου γένηται, οὐ δείκνυται ἢ ἐτέρα, εἰ μὴ ὥσπερ ἐπὶ τῶν πρότερον, εἰ ληφθῆ, ὅτι τοῦτο τινὶ μὴ ἡ ὑπάρ-

Υ ἡλλήλων τὴν καθόλου πρότασιν. Τὸ Α ἡ ὑπάρχειν, τὸ δὲ α τινὶ τῷ β, τὸ C. ἂ μὲν om. B.C. ἡ ὑπάρχη C.

χει, θάτερον τινὶ ὑπάρχειν, οἷον εἰ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Β τινὶ συμπεράσμα ὅτι τὸ Α τινὶ τῷ Β οὐχ ὑπάρχει. Ἐὰν οὖν ληφθῆ, ὅ τὸ Α τινὶ ^dμὴ ^eὑπάρχει, τὸ Γ τινὶ ὑπάρχειν, ἀνάγκη τὸ Γ τινὶ τῶν Β ὑπάρχειν. Ἄλλως δ' οὐκ ἔστιν ἀντιστρέφοντα τὴν καθόλου πρότασιν δείξαι τὴν ἐτέραν· οὐδαμῶς γὰρ ἔσται συλλογισμός.

Φανερόν οὖν ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ σχήματι ἢ δι' ἀλλήλων ⁵ δείξεις διὰ τε τοῦ τρίτου καὶ διὰ τοῦ πρώτου γίνεται σχήματος. Κατηγορικοῦ μὲν γὰρ ὄντος τοῦ συμπεράσματος διὰ τοῦ πρώτου, στερητικῶ δὲ διὰ τοῦ ἐσχάτου λαμβάνεται γὰρ, ὅ τούτο μηδενί, θάτερον παντὶ ὑπάρχειν. Ἐν δὲ τῷ μέσῳ καθόλου μὲν ὄντος τοῦ συλλογισμοῦ δι' αὐτοῦ τε καὶ διὰ τοῦ πρώτου ^fσχήματος, ὅταν δ' ἐν μέρει, δι' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐσχάτου. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ δι' αὐτοῦ πάντες. Φανε- ⁶ ρόν δὲ καὶ ὅτι ἐν ^gτῷ τρίτῳ καὶ τῷ μέσῳ οἱ μὴ δι' αὐτῶν γινόμενοι συλλογισμοὶ ἢ οὐκ εἰσὶ κατὰ τὴν κύκλῳ δείξιν ἢ ἀτελεῖς.

Τὸ δ' ἀντιστρέφειν ἐστὶ τὸ μετατιθέντα τὸ συμπεράσμα ⁸ ποιεῖν τὸν συλλογισμὸν ὅτι ἢ τὸ ἄκρον τῷ μέσῳ οὐχ ὑπάρξει ἢ τοῦτο τῷ τελευταίῳ. Ἀνάγκη γὰρ τοῦ συμπεράσματος ^hἀντιστραφέντος καὶ τῆς ἐτέρας μενούσης προτάσεως ἀναρρεῖσθαι τὴν λοιπὴν· εἰ γὰρ ἔσται, καὶ τὸ συμπεράσμα ἔσται. Διαφέρει δὲ τὸ ἀντικειμένως ἢ ἐναντίως ⁱἀντιστρέφειν τὸ συμπεράσμα· οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς γίνεται συλλογισμὸς ἐκατέρως ^kἀντιστραφέντος· δῆλον δὲ τοῦτ' ἔσται διὰ τῶν ἐπομένων. Λέγω δ' ἀντικεῖσθαι μὲν τὸ παντὶ τῷ οὐ παντὶ καὶ ² τὸ τινὶ τῷ οὐδενί, ἐναντίως δὲ τὸ παντὶ τῷ οὐδενί καὶ τὸ τινὶ τῷ οὐ τινὶ ὑπάρχειν. Ἐστω γὰρ δεδειγμένον τὸ Α κατὰ τοῦ Γ διὰ μέσου τοῦ Β. Εἰ δὴ τὸ Α ληφθεῖη μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Β παντί, οὐδενὶ τῷ Γ ὑπάρξει τὸ Β. Καὶ εἰ τὸ μὲν Α μηδενὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ Α οὐ

^d μὴ om. A.
^e ἐσχάτου, ὅταν A.B.
ⁱ ἀντιστραφεῖν B.

^c ὑπάρχη τούτῳ τὸ C.
^g τῷ prius om. C.
^k ἀντιστρέφοντος C.

^f σχήματος καὶ διὰ τοῦ
^h ἀντιστρέφοντος A.

παντὶ τῷ Β καὶ οὐχὶ ὅλως οὐδενί· οὐ γὰρ ἐδείκνυτο τὸ καθόλου διὰ τοῦ ἐσχάτου σχήματος. Ὡς δὲ τὴν πρὸς τῷ μείζονι ἄκρῳ πρότασιν οὐκ ἔστιν ἀνασκευάσαι καθόλου διὰ τῆς ἀντιστροφῆς· αἰεὶ γὰρ ἀναιρεῖται διὰ τοῦ τρίτου σχήματος· ἀνάγκη γὰρ πρὸς ¹τὸ ἐσχατον ἄκρον ἀμφοτέρας λαβεῖν τὰς προτάσεις. Καὶ εἰ στερητικὸς ὁ συλλογισμὸς, ὡσαύτως. Δεδείχθω γὰρ τὸ Α μηδενὶ ^mτῷ Γ ὑπάρχειν διὰ τοῦ Β. Οὐκοῦν ἐὰν ληφθῇ τὸ Α τῷ Γ παντὶ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Β μηδενί, οὐδενὶ τῶν Γ τὸ Β ὑπάρξει. Καὶ εἰ τὸ Α καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ Α τινὶ τῷ Β· ἀλλ' οὐδενὶ ὑπῆρχεν.

4 Ἐὰν δ' ἀντικειμένως ἀντιστραφῇ τὸ συμπέρασμα, καὶ οἱ συλλογισμοὶ ἀντικείμενοι καὶ οὐ καθόλου ἔσονται. Γίνεται γὰρ ἢ ἑτέρα πρότασις ἐν μέρει, ὥστε καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται κατὰ μέρος. Ἐστω γὰρ κατηγορικὸς ὁ συλλογισμὸς, καὶ ἀντιστρεφῆσθω οὕτως. Οὐκοῦν εἰ τὸ Α οὐ παντὶ τῷ Γ, τῷ δὲ Β παντί, τὸ Β οὐ παντὶ τῷ Γ· καὶ εἰ τὸ μὲν Α μὴ παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Β παντί, τὸ Α οὐ παντὶ τῷ Β. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ στερητικὸς ὁ συλλογισμὸς. Εἰ γὰρ τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχει, τῷ δὲ Β μηδενί, τὸ Β τινὶ τῷ Γ οὐχ ὑπάρξει, οὐχ ἀπλῶς οὐδενί· καὶ εἰ τὸ μὲν Α τῷ Γ τινί, τὸ δὲ Β παντί, ὥσπερ ἐν ἀρχῇ ἐλήφθη, τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρξει.

5 Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν ὅταν μὲν ἀντικειμένως ἀντιστρέφηται τὸ συμπέρασμα, ἀναιροῦνται ἀμφοτέραι αἱ προτάσεις, ὅταν δ' ἐναντίως, οὐδετέρα. Οὐ γὰρ ἔτι συμβαίνει, καθάπερ ἐν τοῖς καθόλου, ἀναιρεῖν ἐλλείποντος τοῦ συμπεράσματος κατὰ τὴν ἀντιστροφήν, ἀλλ' οὐδ' ὅλως ἀναιρεῖν. Δεδείχθω γὰρ τὸ Α κατὰ τινὸς τοῦ Γ. Οὐκοῦν ἂν ληφθῇ τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β τινί, τὸ Α ⁿτῷ Β τινὶ οὐχ ὑπάρξει· καὶ εἰ τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ, τῷ δὲ Β παντί, οὐδενὶ τῷ Γ τὸ Β. Ὡστ' ἀναιροῦνται ἀμφοτέραι.

6 Ἐὰν δ' ἐναντίως ἀντιστραφῇ, οὐδετέρα. Εἰ γὰρ τὸ Α τινὶ τῷ Γ μὴ ὑπάρχει, τῷ δὲ Β παντί, τὸ Β τινὶ τῷ Γ οὐχ

¹ τὸ ἄκρον τὸ ἐσχατον C. ^m τῶν γ ὑπάρχον A.B. ⁿ τινὶ τῷ β C.

ὑπάρξει. Ἄλλ' οὐπω ἀναιρεῖται τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐνδέχεται γὰρ τινὶ ὑπάρχειν καὶ τινὶ μὴ ὑπάρχειν. Τῆς δὲ καθόλου, τῆς Α Β, ὅλως ° οὐδὲ γίνεται συλλογισμός· εἰ γὰρ τὸ μὲν Α τινὶ τῶν Γ μὴ ὑπάρχει, τὸ δὲ Β τινὶ ὑπάρχει, οὐδετέρα καθόλου τῶν προτάσεων. Ὅμοίως δὲ καὶ Ρ εἰ στερητικὸς ὁ συλλογισμός· εἰ μὲν γὰρ ῥληφθῆῖ τὸ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν, ἀναιροῦνται ἀμφότεραι, εἰ δὲ τινί, οὐδετέρα. Ἀπόδειξις δ' ἡ αὐτή.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ σχήματι τὴν μὲν πρὸς τῷ μείζονι ἄκρῳ 9 πρότασιν οὐκ ἔστιν ἀνελεῖν ἐναντίως, ὅποτερωσοῦν τῆς ἀντιστροφῆς γινομένης· ἀεὶ γὰρ ἔσται τὸ συμπέρασμα ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι, καθόλου δ' οὐκ ἦν ἐν τούτῳ συλλογισμός. Τὴν δ' ἑτέραν ὁμοίως ἀναιρήσομεν τῇ ἀντιστροφῇ. Λέγω δὲ τὸ ὁμοίως, εἰ μὲν ἐναντίως ἀντιστρέφεται, ἐναντίως, εἰ δ' ἀντικειμένως, ἀντικειμένως. Ὑπαρχέτω γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ 2 Β, τῷ δὲ Γ μηδενί· συμπέρασμα Β Γ. Ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν καὶ τὸ Α Β μένη, τὸ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρξει· γίνεται γὰρ τὸ πρῶτον σχῆμα. Εἰ δὲ τὸ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α μηδενὶ τῷ Γ, τὸ Α οὐ παντὶ τῷ Β· σχῆμα τὸ ἔσχατον. Ἐὰν δ' ἀντικειμένως ἀντιστραφῆ τὸ Β Γ, ἢ μὲν Α Β ὁμοίως δειχθήσεται, ἢ δὲ Α Γ ἀντικειμένως. Εἰ γὰρ τὸ Β τινὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α μηδενὶ τῷ Γ, τὸ Α τινὶ 3 τῷ Β οὐχ ὑπάρξει. Πάλιν εἰ τὸ Β τινὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Β, τὸ Α τινὶ τῷ Γ, ὥστ' ῥ ἀντικειμένως γίνεται ὁ συλλογισμός. Ὅμοίως δὲ δειχθήσεται καὶ εἰ ἀνάπαλιν ἔχοιεν αἱ προτάσεις. Εἰ δ' ἔστιν ἐπὶ μέρους ὁ συλλογισμός, ἐναντίως μὲν ἀντιστρεφομένου τοῦ συμπεράσματος οὐδετέρα τῶν προτάσεων ἀναιρεῖται, καθάπερ οὐδ' ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, ἀντικειμένως δ' ἀμφότεραι. Κεῖσθω γὰρ τὸ Α τῷ μὲν Β μη-4 δενὶ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Γ τινί· συμπέρασμα Β Γ. Ἐὰν οὖν τεθῆ τὸ Β τινὶ τῷ Γ ὑπάρχειν καὶ τὸ Α Β μένη, συμπέρασμα ἔσται ὅτι τὸ Α τινὶ τῷ Γ οὐχ 5 ὑπάρχει. Ἄλλ' οὐκ

° οὐ C. Ρ εἰ] ὅτε C. ῥ ληφθήσεται B.C. ῥ ἀντικείμενος A.
et fortasse pr. B. ῥ ὑπάρξει C.

ἀνήρηται τὸ ἐξ ἀρχῆς· ἐνδέχεται γὰρ τινὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν. Πάλιν εἰ τὸ Β τινὶ τῷ Γ καὶ τὸ Α τινὶ τῷ Γ, οὐκ ἔσται συλλογισμὸς· οὐδέτερον γὰρ καθόλου τῶν εἰλημ-
5 μένων. Ὡστ' οὐκ ἀναιρεῖται τὸ Α Β. Ἐὰν δ' ἀντικειμένως ἀντιστρέφηται, ἀναιροῦνται ἀμφότεραι. Εἰ γὰρ τὸ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α μηδενὶ τῷ Β, οὐδενὶ τῷ Γ τὸ Α· ἦν δὲ τινί. Πάλιν εἰ τὸ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ δὲ Α τινὶ τῷ Γ, τινὶ τῷ Β τὸ Α. Ἡ αὐτὴ δ' ἀπόδειξις καὶ εἰ τὸ καθόλου ἔκατηγορικόν.

- 10 Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου σχήματος ὅταν μὲν ἐναντίως ἀντιστρέφηται τὸ συμπέρασμα, οὐδετέρα τῶν προτάσεων ἀναιρεῖται κατ' οὐδένα τῶν συλλογισμῶν, ὅταν δ' ἀντικειμένως, ἀμφότεραι καὶ ἐν ἅπασιν. Δεδείχθω γὰρ τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχον, μέσον δ' εἰλήφθω τὸ Γ, ἔστωσαν δὲ καθόλου αἱ προτάσεις. Οὐκοῦν ἐὰν ληφθῆ τὸ Α τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, οὐ γίνεται συλλογισμὸς τοῦ Α καὶ τοῦ Γ. Οὐδ' εἰ τὸ Α ὕ τῷ μὲν Β τινὶ μὴ ὑπάρχει, τῷ δὲ Γ παντί,
2 οὐκ ἔσται τοῦ Β καὶ τοῦ Γ συλλογισμὸς. Ὅμοίως δὲ δειχθήσεται καὶ εἰ μὴ καθόλου αἱ προτάσεις. Ἡ γὰρ ὠ ἀμφοτέρας ἀνάγκη κατὰ μέρος εἶναι διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, ἢ τὸ καθόλου πρὸς τῷ ἐλάττωι ἄκρῳ γίνεσθαι· οὕτω δ' οὐκ ἦν συλλογισμὸς οὔτ' ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι οὔτ' ἐν τῷ μέσῳ. Ἐὰν δ' ἀντικειμένως ἀντιστρέφονται αἱ προτάσεις, ἀναιροῦνται ἀμφότεραι. Εἰ γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, τὸ Α* οὐδενὶ τῷ Γ· πάλιν εἰ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενί, τῷ δὲ
3 Γ παντί, τὸ Β οὐδενὶ τῷ Γ. Καὶ εἰ ἡ ἑτέρα μὴ καθόλου, ὡσαύτως. Εἰ γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ, ὁ Α τινὶ τῷ Γ οὐχ ὑπάρξει· εἰ δὲ τὸ Α τῷ μὲν Β μηδενί, τῷ δὲ Γ παντί, οὐδενὶ τῷ Γ τὸ Β. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ στερητικὸς ὁ συλλογισμὸς. Δεδείχθω γὰρ τὸ Α τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχον, ἔστω δὲ κατηγορικὸν μὲν τὸ Β Γ, ἀποφατικὸν δὲ
4 τὸ Α Γ· οὕτω γὰρ ἐγένετο ὁ συλλογισμὸς. Ὅταν μὲν οὖν

ἔκατηγορικὸν εἶη. Β. ὕ τῶν μὲν Α. ὠ ἀμφοτέρας post μέρος C.
x τὸ α τινὶ τῷ γ om. Α.

τὸ ἐναντίον ληφθῆ τῷ συμπεράσματι, οὐκ ἔσται συλλογισμός. Εἰ γὰρ τὸ Α τινὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ, οὐκ ἦν συλλογισμὸς τοῦ Α ὕ καὶ τοῦ Γ. Οὐδ' εἰ τὸ Α τινὶ τῷ Β, τῷ δὲ Γ μηδενί, οὐκ ἦν τοῦ Β ὕ καὶ τοῦ Γ συλλογισμὸς. Ὡστε οὐκ ἀναιροῦνται αἱ προτάσεις. Ὅταν δὲ τὸ ἀντικείμενον, ἀναιροῦνται. Εἰ γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Β τῷ Γ, τὸ Α παντὶ τῷ Γ· ἀλλ' οὐδενὶ ὑπῆρχεν. Πάλιν εἰ τὸ Α παντὶ τῷ Β, τῷ δὲ Γ μηδενί, τὸ Β οὐδενὶ τῷ Γ· ἀλλὰ παντὶ ὑπῆρχεν. Ὅμοίως δὲ δείκνυται καὶ εἰ μὴ καθόλου εἰσὶν αἱ 5 προτάσεις. Γίνεται γὰρ τὸ Α Γ καθόλου τε καὶ στερητικόν, θάτερον δ' ἐπὶ μέρους καὶ κατηγορικόν. Εἰ μὲν οὖν τὸ Α παντὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ, τὸ Α τινὶ τῷ Γ συμβαίνει ἀλλ' οὐδενὶ ὑπῆρχεν. Πάλιν εἰ τὸ Α παντὶ τῷ Β, τῷ δὲ Γ μηδενί, τὸ Β οὐδενὶ τῷ Γ· ἡ ἔκειτο δὲ τινί. Εἰ δὲ τὸ Α τινὶ τῷ Β καὶ τὸ Β τινὶ τῷ Γ, οὐ γίνεται συλλογισμὸς· οὐδ' εἰ τὸ Α τινὶ τῷ Β, τῷ δὲ Γ μηδενί, οὐδ' οὕτως. Ὡστ' ἐκείνως μὲν ἀναιροῦνται, οὕτω δ' οὐκ ἀναιροῦνται αἱ προτάσεις.

Φανερόν οὖν διὰ τῶν εἰρημένων πῶς ἀντιστρεφόμενον τοῦ 6 συμπεράσματος ἐν ἐκάστῳ σχήματι γίνεται συλλογισμὸς, καὶ πότ' ^α ἐναντίως τῇ προτάσει καὶ πότ' ^β ἀντικειμένως, καὶ ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ σχήματι διὰ τοῦ μέσου καὶ τοῦ ἐσχάτου γίνονται οἱ συλλογισμοί, καὶ ἡ μὲν πρὸς τῷ ἐλάττονι ἄκρῳ αἰεὶ διὰ τοῦ μέσου ἀναιρεῖται, ἡ δὲ πρὸς τῷ μείζονι διὰ τοῦ ἐσχάτου· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ διὰ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ ἐσχάτου, καὶ ἡ μὲν πρὸς τῷ ἐλάττονι ἄκρῳ αἰεὶ διὰ τοῦ πρώτου σχήματος, ἡ δὲ πρὸς τῷ μείζονι διὰ τοῦ ἐσχάτου· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ διὰ τοῦ πρώτου καὶ διὰ τοῦ μέσου, ^γ καὶ ἡ μὲν πρὸς τῷ μείζονι διὰ τοῦ πρώτου αἰεὶ, ἡ δὲ πρὸς τῷ ἐλάττονι διὰ τοῦ μέσου.

Τί μὲν οὖν ἐστὶ τὸ ἀντιστρέφειν καὶ πῶς ἐν ἐκάστῳ σχή- I I ματι καὶ τίς γίνεται συλλογισμὸς, φανερόν. Ὁ δὲ διὰ τοῦ ἀδυνάτου συλλογισμὸς δείκνυται μὲν, ὅταν ἡ ἀντίφασις τεθῆ

^γ καὶ] κατὰ Β. ^z ἔκειτο δὲ τινί om. Α.Β. ^α ἐναντίος Α. ^β ἀντικείμενος Α. ^γ alterum καὶ om. Α.С.

τοῦ συμπεράσματος καὶ προσληφθῆ ἄλλη πρότασις, γίνεται δ' ἐν ἅπασιν τοῖς σχήμασιν ὁμοίον γάρ ἐστι τῆ ἀντιστροφῆ, πλὴν διαφέρει τοσοῦτον ὅτι ἀντιστρέφεται μὲν γεγεννημένου συλλογισμοῦ καὶ εἰλημμένων ἀμφοῖν τῶν προτάσεων, ἀπάγεται δ' εἰς ἀδύνατον οὐ προομολογηθέντος τοῦ ἀντικειμένου ² πρότερον, ἀλλὰ φανεροῦ ὄντος ὅτι ἀληθές. Οἱ δ' ὄροι ὁμοίως ἔχουσιν ἐν ἀμφοῖν, καὶ ἡ αὐτὴ λήψις ἀμφοτέρων. Οἷον εἰ τὸ Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχει, μέσον δὲ τὸ Γ, εἰάν ὑποτεθῆ τὸ Α ἢ μὴ παντὶ ἢ μηδενὶ τῷ Β ὑπάρχειν, τῷ δὲ Γ παντί, ὅπερ ἦν ἀληθές, ἀνάγκη τὸ Γ τῷ Β ἢ μηδενὶ ἢ μὴ παντὶ ὑπάρχειν. Τοῦτο δ' ἀδύνατον, ὥστε ψεῦδος τὸ ὑποτεθέν· ἀληθές ἄρα τὸ ἀντικείμενον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων σχημάτων ὅσα γὰρ ἀντιστροφὴν δέχεται, καὶ τὸν διὰ τοῦ ἀδυνάτου συλλογισμόν.

³ Τὰ μὲν οὖν ἄλλα προβλήματα πάντα δείκνυται διὰ τοῦ ἀδυνάτου ἐν ἅπασιν τοῖς σχήμασι, τὸ δὲ καθόλου κατηγορικὸν ἐν μὲν τῷ μέσῳ καὶ τῷ τρίτῳ δείκνυται, ἐν δὲ τῷ πρώτῳ οὐ δείκνυται. Ὑποκείσθω γὰρ τὸ Α τῷ Β μὴ παντὶ ἢ μηδενὶ ὑπάρχειν, καὶ προσειλήφθω ἄλλη πρότασις ὅποτερωθενοῦν, εἴτε τῷ Α παντὶ ὑπάρχειν τὸ Γ εἴτε ^d τὸ Β παντὶ τῷ Δ· ⁴ οὕτω γὰρ ἂν εἴη τὸ πρῶτον σχῆμα. Εἰ μὲν οὖν ὑπόκειται μὴ παντὶ ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Β, οὐ γίνεται συλλογισμὸς ὅποτερωθενοῦν τῆς προτάσεως λαμβανομένης, εἰ δὲ μηδενί, ὅταν μὲν ἡ Β Δ προσληφθῆ, συλλογισμὸς ^e μὲν ἔσται τοῦ ψεύδους, οὐ δείκνυται δὲ τὸ προκείμενον. Εἰ γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Δ, τὸ Α οὐδενὶ τῷ Δ. Τοῦτο δ' ^f ἔστω ἀδύνατον· ψεῦδος ἄρα τὸ μηδενὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρ- ⁵ χειν. Ἄλλ' οὐκ εἰ τὸ μηδενὶ ψεῦδος, τὸ παντὶ ἀληθές. Ἐάν δ' ἡ Γ Α προσληφθῆ, οὐ γίνεται συλλογισμὸς, οὐδ' ὅταν ὑποτεθῆ μὴ παντὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχειν. Ὡστε φανερόν ὅτι τὸ παντὶ ὑπάρχειν οὐ δείκνυται ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι διὰ τοῦ ἀδυνάτου. Τὸ δὲ γε τινὶ καὶ τὸ μηδενὶ καὶ μὴ παντὶ δείκνυται. Ὑποκείσθω γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β ὑπάρχειν, τὸ

^d τῷ β παντὶ τὸ Β.^e alterum μὲν om. C.^f ἔσται C.

δὲ Β εἰλήφθω παντὶ ἢ τινὶ τῷ Γ. Οὐκοῦν ἀνάγκη τὸ Α μη-
 δενὶ ἢ μὴ παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν. Τοῦτο δ' ἀδύνατον. Ἔστω⁶
 γὰρ ἀληθές, καὶ φανερόν ὅτι παντὶ ὑπάρχει τῷ Γ τὸ Α,
 ὥστ' εἰ τοῦτο ψεῦδος, ἀνάγκη τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν.
 Ἐὰν δὲ πρὸς ε⁵ τὸ Α ληφθῆ ἢ ἑτέρα πρότασις, οὐκ ἔσται
 συλλογισμός. Οὐδ' ὅταν τὸ ἐναντίον τῷ συμπεράσματι
 ὑποτεθῆ, οἷον τὸ τινὶ μὴ ὑπάρχειν. Φανερόν οὖν ὅτι τὸ
 ἀντικείμενον ὑποθετέον. Πάλιν ὑποκείσθω τὸ Α τινὶ τῷ Β
 ὑπάρχειν, εἰλήφθω δὲ τὸ Γ παντὶ τῷ Α. Ἀνάγκη οὖν τὸ
 Γ τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν. Τοῦτο δ' ἔστω ἀδύνατον, ὥστε
 ψεῦδος τὸ ὑποτεθέν. Εἰ δ' οὕτως, ἀληθές τὸ μηδενὶ ὑπάρ-⁷
 χειν. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ στερητικὸν ἐλήφθη τὸ ἡ Γ Α. Εἰ
 δ' ἢ πρὸς τῷ Β εἴληπται πρότασις, οὐκ ἔσται συλλογισμός.
 Ἐὰν δὲ τὸ ἐναντίον ὑποτεθῆ, συλλογισμὸς μὲν ἔσται καὶ τὸ
 ἀδύνατον, οὐ δείκνυται δὲ τὸ προτεθέν. Ὑποκείσθω γὰρ
 παντὶ τῷ Β τὸ Α ἰ ὑπάρχειν, καὶ τὸ Γ ἰ τῷ Α εἰλήφθω
 παντί. Οὐκοῦν ἀνάγκη τὸ Γ παντὶ τῷ Β ὑπάρχειν. Τοῦτο
 δ' ἀδύνατον, ὥστε ψεῦδος τὸ παντὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχειν.
 Ἄλλ' οὐπω γε ἀναγκαῖον, εἰ μὴ παντί, μηδενὶ ὑπάρχειν.
 Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ πρὸς τῷ Β κ ληφθείη ἢ ἑτέρα πρότασις·⁸
 συλλογισμὸς μὲν γὰρ ἔσται καὶ τὸ ἀδύνατον, οὐκ ἀναιρεῖται
 δ' ἢ ὑπόθεσις, ὥστε τὸ ἀντικείμενον ὑποθετέον. Πρὸς δὲ τὸ
 μὴ παντὶ δείξαι ὑπάρχον τῷ Β τὸ Α, ὑποθετέον παντὶ ὑπάρ-
 χειν· εἰ γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Γ παντὶ τῷ Α, τὸ Γ
 παντὶ τῷ Β, ὥστ' εἰ τοῦτο ἀδύνατον, ψεῦδος τὸ ὑποτεθέν.
 Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ πρὸς τῷ Β ἐλήφθη ἢ ἑτέρα πρότασις.
 Καὶ εἰ στερητικὸν ἦν τὸ ἡ Γ Α, ὡσαύτως· καὶ γὰρ οὕτω γί-
 νεται συλλογισμός. Ἐὰν δὲ πρὸς τῷ Β μ ἢ τὸ στερητικόν,
 οὐδὲν δείκνυται. Ἐὰν δὲ μὴ παντὶ ἀλλὰ τινὶ ὑπάρχειν ὑπο-⁹
 τεθῆ, οὐ δείκνυται ὅτι οὐ παντὶ ἀλλ' ὅτι οὐδενί. Εἰ γὰρ τὸ
 Α τινὶ τῷ Β, τὸ δὲ Γ παντὶ τῷ Α, τινὶ τῷ Β τὸ Γ ὑπάρξει.

ε τῷ Β. C.
 χειν om. B. C.
 μ ἢ om. C.

η Γ Α. Ἡ γὰρ μείζων ἔσται οὕτως. Εἰ C.
 j prius τῷ om. A. B. C.

κ ληφθῆ C.

ι ὑπάρ-
 χειν C.

Εἰ οὖν τοῦτ' ἀδύνατον, ψεῦδος τὸ τινὶ ὑπάρχειν τῷ Β τὸ Α, ὡστ' ἀληθές τὸ μηδενί. Τούτου δὲ δειχθέντος προσαναίρειται τὸ ἀληθές· τὸ γὰρ Α τῷ Β τινὶ μὲν ὑπῆρχε, τινὶ δ' οὐχ ὑπῆρχεν. Ἔτι οὐ παρὰ τὴν ὑπόθεσιν συμβαίνει τὸ ἀδύνατον· ψεῦδος ἡ γὰρ ἂν εἴη, εἴπερ ἐξ ἀληθῶν μὴ ἔστι ψεῦδος συλλογίσασθαι· νῦν δ' ἐστὶν ἀληθές· ὑπάρχει γὰρ τὸ Α τινὶ τῷ Β. Ὡστ' οὐχ ὑποθετέον τινὶ ὑπάρχειν, ἀλλὰ παντί. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τινὶ μὴ ὑπάρχον τῷ Β τὸ Α δεικνύομεν· εἰ γὰρ ταῦτὸ τὸ τινὶ μὴ ὑπάρχειν καὶ μὴ παντί ὑπάρχειν, ἢ αὐτὴ ἀμφοῖν ἀπόδειξις.

11 Φανερόν οὖν ὅτι οὐ τὸ ἐναντίον ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον ὑποθετέον ἐν ἅπασιν τοῖς συλλογισμοῖς. Οὕτω γὰρ τὸ ἀναγκαῖον ἔσται καὶ τὸ ἀξιωμα ἐνδοξον. Εἰ γὰρ κατὰ παντὸς ἢ φάσις ἢ ἀπόφασις, δειχθέντος ὅτι οὐχ ἢ ἀπόφασις, ἀνάγκη τὴν κατάφασιν ἀληθεύεσθαι. Πάλιν εἰ μὴ τίθησιν ἀληθεύεσθαι τὴν κατάφασιν, ἐνδοξον τὸ ἀξιῶσαι τὴν ἀπόφασιν. Τὸ δ' ἐναντίον οὐδετέρως ἀρμόττει ἀξιῶν· οὔτε γὰρ ἀναγκαῖον, εἰ τὸ μηδενὶ ψεῦδος, τὸ παντὶ ἀληθές, οὔτ' ἐνδοξον ὡς εἰ θάτερον ψεῦδος, ὅτι θάτερον ἀληθές.

12 Φανερόν οὖν ὅτι ἐν ῥ τῷ πρώτῳ σχήματι τὰ μὲν ἄλλα προβλήματα πάντα ἠ δείκνυται διὰ τοῦ ἀδυνάτου, τὸ δὲ καθόλου καταφατικὸν οὐ δείκνυται. Ἐν δὲ τῷ μέσῳ καὶ τῷ ἐσχάτῳ καὶ τοῦτο δείκνυται. Κείσθω γὰρ τὸ Α μὴ παντὶ τῷ Β ὑπάρχειν, εἰλήφθω δὲ τῷ Γ παντὶ ὑπάρχειν τὸ Α. Οὐκοῦν εἰ τῷ μὲν Β μὴ παντί, τῷ δὲ Γ παντί, οὐ παντὶ τῷ Β τὸ Γ. Τοῦτο δ' ἀδύνατον· ἔστω γὰρ φανερόν ὅτι παντὶ τῷ Β ὑπάρχει τὸ Γ, ὥστε ψεῦδος τὸ ὑποκείμενον. Ἀληθές ἄρα τὸ παντὶ ὑπάρχειν. Ἐὰν δὲ τὸ ἐναντίον ὑποτεθῆ, συλλογισμὸς μὲν ἔσται καὶ τὸ ἀδύνατον, οὐ μὴν δείκνυται τὸ προτεθέν. Εἰ γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, ῥ τῷ δὲ Γ παντί, οὐδενὶ τῷ Β τὸ Γ. Τοῦτο δ' ἀδύνατον, ὥστε ψεῦδος τὸ μηδενὶ ὑπάρχειν. Ἄλλ' οὐκ εἰ τοῦτο ψεῦδος, τὸ παντὶ ἀληθές.

ⁿ γὰρ om. A.C. et pr. B. ^o ἢ ἢ ἀπόφασις C. ^p τῷ om. C.
^q δείκνυται C. ^r τὸ δὲ γ Α.

^s Ὅτε δὲ τινὶ τῷ Β ὑπάρχει τὸ Α, ὑποκείσθω τὸ Α μηδενὶ τῷ Β ὑπάρχειν, τῷ δὲ Γ παντὶ ὑπαρχέτω. Ἐνάγκη οὖν τὸ ³ Γ μηδενὶ τῷ Β. Ὡστ' εἰ τοῦτ' ἀδύνατον, ἀνάγκη τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν. Ἐὰν δ' ὑποτεθῆ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, ταῦτ' ἔσται ἄπερ ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος. Πάλιν ὑποκείσθω τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν, τῷ δὲ Γ μηδενὶ ὑπαρχέτω. Ἐνάγκη οὖν τὸ Γ τινὶ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν. Ἀλλὰ παντὶ ὑπῆρχεν, ὥστε ψεῦδος τὸ ὑποτεθέν· οὐδενὶ ἄρα τῷ Β τὸ Α ὑπάρξει. ^t Ὅτε ⁴ δ' οὐ παντὶ τὸ Α τῷ Β, ὑποκείσθω παντὶ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Γ μηδενὶ. Ἐνάγκη οὖν τὸ Γ μηδενὶ τῷ Β ὑπάρχειν. Τοῦτο δ' ἀδύνατον, ὥστ' ἀληθὲς τὸ μὴ παντὶ ὑπάρχειν. Φανερόν οὖν ὅτι πάντες οἱ συλλογισμοὶ γίνονται διὰ τοῦ μέσου σχήματος.

Ὅμοίως δὲ καὶ διὰ τοῦ ἐσχάτου. Κείσθω γὰρ τὸ Α τινὶ ¹³ τῷ Β μὴ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Γ παντί· τὸ ἄρα Α τινὶ τῷ Γ οὐχ ὑπάρχει. Εἰ οὖν τοῦτ' ἀδύνατον, ψεῦδος τὸ τινὶ μὴ ὑπάρχειν, ὥστ' ἀληθὲς τὸ παντί. Ἐὰν δ' ὑποτεθῆ μηδενὶ ὑπάρχειν, συλλογισμὸς μὲν ἔσται καὶ τὸ ἀδύνατον, οὐ δείκνυται δὲ ^v τὸ προτεθέν· ἐὰν γὰρ τὸ ἐναντίον ὑποτεθῆ, ταῦτ' ἔσται ἄπερ ἐπὶ τῶν πρότερον. Ἀλλὰ πρὸς τὸ τινὶ ὑπάρχειν αὕτη ληπτέα ἢ ὑπόθεσις. Εἰ γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῷ Β, ^w τὸ δὲ Γ ² τινὶ τῷ Β, τὸ Α οὐ παντὶ τῷ Γ. Εἰ οὖν τοῦτο ψεῦδος, ἀληθὲς τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν. ^x Ὅτε δ' οὐδενὶ τῷ Β ὑπάρχει τὸ Α, ὑποκείσθω τινὶ ὑπάρχειν, εἰλήφθω δὲ καὶ τὸ Γ παντὶ τῷ Β ὑπάρχον. Οὐκοῦν ἀνάγκη ^y τῷ Γ τινὶ τὸ Α ὑπάρχειν. Ἀλλ' οὐδενὶ ὑπῆρχεν, ὥστε ψεῦδος τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν τὸ Α. Ἐὰν δ' ὑποτεθῆ παντὶ τῷ Β ὑπάρχειν τὸ ³ Α, οὐ δείκνυται τὸ προτεθέν, ἀλλὰ πρὸς τὸ μὴ παντὶ ὑπάρχειν αὕτη ληπτέα ἢ ὑπόθεσις. Εἰ γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Γ ^z τινὶ τῷ Β, τὸ Α ὑπάρχει τινὶ τῷ Γ. Τοῦτο δὲ οὐκ ἦν, ὥστε ψεῦδος τὸ παντὶ ὑπάρχειν. Εἰ δ' οὕτως, ἀλη-

^s ὅτι A.B.C. ^t ὅτι B, εἰ C. ^v τὸ παντὶ προτεθέν· C. ^w τῷ
δὲ Γ τινὶ τὸ Β. ^x ὅτι A.B.C. ^y τὸ γ τινὶ τῷ α A.B. ^z τινὶ]
παντὶ A.B. et pr. C. ^a Γ—Α] α—γ C.

θές τὸ μὴ παντί. Ἐὰν δ' ὑποτεθῆ τινὶ ὑπάρχειν, ταῦτ' ἔσται ἃ καὶ ἐπὶ τῶν προειρημένων.

4 Φανερόν οὖν ὅτι ἐν ἅπασιν τοῖς διὰ τοῦ ἀδυνάτου συλλογισμοῖς τὸ ἀντικείμενον ὑποθετέον. Δῆλον δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ μέσῳ σχήματι δείκνυται πως τὸ καταφατικὸν καὶ ἐν τῷ ἐσχάτῳ τὸ καθόλου.

14 Διαφέρει δ' ἢ εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπόδειξις τῆς δεικτικῆς τῷ τιθέναι ὃ βούλεται ἀναιρεῖν, ἀπάγουσα εἰς ὁμολογούμενον ψεῦδος· ἢ δὲ δεικτικὴ ἄρχεται ἐξ ὁμολογούμενων θέσεων^b ἀληθῶν. Λαμβάνουσι μὲν οὖν ἀμφοτέραι δύο προτάσεις ὁμολογούμενας· ἀλλ' ἢ μὲν ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς, ἢ δὲ μίαν μὲν τούτων, μίαν δὲ τὴν ἀντίφασιν τοῦ συμπεράσματος. Καὶ ἔνθα μὲν οὐκ ἀνάγκη γνῶριμον εἶναι τὸ συμπεράσμα, οὐδὲ προῦπολαμβάνειν ὡς ἔστιν ἢ οὐ· ἔνθα δὲ ἀνάγκη ὡς οὐκ² ἔστιν. Διαφέρει δ' οὐδὲν φάσιν^c ἢ ἀπόφασιν εἶναι τὸ συμπεράσμα, ἀλλ' ὁμοίως ἔχει περὶ ἀμφοῖν. Ἐὰν δὲ τὸ δεικτικῶς περαινόμενον καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου δειχθήσεται, καὶ τὸ διὰ τοῦ ἀδυνάτου δεικτικῶς διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων,^d οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς δὲ σχήμασιν. Ὄταν μὲν γὰρ ὁ συλλογισμὸς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι γένηται, τὸ ἀληθὲς ἔσται ἐν τῷ μέσῳ ἢ τῷ ἐσχάτῳ, τὸ μὲν στερητικὸν ἐν τῷ μέσῳ, τὸ δὲ κατη-
3 γορικὸν ἐν τῷ ἐσχάτῳ. Ὄταν δ' ἐν τῷ μέσῳ^e ἢ ὁ συλλογισμὸς, τὸ ἀληθὲς ἐν τῷ πρώτῳ ἐπὶ πάντων τῶν προβλημάτων. Ὄταν δ' ἐν τῷ ἐσχάτῳ ὁ συλλογισμὸς, τὸ ἀληθὲς ἐν τῷ πρώτῳ καὶ τῷ μέσῳ, τὰ μὲν καταφατικὰ ἐν τῷ πρώτῳ, τὰ δὲ στερητικὰ ἐν τῷ μέσῳ. Ἐστω γὰρ δεδειγμένον τὸ Α μηδενὶ ἢ μὴ παντὶ τῷ Β διὰ τοῦ πρώτου σχήματος. Οὐκοῦν ἢ μὲν ὑπόθεσις ἦν τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν τὸ Α, τὸ δὲ Γ ἐλαμβάνετο τῷ μὲν Α παντὶ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Β οὐδενί· οὕτω γὰρ
4 ἐγίνετο^f ὁ συλλογισμὸς καὶ τὸ ἀδύνατον. Τοῦτο δὲ τὸ μέσον σχῆμα, εἰ τὸ Γ τῷ μὲν Α παντὶ τῷ δὲ Β μηδενὶ ὑπάρχει. Καὶ φανερόν ἐκ τούτων ὅτι οὐδενὶ τῷ Β ὑπάρχει τὸ Α.

^b ἀληθῶν om. B.C. ^c ἢ ἀπόφασιν supra lituram rc. A. ^d οὐκ—
σχήμασιν om. A.B.C. ^e ἢ om. B.C. ^f ὁ om. C.

Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ μὴ παντὶ δέδεικται εὐπάρχον. Ἡ μὲν γὰρ ὑπόθεσις ἐστὶ παντὶ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Γ ἐλαμβάνετο τῷ μὲν Α παντί, τῷ δὲ Β οὐ παντί. Καὶ εἰ στερητικὸν λαμβάνοιτο τὸ Γ Α, ὡσαύτως· καὶ γὰρ οὕτω γίνεται τὸ μέσον σχῆμα. Πάλιν δεδείχθω τινὶ ὑπάρχον τῷ Β τὸ Α. Ἡ μὲν οὖν ὑπόθεσις μηδενὶ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β ἐλαμβάνετο παντὶ τῷ Γ ὑπάρχειν καὶ τὸ Α ἢ παντὶ ἢ τινὶ τῷ Γ· οὕτω γὰρ ἔσται τὸ ἀδύνατον. Τοῦτο δὲ τὸ ἔσχατον σχῆμα, εἰ τὸ Α καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ. Καὶ φανερόν ἐκ τούτων ὅτι ἀνάγκη τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τινὶ τῷ Γ ληφθείη ὑπάρχον τὸ Β ἢ τὸ Α.

Πάλιν ἐν τῷ μέσῳ σχήματι δεδείχθω τὸ Α παντὶ τῷ Β ὑπάρχον. Οὐκοῦν ἢ μὲν ὑπόθεσις ἦν μὴ παντὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχειν, εἴληπται δὲ τὸ Α παντὶ τῷ Γ καὶ τὸ Γ παντὶ τῷ Β· οὕτω γὰρ ἔσται τὸ ἀδύνατον. Τοῦτο δὲ τὸ πρῶτον σχῆμα, τὸ Α παντὶ τῷ Γ καὶ τὸ Γ παντὶ τῷ Β. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τινὶ δέδεικται ὑπάρχον· ἢ μὲν γὰρ ὑπόθεσις ἦν μηδενὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχειν, εἴληπται δὲ τὸ Α παντὶ τῷ Γ καὶ τὸ Γ τινὶ τῷ Β. Εἰ δὲ στερητικὸς ὁ συλλογισμὸς, ἢ μὲν ὑπόθεσις τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν, εἴληπται δὲ τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ καὶ τὸ Γ παντὶ τῷ Β, ὥστε γίνεται τὸ πρῶτον σχῆμα. Καὶ εἰ μὴ καθόλου ὁ συλλογισμὸς, ἀλλὰ τὸ Α τινὶ τῷ Β δέδεικται μὴ ὑπάρχειν, ὡσαύτως. Ὑπόθεσις μὲν γὰρ παντὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχειν, εἴληπται δὲ τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ καὶ τὸ Γ τινὶ τῷ Β· οὕτω γὰρ τὸ πρῶτον σχῆμα.

Πάλιν ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι δεδείχθω τὸ Α παντὶ τῷ Β ὑπάρχον. Οὐκοῦν ἢ μὲν ὑπόθεσις ἦν μὴ παντὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχειν, εἴληπται δὲ τὸ Γ παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Γ· οὕτω γὰρ ἔσται τὸ ἀδύνατον. Τοῦτο δὲ τὸ πρῶτον σχῆμα. Ὅσαύτως δὲ καὶ εἰ ἐπὶ τινος ἢ ἀπόδειξις· ἢ μὲν γὰρ ὑπόθεσις μηδενὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχειν, εἴληπται δὲ τὸ Γ τινὶ τῷ Β καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Γ. Εἰ δὲ στερητικὸς ὁ

εἰ ὑπάρχον τὸ α. Ἡ Α.

h ὑπάρχειν om. B.C.

συλλογισμός, ὑπόθεσις μὲν τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχειν, εἴληπται δὲ τὸ Γ τῷ μὲν Α μηδενί, τῷ δὲ Β παντί· τοῦτο δὲ τὸ μέσον σχῆμα. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ μὴ καθόλου ἢ ἀπόδειξις. Ὑπόθεσις μὲν γὰρ ἔσται παντὶ τῷ Β τὸ Α ὑπάρχειν, εἴληπται δὲ τὸ Γ τῷ μὲν Α μηδενί, τῷ δὲ Β τινί· τοῦτο δὲ τὸ μέσον σχῆμα.

- 9 Φανερόν οὖν ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων καὶ δεικτικῶς ἔστι δεικνύναι τῶν προβλημάτων ἕκαστον ⁱ καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου. Ὅμοίως δ' ἔσται καὶ δεικτικῶν ὄντων τῶν συλλογισμῶν εἰς ἀδύνατον ἀπάγειν ἐν τοῖς εἰλημμένοις ὄροις, ὅταν ἢ ἀντικειμένη πρότασις τῷ συμπεράσματι ληφθῇ. Γίνονται γὰρ οἱ αὐτοὶ συλλογισμοὶ τοῖς διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, ὥστ' εὐθὺς ἔχομεν καὶ τὰ σχήματα δι' ὧν ἕκαστον ἔσται. Δῆλον οὖν ὅτι πᾶν πρόβλημα δεικνύται κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους, διὰ τε τοῦ ἀδυνάτου καὶ δεικτικῶς, καὶ οὐκ ἐνδέχεται χωρίζεσθαι τὸν ἕτερον.
- 15 ¹ Ἐν ποίῳ δὲ σχήματι ἔστιν ἐξ ἀντικειμένων ^k προτάσεων συλλογίσασθαι καὶ ἐν ποίῳ οὐκ ἔστιν, ὧδ' ἔσται φανερόν. Λέγω δ' ἀντικειμένας εἶναι προτάσεις κατὰ μὲν τὴν λέξιν τέτταρας, οἷον ^l τὸ παντὶ τῷ οὐδενί, καὶ τὸ παντὶ τῷ οὐ παντί, καὶ τὸ τινὶ τῷ οὐδενί, καὶ τὸ τινὶ τῷ οὐ τινί, κατ' ἀλήθειαν δὲ τρεῖς· τὸ γὰρ τινὶ τῷ οὐ τινί κατὰ τὴν λέξιν ἀντίκειται μόνον. Τούτων δ' ἐναντίας ^m μὲν τὰς καθόλου, τὸ παντὶ ⁿ τῷ μηδενί ὑπάρχειν, οἷον τὸ πᾶσαν ἐπιστήμην εἶναι σπουδαίαν τῷ μηδεμίαν εἶναι σπουδαίαν, τὰς δ' ἄλλας ἀντικειμένας.
- ² Ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ σχήματι οὐκ ἔστιν ἐξ ἀντικειμένων προτάσεων συλλογισμός, οὔτε καταφατικὸς οὔτε ἀποφατικός, καταφατικὸς μὲν ὅτι ἀμφοτέρας δεῖ καταφατικὰς εἶναι τὰς προτάσεις, αἱ δ' ἀντικείμεναι φάσις καὶ ἀπόφασις, στερητικὸς δὲ ὅτι αἱ μὲν ἀντικείμεναι τὸ αὐτὸ τοῦ αὐτοῦ κατηγοροῦσι καὶ ἀπαρνοῦνται, τὸ δ' ἐν τῷ πρώτῳ μέσον οὐ λέ-

ⁱ καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου om. A.C. ^k συλλογίσασθαι προτάσεων C.
^l τὸ] τῷ B quater. ^m μὲν λέγομεν τὰς A. ⁿ τῷ B.

γεται κατ' ἀμφοῖν, ἀλλ' ἐκείνου μὲν ἄλλο ἀπαρνεῖται, ° αὐτὸ δὲ ἄλλου κατηγορεῖται· αὐταὶ δ' οὐκ ἀντίκεινται.

Ἐν δὲ τῷ μέσῳ σχήματι καὶ ἐκ τῶν ἀντικειμένων καὶ ἐκ 3 τῶν ἐναντίων ἐνδέχεται γίνεσθαι συλλογισμὸν. Ἐστω γὰρ ἀγαθὸν μὲν ἐφ' οὗ Α, ἐπιστήμη δὲ ἐφ' οὗ Β ρ καὶ Γ. Εἰ δὴ πᾶσαν ἐπιστήμην σπουδαίαν ἔλαβε καὶ μηδεμίαν, τὸ Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχει καὶ τῷ Γ οὐδενί, ὥστε τὸ Β τῷ Γ οὐδενί· οὐδεμία ἄρα ἐπιστήμη ἐπιστήμη ἐστίν. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ πᾶσαν λαβὼν σπουδαίαν τὴν ἰατρικὴν μὴ σπουδαίαν ἔλαβε τῷ μὲν γὰρ Β παντὶ 9 τὸ Α, τῷ δὲ Γ οὐδενί, ὥστε ἢ τις ἐπιστήμη οὐκ ἐστὶ ἐπιστήμη. Καὶ εἰ τῷ μὲν Γ παντὶ τὸ Α, 4 τῷ δὲ Β μηδενί, ἔστι δὲ τὸ μὲν Β ἐπιστήμη, τὸ δὲ Γ ἰατρικὴ, τὸ δὲ Α ὑπόληψις· οὐδεμίαν γὰρ ἐπιστήμην ὑπόληψιν λαβὼν εἴληφε τινὰ ἐπιστήμην εἶναι ὑπόληψιν. Διαφέρει δὲ τοῦ πάλαι τῷ ἐπὶ τῶν ὄρων ἀντιστρέφεσθαι· πρότερον μὲν γὰρ πρὸς τῷ Β, νῦν δὲ πρὸς τῷ Γ τὸ καταφατικόν. Καὶ ἂν ἢ 5 ἢ δὲ μὴ καθόλου ἢ ἑτέρα πρότασις, ὡσαύτως· αἰεὶ γὰρ τὸ μέσον ἐστὶν ὃ ἀπὸ θατέρου μὲν ἀποφατικῶς λέγεται, κατὰ θατέρου δὲ καταφατικῶς. Ὡστ' ἐνδέχεται 8 τὰντικείμενα πε- 5 ραίνεσθαι, πλὴν οὐκ αἰεὶ οὐδὲ πάντως, ἀλλ' ἐὰν οὕτως ἔχη τὰ ὑπὸ τὸ μέσον ὥστ' ἢ 1 ταῦτα εἶναι 5 ἢ ὅλον πρὸς μέρος. Ἄλλως δ' ἀδύνατον· οὐ γὰρ ἔσονται οὐδαμῶς αἱ προτάσεις οὗτ' ἐναντία οὗτ' ἀντικείμεναι.

Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ σχήματι καταφατικὸς μὲν συλλογισμὸς 6 οὐδέποτ' ἐστὶ ἐξ ἀντικειμένων προτάσεων διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος, ἀποφατικὸς δ' ἐστὶ, καὶ καθόλου καὶ μὴ καθόλου τῶν ὄρων ὄντων. Ἐστω γὰρ ἐπιστήμη ἐφ' οὗ τὸ Β καὶ Γ, ἰατρικὴ δ' ἐφ' οὗ Α. Εἰ οὖν λάβοι πᾶσαν ἰατρικὴν ἐπιστήμην καὶ μηδεμίαν ἰατρικὴν ἐπιστήμην, τὸ Β παντὶ τῷ Α εἴληφε καὶ 7 τὸ Γ οὐδενί, ὥστ' ἐστὶ τις ἐπιστήμη οὐκ ἐπιστήμη. Ὅμοίως δὲ καὶ ἂν μὴ 7

° αὐτὸ] τὸ αὐτὸ Β. ρ καὶ om. C. 9 τὸ α] τῷ Α. 5 alterum δὲ om. C. 8 τὰ ἀντικείμενα C. 1 ταῦτα Β. 5 ἢ τὸ μὲν ὅλον τὸ δὲ μέρος C. 7 τῷ γ Β.

καθόλου ληφθῆ ἢ ^x A B πρότασις· εἰ γὰρ ἐστὶ τις ἰατρικὴ ἐπιστήμη καὶ πάλιν μηδεμία ἰατρικὴ ἐπιστήμη, συμβαίνει ἐπιστήμην τινὰ μὴ εἶναι ἐπιστήμην. Εἰσὶ δὲ καθόλου μὲν τῶν ὄρων λαμβανομένων ἐναντία αἱ προτάσεις, εἰ δ' ἐν μέρει ἄτερος, ἀντικείμενα.

8 Δεῖ δὲ κατανοεῖν ὅτι ἐνδέχεται μὲν οὕτω τὰ ἀντικείμενα λαμβάνειν, ὥσπερ εἶπομεν πᾶσαν ἐπιστήμην σπουδαίαν εἶναι καὶ πάλιν μηδεμίαν, ἢ τινὰ μὴ σπουδαίαν· ὅπερ οὐκ εἴωθε λαθάνειν. Ἔστι δὲ δι' ἄλλων ἐρωτημάτων συλλογίσασθαι 9 θάτερον, ἢ ὡς ^y ἐν Τοπικοῖς ἐλέχθη λαβεῖν. Ἐπεὶ δὲ τῶν καταφάσεων αἱ ἀντιθέσεις τρεῖς, ἐξαχῶς συμβαίνει ^z τὰντικείμενα λαμβάνειν, ἢ παντὶ καὶ μηδενί, ἢ παντὶ καὶ μὴ παντί, ἢ τινὶ καὶ μηδενί, καὶ τοῦτο ἀντιστρέψαι ἐπὶ τῶν ὄρων, οἷον τὸ A παντὶ τῷ B, τῷ δὲ Γ μηδενί, ἢ τῷ Γ παντί, τῷ δὲ B μηδενί, ἢ τῷ μὲν παντί, τῷ δὲ μὴ παντί, καὶ πάλιν ^a τοῦτο ἀντιστρέψαι κατὰ τοὺς ὄρους. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου σχήματος. Ὡστε φανερόν ὅσαχῶς τε καὶ ἐν ποίοις σχήμασιν ἐνδέχεται διὰ τῶν ἀντικειμένων προτάσεων γενέσθαι συλλογισμόν.

10 Φανερόν δὲ καὶ ὅτι ἐκ ψευδῶν μὲν ἔστιν ἀληθὲς συλλογίσασθαι, καθάπερ εἴρηται πρότερον, ἐκ δὲ τῶν ἀντικειμένων οὐκ ἔστιν· ἀεὶ γὰρ ^b ἐναντίος ὁ συλλογισμὸς γίνεται τῷ πράγματι, οἷον εἰ ἔστιν ἀγαθόν, μὴ εἶναι ἀγαθόν, ἢ εἰ ζῶν, μὴ ζῶν, διὰ τὸ ἐξ ἀντιφάσεως εἶναι τὸν συλλογισμόν καὶ τοὺς ὑποκειμένους ὄρους ἢ τοὺς αὐτοὺς εἶναι ἢ τὸν μὲν ὅλον 11 τὸν δὲ μέρος. Δῆλον δὲ καὶ ὅτι ἐν τοῖς παραλογισμοῖς οὐδὲν κωλύει γίνεσθαι τῆς ὑποθέσεως ἀντίφασιν, οἷον εἰ ἔστι περιττόν, μὴ εἶναι περιττόν. Ἐκ γὰρ τῶν ἀντικειμένων προτάσεων ἐναντίος ἦν ὁ συλλογισμὸς· εἰ οὖν λάβῃ τοιαύτας, ἔσται τῆς ὑποθέσεως ἀντίφασις. Δεῖ δὲ κατανοεῖν ὅτι οὕτω μὲν οὐκ ἔστιν ἐναντία ^c συμπεράνασθαι ἐξ ἑνὸς συλλογισμοῦ, ὥστ' εἶναι τὸ συμπέρασμα τὸ μὴ ὄν ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον,

^x β α C. ^y ἐν τοῖς τοπικοῖς B.C. ^z τὰ ἀντικείμενα C. ^a τοῦτον B.
^b ὁ ἐναντίος C. ^c συμπεραίνεσθαι C.

ἐὰν μὴ εὐθὺς ἢ πρότασις τοιαύτη ληφθῆ, οἷον πᾶν ζῶον λευκὸν εἶναι καὶ μὴ λευκόν, τὸν δ' ἄνθρωπον ζῶον. Ἄλλ' ^d ἢ ¹² προσλαβεῖν δεῖ τὴν ἀντίφασιν, οἷον ὅτι πᾶσα ἐπιστήμη ὑπόληψις ^e καὶ οὐχ ὑπόληψις, εἶτα λαβεῖν ὅτι ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη μὲν ἐστίν, οὐδεμία δ' ὑπόληψις, ὥσπερ οἱ ἔλεγχοι γίνονται, ἢ ἐκ δύο συλλογισμῶν. Ὡστε δ' εἶναι ἐναντία ^f κατ' ἀλήθειαν τὰ εἰλημμένα, οὐκ ἔστιν ἄλλον τρόπον ἢ τοῦτον, καθάπερ εἴρηται πρότερον.

Τὸ δ' ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι καὶ λαμβάνειν ἔστι μὲν, ὡς ἐν 16 γένοι λαβεῖν, ἐν τῷ μὴ ἀποδεικνύναι τὸ προκείμενον, τοῦτο δ' ἐπισυμβαίνει πολλαχῶς· καὶ γὰρ εἰ ὅλως μὴ συλλογίζεται, καὶ εἰ δι' ἀγνωστοτέρων ἢ ὁμοίως ἀγνώστων, καὶ εἰ διὰ τῶν ὑστέρων τὸ πρότερον· ἢ γὰρ ἀπόδειξις ἐκ πιστοτέρων ^g τε καὶ προτέρων ἐστίν. Τούτων μὲν οὖν οὐδέν ἐστι τὸ αἰτεῖσθαι τὸ ἐξ ἀρχῆς· ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὲν δι' αὐτῶν πέφυκε γνωρίζεσθαι τὰ δὲ δι' ἄλλων (αἱ μὲν γὰρ ἀρχαὶ δι' αὐτῶν, τὰ δ' ὑπὸ τὰς ἀρχὰς δι' ἄλλων), ὅταν ^h τὸ μὴ δι' αὐτοῦ γνωστὸν δι' αὐτοῦ τις ἐπιχειρῆ δεικνύναι, τότε αἰτεῖται τὸ ἐξ ἀρχῆς. Τοῦτο δ' ² ἔστι μὲν οὕτω ποιεῖν ὥστ' εὐθὺς ἀξιῶσαι τὸ προκείμενον, ἐνδέχεται δὲ καὶ μεταβάντας ἐπ' ἄλλα ἅττα τῶν πεφυκότων δι' ⁱ ἐκείνου δεικνυσθαι διὰ τούτων ἀποδεικνύναι τὸ ἐξ ἀρχῆς, οἷον εἰ τὸ Α ^k δεικνύοιτο διὰ τοῦ Β, τὸ δὲ Β διὰ τοῦ Γ, τὸ δὲ Γ πεφυκὸς εἴη δεικνυσθαι διὰ τοῦ Α· συμβαίνει γὰρ αὐτὸ δι' αὐτοῦ τὸ Α δεικνύναι τοὺς οὕτω συλλογιζομένους. Ὅπερ ποιούσιν οἱ τὰς παραλλήλους οἰόμενοι γράφειν· λανθάνουσι γὰρ αὐτοὶ ἑαυτοὺς τοιαῦτα λαμβάνοντες, ἃ οὐχ οἷόν τε ἀποδείξαι μὴ οὐσῶν τῶν παραλλήλων. Ὡστε συμβαίνει τοῖς οὕτω συλλογιζομένοις ἕκαστον εἶναι λέγειν, εἰ ἔστιν ἕκαστον· οὕτω δ' ἅπαν ἔσται δι' αὐτοῦ γνωστὸν· ὅπερ ἀδύνατον.

Εἰ οὖν τις ἀδήλου ὄντος ὅτι τὸ Α ὑπάρχει τῷ Γ, ὁμοίως ³

^d ἢ om. C.

^e καὶ οὐχ ὑπόληψις om. B.

^f τὰ εἰλημμένα κατ'

ἀλήθειαν C.

^g τε om. A.

^h μὴ τὸ Α.Β.С.

ⁱ ἐκείνων Α.Β.

^k δεικνύοι τὸ C.

δὲ καὶ ὅτι τῷ B, αἰτοῖτο τῷ B ὑπάρχειν τὸ A, οὕτω δῆλον εἶ τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖται, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἀποδείκνυσι, δῆλον· οὐ γὰρ ἀρχῇ ἀποδείξεως τὸ ὁμοίως ἀδῆλον. Εἰ μέντοι τὸ B πρὸς τὸ Γ οὕτως ἔχει ὥστε ταῦτόν εἶναι, ¹ ἢ δῆλον ὅτι ἀντιστρέφουσιν, ἢ ὑπάρχει θάτερον θατέρω, τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖται. Καὶ γὰρ ἂν, ὅτι τῷ B τὸ A ὑπάρχει, δι' ἐκείνων δεικνύοι, εἰ ⁴ ἀντιστρέφοι. Νῦν δὲ τοῦτο κωλύει, ἀλλ' οὐχ ὁ τρόπος. Εἰ δὲ τοῦτο ^m ποιοῖ, τὸ εἰρημένον ἂν ⁿ ποιοῖ καὶ ἀντιστρέφοι ὡς διὰ τριῶν. Ὡσαύτως δὲ κἂν εἰ τὸ B τῷ Γ λαμβάνοι ὑπάρχειν, ὁμοίως ^o ἀδῆλον ὂν καὶ εἰ τὸ A, οὕτω τὸ ἐξ ἀρχῆς αἰτεῖται, ἀλλ' οὐκ ἀποδείκνυσι. Ἐὰν δὲ ταῦτόν ἦ τὸ A καὶ B ἢ ^q τῷ ἀντιστρέφειν ἢ τῷ ἔπεσθαι τῷ B τὸ A, τὸ ἐξ ἀρχῆς αἰτεῖται διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς τί δύναται, εἴρηται ἡμῖν, ὅτι τὸ δι' αὐτοῦ δεικνύναι τὸ μὴ δι' αὐτοῦ δῆλον.

- ⁵ Εἰ οὖν ἐστὶ τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι τὸ δι' αὐτοῦ δεικνύναι τὸ μὴ δι' αὐτοῦ δῆλον, τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ μὴ δεικνύναι, ὅταν ὁμοίως ἀδῆλων ὄντων ^r τοῦ δεικνυμένου καὶ δι' οὗ ^s δεικνύται ἢ τῷ ταῦτὰ τῷ ^t αὐτῷ ἢ ^v τῷ ταῦτόν τοῖς αὐτοῖς ὑπάρχειν, ἐν μὲν τῷ μέσῳ σχήματι ^w καὶ τρίτῳ ἀμφοτέρως ἂν ἐνδέχοιτο τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι, ἐν δὲ κατηγορικῷ συλλογισμῷ ^x τε ⁶ τῷ τρίτῳ καὶ τῷ πρώτῳ. Ὅταν δ' ἀποφατικῶς, ὅταν τὰ αὐτὰ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ^y καὶ οὐχ ὁμοίως ἀμφότεραι αἱ προτάσεις, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τῷ μέσῳ διὰ τὸ μὴ ἀντιστρέφειν τοὺς ὅρους κατὰ τοὺς ἀποφατικούς συλλογισμούς. Ἔστι δὲ τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι ἐν μὲν ταῖς ἀποδείξεσι τὰ κατ' ἀλήθειαν οὕτως ἔχοντα, ἐν δὲ τοῖς διαλεκτικοῖς τὰ κατὰ δόξαν.
- ¹⁷ Τὸ δὲ μὴ παρὰ τοῦτο συμβαίνειν τὸ ψεῦδος, ὃ πολλάκις ἐν τοῖς λόγοις εἰώθαμεν λέγειν, πρῶτον μὲν ἐστὶν ἐν τοῖς εἰς τὸ ἀδύνατον συλλογισμοῖς, ὅταν πρὸς ἀντίφασιν ἢ τούτου ὃ

¹ ἢ] εἰ corr. A.C. ^m ποιοῖ C. ⁿ ποιῆ καὶ ἀντιστρέφη C. ^o δῆλον B.
P αἰτεῖται om. B. ^q τῷ ἀντ.] τὸ ἀντ. C. ^r τοῦ τε δεικνυμένου C.
^s δεικνύσιν B.C. ^t αὐτῷ λαμβάνειν ἢ A.C. ^v τῷ om. C. ^w καὶ
τῷ τρίτῳ C. ^x τε om. B. ^y καὶ om. C.

ἐδείκνυτο τῇ εἰς τὸ ἀδύνατον. Οὔτε ^z γὰρ μὴ ^a ἀντιφῆσας ἐρεῖ τὸ οὐ παρὰ τοῦτο, ἀλλ' ὅτι ψεῦδός τι ἐτέθη τῶν πρότερον, οὔτ' ἐν τῇ δεικνύσει· οὐ γὰρ τίθησι ^b τὴν ἀντίφασιν. Ἔτι δ' ὅταν ἀναιρεθῇ τι δεικτικῶς διὰ τῶν Α Β Γ, οὐκ ἔστιν ^z εἰπεῖν ὡς οὐ παρὰ τὸ κείμενον γεγένηται ὁ συλλογισμός. Τὸ γὰρ μὴ παρὰ τοῦτο γίνεσθαι τότε λέγομεν, ὅταν ἀναιρεθέντος τούτου μηδὲν ἥττον περαίνεται ὁ συλλογισμός, ὅπερ οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς δεικτικοῖς· ἀναιρεθείσης γὰρ τῆς θέσεως οὐδ' ὁ πρὸς ταύτην ἔσται συλλογισμός. Φανερόν οὖν ὅτι ἐν τοῖς εἰς τὸ ἀδύνατον λέγεται τὸ μὴ παρὰ τοῦτο, καὶ ὅταν οὕτως ἔχη πρὸς τὸ ἀδύνατον ἢ ἐξ ἀρχῆς ὑπόθεσις, ὥστε καὶ οὔσης καὶ μὴ οὔσης ταύτης οὐδὲν ἥττον συμβαίνει τὸ ἀδύνατον.

Ὁ μὲν οὖν φανερώτατος τρόπος ἐστὶ τοῦ μὴ παρὰ τὴν ^z θέσιν εἶναι τὸ ψεῦδος, ὅταν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως ἀσύναπτος ἢ ἀπὸ τῶν μέσων πρὸς τὸ ἀδύνατον ὁ συλλογισμός, ὅπερ εἴρηται καὶ ^c ἐν Τοπικοῖς. Τὸ γὰρ ^d τὸ ἀναίτιον ὡς αἴτιον τιθέναι τοῦτό ἐστιν, οἷον εἰ βουλόμενος δείξαι ὅτι ἀσύμμετρος ἢ διάμετρος, ἐπιχειροῖ τὸν Ζήνωνος λόγον ^e δεικνύειν, ὡς οὐκ ἔστι κινεῖσθαι, καὶ εἰς τοῦτο ἀπάγοι τὸ ἀδύνατον οὐδαμῶς γὰρ οὐδαμῇ συνεχές ἐστι τὸ ψεῦδος τῇ φάσει τῇ ἐξ ἀρχῆς. Ἄλλος δὲ τρόπος, εἰ συνεχές μὲν εἴη τὸ ἀδύνατον τῇ ὑποθέσει, μὴ μέντοι δι' ἐκείνην συμβαίνοι. Τοῦτο γὰρ ^z ἐγχωρεῖ γενέσθαι καὶ ἐπὶ τὸ ἄνω καὶ ἐπὶ τὸ κάτω λαμβάνονται τὸ συνεχές, οἷον εἰ τὸ Α τῷ Β κείται ὑπάρχον, τὸ δὲ Β τῷ Γ, τὸ δὲ Γ τῷ Δ, τοῦτο δ' εἴη ψεῦδος, τὸ τὸ Β τῷ Δ ὑπάρχειν. Εἰ γὰρ ἀφαιρεθέντος τοῦ Α μηδὲν ἥττον ὑπάρχοι τὸ Β τῷ Γ καὶ τὸ Γ τῷ Δ, οὐκ ἂν εἴη τὸ ψεῦδος διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπόθεσιν. Ἡ πάλιν εἴ τις ἐπὶ τὸ ἄνω λαμβάνοι τὸ συνεχές, οἷον εἰ τὸ μὲν Α τῷ Β, τῷ δὲ Α τὸ Ε καὶ τῷ Ε τὸ Ζ, ψεῦδος δ' εἴη τὸ ὑπάρχειν τῷ Α τὸ Ζ· καὶ γὰρ οὕτως

^z γὰρ ὁ μὴ Α. ^a ἀντιφῆσας corr. Β. ^b τὴν ἀντίφασιν] ὁ ἀντιφῆσων Α, ὁ ἀντίφησι Β. et corr. Α. ^c ἐν τοῖς τοπικοῖς Β. ^d τὸ alterum om. Β. ^e δεικνύειν om. Β.С.

οὐδὲν ἂν ἦττον εἶη τὸ ἀδύνατον ἀναιρεθείσης τῆς ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεως. Ἄλλὰ δεῖ πρὸς τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὄρους συνάπτειν τὸ ἀδύνατον· οὕτω γὰρ ἔσται διὰ τὴν ὑπόθεσιν, οἷον ἐπὶ μὲν ^f τὸ κάτω λαμβάνοντι τὸ συνεχές πρὸς τὸν κατηγορούμενον τῶν ὄρων· εἰ γὰρ ἀδύνατον τὸ Α τῷ Δ ὑπάρχειν, ἀφαιρεθέντος τοῦ Α οὐκέτι ἔσται τὸ ψεῦδος. Ἐπὶ δὲ τὸ ἄνω, καθ' οὗ κατηγορεῖται· εἰ γὰρ τῷ Β μὴ ἐγχωρεῖ τὸ Ζ ὑπάρχειν, ἀφαιρεθέντος τοῦ Β οὐκέτι ἔσται τὸ ἀδύνατον. Ὁμοίως δὲ καὶ στερητικῶν τῶν συλλογισμῶν ὄντων.

6 Φανερόν οὖν ὅτι τοῦ ἀδυνάτου μὴ πρὸς τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὄρους ὄντος οὐ παρά τὴν θέσιν ^h συμβαίνει τὸ ψεῦδος. Ἡ οὐδ' οὕτως αἰεὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν ἔσται τὸ ψεῦδος. Καὶ γὰρ εἰ μὴ τῷ Β ἀλλὰ τῷ Κ ἐτέθη τὸ Α ὑπάρχειν, τὸ δὲ Κ τῷ Γ καὶ ⁱ τοῦτο τῷ Δ, καὶ οὕτω μένει τὸ ἀδύνατον· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τὸ ἄνω λαμβάνοντι τοὺς ὄρους, ὥστ' ἐπεὶ καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος ^k τούτου ^l συμβαίνει τὸ ἀδύνατον, οὐκ ἂν εἶη ⁷ παρά τὴν θέσιν. Ἡ τὸ μὴ ὄντος τούτου μηδὲν ἦττον γίνεσθαι τὸ ψεῦδος οὐχ οὕτω ληπτέον ὥστ' ἄλλου τιθεμένου συμβαίνει τὸ ἀδύνατον, ἀλλ' ὅταν ἀφαιρεθέντος τούτου διὰ τῶν λοιπῶν προτάσεων ταῦτό περαίνεται ἀδύνατον, ἐπεὶ ταῦτό γε ψεῦδος συμβαίνει διὰ πλειόνων ὑποθέσεων οὐδὲν ἴσως ἄτοπον, οἷον τὰς ^m παραλλήλους συμπίπτειν καὶ εἰ μείζων ἐστὶν ἢ ἐντὸς τῆς ἐκτὸς καὶ εἰ τὸ τρίγωνον ⁿ ἔχει πλείους ὀρθὰς δυεῖν.

18 Ὁ δὲ ψευδὴς λόγος γίνεται παρά τὸ ^o πρῶτον ψεῦδος. Ἡ γὰρ ἐκ τῶν δύο προτάσεων ἢ ἐκ πλειόνων πᾶς ^p ἐστὶ συλλογισμός. Εἰ μὲν οὖν ἐκ τῶν δύο, τούτων ἀνάγκη τὴν ἐτέραν ἢ καὶ ἀμφοτέρας εἶναι ψευδεῖς· ἐξ ἀληθῶν γὰρ οὐκ ἦν ψευδὴς συλλογισμός. Εἰ δ' ἐκ πλειόνων, οἷον τὸ μὲν Γ διὰ τῶν Α Β, ταῦτα ^q δὲ διὰ τῶν Δ Ε Ζ Η, τούτων τι ἔσται τῶν ἐπάνω ψεῦδος, καὶ παρά τοῦτο ὁ λόγος· τὸ γὰρ Α καὶ

^f τῷ κάτω Β. ^g ὄρους om. pr. C. ^h λαμβάνει Α. ⁱ τούτοι Β.
^k τοῦτο pr. C. ^l συμβαίνοι Β. ^m παραλλήλους corr. (in ous) Α.
ⁿ ἔχοι Α.Β. ^o πρῶτον om. Β. ^p ἔσται C. ^q δὲ om. Β.С.

Β δι' ἐκείνων ἵπεραίνονται. Ὡστε παρ' ἐκείνων τι συμβαίνει τὸ συμπέρασμα καὶ τὸ ψεῦδος.

Πρὸς δὲ τὸ μὴ κατασυλλογιζέσθαι παρατηρητέον, ὅταν 19 ἄνευ τῶν συμπερασμάτων ἐρωτᾶ τὸν λόγον, ὅπως μὴ δοθῆ δις ταῦτόν ἐν ταῖς προτάσεσιν, ἐπειδήπερ ἴσμεν ὅτι ἄνευ μέσου συλλογισμὸς οὐ γίνεται, μέσον δ' ἐστὶ τὸ πλεονάκις λεγόμενον. Ὡς δὲ δεῖ πρὸς ἕκαστον συμπέρασμα τηρεῖν τὸ μέσον, φανερόν ἐκ τοῦ εἰδέναι ποῖον ἐν ἐκάστῳ σχήματι δείκνυται. Τοῦτο δ' ἡμᾶς οὐ λήσεται διὰ τὸ εἰδέναι πῶς ὑπέχομεν τὸν λόγον.

Χρῆ δ' ὅπερ φυλάττεσθαι παραγγέλλομεν ἀποκρινόμε- 2 νους, αὐτοὺς ἐπιχειροῦντας πειρᾶσθαι λανθάνειν. Τοῦτο δ' ἔσται πρῶτον, εἰὰν τὰ συμπεράσματα μὴ ὁ προσυλλογιζονται ἀλλ' εἰλημμένων τῶν ἀναγκαίων ἄδηλα ἦ, ἔτι δὲ ἂν μὴ τὰ σύνεγγυς ἐρωτᾶ, ἀλλ' ὅτι μάλιστα ἵτὰ μέσα. Οἷον ἔστω δέον συμπεραίνεσθαι τὸ Α κατὰ τοῦ Ζ· μέσα Β Γ Δ Ε. Δεῖ οὖν ἐρωτᾶν εἰ τὸ Α τῷ Β, καὶ πάλιν μὴ εἰ τὸ Β τῷ Γ, ἀλλ' εἰ τὸ Δ τῷ Ε, κᾶπειτα εἰ τὸ Β τῷ Γ, καὶ οὕτω τὰ λοιπά. Κἂν δι' ἐνὸς μέσου γίνηται ὁ συλλογισμὸς, ἀπὸ τοῦ μέσου ἄρχεσθαι μάλιστα γὰρ ἂν οὕτω λανθάνοι τὸν ἀποκρινόμενον.

Ἐπεὶ δ' ἔχομεν πότε καὶ πῶς ἐχόντων τῶν ὄρων γίνεται 20 συλλογισμὸς, φανερόν καὶ πότ' ἔσται καὶ πότ' οὐκ ἔσται ἔλεγχος. Πάντων μὲν γὰρ συγχωρουμένων, ἢ ἐναλλάξ τιθεμένων τῶν ἀποκρίσεων, οἷον τῆς μὲν ἀποφατικῆς τῆς δὲ ὕκαταφατικῆς, ἐγχωρεῖ γίνεσθαι ἔλεγχον. Ἦν γὰρ συλλογισμὸς καὶ οὕτω καὶ ἐκείνως ἐχόντων τῶν ὄρων, ὥστ' εἰ τὸ κείμενον ἢ ἐναντίον τῷ συμπεράσματι, ἀνάγκη γίνεσθαι ἔλεγχον· ὁ γὰρ ἔλεγχος ἀντιφάσεως συλλογισμὸς. Εἰ δὲ μη- 2 δὲν συγχωροῖτο, ἀδύνατον γίνεσθαι ἔλεγχον· οὐ γὰρ ἦν συλλογισμὸς πάντων τῶν ὄρων στερητικῶν ὄντων, ὥστ' οὐδ'

ἵ περαίνεται C. ὁ προσυλλογιζονται B. ἵ τὰ μέσα] ἄμεσα corr. C.
 ὕ κατηγορικῆς B.C.

ἔλεγχος· εἰ μὲν γὰρ ἔλεγχος, ἀνάγκη συλλογισμὸν εἶναι, συλλογισμοῦ δ' ὄντος οὐκ ἀνάγκη ἔλεγχον. Ὡσαύτως δὲ καὶ εἰ μηδὲν τεθείη κατὰ τὴν ἀπόκρισιν ἐν ὄλῳ· ὁ γὰρ αὐτὸς ἔσται διορισμὸς ἐλέγχου καὶ συλλογισμοῦ.

- 21 Συμβαίνει δ' ἐνίοτε, καθάπερ ἐν τῇ θέσει τῶν ὄρων ἀπατώμεθα, καὶ κατὰ τὴν ὑπόληψιν γίνεσθαι τὴν ἀπάτην, οἷον εἰ ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ πλείοσι ^w πρῶτως ὑπάρχειν, καὶ τὸ μὲν λεληθέναι τινὰ καὶ οἶεσθαι μηδενὶ ὑπάρχειν, τὸ δὲ εἰδέναι. Ἔστω ^x γὰρ τὸ Α τῷ Β καὶ τῷ Γ καθ' αὐτὰ ὑπάρχον, καὶ ταῦτα παντὶ τῷ Δ ὡσαύτως. Εἰ δὲ τῷ μὲν Β τὸ Α παντὶ οἶεται ὑπάρχειν, καὶ τοῦτο τῷ ^y Δ, ^z τῷ δὲ Γ τὸ Α μηδενί, καὶ τοῦτο τῷ Δ παντί, τοῦ αὐτοῦ ^a κατὰ ταῦτόν ἔξει ἐπι-
² στήμην καὶ ἄγνοιαν. Πάλιν εἴ τις ἀπατηθείη περὶ τὰ ἐκ τῆς αὐτῆς συστοιχίας, οἷον εἰ τὸ Α ὑπάρχει τῷ Β, τοῦτο δὲ τῷ Γ καὶ τὸ Γ τῷ Δ, ὑπολαμβάνοι δὲ τὸ Α παντὶ τῷ Β ὑπάρχειν καὶ πάλιν μηδενὶ τῷ Γ· ἅμα γὰρ εἴσεται τε καὶ οὐχ ὑπολήψεται ὑπάρχειν. Ἄρ' οὖν οὐδὲν ἄλλο ἀξιοῖ ἐκ τούτων ἢ ὁ ἐπίσταται, τοῦτο μὴ ὑπολαμβάνειν; ἐπίσταται γὰρ πως ὅτι τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει διὰ τοῦ Β, ὡς τῇ καθόλου τὸ κατὰ μέρος, ὥστε ὁ πως ἐπίσταται, τοῦτο ὅλως ἀξιοῖ μὴ
³ ὑπολαμβάνειν· ὅπερ ἀδύνατον. Ἐπὶ δὲ τοῦ πρότερον λεχθέντος, εἰ μὴ ἐκ τῆς αὐτῆς συστοιχίας τὸ μέσον, καθ' ἑκάτερον μὲν τῶν μέσων ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις οὐκ ἐγχωρεῖ ὑπολαμβάνειν, οἷον τὸ Α τῷ μὲν Β παντί, τῷ δὲ Γ μηδενί, ταῦτα δ' ἀμφότερα παντὶ τῷ Δ. Συμβαίνει γὰρ ἢ ἀπλῶς ἢ
⁴ ἐπὶ τι ἐναντίαν λαμβάνεσθαι τὴν πρώτην πρότασιν. Εἰ γὰρ ᾧ τὸ Β ὑπάρχει, παντὶ τὸ Α ὑπολαμβάνει ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β τῷ Δ οἶδε, καὶ ὅτι τῷ Δ τὸ Α οἶδεν. Ὡστ' εἰ πάλιν, ᾧ τὸ ^b Γ, μηδενὶ οἶεται τὸ Α ὑπάρχειν, ᾧ τὸ Β τινὶ ὑπάρχει, τούτῳ οὐκ οἶεται τὸ Α ὑπάρχειν. Τὸ δὲ παντὶ οἰόμενον ᾧ τὸ Β, πάλιν τινὶ μὴ οἶεσθαι ᾧ τὸ Β, ἢ ἀπλῶς ἢ ἐπὶ τι ἐναν-

^w πρώτοις Α.Β.С. ^x γὰρ om. Α.С. ^y Δ] δ παντὶ С. ^z τῷ—
 παντὶ om. С. ^a κατ' αὐτόν Β. ^b γ παντὶ μηδενὶ С.

τίον ἐστίν. Οὕτω μὲν οὖν οὐκ ἐνδέχεται ὑπολαβεῖν, καθ' ἑκάτερον δὲ τὴν μίαν ἢ ^cκατὰ θάτερον ἀμφοτέρας οὐδὲν κωλύει, οἷον τὸ Α παντὶ τῷ Β καὶ τὸ Β τῷ Δ, καὶ πάλιν τὸ Α μηδενὶ τῷ Γ. Ὅμοία γὰρ ἡ τοιαύτη ἀπάτη καὶ ὡς ⁵ ἀπατώμεθα περὶ ^dτὰ ἐν μέρει, οἷον εἰ ^eτῷ Β παντὶ τὸ Α ὑπάρχει, τὸ δὲ Β τῷ Γ παντί, τὸ Α παντὶ τῷ Γ ὑπάρξει. Εἰ οὖν τις οἶδεν ὅτι τὸ Α, ^fτὸ Β, ὑπάρχει παντί, οἶδε καὶ ὅτι τῷ Γ. Ἄλλ' οὐδὲν κωλύει ἀγνοεῖν τὸ Γ ὅτι ἔστιν, οἷον εἰ τὸ μὲν Α δύο ὀρθαί, τὸ δ' ἐφ' ^gτῷ Β τρίγωνον, τὸ δ' ἐφ' ^hτῷ Γ αἰσθητὸν τρίγωνον. Ὑπολάβοι γὰρ ἄν τις μὴ εἶναι ⁶ τὸ Γ, εἰδὼς ὅτι πᾶν τρίγωνον ἔχει δύο ὀρθάς, ὥσθ' ἅμα εἴσεται καὶ ἀγνοήσει ταυτόν. Τὸ γὰρ εἰδέναι πᾶν τρίγωνον ὅτι δύο ὀρθαῖς οὐχ ἀπλοῦν ἐστίν, ἀλλὰ τὸ μὲν ^hτῷ τὴν καθόλου ἔχειν ἐπιστήμην, τὸ δὲ τὴν καθ' ἕκαστον. Οὕτω μὲν οὖν ὡς τῆ καθόλου οἶδε τὸ Γ ὅτι δύο ὀρθαί, ὡς δὲ τῆ καθ' ἕκαστον οὐκ οἶδεν, ὥστ' οὐχ ἔξει τὰς ἐναντίας. Ὅμοίως δὲ ⁷ καὶ ὁ ἐν τῷ Μένωνι λόγος, ὅτι ἡ μάθησις ἀνάμνησις. Οὐδαμοῦ γὰρ συμβαίνει προεπίστασθαι τὸ καθ' ἕκαστον, ἀλλ' ἅμα τῆ ἐπαγωγῇ λαμβάνειν τὴν τῶν κατὰ μέρος ἐπιστήμην ὥσπερ ἀναγνωρίζοντας. Ἐνια γὰρ εὐθὺς ἴσμεν, ⁱοἷον ὅτι δύο ὀρθαῖς, εἰ ^kεἰδῶμεν ὅτι τρίγωνον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Τῆ μὲν οὖν καθόλου θεωροῦμεν τὰ ἐν μέρει, τῆ δ' οἰκεία ⁸ οὐκ ἴσμεν, ὥστ' ἐνδέχεται καὶ ἀπατᾶσθαι περὶ αὐτά, πλὴν οὐκ ἐναντίως, ἀλλ' ἔχειν ^lμὲν τὴν καθόλου, ἀπατᾶσθαι δὲ τῆ κατὰ μέρος. Ὅμοίως οὖν καὶ ἐπὶ τῶν προειρημένων· οὐ γὰρ ἐναντία ἢ κατὰ τὸ μέσον ἀπάτη τῆ κατὰ τὸν συλλογισμὸν ἐπιστήμη, οὐδ' ἢ καθ' ^mἑκάτερον τῶν μέσων ὑπόληψις. Οὐδὲν δὲ κωλύει εἰδόντα καὶ ὅτι τὸ Α ὄλῳ τῷ Β ὑπάρχει καὶ πάλιν τοῦτο τῷ Γ, οἰθηῆναι μὴ ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Γ, οἷον ὅτι πᾶσα ἡμίονος ἄτοκος καὶ ⁿαὕτη ἡμίονος οἶσθαι κύειν ταύτην·

^c κατὰ θάτερον] καθεκάτερον A.B. ^d τὰ] τὰς A.B.C. ^e τῷ] ὡς τὸ B. ^f τὸ β corr. A. ^g τῷ] οὐ A.C. ^h τῷ om. A.C. ⁱ οἷον om. C. ^k ἴδωμεν C. et corr. A. ^l μὲν om. B. ^m ἕτερον A. ⁿ αὕτη ἢ ἡμίονος A.

οὐ γὰρ ἐπίσταται ὅτι τὸ Α τῷ Γ, μὴ συνθεωρῶν τὸ καθ' ἑκάτερον. Ὡστε δὴλον ὅτι καὶ εἰ τὸ μὲν οἶδε τὸ δὲ μὴ οἶδεν, ἀπατηθήσεται ὅπερ ἔχουσιν αἱ καθόλου πρὸς τὰς κατὰ μέρος ἐπιστήμας. Οὐδὲν γὰρ τῶν αἰσθητῶν ἔξω τῆς αἰσθήσεως γενόμενον ἴσμεν, οὐδ' ἂν ἠσθημένοι τυγχάνωμεν, εἰ μὴ ὡς τῷ καθόλου καὶ τῷ ἔχειν τὴν οἰκείαν ἐπιστήμην, ἀλλ' οὐχ ὡς τῷ ἐνεργεῖν. Τὸ γὰρ ἐπίστασθαι λέγεται τριχῶς, ἢ ὡς τῇ καθόλου ἢ ὡς τῇ οἰκείᾳ ἢ ὡς τῷ ἐνεργεῖν, ὥστε καὶ τὸ ἠπατηῆσθαι τοσαυταχῶς. Οὐδὲν οὖν κωλύει καὶ εἰδέναι καὶ ἠπατηῆσθαι περὶ ταυτό, πλὴν οὐκ ἐναντίως. Ὅπερ συμβαίνει καὶ τῷ καθ' ἑκατέραν εἰδόντι τὴν πρότασιν καὶ μὴ ἐπεσκεμμένῳ πρότερον. Ὑπολαμβάνων γὰρ κύειν τὴν ἡμίονον οὐκ ἔχει τὴν κατὰ τὸ ἐνεργεῖν ἐπιστήμην, οὐδ' αὖ διὰ τὴν ὑπόληψιν ἐναντίαν ἀπάτην τῇ ἐπιστήμῃ· συλλογισμὸς γὰρ ἢ ἐναντία ἀπάτη τῇ καθόλου.

11 Ὁ δ' ὑπολαμβάνων τὸ ἀγαθὸν εἶναι κακὸν εἶναι, τὸ αὐτὸ ὑπολήψεται ἀγαθὸν εἶναι καὶ κακὸν. Ἐστω γὰρ τὸ μὲν ἀγαθὸν εἶναι ἐφ' οὗ Α, τὸ δὲ κακὸν εἶναι ἐφ' οὗ Β, πάλιν δὲ τὸ ἀγαθὸν εἶναι ἐφ' οὗ Γ. Ἐπεὶ οὖν ταυτόν ὑπολαμβάνει τὸ Β καὶ τὸ Γ, καὶ εἶναι τὸ Γ τὸ Β ὑπολήψεται, καὶ πάλιν τὸ Β τὸ Α εἶναι ὡσαύτως, ὥστε καὶ τὸ Γ τὸ Α. Ὡσπερ γὰρ εἰ ἦν ἀληθές, καθ' οὗ τὸ Γ, τὸ Β, καὶ καθ' οὗ τὸ Β, τὸ Α, καὶ κατὰ τοῦ Γ τὸ Α ἀληθές ἦν, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπο-
12 λαμβάνειν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ εἶναι ταύτου γὰρ ὄντος τοῦ Γ καὶ Β, καὶ πάλιν τοῦ Β καὶ Α, καὶ τὸ Γ τῷ Α ταυτόν ἦν. Ὡστε καὶ ἐπὶ τοῦ δοξάζειν ὁμοίως. Ἄρ' οὖν τοῦτο μὲν ἀναγκαῖον, εἴ τις δώσει τὸ πρῶτον; ἀλλ' ἴσως ἐκείνο ψεῦδος, τὸ ὑπολαβεῖν τινὰ κακὸν εἶναι τὸ ἀγαθὸν εἶναι, εἰ μὴ κατὰ συμβεβηκός· πολλαχῶς γὰρ ἐγχωρεῖ τοῦθ' ὑπολαμβάνειν. Ἐπισκεπτέον δὲ τοῦτο βέλτιον.

22 Ὅταν δ' ἀντιστρέφη τὰ ἄκρα, ἀνάγκη καὶ τὸ μέσον ἀντι-

ῥ ἐκάτερον λῆμμα. Ὡστε Α. ἠ καθόλου προτάσεις πρὸς Α. ῥ ὡς τὸ Α.Β. ῡ τὸ Α. Ῐ γὰρ ἐστὶν ἢ C. Ῑ τὸ prius corr. A.C. Ὶ τὸ corr. A.C. Ί τὸ ἀγ.] καὶ ἀγ. Β.

στρέφειν πρὸς ἄμφω. Εἰ γὰρ τὸ Α κατὰ τοῦ Γ διὰ τοῦ Β ὑπάρχει, εἰ ἀντιστρέφει καὶ ὑπάρχει, ᾧ τὸ Α, παντὶ τὸ Γ, καὶ τὸ Β τῷ Α ἀντιστρέφει, καὶ ὑπάρχει, ᾧ τὸ Α, παντὶ τὸ Β διὰ μέσου τοῦ Γ, καὶ τὸ Γ τῷ Β ἀντιστρέφει διὰ μέσου τοῦ Α. Καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὑπάρχειν ὡσαύτως, οἷον εἰ τὸ Β τῷ Γ ὑπάρχει, τῷ δὲ Β τὸ Α οὐχ ὑπάρχει, οὐδὲ τὸ Α τῷ Γ οὐχ ὑπάρξει. Εἰ δὲ τὸ Β τῷ Α ἀντιστρέφει, καὶ τὸ 2 Γ τῷ Α ἀντιστρέφει. Ἔστω γὰρ τὸ Β μὴ ὑπάρχον τῷ Α· οὐδ' ἄρα τὸ Γ· παντὶ γὰρ τῷ Γ τὸ Β ὑπῆρχεν. Καὶ εἰ τῷ Β τὸ Γ ἀντιστρέφει, καὶ τῷ Α ἀντιστρέφει· καθ' οὗ γὰρ ἅπαντος τὸ Β, καὶ τὸ Γ. Καὶ εἰ τὸ Γ πρὸς τὸ Α ἀντιστρέφει, καὶ τὸ Β ἀντιστρέφει πρὸς τὸ Α. Ὡ γὰρ τὸ Β, τὸ Γ· ᾧ δὲ τὸ Γ, τὸ Α οὐχ ὑπάρχει. Καὶ μόνον τοῦτο ἀπὸ τοῦ συμπεράσματος ἀρχεται, τὰ δ' ἄλλα οὐχ ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ. Πάλιν εἰ τὸ Α καὶ 3 τὸ Β ἀντιστρέφει, καὶ τὸ Γ καὶ τὸ Δ ὡσαύτως, ἅπαντι δ' ἀνάγκη τὸ Α ἢ τὸ Γ ὑπάρχειν, καὶ τὸ Β καὶ Δ οὕτως ἔξει ὥστε παντὶ θάτερον ὑπάρχειν. Ἐπεὶ γὰρ ᾧ τὸ Α, τὸ Β, καὶ ᾧ τὸ Γ, τὸ Δ, παντὶ δὲ τὸ Α ἢ τὸ Γ καὶ οὐχ ἅμα, φανερόν ὅτι καὶ τὸ Β ἢ τὸ Δ παντὶ καὶ οὐχ ἅμα. Οἷον εἰ τὸ 4 ἀγέννητον ἀφθαρτον καὶ τὸ ἀφθαρτον ἀγέννητον, ἀνάγκη τὸ γένομενον φθαρτὸν καὶ τὸ φθαρτὸν γεγονέναι· δύο γὰρ συλλογισμοὶ σύγκεινται. Πάλιν εἰ παντὶ μὲν τὸ Α ἢ τὸ Β καὶ 4 τὸ Γ ἢ τὸ Δ, ἅμα δὲ μὴ ὑπάρχει, εἰ ἀντιστρέφει τὸ Α καὶ τὸ Γ, καὶ τὸ Β καὶ τὸ Δ ἀντιστρέφει. Εἰ γὰρ τινὶ μὴ ὑπάρχει τὸ Β, ᾧ τὸ Δ, δῆλον ὅτι τὸ Α ὑπάρχει. Εἰ δὲ τὸ Α, καὶ τὸ Γ· ἀντιστρέφει γάρ. Ὡστε ἅμα τὸ Γ 5 καὶ Δ. Τοῦτο δ' ἀδύνατον. Ὅταν δὲ τὸ Α ὅλω τῷ Β καὶ τῷ Γ 5 ὑπάρχη καὶ μηδενὸς ἄλλου κατηγορηται, ὑπάρχη δὲ καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Γ, ἀνάγκη τὸ Α καὶ Β ἀντιστρέφειν· ἐπεὶ γὰρ κατὰ μόνων τῶν Β Γ λέγεται τὸ Α, κατηγορεῖται δὲ τὸ Β καὶ αὐτὸ αὐτοῦ καὶ τοῦ Γ, φανερόν ὅτι καθ' ὧν τὸ Α, καὶ

γ τὸ β τῷ pr. A.B. et corr. C. z τὸ pr. A.B. a ἀγέννητον C. bis.
b καὶ τὸ δ C.

- 6 τὸ Β λεχθήσεται πάντων πλὴν αὐτοῦ τοῦ Α. Πάλιν ὅταν τὸ Α καὶ τὸ Β ὅλω τῷ Γ ὑπάρχει, ἀντιστρέφῃ δὲ τὸ Γ τῷ Β, ἀνάγκη τὸ Α παντὶ τῷ Β ὑπάρχειν· ἐπεὶ γὰρ παντὶ τῷ Γ τὸ Α, τὸ δὲ Γ τῷ Β διὰ τὸ ἀντιστρέφειν, καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Β ὑπάρξει. Ὅταν δὲ δυοῖν ὄντων τὸ Α τοῦ Β αἰρετώτερον ἦ, ὄντων ἀντικειμένων, καὶ τὸ Δ τοῦ Γ ὡσαύτως, εἰ αἰρετώτερα τὰ Α Γ τῶν Β Δ, τὸ Α τοῦ Δ αἰρετώτερον.
- 7 Ὅμοίως γὰρ διωκτὸν τὸ Α καὶ φευκτὸν τὸ Β· ἀντικείμενα γάρ. Καὶ τὸ Γ τῷ Δ· καὶ γὰρ ταῦτα ἀντίκειται. Εἰ οὖν τὸ Α τῷ Δ ὁμοίως αἰρετόν, καὶ τὸ Β τῷ Γ φευκτόν· ἐκάτερον γὰρ ἐκατέρῳ ὁμοίως, φευκτὸν διωκτῷ. Ὡστε καὶ τὰ ἄμφω τὰ Α Γ τοῖς Β Δ. Ἐπεὶ δὲ μᾶλλον, οὐχ οἶόν τε ὁμοίως· καὶ γὰρ ἂν τὰ ^c Β Δ ὁμοίως ἦσαν. Εἰ δὲ τὸ Δ τοῦ Α αἰρετώτερον, καὶ τὸ Β τοῦ Γ ἦττον φευκτόν· τὸ γὰρ
- 8 ἔλαττον τῷ ἐλάττονι ἀντίκειται. Αἰρετώτερον δὲ τὸ μείζον ἀγαθὸν καὶ ἔλαττον κακὸν ἢ τὸ ἔλαττον ἀγαθὸν καὶ μείζον κακόν· καὶ τὸ ἅπαν ἄρα, ^d τὸ Β Δ, αἰρετώτερον τοῦ Α Γ. Νῦν δ' οὐκ ἔστιν. Τὸ Α ἄρα αἰρετώτερον τοῦ Δ, καὶ τὸ Γ ἄρα τοῦ Β ἦττον φευκτόν. Εἰ δὲ ἔλοιτο πᾶς ὁ ἐρών κατὰ τὸν ἔρωτα τὸ Α τὸ οὕτως ἔχειν ὥστε χαρίζεσθαι, καὶ τὸ μὴ χαρίζεσθαι τὸ ἐφ' οὗ Γ, ἢ τὸ χαρίζεσθαι τὸ ἐφ' οὗ Δ, καὶ τὸ μὴ τοιοῦτον εἶναι οἶον ^e χαρίζεσθαι τὸ ἐφ' οὗ Β, δῆλον ὅτι τὸ Α τὸ τοιοῦτον εἶναι αἰρετώτερόν ἐστιν ἢ τὸ χαρίζεσθαι.
- 9 Τὸ ἄρα φιλεῖσθαι τῆς συνουσίας αἰρετώτερον κατὰ τὸν ἔρωτα. Μᾶλλον ἄρα ὁ ἔρως ἐστὶ τῆς φιλίας ἢ τοῦ συνεῖναι. Εἰ δὲ μάλιστα τούτου, καὶ τέλος τούτου. Τὸ ἄρα συνεῖναι ἢ οὐκ ἔστιν ὅλως ἢ τοῦ φιλεῖσθαι ἕνεκεν· καὶ γὰρ αἱ ἄλλαι ἐπιθυμίαι καὶ τέχναι οὕτω ^f γίνονται.
- 23 Πῶς μὲν οὖν ἔχουσιν οἱ ὄροι κατὰ τὰς ἀντιστροφὰς καὶ τὸ αἰρετώτερον ἢ φευκτότερον εἶναι, φανερόν· ὅτι δ' οὐ μόνον οἱ ^g διαλεκτικοὶ καὶ ἀποδεικτικοὶ συλλογισμοὶ διὰ τῶν προειρημένων γίνονται σχημάτων, ἀλλὰ καὶ οἱ ῥητορικοὶ καὶ

^c Β Δ] β γ C. ^d τὸ Β Δ om. C. ^e χαρίσασθαι B.C. ^f γίνονται] γίνονται α β γ δ A, om. B.C. ^g διάλεκτοι pr. A.

ἀπλῶς ἠτισοῦν πίστις καὶ ^h ἢ καθ' ὅποιαν οὖν μέθοδον, νῦν ἂν εἶη λεκτέον. Ἐπαντα γὰρ ⁱ πιστεύομεν ἢ διὰ συλλογισμοῦ ἢ ἐξ ἐπαγωγῆς.

Ἐπαγωγή μὲν οὖν ἐστὶ καὶ ὁ ἐξ ἐπαγωγῆς συλλογισμὸς ² τὸ διὰ τοῦ ἐτέρου θάτερον ἄκρον τῷ μέσῳ συλλογίσασθαι, οἷον εἰ τῶν Α Γ μέσον τὸ Β, διὰ τοῦ Γ δεῖξαι τὸ Α τῷ Β ^k ὑπάρχειν· οὕτω γὰρ ποιούμεθα τὰς ἐπαγωγάς. Οἷον ἔστω τὸ Α μακρόβιον, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Β τὸ χολὴν μὴ ἔχον, ἐφ' ᾧ δὲ Γ τὸ καθ' ἕκαστον μακρόβιον, οἷον ἄνθρωπος καὶ ἵππος καὶ ἡμίονος. Τῷ δὲ Γ ὅλῳ ὑπάρχει τὸ Α· πᾶν γὰρ τὸ ἄχολον μακρόβιον. Ἄλλὰ καὶ τὸ Β, τὸ μὴ ἔχειν χολὴν, παντὶ ³ ὑπάρχει τῷ Γ. Εἰ οὖν ἀντιστρέφει τὸ Γ τῷ Β καὶ μὴ ὑπερτείνει τὸ μέσον, ἀνάγκη τὸ Α τῷ Β ὑπάρχειν. Δέδεικται γὰρ πρότερον ὅτι ἂν δύο ἄττα τῷ αὐτῷ ὑπάρχη καὶ πρὸς θάτερον αὐτῶν ἀντιστρέφη τὸ ἄκρον, ὅτι τῷ ἀντιστρέφοντι καὶ θάτερον ὑπάρξει τῶν κατηγορουμένων. Δεῖ δὲ νοεῖν τὸ Γ τὸ ἐξ ἀπάντων τῶν καθ' ἕκαστον συγκείμενον· ἢ γὰρ ἐπαγωγή διὰ πάντων.

Ἔστι δ' ὁ τοιοῦτος συλλογισμὸς τῆς πρώτης καὶ ἀμέσου ⁴ προτάσεως· ὧν μὲν γὰρ ἔστι μέσον, διὰ τοῦ μέσου ὁ συλλογισμὸς, ὧν δὲ μὴ ἔστι, δι' ἐπαγωγῆς. Καὶ τρόπον τινὰ ἀντίκειται ἢ ἐπαγωγή τῷ συλλογισμῷ· ὁ μὲν γὰρ διὰ τοῦ μέσου τὸ ἄκρον τῷ τρίτῳ δείκνυσιν, ἢ δὲ διὰ τοῦ τρίτου τὸ ἄκρον τῷ μέσῳ. Φύσει μὲν ¹ οὖν πρότερος καὶ γνωριμώτερος ὁ διὰ τοῦ μέσου συλλογισμὸς, ἡμῖν δ' ἐναργέστερος ὁ διὰ τῆς ἐπαγωγῆς.

Παράδειγμα δ' ἐστὶν ὅταν τῷ μέσῳ τὸ ἄκρον ὑπάρχον ²⁴ δειχθῆ διὰ τοῦ ὁμοίου τῷ τρίτῳ. ^m Δεῖ δὲ καὶ τὸ μέσον τῷ τρίτῳ καὶ τὸ πρῶτον τῷ ὁμοίῳ γνώριμον εἶναι ὑπάρχον. Οἷον ἔστω τὸ Α κακόν, τὸ δὲ Β πρὸς ὁμόρους ἀναιρεῖσθαι πόλεμον, ἐφ' ᾧ δὲ Γ τὸ Ἀθηναίους πρὸς Θηβαίους, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Δ Θηβαίους πρὸς Φωκείς. Ἐὰν οὖν βουλώμεθα δεῖξαι ὅτι

^h ἢ om. B.C. ⁱ πιστοῦμεν C. ^k ὑπάρχον B, om. C. ^l οὖν om. C. ^m δεῖ—τρίτῳ om. C.

τὸ Θηβαίους πολεμεῖν κακόν ἐστι, ληπτέον ὅτι τὸ πρὸς τοὺς ὁμόρους πολεμεῖν κακόν. Τούτου δὲ πίστις ἐκ τῶν ὁμοίων, οἷον ὅτι Θηβαίους ὁ πρὸς Φωκεῖς. Ἐπεὶ οὖν τὸ πρὸς τοὺς ὁμόρους κακόν, τὸ δὲ πρὸς Θηβαίους πρὸς ὁμόρους ἐστί, φανερόν ὅτι τὸ πρὸς Θηβαίους πολεμεῖν κακόν. Ὅτι μὲν οὖν τὸ Β τῷ Γ καὶ τῷ Δ ὑπάρχει, φανερόν (ἄμφω γὰρ ἐστί πρὸς τοὺς ὁμόρους ἀναιρεῖσθαι πόλεμον), καὶ ὅτι τὸ Α τῷ Δ (Θηβαίους γὰρ οὐ συνήνεγκεν ὁ πρὸς Φωκεῖς πόλεμος) ὅτι δὲ ἢ τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει, διὰ τοῦ Δ δειχθήσεται. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ εἰ διὰ πλειόνων τῶν ὁμοίων ἢ πίστις ὁ γίνοιτο τοῦ μέσου πρὸς τὸ ἄκρον. Φανερόν ὅτι τὸ παράδειγμα ἐστὶν οὔτε ὡς μέρος πρὸς ὅλον οὔτε ὡς ὅλον πρὸς μέρος, ἀλλ' ὡς μέρος πρὸς μέρος, ὅταν ἄμφω μὲν ἢ ὑπὸ ταυτὸ, γνώριμον δὲ θάτερον. Καὶ διαφέρει τῆς ἐπαγωγῆς, ὅτι ἢ μὲν ἐξ ἀπάντων τῶν ἀτόμων τὸ ἄκρον ἐδείκνυεν ὑπάρχειν τῷ μέσῳ καὶ πρὸς τὸ ἄκρον οὐ συνῆπτε τὸν συλλογισμόν, τὸ δὲ καὶ συνάπτει καὶ οὐκ ἐξ ἀπάντων δείκνυσιν.

- 25 Ἐπαγωγή δ' ἐστὶν ὅταν τῷ μὲν μέσῳ τὸ πρῶτον δῆλον ἢ ὑπάρχον, τῷ δ' ἐσχάτῳ τὸ μέσον ἄδηλον μὲν, ὁμοίως δὲ πιστὸν ἢ μᾶλλον τοῦ συμπεράσματος, ἔτι ἂν ὀλίγα ἢ τὰ μέσα τοῦ ἐσχάτου καὶ τοῦ μέσου πάντως γὰρ ἐγγύτερον εἶναι συμβαίνει τῆς ἐπιστήμης. Οἷον ἔστω τὸ Α τὸ διδακτόν, ἐφ' οὗ Β ἐπιστήμη, ὁ Γ δικαιοσύνη. Ἡ μὲν οὖν ἐπιστήμη ὅτι διδακτόν, φανερόν· ἢ δ' ἀρετὴ εἰ ἐπιστήμη, ἄδηλον. Εἰ οὖν ὁμοίως ἢ μᾶλλον πιστὸν τὸ Β Γ τοῦ Α Γ, ἀπαγωγή ἐστὶν· ἐγγύτερον γὰρ τοῦ ἐπίστασθαι διὰ τὸ προσηληφέναι τὴν Α Γ ἐπιστήμην πρότερον οὐκ ἔχοντας. Ἡ πάλιν εἰ ὀλίγα τὰ μέσα τῶν Β Γ· καὶ γὰρ οὕτως ἐγγύτερον τοῦ εἰδέναι. Οἷον εἰ τὸ Δ εἴη τετραγωνίζεσθαι, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Ε εὐθύγραμμον, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Ζ κύκλος· εἰ τοῦ Ε Ζ ἐν μόνον εἴη μέσον, τὸ μετὰ μνηίσκων ἴσον γίνεσθαι εὐθυγράμμῳ τὸν

^η τῷ β τὸ α C. ^ο γένοιτο C. ^ρ οὖν om. C. ^ϑ εἴη ὑπὸ τὸ αὐτὸ C. ^γ οὐ δὲ β B. ^ς τὸ δὲ γ C. ^τ προσηληφέναι C. ^ν δ' prius om. C. ^ω ἐφ' ᾧ om. B.

κύκλον, ἐγγύς ἂν εἶη τοῦ εἰδέναι. Ὅταν δὲ μήτε πιστότερον
^x ἢ τὸ Β Γ τοῦ Α Γ μήτ' ὀλίγα τὰ μέσα, οὐ λέγω ἀπαγω-
 γήν. Οὐδ' ὅταν ἄμεσον ὃ ἢ τὸ Β Γ· ἐπιστήμη γὰρ τὸ τοι-
 οὔτον.

Ἐνστασις δ' ἐστὶ πρότασις προτάσει ἐναντία. Διαφέρει 26
 δὲ τῆς προτάσεως, ὅτι τὴν μὲν ἔνστασιν ἐνδέχεται εἶναι ἐπὶ
 μέρους, τὴν δὲ πρότασιν ἢ ὅλως οὐκ ἐνδέχεται ἢ οὐκ ἐν τοῖς
 καθόλου συλλογισμοῖς. Φέρεται δὲ ἡ ἔνστασις ^z διχῶς καὶ
 διὰ δύο σχημάτων, διχῶς μὲν ὅτι ἢ καθόλου ἢ ἐν μέρει πᾶσα
 ἔνστασις, ^a ἐκ' δύο δὲ σχημάτων ὅτι ἀντικείμενα φέρονται τῇ
 προτάσει, τὰ δ' ἀντικείμενα ἐν τῷ πρώτῳ καὶ τῷ τρίτῳ σχή-
 ματι περαίνονται μόνοις. Ὅταν γὰρ ἀξίωση παντὶ ὑπάρ-
 χειν, ἐνιστάμεθα ^b ὅτι οὐδενὶ ἢ ὅτι τινὶ οὐχ ὑπάρχει· τούτων
 δὲ τὸ μὲν μηδενὶ ἐκ τοῦ πρώτου σχήματος, τὸ δὲ τινὶ μὴ ἐκ
 τοῦ ἐσχάτου. Οἶον ἔστω τὸ Α μίαν εἶναι ἐπιστήμην, ἐφ' ²
^c ᾧ ^d τὸ Β ἐναντία. Προτείναντος δὲ μίαν εἶναι ^e τῶν ἐναν-
 τίων ἐπιστήμην, ἢ ὅτι ὅλως οὐχ ἢ αὐτῇ τῶν ἀντικειμένων ἐνί-
 σταται, τὰ δ' ἐναντία ἀντικείμενα, ὥστε γίνεται τὸ πρῶτον
 σχῆμα, ἢ ὅτι τοῦ γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου οὐ μία· τοῦτο δὲ
 τὸ τρίτον· κατὰ γὰρ τοῦ Γ, τοῦ γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου, τὸ
 μὲν ἐναντία εἶναι ἀληθές, τὸ δὲ μίαν αὐτῶν ἐπιστήμην εἶναι
 ψεῦδος. Πάλιν ἐπὶ τῆς στερητικῆς προτάσεως ὡσαύτως. ³
^f Ἀξιοῦντος ^g γὰρ μὴ εἶναι μίαν τῶν ἐναντίων, ἢ ὅτι πάντων
 τῶν ἀντικειμένων ἢ ὅτι τινῶν ἐναντίων ἢ αὐτῇ ^h λέγομεν, οἶον
 ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους· τὸ μὲν οὖν πάντων ἐκ τοῦ πρώτου, τὸ
 δὲ τινῶν ἐκ τοῦ τρίτου σχήματος. Ἀπλῶς γὰρ ἐν ⁱ πᾶσι
 καθόλου μὲν ^k ἐνιστάμενον ἀνάγκη πρὸς τὸ καθόλου ^l τῶν
 προτεινομένων τὴν ἀντίφασιν εἰπεῖν, οἶον εἰ μὴ τὴν αὐτὴν
 ἀξιοῖ τῶν ἐναντίων πάντων, εἰπόντα τῶν ἀντικειμένων μίαν.
 Οὕτω δ' ἀνάγκη τὸ πρῶτον εἶναι σχῆμα· μέσον γὰρ γίνεται ⁴

^x ἢ] εἶη C. ^y ἢ om. C. ^z διχῶς τε καὶ C. ^a ἐκ] διὰ C.
^b ὅτι—ὑπάρχει] ἢ ὅτι τινὶ ἢ ὅτι οὐδενὶ μὴ ὑπάρχει C. ^c ᾧν B, οὐ C.
^d τὸ om. C. ^e τῶν ἐναντίων μίαν εἶναι C. ^f ἀξιοῦνται A, ἀξιοῦντες B.
^g γὰρ τοῦ μὴ C. ^h λέγομεν B. ⁱ ᾧ C. ^k ἐνισταμένων B.
^l τῶν προτεινομένων A.B.

- τὸ καθόλου πρὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς. Ἐν μέρει δέ, πρὸς ὃ ἐστὶ καθόλου καθ' οὗ λέγεται ἢ πρότασις, οἷον γνωστοῦ καὶ ἀγνωστοῦ μὴ τὴν αὐτήν· τὰ γὰρ ἐναντία καθόλου πρὸς ταῦτα. Καὶ γίνεται τὸ τρίτον σχῆμα· μέσον γὰρ τὸ ἐν μέρει λαμβανόμενον, οἷον τὸ γνωστὸν καὶ ^m τὸ ἀγνωστον. Ἐξ ὧν γὰρ ἐστὶ συλλογίσασθαι ⁿ τούναντίον, ἐκ τούτων καὶ τὰς ἐνστάσεις ἐπιχειροῦμεν λέγειν. Διὸ καὶ ἐκ μόνων τούτων τῶν ^o σχημάτων φέρομεν· ἐν μόνοις γὰρ οἱ ἀντικείμενοι συλλογισμοί· διὰ γὰρ τοῦ μέσου οὐκ ἦν ^p καταφατικῶς. Ἐπι δὲ καὶ λόγου δέοιτο πλείονος ^q ἢ διὰ τοῦ μέσου σχήματος, οἷον εἰ μὴ δοίη τὸ Α τῷ Β ὑπάρχειν διὰ τὸ μὴ ἀκολουθεῖν αὐτῷ τὸ Γ. Τοῦτο γὰρ δι' ἄλλων προτάσεων δῆλον· οὐ δεῖ δὲ εἰς ἄλλα ἐκτρέπεσθαι τὴν ἐνστασιν, ἀλλ' εὐθύς φανεράν ἔχειν τὴν ἐτέραν πρότασιν. Διὸ καὶ τὸ σημεῖον ἐκ μόνου τούτου τοῦ σχήματος οὐκ ἐστὶν.
- 6 Ἐπισκεπτέον δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐνστάσεων, ^r οἷον περὶ τῶν ἐκ τοῦ ἐναντίου καὶ τοῦ ὁμοίου καὶ τοῦ κατὰ δόξαν, καὶ εἰ τὴν ἐν μέρει ἐκ τοῦ πρώτου ἢ τὴν στερητικὴν ἐκ τοῦ μέσου δυνατὸν λαβεῖν.
- 27 Εἰκὸς δὲ καὶ σημεῖον οὐ ταῦτόν ἐστιν, ἀλλὰ τὸ μὲν εἰκὸς ἐστὶ πρότασις ἔνδοξος· ὃ γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἴσασι οὕτω γινόμενον ἢ μὴ γινόμενον ἢ ὄν ἢ μὴ ὄν, τοῦτ' ἐστὶν εἰκὸς, οἷον τὸ μισεῖν τοὺς φθονοῦντας ἢ τὸ φιλεῖν τοὺς ἐρωμένους.
- 2 Σημεῖον δὲ βούλεται εἶναι πρότασις ^s ἀποδεικτικὴ ἀναγκαία ἢ ἔνδοξος· οὐ γὰρ ὄντος ἐστὶν ἢ οὐ γενομένου πρότερον ἢ ὕστερον γέγονε τὸ πρᾶγμα, τοῦτο σημεῖόν ἐστὶ τοῦ γεγόνεναι ἢ εἶναι. Ἐνθύμημα ^t μὲν οὖν ἐστὶ ^v συλλογισμὸς ἐξ εἰκότων ^w ἢ σημείων, λαμβάνεται δὲ τὸ σημεῖον τριχῶς, ὡσαυτῶς καὶ τὸ μέσον ἐν τοῖς σχήμασιν· ἢ γὰρ ὡς ἐν τῷ πρώτῳ ἢ ὡς ἐν τῷ μέσῳ ἢ ὡς ἐν τῷ τρίτῳ, οἷον τὸ μὲν δεῖξαι κύου-

^m τὸ om. C. ⁿ τὰ ἐναντία C. ^o σχημάτων, τουτέστι τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τρίτου, φέρομεν C. ^p καταφατικός C. ^q ἢ] εἰ C. ^r οἷον καὶ περὶ τοῦ ἐναντίου C. ^s ἀποδεικτικὴ ἢ ἀναγκαία C. ^t μὲν οὖν] δὲ C. ^v συλλογισμὸς ἀτελής ἐξ pr. C. ^w ἢ καὶ σημείων C.

σαν διὰ τὸ γάλα ἔχειν ἐκ τοῦ πρώτου σχήματος· μέσον γὰρ τὸ γάλα ἔχειν. Ἐφ' ὧ^x τὸ Α κύειν, τὸ Β γάλα ἔχειν,³ ὕ γυνή ἐφ' ὧ^y Γ. Τὸ δ' ὅτι οἱ σοφοὶ σπουδαῖοι, Πιπτακὸς γὰρ σπουδαῖος, διὰ τοῦ ἐσχάτου. ^zἘφ' ὧ^z Α τὸ σπουδαῖον, ἐφ' ὧ^a Β οἱ σοφοί, ἐφ' ὧ^b Γ Πιπτακός. Ἄληθές δὴ καὶ τὸ Α καὶ τὸ Β τοῦ Γ κατηγορησά· πλὴν τὸ μὲν οὐ λέγουσι διὰ τὸ εἰδέναι, τὸ δὲ λαμβάνουσιν. Τὸ δὲ κύειν, ὅτι⁴ ὠχρά, διὰ τοῦ μέσου σχήματος βούλεται εἶναι· ἐπεὶ γὰρ ἔπεται ταῖς κούσαις τὸ ὠχρόν, ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ταύτῃ, δεδειχθαι οἴονται ὅτι^c κύει. Τὸ ὠχρόν ἐφ' οὗ^d τὸ Α, τὸ κύειν ἐφ' οὗ^e Β, γυνή ἐφ' οὗ^e Γ. Ἐὰν μὲν οὖν^f ἡ μία^g λεχθῆ πρότασις, σημεῖον γίνεται μόνον, εἰ δὲ καὶ ἡ ἑτέρα προσληφθῆ, συλλογισμός, οἶον ὅτι^h Πιπτακὸς ἐλευθέριος· οἱ γὰρ φιλότιμοι ἐλευθέριοι, Πιπτακὸς δὲ φιλότιμος. Ἡⁱ πάλιν ὅτι οἱ σοφοὶ ἀγαθοί· Πιπτακὸς γὰρ ἀγαθός, ἀλλὰ καὶ σοφός. Οὕτω μὲν οὖν γίνονται συλλογισμοί,ⁱ πλὴν ὁ μὲν διὰ τοῦ⁵ πρώτου σχήματος ἄλυτος, ἂν ἀληθὴς ἦ (καθόλου γὰρ ἐστίν), ὁ δὲ διὰ τοῦ ἐσχάτου λύσιμος, κἂν ἀληθὴς ἦ τὸ συμπέρασμα, διὰ τὸ μὴ εἶναι καθόλου μηδὲ πρὸς τὸ πρᾶγμα τὸν συλλογισμόν· οὐ γὰρ εἰ Πιπτακὸς σπουδαῖος, διὰ τοῦτο καὶ τοὺς ἄλλους^k ἀνάγκη σοφούς. Ὁ δὲ διὰ τοῦ μέσου σχήματος⁶ ἀεὶ καὶ πάντως λύσιμος· οὐδέποτε γὰρ γίνεται συλλογισμὸς οὕτως ἐχόντων τῶν ὄρων· οὐ γὰρ εἰ ἡ κύουσα ὠχρά, ὠχρά δὲ καὶ ἦδε, κύειν ἀνάγκη ταύτην. Ἄληθές μὲν οὖν ἐν ἅπασιν ὑπάρξει τοῖς^l σημείοις, διαφορὰς δ' ἔχουσι τὰς εἰρημένας.

^m Ἡ δὴ οὕτω διαιρετέον τὸ σημεῖον, τούτων δὲ τὸ μέσον⁷ τεκμήριον ληπτέον (τὸ γὰρ τεκμήριον τὸ εἰδέναι ποιοῦν φασὶν εἶναι, ⁿ τοιοῦτο δὲ μάλιστα τὸ μέσον), ἢ τὰ μὲν ἐκ τῶν ἄκρων^o σημεία λεκτέον, ^p τὸ δ' ἐκ τοῦ μέσου τεκμήριον·

^x α τὸ κύειν, τὸ β τὸ γάλα C. ^y γυνή δὲ ἐφ' ὧ^y τὸ γ C. ^z ὧ^z τὸ α C. ^a Β] τὸ β A.C. ^b Γ] τὸ γ C. ^c κύει ἢ γυνή C. ^d Β] τὸ γ C. ^e Γ] τὸ γ C. ^f ἡ μία] ἡμῖν pr. C. ^g λεχθείη C. ^h ὅτι ὁ πιπτακός C. ⁱ πλὴν] πάλιν A. ^k ἀνάγκη ante διὰ C. ^l σημείοις] σχήμασι pr. C. ^m ἦδη A, εἰ δὴ C. ⁿ τοιοῦτον C. ^o σημείον A.B. ^p τὰ A.B.

ἐνδοξότατον γὰρ καὶ μάλιστα ἀληθές ⁹ τὸ διὰ τοῦ πρώτου σχήματος.

- 8 Τὸ δὲ φυσιογνωμονεῖν δυνατόν ἐστιν, εἴ τις δίδωσιν ἅμα μεταβάλλειν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ὅσα ¹ φυσικά ἐστι παθήματα· μαθὼν γὰρ ^s ἴσως μουσικὴν μεταβέβληκέ τι τὴν ψυχὴν, ἀλλ' οὐ τῶν φύσει ἡμῖν ἐστὶ τοῦτο τὸ πάθος, ἀλλ' οἷον ὄργαι καὶ ἐπιθυμῖαι τῶν φύσει κινήσεων. Εἰ δὴ τοῦτό τε δοθείη καὶ ἐν ἐνὸς σημείον εἶναι, καὶ ^t δυναίμεθα λαμβάνειν τὸ ἴδιον ἐκάστου γένους πάθος καὶ σημείον, ^v δυνασόμεθα φυσιογνωμονεῖν. Εἰ γὰρ ἐστὶν ἰδίᾳ τινὶ γένει ὑπάρχον ἀτόμω πάθος, οἷον τοῖς λέουσιν ^w ἀνδρεία, ἀνάγκη καὶ σημείον εἶναι τι· συμπάσχειν γὰρ ἀλλήλοις ὑπόκειται. Καὶ ἔστω τοῦτο τὸ μέγαλα τὰ ἀκρωτήρια ἔχειν· ὃ καὶ ἄλλοις ὑπάρχειν γένεσι μὴ ὅλοις ἐνδέχεται. Τὸ γὰρ σημείον οὕτως ἰδίον ἐστίν, ὅτι ὅλου γένους ἰδίον ἐστὶ ^x τὸ πάθος, καὶ οὐ μόνου ἴδιον, ὥσπερ εἰώθαμεν λέγειν. ^y Ὑπάρξει δὴ καὶ ἐν ἄλλῳ γένει ^z ταυτό, καὶ ἔσται ἀνδρείος ὁ ἄνθρωπος καὶ ἄλλο τι ζῶν.
- 10 ⁹ Ἐξεῖ ἄρα τὸ σημείον· ἐν γὰρ ἐνὸς ἦν. Εἰ τοίνυν ταῦτ' ἐστὶ, καὶ δυνασόμεθα τοιαῦτα σημεία συλλέξαι ἐπὶ τούτων τῶν ζῶν ^a ἅ μόνον ἐν πάθος ἔχει τι ἴδιον, ἕκαστον δ' ἔχει σημείον, ἐπεὶ περ ἐν ἔχειν ἀνάγκη, δυνασόμεθα φυσιογνωμονεῖν. Εἰ δὲ δύο ἔχει ἴδια ὅλον τὸ γένος, οἷον ὁ λέων ἀνδρείον καὶ μεταδοτικόν, πῶς γνωσόμεθα πότερον ποτέρου σημείον τῶν ἰδίᾳ ἀκολουθούντων σημείων; ^η ^b εἰ ἄλλῳ ^c μὴ ὅλῳ τινὶ ἄμφω, καὶ ἐν οἷς μὴ ὅλοις ἐκάτερον, ὅταν τὸ μὲν ἔχη τὸ δὲ μὴ· ^d εἰ γὰρ ἀνδρείος μὲν ἐλευθέριος δὲ μὴ, ἔχει δὲ τῶν δύο τοδί, δῆλον ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ λέοντος ^e τοῦτο σημείον τῆς ἀνδρείας.
- 11 ¹⁰ Ἐστὶ δὴ τὸ φυσιογνωμονεῖν ^f τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι τὸ μέσον τῷ μὲν πρώτῳ ἄκρῳ ἀντιστρέφειν, τοῦ δὲ τρίτου ὑπερτείνειν καὶ μὴ ἀντιστρέφειν, οἷον ἀνδρεία τὸ

⁹ τὸ om. B. ¹ ἐστὶ φυσικά C. ^s ἴσως τις μουσικὴν C. ^t δυναίμεθα B. ^v δυνασόμεθα καὶ φυσιογνωμονεῖν C. ^w ἀνδρία C. ^x τὸ om. A.B. ^y ἐν om. C. ^z τοῦτο C. ^a ἅ καὶ μόνον C. ^b εἴτε A.B. ^c τινὶ μὴ ὅλῳ C. ^d εἰ—δὲ μὴ om. B. ^e σημείον τοῦτο ἀνδρίας ἐστίν. Ἐστὶ C. ^f τῶν] τὸ C.

Α, τὰ ἀκρωτήρια μεγάλα ἐφ' οὗ Β, τὸ δὲ Γ λέων. ἴΩι δὴ τὸ Γ, τὸ Β παντί, ἀλλὰ καὶ ἑἄλλοις. ἴΩι δὲ τὸ Β, τὸ Α παντὶ καὶ οὐ πλείοσιν, ἀλλ' ἀντιστρέφει· εἰ δὲ μή, οὐκ ἔσται ἐν ἐνὸς σημείον.

ἑ ἄλλοις] ἄλλας Α.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ^aΥΣΤΕΡΩΝ Α.

ΠΑΣΑ διδασκαλία καὶ πᾶσα μάθησις διανοητικὴ ἐκ προϋπαρχούσης γίνεται γνώσεως. Φανερόν δὲ τοῦτο θεωροῦσιν ἐπὶ πασῶν· αἶ τε γὰρ μαθηματικαὶ τῶν ἐπιστημῶν διὰ τοῦτου τοῦ τρόπου παραγίνονται καὶ τῶν ἄλλων ἐκάστη τεχνῶν.

² Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ τοὺς λόγους οἳ τε διὰ συλλογισμῶν καὶ οἳ δι' ἐπαγωγῆς· ἀμφότεροι γὰρ διὰ προγινωσκομένων ποιοῦνται τὴν διδασκαλίαν, οἳ μὲν λαμβάνοντες ὡς παρὰ ξυνιέντων, οἳ δὲ δεικνύντες τὸ καθόλου διὰ τοῦ δήλου εἶναι τὸ καθ' ἕκαστον. ^b Ὡς δ' αὐτως καὶ οἳ ῥητορικοὶ συμπεύθουσιν· ἢ γὰρ διὰ παραδειγμάτων, ὃ ἐστὶν ἐπαγωγή, ἢ δι' ἐνθυμημάτων, ^c ὅπερ ἐστὶ συλλογισμός. Διχῶς δ' ἀναγκαῖον προγινώσκειν· τὰ μὲν γάρ, ὅτι ἐστὶ, προῦπολαμβάνειν ἀναγκαῖον, τὰ δέ, τί τὸ λεγόμενόν ἐστὶ, ^d ξυνιέναι δεῖ, τὰ δ' ἄμφω, οἷον ὅτι ^e μὲν ἅπαν ἢ φῆσαι ἢ ἀποφῆσαι ἀληθές, ὅτι ἐστὶ, τὸ δὲ τρίγωνον, ὅτι τοδὶ σημαίνει, τὴν δὲ μονάδα ἄμφω, καὶ τί σημαίνει καὶ ὅτι ἐστὶν· οὐ γὰρ ὁμοίως τούτων ἕκαστον δῆλον ⁴ ἡμῖν. Ἔστι δὲ γνωρίζειν τὰ μὲν ^f πρότερον γνωρίζοντα, τῶν δὲ καὶ ἅμα λαμβάνοντα τὴν γνώσιν, οἷον ὅσα τυγχάνει ὄντα ὑπὸ τὸ καθόλου, ὧν ἔχει τὴν γνώσιν. Ὅτι μὲν γὰρ πᾶν τρίγωνον ἔχει δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας, προήδει· ὅτι δὲ τότε τὸ ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τρίγωνόν ἐστὶν, ἅμα ἐπαγόμενος ἐγνώρισεν. Ἐνίων γὰρ τοῦτον τὸν τρόπον ἢ μάθησις ἐστὶ, καὶ οὐ διὰ τοῦ μέσου τὸ ἔσχατον γνωρίζεται, ὅσα ἤδη τῶν καθ' ἕκαστα τυγχάνει ὄντα καὶ μὴ καθ' ὑποκειμένου τινός. Πρὶν ⁵ δ' ἐπαχθῆναι ἢ λαβεῖν συλλογισμὸν τρόπον μὲν τινα ἴσως

^a ὑστέρων ἢ δευτέρων α C. ^b ὡσαύτως B, ὡσαύτως δὲ C. ^c ὅπερ] δ C. ^d συνιέναι C. ^e ἅπαν μὲν B. ^f πρότερα C.

φατέον ἐπίστασθαι, τρόπον δ' ἄλλον οὐ. Ὁ γὰρ μὴ ἤδει εἰ ἔστιν ἀπλῶς, τοῦτο πῶς ἤδει ὅτι δύο ὀρθὰς ἔχει ἀπλῶς; ἀλλὰ δῆλον ὡς ὠδὶ μὲν ἐπίσταται, ἔστι καθόλου ἐπίσταται, ἀπλῶς δ' οὐκ ἐπίσταται. Εἰ δὲ μή, τὸ ἐν τῷ Μένωνι ἀπόρημα συμβήσεται ἢ γὰρ οὐδὲν μαθήσεται ἢ ἂ οἶδεν. Οὐ γὰρ δὴ, ὡς γέ τινες ἐγχειροῦσι λύειν, λεκτέον. Ἀρ' οἶδας ἅπασαν δυάδα ὅτι ἀρτία ἢ οὐ; φήσαντος δὲ προήνεγκάν τινα δυάδα ἣν οὐκ ᾤετ' εἶναι, ὥστ' οὐδ' ἀρτίαν. Λύουσι γὰρ οὐ φάσκοντες εἰδέναι πᾶσαν δυάδα ἀρτίαν οὔσαν, ἀλλ' ἦν ἴσασι ὅτι δυάς. Καίτοι ἴσασι μὲν οὐπὲρ τὴν ἀπόδειξιν ἔχουσι καὶ οὐ ἔλαβον, ἔλαβον δ' οὐχὶ παντὸς οὐ ἂν εἰδῶσιν ὅτι τρίγωνον ἢ ὅτι ἀριθμός, ἀλλ' ἀπλῶς κατὰ παντὸς ἀριθμοῦ καὶ τριγώνου· οὐδεμία γὰρ πρότασις λαμβάνεται τοιαύτη, ὅτι ὄν σὺ οἶδας ἀριθμὸν ἢ ὃ σὺ οἶδας εὐθύγραμμον, ἀλλὰ κατὰ παντός. Ἄλλ' οὐδὲν (οἶμαι) κωλύει, ὃ μανθάνει, ἔστιν ὡς ἐπίστασθαι, ἔστι δ' ὡς ἀγνοεῖν· ἀτοπον γὰρ οὐκ εἰ οἶδέ πως ὃ μανθάνει, ἀλλ' εἰ ὠδί, οἶον ἢ μανθάνει καὶ ὡς.

Ἐπίστασθαι δὲ οἰόμεθ' ἕκαστον ἀπλῶς, ἀλλὰ μὴ τὸν σοφιστικὸν τρόπον τὸν κατὰ συμβεβηκός, ὅταν τὴν τ' αἰτίαν οἰώμεθα γινώσκειν δι' ἣν τὸ πρᾶγμα ἔστιν, ὅτι ἐκείνου αἰτία ἔστί, καὶ μὴ ἐνδέχεσθαι τοῦτ' ἄλλως ἔχειν. Δῆλον τοίνυν ὅτι τοιοῦτόν ἢ τι τὸ ἐπίστασθαί ἐστι· καὶ γὰρ οἱ μὴ ἐπιστάμενοι καὶ οἱ ἐπιστάμενοι οἱ μὲν οἴονται ἰαὐτοὶ οὕτως ἔχειν, οἱ δ' ἐπιστάμενοι καὶ ἔχουσιν, ὥστε οὐ ἀπλῶς ἐστὶν ἐπιστήμη, τοῦτ' ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν. Εἰ μὲν οὖν καὶ ἔτερός ἐστι τοῦ ἐπίστασθαι τρόπος, ὕστερον ἐροῦμεν, φημὲν δὲ καὶ δι' ἀποδείξεως εἰδέναι. Ἀπόδειξιν δὲ λέγω συλλογισμὸν ἐπιστημονικόν. Ἐπιστημονικὸν δὲ λέγω καθ' ὃν τῷ ἔχειν αὐτὸν ἐπιστάμεθα. Εἰ τοίνυν ἐστὶ τὸ ἐπίστασθαι οἶον ἔθεμεν, ἀνάγκη καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν ἐπιστήμην ἐξ ἀληθῶν τ' εἶναι ἰκαὶ πρώτων καὶ ἀμέσων καὶ γνωριμωτέρων καὶ προτέρων καὶ αἰτίων τοῦ συμπεράσματος· οὕτω γὰρ ἔσονται καὶ

ἔστι τὸ καθόλου C.

ἢ τι om. C.

ἰ αὐτὸ C.

k ἐθέμεθα C.

l καὶ alterum om. C.

3 αἱ ἀρχαὶ οἰκείαι τοῦ δεικνυμένου. Συλλογισμὸς μὲν γὰρ ἔσται καὶ ἄνευ τούτων, ἀπόδειξις δ' οὐκ ἔσται· οὐ ^m γὰρ ποιήσει ἐπιστήμην. Ἄληθῆ μὲν οὖν ⁿ δεῖ εἶναι, ὅτι οὐκ ἔστι τὸ μὴ ὄν ἐπίστασθαι, οἷον ὅτι ἡ διάμετρος σύμμετρος. Ἐκ πρώτων δ' ἀναποδείκτων, ὅτι οὐκ ἐπιστήσεται μὴ ἔχων ἀπόδειξιν αὐτῶν· τὸ γὰρ ἐπίστασθαι ὧν ἀπόδειξις ἔστι μὴ κατὰ
4 συμβεβηκός, τὸ ἔχειν ἀπόδειξιν ἔστιν. Αἰτία τε καὶ γνωριμώτερα ^o δεῖ εἶναι καὶ πρότερα, αἰτία μὲν ὅτι τότε ἐπιστάμεθα ὅταν τὴν αἰτίαν εἰδῶμεν, καὶ πρότερα, εἴπερ αἰτία, καὶ προγνωσκόμενα οὐ μόνον τὸν ἕτερον τρόπον τῷ ξυιέναι, ἀλλὰ καὶ τῷ εἰδέναι ὅτι ἔστιν. Πρότερα δ' ἔστι καὶ γνωριμώτερα διχῶς· οὐ γὰρ ταῦτόν πρότερον τῇ φύσει καὶ πρὸς ἡμᾶς πρότερον, οὐδὲ γνωριμώτερον καὶ ἡμῖν γνωριμώτερον.
5 Λέγω δὲ πρὸς ἡμᾶς μὲν πρότερα καὶ γνωριμώτερα τὰ ἐγγύτερον τῆς αἰσθήσεως, ἀπλῶς δὲ πρότερα καὶ γνωριμώτερα τὰ πορρώτερον. Ἔστι δὲ πορρωτάτω μὲν τὰ καθόλου μάλιστα, ἐγγυτάτω δὲ τὰ καθ' ἕκαστα· καὶ ἀντίκειται ταῦτ' ἀλλήλοις. Ἐκ πρώτων δ' ἔστι τὸ ἐξ ἀρχῶν οἰκείων· ^p ταῦτό γὰρ λέγω πρῶτον καὶ ἀρχήν. Ἀρχὴ δ' ἔστιν ἀποδείξεως πρότασις ἄμεσος, ἄμεσος δὲ ἧς μὴ ἔστιν ἄλλη προτέρα.
6 Πρότασις δ' ἔστιν ἀποφάνσεως τὸ ἕτερον μόριον, ἐν καθ' ἑνός, διαλεκτικὴ μὲν ἢ ὁμοίως λαμβάνουσα ὀποτερονοῦν, ἀποδεικτικὴ δὲ ἢ ὠρισμένως θάτερον, ὅτι ἀληθές. Ἀπόφανσις δὲ ἀντιφάσεως ὀποτερονοῦν μόριον. Ἀντίφασις δὲ ἀντίθεσις ἧς οὐκ ^q ἔστι μεταξὺ καθ' αὐτήν. Μόριον δ' ἀντιφάσεως τὸ μὲν τὶ κατὰ τινος κατάφασις, τὸ δὲ τὶ ἀπὸ τινος ἀπόφασις.
7 Ἄμεσον δ' ἀρχῆς συλλογιστικῆς θέσιν μὲν λέγω ἣν μὴ ἔστι δεῖξαι, μηδ' ἀνάγκη ἔχειν ^r τὸν μαθησόμενον τι· ἣν δ' ἀνάγκη ἔχειν τὸν ὀτιοῦν μαθησόμενον, ἀξίωμα· ἔστι γὰρ ἕνια ^s τοιαῦτα· τοῦτο γὰρ μάλιστ' ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις εἰώθαμεν ^t ὄνομα

^m γὰρ ἔστι C. ⁿ δεῖ εἶναι corr. A. ^o δεῖ εἶναι καὶ πρότερα corr. B, ubi locus paucioribus. ^p ταυτὸν δὲ ἔστι πρῶτον C. ^q ἔστι τι μεταξὺ καθ' ἑαυτήν. Μόρια C. ^r τὸν ὀτιοῦν μαθησόμενον C. ^s ταῦτα C. ^t ὄνομα om. C.

λέγειν. Θέσεως δ' ἢ μὲν ὀποτεροῦν τῶν μορίων τῆς ἀποφάνσεως λαμβάνουσα, οἷον λέγω τὸ εἶναι τι ἢ ὃ τὸ μὴ εἶναι τι, ὑπόθεσις, ἢ δ' ἄνευ τούτου ὀρισμός. Ὁ γὰρ ὀρισμὸς θέσις ^w μὲν ἐστὶ· τίθεται γὰρ ὁ ἀριθμητικὸς μονάδα τὸ ἀδι-αίρετον εἶναι κατὰ τὸ ποσόν· ὑπόθεσις δ' οὐκ ἐστὶ· τὸ γὰρ τί ἐστὶ μονὰς καὶ τὸ εἶναι μονάδα οὐ ταυτόν.

Ἐπεὶ δὲ δεῖ πιστεύειν τε καὶ εἰδέναι τὸ πρᾶγμα τῷ τοι-8 οὔτον ἔχειν συλλογισμὸν ὃν καλοῦμεν ἀπόδειξιν, ἐστὶ δ' οὗτος τῷ τὰ δ' εἶναι ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς, ἀνάγκη μὴ μόνον προγινώσκειν τὰ πρῶτα, ἢ πάντα ἢ ἓνια, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον· αἰεὶ γὰρ δι' ὃ ὑπάρχει ἕκαστον, ἐκείνο μᾶλλον ὑπάρχει, οἷον δι' ὃ φιλοῦμεν, ἐκείνο φίλον μᾶλλον. Ὡστ' ^x εἶπερ ἴσμεν διὰ τὰ πρῶτα καὶ πιστεύομεν, ^y κακεῖνα ἴσμεν τε καὶ πιστεύομεν μᾶλλον, ὅτι δι' ἐκεῖνα καὶ τὰ ^z ὕστερον. Οὐχ οἷόν τε ⁹ δὲ ^a πιστεύειν μᾶλλον ὧν οἶδεν, ^a μὴ τυγχάνει μήτε εἰδῶς μήτε βέλτιον διακείμενος ἢ εἰ ἐτύγχανεν εἰδῶς. Συμβήσεται δὲ τοῦτο, εἰ μὴ τις προγινώσεται τῶν ^b δι' ἀπόδειξιν πιστευόντων· μᾶλλον γὰρ ἀνάγκη πιστεύειν ταῖς ἀρχαῖς ἢ πάσαις ἢ τισὶ τοῦ συμπεράσματος. Τὸν δὲ μέλλοντα ἔξειν τὴν ἐπιστήμην τὴν δι' ἀποδείξεως οὐ μόνον δεῖ τὰς ἀρχὰς μᾶλλον γνωρίζειν καὶ μᾶλλον αὐταῖς πιστεύειν ἢ τῷ δεικνυμένῳ, ἀλλὰ μηδ' ἄλλο αὐτῷ πιστότερον εἶναι μηδὲ γνωριμώτερον τῶν ἀντικειμένων ταῖς ἀρχαῖς, ἐξ ὧν ἐστὶ συλλογισμὸς ὁ τῆς ἐναντίας ἀπάτης, εἶπερ δεῖ τὸν ἐπιστάμενον ἀπλῶς ἀμετάπειστον εἶναι.

Ἐνίοις μὲν οὖν διὰ τὸ δεῖν τὰ πρῶτα ^c ἐπίστασθαι οὐ δοκεῖ ³ ἐπιστήμη εἶναι, τοῖς δ' εἶναι μὲν, πάντων μέντοι ἀποδείξεις εἶναι· ὧν οὐδέτερον οὔτ' ἀληθὲς οὔτ' ἀναγκαῖον. Οἱ μὲν γὰρ ὑποθέμενοι μὴ εἶναι ^d ὅλως ἐπίστασθαι, οὔτοι εἰς ἄπειρον ἀξιοῦσιν ἀνάγεσθαι ὡς οὐκ ἂν ἐπισταμένους τὰ ὕστερα διὰ τὰ πρότερα, ὧν μὴ ^e ἐστὶ πρῶτα, ὀρθῶς λέγοντες· ἀδύνατον

^v τὸ post ἢ om. C. ^w μὲν om. C. ^x εἶπερ] εἰπεῖν A. ^y ἐκεῖνα C.
^z ὕστερα C. ^a πιστεύομεν pr. A. ^b δι' om. B. ^c ἐπίστασθαι
τὰ πρῶτα C. ^d ἄλλως A.B.C. ^e ἐστὶ C.

2 γὰρ τὰ ἄπειρα διελθεῖν. ^f Εἴ τε ^g ἴσταται καὶ εἰσὶν ἀρχαί, ταύτας ἀγνώστους εἶναι ἀποδείξεώς γε μὴ οὔσης αὐτῶν, ὅπερ φασὶν εἶναι τὸ ἐπίστασθαι μόνον· εἰ δὲ μὴ ἔστι τὰ πρῶτα εἰδέναι, οὐδὲ τὰ ἐκ τούτων ^h εἶναι ἐπίστασθαι ἀπλῶς οὐδὲ κυρίως, ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως, εἰ ἐκεῖνά ἐστιν. Οἱ δὲ περὶ μὲν τοῦ ἐπίστασθαι ὁμολογοῦσι· δι' ἀποδείξεως γὰρ εἶναι μόνον· ἀλλὰ πάντων εἶναι ἀπόδειξιν οὐδὲν κωλύειν· ⁱ ἐνδέχεται γὰρ κύκλω γίνεσθαι τὴν ἀπόδειξιν καὶ ἐξ ἀλλήλων. Ἡμεῖς δὲ φαμεν ^k οὔτε πᾶσαν ἐπιστήμην ἀποδεικτικὴν εἶναι, ἀλλὰ τὴν

3 τῶν ἀμέσων ἀναπόδεικτον. Καὶ τοῦθ' ὅτι ἀναγκαῖον, φανερόν· εἰ γὰρ ἀνάγκη μὲν ἐπίστασθαι τὰ πρότερα καὶ ἐξ ὧν ἢ ἀπόδειξις, ἴσταται δὲ ποτε ^l τὰ ἄμεσα, ταῦτ' ἀναπόδεικτα ἀνάγκη εἶναι. Ταῦτά ^m τ' οὖν οὕτω λέγομεν, καὶ οὐ μόνον ἐπιστήμην ἀλλὰ καὶ ἀρχὴν ἐπιστήμης εἶναι τινὰ φαμεν, ἢ τοὺς ὅρους γνωρίζομεν. Κύκλω ⁿ δ' ὅτι ἀδύνατον ἀποδείκνυσθαι ἀπλῶς, δῆλον, εἴπερ ἐκ προτέρων δεῖ τὴν ἀπόδειξιν εἶναι καὶ γνωριμωτέρων· ἀδύνατον γὰρ ἔστι τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν ἅμα πρότερα καὶ ὕστερα εἶναι, εἰ μὴ τὸν ἕτερον τρόπον, οἷον τὰ μὲν πρὸς ἡμᾶς τὰ δ' ἀπλῶς, ὅνπερ τρόπον ἢ ἐπαγωγῇ

4 ποιεῖ γνώριμον. Εἰ δ' οὕτως, οὐκ ἂν εἴη τὸ ἀπλῶς εἰδέναι καλῶς ὠρισμένον, ἀλλὰ διττόν· ἢ οὐχ ἀπλῶς ἢ ἕτερα ἀπόδειξις γινομένη ^o ἐκ τῶν ἡμῖν γνωριμωτέρων. Συμβαίνει δὲ τοῖς λέγουσι κύκλω τὴν ἀπόδειξιν εἶναι οὐ μόνον ^p τὸ νῦν εἰρημένον, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο λέγειν ἢ ὅτι τοῦτ' ἔστιν εἰ τοῦτ' ἔστιν· οὕτω δὲ ^q πάντα ράδιον δεῖξαι. Δῆλον δ' ὅτι τοῦτο συμβαίνει τριῶν ὄρων τεθέντων· τὸ μὲν γὰρ διὰ πολλῶν ἢ δι' ὀλίγων ἀνακάμπτει φάναι οὐδὲν διαφέρει, ^r δι' ὀλίγων δ'

5 ἢ δυοῖν. Ὄταν γὰρ τοῦ Α ὄντος ἐξ ἀνάγκης ἢ τὸ Β, τούτου δὲ τὸ Γ, τοῦ Α ὄντος ἔσται τὸ Γ. Εἰ δὲ τοῦ Α ὄντος ἀνάγκη τὸ Β εἶναι, τούτου δ' ὄντος τὸ Α (τούτο γὰρ ἦν τὸ

^f εἰ δὲ C. ^g ἴστανται C, ἴσταταται A. ^h ἐπίστασθαι εἶναι B.
ⁱ ἐνδέχεται C. ^k οὐδὲ B. ^l τὰ ἄμεσα ποτε C. ^m τ' om. A.
ⁿ δ' ὅτι] το τι A.B, τέ ὅτι C. ^o ἐκ] ἢ ἐκ B.C. ^p τὸν B. ^q ράδιον πάντα C. ^r δι' om. C.

κύκλω), κείσθω τὸ Α, ἐφ' οὗ τὸ Γ. Τὸ οὖν ^s τοῦ Β ὄντος τὸ Α εἶναι λέγειν ἐστὶ ^t τὸ Γ ^v εἶναι λέγειν, τοῦτο δ' ὅτι τοῦ Α ὄντος τὸ Γ ἐστὶ· τὸ δὲ Γ τῷ Α τὸ αὐτό. Ὡστε συμβαίνει ^w λέγειν τοὺς κύκλω φάσκοντας εἶναι τὴν ἀπόδειξιν οὐδὲν ἕτερον πλὴν ὅτι τοῦ Α ὄντος τὸ Α ἐστίν. Οὕτω δὲ πάντα δεῖξαι ῥάδιον. Οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο δυνατόν, πλὴν ἐπὶ 6 τούτων ὅσα ἀλλήλοις ἔπεται, ὥσπερ τὰ ἴδια. Ἐνὸς μὲν οὖν κειμένου δέδεικται ὅτι οὐδέποτ' ἀνάγκη τι εἶναι ἕτερον (λέγω δ' ἐνός, ὅτι οὔτε ὅρου ἐνός οὔτε θέσεως μιᾶς τεθείσης), ἐκ δύο δὲ θέσεων πρώτων καὶ ἐλαχίστων ἐνδέχεται, εἴπερ καὶ συλλογίσασθαι. Ἐὰν μὲν οὖν τό τε Α τῷ Β καὶ τῷ Γ ἔπεται, καὶ ταῦτ' ἀλλήλοις ^x καὶ τῷ Α, οὕτω μὲν ἐνδέχεται ἐξ ἀλλήλων δεικνύναι πάντα τὰ αἰτηθέντα ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, ὡς δέδεικται ἐν τοῖς περὶ συλλογισμοῦ. Δέδεικται 7 δὲ καὶ ^y ὅτι ἐν τοῖς ἄλλοις σχήμασιν ἢ οὐ γίνεται συλλογισμὸς ἢ οὐ περὶ τῶν ληφθέντων. Τὰ δὲ μὴ ἀντικατηγορούμενα οὐδαμῶς ἐστὶ δεῖξαι κύκλω. Ὡστ' ἐπειδὴ ὀλίγα ^z τοιαῦτα ἐν ταῖς ἀποδείξεσι, φανερόν ὅτι κενόν τε καὶ ἀδύνατον τὸ λέγειν ἐξ ἀλλήλων εἶναι τὴν ἀπόδειξιν καὶ διὰ τοῦτο πάντων ^a ἐνδέχεσθαι εἶναι ἀπόδειξιν.

Ἐπεὶ δ' ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν οὐ ἐστὶν ἐπιστήμη ἀπλῶς, 4 ἀναγκαῖον ἂν εἴη τὸ ἐπιστητὸν τὸ κατὰ τὴν ἀποδεικτικὴν ἐπιστήμην. Ἀποδεικτικὴ δ' ἐστὶν ἣν ἔχομεν τῷ ἔχειν ἀποδείξιν· ἐξ ἀναγκαίων ἄρα συλλογισμὸς ἐστὶν ἢ ἀπόδειξις. Ληπτέον ἄρα ἐκ τίνων καὶ ποίων αἱ ἀποδείξεις εἰσίν. Πρῶτον δὲ διορίσωμεν τί λέγομεν τὸ κατὰ παντὸς καὶ τί τὸ καθ' αὐτὸ καὶ τί τὸ καθόλου.

Κατὰ παντὸς μὲν οὖν τοῦτο λέγω ὃ ἂν ἢ μὴ ἐπὶ τινὸς μὲν 2 τινὸς δὲ μὴ, μηδὲ ποτὲ μὲν ποτὲ δὲ μὴ, οἷον εἰ κατὰ παντὸς ἀνθρώπου ζῶον, εἰ ἀληθὲς τόνδ' εἰπεῖν ἀνθρωπον, ἀληθὲς καὶ ζῶον, καὶ εἰ νῦν θάτερον, καὶ θάτερον, καὶ εἰ ἐν πάσῃ γραμμῇ

^s τοῦ om. A. ^t τὸ τὸ γ A. et corr. C. ^v εἶναι om. A.B. ^w λέγειν post ἕτερον C. ^x καὶ τῷ Α om. pr. C. ^y ὅτι καὶ B. ^z τοιαῦτα ὀλίγα C. ^a ἐνδέχεται B.C.

στιγμῆ, ὡσαύτως. Σημεῖον δέ· καὶ γὰρ τὰς ἐνστάσεις οὕτω φέρομεν ὡς κατὰ παντὸς ^b ἐρωτώμενοι, ἢ εἰ ἐπὶ τινι μῆ, ἢ εἴ 3 ποτε μῆ. Καθ' αὐτὰ δ' ὅσα ὑπάρχει τε ἐν τῷ τί ἐστίν, οἷον τριγώνῳ γραμμῆ καὶ γραμμῆ στιγμῆ (ἢ γὰρ οὐσία αὐτῶν ἐκ τούτων ἐστίν, καὶ ἐν τῷ λόγῳ τῷ λέγοντι τί ἐστίν ἐν- 4 πάρχει) καὶ ὅσοις τῶν ἐνυπαρχόντων αὐτοῖς αὐτὰ ἐν τῷ λόγῳ ^c ἐνυπάρχουσι τῷ τί ἐστίν δηλοῦντι, οἷον τὸ εὐθὺ ὑπάρχει γραμμῆ καὶ τὸ περιφερές, καὶ τὸ περιττὸν καὶ ἄρτιον ἀριθμῷ, καὶ τὸ πρῶτον καὶ σύνθετον καὶ ἰσόπλευρον καὶ ἑτερό- 5 μηκες· καὶ πᾶσι τούτοις ἐνυπάρχουσιν ἐν τῷ λόγῳ τῷ τί ἐστίν λέγοντι ἔνθα μὲν γραμμῆ ἔνθα δ' ἀριθμός. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τὰ τοιαῦθ' ἐκάστοις καθ' αὐτὰ λέγω, ὅσα δὲ μηδετέρως ὑπάρχει, συμβεβηκότα, οἷον τὸ μουσικὸν ἢ 4 λευκὸν τῷ ζῳῷ. Ἔτι δ' μὴ καθ' ὑποκειμένου λέγεται ἄλλου τινός, οἷον ^d τὸ βαδίζον ἕτερόν τι ὃν βαδίζον ἐστίν καὶ λευκόν, ἢ δ' οὐσία, καὶ ὅσα τόδε τι σημαίνει, οὐχ ἕτερόν τι ὄντα ἐστίν ὅπερ ἐστίν. Τὰ μὲν δὴ μὴ καθ' ὑποκειμένου καθ' αὐτὰ λέγω, τὰ δὲ καθ' ὑποκειμένου συμβεβηκότα. Ἔτι δ' ἄλλον 5 τρόπον τὸ μὲν δι' αὐτὸ ὑπάρχον ἐκάστῳ καθ' αὐτό, τὸ δὲ μὴ δι' αὐτὸ συμβεβηκός, οἷον εἰ βαδίζοντος ἤστραψε, συμβεβη- κός· οὐ γὰρ διὰ τὸ βαδίζειν ἤστραψεν, ἀλλὰ συνέβη, φαμέν, 5 τοῦτο. Εἰ δὲ δι' αὐτό, καθ' αὐτό, οἷον εἴ τι σφαττόμενον ἀπέθανε καὶ κατὰ τὴν σφαγὴν, ὅτι διὰ τὸ σφάττεσθαι, ἀλλ' οὐ συνέβη σφαττόμενον ἀποθανεῖν. Τὰ ἄρα λεγόμενα ἐπὶ τῶν ἀπλῶς ἐπιστητῶν καθ' αὐτὰ οὕτως ὡς ἐνυπάρχειν τοῖς κατηγορουμένοις ἢ ἐνυπάρχεσθαι δι' αὐτὰ τέ ἐστίν καὶ ἐξ ἀνάγκης. Οὐ γὰρ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν ἢ ἀπλῶς ἢ τὰ ἀν- τικείμενα, οἷον γραμμῆ τὸ εὐθὺ ἢ τὸ καμπύλον καὶ ἀριθμῷ τὸ περιττὸν ἢ τὸ ἄρτιον. Ἔστι γὰρ τὸ ἐναντίον ἢ στέ- ρησις ἢ ἀντίφασις ἐν τῷ αὐτῷ γένει, οἷον ἄρτιον τὸ μὴ πε- ριττὸν ἐν ἀριθμοῖς ἢ ἔπεται. Ὡστ' εἰ ἀνάγκη φάναι ἢ ἀπο- φάναι, ἀνάγκη καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχειν.

^b ἐρωτώμενου A.B.^c ὑπάρχουσι C.^d τὸ βαδίζειν B.

Τὸ μὲν οὖν κατὰ παντός καὶ καθ' αὐτὸ διωρίσθω τὸν ⁶ τρόπον τούτον· καθόλου δὲ λέγω ὃ ἂν κατὰ παντός τε ὑπάρχη καὶ καθ' αὐτὸ καὶ ἢ αὐτό. Φανερόν ἄρα ὅτι ὅσα καθόλου, ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει τοῖς πράγμασιν. Τὸ καθ' αὐτὸ δὲ καὶ ἢ αὐτὸ ταυτόν, οἷον καθ' ^e αὐτὴν ^f τῇ γραμμῇ ὑπάρχει στιγμῇ καὶ τὸ εὐθύ· καὶ γὰρ ἢ γραμμῇ. Καὶ τῷ τριγώνῳ ἢ τρίγωνον δύο ὀρθαί· καὶ γὰρ καθ' αὐτὸ τὸ τρίγωνον δύο ὀρθαῖς ἴσον. Τὸ καθόλου δὲ ὑπάρχει τότε, ὅταν ⁷ ἐπὶ τοῦ τυχόντος καὶ πρώτου δεικνύηται. Οἷον τὸ δύο ὀρθὰς ἔχειν ^g οὔτε τῷ σχήματι ἐστὶ καθόλου· καίτοι ἐστὶ δείξαι κατὰ σχήματος ὅτι δύο ὀρθὰς ἔχει, ἀλλ' οὐ τοῦ τυχόντος σχήματος· οὐδὲ χρῆται τῷ τυχόντι σχήματι ^h ὃ δεικνύς· τὸ γὰρ τετράγωνον σχῆμα μὲν, οὐκ ἔχει δὲ δύο ⁱ ὀρθαῖς ἴσας. Τὸ δ' ἰσοσκελὲς ἔχει μὲν τὸ τυχὸν δύο ὀρθαῖς ἴσας, ἀλλ' οὐ πρῶτον, ἀλλὰ τὸ τρίγωνον πρότερον. ^h Ο τοίνυν τὸ τυχὸν πρῶτον δείκνυται δύο ὀρθὰς ἔχον ἢ ὀτιοῦν ἄλλο, τούτῳ πρώτῳ ὑπάρχει καθόλου, καὶ ἢ ἀπόδειξις καθ' αὐτὸ τούτου καθόλου ἐστὶ, τῶν δ' ἄλλων τρόπον τινὰ οὐ καθ' αὐτό· οὐδὲ τοῦ ἰσοσκελοῦς οὐκ ἐστὶ καθόλου ἀλλ' ἐπὶ πλέον.

Δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν ὅτι πολλάκις συμβαίνει διαμαρτάνειν ⁵ καὶ μὴ ὑπάρχειν τὸ δεικνύμενον πρῶτον καθόλου, ἢ δοκεῖ δείκνυσθαι καθόλου πρῶτον. Ἀπατώμεθα δὲ ταύτην τὴν ἀπάτην, ὅταν ἢ ^k μηδὲν ἢ λαβεῖν ἀνώτερον παρὰ τὸ καθ' ἕκαστον ^l ἢ τὰ καθ' ἕκαστα, ἢ ἢ μὲν. Ἀλλ' ἀνώνυμον ἢ ἐπὶ διαφόροις εἶδει πράγμασιν, ἢ ^m τυγχάνη ὃν ὡς ἐν μέρει ὅλον ἐφ' ᾧ δείκνυται· τοῖς γὰρ ἐν μέρει ὑπάρξει μὲν ἢ ἀπόδειξις, καὶ ἐστὶ κατὰ παντός, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐστὶ τούτου πρώτου καθόλου ἢ ἀπόδειξις. Λέγω δὲ τούτου πρώτου, ἢ τοῦτο, ἀπόδειξιν, ὅταν ἢ πρώτου καθόλου. Εἰ οὖν τις δείξειεν ὅτι ² αἱ ὀρθαὶ οὐ συμπίπτουσι, δόξειεν ἂν τούτου εἶναι ἢ ἀπόδειξις διὰ τὸ ἐπὶ πασῶν εἶναι τῶν ὀρθῶν. Οὐκ ἐστὶ δέ, εἴπερ μὴ

^e αὐτῇ B. et pr. C. ^f τὴν γραμμὴν pr. C. ^g οὔτε] ὅτε A. ^h ὃ om. B.C. ⁱ ὀρθὰς B. ^k μηθὲν C. ^l ἢ τὰ καθ' ἕκαστα om. C. ^m τυγχάνει B.

ὅτι ὠδὶ ἴσαι ⁿ γίνεται τοῦτο, ἀλλ' ἢ ὁπωσοῦν ἴσαι. Καὶ εἰ
 τρίγωνον μὴ ^o ἦν ἄλλο ἢ ἰσοσκελές, ἢ ἰσοσκελές ἂν ἐδόκει
 3 ὑπάρχειν. Καὶ τὸ ἀνάλογον ὅτι ἐναλλάξ, ἢ ἀριθμοὶ καὶ ἢ
 γραμμαὶ καὶ ἢ στερεὰ καὶ ἢ χρόνοι, ^p ὥσπερ ἐδείκνυτό ποτε
 χωρὶς, ἐνδεχόμενόν γε κατὰ πάντων μιᾷ ἀποδείξει δειχθῆναι·
 ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ εἶναι ὀνομασμένον τι πάντα ^q ταῦτα ἔν,
 ἀριθμοὶ μήκη χρόνος στερεά, καὶ εἶδει διαφέρειν ἀλλήλων,
 4 χωρὶς ἐλαμβάνετο. Νῦν δὲ καθόλου δείκνυται· οὐ γὰρ ἢ
 γραμμαὶ ἢ ἢ ἀριθμοὶ ὑπῆρχεν, ἀλλ' ἢ τοδί, ὃ καθόλου ὑπο-
 τίθεται ὑπάρχειν. Διὰ τοῦτο οὐδ' ἂν τις δείξῃ καθ' ἕκαστον
 τὸ τρίγωνον ^r ἀποδείξει ἢ μιᾷ ἢ ἑτέρᾳ ὅτι δύο ὀρθαῖς ἔχει
 ἕκαστον, τὸ ἰσόπλευρον χωρὶς καὶ τὸ ^s σκαληνές καὶ τὸ ἰσο-
 σκελές, οὐπω οἶδε τὸ τρίγωνον ὅτι δύο ὀρθαῖς, εἰ μὴ τὸν σο-
 φιστικὸν τρόπον, οὐδὲ καθόλου τρίγωνον, οὐδ' εἰ μηδέν ἐστι
 5 παρὰ ταῦτα τρίγωνον ἕτερον. Οὐ γὰρ ἢ τρίγωνον οἶδεν,
 οὐδὲ πᾶν τρίγωνον, ἀλλ' ἢ κατ' ἀριθμόν· κατ' εἶδος δ' οὐ
 πᾶν, καὶ εἰ μηδέν ἐστίν ὃ οὐκ οἶδεν. Πότ' οὖν οὐκ οἶδε κα-
 θόλου, καὶ πότ' οἶδεν ἀπλῶς; δῆλον δὲ ὅτι εἰ ^t ταυτὸν ἦν
^v τριγώνῳ εἶναι καὶ ἰσοπλεύρῳ ἢ ἐκάστῳ ἢ πᾶσιν. Εἰ δὲ μὴ
 6 ταυτὸν ἀλλ' ἕτερον, ὑπάρχει δ' ἢ τρίγωνον, οὐκ οἶδεν. Πό-
 τερον δ' ἢ τρίγωνον ἢ ^w ἢ ἰσοσκελές, ὑπάρχει; καὶ πότε
 κατὰ τοῦθ' ὑπάρχει πρῶτον; καὶ καθόλου τίνος ἢ ἀπόδειξις;
 δῆλον ὅτι ὅταν ^x ἀφαιρουμένων ὑπάρξῃ πρῶτῳ. Οἶον τῷ
 ἰσοσκελεῖ χαλκῷ τριγώνῳ ὑπάρξουσι δύο ὀρθαί, ἀλλὰ καὶ
 τοῦ χαλκοῦν εἶναι ἀφαιρεθέντος καὶ τοῦ ἰσοσκελές. Ἄλλ'
 οὐ τοῦ σχήματος ἢ πέρατος. Ἄλλ' οὐ πρώτων. Τίνος οὖν
 πρώτου; εἰ δὲ τριγώνου, κατὰ τοῦτο ὑπάρχει καὶ τοῖς ἄλ-
 λοις, καὶ ^y τούτου καθόλου ἐστὶν ἢ ἀπόδειξις.

6 Εἰ οὖν ἐστὶν ἢ ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη ἐξ ἀναγκαίων ἀρχῶν
 (ὃ γὰρ ἐπίσταται, οὐ δυνατὸν ἄλλως ἔχειν), τὰ δὲ καθ' αὐτὰ
 ὑπάρχοντα ἀναγκαῖα τοῖς πράγμασιν (ἃ μὲν γὰρ ἐν τῷ τί

ⁿ γίνονται pr. C. ^o ἦν] οὖν A. ^p ὥσπερ καὶ ἐδείκνυτο C. ^q ταῦτα
 πάντα C. ^r ἀποδείξει om. B. ^s σκαληνόν B.C. ^t ταυτὸ B.C.
^v τρίγωνον B. ^w ἢ om. B. ^x ἀφαιρουμένῳ C. ^y τούτου] τοῦ A.

ἐστὶν ὑπάρχει τοῖς δ' αὐτὰ ἐν τῷ τί ἐστὶν ὑπάρχει κατηγορουμένοις αὐτῶν, ὡν θάτερον τῶν ἀντικειμένων ἀνάγκη ἔχειν^z), φανερόν ὅτι ἐκ τοιούτων τινῶν ἂν εἶη ὁ ἀποδεικτικὸς συλλογισμὸς· ἅπαν γὰρ ἢ οὕτως ὑπάρχει ἢ κατὰ συμβεβηκός, τὰ δὲ συμβεβηκότα οὐκ ἀναγκαῖα.

Ἡ δὲ οὕτω^a λεκτέον, ἢ ἀρχὴν θεμένοις ὅτι ἢ ἀπόδειξις^z ἀναγκαῖόν ἐστι, καὶ εἰ ἀποδέδεικται, οὐχ οἷόν τ' ἄλλως ἔχειν ἐξ ἀναγκαίων ἄρα δεῖ εἶναι τὸν συλλογισμόν. Ἐξ ἀληθῶν μὲν γὰρ ἐστὶ καὶ μὴ ἀποδεικνύντα συλλογίσασθαι, ἐξ ἀναγκαίων δ' οὐκ ἐστὶν ἀλλ' ἢ ἀποδεικνύντα· τοῦτο γὰρ ἤδη ἀποδείξεώς ἐστιν. Σημεῖον δ' ὅτι ἢ ἀπόδειξις ἐξ ἀναγκαίων, ὅτι καὶ τὰς ἐνστάσεις οὕτω φέρομεν πρὸς τοὺς οἰομένους ἀποδεικνύναι, ὅτι οὐκ ἀνάγκη, ἂν οἰώμεθα ἢ ὄλως ἐνδέχασθαι ἄλλως ἢ ἐνεκά γε τοῦ λόγου. Δῆλον δ' ἐκ τούτων καὶ ὅτι³ εὐήθεις οἱ λαμβάνειν οἰόμενοι καλῶς τὰς ἀρχάς, εἰς ἔνδοξον ἢ ἢ πρότασις καὶ ἀληθής, οἷον οἱ σοφισταὶ ὅτι τὸ ἐπίστασθαι τὸ ἐπιστήμην ἔχειν. Οὐ γὰρ^b τὸ ἔνδοξον ἢ μὴ ἀρχή ἐστὶν, ἀλλὰ^b τὸ πρῶτον τοῦ γένους περὶ ὃ δείκνυται· καὶ τὰληθές οὐ πᾶν οἰκείον. Ὅτι δ' ἐξ ἀναγκαίων εἶναι δεῖ τὸν συλλογισμόν, φανερόν καὶ ἐκ τῶνδε. Εἰ γὰρ ὁ μὴ ἔχων⁴ λόγον τοῦ διὰ τί οὔσης ἀποδείξεως οὐκ ἐπιστήμων, εἶη δ' ἂν ὥστε τὸ Α κατὰ τοῦ Γ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν, τὸ δὲ Β τὸ μέσον, δι' οὗ ἀπεδείχθη, μὴ ἐξ ἀνάγκης, οὐκ οἶδε διότι. Οὐ γάρ ἐστὶ τοῦτο διὰ τὸ μέσον· τὸ μὲν γὰρ ἐνδέχεται μὴ εἶναι, τὸ δὲ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. Ἐτι εἴ τις μὴ οἶδε νῦν ἔχων τὸν λόγον καὶ σωζόμενος, σωζομένου τοῦ πράγματος, μὴ ἐπιλησημένος, ^c οὐδὲ πρότερον ἤδει. Φθαρείη δ' ἂν τὸ μέσον,⁵ εἰ μὴ ἀναγκαῖον. Ὡστε ἔξει μὲν τὸν λόγον^d σωζόμενος σωζομένου τοῦ πράγματος, οὐκ οἶδε δέ. Οὐδ' ἄρα πρότερον ἤδει. Εἰ δὲ μὴ ἐφθαρται, ἐνδέχεται ^e δὲ φθαρῆναι, τὸ συμβαῖνον ἂν ^f εἶη δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον. Ἄλλ' ἐστὶν ἀδύνατον οὕτως ἔχοντα εἰδέναι.

^z ὑπάρχει Α. ^a θετέον corr. C. ^b τῷ Β. et pr. C. ^c οὐδὲ ἄρα πρότερον C. ^d σωζόμενον σ. Β. ^e δὲ om. Β. ^f εἶη καὶ δυνατὸν C.

- 6 Ὅταν μὲν οὖν τὸ συμπέρασμα ἐξ ἀνάγκης ἦ, οὐδὲν κωλύει
 ε τὸ μέσον μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, δι' οὗ ἐδείχθη· ἔστι γὰρ τὸ
 ἀναγκαῖον καὶ μὴ ἐξ ἀναγκαίου συλλογίσασθαι, ὥσπερ καὶ
 ἀληθὲς μὴ ἐξ ἀληθῶν. Ὅταν δὲ τὸ μέσον ἐξ ἀνάγκης, ^h καὶ
 τὸ συμπέρασμα ἐξ ἀνάγκης, ὥσπερ καὶ ἐξ ἀληθῶν ἀληθὲς
 7 αἰεί. Ἐστω γὰρ τὸ Α κατὰ τοῦ Β ἐξ ἀνάγκης, καὶ τοῦτο
 κατὰ τοῦ Γ· ἀναγκαῖον τοίνυν καὶ τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχειν.
 Ὅταν δὲ μὴ ἀναγκαῖον ἦ τὸ συμπέρασμα, οὐδὲ τὸ μέσον
 ἀναγκαῖον οἷόν τ' εἶναι. Ἐστω γὰρ τὸ Α τῷ Γ μὴ ἐξ
 ἀνάγκης ὑπάρχειν, τῷ δὲ Β, καὶ τοῦτο τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης·
 καὶ τὸ Α ἄρα τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρξει. Ἄλλ' οὐχ ὑπέ-
 8 κειτο. Ἐπεὶ τοίνυν εἰ ἐπίσταται ἀποδεικτικῶς, δεῖ ἐξ ἀνάγκης
 ὑπάρχειν, δηλὸν ὅτι καὶ διὰ μέσου ἀναγκαίου δεῖ ἔχειν
 τὴν ἀπόδειξιν· ἢ οὐκ ἐπιστήσεται οὔτε διότι οὔτε ὅτι ἀνάγκη
 ἐκεῖνο εἶναι, ἀλλ' ἢ οἰήσεται οὐκ εἰδώς, ἐὰν ὑπολάβῃ ὡς ἀναγκ-
 αῖον τὸ μὴ ἀναγκαῖον, ἢ οὐδ' οἰήσεται ὁμοίως, ἐὰν τε τὸ ὅτι
 εἰδῇ διὰ μέσων ἐὰν τε τὸ διότι καὶ δι' ἀμέσων.
- 9 Τῶν δὲ συμβεβηκότων μὴ καθ' αὐτά, ὃν τρόπον διωρίσθη
 τὰ καθ' αὐτά, οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη ἀποδεικτική. Οὐ γὰρ
 ἔστιν ἐξ ἀνάγκης δεῖξαι τὸ συμπέρασμα· τὸ συμβεβηκὸς
 γὰρ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν· ⁱ περὶ τοιούτου γὰρ λέγω συμ-
 βεβηκότος. Καίτοι ἀπορήσειεν ^k ἂν τις ^l ἴσως τίνος ἕνεκα
 ταῦτα δεῖ ἐρωτᾶν περὶ τούτων, εἰ μὴ ἀνάγκη τὸ συμπέ-
 ρασμα εἶναι· οὐδὲν γὰρ διαφέρει εἴ τις ἐρόμενος τὰ τυ-
 10 χόντα εἶτα εἴπειεν τὸ συμπέρασμα. Δεῖ δ' ἐρωτᾶν οὐχ ὡς
 ἀναγκαῖον εἶναι διὰ τὰ ἠρωτημένα, ἀλλ' ὅτι λέγειν ἀνάγκη
 τῷ ἐκεῖνα λέγοντι, καὶ ἀληθῶς λέγειν, ἐὰν ἀληθῶς ἦ ὑπάρ-
 χοντα.
- 11 Ἐπεὶ δ' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει περὶ ἕκαστον γένος ὅσα καθ'
 αὐτὰ ὑπάρχει, καὶ ἦ ἕκαστον, φανερόν ὅτι περὶ τῶν καθ'
 αὐτὰ ὑπαρχόντων αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀποδείξεις καὶ ἐκ τῶν
 τοιούτων εἰσίν. Τὰ μὲν γὰρ συμβεβηκότα οὐκ ἀναγκαῖα,

ε τὸν C. h καὶ ante τὸ om. A. i περὶ τοῦ τοιούτου B.C. k ἂν
 τις om. C. l ἴσως ὡς τίνος B.

ὥστ' οὐκ ἀνάγκη τὸ συμπέρασμα εἶδέναι διότι ὑπάρχει, οὐδ' εἰ αἰεὶ εἴη, μὴ καθ' αὐτὸ δέ, οἷον οἱ διὰ σημείων συλλογισμοί. Τὸ γὰρ καθ' αὐτὸ οὐ καθ' αὐτὸ ἐπιστήσεται, οὐδὲ διότι. Τὸ δὲ ^m διότι ἐπίστασθαι ἔστι τὸ διὰ τοῦ αἰτίου ἐπίστασθαι. Δι' αὐτὸ ἄρα δεῖ καὶ τὸ μέσον τῷ τρίτῳ καὶ τὸ πρῶτον τῷ μέσῳ ὑπάρχειν.

Οὐκ ἄρα ἔστιν ἐξ ἄλλου γένους μεταβάντα δεῖξαι, οἷον 7 τὸ γεωμετρικὸν ἀριθμητικῇ. Τρία γὰρ ἔστι τὰ ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν, ἐν μὲν τὸ ἀποδεικνύμενον τὸ συμπέρασμα· τοῦτο δ' ἔστι τὸ ὑπάρχον γένει τινὶ καθ' αὐτό. Ἐν δὲ τὰ ἀξιώματα· ἀξιώματα δ' ἔστιν ἐξ ὧν. Τρίτον τὸ γένος τὸ ὑποκείμενον, οὗ τὰ πάθη καὶ τὰ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα δηλοῖ ἢ ἀπόδειξις. Ἐξ ὧν μὲν οὖν ἢ ἀπόδειξις, ἐνδέχεται τὰ αὐτὰ ² εἶναι· ὧν δὲ τὸ γένος ἕτερον, ὥσπερ ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρίας, οὐκ ἔστι τὴν ἀριθμητικὴν ἀπόδειξιν ἐφαρμόσαι ἐπὶ τὰ τοῖς μεγέθεσι συμβεβηκότα, εἰ μὴ τὰ μεγέθη ἀριθμοὶ εἴσι· τοῦτο δ' ὡς ἐνδέχεται ἐπὶ τινων, ὕστερον λεχθήσεται. Ἡ δ' ἀριθμητικὴ ἀπόδειξις αἰεὶ ἔχει τὸ γένος περὶ ὃ ἢ ἀπό- ³ δειξις, καὶ αἱ ἄλλαι ὁμοίως. Ὡστ' ἢ ἀπλῶς ἀνάγκη τὸ αὐτὸ εἶναι γένος ἢ πῆ, εἰ ⁿ μέλλει ἢ ἀπόδειξις μεταβαίνειν. Ἄλλως δ' ὅτι ἀδύνατον, δηλον· ἐκ γὰρ τοῦ αὐτοῦ γένους ἀνάγκη τὰ ἄκρα καὶ τὰ μέσα εἶναι. Εἰ γὰρ μὴ καθ' αὐτά, συμβεβη- ⁴ κότα ἔσται. Διὰ τοῦτο τῇ γεωμετρίᾳ οὐκ ἔστι δεῖξαι ὅτι τῶν ἐναντίων μία ἐπιστήμη, ἀλλ' οὐδ' ὅτι οἱ δύο κύβοι κύβος· οὐδ' ἄλλη ἐπιστήμη τὸ ἐτέρας, ἀλλ' ἢ ὅσα οὕτως ἔχει πρὸς ἄλληλα ὥστ' εἶναι θάτερον ὑπὸ θάτερον, οἷον τὰ ὀπτικά πρὸς γεωμετρίαν καὶ τὰ ἀρμονικὰ πρὸς ἀριθμητικὴν. Οὐδ' εἴ τι ὑπάρχει ταῖς γραμμαῖς μὴ ἢ γραμμαὶ καὶ ἢ ἐκ τῶν ἀρχῶν τῶν ἰδίων, οἷον εἰ καλλίστη τῶν γραμμῶν ἢ εὐθεῖα ἢ εἰ ἐναντίως ἔχει τῇ περιφερείᾳ· οὐ γὰρ ἢ τὸ ἴδιον γένος αὐτῶν, ὑπάρχει, ἀλλ' ἢ κοινόν τι.

Φανερόν δὲ καὶ ἐὰν ὦσιν αἱ προτάσεις καθόλου ἐξ ὧν ὁ ^δ

^m διότι ἐπιστήσασθαι Α.

ⁿ μέλλοι Β.

συλλογισμός, ὅτι ἀνάγκη καὶ τὸ συμπέρασμα ἀίδιον εἶναι τῆς τοιαύτης ἀποδείξεως^ο καὶ τῆς ἀπλῶς εἰπεῖν ἀποδείξεως. οὐκ ἔστιν ἄρα ἀπόδειξις τῶν φθαρτῶν οὐδ' ἐπιστήμη ἀπλῶς, ἀλλ' οὕτως ὥσπερ κατὰ συμβεβηκός, ὅτι οὐ καθόλου αὐτοῦ² ἔστιν ἀλλὰ ποτὲ καὶ πῶς. Ὅταν δ' ἦ, ἀνάγκη τὴν ἑτέραν μὴ καθόλου εἶναι πρότασιν καὶ φθαρτήν, φθαρτὴν μὲν ὅτι καὶ τὸ συμπέρασμα οὔσης, μὴ καθόλου δὲ ὅτι Ρ ᾠ μὲν ἔσται ᾠ δ' οὐκ ἔσται ἐφ' ὧν, ὥστ' οὐκ ἔστι συλλογίσασθαι καθόλου, ἀλλ' ὅτι νῦν. Ὅμοίως δ' ἔχει καὶ περὶ ὀρισμούς, ἐπειπερ ἔστιν ὁ ὀρισμὸς ἢ ἀρχὴ ἀποδείξεως ἢ ἀπόδειξις θέσει διαφέρουσα ἢ συμπέρασμά τι ἀποδείξεως. Αἱ δὲ τῶν πολλὰκις γινομένων ἀποδείξεις καὶ ἐπιστήμαι, οἷον σελήνης ἐκλείψεως, δῆλον ὅτι ἦ^α μὲν τοιαῖδ' εἰσίν, αἰεὶ εἰσιν, ἦ δ' οὐκ αἰεὶ, κατὰ μέρος εἰσίν. Ὡσπερ δ' ἡ ἔκλειψις, ὡσαύτως τοῖς ἄλλοις.

9 Ἐπεὶ δὲ φανερόν ὅτι ἕκαστον ἀποδείξαι οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἢ ἐκ τῶν ἐκάστου ἀρχῶν, ἂν τὸ δεικνύμενον ὑπάρχη ἢ ἐκείνο, οὐκ ἔστι τὸ ἐπίστασθαι τοῦτο, ἂν ἐξ ἀληθῶν καὶ ἀναποδείκτων δειχθῆ καὶ ἀμέσων. Ἔστι γὰρ οὕτω δεῖξαι, ὥσπερ Βρύσων τὸν τετραγωνισμόν. Κατὰ κοινόν τε γὰρ δεικνύουσιν οἱ τοιοῦτοι λόγοι, ὃ καὶ ἐτέρῳ ὑπάρξει· διὸ καὶ ἐπ' ἄλλων ἐφαρμόττουσιν οἱ λόγοι οὐ συγγενῶν. Οὐκοῦν οὐχ ἦ ἐκείνο ἐπίσταται, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός· οὐ γὰρ ἂν ἐφήρμοττεν ἢ ἀπόδειξις καὶ ἐπ' ἄλλο γένος.

² Ἐκαστον δ' ἐπιστάμεθα μὴ κατὰ συμβεβηκός, ὅταν κατ' ἐκείνο γινώσκωμεν καθ' ὃ ὑπάρχει, ἐκ τῶν ἀρχῶν τῶν ἐκείνου ἢ ἐκείνο, οἷον τὸ δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν, ᾠ ὑπάρχει καθ' αὐτὸ τὸ εἰρημένον, ἐκ τῶν ἀρχῶν τῶν τούτου. Ὡστ' εἰ καθ' αὐτὸ^ς κακείνο ὑπάρχει ᾠ ὑπάρχει, ἀνάγκη τὸ μέσον ἐν τῇ αὐτῇ συγγενείᾳ εἶναι. Εἰ δὲ μή, ἀλλ' ὡς τὰ ἀρμονικὰ δι' ἀριθμητικῆς. Τὰ δὲ τοιαῦτα δείκνυται μὲν ὡσαύτως, διαφέ-

^ο καὶ τῆς—ἀποδείξεως om. pr. C.

Ρ τῶ—τῶ pr. C, τὸ—τὸ rc.

^α μέντοι αὐδ' A, μὲν τοιοῦδ' B.

^ρ ὥσπερ ὁ βρύσων C.

^ς κακείνω

A.B.C.

ρει δέ· τὸ μὲν γὰρ ὅτι ἐτέρας ἐπιστήμης (τὸ γὰρ ὑποκείμενον γένος ἕτερον), τὸ δὲ διότι τῆς ἄνω, ἧς καθ' αὐτὰ τὰ πάθη ἐστίν. Ὡστε καὶ ἐκ τούτων φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀποδείξαι ἕκαστον ἀπλῶς, ἀλλ' ἢ ἐκ τῶν ἐκάστου ἀρχῶν. Ἄλλὰ τούτων αἱ ἀρχαὶ ἔχουσι τὸ κοινόν.

Εἰ δὲ φανερόν τοῦτο, φανερόν καὶ ὅτι οὐκ ἔστι τὰς ἐκά-
στον ἰδίας ἀρχὰς ἀποδείξαι· ἔσονται γὰρ ἐκεῖναι ἀπάντων
ἀρχαί, καὶ ἐπιστήμη ἢ ἐκείνων κυρία πάντων. Καὶ γὰρ ἐπί-
σταται μᾶλλον ὁ ἐκ τῶν ἀνώτερον αἰτίων εἰδώς· ἐκ τῶν
προτέρων γὰρ οἶδεν, ὅταν ἐκ μὴ αἰτιατῶν εἰδῆ αἰτίων. Ὡστ'
εἰ μᾶλλον οἶδε καὶ μάλιστα, καὶ ἐπιστήμη ἐκείνη εἶη καὶ
μᾶλλον καὶ μάλιστα. Ἡ δ' ἀπόδειξις οὐκ ἐφαρμόττει ἐπ'
ἄλλο γένος, ἀλλ' ἢ ὡς εἴρηται αἱ γεωμετρικαὶ ἐπὶ τὰς μη-
χανικὰς ἢ ὀπτικὰς καὶ αἱ ἀριθμητικαὶ ἐπὶ τὰς ἀρμονικὰς.

Χαλεπὸν δ' ἐστὶ τὸ γνῶναι εἰ οἶδεν ἢ μὴ. Ὑπερβαρύνεται γὰρ
τὸ γνῶναι εἰ ἐκ τῶν ἐκάστου ἀρχῶν ἴσμεν ἢ μὴ· ὅπερ ἐστὶ
τὸ εἰδέναι. Οἰόμεθα δ', ἂν ἔχωμεν ἐξ ἀληθινῶν τινῶν συλλο-
γισμὸν καὶ πρώτων, ἐπίστασθαι. Τὸ δ' οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ
συγγενῆ δεῖ εἶναι τοῖς πρώτοις.

Λέγω δ' ἀρχὰς ἐν ἐκάστῳ γένει ταύτας, ἃς ὅτι ἔστι μὴ
ἐνδέχεται δεῖξαι. Τί μὲν οὖν σημαίνει καὶ τὰ πρῶτα καὶ τὰ
ἐκ τούτων, λαμβάνεται· ὅτι δ' ἔστι, τὰς μὲν ἀρχὰς ἀνάγκη
λαμβάνειν, τὰ δ' ἄλλα δεικνύναι, οἷον τί μονὰς ἢ τί τὸ εὐθύ
καὶ τρίγωνον· εἶναι δὲ τὴν μονάδα λαβεῖν καὶ μέγεθος, τὰ
δ' ἕτερα δεικνύναι.

Ἔστι δ' ὧν χρῶνται ἐν ταῖς ἀποδεικτικαῖς ἐπιστήμασι
τὰ μὲν ἴδια ἐκάστης ἐπιστήμης τὰ δὲ κοινά, κοινὰ δὲ κατ'
ἀναλογίαν, ἐπεὶ χρήσιμόν γε ὅσον ἐν τῷ ὑπὸ τὴν ἐπιστήμην
γένει. Ἴδια μὲν οἷον γραμμὴν εἶναι τοιαυδί, καὶ τὸ εὐθύ,
κοινὰ δὲ οἷον τὸ ἴσα ἀπὸ ἴσων ἂν ἀφέλη, ὅτι ἴσα τὰ λοιπά.
Ἰκανὸν δ' ἕκαστον τούτων ὅσον ἐν τῷ γένει· ταυτὸ γὰρ

^t χαλεπὸν γὰρ τὸ γνῶναι om. C.
corr. C. ^x τοιάνδε C. ^y τὰ C.

^v καὶ τί τρίγωνον C.

^w οἷς

ποιήσει, κὰν μὴ κατὰ πάντων λάβῃ ἀλλ' ἐπὶ μεγεθῶν μόνον, τῷ δ' ἀριθμητικῷ ἐπ' ἀριθμῶν.

3 Ἔστι δ' ἴδια μὲν καὶ ἃ λαμβάνεται εἶναι, περὶ ἃ ἡ ἐπιστήμη θεωρεῖ τὰ ὑπάρχοντα καθ' αὐτά, οἷον μονάδας ἢ ἀριθμητική, ἢ δὲ γεωμετρία σημεῖα καὶ γραμμὰς. Ταῦτα γὰρ λαμβάνουσι τὸ εἶναι καὶ τοδὶ εἶναι. Τὰ δὲ τούτων πάθη καθ' αὐτά, τί μὲν σημαίνει ἕκαστον, λαμβάνουσιν, οἷον ἢ μὲν ἀριθμητικὴ τί περιττὸν ἢ ἄρτιον ἢ τετράγωνον ἢ κύβος, ἢ δὲ γεωμετρία τί τὸ ἄλογον ἢ τὸ κεκλάσθαι ἢ νεύειν, ὅτι δ' ἔστι, δεικνύουσι διὰ τε τῶν κοινῶν καὶ ἐκ τῶν ἀποδεδει-
4 γμένων. Καὶ ἡ ἀστρολογία ὡσαύτως. Πᾶσα γὰρ ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη περὶ τρία ἐστίν, ὅσα τε εἶναι τίθεται (ταῦτα δ' ἐστὶ τὸ γένος, οὗ τῶν καθ' αὐτὰ παθημάτων ἐστὶ θεωρητική), καὶ τὰ κοινὰ λεγόμενα ἀξιώματα, ἐξ ὧν πρώτων ἀποδείκνυσι, καὶ τρίτον τὰ πάθη, ὧν τί σημαίνει ἕκαστον λαμ-
5 βάνει. Ἐνίας μέντοι ἐπιστήμας οὐδὲν κωλύει ἔνια τούτων παροράν, οἷον τὸ γένος μὴ ὑποτίθεσθαι εἶναι, ἂν ἢ φανερόν ὅτι ἔστιν (οὐ γὰρ ὁμοίως δῆλον ὅτι ἀριθμὸς ἐστὶ καὶ ὅτι ψυχρὸν καὶ θερμόν), καὶ τὰ πάθη μὴ λαμβάνειν τί σημαίνει, ἂν ἢ δῆλα ὥσπερ οὐδὲ τὰ κοινὰ οὐ λαμβάνει τί σημαίνει τὸ ἴσα ἀπὸ ἴσων ἀφελεῖν, ὅτι γνώριμον. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον τῇ γε φύσει τρία ταῦτά ἐστι, περὶ ὅ τε δείκνυσι καὶ ἃ δείκνυσι καὶ ἐξ ὧν.

6 Οὐκ ἔστι δ' ὑπόθεσις οὐδ' αἴτημα, ὃ ἀνάγκη εἶναι δι' αὐτὸ καὶ δοκεῖν ἀνάγκη. Οὐ γὰρ πρὸς τὸν ἔξω λόγον ἢ ἀπόδειξις, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐν τῇ ψυχῇ, ἐπεὶ οὐδὲ συλλογισμός. Ἄει γὰρ ἔστιν ἐνστήναι πρὸς τὸν ἔξω λόγον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἔσω λόγον οὐκ αἰεί. Ὅσα μὲν οὖν δεικτὰ ὄντα λαμβάνει αὐτὸς μὴ δείξας, ταῦτ', εἰ μὲν δοκοῦντα λαμβάνῃ τῷ μαθάνοντι, ὑποτίθεται, καὶ ἔστιν οὐχ ἀπλῶς ὑπόθεσις ἀλλὰ πρὸς ἐκείνον μόνον, ἂν δὲ ἢ μηδεμιᾶς ἐνούσης δόξης ἢ καὶ ἐναντίας^z ἐνούσης λαμβάνῃ τὸ αὐτὸ αἰτεῖται. Καὶ τούτῳ

^z ἐιούσης om. B.

διαφέρει ὑπόθεσις καὶ αἴτημα· ἔστι γὰρ αἴτημα τὸ ὑπεναντίον τοῦ μανθάνοντος τῇ δόξῃ, ἢ ὃ ἂν τις ἀποδεικτὸν ὄν λαμβάνῃ καὶ χρῆται μὴ δείξας.

Οἱ μὲν οὖν ὄροι οὐκ εἰσὶν ὑποθέσεις (^a οὐδὲ γὰρ εἶναι ἢ μὴ ⁸ λέγονται), ἀλλ' ἐν ταῖς προτάσεσιν αἱ ὑποθέσεις. Τοὺς δ' ὄρους μόνον ξυνίσθαι δεῖ· τοῦτο δ' οὐχ ὑπόθεσις, εἰ μὴ καὶ τὸ ἀκούειν ὑπόθεσιν τις εἶναι φήσει. Ἄλλ' ὅσων ὄντων τῷ ἐκείνῳ εἶναι γίνεται τὸ συμπέρασμα. Οὐδ' ὁ γεωμέτρης ψευδῆ ὑποτίθεται, ὥσπερ τινὲς ἔφασαν, λέγοντες ὡς οὐ δεῖ τῷ ψεύδει χρῆσθαι, τὸν δὲ γεωμέτρην ψεύδεσθαι λέγοντα ποδιαίαν τὴν οὐ ποδιαίαν ἢ εὐθείαν τὴν γεγραμμένην οὐκ εὐθείαν οὔσαν. Ὁ δὲ γεωμέτρης οὐδὲν συμπεραίνεται τῷ τήνδε εἶναι γραμμῆν, ἢν αὐτὸς ἔφθεγκται, ἀλλὰ τὰ διὰ τούτων δηλούμενα. Ἔτι τὸ αἴτημα καὶ ὑπόθεσις πᾶσα ἢ ὡς ὅλον ἢ ὡς ἐν μέρει, οἱ δ' ὄροι οὐδέτερον τούτων.

Εἶδη μὲν οὖν εἶναι ἢ ἐν τι παρὰ τὰ πολλὰ οὐκ ἀνάγκη, I I εἰ ἀπόδειξις ἔσται, εἶναι μέντοι ἐν κατὰ πολλῶν ἀληθὲς εἰπεῖν ἀνάγκη· οὐ γὰρ ἔσται τὸ καθόλου, ἂν μὴ τοῦτο ἦ· εἰ δὲ τὸ καθόλου μὴ ἦ, τὸ μέσον οὐκ ἔσται, ὥστ' οὐδ' ἀπόδειξις. Δεῖ ἄρα τι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπὶ πλειόνων εἶναι μὴ ὁμῶνυμον. Τὸ δὲ μὴ ἐνδέχεσθαι ἅμα φάναι καὶ ἀποφάναι οὐδεμία λαμβάνει ἀπόδειξις, ἀλλ' ἢ εἰ δέη δείξαι καὶ τὸ συμπέρασμα οὕτως. Δείκνυται δὲ λαβοῦσι τὸ πρῶτον κατὰ τοῦ ² μέσου, ὅτι ἀληθές, ἀποφάναι δ' οὐκ ἀληθές. Τὸ δὲ μέσον οὐδὲν διαφέρει εἶναι καὶ μὴ εἶναι λαβεῖν, ^b ὡς δ' αὐτως καὶ τὸ τρίτον. Εἰ γὰρ ἐδόθη, καθ' οὗ ἄνθρωπον ἀληθὲς εἰπεῖν, εἰ καὶ μὴ ἄνθρωπον ἀληθές, ἀλλ' ^c εἰ μόνον ἄνθρωπον ζῶον ^d εἶναι, μὴ ζῶον δὲ μὴ· ἔσται γὰρ ἀληθὲς εἰπεῖν Καλλίαν, εἰ καὶ μὴ Καλλίαν, ^e ὅμως ζῶον, μὴ ζῶον δ' οὐ. Αἴτιον δ' ὅτι ³ τὸ πρῶτον οὐ μόνον κατὰ τοῦ μέσου λέγεται ἀλλὰ καὶ κατ' ἄλλου διὰ τὸ εἶναι ἐπὶ πλειόνων, ὥστ' οὐδ' εἰ τὸ μέσον καὶ αὐτό ἐστι καὶ μὴ αὐτό, πρὸς τὸ συμπέρασμα οὐδὲν διαφέρει.

^a οὐδὲν A.B. ^b ὡσαύτως C. ^c εἰ] ἢ B. ^d εἶναι πᾶν μὴ A.C.
^e ὁμοίως B.

τὸ δ' ἅπαν φάναι ἢ ἀποφάναι ἢ εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπόδειξις λαμβάνει, καὶ ταῦτα οὐδ' αἰεὶ καθόλου, ἀλλ' ὅσον ἰκανόν, ἰκανὸν δ' ἐπὶ τοῦ γένους. ^f Λέγω δ' ἐπὶ τοῦ γένους οἶον περὶ ὃ γένος τὰς ἀποδείξεις φέρει, ὥσπερ εἴρηται καὶ πρότερον.

4 Ἐπικοινωνοῦσι δὲ πᾶσαι αἱ ἐπιστήμαι ἀλλήλαις κατὰ τὰ κοινά. Κοινὰ δὲ λέγω οἷς χρῶνται ὡς ἐκ τούτων ἀποδεικνύντες, ἀλλ' οὐ περὶ ὧν δεικνύουσιν οὐδ' ὃ δεικνύουσιν. Καὶ ἡ διαλεκτικὴ πάσαις. Καὶ εἴ τις καθόλου πειρῶτο δεικνύει τὰ κοινά, οἶον ὅτι ἅπαν φάναι ἢ ἀποφάναι, ἢ ὅτι ἴσα ἀπὸ ἴσων, ἢ τῶν τοιούτων ἄττα. Ἡ δὲ διαλεκτικὴ οὐκ ἔστιν οὕτως ὠρισμένων τινῶν, οὐδὲ γένους τινὸς ἐνός. Οὐ γὰρ ἂν ἠρώτα· ἀποδεικνύντα γὰρ οὐκ ἔστιν ἐρωτᾶν διὰ τὸ τῶν ἀντικειμένων ὄντων μὴ δείκνυσθαι τὸ αὐτό. Δέδεικται δὲ τοῦτο ἐν τοῖς περὶ συλλογισμοῦ.

12 Εἰ δὲ τὸ αὐτό ἐστὶν ἐρώτημα συλλογιστικὸν καὶ πρότασις ἀντιφάσεως, προτάσεις δὲ καθ' ἐκάστην ἐπιστήμην ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς ὁ καθ' ἐκάστην, εἴη ἂν τι ἐρώτημα ἐπιστημονικόν, ἐξ ὧν ὁ καθ' ἐκάστην οἰκείος γίνεται συλλογισμὸς. Δῆλον ἄρα ὅτι οὐ πᾶν ἐρώτημα γεωμετρικὸν ἂν εἴη οὐδ' ἰατρικόν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· ἀλλ' ἐξ ὧν ἢ δείκνυται τι περὶ ὧν ἡ γεωμετρία ἐστίν, ^g ἢ ἐκ τῶν αὐτῶν ² δείκνυται τῇ γεωμετρίας, ὥσπερ τὰ ὀπτικά. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Καὶ περὶ μὲν τούτων καὶ λόγον ὑφεκτέον ἐκ τῶν γεωμετρικῶν ἀρχῶν καὶ συμπερασμάτων, περὶ δὲ τῶν ἀρχῶν λόγον οὐχ ὑφεκτέον τῷ γεωμέτρῃ ἢ γεωμέτρῃ· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν. Οὔτε πᾶν ἄρα ^h ἕκαστον ἐπιστήμονα ἐρώτημα ἐρωτητέον, οὔθ' ἅπαν τὸ ἐρωτώμενον ἀποκριτέον περὶ ἐκάστου, ἀλλὰ τὰ κατὰ τὴν ἐπιστήμην διορισθέντα. Εἰ δὲ διαλέξεται γεωμέτρῃ ἢ γεωμέτρῃς οὕτως, φανερόν ὅτι καὶ καλῶς, εἴαν ἐκ τούτων τι δεικνύη, εἰ δὲ μή, οὐ καλῶς. Δῆλον δ' ὅτι οὐδ' ἐλέγχει γεωμέτρην ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκός, ὥστ' οὐκ ἂν εἴη ἐν ⁱ ἀγεωμετρήτοις

^f λέγω δ' ἐπὶ τοῦ γένους om. C. ^g ἢ ἂ ἐκ pr. C. ^h ἕκαστον ἐπιστήμονα om. pr. C. ⁱ ἀγεωμετρήτω C.

περὶ γεωμετρίας διαλεκτέον· λήσει γὰρ ὁ φαύλως διαλεγόμενος. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔχει ἐπιστημῶν.

Ἐπεὶ δ' ἐστὶ γεωμετρικὰ ἐρωτήματα, ἂρ' ἐστὶ καὶ ἀγεω-
4 μέτρητα; καὶ παρ' ἐκάστην ἐπιστήμην τὰ κατὰ τὴν ἄγνοιαν
τὴν ποιὰν γεωμετρικά ἐστιν ^k ἢ ἀγεωμέτρητα; καὶ πότερον
ὁ κατὰ τὴν ἄγνοιαν συλλογισμὸς ὁ ἐκ τῶν ἀντικειμένων συλ-
λογισμὸς, ^l ἢ παραλογισμὸς, κατὰ γεωμετρίαν δέ, ἢ ἐξ ἄλ-
λης τέχνης, οἶον τὸ μουσικόν ἐστιν ἐρώτημα ἀγεωμέτρητον
περὶ γεωμετρίας, τὸ δὲ τὰς παραλλήλους συμπίπτειν οἴεσθαι
γεωμετρικόν πως καὶ ἀγεωμέτρητον ἄλλον τρόπον; διττὸν ⁵
γὰρ τοῦτο, ὥσπερ τὸ ἄρρυθμον, καὶ τὸ μὲν ἕτερον ἀγεω-
μέτρητον τῷ μὴ ἔχειν ὥσπερ τὸ ἄρρυθμον, τὸ δ' ἕτερον τῷ
φαύλως ἔχειν· καὶ ἡ ἄγνοια ^m αὕτη, ἢ ἐκ τῶν τοιούτων ἀρ-
χῶν, ἐναντία. Ἐν δὲ τοῖς μαθήμασιν οὐκ ἔστιν ὁμοίως ὁ
ⁿ παραλογισμὸς, ὅτι τὸ μέσον ἐστὶν ^o αἰεὶ διττόν· κατὰ ^p τε
γὰρ τούτου παντός, καὶ ^q τοῦτο πάλιν κατ' ἄλλου λέγεται
παντός. Τὸ δὲ κατηγορούμενον οὐ λέγεται πᾶν. Ταῦτα δ'
ἐστὶν οἶον ὁρᾶν τῇ νοήσει, ἐν δὲ τοῖς λόγοις λανθάνει. Ἰ Ἄρα
πᾶς κύκλος σχῆμα; ἂν δὲ γράψῃ, δῆλον. Τί ^r δέ; τὰ ἔπη
κύκλος; φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν.

Οὐ δεῖ δ' ἐνστασιν εἰς αὐτὸ φέρειν, ἂν ἦ ἡ πρότασις ⁶
ἐπακτική. Ὡσπερ γὰρ οὐδὲ πρότασις ἐστὶν ἢ μὴ ἐστὶν ἐπὶ
πλειόνων (οὐ γὰρ ἔσται ἐπὶ πάντων, ἐκ τῶν καθόλου δ' ὁ
συλλογισμὸς), δῆλον ὅτι οὐδ' ἐνστασις. Αἱ αὐταὶ γὰρ προ-
τάσεις καὶ ἐνστάσεις· ἢν γὰρ φέρει ἐνστασιν, αὕτη γένοιτ'
ἂν πρότασις ἢ ἀποδεικτική ἢ διαλεκτική.

Συμβαίνει δ' ἐνίοις ἀσυλλογίστως λέγειν διὰ τὸ λαμβά-
7 νειν ἀμφοτέροις τὰ ἐπόμενα, οἶον καὶ ὁ Καινεὺς ποιεῖ, ὅτι
τὸ πῦρ ἐν τῇ πολλαπλασίᾳ ἀναλογία· καὶ γὰρ τὸ πῦρ ταχὺ
γεννᾶται, ὡς φησί, καὶ αὕτη ἡ ἀναλογία. Οὕτω ^s δ' οὐκ

^k ἢ ἀγεωμέτρητα om. A.B.C. ^l ἢ ὁ παρασυλλογισμὸς A.B. ^m αὐ-
τη καὶ ἡ A.B.C. ⁿ παρασυλλογισμὸς A ^o αἰεὶ τὸ διττόν A.B. et
pr. C. ^p γε B. ^q τούτου B. ^r δαί; τὸ ἔπος C. ^s δ' om.
pr. C.

ἔστι συλλογισμός· ἀλλ' εἰ τῇ ταχίστῃ ἀναλογία ἔπεται ἡ πολλαπλάσιος καὶ τῷ πυρὶ ἡ ταχίστῃ ἐν τῇ κινήσει ἀναλογία. Ἐνίοτε μὲν οὖν οὐκ ἐνδέχεται συλλογίσασθαι ἐκ τῶν εἰλημμένων, ὅτε δ' ἐνδέχεται, ἀλλ' οὐχ ὁράται. Εἰ δ' ἦν ἀδύνατον ἐκ ψεύδους ἀληθὲς δεῖξαι, ῥάδιον ἂν ἦν τὸ ἀναλύειν ἀντέστρεφε γὰρ ἂν ἐξ ἀνάγκης. Ἐστω γὰρ τὸ Α ὄν· τούτου δ' ὄντος ταδί ἐστίν, ἃ οἶδα ὅτι ἐστίν, οἶον τὸ Β. Ἐκ τούτων ἄρα δεῖξω ὅτι ἐστίν ἐκεῖνο. Ἀντιστρέφει δὲ μᾶλλον τὰ ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὅτι οὐδὲν συμβεβηκὸς λαμβάνουσιν (ἀλλὰ καὶ τούτῳ διαφέρουσι τῶν ἐν τοῖς διαλόγοις) ἀλλ' ὀρισμούς.

9 Αὔξεται δ' οὐ διὰ τῶν μέσων, ἀλλὰ τῷ προσλαμβάνειν, οἶον τὸ Α τοῦ Β, τοῦτο δὲ τοῦ Γ, πάλιν τοῦτο τοῦ Δ, καὶ τοῦτ' εἰς ἄπειρον. Καὶ εἰς τὸ πλάγιον, οἶον τὸ Α καὶ κατὰ τοῦ Γ καὶ κατὰ τοῦ Ε, οἶον ἐστίν ἀριθμὸς ποσὸς ἢ καὶ ἄπειρος τοῦτο ἐφ' ὧ Α, ὁ περιττὸς ἀριθμὸς ποσὸς ἐφ' οὗ Β, ἀριθμὸς περιττὸς ἐφ' οὗ Γ· ἐστίν ἄρα τὸ Α κατὰ τοῦ Γ. καὶ ἐστίν ὁ ἄρτιος ποσὸς ἀριθμὸς ἐφ' οὗ Δ, ὁ ἄρτιος ἀριθμὸς ἐφ' οὗ Ε· ἐστίν ἄρα τὸ Α κατὰ τοῦ Ε.

13 Τὸ δ' ὅτι διαφέρει καὶ τὸ διότι ἐπίστασθαι, πρῶτον μὲν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστήμῃ, καὶ ἐν ταύτῃ διχῶς, ἓνα μὲν τρόπον εἰ μὴ δι' ἀμέσων γίνηται ὁ συλλογισμός (οὐ γὰρ λαμβάνεται τὸ πρῶτον αἴτιον, ἢ δὲ τοῦ διότι ἐπιστήμη κατὰ τὸ πρῶτον αἴτιον), ἄλλον δὲ εἰ δι' ἀμέσων μὲν, ἀλλὰ μὴ διὰ τοῦ αἰτίου ἀλλὰ τῶν ἀντιστρεφόντων διὰ τοῦ γνωριμώτερου. κωλύει γὰρ οὐδὲν τῶν ἀντικατηγορουμένων γνωριμώτερον εἶναι ἐνίοτε τὸ μὴ αἴτιον, ὥστ' ἐστὶν διὰ τούτου ἡ ἀπόδειξις, οἶον ὅτι ἐγγὺς οἱ πλάνητες^w διὰ^x τοῦ μὴ στίλβειν. Ἐστω ἐφ' ὧ Γ πλάνητες, ἐφ' ὧ Β τὸ μὴ στίλβειν, ἐφ' ὧ Α τὸ ἐγγὺς εἶναι. Ἀληθὲς δὲ τὸ Β κατὰ τοῦ Γ εἰπεῖν· οἱ γὰρ πλάνητες οὐ στίλβουσιν. Ἀλλὰ καὶ τὸ Α κατὰ τοῦ Β· τὸ γὰρ μὴ στίλβον ἐγγὺς ἐστὶ· τοῦτο δ' εἰλήφθω δι' ἐπαγω-

^t ὧ τὸ α C. ^v ἢ—αἴτιον om. C. ^w διὰ—πλάνητες om. A. ^x τὸ C. ^y οὗ γ—οὗ β C.

γῆς ἢ δι' αἰσθήσεως. Ἀνάγκη οὖν τὸ Α τῷ ^z Γ ὑπάρχειν, ὥστ' ἀποδέδεικται ὅτι οἱ πλάνητες ἐγγύς εἰσιν. Οὗτος οὖν ὁ συλλογισμὸς οὐ τοῦ διότι ἀλλὰ τοῦ ὅτι ἐστίν· οὐ γὰρ διὰ τὸ μὴ στίλβειν ἐγγύς εἰσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐγγύς εἶναι οὐ στίλβουσιν. Ἐγχωρεῖ δὲ καὶ διὰ θατέρου θάτερον δειχθῆ-³ ναι, καὶ ἔσται τοῦ διότι ἢ ἀπόδειξις, οἷον ἔστω τὸ Γ πλάνητες, ἐφ' ᾧ Β τὸ ἐγγύς εἶναι, τὸ Α τὸ μὴ στίλβειν· ὑπάρχει δὴ καὶ τὸ Β τῷ Γ, ^a καὶ ^b τὸ Α τῷ Β τὸ μὴ στίλβειν, ὥστε καὶ τῷ Γ τὸ Α. Καὶ ἔστι τοῦ διότι ὁ συλλογισμὸς· εἰλη-⁴ πται γὰρ τὸ πρῶτον αἴτιον. Πάλιν ὡς τὴν σελήνην δεικνύουσιν, ὅτι σφαιροειδής, διὰ τῶν αὐξήσεων· εἰ γὰρ τὸ αὐξανόμενον οὕτω σφαιροειδές, αὐξάνει δ' ἡ σελήνη, φανερόν ὅτι σφαιροειδής. Οὕτω μὲν ^c οὖν τοῦ ὅτι γέγονεν ὁ συλλογι-⁴ σμὸς, ἀνάπαλιν δὲ τεθέντος τοῦ μέσου τοῦ διότι· οὐ γὰρ διὰ τὰς αὐξήσεις σφαιροειδής ἐστίν, ἀλλὰ διὰ τὸ σφαιροειδής εἶναι λαμβάνει τὰς αὐξήσεις τοιαύτας. Σελήνη ἐφ' ᾧ Γ, σφαιροειδής ἐφ' ᾧ Β, αὐξησις ἐφ' ᾧ Α. Ἐφ' ᾧν ^d δὲ τὰ μέσα μὴ ἀντιστρέφει καὶ ἔστι γνωριμώτερον τὸ ἀναίτιον, τὸ ὅτι μὲν δείκνυται, τὸ διότι δ' οὐ. Ἐπι ἐφ' ᾧν τὸ μέσον ἔξω τίθεται. Καὶ γὰρ ἐν τούτοις ^e τοῦ ὅτι καὶ οὐ τοῦ διότι ἢ ἀπόδειξις· οὐ γὰρ λέγεται τὸ αἴτιον. ^f Οἷον διὰ τί οὐκ ἀναπνέει ὁ τοίχος; ὅτι οὐ ζῶν. Εἰ γὰρ τοῦτο τοῦ μὴ ^g ἀναπνέειν ⁵ αἴτιον, ἔδει τὸ ζῶν εἶναι αἴτιον τοῦ ἀναπνεῖν, οἷον εἰ ἢ ἀπόφασις αἰτία τοῦ μὴ ὑπάρχειν, ἢ κατάφασις τοῦ ὑπάρχειν, ὥσπερ εἰ τὸ ἀσύμμετρα εἶναι τὰ ^h θερμὰ καὶ ψυχρὰ τοῦ μὴ ὑγιαίνειν, ⁱ τὸ σύμμετρα εἶναι τοῦ ὑγιαίνειν. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ ἢ κατάφασις τοῦ ὑπάρχειν, ἢ ἀπόφασις τοῦ μὴ ὑπάρχειν. ^k Ἐπὶ δὲ τῶν οὕτως ἀποδοδομένων οὐ συμβαίνει τὸ λεχθέν· οὐ γὰρ ἅπαν ἀναπνεῖ ζῶν. Ὁ δὲ συλλογισμὸς γίνεται τῆς τοιαύτης αἰτίας ἐν τῷ μέσῳ σχήματι. Οἷον ἔστω τὸ Α

^z Γ] β Α. et pr. Β.

Α.Β.С. ^b τὸ α τῷ γ Β.

ὅτι Β. ^f οἷον ὅτι διὰ С.

ⁱ τὰ Α.Β.С. ^k ἐπι] εἰ Β.

^a καὶ τὸ Α τῷ Β τὸ μὴ στίλβειν post 3. Α.

^c οὖν om. Β. ^d δὲ om. pr. С. ^e τὸ

^g ἀναπνεῖν С. ^h ψυχρὰ καὶ θερμὰ С.

6 ζῶον, ἐφ' οὗ τὸ Β ¹ τὸ ἀναπνεῖν, ἐφ' ᾧ Γ τοῖχος. Τῷ μὲν οὖν Β παντὶ ὑπάρχει τὸ Α (πᾶν γὰρ τὸ ἀναπνέον ζῶον), ^m τῷ δὲ Γ οὐθενί, ὥστε ⁿ οὐδὲ τὸ Β τῷ Γ οὐθενί· οὐκ ἄρα ἀναπνεῖ ὁ τοῖχος. Ἐοίκασι δ' αἱ τοιαῦται τῶν αἰτιῶν τοῖς καθ' ὑπερβολὴν εἰρημένοις· τοῦτο δ' ἔστι τὸ πλεον ἀποστήσαντα τὸ μέσον εἰπεῖν, οἷον τὸ τοῦ ^o Ἀναχάρσιος, ὅτι ἐν Σκύθαις οὐκ εἰσὶν ἀληταί, οὐδὲ γὰρ ἄμπελοι.

7 Κατὰ μὲν δὴ τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην καὶ κατὰ τὴν ^p τῶν ^q μέσων θέσιν αὐταὶ διαφοραὶ εἰσι τοῦ ὅτι πρὸς τὸν τοῦ διότι συλλογισμόν· ἄλλον δὲ τρόπον διαφέρει τὸ διότι τοῦ ὅτι τὸ δι' ἄλλης ἐπιστήμης ἐκάτερον θεωρεῖν. τοιαῦτα δ' ἔστιν ὅσα οὕτως ἔχει πρὸς ἀλλήλα ὥστ' εἶναι θάτερον ὑπὸ θάτερον, οἷον τὰ ὀπτικά πρὸς γεωμετρίαν καὶ τὰ μηχανικὰ πρὸς στερεομετρίαν καὶ τὰ ἀρμονικὰ πρὸς ἀριθμητικὴν καὶ ⁸ τὰ φαινόμενα πρὸς ἀστρολογικὴν. Σχεδὸν δὲ συνώνυμοί εἰσιν ^r ἔνια τούτων τῶν ἐπιστημῶν, οἷον ἀστρολογία ἢ τε μαθηματικὴ καὶ ἢ ναυτικὴ, καὶ ἀρμονικὴ ἢ τε μαθηματικὴ καὶ ἢ κατὰ τὴν ἀκοήν. Ἐνταῦθα γὰρ τὸ μὲν ὅτι τῶν αἰσθητικῶν εἰδέναι, τὸ δὲ διότι τῶν μαθηματικῶν· οὗτοι γὰρ ἔχουσι τῶν ^s αἰτιῶν τὰς ἀποδείξεις, καὶ πολλάκις οὐκ ἴσασι τὸ ὅτι, καθάπερ οἱ τὸ καθόλου θεωροῦντες πολλάκις ἔνια τῶν καθ' ἕ- ⁹ καστον οὐκ ἴσασι δι' ἀνεπισκεψίαν. Ἔστι δὲ ταῦτα ὅσα ἕτερόν τι ὄντα τὴν οὐσίαν κέχρηται τοῖς εἶδεσιν. Τὰ γὰρ μαθήματα περὶ εἶδη ἔστιν· οὐ γὰρ καθ' ὑποκειμένου τινός· εἰ γὰρ καὶ καθ' ὑποκειμένου τινός τὰ ^t γεωμετρικά ἐστιν, ἀλλ' ^v οὐχ ἢ γε καθ' ὑποκειμένου. Ἐχει δὲ καὶ πρὸς τὴν ὀπτικὴν, ὡς αὕτη πρὸς τὴν γεωμετρίαν, ἄλλη πρὸς ταύτην, οἷον τὸ περὶ τῆς ἱρίδος· τὸ μὲν γὰρ ὅτι φυσικοῦ εἰδέναι, τὸ δὲ διότι ὀπτικοῦ, ἢ ἀπλῶς ἢ κατὰ τὸ μάθημα. Πολλὰ δὲ καὶ τῶν μὴ ὑπ' ἀλλήλας ἐπιστημῶν ἔχουσιν οὕτως, οἷον ἰατρικὴ πρὸς

¹ τὸ alterum om. C. ^m τῷ δὲ Γ] τὸ δὲ β A. ⁿ οὕτε A.B.
^o ἀναχάρσιδος C. ^p τῶν om. C. ^q μέσων] αὐτῶν A.B. et pr. C.
^r ἔνια B. ^s αἰτιῶν C. ^t γεωμετρητὰ A.B., γεωμετριτὰ pr. C. ^v οὐχ ἢ]
οὐχὶ B.

γεωμετρίαν· ὅτι μὲν γὰρ τὰ ἔλκη τὰ περιφερῆ βραδύτερον ὑγιάζεται, τοῦ ἰατροῦ εἰδέναι, διότι δὲ τοῦ γεωμέτρου.

Τῶν δὲ σχημάτων ἐπιστημονικὸν μάλιστα τὸ πρῶτόν 14 ἔστιν. Αἱ τε γὰρ μαθηματικαὶ τῶν ἐπιστημῶν διὰ τούτου φέρουσι τὰς ἀποδείξεις, οἷον ἀριθμητικὴ καὶ γεωμετρία καὶ ὀπτική, καὶ σχεδὸν ὡς εἰπεῖν ὅσαι τοῦ διότι ποιοῦνται τὴν σκέψιν· ἢ γὰρ ὅλως ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐν τοῖς πλείστοις διὰ τούτου τοῦ σχήματος ὁ τοῦ διότι συλλογισμὸς. Ὡστε καὶ διὰ τούτ' εἶη μάλιστα ἐπιστημονικόν· κυριώτατον γὰρ τοῦ εἰδέναι τὸ διότι θεωρεῖν. Εἴτα τὴν τοῦ τί ἔστιν ἐπιστή- 2 μιν διὰ μόνου τούτου θηρεῦσαι δυνατόν. Ἐν μὲν γὰρ τῷ μέσῳ σχήματι οὐ γίνεται κατηγορικὸς συλλογισμὸς, ἢ δὲ τοῦ τί ἔστιν ἐπιστήμη καταφάσεως· ἐν δὲ τῷ ἐσχάτῳ γίνεται μὲν ἀλλ' οὐ καθόλου, τὸ δὲ τί ἔστι τῶν καθόλου ἔστιν· οὐ γὰρ πῆ ἔστι ζῶον δίπουν ὁ ἄνθρωπος. Ἐπι τοῦτο μὲν ἐκείνων οὐδὲν προσδεῖται, ἐκεῖνα δὲ διὰ τούτου καταπυκνοῦται καὶ αὐξεται, ἕως ἂν εἰς τὰ ἄμεσα ἔλθῃ. Φανερόν οὖν ὅτι κυριώτατον τοῦ ἐπίστασθαι τὸ πρῶτον σχῆμα.

Ὡσπερ δὲ ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Β ἐνεδέχεται ἀτόμως, οὕτω 15 καὶ μὴ ὑπάρχειν ἐγχωρεῖ. Λέγω δὲ τὸ ἀτόμως ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν ὡ τὸ μὴ εἶναι αὐτῶν μέσον· οὕτω γὰρ οὐκέτι ἔσται κατ' ἄλλο τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν. Ὄταν μὲν οὖν ἢ τὸ Α ἢ τὸ Β ἐν ὄλῳ τινὶ ἦ, ἢ καὶ ἄμφω, οὐκ ἐνδέχεται τὸ Α τῷ Β πρώτως μὴ ὑπάρχειν. Ἐστω γὰρ τὸ Α ἐν ὄλῳ 2 τῷ Γ. Οὐκοῦν εἰ τὸ Β μὴ ἔστιν ἐν ὄλῳ τῷ Γ (ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ μὲν Α εἶναι ἐν τινὶ ὄλῳ, τὸ δὲ Β μὴ εἶναι ἐν τούτῳ), συλλογισμὸς ἔσται τοῦ μὴ ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Β· εἰ γὰρ τῷ μὲν Α παντὶ τῷ Γ, τῷ δὲ Β μηδενί, οὐδενὶ τῶν Β τὸ Α. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ Β ἐν ὄλῳ τινὶ ἔστιν, οἷον ἐν τῷ Δ· τὸ μὲν γὰρ Δ παντὶ τῷ Β ὑπάρχει, τὸ δὲ Α οὐδενὶ 3 τῶν Δ, ὥστε τὸ Α οὐδενὶ τῶν Β ὑπάρξει διὰ συλλογισμοῦ. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον δειχθήσεται καὶ εἰ ἄμφω ἐν ὄλῳ τινὶ ἔστιν.

^w τῷ pr. C.

^x τῶν—οὐδενὶ om. A.B.

Ὅτι δ' ἐνδέχεται τὸ Β μὴ εἶναι ἐν ᾧ ὅλω ἐστὶ τὸ Α, ἢ πάλιν τὸ Α ἐν ᾧ τὸ Β, φανερόν ἐκ τῶν ^s συστοιχιῶν, ὅσαι μὴ ³ ἐπαλλάττουσιν ἀλλήλαις. Εἰ γὰρ μηδὲν τῶν ἐν τῇ Α Γ Δ συστοιχία ^t κατὰ μηδενὸς κατηγορεῖται τῶν ἐν τῇ Β Ε Ζ, τὸ δ' Α ἐν ὅλω ἐστὶ τῷ Θ συστοίχῳ ὄντι, φανερόν ὅτι τὸ Β οὐκ ἔσται ἐν τῷ ^v Θ· ἐπαλλάξουσι γὰρ αἱ συστοιχίαι. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ Β ἐν ὅλω τινὶ ἐστίν. Ἐὰν δὲ μηδέτερον ἢ ἐν ὅλω μηδενί, μὴ ὑπάρχῃ δὲ τὸ Α τῷ Β, ἀνάγκη ἀτόμως μὴ ὑπάρχειν. Εἰ γὰρ ἔσται τι μέσον, ἀνάγκη θάτερον αὐτῶν ἐν ὅλω τινὶ εἶναι. Ἡ γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι ἢ ἐν ⁴ τῷ μέσῳ ἔσται ^w ὁ συλλογισμὸς. Εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ πρώτῳ, τὸ Β ἔσται ἐν ὅλω τινὶ (καταφατικὴν γὰρ δεῖ τὴν πρὸς τοῦτο γίνεσθαι πρότασιν), εἰ δ' ἐν τῷ μέσῳ, ὁπότερον ἔτυχεν· πρὸς ἀμφοτέροις γὰρ ληφθέντος τοῦ στερητικοῦ γίνεταί συλλογισμὸς· ἀμφοτέρων δ' ἀποφατικῶν οὐσῶν οὐκ ἔσται.

Φανερόν οὖν ὅτι ἐνδέχεται τε ἄλλῳ μὴ ὑπάρχειν ἀτόμως, καὶ πότε' ἐνδέχεται καὶ πῶς, εἰρήκαμεν.

16 Ἄγνοια δ' ἢ μὴ κατ' ἀπόφασιν ἀλλὰ κατὰ διάθεσιν λεγομένη ἔστι μὲν ἢ διὰ συλλογισμοῦ ^x γινομένη ἀπάτη, αὕτη δ' ἐν μὲν τοῖς πρώτως ὑπάρχουσιν ^y ἢ μὴ ὑπάρχουσι συμβαίνει διχῶς· ἢ γὰρ ὅταν ἀπλῶς ὑπολάβῃ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν, ἢ ὅταν διὰ συλλογισμοῦ λάβῃ τὴν ὑπόληψιν. Τῆς μὲν οὖν ἀπλῆς ὑπολήψεως ἀπλῆ ἢ ἀπάτη, τῆς δὲ διὰ συλλογισμοῦ πλείους. Μὴ ὑπαρχέτω γὰρ τὸ Α μηδενὶ τῶν Β ἀτόμως· οὐκοῦν ἐὰν συλλογίζηται ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Β, μέσον λαβῶν τὸ Γ, ἠπατημένος ἔσται διὰ συλλογισμοῦ. Ἐνδέχεται μὲν οὖν ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις εἶναι ψευδεῖς, ἐνδέχεται δὲ τὴν ἑτέραν μόνον. Εἰ γὰρ μήτε τὸ Α μηδενὶ τῶν Γ ^z ὑπάρχει μήτε τὸ Γ μηδενὶ τῶν Β, εἴληπται δ' ἑκατέρα ἀνάπαλιν, ἄμφω ψευδεῖς ἔσονται. Ἐγχωρεῖ δ' οὕτως ἔχειν τὸ Γ πρὸς

^s συστοίχων Β. ^t κατὰ] καὶ κατὰ Α.Β. ^v Θ] ε θ Α. ^w ὁ om. C.
^x γινομένη Β. ^y ἢ μὴ ὑπάρχουσι om. pr. C. ^z ὑπάρχειν Α, ὑπάρχει Β.

τὸ Α καὶ Β ὥστε μήτε ὑπὸ τὸ Α εἶναι μήτε καθόλου ^k τῷ Β. τὸ μὲν γὰρ Β ἀδύνατον εἶναι ἐν ἄλλῳ τινί· πρώτως γὰρ ἐλέγχετο αὐτῷ τὸ Α μὴ ὑπάρχειν· τὸ δὲ Α οὐκ ἀνάγκη πᾶσι τοῖς οὖσιν εἶναι καθόλου, ὥστ' ἀμφοτέραι ψευδεῖς. Ἄλλὰ ³ καὶ τὴν ἐτέραν ἐνδέχεται ἀληθῆ λαμβάνειν, οὐ ¹ μέντοι ὅποτέραν ἔτυχεν, ἀλλὰ τὴν Α Γ· ἡ γὰρ Γ Β πρότασις ἀεὶ ψευδῆς ἔσται διὰ τὸ ἐν μηδενὶ εἶναι τὸ Β, τὴν δὲ Α Γ ἐγχωρεῖ, οἷον εἰ τὸ Α καὶ ^m τῷ Γ καὶ τῷ Β ὑπάρχει ἀτόμως. Ὅταν ⁿ γὰρ ^o πρώτως κατηγορηῖται ταυτό πλειόνων, οὐδέτερον οὐδετέρῳ ἔσται. ^p Διαφέρει δ' οὐδέν, οὐδ' εἰ μὴ ἀτόμως ὑπάρχει.

Ἡ μὲν οὖν τοῦ ὑπάρχειν ἀπάτη διὰ τούτων τε καὶ οὕτω ⁴ γίνεται μόνως (οὐ γὰρ ἦν ἐν ἄλλῳ σχήματι τοῦ ὑπάρχειν συλλογισμός), ἡ δὲ τοῦ μὴ ὑπάρχειν ἐν ^q τε τῷ πρώτῳ καὶ ἐν τῷ μέσῳ σχήματι. Πρῶτον οὖν εἰπόμεν ποσαχῶς ἐν τῷ πρώτῳ γίνεται, καὶ πῶς ἐχουσῶν τῶν προτάσεων. Ἐνδέχεται μὲν οὖν ἀμφοτέρων ψευδῶν οὐσῶν, οἷον εἰ τὸ Α καὶ τῷ Γ καὶ τῷ Β ὑπάρχει ἀτόμως· ἐὰν γὰρ ληφθῆ τὸ μὲν Α τῷ Γ μηδενί, τὸ δὲ Γ παντὶ τῷ Β, ψευδεῖς αἱ προτάσεις. Ἐνδέχεται δὲ καὶ τῆς ἐτέρας ψευδοῦς οὔσης, καὶ ταύτης ὅπο- ⁵ τέρας ἔτυχεν. Ἐγχωρεῖ γὰρ τὴν μὲν Α Γ ἀληθῆ εἶναι, τὴν δὲ Γ Β ψευδῆ, τὴν μὲν Α Γ ἀληθῆ ὅτι οὐ πᾶσι τοῖς οὖσιν ὑπάρχει τὸ Α, τὴν δὲ ^r Γ Β ψευδῆ ὅτι ἀδύνατον ὑπάρχει τῷ Β τὸ Γ, ᾧ μηδενὶ ὑπάρχει τὸ Α· οὐ γὰρ ἔτι ἀληθῆς ^s ἔσται ἡ Α Γ πρότασις· ἅμα δέ, εἰ καὶ εἰσὶν ἀμφοτέραι ἀληθεῖς, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται ἀληθές. Ἄλλὰ καὶ τὴν Γ Β ἐν- ⁶ δέχεται ἀληθῆ εἶναι τῆς ἐτέρας οὔσης ψευδοῦς, οἷον εἰ τὸ Β καὶ ἐν τῷ Γ καὶ ἐν τῷ Α ἐστίν· ἀνάγκη γὰρ θάτερον ὑπὸ θάτερον εἶναι, ὥστ' ἂν λάβῃ τὸ Α μηδενὶ τῶν Γ ὑπάρχειν, ψευδῆς ἔσται ἡ πρότασις. Φανερόν οὖν ὅτι καὶ τῆς ἐτέρας ψευδοῦς οὔσης καὶ ἀμφοῖν ἔσται ψευδῆς ὁ συλλογισμός.

^k τῷ] τοῦ corr. C. ¹ μέντοι] μέντοι γε C. ^m τῷ] τὸ B. ⁿ γὰρ corr. C. ^o πρώτων A.B. ^p διαφέρει—ὑπάρχει om. B. et pr. A.C. ^q τε om. C. ^r β γ B. ^s ἔστι C.

- 7 Ἐν δὲ τῷ μέσῳ σχήματι ὅλας μὲν εἶναι τὰς προτάσεις ἀμφοτέρας ψευδεῖς οὐκ ἐνδέχεται· ὅταν γὰρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ὑπάρχῃ, οὐδὲν ἔσται λαβεῖν ὃ τῷ μὲν ἐτέρῳ παντὶ θατέρῳ δ' οὐδενὶ ὑπάρξει· δεῖ δ' οὕτω λαμβάνειν τὰς προτάσεις ὥστε τῷ μὲν ὑπάρχειν τῷ δὲ μὴ ὑπάρχειν, εἴπερ ἔσται συλλογισμός. Εἰ οὖν οὕτω λαμβανόμεναι ψευδεῖς, δῆλον ὡς ἐναντιῶς ἀνάπαλιν ἔξουσι· τοῦτο δ' ἀδύνατον. Ἐπί τι δ' ἑκάτεραν οὐδὲν κωλύει ψευδῆ εἶναι, οἷον εἰ τὸ Γ καὶ τῷ Α καὶ τῷ Β τινὶ ὑπάρχοι· ἂν γὰρ τῷ μὲν Α παντὶ ληφθῆ ὑπάρχον, τῷ δὲ Β μηδενί, ψευδεῖς μὲν ἀμφότεραι αἱ προτάσεις, οὐ μέντοι ὅλαι ἀλλ' ἐπί τι. Καὶ ἀνάπαλιν ὅδε τεθέντος τοῦ στερητικοῦ ὡσαύτως. Τὴν δ' ἐτέραν εἶναι ψευδῆ καὶ ὅποτερανοῦν ἐνδέχεται. Ὁ γὰρ ὑπάρχει τῷ Α παντί, καὶ τῷ Β ὡς ὑπάρξει· ἐὰν οὖν ληφθῆ τῷ μὲν Α ὅλω ὑπάρχειν τὸ Γ, τῷ δὲ Β ὅλω μὴ ὑπάρχειν, ἢ μὲν Γ Α ἀληθῆς ἔσται, ἢ δὲ Γ Β ψευδῆς. Πάλιν ὃ τῷ Β μηδενὶ ὑπάρχει, οὐδὲ τῷ Α παντὶ ὑπάρξει· εἰ γὰρ τῷ Α, καὶ τῷ Β· ἀλλ' οὐχ ὑπῆρχεν. ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Γ τῷ μὲν Α ὅλω ὑπάρχειν, τῷ δὲ Β μηδενί, ἢ μὲν Γ Β πρότασις ἀληθῆς, ἢ δ' ἐτέρα ψευδῆς. Ὁμοίως δὲ καὶ μετατεθέντος τοῦ στερητικοῦ. Ὁ γὰρ μηδενὶ ὑπάρχει τῷ Α, οὐδὲ τῷ Β οὐδενὶ ὑπάρξει· ἐὰν οὖν ληφθῆ τὸ Γ τῷ μὲν Α ὅλω μὴ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Β ὅλω ὑπάρχειν, ἢ μὲν Α Γ πρότασις ἀληθῆς ἔσται, ἢ ἐτέρα δὲ ψευδῆς. Καὶ πάλιν, ὃ παντὶ τῷ Β ὑπάρχει, μηδενὶ λαβεῖν τῷ Α ὑπάρχον ψεῦδος. Ἀνάγκη γάρ, εἰ τῷ Β παντί, καὶ τῷ Α τινὶ ὑπάρχειν· ἐὰν οὖν ληφθῆ τῷ μὲν Β παντὶ ὑπάρχειν τὸ Γ, τῷ δὲ Α μηδενί, ἢ μὲν Γ Β ἀληθῆς ἔσται, ἢ δὲ Γ Α ψευδῆς. Φανερόν οὖν ὅτι καὶ ἀμφοτέρων οὐσῶν ψευδῶν καὶ τῆς ἐτέρας μόνον ἔσται συλλογισμὸς ἀπατητικὸς ἐν τοῖς ἀτόμοις.
- 17 Ἐν δὲ τοῖς μὴ ὡς ἀτόμως ὑπάρχουσιν ἢ μὴ ὑπάρχουσιν, ὅταν μὲν διὰ τοῦ οικείου μέσου γίνηται τοῦ ψεύδους ὁ συλλογισμὸς, οὐχ οἷόν τε ἀμφοτέρας ψευδεῖς εἶναι τὰς προτά-

^t ἑκάτερον Α.Β. ^v δὲ om. C. ^w ὑπάρχει Β.С. ^x β γ Β.
^y ἀτόμοις Β. ^z ἢ μὴ ὑπάρχουσιν om. Α.Β.

σεις, ἀλλὰ μόνον τὴν πρὸς τῷ μείζονι ἄκρῳ. Λέγω δ' οἰ-
 κείον μέσον δι' οὗ γίνεται τῆς ἀντιφάσεως ὁ συλλογισμός.
 ὑπαρχέτω γὰρ τὸ Α τῷ Β διὰ μέσου τοῦ Γ. Ἐπεὶ οὖν
 ἀνάγκη τὴν ^a Γ Β καταφατικὴν λαμβάνεσθαι συλλογισμοῦ
 γινομένου, δῆλον ὅτι αἰεὶ αὕτη ^b ἔσται ἀληθής· οὐ γὰρ ἀντι-
 στρέφεται. Ἡ δὲ Α Γ ψευδής· ταύτης γὰρ ἀντιστρεφο-²
 μένης ἐναντίος γίνεται ὁ συλλογισμός. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ ἐξ
 ἄλλης συστοιχίας ληφθεῖη τὸ μέσον, οἷον τὸ Δ εἰ καὶ ἐν τῷ
 Α ὅλῳ ἐστὶ καὶ κατὰ τοῦ Β κατηγορεῖται παντός· ἀνάγκη
 γὰρ τὴν μὲν Δ Β πρότασιν μένειν, τὴν δ' ἑτέραν ἀντιστρέ-
 φεσθαι, ὥσθ' ἢ μὲν αἰεὶ ἀληθής, ἢ δ' αἰεὶ ψευδής. Καὶ σχεδὸν
 ἢ γε τοιαύτη ἀπάτη ἢ αὐτὴ ἐστὶ τῇ διὰ τοῦ οἰκείου μέσου.
 Ἐὰν δὲ μὴ διὰ τοῦ οἰκείου μέσου γίνηται ὁ συλλογισμός,³
 ὅταν μὲν ὑπὸ τὸ Α ἢ τὸ μέσον, τῷ δὲ Β μηδενὶ ὑπάρχει,
 ἀνάγκη ψευδεῖς εἶναι ἀμφοτέρας. Ληπτέαι γὰρ ἐναντίως ἢ
 ὡς ἔχουσιν αἱ προτάσεις, εἰ ^c μέλλει συλλογισμὸς ἔσεσθαι
 οὕτω δὲ λαμβανομένων ^d ἀμφοτέραι γίνονται ψευδεῖς. Οἷον
 εἰ τὸ μὲν Α ὅλῳ τῷ Δ ὑπάρχει, τὸ δὲ Δ μηδενὶ τῶν Β·
 ἀντιστραφέντων γὰρ τούτων συλλογισμὸς ^e τ' ἔσται καὶ αἱ
 προτάσεις ἀμφοτέραι ψευδεῖς. Ὅταν δὲ μὴ ἢ ὑπὸ τὸ Α τὸ ⁴
 μέσον, οἷον τὸ Δ, ἢ μὲν Α Δ ἀληθής ^f ἔσται, ἢ δὲ ^g Δ Β
 ψευδής. ^h Ἡ μὲν γὰρ Α Δ ἀληθής, ὅτι οὐκ ἦν ἐν τῷ Α τὸ
 Δ, ἢ δὲ ⁱ Δ Β ψευδής, ὅτι, εἰ ἦν ἀληθής, ^k καὶ τὸ συμπέ-
 ρασμα ἦν ἀληθές· ἀλλ' ἦν ψεύδος.

Διὰ δὲ τοῦ μέσου σχήματος γινομένης τῆς ἀπάτης, ἀμ-⁵
 φοτέρας μὲν οὐκ ἐνδέχεται ψευδεῖς εἶναι τὰς προτάσεις ὅλας
 (ὅταν γὰρ ἢ τὸ Β ὑπὸ τὸ Α, οὐδὲν ἐνδέχεται τῷ ¹ μὲν παντὶ
 τῷ δὲ μηδενὶ ὑπάρχειν, καθάπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον), τὴν
^m ἑτέραν δ' ἐγχωρεῖ, καὶ ὁποτέραν ἔτυχεν. Εἰ γὰρ τὸ Γ ⁶
 καὶ τῷ Α καὶ τῷ Β ὑπάρχει, εἰ μὴ ληφθῆ τῷ μὲν Α ὑπάρχειν
 τῷ δὲ Β μὴ ὑπάρχειν, ἢ μὲν Α Γ ἀληθής ἔσται, ἢ δ' ἑτέρα

^a β γ Β.С. ^b ἐστὶν С. ^c μέλλη С. ^d ἀμφοτέρων В. ^e τ' om. С.
^f ἔσται om. С. ^g β δ С. ^h ἢ μὲν—ψευδής om. С. ⁱ β δ Α.В.
^k καὶ Α.В. ¹ μὲν α παντὶ С. ^m δ' ἑτέραν В.

ψευδής. Πάλιν δ' εἰ τῷ μὲν Β ληφθείη τὸ Γ ὑπάρχον, τῷ δὲ Α μηδενί, ἢ μὲν ^η Γ Β ἀληθὴς ἔσται, ἢ δ' ἑτέρα ψευδής.

7 Ἐὰν μὲν οὖν στερητικὸς ἢ τῆς ἀπάτης ὁ συλλογισμὸς, εἴρηται πότε καὶ διὰ τίνων ἔσται ἡ ἀπάτη· εἰ δὲ καταφατικὸς, ὅταν μὲν διὰ τοῦ οικείου μέσου, ἀδύνατον ἀμφοτέρας εἶναι ψευδεῖς· ἀνάγκη γὰρ τὴν ^ο Γ Β μένειν, εἴπερ ἔσται συλλογισμὸς, καθάπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον. Ὡστε ἡ Γ Α
8 ἀεὶ ἔσται ψευδής· αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ ἀντιστρεφόμενη. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ ἐξ ἄλλης συστοιχίας λαμβάνοιτο τὸ μέσον, ὡσπερ ἐλέχθη καὶ ἐπὶ τῆς στερητικῆς ἀπάτης· ἀνάγκη γὰρ τὴν μὲν Δ Β μένειν, τὴν δ' Α Δ ἀντιστρέφεσθαι, καὶ ἡ ἀπάτη ἢ αὕτη τῇ πρότερον. Ὄταν δὲ μὴ διὰ τοῦ οικείου, εἰ μὲν ἢ τὸ Δ ὑπὸ τὸ Α, αὕτη μὲν ἔσται ἀληθής, ἢ ^ρ ἑτέρα δὲ ψευδής· ἐγχωρεῖ γὰρ τὸ Α πλείοσιν ὑπάρχειν, ἃ οὐκ
9 ἔστιν ὑπ' ἄλληλα. Ἐὰν δὲ μὴ ἢ τὸ Δ ὑπὸ τὸ Α, αὕτη μὲν ἀεὶ δῆλον ὅτι ἔσται ψευδής (καταφατικὴ γὰρ λαμβάνεται), τὴν δὲ Β Δ ἐνδέχεται καὶ ἀληθῆ εἶναι καὶ ψευδῆ· οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ μὲν Α τῷ Δ μηδενὶ ὑπάρχειν, τὸ δὲ Δ τῷ Β παντί, οἷον ζῶον ἐπιστήμη, ἐπιστήμη δὲ μουσικῆ. οὐδ' αὖ μήτε τὸ Α μηδενὶ τῶν Δ μήτε τὸ Δ μηδενὶ τῷ Β. Φανερόν οὖν ὅτι μὴ ὄντος τοῦ μέσου ὑπὸ τὸ Α καὶ ἀμφοτέρας ἐγχωρεῖ ψευδεῖς εἶναι καὶ ὁποτέραν ἔτυχεν.

10 Ποσαχῶς μὲν οὖν καὶ διὰ τίνων ἐγχωρεῖ γίνεσθαι τὰς κατὰ συλλογισμὸν ἀπάτας ἐν ^ι τε τοῖς ἀμέσοις καὶ ἐν τοῖς δι' ἀποδείξεως, φανερόν.

18 Ἐπιφανερὸν δὲ καὶ ὅτι, εἴ τις αἴσθησις ἐκλέλοιπεν, ἀνάγκη καὶ ἐπιστήμην τινὰ ἐκλελοιπέναι, ἣν ἀδύνατον λαβεῖν, εἴπερ μανθάνομεν ἢ ἐπαγωγῇ ἢ ἀποδείξει. Ἔστι δ' ἡ μὲν ἀπόδειξις ἐκ τῶν καθόλου, ἢ δ' ἐπαγωγὴ ἐκ τῶν κατὰ μέρος· ἀδύνατον δὲ τὰ καθόλου θεωρῆσαι μὴ δι' ἐπαγωγῆς, ἐπεὶ καὶ τὰ ἐξ ἀφαιρέσεως λεγόμενα ἔσται δι' ἐπαγωγῆς γνώριμα ποιεῖν, ὅτι ὑπάρχει ἐκάστῳ γένει ἕνια, καὶ εἰ μὴ χωριστά ^ς ἔστιν, ἢ

^η β γ Β. ^ο β γ Β. ^ρ δὲ ἑτέρα C. ^ι τε om. C. ^ρ φανερόν] δῆλον C. ^ς εἰσι C.

τοιονδὶ ἕκαστον. Ἐπαχθῆναι δὲ μὴ ἔχοντας αἰσθησιν ἀδύ-
 νατον. ἵ Τῶν γὰρ καθ' ἕκαστον ἢ αἰσθησις· οὐ γὰρ ἐνδέ-
 χεται λαβεῖν αὐτῶν τὴν ἐπιστήμην· οὔτε γὰρ ἐκ τῶν καθόλου
 ἄνευ ἐπαγωγῆς, οὔτε δι' ἐπαγωγῆς ἄνευ τῆς αἰσθήσεως.

Ἔστι δὲ πᾶς συλλογισμὸς διὰ τριῶν ὄρων, καὶ ὁ μὲν δει- 14
 κνύει δυνάμενος ὅτι ὑπάρχει τὸ Α τῷ Γ διὰ τὸ ὑπάρχειν
 τῷ Β καὶ τοῦτο τῷ Γ, ὁ δὲ στερητικός, τὴν μὲν ἐτέραν πρό-
 τασιν ἔχων ὅτι ὑπάρχει τι ἄλλο ἄλλῳ, τὴν δ' ἐτέραν ὅτι οὐχ
 ὑπάρχει. Φανερόν οὖν ὅτι αἱ μὲν ἀρχαὶ καὶ αἱ λεγόμεναι
 ὑποθέσεις αὐταὶ εἰσι· λαβόντα γὰρ ταῦτα οὕτως ἀνάγκη
 δεικνύειν, οἷον ὅτι τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει διὰ τοῦ Β, πάλιν δ'
 ὅτι τὸ Α τῷ Β δι' ἄλλου μέσου, καὶ ὅτι τὸ Β τῷ Γ ὡσαύ-
 τως. Κατὰ μὲν οὖν δόξαν συλλογιζομένοις καὶ μόνον δια- 2
 λεκτικῶς δῆλον ὅτι τοῦτο μόνον σκεπτέον, εἰ ἐξ ὧν ἐνδέχεται
 ἐνδοξοτάτων γίνεται ὁ συλλογισμὸς, ὥστ' εἰ καὶ ὕ μὴ ἔστι
 τι τῆ ἀληθείᾳ τῶν Α Β μέσον, δοκεῖ ὠ δὲ εἶναι, ὁ διὰ τούτου
 συλλογιζόμενος συλλελόγισται διαλεκτικῶς· πρὸς δ' ἀλή-
 θειαν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων δεῖ σκοπεῖν. Ἐχει δ' οὕτως. 3
 Ἐπειδὴ ἔστιν ὃ αὐτὸ μὲν κατ' ἄλλου κατηγορεῖται μὴ κατὰ
 συμβεβηκός, — λέγω δὲ τὸ κατὰ συμβεβηκός, οἷον τὸ λευκόν
 ποτ' ἐκεῖνό φαμεν εἶναι ἄνθρωπον, οὐχ ὁμοίως λέγοντες καὶ
 τὸν ἄνθρωπον λευκόν· ὁ μὲν γὰρ οὐχ ἕτερόν τι ὧν λευκόν
 ἔστι, τὸ δὲ λευκόν, ὅτι συμβέβηκε τῷ ἀνθρώπῳ εἶναι λευκῷ.
 Ἔστιν οὖν ἕνια τοιαῦτα ὥστε καθ' αὐτὰ κατηγορεῖσθαι.
 Ἔστω δὴ τὸ Γ τοιοῦτον, ὁ αὐτὸ μὲν μηκέτι ὑπάρχει ἄλλῳ, 4
 τούτῳ δὲ ὕ τὸ Β πρώτῳ, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλο μεταξύ. Καὶ
 πάλιν ὠ τὸ Ε τῷ Ζ ὡσαύτως, καὶ τοῦτο τῷ Β. Ἄρ' οὖν
 τοῦτο ἀνάγκη στήναι, ἢ ἐνδέχεται εἰς ἄπειρον ἰέναι; καὶ πάλιν
 εἰ τοῦ μὲν Α μηδὲν κατηγορεῖται καθ' αὐτό, τὸ δὲ Α τῷ
 Θ ὑπάρχει πρώτῳ, μεταξύ δὲ μηδενὶ προτέρῳ, καὶ τὸ Θ τῷ
 Η, καὶ τοῦτο τῷ Β, ἄρα καὶ τοῦτο ἴστασθαι ἀνάγκη, ἢ καὶ
 τοῦτ' ἐνδέχεται εἰς ἄπειρον ἰέναι; διαφέρει δὲ τοῦτο τοῦ 5

ἵ τῶν om. B, post γὰρ ponit A. ὕ μὴ om. C. ὠ δὲ μὴ εἶναι
 corr. C. ὁ αὐτὸ C. ὕ τὸ] τῷ B. ὠ τῷ ε τὸ ζ C.

^aπρότερον τοσοῦτον, ὅτι τὸ μὲν ἐστίν, ^bἄρα ἐνδέχεται ^cἀρξά-
μένω ^dἀπὸ τοιούτου ὃ μηδενὶ ὑπάρχει ἐτέρω ἄλλ' ἄλλο ἐκεί-
νω, ἐπὶ τὸ ἄνω εἰς ἄπειρον ἰέναι, θάτερον δὲ ἀρξάμενον ἀπὸ
τοιούτου ὃ αὐτὸ μὲν ἄλλου, ἐκείνου δὲ ^eμηδὲν κατηγορεῖται,
ἐπὶ τὸ κάτω σκοπεῖν εἰ ἐνδέχεται εἰς ἄπειρον ἰέναι. Ἔτι τὰ
μεταξὺ ἂρ' ἐνδέχεται ἄπειρα εἶναι ὠρισμένων τῶν ἄκρων;
λέγω δ' οἷον εἰ τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει, μέσον δ' αὐτῶν τὸ Β,
τοῦ δὲ Β καὶ τοῦ Α ἕτερα, τούτων δ' ἄλλα, ἄρα καὶ ταῦτα
εἰς ἄπειρον ἐνδέχεται ἰέναι, ἢ ἀδύνατον; ἔστι δὲ τοῦτο σκο-
πεῖν ταῦτ' καὶ εἰ ^fαἰ ἀποδείξεις εἰς ἄπειρον ἔρχονται, καὶ εἰ
ἔστιν ἀπόδειξις ἅπαντος, ἢ πρὸς ἄλληλα περαίνεται.

6 Ὅμοίως δὲ λέγω καὶ ἐπὶ τῶν στερητικῶν συλλογισμῶν
καὶ προτάσεων, οἷον εἰ τὸ Α μὴ ὑπάρχει τῷ Β μηδενί, ἦτοι
πρώτῳ, ἢ ἔσται τι μεταξὺ ὧ' προτέρῳ οὐχ ὑπάρχει, οἷον εἰ
τὸ Η, ὃ τῷ Β ὑπάρχει παντί, καὶ πάλιν τούτου ἔτι ἄλλῳ
προτέρῳ, οἷον εἰ τὸ Θ, ^gὃ τῷ Η παντὶ ὑπάρχει. Καὶ γὰρ
ἐπὶ τούτων ἢ ἄπειρα ^hοἷς ὑπάρχει προτέροις, ἢ ἴσταται.

7 Ἐπὶ δὲ τῶν ἀντιστρεφόντων οὐχ ὁμοίως ἔχει. Οὐ γὰρ
ⁱἔστιν ἐν τοῖς ^kκατηγορουμένοις οὐδ' πρώτου κατηγορεῖται ἢ
τελευταίου. ^lπάντα γὰρ πρὸς πάντα ταύτη γε ὁμοίως ἔχει,
εἴτ' ἐστὶν ἄπειρα τὰ κατ' αὐτοῦ κατηγορούμενα, ^mεἴτ' ἀμ-
φότερά ἐστι τὰ ἀπορηθέντα ἄπειρα· πλὴν εἰ μὴ ὁμοίως ἐν-
δέχεται ἀντιστρέφειν, ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς συμβεβηκός, τὸ δ' ὡς
κατηγορίαν.

20 Ὅτι μὲν οὖν τὰ μεταξὺ οὐκ ἐνδέχεται ἄπειρα εἶναι, εἰ ἐπὶ
τὸ κάτω ⁿκαὶ τὸ ἄνω ἴστανται αἱ κατηγορίαι, δῆλον. Λέγω
δ' ἄνω μὲν τὴν ἐπὶ τὸ καθόλου μᾶλλον, κάτω δὲ τὴν ἐπὶ τὸ
κατὰ μέρος. Εἰ γὰρ τοῦ Α κατηγορουμένου κατὰ τοῦ Ζ
ἄπειρα τὰ μεταξὺ, ἐφ' ὧν Β, δῆλον ὅτι ἐνδέχοιτ' ἂν ὥστε
καὶ ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ ^oτὸ κάτω ἕτερον ἐτέρου κατηγορεῖσθαι

^a προτέρου C.D. ^b ἄρα ἐνδέχεται om. C. ^c ἀρξάμενον C. ^d ἀπὸ
τοῦ τοιούτου D. ^e μηδὲν D. ^f αἰ om. B. ^g θ ἢ ὁ A. ^h οἷς
οὐχ ὑπάρχει D. ⁱ ἔστιν om. A. ^k ἀντικατηγορουμένοις D. ^l πάντα
γὰρ] ταῦτα γὰρ B. ^m εἴτ'] ἐπ' D. ⁿ καὶ ἐπὶ τὸ D. ^o τὰ D.

εἰς ἄπειρον (πρὶν γὰρ ἐπὶ τὸ Z ἐλθεῖν, ἄπειρα τὰ μεταξύ)
 P καὶ ἀπὸ τοῦ Z ἐπὶ τὸ ἄνω ἄπειρα, πρὶν ἐπὶ ^q τὸ A ἐλθεῖν.
 Ὡστ' εἰ ταῦτα ἀδύνατα, καὶ τοῦ A καὶ Z ἀδύνατον ἄπειρα ^z
 εἶναι μεταξύ. Οὐδὲ γὰρ εἴ τις λέγοι ὅτι τὰ μὲν ἐστὶ τῶν
 A B ἐχόμενα ἀλλήλων ὥστε μὴ εἶναι μεταξύ, τὰ δ' οὐκ ἐστὶ
 λαβεῖν, οὐδὲν διαφέρει. Ὁ γὰρ ἂν λάβω τῶν B, ἐστὶ πρὸς
 τὸ A ἢ πρὸς τὸ Z ἢ ἄπειρα τὰ μεταξύ ἢ οὐ. Ἄφ' οὗ δὴ
 πρῶτον ἄπειρα, εἴτ' εὐθύς εἴτε μὴ ^r εὐθύς, οὐδὲν διαφέρει· τὰ
 γὰρ μετὰ ταῦτα ἄπειρά ἐστίν.

Φανερόν δὲ καὶ ἐπὶ τῆς στερητικῆς ἀποδείξεως ὅτι στή-21
 σεται, εἴπερ ἐπὶ τῆς κατηγορικῆς ἴσταται ἐπ' ἀμφοτέρα.
 Ἐστω γὰρ μὴ ἐνδεχόμενον μήτε ἐπὶ τὸ ἄνω ἀπὸ τοῦ ὑστά-
 του εἰς ἄπειρον ἰέναι (λέγω δ' ὑστατον ὃ αὐτὸ μὲν ἄλλω μη-
 δενὶ ὑπάρχει, ἐκείνῳ δὲ ἄλλο, οἷον τὸ Z) μήτε ^s ἀπὸ τοῦ
 πρώτου ἐπὶ τὸ ὑστατον (λέγω δὲ πρῶτον ὃ αὐτὸ μὲν κατ'
 ἄλλου, κατ' ἐκείνου δὲ μηδὲν ἄλλο). Εἰ δὴ ταῦτ' ἐστί, καὶ
 ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως στήσεται. Τριχῶς γὰρ δείκνυται μὴ
 ὑπάρχον. Ἡ γὰρ ^φ μὲν τὸ ^t Γ, τὸ B ὑπάρχει παντί, ^φ δὲ
 τὸ B, ^v οὐδενὶ τὸ A. Τοῦ μὲν τοίνυν B Γ, καὶ αἰεὶ τοῦ ἑτέρου ^z
 διαστήματος, ἀνάγκη βαδίζειν εἰς ἄμεσα· κατηγορικὸν γὰρ
 τοῦτο τὸ διάστημα. Τὸ δ' ἕτερον δῆλον ὅτι εἰ ἄλλω οὐχ
 ὑπάρχει ^w προτέρῳ, οἷον τῷ Δ, τοῦτο δεήσει τῷ B παντὶ
 ὑπάρχειν. Καὶ εἰ πάλιν ἄλλω τοῦ Δ ^x προτέρῳ οὐχ ὑπάρχει,
 ἢ ἐκείνο δεήσει τῷ Δ παντὶ ὑπάρχειν. Ὡστ' ἐπεὶ ἢ ἐπὶ τὸ
 κάτω ἴσταται ὁδός, καὶ ἢ ἐπὶ τὸ ^a ἄνω στήσεται, καὶ ἐστὶ
 τι ^b πρῶτον, ^φ οὐχ ὑπάρχει. Πάλιν εἰ τὸ μὲν ^c B παντὶ τῷ ^z
^d A, τῷ δὲ Γ ^e μηδενί, τὸ A ^f τῷ Γ οὐδενὶ ὑπάρχει. Πάλιν
 τοῦτο εἰ δεῖ δεῖξαι, δῆλον ὅτι ἢ διὰ τοῦ ἄνω τρόπου δειχθή-
 σεται ἢ διὰ τούτου ^g ἢ τοῦ τρίτου. Ὁ μὲν οὖν πρῶτος εἴ-

P τὸ an τὰ habeat B. non liquet. q καὶ τοῦ ζ D. r οὐθέν D.
 s ὑπὸ A.B. t γ τῷ β B. v οὐθενὶ D. w πρότερον B. x προτέρω
 τοῦ δ D. y ἐκείνῳ A.B. z ἄνω A.B. a ἄνω] δ A.B., α D.
 b πρώτῳ A.B. c B] $\frac{\alpha}{\beta}$ D. d A] $\frac{\beta}{\alpha}$ D. e μηθενὶ D. f τῶν A.B.
 g ἢ διὰ τοῦ D.

ρηται, ὁ δὲ δεύτερος δειχθήσεται. Οὕτω δ' ἂν ^h δεικνύοι, οἷον ὅτι τὸ Δ τῷ μὲν ⁱ Β παντὶ ὑπάρχει, τῷ δὲ Γ οὐδενί, εἰ ἀνάγκη ὑπάρχειν τι τῷ Β. Καὶ πάλιν εἰ τοῦτο τῷ Γ μὴ ὑπάρξει, ^{4k} ἄλλο τῷ Δ ὑπάρχει, ὃ τῷ Γ ^l οὐχ ὑπάρχει. Οὐκοῦν ἐπεὶ τὸ ὑπάρχειν αἰεὶ τῷ ἀνωτέρω ἴσταται, στήσεται καὶ τὸ μὴ ὑπάρχειν. Ὁ δὲ τρίτος τρόπος ἦν· εἰ τὸ μὲν Α τῷ Β παντὶ ὑπάρχει, τὸ δὲ Γ μὴ ὑπάρχει, οὐ παντὶ ὑπάρχει τὸ Γ ᾧ τὸ Α. Πάλιν δὲ τοῦτο ἢ διὰ τῶν ἄνω εἰρημένων ἢ ὁμοίως δειχθήσεται. Ἐκείνως μὲν δὴ ἴσταται, εἰ δ' οὕτω, πάλιν λήψεται τὸ Β τῷ Ε ὑπάρχειν, ᾧ τὸ Γ μὴ παντὶ ὑπάρχει. Καὶ τοῦτο πάλιν ὁμοίως. Ἐπεὶ δ' ὑπόκειται ἴστασθαι καὶ ἐπὶ τὸ κάτω, δῆλον ὅτι στήσεται καὶ τὸ Γ οὐχ ὑπάρχον.

5 Φανερόν δ' ὅτι ^m καὶ εἰ μὴ μιᾷ ὁδῷ ⁿ δεικνύηται ἀλλὰ πάσαις, ὅτε μὲν ἐκ τοῦ πρώτου σχήματος, ὅτε δὲ ἐκ τοῦ δευτέρου ἢ τρίτου, ὅτι καὶ οὕτω στήσεται· πεπερασμένοι γάρ εἰσιν αἱ ὁδοί, τὰ δὲ πεπερασμένα πεπερασμένάκισ ἀνάγκη πεπεράνθαι ^o πάντα.

Ἐπι μὲν οὖν ἐπὶ τῆς στέρησεως, εἴπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν, ἴσταται, δῆλον. Ἐπι δ' ἐπ' ἐκείνων, λογικῶς μὲν θεωροῦσιν ὧδε φανερόν.

22 Ἐπι μὲν οὖν Ρ τῶν ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορουμένων δῆλον· εἰ γὰρ ἔστιν ὀρίσασθαι ἢ εἰ γνωστόν τὸ τί ἦν εἶναι, τὰ δ' ἄπειρα μὴ ἔστι διελθεῖν, ἀνάγκη πεπεράνθαι τὰ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενα. Καθόλου δὲ ὧδε λέγομεν. Ἐστι γὰρ εἰπεῖν ἀληθῶς τὸ λευκὸν βαδίζειν καὶ τὸ μέγα ἐκείνο ξύλον εἶναι, καὶ πάλιν τὸ ξύλον μέγα εἶναι καὶ τὸν ἄνθρωπον βαδίζειν. Ἐτερον δὴ ἔστι τὸ οὕτως εἰπεῖν καὶ τὸ ἐκείνως. Ὄταν μὲν γὰρ τὸ λευκὸν εἶναι φῶ ξύλον, τότε λέγω ὅτι ᾧ συμβέβηκε λευκῷ εἶναι ξύλον ἐστίν, ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ ὑποκείμενον τῷ ξύλῳ τὸ λευκὸν ἐστι· καὶ γὰρ οὔτε λευκὸν ὄν οὔθ' ὅπερ λευκὸν τι ἐγένετο ξύλον, ὥστ' οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκός. Ὄταν δὲ τὸ ξύλον λευκὸν εἶναι φῶ, οὐχ ὅτι ἕτερόν

^h δεικνύη A.B.D. ⁱ B] $\frac{\alpha}{\beta}$ D. ^k ἀλλ' ὁ Α. ^l οὐχ ὑπάρξει D.
^m καὶ εἰ μὴ] κἂν D. ⁿ δεικνύηται D. ^o ἅπαντα D. Ρ τῶν om. D.

τί ἐστι λευκόν, ἐκείνω δὲ συμβέβηκε ξύλω εἶναι, οἶον ὅταν
 ἠ τὸν μουσικὸν ἠ λευκὸν εἶναι φῶ· τότε γὰρ ὅτι ὁ ἄνθρωπος
 λευκός ἐστιν, ὦ συμβέβηκεν εἶναι μουσικῶ, λέγω· ἀλλὰ τὸ
 ξύλον ἠ ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον, ὅπερ καὶ ἐγένετο, οὐχ ἕτερόν τι
 ὄν ἢ ὅπερ ξύλον ἢ ξύλον τί. Εἰ δὴ δεῖ ἠ νομοθετῆσαι, ἔστω ἠ
 τὸ οὕτω λέγειν κατηγορεῖν, τὸ δ' ἐκείνως ἦτοι μηδαμῶς κατη-
 γορεῖν, ἢ κατηγορεῖν μὲν μὴ ἀπλῶς, κατὰ συμβεβηκός δὲ
 κατηγορεῖν. ἠ ἔστι δ' ὡς μὲν τὸ λευκὸν τὸ κατηγορούμενον,
 ὡς δὲ τὸ ξύλον τὸ οὐ κατηγορεῖται. ἠ ὑποκείσθω δὴ τὸ κα-
 τηγορούμενον κατηγορεῖσθαι ἀεί, οὐ κατηγορεῖται, ἀπλῶς,
 ἀλλὰ μὴ κατὰ συμβεβηκός· οὕτω γὰρ αἱ ἀποδείξεις ἀποδει-
 κνύουσιν. ἠ Ὡστε ἠ ἢ ἐν τῷ τί ἐστιν ἢ ὅτι ποιὸν ἢ ποσὸν ἢ
 πρὸς τι ἢ ποιῶν ἢ πάσχον ἢ ποῦ ἢ ποτέ, ὅταν ἐν καθ' ἑνὸς
 κατηγορηθῇ.

ἠ Ἐπι τὰ μὲν οὐσίαν σημαίνοντα ὅπερ ἐκείνο ἢ ὅπερ ἐκείνό ἠ
 τι ἠ σημαίνει, καθ' οὗ κατηγορεῖται· ὅσα δὲ μὴ οὐσίαν ση-
 μαίνει, ἀλλὰ κατ' ἄλλου ὑποκειμένου λέγεται, ὃ μὴ ἐστι
 μήτε ὅπερ ἐκείνο ἠ μήτε ὅπερ ἐκείνό τι, συμβεβηκότα, οἶον
 κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τὸ λευκόν. Οὐ γὰρ ἐστιν ὁ ἄνθρωπος
 οὔτε ὅπερ λευκὸν οὔτε ὅπερ λευκὸν τι. ἠ Ἀλλὰ ζῶν ἠ ἴσως
 ὅπερ γὰρ ζῶν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος. ἠ Ὅσα δὲ μὴ οὐσίαν ση-
 μαίνει, δεῖ κατὰ τινος ὑποκειμένου κατηγορεῖσθαι, καὶ μὴ
 εἶναι τι λευκόν, ὃ οὐχ ἕτερόν τι ὄν λευκὸν ἐστιν. Τὰ γὰρ
 εἶδη χαιρέτω· τερετίσματά τε γὰρ ἐστι, καὶ εἰ ἔστιν, ἠ οὐδὲν
 πρὸς τὸν λόγον ἐστίν· αἱ γὰρ ἀποδείξεις περὶ τῶν τοιούτων
 εἰσίν.

ἠ Ἐπι εἰ μὴ ἐστι ἠ τοῦτο τουδὲ ποιότης κακεῖνο τούτου, ἠ
 μηδὲ ποιότητος ποιότης, ἀδύνατον ἀντικατηγορεῖσθαι ἀλλή-
 λων οὕτως. ἠ Ἀλλ' ἀληθὲς μὲν ἐνδέχεται εἰπεῖν, ἀντικατηγο-
 ρῆσαι δ' ἀληθῶς οὐκ ἐνδέχεται. ἠ Ἡ γὰρ τοι ὡς οὐσία κατη-
 γορηθήσεται, οἶον ἢ γένος ὄν ἢ διαφορὰ τοῦ κατηγορουμένου.

ἠ τὸ B.D. ἠ λευκὸν om. A. ἠ τὸ ὑποκείμενόν ἐστιν D. ἠ γρ.
 ὀνοματοθετῆσαι D. ἠ ἢ ἐν corr. B. ἠ σημαίνειν A. ἠ μήτε ὅπερ
 ἐκείνο om. D. ἠ οὐθέν D. ἠ τοῦτο] τότε D.

Ταῦτα δὲ δέδεικται ὅτι οὐκ ^a ἔσται ἄπειρα, οὔτ' ἐπὶ τὸ κάτω
6 οὔτ' ἐπὶ τὸ ἄνω. Οἷον ἄνθρωπος δίπουν, τοῦτο ζῶον, τοῦτο
δ' ἕτερον· οὐδὲ τὸ ζῶον κατ' ἀνθρώπου, τοῦτο δὲ κατὰ Καλ-
λίου, τοῦτο δὲ κατ' ἄλλου ἐν τῷ τί ἐστιν. Τὴν μὲν γὰρ
οὐσίαν ^b ἅπασαν ἔστιν ὀρίσασθαι τὴν τοιαύτην, τὰ δ' ἄπειρα
οὐκ ἔστι διεξελθεῖν νοοῦντα. Ὡστ' οὔτ' ἐπὶ τὸ ἄνω οὔτ' ἐπὶ
τὸ κάτω ἄπειρα· ἐκείνην γὰρ οὐκ ^c ἔστιν ὀρίσασθαι, ἧς τὰ
ἄπειρα κατηγορεῖται. Ὡς μὲν δὴ γένη ἀλλήλων οὐκ ^d ἀντι-
7 κατηγορηθήσεται· ἔσται γὰρ αὐτὸ ὅπερ αὐτό τι. Οὐδὲ μὴν
τοῦ ποιοῦ ἢ τῶν ἄλλων ^e οὐδέν, ἀν μὴ κατὰ συμβεβηκὸς κατη-
γορηθῇ· πάντα γὰρ ταῦτα συμβέβηκε καὶ κατὰ τῶν οὐσιῶν
κατηγορεῖται. Ἄλλα δὴ ὅτι οὐδ' εἰς τὸ ἄνω ἄπειρα ἔσται·
ἐκάστου γὰρ κατηγορεῖται ὃ ἀν σημαίνει ἢ ποιόν τι ἢ ποσόν
^f τι ἢ τι τῶν τοιούτων ἢ τὰ ἐν τῇ οὐσίᾳ· ταῦτα δὲ πεπέ-
ρανται, καὶ τὰ γένη τῶν κατηγοριῶν πεπέρανται· ἢ γὰρ
ποιόν ἢ ποσόν ἢ πρὸς τι ἢ ποιοῦν ἢ πάσχον ἢ ποῦ ἢ ποτέ.
8 Ὑπόκειται δὲ ἐν καθ' ἐνὸς κατηγορεῖσθαι, αὐτὰ ^g δὲ αὐτῶν,
ὅσα μὴ τί ἐστι, ^h μὴ κατηγορεῖσθαι. Συμβεβηκότα γὰρ
ἐστί πάντα, ἀλλὰ τὰ μὲν καθ' αὐτά, τὰ δὲ καθ' ἕτερον τρό-
πον· ταῦτα δὲ πάντα καθ' ὑποκειμένου τινὸς κατηγορεῖσθαι
φαινομεν, τὸ δὲ συμβεβηκὸς οὐκ εἶναι ὑποκείμενόν τι· οὐδὲν γὰρ
τῶν τοιούτων τίθεμεν εἶναι, ὃ οὐχ ἕτερόν τι ὃν λέγεται ὃ λέ-
9 γεται, ἀλλ' αὐτὸ ⁱ ἄλλου καὶ ^k ἄλλ' ἅττα καθ' ἐτέρου. Οὔτ'
εἰς τὸ ἄνω ἄρα ἐν καθ' ἐνὸς οὔτ' εἰς τὸ κάτω ὑπάρχειν λεχθή-
σεται. Καθ' ὧν μὲν γὰρ λέγεται τὰ συμβεβηκότα, ὅσα ἐν
τῇ οὐσίᾳ ^l ἐκάστου· ταῦτα δὲ οὐκ ἄπειρα. Ἄνω δὲ ταῦτά
τε καὶ τὰ συμβεβηκότα, ἀμφοτέρω οὐκ ἄπειρα. Ἀνάγκη
ἄρα εἶναι τι οὐ πρῶτόν τι κατηγορεῖται καὶ τούτου ἄλλο,
καὶ τοῦτο ἴσταςθαι, καὶ εἶναι τι ὃ οὐκέτι οὔτε κατ' ἄλλου
προτέρου οὔτε κατ' ἐκείνου ἄλλο πρότερον κατηγορεῖται.

^a ἔστιν D. ^b πᾶσαν A. ^c ἔσται D. ^d ἀντηγορηθήσεται A.
^e οὐθέν D. ^f τι alterum om. D, tertium A.B. ^g δ' ἐαυτῶν D.
^h μὴ alterum om. A. ⁱ ἄλλοις A.B.D. ^k ἄλλα τὰ καθ' B. ^l ἐκάστῳ
A.B.

Εἰς μὲν οὖν τρόπος λέγεται ἀποδείξεως οὗτος, ἔτι δ' ἄλ-
 10 λος, εἰ ὧν πρότερα ἄττα κατηγορεῖται, ^m ἔστι τούτων ἀπό-
 δεξις· ⁿ ὧν δ' ἔστιν ἀπόδειξις, οὔτε βέλτιον ἔχειν ἐγχωρεῖ
 πρὸς αὐτὰ τοῦ εἰδέναι, οὔτ' εἰδέναι ἄνευ ἀποδείξεως. Εἰ δὲ
 τόδε διὰ τῶνδε γνώριμον, τάδε δὲ μὴ ἴσμεν μηδὲ βέλτιον
 ἔχομεν πρὸς αὐτὰ τοῦ εἰδέναι, οὐδὲ τὸ διὰ τούτων γνώριμον
 ἐπιστησόμεθα. Εἰ οὖν ἔστι τι εἰδέναι δι' ἀποδείξεως ἀπλῶς ¹¹
 καὶ μὴ ἐκ τινῶν μηδ' ἐξ ὑποθέσεως, ἀνάγκη ἴστασθαι τὰς
 κατηγορίας τὰς μεταξύ. Εἰ γὰρ μὴ ἴστανται, ἀλλ' ἔστιν
 αἰεὶ τοῦ ληφθέντος ἐπάνω, ἀπάντων ἔσται ἀπόδειξις· ὥστ' εἰ
 τὰ ἄπειρα μὴ ἐγχωρεῖ διελθεῖν, ὧν ἔστιν ἀπόδειξις, ταῦτ' οὐκ
 εἰσόμεθα δι' ἀποδείξεως. Εἰ οὖν ^oμηδὲ βέλτιον ἔχομεν πρὸς
 αὐτὰ τοῦ εἰδέναι, οὐκ ^pἔσται οὐδὲν ἐπίστασθαι δι' ἀποδείξεως
 ἀπλῶς ^qἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως.

Λογικῶς μὲν οὖν ἐκ τούτων ἂν τις πιστεύσειε περὶ τοῦ ¹²
 λεχθέντος, ἀναλυτικῶς δὲ διὰ τῶνδε φανερόν συντομώτερον,
 ὅτι οὔτ' ἐπὶ τὸ ἄνω οὔτ' ἐπὶ τὸ κάτω ἄπειρα τὰ κατηγορού-
 μενα ἐνδέχεται εἶναι ἐν ταῖς ἀποδεικτικαῖς ἐπιστήμαις, περὶ
 ὧν ἡ σκέψις ἔστιν. Ἡ μὲν γὰρ ἀπόδειξις ἔστι ^rτῶν ὅσα
 ὑπάρχει καθ' αὐτὰ τοῖς πράγμασιν. Καθ' αὐτὰ δὲ διττῶς ¹³
 ὅσα τε γὰρ ἐν ἐκείνοις ἐνυπάρχει ἐν τῷ τί ἐστι, καὶ οἷς αὐτὰ
 ἐν τῷ τί ἐστίν ὑπάρχουσιν αὐτοῖς, οἷον τῷ ἀριθμῷ τὸ περιτ-
 τόν, ὃ ὑπάρχει μὲν ἀριθμῷ, ἐνυπάρχει δ' αὐτὸς ^sὁ ἀριθμὸς
 ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ πάλιν πλήθος ἢ τὸ ^tδιαίρετόν ἐν τῷ
 λόγῳ τοῦ ἀριθμοῦ ^vἐνυπάρχει. Τούτων δ' οὐδέτερα ἐνδέχεται
 ἄπειρα εἶναι, οὔθ' ὡς τὸ περιττὸν τοῦ ἀριθμοῦ· πάλιν γὰρ
^wἂν ^xἐν τῷ περιττῷ ἄλλο εἴη, ὧ ἐνυπῆρχεν ὑπάρχοντι· τοῦτο
 δ' εἰ ἔστι, ^yπρώτον ὁ ἀριθμὸς ἐνυπάρχει ὑπάρχουσιν αὐτῷ.
 Εἰ οὖν μὴ ἐνδέχεται ἄπειρα τοιαῦτα ὑπάρχειν ἐν τῷ ἐνί, οὐδ' ¹⁴
 ἐπὶ τὸ ἄνω ἔσται ἄπειρα. Ἀλλὰ μὴν ἀνάγκη γε πάντα

^m ἔσται A.B.D. ⁿ ὧν δ' ἔστιν ἀπόδειξις om. D. ^o μηδὲν B.
^p ἔστιν D. ^q ἀλλ' om. A. ^r τῶν] αὐτῆ A.B., om. D. ^s ὁ ἀρι-
 θμὸς om. D. ^t ἀδιαίρετον pr. D. ^v ἐνυπάρχειν B. ^w ἂν om.
 A.B., post περιττῷ ponit D. ^x ἐν om. D. ^y πρώτος D.

ὑπάρχειν τῷ πρώτῳ, οἷον τῷ ἀριθμῷ κάκεινοις τὸν ἀριθμόν, ὥστ' ἀντιστρέφοντα ἔσται, ἀλλ' οὐχ ὑπερτείνοντα. Οὐδὲ μὴν ὅσα ἐν τῷ τί ἐστὶν ἐνυπάρχει, οὐδὲ ταῦτα ἄπειρα· οὐδὲ γὰρ ἂν εἴη ὀρίσασθαι. Ὡστ' εἰ τὰ μὲν κατηγορούμενα καθ' αὐτὰ πάντα λέγεται, ταῦτα δὲ μὴ ἄπειρα, ^zἴσταιτο ἂν τὰ ἐπὶ τὸ ἄνω, ὥστε καὶ ἐπὶ ^aτὸ κάτω.

15 Εἰ δ' οὕτω, καὶ τὰ ἐν τῷ μεταξύ δύο ὄρων αἰετὰ πεπερασμένα. Εἰ δὲ τοῦτο, δῆλον ἤδη καὶ τῶν ἀποδείξεων ὅτι ἀνάγκη ἀρχάς ^bτε εἶναι, καὶ μὴ πάντων εἶναι ἀπόδειξιν, ὅπερ ἔφαμέν τινας λέγειν ^cκατ' ἀρχάς. Εἰ γὰρ εἰσὶν ἀρχαί, οὕτε πάντ' ἀποδεικτὰ οὐτ' εἰς ἄπειρον οἰόντε βαδίζειν· τὸ γὰρ εἶναι τούτων ὁποτερονοῦν ^dοὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ ^eεἶναι μηδὲν διάστημα ἄμεσον καὶ ^fἀδιαίρετον, ἀλλὰ πάντα διαιρετά.

16 Τῷ γὰρ ἐντὸς ἐμβάλλεσθαι ὄρον, ἀλλ' οὐ τῷ προσλαμβάνεσθαι ἀποδείκνυται τὸ ἀποδεικνύμενον. Ὡστ' εἰ τοῦτ' εἰς ἄπειρον ἐνδέχεται ἰέναι, ἐνδέχοιτ' ἂν δύο ὄρων ^zἄπειρα μεταξύ εἶναι μέσα. Ἄλλὰ τοῦτ' ἀδύνατον, εἰ ἴστανται αἱ κατηγορίαι ^hἐπὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω. Ὅτι δὲ ἴστανται, δέδεικται λογικῶς μὲν πρότερον, ἀναλυτικῶς δὲ νῦν.

23 Δεδειγμένων δὲ τούτων φανερόν ὅτι, εἴαν τι τὸ αὐτὸ δυσὶν ὑπάρχει, οἷον τὸ Α τῷ τε Γ καὶ τῷ Δ, μὴ κατηγορουμένου θατέρου κατὰ θατέρου, ἢ μηδαμῶς ἢ μὴ κατὰ παντός, ὅτι οὐκ αἰετὰ κατὰ κοινόν τι ὑπάρξει. Οἷον τῷ ἰσοσκελεῖ καὶ τῷ σκαληνῷ τὸ δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν κατὰ κοινόν τι ὑπάρχει· ἢ γὰρ σχῆμά τι, ὑπάρχει, καὶ ⁱοὐχ ἢ ἕτερον. Τοῦτο δ' οὐκ αἰετῶς ἔχει. Ἔστω γὰρ τὸ Β καθ' ὃ τὸ Α τῷ Γ Δ ὑπάρχει. ²Δῆλον τοίνυν ὅτι καὶ τὸ Β τῷ Γ καὶ ^kτῷ Δ κατ' ἄλλο κοινόν, ^lκάκεινο καθ' ἕτερον, ὥστε δύο ὄρων μεταξύ ἄπειροι ἂν ἐμπίπτοιεν ὄροι. Ἄλλ' ἀδύνατον. Κατὰ μὲν τοίνυν κοινόν τι ὑπάρχειν οὐκ ἀνάγκη αἰετὰ τὸ αὐτὸ πλείοσιν, ἐπεὶ περ

^z ἴσταντο B. ^a τὰ κάτω D. ^b τε om. D. ^c κατ'] καὶ τὰς A.B.
^d οὐθέν D. ^e εἶναι τούτων μηθέν D. ^f διαιρετόν A. ^z ἄπειρα τὰ
μεταξὺ D. ^h καὶ ἐπὶ τὸ D. ⁱ οὐχ ἢ] οὐχὶ B. ^k τῷ om. A.B.
^l κάκεινο om. pr. D.

ἔσται ^m ἄμεσα διαστήματα. Ἐν μέντοι τῷ αὐτῷ γένει καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀτόμων ἀνάγκη τοὺς ὅρους εἶναι, εἴπερ τῶν καθ' ⁿ αὐτὰ ὑπαρχόντων ἔσται τὸ κοινόν· οὐ γὰρ ἦν ἐξ ἄλλου γένους εἰς ἄλλο διαβῆναι ^o τὰ δεικνύμενα.

Φανερόν δὲ καὶ ὅτι, ὅταν τὸ Α τῷ Β ὑπάρχη, εἰ μὲν ἐστὶ ³ ^p τι μέσον, ἔστι δείξαι ὅτι τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει. Καὶ στοιχεῖα τούτου ἐστὶ ταῦτα καὶ τοσαῦθ' ὅσα μέσα ἐστίν· αἱ γὰρ ἄμεσοι προτάσεις στοιχεῖα, ἢ πᾶσαι ἢ αἱ καθόλου. Εἰ δὲ μὴ ἐστίν, οὐκέτι ἔστιν ἀποδείξις, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ὁδὸς αὕτη ἐστίν. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ Α τῷ Β μὴ ὑπάρχει, εἰ μὲν ἔστιν ἢ μέσον ἢ πρότερον ᾧ οὐχ ὑπάρχει, ἔστιν ἀποδείξις, εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἀρχὴ καὶ στοιχεῖα τοσαῦτ' ^q ἐστὶν ^r ὅσοι ὅροι· αἱ γὰρ τούτων προτάσεις ἀρχαὶ τῆς ἀποδείξεώς εἰσιν. ^s Καὶ ὥσπερ ἔναι ἀρχαὶ εἰσιν ἀναπό- ⁴ δεικτοί, ὅτι ἔστι τόδε τοδὶ ^t καὶ ὑπάρχει τόδε τωδί, οὕτω καὶ ὅτι οὐκ ἔστι τόδε ^v τοδὶ ^w οὐδ' ὑπάρχει τόδε τωδί, ὥσθ' αἱ μὲν εἶναι τι, αἱ δὲ μὴ εἶναι τι ἔσονται ἀρχαί. ^v Ὄταν δὲ δὲν δείξαι, ληπτέον ὃ τοῦ Β πρῶτον κατηγορεῖται. ^v Ἐστω τὸ Γ, καὶ τούτου ὁμοίως τὸ Α. Καὶ οὕτως αἰ ^x βαδίζοντι οὐδέποτ' ἐξωτέρω πρότασις οὐδ' ὑπάρχον λαμβάνεται τοῦ Α ἐν τῷ δεικνύναι, ἀλλ' αἰ τὸ μέσον πυκνοῦται, ἕως ἀδιαίρετα γένηται καὶ ἔν. ^v Ἐστι δ' ἔν, ὅταν ἄμεσον γένηται καὶ μία ⁵ πρότασις ἀπλῶς ἢ ἄμεσος. Καὶ ὥσπερ ἐν τοῖς ἄλλοις ἢ ἀρχὴ ἀπλοῦν, τοῦτο δ' οὐ ταῦτὸ πανταχοῦ, ἀλλ' ἐν βάρει μὲν μνᾶ, ἐν δὲ μέλει δίεσις, ἄλλο δ' ἐν ἄλλῳ, οὕτως ἐν συλλογισμῷ τὸ ἐν πρότασις ἄμεσος, ἐν δ' ἀποδείξει καὶ ἐπιστήμῃ ὁ νοῦς. Ἐν μὲν οὖν τοῖς δεικτικοῖς συλλογισμοῖς τοῦ ὑπάρ- ⁶ χοντος οὐδὲν ἔξω πίπτει, ἐν δὲ τοῖς στερητικοῖς, ἔνθα μὲν ὃ δεῖ ὑπάρχειν, ^y οὐδὲν τούτου ἔξω πίπτει, οἷον εἰ τὸ Α τῷ Β διὰ τοῦ Γ ^z μὴ. Εἰ γὰρ ^a τῷ μὲν Β παντὶ ^b τὸ Γ, ^c τῷ δὲ

^m μέσα B, ἄμεσα τὰ D. ⁿ αὐτὸ A.D. ^o τὰ] κατὰ τὰ B. ^p τι] τὸ D. ^q ἐστὶν om. A. ^r ὅσοι οἱ ὅροι D. ^s καὶ—εἰσιν om. B. ^t καὶ ὑπ.] οὐδ' ὑπ. pr. D. ^v τωιδὶ B. ^w οὐχ B. ^x βαδίζων A.B. ^y οὐθέν D. ^z μὴ] μὴ ἢ D. ^a τῷ] τὸ A.B. et pr. D. ^b τὸ] τῷ A.B. ^c τῷ] τὸ B.

Γ^d μηδενὶ ε^{τὸ} Α, πάλιν ἂν δέη ὅτι τῷ Γ τὸ Α οὐδενὶ ὑπάρχει, μέσον ληπτέον τοῦ Α καὶ Γ, καὶ οὕτως αἰεὶ πορεύσεται. Ἐὰν δὲ δέη δείξαι ὅτι τὸ Δ τῷ Ε οὐχ ὑπάρχει τῷ Γ τῷ μὲν Δ παντὶ ὑπάρχειν, τῷ δὲ Ε μηδενὶ ἢ μὴ παντί, τοῦ Ε οὐδέποτ' ἔξω πεσεῖται· τοῦτο δ' ἐστὶν ὧ οὐ δεῖ ὑπάρχειν. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου τρόπου, οὔτε ἀφ' οὗ δεῖ οὔτε ὃ δεῖ στερηῆσαι οὐδέποτ' ἔξω βαδιεῖται.

24 Οὔσης δ' ἀποδείξεως τῆς μὲν καθόλου τῆς δὲ κατὰ μέρος, καὶ τῆς μὲν κατηγορικῆς τῆς δὲ στερητικῆς, ἀμφισβητεῖται ποτέρα βελτίων· ὡς δ' αὐτως καὶ περὶ τῆς ἀποδεικνύναι λεγομένης καὶ τῆς εἰς τὸ ἀδύνατον ἀγούσης ἀποδείξεως. Πρῶτον μὲν οὖν ἐπισκεψώμεθα περὶ τῆς καθόλου καὶ τῆς κατὰ μέρος· δηλώσαντες δὲ τοῦτο, καὶ περὶ τῆς δεικνύναι λεγομένης καὶ τῆς εἰς τὸ ἀδύνατον εἴπωμεν.

² Δόξειε μὲν οὖν τάχ' ἂν τισιν ὡδὶ σκοποῦσιν ἢ κατὰ μέρος εἶναι ^f βελτίων. Εἰ γὰρ καθ' ἣν ^ε μάλλον ἐπιστάμεθα ^h ἀπόδειξιν ⁱ βελτίων ἀπόδειξις (αὕτη γὰρ ἀρετὴ ἀποδείξεως), μάλλον δ' ἐπιστάμεθα ἕκαστον, ὅταν αὐτὸ ^k εἰδῶμεν καθ' αὐτὸ ἢ ὅταν κατ' ἄλλο, οἶον τὸν μουσικὸν Κορίσκον, ὅταν ὅτι ὁ Κορίσκος μουσικὸς ἢ ὅταν ὅτι ἄνθρωπος μουσικός· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· ^l ἢ δὲ καθόλου ὅτι ἄλλο, οὐχ ὅτι αὐτὸ τετύχηκεν ἐπιδείκνυσιν, οἶον ὅτι τὸ ἰσοσκελὲς οὐχ ὅτι ἰσοσκελὲς ἀλλ' ὅτι τρίγωνον, ^l ἢ δὲ κατὰ μέρος ὅτι αὐτό· εἰ δὲ βελτίων μὲν ἢ καθ' αὐτό, τοιαύτη δ' ἢ κατὰ μέρος τῆς καθόλου μάλλον, καὶ βελτίων ἂν ἢ κατὰ μέρος ἀπόδειξις εἴη.

³ Ἐτι εἰ τὸ μὲν καθόλου μὴ ἐστὶ τι παρὰ τὰ καθ' ἕκαστα, ἢ δ' ἀπόδειξις δόξαν ἐμποιεῖ εἶναι τι τοῦτο καθ' ὃ ἀποδείκνυσι, καὶ τινα φύσιν ὑπάρχειν ἐν τοῖς οὖσι ταύτην, οἶον τριγώνου παρὰ τὰ τινὰ καὶ σχήματος παρὰ τὰ τινὰ καὶ ἀριθμοῦ παρὰ τοὺς τινὰς ἀριθμούς, βελτίων δ' ἢ περὶ ὄντος ἢ μὴ ὄντος καὶ δι' ἣν μὴ ἀπατηθήσεται ἢ δι' ἣν, ἐστὶ δ' ἢ μὲν καθόλου τοι-

^d μηθενὶ D. ^e τὸ] τῶι B. ^f βελτίων ἀπόδειξις. Εἰ D. ^g μά-
 λιστα D. ^h ἀπόδειξιν om. D. ⁱ ἀπόδειξις βελτίων D. ^k ἴδω-
 μεν A. ^l ἢ] εἰ A. B.

αὐτή (προϊόντες γὰρ δεικνύουσιν, ὥσπερ περὶ τοῦ ἀνὰ λόγον, οἶον ὅτι ^m ὁ ἂν ἦ τι τοιοῦτον ἔσται ἀνὰ λόγον, ὃ οὔτε γραμμὴ οὔτ' ἀριθμὸς οὔτε στερεὸν οὔτ' ἐπίπεδον, ἀλλὰ παρὰ ταῦτά τι) εἰ οὖν καθόλου μὲν μᾶλλον αὕτη, περὶ ὄντος δ' ἦττον τῆς κατὰ μέρος καὶ ἐμποιεῖ δόξαν ψευδῆ, χείρων ἂν εἴη ⁿ ἢ καθόλου τῆς κατὰ μέρος.

Ἡ πρῶτον μὲν ^o οὐδὲν μᾶλλον ἐπὶ τοῦ καθόλου ἢ τοῦ ⁴ κατὰ μέρος ἄτερος λόγος ἐστίν. Εἰ γὰρ τὸ δυσὶν ὀρθαῖς ῥύπαρχει μὴ ἢ ἰσοσκελὲς ἀλλ' ἢ τρίγωνον, ὃ εἰδῶς ὅτι ἰσοσκελὲς ἦττον οἶδεν ^q ἢ αὐτὸ ἢ ὃ εἰδῶς ὅτι τρίγωνον. Ὅπως τε, εἰ μὲν μὴ ὄντος ἢ τρίγωνον εἶτα δείκνυσιν, οὐκ ἂν ^r εἴη ἀπόδειξις, εἰ δὲ ὄντος, ὃ εἰδῶς ἕκαστον ἢ ἕκαστον ὑπάρχει μᾶλλον οἶδεν. Εἰ δὲ τὸ τρίγωνον ἐπὶ ^s πλείον ἐστί, καὶ ὁ αὐτὸς λόγος, καὶ μὴ καθ' ὁμωνυμίαν τὸ τρίγωνον, καὶ ^t ὑπάρχει παντὶ τριγώνῳ τὸ ^v δύο, οὐκ ἂν τὸ τρίγωνον ^x ἢ ἰσοσκελὲς, ἀλλὰ τὸ ἰσοσκελὲς ἢ τρίγωνον, ἔχει τοιαύτας τὰς γωνίας. Ὡστε ὃ ⁵ καθόλου εἰδῶς μᾶλλον οἶδεν ἢ ὑπάρχει ἢ ὃ ^z τὸ κατὰ μέρος. Βελτίων ἄρα ἢ καθόλου τῆς κατὰ μέρος. Ἐτι εἰ μὲν εἴη τις λόγος ^a εἰς καὶ μὴ ὁμωνυμία τὸ καθόλου, ^b εἴη ἂν ^c οὐδὲν ἦττον ἐνίων τῶν κατὰ μέρος, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον, ὅσῳ τὰ ἀφθαρτα ἐν ἐκείνοις ἐστί, τὰ δὲ κατὰ μέρος φθαρτὰ μᾶλλον. Ἐτι τε οὐδεμία ἀνάγκη ὑπολαμβάνειν τι εἶναι τοῦτο παρὰ ταῦτα, ὅτι ἐν δηλοῖ, ^d οὐδὲν μᾶλλον ἢ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ^e ὅσα μὴ τι σημαίνει ἀλλ' ^f ἢ ποιὸν ἢ πρὸς τι ἢ ποιεῖν. Εἰ δὲ ἄρα, οὐχ ἢ ἀπόδειξις αἰτία ἀλλ' ὃ ἀκούων.

Ἐτι ^ε εἰ ἢ ἀπόδειξις μὲν ἐστὶ συλλογισμὸς δεικτικὸς αἰ-6 τίας καὶ τοῦ διὰ τί, ^h τὸ καθόλου δ' αἰτιώτερον· ᾧ γὰρ καθ' αὐτὸ ὑπάρχει τι, τοῦτο αὐτὸ αὐτῷ αἴτιον· τὸ δὲ καθόλου πρῶτον· αἴτιον ἄρα τὸ καθόλου. Ὡστε καὶ ἢ ἀπόδειξις βελτίων· μᾶλλον γὰρ τοῦ αἰτίου καὶ τοῦ διὰ τί ἐστίν. Ἐτι

^m ὁ om. D. ⁿ ἢ om. A. ^o οὐθέν D. ^p ὑπάρχει A. B.
^q ἢ] εἰ D. ^r εἴη ἢ ἀπόδειξις A.B. ^s πλείον D. ^t ὑπάρχον D.
^v διὸ D. ^x ἢ ἰσ.] εἴη ἰσ. B. ^y ὥστε εἰ ὃ D. ^z τὸ om. B.D.
^a εἰς om. A.B. ^b εἴη τ' ἂν A.B. ^c οὐθέν D. ^d οὐθέν D.
^e οἶα D. ^f ἢ primum om. A. ^ε εἰ om. A. ^h τὸ om. D.

μέχρι τούτου ζητούμεν τὸ διὰ τί, καὶ τότε οἰόμεθα εἰδέναι, ὅταν μὴ ἦ ὅτι τι ἄλλο ⁱ τοῦτο ἢ γινόμενον ἢ ὄν· τέλος γὰρ ⁷ καὶ πέρασ τὸ ἔσχατον ἤδη οὕτως ἐστίν. Οἶον τίνος ἔνεκα ἦλθεν; ὅπως λάβη ^k τὰργύριον, τοῦτο δ', ὅπως ^l ἀποδῶ ὃ ὄφειλε, τοῦτο δ', ὅπως μὴ ἀδικήσῃ· καὶ οὕτως ἰόντες, ὅταν μηκέτι δι' ἄλλο μηδ' ἄλλου ἔνεκα, διὰ τοῦτο ὡς τέλος φαρμέν ἐλθεῖν καὶ εἶναι καὶ γίνεσθαι, καὶ τότε εἰδέναι μάλιστα ^m διὰ τί ἦλθεν. εἰ δὲ ὁμοίως ἔχει ἐπὶ πασῶν τῶν αἰτιῶν καὶ ⁿ τῶν διὰ τί, ἐπὶ δὲ τῶν ὅσα αἴτια οὕτως ^o ὡς οὐ ἔνεκα οὕτως ἴσμεν μάλιστα, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἄρα τότε μάλιστα ἴσμεν, ὅταν ⁸ μηκέτι ὑπάρχη τοῦτο ὅτι ἄλλο. Ὅταν ^p μὲν οὖν γινώσκωμεν ὅτι τέτταρσιν αἰ ἔξω ἴσαι, ὅτι ἰσοσκελές, ἔτι λείπεται διὰ τί ^q τὸ ἰσοσκελές, ὅτι τρίγωνον, καὶ τοῦτο, ὅτι σχῆμα εὐθύγραμμον. Εἰ δὲ τοῦτο μηκέτι διότι ἄλλο, ^r τότε μάλιστα ἴσμεν. Καὶ καθόλου δὲ τότε· ἢ καθόλου ἄρα βελτίων. Ἐπι ὅσῳ ἂν μᾶλλον κατὰ μέρος ἦ, εἰς ^s τὰ ἄπειρα ἐμπίπτει, ἢ δὲ καθόλου εἰς τὸ ἀπλοῦν καὶ τὸ πέρασ. Ἔστι δ', ἢ μὲν ἄπειρα, οὐκ ^t ἐπιστητά, ἢ δὲ πεπεράνται, ἐπιστητά. Ἡ ἄρα καθόλου, μᾶλλον ἐπιστητά ἢ ἢ κατὰ μέρος. ἀποδεικτὰ ἄρα ⁹ μᾶλλον τὰ καθόλου. Ἐτῶν δ' ἀποδεικτῶν μᾶλλον ^w μᾶλλον ἀπόδειξις· ἅμα γὰρ μᾶλλον τὰ πρὸς τι. Βελτίων ἄρα ἢ καθόλου, ἐπέπερ ^x καὶ ^y μᾶλλον ἀπόδειξις. ^z Ἐπι αἰρετωτέρα καθ' ἣν τοῦτο καὶ ἄλλο ἢ καθ' ἣν τοῦτο μόνον οἶδεν· ὁ δὲ τὴν καθόλου ἔχων οἶδε καὶ τὸ κατὰ μέρος, οὗτος δὲ τὸ καθόλου οὐκ οἶδεν. Ὡστε καὶ οὕτως αἰρετωτέρα εἶη. Ἐπι δὲ ὧδε. Τὸ γὰρ καθόλου μᾶλλον δεικνύναι ἐστὶ τὸ διὰ μέσου ¹⁰ δεικνύναι ἐγγυτέρω ὄντος τῆς ἀρχῆς. Ἐγγυτάτω δὲ τὸ ἄμεσον· τοῦτο δ' ἀρχή. Εἰ οὖν ἢ ἐξ ἀρχῆς τῆς μὴ ἐξ ἀρχῆς, ἢ μᾶλλον ἐξ ἀρχῆς τῆς ἠττον ἀκριβεστέρα ^a ἀπόδειξις.

ⁱ τοῦτο ^w D. ^k τὸ ἀργύριον D. ^l ἀποδῶ ὀφείλων ^δ D. et ^δ etiam A corr. ^m διὰ ἐλθεῖν D. ⁿ τῶν alterum om. D. ^o ὡς] ὥσπερ A.D. ^p μὲν om. A. ^q τὸ om. D. ^r τότε om. D. ^s τὰ om. D. ^t ἐπιστητά τὰ ἀποδεικτὰ ἢ D. ^v τῶν ἀποδεικτῶν δὲ D. ^w μᾶλλον alterum om. A.B.D. ^x καὶ om. A.B. ^y μᾶλλον ἢ ἀπόδειξις A.B. ^z ἔτι] ἔτι εἰ A.B. ^a ἀπόδειξις ἐστίν. Ἔστι D.

Ἔστι δὲ τοιαύτη ἢ καθόλου μᾶλλον· κρείττων ^b ἄρ' ἂν εἴη ἢ καθόλου. Οἶον εἰ ^c ἔδει ἀποδείξαι τὸ Α κατὰ τοῦ Δ· μέσα τὰ ἐφ' ὧν Β Γ· ἀνωτέρω ^d δὴ τὸ Β, ὥστε ^e ἢ διὰ τούτου καθόλου μᾶλλον.

Ἄλλὰ τῶν μὲν εἰρημένων ἓνια λογικά ἐστι· μάλιστα δὲ ¹¹ δῆλον ὅτι ἢ καθόλου κυριωτέρα, ^f ὅτι τῶν προτάσεων τὴν μὲν προτέραν ἔχοντες ἴσμεν πως καὶ τὴν ὑστέραν καὶ ἔχομεν δυνάμει, οἶον εἴ τις οἶδεν ὅτι πᾶν τρίγωνον ^h δυσὶν ὀρθαῖς, οἶδέ πως καὶ τὸ ἰσοσκελὲς ὅτι δύο ὀρθαῖς, δυνάμει, καὶ εἰ μὴ οἶδε τὸ ἰσοσκελὲς ὅτι τρίγωνον· ὁ δὲ ταύτην ἔχων τὴν πρότασιν τὸ καθόλου οὐδαμῶς οἶδεν, οὔτε δυνάμει οὔτ' ἐνεργείᾳ. Καὶ ἢ μὲν καθόλου νοητή, ἢ δὲ κατὰ μέρος εἰς αἴσθησιν τελευτᾷ.

Ἦτι μὲν οὖν ἢ καθόλου βελτίων τῆς κατὰ μέρος, τοσαῦθ' ²⁵ ἡμῖν εἰρήσθω· ὅτι δ' ἢ δεικτικὴ τῆς στερητικῆς, ἐντεῦθεν δῆλον. ⁱ Ἔστω γὰρ αὕτη ἢ ἀπόδειξις βελτίων τῶν ἄλλων τῶν αὐτῶν ὑπαρχόντων, ἢ ἐξ ἐλαττόνων αἰτημάτων ἢ ὑποθέσεων ἢ προτάσεων. Εἰ γὰρ γνώριμοι ὁμοίως, τὸ θάπτον γινῶναι διὰ τούτων ὑπάρξει· τοῦτο δ' αἰρετώτερον. Λόγος δὲ τῆς ² προτάσεως, ὅτι βελτίων ἢ ἐξ ἐλαττόνων, καθόλου ^k δέ· εἰ γὰρ ὁμοίως εἴη τὸ γνώριμα εἶναι τὰ μέσα, τὰ δὲ πρότερα γνωριμώτερα, ἔστω ἢ μὲν διὰ μέσων ἀπόδειξις ^l τῶν Β Γ Δ ὅτι τὸ Α τῷ Ε ὑπάρχει, ἢ δὲ διὰ τῶν Ζ Η ὅτι τὸ Α τῷ Ε. ^m Ὁμοίως δὲ ἔχει τὸ ὅτι τὸ Α τῷ Δ ⁿ ὑπάρχει καὶ τὸ Α τῷ Ε. Τὸ δ' ὅτι τὸ Α τῷ Δ πρότερον καὶ γνωριμώτερον ἢ ὅτι τὸ Α τῷ Ε· διὰ γὰρ τούτου ἐκείνο ἀποδείκνυται, πιστότερον δὲ τὸ δι' οὗ. Καὶ ἢ διὰ τῶν ἐλαττόνων ἄρα ἀπόδειξις βελ- ³ τίων τῶν ἄλλων τῶν αὐτῶν ὑπαρχόντων. Ἄμφότεραι μὲν οὖν διὰ τε ὄρων τριῶν καὶ προτάσεων δύο δείκνυνται, ἀλλ' ἢ μὲν εἶναι τι λαμβάνει, ἢ δὲ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τι· διὰ πλειόνων ἄρα, ὥστε χείρων.

^b ἄρ' om. A.B.D. ^c δεῖ B. ^d δὴ] δ' ἢ D. ^e ἢ] εἰ A.B.
^f ὅτι τῶν—μὲν] ἐπὶ—μὲν γὰρ D. ^h δύο D. ⁱ ἔσται D. ^k δέ] ὅδε D.
^l τῶν] τῆς A.B. ^m ὁμοίως—τῷ Ε] ὑπάρχει D. ⁿ ὑπάρχει—τῷ Δ om. A.

- 4 Ἔτι ἐπειδὴ δέδεικται ὅτι ἀδύνατον ἀμφοτέρων οὐσῶν στε-
ρητικῶν ^ο τῶν προτάσεων γενέσθαι συλλογισμόν, ἀλλὰ τὴν
μὲν δεῖ τοιαύτην εἶναι, τὴν δ' ὅτι ὑπάρχει, ἔτι πρὸς τούτῳ
δεῖ τόδε λαβεῖν. Τὰς μὲν γὰρ κατηγορικὰς ἀξανομένης τῆς
ἀποδείξεως ἀναγκαῖον γίνεσθαι πλείους, τὰς δὲ στερητικὰς
5 ἀδύνατον πλείους εἶναι μιᾶς ἐν ἅπαντι συλλογισμῷ. Ἔστω
γὰρ ^ρ μηθενὶ ὑπάρχον τὸ Α ἐφ' ὅσων τὸ Β, τῷ δὲ Γ ὑπάρ-
χον παντὶ τὸ Β. Ἄν ^ρ δὴ δέη πάλιν αὔξειν ἀμφοτέρας τὰς
προτάσεις, μέσον ἐμβλητέον. Τοῦ μὲν Α Β ἔστω τὸ Δ, τοῦ
δὲ Β Γ τὸ Ε. Τὸ μὲν δὴ Ε φανερόν ὅτι κατηγορικόν, τὸ δὲ
Δ τοῦ ^ρ μὲν Β κατηγορικόν, πρὸς δὲ τὸ Α ^ς ὡς στερητικόν
κεῖται. Τὸ μὲν γὰρ Δ παντὸς τοῦ Β, τὸ δὲ Α ^τ οὐθενὶ δεῖ
τῶν Δ ὑπάρχειν. Γίνεται οὖν μία στερητικὴ πρότασις ἢ τὸ
Α Δ. Ὁ δ' αὐτὸς τρόπος καὶ ἐπὶ τῶν ἐτέρων συλλογισμῶν.
6 Ἀεὶ γὰρ τὸ μέσον ^ν τῶν κατηγορικῶν ὄρων κατηγορικὸν ἐπ'
ἀμφοτέρας· τοῦ δὲ στερητικοῦ ἐπὶ θάτερα στερητικὸν ἀναγ-
καῖον εἶναι, ὥστε αὕτη μία τοιαύτη γίνεται πρότασις, αἱ δ'
ἄλλαι κατηγορικαί. Εἰ δὴ γνωριμώτερον δι' ^ω οὐ δείκνυται
καὶ πιστότερον, δείκνυται δ' ἢ μὲν στερητικὴ διὰ τῆς κατη-
γορικῆς, αὕτη δὲ δι' ἐκείνης οὐ δείκνυται, προτέρα καὶ γνωρι-
7 μωτέρα οὐσα καὶ πιστοτέρα βελτίων ἂν εἴη. Ἔτι εἰ ἀρχὴ
συλλογισμοῦ ἢ καθόλου πρότασις ἄμεσος, ἔστι δ' ἐν μὲν τῇ
δεικτικῇ καταφατικῇ ἐν δὲ τῇ στερητικῇ ἀποφατικῇ ἢ καθό-
λου πρότασις, ἢ δὲ καταφατικῇ τῆς ἀποφατικῆς προτέρα καὶ
γνωριμωτέρα· διὰ γὰρ τὴν κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν γνώρι-
μος, καὶ προτέρα ἢ κατάφασιν, ὥσπερ καὶ τὸ εἶναι τοῦ μὴ
εἶναι· ὥστε βελτίων ἢ ἀρχὴ τῆς δεικτικῆς ἢ τῆς στερητικῆς
ἢ δὲ βελτίωσιν ἀρχαῖς χρωμένῃ βελτίων. Ἔτι ἀρχοειδε-
στέρα· ἀνευ γὰρ ^χ τῆς δεικνουσύνης οὐκ ἔστιν ἢ στερητικὴ.
- 26 Ἐπεὶ δ' ἢ κατηγορικὴ τῆς στερητικῆς βελτίων, δῆλον ὅτι
καὶ τῆς εἰς τὸ ἀδύνατον ἀγούσης. Δεῖ δ' εἶδέναι τίς ἢ δια-

^ο τῶν om. D. ^ρ μηθενὶ D. ^ρ δὴ] δεῖ A.B. ^ρ μὲν om. D.
^ς ὡς om. D. ^τ οὐθενὶ D. ^ν τῶν μὲν κατηγορικῶν D. ^ω οὐ]
codices δ. ^χ τῆς et ἢ om. D.

φορὰ αὐτῶν. Ἐστω δὴ τὸ Α μηδενὶ ὑπάρχον τῷ Β, τῷ δὲ Γ τὸ Β παντί· ἀνάγκη δὴ ὑ τῷ Γ ^z μηδενὶ ὑπάρχειν τὸ Α. Οὕτω μὲν οὖν ληφθέντων δεικτική ἢ στερητική ἂν εἴη ἀπόδειξις ὅτι τὸ Α τῷ Γ οὐχ ὑπάρχει. Ἡ δ' εἰς τὸ ἀδύνατον ᾧδ' ἔχει. Εἰ δέοι δείξαι ὅτι τὸ Α τῷ Β οὐχ ὑπάρχει, ληπτέον ὑπάρχειν, καὶ τὸ Β τῷ Γ, ὥστε συμβαίνει τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχειν. Τοῦτο δ' ἔστω γνωρίμον καὶ ὁμολογούμενον ^z ὅτι ἀδύνατον. Οὐκ ἄρα οἶόν τε τὸ Α τῷ Β ὑπάρχειν. Εἰ οὖν τὸ Β τῷ Γ ὁμολογεῖται ὑπάρχειν, τὸ Α τῷ Β ἀδύνατον ὑπάρχειν. Οἱ μὲν οὖν ὅροι ὁμοίως τάττονται, διαφέρει δὲ τὸ ὁποτέρα ἂν ἢ γνωριμωτέρα ἢ πρότασις ἢ στερητική, πότερον ὅτι τὸ Α τῷ Β οὐχ ὑπάρχει ἢ ὅτι τὸ Α τῷ Γ. Ὅταν ³ μὲν οὖν ἢ τὸ συμπέρασμα γνωριμώτερον ὅτι οὐκ ἔστιν, ἢ εἰς τὸ ἀδύνατον γίνεται ἀπόδειξις, ὅταν δ' ἢ ἐν τῷ συλλογισμῷ, ἢ ἀποδεικτική. Φύσει δὲ προτέρα ἢ ὅτι τὸ Α τῷ ^a Β ἢ ὅτι τὸ Α τῷ Γ. ^b Πρότερα γὰρ ἔστι τοῦ συμπεράσματος, ^c ἐξ ᾧ τὸ συμπέρασμα· ἔστι δὲ τὸ μὲν Α τῷ Γ μὴ ὑπάρχειν συμπέρασμα, τὸ δὲ Α τῷ Β ἐξ οὗ τὸ συμπέρασμα. Οὐ γὰρ εἰ συμβαίνει ἀναιρεῖσθαί τι, τοῦτο συμπέρασμα ἔστιν, ἐκεῖνα δὲ ἐξ ᾧν. Ἄλλὰ τὸ μὲν ἐξ οὗ, συλλογισμός ἔστιν, ^d ὃ ἂν ⁴ οὕτως ἔχη ὥστε ἢ ὅλον πρὸς μέρος ἢ μέρος πρὸς ὅλον ἔχειν, ^e αἱ δὲ τὸ Α Γ ^f καὶ Α Β προτάσεις οὐκ ἔχουσιν οὕτω πρὸς ἀλλήλας. Εἰ οὖν ἢ ἐκ γνωριμωτέρων καὶ προτέρων κρείττων, εἰςὶ δ' ἀμφότεροι ἐκ τοῦ μὴ εἶναι τι πισταί, ἀλλ' ἢ μὲν ἐκ προτέρου ἢ δ' ἐξ ὑστέρου, βελτίων ἀπλῶς ἂν εἴη τῆς εἰς τὸ ἀδύνατον ἢ στερητική ἀπόδειξις, ὥστε καὶ ἢ ταύτης βελτίων ἢ κατηγορική δῆλον ὅτι καὶ τῆς εἰς τὸ ἀδύνατον ἔστι βελτίων.

¹ Ακριβεστέρα δ' ^ε ἐπιστήμη ἐπιστήμης καὶ προτέρα ἢ τε ²⁷ τοῦ ὅτι καὶ διότι ἢ αὐτή, ἀλλὰ μὴ χωρὶς τοῦ ὅτι τῆς τοῦ διότι, καὶ ἢ μὴ καθ' ὑποκειμένου τῆς καθ' ὑποκειμένου, οἶον

ὑ τῶν Α. ^z μηθενὶ D. ^a β οὐχ ὑπάρχει ἢ D. ^b πρότερον Α.Β.
^c ἐξ] τὰ ἐξ D. ^d ὃ ἂν] ἐὰν D. ^e αἱ] ἢ Α.Β. ^f καὶ τὸ α β D.
^ε ἐπιστήμης ἐπιστήμη D.

ἀριθμητικῆ ἀρμονικῆς, καὶ ἡ ἐξ ἐλαττόνων τῆς ^h ἐκ προσθέσεως, οἷον γεωμετρίας ἀριθμητικῆ. Λέγω δ' ἐκ προσθέσεως, οἷον μονὰς οὐσία ἄθετος, στιγμή δὲ οὐσία θετός· ταύτην ἐκ προσθέσεως.

28 Μία δ' ἐπιστήμη ἐστὶν ἡ ἐνὸς γένους, ὅσα ἐκ τῶν πρώτων σύγκειται καὶ μέρη ⁱ ἐστὶν ἡ πάθη τούτων καθ' αὐτά. Ἐτέρα δ' ἐπιστήμη ἐστὶν ἑτέρας, ^k ὅσων αἱ ἀρχαὶ μήτ' ἐκ τῶν αὐτῶν μήθ' ^l ἕτεροι ἐκ τῶν ἑτέρων. Τούτου δὲ σημεῖον, ὅταν εἰς τὰ ἀναπόδεικτα ἔλθῃ· δεῖ γὰρ αὐτὰ ἐν τῷ αὐτῷ γένει εἶναι τοῖς ^m ἀποδεδειγμένοις. Σημεῖον δὲ καὶ τούτου, ὅταν τὰ δεικνύμενα δι' αὐτῶν ἐν ταύτῳ γένει ὦσι καὶ συγγενῆ.

29 Πλείους δ' ἀποδείξεις εἶναι τοῦ αὐτοῦ ἐγχωρεῖ οὐ μόνον ἐκ τῆς αὐτῆς συστοιχίας λαμβάνοντι μὴ τὸ συνεχές μέσον, οἷον τῶν Α Β τὸ Γ καὶ Δ καὶ Ζ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑτέρας. Οἷον ἔστω τὸ Α μεταβάλλειν, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Δ κινεῖσθαι, τὸ δὲ Β ἠδεσθαι, καὶ πάλιν τὸ Η ἠρεμίζεσθαι. Ἀληθές οὖν καὶ τὸ Δ τοῦ Β καὶ τὸ Α τοῦ Δ κατηγορεῖν· ὁ γὰρ ἠδόμενος κινεῖται ² καὶ τὸ κινούμενον μεταβάλλει. Πάλιν τὸ Α τοῦ Η καὶ τὸ Η τοῦ Β ἀληθές κατηγορεῖν· πᾶς γὰρ ὁ ἠδόμενος ἠρεμίζεται καὶ ὁ ἠρεμιζόμενος μεταβάλλει. Ὡστε δι' ἑτέρων μέσων καὶ οὐκ ἐκ τῆς ⁿ αὐτῆς συστοιχίας ὁ συλλογισμός. Οὐ μὴν ὥστε μηδέτερον κατὰ μηδετέρου λέγεσθαι τῶν μέσων· ἀνάγκη γὰρ τῷ αὐτῷ τινὶ ἄμφω ὑπάρχειν. Ἐπισκέψασθαι δὲ καὶ διὰ τῶν ἄλλων σχημάτων, ὅσαχῶς ἐνδέχεται τοῦ αὐτοῦ γενέσθαι συλλογισμόν.

30 Τοῦ δ' ἀπὸ τύχης οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη δι' ἀποδείξεως. Οὔτε γὰρ ὡς ἀναγκαῖον οὔθ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ἀπὸ τύχης ἐστίν, ἀλλὰ τὸ παρὰ ταῦτα γινόμενον· ἡ δ' ἀπόδειξις θατέρου τούτων. Πᾶς γὰρ συλλογισμός ἢ δι' ἀναγκαίων ἢ διὰ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προτάσεων· καὶ εἰ μὲν αἱ προτάσεις ἀναγκαῖαι, καὶ τὸ συμπέρασμα ^o ἀναγκαῖον, εἰ δ' ὡς ἐπὶ τὸ

^h ἐκ om. D. ⁱ εἰσὶν D. ^k ὅσον Α. ^l ἕτερα Α, ἑτέρα Β.
^m ἀποδεδεγμένοις Α.Β. ⁿ αὐτῆς om. D. ^o ἀναγκαῖον] τοιοῦτον D.

πολύ, ^ρ καὶ τὸ συμπέρασμα ^q τοιοῦτον. Ὡστ' εἰ ^τ τὸ ἀπὸ τύχης μήθ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ^s μήτ' ἀναγκαῖον, οὐκ ἂν εἶη αὐτοῦ ἀποδείξις.

Οὐδὲ δι' αἰσθήσεως ἔστιν ἐπίστασθαι. Εἰ γὰρ καὶ ἔστιν ³¹ ^t ἡ αἴσθησις τοῦ τοιοῦδε καὶ μὴ τοῦδέ τινος, ἀλλ' αἰσθάνεσθαι γε ἀναγκαῖον τόδε τι καὶ ποῦ καὶ νῦν. Τὸ δὲ καθόλου καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀδύνατον αἰσθάνεσθαι· οὐ γὰρ τόδε οὐδὲ ^v νῦν· οὐ γὰρ ^w ἂν ἦν καθόλου· τὸ γὰρ αἰεὶ καὶ πανταχοῦ καθόλου φασὲν εἶναι. Ἐπεὶ οὖν αἰ μὲν ἀποδείξεις καθόλου, ταῦτα δ' οὐκ ἔστιν αἰσθάνεσθαι, φανερόν ὅτι οὐδ' ἐπίστασθαι δι' αἰσθήσεως ἔστιν. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ εἰ ἦν αἰσθάνεσθαι τὸ ² τρίγωνον ὅτι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει τὰς γωνίας, ἐζητούμεν ἂν ἀποδείξιν καὶ οὐχ ^x ὥσπερ φασί τινες ^y ἠπιστάμεθα· αἰσθάνεσθαι μὲν γὰρ ἀνάγκη καθ' ἕκαστον, ἢ δ' ἐπιστήμη ^z τῷ τὸ καθόλου γνωρίζειν ἐστίν. Διὸ καὶ ^a εἰ ἐπὶ τῆς σελήνης ὄντες ἐωρῶμεν ἀντιφράττουσαν τὴν γῆν, οὐκ ἂν ἤδειμεν τὴν αἰτίαν τῆς ἐκλείψεως. Ἡισθανόμεθα γὰρ ἂν ὅτι ^b νῦν ἐκ-³λείπει, καὶ οὐ διότι ὅλως· οὐ γὰρ ἦν τοῦ καθόλου αἴσθησις. Οὐ μὲν ἀλλ' ἐκ τοῦ θεωρεῖν τοῦτο πολλάκις συμβαῖνον τὸ καθόλου ἂν θηρεύσαντες ἀποδείξιν ^c εἶχομεν· ἐκ γὰρ τῶν καθ' ἕκαστα πλειόνων τὸ καθόλου δῆλον. Τὸ δὲ καθόλου τίμιον, ὅτι δηλοῖ τὸ αἴτιον· ὥστε περὶ τῶν τοιούτων ἢ καθόλου τιμιωτέρα τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς νοήσεως, ^d ὅσων ἕτερον τὸ αἴτιον· περὶ δὲ τῶν πρώτων ἄλλος λόγος.

Φανερόν οὖν ὅτι ἀδύνατον ^e τῷ αἰσθάνεσθαι ἐπίστασθαί ⁴ τι τῶν ἀποδεικτικῶν εἰ μή τις τὸ αἰσθάνεσθαι τοῦτο λέγει, τὸ ἐπιστήμην ἔχειν δι' ἀποδείξεως. Ἔστι μέντοι ἔνια ἀναγόμενα εἰς αἰσθήσεως ἐκλείψιν ἐν τοῖς προβλήμασιν. Ἔνια γὰρ εἰ ἐωρῶμεν οὐκ ἂν ἐζητούμεν, οὐχ ὡς εἰδότες τῷ ὀράν, ἀλλ' ὡς ἔχοντες τὸ καθόλου ἐκ τοῦ ὀράν. Οἶον εἰ τὴν ἕλιν

^ρ τὸ post καὶ om. D. ^q τοιοῦτον] ὡσαύτως D. ^τ τὸ om. A.
^s μήθ' ὡς ἀναγκαῖον D. ^t ἡ om. D. ^v νῦν· οὐ] νῦν· οὐδὲ D. ^w ἂν
om. A. ^x ὡς pr. D. ^y ἐπιστάμεθα B. ^z τῷ] τὸ B. ^a εἰ
om. A. ^b νῦν om. A.B. ^c ἔχομεν D. ^d ὅσον αἴτιον τὸ αἴτιον A.B.
^e τὸ B.

τετραπημένην ἐρωῶμεν καὶ τὸ φῶς διόν, δῆλον ἂν ^f ἦν καὶ διὰ τί ^g καίει, ^h τῷ ὄραν μὲν χωρὶς ἐφ' ἐκάστης, νοῆσαι δ' ἅμα ὅτι ἐπὶ πασῶν οὕτως.

- 32 Τὰς δ' αὐτὰς ἀρχὰς ἀπάντων εἶναι τῶν συλλογισμῶν ἀδύνατον, πρῶτον μὲν λογικῶς θεωροῦσιν. Οἱ μὲν γὰρ ἀληθεῖς εἰσὶ τῶν ⁱ συλλογισμῶν, οἱ δὲ ψευδεῖς. Καὶ ^k γὰρ ἔστιν ἀληθὲς ἐκ ψευδῶν συλλογίσασθαι, ἀλλ' ἅπαξ τοῦτο ^l γίνεται, οἷον εἰ τὸ Α κατὰ τοῦ Γ ἀληθές, τὸ δὲ μέσον τὸ Β ψεῦδος· οὔτε γὰρ τὸ Α ^m τῷ Β ὑπάρχει οὔτε τὸ Β τῷ Γ. Ἄλλ' ἐὰν τούτων μέσα λαμβάνηται τῶν προτάσεων, ψευδεῖς ⁿ ἔσονται διὰ τὸ πᾶν συμπέρασμα ψεῦδος ἐκ ψευδῶν εἶναι, τὰ δ' ἀληθῆ ἐξ ἀληθῶν, ἕτερα δὲ τὰ ψευδῆ καὶ τὰ ἀλη-
² θῆ. Εἴτα οὐδὲ τὰ ψευδῆ ἐκ τῶν ^o αὐτῶν ^p ἑαυτοῖς· ἔστι γὰρ ψευδῆ ^q ἀλλήλοις καὶ ἐναντία καὶ ἀδύνατα ἅμα εἶναι, οἷον τὸ τὴν δικαιοσύνην εἶναι ἀδικίαν ἢ δειλίαν, καὶ τὸν ἄνθρωπον ἵππον ἢ βουῖν, ἢ τὸ ἴσον μείζον ἢ ἕλαττον. Ἐκ δὲ τῶν κειμένων ὧδε· οὐδὲ γὰρ τῶν ἀληθῶν αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ πάντων. Ἔτεραι γὰρ πολλῶν τῷ γένει αἱ ἀρχαί, καὶ οὐδ' ^r ἐφαρμοττουσαι, οἷον αἱ μονάδες ταῖς στιγμαῖς οὐκ ἐφαρμοττουσιν·
³ αἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔχουσι θέσιν, αἱ δὲ ἔχουσιν. Ἀνάγκη δέ γε ἢ εἰς μέσα ἀρμόττειν ἢ ἄνωθεν ἢ κάτωθεν, ἢ τοὺς μὲν ^s εἴσω ἔχειν τοὺς δ' ἔξω τῶν ὄρων. Ἄλλ' οὐδὲ τῶν κοινῶν ἀρχῶν οἷόν τ' εἶναι τινας, ἐξ ὧν ^t ἅπαντα δειχθήσεται· λέγω δὲ κοινὰς οἷον τὸ πᾶν φάναι ἢ ἀποφάναι. Τὰ γὰρ γένη τῶν ὄντων ἕτερα, καὶ τὰ μὲν τοῖς ποσοῖς τὰ δὲ τοῖς ποιοῖς ὑπάρχει μόνοις, μεθ' ὧν δείκνυται διὰ τῶν κοινῶν. Ἐπι αἱ ἀρχαὶ οὐ πολλῷ ἐλάττους τῶν συμπερασμάτων· ἀρχαὶ μὲν γὰρ αἱ προτάσεις, αἱ δὲ προτάσεις ἢ προσλαμβανομένου ὄρου ἢ ἐμβαλλομένου εἰσίν. Ἐπι τὰ συμπεράσματα ἄπειρα, οἱ δ'

^f εἶην A.B. ^g καίει corr. D, καὶ ἀεὶ pr. D, καὶ A.B. ^h τῷ feci ex A. τὸ, D. διὰ τὸ, B. quid habeat, incertum. ⁱ λογισμῶν A.
^k γὰρ om. D. ^l γινόμενον A.B. ^m τῷ B.] τῷ γ pr. D. ⁿ συμ-
βήσονται D. ^o ἑαυτῶν A.B. ^p αὐτοῖς D. ^q καὶ ἀλλήλοις D.
^r ἐφαρμοττουσιν D. ^s ἔσω D. ^t ἅπαν D.

ὄροι πεπερασμένοι. Ἔτι αἱ ἀρχαὶ αἱ μὲν ἐξ ἀνάγκης, αἱ δ' ἐνδεχόμεναι.

Οὕτω μὲν οὖν σκοποῦμενοι ἀδύνατον τὰς αὐτὰς ^a εἶναι ⁴ πεπερασμένας, ἀπείρων ὄντων τῶν συμπερασμάτων. Εἰ δ' ἄλλως πως ^b λέγοι τις, οἷον ^c ὅτι ^d αἰδὶ μὲν γεωμετρίας αἰδὶ δὲ λογισμῶν αἰδὶ δὲ ἰατρικῆς, τί ἂν εἴη τὸ λεγόμενον ἄλλο πλὴν ὅτι εἰσὶν ἀρχαὶ τῶν ἐπιστημῶν; τὸ δὲ ^e τὰς αὐτὰς φάναι γελοῖον, ὅτι αὐταὶ ^f αὐταῖς αἱ αὐταί· πάντα γὰρ οὕτω γίνεται ταῦτά. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ἐξ ἀπάντων δείκνυσθαι ὅτι οὖν, ^g τοῦτ' ἐστὶ τὸ ζητεῖν ἀπάντων εἶναι τὰς αὐτὰς ἀρχάς· λίαν γὰρ εὔηθες. Οὕτε γὰρ ἐν τοῖς φανεροῖς μαθη- ⁵ μασι τοῦτο γίνεται, οὗτ' ἐν τῇ ἀναλύσει δυνατὸν· αἱ γὰρ ἄμεσοι προτάσεις ἀρχαί, ἕτερον ^h δὲ συμπέρασμα προσληφθείσης γίνεται προτάσεως ἀμέσου. Εἰ δὲ λέγοι τις τὰς πρώτας ⁱ ἀμέσους προτάσεις ταύτας εἶναι ἀρχάς, μία ἐν ἐκάστω γένει ἐστίν. Εἰ δὲ μήτ' ἐξ ἀπασῶν ὡς δεόν δείκνυσθαι ὅτι οὖν ^k μήθ' οὕτως ἐτέρας ὥσθ' ἐκάστης ἐπιστήμης εἶναι ἐτέρας, λείπεται ^l εἰ συγγενεῖς αἱ ἀρχαὶ πάντων, ἀλλ' ἐκ τωνδὶ μὲν ταδί, ἐκ δὲ τωνδὶ ταδί. Φανερόν δὲ καὶ τοῦθ' ὅτι οὐκ ⁶ ἐνδέχεται· δέδεικται γὰρ ὅτι ^m ἄλλαι ἀρχαὶ τῷ γένει εἰσὶν ⁿ αἱ τῶν διαφόρων τῷ γένει. Αἱ γὰρ ἀρχαὶ διτταί, ἐξ ὧν τε καὶ περὶ ^o ὅ· αἱ μὲν οὖν ἐξ ὧν κοιναί, αἱ δὲ περὶ ^p ὅ ^q ἴδιαι, οἷον ἀριθμός, ^r μέγεθος.

Τὸ δ' ἐπιστητὸν καὶ ἐπιστήμη διαφέρει τοῦ δοξαστοῦ καὶ ³³ δόξης, ὅτι ἡ μὲν ἐπιστήμη καθόλου καὶ δι' ἀναγκαίων, τὸ δ' ἀναγκαῖον οὐκ ἐνδέχεται ἄλλως ἔχειν. Ἔστι δέ τινα ἀληθῆ μὲν καὶ ὄντα, ἐνδεχόμενα δὲ ^s καὶ ἄλλως ἔχειν. Δῆλον οὖν ὅτι περὶ ^t μὲν ταῦτα ἐπιστήμη οὐκ ἔστιν· εἴη γὰρ ἂν ἀδύ-

^a εἶναι ἢ πεπερασμένας D. ^b λέγει A.B. ^c ὅτι om. D. ^d αἶδε D. ter. ^e τὰς αὐτὰς] τοσαύτας A. ^f ἐαυταῖς D. ^g τοῦτων A.B.
 ^h δὲ] δέ τι B. ⁱ προτάσεις ἀμέσους ταύτας εἶναι τὰς ἀρχάς D. ^k μήθ' οὕτως A.B. ^l εἰ] τι εἰ γὰρ D. ^m ἄλλαι αἱ ἀρχαὶ D. ⁿ αἱ om. D.
 ^o ὅ] οὐ A.B. ^p ὅ] οὐ A. ^q ἴδιαι οἷον] ἕτεραι ὡς D. ^r μεγέ-
 θους A.B.D. ^s καὶ post δὲ om. D. ^t μὲν om. D.

νατα ἄλλως ἔχειν τὰ δυνατὰ ^v ἄλλως ἔχειν. Ἄλλα μὴν οὐδὲ νοῦς· λέγω γὰρ νοῦν ἀρχὴν ἐπιστήμης. Οὐδ' ἐπιστήμη ἀναπόδεικτος· τοῦτο δ' ἐστὶν ὑπόληψις τῆς ἀμέσου προτάσεως.

² ^w Ἀληθῆς δ' ἐστὶ νοῦς καὶ ἐπιστήμη καὶ δόξα καὶ ^x τὸ διὰ τούτων ^y λεγόμενον· ὥστε ^z λείπεται δόξαν εἶναι περὶ τὸ ἀληθὲς μὲν ἢ ^a ψεῦδος, ἐνδεχόμενον δὲ καὶ ἄλλως ἔχειν. Τοῦτο δ' ἐστὶν ὑπόληψις τῆς ἀμέσου προτάσεως καὶ μὴ ἀναγκαίας. Καὶ ὁμολογούμενον δ' οὕτω τοῖς φαινομένοις·

³ ἢ τε γὰρ δόξα ἀβέβαιον, καὶ ἡ φύσις ἡ τοιαύτη. Πρὸς δὲ τούτοις ^b οὐδεὶς οἶεται δοξάζειν, ὅταν οἴηται ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν, ἀλλ' ἐπίστασθαι· ἀλλ' ὅταν εἶναι μὲν οὕτως, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλως οὐδὲν ^c κωλύειν, τότε δοξάζειν, ὡς τοῦ μὲν τοιούτου δόξαν οὔσαν, τοῦ δ' ἀναγκαίου ἐπιστήμην.

⁴ Πῶς οὖν ἔστι τὸ αὐτὸ δοξάσαι καὶ ἐπίστασθαι, καὶ διὰ τί οὐκ ἔστιν ἡ δόξα ἐπιστήμη, εἴ τις θήσει ἅπαν ὃ οἶδεν ἐνδέχεσθαι δοξάζειν; ^d ἀκολουθήσει γὰρ ὁ μὲν εἰδὼς ὁ δὲ δοξάζων διὰ τῶν μέσων, ἕως εἰς τὰ ἄμεσα ἔλθῃ, ὥστ' εἴπερ ἐκείνος οἶδε, καὶ ὁ δοξάζων οἶδεν. Ὡσπερ γὰρ καὶ τὸ ὅτι

⁵ δοξάζειν ἔστι, καὶ τὸ διότι· τοῦτο δὲ τὸ μέσον. Ἡ εἰ μὲν οὕτως ὑπολήψεται τὰ μὴ ἐνδεχόμενα ἄλλως ἔχειν ὥσπερ ^e ἔχειν τοὺς ὀρισμοὺς δι' ὧν ^f αἰ ἀποδείξεις, οὐ δοξάσει ἀλλ' ἐπιστήσεται· εἰ δ' ἀληθῆ μὲν εἶναι, οὐ μέντοι ταυτὰ γε

⁶ αὐτοῖς ὑπάρχειν κατ' οὐσίαν καὶ κατὰ τὸ εἶδος, δοξάσει καὶ οὐκ ἐπιστήσεται ἀληθῶς, καὶ τὸ ὅτι καὶ τὸ διότι, εἰ μὲν διὰ τῶν ἀμέσων ^h δοξάσῃ· εἰ μὲν δὲ μὴ διὰ τῶν ἀμέσων, τὸ ὅτι μόνον ⁱ δοξάσει; τοῦ δ' αὐτοῦ δόξα καὶ ἐπιστήμη οὐ πάντως ἐστίν, ἀλλ' ὥσπερ καὶ ψευδῆς καὶ ἀληθῆς τοῦ αὐτοῦ

τρόπον τινά, οὕτω καὶ ἐπιστήμη καὶ δόξα τοῦ αὐτοῦ. Καὶ γὰρ δόξαν ἀληθῆ καὶ ψευδῆ ὡς μὲν τινες λέγουσι τοῦ αὐτοῦ

^v ἄλλως ἔχειν post δυνατὰ om. D. ^w ἀληθῆ D. ^x τὸ] τὰ GC.
D; pr. enim om. ^y λεγόμενα D. ^z λείπεται] ἔσται D. ^a ψευ-
δὲς D. ^b οὐθεὶς D. ^c κωλύει C. ^d ἀκολουθοῦσι A.B. ^e ἔχει
A.B.D. ^f αἰ om. D. ^g ὑπάρχειν αὐτοῖς D. ^h δοξάσει D.
ⁱ δοξάσει A.

εἶναι, ^k ἄτοπα συμβαίνει αἰρεῖσθαι ἄλλα τε καὶ μὴ δοξάζειν ὃ δοξάζει ψευδῶς· ἐπεὶ δὲ τὸ αὐτὸ πλεοναχῶς λέγεται, ἔστι ^l μὲν ὡς ἐνδέχεται, ἔστι δ' ὡς οὐ. Τὸ μὲν γὰρ ^m σύμμετρον εἶναι τὴν διάμετρον ἀληθῶς δοξάζειν ἄτοπον· ἀλλ' ὅτι ἡ διάμετρος, περὶ ἣν ⁿ αἱ δόξαι, τὸ αὐτό, οὕτω τοῦ αὐτοῦ, τὸ δὲ τί ἦν εἶναι ἐκατέρῳ κατὰ τὸν λόγον οὐ τὸ αὐτό. Ὁμοίως ^o δὲ καὶ ἐπιστήμη καὶ δόξα τοῦ αὐτοῦ. Ἡ μὲν γὰρ οὕτως τοῦ ζῶου ὥστε μὴ ἐνδέχεσθαι μὴ εἶναι ζῶον, ἢ δ' ^p ὥστ' ἐνδέχεσθαι. Οἶον εἰ ἡ μὲν ὅπερ ἀνθρώπου ἐστίν, ἢ δ' ἀνθρώπου μὲν, μὴ ὅπερ ^q δ' ἀνθρώπου. Τὸ αὐτὸ γὰρ ὅτι ἄνθρωπος, τὸ δ' ὡς οὐ τὸ αὐτό.

Φανερόν δ' ἐκ τούτων ὅτι οὐδὲ δοξάζειν ἅμα τὸ αὐτὸ καὶ ⁸ ἐπίστασθαι ἐνδέχεται. Ἄμα γὰρ ἂν ἔχοι ὑπόληψιν τοῦ ἄλλως ἔχειν καὶ μὴ ἄλλως τὸ αὐτό· ὅπερ οὐκ ἐνδέχεται. Ἐν ἄλλῳ μὲν γὰρ ^r ἐκάτερον εἶναι ἐνδέχεται τοῦ αὐτοῦ, ^s ὡς εἴρηται, ἐν δὲ τῷ αὐτῷ οὐδ' ^t οὕτως οἶόν τε· ἔξει γὰρ ὑπόληψιν ἅμα, οἶον ὅτι ^v ὁ ἄνθρωπος ὅπερ ζῶον (τοῦτο γὰρ ἦν τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι εἶναι μὴ ζῶον) καὶ μὴ ὅπερ ζῶον· τοῦτο γὰρ ^w ἔσται τὸ ἐνδέχεσθαι.

Τὰ δὲ λοιπὰ πῶς δεῖ διανεῖμαι ἐπὶ τε διανοίας καὶ νοῦ καὶ ⁹ ἐπιστήμης καὶ τέχνης καὶ φρονήσεως καὶ σοφίας, τὰ μὲν φυσικῆς τὰ δὲ ἠθικῆς θεωρίας μᾶλλον ἐστίν.

Ἡ δ' ἀγχίνουσία ἐστὶν εὐστοχία τις ἐν ἀσκέπτῳ χρόνῳ τοῦ ³⁴ μέσου, οἶον εἴ τις ^x ἰδὼν ὅτι ἡ σελήνη τὸ λαμπρὸν αἰεὶ ἔχει πρὸς τὸν ἥλιον, ταχὺ ^y ἐνενόησε διὰ τί τοῦτο, ὅτι διὰ τὸ λάμπειν ἀπὸ τοῦ ἡλίου· ἢ διαλεγόμενον πλουσίῳ ἔγνω διότι δανείζεται· ἢ διότι ^z φίλοι, ὅτι ἐχθροὶ τοῦ αὐτοῦ. Πάντα γὰρ τὰ αἷτια τὰ μέσα ὁ ἰδὼν ^a τὰ ἄκρα ἐγνώρισεν. Τὸ λαμπρὸν εἶναι τὸ πρὸς τὸν ἥλιον ἐφ' οὗ Α, τὸ λάμπειν ἀπὸ

^k ἄτοπον A.B.D. ^l μὲν prius om. B. et pr. A. ^m ἀσύμμετρον
ⁿ αἰ αἰ
A.B. ⁿ ἐδόξαζε D. ^o δὲ om. D. ^p ὥστ'] ὡς D. ^q δ'] δὲ
τοῦ D. ^r ἐνδέχεται ἐκάτερον εἶναι D. ^s ὡς] ὥσπερ D. ^t αὐτῷ]
οὕτως A.D. ^v ὁ om. D. ^w ἐστι D. ^x ἰδὼν] εἶδεν D. ^y ἐνό-
ησε D. ^z φίλοι ἢ ὅτι D. ^a τὰ alterum om. D.

τοῦ ἡλίου Β, σελήνη τὸ Γ. Ὑπάρχει δὴ τῇ μὲν σελήνῃ τῷ Γ τὸ Β, τὸ λάμπειν ἀπὸ τοῦ ἡλίου· τῷ δὲ Β τὸ Α, τὸ πρὸς τοῦτ' εἶναι τὸ ^b λαμπρόν, ἀφ' οὗ λάμπει· ὥστε καὶ τῷ Γ τὸ Α διὰ τοῦ Β.

B.

- 1 Τὰ ζητούμενά ἐστιν ἴσα τὸν ἀριθμὸν ὅσαπερ ἐπιστάμεθα. Ζητοῦμεν δὲ τέτταρα, τὸ ὅτι, τὸ διότι, ^c εἰ ἔστι, ^d τί ἐστιν. Ὅταν μὲν γὰρ ^e πρότερον τόδε ἢ τόδε ζητῶμεν, εἰς ἀριθμὸν θέντες, οἷον πρότερον ἐκλείπει ὁ ἥλιος ἢ οὐ, τὸ ὅτι ζητοῦμεν. Σημεῖον δὲ τούτου· εὐρόντες γὰρ ὅτι ἐκλείπει πεπαύμεθα· καὶ εἰ ἐξ ἀρχῆς ^f εἰδῶμεν ὅτι ἐκλείπει, οὐ ζητοῦμεν πρότερον. Ὅταν δὲ ^f εἰδῶμεν τὸ ^g ὅτι, τὸ διότι ζητοῦμεν, οἷον εἰδότες ὅτι ἐκλείπει καὶ ὅτι κινεῖται ἡ γῆ, τὸ διότι ἐκλείπει ἢ διότι κινεῖται ζητοῦμεν. Ταῦτα μὲν οὖν οὕτως, ἕνια δ' ἄλλον τρόπον ζητοῦμεν, οἷον εἰ ἔστιν ἢ μὴ ἐστι κένταυρος ἢ θεός. Τὸ δ' εἰ ἔστιν ἢ μὴ ἀπλῶς λέγω, ἀλλ' οὐκ εἰ λευκὸς ἢ μὴ. Γνόντες δὲ ὅτι ἔστι, τί ἐστι ζητοῦμεν, οἷον τί οὖν ἐστὶ θεός, ἢ τί ἐστὶν ἄνθρωπος;
- 2 Ἄ μὲν οὖν ζητοῦμεν καὶ ^a εὐρόντες ἴσμεν, ταῦτα καὶ ποσαῦτά ἐστιν. Ζητοῦμεν δέ, ὅταν μὲν ζητῶμεν τὸ ὅτι ἢ τὸ εἰ ἔστιν ἀπλῶς, ἀρ' ἔστι μέσον αὐτοῦ ἢ οὐκ ἔστιν· ὅταν δὲ γνόντες ἢ τὸ ὅτι ἢ ^h εἰ ἔστιν ἢ τὸ ἐπὶ μέρους ἢ τὸ ἀπλῶς, πάλιν τὸ διὰ τί ⁱ ζητῶμεν ἢ τὸ τί ἐστι, τότε ζητοῦμεν τί τὸ μέσον. Λέγω δὲ τὸ ὅτι ^k ἢ εἰ ἔστιν ἐπὶ μέρους καὶ ἀπλῶς, ἐπὶ μέρους μὲν, ἀρ' ἐκλείπει ἡ σελήνη ἢ αὖξεται; εἰ γὰρ ἔστι τι ἢ μὴ ἔστι τι, ἐν τοῖς τοιούτοις ζητοῦμεν· ἀπλῶς δ', εἰ ἔστιν ἢ μὴ σελήνη ἢ νύξ. Συμβαίνει ἄρα ἐν ἀπάσαις ταῖς ζητήσεσι ζητεῖν ^l ἢ εἰ ἔστι μέσον ἢ τί ἐστι τὸ μέσον. Τὸ μὲν γὰρ αἴτιον τὸ μέσον, ἐν ἅπασιν δὲ τοῦτο ζητεῖται. Ἄρ' ἐκλείπει; ἀρ' ἔστι τι αἴτιον ἢ οὐ; μετὰ ταῦτα ^m γνόντες ὅτι

^b λάμπων D. ^c εἰ] τὸ εἰ D. ^d τί] τὸ τί D. ^e πρότερον A.
^f ἴδωμεν A. ^g ὅτι τότε τὸ D. ^h εἰ] τὸ εἰ D. ⁱ codices ζητού-
μεν. ^k ἢ εἰ ἔστιν om. A.B. ^l ἢ prius om. D. ^m γνων A.

ἔστι τι, τί οὖν τοῦτ' ἔστι ζητούμεν. Τὸ γὰρ αἷτιον τοῦ εἶναι μὴ τοδὶ ἢ τοδὶ ἀλλ' ἀπλῶς τὴν οὐσίαν, ἢ τὸ μὴ ἀπλῶς ἀλλὰ τι τῶν καθ' αὐτὸ ἢ κατὰ συμβεβηκός, τὸ μέσον ἐστίν. Λέγω δὲ τὸ μὲν ἀπλῶς τὸ ὑποκείμενον, οἷον σελήνην ἢ γῆν³ ἢ ἥλιον ἢ τρίγωνον, τὸ δὲ τι ἐκλείψιν ἰσότητα ἀνισότητα, ^η εἰ ἐν μέσῳ ἢ μή. Ἐν ἅπασιν γὰρ τούτοις φανερόν ἐστιν ὅτι τὸ αὐτὸ ἐστὶ τὸ τί ἐστὶ καὶ διὰ τί ἐστίν. Τί^ο ἐστὶν ἐκλείψις; στέρησις φωτὸς ἀπὸ σελήνης ὑπὸ γῆς ἀντιφράξεως. Διὰ τί ἐστὶν ἐκλείψις, ἢ διὰ τί ^ρ ἐκλείπει ἡ σελήνη; διὰ τὸ ἀπολείπειν τὸ φῶς ἀντιφραττούσης τῆς γῆς. Τί ἐστὶ συμφωνία; λόγος ἀριθμῶν ἐν ὄξει^η ἢ βαρεῖ. Διὰ τί συμφωνεῖ τὸ ὄξυ τῷ βαρεῖ; διὰ τὸ λόγον ἔχειν ἀριθμῶν τὸ ὄξυ καὶ τὸ βαρὺ. Ἄρ' ἐστὶ ^ρ συμφωνεῖν τὸ ὄξυ καὶ τὸ βαρὺ; ἄρ' ἐστὶν ἐν ἀριθμοῖς ὁ λόγος αὐτῶν; λαβόντες δ' ὅτι ἐστὶ, τίς οὖν ἐστὶν ὁ λόγος;

Ἐπι δ' ἐστὶ τοῦ μέσου ἡ ζήτησις, δηλοῖ^ς ὅσων τὸ μέσον⁴ αἰσθητόν. Ζητούμεν γὰρ μὴ ἠσθημένοι, οἷον τῆς ἐκλείψεως, εἰ ἐστὶν ἢ μή. Εἰ δ' ἡμεν ἐπὶ τῆς σελήνης, οὐκ ἂν ^τ ἐζητούμεν οὔτ' εἰ γίνεται^ν οὔτε διὰ τί, ἀλλ' ἅμα δῆλον ἦν^ω ἂν. Ἐκ γὰρ τοῦ ^κ αἰσθεσθαι καὶ τὸ καθόλου ^ν ἐγένετο ἂν ἡμῖν εἰδέναι. Ἡ μὲν γὰρ αἰσθησις ὅτι νῦν ἀντιφράττει καὶ γὰρ δῆλον ὅτι νῦν ἐκλείπει. ^κ ἐκ δὲ τούτου τὸ καθόλου ἂν ἐγένετο.

Ἐπερ οὖν λέγομεν, τὸ τί ἐστὶν εἰδέναι^α ταυτό ἐστὶ καὶ⁵ διὰ τί ἐστίν. Τοῦτο δ' ἢ ἀπλῶς καὶ μὴ τῶν ὑπαρχόντων^β τι, ἢ τῶν ὑπαρχόντων, οἷον ὅτι δύο ὀρθαί; ἢ ὅτι μείζον ἢ ἔλαττον.

Ἐπι μὲν οὖν^ε πάντα τὰ ζητούμενα μέσου ζήτησίς ἐστὶ,³ δῆλον· πῶς δὲ τὸ τί ἐστὶ δείκνυται, καὶ τίς ὁ τρόπος τῆς ἀναγωγῆς, καὶ τί ἐστὶν ὀρισμὸς καὶ τίνων, εἴπωμεν, διαπο-

^η εἰ om. A. ^ο ἐστὶν om. D. ^ρ ἢ σελήνη ἐκλείπει D. ^η ἢ] καὶ D. ^ρ σύμφωνον D. ^ς ὅσων A.B. ^τ ἐπεζητούμεν D. ^ν οὔτ' εἰ διὰ A.B.D. ^ω ἂν om. D. ^κ αἰσθεσθαι D. ^ν ἐγένετο B. ^κ ἐκ] εἰ A. ^α ταυτόν D. ^β τι ἢ τῶν ὑπαρχόντων] τισιν D. ^ε ἅπαντα D.

ρήσαντες πρῶτον περὶ αὐτῶν. Ἄρχῃ δ' ἔστω τῶν μελλόντων, ^d ἥπερ ἐστὶν οἰκειοτάτη τῶν ἐχομένων λόγων. Ἀπορήσειε γὰρ ἂν τις, ἄρ' ἐστὶ τὸ αὐτὸ ^e καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ὀρισμῶ εἰδέναι καὶ ἀποδείξει, ἢ ἀδύνατον; ὁ μὲν γὰρ ὀρισμὸς τοῦ τί ἐστὶν εἶναι δοκεῖ, τὸ δὲ τί ἐστὶν ^f ἅπαν καθόλου καὶ κατηγορικόν· συλλογισμοὶ δ' εἰσὶν οἱ μὲν στερητικοί, οἱ δ' οὐ καθόλου, οἷον οἱ μὲν ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι στερητικοὶ πάντες, οἱ δ' ἐν τῷ τρίτῳ οὐ καθόλου. Εἶτα οὐδὲ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι κατηγορικῶν ἀπάντων ἐστὶν ὀρισμὸς, ^g οἷον ² ὅτι πᾶν τρίγωνον δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει. Τούτου δὲ λόγος, ὅτι ^h τὸ ἐπίστασθαι ἐστὶ ⁱ τὸ ^k ἀποδεικτικῶς τὸ ἀπόδειξιν ἔχειν, ὥστ' εἰ ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπόδειξις ἐστὶ, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν εἴη αὐτῶν ^l καὶ ὀρισμὸς· ἐπίσταται γὰρ ἂν ^m τις καὶ κατὰ τὸν ὀρισμὸν, οὐκ ἔχων τὴν ἀπόδειξιν· ⁿ οὐδὲν γὰρ κωλύει μὴ ἅμα ἔχειν. Ἰκανὴ δὲ πίστις καὶ ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς· ⁿ οὐδὲν γὰρ πρόποτε ὀρισάμενοι ἔγνωμεν, οὔτε τῶν καθ' αὐτὸ ὑπαρχόντων οὔτε τῶν συμβεβηκότων. Ἔτι εἰ ^o ὁ ὀρισμὸς οὐσίας ^p τις ^q γνωρισμός, τά γε τοιαῦτα φανερόν ὅτι οὐκ ^r οὐσίαι.

³ Ὅτι μὲν ^s οὐκ ἐστὶν ὀρισμὸς ἅπαντος οὐπερ καὶ ἀπόδειξις, δῆλον. Τί ^t δ', ^v οὐ ὀρισμὸς, ἄρα παντὸς ἀπόδειξις ἐστὶν ἢ οὐ; εἰς μὲν δὴ λόγος καὶ περὶ τούτου ^w ὁ αὐτός. Τοῦ γὰρ ἐνός, ἢ ἐν, μία ἐπιστήμη. Ὡστ' εἴπερ τὸ ἐπίστασθαι τὸ ^x ἀποδεικτὸν ἐστὶ τὸ τὴν ἀπόδειξιν ἔχειν, συμβήσεται τι ἀδύνατον· ὁ γὰρ τὸν ὀρισμὸν ἔχων ἄνευ τῆς ἀποδείξεως ἐπιστήσεται. Ἔτι αἱ ἀρχαὶ τῶν ἀποδείξεων ὀρισμοί, ὧν ὅτι οὐκ ἔσονται ^y ἀποδείξεις δέδεικται πρότερον. Ἡ ἔσονται ^z αἱ ἀρχαὶ ἀποδεικταὶ καὶ τῶν ἀρχῶν ἀρχαί, καὶ τοῦτ' εἰς

^d εἴπερ A.B. ^e καὶ om. D. ^f ἅπαν] ἅπαν καὶ D. ^g οἷον om. D. ^h τὸ om. D. ⁱ τὸ om. B.D. ^k ἀποδεικτικὸν A. ^l καὶ om. D. ^m τις om. A.B. ⁿ οὐθὲν D. ^o ὁ om. B. et pr. D. ^p τις] τινος B.D, om. A. ^q γνώριμος A.B.D. ^r οὐσία D. ^s οὐκ] τοίνυν D. ^t δ'] δαὶ B. ^v οὐ] οὐ ὁ D. ^w ὁ αὐτός om. A. ^x ἀποδεικτικὸν D. ^y ἀπόδειξις A. ^z αἱ om. D.

ἄπειρον βαδιείται· ἢ τὰ πρῶτα ὀρισμοὶ ἔσονται ἀναπό-
δεικτοι.

Ἄλλ' ἄρα, εἰ μὴ παντὸς τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ τινος τοῦ αὐ-
4 τοῦ ἐστὶν ὀρισμὸς καὶ ἀπόδειξις; ἢ ἀδύνατον; οὐ γάρ ἐστιν
ἀπόδειξις οὐ ὀρισμὸς. Ὁρισμὸς μὲν γὰρ τοῦ τί ἐστὶ καὶ
οὐσίας· αἱ δ' ἀποδείξεις φαίνονται πᾶσαι ὑποτιθέμεναι καὶ
λαμβάνουσαι τὸ τί ἐστίν, οἷον αἱ μαθηματικαὶ τί μονὰς καὶ
τί τὸ περιττόν, καὶ αἱ ἄλλαι ὁμοίως. Ἔτι πᾶσα ἀπόδειξις
τὴν κατά τινος δείκνυσιν, οἷον ὅτι ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν· ἐν δὲ τῷ
ὀρισμῷ ^a οὐδὲν ἕτερον ἑτέρου κατηγορεῖται, οἷον οὔτε τὸ
ζῶον κατὰ τοῦ δίποδος οὔτε τοῦτο κατὰ τοῦ ζώου, ^b οὐδὲ δὴ
κατὰ τοῦ ἐπιπέδου τὸ σχῆμα· οὐ γάρ ἐστὶ τὸ ἐπίπεδον
σχῆμα, οὐδὲ τὸ σχῆμα ἐπίπεδον. Ἔτι ἕτερον τὸ τί ἐστὶ καὶ
ὅτι ἐστὶ δείξιαι. Ὁ μὲν οὖν ὀρισμὸς τί ἐστὶ δηλοῖ, ἢ δὲ ἀπό-
5 δειξις ὅτι ἢ ἐστὶ τόδε κατὰ τοῦδε ἢ οὐκ ἔστιν. Ἐτέρου δὲ
ἑτέρα ἀπόδειξις, εἴαν ^c μὴ ὡς μέρος ἢ τι τῆς ὅλης. Τοῦτο δὲ
λέγω, ὅτι δέδεικται τὸ ἰσοσκελὲς δύο ὀρθαῖς, εἰ πᾶν τρίγωνον
^d δέδεικται· μέρος γάρ, τὸ δ' ὅλον. Ταῦτα δὲ πρὸς ἀλληλα
οὐκ ἔχει οὕτως, τὸ ὅτι ἔστι καὶ τί ἐστίν· οὐ γάρ ἐστὶ θατέ-
ρου θάτερον μέρος.

Φανερόν ἄρα ὅτι οὔτε οὐ ὀρισμὸς, τούτου ^e παντὸς ἀπό-
6 δειξις, οὔτε οὐ ἀπόδειξις, τούτου ^e παντὸς ὀρισμὸς· ὥστε
ὅλως τοῦ αὐτοῦ ^f οὐθενὸς ἐνδέχεται ἄμφω ἔχειν. Ὡστε δη-
λον ὡς οὐδὲ ὀρισμὸς καὶ ἀπόδειξις οὔτε τὸ αὐτὸ ἂν εἴη οὔτε
θάτερον ἐν θατέρῳ· καὶ γὰρ ἂν τὰ ὑποκείμενα ὁμοίως ^g εἴ-
χεν.

Ταῦτα μὲν οὖν μέχρι τούτου διηπορήσθω· τοῦ δὲ τί ἐστὶ 4
πότερον ἔστι συλλογισμὸς καὶ ἀπόδειξις ἢ οὐκ ἔστι, καθά-
περ νῦν ὁ λόγος ὑπέθετο; ὁ μὲν γὰρ συλλογισμὸς τί κατὰ
τινος δείκνυσιν διὰ τοῦ μέσου· τὸ δὲ τί ἐστὶν ἰδίον τε, καὶ ἐν
τῷ τί ἐστὶν κατηγορεῖται. Ταῦτα δ' ἀνάγκη ἀντιστρέφειν.
Εἰ γὰρ τὸ Α τοῦ Γ ἴδιον, δῆλον ὅτι καὶ τοῦ Β καὶ τοῦτο

^a οὐθέν D. ^b οὐδὲ δὴ] οὔτε D. ^c ἢ ὡς τι A. ^d δέδεκται D.
^e πάντως D. ^f οὐθενὸς D. ^g ἔχειν A.

τοῦ Γ, ὥστε πάντα ἀλλήλων. ἰ Ἀλλά μὴν ^h καὶ εἰ τὸ Α ἐν τῷ τί ἐστὶν ⁱ ὑπάρχει παντὶ τῷ Β, καὶ καθόλου τὸ Β παντὸς τοῦ Γ ἐν τῷ τί ἐστὶ λέγεται, ἀνάγκη καὶ τὸ Α ἐν τῷ ² τί ἐστὶ τοῦ Γ λέγεσθαι. Εἰ δὲ μὴ οὕτω τις λήψεται διπλώσας, οὐκ ἀνάγκη ἔσται τὸ Α τοῦ Γ κατηγορεῖσθαι ἐν τῷ τί ἐστὶν, εἰ τὸ μὲν Α τοῦ Β ἐν τῷ τί ἐστὶν, μὴ καθ' ὅσων δὲ τὸ Β ἐν τῷ τί ἐστὶν. Τὸ ^k δὲ τί ἐστὶν ἄμφω ταῦτα ἔξει. ἰῖ Ἔσται ἄρα καὶ τὸ Β κατὰ τοῦ Γ, τὸ τί ἐστὶν. Εἰ ^l δὲ τὸ τί ἐστὶν καὶ τὸ τί ἦν εἶναι ἄμφω ἔχει, ἐπὶ τοῦ μέσου ἔσται πρότερον τὸ τί ἦν εἶναι. ἰῖῖ Ὀλως τε, εἰ ἔστι δείξαι τί ἐστὶν ἄνθρωπος· ἔστω τὸ Γ ἄνθρωπος, τὸ δὲ Α τὸ τί ἐστὶν, εἴτε ζῶν δίπουν εἴτ' ἄλλο τι. Εἰ τοίνυν συλλογιεῖται, ἀνάγκη κατὰ τοῦ Β τὸ Α παντὸς κατηγορεῖσθαι. Τούτου δ' ἔσται ἄλλος λόγος μέσος, ὥστε καὶ τοῦτο ἔσται τί ἐστὶν ἄνθρωπος. Λαμβάνει οὖν ὁ δεῖ δείξαι· καὶ γὰρ τὸ Β ἐστὶ τί ἐστὶν ἄνθρωπος.

3 Δεῖ δ' ἐν ταῖς δυσὶ προτάσεσι καὶ τοῖς πρώτοις ^m καὶ ἀμέσοις σκοπεῖν· μάλιστα γὰρ φανερόν τὸ λεγόμενον γίνεται. Οἱ μὲν ⁿ οὖν διὰ τοῦ ἀντιστρέφειν δεικνύντες τί ἐστὶ ψυχὴ ἢ τί ἐστὶν ἄνθρωπος ἢ ἄλλο ὁτιοῦν τῶν ὄντων, τὸ ἐξ ἀρχῆς αἰτοῦνται, οἷον εἰ τις ἀξιόσειε ψυχὴν εἶναι τὸ αὐτὸ αὐτῷ αἴτιον τοῦ ζῆν, τοῦτο δ' ἀριθμὸν αὐτὸν αὐτὸν κινοῦντα· ἀνάγκη γὰρ αἰτῆσαι τὴν ψυχὴν ὅπερ ἀριθμὸν εἶναι αὐτὸν ⁴ αὐτὸν κινοῦντα, οὕτως ὡς τὸ αὐτὸ ὄν. ὀ Οὐ γὰρ εἰ ἀκολουθεῖ τὸ Α τῷ Β καὶ τοῦτο τῷ Γ, ἔσται τῷ Γ τὸ Α τὸ τί ἦν εἶναι, ἀλλ' ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν ἔσται μόνον. Οὐδ' εἰ ἔστι τὸ Α ὅπερ τι καὶ κατὰ τοῦ Β κατηγορεῖται παντός. Καὶ γὰρ τὸ ^p ζῶν εἶναι κατηγορεῖται κατὰ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι· ^q ἀληθὲς γὰρ ^r πᾶν τὸ ἀνθρώπου εἶναι ζῶν εἶναι, ὥσπερ καὶ πάντα ἄνθρωπον ζῶν, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὥστε ^s ἐν εἶναι. ἰῖῖῖ Ἐὰν μὲν

^h καὶ] *kān* D. ⁱ ὑπάρχει D. ^k δὲ A.B. et pr. D. ^l δὲ pr. D.
^m καὶ ἐν τοῖς D. ⁿ οὖν] δὴ D. ^o οὐ γὰρ εἰ] εἰ γὰρ A. ^p ζῶιον
A, omisso εἶναι. ^q ἀληθὲς—ζῶν εἶναι in margine ponit D. ^r πᾶν
τὸ] παντὶ D. ^s ἐν εἶναι] ἐνεῖναι A.

οὖν μὴ οὕτω λάβῃ, οὐ συλλογιεῖται ὅτι τὸ Α ἐστὶ τῷ Γ τὸ τί ἦν εἶναι καὶ ἡ οὐσία. Ἐὰν δὲ οὕτω λάβῃ, πρότερον ἔσται εἰληφὼς τῷ Γ τί ἐστὶ τὸ τί ἦν εἶναι τὸ Β. Ὡστ' οὐκ ἀποδέδεικται· τὸ γὰρ ἐν ἀρχῇ εἴληφεν.

Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ἡ διὰ τῶν διαιρέσεων ὁδὸς συλλογί- 5
ται, καθάπερ ἐν τῇ ἀναλύσει τῇ περὶ τὰ σχήματα εἴρηται. Οὐδαμοῦ γὰρ ἀνάγκη γίνεται τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο εἶναι τῶνδὶ ὄντων, ἀλλ' ὥσπερ οὐδ' ὁ ἐπάγων ἀποδείκνυσιν. Οὐ γὰρ δεῖ τὸ συμπέρασμα ἐρωτᾶν, οὐδὲ τῷ δοῦναι εἶναι· ἀλλ' ἀνάγκη εἶναι ἐκείνων ὄντων, κἂν μὴ φῆ ὁ ἀποκρινόμενος. Ἄρ' ὁ ἄνθρωπος ζῶον ἢ ἄψυχον; ὡ εἴτ' ἔλαβε ζῶον, οὐ συλλελόγισται. Πάλιν ἅπαν ζῶον ἢ πεζόν ἢ ἔνυδρον· ἔλαβε πεζόν. Καὶ τὸ εἶναι τὸν ἄνθρωπον, τὸ ὄλον, ζῶον πεζόν, οὐκ ἀνάγκη ἐκ τῶν εἰρημένων, ἀλλὰ λαμβάνει καὶ τοῦτο. Διαφέρει δ' οὐδὲν ἐπὶ πολλῶν ἢ ὀλίγων οὕτω ποιεῖν· τὸ 2
αὐτὸ γὰρ ἐστίν. Ἀσυλλόγιστος μὲν οὖν ὕ και ἡ χρήσις γίνεται τοῖς οὕτω μετιούσι καὶ τῶν ἐνδεχομένων συλλογισθῆναι. Τί γὰρ κωλύει τοῦτο ἀληθές μὲν τὸ πᾶν εἶναι κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, μὴ μέντοι τὸ τί 2 ἐστὶ μηδὲ τὸ τί ἦν εἶναι δηλοῦν; ἔτι τί κωλύει ἢ προσθεῖναι τι 2 ἢ ἀφελεῖν ἢ ὑπερβεβηκέναι τῆς οὐσίας;

Ταῦτα μὲν οὖν 3 παρίεται μὲν, ἐνδέχεται δὲ λύσαι τῷ 3 λαμβάνειν ἐν τῷ τί ἐστὶ πάντα, καὶ 3 τὸ ἐφεξῆς τῇ διαιρέσει ποιεῖν, αἰτούμενον τὸ πρῶτον, καὶ 4 μηδὲν 5 παραλείπειν. Τοῦτο δ' ἀναγκαῖον, εἰ ἅπαν εἰς τὴν διαίρεσιν ἐπίπτει καὶ 4 μηδὲν ἐλλείπει· τοῦτο δ' ἀναγκαῖον, ἄτομον 6 γὰρ 7 ἢδη 8 δεῖ εἶναι. Ἄλλὰ συλλογισμὸς ὅμως οὐκ 9 ἔνεστιν, ἀλλ' εἴπερ, ἄλλον τρόπον γνωρίζειν ποιεῖ. Καὶ τοῦτο μὲν 10 οὐδὲν ἄτοπον· οὐδὲ γὰρ ὁ ἐπάγων ἴσως ἀποδείκνυσιν, ἀλλ' ὅμως δηλοῖ τι. Συλλογισμὸν δ' οὐ λέγει ὁ ἐκ τῆς διαιρέ- 4

τ τῶν δειόντων Α. ν ὁ om. Α. ω εἴτ' Α.Β. x οὐθέν D. y και om. D. z ἔστι γε μηδὲ D. a ἢ ἀφελεῖν τι D. b παρείται D. c τῷ D. d μηδὲν D. e παραλιπεῖν Α.Β. f γὰρ om. Α. g εἴδη Β. h δεῖ om. Α, post εἶναι ponit D. i ἔστιν D. k οὐθέν D.

σεως λέγων τὸν ὀρισμὸν. Ὡσπερ γὰρ ἐν τοῖς συμπεράσμασι τοῖς ἄνευ τῶν μέσων, εἴαν τις εἴπῃ ὅτι τούτων ὄντων ἀνάγκη τοδὶ εἶναι, ἐνδέχεται ἐρωτῆσαι διὰ τί, οὕτως καὶ ἐν τοῖς διαιρητικοῖς ὅροις. Τί ἐστὶν ἄνθρωπος; ζῶον θνητὸν, ὑπόπου, δίπου, ἄπτερον. Διὰ τί; παρ' ἐκάστην πρόσθεσιν· ἐρεῖ γάρ, καὶ δείξει τῇ διαιρέσει, ὡς οἴεται, ὅτι πᾶν ^k ἢ θνητὸν ἢ ἀθάνατον. Ὁ δὲ τοιοῦτος λόγος ἅπας οὐκ ^l ἐστὶν ὀρισμὸς. Ὡστ' εἰ καὶ ἀπεδείκνυτο τῇ διαιρέσει, ἀλλ' ὁ γ' ὀρισμὸς οὐ ^m συλλογισμὸς γίνεται.

6 Ἄλλ' ἄρα ἐστὶ καὶ ἀποδείξαι τὸ τί ἐστὶ κατ' οὐσίαν, ἐξ ὑποθέσεως δέ, λαβόντα τὸ μὲν τί ἦν εἶναι τὸ ἐκ τῶν ἐν τῷ τί ἐστὶν ἰδίων, ταδὶ δὲ ἐν τῷ τί ἐστὶ μόνα, καὶ ἴδιον τὸ πᾶν; τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ εἶναι ἐκείνῳ. Ἡ πάλιν εἴληφε τὸ τί ἦν ² εἶναι καὶ ἐν τούτῳ; ἀνάγκη γὰρ διὰ τοῦ μέσου δείξαι. Ἐπι ὥσπερ οὐδ' ⁿ ἐν συλλογισμῷ λαμβάνεται τί ἐστὶ τὸ συλλελογίσθαι (αἰεὶ γὰρ ὅλη ἢ μέρος ἢ πρότασις, ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς), οὕτως οὐδὲ τὸ τί ἦν ^o εἶναι δεῖ ἐνεῖναι ἐν τῷ συλλογισμῷ, ἀλλὰ χωρὶς τοῦτο τῶν κειμένων εἶναι, καὶ πρὸς τὸν ἀμφισβητοῦντα εἰ συλλελόγισται ἢ μὴ τοῦτο, ἀπαντᾶν ὅτι· τοῦτο γὰρ ἦν συλλογισμὸς. Καὶ πρὸς τὸν ὅτι οὐ τὸ τί ἦν εἶναι συλλελόγισται, ὅτι ναί· τοῦτο γὰρ ἔκειτο ἡμῖν τὸ τί ἦν εἶναι. Ὡστε ἀνάγκη καὶ ἄνευ τοῦ ^p τί συλλογισμὸς ἢ ^q τοῦ τί ἦν εἶναι συλλελογίσθαι τι.

3 Καὶ ἐξ ὑποθέσεως δὲ δεικνύη, οἷον εἰ τῷ κακῷ ἐστὶ ^r τὸ διαιρετῷ εἶναι, τῷ δ' ἐναντίῳ τὸ τῷ ἐναντίῳ εἶναι, ὅσοις ἐστὶ ^s τι ἐναντίον· τὸ δ' ἀγαθὸν τῷ κακῷ ἐναντίον καὶ τὸ ^t ἀδιαίρετον τῷ διαιρετῷ· ἐστὶν ἄρα ^v τὸ ἀγαθῷ εἶναι ^w τὸ ἀδιαίρετῳ εἶναι. Καὶ γὰρ ἐνταῦθα λαβὼν τὸ τί ἦν εἶναι δείκνυσι· ⁴ ^x λαμβάνει δ' εἰς τὸ δείξαι τὸ τί ἦν εἶναι. Ἐτερον ^y μέντοι ἔστω· καὶ γὰρ ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν, ὅτι ἐστὶ τόδε κατὰ

^k ἢ prius om. D. ^l ἐστὶν] ἔτι A.B. ^m συλλογισμῷ D. ⁿ ἐν om. A.B. ^o εἶναι D. ^p τί ἐστὶ συλλογισμὸς D. ^q τοῦ] τὸ A.
^r τὸ B. ^s τι om. D. ^t τῷ διαιρετῷ τὸ ἀδιαίρετον D. ^v τὸ] τῷ D, om. A. ^w τῷ A. ^x λαμβάνειν A.B.D. ^y μέντι A.B.D.

τουῦδε, ἀλλὰ μὴ ^z αὐτό, μηδὲ οὐ ὁ αὐτὸς λόγος, καὶ ἀντιστρέφει. Πρὸς ἀμφοτέροισι δέ, τὸν τε κατὰ διαίρεσιν δεικνύντα καὶ πρὸς τὸν οὕτω συλλογισμὸν, ^a τὸ αὐτὸ ἀπόρημα· διὰ τί ^b ἔσται ὁ ἄνθρωπος ζῶον δίπουν πεζόν, ἀλλ' οὐ ζῶον καὶ πεζόν; ἐκ γὰρ τῶν λαμβανομένων οὐδεμία ἀνάγκη ἐστὶν ^c ἐν γίνεσθαι τὸ κατηγορούμενον, ἀλλ' ὥσπερ ^d ἂν ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς εἴη μουσικὸς καὶ γραμματικὸς.

Πῶς οὖν δὴ ^e ὁ ὀριζόμενος δείξει τὴν οὐσίαν ἢ τὸ τί ἐστίν; ⁷ οὔτε γὰρ ^f ὡς ἀποδεικνύς ἐξ ὁμολογουμένων εἶναι δῆλον ποιήσει ὅτι ἀνάγκη ἐκείνων ὄντων ἕτερόν τι εἶναι, ἀπόδειξις γὰρ τοῦτο, οὔθ' ὡς ὁ ἐπάγων διὰ τῶν καθ' ἕκαστα δῆλων ὄντων, ὅτι ^g πᾶν οὕτως τῷ ^h μηδὲν ἄλλως· οὐ γὰρ τί ἐστὶ δείκνυσιν, ἀλλ' ὅτι ἢ ἐστίν ἢ οὐκ ἔστιν. Τίς οὖν ἄλλος τρόπος ⁱ λοιπός; οὐ γὰρ δὴ δείξει γε τῇ αἰσθήσει ἢ τῷ δακτύλῳ.

Ἐπι πῶς δείξει τὸ τί ἐστίν; ἀνάγκη γὰρ τὸν εἰδότα ^k τὸ ² τί ἐστίν ἄνθρωπος ^l ἢ ἄλλο ὅτιοῦν, εἰδέναι καὶ ὅτι ἔστιν· τὸ γὰρ μὴ ὄν οὐδεὶς οἶδεν ὅ τι ἐστίν, ἀλλὰ τί μὲν σημαίνει ὁ λόγος ἢ τὸ ὄνομα, ὅταν εἴπω τραγέλαφος, τί δ' ἔστι τραγέλαφος, ἀδύνατον εἰδέναι. Ἄλλα μὴν εἰ δείξει τί ἐστὶ καὶ ὅτι ἔστι, ^m πῶς τῷ αὐτῷ λόγῳ δείξει; ὅ τε γὰρ ὀρισμὸς ἐν τι δηλοῖ καὶ ἢ ἀπόδειξις· ⁿ τὸ δὲ τί ἐστίν ἄνθρωπος καὶ τὸ εἶναι ἄνθρωπον ἄλλο.

Εἴτα καὶ δι' ἀποδείξεώς φαμεν ἀναγκαῖον εἶναι δείκνυσθαι ³ ἅπαν ὅτι ἔστιν, εἰ μὴ οὐσία εἴη. Τὸ δ' εἶναι οὐκ οὐσία ^o οὐδενί· οὐ γὰρ γένος τὸ ὄν. Ἀπόδειξις ἄρ' ἔσται ὅτι ἔστιν. Ὅπερ καὶ νῦν ποιούσιν αἱ ἐπιστῆμαι. Τί μὲν γὰρ σημαίνει τὸ τρίγωνον, ἔλαβεν ὁ γεωμέτρης, ὅτι δ' ἔστι, δείκνυσιν. Τί οὖν δείξει ὁ ὀριζόμενος τί ἐστίν; ἢ τὸ τρίγωνον; εἰδὼς ἄρα τις ὀρισμῷ τί ἐστίν, εἰ ἔστιν οὐκ εἴσεται. Ἄλλ' ἀδύνατον.

^z αὐτῷ A.B, τὸ αὐτὸ D. ^a ταυτὸν D. ^b ἔσται τε ὁ D. ^c ἐν γίνεσθαι] ἐγγίνεσθαι A.B. ^d ἂν om. B, post εἴη ponit D. ^e ὁ om. A.B. ^f ὡς ὁ ἀποδεικνύς D. ^g πᾶνθ D. ^h μηθέν D. ⁱ λοιπός] λόγων D. ^k τὸ alterum om. A. ^l ἢ] εἰ A.B. ^m πῶς] καὶ πῶς A.B. ⁿ τότε D. ^o οὐθενί D.

- 4 Φανερόν δὲ καὶ κατὰ τοὺς νῦν τρόπους τῶν ὄρων ὡς οὐ δεικνύουσιν οἱ ὀρίζόμενοι ὅτι ἔστιν. Εἰ γὰρ καὶ ἔστιν ἐκ τοῦ μέσου P τὸ ἴσον, ἀλλὰ διὰ τί ἐστι τὸ ὀρισθέν; καὶ διὰ τί τοῦτ' ἔστι κύκλος; εἶη γὰρ ἂν καὶ ὀρειχάλκου φάναι εἶναι αὐτόν. Οὔτε γὰρ ὅτι δυνατόν εἶναι τὸ λεγόμενον προσδηλοῦσιν οἱ ὄροι, οὔτε ὅτι ἐκείνο οὐ φασὶν εἶναι ὀρισμοί. Ἄλλ' αἰεὶ ἔξεστι λέγειν τὸ διὰ τί.
- 5 Εἰ ἄρα ὁ ὀρίζόμενος ^α δείκνυσιν ἢ τί ἐστιν ἢ τί σημαίνει τοῦνομα, εἰ μὴ ἐστι μηδαμῶς τοῦ τί ἐστιν, ^τ εἶη ἂν ὁ ὀρισμὸς λόγος ὀνόματι τὸ αὐτὸ σημαίνων. Ἄλλ' ἄτοπον. Πρῶτον μὲν γὰρ καὶ μὴ οὐσιῶν ἂν εἶη καὶ τῶν μὴ ὄντων σημαίνειν γὰρ ἔστι καὶ τὰ μὴ ὄντα. Ἔτι πάντες οἱ λόγοι ὀρισμοὶ ἂν εἶεν· εἶη γὰρ ἂν ὄνομα θέσθαι ὀποιωοῦν λόγῳ, ὥστε ὄρους ἂν διαλεγόμεθα πάντες καὶ ἡ Ἰλιάς ὀρισμὸς ἂν εἶη. ^σ Ἔτι οὐδεμία ^ι ἐπιστήμη ^ν ἀποδείξειεν ἂν ὅτι τοῦτο τοῦνομα τουτὶ δηλοῖ· οὐδ' οἱ ὀρισμοὶ τοίνυν τοῦτο προσδηλοῦσιν.
- 6 Ἐκ μὲν τοίνυν τούτων οὔτε ὀρισμὸς καὶ συλλογισμὸς φαίνεται ταῦτόν ὄν, οὔτε ταῦτοῦ συλλογισμὸς καὶ ὀρισμὸς πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι ^ω οὔτε ὁ ὀρισμὸς ^κ οὐδὲν οὔτε ἀποδείκνυσιν οὔτε δείκνυσιν, οὔτε τὸ τί ἐστιν οὔθ' ὀρισμῶ οὔτ' ἀποδείξει ἔστι γινῶναι.
- 8 Πάλιν δὲ σκεπτόμενον τί τούτων λέγεται καλῶς καὶ τί οὐ καλῶς, καὶ τί ἐστιν ὁ ὀρισμὸς, καὶ τοῦ τί ἐστιν ἄρα πως ἔστιν ἀπόδειξις ^υ καὶ ὀρισμὸς ἢ οὐδαμῶς. Ἐπεὶ δ' ἐστίν, ὡς ἔφαμεν, ταῦτόν τὸ εἰδέναι τί ἐστι καὶ τὸ εἰδέναι τὸ αἴτιον ^z τοῦ τί ἐστι· λόγος δὲ τούτου, ὅτι ἔστι τι ^α τὸ αἴτιον· καὶ τοῦτο ἢ τὸ αὐτὸ ἢ ἄλλο, καὶ ^β ἢ ἄλλο, ἢ ^γ ἀποδεικτὸν ἢ ἀναπόδεικτον· εἰ τοίνυν ἐστὶν ἄλλο καὶ ἐνδέχεται ἀποδείξαι, ἀνάγκη μέσον εἶναι τὸ αἴτιον καὶ ἐν τῷ σχήματι τῷ πρώτῳ δεικνυσθαι· καθόλου τε γὰρ καὶ κατηγορικὸν τὸ δεικνύμενον.

P τὸ ἴσον] τι ἴσον A.D. α δείκνυσιν ἢ] δείκνυσιν εἰ A. τ εἶη ἂν ὁ] ἦν ἂν A.B. σ ἔτι] ἔτι ὅτι D. ι ἐπιστήμη om. A.B.D. ν ἀπόδειξις εἶη D. ω οὐδὲ A.B. κ οὐθὲν D. υ καὶ] ἢ D. z τοῦ τι] τοῦ εἰ A. et corr. B. α τὸ utrumque om. D. β ἢ] εἰ B.D. γ ἀποδεικτικὸν D.

εἰς μὲν ^d δὴ τρόπος ἂν εἴη ὁ νῦν ἐξητασμένος, τὸ δι' ἄλλου ^z τὸ τί ἐστὶ δείκνυσθαι. Τῶν τε γὰρ τί ἐστὶν ἀνάγκη τὸ μέσον εἶναι τί ἐστὶ, καὶ τῶν ἰδίων ἴδιον. Ὡστε τὸ μὲν δείξει, τὸ δ' οὐ δείξει τῶν τί ἦν εἶναι τῷ αὐτῷ πράγματι.

Οὗτος μὲν οὖν ὁ τρόπος ὅτι οὐκ ἂν εἴη ἀπόδειξις, εἴρηται ³ πρότερον· ἀλλ' ἔστι λογικὸς συλλογισμὸς τοῦ τί ἐστὶν. Ὃν δὲ τρόπον ἐνδέχεται, λέγωμεν, εἰπόντες πάλιν ἐξ ἀρχῆς. Ὡσπερ ^e γὰρ τὸ διότι ζητοῦμεν ἔχοντες τὸ ὅτι, ἐνίοτε δὲ καὶ ἅμα δῆλα γίνεται, ἀλλ' οὔτι πρότερόν γε τὸ διότι δυνατόν γνωρῖσαι τοῦ ὅτι, δῆλον ὅτι ὁμοίως καὶ τὸ τί ἦν εἶναι οὐκ ἄνευ τοῦ ὅτι ἐστίν· ἀδύνατον γὰρ εἰδέναι τί ἐστὶν, ἀγνοοῦντας εἰ ἔστιν. Τὸ δ' εἰ ἔστιν ὅτε μὲν κατὰ συμβεβηκὸς ⁴ ἔχομεν, ὅτε δ' ἔχοντές τι αὐτοῦ τοῦ πράγματος, οἷον βροντήν, ὅτι ψόφος τις νεφῶν, καὶ ἔκλειψιν, ὅτι στέρησις τις φωτός, καὶ ἄνθρωπον, ὅτι ζῶόν τι, καὶ ^f ψυχὴν, ^g ὅτι αὐτὸ αὐτὸ κινοῦν. Ὅσα μὲν οὖν κατὰ συμβεβηκὸς οἶδαμεν ὅτι ἔστιν, ἀναγκαῖον μηδαμῶς ἔχειν πρὸς τὸ τί ἐστὶν· οὐδὲ γὰρ ὅτι ἔστιν ἴσμεν· τὸ δὲ ζητεῖν τί ἐστὶ μὴ ἔχοντας ὅτι ἔστι, μηδὲν ζητεῖν ἐστίν. Καθ' ^h ὅσων δ' ἔχομέν τι, ⁱ ῥᾶον. Ὡστε ⁵ ὡς ἔχομεν ὅτι ἔστιν, οὕτως ἔχομεν καὶ πρὸς τὸ τί ἐστὶν. Ἦν οὖν ἔχομέν τι τοῦ τί ἐστὶν, ἔστω πρῶτον μὲν ὧδε· ἔκλειψις ἐφ' οὗ ^k τὸ Α, σελήνη ἐφ' οὗ ^l Γ, ἀντίφραξις γῆς ἐφ' οὗ Β. Τὸ μὲν οὖν ^m πρότερον ἐκλείπει ἢ οὗ, τὸ Β ζητεῖν ἐστίν, ἀρ' ἔστιν ἢ οὗ. Τοῦτο δ' ⁿ οὐδὲν διαφέρει ζητεῖν ἢ ^o εἰ ἔστι λόγος αὐτοῦ. Καὶ εἰ ἢ τοῦτο, κακείνὸ φαμεν εἶναι. Ἡ πο- ⁶ τέρας τῆς ἀντιφάσεώς ἐστὶν ὁ λόγος, πρότερον τοῦ ἔχειν δύο ὀρθὰς ἢ Ρ τοῦ μὴ ἔχειν. Ὅταν δ' εὔρωμεν, ἅμα τὸ ὅτι καὶ τὸ διότι ἴσμεν, ἂν διὰ μέσων ἦ. Εἰ δὲ μή, τὸ ὅτι, τὸ διότι δ' οὗ. Σελήνη Γ, ἔκλειψις Α, τὸ ^q πασσελήνου σκιὰν μὴ δύνασθαι ποιεῖν ^r μηθενὸς ἡμῶν μεταξὺ ὄντος φανεροῦ, ἐφ' οὗ

^d δὴ] τοίνυν D. ^e γὰρ om. B. ^f ψυχὴ B, om. A. ^g ὅτι om. A.D. ^h ὅσων B. ⁱ ῥάδιον D. ^k τὸ om. D. ^l Γ] τὸ γ B.
^m πρότερον A.B. ⁿ οὐθέν D. ^o εἰ om. A. Ρ τοῦ] τὸ A.B.
^q πασσελήνου B.D. ^r μηθενὸς D.

- Β. Εἰ τοίνυν τῷ Γ ὑπάρχει τὸ Β τὸ μὴ δύνασθαι ποιεῖν σκιὰν ⁸ μηθενὸς μεταξὺ ἡμῶν ὄντος, τούτῳ δὲ τὸ Α τὸ ἐκλείπειναι, ὅτι μὲν ἐκλείπει δῆλον, διότι δ' οὐπω, καὶ ὅτι μὲν ⁷ ἐκλείψις ἐστὶν ἴσμεν, τί δ' ἐστὶν οὐκ ἴσμεν. Δῆλου δ' ὄντος ὅτι τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει, ἀλλὰ διὰ τί ὑπάρχει, τὸ ζητεῖν τὸ Β τί ἐστὶ, πότερον ἀντίφραξις ἢ στροφή τῆς σελήνης ἢ ἀπόσβεσις. Τοῦτο δ' ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ ἐτέρου ἄκρου, οἷον ἐν τούτοις τοῦ Α· ἐστὶ γὰρ ἡ ἐκλείψις ἀντίφραξις ὑπὸ γῆς. Τί ἐστὶ βροντή; πυρὸς ἀπόσβεσις ἐν νέφει. Διὰ τί βροντᾶ; διὰ τὸ ἀποσβέννυσθαι τὸ πῦρ ἐν τῷ νέφει. Νέφος Γ, βροντὴ Α, ἀπόσβεσις πυρὸς τὸ Β. Τῷ δὲ Γ τῷ νέφει ὑπάρχει τὸ Β· ⁴ ἀποσβέννυται γὰρ ἐν αὐτῷ τὸ πῦρ. ⁵ Τούτῳ δὲ τὸ Α, ψόφος. Καὶ ἐστὶ γε λόγος τὸ Β τοῦ Α τοῦ πρώτου ἄκρου. ⁶ Ἄν δὲ πάλιν τούτου ἄλλο μέσον ⁷ ἢ, ἐκ τῶν παραλοίπων ἐστὶ λόγων.
- 8 Ὡς μὲν τοίνυν λαμβάνεται τὸ τί ἐστὶ καὶ γίνεται γινώριμον, εἴρηται, ὥστε συλλογισμὸς μὲν τοῦ τί ἐστὶν οὐ γίνεται οὐδ' ἀπόδειξις, δῆλον μέντοι διὰ συλλογισμοῦ καὶ δι' ἀποδείξεως· ὥστ' οὐτ' ἄνευ ἀποδείξεως ἐστὶ γινῶναι τὸ τί ἐστὶν, οὐ ἐστὶν αἴτιον ἄλλο, οὐτ' ἐστὶν ἀπόδειξις αὐτοῦ, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς διαπορήμασιν εἶπομεν.
- 9 Ἔστι δὲ τῶν μὲν ἕτερόν τι αἴτιον, τῶν δ' ⁸ οὐκ ἐστὶν. Ὡστε δῆλον ὅτι καὶ τῶν τί ἐστὶ τὰ μὲν ἄμεσα καὶ ἀρχαί εἰσιν, ⁹ καὶ εἶναι καὶ τί ἐστὶν ὑποθέσθαι δεῖ ἢ ἄλλον ὕτροπον φανερά ποιῆσαι. Ὅπερ ὁ ἀριθμητικὸς ποιεῖ· καὶ γὰρ τί ἐστὶ τὴν μονάδα ὑποτίθεται, καὶ ὅτι ἐστὶν. Τῶν δ' ἐχόντων ¹⁰ μέσον, καὶ ὧν ἐστὶ τι ἕτερον αἴτιον τῆς οὐσίας, ἐστὶ δι' ἀποδείξεως, ¹¹ ὥσπερ εἶπομεν, δηλῶσαι, μὴ τὸ τί ἐστὶν ἀποδεικνύτας.
- 10 Ὅρισμὸς δ' ¹² ἐπειδὴ λέγεται εἶναι λόγος τοῦ τί ἐστὶ, φανερόν ὅτι ὁ μὲν τις ἐστὶ λόγος τοῦ τί σημαίνει τὸ ὄνομα ἢ

⁸ μηθενὸς D. ⁴ σβέννυται D. ⁵ τοῦτο A.B. ⁷ εἴη B.D.
⁸ οὐκ ἐστὶν] οὐ D. ⁹ τόπον A.B. ¹⁰ μέσων A. ¹¹ ὥσπερ καὶ εἶπομεν D. ¹² ἐπεὶ D.

λόγος ἕτερος ὀνοματώδης, οἷον ^c τὸ τί σημαίνει, τί ἐστίν ^d ἢ τρίγωνον. Ὅπερ ἔχοντες ὅτι ἔστι, ζητοῦμεν διὰ τί ἐστίν. Χαλεπὸν δ' ^e οὕτως ἐστὶ λαβεῖν ^a μὴ ἴσμεν ὅτι ἔστιν. Ἡ δ' ^δ αἰτία εἴρηται πρότερον τῆς χαλεπότητος, ὅτι οὐδ' εἰ ἔστιν ἢ μὴ ἴσμεν, ἀλλ' ^η ^f κατὰ συμβεβηκός. Λόγος δ' εἰς ἐστὶ διχῶς, ὁ μὲν ^ε συνδέσμων, ὡσπερ ἡ Ἰλιάς, ὁ δὲ ^h τῶ ἐν καθ' ἐνὸς ⁱ δηλοῦν μὴ κατὰ συμβεβηκός.

Εἰς μὲν δὴ ὄρος ἐστὶν ὄρου ὁ ^k εἰρημένος, ἄλλος δ' ἐστὶν ² ὄρος λόγος ὁ δηλῶν διὰ τί ἐστίν. Ὡστε ὁ μὲν πρότερος σημαίνει μὲν, δείκνυσι δ' οὐ, ὁ δ' ὕστερος φανερόν ὅτι ἔσται οἷον ἀποδείξις τοῦ τί ἐστίν, τῇ θέσει διαφέρων τῆς ἀποδείξεως. Διαφέρει γὰρ εἰπεῖν διὰ τί βροντᾶ καὶ τί ἐστίν βροντή· ¹ ἐρεῖ γὰρ οὕτω μὲν διότι ἀποσβέννυται τὸ πῦρ ἐν τοῖς νέφεσι· τί δ' ἐστὶ βροντή; ψόφος ἀποσβεννυμένου πυρὸς ἐν νέφεσιν. Ὡστε ὁ αὐτὸς λόγος ἄλλον τρόπον λέγεται, ³ καὶ ὡδὶ μὲν ἀποδείξις συνεχῆς, ὡδὶ δὲ ὀρισμός. ^m Ἐτι ἐστὶν ὄρος βροντῆς ψόφος ἐν νέφεσι· τοῦτο δ' ἐστὶ τῆς τοῦ τί ἐστίν ἀποδείξεως συμπέρασμα. Ὁ δὲ τῶν ἀμέσων ὀρισμὸς θέσις ἐστὶ τοῦ τί ἐστίν ⁿ ἀναπόδεικτος.

Ἐστίν ^ο ἄρα ὀρισμὸς εἰς μὲν λόγος τοῦ τί ἐστίν ^p ἀναπό- ⁴ δεικτος, εἰς δὲ συλλογισμὸς τοῦ τί ἐστίν, πτώσει διαφέρων τῆς ἀποδείξεως, τρίτος δὲ τῆς τοῦ ^q τί ἐστίν ἀποδείξεως συμπέρασμα. Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ πῶς ἐστίν τοῦ τί ἐστίν ἀποδείξις καὶ πῶς οὐκ ἐστίν, καὶ τίνων ἐστίν καὶ τίνων οὐκ ἐστίν, ἔτι δ' ὀρισμὸς ποσαχῶς τε λέγεται καὶ πῶς τὸ τί ἐστίν δείκνυσι καὶ πῶς οὐ, ^r καὶ τίνων ἐστίν καὶ τίνων οὐ, ἔτι δὲ πρὸς ἀπόδειξιν πῶς ἔχει, καὶ πῶς ἐνδέχεται τοῦ αὐτοῦ εἶναι καὶ πῶς οὐκ ἐνδέχεται.

Ἐπεὶ δὲ ἐπίστασθαι οἰόμεθα ὅταν εἰδῶμεν τὴν αἰτίαν, ^{II} αἰτίαι δὲ τέτταρες, μία μὲν τὸ τί ἦν εἶναι, μία δὲ τὸ τίνων

^c τὸ om. D. ^d ἢ om. B.D. ^e οὕτως A. ^f ἀλλὰ κατὰ B.
^ε συνδεσμών D. ^h τὸ D. ⁱ δηλῶν D. ^k προεἰρημένος D. ¹ ἐρεῖ
μὲν γὰρ A.B. ^m ἔτι εἰ ἔστιν B. ⁿ ἀποδεικτικός A. ^ο ἄρα ὁ ὀρι-
σμὸς A. ^p ἀναπόδεικτου A. ^q τί om. B. ^r καὶ τίνων ἐστὶ om. A.

ὄντων ἀνάγκη τοῦτ' εἶναι, ἑτέρα δὲ ^s ἢ τι πρῶτον ἐκίνησε, τε-
 τάρτη δὲ τὸ τίνος ἔνεκα, πᾶσαι αὐται διὰ τοῦ μέσου δείκνυ-
 νται. Τό τε γὰρ οὗ ὄντος τοδὶ ἀνάγκη εἶναι μιᾶς μὲν προ-
 τάσεως ληφθείσης οὐκ ἔστι, ^t δυοῖν δὲ τουλάχιστον· τοῦτο δ'
² ἐστίν, ὅταν ἐν μέσον ἔχωσιν. Τούτου ^v οὖν ἐνὸς ληφθέντος
 τὸ συμπέρασμα ἀνάγκη εἶναι. Δῆλον δὲ καὶ ὧδε. Διὰ τί
 ὀρθὴ ἢ ἐν ἡμικυκλίῳ; ^w ἢ τίνος ὄντος ὀρθή; ἔστω δὴ ὀρθὴ
 ἐφ' ^x ἧς Α, ἡμίσεια δυοῖν ὀρθαῖν ἐφ' ἧς Β, ἢ ἐν ἡμικυκλίῳ ἐφ'
^y ἧς Γ. Τοῦ δὴ τὸ Α τὴν ὀρθὴν ὑπάρχειν τῷ Γ τῇ ἐν τῷ
³ Γ τῇ Β· δύο γὰρ ὀρθῶν ἡμίσεια. Τοῦ Β οὖν ὄντος ^a ἡμί-
 σεος δύο ὀρθῶν τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει· τοῦτο δ' ἦν ^b τὸ ἐν ἡμι-
 κυκλίῳ ὀρθὴν εἶναι. ^c Τοῦτο δὲ ταυτόν ἐστι ^d τῷ τί ἦν εἶναι,
 τῷ τοῦτο σημαίνειν τὸν λόγον. Ἄλλὰ μὴν καὶ ^e τὸ τί ἦν
 εἶναι αἴτιον δέδεικται τὸ μέσον. Τὸ δὲ διὰ τί ὁ Μηδικὸς
 πόλεμος ἐγένετο ^f Ἀθηναίους; τίς αἰτία τοῦ πολεμείσθαι
 Ἀθηναίους; ὅτι εἰς Σάρδεις μετ' Ἐρετριέων ἐνέβαλον· τοῦτο
⁴ γὰρ ^g ἐκίνησε πρῶτον. Πόλεμος ἐφ' οὗ Α, προτέρους ^h εἰσ-
 βαλεῖν Β, Ἀθηναῖοι τὸ Γ. Ὑπάρχει δὴ τὸ Β τῷ Γ, τὸ
ⁱ πρότερον ^k ἐμβαλεῖν τοῖς Ἀθηναίους, τὸ δὲ Α τῷ Β· πολε-
 μοῦσι γὰρ τοῖς πρότερον ^l ἀδικήσασιν. Ὑπάρχει ἄρα τῷ
 μὲν Β τὸ Α, τὸ πολεμείσθαι τοῖς ^m πρότερον ἄρξασιν
ⁿ τοῦτο δὲ ^o τὸ Β ^p τῷ Γ τοῖς Ἀθηναίους· ^q πρότερον γὰρ
 ἤρξαν. Μέσον ἄρα καὶ ἐνταῦθα τὸ ^r αἴτιον τὸ πρῶτον κινή-
⁵ σαν. Ὅσων δ' αἴτιον τὸ ἔνεκά τινος, οἷον διὰ τί περιπατεῖ;
 ὅπως ὑγιαίνει· διὰ τί οἰκία ἐστίν; ὅπως σώζεται τὰ σκεύη·
 τὸ μὲν ἔνεκα τοῦ ὑγιαίνειν, τὸ δ' ἔνεκα τοῦ σώζεσθαι. Διὰ
^s τί δὲ ἀπὸ δείπνου δεῖ περιπατεῖν, καὶ ἔνεκα τίνος δεῖ, ^t οὐ-

^s ἢ om. D. ^t δυοῖν B. ^v οὖν τοῦ ἐνὸς D. ^w ἢ om. A.B.
^x ἧς Α] οὗ α D. ^y ἧς Γ] οὗ γ D. ^z τὸ om. D. ^a ἡμίσεως A.B.
^b τὸ ἐν] τῷ ἐν Α. ^c τούτωι Α. ^d τὸ A.B.D. ^e τὸ] τοῦ A.B.
^f ἀθηναίους B. ^g ἐκινήθη Α. ^h εἰσβάλλειν D. ⁱ προτέρους B.D.
^k ἐμβάλλειν D. ^l ἀδικήσασιν Α. ^m προτέρους A.B. ⁿ τούτω Α,
 τοῦ vel τούτου pr. D. ^o τῷ vel τοῦ pr. D. ^p τῷ Γ om. A.B. et
 pr. D. ^q πρότεροι D. ^r αἴτιον ἐν οἷς τὸ αἴτιον τὸ Β. ^s τί δεῖ
 ἀπὸ δείπνου D. ^t οὐθεν D.

δὲν διαφέρει. Περίπατος ἀπὸ δείπνου Γ, τὸ μὴ ἐπιπολάζειν τὰ σιτία ἐφ' οὗ Β, τὸ ὑγιαίνειν ἐφ' οὗ Α. Ἔστω δὴ ^x τῷ ἀπὸ δείπνου περιπατεῖν ὑπάρχον τὸ ποιεῖν μὴ ἐπιπολάζειν τὰ σιτία πρὸς τῷ στόματι τῆς κοιλίας, καὶ τοῦτο ὑγιαίνον. Δοκεῖ γὰρ ^y ὑπάρχειν τῷ περιπατεῖν τῷ Γ τὸ Β τὸ μὴ ἐπιπολάζειν τὰ σιτία, ^z τούτῳ δὲ ^a τὸ Α τὸ ^b ὑγιαίνον. Τί οὖν αἴτιον τῷ Γ τοῦ τὸ Α ὑπάρχειν τὸ οὐ ἔνεκα; τὸ Β τὸ μὴ ἐπιπολάζειν. Τοῦτο δ' ἐστὶν ὡσπερ ἐκείνου λόγος· τὸ γὰρ Α οὕτως ἀποδοθήσεται. Διὰ τί τὸ Β τῷ Γ ἐστίν; ὅτι τοῦτ' ἐστὶ τὸ ὑγιαίνειν, τὸ οὕτως ἔχειν. Δεῖ δὲ μεταλαμβάνειν τοὺς λόγους, καὶ οὕτως μᾶλλον ἕκαστα φανείται. Αἱ δὲ γενέσεις ἀνάπαλιν ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ κίνησιν αἰτίων· ἐκεῖ μὲν γὰρ τὸ μέσον δεῖ γενέσθαι πρῶτον, ἐνταῦθα δὲ τὸ Γ τὸ ἔσχατον· τελευταῖον δὲ τὸ οὐ ἔνεκα.

Ἐνδέχεται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἔνεκά τινος εἶναι καὶ ἐξ ἀνάγκης, οἷον διὰ τοῦ λαμπτήρος τὸ φῶς· καὶ γὰρ ἐξ ἀνάγκης διέρχεται τὸ ^c μικρομερέστερον διὰ τῶν μειζόνων πόρων, εἴπερ φῶς γίνεται τῷ ^d διεῖναι, καὶ ἔνεκά τινος, ὅπως μὴ πταίωμεν. Ἄρ' οὖν εἰ εἶναι ἐνδέχεται, καὶ γίνεσθαι ἐνδέχεται; ὡσπερ εἰ βροντᾶ ἀποσβεννυμένου τε τοῦ πυρὸς ἀνάγκη σίζειν καὶ ψοφεῖν, καὶ εἰ ὡς οἱ Πυθαγόρειοί φασιν ἀπειλῆς ἔνεκα τοῖς ἐν τῷ ταρτάρῳ, ὅπως φοβῶνται. Πλείστα δὲ ^e τοιαῦτ' ἐστί, καὶ μάλιστα ^f ἐν τοῖς κατὰ φύσιν συνισταμένοις καὶ ^g συνεστῶσιν· ἢ μὲν γὰρ ἔνεκά του ^h ποιεῖ φύσις, ἢ δ' ἐξ ἀνάγκης. Ἡ δ' ἀνάγκη διττή· ἢ μὲν γὰρ κατὰ φύσιν ⁱ καὶ τὴν ὀρμὴν, ἢ δὲ βία ἢ παρὰ τὴν ὀρμὴν, ^k ὡσπερ λίθος ἐξ ἀνάγκης καὶ ἄνω καὶ κάτω φέρεται, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην. Ἐν δὲ τοῖς ἀπὸ διανοίας τὰ μὲν οὐδέποτε ἀπὸ ^l τοῦ αὐτομάτου ὑπάρχει, οἷον οἰκία ^l ἢ ἀνδριάς, οὐδ' ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' ἔνεκά του, τὰ δὲ καὶ ἀπὸ τύχης, οἷον ὑγίεια καὶ

^x τὸ Β. ^y ὑπάρχει τὸ Α, ὑπάρχει δὴ τὸ Β, ὑπάρχει δὴ τῷ Δ.
^z τοῦτο Β. ^a τῷ Α. ^b ὑγιαίνειν Δ. ^c λεπτομερέστερον Δ.
^d διεῖναι Α.Β. ^e τῆς Α. ^f ἐν] ἅμα ἐν Α, ἐπὶ Δ. ^g συνιστῶσιν Α.
^h ποιεῖν Β, ποιεῖ ἢ Δ. ⁱ καὶ κατὰ τὴν Δ. ^k ὡσπερ ὁ λίθος Δ. ^l ἢ] οὐδ' Δ.

σωτηρία. Μάλιστα δὲ ἐν ὅσοις ἐνδέχεται καὶ ὧδε καὶ ἄλλως, ὅταν μὴ ἀπὸ τύχης ἢ γένεσις ἦ, ὥστε ^m τὸ τέλος ἀγαθὸν ἐνεκά του γίνεται καὶ ἢ φύσει ἢ τέχνη. Ἐκ τύχης δ' ⁿ οὐδὲν ἐνεκά του γίνεται.

- 12 Τὸ δ' αὐτὸ αἰτιὸν ἐστὶ τοῖς γινομένοις καὶ τοῖς γεγενημένοις καὶ τοῖς ἐσομένοις ὅπερ καὶ τοῖς οὖσι· τὸ γὰρ μέσον αἰτιον, πλὴν τοῖς μὲν οὖσιν ὄν, τοῖς δὲ γινομένοις γινόμενον, τοῖς δὲ γεγενημένοις γεγενημένον καὶ ἐσομένοις ἐσόμενον. Οἶον διὰ τί γέγονεν ἔκλειψις; διότι ^o ἐν μέσῳ γέγονεν ἢ γῆ· γίνεται δὲ διότι γίνεται, ἔσται δὲ διότι ἔσται ἐν μέσῳ, ² καὶ ἔστι ^p δὲ ὅτι ἔστιν. Τί ἐστὶ κρύσταλλος; εἰλήφθω δὴ ὅτι ὕδωρ πεπηγός. Ὑδωρ ἐφ' οὗ Γ, πεπηγός ἐφ' οὗ Α, αἰτιον τὸ μέσον ἐφ' οὗ Β, ἔκλειψις θερμοῦ παντελής. Ὑπάρχει δὴ τῷ Γ τὸ Β, ^q τούτῳ δὲ τὸ πεπηγέναι τὸ ἐφ' οὗ Α. Γίνεται δὲ κρύσταλλος γινομένου τοῦ Β, γεγένηται δὲ γεγενημένου, ἔσται δ' ἐσόμενον.
- 3 Τὸ μὲν οὖν οὕτως αἰτιον καὶ οὐ αἰτιον ἅμα γίνεται, ὅταν γίνηται, καὶ ἔστιν, ὅταν ἦ· καὶ ἐπὶ ^r τοῦ γεγονέναι καὶ ἔσεσθαι ὡσαύτως. Ἐπὶ δὲ τῶν μὴ ἅμα ἀρ' ἔστιν ἐν τῷ συνεχεῖ χρόνῳ, ὥσπερ δοκεῖ ἡμῖν, ἄλλα ἄλλων αἰτία εἶναι, τοῦ τόδε γενέσθαι ἕτερον γενόμενον, καὶ τοῦ ἔσεσθαι ἕτερον ἐσόμενον, καὶ τοῦ γίνεσθαι δέ, εἴ τι ἔμπροσθεν ἐγένετο; ἔστι δὴ ἀπὸ τοῦ ὕστερον γεγονότος ὁ συλλογισμὸς. Ἀρχὴ δὲ καὶ τούτων ^s τὰ γεγονότα. ^t Διὸ καὶ ἐπὶ τῶν γινομένων ὡσαύτως. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ προτέρου οὐκ ἔστιν, οἶον ἐπεὶ τόδε γέγονεν, ὅτι τόδ' ὕστερον γέγονεν. Καὶ ἐπὶ τοῦ ἔσεσθαι ὡσαύτως. Οὔτε γὰρ ἀορίστου οὔθ' ὀρισθέντος ἔσται τοῦ χρόνου, ὥστ' ἐπεὶ τοῦτ' ἀληθὲς εἰπεῖν γεγονέναι, ^v τόδ' ἀληθὲς εἰπεῖν γεγονέναι τὸ ὕστερον. Ἐν γὰρ τῷ μεταξύ ψεῦδος ἔσται τὸ εἰπεῖν τοῦτο, ἤδη θατέρου γεγονότος. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ ⁵ τοῦ ἐσομένου. Οὐδ' ἐπεὶ τόδε γέγονε, τόδ' ἔσται. Τὸ γὰρ

^m τὸ τέλος τὸ ἀγαθὸν D. ⁿ οὐθέν D. ^o γέγονεν ἐν μέσῳ D.
^p δὲ ὅτι] διότι D. ^q τούτῳ] οὕτω D. ^r τοῦ corr. B. ^s τὰ om. A.
^t δύο A. ^v τόδ'—γεγονέναι om. A.

μέσον ὁμόγονον δεῖ εἶναι, τῶν γενομένων γενόμενον, τῶν ἐσομένων ἐσόμενον, τῶν γινομένων γινόμενον, τῶν ὄντων ὄν· τοῦ δὲ γέγονε καὶ τοῦ ἔσται οὐκ ἐνδέχεται εἶναι ὁμόγονον. Ἔπι οὔτε ἀόριστον ἐνδέχεται εἶναι τὸν χρόνον τὸν μεταξὺ οὔθ' ὠρισμένον· ψεῦδος γὰρ ἔσται ὡς τὸ εἰπεῖν ἐν τῷ μεταξὺ. Ἐπισκεπτέον δὲ τί τὸ συνέχον, ὥστε μετὰ τὸ γεγονέναι τὸ γίνεσθαι ὑπάρχειν ἐν τοῖς πράγμασιν. Ἡ δὴλον ὅτι οὐκ ἔστιν ἐχόμενον γεγονότος γινόμενον οὐδὲ γὰρ γενόμενον γενομένου· πέρατα γὰρ καὶ ἄτομα. Ὡσπερ οὖν οὐδὲ στιγμαί εἰσιν ἀλλήλων ἐχόμεναι, οὐδὲ γενόμενα· ἄμφω γὰρ ἀδιαίρετα. Οὐδὲ δὴ γινόμενον γεγεννημένου διὰ τὸ αὐτό· τὸ μὲν γὰρ γινόμενον διαιρετόν, τὸ δὲ γεγονὸς ἀδιαίρετον. Ὡσπερ οὖν γραμμὴ πρὸς στιγμὴν ἔχει, οὕτω τὸ γινόμενον πρὸς τὸ γεγονός· ἐνυπάρχει γὰρ ἄπειρα γεγονότα ἐν τῷ γινομένῳ. Μᾶλλον δὲ φανερώς ἐν τοῖς καθόλου περὶ κινήσεως δεῖ λεχθῆναι περὶ τούτων.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ πῶς ἂν ἐφεξῆς γινομένης τῆς γενέσεως ἔχει ἡ μέσον τὸ αἴτιον ἐπὶ τοσοῦτον εἰλήφθω. Ἀνάγκη γὰρ ^α καὶ ἐν τούτοις τὸ μέσον καὶ τὸ πρῶτον ἄμεσα εἶναι. οἷον τὸ Α γέγονεν, ἐπεὶ τὸ Γ γέγονεν. Ὑστερον δὲ τὸ Γ γέγονεν, ^β ἔμπροσθεν δὲ τὸ Α. Ἀρχὴ δὲ τὸ ^γ Γ διὰ τὸ ἐγγύτερον τοῦ νῦν εἶναι, ὅ ἐστιν ἀρχὴ τοῦ χρόνου. Τὸ δὲ Γ γέγονεν, εἰ τὸ Δ γέγονεν. Τοῦ ^δ δὴ Δ γενομένου ἀνάγκη τὸ Α γεγονέναι. Αἴτιον δὲ τὸ Γ· τοῦ γὰρ Δ γενομένου τὸ Β Γ ἀνάγκη γεγονέναι, τοῦ δὲ Γ γεγονότος ἀνάγκη πρότερον τὸ Α γεγονέναι. Οὕτω δὲ λαμβάνοντι τὸ μέσον στήσεταιί που εἰς ἄμεσον, ἢ αἰεὶ παρεμπεσεῖται διὰ τὸ ἄπειρον; οὐ γὰρ ἔστιν ἐχόμενον γεγονὸς γεγονότος, ὥσπερ ἐλέχθη. Ἄλλ' ἄρξασθαί γε ὅμως ἀνάγκη ^ε ἀπὸ μέσου καὶ ἀπὸ τοῦ ^ς νῦν πρώτου. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἔσται. Εἰ γὰρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι ἔσται τὸ ^ς Δ, ἀνάγκη πρότερον ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι τὸ

^ω τῷ Α. ^χ διαιρετά Α.Β. ^γ γινόμενον Α.Β. ^z μέσον τὸ] μὲν Α.
^α καὶ prius om. D. ^β ἔμπροσθεν] πρῶτον D. ^γ Γ] α pr. Α. ^δ δὴ Δ] δὴ α Α.
^ε ἀπὸ τοῦ μέσου D. ^ς νῦν om. Α. ^ς Δ] α Α.

Α ἔσται. Τούτου δ' αἴτιον τὸ Γ· εἰ μὲν γὰρ τὸ Δ ἔσται, πρότερον τὸ Γ ἔσται· εἰ δὲ τὸ Γ ἔσται, πρότερον τὸ Α ἔσται. Ὅμοίως δ' ἄπειρος ἡ τομὴ καὶ ἐν τούτοις· ^h οὐ γὰρ ἐστὶν ἐσόμενα ἐχόμενα ἀλλήλων. Ἄρχῃ ⁱ δὲ καὶ ἐν τούτοις ἄμεσος ληπτέα. Ἐχει δὲ οὕτως ἐπὶ τῶν ἔργων. Εἰ γέγονεν οἰκία, ἀνάγκη τετμηῆσθαι λίθους καὶ γεγονέναι. Τοῦτο διὰ τί; ὅτι ἀνάγκη θεμέλιον γεγονέναι, ^k εἴπερ καὶ οἰκίαν γεγονέναι. Εἰ δὲ θεμέλιον, πρότερον λίθους γεγονέναι ἀνάγκη. Πάλιν εἰ ἔσται οἰκία, ὡσαύτως πρότερον ἔσονται λίθοι. Δείκνυται δὲ διὰ τοῦ μέσου ὁμοίως· ἔσται γὰρ ^l θεμέλιον πρότερον.

¹⁰ Ἐπεὶ δ' ὀρώμεν ἐν τοῖς γινομένοις κύκλω τινὰ ^m γένεσιν οὐσαν, ἐνδέχεται τοῦτο εἶναι, εἴπερ ἔποιντο ἀλλήλοις τὸ μέσον καὶ οἱ ⁿ ἄκροι· ἐν γὰρ τούτοις τὸ ἀντιστρέφειν ἐστίν. Δέδεικται δὲ τοῦτο ἐν τοῖς πρώτοις, ὅτι ἀντιστρέφει τὰ συμπεράσματα· τὸ δὲ κύκλω τοῦτό ἐστιν. Ἐπὶ δὲ τῶν ἔργων φαίνεται ὡδε. Βεβρεγμένης τῆς γῆς ἀνάγκη ἀτμίδα ^o γίνεσθαι, τούτου δὲ γενομένου νέφος, τούτου δὲ γενομένου ὕδωρ· τούτου δὲ γενομένου ἀνάγκη βεβρέχθαι τὴν γῆν· τοῦτο δ' ἦν τὸ ἐξ ἀρχῆς, ὥστε κύκλω περιελήλυθεν· ἐνὸς γὰρ αὐτῶν ὁπουοῦν ὄντος ἕτερόν ἐστι, κακείνου ἄλλο, καὶ τούτου τὸ πρῶτον.

¹¹ Ἔστι δ' ἓνια μὲν γινόμενα καθόλου (αἰεὶ τε γὰρ καὶ ἐπὶ παντὸς ^p οὕτως ἢ ἔχει ἢ γίνεται), τὰ δὲ αἰεὶ μὲν οὐ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δέ, οἶον οὐ πᾶς ἄνθρωπος ἄρρην τὸ γένειον τριχοῦται, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. Τῶν δὲ τοιούτων ἀνάγκη καὶ τὸ μέσον ¹² ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶναι. Εἰ γὰρ τὸ Α κατὰ τοῦ Β καθόλου κατηγορεῖται, καὶ τοῦτο κατὰ τοῦ Γ καθόλου, ἀνάγκη καὶ τὸ Α κατὰ τοῦ Γ αἰεὶ ^q καὶ ἐπὶ παντὸς κατηγορεῖσθαι· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ καθόλου, καὶ ἐπὶ παντὶ καὶ αἰεὶ. Ἄλλ' ὑπέκειτο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· ἀνάγκη ἄρα καὶ τὸ μέσον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ

^h οὔτε D. ⁱ δὲ καὶ] γὰρ καὶ D. ^k εἴπερ—γεγονέναι om. D.
^l θεμέλιος D. ^m γένεσιν A.B. ⁿ ἄκροι] ὄροι A. ^o γενέσθαι B.D.
^p οὕτως om. A, ἢ om. B. ^q καὶ ἐπὶ] τὸ ἐπὶ D.

εἶναι τὸ ἐφ' οὗ ^Γ τὸ Β. Ἔσονται τοίνυν καὶ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀρχαὶ ἄμεσοι, ὅσα ^δ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οὕτως ἔστιν ἢ γίνεται.

Πῶς μὲν οὖν τὸ τί ἐστὶν εἰς τοὺς ὅρους ἀποδίδεται, καὶ **13** τίνα τρόπον ἀπόδειξις ἢ ὀρισμὸς ἔστιν αὐτοῦ ἢ οὐκ ἔστιν, εἴρηται πρότερον· πῶς δὲ ^δ δεῖ θηρεῖν τὰ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενα, νῦν ^ν λέγωμεν.

Τῶν δὴ ὑπαρχόντων αἰεὶ ἐκάστῳ ἓνια ἐπεκτείνει ἐπὶ ² ^ω πλέον, οὐ μέντοι ἔξω τοῦ γένους. Λέγω δὲ ἐπὶ πλέον ὑπάρχειν, ὅσα ὑπάρχει μὲν ἐκάστῳ καθόλου οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλῳ. Οἶον ἔστι τι ὃ πάσῃ τριάδι ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ μὴ τριάδι, ὥσπερ τὸ ὄν ὑπάρχει τῇ τριάδι, ἀλλὰ ² καὶ μὴ ἀριθμῷ. Ἄλλὰ καὶ τὸ περιττὸν ὑπάρχει τε πάσῃ τριάδι καὶ ἐπὶ πλέον ὑπάρχει· καὶ γὰρ τῇ πεντάδι ὑπάρχει. Ἄλλ' οὐκ ἔξω τοῦ γένους· ἢ μὲν γὰρ πεντὰς ἀριθμὸς, οὐδὲν δὲ ἔξω ἀριθμοῦ περιττόν. Τὰ δὴ τοιαῦτα ληπτέον μέχρι τούτου, ³ ἕως τοσαῦτα ^γ ληφθῆ ἢ πρῶτον, ὧν ἕκαστον μὲν ἐπὶ πλείον ὑπάρξει, ἅπαντα δὲ μὴ ἐπὶ ^ω πλέον· ταύτην γὰρ ἀνάγκη οὐσίαν εἶναι τοῦ πράγματος. Οἶον τριάδι ² ὑπάρχει πάσῃ ἀριθμὸς, τὸ περιττόν, τὸ πρῶτον ἀμφοτέρως, καὶ ὡς μετρεῖσθαι ἀριθμῷ καὶ ὡς μὴ συγκεῖσθαι ἐξ ἀριθμῶν. Τοῦτο τοίνυν ἤδη ἐστὶν ἡ τριάς, ἀριθμὸς περιττὸς πρῶτος καὶ ὠδὶ πρῶτος. Τούτων γὰρ ἕκαστον, τὰ μὲν καὶ τοῖς περιττοῖς ⁴ πᾶσιν ὑπάρχει, τὸ δὲ τελευταῖον καὶ τῇ δυνάδι, πάντα δὲ ² οὐδενί. Ἐπεὶ δὲ δεδήλωται ἡμῖν ἐν τοῖς ἄνω ^β ὅτι ἀναγκαῖα μὲν ἐστὶ τὰ ἐν τῷ τί ἐστὶν κατηγορούμενα, τὰ καθόλου δὲ ἀναγκαῖα, τῇ δὲ τριάδι καὶ ἐφ' οὗ ἄλλου οὕτω λαμβάνεται ἐν τῷ τί ἐστὶν τὰ λαμβανόμενα, οὕτως ἐξ ἀνάγκης μὲν ἂν εἴη τριάς ταῦτα. Ὅτι δ' οὐσία, ἐκ τῶνδε δῆλον. Ἀνάγκη γάρ, ⁵ εἰ μὴ τοῦτο ἦν τριάδι εἶναι, οἶον γένος τι εἶναι τοῦτο, ἢ ὠνομασμένον ἢ ἀνώνυμον. Ἔσται τοίνυν ἐπὶ ^γ πλείον ἢ τῇ τρι-

^Γ τὸ tertium et τῶν om. D. ^δ ὡς om. D. ^δ δεῖ] δὴ A.B. ^ν λέγομεν D. ^ω πλείον D. ² καὶ om. A. ^γ ληφθείη A.B. ² πάσῃ ὑπάρχει D. ^α οὐθενί D. ^β ὅτι om. A. ^γ πλέον D.

ἀδι ὑπάρχον. Ὑποκείσθω γὰρ τοιοῦτον εἶναι τὸ γένος, ὥστε ὑπάρχειν κατὰ δύνάμιν ἐπὶ ^d πλείον. Εἰ τοίνυν μηδενὶ ὑπάρχει ἄλλω ἢ ταῖς ἀτόμοις τριάσι, τοῦτ' ἂν εἴη τὸ τριάδι εἶναι. Ὑποκείσθω γὰρ καὶ τοῦτο, ἡ οὐσία ἢ ἐκάστου εἶναι ἢ ἐπὶ ταῖς ἀτόμοις ἕσχατος τοιαύτη κατηγορία. Ὡστε ὁμοίως καὶ ἄλλω ὁτῶν τῶν οὕτω δειχθέντων τὸ αὐτῷ εἶναι ἔσται.

6 Χρῆ δέ, ὅταν ὅλον τι πραγματεύηται τις, διελεῖν τὸ γένος εἰς τὰ ἄτομα τῷ εἶδει τὰ πρῶτα, οἷον ἀριθμὸν εἰς τριάδα ^e καὶ δυνάδα, εἶθ' οὕτως ἐκείνων ὀρισμοὺς πειρᾶσθαι λαμβάνειν, οἷον εὐθείας γραμμῆς ^f καὶ κύκλου καὶ ὀρθῆς γωνίας, μετὰ δὲ τοῦτο λαβόντα τί τὸ γένος, οἷον πότερον τῶν ποσῶν ἢ τῶν ποιῶν, τὰ ἴδια πάθη θεωρεῖν διὰ τῶν κοινῶν πρώτων. Τοῖς γὰρ συντιθεμένοις ἐκ τῶν ἀτόμων τὰ συμβαίνοντα ἐκ τῶν ὀρισμῶν ἔσται δῆλα, διὰ τὸ ἀρχὴν εἶναι πάντων ^g τὸν ^h ὀρισμὸν καὶ τὸ ἀπλοῦν καὶ τοῖς ἀπλοῖς καθ' αὐτὰ ὑπάρχειν τὰ συμβαίνοντα μόνοις, τοῖς δ' ἄλλοις κατ' ἐκείνα. Αἱ δὲ διαιρέσεις αἱ κατὰ τὰς διαφορὰς χρήσιμαί εἰσιν εἰς τὸ οὕτω μετιέναι. Ὡς μέντοι δεικνύουσιν, εἴρηται ἐν τοῖς πρότερον. Χρήσιμοι δ' ἂν εἴεν ὡδε μόνον πρὸς τὸ συλλογίζεσθαι τὸ τί ἔστιν. Καίτοι δόξειεν ⁱ γ' ἂν ^k οὐδέν, ἀλλ' εὐθὺς λαμβάνειν ἅπαντα, ὥσπερ ἂν εἰ ἐξ ἀρχῆς ^l ἐλάβανέ τις ἄνευ τῆς διαιρέσεως. Διαφέρει δέ τι ^m τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον τῶν κατηγορουμένων κατηγορεῖσθαι, οἷον εἰπεῖν ζῶν ἡμερον δίπουν ἢ δίπουν ζῶν ἡμερον. Εἰ γὰρ ἅπαν ἐκ δύο ἐστί, καὶ ἐν τι τὸ ζῶν ἡμερον, καὶ πάλιν ἐκ τούτου ⁿ καὶ τῆς διαφορᾶς ^o ὁ ἄνθρωπος ἢ ὁ τι δήποτ' ἐστὶ τὸ ἐν γινόμενον, ἀναγκαῖον διελόμενον αἰτεῖσθαι. Ἔτι πρὸς τὸ μηδὲν ^p παραλιπεῖν ἐν τῷ ⁹ ἐστὶν οὕτω μόνως ἐνδέχεται. Ὄταν γὰρ τὸ πρῶτον ληφθῆ γένος, ἂν μὲν τῶν κάτωθεν τινα διαιρέσεων λαμβάνη, οὐκ ἐμ-

^d πλέον A.B. ^e καὶ δυνάδα om. A. ^f καὶ prius om. D. ^g τῶν B, om. A. ^h ὀρισμῶν A.B. ⁱ δ' B, om. D. ^k οὐθέν D. ^l ἐλαμβάνετο ἄνευ D. ^m τὸν A. ⁿ καὶ ἐκ τῆς D. ^o ὁ om. A. ^p παραλείπειν D.

πεσεῖται ἅπαν εἰς τοῦτο, οἷον οὐ πᾶν ζῶον ἢ ὀλόπτερον ἢ σχιζόπτερον, ⁹ ἀλλὰ πτηνὸν ζῶον ἅπαν· τούτου γὰρ διαφορὰ αὕτη. Πρώτη δὲ διαφορὰ ἐστὶ ζῶου, εἰς ἣν ἅπαν ζῶον ἐμπίπτει. Ὅμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐκάστου, καὶ τῶν ἕξω γενῶν καὶ τῶν ¹ ὑπ' αὐτό, οἷον ὄρνιθος, εἰς ἣν ² ἅπας ὄρνις, καὶ ἰχθύος, εἰς ἣν ἅπας ἰχθύς. Οὕτω μὲν οὖν βαδίζοντι ἐστὶν ¹⁰ εἰδέναι ὅτι ¹ οὐδὲν παραλέλειπται· ἄλλως δὲ καὶ ⁵ παραλείπειν ἀναγκαῖον καὶ μὴ εἰδέναι. Οὐδὲν ⁶ δὲ δεῖ τὸν ὀρίζομενον καὶ διαιρούμενον ἅπαντα εἰδέναι τὰ ὄντα. Καί τοι ἀδύνατόν φασί τινες εἶναι τὰς διαφορὰς εἰδέναι τὰς πρὸς ἕκαστον μὴ εἰδότα ἕκαστον· ἄνευ δὲ τῶν διαφορῶν οὐκ εἶναι ἕκαστον εἰδέναι· ⁷ οὐ γὰρ μὴ διαφέρει, ταῦτόν εἶναι ⁸ τούτῳ, ² οὐ δὲ διαφέρει, ἕτερον τούτου. Πρῶτον μὲν οὖν τοῦτο ψεῦδος· οὐ ¹¹ γὰρ κατὰ πᾶσαν διαφορὰν ἕτερον· πολλαὶ γὰρ διαφοραὶ ὑπάρχουσι τοῖς αὐτοῖς τῷ εἶδει, ἀλλ' οὐ κατ' οὐσίαν οὐδὲ καθ' αὐτά. ³ Εἶτα ὅταν λάβῃ ⁴ τἀντικείμενα καὶ τὴν διαφορὰν καὶ ὅτι πᾶν ⁵ ἐμπίπτει ἐνταῦθα ἢ ἐνταῦθα, καὶ λάβῃ ἐν θατέρῳ τὸ ζητούμενον εἶναι, καὶ τοῦτο γινώσκη, ⁶ οὐδὲν διαφέρει εἰδέναι ἢ μὴ εἰδέναι ἐφ' ὅσων κατηγοροῦνται ἄλλων αἱ διαφοραί. Φανερόν γὰρ ὅτι ἂν οὕτω βαδίζων ἔλθῃ εἰς ταῦτα ὧν ¹² μηκέτι ⁷ ἐστὶ διαφορὰ, ἕξει τὸν λόγον τῆς οὐσίας. Τὸ δ' ἅπαν ἐμπίπτειν εἰς τὴν διαίρεσιν, ἂν ἢ ἀντικείμενα ὧν μὴ ἐστὶ μεταξύ, οὐκ αἴτημα· ἀνάγκη γὰρ ἅπαν ἐν θατέρῳ αὐτῶν εἶναι, εἴπερ ἐκείνου διαφορὰ ἐσται.

Εἰς δὲ τὸ κατασκευάζειν ὄρον διὰ τῶν διαιρέσεων τριῶν ¹³ δεῖ στοχάζεσθαι, τοῦ λαβεῖν τὰ κατηγορούμενα ἐν τῷ τί ἐστὶ, καὶ ταῦτα τάξει τί πρῶτον ⁸ ἢ δεύτερον, καὶ ⁹ ὅτι ταῦτα πάντα. Ἔστι δὲ τούτων ἐν πρῶτον διὰ τοῦ δύνασθαι, ὡσπερ πρὸς συμβεβηκὸς συλλογίσασθαι ὅτι ὑπάρχει, καὶ διὰ τοῦ γένους κατασκευάσαι. Τὸ δὲ τάξει ὡς δεῖ ἐσται, εἰάν τὸ

⁹ ἀλλ' οὐ πτηνὸν A. ¹ ὑπ' αὐτό D. ² πᾶς D. utrobique. ³ οὐ-
θὲν D. ⁴ παραλείπειν D. ⁵ δὲ om. B. ⁶ οὐ γὰρ μὴ διαφέρει A.
7 τούτου B. ⁸ οὐ A.B. ⁹ εἶτα om. A. ¹⁰ τὰ ἀντικείμενα D.
11 ἐμπίπτει ἢ ἐνταῦθα ἢ D. ¹² ἐσται B. ¹³ ἢ] ἢ τί D. ¹⁴ ὅτι πάντα
ταῦτα ἐν D.

- 14 πρῶτον λάβη. Τοῦτο δ' ἔσται, ἐὰν ληφθῆ ὁ ε παῖσιν ἀκο-
λουθεῖ, ἐκείνῳ δὲ μὴ πάντα· ἀνάγκη γὰρ εἶναί τι τοιοῦτον.
Ληφθέντος δὲ τούτου ἤδη ἐπὶ τῶν κάτω ὁ αὐτὸς τρόπος·
δεύτερον γὰρ τὸ τῶν ἄλλων πρῶτον ἔσται, καὶ τρίτον τὸ
τῶν ἐχομένων· ἀφαιρεθέντος γὰρ τοῦ ἄνωθεν τὸ ἐχόμενον
τῶν ἄλλων πρῶτον ἔσται. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
- 15 Ὅτι ἡ δ' ἅπαντα ταῦτα, φανερόν ἐκ τοῦ λαβεῖν τό τε πρῶ-
τον¹ κατὰ διαίρεσιν, ὅτι ἅπαν ἢ τόδε ἢ τόδε ζῶον, ὑπάρχει
δὲ τόδε, καὶ πάλιν τούτου ὅλου τὴν διαφορὰν· τοῦ δὲ τελευ-
ταίου μηκέτι εἶναι διαφορὰν, ἢ καὶ εὐθὺς μετὰ τῆς τελευταίας
- 16 διαφορᾶς τοῦ συνόλου μὴ διαφέρειν^k εἶδει τοῦτο. Δῆλον
γὰρ ὅτι οὔτε^l πλείον πρόσκειται· πάντα γὰρ ἐν τῷ τί ἐστὶν
εἴληπται τούτων·^m οὔτε ἀπολείπειⁿ οὐδέν· ἢ γὰρ γένος ἢ
διαφορὰ ἂν εἴη. Γένος μὲν οὖν τό τε πρῶτον, καὶ μετὰ τῶν
διαφορῶν τοῦτο προσλαμβάνομενον. Αἱ διαφοραὶ δὲ πάσαι
ἔχονται· οὐ γὰρ ἔτι ἐστὶν ὑστέρα· εἶδει γὰρ ἂν διέφερε τὸ
τελευταῖον, τοῦτο δ' εἴρηται μὴ διαφέρειν.
- 17 Ζητεῖν δὲ δεῖ ἐπιβλέποντα ἐπὶ τὰ ὅμοια καὶ ὁ ἀδιάφορα,
πρῶτον τί^p ἅπαντα ταῦτὸν ἔχουσιν, εἶτα πάλιν ἐφ' ἑτέροις,
^q ἃ ἐν ταύτῳ μὲν γένει ἐκείνοις, εἰσὶ δὲ αὐτοῖς μὲν ταῦτὰ τῷ
εἶδει, ἐκείνων δ' ἕτερα. Ὅταν δ' ἐπὶ τούτων ληφθῆ τι^r πάντα
ταυτόν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως, ^s ἐπὶ τῶν εἴλημμένων πάλιν
σκοπεῖν^t εἰ ταυτόν, ἕως ἂν εἰς ἓνα ἔλθῃ λόγον· οὗτος
γὰρ^v ἔσται τοῦ πράγματος ὀρισμός. Ἐὰν δὲ μὴ βαδίξῃ
εἰς^w ἓνα ἀλλ' εἰς δύο ἢ πλείω, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν εἴη ἓν τι
- 18 εἶναι τὸ ζητούμενον, ἀλλὰ πλείω. ^x Οἶον λέγω, εἰ τί ἐστὶ
μεγαλοψυχία ζητοῖμεν, σκεπτέον ἐπὶ τινων μεγαλοψύχων,
οὓς ἴσμεν, τί ἔχουσιν ἐν πάντες ἢ τοιοῦτοι. Οἶον εἰ Ἀλκι-
βιάδης μεγαλόψυχος ἢ^y ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Αἴας, τί ἐν ἅπαν-
τες; τὸ μὴ ἀνέχεσθαι ὑβρίζομενοι· ὁ μὲν γὰρ ἐπολέμησεν,

ε παῖσιν D. ἡ δὲ πάντα D. ⁱ κατὰ] καὶ τὸ A. ^k εἶδει] εἶ
τι A, εἶδει ἔτι D. ^l πλείω D. ^m οὔτε] δὲ D. ⁿ οὐθέν D.
^o διάφορα οἶον πρῶτον D. ^p πάντα D. ^q ἃ om. A. ^r πάντα D.
^s ἐπὶ alteram om. D. ^t εἰ] η B. ^v ἐστὶ D. ^w ἐν D. ^x λέγω
δὲ οἶον D. ^y ὁ utrumque om. D.

ὁ δ' ἐμήνισεν, ὁ δ' ἀπέκτεινεν ἑαυτόν. Πάλιν ἐφ' ἐτέρων, ^z οἶον Λυσάνδρου ἢ Σωκράτους. Εἰ δὴ τὸ ἀδιάφοροι εἶναι εὐτυχοῦντες καὶ ἀτυχοῦντες, ταῦτα δύο λαβὼν σκοπῶ τί τὸ αὐτὸ ἔχουσιν ἢ τε ἀπάθεια ἢ περὶ τὰς τύχας καὶ ἢ μὴ ὑπομονὴ ἀτιμαζομένων. Εἰ δὲ ^aμηδέν, δύο εἶδη ἂν εἶη τῆς μεγαλοψυχίας.

Αἰεὶ δ' ἐστὶ πᾶς ὄρος καθόλου· οὐ γὰρ τινι ὀφθαλμῷ ¹⁹ λέγει τὸ ὑγιεινὸν ὁ ἰατρός, ἀλλ' ἢ παντὶ ἢ εἶδει ἀφορίσας. Ῥᾶόν ^b τε τὸ καθ' ἕκαστον ὀρίσασθαι ἢ τὸ καθόλου, διὸ δεῖ ἀπὸ τῶν καθ' ἕκαστα ἐπὶ τὰ καθόλου μεταβαίνειν· καὶ γὰρ αἱ ὁμωνυμῖαι λανθάνουσι μᾶλλον ἐν τοῖς καθόλου ἢ ἐν τοῖς ^c ἀδιαφόροις. Ὡσπερ δὲ ἐν ταῖς ἀποδείξεσι δεῖ τό γε ^d συλλογίσασθαι ὑπάρχειν, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ὄροις τὸ σαφές. Τοῦτο δ' ἔσται, ἐὰν διὰ τῶν καθ' ἕκαστον εἰρημένων ἢ τὸ ἐν ²⁰ ἐκάστῳ γένηι ὀρίζεσθαι χωρὶς, οἶον τὸ ὅμοιον μὴ πᾶν ἀλλὰ τὸ ἐν ^e χρώμασι καὶ σχήμασι, καὶ ὄξυ τὸ ἐν φωνῇ, καὶ οὕτως ἐπὶ τὸ κοινὸν βαδίζειν, εὐλαβούμενον μὴ ὁμωνυμία ἐντύχη. Εἰ δὲ ^f μὴ διαλέγεσθαι δεῖ μεταφοραῖς, δῆλον ὅτι οὐδ' ὀρίζεσθαι οὔτε μεταφοραῖς οὔτε ὅσα λέγεται μεταφοραῖς· διαλέγεσθαι γὰρ ἀνάγκη ἔσται μεταφοραῖς.

Πρὸς δὲ τὸ ἔχειν ^g τὰ προβλήματα ^b ἐκλέγειν δεῖ τὰς τε ¹⁴ ἀνατομὰς καὶ τὰς διαιρέσεις, οὕτω ⁱ δὲ ^k ἐκλέγειν, ὑποθέμενον τὸ γένος τὸ κοινὸν ἀπάντων, οἶον εἰ ζῶα εἶη τὰ τεθεωρημένα, ποῖα παντὶ ζῳῷ ὑπάρχει. Ληφθέντων δὲ τούτων, πάλιν τῶν λοιπῶν τῷ πρώτῳ ¹ ποῖα παντὶ ἔπεται, οἶον εἰ τοῦτο ὄρνις, ποῖα παντὶ ἔπεται ὄρνιθι. Καὶ οὕτως αἰεὶ τῷ ^m ἐγγύτατα· ² δῆλον γὰρ ὅτι ἔξομεν ἤδη λέγειν τὸ διὰ τί ὑπάρχει τὰ ἐπόμενα τοῖς ὑπὸ τὸ κοινόν, οἶον διὰ τί ἀνθρώπῳ ἢ ἵππῳ ὑπάρχει. Ἐστω δὲ ζῶον ἐφ' οὗ **A**, τὸ δὲ **B** τὰ ἐπόμενα παντὶ ζῳῷ, ἐφ' ὧν δὲ **Γ Δ Ε** τὰ τινὰ ζῶα. Δῆλον δὴ διὰ τί τὸ **B**

^z οἶον] ἢ D. ^a μηθὲν D. ^b δὲ D. ^c διαφόροις pr. B. ^d συλλε-
 λογίσθαι B. ^e χρώμασιν ἢ σχ. D. ^f μὴ] μηδὲ A. ^g τὰ] τὰ D.
^h λέγειν A.B. et pr. D. ⁱ δὲ om. A. et pr. B.D. ^k διαλέγειν A.
 et pr. B. ^l ποίωι B. ^m ἐγγυτάτω D.

ὑπάρχει τῷ ⁿ Δ· διὰ γὰρ ^ο τοῦ Α. Ὅμοίως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις. Καὶ αἰεὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς λόγος.

- 3 Νῦν μὲν οὖν κατὰ τὰ παραδεδομένα κοινὰ ὀνόματα λέγομεν, δεῖ δὲ μὴ μόνον ἐπὶ τούτων σκοπεῖν, ἀλλὰ καὶ ῥᾶν ἄλλο τι ὀφθῆ ὑπάρχον κοινόν, ἐκλαμβάνοντα, εἴτα τίσι τοῦτ' ἀκολουθεῖ καὶ ποῖα τούτῳ ἔπεται, οἷον τοῖς κέρατα ἔχουσι τὸ ἔχειν ἐχίνον, τὸ μὴ ἀμφώδοντ' εἶναι. Πάλιν τὸ κέρατ' ἔχειν τίσιν ἔπεται; δῆλον γὰρ διὰ τί ἐκείνοις ^q ὑπάρξει τὸ εἰρημένον· διὰ γὰρ τὸ κέρατ' ἔχειν ὑπάρξει.
- 4 Ἔτι δ' ἄλλος τρόπος ἐστὶ κατὰ τὸ ἀνάλογον ἐκλέγειν. Ἐν γὰρ λαβεῖν οὐκ ἔστι τὸ αὐτό, ὃ δεῖ καλέσαι ^r σήπειον καὶ ἄκανθαν καὶ ὀστοῦν· ^s ἔστι δ' ἐπόμενα καὶ τούτοις ὥσπερ μιᾶς τινὸς φύσεως τῆς τοιαύτης οὔσης.
- 15 Τὰ δ' αὐτὰ προβλήματα ἐστὶ τὰ μὲν τῷ τὸ αὐτὸ μέσον ἔχειν, οἷον ὅτι πάντα ἀντιπερίστασις. Τούτων δ' ^t ἔνια ^v τῷ γένει ταυτά, ὅσα ἔχει διαφορὰς τῷ ἄλλων ἢ ἄλλως εἶναι, οἷον διὰ τί ἠχεῖ, ἢ διὰ τί ἐμφαίνεται, καὶ διὰ τί ἴρις· ἅπαντα γὰρ ταῦτα τὸ αὐτὸ πρόβλημά ἐστὶ γένει (πάντα γὰρ ἀνάκλασις), ἀλλ' εἶδει ἕτερα. Τὰ δὲ τῷ τὸ μέσον ὑπὸ τὸ ἕτερον μέσον εἶναι διαφέρει τῶν προβλημάτων, οἷον διὰ τί ὁ Νεῖλος φθίνοντος τοῦ μηνὸς μᾶλλον ρεῖ; διότι χειμεριώτερος φθίνων ^w ὁ μῆν. Διὰ τί δὲ χειμεριώτερος φθίνων; διότι ἡ σελήνη ἀπολείπει. Ταῦτα γὰρ οὕτως ἔχει πρὸς ἄλληλα.
- 16 Περὶ δ' αἰτίου καὶ οὐ αἴτιον ἀπορήσειε μὲν ἂν τις, ἀρα ὅτε ὑπάρχει τὸ αἰτιατόν, καὶ τὸ αἴτιον ὑπάρχει, ὥσπερ εἰ ^x φυλλορροεῖ ἢ ἐκλείπει, καὶ τὸ αἴτιον τοῦ ἐκλείπειν ἢ φυλλορροεῖν ἔσται. Οἷον εἰ τοῦτ' ^y ἔστι τὸ πλατέα ἔχειν ^z τὰ φύλλα, τοῦ δ' ἐκλείπειν τὸ τὴν γῆν ἐν μέσῳ εἶναι. Εἰ γὰρ μὴ ὑπάρχει, ἄλλο τι ἔσται τὸ αἴτιον αὐτῶν. Εἴτε τὸ αἴτιον ὑπάρχει, ἅμα καὶ τὸ αἰτιατόν, οἷον εἰ ἐν μέσῳ ἢ γῆ, ἐκλείπει,

ⁿ Δ] γδε D. ^ο τὸ D. ^p ἂν] εἰ D. ^q ὑπάρχει D. ^r σήπειον B, σήπιον D. ^s ἔσται D. ^t ἔνια om. A. ^v τῶν A.B. ^w ὁ μῆν—φθίνων om. A.B. ^x φυλλορροεῖ B, qui ita solet. ^y ἔστιν D. ^z τὰ om. A.

ἢ εἰ πλατύφυλλον, φυλλορροεῖ. Εἰ δ' οὕτως, ἄμ' ἂν εἶη καὶ ² δεικνύοιτο δι' ἀλλήλων. Ἔστω γὰρ τὸ φυλλορροεῖν ἐφ' οὗ Α, τὸ δὲ πλατύφυλλον ἐφ' οὗ Β, ^a ἄμπελος δὲ ἐφ' οὗ Γ. Εἰ δὴ τῷ Β ὑπάρχει τὸ Α (πάν γὰρ πλατύφυλλον φυλλορροεῖ), τῷ δὲ Γ ὑπάρχει τὸ Β (πάσα γὰρ ἄμπελος ^b πλατύφυλλος), τῷ Γ ὑπάρχει τὸ Α, καὶ πάσα ἄμπελος φυλλορροεῖ. Αἴτιον δὲ τὸ Β τὸ μέσον. Ἄλλὰ καὶ ὅτι πλατύ-³φυλλον ἢ ἄμπελος, ^c ἔστι διὰ τοῦ φυλλορροεῖν ἀποδείξει. Ἔστω γὰρ τὸ μὲν Δ πλατύφυλλον, τὸ δὲ ^d Ε ^e τὸ φυλλορροεῖν, ἄμπελος ^f δὲ ἐφ' οὗ Ζ. Τῷ δὴ Ζ ὑπάρχει τὸ Ε (φυλλορροεῖ γὰρ πάσα ἄμπελος), τῷ δὲ Ε τὸ Δ (ἅπαν γὰρ τὸ φυλλορροοῦν πλατύφυλλον)· πάσα ἄρα ἄμπελος πλατύφυλλον. Αἴτιον δὲ τὸ φυλλορροεῖν. Εἰ δὲ μὴ ἐνδέχεται ⁴ αἴτια εἶναι ἀλλήλων (τὸ γὰρ αἴτιον πρότερον οὐ αἴτιον), καὶ τοῦ μὲν ἐκλείπειν αἴτιον τὸ ἐν μέσῳ τὴν γῆν εἶναι, τοῦ δ' ἐν μέσῳ τὴν γῆν εἶναι οὐκ αἴτιον τὸ ἐκλείπειν. Εἰ οὖν ἢ μὲν διὰ τοῦ αἰτίου ἀπόδειξις τοῦ διὰ τί, ἢ δὲ μὴ ⁵ διὰ τοῦ αἰτίου τοῦ ^h ὅτι, ὅτι μὲν ἐν μέσῳ, οἶδε, διότι δ' οὐ. Ὅτι δ' οὐ τὸ ἐκλείπειν ⁱ αἴτιον τοῦ ἐν μέσῳ, ἀλλὰ τοῦτο τοῦ ἐκλείπειν, φανερόν· ἐν γὰρ τῷ λόγῳ τῷ τοῦ ἐκλείπειν ἐνυπάρχει ^k τὸ ἐν μέσῳ, ὥστε δηλὸν ὅτι διὰ τούτου ^l ἐκείνο γνωρίζεται, ἀλλ' οὐ τοῦτο δι' ἐκείνου.

Ἡ ἐνδέχεται ἐνὸς πλείω αἴτια εἶναι; καὶ γὰρ εἰ ἔστι τὸ ⁵ αὐτὸ πλείωνων ^m πρώτων κατηγορεῖσθαι, ἔστω τὸ Α τῷ Β πρώτῳ ὑπάρχον, καὶ τῷ Γ ἄλλῳ πρώτῳ, καὶ ταῦτα τοῖς Δ Ε. ⁿ Ὑπάρξει ἄρα τὸ Α τοῖς Δ Ε· αἴτιον δὲ τῷ μὲν Δ τὸ Β, τῷ δὲ Ε τὸ Γ· ὥστε τοῦ μὲν αἰτίου ὑπάρχοντος ἀνάγκη τὸ πρᾶγμα ὑπάρχειν, τοῦ δὲ πράγματος ὑπάρχοντος οὐκ ἀνάγκη πᾶν ὃ ἂν ἦ αἴτιον, ἀλλ' αἴτιον μὲν, οὐ μέντοι πᾶν. Ἡ εἰ ἀεὶ καθόλου τὸ πρόβλημά ἐστι, καὶ τὸ αἴτιον ὄλον τι, ⁶

^a ἄμπελοι Α.Β. ^b πλατύφυλλον D. ^c ἔσται D. ^d Ε] β Α.
^e τὸ om. D. ^f δὲ D. ^g διὰ τοῦ] δι' D. ^h ὅτι ὁ ὅτι Α. ⁱ αἴτιον—
ἐκλείπειν om. Α. ^k τῷ Α.Β. ^l ἐκείνο Α. ^m πρώτον Α.Β.
ⁿ ὑπάρχει D.

καὶ οὐ αἴτιον, καθόλου. Οἶον τὸ φυλλορροεῖν ὄλω τινὶ ἀφω-
ρισμένον, κὰν εἶδη αὐτοῦ ἦ, καὶ ^p τοισδὶ καθόλου, ἢ φυτοῖς ἢ
^q τοιοῖσδε ^r φυτοῖς. Ὡστε καὶ τὸ μέσον ἴσον δεῖ εἶναι ἐπὶ
τούτων, καὶ οὐ αἴτιον, καὶ ἀντιστρέφειν. Οἶον διὰ τί τὰ
δένδρα φυλλορροεῖ; εἰ δὴ διὰ πῆξιν τοῦ ὑγροῦ, εἴτε φυλλορ-
ροεῖ δένδρον, ^s δεῖ ὑπάρχειν πῆξιν, εἴτε πῆξις ὑπάρχει μὴ
^t ὄτφωὺν ἀλλὰ δένδρω, φυλλορροεῖν.

- ¹⁷ Πότερον δ' ἐνδέχεται μὴ τὸ αὐτὸ ^v αἴτιον εἶναι τοῦ αὐτοῦ
πᾶσιν ἀλλ' ἕτερον, ἢ οὐ; ἢ εἰ μὲν καθ' αὐτὸ ἀποδέδεικται
καὶ μὴ κατὰ σημεῖον ἢ συμβεβηκός, οὐχ οἶόν τε· ὁ γὰρ
λόγος ^w τοῦ ἄκρου τὸ μέσον ἐστίν· εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἐνδέ-
χεται. Ἔστι δὲ καὶ οὐ αἴτιον καὶ ^x ᾧ σκοπεῖν κατὰ συμβε-
βηκός· οὐ μὴν δοκεῖ προβλήματα εἶναι. Εἰ δὲ μή, ὁμοίως
ἔξει τὸ μέσον· εἰ μὲν ὁμώνυμα, ὁμώνυμον τὸ μέσον, εἰ δ' ὡς
² ἔν γένει, ὁμοίως ἔξει. Οἶον διὰ τί καὶ ἐναλλάξ ἀνάλογον;
ἄλλο γὰρ αἴτιον ἐν γραμμαῖς καὶ ἀριθμοῖς· καὶ τὸ αὐτὸ γε,
ἢ μὲν γραμμαί, ἄλλο, ἢ δ' ἔχον αὔξησιν τοιανδί, τὸ αὐτό.
Οὕτως ἐπὶ πάντων. Τοῦ δ' ὅμοιον εἶναι ^z χρώμα χρώματι
καὶ σχῆμα σχήματι ἄλλο ἄλλω. Ὅμώνυμον γὰρ τὸ ὅμοιον
ἐπὶ τούτων· ἔνθα μὲν γὰρ ἴσως τὸ ἀνάλογον ἔχειν τὰς πλευ-
ρὰς καὶ ἴσας τὰς γωνίας, ἐπὶ δὲ χρωμάτων τὸ τὴν αἴσθησιν
μίαν εἶναι ἢ τι ἄλλο ^a τοιοῦτον. Τὰ δὲ κατ' ἀναλογίαν τὰ
³ αὐτὰ καὶ τὸ μέσον ἔξει κατ' ἀναλογίαν. Ἐχει δ' οὕτω ^b τὸ
παρακολουθεῖν τὸ αἴτιον ἀλλήλοις καὶ οὐ αἴτιον καὶ ᾧ αἴτιον.
Καθ' ἕκαστον ^c μὲν λαμβάνοντι τὸ οὐ αἴτιον ἐπὶ πλέον, οἶον
τὸ τέτταρσιν ^d ἴσας τὰς ἔξω ἐπὶ πλέον ἢ τρίγωνον ἢ τετρά-
γωνον, ἅπασι δὲ ^e ἐπ' ἴσον· ὅσα γὰρ τέτταρσιν ὀρθαῖς ἴσας
^f τὰς ἔξω, καὶ τὸ μέσον ὁμοίως. Ἔστι δὲ τὸ μέσον λόγος
τοῦ πρώτου ἄκρου, διὸ πᾶσαι αἰ ἐπιστήμαι δι' ὀρισμοῦ γί-
⁴ γνονται. Οἶον τὸ φυλλορροεῖν ἅμα ἀκολουθεῖ τῇ ἀμπέλῳ

^p τοῖσδι B, τοῖς δ' εἰ A. ^q τοιοισδὶ D. ^r φοιτοῖς A. ^s δὴ
ὑπάρχει B. ^t ὄτιοῦν B. ^v αἴτιον om. pr. D. ^w τοῦ om. A.
^x ὁ A.B. ^y ἐν om. A. ^z χρώμα om. A. ^a τοιοῦτο D. ^b τῶ παρ.
corr. D. ^c μὲν] μὲν γὰρ D. ^d ἴσως D. ^e ἐπίσων A.B. ^f τὰς]
τὰ A.B.

καὶ ὑπερέχει, καὶ συκῆ, καὶ ὑπερέχει· ἀλλ' οὐ πάντων, ἀλλ' ἴσον. Εἰ δὴ λάβοις τὸ πρῶτον μέσον, λόγος τοῦ φυλλορροεῖν ἐστίν. Ἔσται γὰρ πρῶτον μὲν ἐπὶ θάτερα μέσον, ὅτι τοιαδὶ ἅπαντα· εἶτα τούτου μέσον, ὅτι ὁπὸς πηγνυται ἢ τι ἄλλο τοιοῦτον. Τί δ' ἐστὶ τὸ φυλλορροεῖν; τὸ πηγνυσθαι τὸν ἐν τῇ συνάψει τοῦ σπέρματος ὀπὸν.

Ἐπὶ δὲ τῶν σχημάτων ὡδε ^h ἀποδώσει ζητοῦσι τὴν παρα-5
κολούθησιν τοῦ αἰτίου καὶ οὐ αἴτιον. Ἔστω τὸ Α τῷ Β ὑπάρ-
χειν παντί, τὸ δὲ Β ἐκάστῳ τῶν Δ, ἐπὶ ⁱ πλείον δέ. Τὸ μὲν
δὴ Β καθόλου ἂν εἴη τοῖς Δ· τοῦτο γὰρ λέγω καθόλου ὃ μὴ
ἀντιστρέφει, πρῶτον δὲ καθόλου ^k ᾧ ἕκαστον μὲν μὴ ^l ἀν-
τιστρέφει, ἅπαντα δὲ ἀντιστρέφει καὶ παρεκτείνει. Τοῖς δὴ ⁶
Δ αἴτιον τοῦ Α τὸ Β. Δεῖ ἄρα τὸ Α ἐπὶ πλεόν τοῦ Β πα-
ρεκτείνειν· εἰ δὲ μὴ, τί μᾶλλον αἴτιον ἔσται τοῦτο ἐκείνου;
εἰ δὴ πᾶσιν ὑπάρχει τοῖς Ε τὸ Α, ἔσται τι ἐκείνα ἐν ἅπαντα
ἄλλο τοῦ Β. Εἰ γὰρ μὴ, πῶς ἔσται εἰπεῖν ὅτι ᾧ τὸ Ε, τὸ
Α παντί, ᾧ δὲ τὸ Α, οὐ παντὶ τὸ Ε; διὰ τί γὰρ οὐκ ἔσται
τι αἴτιον, οἷον τὸ Α ^m ὑπάρχει πᾶσι τοῖς Δ; ἀλλ' ἄρα καὶ
ⁿ τὰ ὀ Ε ἔσται τι ἐν; ἐπισκέψασθαι ^p δεῖ τοῦτο, καὶ ἔστω ⁷
τὸ Γ. Ἐνδέχεται δὴ τοῦ αὐτοῦ πλείω αἴτια εἶναι, ἀλλ' οὐ
τοῖς αὐτοῖς τῷ εἶδει, οἷον τοῦ μακρόβια εἶναι τὰ μὲν τετρά-
ποδα ^q τὸ μὴ ἔχειν χολήν, τὰ δὲ πτηνὰ τὸ ξηρὰ εἶναι ἢ ἕτε-
ρόν τι. ^r Εἰ δὲ εἰς τὸ ἄτομον μὴ εὐθύς ἔρχονται, καὶ μὴ μόνον
ἐν τὸ μέσον ἀλλὰ πλείω, καὶ τὰ αἴτια πλείω.

Πότερον δ' αἴτιον τῶν μέσων τὸ πρὸς τὸ καθόλου πρῶτον ¹⁸
ἢ τὸ πρὸς τὸ καθ' ἕκαστον ^s τοῖς καθ' ἕκαστον; δηλον δὴ
ὅτι ^t τὰ ἐγγύτατα ἐκάστῳ ᾧ αἴτιον. Τοῦ γὰρ τὸ πρῶτον
ὑπὸ ^v τὸ καθόλου ὑπάρχειν, τοῦτο αἴτιον, οἷον τῷ Δ τὸ Γ
τοῦ τὸ Β ὑπάρχειν αἴτιον. Τῷ μὲν οὖν Δ τὸ Γ αἴτιον τοῦ
Α, τῷ δὲ Γ τὸ Β, τούτῳ δὲ αὐτό.

ἴσον Α.Β. ^h ἀποδοσει Α. ⁱ πλεόν Δ. ^k ὃ Α. ^l ἀντι-
στρέφειν Α. ^m ὑπάρχει] τῷ δ. ὑπάρχει γὰρ Δ. ⁿ τὸ Α. ^o Ε] ^ε εἴπερ corr. Δ. ^p δὴ Α.Β.Δ. ^q τὸ—τὸ] τῷ—τῷ Β. ^r εἰ Δ.
^s τοῖς καθ' ἕκαστον om. Α.Δ. ^t τὰ om. Α. ^v τοῦ καθ. Α.Β.

19 Περὶ μὲν οὖν συλλογισμοῦ καὶ ἀποδείξεως, ^w τί τε ἐκά-
τερόν ἐστι καὶ πῶς γίνεται, ^x φανερόν, ἅμα δὲ καὶ περὶ ἐπι-
στήμης ἀποδεικτικῆς ταυτόν γάρ ἐστιν. Περὶ δὲ τῶν ἀρ-
χῶν, πῶς τε γίνονται γνώριμοι καὶ τίς ἢ γνωρίζουσα ἔξις,
ἐντεῦθεν ἐστι δῆλον προαπορήσασι πρώτον.

^u Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἐνδέχεται ἐπίστασθαι δι' ἀποδείξεως μὴ
γινώσκοντι τὰς πρώτας ἀρχὰς τὰς ἀμέσους, εἴρηται πρό-
τερον. ^y Τῶν δ' ἀμέσων τὴν γινώσιν, καὶ πότερον ἢ αὐτὴ
ἐστὶν ἢ οὐχ ἢ αὐτὴ, διαπορήσειεν ^z ἂν τις, καὶ πότερον ἐπι-
στήμη ἐκατέρου ἢ οὐ, ἢ τοῦ μὲν ἐπιστήμη τοῦ δ' ἕτερόν τι
γένος, καὶ πότερον οὐκ ἐνούσαι αἱ ἔξεις ^a ἐγγίνονται ἢ ^b ἐν-
² οὔσαι λελήθασιν. Εἰ μὲν δὴ ἔχομεν αὐτάς, ἄτοπον· συμ-
βαίνει γὰρ ἀκριβεστέρας ἔχοντας γνώσεις ἀποδείξεως λαν-
θάνειν. Εἰ δὲ λαμβάνομεν μὴ ἔχοντες πρότερον, πῶς ἂν
γνωρίζοιμεν καὶ μαθάνοιμεν ἐκ μὴ προῦπαρχούσης γνώσεως;
ἀδύνατον γάρ, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως ^c ἐλέγομεν.
Φανερόν τοίνυν ὅτι οὐτ' ἔχειν οἶόν τε, ^d οὐτ' ἀγνοοῦσι καὶ
³ μηδεμίαν ἔχουσιν ἔξιν ἐγγίνεσθαι. Ἄνάγκη ἄρα ἔχειν μὲν
τινα δύναμιν, μὴ τοιαύτην δ' ἔχειν ἢ εἶσται τούτων τιμιωτέρα
κατ' ἀκρίβειαν. Φαίνεται δὲ τοῦτό γε πᾶσιν ^e ὑπάρχον τοῖς
ζώοις. Ἐχει γὰρ δύναμιν σύμφυτον κριτικὴν, ἣν καλοῦσιν
αἰσθησιν· ἐνούσης δ' αἰσθήσεως τοῖς μὲν τῶν ζώων ἐγγίνεται
μονῇ τοῦ αἰσθήματος, τοῖς δ' οὐκ ἐγγίνεται. Ὅσοις μὲν οὖν
μὴ ἐγγίνεται, ἢ ὄλως ἢ περὶ ἃ μὴ ἐγγίνεται, οὐκ ἔστι τού-
τοις γνώσεις ἔξω τοῦ αἰσθάνεσθαι· ἐν οἷς δ', ^f ἔνεστιν αἰσθα-
⁴ νομένοις ἔχειν ^g ἔτι ἐν τῇ ψυχῇ. Πολλῶν δὲ τοιούτων ^h γι-
νομένων ἤδη διαφορά τις γίνεται, ὥστε τοῖς μὲν γίνεσθαι
λόγον ἐκ τῆς τῶν τοιούτων μονῆς, τοῖς δὲ μή. Ἐκ μὲν οὖν
αἰσθήσεως γίνεται μνήμη, ὥσπερ λέγομεν, ἐκ δὲ μνήμης πολ-
λάκις τοῦ αὐτοῦ γινομένης ἐμπειρία· αἱ γὰρ πολλαὶ μνήμαι

^w ὅτι D. ^x φανερόν ἐστὶν ἅμα D. ^y τῶν διαμέσων A. ^z ἂν om. A.
^a γίνονται D. ^b ἐνούσια A. ^c λέγομεν A. ^d οὐτ' ἀγνοοῦσι—
ἐγγίνεσθαι] οὐ γὰρ ἂν ἠγνοοῦμεν· οὔτε ἐγγίνεσθαι μὴ δὲ μίαν ἔχουσιν ἔξιν D.
^e ὑπάρχειν D. ^f ἔνεστιν ἢ μὴ αἰσθ. D. ^g ἔτι] τι D. ^h γινο-
μένων D.

τῷ ἀριθμῷ ⁱ ἐμπειρία μία ἐστίν. Ἐκ δ' ἐμπειρίας ἢ ἐκ παν-
 τὸς ἡρεμήσαντος τοῦ καθόλου ἐν τῇ ψυχῇ, τοῦ ἐνὸς παρὰ τὰ
 πολλά, ὃ ἂν ἐν ἅπασιν ἐν ἐνῇ ἐκείνοις τὸ αὐτό, τέχνης ἀρχὴ
 καὶ ἐπιστήμης, εἴαν μὲν περὶ γένεσιν, τέχνης, εἴαν δὲ περὶ τὸ
 ὄν, ἐπιστήμης. Οὔτε δὲ ἐνυπάρχουσιν ἀφωρισμέναί αἱ ἕξεις, ⁵
 οὔτ' ἀπ' ἄλλων ἕξεων γίνονται γνωστικωτέρων, ^k ἀλλ' ἀπὸ
 αἰσθήσεως, οἷον ἐν μάχῃ τροπῆς γενομένης ἐνὸς στάντος ἕτε-
 ρος ἔστη, εἴθ' ἕτερος, ἕως ἐπὶ ἀρχὴν ἦλθεν. Ἡ δὲ ψυχὴ
 ὑπάρχει τοιαύτη οὔσα οἷα δύνασθαι πᾶσχειν τοῦτο. Ὁ δ'
 ἐλέχθη μὲν πάλαι, οὐ σαφῶς δὲ ἐλέχθη, πάλιν εἴπωμεν.
 Στάντος γὰρ τῶν ^l ἀδιαφόρων ἐνός, πρῶτον μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ⁶
 καθόλου (καὶ γὰρ αἰσθάνεται μὲν τὸ καθ' ἕκαστον, ἢ δ' αἰ-
 σθησις ² τοῦ καθόλου ἐστίν, οἷον ἀνθρώπου, ἀλλ' οὐ Καλλίου
 ἀνθρώπου) πάλιν ἐν τούτοις ἴσταται, ἕως ἂν τὰ ἀμερῆ στῆ
 καὶ τὰ καθόλου, οἷον τοιονδὶ ζῶον, ἕως ζῶον· καὶ ἐν τούτῳ
 ὡσαύτως. Δῆλον δὲ ὅτι ^m ἡμῖν τὰ πρῶτα ἐπαγωγῇ γνωρί-
 ζειν ἀναγκαῖον· καὶ γὰρ ⁿ καὶ αἰσθησις οὕτω ^o τὸ καθόλου
 ἐμποιεῖ. Ἐπεὶ δὲ τῶν περὶ τὴν διάνοιαν ἕξεων, αἷς ἀληθεύ-
 ομεν, αἱ μὲν αἰεὶ ἀληθεῖς εἰσίν, αἱ δὲ ^p ἐπιδέχονται τὸ ψεῦδος,
 οἷον δόξα καὶ λογισμός, ^q ἀληθῆ δ' αἰεὶ ἐπιστήμη καὶ νοῦς,
 καὶ ^r οὐδὲν ἐπιστήμης ἀκριβέστερον ἄλλο γένος ἢ νοῦς, αἱ δ'
 ἀρχαὶ τῶν ἀποδείξεων γνωριμώτεραι, ἐπιστήμη δ' ἅπασα
 μετὰ λόγου ἐστίν, τῶν ἀρχῶν ἐπιστήμη μὲν οὐκ ἂν εἴη, ἐπεὶ
 δ' ^r οὐδὲν ἀληθέστερον ἐνδέχεται εἶναι ἐπιστήμης ἢ νοῦν, νοῦς
 ἂν εἴη τῶν ἀρχῶν, ἐκ τε τούτων σκοποῦσι καὶ ὅτι ἀποδείξεως
 ἀρχὴ οὐκ ἀπόδειξις, ὥστ' οὐδ' ἐπιστήμης ἐπιστήμη. Εἰ οὖν
^s μηδὲν ἄλλο παρ' ἐπιστήμην γένος ἔχομεν ἀληθές, νοῦς ἂν
 εἴη ἐπιστήμης ἀρχή. Καὶ ἢ μὲν ἀρχὴ τῆς ἀρχῆς εἴη ἂν, ἢ δὲ
^t πᾶσα ὁμοίως ἔχει πρὸς τὸ ἅπαν πρᾶγμα.

ⁱ ἐμπειρίαί D, omisso μία. ^k ἀλλ' om. D. ^l διαφορῶν A. ^m ἢ
 μὲν pr. A.B. ⁿ καὶ om. D. ^o τὰ D. ^p δὲ δέχονται καὶ τὸ D.
^q ἀληθῆς D. ^r οὐθέν D. ^s οὐθέν D. ^t ἅπασα D.

ΤΟΠΙΚΩΝ ^a Α.

¹ **Η ΜΕΝ** πρόθεσις τῆς πραγματείας μέθοδον εὔρειν, ἀφ' ἧς δυνησόμεθα συλλογίζεσθαι περὶ παντὸς τοῦ προτεθέντος προβλήματος ἐξ ἐνδόξων, καὶ αὐτοὶ λόγον ὑπέχοντες μηθὲν ἐροῦμεν ὑπεναντίον. Πρῶτον ^b οὖν ῥητέον τί ἐστὶ συλλογισμὸς καὶ τίνες αὐτοῦ διαφοραί, ὅπως ληφθῆ ὁ διαλεκτικὸς συλλογισμὸς· τούτον γὰρ ζητοῦμεν κατὰ τὴν προκειμένην πραγματείαν.

² ¹ Ἔστι δὴ συλλογισμὸς λόγος ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἕτερόν τι τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει διὰ τῶν κειμένων. ¹ Απόδειξις μὲν οὖν ἐστίν, ὅταν ἐξ ἀληθῶν καὶ πρώτων ὁ συλλογισμὸς ^c ἢ, ἢ ἐκ τοιούτων ^a διὰ τινῶν πρώτων καὶ ἀληθῶν τῆς περὶ αὐτὰ γνώσεως τὴν ἀρχὴν εἴληφεν· διαλεκτικὸς δὲ συλλογισμὸς ὁ ἐξ ἐνδόξων συλλογιζόμενος. ¹ Ἔστι δὲ ἀληθῆ μὲν καὶ πρῶτα τὰ μὴ δι' ἐτέρων ἀλλὰ δι' αὐτῶν ἔχοντα τὴν πίστιν· οὐ δεῖ γὰρ ἐν ταῖς ἐπιστημονικαῖς ἀρχαῖς ἐπιζητεῖσθαι τὸ διὰ τί, ἀλλ' ἐκάστην τῶν ἀρχῶν αὐτὴν ³ καθ' ^d ἑαυτὴν εἶναι πιστήν. ¹ Ἐνδοξα δὲ τὰ δοκοῦντα πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς σοφοῖς, καὶ τούτοις ἢ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς μάλιστα γνωρίμοις καὶ ἐνδόξοις. ¹ Ἐριστικὸς δ' ἐστὶ συλλογισμὸς ὁ ἐκ φαινομένων ἐνδόξων, μὴ ὄντων δέ, καὶ ὁ ἐξ ἐνδόξων ἢ φαινομένων ἐνδόξων φαινόμενος. Οὐ γὰρ πᾶν τὸ φαινόμενον ἐνδοξον καὶ ἔστιν ἐνδοξον. ^e Οὐθέν γὰρ τῶν λεγομένων ἐνδόξων ἐπιπόλαιον ἔχει παντελῶς τὴν φαντασίαν, ^f καθὰ περὶ ^g τὰς τῶν ἐριστικῶν λόγων ἀρχὰς συμβέβηκεν ἔχειν· παραχρῆμα γὰρ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς καὶ

^a ᾠ A, ἄλφα B, ᾠ τ C. ^b οὖν] μὲν οὖν C. ^c ἢ post ἀληθῶν ponit C. ^d αὐτὴν C. ^e οὐθέν C. ^f καθάπερ B.C. ^g τῆς— ἀρχῆς A.

^h μικρὰ συνορᾶν δυναμένοις κατάδηλος ἐν αὐτοῖς ἢ τοῦ ψεύδους ἐστὶ φύσις. Ὁ μὲν οὖν πρότερος τῶν ῥηθέντων ἐριστικῶν συλλογισμῶν καὶ συλλογισμὸς λεγέσθω, ὁ δὲ λοιπὸς ἐριστικὸς μὲν συλλογισμὸς, συλλογισμὸς δ' οὐ, ἐπειδὴ φαίνεται μὲν συλλογίζεσθαι, συλλογίζεται δ' οὐ.

Ἔτι ⁱ δὲ παρὰ τοὺς εἰρημένους ἅπαντας συλλογισμοὺς οἱ ⁵ ἐκ τῶν περὶ τινὰς ἐπιστήμας οἰκείων γινόμενοι παραλογισμοί, καθάπερ ἐπὶ τῆς γεωμετρίας καὶ τῶν ^k ταύτῃ συγγενῶν συμβέβηκεν ἔχειν. Ἔοικε γὰρ ὁ τρόπος οὗτος διαφέρειν τῶν εἰρημένων συλλογισμῶν· οὔτε γὰρ ἐξ ἀληθῶν καὶ πρώτων συλλογίζεται ὁ ψευδογραφῶν, οὔτ' ἐξ ἐνδόξων. Εἰς ⁶ γὰρ τὸν ὄρον οὐκ ἐμπίπτει· οὔτε γὰρ τὰ πᾶσι δοκοῦντα λαμβάνει οὔτε τὰ τοῖς πλείστοις οὔτε τὰ τοῖς σοφοῖς, καὶ τούτοις οὔτε τὰ πᾶσιν οὔτε τοῖς πλείστοις οὔτε τοῖς ἐνδοξοτάτοις, ἀλλ' ἐκ τῶν οἰκείων μὲν τῇ ἐπιστήμῃ λημμάτων, οὐκ ἀληθῶν δὲ τὸν συλλογισμὸν ποιείται. Τῷ γὰρ ἢ τὰ ἡμικύκλια περιγράφειν μὴ ὡς δεῖ, ἢ γραμμὰς τινὰς ἄγειν μὴ ὡς ἂν ἀχθείησαν, τὸν παραλογισμὸν ^l ποιείται.

Εἶδη μὲν οὖν ^m τῶν συλλογισμῶν, ⁿ ὡς τύπῳ περιλαβεῖν, ⁷ ἔστω τὰ εἰρημένα. Καθόλου δ' εἰπεῖν περὶ πάντων τῶν εἰρημένων καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ῥηθησομένων, ἐπὶ τοσοῦτον ἡμῖν διωρίσθω, διότι περὶ οὐδενὸς αὐτῶν τὸν ἀκριβῆ λόγον ἀποδοῦναι προαιρούμεθα, ἀλλ' ὅσον ^o τύπῳ περὶ αὐτῶν βουλόμεθα διελθεῖν, παντελῶς ἰκανὸν ἡγούμενοι κατὰ τὴν προκειμένην μέθοδον τὸ δύνασθαι γνωρίζειν ὅπως οὖν ἕκαστον αὐτῶν.

Ἐπόμενον δ' ἂν εἴη τοῖς εἰρημένοις εἰπεῖν πρὸς πόσα τε ² καὶ τίνα χρήσιμος ἢ πραγματεία. Ἔστι δὲ πρὸς τρία, πρὸς γυμνασίαν, πρὸς τὰς ἐντεύξεις, πρὸς τὰς κατὰ φιλοσοφίαν ἐπιστήμας. Ὅτι μὲν οὖν πρὸς γυμνασίαν χρήσιμος, ἐξ αὐτῶν καταφανές ἐστὶ· μέθοδον γὰρ ἔχοντες ῥᾶον ^p περὶ τοῦ

^h σμικρὰ Β. ⁱ δὲ om. C. ^k ταύτῃ Α, ταύτης Β. ^l ποιείται ὁ ψευδογραφῶν. Εἶδη C. ^m τῶν om. C. ⁿ ὡς τύπῳ περιλαβεῖν om. A. ^o τύπῳ εἰπεῖν περὶ C. ^p ὑπὲρ C.

προτεθέντος ἐπιχειρεῖν δυνασόμεθα. Πρὸς δὲ τὰς ἐντεύξεις, διότι τὰς τῶν πολλῶν κατηριθμημένοι δόξας οὐκ ἐκ τῶν ἀλλοτριῶν ἀλλ' ἐκ τῶν οἰκείων δογμάτων ὁμιλήσομεν πρὸς αὐτούς, μεταβιβάζοντες ὅ τι ἂν μὴ καλῶς ^q φαίνονται λέγειν ² ἡμῖν. Πρὸς δὲ τὰς κατὰ φιλοσοφίαν ἐπιστήμας, ὅτι δυνάμενοι πρὸς ἀμφότερα διαπορῆσαι ῥᾶον ἐν ἐκάστοις κατοψόμεθα τἀληθές τε καὶ ^r τὸ ψεῦδος. ^v Ἐτι δὲ πρὸς τὰ πρῶτα τῶν περὶ ἐκάστην ἐπιστήμην ἀρχῶν. ¹ Ἐκ μὲν γὰρ τῶν οἰκείων τῶν κατὰ τὴν προτεθείσαν ἐπιστήμην ἀρχῶν ^s ἀδύνατον εἰπεῖν τι περὶ αὐτῶν, ἐπειδὴ πρῶται αἱ ἀρχαὶ ^t ἀπάντων εἰσὶ, διὰ δὲ τῶν περὶ ἕκαστα ἐνδόξων ^v ἀνάγκη περὶ αὐτῶν ^w διελεθῆν. Τοῦτο δ' ἴδιον ἢ μάλιστα οἰκείον τῆς διαλεκτικῆς ἐστίν· ἐξεταστικὴ γὰρ οὔσα πρὸς τὰς ἀπασῶν τῶν μεθόδων ἀρχὰς ὁδὸν ^x ἔχει.

3 ^v Ἐξομεν δὲ τελέως τὴν μέθοδον, ὅταν ὁμοίως ἔχωμεν ὥσπερ ἐπὶ ῥητορικῆς καὶ ἰατρικῆς καὶ τῶν τοιούτων δυνάμεων. Τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ ἐκ τῶν ἐνδεχομένων ποιεῖν ^y ἢ προαιρούμεθα. Οὔτε γὰρ ὁ ῥητορικὸς ἐκ παντὸς τρόπου πείσει, οὔθ' ὁ ἰατρικὸς ὑγιάσει· ἀλλ' ἐὰν τῶν ἐνδεχομένων μηδὲν ^z παραλείπη, ἰκανῶς αὐτὸν ἔχειν τὴν ἐπιστήμην φήσομεν.

4 Πρῶτον οὖν θεωρητέον ἐκ τίνων ἢ μέθοδος. Εἰ δὴ λάβοιμεν πρὸς πόσα καὶ ποῖα καὶ ἐκ τίνων οἱ λόγοι, καὶ πῶς τούτων ^a εὐπορήσομεν, ἔχοιμεν ἂν ἰκανῶς τὸ προκείμενον. ^v Ἐστι δ' ἀριθμῶ ἴσα καὶ ^b ταῦτά, ἐξ ὧν τε οἱ λόγοι καὶ περὶ ὧν οἱ συλλογισμοί. Γίνονται μὲν γὰρ οἱ λόγοι ἐκ τῶν προτάσεων· περὶ ὧν ^c δὲ οἱ συλλογισμοί, τὰ προβλήματα ἐστὶ. Πᾶσα δὲ πρότασις καὶ πᾶν πρόβλημα ἢ ^d γένος ἢ ἴδιον ἢ συμβεβηκὸς δηλοῖ· καὶ γὰρ τὴν διαφορὰν ὡς οὔσαν γενικὴν ² ὁμοῦ τῷ γένει τακτέον. ¹ Ἐπεὶ δὲ τοῦ ἴδιου ^e τὸ μὲν τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνει, ^f τὸ δ' οὐ σημαίνει, διηρήσθω τὸ ἴδιον εἰς

^q φαίνονται A. et pr. C. ^r τὸ om. C. ^s οὐ δυνατὸν C. ^t πάντων C. ^v ἀνάγκη τι περὶ A. ^w διελεθῆν περὶ αὐτῶν C. ^x ἔξει C. ^y ὁ C. ^z παραλίπη A C. ^a ἐκπορήσομεν pr. A. ^b τὰ αὐτὰ A.B. ^c δὲ γίνονται οἱ C. ^d ἴδιον ἢ γένος C. ^e τὸ μὲν om. B. ^f τὸ δ' οὐ σημαίνει om. pr. C.

ἄμφω τὰ ^ε προειρημένα μέρη, καὶ καλείσθω τὸ μὲν τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνον ὄρος, τὸ δὲ λοιπὸν κατὰ τὴν κοινὴν περὶ αὐτῶν ἀποδοθεῖσαν ὀνομασίαν προσαγορευέσθω ἴδιον. Δῆλον οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ^η ὅτι κατὰ τὴν νῦν διαίρεσιν τέτταρα τὰ πάντα συμβαίνει γίνεσθαι, ἢ ^ι ἴδιον ἢ ὄρον ἢ γένος ἢ συμβεβηκός. Μηδεὶς δ' ἡμᾶς ὑπολάβῃ λέγειν ὡς ἕκαστον τούτων καθ' αὐτὸ λεγόμενον ^κ πρότασις ἢ πρόβλημα ἐστίν, ἀλλ' ὅτι ἀπὸ τούτων καὶ τὰ προβλήματα καὶ αἱ προτάσεις γίνονται. Διαφέρει δὲ τὸ πρόβλημα καὶ ἡ πρότασις τῷ τρό-³ πῳ. Οὕτω μὲν γὰρ ῥηθέντος, ἀρά γε τὸ ζῶον πεζὸν δίπουν ὀρισμός ἐστίν ἀνθρώπου; καὶ ἀρά γε τὸ ζῶον γένος ^λ ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου; πρότασις γίνεται. Ἐὰν δέ, πότερον τὸ ζῶον πεζὸν δίπουν ὀρισμός ἐστίν ἀνθρώπου ἢ οὐ; ^μ καὶ πότερον τὸ ζῶον γένος ἐστίν; πρόβλημα γίνεται. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ὡστ' εἰκότως ἴσα τῷ ἀριθμῷ ^ν τὰ προβλήματα καὶ αἱ προτάσεις εἰσίν. Ἀπὸ πάσης γὰρ προτάσεως πρόβλημα ποιήσεις ^ο μεταβάλλον τῷ τρόπῳ.

Λεκτέον δὲ τί ὄρος, τί ἴδιον, τί γένος, τί συμβεβηκός. ⁵ Ἔστι δ' ὄρος μὲν λόγος ὃ τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνων. Ἀποδίδοται δὲ ἢ λόγος ἀντ' ὀνόματος ἢ λόγος ἀντὶ λόγου· δυνατὸν γὰρ καὶ τῶν ὑπὸ λόγου τινὰ σημειομένων ὀρίσασθαι. Ὅσοι δ' ὅπως οὖν ὀνόματι τὴν ἀπόδοσιν ποιοῦνται, δῆλον ὡς οὐκ ἀποδιδόασιν οὗτοι τὸν τοῦ πράγματος ὀρισμόν, ἐπειδὴ πᾶς ὀρισμὸς λόγος τίς ἐστίν. Ὅρικόν μέντοι καὶ τὸ τοιοῦτον θετέον, οἷον ὅτι καλόν ἐστὶ τὸ πρέπον. Ὅμοίως δὲ καὶ ² τὸ πότερον ^ρ ταῦτὸν αἴσθησις καὶ ἐπιστήμη ἢ ἕτερον· καὶ γὰρ περὶ τοὺς ὀρισμούς, πότερον ταῦτὸν ἢ ἕτερον, ἢ πλείστη γίνεται διατριβή. Ἀπλῶς δὲ ὀρικὰ πάντα λεγέσθω τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ⁹ ὄντα μέθοδον τοῖς ὀρισμοῖς. Ὅτι δὲ πάντα τὰ νῦν ῥηθέντα τοιαῦτ' ἐστὶ, δῆλον ἐξ αὐτῶν. Δυνάμενοι γὰρ ³

^ε εἰρημένα C. ^η διότι A.B. et pr. C. ^ι ὄρον ἢ ἴδιον C. ^κ πρόβλημα ἢ πρότασις C. ^λ ἐστὶ om. C. ^μ καὶ—ἐστίν om. A.B. ^ν τὰ] καὶ τὰ C. ^ο μεταβαλὼν C, μεταλαμβάνων A. ^ρ ταῦτὸν ἐστὶν αἴσθησις C. ⁹ μέθοδον ὄντα C.

ὅτι ταῦτόν καὶ ὅτι ἕτερον διαλέγεσθαι, τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ πρὸς τοὺς ὀρισμοὺς ἐπιχειρεῖν εὐπορήσομεν· δείξαντες γὰρ ὅτι οὐ ταῦτόν ἐστιν ἀνηρηκότες ἐσόμεθα τὸν ὀρισμόν. Οὐ μὴν ἀντιστρέφει γε τὸ νῦν ῥηθέν· οὐ γὰρ ἰκανὸν πρὸς τὸ κατασκευάσαι τὸν ὀρισμὸν τὸ δεῖξαι ταῦτόν ὄν. Πρὸς μέντοι τὸ ἀνασκευάσαι αὐταρκές τὸ δεῖξαι ὅτι οὐ ταῦτόν.

4 Ἰδιον δ' ἐστὶν ὃ μὴ δηλοῖ μὲν τὸ τί ἦν εἶναι, μόνῳ δ' ὑπάρχει καὶ ἀντικατηγορεῖται τοῦ πράγματος, οἷον ἴδιον ἀνθρώπου τὸ γραμματικῆς ἴ εἶναι δεκτικόν· εἰ γὰρ ἄνθρωπός ἐστι, γραμματικῆς δεκτικός ἐστι, καὶ εἰ γραμματικῆς δεκτικός ἐστιν, ἄνθρωπός ἐστιν. ^s Οὐδεὶς γὰρ ἴδιον λέγει τὸ ἐνδεχόμενον ἄλλῳ ὑπάρχειν, οἷον τὸ καθεύδειν ἀνθρώπῳ, οὐδ' ἀν
5 τύχη κατὰ τινα χρόνον μόνῳ ὑπάρχον. Εἰ δ' ἄρα τι καὶ λέγοιτο τῶν τοιούτων ἴδιον, οὐχ ἀπλῶς ἀλλὰ ποτὲ ἢ πρὸς τι ἴδιον ῥηθήσεται· τὸ μὲν γὰρ ἐκ ^t δεξιῶν εἶναι ποτὲ ἴδιον ἐστι, τὸ δὲ δίπουν πρὸς τι ἴδιον τυγχάνει λεγόμενον, οἷον τῷ ἀνθρώπῳ πρὸς ἵππον καὶ κύνα. Ὅτι δὲ τῶν ἐνδεχομένων ^v ἄλλῳ ὑπάρχειν οὐθὲν ἀντικατηγορεῖται, δῆλον· οὐ γὰρ ἀναγκαῖον, εἴ τι καθεύδει, ἄνθρωπον εἶναι.

6 Γένος δ' ἐστὶ τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον. ¹ Ἐν τῷ τί ἐστι δὲ κατηγορεῖσθαι τὰ τοιαῦτα λεγέσθω, ὅσα ἀρμόττει ἀποδοῦναι ^w ἐρωτηθέντας τί ἐστι τὸ προκείμενον, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀρμόττει, ^x ἐρωτηθέντα τί ἐστι ^y τὸ προκείμενον, εἰπεῖν ὅτι ^z ζῶν. Γενικὸν δὲ καὶ ^z τὸ πότερον ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἄλλο ἄλλῳ ἢ ἐν ἐτέρῳ. Καὶ γὰρ τὸ τοιοῦτον ὑπὸ τὴν αὐτὴν μέθοδον ^a πίπτει τῷ γένει· διαλεχθέντες γὰρ ὅτι ^b τὸ ζῶν γένος τοῦ ἀνθρώπου, ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ βοός, διειλεγμένοι ἐσόμεθα ^c ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ γένει. ¹ Ἐὰν δὲ τοῦ μὲν ἐτέρου

^r δεκτικὸν εἶναι C. ^s οὐδεὶς γὰρ λέγει ἴδιον C. ^t δεξιῶν C. ^v ἄλλῳ] καὶ ἄλλῳ C. ^w ἐρωτηθέντα B. ^x ἐρωτηθέντας C. ^y τὸ προκείμενον om. C. ^z τὸ om. A.B. ^a τῷ γένει πίπτει C. ^b τὸ om. pr. C. ^c ὅτι ταῦτα ἐν C.

δείξωμεν ὅτι γένος ἐστί, τοῦ δὲ ἐτέρου ὅτι οὐκ ἔστι, διειλεγμένοι ἐσόμεθα ὅτι οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ γένει ταῦτ' ἐστίν.

Συμβεβηκὸς δὲ ἐστίν ὃ μὴδὲν μὲν τούτων ἐστί, μήτε ὄρος⁸ μήτε ἴδιον μήτε γένος, ὑπάρχει δὲ τῷ πράγματι, καὶ ὃ ἐνδέχεται ὑπάρχειν ὄφωῦν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ καὶ μὴ ὑπάρχειν, οἷον τὸ καθῆσθαι ἐνδέχεται ὑπάρχειν^d τινὶ τῷ αὐτῷ καὶ μὴ ὑπάρχειν. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ λευκόν· τὸ γὰρ αὐτὸ οὐθὲν κωλύει ὅτε μὲν λευκὸν ὅτε δὲ μὴ λευκὸν εἶναι. Ἔστι δὲ τῶν τοῦ⁹ συμβεβηκότητος ὀρισμῶν ὁ δεύτερος βελτίων· τοῦ μὲν γὰρ πρώτου ῥηθέντος ἀναγκαῖον, εἰ μέλλει^e τις συνήσειν, προειδέναι τί ἐστίν ὄρος καὶ^f γένος καὶ ἴδιον, ὁ δὲ δεύτερος αὐτοτελής ἐστὶ πρὸς τὸ γνωρίζειν τί ποτ' ἐστὶ τὸ λεγόμενον καθ' αὐτό. Προσκείσθωσαν δὲ τῷ συμβεβηκότητι καὶ αἱ πρὸς ἄλληλα συγκρίσεις, ὅπως οὖν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότητος λεγόμεναι, οἷον πότερον τὸ καλὸν ἢ τὸ συμφέρον αἰρετώτερον, καὶ πότερον ὁ κατ' ἀρετὴν ἢ ὁ κατ' ἀπόλαυσιν ἡδίων βίος, καὶ εἴ τι ἄλλο παραπλησίως^g τυγχάνει τούτοις λεγόμενον· ἐπὶ πάντων γὰρ τῶν τοιούτων, ποτέρῳ μᾶλλον τὸ κατηγορούμενον συμβέβηκεν, ἢ ζήτησις γίνεται. Δῆλον δ' ἐξ αὐτῶν ὅτι τὸ¹⁰ συμβεβηκὸς οὐθὲν κωλύει ποτὲ καὶ πρὸς τι ἴδιον γίνεσθαι, οἷον τὸ καθῆσθαι συμβεβηκὸς ὄν, ὅταν τις μόνος κάθηται, τότε ἴδιον ἔσται,^h μὴ μόνου δὲ καθημένου πρὸς τοὺς μὴ καθημένους ἴδιον. Ὡστε καὶ πρὸς τι καὶ ποτὲⁱ οὐθὲν κωλύει τὸ συμβεβηκὸς ἴδιον γίνεσθαι. Ἀπλῶς δ' ἴδιον οὐκ ἔσται.

Μὴ λανθανέτω δ' ἡμᾶς ὅτι τὰ πρὸς^k τὸ ἴδιον καὶ τὸ⁶ γένος καὶ τὸ¹ συμβεβηκὸς πάντα καὶ πρὸς τοὺς ὀρισμοὺς ἀρμόσει λέγεσθαι. Δείξαντες γὰρ ὅτι οὐ μόνῳ ὑπάρχει τῷ ὑπὸ τὸν ὀρισμὸν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ἰδίου, ἢ ὅτι οὐ γένος τὸ ἀποδοθὲν ἐν τῷ ὀρισμῷ, ἢ ὅτι οὐχ ὑπάρχει τι τῶν ἐν τῷ λόγῳ ῥηθέντων, ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ συμβεβηκότητος ἂν ῥηθείη,

^d τινὶ] ὄφωῦν ἐνὶ καὶ B.C. ^e τι B. ^f ἴδιον καὶ γένος C. ^g τούτοις τυγχάνει C. ^h μὴ supra versum C. ⁱ οὐδὲν C. ^k γένος καὶ τὸ ἴδιον C.
¹ συμβεβηκὸς λεγόμενα πάντα C.

ἀνηρηκότες ἐσόμεθα τὸν ὀρισμὸν^μ ὥστε κατὰ τὸν ἔμπροσθεν ἀποδοθέντα λόγον ἅπαντ' ἂν εἴη τρόπον τινὰ ὀρικὰ τὰ κατὰ τριθμημένα. Ἄλλ' οὐ διὰ τοῦτο μίαν ἐπὶ πάντων καθόλου μέθοδον ζητητέον· οὔτε γὰρ ῥάδιον εὐρεῖν τοῦτ' ἐστίν, εἴ θ' εὐρεθείη, παντελῶς ἀσαφὴς καὶ δύσχρηστος ἂν εἴη πρὸς τὴν προκειμένην πραγματείαν. Ἰδίας δὲ καθ' ἕκαστον τῶν διορισθέντων γενῶν ἀποδοθείσης μεθόδου ῥᾶον ἐκ τῶν περὶ ἕκαστον οἰκείων ἢ διέξοδος τοῦ προκειμένου^ν γένοιτ' ἂν. Ὡστε τύπῳ μὲν, καθάπερ εἴρηται πρότερον, διαιρετέον, τῶν δὲ λοιπῶν τὰ μάλισθ' ἐκάστοις οἰκεία προσαπτέον, ὀρικά τε καὶ γενικὰ^ο προσαγορεύοντας αὐτά. Σχεδὸν δὲ προσῆπται τὰ ῥηθέντα πρὸς ἐκάστοις.

7 Πρῶτον δὲ πάντων περὶ ταύτου διοριστέον, ποσαχῶς λέγεται. Δόξειε δ' ἂν τὸ ταῦτὸν ὡς τύπῳ^ρ λαβεῖν τριχῆ διαιρεῖσθαι. Ἡ^α Ἀριθμῶ γὰρ ἢ εἶδει ἢ γένει^ι τὸ ταῦτὸν εἰώθαμεν προσαγορεύειν, ἀριθμῶ μὲν ὧν ὀνόματα πλείω τὸ δὲ πρᾶγμα ἓν, οἶον λώπιον καὶ ἰμάτιον, εἶδει δὲ ὅσα πλείω ὄντα ἀδιάφορα κατὰ τὸ εἶδος ἐστὶ, καθάπερ ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ καὶ ἵππος ἵππῳ· τὰ γὰρ τοιαῦτα τῷ εἶδει λέγεται ταῦτά,² ὅσα ὑπὸ ταῦτὸ εἶδος. Ὁμοίως δὲ καὶ γένει ταῦτά, ὅσα ὑπὸ ταῦτὸ γένος^ς ἐστίν, οἶον ἵππος ἀνθρώπῳ. Δόξειε δ' ἂν τὸ ἀπὸ τῆς^τ αὐτῆς κρήνης ὕδωρ ταῦτὸν λεγόμενον ἔχειν^ν τινὰ διαφορὰν παρὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ τοιοῦτόν^ω γε ἐν τῷ αὐτῷ τετάχθω τοῖς καθ' ἓν εἶδος ὅπως οὖν λεγομένοις. Ἄπαντα γὰρ τὰ τοιαῦτα συγγενῆ³ καὶ παραπλήσια ἀλλήλοις ἔοικεν εἶναι. Πᾶν μὲν γὰρ ὕδωρ παντὶ ταῦτὸν τῷ εἶδει λέγεται διὰ τὸ ἔχειν τινὰ ὁμοιότητα, τὸ δ' ἀπὸ τῆς αὐτῆς κρήνης ὕδωρ οὐδενὶ ἄλλῳ διαφέρει ἀλλ' ἢ τῷ σφοδροτέραν εἶναι τὴν ὁμοιότητα· διὸ οὐ χωρίζομεν αὐτὸ^χ τῶν καθ' ἓν εἶδος ὅπως οὖν λεγομένων. Μάλιστα δ' ὁμο-

^μ ὥστε] καὶ ὥστε A, ὥστε καὶ B.C. ^ν γίνοιτ' A.B. ^ο προσαγορεύοντες A. ^ρ διαλαβεῖν C. ^ι ἢ γὰρ ἀριθμῶ C. ^ι τὸ om. C.
^ς εἰσίν A. ^τ αὐτῆς om. pr. A. ^ν διαφορὰν τινὰ C. ^ω γε om. C.
^χ τοῦ—λεγομένου C.

λογουμένως τὸ ἐν ἀριθμῷ ταῦτόν παρὰ πᾶσι δοκεῖ λέγεσθαι. Εἴωθε δὲ καὶ τοῦτο ἀποδίδοσθαι ^γ πλεοναχῶς, κυριώτατα μὲν ⁴ καὶ πρώτως ὅταν ὀνόματι ἢ ὄρω τὸ ταῦτόν ^z ἀποδοθῇ, καθάπερ ἰμάτιον λωπίῳ καὶ ζῶον πεζὸν δίπουν ἀνθρώπῳ, δεύτερον δ' ὅταν τῷ ἰδίῳ, καθάπερ τὸ ἐπιστήμης δεκτικὸν ἀνθρώπῳ καὶ τὸ τῇ φύσει ἄνω φερόμενον πυρί, τρίτον δ' ὅταν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, οἷον τὸ καθήμενον ἢ τὸ μουσικὸν Σωκράτει. Πάντα γὰρ ταῦτα τὸ ἐν ἀριθμῷ βούλεται σημαίνειν. Ὅτι δ' ἀληθές τὸ νῦν ῥηθέν ἐστίν, ἐκ τῶν μεταβαλλόντων ⁵ τὰς προσηγορίας μάλιστ' ἂν τις καταμάθοι. Πολλάκις γὰρ ^a ἐπιτάσσοντες ὀνόματι καλέσαι τινὰ τῶν καθημένων μεταβάλλομεν, ὅταν τύχη μὴ συνιῆς ᾧ τὴν πρόσταξιν ποιούμεθα, ὡς ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ^b αὐτοῦ μᾶλλον συνήσοντος, καὶ κελεύομεν τὸν καθήμενον ἢ διαλεγόμενον καλέσαι πρὸς ἡμᾶς, δῆλον ὡς ταῦτόν ὑπολαμβάνοντες κατὰ τε τοῦνομα καὶ κατὰ τὸ συμβεβηκὸς σημαίνειν.

Τὸ μὲν οὖν ταῦτόν, καθάπερ εἴρηται, τριχῇ διηρήσθω. ⁸ ὅτι δ' ἐκ τῶν πρότερον εἰρημένων οἱ λόγοι καὶ διὰ τούτων καὶ πρὸς ταῦτα, μία μὲν πίστις ἢ διὰ τῆς ἐπαγωγῆς· εἰ γὰρ τις ἐπισκοποῖ ἐκάστην τῶν προτάσεων καὶ τῶν προβλημάτων, φαίνοιτ' ἂν ἢ ἀπὸ τοῦ ὅρου ἢ ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἢ ἀπὸ τοῦ γένους ἢ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος γεγεννημένη. Ἄλλη δὲ πίστις ἢ διὰ συλλογισμοῦ. Ἄνάγκη γὰρ πᾶν τὸ περὶ τινος ² κατηγορούμενον ἤτοι ἀντικατηγορεῖσθαι τοῦ πράγματος ἢ μή. Καὶ εἰ μὲν ^c ἀντικατηγορεῖται, ὅρος ἢ ἴδιον· ἂν εἴη· εἰ μὲν γὰρ σημαίνει τὸ τί ἦν εἶναι, ὅρος, εἰ δὲ μὴ σημαίνει, ἴδιον· ^d τοῦτο γὰρ ἦν ἴδιον, τὸ ἀντικατηγορούμενον μὲν, μὴ σημαίνον δὲ τὸ τί ἦν εἶναι. Εἰ δὲ μὴ ἀντικατηγορεῖται τοῦ πράγματος, ἤτοι τῶν ἐν τῷ ὀρισμῷ τοῦ ὑποκειμένου λεγομένων ἐστίν ἢ οὔ. Καὶ εἰ μὲν τῶν ἐν τῷ ὀρισμῷ ^e λεγομένων, ³ γένος ἢ διαφορὰ ἂν εἴη, ἐπειδὴ ὁ ὀρισμὸς ἐκ γένους καὶ δια-

^γ πλεοναχῶς C. ^z ἀναποδοθῇ C. ^a ἐπιτάττοντες C. ^b μᾶλλον αὐτοῦ C. ^c ἀντικ. τοῦ πράγματος ὅρος C. ^d τοῦτο γὰρ ἦν ἴδιον om. C. ^e λεγομένων] εἴη C.

φορῶν ^f ἐστίν· εἰ δὲ μὴ τῶν ἐν τῷ ὀρισμῷ λεγομένων ἐστί, δῆλον ὅτι συμβεβηκὸς ἂν εἴη· τὸ γὰρ συμβεβηκὸς ἐλέγχετο ὃ μῆτε ὄρος ^ε μῆτε γένος μῆτε ἴδιόν ἐστιν, ὑπάρχει δὲ τῷ πράγματι.

9 Μετὰ τοίνυν ^h ταῦτα δεῖ διορίσασθαι τὰ γένη τῶν κατηγοριῶν, ἐν οἷς ὑπάρχουσιν αἱ ῥηθεῖσαι τέτταρες. Ἔστι δὲ ταῦτα τὸν ἀριθμὸν δέκα, τί ἐστι, ποσόν, ποιόν, πρὸς τι, ποῦ, ποτέ, κείσθαι, ἔχειν, ποιεῖν, πάσχειν. Ἄει γὰρ τὸ συμβεβηκὸς καὶ τὸ γένος καὶ τὸ ἴδιον καὶ ὁ ὀρισμὸς ἐν μιᾷ τούτων ⁱ τῶν κατηγοριῶν ἔσται· πᾶσαι γὰρ αἱ ^k διὰ τούτων προτάσεις ἢ τί ἐστιν ἢ ποιόν ἢ ποσόν ἢ τῶν ἄλλων τινὰ ² κατηγοριῶν σημαίνουσιν. Δῆλον δ' ἐξ αὐτῶν ὅτι ὁ τὸ τί ἐστι σημαίνων ὅτε μὲν οὐσίαν ^l σημαίνει, ^m ὅτε δὲ ποιόν, ὅτε δὲ τῶν ἄλλων τινὰ κατηγοριῶν. Ὄταν μὲν γὰρ ἐκκειμένου ἀνθρώπου φῆ τὸ ἐκκείμενον ἄνθρωπον εἶναι ἢ ζῶον, τί ἐστι λέγει καὶ οὐσίαν σημαίνει· ὅταν δὲ χρώματος λευκοῦ ἐκκειμένου φῆ τὸ ἐκκείμενον λευκὸν εἶναι ἢ χρῶμα, τί ἐστι λέγει ³ καὶ ποιόν σημαίνει. Ὅμοίως δὲ ⁿ καὶ ἐὰν πηχναίου μεγέθους ἐκκειμένου φῆ τὸ ἐκκείμενον πηχναῖον εἶναι μέγεθος, τί ἐστιν ἐρεῖ καὶ ποσόν σημαίνει. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· ἕκαστον γὰρ τῶν τοιούτων, ἐὰν τε αὐτὸ περὶ αὐτοῦ λέγηται ἐὰν τε τὸ γένος περὶ τούτου, ^o τί ἐστι σημαίνει. Ὄταν δὲ περὶ ἐτέρου, οὐ ^o τί ἐστι σημαίνει, ἀλλὰ ποσόν ἢ ποιόν ἢ τινὰ ⁴ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν. Ὡστε περὶ ὧν μὲν οἱ λόγοι καὶ ἐξ ὧν, ταῦτα καὶ τοσαῦτά ἐστι· πῶς δὲ ληψόμεθα καὶ δι' ὧν εὐπορήσομεν, μετὰ ταῦτα λεκτέον.

10 Πρῶτον τοίνυν διορίσθω, τί ἐστι πρότασις διαλεκτικὴ καὶ τί πρόβλημα διαλεκτικόν. Οὐ γὰρ πᾶσαν πρότασιν οὐδὲ πᾶν πρόβλημα διαλεκτικὸν θετέον· οὐδεὶς γὰρ ἂν προτείνειε νοῦν ἔχων τὸ μηδενὶ δοκοῦν, οὐδὲ ^p προβάλῃ τὸ πᾶσι

^f ἐστίν om. C. ^ε ἴδιον μῆτε γένος, ὑπάρχει C. ^h ταῦτα διοριστέον C. ⁱ ἔσται τῶν κατηγοριῶν. ἅπασαι γὰρ αἱ ἀπὸ C. ^k διὰ] ἀπὸ C. ^l σημαίνει, ὅτε δὲ ποσόν, ὅτε B. ^m ὅτε δὲ ποιόν om. C. ⁿ καὶ ἐὰν om. C. ^o τί] τὸ τί C. ^p προβάλῃτο πᾶσι A.

φανερὸν ἢ τοῖς πλείστοις· τὰ μὲν γὰρ οὐκ ἔχει ἀπορίαν, τὰ δ' οὐδεὶς ἂν θείη. Ἔστι δὲ πρότασις διαλεκτικὴ ἐρώτησις ² ἔνδοξος ἢ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς σοφοῖς, καὶ τούτοις ἢ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς μάλιστα γνωρίμοις, μὴ παράδοξος· θείη γὰρ ἂν τις τὸ δοκοῦν τοῖς σοφοῖς, εἴαν μὴ ἐναντίον ταῖς τῶν πολλῶν δόξαις ἦ. Εἰσὶ δὲ προτάσεις διαλεκτικαὶ καὶ ⁴ τὰ τοῖς ἐνδόξοις ὅμοια, καὶ τὰναντία ¹ κατ' ἀντίφασιν τοῖς δοκοῦσιν ἐνδόξοις εἶναι προτεινόμενα, καὶ ὅσαι δόξαι κατὰ τέχνας εἰσὶ τὰς ³ εὐρημένας. Εἰ γὰρ ἔνδοξον τὸ ³ τὴν αὐτὴν εἶναι τῶν ἐναντίων ἐπιστήμην καὶ ⁴ τὸ αἰσθησὶν τὴν αὐτὴν ⁵ εἶναι τῶν ἐναντίων, ἔνδοξον ἂν φανείη καὶ εἰ μίαν ἀριθμῶ γραμματικὴν εἶναι, καὶ αὐλητικὴν μίαν, εἰ δὲ πλείους ⁶ γραμματικὰς, καὶ ⁷ αὐλητικὰς πλείους· πάντα γὰρ ὅμοια καὶ συγγενῆ ταῦτ' ἔοικεν εἶναι. Ὅμοίως δὲ καὶ τὰ τοῖς ἐν- ⁴ δόξοις ἐναντία κατ' ἀντίφασιν προτεινόμενα ἔνδοξα ⁵ φανεί- ται· εἰ γὰρ ἔνδοξον ὅτι δεῖ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν, καὶ ὅτι οὐ δεῖ κακῶς ποιεῖν ἔνδοξον. Ἔστι δ' ἐναντίον μὲν ὅτι δεῖ κακῶς ποιεῖν τοὺς φίλους, κατ' ἀντίφασιν δὲ ὅτι οὐ δεῖ κακῶς ποιεῖν. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ δεῖ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν, τοὺς ἐχθροὺς οὐ δεῖ. Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ² κατ' ἀντίφασιν τῶν ἐναντίων· τὸ γὰρ ἐναντίον ἐστὶν ὅτι δεῖ τοὺς ἐχθροὺς εὖ ποιεῖν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἐνδοξον ³ δ' ἐν ⁵ παραβολῇ φανείται καὶ τὸ ἐναντίον περὶ τοῦ ἐναντίου, οἷον εἰ τοὺς φίλους δεῖ εὖ ποιεῖν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς δεῖ κακῶς. Φανείη δ' ἂν ⁶ καὶ ἐναντίον τὸ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν ⁷ τῶ τοὺς ⁴ ἐχθροὺς κακῶς· πότερον δὲ καὶ κατ' ἀλήθειαν οὕτως ἔχει ἢ οὐ, ἐν τοῖς ὑπὲρ τῶν ἐναντίων λεγομένοις ῥηθήσεται. Δῆλον δ' ὅτι καὶ ⁵ ὅσαι δόξαι κατὰ τέχνας εἰσὶ, διαλεκτικαὶ ⁶ προτάσεις εἰσὶ· θείη γὰρ ἂν τις τὰ δοκοῦντα τοῖς ὑπὲρ τού-

⁴ τὰ] κατὰ Β. ¹ κατ' ἀντίφασιν post εἶναι C. ³ ἠύρημένας Β. ⁴ τὸ] εἶη τὸ C. ⁵ τῶν ἐναντίων εἶναι C. ⁶ γραμματικὰ Α. ⁷ αὐλη-
 τικὰ Α. et pr. C. ⁵ φαίνεται εἶναι. εἰ C. ² τῶν κατ' ἀντίφασιν
 ἐναντίων C. ³ δ'] δὲ καὶ Α. ⁶ καὶ τὸ ἐναντίον Β. ⁷ τὸ Β.
⁴ ἐχθροὺς δεῖ κακῶς Α. ⁵ κατὰ τὰς τέχνας δόξαι C.

των ἐπεσκεμμένοις, οἷον περὶ μὲν τῶν ἐν ἰατρικῇ ὡς ^f ὁ ἰατρός, περὶ δὲ τῶν ἐν γεωμετρίᾳ ὡς ὁ ^g γεωμέτρης· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

- 11 Πρόβλημα δ' ἐστὶ διαλεκτικὸν θεώρημα τὸ συντεῖνον ἢ πρὸς αἵρεσιν καὶ φυγὴν ἢ πρὸς ἀλήθειαν καὶ γνῶσιν, ἢ αὐτὸ ἢ ὡς συνεργὸν πρὸς τι ἕτερον τῶν τοιούτων· περὶ οὗ ἢ ^h οὐδετέρως δοξάζουσιν ἢ ἐναντίως οἱ ⁱ πολλοὶ τοῖς σοφοῖς ἢ ² οἱ σοφοὶ τοῖς πολλοῖς ἢ ἑκατέρω αὐτοῖ ^k ἑαυτοῖς. Ἔνια μὲν γὰρ τῶν προβλημάτων χρήσιμον ^l εἶδέναι πρὸς τὸ ἐλέσθαι ἢ φυγεῖν, οἷον πότερον ἢ ἡδονὴ αἰρετὸν ἢ οὐ, ἔνια δὲ πρὸς τὸ εἶδέναι μόνον, οἷον πότερον ὁ κόσμος αἰθῆριος ἢ οὐ, ἔνια δὲ αὐτὰ μὲν ^m καθ' αὐτὰ πρὸς ⁿ οὐδέτερον τούτων, συνεργὰ δὲ ἐστὶ πρὸς τινα τῶν τοιούτων· πολλὰ γὰρ αὐτὰ μὲν καθ' αὐτὰ οὐ βουλόμεθα γνωρίζειν, ^o ἑτέρων δ' ἕνεκα, ὅπως διὰ ³ τούτων ἄλλο τι γνωρίσωμεν. Ἔστι δὲ προβλήματα καὶ ὧν ^p ἐναντίοι εἰσὶ συλλογισμοὶ (ἀπορίαν γὰρ ἔχει πότερον οὕτως ἔχει ἢ οὐχ οὕτως διὰ τὸ περὶ ^q ἀμφοτέρων εἶναι λόγους πιθανούς) καὶ περὶ ὧν λόγον μὴ ἔχομεν ὄντων μεγάλων, χαλεπὸν οἰόμενοι εἶναι τὸ διὰ τί ἀποδοῦναι, οἷον πότερον ὁ κόσμος αἰθῆριος ἢ οὐ· καὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα ζητήσειεν ἂν τις.
- 4 Τὰ μὲν οὖν προβλήματα καὶ αἱ προτάσεις, καθάπερ εἴρηται, διωρίσθω· θέσις δὲ ἐστὶν ὑπόληψις παράδοξος τῶν γνωρίμων τινὸς κατὰ φιλοσοφίαν, οἷον ὅτι οὐκ ἐστὶν ἀντιλέγειν, καθάπερ ἔφη Ἀντισθένης, ἢ ὅτι πάντα κινεῖται καθ' Ἡράκλειτον, ἢ ὅτι ἐν τῷ ^r ὄν, ^s καθάπερ Μέλισσός φησιν· τὸ γὰρ τοῦ τυχόντος ^t ἐναντία ταῖς δόξαις ἀποφνηαμένου φρον- ⁵ τίζειν ^v εὔηθες. Ἡ περὶ ὧν λόγον ἔχομεν ἐναντίον ταῖς δόξαις, οἷον ὅτι οὐ πᾶν τὸ ὄν ἦτοι γενόμενόν ἐστὶν ἢ αἰθῆριον, καθάπερ οἱ σοφισταὶ φασιν· ^w μουσικὸν γὰρ ὄντα γραμμα-

^f ὁ om. A.B. ^g γεωμετρικὸς A.B. ^h μηδετέρως C. ⁱ πολλοὶ—οἱ om.C. ^k αὐτοῖς C. ^l εἶδέναι μόνον πρὸς A.B. ^m καθ' αὐτὰ om. A. ⁿ οὐδέτερα A.B. ^o ἑτέρου δ' ἕνεκεν C. ^p εἰσὶν ἐναντίοι C. ^q ἀμφοτέρω A.B. ^r ὄν] πᾶν gr. C. ^s ὡςπερ C. ^t ἐναντία ταῖς δόξαις om. C. ^v εὔηθές ἐστίν. ἢ A. ^w μουσικὸν γὰρ] τὸν μουσικὸν C.

τικὸν εἶναι οὔτε γινόμενον οὔτε αἰδίων ὄντα. Τοῦτο γάρ, εἰ καὶ τινι μὴ ^x δοκεῖ, δόξειεν ἂν διὰ ^y τὸ λόγον ἔχειν.

Ἔστι μὲν οὖν καὶ ἡ θέσις πρόβλημα· οὐ πᾶν δὲ πρόβλη-⁶μα θέσις, ἐπειδὴ ἕνια τῶν προβλημάτων τοιαῦτ' ἐστὶ περὶ ὧν οὐδετέρως δοξάζομεν. Ὅτι δὲ ^z ἐστὶ καὶ ἡ θέσις πρόβλημα, δῆλον· ἀνάγκη γὰρ ἐκ τῶν εἰρημένων ἢ τοὺς πολλοὺς τοῖς σοφοῖς περὶ τὴν θέσιν ἀμφισβητεῖν ἢ ὁποτέρου-⁷σούν ἑαυτοῖς, ἐπειδὴ ὑπόληψις τις παράδοξος ἢ θέσις ἐστίν. Σχεδὸν δὲ νῦν πάντα τὰ διαλεκτικὰ προβλήματα θέσεις καλοῦνται. Διαφερέτω δὲ μηδὲν ὁπωσοῦν λεγόμενον· οὐ γὰρ ⁷ὀνοματοποιῆσαι βουλόμενοι διείλομεν οὕτως αὐτά, ἀλλ' ἵνα μὴ λανθάνωσιν ἡμᾶς τίνες αὐτῶν τυγχάνουσιν ^a οὔσαι διαφοραί.

Οὐ δεῖ δὲ πᾶν πρόβλημα οὐδὲ πᾶσαν θέσιν ἐπισκοπεῖν,⁸ ἀλλ' ἢν ἀπορήσειεν ἂν τις τῶν λόγου δεομένων καὶ μὴ κολάσεως ἢ αἰσθήσεως· οἱ μὲν γὰρ ἀποροῦντες πότερον δεῖ τοὺς θεοὺς τιμᾶν καὶ τοὺς ^b γονέας ἀγαπᾶν ἢ οὐ κολάσεως δέονται, οἱ δὲ πότερον ἢ χιῶν λευκὴ ἢ οὐ αἰσθήσεως. Οὐδὲ δὴ ὧν σύνεγγυς ἢ ἀπόδειξις, ^c οὐδ' ὧν λίαν πόρρω· τὰ μὲν γὰρ οὐκ ἔχει ἀπορίαν, τὰ δὲ ^d πλείω ἢ κατὰ γυμναστικὴν.

Διωρισμένων δὲ τούτων χρὴ διελέσθαι πόσα τῶν λόγων ¹² εἶδη τῶν διαλεκτικῶν. Ἔστι δὲ τὸ μὲν ἐπαγωγὴ, τὸ δὲ συλλογισμὸς. Καὶ συλλογισμὸς μὲν ^e τί ἐστίν, εἴρηται πρότερον, ἐπαγωγὴ δὲ ^f ἢ ἀπὸ τῶν ^g καθ' ἕκαστον ἐπὶ ^h τὰ καθόλου ἔφοδος, οἷον ⁱ εἰ ἐστὶ κυβερνήτης ὁ ἐπιστάμενος κράτιστος καὶ ἡνίοχος, καὶ ὅλως ^k ἐστὶν ὁ ἐπιστάμενος περὶ ἕκαστον ἄριστος. Ἔστι δ' ἡ μὲν ἐπαγωγὴ πιθανώτερον καὶ σαφέστερον καὶ κατὰ τὴν αἴσθησιν γνωριμώτερον καὶ τοῖς πολλοῖς κοινόν, ὁ δὲ συλλογισμὸς βιαστικώτερον καὶ πρὸς τοὺς ἀντιλογικοὺς ^l ἐνεργέστερον.

^x δοκῆι A.B.C. ^y τὸν A. ^z ἐστὶ τι πρόβλημα καὶ ἡ θέσις C.
^a οὔσαι] αἱ C. ^b γονεῖς A.B. ^c οὐθ' C. ^d πλείον B. ^e τίς C.
^f ἢ ἀπὸ] διὰ C. ^g καθέκαστα C. ^h τὸ C. ⁱ εἰ om. A.
^k ἔσται περὶ ἕκαστον ὁ ἐπιστάμενος C. ^l ἐναργέστερον C.

13 Τὰ μὲν οὖν γένη περὶ ὧν τε οἱ λόγοι καὶ ἐξ ὧν, καθάπερ ἔμπροσθεν εἴρηται, διωρίσθω· τὰ δ' ὄργανα, δι' ὧν ^m εὐπορήσομεν τῶν συλλογισμῶν ⁿ καὶ τῶν ἐπαγωγῶν, ἐστὶ τέταρα, ἐν μὲν τὸ προτάσεις λαβεῖν, δεύτερον ^o δὲ ποσαχῶς ^p ἕκαστον λέγεται δύνασθαι διελεῖν, τρίτον ^q τὰς διαφορὰς ² εὐρεῖν, τέταρτον δὲ ἡ τοῦ ὁμοίου σκέψις. Ἔστι δὲ τρόπον τινὰ καὶ τὰ τρία τούτων προτάσεις· ἐστὶ γὰρ καθ' ἕκαστον αὐτῶν ^r ποιῆσαι πρότασιν, οἷον ὅτι αἰρετόν ἐστὶ τὸ καλὸν ἢ τὸ ἡδὺ ἢ τὸ συμφέρον, καὶ ὅτι διαφέρει αἴσθησις ἐπιστήμης τῷ τὴν μὲν ^s ἀποβαλόντι δυνατόν εἶναι ^t πάλιν λαβεῖν, τὴν δ' ἀδύνατον, καὶ ὅτι ὁμοίως ἔχει τὸ ὑγιεινὸν πρὸς ὑγίειαν καὶ τὸ εὐεκτικὸν πρὸς εὐεξίαν. Ἔστι δ' ἡ μὲν πρώτη πρότασις ἀπὸ τοῦ πολλαχῶς λεγομένου, ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ τῶν διαφορῶν, ἡ δὲ τρίτη ἀπὸ τῶν ὁμοίων.

14 Τὰς μὲν οὖν προτάσεις ἐκλεκτέον ὁσαχῶς διωρίσθη περὶ προτάσεως, ἢ τὰς πάντων δόξας προχειριζόμενον ἢ τὰς τῶν πλείστων ἢ τὰς τῶν σοφῶν, καὶ τούτων ἢ πάντων ἢ τῶν πλείστων ἢ τῶν γνωριμωτάτων, ^v ἢ τὰς ἐναντίας ταῖς φαινομέναις, καὶ ὅσαι δόξαι κατὰ τέχνας εἰσίν. Δεῖ δὲ προτείνειν καὶ τὰς ἐναντίας ταῖς φαινομέναις ἐνδόξοις κατ' ἀντίφασιν, καθάπερ εἴρηται πρότερον. Χρήσιμον δὲ καὶ τὸ ποιεῖν αὐτὰς ἐν τῷ ἐκλέγειν μὴ μόνον τὰς οὔσας ἐνδόξους, ἀλλὰ καὶ τὰς ὁμοίας ταύταις, οἷον ὅτι τῶν ἐναντίων ἢ αὐτῇ αἴσθησις (καὶ γὰρ ^w ἢ ἐπιστήμη) καὶ ὅτι ὀρώμεν εἰσδεχόμενοί ^x τι, οὐκ ἐκπέμποντες καὶ γὰρ ^y καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων οὕτως· ἀκούομέν τε γὰρ εἰσδεχόμενοί ^x τι, οὐκ ἐκπέμποντες, καὶ ^z γευόμεθα ὡσαύτως. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ³ Ἔστι ὅσα ἐπὶ πάντων ἢ τῶν πλείστων φαίνεται, ληπτέον ὡς ἀρχὴν καὶ δοκοῦσαν θέσιν· τιθέασι γὰρ οἱ μὴ συνορῶντες

^m εὐπορήσωμεν C. ⁿ καὶ τῶν ἐπαγωγῶν om. A.B. ^o δὲ] δὲ τὸ C.
^p λέγεται ἕκαστον C. ^q τὰς] τὸ τὰς C. ^r πρότασιν ποιῆσαι C.
^s ἀποβαλόντα C. ^t πάλιν om. C. ^v ἢ καὶ τὰς C.
^w ἢ om. pr. C. ^x τι] τι καὶ C. ^y καὶ post γὰρ om. C. ^z γευόμεθα καὶ ὁσμώμεθα ὡσαύτως C.

ἐπί τινος οὐχ' ^a οὕτως. Ἐκλέγειν δὲ χρῆ καὶ ἐκ τῶν γε-
γραμμένων λόγων, τὰς δὲ διαγραφὰς ποιείσθαι περὶ ἐκάστου
γένους ^b ὑποτιθέντας χωρίς, οἷον περὶ ἀγαθοῦ ἢ ^c περὶ ζῴου
καὶ περὶ ^d ἀγαθοῦ παντός, ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ τί ἐστίν. Πα-
ρασημαίνεσθαι δὲ καὶ τὰς ἐκάστων δόξας, οἷον ὅτι Ἐμπε-
δοκλῆς ^e τέτταρα ἔφησε τῶν σωμάτων στοιχεῖα εἶναι· θεῖη
γὰρ ἂν τις τὸ ὑπὸ τινος ^f εἰρημένον ἐνδόξου.

Ἔστι δ' ὡς τύπῳ περιλαβεῖν τῶν προτάσεων καὶ τῶν ⁴
προβλημάτων μέρη τρία. Αἱ μὲν γὰρ ἠθικαὶ προτάσεις
εἰσὶν, αἱ δὲ φυσικαί, αἱ δὲ λογικαί. Ἠθικαὶ μὲν οὖν αἱ τοι-
αῦται, οἷον πότερον δεῖ τοῖς γονεῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς νόμοις
^g πειθαρχεῖν, ἐὰν διαφωνῶσιν· λογικαὶ δὲ ^h οἷον πότερον τῶν
ἐναντίων ⁱ ἢ αὐτῇ ἐπιστήμῃ ἢ οὐ, φυσικαὶ δὲ ^k οἷον πότερον
ὁ κόσμος αἰδῖος ἢ οὐ. Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ προβλήματα.
¹ Ποῖαι δ' ἕκασται τῶν ^m προειρημένων, ὀρισμῶ μὲν οὐκ εὐ-
πετὲς ἀποδοῦναι περὶ αὐτῶν, τῇ δὲ διὰ τῆς ἐπαγωγῆς συνη-
θεία πειρατέον ⁿ γνωρίζειν ἐκάστην αὐτῶν, κατὰ τὰ προειρη-
μένα παραδείγματα ἐπισκοποῦντα.

Πρὸς μὲν οὖν φιλοσοφίαν κατ' ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν ⁵
πραγματευτέον, διαλεκτικῶς δὲ ^o πρὸς δόξαν. Ληπτέον δ'
ὅτι μάλιστα καθόλου πάσας τὰς προτάσεις, καὶ τὴν μίαν
πολλὰς ποιητέον, οἷον ὅτι τῶν ἀντικειμένων ἢ ^p αὐτῇ ἐπι-
στήμῃ, εἴθ' ὅτι τῶν ἐναντίων καὶ ὅτι τῶν πρὸς τι. Τὸν
αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ταύτας πάλιν διαιρετέον, ἕως ἂν ἐνδέ-
χεται διαιρεῖν, οἷον ὅτι ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, καὶ λευκοῦ καὶ
μέλανος, ^q καὶ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
ἄλλων.

^r Περὶ μὲν οὖν προτάσεως ἰκανὰ τὰ ^s προειρημένα· τὸ δὲ ¹⁵
ποσαχῶς, πραγματευτέον μὴ μόνον ὅσα λέγεται καθ' ἕτερον

^a οὕτως] οὕτως ἔχειν C. ^b ὑποτιθέντα C. ^c alterum περὶ om. C.
^d παντὸς ἀγαθοῦ C. ^e φησὶ τέτταρα C. ^f ἐνδόξου εἰρημένον C.
^g πείθεσθαι C. ^h οἷον om. C. ⁱ ἢ αὐτῇ] μία C. ^k οἷον om.
A.B. ^l ὁποῖαι C. ^m εἰρημένων C. ⁿ ἐκάστην γνωρίζειν C.
^o πρὸς om. A. ^p αὐτῇ καὶ μία ἐπιστήμη C. ^q καὶ ψυχροῦ καὶ θερ-
μοῦ om. C. ^r ὑπὲρ C. ^s εἰρημένα C.

τρόπον, ἀλλὰ καὶ τοὺς λόγους αὐτῶν πειρατέον ἀποδιδόναι, οἷον μὴ μόνον ὅτι ἀγαθὸν καθ' ^t ἕτερον μὲν τρόπον λέγεται δικαιοσύνη καὶ ἀνδρία, εὐεκτικὸν δὲ καὶ ὑγιεινὸν καθ' ^v ἕτερον, ἀλλ' ὅτι καὶ τὰ μὲν τῷ ^w αὐτὰ ποιά τινα εἶναι, τὰ δὲ τῷ ποιητικά τινος καὶ οὐ τῷ ποιά αὐτά τινα εἶναι. ^t Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

- 2 Πότερον δὲ ^x πολλαχῶς ἢ μοναχῶς τῷ εἶδει λέγεται, διὰ τῶνδε θεωρητέον. Πρῶτον μὲν ἐπὶ τοῦ ἐναντίου σκοπεῖν εἰ πολλαχῶς λέγεται, εἴαν τε τῷ εἶδει εἴαν τε τῷ ὀνόματι διαφωνῇ. ^v Ἐνια γὰρ εὐθὺς καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἕτερα ἔστιν, οἷον τῷ ὀξεῖ ἐν φωνῇ μὲν ἐναντίον τὸ βαρὺ, ἐν ὄγκῳ δὲ τὸ ἀμβλὺ.
- 3 Δῆλον οὖν ὅτι τὸ ἐναντίον τῷ ὀξεῖ πολλαχῶς λέγεται. Εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τὸ ὀξύ· καθ' ἑκάτερον γὰρ ἐκείνων ἕτερον ἔσται τὸ ἐναντίον. Οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ ὀξύ ^y ἔσται τῷ ἀμβλεῖ καὶ τῷ βαρεῖ ἐναντίον, ἐκατέρῳ δὲ τὸ ^z ὀξύ ἐναντίον. Πάλιν τῷ βαρεῖ ἐν φωνῇ μὲν τὸ ὀξύ ἐναντίον, ἐν ὄγκῳ δὲ τὸ κοῦφον, ὥστε πολλαχῶς τὸ βαρὺ λέγεται, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἐναντίον. ^t Ὁμοίως δὲ καὶ τῷ καλῷ τῷ μὲν ἐπὶ τοῦ ζῴου τὸ αἰσχροὺν, τῷ ^d ἐπὶ τῆς οἰκίας τὸ μοχθηρόν, ὥστε ὁμώνυμον τὸ καλόν.
- 4 Ἐπ' ἐνίων δὲ τοῖς μὲν ὀνόμασιν οὐδαμῶς διαφωνεῖ, τῷ ^d εἶδει κατάδηλος ἐν αὐτοῖς εὐθέως ἢ διαφορὰ ^a ἔστιν, οἷον ἐπὶ τοῦ λευκοῦ καὶ μέλανος. Φωνῇ γὰρ λευκὴ καὶ μέλαινα λέγεται, ὁμοίως δὲ καὶ χρώμα. Τοῖς μὲν οὖν ὀνόμασιν οὐδὲν διαφωνεῖ, τῷ ^d εἶδει κατάδηλος ἐν αὐτοῖς εὐθέως ἢ διαφορὰ· οὐ γὰρ ὁμοίως τό τε χρώμα λευκὸν λέγεται καὶ ἡ φωνή.
- 5 Δῆλον δὲ τοῦτο καὶ διὰ τῆς αἰσθήσεως· τῶν γὰρ αὐτῶν τῷ εἶδει ἢ αὐτῇ αἰσθησις, τὸ δὲ λευκὸν τὸ ἐπὶ τῆς φωνῆς ^b καὶ τοῦ χρώματος οὐ τῇ αὐτῇ αἰσθήσει κρίνομεν, ἀλλὰ τὸ μὲν ὄψει, τὸ ^d ἀκοῇ. ^t Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὀξύ καὶ τὸ ἀμβλὺ ἐν

^t ἕτερον λέγεται τρόπον δικαιοσύνη μὲν καὶ C. ^v ἕτερον τρόπον ἀλλ' C. ^w αὐτὰ ποιά C. ^x μοναχῶς ἢ πολλαχῶς C. ^y ἔσται post βαρεῖ C. ^z ὀξύ ἔσται ἐναντίον C. ^a ἔστιν om. C. ^b καὶ ἐπὶ τοῦ C.

χυμοῖς καὶ ἐν ὄγκοις· ἀλλὰ τὸ ^c μὲν ἀφή, τὸ δὲ γεύσει. Οὐδὲ γὰρ ταῦτα διαφωνεῖ τοῖς ὀνόμασιν, οὔτ' ἐπ' αὐτῶν οὔτ' ἐπὶ τῶν ἐναντίων· ἀμβλύ γὰρ καὶ τὸ ἐναντίον ἑκατέρω.

Ἔτι εἰ τῷ μὲν ἐστὶ τι ἐναντίον τῷ δ' ἀπλῶς μηδέν, οἷον ⁶ τῇ μὲν ἀπὸ τοῦ πίνειν ἡδονῇ ἢ ἀπὸ τοῦ διψῆν λύπη ἐναντίον, τῇ δ' ἀπὸ τοῦ θεωρεῖν ὅτι ἡ διάμετρος τῇ πλευρᾷ ἀσύμμετρος οὐδέν, ὥστε πλεοναχῶς ἡ ἡδονὴ λέγεται. Καὶ τῷ μὲν κατὰ τὴν διάνοιαν φιλεῖν τὸ μισεῖν ἐναντίον, τῷ δὲ κατὰ τὴν σωματικὴν ἐνέργειαν οὐδέν· δῆλον οὖν ὅτι τὸ φιλεῖν ὁμώνυμον. ^d Ἔτι ἐπὶ ^e τῶν ἀνὰ μέσον, εἰ τῶν μὲν ἐστὶ τι ⁷ ἀνὰ μέσον, τῶν δὲ μηδέν, ἢ εἰ ἀμφοῖν μὲν ἐστὶ, μὴ ταῦτὸν δέ, οἷον λευκοῦ καὶ μέλανος ἐν ^f χρώμασι μὲν τὸ φαιόν, ἐν φωνῇ δ' ^g οὐδέν, ἢ ^h εἰ ἄρα, τὸ σομφόν, καθάπερ ⁱ τινὲς φασὶ σομφὴν φωνὴν ἀνὰ μέσον εἶναι, ὥσθ' ὁμώνυμον τὸ λευκόν, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μέλαν. Ἔτι εἰ τῶν μὲν πλείω τὰ ἀνὰ μέσον, τῶν δὲ ἓν, καθάπερ ἐπὶ τοῦ λευκοῦ καὶ μέλανος· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν χρωμάτων πολλὰ τὰ ἀνὰ μέσον, ἐπὶ δὲ τῆς φωνῆς ἓν τὸ σομφόν.

Πάλιν ἐπὶ τοῦ κατ' ἀντίφασιν ἀντικειμένου σκοπεῖν εἰ ⁸ πλεοναχῶς λέγεται. Εἰ γὰρ τοῦτο πλεοναχῶς λέγεται, καὶ τὸ τούτῳ ἀντικείμενον πλεοναχῶς ῥηθήσεται, οἷον τὸ μὴ βλέπειν πλεοναχῶς λέγεται, ἐν μὲν τὸ μὴ ἔχειν ὄψιν, ^k ἐν δὲ τὸ μὴ ἐνεργεῖν τῇ ὄψει. Εἰ δὲ τοῦτο ^l πλεοναχῶς, ἀναγκαῖον καὶ τὸ βλέπειν πλεοναχῶς λέγεσθαι· ἑκατέρω γὰρ τῷ μὴ βλέπειν ἀντικείμεται ^m τι, οἷον τῷ μὲν μὴ ἔχειν ὄψιν τὸ ἔχειν, τῷ δὲ μὴ ἐνεργεῖν τῇ ὄψει τὸ ἐνεργεῖν.

Ἔτι ἐπὶ τῶν κατὰ στέρησιν καὶ ἕξιν λεγομένων ἐπισκο- ⁹ πεῖν· εἰ γὰρ θάτερον πλεοναχῶς λέγεται, καὶ τὸ λοιπόν, οἷον εἰ τὸ αἰσθάνεσθαι πλεοναχῶς λέγεται κατὰ τε τὴν ψυχὴν ⁿ καὶ τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀναίσθητον εἶναι πλεοναχῶς ῥηθή-

^c μὲν ἐν ἀφή τὸ δὲ ἐν γεύσει C. ^d ἔτι καὶ ἐπὶ C. ^e τῶν—τῶν] τῶι—τῶι A. B. ^f χρώματι C. ^g οὐθὲν C. ^h εἰ om. A. ⁱ φασί τινες C. ^k ἐν δέ] ἕτερον δὲ C. ^l πλεοναχῶς λέγεται ἀναγκαῖον C. ^m τι om. B. ⁿ καὶ κατὰ τὸ σ. C.

σεται κατά ^ο τε τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα. ^υ Ὅτι δὲ κατὰ στερήσιν καὶ ἔξιν ^ρ ἀντίκειται τὰ νῦν λεγόμενα, δῆλον, ἐπειδὴ πέφυκεν ἑκατέραν τῶν αἰσθήσεων ἔχειν ^ι τὰ ζῶα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ κατὰ τὸ σῶμα.

10 ^υ Ἐτι ^ι δ' ἐπὶ τῶν πτώσεων ἐπισκεπτέον. Εἰ γὰρ τὸ δικαίως πλεοναχῶς λέγεται, καὶ τὸ δίκαιον πλεοναχῶς ῥηθήσεται· καθ' ἑκάτερον γὰρ τῶν ^ς δικαίως ἐστὶ δίκαιον, οἷον ^ι εἰ τὸ δικαίως λέγεται τό τε κατὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην κρίναι καὶ τὸ ὡς δεῖ, ^ν ὁμοίως καὶ τὸ δίκαιον. ^ω Ὡσαύτως δὲ ^ω καὶ εἰ τὸ ὑγιεινὸν πλεοναχῶς, καὶ τὸ ὑγιεινῶς πλεοναχῶς ^χ ῥηθήσεται, οἷον εἰ ^υ ὑγιεινὸν τὸ μὲν ὑγείας ποιητικὸν τὸ δὲ φυλακτικὸν τὸ δὲ σημαντικόν, καὶ τὸ ὑγιεινῶς ἢ ποιητικῶς ἢ φυ-
11 λακτικῶς ἢ σημαντικῶς ῥηθήσεται. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὅταν ^z αὐτὸ πλεοναχῶς λέγηται, καὶ ἢ πτώσις ἢ ^α ἀπ' αὐτοῦ πλεοναχῶς ῥηθήσεται, καὶ εἰ ἢ πτώσις, καὶ αὐτό.

12 Σκοπεῖν ^β δὲ καὶ τὰ γένη τῶν ^ε κατὰ τοῦνομα κατηγοριῶν, εἰ ταυτὰ ^δ ἐστὶν ἐπὶ πάντων. Εἰ γὰρ μὴ ταυτὰ, δῆλον ὅτι ὁμώνυμον τὸ λεγόμενον, οἷον τὸ ἀγαθὸν ἐν ἐδέσματι μὲν τὸ ποιητικὸν ἡδονῆς, ἐν ἰατρικῇ δὲ τὸ ποιητικὸν ὑγείας, ἐπὶ δὲ ψυχῆς τὸ ποιὰν εἶναι, οἷον σῶφρονα ἢ ἀνδρείαν ἢ δικαίαν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπου. Ἐνιαχοῦ δὲ τὸ ποτέ, οἷον τὸ ἐν τῷ καιρῷ ἀγαθόν· ἀγαθὸν γὰρ λέγεται τὸ ἐν τῷ καιρῷ.

13 Πολλάκις δὲ τὸ ποσόν, ^ε οἷον ἐπὶ τοῦ μετρίου· λέγεται γὰρ καὶ τὸ μέτριον ἀγαθόν. Ὡστε ὁμώνυμον τὸ ἀγαθόν. Ὡσαύτως δὲ ^ι καὶ τὸ λευκὸν ἐπὶ σώματος μὲν χρῶμα, ἐπὶ δὲ φωνῆς τὸ εὐήκοον. Παραπλησίως δὲ καὶ τὸ ὀξύ· οὐ γὰρ ὡσαύτως ἐπὶ πάντων τὸ αὐτὸ ^ε λέγεται· φωνὴ μὲν γὰρ ὀξεῖα ἢ ταχεῖα, καθάπερ φασὶν οἱ κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς ἀρμονικοί, γωνία ^δ ὀξεῖα ἢ ἐλάσσων ὀρθῆς, μάχαιρα δὲ ἢ ὀξυγώνιος.

^ο τε om. A. ^ρ ἀντίκειται A.B. ^ι τὸ ζῶον κατὰ τε τὴν ψυχὴν καὶ τὸ C. ^ι δ' om. C. ^ς δικαίως] δικαίων A.B. ^ι εἰ τὸ om. C.
^ν ὁμοίως δὲ καὶ C. ^ω εἰ καὶ C. ^χ ῥηθήσεται om. C. ^υ ὑγιεινὸν λέγεται τὸ C. ^z αὐτὸ om. A. ^α ἀπὸ τούτου C. ^β δὲ δεῖ καὶ C.
^ε κατούνομα A. ^δ ἐπὶ πάντων ἐστὶν C. ^ε οἷον τὸ ἐπὶ C. ^ι τὸ post καὶ om. C. ^ε λέγεται οἷον φωνὴ μὲν ὀξεῖα C.

Σκοπεῖν δὲ καὶ τὰ γένη τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα, εἰ ἕτερα ¹⁴
καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα, οἷον ^h ὄνος τό τε ζῶον καὶ τὸ σκεῦος.
Ἔτερος γὰρ ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος αὐτῶν· τὸ μὲν γὰρ
ⁱ ζῶον ποιόν τι ῥηθήσεται, τὸ δὲ σκεῦος ποιόν τι. Ἐὰν δὲ
ὑπ' ἄλληλα τὰ γένη ἦ, οὐκ ἀναγκαῖον ἑτέρους τοὺς λόγους
εἶναι. Οἷον τοῦ κόρακος τὸ ζῶον καὶ τὸ ὄρνεον γένος ἐστίν.
Ὅταν οὖν λέγωμεν τὸν κόρακα ὄρνεον εἶναι, ^k καὶ ζῶον ποιόν ¹⁵
τί φαμεν αὐτὸν εἶναι, ὥστ' ἀμφότερα τὰ γένη περὶ αὐτοῦ
κατηγορεῖται. Ὅμοίως δὲ καὶ ὅταν ζῶον πτηνὸν δίπουν τὸν
κόρακα ¹ λέγωμεν, ὄρνεόν φαμεν αὐτὸν εἶναι· καὶ οὕτως οὖν
ἀμφότερα τὰ γένη κατηγορεῖται κατὰ τοῦ κόρακος, καὶ ὁ
λόγος αὐτῶν. Ἐπὶ δὲ τῶν μὴ ὑπ' ἄλληλα γενῶν οὐ συμ-
βαίνει τοῦτο· οὔτε γὰρ ὅταν σκεῦος λέγωμεν, ζῶον λέγωμεν,
οὔθ' ὅταν ζῶον, σκεῦος.

Σκοπεῖν δὲ μὴ μόνον ^m εἰ τοῦ προκειμένου ⁿ ἕτερα τὰ ¹⁶
γένη καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου· εἰ γὰρ
τὸ ἐναντίον πολλαχῶς λέγεται, δῆλον ὅτι καὶ τὸ προκεί-
μενον.

Χρήσιμον δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τὸν ὀρισμὸν ἐπιβλέπειν τὸν ἐκ ¹⁷
τοῦ συντιθεμένου γινόμενον, οἷον λευκοῦ σώματος καὶ λευκῆς
φωνῆς· ἀφαιρουμένου γὰρ τοῦ ἰδίου τὸν αὐτὸν λόγον δεῖ
λείπεσθαι. Τοῦτο δ' οὐ συμβαίνει ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων, οἷον
ἐπὶ τῶν νῦν εἰρημένων. Τὸ μὲν γὰρ ἔσται σῶμα τοιόνδε
χρῶμα ἔχον, τὸ δὲ φωνὴ εὐήκοος· ἀφαιρεθέντος οὖν τοῦ
σώματος καὶ τῆς φωνῆς οὐ ταῦτὸν ἐν ἑκατέρῳ τὸ λειπόμενον.
Ἐδει δέ ^o γε, εἴπερ συνώνυμον ἦν τὸ λευκὸν τὸ ἐφ' ἑκατέρου
λεγόμενον.

Πολλάκις δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς λόγοις λανθάνει παρακο- ¹⁸
λουθῶν τὸ ὁμώνυμον· διὸ καὶ ἐπὶ τῶν λόγων σκεπτόμεν.
Οἷον ^p ἂν τις τὸ σημαντικὸν ^q καὶ ποιητικὸν ὑγιείας τὸ συμ-

^h ὄνος τὸ μὲν γὰρ σκεῦος τὸ δὲ ζῶον C. ⁱ ζ. ὁποῖον C. ^k καὶ
om. C. ¹ λέγωμεν εἶναι ὄρνεον C. ^m εἰ] ἐπὶ C. ⁿ ἕτερα] εἰ
ἕτερα rc. C. ^o γε om. C. ^p εἰάν C. ^q καὶ τὸ ποιητικὸν C.

μέτρως ἔχον πρὸς ὑγίειαν ^ρ φῆ εἶναι, οὐκ ἀποστατέον ἀλλ' ἐπισκεπτέον τί τὸ συμμέτρως καθ' ἑκάτερον εἴρηκεν, οἶον εἰ τὸ ^σ μὲν τὸ ^τ τοιοῦτον εἶναι ὥστε ποιεῖν ὑγίειαν, τὸ δὲ ^ν τὸ τοιοῦτον οἶον σημαίνειν ποία τις ἢ ἔξις.

- 19 Ἐπι εἰ μὴ συμβλητὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ὁμοίως, οἶον λευκὴ φωνὴ καὶ λευκὸν ἱμάτιον καὶ ὄξυς χυμὸς καὶ ὄξεια φωνή· ταῦτα γὰρ οὐθ' ὁμοίως λέγεται λευκὰ ἢ ὄξέα, οὔτε μᾶλλον θάτερον. Ὡσθ' ὁμώνυμον τὸ λευκὸν καὶ τὸ ὄξύ· τὸ γὰρ συνώνυμον πᾶν συμβλητόν· ἢ γὰρ ὁμοίως ῥηθήσεται, ἢ μᾶλλον θάτερον.
- 20 Ἐπεὶ δὲ τῶν ^ω ἐτέρων γενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα ἕτεραι τῷ εἶδει καὶ αἱ διαφοραί, οἶον ζῶου καὶ ἐπιστήμης (ἕτεραι γὰρ ^χ τούτων αἱ διαφοραί), σκοπεῖν εἰ τὰ ὑπὸ ^υ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἐτέρων γενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα διαφοραὶ εἰσιν, οἶον τὸ ὄξύ φωνῆς καὶ ὄγκου· διαφέρει γὰρ φωνὴ φωνῆς τῷ ὄξεια εἶναι, ὁμοίως δὲ καὶ ὄγκος ὄγκου. Ὡστε ὁμώνυμον τὸ ὄξύ· ἐτέρων γὰρ γενῶν καὶ οὐχ ὑπ' ἄλληλα διαφοραὶ εἰσιν.
- 21 Πάλιν εἰ αὐτῶν τῶν ὑπὸ ^υ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἕτεραι αἱ διαφοραί, οἶον χρώματος τοῦ τε ἐπὶ τῶν σωμάτων καὶ τοῦ ἐν τοῖς μέλεσιν· τοῦ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν σωμάτων διακριτικὸν καὶ συγκριτικὸν ὄψεως, τοῦ δ' ἐπὶ τῶν μελῶν οὐχ αἱ αὐταὶ διαφοραί. Ὡστε ὁμώνυμον τὸ χρῶμα· τῶν γὰρ αὐτῶν αἱ αὐταὶ διαφοραί.
- 22 Ἐπι ἐπεὶ τὸ εἶδος οὐδενός ἐστι ^z διαφορὰ ^a σκοπεῖν τῶν ὑπὸ ^υ τὸ αὐτὸ ὄνομα εἰ τὸ μὲν εἶδος ἐστι τὸ δὲ διαφορὰ, οἶον τὸ λευκὸν τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ σώματος εἶδος χρώματος, τὸ δ' ἐπὶ τῆς φωνῆς διαφορὰ· διαφέρει γὰρ φωνὴ φωνῆς τῷ λευκῇ εἶναι.
- 16 Περὶ μὲν οὖν τοῦ πολλαχῶς διὰ τούτων καὶ τῶν τοιούτων σκεπτέον· τὰς δὲ διαφορὰς ἐν αὐτοῖς τε τοῖς γένεσι

^ρ εἶναι φῆ C. ^σ μὲν τὸ] μὲν τῷ C. ^τ τοσοῦτον A.B. ^ν τῷ τοιοῦτον εἶναι οἶον C. ^ω ἕτερογενῶν C. ^χ τούτων καὶ αἱ C. ^υ ταυτὸν C. ^z post διαφορὰ editi ὁ γὰρ ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς οὐκ ἔστι διαφορὰ, ἀλλ' εἶδος ἕκαστον αὐτῶν. ^a σκοπεῖν χρή τῶν C.

^b πρὸς ἄλληλα θεωρητέον, οἷον τίνι διαφέρει δικαιοσύνη ἀνδρίας καὶ φρόνησις σωφροσύνης (^c ταῦτα γὰρ ἅπαντα ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ^d ἐστίν), καὶ ἐξ ἄλλου πρὸς ἄλλο τῶν μὴ πολὺ λίαν διεστηκότων, οἷον τίνι αἴσθησις ἐπιστήμης· ἐπὶ ^e μὲν γὰρ τῶν πολὺ διεστηκότων ^f κατάδηλοι παντελῶς αἱ διαφοραί.

Τὴν δὲ ὁμοιότητα ^g σκεπτέον ἐπὶ τε τῶν ἐν ἑτέροις γένε- 17
σιν, ὡς ἕτερον πρὸς ἕτερόν τι, οὕτως ἄλλο πρὸς ἄλλο, οἷον ^h ὡς ἐπιστήμη πρὸς ἐπιστητόν, οὕτως αἴσθησις πρὸς αἰσθητόν· καὶ ὡς ἕτερον ἐν ἑτέρῳ τινί, οὕτως ἄλλο ἐν ἄλλῳ, οἷον ὡς ὄψις ἐν ὀφθαλμῷ, νοῦς ⁱ ἐν ψυχῇ, καὶ ὡς γαλήνη ἐν θαλάσση, νηνεμία ἐν ἀέρι. Μάλιστα ^δ ἐν τοῖς πολὺ διεστώσι ² γυμνάζεσθαι δεῖ· ῥᾶον γὰρ ἐπὶ τῶν λοιπῶν δυνησόμεθα τὰ ὅμοια συνορᾶν. Σκεπτέον δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ γένει ὄντα, εἴ τι ἅπασιν ὑπάρχει ταυτόν, οἷον ἀνθρώπῳ καὶ ἵππῳ καὶ κυνί· ^η γὰρ ὑπάρχει τι αὐτοῖς ταυτόν, ταύτη ὅμοιά ἐστιν.

Χρήσιμον δὲ τὸ μὲν ποσαχῶς λέγεται ἐπεσκεφέθαι πρὸς 18
^k τε τὸ σαφές (μᾶλλον γὰρ ἂν τις εἰδείη ¹ τί τίθησιν, ἐμφανισθέντος ποσαχῶς λέγεται) καὶ πρὸς τὸ γίνεσθαι κατ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ μὴ πρὸς τοῦνομα τοὺς συλλογισμούς. Ἰδίου γὰρ ὄντος ποσαχῶς λέγεται, ἐνδέχεται μὴ ἐπὶ ταυτόν τόν τε ἀποκρινόμενον καὶ τὸν ^m ἐρωτῶντα φέρειν τὴν διάνοιαν· ἐμφανισθέντος δὲ ποσαχῶς λέγεται καὶ ἐπὶ τί φέρων τίθησι, γελοῖος ἂν φαίνοιτο ὁ ἐρωτῶν, εἰ μὴ πρὸς τοῦτο τὸν λόγον ποιῶιτο. Χρήσιμον δὲ καὶ πρὸς τὸ μὴ παραλογισ- 2
σθῆναι καὶ πρὸς τὸ παραλογίσασθαι. Εἰδότες γὰρ ποσαχῶς λέγεται οὐ μὴ παραλογισθῶμεν, ἀλλ' εἰδήσομεν ⁿ ἂν μὴ πρὸς ^ο ταυτό τὸν λόγον ποιῆται ὁ ἐρωτῶν· αὐτοί τε ἐρωτῶντες δυνησόμεθα ^p παραλογίσασθαι, ἂν μὴ τυγχάνη

^b πρὸς] τοῖς πρὸς A.B. ^c πάντα γὰρ ταῦτα C. ^d ἐστὶ τῆς ἀρε-
τῆς ἐστὶ καὶ C. ^e μὲν om. C. ^f κατάλληλοι C. ^g ληπτέον C.
^h ὡς om. A. ⁱ ἐν τῇ ψυχῇ A. ^k τε om. A.B. ¹ τί] δ C.
^m ἐρωτῶντα καὶ τὸν ἀποκρινόμενον C. ⁿ ἂν C. ^ο τοῦτο C. ^p πα-
ραλογίζεσθαι C.

- 3 εἰδῶς ὁ ἀποκρινόμενος ποσαχῶς λέγεται. Τοῦτο δ' οὐκ ἐπὶ πάντων δυνατόν, ἀλλ' ὅταν ἢ τῶν πολλαχῶς λεγομένων τὰ μὲν ἀληθῆ τὰ δὲ ψευδῆ. Ἔστι δὲ οὐκ οἰκείος ὁ τρόπος οὗτος τῆς διαλεκτικῆς· διὸ παντελῶς εὐλαβητέον τοῖς διαλεκτικοῖς τὸ τοιοῦτον, τὸ πρὸς τὸ ὄνομα διαλέγεσθαι, εἰ μὴ τις ἄλλως ἐξαδυνατῆ περὶ τοῦ προκειμένου διαλέγεσθαι.
- 4 Τὸ δὲ τὰς διαφορὰς εὐρεῖν χρήσιμον πρὸς τε τοὺς συλλογισμοὺς τοὺς περὶ ταύτου καὶ ἑτέρου καὶ πρὸς τὸ γνωρίζειν τί ἑκάστον ἐστίν. Ὅτι μὲν οὖν πρὸς τοὺς συλλογισμοὺς τοὺς περὶ ταύτου καὶ ἑτέρου χρήσιμον, δῆλον· εὐρόντες ἱ γὰρ διαφορὰν τῶν προκειμένων ὁποιανοῦν δεδειχότες ἐσόμεθα ὅτι οὐ ταυτόν· πρὸς δὲ τὸ γνωρίζειν τί ἐστίν, διότι τὸν ἴδιον τῆς οὐσίας ἐκάστου λόγον ταῖς περὶ ἑκάστον οἰκείαις διαφοραῖς χωρίζειν εἰώθαμεν.
- 5 Ἡ δὲ τοῦ ὁμοίου θεωρία χρήσιμος πρὸς τε τοὺς ἐπακτικούς λόγους καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμοὺς καὶ πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀρισμῶν. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς ἐπακτικούς λόγους, διότι τῆ καθ' ἑκάστα ἐπὶ τῶν ὁμοίων ἐπαγωγῆ τὸ καθόλου ἀξιούμεν ἐπάγειν· οὐ γὰρ ῥάδιόν ἐστιν ἐπάγειν μὴ εἰδότες τὰ ὅμοια. Πρὸς δὲ τοὺς ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμοὺς, διότι ἔνδοξόν ἐστίν, ὡς ποτε ἐφ' ἐνὸς τῶν ὁμοίων ἔχει, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. Ὡστε πρὸς ὃ τι ἂν αὐτῶν εὐπορῶμεν διαλέγεσθαι, προδιομολογησόμεθα, ὡς ποτε ἐπὶ τούτων ἔχει, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχειν. Δείξαντες ἰ δὲ ἐκεῖνο καὶ τὸ προκείμενον ἐξ ὑποθέσεως δεδειχότες ἐσόμεθα· ὑποθέμενοι γάρ, ὡς ποτε ἐπὶ τούτων ἱ ἔχει, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχειν, τὴν ἀπόδειξιν ἱ πεποιήθημεθα. Πρὸς δὲ τὴν τῶν ὀρισμῶν ἀπόδοσιν, διότι δυνάμενοι συνορᾶν τί ἐν ἐκάστῳ ταυτόν, οὐκ ἀπορήσομεν εἰς τί δεῖ γένος ὀριζομένους ἰ τὸ προκείμενον τιθέναι· τῶν γὰρ κοινῶν τὸ μάλιστα ἐν τῷ τί ἐστίν ἰ κατηγορούμενον γένος ἂν εἴη.

ἰ ἐστίν ἑκάστον C. ἱ γὰρ τὴν διαφορὰν C. ἰ δὲ] γὰρ C. ἱ ἔχει om. C. ἱ πεποιημένοι ἐσόμεθα C. ἰ τιθέναι τὸ προκείμενον C. ἰ κατηγ. τὸ γένος C.

Ὅμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς πολὺ διεστῶσι χρήσιμος πρὸς τοὺς ὀρισμοὺς ἢ τοῦ ὁμοίου θεωρία, οἷον ὅτι ταῦτόν γαλήνη μὲν ἐν θαλάσῃ, νηνεμία δ' ἐν ἀέρι (ἐκάτερον γὰρ ἡσυχία), καὶ ὅτι στιγμή ἐν γραμμῇ καὶ μονὰς ἐν ἀριθμῷ. ἐκάτερον γὰρ ἀρχή. Ὡστε τὸ κοινὸν ἐπὶ πάντων γένος ἀποδιδόντες^z δόξομεν οὐκ ἀλλοτρίως ὀρίζεσθαι. Σχεδὸν δὲ καὶ^a οἱ ὀριζόμενοι οὕτως εἰώθασιν ἀποδιδόναι· τὴν τε γὰρ μονάδα ἀρχὴν ἀριθμοῦ φασὶν εἶναι καὶ τὴν στιγμήν ἀρχὴν γραμμῆς. Δῆλον οὖν ὅτι εἰς τὸ κοινὸν ἀμφοτέρων γένος τιθέασιν.

Τὰ μὲν οὖν ὄργανα δι' ὧν οἱ συλλογισμοὶ ταῦτ' ἐστίν· οἱ δὲ τόποι πρὸς οὓς χρήσιμα τὰ^b λεχθέντα οἶδε εἰσίν.

c B.

Ἔστι δὲ τῶν προβλημάτων τὰ μὲν καθόλου τὰ δ' ἐπὶ ἰμέρους. Καθόλου μὲν οὖν οἷον ὅτι πᾶσα ἡδονὴ ἀγαθὸν καὶ ὅτι οὐδεμία ἡδονὴ ἀγαθόν, ἐπὶ μέρους δὲ οἷον ὅτι ἔστι τις ἡδονὴ ἀγαθὸν καὶ^d ὅτι ἔστι τις ἡδονὴ οὐκ ἀγαθόν. Ἔστι δὲ πρὸς ἀμφοτέρα τὰ γένη τῶν προβλημάτων κοινὰ τὰ καθόλο^e κατασκευαστικά καὶ ἀνασκευαστικά· δείξαντες γὰρ ὅτι παντὶ ὑπάρχει, καὶ ὅτι τινὶ ὑπάρχει δεδειχότες ἐσόμεθα. Ὅμοίως δὲ κἂν ὅτι οὐδενὶ^f ὑπάρχει δείξωμεν, καὶ ὅτι οὐ παντὶ ὑπάρχει δεδειχότες ἐσόμεθα. Ἡ Πρῶτον οὖν περὶ τῶν² καθόλου ἀνασκευαστικῶν ῥητέον διὰ τε τὸ κοινὰ εἶναι τὰ τοιαῦτα πρὸς τὰ καθόλου καὶ τὰ ἐπὶ μέρους, καὶ διὰ τὸ μᾶλλον τὰς θέσεις κομίζειν ἐν τῷ ὑπάρχειν ἢ μὴ, τοὺς δὲ διαλεγομένους ἀνασκευάζειν. Ἔστι δὲ χαλεπώτατον τὸ ἀντιστρέφειν τὴν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος οἰκείαν ὀνομασίαν· τὸ γὰρ πῆ καὶ μὴ καθόλου ἐπὶ μόνων ἐνδέχεται τῶν συμβεβηκότων. Ἀπὸ μὲν γὰρ τοῦ ὅρου καὶ τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ³

γ ὅτι ὡς στιγμή ἐν γραμμῇ μονὰς C. z οὐκ ἀλλοτρίως δόξομεν C.
 a οἱ om. A. b λεγόμενα B. c B A, βῆτα B, B^r C. neque aliter
 libris 3, 4, 5. d ὅτι om. B. e ἀνασκευαστικά καὶ κατασκευαστικά
 C. f ὑπάρχει B, ὑπάρχειν C. g ὅτι τινὶ οὐχ ὑπάρχειν C. h πρῶτον μὲν οὖν C.

γένους ἀναγκαῖον ἀντιστρέφειν, οἷον εἰ ὑπάρχει τινὶ ζῶφⁱ πεζῶ δίποδι εἶναι, ἀντιστρέψαντι ἀληθὲς ἔσται λέγειν ὅτι ζῶον πεζὸν δίπουν ἔστιν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ γένους· εἰ γὰρ ζῶφ ὑπάρχει τινὶ εἶναι, ζῶόν ἔστιν. Τὰ δ' αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἰδίου· εἰ γὰρ ὑπάρχει^k τινὶ γραμματικῆς δεκτικῶ⁴ εἶναι, γραμματικῆς δεκτικὸν^l ἔσται. Οὐδὲν γὰρ τούτων ἐνδέχεται κατὰ τι ὑπάρχειν^m ἢ μὴ ὑπάρχειν, ἀλλ' ἀπλῶςⁿ ἢ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν. Ἐπὶ δὲ τῶν συμβεβηκότων^o οὐδὲν κωλύει κατὰ τι ὑπάρχειν, οἷον λευκότητα ἢ δικαιοσύνην, ὥστε οὐκ ἀπόχρη τὸ δεῖξαι ὅτι ὑπάρχει λευκότης ἢ δικαιοσύνη πρὸς τὸ δεῖξαι ὅτι λευκὸς ἢ δίκαιός ἔστιν· ἔχει γὰρ ἀμφισβήτησιν ὅτι κατὰ τι λευκὸς ἢ δίκαιός ἔστιν. Ὡστ' οὐκ ἀναγκαῖον ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων τὸ ἀντιστρέφειν.

^ε Διορίσασθαι δὲ δεῖ καὶ τὰς ἀμαρτίας τὰς ἐν τοῖς προβλήμασιν, ὅτι εἰσὶ διτταί, ἢ τῷ ψεύδεσθαι ἢ τῷ παραβαίνειν τὴν κειμένην λέξιν. Οἱ τε γὰρ ψευδόμενοι καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν τινὶ λέγοντες ἀμαρτάνουσι· καὶ οἱ τοῖς ἀλλοτρίοις ὀνόμασι τὰ πράγματα^p προσαγορεύοντες, οἷον τὴν πλάτανον ἄνθρωπον, παραβαίνουσι τὴν κειμένην ὀνομασίαν.

2 Εἰς μὲν δὴ τόπος τὸ ἐπιβλέπειν εἰ τὸ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον ὑπάρχον ὡς συμβεβηκὸς ἀποδέδωκεν. Ἀμαρτάνεται δὲ^q μάλιστα τοῦτο περὶ τὰ γένη, οἷον εἴ^r τις^s τῷ λευκῷ φαίῃ συμβεβηκέναι χρώματι εἶναι· οὐ γὰρ συμβέβηκε τῷ λευκῷ χρώματι εἶναι, ἀλλὰ γένος αὐτοῦ τὸ χρώμά ἔστιν. ἐνδέχεται μὲν οὖν καὶ κατὰ τὴν ὀνομασίαν διορίσαι τὸν τιθέμενον, οἷον ὅτι συμβέβηκε τῇ δικαιοσύνῃ ἀρετῇ εἶναι· πολλάκις δὲ καὶ μὴ διορίσαντι κατάδηλον ὅτι τὸ γένος ὡς συμβεβηκὸς ἀποδέδωκεν, οἷον εἴ τις τὴν λευκότητα κεχρῶσθαι^z φήσειεν ἢ τὴν βᾶδισιν κινεῖσθαι. Ἀπ' οὐδενὸς γὰρ γένους

ⁱ πεζῶ om. C. ^k τινὶ om. C. ^l ἔστιν. οὐθέν C. ^m ἢ μὴ ὑπάρχειν om. C. ⁿ ἢ post ἀπλῶς om. B.C. ^o οὐθέν C. ^p φάσκοντες C. ^q τοῦτο μάλιστα C. ^r τις om. C. ^s τὸ λευκὸν B.

παρωνύμως ἢ κατηγορία κατὰ τοῦ εἶδους λέγεται, ἀλλὰ πάντα συνωνύμως τὰ γένη τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται· καὶ γὰρ τοῦνομα καὶ τὸν λόγον ἐπιδέχεται ^ι τῶν γενῶν τὰ εἶδη. Ὁ οὖν κεχρωσμένον ^ν εἶπας τὸ λευκὸν οὔτε ὡς γένος ἀποδέδωκεν, ἐπειδὴ παρωνύμως εἶρηκεν, οὔθ' ὡς ἴδιον ἢ ὡς ὀρισμὸν· ὁ γὰρ ὀρισμὸς καὶ τὸ ἴδιον οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, κέχρωσται δὲ πολλὰ καὶ τῶν ἄλλων, οἶον ^ω ξύλον λίθος ἄνθρωπος ἵππος. Δῆλον οὖν ὅτι ὡς συμβεβηκὸς ^χ ἀποδίδωσιν.

γ' Ἄλλος τὸ ἐπιβλέπειν οἷς ὑπάρχειν ἢ πᾶσιν ἢ μηδενὶ ³ εἶρηται. Σκοπεῖν δὲ κατ' εἶδη καὶ μὴ ἐν τοῖς ἀπέροις· ^z ὁδῶ γὰρ μᾶλλον καὶ ἐν ἐλάττοσιν ἢ σκέψις. Δεῖ δὲ σκοπεῖν καὶ ἄρχεσθαι ἀπὸ τῶν πρώτων, εἴτ' ἐφεξῆς ἕως τῶν ἀτόμων, οἶον εἰ τῶν ἀντικειμένων τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην ἔφησεν εἶναι, σκεπτέον εἰ τῶν πρὸς τι καὶ τῶν ἐναντίων καὶ τῶν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν καὶ τῶν κατ' ἀντίφασιν λεγομένων ἢ αὐτὴ ἐπιστήμη· κἂν ἐπὶ τούτων μήπω φανερόν ἦ, πάλιν ^a ταῦτα διαιρετέον μέχρι τῶν ἀτόμων, οἶον εἰ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ἢ τοῦ διπλασίου ^b καὶ ^c ἡμίσεος, ἢ τυφλότητος καὶ ὄψεως, ἢ τοῦ εἶναι ^d καὶ μὴ εἶναι. Ἐὰν γὰρ ἐπὶ τίνος δειχθῆ ὅτι οὐχ ⁴ ἢ αὐτῆ, ἀνηρηκότες ἐσόμεθα τὸ πρόβλημα· ὁμοίως δὲ ^e καὶ εἰ μὴδενὶ ὑπάρχει. Οὗτος δ' ὁ τόπος ἀντιστρέφει πρὸς τὸ ^f ἀνασκευάζειν καὶ κατασκευάζειν. Ἐὰν γὰρ ἐπὶ πάντων φαίνεται διαίρεσιν προενέγκασιν ἢ ἐπὶ πολλῶν, ἀξιωτέον καὶ καθόλου τιθῆναι ἢ ἔνστασιν φέρειν ἐπὶ τίνος οὐχ οὕτως· εἰ γὰρ μηδέτερον τούτων ποιῆ, ἄτοπος ^ε φανείται μὴ τιθεῖς.

δ' Ἄλλος τὸ λόγους ποιεῖν τοῦ τε συμβεβηκότες καὶ ⁵ συμβέβηκεν, ἢ ἀμφοτέρων καθ' ἑκάτερον ἢ τοῦ ἐτέρου, εἴτα σκοπεῖν εἴ τι μὴ ἀληθὲς ἐν τοῖς λόγοις ὡς ἀληθὲς εἴληπται. Οἶον εἰ ἔστι θεὸν ἀδικεῖν, τί τὸ ἀδικεῖν; εἰ γὰρ τὸ βλάπτειν ἔκουσίως, δῆλον ὡς οὐκ ἔστι θεὸν ἀδικεῖσθαι· οὐ γὰρ ἐνδέχε-

^ι τῶν] τὸν τῶν B.C. ^ν εἰπὼν C. ^ω λίθος ξύλον C. ^χ ἀπο-
δέδωκεν C. ^γ ἄλλος τόπος τὸ C. ^z ὁδῶ τε γὰρ C. ^a ταυτὰ C.
^b καὶ] καὶ τοῦ C. ^c ἡμίσεως B. ^d καὶ ἢ C. ^e καὶ εἰ] κἂν C.
^f ἀνασκευάζειν καὶ κατασκευάζειν C. ^ε φαίνεται C. ^h ἄλλος τόπος τὸ C.

ται βλάπτεσθαι τὸν θεόν. Καὶ εἰ φθονερός ὁ σπουδαῖος, τίς ὁ φθονερός καὶ τίς ὁ φθόνος; εἰ γὰρ ὁ φθόνος ἐστὶ λύπη ἐπὶ φαινομένη εὐπραγία τῶν ἐπιεικῶν τινός, δῆλον ὅτι ὁ σπουδαῖος οὐ φθονερός· φαῦλος γὰρ ἂν εἴη. Καὶ εἰ ὁ νεμεσητικὸς φθονερός, τίς ἐκάτερος αὐτῶν; οὕτω γὰρ καταφανὲς ἔσται πότερον ἀληθὲς ἢ ψεῦδος τὸ ῥηθέν, οἷον εἰ φθονερός μὲν ὁ λυπούμενος ἐπὶ ταῖς τῶν ἀγαθῶν εὐπραγίαις, νεμεσητικὸς δ' ὁ λυπούμενος ἐπὶ ταῖς τῶν κακῶν εὐπραγίαις, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν εἴη φθονερός ὁ νεμεσητικὸς. Λαμβάνειν δὲ καὶ ἀντὶ τῶν ἐν τοῖς λόγοις ὀνομάτων λόγους, καὶ μὴ ἰαφίστασθαι ἕως ἂν ^k εἰς γνῶριμον ἔλθῃ· πολλάκις γὰρ ὅλου μὲν τοῦ λόγου ἀποδοθέντος ^l οὕτω δῆλον τὸ ζητούμενον, ἀντὶ δὲ τινος τῶν ἐν τῷ λόγῳ ὀνομάτων λόγου ῥηθέντος κατάδηλον γίνεται.

8 Ἔτι τὸ πρόβλημα πρότασιν ἑαυτῷ ποιούμενον ἐνίστασθαι· ἢ γὰρ ἐνστασις ἔσται ἐπιχείρημα πρὸς τὴν θέσιν. Ἔστι δ' ὁ τόπος οὗτος σχεδὸν ὁ αὐτὸς τῷ ἐπιβλέπειν οἷς ὑπάρχειν ἢ πᾶσιν ἢ μηδενὶ εἴρηται· διαφέρει δὲ τῷ τρόπῳ.

9 ^m Ἔτι διορίζεσθαι ποῖα δεῖ καλεῖν ὡς οἱ πολλοὶ καὶ ποῖα οὐ. Χρήσιμον γὰρ καὶ πρὸς τὸ κατασκευάζειν καὶ ⁿ πρὸς τὸ ἀνασκευάζειν, οἷον ὅτι ταῖς μὲν ὀνομασίαις τὰ πράγματα προσαγορευτέον καθάπερ οἱ πολλοί, ποῖα δὲ τῶν πραγμάτων ἐστὶ τοιαῦτα ἢ οὐ τοιαῦτα, οὐκέτι προσεκτέον τοῖς πολλοῖς. Οἷον ὑγιεινὸν μὲν ῥητέον τὸ ποιητικὸν ὑγείας, ὡς οἱ πολλοὶ λέγουσιν· πότερον δὲ τὸ προκείμενον ποιητικὸν ὑγείας ἢ οὐ, οὐκέτι ὡς οἱ πολλοὶ κλητέον ἀλλ' ὡς ὁ ἰατρός.

3 Ἔτι εἰς πολλὰ λέγεται, κείμενον δὲ ἢ ὡς ὑπάρχει ἢ ὡς οὐχ ὑπάρχει, θάτερον δεικνύει τῶν πλεοναχῶς λεγομένων, εἰ μὴ ἄμφω ἐνδέχεται. Χρηστέον δ' ἐπὶ τῶν λαθάνοντων· εἰ γὰρ μὴ λαθάνῃ πολλὰ λέγονται, ἐνστήσεται ὅτι οὐ διελέκται ὅπερ αὐτὸς ἠπόρει, ἀλλὰ θάτερον. Οὗτος δ' ὁ τόπος ἀντιστρέφει καὶ πρὸς τὸ ^o κατασκευάσαι καὶ ἀνα-

ⁱ προαφίστασθαι C. ^k εἰς τι γνῶριμον C. ^l οὕτω] οὐ C. ^m ἔτι δεῖ διορίζεσθαι C. ⁿ πρὸς τὸ om. C. ^o ἀνασκευάσαι καὶ κατασκευάσαι C. at A. om. καὶ ἀνασκευάσαι.

σκενάσαι. Κατασκευάζειν μὲν γὰρ βουλόμενοι δείξομεν ὅτι ² θάτερον ὑπάρχει, εἰ μὴ ἄμφω δυνώμεθα· ἀνασκευάζοντες δὲ ὅτι οὐχ ὑπάρχει θάτερον δείξομεν, εἰ μὴ ἄμφω δυνώμεθα. Πλὴν ἀνασκευάζοντι μὲν οὐδὲν δεῖ ἐξ ὁμολογίας διαλέγεσθαι, οὔτ' εἰ παντὶ οὔτ' εἰ μηδενὶ ὑπάρχειν εἴρηται· εἰ γὰρ δείξομεν ^ρ ὅτι οὐχ ὑπάρχει ὄτφουν, ἀνηρηκότες ἐσόμεθα τὸ παντὶ ὑπάρχειν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐνὶ δείξομεν ὑπάρχον, ἀναιρήσομεν τὸ μηδενὶ ὑπάρχειν. Κατασκευάζουσι δὲ προδιομολογητέον ὅτι εἰ ὄτφουν ὑπάρχει παντὶ ὑπάρχει, ἂν πιθανὸν ἦ τὸ ἀξίωμα. Οὐ γὰρ ἀπόχρη πρὸς τὸ δείξαι ὅτι παντὶ ὑπάρχει τὸ ³ ἐφ' ἐνὸς ^q διαλεχθῆναι, οἷον εἰ ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατος, διότι ^ρ ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος, ὥστε ^s προομολογητέον ὅτι εἰ ^t ἡτισοῦν ψυχὴ ἀθάνατος, ^v πᾶσα ἀθάνατος. Τοῦτο δ' οὐκ αἰεὶ ποιητέον, ἀλλ' ὅταν μὴ εὐπορῶμεν κοινὸν ἐπὶ πάντων ἓνα λόγον εἰπεῖν, καθάπερ ὁ γεωμέτρης ὅτι τὸ τρίγωνον δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ^w ἔχει.

¹ Ἐὰν δὲ μὴ λανθάνῃ πολλαχῶς λεγόμενον, διελόμενον ⁴ ὅσαχῶς λέγεται, καὶ ἀναιρεῖν καὶ κατασκευάζειν. Οἷον εἰ τὸ δέον ἐστὶ τὸ συμφέρον ἢ τὸ καλόν, πειρατέον ἄμφω κατασκευάζειν ἢ ἀναιρεῖν περὶ τοῦ προκειμένου, οἷον ὅτι καλὸν καὶ συμφέρον, ἢ ^x ὅτι οὔτε καλὸν οὔτε συμφέρον. Ἐὰν δὲ μὴ ^y ἐνδέχεται ἀμφότερα, θάτερον δεικτέον, ἐπισημαινόμενον ὅτι τὸ μὲν τὸ δ' οὔ. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ πλείω ἢ εἰς ἅ διαιρεῖται.

Πάλιν ὅσα μὴ καθ' ὁμωνυμίαν ^z λέγεται πολλαχῶς, ἀλλὰ ⁵ κατ' ἄλλον τρόπον, οἷον ἐπιστήμη μία πλειόνων ἢ ὡς τοῦ τέλους ^a καὶ τοῦ πρὸς τὸ τέλος, ^b οἷον ἰατρικὴ τοῦ ὑγίειαν ποιῆσαι καὶ τοῦ διαιτῆσαι, ἢ ὡς ἀμφοτέρων τελῶν, καθάπερ τῶν ἐναντίων ἢ αὐτῇ λέγεται ἐπιστήμη (οὐδὲν γὰρ μᾶλλον ^c τέλος τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου), ἢ ὡς τοῦ καθ' αὐτὸ καὶ τοῦ

^ρ ὅτι τινὶ οὐχ ὑπάρχει ὁπωσοῦν C. ^q διαλεχθῆναι C. ^ρ πᾶσα ψυχὴ C.
^s προσδιομολογητέον διότι C. ^t εἴ τις οὖν B. ^v πᾶσα] καὶ πᾶσα C.
^w ἔχει] ἔχει τὰς γωνίας C. ^x ὅτι οὔτε] ὅτι οὐ A. ^y ἐνδέχεται C.
^z λέγεται B. ^a καὶ τοῦ] καὶ τῶν B.C. ^b οἷον ἢ ἰατρικὴ C.
^c τέλος τέλους τὸ B.

κατὰ συμβεβηκός, οἷον καθ' αὐτὸ μὲν ὅτι ^d τὸ ^e τρίγωνον
 δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει, κατὰ συμβεβηκός δὲ ὅτι τὸ ἰσόπλευ-
 ρον· ὅτι γὰρ συμβέβηκε τῷ ^f τριγώνῳ ἰσοπλεύρῳ τριγώνῳ
 εἶναι ^g κατὰ τοῦτο γνωρίζομεν ὅτι ^h δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ⁱ ἔχει.
 6 Εἰ οὖν μηδαμῶς ἐνδέχεται τὴν αὐτὴν εἶναι ^k πλειόνων ἐπιστή-
 μην, δῆλον ὅτι ὅλως οὐκ ἐνδέχεται ^l εἶναι, ἢ εἴ πως ἐνδέχεται,
 δῆλον ὅτι ἐνδέχεται. Διαιρεῖσθαι δὲ ὄσαχῶς χρήσιμον. Οἷον
^m ἐὰν βουλόμεθα κατασκευάσαι, τὰ τοιαῦτα προοιστέον ⁿ ὅσα
 ἐνδέχεται, καὶ διαιρετέον εἰς ταῦτα ^o μόνον ὅσα καὶ χρήσιμα
 πρὸς τὸ κατασκευάσαι· ^p ἐὰν δ' ἀνασκευάσαι, ὅσα μὴ ἐνδέ-
 7 χεται, τὰ δὲ λοιπὰ ^q παραλείπτεον. Ποιητέον δὲ καὶ ἐπὶ
 τούτων, ὅταν λανθάνῃ ποσαχῶς λέγεται. Καὶ εἶναι δὲ τόδε
 τοῦδε ἢ μὴ εἶναι ἐκ τῶν αὐτῶν τόπων κατασκευαστέον, οἷον
 ἐπιστήμην τήνδε τοῦδε ἢ ὡς τέλους ἢ ὡς τῶν πρὸς τὸ τέλος
 ἢ ὡς τῶν κατὰ συμβεβηκός, ἢ πάλιν μὴ εἶναι ^r τι κατὰ μηδένα
 τῶν ῥηθέντων τρόπων. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ ἐπιθυ-
 8 μίας, καὶ ὅσα ἄλλα λέγεται πλειόνων. Ἔστι γὰρ ἢ ἐπι-
 θυμία τούτου ἢ ὡς τέλους, οἷον ὑγιείας, ἢ ὡς τῶν πρὸς τὸ
 τέλος, οἷον τοῦ φαρμακευθῆναι, ἢ ὡς ^s τοῦ κατὰ συμβεβηκός,
 καθάπερ ἐπὶ τοῦ οἴνου ὁ φιλόγλυκος οὐχ ὅτι οἶνος ἀλλ' ὅτι
 γλυκός ^t ἐστίν. Καθ' αὐτὸ μὲν γὰρ τοῦ γλυκέος ἐπιθυμεί,
 τοῦ δ' οἴνου κατὰ συμβεβηκός· ἐὰν γὰρ αὐστηρὸς ᾖ, οὐκέτι
 ἐπιθυμεί. Κατὰ συμβεβηκός οὖν ἐπιθυμεί. Χρήσιμος δ' ὁ
 τόπος οὗτος ἐν ^v τοῖς πρὸς τι· σχεδὸν γὰρ τὰ τοιαῦτα ^w τῶν
 πρὸς τί ἐστίν.

4 Ἔτι τὸ μεταλαμβάνειν εἰς τὸ γνωριμώτερον ὄνομα, οἷον
 ἀντὶ τοῦ ^x ἀκριβοῦς ἐν ὑπολήψει τὸ σαφές καὶ ἀντὶ τῆς πο-
 λυπραγμοσύνης ^y τὴν φιλοπραγμοσύνην· γνωριμωτέρου γὰρ

^d τὸ om. B. ^e τρίγωνον τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν C. ^f τριγώνω
 τριγώνω ἰσοπλεύρῳ C. ^g κατὰ—ὅτι om. pr. C. ^h δύο C. ⁱ ἔχει τὰς
 ἐντὸς εἰ C. ^k πλειόνων C. ^l εἶναι om. C. ^m ἐὰν μὲν βουλ. C.
ⁿ ὅσα] εἰς ὅσα C. ^o μόνα C. ^p ἐὰν C. ^q παραληπτέον A.B.
^r τι om. C. ^s τοῦ alterum om. C. ^t ἐστίν om. C. ^v τοῖς]
 τῶι A. ^w τῶν ἐν τοῖς πρὸς C. ^x ἀκριβῶς A. ^y ἢ φιλοπραγμο-
 σύνη A.B.

^z γινομένου του ῥηθέντος εὐεπιχειρητοτέρα ἢ ^a θέσις. Ἔστι δὲ καὶ οὗτος ὁ τόπος πρὸς ἄμφω κοινός, καὶ πρὸς τὸ κατασκευάζειν καὶ ἀνασκευάζειν.

Πρὸς δὲ τὸ δεῖξαι τὰναντία τῷ αὐτῷ ὑπάρχοντα σκοπεῖν ² ἐπὶ τοῦ γένους, οἷον ἐὰν βουλόμεθα δεῖξαι ὅτι ἔστι περὶ αἰσθησιν ὀρθότης καὶ ἀμαρτία, τὸ δ' αἰσθάνεσθαι κρίνειν ἔστι, κρίνειν δ' ἔστιν ὀρθῶς καὶ μὴ ὀρθῶς, καὶ περὶ αἰσθησιν ἂν εἴη ὀρθότης καὶ ἀμαρτία. Νῦν μὲν οὖν ἐκ τοῦ γένους περὶ τὸ εἶδος ἢ ἀπόδειξις· τὸ γὰρ κρίνειν γένος τοῦ αἰσθάνεσθαι· ὁ γὰρ αἰσθανόμενος ^b κρίνει πως. Πάλιν ^c δ' ἐκ τοῦ εἶδους τῷ γένει· ὅσα γὰρ τῷ εἶδει ὑπάρχει, καὶ τῷ γένει, οἷον εἰ ἔστιν ἐπιστήμη φαῦλη καὶ σπουδαία, καὶ ^d διάθεσις φαῦλη καὶ σπουδαία· ἢ γὰρ διάθεσις τῆς ἐπιστήμης γένος. Ὁ μὲν οὖν ³ πρότερος τόπος ψευδής ἔστι πρὸς τὸ κατασκευάσαι, ὁ δὲ δεύτερος ἀληθής. Οὐ γὰρ ἀναγκαῖον, ὅσα τῷ γένει ὑπάρχει, καὶ τῷ εἶδει ὑπάρχειν· ζῶον μὲν γὰρ ἔστι πτηνὸν καὶ τετράπουν, ἄνθρωπος δ' οὐ. Ὅσα δὲ τῷ εἶδει ὑπάρχει, ἀναγκαῖον καὶ τῷ γένει· εἰ γὰρ ἔστιν ἄνθρωπος σπουδαῖος, καὶ ζῶον ἔστι σπουδαῖον. Πρὸς δὲ τὸ ἀνασκευάζειν ὁ μὲν πρότερος ἀληθής, ὁ δὲ ^e ὕστερος ψευδής· ὅσα γὰρ τῷ γένει οὐχ ὑπάρχει, οὐδὲ τῷ εἶδει· ὅσα δὲ τῷ εἶδει ^f μὴ ὑπάρχει, οὐκ ^g ἀναγκαῖον τῷ γένει μὴ ὑπάρχειν.

Ἐπεὶ δ' ἀναγκαῖον, ὧν τὸ γένος κατηγορεῖται, καὶ τῶν ⁴ εἰδῶν ^h τι κατηγορεῖσθαι, καὶ ὅσα ἔχει τὸ γένος ἢ παρωνύμως ἀπὸ τοῦ γένους λέγεται, καὶ τῶν εἰδῶν τι ἀναγκαῖον ⁱ ἔχει ἢ παρωνύμως ἀπὸ τινος τῶν εἰδῶν λέγεσθαι, οἷον εἴ τις ἐπιστήμη κατηγορεῖται, καὶ γραμματικὴ ^k ἢ μουσικὴ ἢ τῶν ἄλλων τις ἐπιστημῶν κατηγορηθήσεται, καὶ εἴ τις ἔχει ἐπιστήμην ἢ παρωνύμως ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης λέγεται, καὶ γραμματικὴν ἔξει ἢ μουσικὴν ἢ ^l τινὰ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ἢ παρωνύμως ἀπὸ τινος αὐτῶν ῥηθήσεται, οἷον γραμματικὸς ἢ

^z γενομένου C. ^a θέσις ἐστίν. Ἔστι C. ^b κρινεῖ C. ^c δ' om. A. ^d διάθεσις ἔστιν ἄρα φαῦλη C. ^e δεύτερος C. ^f οὐχ C. ^g ἀνάγκη B.C. ^h τι] δεῖ B. ⁱ ἔχει B. ^k ἢ μ.] καὶ μ. A.B. ^l τῶν ἄλλων τινὰ C.

5 μουσικός. Ἐὰν οὖν τι τεθῆ λεγόμενον ἀπὸ τοῦ γένους ὁπω-
σοῦν, ^m οἶον τὴν ψυχὴν κινεῖσθαι, σκοπεῖν εἰ κατὰ τι τῶν
εἰδῶν τῶν τῆς κινήσεως ἐνδέχεται τὴν ψυχὴν κινεῖσθαι, οἶον
αὔξεσθαι ἢ φθείρεσθαι ἢ γίνεσθαι ἢ ὅσα ἄλλα κινήσεως εἶδη.
Εἰ γὰρ κατὰ μηδέν, δῆλον ⁿ ὅτι οὐ κινεῖται. Οὗτος ^o δ' ὁ
τόπος κοινὸς πρὸς ἄμφω, πρὸς τε τὸ ἀνασκευάζειν καὶ κατα-
σκευάζειν· εἰ γὰρ κατὰ τι τῶν εἰδῶν κινεῖται, δῆλον ὅτι κινεῖ-
ται, καὶ εἰ κατὰ μηδέν τῶν εἰδῶν κινεῖται, δῆλον ὅτι οὐ κι-
νεῖται.

6 Μὴ εὐποροῦντι δὲ ἐπιχειρήματος πρὸς τὴν θέσιν, σκοπεῖν
ἐκ τῶν ὀρισμῶν ἢ τῶν ὄντων τοῦ προκειμένου πράγματος ἢ
τῶν δοκούντων, ^p καὶ μὴ ἀφ' ἐνὸς ἀλλ' ^q ἀπὸ πλειόνων. Ῥᾶον
γὰρ ^r ὀρισσαμένοις ἐπιχειρεῖν ἔσται· πρὸς γὰρ τοὺς ὀρισμοὺς
ῤᾶον ἢ ἐπιχειρήσεις.

7 Σκοπεῖν δὲ ^s ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τίνος ὄντος τὸ προκει-
μένον ἔστιν, ἢ τί ἔστιν ἐξ ἀνάγκης εἰ τὸ ^t προκείμενον ἔστι,
κατασκευάζειν μὲν βουλομένῳ, τίνος ὄντος τὸ προκείμενον
^v ἔσται (ἐὰν γὰρ ἐκεῖνο δειχθῆ ὑπάρχον, καὶ τὸ προκείμενον
δεδειγμένον ἔσται), ἀνασκευάζειν δὲ βουλομένῳ, τί ἔστιν εἰ
τὸ προκείμενον ἔστιν· ἐὰν γὰρ δείξωμεν τὸ ἀκόλουθον τῷ
προκειμένῳ μὴ ὄν, ἀνηρηκότες ἐσόμεθα τὸ προκείμενον.

8 Ἐπι ἐπὶ τὸν χρόνον ἐπιβλέπειν, εἴ που διαφωνεῖ, οἶον εἰ
τὸ τρεφόμενον ^w ἔφησεν ἐξ ἀνάγκης αὔξεσθαι· τρέφεται μὲν
γὰρ ἀεὶ τὰ ζῶα, αὔξεται δ' οὐκ ἀεὶ. Ὀμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ
ἐπίστασθαι ^x ἔφησε μεμνήσθαι· τὸ μὲν γὰρ τοῦ παρεληλυ-
θότος χρόνου ἔστί, τὸ δὲ καὶ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλον-
τος. Ἐπίστασθαι μὲν γὰρ λεγόμεθα τὰ παρόντα καὶ τὰ
μέλλοντα, οἶον ὅτι ^y ἔσται ἔκλειψις, μνημονεύειν δ' οὐκ ἐνδέ-
χεται ^z ἀλλ' ἢ τὸ παρεληλυθός.

5 Ἐπι ὁ σοφιστικὸς ^a τρόπος, τὸ ἄγειν εἰς ^b τοιοῦτον πρὸς

^m οἶον τὸ τὴν C. ⁿ ὅτι] ὅτι καὶ C. ^o δ' om. C. ^p καὶ] καὶ
εἰ B, καὶ ἂν C. ^q ἀπὸ om. A. ^r ὀρισσαμένους C. ^s περὶ C.
^t προκ. ἀνάγκη εἶναι κατ. C. ^v ἔσται ἐξ ἀνάγκης ἂν C. ^w ἐφ' ἧς
ἐξ A. ^x ἔφησέ τις μεμνήσθαι C. ^y ἔσται ἡλίου ἔκλειψις C. ^z ἄλλο
A.B. ^a τόπος C. ^b τοιοῦτο C.

ὃ εὐπορήσομεν ἐπιχειρημάτων. Τοῦτο δ' ἔσται ὅτε μὲν ἀναγκαῖον, ὅτε δὲ φαινόμενον ἀναγκαῖον, ὅτε δ' οὔτε φαινόμενον οὔτ' ἀναγκαῖον. Ἀναγκαῖον μὲν οὖν, ὅταν ἀρνησαμένου τοῦ ἀποκριναμένου τῶν πρὸς τὴν θέσιν τι χρησίμων πρὸς τοῦτο τοὺς λόγους ποιῆται, ^c τυγχάνη δὲ τοῦτο τῶν τοιούτων ὃν πρὸς ὃ ^d εὐπορεῖν ἔστιν ἐπιχειρημάτων. Ὁμοίως ² δὲ καὶ ὅταν ἐπαγωγὴν πρὸς τι διὰ τοῦ κειμένου ^e ποιησάμενος ἀναιρεῖν ἐπιχειρῇ· τούτου γὰρ ἀναιρεθέντος καὶ τὸ προκείμενον ἀναιρεῖται. Φαινόμενον δ' ἀναγκαῖον, ὅταν φαίνεται μὲν χρήσιμον καὶ οἰκεῖον τῆς θέσεως, μὴ ἢ δέ, πρὸς ὃ γίνονται οἱ λόγοι, εἴτε ἀρνησαμένου τοῦ τὸν λόγον ὑπέχοντος, εἴτε ἐπαγωγῆς ἐνδόξου διὰ τῆς θέσεως πρὸς ^f αὐτὸ ^g γενομένης ἀναιρεῖν ἐπιχειροῖ αὐτό. Τὸ δὲ λοιπόν, ^h ὅταν μήτ' ³ ἀναγκαῖον ⁱ ἢ μήτε φαινόμενον πρὸς ὃ γίνονται οἱ λόγοι, ἄλλως δὲ παρεξελέγχεσθαι ^k συμβαίνει τῷ ^l ἀποκρινομένῳ. Δεῖ δ' εὐλαβεῖσθαι τὸν ἔσχατον τῶν ῥηθέντων ^m τρόπων· παντελῶς γὰρ ἀπηρτημένος καὶ ἀλλότριος ἔοικεν εἶναι τῆς διαλεκτικῆς. Διὸ δεῖ καὶ τὸν ἀποκρινόμενον μὴ δυσκολαίνειν, ἀλλὰ τιθέναι τὰ μὴ χρήσιμα πρὸς τὴν θέσιν, ἐπισημαινόμενον ⁿ ὅσα μὴ δοκεῖ, τίθησι δέ. Μᾶλλον γὰρ ἀπορεῖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συμβαίνει τοῖς ^o ἐρωτῶσι πάντων τιθεμένων αὐτοῖς τῶν τοιούτων, εἰ μὴ περαίνωσιν.

Ἔτι πᾶς ὁ εἰρηκῶς ὀτιοῦν τρόπον τινὰ πολλὰ εἴρηκεν, ⁴ ἐπειδὴ πλείω ἐκάστῳ ἐξ ἀνάγκης ἀκόλουθά ἐστιν, οἷον ὁ εἰρηκῶς ἄνθρωπον εἶναι καὶ ὅτι ζῶόν ἐστιν εἴρηκε καὶ ὅτι ἔμψυχον καὶ ὅτι δίπουν καὶ ὅτι νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, ὥστε ^p ὅποιου ἑνὸς τῶν ἀκολουθῶν ἀναιρεθέντος ^q ἀναιρεῖται καὶ τὸ ἐν ἀρχῇ. Εὐλαβεῖσθαι δὲ ^r χρῆ ^s καὶ τὸ χαλεπω-

^c τυγχάνει B.C. ^d εὐπορεῖ ἐπιχειρημάτων C. ^e ποιησαμένους A.B, ποιησαμένου corr. fortasse C. ^f αὐτὸν B. ^g γενομένης C.
^h ὅτε C. ⁱ ἢ om. C. ^k συμβαίνει B.C. ^l ἀποκριναμένῳ C.
^m τρόπον B.C. ⁿ ὅσα] ὡς ἅμα C. ^o ἐρωτῶσι ὅταν πάντων αὐτοῖς τιθεμένων τῶν τοιούτων μηδὲν περαίνωσιν C. ^p ἑνὸς ὅποιου C. ^q ἀνήρηται C. ^r χρῆ] χρῆ τα τοιαῦτα A. ^s καὶ τὸ] εἰς τὸ corr. B.

τέρου τὴν μετάληψιν ποιεῖσθαι· ἐνίοτε μὲν γὰρ ^t ῥᾶον τὸ ἀκόλουθον ἀνελεῖν, ἐνίοτε δ' αὐτὸ τὸ προκείμενον.

6 Ὅσοις δ' ἀνάγκη θάτερον μόνον ὑπάρχειν, οἷον τῷ ἀνθρώπῳ ^w τὴν νόσον ἢ τὴν ὑγίειαν, εἰς πρὸς θάτερον εὐπορῶμεν διαλέγεσθαι ὅτι ὑπάρχει ἢ οὐχ ὑπάρχει, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν εὐπορήσομεν. Τοῦτο δ' ἀντιστρέφει πρὸς ἄμφω· δείξαντες μὲν γὰρ ὅτι ὑπάρχει θάτερον, ὅτι οὐχ ὑπάρχει τὸ λοιπὸν δεδειχότες ἐσόμεθα· εἰ δ' ὅτι οὐχ ὑπάρχει δείξωμεν, τὸ λοιπὸν ὅτι ὑπάρχει δεδειχότες ἐσόμεθα. Δῆλον οὖν ὅτι πρὸς ἄμφω χρήσιμος ὁ τόπος.

2 Ἐπι τὸ ἐπιχειρεῖν μεταφέροντα τοῦνομα ^x ἐπὶ τὸν λόγον, ὡς ^y μάλιστα ^y προσῆκον ^z ἐκλαμβάνειν ἢ ὡς κείται τοῦνομα, οἷον εὐψυχον μὴ τὸν ἀνδρείον, καθάπερ νῦν κείται, ἀλλὰ τὸν εὐ τὴν ψυχὴν ἔχοντα, καθάπερ καὶ εὐελπιν τὸν ἀγαθὰ ἐλπίζοντα· ὁμοίως δὲ καὶ εὐδαίμονα, οὐ ^a ἂν ὁ δαίμων ἢ σπουδαῖος, καθάπερ Ξενοκράτης φησὶν εὐδαίμονα εἶναι τὸν τὴν ψυχὴν ἔχοντα σπουδαίαν· ταύτην γὰρ ἐκάστου εἶναι δαίμονα.

3 Ἐπεὶ δὲ τῶν πραγμάτων τὰ μὲν ἐξ ἀνάγκης ἐστί, τὰ δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὰ δ' ὁπότερ' ἔτυχεν, εἰς πρὸς ἀνάγκης ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεθῆ ἢ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξ ἀνάγκης, ^b ἢ αὐτὸ ἢ ^c τὸ ἐναντίον τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἀεὶ δίδωσι τόπον ἐπιχειρήματος. ^d Ἐὰν γὰρ τὸ ἐξ ἀνάγκης ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεθῆ, δῆλον ὅτι οὐ παντὶ φησὶν ὑπάρχειν, ὑπάρχοντος παντί, ὥστε ἡμάρτηκεν· εἴ τε τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λεγόμενον ἐξ ἀνάγκης ἔφησε· παντὶ γὰρ φησὶν ὑπάρχειν, οὐχ ὑπάρχοντος παντί.

4 Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ ἐναντίον τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξ ἀνάγκης ^e εἴρηκεν· ἀεὶ γὰρ ἐπ' ἔλαττον λέγεται τὸ ἐναντίον τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οἷον εἰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φαῦλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀγαθοὶ ἐπ' ἔλαττον, ὥστ' ἔτι μᾶλλον ἡμάρτηκεν, εἰ ἀγαθοὺς ἐξ ἀνάγκης ^f εἴρηκεν. Ὡσαύτως δὲ καὶ εἰ τὸ ὁπότερ' ἔτυχεν

^t ῥαϊδιαίτερον τὸ ἀκολουθοῦν C, χαλεπώτερον B. ^w τὴν utrumque om. C. ^x κατὰ B.C. ^y μᾶλλον C. ^y προσῆκεν A. ^z ἐκλαμβάνειν om. B.C. ^a ἂν et ἢ om. C. ^b ἢτοι αὐτὸ C. ^c τὸ B. ^d εἰάν τε γὰρ C. ^e εἴρηκεν. Τὸ γὰρ ἔλαττον C. ^f εἴρηκεν εἶναι. Ὡσαύτως C.

ἐξ ἀνάγκης ἔφησεν ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· οὔτε γὰρ ἐξ ἀνάγκης τὸ ὀπότερ' ἔτυχεν οὔθ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. Ἐνδέχεται δέ, κὰν 5 μὴ διορίσας εἶπη πότερον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἢ ἐξ ἀνάγκης εἶρηκεν, ἢ δὲ τὸ πρᾶγμα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, διαλέγεσθαι ὡς ἐξ ἀνάγκης εἰρηκότος αὐτοῦ, οἶον εἰ φαύλους τοὺς ἀποκλήρους ἔφησεν εἶναι μὴ διορίσας, ὡς ἐξ ἀνάγκης εἰρηκότος αὐτοῦ διαλέγεσθαι.

Ἐπι καὶ εἰ αὐτὸ αὐτῷ συμβεβηκὸς ἔθηκεν ὡς ἕτερον διὰ 6 τὸ ἕτερον εἶναι ὄνομα, καθάπερ Πρόδικος διηρεῖτο τὰς ἡδονὰς εἰς χαρὰν καὶ τέρψιν καὶ εὐφροσύνην· ταῦτα γὰρ πάντα τοῦ αὐτοῦ τῆς ἡδονῆς ὀνόματά ἐστιν. Εἰ οὖν τις 5 τὸ χαίρειν τῷ εὐφραίνεσθαι φήσει συμβεβηκέναι, αὐτὸ ἂν αὐτῷ φαίη συμβεβηκέναι.

Ἐπεὶ δὲ ^h τὰ ἐναντία ⁱ συμπλέκεται μὲν ἀλλήλοις ^k ἐξα- 7 χῶς, ἐναντίωσιν δὲ ποιεῖ τετραχῶς ^l συμπλεκόμενα, ^m δεῖ λαμβάνειν τὰ ἐναντία, ὅπως ἂν ⁿ χρήσιμον ἢ καὶ ἀναιροῦντι καὶ κατασκευάζοντι. Ὅτι μὲν οὖν ἐξαχῶς ^o συμπλέκεται, δῆλον· ἢ γὰρ ἐκάτερον τῶν ἐναντίων ἐκατέρῳ συμπλακῆσεται· τοῦτο δὲ διχῶς, οἶον τὸ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν καὶ τὸ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς, ἢ ἀνάπαλιν τὸ τοὺς φίλους ^p κακῶς καὶ τοὺς ἐχθροὺς εὖ. Ἡ ^q ὅταν ἄμφω περὶ τοῦ ἐνός· διχῶς δὲ καὶ τοῦτο, οἶον τὸ τοὺς φίλους εὖ καὶ τὸ τοὺς φίλους κακῶς, ἢ τὸ τοὺς ἐχθροὺς ^r εὖ καὶ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς. Ἡ τὸ ἐν περὶ ἀμφοτέρων· διχῶς δὲ ^s καὶ τοῦτο, οἶον τὸ τοὺς φίλους ^r εὖ καὶ τὸ τοὺς ἐχθροὺς εὖ, ἢ τοὺς φίλους κακῶς καὶ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς.

Αἰ μὲν ^t οὖν ^v πρῶται δύο ῥηθεῖσαι συμπλοκαὶ οὐ ποιοῦσιν ² ἐναντίωσιν· τὸ γὰρ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν τῷ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς οὐκ ἔστιν ἐναντίον· ἀμφότερα γὰρ αἰρετὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ ἦθος. Ὅτι δὲ τὸ τοὺς φίλους κακῶς τῷ τοὺς ἐχθροὺς

5 τῷ χαίρειν τὸ εὐφραίνεσθαι φαίη C. ^h τὰναντία C. ⁱ συμπλέκεται A. B. ^k ἐξαχῶς ἀλλήλοις C. ^l συμπεπλεγμένα A. ^m λαμβάνειν δεῖ C. ⁿ ἢ χρήσιμον C. ^o συμπλέκεται A. ^p κακῶς ποιεῖν καὶ τὸ τοὺς C. ^q ὅταν ἄμφω] ἀμφότερα C. ^r εὖ] εὖ ποιεῖν C. ^s καὶ] καὶ τὸ C. ^t οὖν om. A. ^v δύο πρῶται C. ^w οὔτε C.

- εὖ· καὶ γὰρ ταῦτα ἀμφοτέρω φευκτὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ ^x ἤθους. Οὐ δοκεῖ δὲ φευκτὸν φευκτῶ ἐναντίον εἶναι, εἰ μὴ τὸ μὲν καθ' ὑπερβολὴν τὸ δὲ κατ' ἔνδειαν λεγόμενον ἢ ἢ τε γὰρ ὑπερβολὴ τῶν φευκτῶν δοκεῖ εἶναι, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἔνδεια. Τὰ δὲ λοιπὰ ^z πάντα τέτταρα ποιεῖ ἐναντίωσιν. ^a Τὸ γὰρ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν τῶ τοὺς φίλους κακῶς ἐναντίον· ἀπό τε ^b γὰρ ἐναντίου ἤθους ἐστὶ, καὶ τὸ μὲν αἰρετὸν τὸ δὲ φευκτόν.
- 3^t Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· καθ' ἑκάστην γὰρ συζυγίαν τὸ μὲν αἰρετὸν τὸ δὲ φευκτόν, καὶ τὸ μὲν ἐπιεικοῦς ἤθους τὸ δὲ φαύλου. Δῆλον οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τῶ αὐτῶ ^c πλείονα ἐναντία συμβαίνει γίνεσθαι. ^d Τῶ γὰρ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν καὶ ^e τὸ τοὺς ἐχθροὺς εὖ ποιεῖν ἐναντίον καὶ τὸ τοὺς φίλους κακῶς. Ὅμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ^f ἐκάστῳ τὸν αὐτὸν τρόπον ^g ἐπισκοποῦσι δύο ^h τὰ ἐναντία φανήσεται. Λαμβάνειν οὖν τῶν ἐναντίων ὁπότερον ἂν ἢ πρὸς τὴν θέσιν χρήσιμον.
- 4 Ἐτι εἰ ἔστι τι ἐναντίον τῶ συμβεβηκότι, σκοπεῖν εἰ ὑπάρχει ὡπερ τὸ συμβεβηκὸς εἴρηται ⁱ ὑπάρχειν· εἰ γὰρ τοῦτο ὑπάρχει, ἐκεῖνο οὐκ ἂν ὑπάρχοι· ἀδύνατον ^k γὰρ τὰναντία ἅμα τῶ αὐτῶ ^l ὑπάρχειν.
- 5 Ἡ εἰ τι τοιοῦτον εἴρηται κατὰ τινος, οὗ ὄντος ἀνάγκη ^m τὰ ἐναντία ὑπάρχειν. Οἶον εἰ τὰς ιδέας ἐν ἡμῖν ἔφησεν εἶναι· κινεῖσθαι τε γὰρ ⁿ καὶ ἡρεμεῖν ^o αὐτὰς συμβήσεται, ἔτι δὲ αἰσθητὰς καὶ νοητὰς εἶναι. Δοκοῦσι γὰρ αἱ ιδέαι ^p ἡρεμεῖν καὶ νοηταὶ εἶναι τοῖς τιθεμένοις ιδέας εἶναι, ἐν ἡμῖν δὲ οὔσας ἀδύνατον ἀκινήτους εἶναι· κινουμένων γὰρ ἡμῶν ἀναγκαῖον

^x ἤθους. Ἐκ κακίας γάρ. Οὐ Β. ^y μὴ ἢ C. ^z τέτταρα πάντα C.
^a τό τε γὰρ C. ^b γὰρ] γὰρ τοῦ C. ^c πλείω C. ^d τὸ Β.
^e τὸ τοῦς—καὶ τὸ om. C. ^f ἐκάστῳ κατὰ τὸν C. ^g ἐπισκοποῦντι C.
^h τὰναντία C. ⁱ ὑπάρχειν om. C. ^k γὰρ ἀμφοτέρω τὰναντία τῶ C.
^l ὑπάρχειν. Ἄλλος εἰ τι συμβεβηκέναι τινί φησιν, ἐφορᾶν εἰ τῶ συμβεβηκὸτι ἐναντίον ἐστὶ τι. Εἰ οὖν τὸ ἐναντίον ὑπάρχει τοῦ συμβεβηκὸτος ὡς φησὶ συμβεβηκέναι, ἐκεῖνο οὐκ ἂν ὑπάρχοι ὁ ἐξ ἀρχῆς ἔφη συμβεβηκέναι. Ἀδύνατον γὰρ τὰ ἐναντία ἅμα τῶ αὐτῶ ὑπάρχειν. Ἡ C. ^m τὰναντία C.
ⁿ αὐτὰς καὶ ἡρεμεῖν C. ^o αὐτὰ Α. ^p ἡρεμεῖν καὶ ἀκίνητοι καὶ C.

καὶ τὰ ἐν ἡμῖν ^α πάντα συγκινεῖσθαι. Δῆλον δ' ὅτι καὶ αἰσθηταί, εἴπερ ἐν ἡμῖν εἰσὶ διὰ γὰρ τῆς περὶ τὴν ὄψιν αἰσθήσεως τὴν ἐν ἐκάστῳ μορφὴν γνωρίζομεν.

Πάλιν εἰ κείται συμβεβηκὸς ^β ἐστὶ τι ἐναντίον, σκοπεῖν ⁶ εἰ καὶ τοῦ ἐναντίου δεκτικόν, ὅπερ καὶ τοῦ συμβεβηκότος· τὸ γὰρ αὐτὸ τῶν ἐναντίων δεκτικόν, οἷον εἰ τὸ μῖσος ἔπεσθαι ὀργῇ ἔφησεν, εἴη ἂν τὸ μῖσος ἐν τῷ θυμοειδεῖ· ἐκεῖ γὰρ ἡ ὀργή. Σκεπτέον οὖν εἰ καὶ τὸ ἐναντίον ἐν τῷ θυμοειδεῖ, ^γ ἢ φιλία· εἰ γὰρ μὴ, ἀλλ' ἐν τῷ ^δ ἐπιθυμητικῷ ^ε ἐστὶν ἡ φιλία, οὐκ ἂν ^ς ἔποιτο μῖσος ὀργῇ. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ ἐπιθυμητικὸν ἀγνοεῖν ἔφησεν. Εἴη γὰρ ἂν καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, εἴπερ καὶ ἀγνοίας· ὅπερ οὐ δοκεῖ, τὸ ἐπιθυμητικὸν δεκτικὸν εἶναι ἐπιστήμης. Ἀνασκευάζοντι μὲν οὖν, καθάπερ εἴρηται, ⁷ χρηστότερον κατασκευάζοντι δέ, ὅτι μὲν ὑπάρχει τὸ συμβεβηκός, οὐ χρήσιμος ὁ τόπος, ^ω ὅτι δ' ἐνδέχεται ὑπάρχειν, χρήσιμος. Δείξαντες μὲν γὰρ ὅτι οὐ δεκτικὸν τοῦ ἐναντίου, δεδειχότες ἐσόμεθα ὅτι οὔτε ὑπάρχει τὸ συμβεβηκός οὔτ' ἐνδέχεται ὑπάρξαι· εἰ δὲ δείξωμεν ὅτι ὑπάρχει τὸ ἐναντίον ἢ ὅτι δεκτικὸν τοῦ ἐναντίου ἐστίν, οὐδέπω δεδειχότες ἐσόμεθα ὅτι καὶ τὸ συμβεβηκός ὑπάρχει, ἀλλ' ὅτι ἐνδέχεται ὑπάρχειν, ἐπὶ τοσοῦτον μόνον δεδειγμένον ἔσται.

Ἐπεὶ δ' αἱ ^κ ἀντιθέσεις τέτταρες, σκοπεῖν ἐκ μὲν τῶν ἀν- ⁸ τιφάσεων ἀνάπαλιν ἐκ τῆς ἀκολουθήσεως καὶ ^υ ἀναιροῦντι καὶ κατασκευάζοντι, λαμβάνειν δ' ἐξ ἐπαγωγῆς, οἷον εἰ ὁ ἄνθρωπος ζῶν, τὸ μὴ ζῶν οὐκ ἄνθρωπος. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἐνταῦθα γὰρ ἀνάπαλιν ἢ ἀκολουθήσις· τῷ μὲν γὰρ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶν ἔπεται, τῷ δὲ μὴ ἀνθρώπῳ τὸ μὴ ζῶν οὔ, ἀλλ' ἀνάπαλιν τῷ μὴ ζῶν τὸ οὐκ ἄνθρωπος. Ἐπὶ πάντων οὖν τὸ τοιοῦτον ἀξιωτέον, οἷον εἰ τὸ καλὸν ἡδύ, ² καὶ τὸ μὴ ἡδὺ οὐ καλόν· εἰ δὲ ^z μὴ τοῦτο, οὐδ' ἐκείνο. Ὁ-

^α πάντα] ὄντα C. ^γ ἢ φιλία om. A. ^δ θυμητικῶι A. ^ε ἐστὶν om. C.
^ς ἔποιτο τὸ μῖσος B.C. ^ω ὅτι δ' — χρήσιμος om. C.
^κ ἀντιθέσεις εἰσὶ τέσσαρες C. ^υ ἀναιροῦντα καὶ κατασκευάζοντα C.
^z τοῦτο μὴ C.

μοίως δὲ καὶ εἰ ^a τὸ μὴ ἡδὺ οὐ καλόν, τὸ καλὸν ἡδύ. Δῆλον οὖν ὅτι πρὸς ἄμφω ἀντιστρέφει ἢ κατὰ τὴν ἀντίφασιν ἀκολουθήσις ἀνάπαλιν ^b γινομένη.

- ¹ Ἐπὶ δὲ τῶν ἐναντίων σκοπεῖν εἰ τῷ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον ἔπεται, ἢ ἐπὶ ταῦτα ἢ ἀνάπαλιν, ^c καὶ ἀναιροῦντι ^d καὶ κατασκευάζοντι· λαμβάνειν δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐξ ἐπαγωγῆς, ^e ἐφ' ὅσον χρήσιμον. ¹ Ἐπὶ ταῦτα μὲν οὖν ἢ ἀκολουθήσις, οἷον τῆ ἀνδρία καὶ τῆ δειλία· τῆ μὲν γὰρ ἀρετὴ ἀκολουθεῖ, τῆ δὲ κακία, καὶ τῆ μὲν ἀκολουθεῖ τὸ αἰρετόν, τῆ δὲ τὸ φευκτόν. ¹ Ἐπὶ ταῦτα οὖν ^f καὶ ἢ τούτων ἀκολουθήσις· ἐναντίον γὰρ ^g τὸ αἰρετόν τῷ φευκτῷ. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
- ³ Ἀνάπαλιν δὲ ἢ ἀκολουθήσις, ^h οἷον εὐεξία μὲν ⁱ ἢ ὑγίεια ἀκολουθεῖ, καχεξία δὲ νόσος οὐ, ἀλλὰ νόσῳ καχεξία. Δῆλον οὖν ὅτι ἀνάπαλιν ἐπὶ τούτων ἢ ἀκολουθήσις. Σπάνιον δὲ τὸ ἀνάπαλιν ἐπὶ τῶν ἐναντίων συμβαίνει, ἀλλὰ τοῖς πλείστοις ἐπὶ ^k ταῦτα ἢ ἀκολουθήσις. Εἰ οὖν μήτ' ἐπὶ ταῦτα ¹ τῷ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον ἀκολουθεῖ μήτε ἀνάπαλιν, δῆλον ὅτι οὐδ' ^m ἐπὶ τῶν ῥηθέντων ἀκολουθεῖ τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. Εἰ δ' ἐπὶ τῶν ἐναντίων, καὶ ἐπὶ τῶν ῥηθέντων ἀναγκαῖον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ἀκολουθεῖν.
- ⁴ Ὅμοίως δὲ τοῖς ἐναντίοις καὶ ἐπὶ τῶν στερήσεων ⁿ καὶ ἔξεων σκεπτόεν. Πλὴν οὐκ ἔστιν ἐπὶ τῶν στερήσεων τὸ ἀνάπαλιν, ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα τὴν ἀκολουθήσιν ἀναγκαῖον αἰεὶ γίνεσθαι, καθάπερ ὄψει μὲν αἴσθησιν, τυφλότητι δ' ἀναισθησίαν. Ἀντίκειται ^o γὰρ ἢ αἴσθησις τῆ ἀναισθησία ὡς ἔξις καὶ στέρησις· τὸ μὲν γὰρ ἔξις αὐτῶν, τὸ δὲ στέρησις ἔστιν.
- ⁵ Ὅμοίως δὲ τῆ ἔξει καὶ τῆ στερήσει καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς τι χρηστέον· ἐπὶ ταῦτα γὰρ καὶ τούτων ἢ ἀκολουθήσις. Οἷον εἰ τὸ τριπλάσιον ^p πολλαπλάσιον, καὶ τὸ τριτημόριον πολ-

^a μὴ τὸ A.B. ^b γινομένη C. ^c καὶ om. C. ^d καὶ] ἢ C.
^e ἐφ' ὅσον χρήσιμον om. A.B. ^f καὶ οὕτως ἢ ἀκολουθήσις A. ^g τῷ
αἰρετῷ τὸ φευκτόν A. ^h οἷον εἰ εὐεξία C. ⁱ ἢ om. C. ^k τὸ
αὐτὸ A.B. ^l τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ C. ^m ἐπὶ om. A. ⁿ καὶ
ἐπὶ τῶν ἔξεων C. ^o γὰρ καὶ ἢ A.B. ^p πολλαπλάσιον om. A.

λοστημόριον· λέγεται γὰρ τὸ μὲν τριπλάσιον πρὸς τὸ τρι-
τημόριον, τὸ δὲ πολλαπλάσιον πρὸς τὸ πολλοστημόριον.
πάλιν εἰ ἢ ἐπιστήμη ὑπόληψις, καὶ τὸ ἐπιστητὸν ὑπολη-
πτόν· καὶ εἰ ἢ ὁρασις αἴσθησις, καὶ τὸ ὀρατὸν αἰσθητόν.
Ἔνστασις ὅτι οὐκ ἄνάγκη ἐπὶ τῶν πρὸς τι τὴν ἀκολουθή-
σιν γίνεσθαι, καθάπερ εἴρηται· τὸ γὰρ αἰσθητὸν ἐπιστητὸν
ἐστίν, ἢ δ' αἴσθησις οὐκ ἐπιστήμη. Οὐ μὲν ἀληθὴς ἔγε ἢ ἔν-
στασις δοκεῖ εἶναι· πολλοὶ γὰρ οὗ φασι τῶν αἰσθητῶν ἐπι-
στήμην εἶναι. Ἔτι πρὸς τούναντίον οὐχ ἥττον χρήσιμον τὸ
ῥηθέν, οἷον ὅτι τὸ αἰσθητὸν οὐκ ἐστὶν ἐπιστητόν· οὐδὲ γὰρ
ἢ αἴσθησις ἐπιστήμη.

Πάλιν ἐπὶ τῶν συστοίχων καὶ ἐπὶ τῶν πτώσεων, καὶ ἀναι- 9
ροῦντα καὶ κατασκευάζοντα. Λέγεται δὲ σύστοιχα μὲν τὰ
τοιαῦτα οἷον τὰ δίκαια καὶ ὁ δίκαιος τῇ δικαιοσύνῃ καὶ τὰ ἀν-
δρεία καὶ ὁ ἀνδρείος τῇ ἀνδρίᾳ. Ὅμοίως δὲ ἰ καὶ τὰ ποιητικὰ
ἢ φυλακτικὰ σύστοιχα ἵ ἐκείνου οὐ ἐστὶ ποιητικὰ ἢ φυλα-
κτικά, οἷον τὰ ὑγιεινὰ ὑγείας καὶ τὰ εὐεκτικὰ εὐεξίας. Τὸν
αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Σύστοιχα μὲν οὖν 2
τὰ τοιαῦτα εἴωθε λέγεσθαι, πτώσεις δὲ οἷον τὸ δικαίως ἠ καὶ
ἀνδρείως καὶ ἡ ὑγιεινῶς καὶ ὅσα τοῦτον τὸν τρόπον λέγεται.
Δοκεῖ δὲ καὶ τὰ κατὰ τὰς πτώσεις σύστοιχα εἶναι, οἷον τὸ
μὲν δικαίως τῇ δικαιοσύνῃ, τὸ δὲ ἀνδρείως τῇ ἀνδρίᾳ. Σύ-
στοιχα δὲ λέγεται τὰ κατὰ τὴν αὐτὴν συστοιχίαν ἅπαντα,
οἷον δικαιοσύνῃ, δίκαιος, δίκαιον, δικαίως. Δῆλον οὖν ὅτι ἐνὸς 3
ὁποιοῦν δειχθέντος τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν συστοιχίαν ἀγα-
θοῦ ἢ ἐπαινετοῦ καὶ τὰ λοιπὰ πάντα δεδειγμένα ἔσται,
οἷον εἰ ἢ δικαιοσύνῃ τῶν ἐπαινετῶν, καὶ ἡ ὁ δίκαιος καὶ τὸ δί-
καιον καὶ τὸ δικαίως τῶν ἐπαινετῶν. Ῥηθήσεται δὲ τὸ δι-
καίως καὶ ἐπαινετῶς κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν ἀπὸ τοῦ ἐπαινε-
τοῦ, καθάπερ τὸ δικαίως ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης.

Σκοπεῖν δὲ μὴ μόνον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ εἰρημένου, ἀλλὰ καὶ 4

ἡ ὄψις C. ἰ ἀναγκαῖον C. ἡ γε om. C. ἡ] καὶ τὰ C.
ἵ ἐκείνων ἐστὶν ὧν ἐστὶν C. ἠ καὶ τὸ ἀνδρείως C. ἡ ὑγιεινῶς καὶ
εὐεκτικῶς καὶ C. ἡ γίνεται C. ἡ τὸ δίκαιον καὶ ὁ δίκαιος C.

ἐπὶ τοῦ ἐναντίου τὸ ἐναντίον, οἶον ὅτι τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἔξ ἀνάγκης ἡδύ· οὐδὲ γὰρ τὸ κακὸν λυπηρόν· ἢ εἰ τοῦτο, κακείνο. Καὶ εἰ ἡ δικαιοσύνη ἐπιστήμη, καὶ ἡ ἀδικία ἄγνοια· καὶ εἰ τὸ δικάως ἐπιστημονικῶς καὶ ἐμπείρως, τὸ ἀδίκως
5 ἀγνοούντως καὶ ἀπείρως. Εἰ δὲ ταῦτα μὴ, οὐδ' ἐκεῖνα, καθάπερ ἐπὶ τοῦ νῦν ρηθέντος· μᾶλλον γὰρ ἂν φανείη τὸ ἀδίκως ἐμπείρως ἢ ἀπείρως. Οὗτος δ' ὁ τόπος εἴρηται πρότερον ἐν ταῖς τῶν ἐναντίων ἀκολουθήσεσιν·^a οὐδὲν γὰρ ἄλλο νῦν ἀξιούμεν ἢ τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ ἀκολουθεῖν.

6 Ἔτι ἐπὶ τῶν γενέσεων καὶ φθορῶν καὶ ποιητικῶν καὶ φθαρτικῶν, καὶ ἀναιροῦντι καὶ κατασκευάζοντι. Ἦν γὰρ αἱ γενέσεις τῶν ἀγαθῶν,^b καὶ αὐτὰ ἀγαθὰ, καὶ εἰ αὐτὰ ἀγαθὰ, καὶ αἱ γενέσεις·^c εἰ δὲ αἱ γενέσεις τῶν κακῶν, καὶ αὐτὰ τῶν κακῶν. Ἐπὶ δὲ τῶν φθορῶν ἀνάπαλιν· εἰ γὰρ αἱ φθοραὶ τῶν ἀγαθῶν, αὐτὰ τῶν κακῶν, εἰ δ' αἱ φθοραὶ τῶν κακῶν αὐτὰ τῶν ἀγαθῶν. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ ποιητικῶν καὶ φθαρτικῶν· ὧν μὲν γὰρ τὰ ποιητικὰ ἀγαθὰ, καὶ αὐτὰ τῶν ἀγαθῶν, ὧν δὲ τὰ φθαρτικὰ ἀγαθὰ, αὐτὰ τῶν κακῶν.

10 Πάλιν ἐπὶ τῶν ὁμοίων, εἰ ὁμοίως ἔχει, οἶον εἰ ἐπιστήμη μία πλειόνων, καὶ δόξα, καὶ εἰ τὸ ὄψιν ἔχειν ὄραν, καὶ τὸ ἀκοῆν ἔχειν ἀκούειν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, καὶ ἐπὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν δοκούντων. Χρήσιμος δ' ὁ τόπος πρὸς ἄμφω· εἰ μὲν γὰρ ἐπὶ τινος τῶν ὁμοίων οὕτως^d ἔχει, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ὁμοίων, εἰ δὲ ἐπὶ τινος μὴ, οὐδ' ἐπὶ τῶν ἄλ-
2 λων.^e Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ ἐφ' ἑνός καὶ εἰ ἐπὶ πολλῶν ὁμοίως ἔχει· ἐνιαχοῦ γὰρ διαφωνεῖ. Οἶον εἰ τὸ ἐπίστασθαι διανοεῖσθαι, καὶ τὸ πολλὰ ἐπίστασθαι πολλὰ διανοεῖσθαι. Τοῦτο δ' οὐκ ἀληθές· ἐπίστασθαι μὲν γὰρ^f ἐνδέχεται πολλά, διανοεῖσθαι δ' οὐ. Εἰ οὖν τοῦτο μὴ, οὐδ' ἐκεῖνο τὸ ἐφ' ἑνός, ὅτι τὸ ἐπίστασθαι διανοεῖσθαι ἐστίν.

3 Ἔτι ἐκ τοῦ μᾶλλον^g καὶ ἥττον. Εἰσὶ δὲ τοῦ μᾶλλον καὶ

^a οὐδὲν C. ^b καὶ εἰ αὐτὰ ἀγαθὰ om. C. ^c εἰ δὲ] καὶ ὧν C.
^d ἔχει om. C. ^e σκοπεῖν] τῶν ὁμοίων. Σκοπεῖν C. ^f πολλά ἐνδέ-
χεται C. ^g καὶ ἥττον om. B.

ἦττον ^h τόποι ⁱ τέσσαρες, εἰς μὲν εἰ ἀκολουθεῖ τὸ μάλλον τῷ μάλλον, οἷον εἰ ἡδονὴ ^k ἀγαθόν, καὶ ἢ μάλλον ἡδονὴ μάλλον ἀγαθόν, καὶ εἰ τὸ ἀδικεῖν κακόν, καὶ τὸ μάλλον ἀδικεῖν μάλλον κακόν. Χρήσιμος ^l δ' οὖν πρὸς ἄμφω ὁ τόπος· εἰ μὲν γὰρ ἀκολουθεῖ τῇ τοῦ ὑποκειμένου ἐπίδοσει ἢ τοῦ συμβεβηκότος ἐπίδοσις, καθάπερ εἴρηται, δῆλον ὅτι συμβέβηκεν, εἰ δὲ μὴ ἀκολουθεῖ, οὐ συμβέβηκεν. Τοῦτο δ' ἐπαγωγῇ ληπτέον. ⁴ Ἄλλος· ἐνὸς περὶ ^m δύο λεγομένου, εἰ ᾧ μάλλον εἰκὸς ὑπάρχειν ⁿ μὴ ὑπάρχει, οὐδ' ᾧ ἦττον, καὶ εἰ ᾧ ἦττον εἰκὸς ὑπάρχειν ὑπάρχει, καὶ ᾧ μάλλον. Πάλιν δυοῖν περὶ ἐνὸς λεγομένων εἰ ^o τὸ μάλλον ὑπάρχειν δοκοῦν μὴ ὑπάρχει, οὐδὲ τὸ ἦττον, ^p ἢ εἰ ^q τὸ ἦττον δοκοῦν ὑπάρχειν ὑπάρχει, καὶ τὸ μάλλον. Ἔτι ^r δυοῖν περὶ δύο λεγομένων εἰ τὸ θατέρω ^s μάλλον ὑπάρχειν δοκοῦν μὴ ὑπάρχει, οὐδὲ τὸ λοιπὸν τῷ λοιπῷ, ^s ἢ εἰ τὸ ἦττον δοκοῦν ^t τῷ ἑτέρω ὑπάρχειν ὑπάρχει, καὶ τὸ λοιπὸν τῷ λοιπῷ.

Ἔτι ἐκ τοῦ ὁμοίως ὑπάρχειν ἢ δοκεῖν ὑπάρχειν τριχῶς, ⁶ καθάπερ ἐπὶ τοῦ μάλλον ἐπὶ τῶν ὕστερον ῥηθέντων τριῶν τόπων ἐλέγετο. Εἴτε γὰρ ἔν τι δυσὶν ὁμοίως ὑπάρχει ^v ἢ δοκεῖ ὑπάρχειν, εἰ τῷ ἑτέρω μὴ ὑπάρχει, ^w οὐδὲ τῷ ἑτέρω, εἰ δὲ θατέρω ὑπάρχει, καὶ τῷ λοιπῷ· εἴτε δύο τῷ αὐτῷ ὁμοίως, εἰ τὸ ἕτερον μὴ ὑπάρχει, οὐδὲ τὸ λοιπόν, εἰ δὲ θάτερον, καὶ τὸ λοιπόν. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ εἰ δύο ^x δυσὶν ὁμοίως ⁷ ὑπάρχει· εἰ γὰρ τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρω μὴ ὑπάρχει, οὐδὲ τὸ λοιπὸν τῷ λοιπῷ, εἰ δὲ ὑπάρχει τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρω, καὶ τὸ λοιπὸν τῷ λοιπῷ.

Ἐκ μὲν οὖν τοῦ μάλλον ^y καὶ ἦττον καὶ τοῦ ὁμοίως το- I I σαυταχῶς ἐνδέχεται ἐπιχειρεῖν· ἔτι ^z δ' ἐκ τῆς προσθέσεως.

^h τόποι ante τοῦ B.C. ⁱ τέτταρες C. ^k ἀγαθόν—ἡδονὴ om. pr. C. ^l δ' οὖν] δὲ C. ^m δυοῖν C. ⁿ μὴ] οὐχ C. ^o τὸ θατέρω μάλλον B. ^p ἢ εἰ] εἰ δὲ C, om. A. ^q τὸ ἦττον om. A. ^r δυοῖν C. ^s ἢ εἰ] εἰ δὲ C. ^t ὑπάρχειν τῷ ἑτέρω C. ^v ἢ εἰ δοκεῖ C. ^w οὐδὲ θατέρω, καὶ εἰ θατέρω ὑπάρξει C. ^x δυσὶ τισιν ὁμοίως C. ^y καὶ τοῦ ἦττον C. ^z δ' om. C.

- ἐὰν ἕτερον πρὸς ἕτερον προστεθὲν ποιῆ ^a ἀγαθὸν ἢ λευκόν, μὴ ὄν πρότερον λευκὸν ἢ ἀγαθόν, ^b τὸ προστεθὲν ἔσται λευκὸν ἢ ἀγαθόν, ^c οἶόν περ καὶ τὸ ὅλον ποιεῖ. Ἔτι εἰ πρὸς τὸ ὑπάρχον προστεθὲν τι μᾶλλον ποιεῖ τοιοῦτον οἶον ² ὑπῆρχε, καὶ αὐτὸ ἔσται τοιοῦτον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Χρήσιμος δὲ οὐκ ἐν ἅπασιν ὁ τόπος, ἀλλ' ἐν οἷς τὴν τοῦ μᾶλλον ὑπεροχὴν συμβαίνει γίνεσθαι. Οὗτος δὲ ὁ τόπος οὐκ ἀντιστρέφει πρὸς τὸ ἀνασκευάζειν. Εἰ γὰρ μὴ ποιεῖ τὸ προστιθέμενον ἀγαθόν, οὐδέπω δῆλον εἰ αὐτὸ μὴ ἀγαθόν· τὸ γὰρ ἀγαθὸν κακῶ προστιθέμενον οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἀγαθὸν τὸ ὅλον ποιεῖ, ^d οὐδὲ λευκὸν μέλανι.
- ³ Πάλιν εἴ τι μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται, καὶ ἀπλῶς ὑπάρχει· τὸ γὰρ μὴ ὄν ἀγαθὸν ἢ λευκὸν ^e οὐδὲ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀγαθὸν ἢ λευκὸν ῥηθήσεται· τὸ γὰρ κακὸν οὐδενὸς μᾶλλον ἢ ἥττον ἀγαθόν, ἀλλὰ μᾶλλον κακὸν ἢ ἥττον ῥηθήσεται. Οὐκ ἀντιστρέφει δ' οὐδ' οὗτος ὁ τόπος πρὸς τὸ ἀνασκευάσαι· Πολλὰ γὰρ τῶν ^f οὐ λεγομένων ^g μᾶλλον ἀπλῶς ὑπάρχει· ἄνθρωπος γὰρ οὐ λέγεται μᾶλλον καὶ ἥττον, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο οὐκ ^h ἔστιν ἄνθρωπος.
- ⁴ Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον σκεπτέον καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ τι καὶ ποτὲ καὶ ποῦ· ⁱ εἰ γὰρ κατὰ τι ἐνδέχεται, καὶ ἀπλῶς ἐνδέχεται. Ὅμοίως δὲ ^k καὶ τὸ ποτὲ ἢ ποῦ· τὸ γὰρ ἀπλῶς ἀδύνατον οὔτε κατὰ τι οὔτε ποῦ οὔτε ποτὲ ἐνδέχεται. Ἐνστασις ὅτι κατὰ τι μὲν ^l εἰσι φύσει σπουδαῖοι, οἶον ἐλευθέριοι ἢ σωφρονικοί, ἀπλῶς δὲ οὐκ εἰσὶ φύσει σπουδαῖοι· ^m οὐδεὶς γὰρ ⁵ φύσει φρόνιμος. Ὅμοίως δὲ καὶ ποτὲ μὲν ἐνδέχεται τῶν φθαρτῶν τι μὴ φθαρῆναι, ἀπλῶς δ' οὐκ ἐνδέχεται μὴ φθαρῆναι. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ποῦ μὲν συμφέρει τοιαύτη διαίτη χρῆσθαι, οἶον ἐν τοῖς νοσώδεσι τόποις, ἀπλῶς δ' οὐ

^a ἀγαθὸν ἢ λευκὸν C. ^b τὸ — ἀγαθόν om. B. ^c οἶόν περ] καὶ τοιοῦτον οἶόν περ C. ^d οὐδὲ τὸ λευκὸν C. ^e οὐδὲν B.C. ^f οὐ] μὴ C. ^g μᾶλλον καὶ ἥττον ἀπλῶς C. ^h ἔσται C. ⁱ εἰ] ὁ C. ^k καὶ ποτὲ καὶ ποῦ C. ^l ἔστιν A. ^m οὐδεὶς — φρόνιμος om. A.

συμφέρει. Ἔτι δὲ ποῦ μὲν ἓνα ^η μόνον δυνατὸν εἶναι, ἀπλῶς δὲ οὐ δυνατὸν ἓνα μόνον εἶναι. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ποῦ μὲν καλὸν τὸν πατέρα θύειν, οἷον ἐν Ὁ Τριβαλλοῖς, ἀπλῶς δ' οὐ καλόν. Ἡ τοῦτο μὲν οὐ ποῦ σημαίνει ἀλλὰ τισίν· οὐδὲν ⁶ γὰρ διαφέρει ὅπου ἂν ᾧσιν· πανταχοῦ γὰρ αὐτοῖς ^ρ ἔσται καλὸν ⁹ οὔσι Ὁ Τριβαλλοῖς. Πάλιν ποτὲ μὲν συμφέρει φαρμακεύεσθαι, οἷον ὅταν νοσῇ, ἀπλῶς δ' οὔ. Ἡ οὐδὲ τοῦτο ποτὲ σημαίνει, ἀλλὰ τῷ διακειμένῳ πως· οὐδὲν γὰρ διαφέρει ὅποτεοῦν, ^τ εἰάν οὔτω μόνον διακείμενος ᾗ. Τὸ δ' ἀπλῶς ἐστὶν ⁷ ὁ μηδενὸς προστεθέντος ἐρεῖς ὅτι καλὸν ἐστὶν ἢ ⁸ τὸ ἐναντίον. Οἷον τὸ τὸν πατέρα θύειν οὐκ ἐρεῖς καλὸν εἶναι, ἀλλὰ τισὶ καλὸν ^ε εἶναι· οὐκ ἄρα ἀπλῶς καλόν. Ἀλλὰ τὸ τοὺς θεοὺς τιμᾶν ἐρεῖς καλὸν οὐδὲν ^ν προστιθείς· ἀπλῶς γὰρ καλὸν ἐστὶν. Ὡστε ὁ ἂν μηδενὸς προστιθεμένου δοκῇ εἶναι καλὸν ἢ αἰσχρὸν ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἀπλῶς ρηθήσεται.

Γ.

Πότερον δ' αἰρετώτερον ἢ βέλτιον δυεῖν ἢ πλειόνων, ἐκ ¹ τῶνδε σκεπτέον. Πρῶτον δὲ διωρίσθω ὅτι τὴν σκέψιν ποιούμεθα οὐχ ὑπὲρ τῶν πολὺν διεστώτων καὶ μεγάλην πρὸς ^α ἄλληλα διαφορὰν ἐχόντων (οὐδεὶς γὰρ ἀπορεῖ πότερον ἢ εὐδαιμονία ἢ ὁ πλοῦτος αἰρετώτερον) ἀλλ' ὑπὲρ τῶν σύνεγγυς, καὶ περὶ ᾧν ^β ἀμφισβητοῦμεν ποτέρῳ δεῖ προσθέσθαι μάλλον, διὰ τὸ μηδεμίαν ὁρᾶν τοῦ ἑτέρου πρὸς τὸ ἕτερον ὑπεροχὴν. Δῆλον οὖν ἐπὶ τῶν τοιούτων ὅτι δειχθείσης ὑπεροχῆς ἢ μιᾶς ἢ πλειόνων συγκαταθήσεται ἢ διάνοια ὅτι τοῦτ' ἐστὶν αἰρετώτερον, ὁπότερον τυγχάνει αὐτῶν ὑπερέχον.

Πρῶτον μὲν οὖν τὸ πολυχρονιώτερον ἢ βεβαιότερον αἰ-²ρετώτερον τοῦ ἥττον τοιούτου. Καὶ ὁ μάλλον ἂν ἔλοιτο ὁ

^η μόνον om. C. ^ο τριβαλοῖς C. ^ρ ἔστι C. ⁹ οὔσι] τοῖς A.
^τ ἂν C. ⁸ τούναντίον C. ^ε εἶναι om. C. ^ν προσθείς A.B.
^α ἄλληλα τὴν διαφορὰν C. ^β διαμφισβητοῦμεν C.

φρόνιμος ἢ ^c ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, ἢ ὁ νόμος ὁ ὀρθός, ἢ ^d οἱ σπουδαῖοι περὶ ἕκαστα αἰρούμενοι ἢ τοιοῦτοὶ εἰσιν, ἢ ^e οἱ ἐν ἑκάστῳ γένει ἐπιστήμονες, ἢ ^{ee} ὅσα οἱ πλείους ἢ πάντες, οἷον ἐν ἰατρικῇ ἢ ^f τεκτονικῇ ἢ οἱ πλείους τῶν ἰατρῶν ἢ ^g πάντες, ἢ ὅσα ὅλως οἱ πλείους ἢ πάντες ἢ πάντα, οἷον τὰγαθόν· πάντα γὰρ τὰγαθοῦ ἐφίεται. Δεῖ δ' ἄγειν πρὸς ὅ τι ἂν ἢ χρήσιμον τὸ ρηθησόμενον. Ἔστι δ' ἀπλῶς μὲν βέλτιον καὶ αἰρετώτερον τὸ κατὰ τὴν βελτίῳ ἐπιστήμην, τινὶ δὲ τὸ κατὰ τὴν οἰκείαν.

3 Ἐπειτα δὲ τὸ ὅπερ τόδε ^h τι τοῦ μὴ ἐν γένει, οἷον ἡ δικαιοσύνη τοῦ δικαίου· τὸ μὲν γὰρ ἐν γένει τῷ ἀγαθῷ, τὸ δ' οὔ, καὶ τὸ μὲν ὅπερ ἀγαθόν, τὸ δ' οὔ· οὐδὲν γὰρ λέγεται ὅπερ τὸ γένος, ὃ μὴ τυγχάνει ἐν τῷ γένει ὄν, οἷον ὁ λευκὸς ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν ὅπερ χρῶμα. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

4 Καὶ τὸ δι' αὐτὸ αἰρετὸν τοῦ δι' ἕτερον αἰρετοῦ αἰρετώτερον, οἷον τὸ ὑγιαίνειν τοῦ γυμνάζεσθαι· τὸ μὲν γὰρ δι' αὐτὸ αἰρετόν, τὸ δὲ δι' ἕτερον. Καὶ τὸ καθ' αὐτὸ τοῦ κατὰ συμβεβηκός, οἷον τὸ τοὺς φίλους δικαίους εἶναι ⁱ τοῦ τοὺς ἐχθρούς. Τὸ μὲν γὰρ καθ' αὐτὸ αἰρετόν, τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός· τὸ γὰρ τοὺς ἐχθρούς δικαίους εἶναι κατὰ συμβεβηκός αἰρούμεθα, ὅπως ^k μηδὲν ἡμᾶς βλάπτωσιν. Ἔστι δὲ τοῦτο ^l ταῦτο τῷ πρὸ τούτου, διαφέρει δὲ τῷ τρόπῳ· τὸ μὲν γὰρ τοὺς φίλους δικαίους εἶναι δι' αὐτὸ αἰρούμεθα, καὶ εἰ μηδὲν ἡμῖν μέλλει ἔσεσθαι, καὶ ἐν Ἰνδοῖς ὦσιν· τὸ δὲ τοὺς ἐχθρούς δι' ἕτερον, ὅπως ^m μηθὲν ἡμᾶς βλάπτωσιν.

5 Καὶ τὸ αἴτιον ⁿ ἀγαθοῦ καθ' αὐτὸ τοῦ κατὰ συμβεβηκός αἰτίου, καθάπερ ἡ ἀρετὴ τῆς τύχης· ἡ μὲν γὰρ καθ' αὐτὴν ἢ δὲ κατὰ συμβεβηκός αἰτία τῶν ἀγαθῶν, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου· τὸ γὰρ καθ' αὐτὸ κακοῦ αἴτιον φευκτότερον τοῦ κατὰ συμβεβηκός, οἷον ἡ κακία

^c ὁ ante ἀγαθὸς om. C. ^d οἱ σπουδαῖοι οἱ περὶ C. ^e οἱ om. A.B. ^{ee} ὅσα om. C. ^f τεκτονικῇ ἢ ἃ B. ^g ἢ ἃ οἱ πάντες C. ^h τι ὄν τοῦ C. ⁱ τοῦ] ἢ τὸ C. ^k μηθὲν C. ^l ταῦτόν τῷ πρὸ αὐτοῦ C. ^m μηδὲν C. ⁿ ἀγαθοῦ et αἰτίου om. C.

εὐδαιμονίας τοῦ ὑγιεινοῦ ἢ ἡ ὑγίεια τοῦ ὑγιεινοῦ. Δῆλον ὅτι αἰρετώτερον τὸ ποιητικὸν εὐδαιμονίας τῆς ὑγείας· τοῦ γὰρ αὐτοῦ πλείονι ὑπερέχει.

9 Ἔτι τὸ κάλλιον καθ' αὐτὸ καὶ τιμιώτερον καὶ ἐπαινετώτερον, οἷον φιλία πλούτου καὶ δικαιοσύνη ἰσχύος. Τὰ μὲν γὰρ καθ' αὐτὰ τῶν τιμίων καὶ ἐπαινετῶν, τὰ δ' οὐ καθ' αὐτὰ ἀλλὰ δι' ἕτερον· οὐδεὶς γὰρ τιμᾶ τὸν πλοῦτον δι' ἑαυτὸν ἀλλὰ δι' ἕτερον, τὴν δὲ φιλίαν καθ' αὐτό, καὶ εἰ μὴδὲν μέλλει ἡμῖν ἕτερον ἀπ' αὐτῆς ἔσσεσθαι.

2 Ἔτι ὅταν δύο τινὰ ἢ σφόδρα ἑαλλήλοισι παραπλήσια καὶ μὴ δυνώμεθα ὑπεροχὴν μηδεμίαν συνιδεῖν τοῦ ἑτέρου πρὸς τὸ ἕτερον, ὁρᾶν ἀπὸ τῶν παρεπομένων· ὧ γὰρ ἔπεται μείζον ἀγαθόν, τοῦθ' αἰρετώτερον. Ἐάν δ' ἢ τὰ ἐπόμενα κακά, ὧ τὸ ἔλαττον ἀκολουθεῖ κακόν, τοῦθ' αἰρετώτερον. Ὅντων γὰρ ἀμφοτέρων αἰρετῶν ἢ οὐδὲν κωλύει δυσχερές τι παρέπεσθαι. Διχῶς δ' ἀπὸ τοῦ ἔπεσθαι ἢ σκέψις· καὶ γὰρ πρότερον καὶ ὕστερον ἔπεται, οἷον τῷ μαθάνοντι τὸ μὲν ἀγνοεῖν πρότερον, τὸ δ' ἐπίστασθαι ὕστερον. Βέλτιον δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ὕστερον ἐπόμενον. Λαμβάνειν ἰοὺν τῶν ἐπομένων ὀπότερον ἂν ἢ χρήσιμον.

2 Ἔτι τὰ πλείω ἀγαθὰ τῶν ἐλαττόνων, ἢ ἀπλῶς, ἢ ὅταν τὰ ἕτερα ἢ ἐν τοῖς ἑτέροις ἢ ὑπάρχη, τὰ ἐλάττω ἐν τοῖς πλείοσιν. Ἐνστάσις, εἴ που θάτερον ἢ θατέρου χάριν· ἢ οὐδὲν γὰρ αἰρετώτερα τὰ ἄμφω τοῦ ἐνός, οἷον τὸ ὑγιάζεσθαι καὶ ἡ ὑγίεια τῆς ὑγείας, ἐπειδὴ τὸ ὑγιάζεσθαι τῆς ὑγείας ἔνεκεν αἰρούμεθα. Καὶ μὴ ἀγαθὰ δὲ ἀγαθῶν οὐδὲν κωλύει εἶναι αἰρετώτερα, οἷον εὐδαιμονίαν καὶ ἄλλο τι ὃ μὴ ἐστὶν ἀγαθὸν δικαιοσύνης καὶ ἀνδρίας. Καὶ ἢ ταῦτα μεθ' ἡδονῆς μᾶλλον ἢ ἄνευ ἡδονῆς. Καὶ ταῦτα μετ' ἀλυπίας ἢ μᾶλλον ἢ μετὰ λύπης.

3 Καὶ ἕκαστον ἐν ὧ καιρῷ μείζον δύναται, ἐν τούτῳ καὶ

d οὖν C. e αὐτὸν C. f αὐτοῖς B.C. g ἂν δ'—αἰρετώτερον om. B. h οὐθέν C. i οὖν om. C. k ἐν om. A. l ἐν-πάρχη A.C. m τοῦ ἑτέρου C. n ταῦτα A.B. o μᾶλλον om. B.

αίρετώτερον, οἷον τὸ ἀλύπως ἐν τῷ γήρα μᾶλλον ἢ ἐν τῇ νεότητι· μείζον γὰρ ἐν τῷ γήρα δύναται. Κατὰ Ῥ ταῦτα δὲ καὶ ἡ φρόνησις ἐν τῷ γήρα αίρετώτερον· οὐδεὶς γὰρ τοὺς νέους αίρεῖται ἡγεμόνας διὰ τὸ μὴ ἀξιούν φρονίμους εἶναι. Ἡ δ' ἀνδρία ἀνάπαλιν· ἐν τῇ νεότητι γὰρ ἀναγκαιοτέρα ἢ κατὰ τὴν ἀνδρίαν ἐνέργεια. Ὅμοίως δὲ καὶ ἡ σωφροσύνη· μᾶλλον γὰρ οἱ νέοι τῶν πρεσβυτέρων ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν ἐνοχλοῦνται.

Καὶ ὁ ἐν παντὶ καιρῷ ἢ ἐν τοῖς πλείστοις χρησιμώτερον, ⁴ οἷον δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη ἀνδρίας· αἱ μὲν γὰρ αἰεὶ ἢ δὲ ποτὲ ^q χρησίμη. Καὶ ὁ πάντων ἐχόντων μηδὲν θατέρου δεόμεθα, ἢ ^r ὁ ^s ἐχόντων προσδεόμεθα τοῦ λοιποῦ, καθάπερ ἐπὶ δικαιοσύνης καὶ ἀνδρίας· δικαίων μὲν γὰρ πάντων ὄντων οὐδὲν χρήσιμος ἢ ἀνδρία, ἀνδρείων δὲ πάντων ὄντων χρήσιμος ἢ δικαιοσύνη.

Ἐπι ἐκ τῶν φθορῶν καὶ τῶν ἀποβολῶν καὶ τῶν γενέσεων ⁵ καὶ τῶν λήψεων καὶ τῶν ἐναντίων· ὧν γὰρ αἱ φθοραὶ φευκτότεραι, αὐτὰ αίρετώτερα. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀποβολῶν καὶ τῶν ἐναντίων· ^t οὐ γὰρ ἢ ἀποβολὴ ἢ τὸ ἐναντίον ^v φευκτότερον, αὐτὸ αίρετώτερον. Ἐπὶ δὲ τῶν γενέσεων καὶ τῶν λήψεων ἀνάπαλιν· ὧν γὰρ ^w αἱ λήψεις καὶ αἱ γενέσεις αίρετώτεραι, καὶ αὐτὰ αίρετώτερα.

Ἄλλος τόπος, τὸ ἐγγύτερον τὰγαθοῦ βέλτιον καὶ αίρε-⁶τώτερον. Καὶ τὸ ὁμοιότερον τὰγαθῷ, οἷον ἢ ^x δικαιοσύνη δικαίου. Καὶ τὸ τῷ βελτίονι ^y αὐτοῦ ὁμοιότερον, καθάπερ τὸν Αἴαντα τοῦ Ὀδυσσέως φασὶ βελτίω τινὲς εἶναι, διότι ὁμοιότερος ^a τῷ Ἀχιλλεῖ. Ἐνστασις τούτου ὅτι οὐκ ἀληθές· οὐδὲν γὰρ κωλύει, μὴ ἢ βέλτιστος ὁ Ἀχιλλεύς, ταύτη ὁμοιότερον εἶναι τὸν Αἴαντα, τοῦ ἐτέρου ὄντος μὲν ἀγαθοῦ μὴ ὁμοίου δέ. Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ ἐπὶ ^b τὸ γελοιότερον εἶη

Ῥ ταῦτα C.
^t οὐ] εἶτε A.B.
 τοῦ δικαίου C.
 τερα C.

^q χρήσιμος C.
^v φευκτότερα A.B.
^y αὐτῷ corr. C.

^r ὁ om. C.
^w αἱ om. C.
^a τῷ] ἦν τῷ C.

^s ἔχοντες A.B.
^x δικαιοσύνη
^b τὰ γελοιό-
 τερα C.

^c ὅμοιον, καθάπερ ὁ πίθηκος ^d τῷ ἀνθρώπῳ, τοῦ ἵππου μὴ ὄντος ὁμοίου· οὐ γὰρ ^e κάλλιον ὁ πίθηκος, ὁμοιότερον δὲ τῷ ἀνθρώπῳ. Πάλιν ἐπὶ δυοῖν εἰ τὸ μὲν τῷ βελτίονι τὸ δὲ τῷ χείρονι ὁμοιότερον, εἴη ^f ἂν βέλτιον τὸ τῷ βελτίονι ὁμοιότερον. Ἔχει δὲ καὶ τοῦτο ἔνστασιν· οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ μὲν τῷ βελτίονι ἡρέμα ὅμοιον εἶναι, τὸ δὲ τῷ χείρονι σφόδρα, οἶον εἰ ὁ μὲν Αἴας τῷ Ἀχιλλεὶ ἡρέμα, ὁ δ' Ὀδυσσεὺς τῷ Νέστορι σφόδρα. Καὶ εἰ τὸ μὲν τῷ βελτίονι ^g ὅμοιον ἐπὶ τὰ χείρω ὅμοιον εἴη, τὸ δὲ τῷ χείρονι ἐπὶ τὰ βελτίω, καθάπερ ἵππος ὄνω καὶ πίθηκος ἀνθρώπῳ.

8 Ἄλλος, τὸ ἐπιφανέστερον τοῦ ἡττον τοιούτου, καὶ τὸ χαλεπώτερον· μάλλον γὰρ ἀγαπῶμεν ἔχοντες ^h μὴ ἔστι ραδίως ^h λαβεῖν. Καὶ τὸ ἰδιαίτερον τοῦ κοινοτέρου. Καὶ τὸ τοῖς κακοῖς ἀκοινωνητότερον· αἰρετώτερον γὰρ ⁱ ᾧ μὴδεμία δυσχέρεια ἀκολουθεῖ ἢ ⁱ ᾧ ἀκολουθεῖ.

9 Ἐτι εἰ ἀπλῶς τοῦτο τούτου βέλτιον, καὶ τὸ βέλτιστον τῶν ἐν τούτῳ βέλτιον τοῦ ἐν τῷ ἐτέρῳ βελτίστου, οἶον εἰ βέλτιον ἄνθρωπος ἵππου, καὶ ὁ βέλτιστος ἄνθρωπος τοῦ βελτίστου ἵππου βελτίων. Καὶ εἰ τὸ βέλτιστον τοῦ βελτίστου βέλτιον, καὶ ἀπλῶς τοῦτο τούτου βέλτιον, οἶον ^k εἰ ὁ βέλτιστος ἄνθρωπος τοῦ βελτίστου ἵππου βελτίων, καὶ ἀπλῶς ἄνθρωπος ἵππου βελτίων.

10 Ἐτι ὧν ἔστι τοὺς φίλους μετασχεῖν, αἰρετώτερα ἢ ὧν μὴ. Καὶ ^l πρὸς τὸν φίλον ^l πράξαι μάλλον βουλόμεθα ἢ ^l πρὸς τὸν τυχόντα, ταῦτα αἰρετώτερα, οἶον τὸ δικαιοπραγεῖν καὶ εὖ ποιεῖν μάλλον ἢ τὸ δοκεῖν· τοὺς γὰρ φίλους εὖ ποιεῖν βουλόμεθα μάλλον ἢ δοκεῖν, τοὺς δὲ τυχόντας ἀνάπαλιν.

11 Καὶ τὰ ἐκ περιουσίας τῶν ἀναγκαίων βελτίω, ἐνίοτε δὲ καὶ αἰρετώτερα· βέλτιον γὰρ τοῦ ζῆν τὸ εὖ ζῆν, τὸ δὲ εὖ ζῆν ἔστιν ἐκ περιουσίας, αὐτὸ δὲ τὸ ζῆν ἀναγκαῖον. Ἐνίοτε δὲ τὰ βελτίω οὐχὶ καὶ αἰρετώτερα· οὐ γὰρ εἰ βελτίω, ἀναγ-

^c ὅμοιος A.B. ^d τῷ om. C. ^e καλλίων C. ^f ἂν om. C.
^g ὅμοιον om. B.C. ^h λαβεῖν. ὁμοίως δὲ καὶ C. ⁱ ὁ B. ^k εἰ om. A.
^l μάλλον πράξαι C.

καίον καὶ αἰρετώτερα· τὸ ^m γοῦν φιλοσοφεῖν βέλτιον τοῦ χρηματίζεσθαι, ἀλλ' οὐχ αἰρετώτερον τῷ ἐνδεεῖ τῶν ἀναγκαίων. Τὸ δ' ἐκ περιουσίας ἐστίν, ὅταν ὑπαρχόντων τῶν ἀναγκαίων ἄλλα τινὰ προσκατασκευάζεται τις τῶν καλῶν. Σχεδὸν δὲ ἴσως ⁿ αἰρετώτερον τὸ ἀναγκαῖόν ἐστι, βέλτιον δὲ τὸ ἐκ περιουσίας.

Καὶ ὃ μὴ ἐστὶ παρ' ἄλλου πορίσασθαι ἢ ὃ ἐστὶ καὶ παρ' ¹² ἄλλου, οἷον πέπονθεν ἡ δικαιοσύνη πρὸς τὴν ἀνδρίαν. Καὶ εἰ τόδε μὲν ἄνευ τοῦδε αἰρετόν, τόδε δὲ ἄνευ τοῦδε μὴ, οἷον δύναμις ἄνευ φρονήσεως οὐχ αἰρετόν, φρόνησις δ' ἄνευ δυνάμεως αἰρετόν. Καὶ δυοῖν εἰ θάτερον ἀρνούμεθα, ἵνα τὸ λοιπὸν δόξῃ ἡμῖν ὑπάρχειν, ἐκεῖνο αἰρετώτερον ὃ βουλόμεθα δοκεῖν ὑπάρχειν, οἷον φιλοπονεῖν ἀρνούμεθα, ἵν' εὐφρεῖς εἶναι δόξωμεν.

¹¹ Ἐτι οὐ τῇ ἀπουσίᾳ ἤττον ἐπιτιμητέον ^o δυσφοροῦσι, τοῦτο ¹³ αἰρετώτερον. Καὶ οὐ τῇ ἀπουσίᾳ μὴ δυσφοροῦντι μᾶλλον ἐπιτιμητέον, τοῦτο αἰρετώτερον.

¹¹ Ἐτι τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος τὸ ἔχον τὴν οἰκείαν ἀρετὴν ³ τοῦ μὴ ^p ἔχοντος. ¹¹ Ἀμφω δ' ἔχόντων τὸ μᾶλλον ἔχον.

¹¹ Ἐτι εἰ τὸ μὲν ποιεῖ ἀγαθὸν ἐκεῖνο ᾧ ἂν παρη, τὸ δὲ μὴ ² ποιεῖ, ^q τὸ ποιοῦν αἰρετώτερον, καθάπερ καὶ ^r θερμότερον τὸ θερμαῖνον τοῦ μὴ. Εἰ δ' ἄμφω ποιεῖ, τὸ μᾶλλον ποιοῦν· ἢ εἰ τὸ βέλτιον καὶ κυριώτερον ποιεῖ ἀγαθόν, οἷον εἰ τὸ μὲν τὴν ψυχὴν τὸ δὲ τὸ σῶμα.

¹⁴ Ἐτι ἀπὸ τῶν πτώσεων καὶ τῶν χρήσεων καὶ τῶν πρά-³ ξων καὶ τῶν ἔργων, καὶ ταῦτα δὲ ἀπ' ἐκείνων· ἀκολουθεῖ γὰρ ἀλλήλοις, οἷον εἰ τὸ δικαίως αἰρετώτερον τοῦ ἀνδρείως, καὶ ἡ δικαιοσύνη τῆς ἀνδρίας ^t αἰρετώτερον· ^v καὶ εἰ ἡ δικαιοσύνη τῆς ἀνδρίας αἰρετώτερον, καὶ τὸ δικαίως τοῦ ἀνδρείως. Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

¹¹ Ἐτι εἴ τις τοῦ αὐτοῦ τὸ μὲν μείζον ἀγαθόν ἐστὶ τὸ δὲ ⁴

^m γὰρ C. ⁿ αἰρετώτερον μὲν τὸ C. ^o δυσφοροῦσι C. ^p ἔχον-
τος αἰρετώτερον, ἄμφω C. ^q τῶι ποιοῦντι B. ^r θερμόν C. ^s ἔτι
δὲ ἀπὸ C. ^t αἰρετώτερον om. C. ^v καὶ εἰ—αἰρετώτερον om. A.

ἔλαττον, αἰρετώτερον τὸ μείζον. ^w Ἡ εἰ μείζονος ^x μείζον θάτερον. Ἄλλὰ καὶ εἰ δύο τινὰ τινὸς εἴη αἰρετώτερα, τὸ μᾶλλον αἰρετώτερον τοῦ ἥττον αἰρετωτέρου αἰρετώτερον. Ἔτι οὐ ἢ ὑπερβολὴ τῆς ὑπερβολῆς αἰρετωτέρα, καὶ αὐτὸ αἰρετώτερον, οἷον φιλία χρημάτων· αἰρετωτέρα γὰρ ἢ τῆς φιλίας ὑπερβολὴ τῆς τῶν χρημάτων. Καὶ οὐ μᾶλλον ἂν ἔλοιτο αὐτὸς αὐτῷ αἴτιος εἶναι ἢ οὐ ὕετερον, οἷον τοὺς φίλους τῶν χρημάτων.

5 Ἔτι ἐκ τῆς ^z προσθέσεως, εἰ τῷ αὐτῷ προστιθέμενόν ^a τι τὸ ὅλον αἰρετώτερον ποιεῖ. Εὐλαβεῖσθαι δὲ δεῖ προτείνειν ἐφ' ὧν τῷ μὲν ἑτέρῳ τῶν προστιθεμένων ^b χρῆται τὸ κοινὸν ἢ ἄλλως πως συνεργόν ἐστι, ^c τῷ δὲ λοιπῷ μὴ χρῆται μηδὲ συνεργόν ἐστιν, οἷον πρίονα καὶ δρέπανον μετὰ τεκτονικῆς· αἰρετώτερον γὰρ ὁ πρίων ^d συνδυαζόμενος, ἀπλῶς δὲ οὐχ αἰρετώτερον. Πάλιν εἰ ἐλάττονι προστεθέν τι τὸ ὅλον μείζον ποιεῖ. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως· οὐ γὰρ ἀφαιρεθέντος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τὸ λειπόμενον ^e ἔλαττον, ἐκεῖνο μείζον ἂν εἴη, ὅποτε ἀφαιρεθὲν τὸ λειπόμενον ἔλαττον ποιεῖ.

6 Καὶ εἰ τὸ μὲν δι' αὐτὸ τὸ δὲ διὰ τὴν δόξαν αἰρετόν, οἷον ὑγίεια κάλλους. Ὅρος δὲ τοῦ πρὸς δόξαν τὸ ^f μηδενὸς συνειδότος μὴ ἂν σπουδάσαι ὑπάρχειν. Καὶ εἰ τὸ μὲν δι' αὐτὸ καὶ διὰ τὴν δόξαν αἰρετόν, τὸ δὲ διὰ θάτερον μόνον. Καὶ ὁπότερον μᾶλλον δι' αὐτὸ τίμιον, τοῦτο καὶ βέλτιον καὶ αἰρετώτερον. Τιμιώτερον ^g ἂν εἴη καθ' αὐτό, ὃ μηδενὸς ἄλλου μέλλοντος ὑπάρξειν δι' αὐτὸ αἰρούμεθα μᾶλλον.

7 Ἔτι διελέσθαι ποσαχῶς τὸ αἰρετόν λέγεται καὶ τίνων χάριν, οἷον τοῦ συμφέροντος ἢ τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ ἠδέος· τὸ γὰρ πρὸς ἅπαντα ἢ ^g πρὸς τὰ πλείω χρήσιμον αἰρετώτερον ἂν ^h ὑπάρχοι τοῦ μὴ ὁμοίως. Τῶν δ' αὐτῶν ἀμφοτέροις

^w ἢ om. C. ^x μείζον ἢ θάτερον C. ^y ἕτερος B.C. ^z προσθέ-
 θεως C. ^a τι om. A. ^b προσχρήται C. ^c τῷ δὲ—ἐστιν om. A.
^d συνδυαζόμενον A.B.C. ^e ἐλαττοῖ A.B. ^f μηδενὸς ὄντος τοῦ συνει-
 δότος C. ^g πρὸς om. C. ^h ὑπάρχη A.

ὑπαρχόντων, ὁποτέρῳ μᾶλλον ὑπάρχει σκεπτέον, πότερον ἰῆδιον ἢ κάλλιον ἢ συμφερότερον. Πάλιν τὸ τοῦ βελτίονος ἔνεκεν αἰρετώτερον, οἷον τὸ ἀρετῆς ἔνεκεν ἢ ἡδονῆς. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν φευκτῶν· φευκτότερον γὰρ τὸ μᾶλλον ἐμποδιστικὸν τῶν κ αἰρετῶν, οἷον νόσος αἴσχους· καὶ γὰρ ἡδονῆς καὶ τοῦ σπουδαίου εἶναι κωλυτικώτερον ἢ νόσος.

Ἔτι ἐκ τοῦ ὁμοίως δεικνύναι φευκτὸν καὶ αἰρετὸν τὸ προ-8 κείμενον· ἦττον γὰρ αἰρετὸν τὸ ἰ τοιούτον, ὃ καὶ ἔλοιτ' ἂν τις ὁμοίως καὶ φύγοι, τοῦ ἑτέρου ὄντος αἰρετοῦ μόνον.

Τὰς μὲν οὖν πρὸς ἢ ἄλληλα συγκρίσεις, καθάπερ εἴρηται, 4 ποιητέον. Οἱ αὐτοὶ δὲ τόποι χρήσιμοι καὶ πρὸς τὸ δεικνύναι ὁτιοῦν αἰρετὸν ἢ φευκτόν· ἀφαιρεῖν γὰρ μόνον δεῖ τὴν πρὸς ἕτερον ὑπεροχὴν. Εἰ γὰρ τὸ τιμιώτερον αἰρετώτερον, καὶ τὸ τίμιον αἰρετόν, καὶ εἰ τὸ χρησιμώτερον αἰρετώτερον, καὶ τὸ χρήσιμον αἰρετόν. Ὅμοίως δὲ ἢ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὅσα 2 τοιαύτην ἔχει τὴν σύγκρισιν. Ἐπ' ἐνίων γὰρ εὐθέως κατὰ τὴν πρὸς ἕτερον σύγκρισιν καὶ ὅτι αἰρετὸν ἑκάτερον ἢ τὸ ἕτερον ὀ λέγομεν, οἷον ὅταν τὸ μὲν φύσει ἀγαθὸν τὸ δὲ μὴ φύσει λέγωμεν· τὸ γὰρ φύσει ἀγαθὸν δῆλον ὅτι αἰρετόν ἐστιν.

Ληπτέον δ' ὅτι μάλιστα καθόλου ἢ τοὺς τόπους περὶ τοῦ 5 μᾶλλον καὶ τοῦ μείζονος· ληφθέντες γὰρ οὕτως πρὸς πλείω χρήσιμοι ἂν εἴησαν. Ἔστι δ' αὐτῶν τῶν εἰρημένων ἐνίου 9 καθόλου μᾶλλον ποιεῖν μικρὸν ἢ παραλλάσσοντα τῇ προσηγορίᾳ, οἷον τὸ φύσει ἢ τοιούτο τοῦ μὴ φύσει τοιούτου μᾶλλον τοιούτο. Καὶ εἰ τὸ μὲν ποιεῖ τὸ δὲ μὴ ποιεῖ τὸ ἔχον τοιόνδε ἢ ἢ ἢ ἂν ὑπάρχη, μᾶλλον τοιούτο ὃ ποτε ποιεῖ ἢ ὃ μὴ ποιεῖ. Εἰ δ' ἄμφω ποιεῖ, τὸ μᾶλλον ποιοῦν ἢ τοιούτο.

Ἔτι εἰ τοῦ αὐτοῦ τινὸς τὸ μὲν μᾶλλον τὸ δὲ ἦττον ἢ τοι-2

ἰ ἴδιον B. κ ἀρετῶν A.B. ἰ τοιούτο C. ἢ ἄλλῃλας B.
 ἢ καὶ om. C. ὀ λέγομεν—γὰρ φύσει ἀγαθόν re. supra lituram A.
 ἢ τοὺς om. A. 9 μᾶλλον καθόλου C. ἢ παραλλάττοντας C. ἢ τοι-
 ουτον C. ἢ ἢ om. A. et corr. C.

οὔτο· καὶ εἰ τὸ μὲν τοιούτου μάλλον τοιούτο, τὸ δὲ μὴ τοιούτου τοιούτον, δῆλον ὅτι τὸ πρῶτον μάλλον ^s τοιούτο. ἔτι ἐκ τῆς προσθέσεως, εἰ ^v τῷ αὐτῷ προστιθέμενον τὸ ὄλον μάλλον ποιεῖ ^s τοιούτο, ἢ εἰ τῷ ἦττον τοιούτῳ προστιθέμενον τὸ ὄλον μάλλον ποιεῖ τοιούτο. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως· οὐ γὰρ ἀφαιρεθέντος τὸ λειπόμενον ἦττον τοιούτο, αὐτὸ μάλλον τοιούτο. Καὶ τὰ τοῖς ἐναντίοις ἀμιγέστερα μάλλον τοιαῦτα, οἷον λευκότερον τὸ τῷ μέλανι ἀμιγέστερον. ¹Ἐτι παρὰ τὰ εἰρημένα πρότερον, τὸ μάλλον ἐπιδεχόμενον τὸν οἰκείον τοῦ προκειμένου λόγον, οἷον εἰ τοῦ λευκοῦ ἐστὶ λόγος χρώμα διακριτικὸν ὄψεως, λευκότερον ^w ὅ ἐστι μάλλον χρώμα διακριτικὸν ὄψεως.

6 ^x Ἄν δ' ἐπὶ μέρους καὶ μὴ καθόλου τὸ πρόβλημα τεθῆ, ^y πρῶτον μὲν οἱ εἰρημένοι καθόλου κατασκευαστικοὶ ἢ ἀνασκευαστικοὶ τόποι πάντες χρήσιμοι. Καθόλου γὰρ ἀναιροῦντες ἢ κατασκευάζοντες ^z καὶ ἐπὶ μέρους δείκνυμεν· εἰ γὰρ παντὶ ὑπάρχει, καὶ τινί, καὶ εἰ μηδενί, οὐδὲ τινί. Μάλιστα δ' ἐπίκαιροι καὶ κοινοὶ τῶν τόπων οἱ τ' ἐκ τῶν ἀντικειμένων καὶ τῶν συστοίχων καὶ τῶν πτώσεων· ὁμοίως γὰρ ἔνδοξον τὸ ἀξιῶσαι, εἰ πᾶσα ἡδονὴ ἀγαθόν, καὶ λύπην πᾶσαν εἶναι κακόν, τῷ εἴ τις ἡδονὴ ἀγαθόν, καὶ λύπην εἶναι τινα κακόν.

²Ἐτι εἴ τις αἴσθησις μὴ ἐστὶ δύναμις, καὶ ἀναισθησία τις οὐκ ἔστιν ἀδυναμία. Καὶ εἴ τι ὑποληπτὸν ἐπιστητόν, καὶ ὑπόληψίς ^a τις ἐπιστήμη. Πάλιν εἴ τι τῶν ἀδίκων ἀγαθόν, καὶ τῶν δικαίων τι κακόν· ^b καὶ ^c εἴ τι τῶν ^d δικαίως κακόν, καὶ τῶν ἀδίκως τι ^e ἀγαθόν. Καὶ εἴ τι τῶν ^f ἡδέων φευκτόν, ἡδονὴ τις ^g φευκτόν. ^h Κατὰ ταῦτα δὲ καὶ εἴ τι τῶν ἡδέων ὠφέλιμον, ἡδονὴ τις ⁱ ὠφέλιμον. Καὶ ἐπὶ τῶν φθαρτικῶν δὲ ³ καὶ τῶν γενέσεων καὶ φθορῶν ὡσαύτως. Εἰ γὰρ τι φθαρ-

^s τοιούτου C. ^v τὸ αὐτὸ B. ^w ὅ ἐστι] ἐστὶ τὸ C. ^x ἂν C.
^y πρῶτοι B. ^z καὶ τὰ ἐπὶ C. ^a τις om. A. ^b καὶ] πάλιν B.C.
^c εἴ—ἀδίκως om. A. ^d δικαίως] ἀδίκων C. ^e ἀγαθόν] κακόν C.
^f ἡδέως φευκτῶν A.B. ^g φευκτὴ C. ^h κατατὰ A.B. ⁱ ὠφέλιμος καὶ ἀγαθόν καὶ C.

τικὸν ἡδονῆς ἢ ἐπιστήμης ὃν ἀγαθὸν ἐστίν, εἴη ἂν τις ἡδονὴ ἢ ἐπιστήμη τῶν κακῶν. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ φθορά τις ἐπιστήμης τῶν ἀγαθῶν ἢ ^k ἢ γένεσις τῶν κακῶν, ἔσται τις ἐπιστήμη τῶν κακῶν, οἷον εἰ τὸ ἐπιλανθάνεσθαι ἃ τις αἰσχροῦ ἔπραξε τῶν ἀγαθῶν ἢ τὸ ἀναμιμνήσκεσθαι τῶν κακῶν, εἴη ^l ἂν τὸ ἐπίστασθαι ἃ τις αἰσχροῦ ἔπραξε τῶν κακῶν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· ἐν ἅπασιν γὰρ ὁμοίως τὸ ἔνδοξον.

Ἔτι ἐκ τοῦ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ ὁμοίως. Εἰ γὰρ μᾶλλον ⁴ μὲν τῶν ἐξ ἄλλου γένους τι ^m τοιοῦτο ἐκείνων δὲ μηδὲν ἐστίν, οὐδ' ἂν τὸ εἰρημένον εἴη τοιοῦτον, οἷον εἰ μᾶλλον μὲν ⁿ ἐπιστήμη τις ἀγαθὸν ἢ ἡδονή, μηδεμία δ' ἐπιστήμη ἀγαθόν, οὐδ' ^o ἂν ἡδονὴ εἴη. Καὶ ἐκ τοῦ ὁμοίως δὲ καὶ ἥττον ὡσαύτως· ἔσται γὰρ καὶ ἀναιρεῖν καὶ κατασκευάζειν, πλὴν ἐκ μὲν τοῦ ὁμοίως ἀμφοτέρω, ἐκ δὲ τοῦ ἥττον κατασκευάζειν μόνον, ἀνασκευάζειν δὲ οὔ. Εἰ γὰρ ὁμοίως δύνάμεις τις ἀγαθὸν καὶ ⁵ ἐπιστήμη, ἔστι δὲ τις δύνάμεις ἀγαθόν, καὶ ἐπιστήμη ἐστίν. Εἰ δὲ μηδεμία δύνάμεις, οὐδ' ἐπιστήμη. Εἰ δ' ἥττον δύνάμεις τις ἀγαθὸν ἢ ἐπιστήμη, ἔστι δὲ τις δύνάμεις ἀγαθόν, καὶ ἐπιστήμη. Εἰ δὲ μηδεμία δύνάμεις ἀγαθόν, οὐκ ἀνάγκη καὶ ἐπιστήμην μηδεμίαν εἶναι ἀγαθόν. Δῆλον οὖν ὅτι κατασκευάζειν μόνον ἐκ τοῦ ἥττον ἐστίν.

Οὐ μόνον δ' ἐξ ἄλλου γένους ἐστίν ἀνασκευάζειν, ἀλλὰ ⁶ καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ^p λαμβάνοντι τὸ μάλιστα τοιοῦτον, ^q οἷον εἰ κεῖται ἐπιστήμη τις ἀγαθόν, δειχθείη δ' ^r ὅτι φρόνησις οὐκ ἀγαθόν, οὐδ' ἄλλη οὐδεμία ἔσται, ^s ἐπεὶ οὐδ' ἢ μάλιστα δοκῶσα. Ἔτι ἐξ ὑποθέσεως, ὁμοίως ἀξιόσαντα, εἰ ἐνί, καὶ πᾶσιν ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν, οἷον εἰ ἢ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατος, καὶ τὰς ἄλλας, εἰ δ' αὕτη μὴ, μηδὲ τὰς ἄλλας. Εἰ ⁷ μὲν οὖν ὑπάρχειν τινὶ κεῖται, δεικτέον ὅτι οὐχ ὑπάρχει τινὶ ἀκολουθήσει γὰρ διὰ τὴν ὑπόθεσιν τὸ μηδενὶ ὑπάρχειν. Εἰ

^k ἢ om. C. ^l ἂν καὶ τὸ C. ^m τοιοῦτον C. ⁿ τις ἐπιστήμη C.
^o ἂν ἢ ἡδονὴ C. ^p λαμβάνοντα C. ^q ὁποῖον A. ^r ὅτι ἢ φρόνησις C.
^s ἐπειδὴ C.

δέ τιμι μὴ ^t ὑπάρχον κείται, δεικτέον ὅτι ὑπάρχει τιμί· καὶ γὰρ οὕτως ἀκολουθήσει τὸ πᾶσιν ὑπάρχειν. Δῆλον δ' ἔστιν ὅτι ὁ ὑποτιθέμενος ποιεῖ τὸ πρόβλημα καθόλου ἐπὶ μέρους ^v τεθέν· τὸν γὰρ ἐπὶ μέρους ^w ὁμολογοῦντα καθόλου ἀξιοῖ ὁμολογεῖν, ἐπειδὴ, εἰ ἐνί, καὶ πᾶσιν ὁμοίως ἀξιοῖ ὑπάρχειν.

- 8 Ἐδιορίστου μὲν οὖν ὄντος τοῦ προβλήματος μοναχῶς ἀνασκευάζειν ἐνδέχεται, οἷον εἰ ἔφησεν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι ἢ μὴ ἀγαθόν, καὶ μηδὲν ἄλλο προσδιώρισεν. Εἰ μὲν γὰρ τινα ἔφησεν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι, δεικτέον ^x καθόλου ὅτι οὐδεμία, εἰ ^y μέλλει ἀναιρεῖσθαι τὸ προκείμενον. Ὅμοίως δὲ καὶ εἴ τινα ἔφησεν ἡδονὴν μὴ εἶναι ἀγαθόν, δεικτέον καθόλου ὅτι πᾶσα· ἄλλως δ' οὐκ ἐνδέχεται ἀναιρεῖν. Ἐὰν γὰρ δείξωμεν ὅτι ἐστὶ τις ἡδονὴ ^z οὐκ ἀγαθὸν ἢ ἀγαθόν, οὕτω ἀναιρεῖται ⁹ τὸ προκείμενον. Δῆλον οὖν ὅτι ἀναιρεῖν μὲν μοναχῶς ἐνδέχεται, κατασκευάζειν δὲ διχῶς· ἂν τε γὰρ καθόλου δείξωμεν ὅτι πᾶσα ἡδονὴ ἀγαθόν, ^a ἂν τε ὅτι ἐστὶ τις ἡδονὴ ἀγαθόν, δεδειγμένον ἔσται τὸ προκείμενον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἀνὰ διχῶς διαλεχθῆναι ὅτι ἐστὶ τις ἡδονὴ οὐκ ἀγαθόν, ^b ἐὰν δείξωμεν ὅτι οὐδεμία ἀγαθόν ἢ ὅτι τις ^c οὐκ ἀγαθόν, διειλεγμένοι ἐσόμεθα ἀμφοτέρως, καὶ καθόλου καὶ ἐπὶ μέρους, ὅτι ἐστὶ τις ἡδονὴ ¹⁰ οὐκ ἀγαθόν. Διωρισμένης δὲ τῆς θέσεως οὔσης, διχῶς ἀναιρεῖν ἔσται, οἷον εἰ τεθείη τιμὴ μὲν ὑπάρχειν ^d ἡδονὴ ἀγαθὴ εἶναι, τιμὴ δ' οὐχ ὑπάρχειν· εἴτε γὰρ πᾶσα δειχθείη ἡδονὴ ^e ἀγαθὸν εἴτε μηδεμία, ἀνηρημένον ἔσται τὸ προκείμενον. Εἰ δὲ μίαν ἡδονὴν μόνην ἀγαθὸν ἔθηκεν εἶναι, τριχῶς ἐνδέχεται ἀναιρεῖν· δείξαντες γὰρ ὅτι ^f πᾶσα ἢ ὅτι οὐδεμία ἢ ὅτι πλείους ¹¹ μιᾶς ἀγαθόν, ἀνηρηκότες ἐσόμεθα τὸ προκείμενον. Ἐπὶ πλείον δὲ τῆς θέσεως διορισθείσης, οἷον ὅτι ἡ φρόνησις ^g μόνη τῶν ἀρετῶν ἐπιστήμη, τετραχῶς ἔστιν ἀναιρεῖν· δειχθέντος

^t ὑπάρχειν C. ^v τεθέντος C. ^w ὁμολογοῦντα] τιθέντα C. ^x ὅτι καθόλου C. ^y μέλλοι A. ^z οὐκ ἀγαθόν ἢ om. C. ^a ἐάντε C. ^b ἐὰν—ἀγαθόν om. C. ^c οὐκ om. pr. C. ^d ἡδονὴ ἀγαθόν, omisso εἶναι, C. ^e ἀγαθόν εἶναι εἴτε C. ^f πᾶσα ἡδονὴ ἀγαθόν ἢ C. ^g μόνη om. C.

γὰρ ὅτι πᾶσα ἀρετὴ ἐπιστήμη ἢ ὅτι οὐδεμία ἢ ὅτι καὶ ἄλλη
τις, οἶον ἢ δικαιοσύνη, ἢ ^h ὅτι αὐτὴ ἢ φρόνησις οὐκ ἐπιστήμη,
ἀνηρημένον ἔσται τὸ προκείμενον.

Χρήσιμον δὲ καὶ τὸ ἐπιβλέπειν ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα, ἐν οἷς ¹²
ὑπάρχειν τι ἢ μὴ εἶρηται, καθάπερ ἐν τοῖς καθόλου προβλή-
μασιν. Ἔτι δ' ἐν τοῖς γένεσιν ἐπιβλεπτέον, ⁱ διαιροῦντα
κατ' εἶδη μέχρι τῶν ἀτόμων, ^k καθὰ προεῖρηται· ἄν τε γὰρ
παντὶ φαίνεται ὑπάρχον ἄν τε μηδενί, πολλὰ ¹ προενέγκαντι
ἀξιωτέον καθόλου ὁμολογεῖν ἢ φέρειν ἔνστασιν ἐπὶ τίνος οὐχ
^m οὕτως. Ἔτι ἐφ' ὧν ἔστιν ἢ εἶδει ἢ ἀριθμῷ διορίσαι τὸ ¹³
συμβεβηκός, σκεπτέον εἰ μηδὲν τούτων ὑπάρχει, οἶον ὅτι ὁ
χρόνος οὐ κινεῖται οὐδ' ἔστι κίνησις, καταριθμησάμενον πόσα
εἶδη κινήσεως· εἰ γὰρ μηδὲν τούτων ⁿ ὑπάρχει τῷ χρόνῳ, δῆ-
λον ὅτι οὐ κινεῖται οὐδ' ἔστι κίνησις. Ὅμοίως δὲ καὶ ὅτι ἡ
ψυχὴ οὐκ ἀριθμὸς, διελόμενον ὅτι πᾶς ἀριθμὸς ἢ περιττός ἢ
ἄρτιος· εἰ γὰρ ἡ ψυχὴ μήτε περιττὸν μήτε ἄρτιον, δῆλον
ὅτι οὐκ ἀριθμὸς.

Πρὸς μὲν οὖν τὸ συμβεβηκός διὰ τῶν τοιούτων καὶ οὕτως
^o ἐπιχειρητέον.

Δ.

Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τῶν πρὸς τὸ γένος καὶ τὸ ἴδιον ἐπι- ^I
σκεπτέον. Ἔστι δὲ ταῦτα στοιχεῖα τῶν πρὸς τοὺς ὅρους·
περὶ αὐτῶν δὲ τούτων ὀλιγάκις αἱ σκέψεις γίνονται τοῖς δια-
λεγομένοις. Ἄν δὴ τεθῆ γένος τινὸς τῶν ὄντων, πρῶτον μὲν
ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάντα τὰ συγγενῆ τῷ λεχθέντι, εἴ τινος μὴ
κατηγορεῖται, καθάπερ ἐπὶ τοῦ συμβεβηκότος, οἶον εἰ τῆς
ἡδονῆς ^p τὰγαθὸν γένος κείται, εἴ τις ἡδονὴ μὴ ἀγαθόν· εἰ
γὰρ τοῦτο, δῆλον ὅτι οὐ γένος ^p τὰγαθὸν τῆς ἡδονῆς· τὸ
γὰρ γένος κατὰ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος κατηγορεῖ-

^h ὅτι οὐδ' αὐτὴ ἢ φρόνησις ἀνηρημένον C. ⁱ διαιροῦντας C. ^k κα-
θάπερ εἶρηται πρότερον B.C. ^l προσενέγκαντι C. ^m οὕτως ἔχειν.
ἔτι C. ⁿ ὑπάρχοι C. ^o ἐπιχειρητέον, μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τῶν πρὸς
τὸ γένος A. ^p τὸ ἀγαθὸν C.

2 ται. Εἶτα εἰ μὴ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται, ἀλλ' ὡς συμβεβηκός, καθάπερ τὸ λευκὸν τῆς χιόνος, ἢ ψυχῆς τὸ κινούμενον ὑφ' αὐτοῦ. Οὔτε γὰρ ἡ χιών ὅπερ λευκόν, διόπερ οὐ γένος τὸ λευκὸν τῆς χιόνος, ^α οὔθ' ἡ ψυχὴ ὅπερ κινούμενον συμβέβηκε δ' αὐτῇ κινεῖσθαι, καθάπερ καὶ τῷ ζῳῷ πολλάκις βαδίζειν τε καὶ βαδίζοντι εἶναι. Ἔτι τὸ κινούμενον οὐ τί ἐστίν, ἀλλὰ τι ποιῶν ἢ πάσχον σημαίνειν ἔοικεν. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ λευκόν· οὐ γὰρ τί ἐστίν ἡ χιών, ἀλλὰ ποιόν τι δηλοῖ. Ὡστ' οὐδέτερον αὐτῶν ἐν τῷ τί ἐστὶ ^ε κατηγορεῖται.

3 Μάλιστα δ' ἐπὶ τὸν τοῦ συμβεβηκότητος ὀρισμὸν ἐπιβλέπειν, εἰ ἐφαρμόττει ἐπὶ τὸ ῥηθὲν γένος, ^ς οἶον καὶ τὰ νῦν εἰρημένα. Ἐνδέχεται γὰρ ^ε κινεῖν τι αὐτὸ ἑαυτὸ καὶ μὴ, ὁμοίως δὲ καὶ λευκὸν εἶναι καὶ μὴ. Ὡστ' οὐδέτερον αὐτῶν γένος ἀλλὰ συμβεβηκός, ἐπειδὴ συμβεβηκὸς ἐλέγομεν ὃ ἐνδέχεται ὑπάρχειν τινὶ καὶ μὴ.

4 Ἔτι εἰ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ διαιρέσει τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος, ἀλλὰ τὸ μὲν οὐσία τὸ δὲ ποιόν, ἢ τὸ μὲν πρὸς τι τὸ δὲ ποιόν, οἶον ἢ μὲν χιών καὶ ὁ κύκνος οὐσία, ^ν τὸ δὲ λευκὸν οὐκ οὐσία ἀλλὰ ποιόν, ὡστ' οὐ γένος τὸ λευκὸν τῆς χιόνος οὐδὲ τοῦ κύκνου. ^ω Πάλιν ἢ μὲν ἐπιστήμη τῶν πρὸς τι, τὸ δ' ἀγαθὸν καὶ τὸ καλὸν ^χ ποιόν, ὡστ' οὐ γένος τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ καλὸν τῆς ἐπιστήμης· τὰ γὰρ τῶν πρὸς τι γένη καὶ αὐτὰ τῶν πρὸς τι δεῖ εἶναι, ^υ καθάπερ ἐπὶ τοῦ διπλασίου· καὶ γὰρ τὸ πολλαπλάσιον, ὃν ^z γένος τοῦ διπλασίου, καὶ αὐτὸ τῶν πρὸς τί ἐστίν. Καθόλου δ' εἰπεῖν, ὑπὸ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν δεῖ τὸ γένος τῷ εἶδει εἶναι· ^α εἰ γὰρ τὸ εἶδος οὐσία, καὶ τὸ γένος, ^β καὶ εἰ ^ς ποιόν τὸ εἶδος, καὶ τὸ γένος ποιόν τι, οἶον εἰ τὸ λευκὸν ποιόν τι, καὶ τὸ χρῶμα. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

5 Πάλιν ^δ εἰ ἀνάγκη ἢ ἐνδέχεται τοῦ τεθέντος ἐν τῷ γένει

^α οὐδ' C. ^ε κατηγορεῖται, τὸ δὲ γένος ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται. μάλιστα B.C. ^ς οἶα C. ^ε τι κινεῖν C. ^ν τὸ δὲ—οὐσία om. A. ^ω πάλιν ὁμοίως ἢ C. ^χ ποιόν τι ὡστ' C. ^υ καθάπερ] οἶον C. ^z γένος ὃν C. ^α εἶτε γὰρ C. ^β καὶ ante εἰ om. C. ^ς ποιόν τι τὸ C. ^δ εἰ κατ' ἀνάγκην ἐνδέχεται C.

μετέχειν τὸ γένος. Ὅρος δὲ τοῦ μετέχειν τὸ ἐπιδέχεσθαι τὸν τοῦ μετεχομένου λόγον. Δῆλον οὖν ὅτι τὰ μὲν εἶδη μετέχει τῶν γενῶν, τὰ δὲ γένη τῶν εἰδῶν οὐ· τὸ μὲν γὰρ εἶδος ἐπιδέχεται τὸν τοῦ γένους λόγον, τὸ δὲ γένος τὸν τοῦ εἶδους οὐ. Σκεπτέον οὖν εἰ μετέχει ἢ ἐνδέχεται μετέχειν τοῦ εἶδους τὸ ἀποδοθὲν γένος, οἷον εἴ τις ^e τοῦ ὄντος ἢ τοῦ ἐνὸς γένος τι ἀποδοίῃ· συμβήσεται γὰρ μετέχειν τὸ γένος τοῦ εἶδους· κατὰ πάντων γὰρ τῶν ὄντων τὸ ὄν καὶ τὸ ἐν κατηγορεῖται, ὥστε καὶ ὁ λόγος αὐτῶν.

Ἔτι εἰ κατὰ τινος τὸ ἀποδοθὲν εἶδος ἀληθεύεται, τὸ δὲ ⁶ γένος μὴ, οἷον εἰ τὸ ὄν ἢ τὸ ἐπιστητὸν τοῦ δοξαστοῦ γένος τεθείη. Κατὰ γὰρ τοῦ μὴ ὄντος τὸ δοξαστὸν κατηγορηθήσεται· πολλὰ γὰρ τῶν μὴ ὄντων δοξαστά. ^f Ὅτι δὲ τὸ ὄν ἢ τὸ ἐπιστητὸν οὐ κατηγορεῖται κατὰ τοῦ μὴ ὄντος, ^g δῆλον. Ὡστ' οὐ γένος τὸ ὄν οὐδὲ τὸ ἐπιστητὸν τοῦ δοξαστοῦ· καθ' ὧν γὰρ τὸ εἶδος κατηγορεῖται, καὶ τὸ γένος δεῖ κατηγορεῖσθαι.

Πάλιν εἰ μηδενὸς τῶν εἰδῶν ^h ἐνδέχεται μετέχειν τὸ τεθὲν ⁷ ἐν τῷ γένει· ἀδύνατον γὰρ τοῦ γένους μετέχειν μηδενὸς τῶν εἰδῶν μετέχον, ἂν μὴ τι τῶν κατὰ τὴν πρώτην διαίρεσιν εἰδῶν ἦ· ταῦτα δὲ τοῦ γένους μόνον μετέχει. Ἄν οὖν ἡ κίνησις γένος τῆς ἡδονῆς τεθῆ, σκεπτέον εἰ μήτε ⁱ φθορὰ μήτ' ἀλλοιώσις ἢ ἡδονὴ μήτε τῶν λοιπῶν τῶν ἀποδοθεισῶν κινήσεων μηδεμία· δῆλον γὰρ ὅτι οὐδενὸς ἂν τῶν εἰδῶν μετέχοι ὥστ' οὐδὲ τοῦ γένους, ἐπειδὴ ἀναγκαῖόν ἐστι τὸ τοῦ γένους μετέχον καὶ τῶν εἰδῶν τινὸς μετέχειν· ὥστ' οὐκ ἂν εἴη εἶδος ἢ ^k ἡδονὴ κινήσεως, οὐδὲ τῶν ἀτόμων [οὐδὲ] τῶν ὑπὸ τὸ εἶδος ^l τὸ τῆς κινήσεως ὄντων. Καὶ γὰρ τὰ ἄτομα ^m μετέχει τοῦ γένους καὶ τοῦ εἶδους, οἷον ὁ τις ἄνθρωπος καὶ ἀνθρώπου μετέχει καὶ ζῴου.

^e τοῦ ὄντος τὸ ἐν ἢ τοῦ ἐνὸς τὸ ἐν γένος ἀποδοίῃ C. ^f ὅτι δὲ τὸ ὄν ἢ τὸ] τὸ δὲ ὄν ἢ C. ^g δῆλον om. C. ^h δέχεται A. ⁱ φθορὰ C.
^k ἡδονὴ τῆς κινήσεως C. ^l τὸ τῆς] τῶν τῆς codices. ^m μετέχει καὶ τοῦ C.

- 8 ⁴Ἐτι εἰ ἐπὶ ^ηπλέον λέγεται τοῦ γένους ^οτὸ ἐν τῷ γένει τεθέν, οἷον τὸ δοξαστὸν τοῦ ὄντος· καὶ γὰρ τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν δοξαστόν, ὥστ' οὐκ ἂν εἶη τὸ δοξαστόν εἶδος τοῦ ὄντος· ἐπὶ ^ηπλέον γὰρ αἰεὶ τὸ γένος τοῦ εἶδους λέγεται. Πάλιν εἰ ἐπ' ἴσων τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος λέγεται, οἷον εἰ τῶν πᾶσιν ἐπομένων τὸ μὲν εἶδος τὸ δὲ γένος τεθείη, καθάπερ τὸ ὄν καὶ τὸ ἔν· ^ρπαντὶ γὰρ τὸ ὄν καὶ τὸ ἔν, ὥστ' οὐδέτερον οὐδετέρου
- 9 γένος, ἐπειδὴ ἐπ' ἴσων λέγεται. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τὸ πρῶτον καὶ ἡ ἀρχὴ ^qἐπ' ἄλληλα τεθείη· ἢ τε γὰρ ἀρχὴ πρῶτον καὶ τὸ πρῶτον ἀρχή, ὥστ' ἢ ἀμφοτέρα τὰ εἰρημένα ταῦτόν ἐστιν ἢ οὐδέτερον οὐδετέρου γένος. Στοιχείον δὲ πρὸς ἅπαντα τὰ τοιαῦτα τὸ ἐπὶ ^ηπλέον τὸ γένος ἢ τὸ εἶδος καὶ τὴν διαφορὰν λέγεσθαι· ἐπ' ἔλαττον γὰρ καὶ ἡ διαφορὰ τοῦ γένους λέγεται.
- 10 Ὅραν δὲ καὶ εἰ τινος τῶν ἀδιαφόρων ^ρεἶδει μὴ ἐστὶ τὸ εἰρημένον γένος ^ςἢ μὴ ^τδόξειεν ἂν, κατασκευάζοντι δέ, εἰ ἐστὶ τινός. Ταῦτόν γὰρ πάντων τῶν ἀδιαφόρων ^ρεἶδει γένος. ^νἌν οὖν ἐνὸς δειχθῆ, δῆλον ὅτι πάντων, ^ωκἂν ἐνὸς μὴ, ^χδῆλον ὅτι οὐδενός, οἷον εἴ τις ἀτόμους τιθέμενος γραμμὰς τὸ ἀδιαίρετον γένος αὐτῶν φήσειεν εἶναι. Τῶν γὰρ διαίρεσιν ἐχουσῶν γραμμῶν οὐκ ^υἐστὶ τὸ εἰρημένον ^zγένος, ἀδιαφόρων οὐσῶν κατὰ τὸ εἶδος· ἀδιάφοροι γὰρ ἀλλήλαις κατὰ τὸ εἶδος αἰ εὐθείαι γραμμαὶ πᾶσαι.
- 2 Σκοπεῖν δὲ καὶ εἴ τι ἄλλο γένος ἐστὶ τοῦ ἀποδοθέντος εἶδους, ὃ μήτε περιέχει τὸ ἀποδοθὲν γένος μήθ' ὑπ' ἐκεῖνό ἐστιν, οἷον εἴ τις τῆς δικαιοσύνης τὴν ἐπιστήμην θείη γένος. Ἔστι γὰρ καὶ ἡ ἀρετὴ γένος, καὶ οὐδέτερον τῶν γενῶν τὸ λοιπὸν περιέχει, ὥστ' οὐκ ἂν εἶη ἡ ἐπιστήμη γένος τῆς δικαιοσύνης· δοκεῖ γάρ, ὅταν ἐν εἶδος ὑπὸ δύο γένη ^αἦ, τὸ ἕτερον ^zὑπὸ τοῦ ἑτέρου περιέχεσθαι. Ἔχει δ' ἀπορίαν ἐπ' ἐνίων τὸ

^η πλείον C. ^ο τὸ εἶδος τὸ ἐν C. ^ρ πᾶν γὰρ τὸ ὄν ἐν καὶ τὸ ἐν ὄν ὥστ' C. ^q εἰς C. ^ρ εἶδει] τῷ εἶδει C. ^ς ἢ] ἢ εἰ C. ^τ δόξαι A.B. ^ν ἐὰν C. ^ω καὶ A. ^χ μὴ δειχθῆ δῆλον C. ^υ ἐστὶ C. ^z γένος] ἐνός C. ^α εἶη A.

τοιούτο. Δοκεῖ γὰρ ἐνίοις ἢ φρόνησις ἀρετὴ τε καὶ ἐπιστήμη εἶναι, καὶ οὐδέτερον τῶν γενῶν ὑπ' οὐδετέρου ^b περιέχεσθαι οὐ μὴν ὑπὸ πάντων γε συγχωρεῖται τὴν φρόνησιν ἐπιστήμην εἶναι. Εἰ δ' οὖν τις συγχωροῖ τὸ λεγόμενον ἀληθὲς εἶναι, ἀλλὰ ^c τό γε ὑπ' ἄλληλα ἢ ὑπὸ ^d ταυτὸ ἄμφω γίγνεσθαι τὰ τοῦ αὐτοῦ γένη τῶν ἀναγκαίων δόξειεν ἂν εἶναι, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἐπιστήμης συμβαίνει· ἄμφω γὰρ ὑπὸ ^d τὸ αὐτὸ γένος ἐστίν· ἐκάτερον γὰρ αὐτῶν ἕξις καὶ διάθεσις ἐστίν. Σκεπτέον οὖν εἰ μηδέτερον ὑπάρχει τῷ ἀποδοθέντι ³ γένει. Εἰ γὰρ ^e μήθ' ὑπ' ἄλληλά ἐστι τὰ γένη μήθ' ὑπὸ ταυτὸν ἄμφω, οὐκ ἂν εἴη τὸ ἀποδοθὲν γένος.

Σκοπεῖν δὲ δεῖ καὶ τὸ γένος τοῦ ἀποδοθέντος γένους, καὶ ⁴ οὕτως αἰεὶ τὸ ἐπάνω γένος, εἰ πάντα κατηγορεῖται τοῦ εἴδους καὶ εἰ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται· πάντα γὰρ τὰ ἐπάνω γένη κατηγορεῖσθαι δεῖ τοῦ εἴδους ἐν τῷ τί ἐστίν. Εἰ οὖν που διαφωνεῖ, δῆλον ὅτι οὐ γένος τὸ ἀποδοθέν. Πάλιν εἰ μετέχει τὸ γένος τοῦ εἴδους, ἢ αὐτὸ ἢ τῶν ἐπάνω τι γενῶν· οὐδενὸς γὰρ τῶν ὑποκάτω τὸ ἐπάνω μετέχει. Ἄνασκευά- ⁵ ζοντι μὲν οὖν καθάπερ εἴρηται χρηστέον· κατασκευάζοντι δέ, ὁμολογουμένου μὲν ὑπάρχειν τῷ εἴδει τοῦ ῥηθέντος γένους, ὅτι δ' ὡς ^f γένος ὑπάρχει ἀμφισβητουμένου, ἀπόχρη τὸ δεῖξαι τι ^g τῶν ἐπάνω γενῶν ἐν τῷ τί ἐστι τοῦ εἴδους κατηγορούμενον. Ἐνὸς γὰρ ἐν τῷ τί ^h ἐστι κατηγορουμένου, πάντα καὶ τὰ ἐπάνω τούτου καὶ τὰ ⁱ ὑποκάτω, ἂν περ κατηγορῆται τοῦ εἴδους, ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορηθήσεται· ὥστε καὶ τὸ ἀποδοθὲν γένος ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται. Ὅτι δ' ἐνὸς ἐν ⁶ τῷ τί ἐστι κατηγορουμένου πάντα τὰ λοιπά, ἂν περ κατηγορῆται, ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορηθήσεται, δι' ἐπαγωγῆς ^k ληπτέον. Εἰ δ' ἀπλῶς ὑπάρχειν ἀμφισβητεῖται τὸ ἀποδοθὲν γένος, οὐκ ἀπόχρη τὸ δεῖξαι τῶν ἐπάνω τι γενῶν ἐν τῷ τί ἐστι τοῦ εἴδους κατηγορούμενον. Οἷον εἴ τις τῆς βα- ⁷

^b περιέχεται C. ^c γε τὸ B. ^d ταυτὸν C. ^e codices μηδ'—μηδ'.
^f γένους C. ^g τῶν ἐπάνω τι C. ^h ἐστι τοῦ εἴδους κατηγορούμενον C.
ⁱ ὑποκάτω γένη ἂν C. ^k ληπτέον] ῥηθήσεται C.

δίσεως γένος ¹ ἀπέδωκε τὴν ^m φορᾶν, οὐκ ἀπόχρη τὸ δείξαι διότι κινήσις ἐστὶν ἢ βάδισις πρὸς τὸ δείξαι ⁿ ὅτι φορᾶ ἐστὶν, ἐπειδὴ καὶ ἄλλαι κινήσεις εἰσὶν, ἀλλὰ προσδεικτέον ὅτι οὐδενὸς μετέχει ἢ βάδισις τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν ^o εἰ μὴ τῆς φορᾶς. Ἐνάγκη γὰρ τὸ τοῦ γένους μετέχον καὶ τῶν εἰδῶν τινὸς μετέχειν τῶν κατὰ τὴν πρώτην διαίρεσιν. Εἰ οὖν ἢ βάδισις μὴτ' αὐξήσεως μῆτε μειώσεως μῆτε τῶν ἄλλων κινήσεων μετέχει, δῆλον ὅτι τῆς φορᾶς ἂν μετέχοι, ὥστ' εἴη ἂν γένος ἢ φορὰ τῆς βαδίσεως.

- 8 Πάλιν ἐφ' ὧν τὸ εἶδος τὸ τεθὲν ὡς γένος κατηγορεῖται, σκοπεῖν εἰ καὶ τὸ ἀποδοθὲν γένος ἐν τῷ τί ^p ἐστὶν αὐτῶν τούτων κατηγορεῖται ὡνπερ ^q τὸ εἶδος, ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τὰ ἐπάνω τοῦ γένους πάντα. Εἰ γὰρ που διαφωνεῖ, δῆλον ὅτι οὐ γένος τὸ ἀποδοθὲν· εἰ γὰρ ἦν γένος, ^r ἅπαντ' ἂν καὶ τὰ ἐπάνω τούτου καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐν τῷ τί ἐστὶ ^s κατηγορεῖτο, ⁹ ὡνπερ καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ τί ἐστὶ ^t κατηγορεῖται. Ἐνασκευάζοντι μὲν οὖν χρήσιμον, εἰ μὴ κατηγορεῖται τὸ γένος ἐν τῷ τί ἐστὶν ὡνπερ καὶ τὸ εἶδος κατηγορεῖται· κατασκευάζοντι δ', εἰ κατηγορεῖται ἐν τῷ τί ἐστὶ, χρήσιμον. Συμβήσεται γὰρ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖσθαι, ὥστε τὸ αὐτὸ ὑπὸ δύο γένη γίνεται. Ἐναγκαῖον οὖν ὑπ' ἄλληλα τὰ γένη εἶναι. Ἐάν οὖν δειχθῆ, ὃ βουλόμεθα γένος κατασκευάσαι, μὴ δὲν ὑπὸ τὸ εἶδος, δῆλον ὅτι τὸ εἶδος ὑπὸ τούτ' ἂν εἴη, ὥστε δεδειγμένον ἂν εἴη ^v ὅτι γένος τοῦτο.
- 10 Σκοπεῖν δὲ καὶ τοὺς λόγους τῶν γενῶν, εἰ ἐφαρμόττουσιν ἐπὶ τε τὸ ἀποδοθὲν εἶδος ^w καὶ τὰ μετέχοντα τοῦ εἶδους. Ἐνάγκη γὰρ τοὺς τῶν γενῶν λόγους κατηγορεῖσθαι τοῦ εἶδους καὶ τῶν μετεχόντων τοῦ εἶδους· εἰ οὖν που διαφωνεῖ, δῆλον ^x ὅτι οὐ γένος τὸ ἀποδοθὲν.

- 11 Πάλιν εἰ τὴν διαφορὰν ὡς γένος ^y ἀπέδωκεν, οἶον εἰ τὸ

¹ ἀποδέδωκε B.C. ^m διαφορὰν A. ⁿ διότι A.B. ^o εἰ μὴ om. B, εἰ μὴ τῆς rc. supra lituram A. ^p ἐστὶ τῶν αὐτῶν C. ^q τὸ] καὶ τὸ C. ^r πάντα C. ^s κατηγορεῖται pr. C. ^t κατηγορεῖται ante ἐν C. ^v ὅτι τὸ γένος C. ^w καὶ ἐπὶ τὰ C. ^x ὅτι om. A. ^y ἀποδέδωκεν B.C.

ἀθάνατον ^z γένος θεοῦ. Διαφορὰ γὰρ ἐστὶ ζῶον τὸ ἀθάνατον, ἐπειδὴ τῶν ζῶων τὰ μὲν θνητὰ τὰ δ' ἀθάνατα. Δῆλον οὖν ὅτι ^a διημάρτηται· οὐδενὸς γὰρ ἡ διαφορὰ γένος ἐστίν. Ὅτι δὲ τοῦτ' ἀληθές, δῆλον. οὐδεμία γὰρ διαφορὰ σημαίνει τί ἐστίν, ἀλλὰ μᾶλλον ποιόν τι, καθάπερ ^b τὸ πεζὸν καὶ ^c τὸ δίπουν.

Καὶ εἰ τὴν ^d διαφορὰν εἰς τὸ γένος ἔθηκεν, οἶον τὸ περιτ-¹² τὸν ὅπερ ἀριθμὸν. Διαφορὰ γὰρ ἀριθμοῦ τὸ περιττόν, οὐκ εἶδός ἐστίν. Οὐδὲ δοκεῖ μετέχειν ἡ διαφορὰ τοῦ γένους· πᾶν γὰρ τὸ μετέχον τοῦ γένους ἢ εἶδος ἢ ἄτομόν ἐστίν, ^e ἢ δὲ διαφορὰ οὔτε εἶδος οὔτε ἄτομόν ἐστίν. Δῆλον οὖν ὅτι οὐ μετέχει τοῦ γένους ἡ διαφορὰ, ὥστ' οὐδὲ τὸ περιττὸν εἶδος ἂν εἶη ἀλλὰ διαφορὰ, ἐπειδὴ οὐ μετέχει τοῦ γένους.

Ἔτι εἰ τὸ γένος εἰς τὸ εἶδος ἔθηκεν, οἶον τὴν ^f ἄψιν ὅπερ ¹³ συνοχὴν ἢ τὴν μίξιν ὅπερ κράσιν, ἢ ὡς Πλάτων ὀρίζεται φορὰν τὴν κατὰ τόπον κίνησιν. Οὐ γὰρ ἀναγκαῖον τὴν ἄψιν συνοχὴν εἶναι, ἀλλ' ἀνάπαλιν τὴν συνοχὴν ^f ἄψιν· οὐ γὰρ ^g πᾶν τὸ ἀπτόμενον συνέχεται, ἀλλὰ τὸ συνεχόμενον ἄπτεται. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ^h λοιπῶν· οὔτε γὰρ ἡ ¹⁴ μίξις ἅπαντα κράσις (ἢ γὰρ τῶν ξηρῶν μίξις οὐκ ἔστι κράσις) ⁱ οὔθ' ἢ κατὰ τόπον μεταβολὴ πᾶσα φορὰ· ἢ γὰρ βάδισις οὐ δοκεῖ φορὰ εἶναι· σχεδὸν γὰρ ^k ἢ φορὰ ἐπὶ τῶν ἀκουσίως τόπον ἐκ τόπου μεταβαλλόντων λέγεται, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἀψύχων συμβαίνει. Δῆλον δ' ὅτι καὶ ἐπὶ ^l πλείον λέγεται τὸ εἶδος τοῦ γένους ἐν τοῖς ἀποδοθείσι, δέον ἀνάπαλιν γίνεσθαι.

Πάλιν εἰ τὴν διαφορὰν εἰς τὸ εἶδος ἔθηκεν, οἶον τὸ ἀθά-¹⁵ νατον ὅπερ θεόν. Συμβήσεται γὰρ ἐπ' ἴσης ἢ ἐπὶ πλείον τὸ εἶδος λέγεσθαι· αἰεὶ γὰρ ἡ διαφορὰ ^m ἐπ' ἴσης ἢ ἐπὶ πλείον τοῦ εἶδους λέγεται. Ἔτι εἰ τὸ γένος εἰς τὴν ⁿ διαφορὰν,

^z θεοῦ γένος C. ^a ἡμάρτηται C. ^b τὸ] καὶ τὸ C. ^c τὸ om. B.
^d διαφορὰν ὡς εἶδος εἰς τὸ γένος τέθεικεν C. ^e ἢ δὲ—ἐστίν. om. C.
^f σύναψιν C. ^g ἅπαν C. ^h ἄλλων C. ⁱ οὔθ'] codices οὔθ'.
^k ἢ φορὰ om. A. ^l πλείον C. ^m ἐπὶ ἴσον C. ⁿ διαφορὰν ἔθηκεν οἶον C.

οἶον τὸ χρώμα ὅπερ συγκριτικὸν ἢ τὸν ἀριθμὸν ὅπερ περιττόν. Καὶ εἰ τὸ γένος ὡς διαφορὰν εἶπεν· ἐγχωρεῖ γὰρ τινα καὶ τοιαύτην ^οκομίσει θεσιν, ^ροἶον κράσεως τὴν μίξιν δια-
16 φορὰν ἢ ^qφορᾶς τὴν κατὰ τόπον μεταβολήν. Σκεπτέον δὲ
^τπάντα τὰ τοιαῦτα διὰ τῶν αὐτῶν· ἐπικοινωνοῦσι γὰρ οἱ
τόποι· ἐπὶ ^ςπλέον τε γὰρ τὸ γένος τῆς διαφορᾶς δεῖ
λέγεσθαι, καὶ μὴ μετέχειν τῆς διαφορᾶς. Οὕτω δ' ἀπο-
δοθέντος οὐδέτερον τῶν εἰρημένων δυνατὸν συμβαίνειν· ἐπ'
ἔλαττόν τε γὰρ ῥηθήσεται, καὶ μεθέξει τὸ γένος τῆς δια-
φορᾶς.

17 Πάλιν εἰ μηδεμία διαφορὰ κατηγορεῖται τῶν τοῦ γένους
κατὰ τοῦ ἀποδοθέντος εἶδους, οὐδὲ τὸ γένος κατηγορηθήσε-
ται, οἶον ψυχῆς οὔτε τὸ περιττόν οὔτε τὸ ἄρτιον κατηγο-
ρεῖται, ὥστ' ^τοὐδ' ἀριθμός. Ἔτι εἰ πρότερον φύσει τὸ εἶδος
καὶ συναναίρει τὸ γένος· δοκεῖ γὰρ ^ντὸ ἐναντίον. Ἔτι εἰ
ἐνδέχεται ^ωἀπολιπεῖν τὸ εἰρημένον γένος ἢ τὴν διαφορὰν, οἶον
ψυχὴν τὸ κινεῖσθαι ἢ δόξαν ^χτὸ ἀληθές καὶ ψεῦδος, οὐκ ἂν
εἴη τῶν εἰρημένων οὐδέτερον γένος οὐδὲ διαφορὰ· δοκεῖ γὰρ
τὸ γένος καὶ ἡ διαφορὰ παρακολουθεῖν, ἕως ἂν ἡ τὸ εἶδος.

3 Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ τὸ ἐν τῷ γένει κείμενον μετέχει τινὸς
ἐναντίου τῷ γένει ἢ εἰ ἐνδέχεται μετέχειν· τὸ γὰρ αὐτὸ τῶν
ἐναντίων ἅμα μεθέξει, ἐπειδὴ τὸ μὲν γένος οὐδέποτ' ἀπο-
λείπει, μετέχει δὲ καὶ τοῦναντίου ἢ ἐνδέχεται μετέχειν. Ἔτι
εἴ τινος κοινωνεῖ τὸ εἶδος, ὃ ἀδύνατον ὅλως ὑπάρχειν τοῖς ὑπὸ
τὸ γένος. Οἶον εἰ ἡ ψυχὴ ^υτῆς ζωῆς κοινωνεῖ, τῶν δ' ἀριθμῶν
μηδένα δυνατὸν ζῆν, οὐκ ἂν εἴη ^zεἶδος ἀριθμοῦ ἢ ψυχῆ.

2 Σκεπτέον δὲ καὶ εἰ ὁμώνυμον τὸ εἶδος τῷ γένει, στοιχείοις
χρώμενον τοῖς εἰρημένοις πρὸς ^ατὸ ὁμώνυμον· συνώνυμον γὰρ
τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος.

3 Ἐπεὶ δὲ παντὸς γένους εἶδη πλείω, σκοπεῖν εἰ μὴ ἐνδέ-

^ο κομίσασθαι C. ^ρ οἶον τῆς κράσεως C. ^q διαφορᾶς A. ^τ τὰ
τοιαῦτα πάντα C. ^ς πλείον C. ^τ οὐδ' ὁ ἀριθμός C. ^ν τοῦναν-
τίον, οὐκ ἂν εἴη γένος. Ἔτι C. ^ω ἀπολείπειν C. ^χ τὸ ante ἀλ.
om. A. ^υ τῆς om. C. ^z ἀριθμοῦ εἶδος C. ^α τὴν ὁμώνυμιαν C.

χεται ἕτερον ^b εἶδος εἶναι τοῦ εἰρημένου γένους· εἰ γὰρ μὴ ἔστι, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν εἴη ὅλως γένος τὸ εἰρημένον.

Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ τὸ ^c μεταφορᾷ λεγόμενον ὡς γένος ἀπο-4 δέδωκεν, οἷον τὴν σωφροσύνην συμφωνίαν· πᾶν ^d γὰρ γένος κυρίως κατὰ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται, ἢ δὲ συμφωνία κατὰ τῆς σωφροσύνης οὐ κυρίως ^e ἀλλὰ μεταφορᾷ· πᾶσα γὰρ συμφωνία ἐν φθόγγοις.

Ἔτι ἂν ^f ἢ ἐναντίον ^g τι τῷ εἶδει, σκοπεῖν. Ἔστι δὲ πλεο-5 ναχῶς ἢ σκέψις, πρῶτον μὲν εἰ ἐν τῷ αὐτῷ γένει καὶ τὸ ἐναντίον, μὴ ὄντος ἐναντίου τῷ γένει· δεῖ γὰρ τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ ^h γένει εἶναι, ἂν μηδὲν ἐναντίον τῷ γένει ἦ. ὄντος δ' ἐναντίου τῷ γένει, σκοπεῖν εἰ τὸ ἐναντίον ἐν τῷ ⁱ ἐναντίῳ· ἀνάγκη γὰρ τὸ ἐναντίον ἐν τῷ ἐναντίῳ εἶναι, ἄνπερ ἢ ^k ἐναντίον τι τῷ γένει. Φανερόν δὲ τούτων ^l ἕκαστον διὰ τῆς ἐπα-6 γωγῆς. Πάλιν εἰ ὅλως ἐν μηδενὶ γένει τὸ τῷ εἶδει ἐναντίον, ἀλλ' αὐτὸ γένος, οἷον τὰγαθόν· εἰ γὰρ τοῦτο μὴ ἐν ^m γένει, οὐδὲ τὸ ἐναντίον ⁿ τούτου ἐν γένει ἔσται, ἀλλ' αὐτὸ γένος, καθάπερ ἐπὶ ^o τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ συμβαίνει· οὐδέτερον γὰρ τούτων ἐν γένει, ἀλλ' ἑκάτερον αὐτῶν γένος. Ἔτι εἰ ἐναντίον ^p τινὶ καὶ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος, καὶ τῶν μὲν ἔστι τι μεταξύ, τῶν δὲ μή. Εἰ γὰρ τῶν γενῶν ἔστι τι μεταξύ, 7 καὶ τῶν εἰδῶν, καὶ εἰ τῶν εἰδῶν, καὶ τῶν γενῶν, καθάπερ ἐπ' ἀρετῆς καὶ κακίας καὶ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας· ἑκατέρων γὰρ ἔστι τι μεταξύ. Ἐνστασις τούτου ὅτι ὑγείας καὶ νόσου οὐδὲν μεταξύ, κακοῦ δὲ καὶ ἀγαθοῦ. Ἡ εἰ ἔστι μὲν ^q τι ἀμφοῖν ἀνὰ μέσον, καὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γενῶν, μὴ ὁμοίως δέ, ἀλλὰ τῶν μὲν κατὰ ἀπόφασιν τῶν δ' ὡς ὑποκείμενον. Ἐν-8 δοξον γὰρ τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν, καθάπερ ἐπ' ἀρετῆς καὶ κακίας καὶ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας· ἀμφοῖν γὰρ κατὰ ἀπόφασιν τὰ

^b εἶδος om. A. ^c τὸ κατὰ μεταφορᾷ C. ^d γὰρ τὸ γένος A.B.
^e ἀλλὰ κατὰ μεταφορᾷ C. ^f εἴη τὸ εἶδος ἐναντίον τινὶ σκ. C. ^g τι om. A.
^h εἶναι γένει, ἐὰν μηδὲν ἢ ἐναντίον τῷ γένει C. ⁱ ἐναντίῳ ἐστίν. Ἀνάγκη C. ^k τι ἐναντίον C. ^l ἕκαστόν ἐστι διὰ C. ^m γένει κείται οὐδὲ C.
ⁿ τούτω C. ^o τοῦ κακοῦ καὶ ἀγαθοῦ C. ^p τινὶ om. C. ^q τοι B.C.

ἀνὰ μέσον. ^ϛἘτι ὅταν μὴ ^ϛἦ ἐναντίον τῷ γένει, σκοπεῖν μὴ μόνον εἰ τὸ ἐναντίον ἐν τῷ αὐτῷ γένει, ἀλλὰ ^ςκαὶ τὸ ἀνὰ μέσον· ἐν ᾧ γὰρ τὰ ἄκρα, καὶ ^ττὰ ἀνὰ μέσον, οἷον ἐπὶ λευκοῦ καὶ μέλανος· τὸ γὰρ χρῶμα γένος τούτων τε καὶ τῶν ^θἀνὰ μέσον χρωμάτων ἀπάντων. ^νἘνστασις ὅτι ἡ μὲν ἔνδεια ^ωκαὶ ὑπερβολὴ ἐν τῷ αὐτῷ γένει (ἐν τῷ κακῷ γὰρ ἄμφω), τὸ δὲ μέτριον ἀνὰ μέσον ὃν τούτων οὐκ ἐν τῷ ^χκακῷ ἀλλ' ἐν τῷ ἀγαθῷ. Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ τὸ μὲν γένος ἐναντίον τινί, τὸ δὲ εἶδος μηδενί. Εἰ γὰρ τὸ γένος ἐναντίον τινί, καὶ τὸ ^υεἶδος, καθάπερ ^zἀρετὴ κακία καὶ δικαιοσύνη ἀδικία. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων σκοποῦντι φανερόν ἂν δόξειεν εἶναι τὸ τοιοῦτον. ^νἘνστασις ἐπὶ τῆς ὑγείας καὶ νόσου· ἀπλῶς μὲν γὰρ ^aπᾶσα ὑγεία νόσῳ ἐναντίον, ^bἢ δὲ τις νόσος εἶδος ^cὃν νόσου οὐδενί ἐναντίον, οἷον ὁ πυρετὸς καὶ ^dἡ ὀφθαλμία καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον.

10 ^ιΑναيروῦντι μὲν οὖν τοσαυταχῶς ἐπισκεπτόν· εἰ γὰρ μὴ ὑπάρχει τὰ εἰρημένα, ^eδῆλον ὅτι οὐ γένος τὸ ἀποδοθέν· κατασκευάζοντι δὲ τριχῶς, πρῶτον μὲν εἰ τὸ ἐναντίον τῷ εἶδει ἐν τῷ εἰρημένῳ γένει, μὴ ὄντος ἐναντίου τῷ γένει· εἰ γὰρ τὸ ἐναντίον ἐν τούτῳ, δῆλον ὅτι καὶ τὸ προκείμενον. ^νἘτι εἰ τὸ ἀνὰ μέσον ἐν τῷ εἰρημένῳ γένει· ἐν ᾧ ^fγὰρ τὸ ἀνὰ μέσον, καὶ τὰ ἄκρα. Πάλιν ἂν ἡ ἐναντίον τι τῷ γένει, σκοπεῖν εἰ καὶ τὸ ἐναντίον ἐν τῷ ἐναντίῳ· ἂν γὰρ ἡ, δῆλον ὅτι καὶ τὸ προκείμενον ἐν τῷ προκειμένῳ.

11 Πάλιν ἐπὶ τῶν πτώσεων καὶ ^ςἐπὶ τῶν συστοίχων, εἰ ὁμοίως ἀκολουθοῦσι, καὶ ἀναيروῦντι καὶ κατασκευάζοντι. ^νἈμα γὰρ ἐνὶ καὶ πᾶσιν ὑπάρχει ἢ οὐχ ὑπάρχει, οἷον εἰ ἡ δικαιοσύνη ἐπιστήμη τις, καὶ τὸ δικαίως ἐπιστημόνως καὶ ὁ δίκαιος ἐπιστήμων· ^hεἰ δὲ τούτων τι ⁱμή, οὐδὲ τῶν λοιπῶν οὐδέν.

^ϛ ἡ] ἡ τι C. ^ς καὶ] εἰ καὶ C. ^τ τὸ ἀνὰ C. ^ν ἔνστασις τούτου ὅτι C. ^ω καὶ] καὶ ἡ C. ^χ κακῷ] αὐτῷ C. ^υ εἶδος ἐστὶ καθάπερ C. ^z ἀρετῆς καὶ κακίας καὶ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας C. ^a πᾶσα om. C. ^b ἡ] εἰ B. ^c ὃν] οὐσα C. ^d ἡ om. C. ^e δῆλον δ' ὅτι A. ^f γὰρ τὸ] γὰρ τὰ C. ^ς ἐπὶ post καὶ om. C. ^h εἰ C. ⁱ μή ἢ οὐδέ C.

Πάλιν ἐπὶ τῶν ὁμοίως ἐχόντων πρὸς ἄλληλα, οἷον τὸ ἡδὺ 4
ὁμοίως ἔχει πρὸς τὴν ἡδονὴν καὶ τὸ ὠφέλιμον πρὸς τὰγαθόν·
ἐκάτερον γὰρ ἐκατέρου ποιητικόν. Εἰ οὖν ἐστὶν ἡ ἡδονὴ
ὅπερ ἀγαθόν, καὶ τὸ ἡδὺ ὅπερ ὠφέλιμον ἔσται· δῆλον γὰρ
ὅτι ἀγαθοῦ ἂν εἴη ποιητικόν, ἐπειδὴ ἡ ἡδονὴ ἀγαθόν. Ὡσαύ- 2
τως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν γενέσεων καὶ φθορῶν, οἷον εἰ τὸ οἰκοδο-
μεῖν ἐνεργεῖν, τὸ ὠκοδομηκέναι ἐνηργηκέναι, καὶ εἰ τὸ μανθά-
νειν ἀναμιμνήσκεσθαι, ^k καὶ τὸ μεμαθηκέναι ἀναμεμνήσθαι,
καὶ εἰ τὸ διαλύεσθαι ^l φθείρεσθαι, τὸ διαλελύσθαι ἐφθάρθαι
καὶ ἡ διάλυσις φθορά τις. Καὶ ἐπὶ τῶν ^m γεννητικῶν δὲ καὶ
φθαρτικῶν ὡσαύτως, καὶ ἐπὶ τῶν δυνάμεων καὶ χρήσεων, καὶ
ὅλως καθ' ὅποιαν οὖν ὁμοιότητα καὶ ἀναιροῦντι καὶ κατασκευ-
άζοντι σκεπτέον, καθάπερ ἐπὶ τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς ἐλέ-
γομεν. Εἰ γὰρ τὸ φθαρτικὸν διαλυτικόν, καὶ τὸ φθείρεσθαι ³
διαλύεσθαι· καὶ εἰ τὸ ⁿ γεννητικὸν ποιητικόν, ^o τὸ γίνεσθαι
ποιεῖσθαι καὶ ἡ ^p γένεσις ποίησις. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
δυνάμεων ^q καὶ χρήσεων· εἰ γὰρ ἡ δύναμις διάθεσις, καὶ τὸ
δύνασθαι διακεῖσθαι, καὶ εἴ τις ^r ἡ χρῆσις ἐνέργεια, τὸ
^s χρῆσθαι ἐνεργεῖν καὶ τὸ κεχρηῆσθαι ἐνηργηκέναι.

^t Ἄν δὲ στέρησις ἢ τὸ ἀντικείμενον τῷ εἶδει, διχῶς ἔστιν ⁴
ἀνελεῖν, πρῶτον μὲν εἰ ἐν τῷ ἀποδοθέντι γένει τὸ ἀντικεί-
μενον· ^v ἢ γὰρ ἀπλῶς ἐν οὐδενὶ γένει τῷ αὐτῷ ἢ στέρησις, ἢ
οὐκ ἐν τῷ ἐσχάτῳ, οἷον εἰ ἡ ὄψις ἐν ἐσχάτῳ γένει τῇ αἰσθή-
σει, ἢ τυφλότης οὐκ ἔσται αἴσθησις. Δεύτερον δ' εἰ καὶ τῷ
γένει καὶ τῷ εἶδει ἀντίκειται στέρησις, μὴ ἔστι δὲ τὸ ἀντικεί-
μενον ἐν τῷ ἀντικειμένῳ, οὐδ' ἂν τὸ ἀποδοθέν ἐν τῷ ἀποδοθέντι
εἴη. Ἄναιροῦντι μὲν οὖν καθάπερ εἴρηται χρηστέον, κατασκευ-
άζοντι δὲ μοναχῶς· εἰ γὰρ τὸ ἀντικείμενον ἐν τῷ ἀντικειμένῳ,
καὶ τὸ προκείμενον ἐν τῷ προκειμένῳ ἂν εἴη, οἷον ^w εἰ ἡ τυ-
φλότης ἀναισθησία τις, ἢ ὄψις αἴσθησις τις.

^k καὶ om. C. ^l φθ. καὶ τὸ C. ^m γεννητικῶν C. ⁿ γεννητικόν
A.C. ^o τὸ] καὶ τὸ C. ^p γένεσις B. ^q καὶ τῶν χρήσεων C.
^r ἢ om. A. ^s χρῆσθαι A.B. ^t ἐὰν C. ^v ἢ γὰρ] εἰ γὰρ B.
^w εἰ om. A.

- 5 Πάλιν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων σκοπεῖν ἀνάπαλιν, καθάπερ ἐπὶ τοῦ συμβεβηκότος ἐλέγετο, οἷον εἰ τὸ ἡδὺ ὅπερ ^xἀγαθόν, τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐχ ἡδύ. Εἰ γὰρ μὴ οὕτως ἔχοι, εἶη ἂν τι καὶ οὐκ ἀγαθὸν ἡδύ. Ἐδύνατον ὕ δέ, εἶπερ τὸ ἀγαθὸν γένος τοῦ ἡδέος, εἶναί τι μὴ ἀγαθὸν ἡδύ. ὧν γὰρ τὸ γένος μὴ κατηγορεῖται, οὐδὲ τῶν εἰδῶν οὐδέν. Καὶ κατασκευάζονται δὲ ὡσαύτως σκεπτέον· εἰ γὰρ ^zτὸ μὴ ἀγαθὸν οὐχ ἡδύ, τὸ ἡδὺ ἀγαθόν, ὥστε γένος τὸ ἀγαθὸν τοῦ ἡδέος.
- 6 Ἐὰν δ' ἢ πρὸς τι τὸ εἶδος, σκοπεῖν εἰ καὶ τὸ γένος πρὸς τι· εἰ γὰρ τὸ εἶδος τῶν πρὸς τι, καὶ τὸ γένος, καθάπερ ἐπὶ τοῦ διπλασίου καὶ πολλαπλασίου· ἐκάτερον γὰρ τῶν πρὸς τι. Εἰ δὲ τὸ γένος τῶν πρὸς τι, οὐκ ἀνάγκη καὶ τὸ εἶδος· ἢ μὲν γὰρ ἐπιστήμη τῶν πρὸς τι, ἢ δὲ γραμματικὴ οὐ. Ἡ οὐδὲ τὸ πρότερον ῥηθὲν ἀληθὲς ἂν ^aδόξειεν· ἢ γὰρ ἀρετὴ ^bὅπερ καλὸν καὶ ὅπερ ἀγαθόν, καὶ ἢ μὲν ἀρετὴ τῶν πρὸς τι, τὸ δ' ἀγαθὸν καὶ τὸ καλὸν οὐ τῶν πρὸς τι ἀλλὰ ποιὰ.
- 7 Πάλιν εἰ μὴ πρὸς ταῦτό λέγεται τὸ εἶδος καθ' αὐτό τε καὶ κατὰ τὸ γένος, οἷον εἰ τὸ διπλάσιον ἡμίσεος λέγεται διπλάσιον, καὶ τὸ πολλαπλάσιον ἡμίσεος δεῖ λέγεσθαι. Εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἂν εἶη τὸ πολλαπλάσιον γένος τοῦ διπλασίου.
- 8 Ἐτι εἰ μὴ πρὸς ταῦτό κατὰ τε τὸ γένος λέγεται καὶ κατὰ πάντα τὰ τοῦ γένους γένη. Εἰ γὰρ ^cτὸ διπλάσιον ^dἡμίσεος πολλαπλάσιόν ἐστι, καὶ ^eτὸ ὑπερέχον ἡμίσεος ῥηθήσεται, καὶ ἀπλῶς κατὰ πάντα τὰ ἐπάνω γένη πρὸς τὸ ἡμισυ ῥηθήσεται. Ἐνστασις ὅτι οὐκ ἀνάγκη καθ' αὐτό καὶ κατὰ τὸ γένος πρὸς ^eταῦτό λέγεσθαι· ἢ γὰρ ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ λέγεται, ἔξις δὲ καὶ διάθεσις οὐκ ἐπιστητοῦ ἀλλὰ ψυχῆς.
- 9 Πάλιν εἰ ὡσαύτως λέγεται τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος κατὰ τὰς πτώσεις, οἷον εἰ τινὶ ἢ τινὸς ἢ ὄσαχῶς ἄλλως. Ὡς γὰρ τὸ εἶδος, καὶ τὸ γένος, καθάπερ ἐπὶ τοῦ διπλασίου καὶ τῶν ἐπάνω· τινὸς γὰρ καὶ τὸ διπλάσιον καὶ τὸ πολλαπλάσιον.

^x ἀγαθόν ἐστι καὶ τὸ C.

ὕ δέ] γὰρ A.B.

^z τὸ μὴ corr. A.^a δόξειεν εἶναι ἢ C.^b ἀγαθὸν καὶ ὅπερ καλόν C.^c τὸ om. A.B.^d ἡμίσεος καὶ π. C.^e ταυτὸν B.

Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης· τινὸς γὰρ καὶ αὐτὴ καὶ τὰ γένη, οἷον ἢ τε διάθεσις καὶ ἢ ἕξις. Ἐνστασις ὅτι ^εἐνιαχοῦ οὐχ οὕτως· τὸ μὲν γὰρ ^εδιάφορον καὶ τὸ ἐναντίον τινί, τὸ δ' ἕτερον, γένος ὃν τούτων, οὐ τινὶ ἀλλὰ τινός· ἕτερον γὰρ τινος λέγεται.

Πάλιν εἰ ὁμοίως τὰ πρὸς τι κατὰ τὰς πτώσεις λεγόμενα ^{ιο} μὴ ὁμοίως ἀντιστρέφει, καθάπερ ἐπὶ τοῦ διπλασίου καὶ τοῦ πολλαπλασίου. Ἐκάτερον γὰρ τούτων τινὸς καὶ αὐτὸ ^η καὶ κατὰ τὴν ἀντιστροφὴν λέγεται· τινὸς γὰρ καὶ τὸ ἡμισυ καὶ τὸ πολλοστημόριον. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης ^ι καὶ τῆς ὑπολήψεως· αὗται γὰρ τινος, καὶ ἀντιστρέφει ὁμοίως· τό τε ἐπιστητὸν καὶ τὸ ὑποληπτὸν τινί. Εἰ οὖν ἐπὶ τινων μὴ ὁμοίως ἀντιστρέφει, δῆλον ὅτι οὐ γένος θάτερον θατέρον.

Πάλιν εἰ μὴ πρὸς ^κ ἴσα τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος λέγεται ^{ιι} ὁμοίως γὰρ καὶ ἴσαχῶς ἐκάτερον δοκεῖ λέγεσθαι, καθάπερ ἐπὶ τῆς δωρεᾶς καὶ τῆς δόσεως. Ἡ τε γὰρ δωρεὰ τινός ^λ ἢ τινὶ λέγεται, καὶ ἡ δόσις τινὸς καὶ τινί. Ἔστι δὲ ἡ δόσις γένος τῆς δωρεᾶς· ἡ γὰρ δωρεὰ δόσις ἐστὶν ἀναπόδοτος. Ἐπ' ἐνίων δ' οὐ συμβαίνει πρὸς ἴσα λέγεσθαι· τὸ μὲν γὰρ διπλάσιον τινὸς διπλάσιον, τὸ δ' ὑπερέχον καὶ τὸ ^μ μείζον τινὸς καὶ τινί· πᾶν γὰρ τὸ ὑπερέχον καὶ τὸ μείζον τινὶ ὑπερέχει καὶ τινὸς ὑπερέχει. Ὡστ' οὐ γένη τὰ εἰρημένα τοῦ διπλασίου, ἐπειδὴ οὐ πρὸς ἴσα τῷ εἶδει λέγεται. Ἡ οὐ καθόλου ἀληθὲς τὸ πρὸς ἴσα τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος λέγεσθαι.

Ὅραν δὲ καὶ εἰ τοῦ ἀντικειμένου τὸ ἀντικείμενον γένος, ^{ιζ} οἷον εἰ τοῦ διπλασίου τὸ πολλαπλάσιον καὶ τοῦ ἡμίσεος τὸ πολλοστημόριον· δεῖ γὰρ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀντικειμένου γένος εἶναι. Εἰ οὖν τις θείη τὴν ἐπιστήμην ὅπερ αἰσθησιν, δεήσει καὶ τὸ ἐπιστητὸν ὅπερ αἰσθητὸν εἶναι. Οὐκ ἔστι δὲ οὐ γὰρ ^ν πᾶν τὸ ἐπιστητὸν αἰσθητόν· καὶ γὰρ τῶν νοητῶν

^ε ἐνια C. ^ε διαφέρον C. ^η καὶ ante κατὰ om. C. ^ι καὶ ἐπὶ τῆς ὑπ. αὐταί τε γάρ C. ^κ ἴσα καὶ τὸ C. ^λ ἢ καὶ τινὶ C. ^μ μείζον καὶ τινὸς B. ^ν πᾶν om. A.

ἔνια ἐπιστητά. Ὡστ' οὐ γένος τὸ αἰσθητὸν τοῦ ἐπιστητοῦ.
Εἰ δὲ τοῦτο μὴ, ° οὐδ' αἰσθησις ἐπιστήμης.

- 13 Ἐπεὶ δὲ τῶν πρὸς τι λεγομένων τὰ μὲν ἐξ ἀνάγκης ἐν
ἐκείνοις ἢ περὶ ἐκείνά ἐστι πρὸς ἅ ποτε τυγχάνει λεγόμενα,
οἷον ἢ διάθεσις καὶ ἢ ἔξις καὶ ἢ συμμετρία (ἐν ἄλλῳ γὰρ οὐ-
δενὶ δυνατὸν ὑπάρχειν τὰ εἰρημένα ἢ ἐν ἐκείνοις πρὸς ἅ λέγε-
ται), τὰ δ' οὐκ ἀνάγκη μὲν ἐν ἐκείνοις ὑπάρχειν πρὸς ἅ ποτε
λέγεται, ἐνδέχεται δέ (οἷον εἰ ἐπιστητὸν ἢ P ψυχῆ· οὐδὲν γὰρ
κωλύει τὴν αὐτῆς ἐπιστήμην ἔχειν τὴν ψυχὴν, οὐκ ἀναγκαῖον
δέ· δυνατὸν γὰρ καὶ ἐν ἄλλῳ ὑπάρχειν τὴν αὐτὴν ταύτην), τὰ
δ' ἀπλῶς οὐκ ἐνδέχεται ἐν ἐκείνοις ὑπάρχειν πρὸς ἅ ποτε τυγ-
χάνει λεγόμενα, οἷον τὸ ἐναντίον ° ἐν τῷ ἐναντίῳ οὐδὲ τὴν
ἐπιστήμην ἐν τῷ ἐπιστητῷ, † εἰ μὴ τυγχάνη τὸ ἐπιστητὸν
ψυχῆ ἢ ἀνθρώπου ὄν, σκοπεῖν οὖν χρὴ εἰάν τις εἰς γένος θῆ τὸ
τοιούτον εἰς τὸ μὴ τοιούτον, οἷον εἰ τὴν μνήμην μονὴν ἐπι-
14 στήμης ° εἶπεν. Πᾶσα γὰρ μονὴ ἐν τῷ μένοντι καὶ περὶ
ἐκείνο, ὥστε καὶ ἢ τῆς ἐπιστήμης μονὴ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ. Ἡ
μνήμη ἄρα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ἐπειδὴ μονὴ τῆς ἐπιστήμης ἐστίν·
τοῦτο δ' οὐκ ἐνδέχεται· † μνήμη γὰρ πᾶσα ἐν ψυχῇ. Ἔστι
δ' ὁ εἰρημένος τόπος καὶ πρὸς τὸ συμβεβηκὸς κοινός· οὐδὲν
γὰρ διαφέρει τῆς μνήμης γένος τὴν μονὴν εἰπεῖν ἢ συμβεβη-
κέναι φάσκειν αὐτῇ τοῦτο· εἰ γὰρ ὁπωσοῦν ἐστὶν ἢ μνήμη
μονὴ ἐπιστήμης, ὁ αὐτὸς ἀρμόσει περὶ αὐτῆς λόγος.

- 5 Πάλιν εἰ τὴν ἔξιν εἰς τὴν ἐνέργειαν ἔθηκεν ἢ τὴν ἐνέργειαν
εἰς τὴν ἔξιν, οἷον τὴν αἰσθησιν κίνησιν διὰ σώματος· ἢ μὲν
γὰρ αἰσθησις ἔξις, ἢ δὲ κίνησις ἐνέργεια. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ
τὴν μνήμην ἔξιν καθεκτικὴν ὑπολήψεως εἶπεν· οὐδεμία γὰρ
μνήμη ἔξις, ἀλλὰ μᾶλλον ἐνέργεια.

- 2 Διαμαρτάνουσι δὲ καὶ οἱ τὴν ἔξιν εἰς τὴν ἀκολουθοῦσαν
δύναμιν τάττοντες, οἷον τὴν πραότητα ἐγκράτειαν ὀργῆς καὶ
τὴν ἀνδρίαν καὶ τὴν δικαιοσύνην φόβων καὶ κερδῶν· ἀνδρείος

° οὐδ' ἢ αἰσθησις τῆς ἐπιστήμης C. P ψυχῆ εἶη. οὐδὲν C. ° ἐν
post ἐναντίον om. A. † ἂν C. † εἶποι C. † ἢ γὰρ μνήμη C.

μὲν γὰρ καὶ πρᾶος ὁ ἀπαθὴς λέγεται, ἐγκρατὴς δ' ὁ πάσχων καὶ μὴ ἀγόμενος. Ἴσως μὲν οὖν ἀκολουθεῖ δύναμις ἑκατέρω τοιαύτη, ὥστ' εἰ πάθοι, μὴ ἄγεσθαι ἀλλὰ κρατεῖν· οὐ μὴν ὅμως γ' ἐστὶ τῷ μὲν ἀνδρείῳ τῷ δὲ πράῳ εἶναι, ἀλλὰ τὸ ὅλως μὴ πάσχειν ὑπὸ τῶν τοιούτων μηδέν.

Ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ παρακολουθοῦν ὁπωσοῦν ὡς γένος τιθέ-³ ασι, οἷον τὴν λύπην τῆς ὀργῆς καὶ τὴν ὑπόληψιν τῆς πίστεως. Ἄμφω γὰρ τὰ εἰρημένα παρακολουθεῖ μὲν τρόπον τινὰ τοῖς ἀποδοθείσιν εἶδεσιν, οὐδέτερον δ' αὐτῶν γένος ἐστίν· ὁ μὲν γὰρ ὀργιζόμενος λυπεῖται ὡς προτέρας ἐν αὐτῷ τῆς λύπης γενομένης· οὐ γὰρ ἡ ὀργὴ τῆς λύπης, ἀλλ' ἡ λύπη τῆς ὀργῆς αἰτία, ὥσθ' ἀπλῶς ἡ ὀργὴ οὐκ ἐστὶ λύπη. Κατὰ ὅσα ταῦτα δ' οὐδ' ἡ πίστις ὑπόληψις· ἐνδέχεται γὰρ τὴν αὐτὴν ὑπόληψιν καὶ μὴ πιστεύοντα ἔχειν. Οὐκ ἐνδέχεται ὅσα δ', εἴπερ⁴ εἶδος ἡ πίστις ὑπολήψεως· οὐ γὰρ ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ ἔτι διαμένειν, ἄνπερ ἐκ τοῦ εἶδους ὅλως μεταβάλλῃ, καθάπερ οὐδὲ τὸ αὐτὸ ζῶον ὅτε μὲν ἄνθρωπον εἶναι ὅτε δὲ μὴ. Ἄν δέ τις φῆ ἕξ ἀνάγκης τὸν ὑπολαμβάνοντα καὶ πιστεύειν, ἐπ' ἴσον ἡ ὑπόληψις καὶ ἡ πίστις ῥηθήσεται, ὥστ' οὐδ' ἂν οὕτως εἴη γένος· ἐπὶ ὅσα πλέον γὰρ δεῖ λέγεσθαι τὸ γένος.

Ὅραν δὲ καὶ εἰ ἐν τινὶ τῷ αὐτῷ πέφυκεν ἄμφω γίνεσθαι·⁵ ἐν ᾧ γὰρ τὸ εἶδος, καὶ τὸ γένος, οἷον ἐν ᾧ τὸ λευκόν, καὶ τὸ χρῶμα, καὶ ἐν ᾧ γραμματικὴ, καὶ ἐπιστήμη. Ἐὰν οὖν τις τὴν αἰσχύνην φόβον εἴπῃ ἢ τὴν ὀργὴν λύπην, οὐ συμβήσεται ἐν τῷ αὐτῷ ὅσα τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος ὑπάρχειν· ἡ μὲν γὰρ αἰσχύνη ἐν τῷ λογιστικῷ, ὁ δὲ φόβος ἐν τῷ θυμοειδεῖ, καὶ ἡ μὲν λύπη ἐν τῷ ἐπιθυμητικῷ (ἐν τούτῳ γὰρ καὶ ἡ ἡδονή), ἡ δὲ ὀργὴ ἐν τῷ θυμοειδεῖ, ὥστ' οὐ γένη τὰ ἀποδοθέντα, ἐπειδὴ οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ τοῖς εἶδεσι πέφυκε γίνεσθαι. Ὅμοίως δὲ καὶ⁶ εἰ ἡ φιλία ἐν τῷ ἐπιθυμητικῷ, οὐκ ἂν εἴη βούλησις ὅσα τις·

ὅσα τὰ C. ὅσα πρότερον C. ὅσα ταῦτα C. ὅσα δ'] δὲ τὴν αὐτὴν C.
 ὅσα ὅτι—ὅτι B. ὅσα πλέον C. ὅσα τὸ αὐτὸ B. ὅσα τὸ τε εἶδος C.
 ὅσα τις om. A.

πάσα γὰρ βούλησις ἐν τῷ λογιστικῷ. Χρήσιμος δ' ὁ τόπος καὶ πρὸς τὸ συμβεβηκός· ^e ἐν τῷ αὐτῷ γὰρ τὸ συμβεβηκός καὶ ᾧ συμβέβηκεν, ὥστ' ἂν μὴ ἐν τῷ αὐτῷ φαίνεται, δῆλον ὅτι οὐ συμβέβηκεν.

7 Πάλιν εἰ κατὰ τι τὸ εἶδος τοῦ εἰρημένου γένους μετέχει· οὐ δοκεῖ γὰρ κατὰ τι μετέχεσθαι τὸ γένος· οὐ ^f γὰρ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος κατὰ τι ζῶον, οὐδ' ἡ γραμματικὴ κατὰ τι ἐπιστήμη· Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Σκοπεῖν οὖν εἰ ἐπὶ τινων κατὰ τι μετέχεται τὸ γένος, οἷον εἰ τὸ ζῶον ὅπερ αἰσθητὸν ἢ ὄρατὸν εἴρηται. Κατὰ τι γὰρ αἰσθητὸν ἢ ὄρατὸν τὸ ζῶον· κατὰ τὸ σῶμα γὰρ αἰσθητὸν καὶ ὄρατόν, κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν οὐ, ὥστ' οὐκ ἂν εἴη ^g γένος τὸ ὄρατὸν καὶ τὸ αἰσθητὸν τοῦ ζῴου.

8 Λανθάνουσι δ' ἐνίοτε καὶ τὸ ὅλον εἰς τὸ μέρος τιθέντες, οἷον τὸ ζῶον σῶμα ἔμψυχον. Οὐδαμῶς δὲ τὸ μέρος τοῦ ὅλου κατηγορεῖται, ὥστ' οὐκ ἂν εἴη τὸ σῶμα γένος τοῦ ζῴου, ἐπειδὴ μέρος ἐστίν.

9 Ὅραν δὲ καὶ εἴ τι τῶν ψεκτῶν ἢ φευκτῶν εἰς δύναμιν ἢ τὸ δυνατὸν ἔθηκεν, οἷον τὸν σοφιστὴν ^h ἢ διάβολον ἢ κλέπτην τὸν δυνάμενον τὰ ἀλλότρια ⁱ ὑφαιρῆσθαι ἢ δυνάμενον διαβάλλειν ἢ σοφίζεσθαι. Οὐδεὶς γὰρ τῶν εἰρημένων τῷ δυνατὸς εἶναι τι τούτων τοιοῦτος λέγεται· δύναται μὲν γὰρ καὶ ὁ θεὸς καὶ ὁ σπουδαῖος τὰ φαῦλα δρᾶν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι· πάντες γὰρ οἱ φαῦλοι κατὰ προαίρεσιν λέγονται. Ἔτι πάσα δύναμις τῶν αἰρετῶν· καὶ γὰρ αἱ τῶν φαύλων δυνάμεις αἰρεταί, διὸ καὶ τὸν θεὸν καὶ τὸν σπουδαῖον ἔχειν φαμέν αὐτάς· δυνατοὺς γὰρ εἶναι τὰ φαῦλα ^k πράσσειν. Ὡστ' οὐδενὸς ἂν εἴη ψεκτοῦ ^l γένος ἢ δύναμις. Εἰ δὲ μή, συμβήσεται τῶν ψεκτῶν τι αἰρετὸν εἶναι· ἔσται γὰρ τις δύναμις ψεκτῆ.

^e ἐν—συμβεβηκός om. A. ^f γὰρ] γὰρ καὶ C. ^g γένη C. ^h ἢ
post σοφιστὴν om. A. ⁱ ὑφαιρῆσθαι—σοφίζεσθαι] λάθρα ἀλλότρια
κλέπτειν A.B. ^k πράττειν C. ^l γένους B.

Καὶ εἴ τι τῶν δι' αὐτὸ τιμίων ἢ αἰρετῶν εἰς δύναμιν ἢ τὸ δυνατὸν ἢ τὸ ποιητικὸν ἔθηκεν. Πᾶσα γὰρ δύναμις καὶ πᾶν τὸ δυνατὸν ἢ τὸ ποιητικὸν δι' ἄλλο αἰρετόν.

Ἡ εἴ τι τῶν ἐν ^m δύο γένεσιν ἢ πλείοσιν εἰς θάτερον ἔθη-¹¹ κεν. Ἐνια γὰρ οὐκ ἔστιν εἰς ἓν γένος θεῖναι, οἶον τὸν φένακα καὶ τὸν διάβολον· οὔτε γὰρ ὁ προαιρούμενος ἀδυνατῶν δέ, οὔθ' ὁ δυνάμενος μὴ προαιρούμενος δὲ διάβολος ἢ φέναξ, ἀλλ' ὁ ἄμφω ταῦτα ἔχων. ⁿ Ὡστ' οὐ θετέον εἰς ἓν γένος ἀλλ' εἰς ἀμφοτέρα τὰ ^o εἰρημένα.

Ἐτι ἐνίοτε ἀνάπαλιν τὸ μὲν γένος ὡς διαφορὰν τὴν δὲ ¹² διαφορὰν ὡς γένος ^p ἀποδιδόασιν, οἶον τὴν ἐκπληξιν ὑπερβολὴν θαυμασιότητος καὶ τὴν πίστιν σφοδρότητα ὑπόληψεως. Οὔτε γὰρ ἡ ὑπερβολὴ οὔθ' ἡ σφοδρότης γένος, ἀλλὰ διαφορά· δοκεῖ γὰρ ἡ ἐκπληξίς θαυμασιότης εἶναι ὑπερβάλλουσα καὶ ἡ πίστις ὑπόληψις σφοδρά, ὥστε γένος ἡ ^q θαυμασιότης καὶ ἡ ὑπόληψις, ἡ δ' ὑπερβολὴ καὶ ἡ σφοδρότης διαφορά. Ἐτι εἴ τις τὴν ὑπερβολὴν καὶ ^r σφοδρότητα ὡς γένος ἀποδώσει, τὰ ἄψυχα πιστεύσει καὶ ἐκπλαγήσεται. Ἡ γὰρ ἐκάστου σφοδρότης ^s καὶ ὑπερβολὴ πάρεστιν ἐκείνῃ ¹³ οὐ ἔστι σφοδρότης καὶ ὑπερβολή. Εἰ οὖν ἡ ἐκπληξίς ὑπερβολὴ ἔστι θαυμασιότητος, παρέσται τῇ θαυμασιότητι ^t ἡ ἐκπληξίς, ὥσθ' ἡ θαυμασιότης ἐκπλαγήσεται. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ πίστις παρέσται τῇ ὑπόληψει, εἴπερ σφοδρότης ὑπόληψεως ἔστιν, ὥστε ἡ ὑπόληψις πιστεύσει. Ἐτι συμβήσεται τῷ οὕτως ἀποδιδόντι σφοδρότητα σφοδρὰν λέγειν καὶ ὑπερβολὴν ὑπερβάλλουσαν. Ἐστι ^v γὰρ πίστις ^w σφοδρά· ¹⁴ εἰ οὖν ἡ πίστις σφοδρότης ἔστι, σφοδρότης ἂν εἴη σφοδρά. Ὁμοίως δὲ καὶ ^x ἐκπληξίς ἔστιν ὑπερβάλλουσα· εἰ οὖν ἡ ἐκπληξίς ὑπερβολὴ ἔστιν, ὑπερβολὴ ἂν εἴη ὑπερβάλλουσα. Οὐ

^m δυοὶ C.

ⁿ ὥστ' οὐδέτερον εἰς τὸ ἓν C.

^o εἰρημένα θετέον.

ἔτι C.

^p ἀποδίδωσι C, idque ante τὴν δέ.

^q θ. καὶ ὑπόληψις

ἔστιν, ἡ C.

^r καὶ τὴν σφ. C.

^s καὶ] καὶ ἡ C.

^t ἡ ante ἐκπλη-

ξίς om. C.

^v γὰρ τις πίστις C.

^w σφοδρὰ καὶ ἐκπληξίς ὑπερβάλ-

λουσα. εἰ A.B.C.

^x ἐκπληξίς τις ἔστιν C.

δοκεῖ δ' οὐδέτερον τούτων, ὥσπερ ὃ οὐδ' ἐπιστήμη ἐπιστητὸν οὐδὲ κίνησις κινούμενον.

15 Ἐνίοτε δὲ διαμαρτάνουσι ^z καὶ τὸ πάθος εἰς γένος τὸ πεπονθὸς τιθέντες, οἷον ὅσοι τὴν ἀθανασίαν ζῶν ἀϊδίον φασιν εἶναι· πάθος γάρ τι ζωῆς ἢ σύμπτωμα ἢ ἀθανασία ἔοικεν εἶναι. Ὅτι δ' ἀληθὲς τὸ λεγόμενον, δῆλον ἂν γένοιτο, εἴ τις ^a συγχωρήσειεν ἐκ θνητοῦ ^b τινὰ ἀθάνατον ^c γίνεσθαι· οὐδεὶς γὰρ φήσει ἐτέραν ^d αὐτὸν ζῶν λαμβάνειν, ἀλλὰ σύμπτωμά τι ἢ πάθος αὐτῇ ταύτῃ ^e παραγενέσθαι. Ὡστ' οὐ γένος ἢ ζῶν τῆς ἀθανασίας.

16 Πάλιν εἰ τοῦ πάθους, οὗ ἐστὶ ^f πάθος, ^g ἐκεῖνο γένος φασιν εἶναι, οἷον τὸ πνεῦμα ἀέρα κινούμενον. Μᾶλλον γὰρ κίνησις ἀέρος τὸ πνεῦμα· ὁ γὰρ αὐτὸς ἀήρ διαμένει, ὅταν τε κινῆται καὶ ὅταν μένη. Ὡστ' οὐκ ^h ἔστιν ὅλως ἀήρ τὸ πνεῦμα· ἦν γὰρ ἂν καὶ μὴ κινουμένου ⁱ τοῦ ἀέρος πνεῦμα, εἴπερ ὁ αὐτὸς ἀήρ διαμένει ^k ὥσπερ ἦν πνεῦμα. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ ^l τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. Εἰ δ' ἄρα καὶ ἐπὶ τούτου δεῖ συγχωρῆσαι ὅτι ^l ἀήρ ἐστὶ κινούμενος τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ^m οὔτι κατὰ πάντων τὸ τοιοῦτον ἀποδεκτέον καθ' ὧν μὴ ἀληθεύεται τὸ γένος, ἀλλ' ἐφ' ὅσων ἀληθῶς κατηγορεῖται τὸ ἀποδοθὲν γένος. Ἐπ' ἐνίων γὰρ οὐ δοκεῖ ἀληθεύεσθαι, οἷον ⁿ ἐπὶ τοῦ πηλοῦ καὶ ^o τῆς χιόνας. Τὴν μὲν γὰρ χιόνα φασιν ὕδωρ εἶναι πεπηγὸς, τὸν δὲ πηλὸν γῆν ὑγρῶ πεφυραμένην· ἔστι δ' οὔθ' ἡ χιὼν ὕδωρ οὔθ' ὁ πηλὸς γῆ, ὥστ' οὐκ ἂν εἴη ^p γένος οὐδέτερον τῶν ἀποδοθέντων· δεῖ γὰρ τὸ γένος ἀληθεύεσθαι ἀεὶ κατὰ τῶν εἰδῶν. Ὁμοίως δ' οὐδ' ὁ οἶνός ἐστιν ὕδωρ σεσηπός, καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς φησὶ σαπὲν ἐν ξύλῳ ὕδωρ· ἀπλως γὰρ οὐκ ἔστιν ὕδωρ.

6 Ἐτι εἰ ὅλως τὸ ἀποδοθὲν μηδενός ἐστι γένος· δῆλον γὰρ

ὃ οὐδὲ ἢ ἐπιστήμη ἐπιστήμον οὐδ' ἢ κίνησις C. ^z καὶ οἱ τὸ γc. C.
^a συγχωρήσοι A.B. ^b τι C. ^c γενέσθαι A.B. ^d αὐτὸ C.
^e παραγεγενῆσθαι C. ^f τὸ πάθος A.B.C. ^g ἐκεῖνου B. ^h ἔσται A.
ⁱ τοῦ] τὸ A. ^k ὥσπερ ὅτε ἦν τὸ πνεῦμα C. ^l ἐστὶν ἀήρ C.
^m οὔτε γε κατὰ π. τῶν τοιούτων C. ⁿ τῆς χιόνας καὶ τοῦ πηλοῦ C.
^o καὶ ἐπὶ τῆς A. ^p οὐδέτερον γένος C.

ὡς οὐδὲ τοῦ λεχθέντος. Σκοπεῖν δ' ἐκ τοῦ ^αμηδὲν διαφέρειν εἶδει τὰ μετέχοντα τοῦ ἀποδοθέντος γένους, οἷον τὰ λευκά· ^ρ οὐδὲν γὰρ διαφέρει ^σ τῷ εἶδει ταῦτ' ἀλλήλων. Παντὸς ^τ δὲ γένους ἐστὶ ^ν τὰ εἶδη διάφορα, ὥστ' οὐκ ἂν εἶη τὸ λευκὸν γένος ^ω οὐθενός.

Πάλιν εἰ τὸ πᾶσιν ἀκολουθοῦν γένος ἢ διαφορὰν εἶπεν. ² Πλείω γὰρ τὰ πᾶσιν ἐπόμενα, οἷον τὸ ὄν καὶ τὸ ἐν τῶν πᾶσιν ἐπομένων ἐστίν. Εἰ οὖν τὸ ὄν γένος ^χ ἀπέδωκε, δῆλον ὅτι πάντων ἂν εἶη γένος, ἐπειδὴ κατηγορεῖται αὐτῶν· κατ' οὐδενὸς γὰρ τὸ γένος ἀλλ' ἢ κατὰ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται. ^υ Ὡστε καὶ τὸ ἐν εἶδος ἂν εἶη τοῦ ὄντος. Συμβαίνει οὖν κατὰ ³ πάντων, ὧν τὸ γένος κατηγορεῖται, καὶ τὸ ^υ εἶδος κατηγορεῖσθαι, ^z ἐπειδὴ τὸ ὄν καὶ τὸ ἐν κατὰ πάντων ἀπλῶς κατηγορεῖται, δέον ἐπ' ἑλαττον τὸ εἶδος κατηγορεῖσθαι. Εἰ δὲ τὸ πᾶσιν ἐπόμενον διαφορὰν εἶπε, δῆλον ὅτι ἐπ' ἴσον ἢ ἐπὶ ^α πλείον ἢ διαφορὰ τοῦ γένους ρηθήσεται. Εἰ μὲν γὰρ καὶ τὸ γένος τῶν πᾶσιν ἐπομένων, ἐπ' ἴσον, εἰ δὲ μὴ πᾶσιν ἔπεται τὸ γένος, ἐπὶ ^α πλείον ἢ διαφορὰ ^β λέγοιτ' ἂν αὐτοῦ.

^υ Ἐτι εἰ ἐν ὑποκειμένῳ τῷ εἶδει τὸ ἀποδοθὲν γένος λέγεται, ⁴ καθάπερ τὸ λευκὸν ἐπὶ τῆς χιόνος, ὥστε δῆλον ὅτι οὐκ ἂν εἶη γένος· καθ' ὑποκειμένου γὰρ τοῦ εἶδους μόνον τὸ γένος λέγεται.

Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ μὴ συνώνυμον τὸ γένος τῷ εἶδει· κατὰ ⁵ πάντων γὰρ τῶν εἰδῶν συνωνύμως τὸ γένος κατηγορεῖται.

^υ Ἐτι ὅταν ὄντος καὶ τῷ εἶδει καὶ τῷ γένει ἐναντίου ^ε τὸ ⁶ βέλτιον τῶν ἐναντίων εἰς τὸ χεῖρον γένος θῆ· συμβήσεται γὰρ τὸ λοιπὸν ἐν τῷ λοιπῷ εἶναι, ἐπειδὴ τὰναντία ἐν τοῖς ἐναντίοις γένεσιν, ὥστε τὸ βέλτιον ἐν τῷ χείρονι ἔσται καὶ τὸ χεῖρον ἐν τῷ βελτίονι· δοκεῖ δὲ τοῦ βελτίονος ^δ καὶ τὸ γένος βέλτιον εἶναι. Καὶ εἰ τοῦ αὐτοῦ εἶδους ὁμοίως πρὸς

^α μηθὲν C. ^ρ οὐθὲν C. ^σ ταῦτα τῷ εἶδει C. ^τ δὲ] γὰρ C.
^ν τὰ οἴμ. C. ^ω οὐθενός C. ^χ ἀποδέδωκε C. ^υ εἶδος] γένος C.
^z ἐπειδὴ καὶ τὸ C. ^α πλείον C. ^β γένοιτ' B. ^ε τὸ] καὶ τὸ C.
^δ καὶ τὸ] τὸ δὲ C.

ἄμφω ἔχοντας εἰς τὸ χεῖρον καὶ μὴ εἰς τὸ βέλτιον γένος ἔθη-
κεν, οἶον τὴν ψυχὴν ὅπερ κίνησιν ἢ κινούμενον. Ὅμοίως
γὰρ ἢ αὐτὴ στατικὴ καὶ κινητικὴ δοκεῖ εἶναι, ὥστ' εἰ βέλτιον
ἢ στάσις, εἰς τοῦτο ἔδει τὸ γένος θεῖναι.

7 Ἔτι ἐκ τοῦ μάλλον καὶ ἤττον, ἀνασκευάζοντι μὲν, εἰ τὸ
γένος δέχεται τὸ μάλλον, τὸ δ' εἶδος μὴ δέχεται μήτ' αὐτὸ
μήτε τὸ κατ' ἐκείνο λεγόμενον. Οἶον εἰ ἡ ἀρετὴ δέχεται τὸ
μάλλον, καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ὁ δίκαιος· λέγεται γὰρ ^e δι-
καιότερος ἕτερος ἐτέρου. Εἰ οὖν τὸ μὲν ἀποδοθὲν γένος
^f τὸ μάλλον δέχεται, τὸ δ' εἶδος μὴ δέχεται ^g μήτ' αὐτὸ
μήτε τὸ κατ' ἐκείνο λεγόμενον, οὐκ ἂν εἴη γένος τὸ ἀπο-
δοθέν.

8 Πάλιν εἰ τὸ μάλλον δοκοῦν ἢ ὁμοίως μὴ ἔστι γένος, δῆλον
ὅτι οὐδὲ τὸ ἀποδοθέν. Χρήσιμος δ' ὁ ^h τόπος ἐπὶ τῶν τοιού-
των μάλιστα ⁱ ἐφ' ᾧ πλείω φαίνεται τοῦ εἶδους ἐν τῷ τί
ἔστι κατηγορούμενα, καὶ μὴ διώρισται, μηδ' ἔχομεν εἰπεῖν
ποῖον αὐτῶν γένος, οἶον τῆς ὀργῆς καὶ ἡ λύπη καὶ ἡ ὑπόλη-
ψις ὀλιγωρίας ἐν τῷ τί ἔστι ^k κατηγορεῖσθαι δοκεῖ· λυπεῖ-
ται ^l τε γὰρ ὁ ὀργιζόμενος καὶ ὑπολαμβάνει ὀλιγωρεῖσθαι.
Ἡ αὐτὴ δὲ σκέψις καὶ ἐπὶ τοῦ εἶδους πρὸς ἄλλο τι συγκρί-
νοντι· εἰ γὰρ τὸ μάλλον ἢ τὸ ὁμοίως δοκοῦν εἶναι ἐν τῷ ἀπο-
δοθέντι γένει μὴ ἔστιν ἐν τῷ γένει, δῆλον ὅτι οὐδὲ τὸ ἀποδο-
θέν ^m εἶδος εἴη ἂν ἐν τῷ γένει.

9 Ἀναιροῦντι μὲν οὖν καθάπερ εἴρηται χρηστέον· κατα-
σκευάζοντι δέ, εἰ μὲν ἐπιδέχεται τὸ μάλλον τό τε ἀποδοθὲν
γένος καὶ τὸ εἶδος, οὐ χρήσιμος ὁ τόπος· οὐδὲν γὰρ κωλύει
ἀμφοτέρων ἐπιδεχομένων μὴ εἶναι θάτερον θατέρου γένος.
Τό τε γὰρ καλὸν καὶ τὸ λευκὸν ἐπιδέχεται τὸ μάλλον, καὶ
οὐδέτερον οὐδετέρου γένος. Ἡ δὲ τῶν ⁿ γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν
πρὸς ἄλληλα σύγκρισις χρήσιμος, οἶον εἰ ὁμοίως τότε καὶ

^e μάλλον δίκαιος C.

^f δέχεται τὸ μάλλον C.

^g μήτε τοῦτο C.

^h τόπος οὗτος ἐπὶ C.

ⁱ ἐφ' ὅσων φαίνεται πλείω C.

^k δοκεῖ κατη-
γορεῖσθαι C.

^l τε om. A.C.

^m εἶδος ὅλως εἴη C.

ⁿ εἰδῶν καὶ
τῶν γενῶν C.

τόδε γένος, εἰ θάτερον γένος, καὶ θάτερον. Ὅμοίως δὲ καὶ ¹⁰ εἰ τὸ ἦττον καὶ τὸ μᾶλλον, οἷον εἰ τῆς ἐγκρατείας μᾶλλον ἢ δύναμις ἢ ἡ ἀρετὴ γένος, ^ο ἢ δ' ἀρετὴ γένος, καὶ ἡ δύναμις. τὰ δ' αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ εἶδους ἀρμόσει λέγεσθαι. Εἰ γὰρ ὁμοίως τόδε καὶ τόδε τοῦ προκειμένου εἶδος, εἰ θάτερον εἶδος, καὶ τὸ λοιπόν· καὶ εἰ τὸ ἦττον δοκοῦν εἶδος ἔστι, καὶ τὸ μᾶλλον.

¹¹ Ἐτι πρὸς τὸ κατασκευάζειν σκεπτέον εἰ καθ' ὧν ἀπεδόθη τὸ γένος, ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται, μὴ ὄντος ^ρ ἐνός τοῦ ἀποδοθέντος εἶδους, ἀλλὰ πλειόνων καὶ διαφόρων· δῆλον γὰρ ὅτι γένος ἔσται. Εἰ δ' ἐν τὸ ἀποδοθὲν εἶδος ἔστι, σκοπεῖν εἰ καὶ ^ρ κατ' ἄλλων εἰδῶν τὸ γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται· πάλιν γὰρ συμβήσεται κατὰ πλειόνων καὶ διαφορῶν αὐτὸ κατηγορεῖσθαι.

¹² Ἐπεὶ δὲ δοκεῖ τισὶ καὶ ἡ διαφορὰ ἐν τῷ τί ἔστι τῶν εἰδῶν κατηγορεῖσθαι, χωριστέον τὸ γένος ἀπὸ τῆς διαφορᾶς χρώμενον τοῖς εἰρημένοις στοιχείοις, πρῶτον ^ρ μὲν ὅτι τὸ γένος ἐπὶ ^σ πλείον λέγεται τῆς διαφορᾶς, εἴθ' ὅτι κατὰ τὴν τοῦ τί ἔστιν ἀπόδοσιν μᾶλλον ἀρμόττει τὸ γένος ἢ τὴν διαφορὰν εἰπεῖν· ὁ γὰρ ζῶον ^τ εἶπας τὸν ἄνθρωπον μᾶλλον δηλοῖ τί ἔστιν ὁ ἄνθρωπος ἢ ὁ πεζόν. Καὶ ὅτι ἡ μὲν ^ν διαφορὰ ποιότητα τοῦ γένους ἀεὶ σημαίνει, τὸ δὲ γένος τῆς διαφορᾶς οὐ· ὁ μὲν ^ω γὰρ ^χ εἶπας πεζὸν ποιόν τι ζῶον λέγει, ὁ δὲ ζῶον ^υ εἶπας οὐ λέγει ποιόν τι πεζόν.

Τὴν μὲν οὖν διαφορὰν ἀπὸ τοῦ γένους οὕτω χωριστέον. ¹³ Ἐπεὶ δὲ δοκεῖ τὸ μουσικόν, ἢ μουσικόν ἔστιν, ἐπιστήμῳ ^ζ τ' εἶναι καὶ ἡ μουσικὴ ἐπιστήμη τις ^α εἶναι, καὶ εἰ τὸ βαδίζον τῷ βαδίζειν κινεῖται, ἢ βάδισις κίνησις τις εἶναι, σκοπεῖν ἐν ᾧ ^{αν} ^β γένει βούλη τι κατασκευάσαι, τὸν εἰρημένον τρόπον,

^ο ἢ δ'] εἰ δ' A.B.C. ^ρ ἐνός τινος τοῦ C. ^ρ κατὰ τῶν ἄλλων C.
^τ μὲν om. B. ^σ πλείον C. ^τ εἰπών C. ^ν διαφορὰ τὴν ποιότητα
A.B. ^ω γὰρ om. A. ^χ εἰπών corr. C. ^υ εἰπών ποιόν τι οὐ
λέγει πεζόν C. ^ζ τ'] τι C, om. A. ^α εἶναι ἔστιν καὶ A. ^β βού-
λη γένει B.

οἶον εἰ τὴν ἐπιστήμην ὅπερ πίστιν, εἰ ὁ ἐπιστάμενος ἢ ἐπίσταται πιστεύει· δῆλον γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστήμη πίστις ἂν τις εἴη. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων.

- 14 Ἔτι ἐπεὶ τὸ παρεπόμενον τινι ἀεὶ καὶ μὴ ἀντιστρέφον χαλεπὸν χωρίσαι τοῦ μὴ γένος εἶναι, ἂν τόδε μὲν τῷ δ' ἔπηται παντί, τόδε δὲ τῷ δε μὴ παντί, οἶον τῇ νημεία ἢ ἡρεμία καὶ τῷ ἀριθμῷ τὸ διαιρετόν, ἀνάπαλιν δ' οὐ (τὸ γὰρ διαιρετόν οὐ πᾶν ἀριθμός, οὐδ' ἡ ἡρεμία νημεία), αὐτὸν ^c μὲν χρῆσθαι ὡς γένους ὄντος τοῦ ἀεὶ ἀκολουθοῦντος, ὅταν μὴ ἀντιστρέφῃ θάτερον, ἄλλου δὲ ^d προτείνοντος μὴ ἐπὶ πάντων ὑπακούειν. Ἔνστασις δ' αὐτοῦ ὅτι τὸ μὴ ὄν ἔπεται παντί τῷ γινομένῳ (τὸ γὰρ γινόμενον οὐκ ἔστι) καὶ οὐκ ἀντιστρέφει (οὐ γὰρ πᾶν τὸ μὴ ὄν γίνεται), ἀλλ' ὅμως οὐκ ἔστι γένος τὸ μὴ ὄν τοῦ γινομένου· ἀπλῶς γὰρ οὐκ ἔστι τοῦ μὴ ὄντος εἶδη.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ γένους, καθάπερ εἴρηται, μετιτέον.

Ε.

- 1 Πότερον δ' ἴδιον ἢ οὐκ ἴδιόν ἐστι τὸ εἰρημένον, διὰ τῶνδε σκεπτέον.
- 2 Ἀποδίδεται δὲ τὸ ἴδιον ^e ἢ καθ' αὐτὸ καὶ ἀεὶ ἢ πρὸς ἕτερον καὶ ποτέ, οἶον καθ' αὐτὸ μὲν ἀνθρώπου τὸ ζῶον ἡμερον φύσει, πρὸς ἕτερον δὲ οἶον ψυχῆς πρὸς σῶμα, ὅτι τὸ μὲν προστακτικὸν τὸ δ' ὑπηρετικόν ἐστιν, ἀεὶ δὲ οἶον θεοῦ τὸ ζῶον ἀθάνατον, ποτέ δ' οἶον τοῦ τινὸς ἀνθρώπου τὸ περιπατεῖν ἐν τῷ γυμνασίῳ.
- 3 Ἔστι δὲ τὸ πρὸς ἕτερον ἴδιον ἀποδιδόμενον ἢ δύο προβλήματα ἢ τέτταρα. ^f Ἐὰν μὲν γὰρ τοῦ μὲν ἀποδῶ τοῦ δ' ^g ἀρνήσῃται ταῦτ' οὗτο, ^h δύο μόνον προβλήματα γίνονται, καθάπερ ⁱ τὸ ἀνθρώπου πρὸς ἵππον ἴδιον ὅτι δίπουν ἐστίν.

^c μὲν οὖν χρῆσθαι C. ^d προτείναντος C. ^e ἦτοι κ. C. ^f ἂν C. μὲν post ἂν om. B.C. ^g ἀπαρνήσῃται C. ^h μόνον δύο προβλήματα γίνεται C. ⁱ τοῦ C.

Καὶ γὰρ ὅτι ἄνθρωπος οὐ δίπουν ἐστὶν ἐπιχειροίη τις ἄν, καὶ ὅτι ὁ ἵππος δίπουν· ἀμφοτέρως δ' ἄν^κ κινοῖ τὸ ἴδιον. Ἰ¹ Ἐὰν δ' ἐκατέρου ἐκάτερον^μ ἀποδῶ καὶ ἐκατέρου ἀπαρηθῆ,⁴ τέτταρα προβλήματα ἔσται, καθάπερ τὸ ἀνθρώπου ἴδιον πρὸς ἵππον, ὅτι τὸ μὲν δίπουν τὸ δὲ τετράπουν ἐστίν. Καὶ γὰρ^ν ὅτι ἄνθρωπος οὐ δίπουν καὶ ὅτι τετράπουν^ο πέφυκεν ἔστιν ἐπιχειρεῖν, καὶ διότι ὁ ἵππος δίπουν καὶ διότι οὐ τετράπουν οἶόν τ' ἐπιχειρεῖν. Ὅπως δ' οὖν δειχθέντος ἀναιρεῖται τὸ^ρ προκείμενον.

Ἔστι δὲ τὸ μὲν καθ' αὐτὸ ἴδιον ὃ πρὸς ἅπαντα ἀποδίδο-⁵ται καὶ παντὸς χωρίζει, καθάπερ ἀνθρώπου τὸ ζῶον θνητὸν ἐπιστήμης δεκτικόν. Τὸ δὲ πρὸς ἕτερον ὃ μὴ ἀπὸ παντὸς ἀλλ' ἀπὸ τινος τακτοῦ διορίζει, καθάπερ ἀρετῆς πρὸς ἐπιστήμην, ὅτι τὸ μὲν ἐν πλείοσι, τὸ δ'⁹ ἐν λογιστικῷ μόνον καὶ τοῖς ἔχουσι λογιστικὸν πέφυκε γίνεσθαι. Τὸ δ' αἰεὶ ὃ κατὰ πάντα χρόνον ἀληθεύεται καὶ μηδέποτε ἀπολείπεται, καθάπερ^ρ τοῦ ζῴου τὸ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγκείμενον. Τὸ δὲ ποτὲ ὃ κατὰ τινα χρόνον ἀληθεύεται καὶ μὴ ἐξ ἀνάγκης αἰεὶ παρέπεται, καθάπερ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου τὸ περιπατεῖν ἐν ἀγορᾷ.

Ἔστι δὲ τὸ πρὸς ἄλλο ἴδιον ἀποδοῦναι τὸ διαφορὰν εἰ-⁶πεῖν ἢ ἐν ἅπασι καὶ αἰεὶ ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐν τοῖς πλείστοις, οἶον ἐν ἅπασι μὲν καὶ αἰεὶ, καθάπερ τὸ ἀνθρώπου ἴδιον πρὸς ἵππον ὅτι δίπουν· ἄνθρωπος μὲν γὰρ καὶ αἰεὶ καὶ πᾶς ἐστὶ δίπους, ἵππος δ'^ς οὐδεὶς ἐστὶ δίπους οὐδέποτε. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ καὶ ἐν τοῖς πλείστοις, καθάπερ^τ τὸ λογιστικῷ ἴδιον πρὸς ἐπιθυμητικὸν καὶ θυμικὸν τῷ τὸ μὲν προστάττειν τὸ δ' ὑπηρετεῖν· οὔτε γὰρ τὸ λογιστικὸν πάντοτε προστάττει, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ προστάττεται, οὔτε^ω τὸ ἐπι-

^κ κινούτο B.C. ¹ ἄν C. ^μ ἀποδιδῶ C. ^ν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὐ δίπουν ἐστὶ καὶ C. ^ο ἐστὶ πέφυκεν C. ^ρ κείμενον B. ⁹ ἐν τῷ λ. C. ^ρ τοῦ οἰμ. C. ^ς οὐθεὶς δίπους ἐστὶν C. ^τ τοῦ C. ^υ ἴδιον τὸ ἄρχειν πρὸς ἐπιθ. καὶ θυμητικὸν C. ^ω καὶ τὸ θυμητικὸν C.

θυμητικὸν καὶ θυμικὸν αἰεὶ προστάττεται, ^x ἀλλὰ καὶ προστάττει ποτέ, ὅταν ^y ἢ μοχθηρὰ ἢ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου.

7 Τῶν δ' ἰδίων ἐστὶ λογικὰ μάλιστα τὰ τε καθ' αὐτὰ καὶ αἰεὶ καὶ τὰ πρὸς ^z ἕτερον. Τὸ μὲν γὰρ πρὸς ἕτερον ἴδιον πλείω προβλήματά ἐστι, καθάπερ εἶπομεν καὶ πρότερον· ἢ γὰρ δύο ἢ τέτταρα ἐξ ἀνάγκης ^a γίνονται τὰ προβλήματα πλείους οὖν οἱ λόγοι γίνονται πρὸς ^b ταῦτα. Τὸ δὲ καθ' αὐτὸ καὶ τὸ αἰεὶ πρὸς πολλὰ ἔστιν ἐπιχειρεῖν ἢ πρὸς πλείους χρόνους παρατηρεῖν, τὸ μὲν καθ' αὐτὸ πρὸς πολλά· πρὸς ἕκαστον γὰρ τῶν ὄντων δεῖ ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ ἴδιον, ὥστ' εἰ μὴ πρὸς ^c ἅπαντα χωρίζεται, οὐκ ἂν εἴη καλῶς ἀποδοδομένον τὸ ⁸ ἴδιον. Τὸ δ' αἰεὶ πρὸς ^d πολλοὺς χρόνους τηρεῖν· κἂν ^e γὰρ εἰ μὴ ^f ὑπάρχει κἂν εἰ μὴ ^g ὑπῆρξε κἂν εἰ μὴ ^h ὑπάρξει, οὐκ ἔσται ἴδιον. Τὸ δὲ ποτέ ⁱ οὐκ ἐν ἄλλοις ἢ πρὸς τὸν νῦν λεγόμενον χρόνον ^k ἐπισκοποῦμεν· οὐκ οὖν εἰσὶ λόγοι πρὸς αὐτὸ πολλοί. λογικὸν δὲ τοῦτ' ἐστὶ πρόβλημα πρὸς ὃ λόγοι ^l γένοιοντ' ἂν καὶ συχνοὶ καὶ ^m καλοί.

9 Τὸ μὲν οὖν πρὸς ἕτερον ἴδιον ῥηθὲν ἐκ τῶν περὶ τὸ συμβεβηκὸς ⁿ τόπων ἐπισκεπτέον ἐστίν, εἰ τῷ μὲν συμβέβηκε τῷ ^o δὲ μὴ συμβέβηκεν· περὶ δὲ τῶν αἰεὶ καὶ τῶν καθ' αὐτὸ διὰ τῶνδε θεωρητέον.

2 Πρῶτον μὲν εἰ μὴ καλῶς ἀποδέδοται τὸ ἴδιον ^p ἢ καλῶς. Τοῦ δὲ μὴ καλῶς ^p ἢ καλῶς ἐστὶν ἐν μὲν, εἰ μὴ διὰ γνωριμωτέρων ^q ἢ ^r γνωριμωτέρων κείται τὸ ἴδιον, ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ μὴ διὰ γνωριμωτέρων, κατασκευάζοντα δὲ εἰ διὰ γνωριμωτέρων. Τοῦ δὲ μὴ διὰ γνωριμωτέρων ἐστὶ τὸ μὲν, εἰ ὅλως ἀγνωστότερόν ^s ἐστὶ τὸ ἴδιον ὃ ἀποδίδωσι τούτου οὐ τὸ ἴδιον

^x ἀλλ' ἐνίοτε καὶ προστάττει, ὅταν C. ^y ἢ om. A. ^z ἕτερα A.B.
^a γίνεται C. ^b αὐτά C. ^c ἅπαν C. ^d πλείους χρ. παρατηρεῖν C.
^e γὰρ om. C. ^f ὑπάρχει] ὑπάρχει A.B., ὑπῆρξε C. ^g ὑπῆρξε] ὑπάρχει C.
^h ὑπάρξει A.B. ⁱ οὐκ ἐν ἄλλοις ἢ om. A. ^k ἐπισκοποῦμεν om. C.
^l γίνονται καὶ C. ^m καλοί, κατασκευάζονται δὲ ἢ διὰ γνωριμωτέρων τὸ B. ⁿ ἐστὶ τόπων ἐπισκεπτέον C. ^o δ' οὐ. περὶ C.
^p μὴ post ἢ C. ^q ἢ] ἢ διὰ C. ^r γνωριμώτερον B.
^s ἐστὶ δι' οὐ τὸ ἴδιον ἀποδίδωσι C.

εἶρηκεν· οὐ γὰρ ἔσται καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. ^t Γνώσεως γὰρ ἔνεκα τὸ ἴδιον ποιούμεθα· διὰ γνωριμωτέρων οὖν ^v ἀποδοτέον· οὕτω γὰρ ἔσται κατανοεῖν ἰκανῶς μᾶλλον. Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς πυρὸς ἴδιον εἶναι τὸ ὁμοιότατον ψυχῇ ἀγνωστοτέρῳ κέχρηται τοῦ πυρὸς τῇ ψυχῇ (μᾶλλον γὰρ ἴσμεν τί ἐστὶ πῦρ ἢ ψυχὴ), οὐκ ἂν εἴη καλῶς κείμενον ἴδιον πυρὸς τὸ ^w ὁμοιότατον ψυχῇ. ^x Τὸ δ', εἰ μὴ γνωριμώτερόν ἐστι τόδε τῷδ' ὑπάρχον. Δεῖ γὰρ ^y μὴ μόνον εἶναι γνωριμώτερον τοῦ πράγματος, ἀλλὰ καὶ ^z ὅτι ^a τῷδ' ὑπάρχον γνωριμώτερον ^b ὑπάρχει. ^t Ο γὰρ μὴ εἰδὼς εἰ τῷδ' ὑπάρχει, οὐδ' εἰ τῷδ' ³ ὑπάρχει μόνῳ γνωριεῖ, ὥσθ' ὁποτέρου τούτων συμβάντος ἀσαφὲς γίνεται τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς πυρὸς ἴδιον τὸ ἐν ᾧ πρώτῳ ^c ψυχῇ πέφυκεν εἶναι ἀγνωστοτέρῳ κέχρηται τοῦ πυρὸς τῷ εἰ ἐν τούτῳ ὑπάρχει ψυχῇ καὶ εἰ ἐν πρώτῳ ὑπάρχει, οὐκ ἂν εἴη καλῶς κείμενον ἴδιον πυρὸς τὸ ἐν ᾧ πρώτῳ ψυχῇ πέφυκεν εἶναι. Κατασκευάζοντα δὲ ^d εἰ διὰ γνωριμωτέρων κείται τὸ ἴδιον, καὶ εἰ διὰ γνωριμωτέρων καθ' ἑκάτερον τῶν τρόπων. ^v Ἔσται γὰρ καλῶς κατὰ τοῦτο κείμενον τὸ ἴδιον· ⁴ τῶν γὰρ κατασκευαστικῶν τρόπων τοῦ καλῶς οἱ μὲν κατὰ τοῦτο μόνον οἱ δ' ἀπλῶς δείξουσιν ὅτι καλῶς. Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας ζῴου ἴδιον τὸ αἰσθησιν ἔχειν διὰ γνωριμωτέρων ^e καὶ γνωριμώτερον ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον καθ' ἑκάτερον τῶν τρόπων, εἴη ἂν καλῶς ἀποδεδωμένον κατὰ τοῦτο ^f τοῦ ζῴου ἴδιον τὸ αἰσθησιν ἔχειν.

^g Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἴ τι τῶν ὀνομάτων τῶν ἐν ⁵ τῷ ἰδίῳ ἀποδεδωμένων πλεοναχῶς λέγεται ἢ καὶ ^h ὅλος ὁ λόγος πλείῳ σημαίνει· οὐ γὰρ ἔσται καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ τὸ αἰσθάνεσθαι πλείῳ σημαίνει, ἐν μὲν τὸ αἰσθησιν ἔχειν ἐν δὲ τὸ αἰσθήσει χρῆσθαι, οὐκ ἂν εἴη τοῦ ζῴου

^t γνώσεως—ποιούμεθα] τοῦ γὰρ μαθεῖν ἔνεκεν, καθάπερ τὸν ὄρον, καὶ τὸ ἴδιον ποιούμεν C. ^v χωριστέον B, χρηστέον A. ^w ὁμοιότατον τῇ ψυχῇ C. ^x ἐστὶ τὸ ἀποδοθὲν τὸ δ' C. ^y οὐ μόνον γνωριμώτερον εἶναι C. ^z ὅτι om. C. ^a τόδ' B. ^b ὑπάρχει om. C. ^c ψυ-
χη B. ^d εἰ] τὸ A.B. ^e καὶ γνωριμώτερον om. C. ^f ἴδιον τοῦ ζῴου C. ^g ἔπειτα δὲ ἀνασκ. C. ^h ὅλος A.

ἴδιον καλῶς κείμενον τὸ αἰσθάνεσθαι πεφυκός. Διὰ τοῦτο δ' οὐ χρηστέον ἐστὶν οὔτ' ^ι ὀνόματι πλεοναχῶς λεγομένῳ οὔτε λόγῳ τῷ τὸ ἴδιον σημαίνοντι, διότι ^κ τὸ πλεοναχῶς λεγόμενον ἀσαφές ποιεῖ τὸ ῥηθέν, ἀποροῦντος τοῦ μέλλοντος ἐπιχειρεῖν ^λ πότερον λέγει τῶν πλεοναχῶς λεγομένων· ^β τὸ γὰρ ἴδιον τοῦ μαθεῖν χάριν ἀποδίδοται. Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἀναγκαῖόν ἐστιν ἔλεγχόν ^μ τινα γίνεσθαι τοῖς οὕτως ἀποδιδούσι τὸ ἴδιον, ὅταν ἐπὶ τοῦ διαφωνοῦντός ^ν τις ποιῇ τὸν συλλογισμόν τοῦ πλεοναχῶς λεγομένου. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ μὴ πλείω σημαίνει μήτε τῶν ὀνομάτων ^ο μηδὲν ^ρ μήθ' ^q ὅλος ὁ λόγος· ἔσται γὰρ καλῶς κατὰ τοῦτο κείμενον τὸ ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ οὔτε τὸ σῶμα πολλὰ δηλοῖ οὔτε τὸ εὐκινήτοτατον εἰς τὸν ἄνω τόπον οὔτε τὸ σύνολον τὸ ἐκ τούτων συντιθέμενον, εἴη ἂν καλῶς κείμενον κατὰ τοῦτο πρὸς ἴδιον σῶμα τὸ εὐκινήτοτατον εἰς τὸν ἄνω τόπον.

7 Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ πλεοναχῶς λέγεται τοῦτο οὐ τὸ ἴδιον ἀποδίδωσι, μὴ διώρισται δὲ τὸ τίνος αὐτῶν ἴδιον τίθησιν· οὐ γὰρ ἔσται καλῶς ἀποδεδομένον τὸ ἴδιον. Δι' αἷς δ' αἰτίας, οὐκ ἄδηλόν ἐστιν ἐκ τῶν πρότερον εἰρημένων· τὰ γὰρ αὐτὰ συμβαίνει ἀναγκαῖόν ἐστιν. Οἷον ἐπεὶ τὸ ἐπίστασθαι τοῦτο πολλὰ σημαίνει (τὸ μὲν γὰρ ἐπιστήμην ἔχειν αὐτό, τὸ δ' ἐπιστήμη χρῆσθαι αὐτό, τὸ δ' ἐπιστήμην εἶναι αὐτοῦ, τὸ δ' ἐπιστήμη χρῆσθαι αὐτοῦ), οὐκ ἂν ^ρ εἴη τοῦ ἐπίστασθαι τοῦτο καλῶς ἴδιον ^ς ἀποδεδομένον μὴ διορισθέντος τοῦ τίνος τίθησιν αὐτῶν τὸ ἴδιον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ μὴ λέγεται πολλαχῶς τοῦτο οὐ τὸ ἴδιον τίθησιν, ἀλλ' ἔστιν ἓν καὶ ἀπλῶν· ἔσται γὰρ καλῶς κατὰ τοῦτο κείμενον τὸ ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ὁ ἄνθρωπος ^τ λέγεται ἓν, εἴη ἂν καλῶς κείμενον ^ν κατὰ τοῦ ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ζῶον ἡμερον φύσει.

^ι ὀνόμασι πλ. λεγομένοις οὔτε λόγοις τοῖς τὸ ἴδιον σημαίνουσι C. ^κ τὸ alterum om. A. ^λ πότερον ποτε λέγει C. ^μ τι A, om. C. ^ν ποιῇ τις C. ^ο μηδὲν C. ^ρ μηδ' A.B. ^q ὅλος om. C. ^ρ εἴη ἐπὶ τοῦ C. ^ς ἀποδιδόμενον A.B. ^τ λέγεται ἓν] ἀπλῶς λέγεται C. ^ν κατὰ τὸ τοῦ C.

Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ πλεονάκεις ^w εἴρηται τὸ αὐτὸ ⁸ ἐν τῷ ἰδίῳ. Πολλάκεις γὰρ λανθάνουσι τοῦτο ποιούντες καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ὄροις. Οὐκ ἔσται ^x δὲ καλῶς κείμενον τὸ τοῦτο πεπονηθὸς ἴδιον· ταραττει γὰρ τὸν ^y ἀκούοντα πλεονάκεις λεχθέν· ἀσαφὲς οὖν ἀναγκαῖόν ἐστι γίνεσθαι, καὶ πρὸς τούτοις ἀδολεσχεῖν δοκούσιν. Ἔσται δὲ ⁹ συμπύπτον τὸ πλεονάκεις εἰπεῖν τὸ αὐτὸ κατὰ δύο τρόπους, καθ' ἓνα μὲν ὅταν ὀνομάσῃ πλεονάκεις τὸ αὐτό, καθάπερ εἴ τις ἴδιον ^z ἀποδοίῃ πυρὸς σῶμα τὸ λεπτότατον τῶν σωμάτων (οὗτος γὰρ πλεονάκεις εἴρηκε τὸ σῶμα), δεύτερον δ' ^a ἂν τις μεταλαμβάνῃ τοὺς λόγους ἀντὶ τῶν ὀνομάτων, καθάπερ εἴ τις ^b ἀποδοίῃ γῆς ἴδιον οὐσία ἢ μάλιστα κατὰ φύσιν φερομένη τῶν σωμάτων εἰς τὸν κάτω τόπον, ἔπειτα μεταλάβοι ἀντὶ τῶν σωμάτων τὸ οὐσιῶν τοιωνδί· ἐν γὰρ καὶ ταυτόν ἐστι σῶμα καὶ οὐσία ^c τοιαδί. Ἔσται γὰρ οὗτος τὸ οὐσία ¹⁰ πλεονάκεις εἰρηκώς, ὥστ' οὐδέτερον ἂν εἴη καλῶς κείμενον τῶν ἰδίων. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ μηδενὶ χρῆται πλεονάκεις ὀνόματι τῷ αὐτῷ· ἔσται γὰρ κατὰ τοῦτο καλῶς ἀποδοδομένον τὸ ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ὁ εἶπας ἀνθρώπου ἴδιον ζῶν ἐπιστήμης δεκτικὸν οὐ ^d κέχρηται τῷ αὐτῷ ^e πολλάκεις ὀνόματι, εἴη ἂν κατὰ τοῦτο καλῶς ἀποδοδομένον τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἴδιον.

Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τοιούτῳν τι ἀποδέδωκεν ἐν ¹¹ τῷ ἰδίῳ ὄνομα, ὃ πᾶσιν ὑπάρχει. Ἀχρεῖον γὰρ ἔσται τὸ μὴ χωρίζον ἀπὸ τινων, τὸ ^f δ' ἐν τοῖς ἰδίοις λεγόμενον χωρίζειν δεῖ, καθάπερ καὶ ^ε τὰ ἐν τοῖς ὄροις· οὐκ οὖν ἔσται καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ὁ θεὸς ἐπιστήμης ἴδιον ὑπόληψιν ^h ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου, ἐν ὧν, τοιούτῳ τινὶ κέχρηται ἐν τῷ ἰδίῳ τῷ ἐνὶ ὃ πᾶσιν ὑπάρχει, οὐκ ἂν εἴη καλῶς κείμενον τὸ τῆς ἐπιστήμης ἴδιον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ μηδενὶ κέχρηται κοινῷ, ἀλλ' ἀπὸ τινος χωρίζοντι· ἔσται γὰρ

^w εἴρηκε C. ^x δὴ C. ^y ἀκούοντα τὸ πλεονάκεις C. ^z ἀποδοι-
δοίη C. ^a ἔάν C. ^b ἀποδοιδοίη—οὐσίαν τὴν—φερομένην C. ^c τοι-
ἀδε. ἔσται γὰρ καὶ οὕτω C. ^d χρῆται C. ^e πλεονάκεις B.C. ^f δ']
γὰρ C. ^ε τὸ C. ^h ἀμετάπειστον B.C.

καλῶς κείμενον κατὰ τοῦτο τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας ζῶου ἴδιον τὸ ψυχὴν ἔχειν οὐδενὶ κέχρηται κοινῶ, εἴη ἂν κατὰ τοῦτο καλῶς ¹ κείμενον ζῶου ἴδιον τὸ ψυχὴν ἔχειν.

- 12 Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ πλείω ἴδια ἀποδίδωσι τοῦ αὐτοῦ, μὴ διορίσας ὅτι πλείω τίθησιν· οὐ γὰρ ἔσται καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Καθάπερ γὰρ οὐδ' ἐν τοῖς ὅροις δεῖ παρὰ τὸν δηλοῦντα λόγον τὴν οὐσίαν προσκεῖσθαι τι ^k πλέον, οὕτως οὐδ' ἐν τοῖς ἰδίοις παρὰ τὸν ποιοῦντα λόγον ἴδιον τὸ ῥηθὲν οὐδὲν προσαποδοτέον· ἀχρεῖον γὰρ γίνεται τὸ τοιοῦτον.
- 13 Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας ἴδιον πυρὸς σῶμα τὸ λεπτότατον καὶ κουφότατον πλείω ἀποδέδωκεν ἴδια (ἐκάτερον γὰρ κατὰ μόνου τοῦ πυρὸς ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν), οὐκ ἂν εἴη καλῶς κείμενον ἴδιον πυρὸς σῶμα τὸ λεπτότατον καὶ κουφότατον. Κατασκευάζοντα δ' εἰ μὴ πλείω τοῦ αὐτοῦ τὰ ἴδια ἀποδέδωκεν, ἀλλ' ἐν ἔσται γὰρ κατὰ τοῦτο καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας ὑγροῦ ἴδιον σῶμα τὸ εἰς ἅπαν σχῆμα ἀγόμενον ἐν ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον ἀλλ' οὐ πλείω, εἴη ἂν κατὰ τοῦτο καλῶς κείμενον τὸ τοῦ ὑγροῦ ἴδιον.

- 3 Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ αὐτῷ προσκέχρηται οὐ τὸ ἴδιον ἀποδίδωσιν, ἢ τῶν αὐτοῦ τινί· οὐ γὰρ ἔσται καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Τοῦ γὰρ μαθεῖν χάριν ἀποδίδεται τὸ ἴδιον· αὐτὸ μὲν οὖν αὐτῷ ὁμοίως ¹ ἄγνωστόν ἐστι, τὸ δέ τι τῶν αὐτοῦ ὕστερον· οὐκ οὐκ ἐστὶ γνωριμώτερον. Ὡστ' οὐ ^m γίνεται διὰ τούτων μᾶλλον τι μαθεῖν. Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας ζῶου ἴδιον ⁿ οὐσίαν ἧς εἰδός ^o ἐστὶν ἄνθρωπος τινὶ προσκέχρηται τῶν τούτου, οὐκ ἂν εἴη καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ μήτε αὐτῷ μήτε τῶν αὐτοῦ μηδενὶ ^p χρῆται. Ἐστὶ γὰρ καλῶς κατὰ τοῦτο κείμενον τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς ζῶου ἴδιον τὸ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγκεείμενον οὔτε αὐτῷ οὔτε τῶν αὐτοῦ ^q οὐδενὶ προσκέχρηται, εἴη ἂν ^r καλῶς κατὰ τοῦτο ἀποδοδόμενον τὸ τοῦ ζῶου ἴδιον.

¹ κείμενον τὸ ζῶου C. ^k πλείον C. ¹ ἐστὶν ἄγνωστον, τὸ δὲ αὐτοῦ τι ὕστ. C. ^m γίνονται B. ⁿ οὐσία C. ^o ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος C. ^p κέχρηται C. ^q οὐδὲν A. ^r κατὰ τοῦτο καλῶς C.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων σκεπτέον ἐστὶ³ τῶν μὴ ποιούντων ἢ ποιούντων γνωριμώτερον, ἀνασκευάζοντα μὲν εἴ τιμι προσκέχρηται ἢ ἀντικειμένῳ ἢ ὅλως ἅμα τῇ φύσει ἢ ὑστέρω τινί· οὐ γὰρ^s ἔσται καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Τὸ μὲν γὰρ ἀντικείμενον ἅμα τῇ φύσει, τὸ δ' ἅμα τῇ φύσει καὶ τὸ ὑστερον οὐ ποιεῖ γνωριμώτερον. Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας ἀγαθοῦ ἴδιον ὃ κακῶ μάλιστ' ἀντίκειται, τῷ ἀντικειμένῳ προσκέχρηται^t τοῦ ἀγαθοῦ, οὐκ ἂν εἴη^u τοῦ ἀγαθοῦ καλῶς ἀποδεδομένον τὸ ἴδιον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ μηδενὶ⁴ προσκέχρηται μήτ' ἀντικειμένῳ μήτε ὅλως ἅμα τῇ φύσει μήθ' ὑστέρω· ἔσται γὰρ^w κατὰ τοῦτο καλῶς ἀποδεδομένον τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς ἐπιστήμης ἴδιον ὑπόληψιν τὴν πιστοτάτην οὐδενὶ προσκέχρηται οὔτ' ἀντικειμένῳ οὔθ' ἅμα τῇ φύσει οὔθ' ὑστέρω, εἴη ἂν κατὰ τοῦτο καλῶς κείμενον τὸ τῆς ἐπιστήμης ἴδιον.

*Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ μὴ ἀεὶ παρεπόμενον ἴδιον⁵ ἀποδέδωκεν, ἀλλὰ τοῦτο ὃ γίνεται ποτε μὴ ἴδιον· οὐ γὰρ ἔσται καλῶς εἰρημένον τὸ ἴδιον. Οὔτε γὰρ^x ἐφ' ᾧ καταλαμβάνομεν ὑπάρχον αὐτό, κατὰ τούτου καὶ τοῦνομα ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύεται· οὔτ' ὅτι^y ἐφ' ᾧ καταλαμβάνεται μὴ ὑπάρχον, κατὰ τούτου ἐξ ἀνάγκης οὐ ῥηθήσεται^z τοῦνομα. Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις οὐδ' ὅτε ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, ἔσται φανερόν εἰ ὑπάρχει, εἴπερ τοιοῦτόν ἐστιν οἶον ἀπολείπειν. Οὔκουν⁶ ἔσται σαφὲς τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς ζῶου ἴδιον τὸ κινεῖσθαί ποτε^a καὶ ἐστάναι τοιοῦτον ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον ὃ οὐ γίνεται ποτε ἴδιον, οὐκ ἂν εἴη καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τὸ ἐξ ἀνάγκης ἀεὶ ὄν ἴδιον ἀποδέδωκεν· ἔσται γὰρ^b καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον κατὰ τοῦτο. Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς ἀρετῆς ἴδιον ὃ τὸν ἔχοντα ποιεῖ σπουδαῖον τὸ ἀεὶ

^s ἐστι A.B. ^t τοῦ ἀγαθοῦ οὐκ ἂν εἴη rc. supra lituram A. ^u τοῦ ἀγαθοῦ om. A. ^w καλῶς κατὰ τοῦτο C. ^x ἐν ᾧ καταλαμβάνεται C. ^y ἐν ᾧ μὴ κατ. ὑπάρχον τοῦνομα, κατὰ—ῥηθήσεται. ἔτι C. ^z τοῦνομα, ὥστ' οὐκ ἂν εἴη καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. ἔτι B. ^a καὶ] ἢ C. ^b κατὰ τοῦτο καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον C.

παρεπόμενον ἴδιον ἀποδέδωκεν, εἴη ἂν ^c κατὰ τοῦτο καλῶς ἀποδεδομένον τὸ τῆς ἀρετῆς ἴδιον.

- 7 Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ νῦν ἴδιον ἀποδιδούς μὴ διωρίσατο ^d ὅτι τὸ νῦν ἴδιον ἀποδίδωσιν· οὐ γὰρ ἔσται καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Πρῶτον μὲν γὰρ τὸ παρὰ τὸ ἔθος γινόμενον ἅπαν διορισμοῦ προσδεῖται· εἰώθασι δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πάντες τὸ αἰεὶ παρακολουθοῦν ἴδιον ἀποδιδόναι. Δεύτερον δὲ ἄδηλός ἐστιν ὁ μὴ διορισάμενος εἰ τὸ νῦν ἴδιον ^e ἐβούλετο
- 8 θεῖναι· οὐκ οὐκον δοτέον ἐστὶν ἐπιτιμήσεως σκῆψιν. Οἷον ἐπεὶ ὁ θέμενος τοῦ τινὸς ἀνθρώπου ἴδιον τὸ καθῆσθαι μετὰ τινος τὸ νῦν ἴδιον τίθησιν, οὐκ ἂν εἴη καλῶς τὸ ἴδιον ἀποδεδωκώς, εἴπερ μὴ διορισάμενος εἶπεν. Κατασκευάζοντα δ' εἰ τὸ νῦν ἴδιον ἀποδιδούς διορισάμενος ἔθηκεν ^f ὅτι τὸ νῦν ἴδιον τίθησιν· ἔσται γὰρ ^g καλῶς κείμενον κατὰ τοῦτο τὸ ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ὁ εἶπας τοῦ τινὸς ἀνθρώπου ἴδιον τὸ περιπατεῖν νῦν διαστειλάμενος ἔθηκε τοῦτο, καλῶς ἂν εἴη κείμενον τὸ ἴδιον.
- 9 Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τοιοῦτο ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, ὃ φανερόν μὴ ἐστὶν ἄλλως ὑπάρχον ἢ αἰσθήσει· οὐ γὰρ ἔσται καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Ἄπαν ^h γὰρ τὸ αἰσθητὸν ἔξω γινόμενον τῆς αἰσθήσεως ἄδηλον γίνεται· ἀφανὲς γὰρ ἐστὶν εἰ ἔτι ὑπάρχει, διὰ τὸ ⁱ τῇ αἰσθήσει ^k μόνον γνωρίζεσθαι. Ἔσται δ' ἀληθές τοῦτο ἐπὶ τῶν μὴ ἐξ ἀνάγκης αἰεὶ παρακολουθού-
- 10 των. Οἷον ἐπεὶ ὁ θέμενος ἡλίου ἴδιον ἄστρον ^l φερόμενον ὑπὲρ γῆς τὸ λαμπρότατον τοιοῦτῳ κέχρηται ^m ἐν τῷ ἰδίῳ τῷ ⁿ ὑπὲρ γῆς φέρεσθαι, ὃ τῇ αἰσθήσει γνωρίζεται, οὐκ ἂν εἴη καλῶς τὸ τοῦ ἡλίου ἀποδεδομένον ἴδιον· ἄδηλον γὰρ ἔσται, ὅταν δύη ὁ ἥλιος, εἰ φέρεται ὑπὲρ γῆς, διὰ τὸ τὴν αἰσθησιν τότε ἀπολείπειν ἡμᾶς. Κατασκευάζοντα δ' εἰ τοιοῦτον ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, ὃ μὴ τῇ αἰσθήσει φανερόν ἐστὶν ἢ ὃ αἰσθητὸν ὃν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον δῆλόν ἐστιν· ἔσται γὰρ

^c καλῶς κατὰ τοῦτο C. ^d διότι A.B. ^e ἠβούλετο C. ^f διότι A.C.
^g κατὰ τοῦτο καλῶς κείμενον C. ^h τὸ post γὰρ om. A.B.C. ⁱ τῇ] τῇ ἰδία C, om. A. ^k μόνῃ C. ^l τὸ ante φερόμενον C. ^m ἐν τῷ om. C. ⁿ φέρεσθαι ὑπὲρ γῆς C.

ο κατὰ τοῦτο καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ θέμενος ἐπιφανείας ἴδιον ρ ὁ πρῶτον κέχρωσται αἰσθητῶ μὲν τιμι προσκέχρηται τῷ κέχρωσθαι, τοιοῦτῳ δ' ὁ φανερόν ἐστιν ὑπάρχον αἰεί, εἴη ἂν κατὰ τοῦτο καλῶς ἀποδεδομένον τὸ τῆς ἐπιφανείας ἴδιον.

Ἔπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸν ὄρον ὡς ἴδιον ἀποδέ- 11
δωκεν· οὐ γὰρ ἔσται καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον. οὐ γὰρ δεῖ δηλοῦν τὸ τί ἦν εἶναι τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας ἀνθρώπου ἴδιον ζῶον πεζὸν δίπουν τὸ τί ἦν εἶναι σημαῖνον ἀποδέδωκε τοῦ ἀνθρώπου ἴδιον, οὐκ ἂν εἴη τὸ τοῦ ἄανθρώπου ἴδιον καλῶς ἀποδεδομένον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ ἀντικατηγορούμενον μὲν ἱ ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, μὴ τὸ τί ἡν εἶναι δὲ δηλοῦν. Ἔσται γὰρ κατὰ τοῦτο καλῶς ἀποδεδομένον τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς ἀνθρώπου ἴδιον ζῶον ἡμερον φύσει ἀντικατηγορούμενον μὲν ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, οὐ τὸ τί ἦν εἶναι δὲ δηλοῦν, εἴη ἂν κατὰ τοῦτο καλῶς ἀποδεδομένον τὸ ἴδιον τοῦ ἀνθρώπου.

Ἔπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ μὴ εἰς τὸ τί ἔστιν ὁ θεὸς 12
ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον. Δεῖ γὰρ τῶν ἰδίων, καθάπερ καὶ τῶν ὄρων, τὸ πρῶτον ὕ ἀποδίδοσθαι γένος, ἔπειθ' οὕτως ἤδη ὠ προσάπτεσθαι τὰ λοιπά, καὶ χωρίζειν. Ὡστε τὸ μὴ τοῦτον τὸν τρόπον κείμενον ἴδιον οὐκ ἂν εἴη καλῶς ἀποδεδομένον. Οἶον ἐπεὶ ὁ ἄεπας ζῶον ἴδιον τὸ ψυχὴν ἔχειν οὐκ ἔθηκεν εἰς τὸ τί ἐστὶ τὸ ζῶον, οὐκ ἂν εἴη καλῶς κείμενον τὸ τοῦ ζῶου ἴδιον. Κατασκευάζοντα δὲ εἴ τις εἰς τὸ τί ἐστὶ 13
θεὸς οὐ τὸ ἴδιον ἀποδίδωσι, τὰ λοιπὰ προσάπτει· ἔσται γὰρ κατὰ τοῦτο καλῶς ἀποδεδομένον τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς ἀνθρώπου ἴδιον ζῶον ἐπιστήμης δεκτικὸν εἰς τὸ τί ἐστὶ θεὸς ὕ ἀπέδωκε τὸ ἴδιον, εἴη ἂν κατὰ τοῦτο καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον τοῦ ἀνθρώπου. z

ο καλῶς κατὰ τοῦτο C. ρ τὸ πρῶτον κέχρωσθαι C. ἄ ἀνθρώπου τὸ ἴδιον C. ἱ ἀπέδωκε A.B. ἡ ἦν om. C. ἔ ἐστὶ τιθεὶς C. ὕ ἀποδεδόσθαι C. ὠ προσάπτειν C. ἄ εἶπας τοῦ ζῶου ἴδιον ψυχὴν C. ὕ ἀποδέδωκε D. z τοῦ ἀνθρώπου ἴδιον D.

4 Πότερον μὲν οὖν καλῶς ^a ἢ οὐ καλῶς ἀποδέδοται τὸ ἴδιον, ^b διὰ τῶνδε σκεπτέον. Πότερον δ' ἴδιόν ἐστιν ὅλως τὸ εἰρημένον ἢ οὐκ ἴδιον, ἐκ τῶνδε θεωρητέον. Οἱ γὰρ ἀπλῶς κατασκευάζοντες τὸ ἴδιον ὅτι καλῶς κείται τόποι οἱ αὐτοὶ ἔσονται ^c τοῖς ἴδιον ὅλως ποιούσιν· ἐν ἐκείνοις οὖν ῥηθῆσονται.

2 Πρῶτον μὲν οὖν ^d ἀνασκευάζοντα ἐπιβλέπειν ἐφ' ἕκαστον οὐ τὸ ἴδιον ἀποδέδωκεν, [^e οἶον] εἰ μηδενὶ ὑπάρχει, ἢ εἰ μὴ κατὰ τοῦτο ἀληθεύεται, ἢ εἰ μὴ ἐστὶν ἴδιον ἐκάστου αὐτῶν κατ' ἐκείνο οὐ τὸ ἴδιον ^f ἀποδέδωκεν· οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ κατὰ τοῦ γεωμετρικοῦ οὐκ ἀληθεύεται τὸ ἀνεξαπάτητον εἶναι ὑπὸ λόγου (ἀπατᾶται γὰρ ὁ ^h γεωμετρικὸς ἐν τῷ ψευδογραφεῖσθαι), οὐκ ἂν εἴη ⁱ τοῦ ἐπιστήμονος ἴδιον τὸ μὴ ἀπατᾶσθαι ὑπὸ λόγου. Κατασκευάζοντα δ' εἰ κατὰ παντὸς ἀληθεύεται καὶ κατὰ τοῦτ' ἀληθεύεται· ἔσται γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον ^k εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ τὸ ζῶον ἐπιστήμης δεκτικὸν κατὰ παντὸς ἀνθρώπου ἀληθεύεται καὶ ^l ἢ ἄνθρωπος, εἴη ^m ἂν ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ζῶον ἐπιστήμης δεκτικόν. Ἔστι δ' ὁ τόπος οὗτος ἀνασκευάζοντι μὲν, εἰ μὴ καθ' οὐ τοῦνομα, καὶ ὁ λόγος ἀληθεύεται, καὶ εἰ μὴ καθ' οὐ ὁ λόγος, καὶ τοῦνομα ἀληθεύεται· κατασκευάζοντι δέ, εἰ καθ' οὐ τοῦνομα, καὶ ὁ λόγος, καὶ εἰ καθ' οὐ ὁ λόγος, καὶ τοῦνομα κατηγορεῖται.

4 Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν ⁿ εἰ μὴ καθ' οὐ τοῦνομα, καὶ ὁ λόγος, καὶ εἰ μὴ καθ' οὐ ὁ λόγος, καὶ τοῦνομα λέγεται· οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον ἴδιον εἶναι. Οἶον ἐπεὶ τὸ μὲν ζῶον ἐπιστήμης ^o μετέχον ἀληθεύεται κατὰ τοῦ θεοῦ, ὁ δ' ἄνθρωπος οὐ κατηγορεῖται, οὐκ ἂν εἴη τοῦ ^p ἀνθρώπου ἴδιον ^q ζῶον ἐπιστήμης ^o μετέχον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ καθ'

^a ἢ οὐ καλῶς om. A. ^b διὰ] ἐκ D. ^c τοῖς τὸ ἴδιον D. ^d ἀνασκευάζοντας D. ^e οἶον] ἢ A.B. ^f ἀπέδωκεν A.B. ^g ἴδιον εἶναι D. ^h γεωμέτρης D. ⁱ τοῦ] τοῦτο D. ^k εἶναι] μὴ εἶναι A.B. ^l ἢ] καθὸ D. ^m ἂν om. A.B. ⁿ οὐ ὁ λόγος καὶ τοῦνομα ἀληθεύεται, καὶ εἰ μὴ καθ' οὐ τοῦνομα καὶ ὁ λόγος. οὐ D. ^o μετέχον] δεκτικὸν D. ^p ἀνθρώπου] θεοῦ D. ^q ζῶον] τὸ ζῶον D.

οὐ ὁ λόγος, καὶ τοῦνομα κατηγορεῖται, ^τκαὶ καθ' οὐ τοῦνομα, καὶ ὁ λόγος ^ςκατηγορεῖται· ἔσται γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ καθ' οὐ ^ττὸ ψυχὴν ἔχειν, τὸ ζῶον ἀληθεύεται, καὶ καθ' οὐ τὸ ζῶον, ^ττὸ ψυχὴν ἔχειν, εἴη ἂν τὸ ψυχὴν ἔχειν τοῦ ζῶου ἴδιον.

^νἘπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ ὑποκείμενον ἴδιον ^νἀπέ-5 ὄωκε τοῦ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ λεγομένου· οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ ^ωκείμενον ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ ἀποδοὺς ἴδιον τοῦ λεπτομερεστάτου σώματος τὸ πῦρ τὸ ὑποκείμενον ἀποδέδωκε ^χτοῦ κατηγορουμένου ἴδιον, οὐκ ἂν εἴη τὸ πῦρ σώματος τοῦ λεπτομερεστάτου ἴδιον. Διὰ τοῦτο δ' οὐκ ἔσται τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἐν τῷ ^υὑποκειμένῳ ἴδιον, ὅτι τὸ αὐτὸ πλειόνων ἔσται καὶ διαφόρων τῷ εἶδει ἴδιον. Τῷ γὰρ αὐτῷ ^zπλείω τινὰ διάφορα τῷ εἶδει ὑπάρχει κατὰ ^αμόνου λεγόμενα, ὧν ἔσται πάντων ἴδιον τὸ ὑποκείμενον, εἴη τις οὕτω τιθῆται τὸ ἴδιον. Κατασκευάζοντα δ' εἰ τὸ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ^νἀπέδωκεν ἴδιον ⁶τοῦ ὑποκειμένου. Ἔσται γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον, εἴη περ κατὰ μόνων κατηγορηται, ^βὧν εἴρηται τὸ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας γῆς ἴδιον σῶμα τὸ βαρύτατον τῷ εἶδει τοῦ ὑποκειμένου ^νἀπέδωκε τὸ ἴδιον κατὰ μόνου ^ςλεγόμενον τοῦ πράγματος, καὶ ὡς τὸ ἴδιον κατηγορεῖται, εἴη ἂν τὸ τῆς γῆς ἴδιον ὀρθῶς κείμενον.

^νἘπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ κατὰ μέθεξιν ^νἀπέδωκε ^δτὸ ⁷ἴδιον· οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον εἶναι ἴδιον. Τὸ γὰρ κατὰ μέθεξιν ὑπάρχον εἰς τὸ ^ςτί ἦν εἶναι συμβάλλεται· εἴη δ' ἂν τὸ ^ττοιούτο διαφορά τις κατὰ τινος ^ςἐνὸς εἶδους λεγομένη. Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας ἀνθρώπου ἴδιον τὸ πεζὸν δίπουν κατὰ μέθεξιν ^νἀπέδωκε τὸ ἴδιον, οὐκ ἂν εἴη ^ιτῶ ἀνθρώπου ἴδιον τὸ πεζὸν δίπουν. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ μὴ κατὰ μέθεξιν ⁸

^τ καὶ εἰ καθ' D. ^ς κατηγορεῖται om. D. ^τ τὸ ante ψ. om. D.
^ν ἀποδέδωκεν D. ^ω κείμενον εἶναι ἴδιον. Οἶον εἴ τις ἀποδοίη D. ^χ τῶι
κατηγορουμένῳ A.B. ^υ ὑπ. λέγομεν ἴδιον διότι D. ^z πλείονά D.
^α μόνου τοῦ πυρὸς λεγόμενα D. ^β ὧν] ὡς D. ^ς λεγομένου D. ^δ τὸ
ἴδιον] ὡς ἴδιον D. ^ς τί ἦν om. A.B. ^τ τοιούτον D. ^ς ἐνὸς om. D.
^ν ἀποδέδωκε D. ^ι τὸ ἀνθρώπου D.

ἀπέδωκε τὸ ἴδιον, ⁱμηδὲ τὸ τί ἦν εἶναι δηλοῦν, ἀντικατηγο-
ρουμένου τοῦ πράγματος· ἔσται γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον ^kμὴ
εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς ζῶν ἴδιον τὸ αἰσθάνεσθαι πε-
φυκὸς οὔτε κατὰ μέθεξιν ^lἀπέδωκεν ^mἴδιον οὔτε τὸ ⁿτί ἦν
εἶναι δηλοῦν, ἀντικατηγορουμένου τοῦ πράγματος, εἴη ἂν
ζῶν ἴδιον τὸ αἰσθάνεσθαι πεφυκός.

9 "Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ μὴ ἐνδέχεται ἅμα ὑπάρχειν
τὸ ἴδιον, ἀλλ' ἢ ὕστερον ἢ πρότερον ἢ οὐ τοῦνομα· οὐ γὰρ
ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον εἶναι ἴδιον, ἢ οὐδέποτε ἢ ^oοὐκ ἀεί.
Οἶον ἐπεὶ ἐνδέχεται καὶ πρότερόν τινα ὑπάρξαι καὶ ὕστερον
τὸ βαδίζειν διὰ τῆς ^pἀγορᾶς ἢ τὸ ἄνθρωπος, οὐκ ἂν εἴη τὸ
βαδίζειν διὰ τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἀνθρώπου ἴδιον, ἢ οὐδέποτ' ἢ
¹⁰οὐκ ἀεί. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ ἅμα ἐξ ἀνάγκης ^qἀεί ὑπάρ-
χει, μήτε ὄρος ὄν μήτε διαφορὰ· ἔσται γὰρ ἴδιον ^rτὸ κεί-
μενον μὴ εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ τὸ ζῶν ἐπιστήμης δεκτικὸν
ἅμα ἐξ ἀνάγκης ἀεί ὑπάρχει καὶ τὸ ἄνθρωπος, οὔτε διαφορὰ
ὄν οὔθ' ὄρος, εἴη ἂν τὸ ζῶν ἐπιστήμης δεκτικὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ^sἴδιον.

11 "Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τῶν αὐτῶν, ἢ ταυτὰ ἐστι,
μὴ ἐστι τὸ αὐτὸ ἴδιον· οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον εἶναι
ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ οὐκ ἔστι διωκτοῦ τὸ φαίνεσθαι τισιν ἀγα-
θὸν ἴδιον, ^tοὐδ' ἂν αἰρετοῦ εἴη ἴδιον τὸ φαίνεσθαι τισιν ἀγα-
¹²θόν· ταυτὸν γὰρ ἐστι τὸ διωκτὸν καὶ ^vτὸ αἰρετόν. Κατα-
σκευάζοντα δ' εἰ τοῦ αὐτοῦ, ἢ ^wταυτό ἐστι, ταυτὸ ἴδιον·
ἔσται γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ἄν-
θρώπου, ἢ ἀνθρωπός ἐστι, λέγεται ἴδιον τὸ τριμερῆ ψυχὴν
ἔχειν, καὶ βροτοῦ, ἢ βροτός ἐστιν, εἴη ἂν ἴδιον τὸ τριμερῆ
ψυχὴν ἔχειν. Χρήσιμος δ' ὁ τόπος οὗτος καὶ ἐπὶ τοῦ συμ-
βεβηκότος· τοῖς γὰρ αὐτοῖς, ἢ ταυτὰ ἐστι, ταυτὰ ^xδεῖ ὑπάρ-
χειν ἢ μὴ ὑπάρχειν.

ⁱ μήτε D. ^k εἶναι μὴ D. ^l ἀποδέδωκε D. ^m ἀπ. τὸ ἴδιον B.D.
ⁿ τί om. A.B. ^o οὐκ] οὐ τῶν αὐτῶν A.B, οὔτε D. ^p ἀγορᾶς τοῦ
ἀνθρώπου D. ^q ἀεί om. A. ^r τὸ—ἴδιον om. A. ^s ἴδιον] τὸ
ἴδιον D. ^t οὐκ ἂν εἴη αἰρετοῦ τὸ φαίνεσθαι τισιν ἀγαθὸν ἴδιον D. ^v al-
terum τὸ om. D. ^w ταυτόν ἐστι τὸ αὐτὸ D. ^x δεῖ B.

Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τῶν αὐτῶν τῷ εἶδει μὴ ταύ-¹³
 τὸν ἀεὶ τῷ ὕ εἶδει τὸ ἴδιον ἔστιν· οὐδὲ γὰρ τοῦ εἰρημένου
 ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον εἶναι ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ταυτόν ἐστι
 τῷ εἶδει ἄνθρωπος καὶ ἵππος, οὐκ ἀεὶ δὲ τοῦ ἵππου ἔστιν
 ἴδιον τὸ ἐστάναι ὑφ' ^z αὐτοῦ, ^a οὐκ ἂν εἴη τοῦ ἀνθρώπου ^b ἴδιον
 τὸ κινεῖσθαι ὑφ' ^z αὐτοῦ· ταυτόν γάρ ἐστι τῷ εἶδει τὸ κινεῖ-
 σθαι ^c καὶ ἐστάναι ὑφ' ^z αὐτοῦ, ἢ ζῶν ἐστίν ἑκατέρῳ αὐτῶν
 τῷ συμβεβηκέαι. Κατασκευάζοντα δ' εἰ τῶν αὐτῶν τῷ ¹⁴
 εἶδει ταυτόν ^d ἀεὶ τὸ ἴδιον· ἔσται γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον μὴ
 εἶναι ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ἀνθρώπου ἔστιν ἴδιον τὸ εἶναι πεζὸν
 δίπουν, καὶ ὄρνιθος ^e ἂν εἴη ἴδιον τὸ εἶναι πτηνὸν δίπουν·
 ἑκάτερον γὰρ τούτων ἐστὶ ταυτόν τῷ εἶδει, ^f ἢ τὰ μὲν ὡς
 ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος ἐστὶν εἶδη, ὑπὸ τὸ ζῶον ὄντα, τὰ δὲ ὡς
 γένους ^g διαφοραί, τοῦ ζῶου. Οὗτος ^h δ' ὁ τόπος ψευδῆς
 ἐστίν, ὅταν τὸ μὲν ἕτερον τῶν λεχθέντων ἐνὶ τινι μόνῳ
 ὑπάρχη εἶδει, τὸ δ' ἕτερον πολλοῖς, καθάπερ τὸ πεζὸν τε-
 τράπουν.

Ἐπεὶ δὲ τὸ ταυτόν καὶ τὸ ἕτερον πολλαχῶς λέγεται, ¹⁵
 ἔργον ἐστὶ σοφιστικῶς λαμβάνοντι ἐνὸς ἀποδοῦναι καὶ μόνου
 τινὸς τὸ ἴδιον. Τὸ γὰρ ὑπάρχον τινὶ ⁱ ᾧ συμβέβηκέ τι, καὶ
 τῷ συμβεβηκότι ὑπάρξει ^k λαμβανομένῳ μετὰ τοῦ ᾧ συμβέ-
 βηκεν, οἷον τὸ ὑπάρχον ἀνθρώπῳ καὶ λευκῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρ-
 ξει, ἂν ἢ λευκὸς ἄνθρωπος, καὶ τὸ λευκῷ ^l δὲ ἀνθρώπῳ ὑπάρ-
 χον ^m καὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρξει. ⁿ Διαβάλλοι δ' ἂν τις τὰ ¹⁶
^o πολλὰ τῶν ἰδίων, ^p τὸ ὑποκείμενον ἄλλο μὲν καθ' αὐτὸ
 ποιῶν ἄλλο δὲ μετὰ τοῦ συμβεβηκότος, οἷον ἄλλο μὲν ἄν-
 θρωπον εἶναι λέγων ἄλλο δὲ λευκὸν ἀνθρωπον, ἔτι δὲ ἕτερον
 ποιῶν τὴν ἔξιν καὶ τὸ κατὰ τὴν ἔξιν λεγόμενον. Τὸ γὰρ τῇ
 ἔξει ὑπάρχον καὶ τῷ κατὰ τὴν ἔξιν λεγομένῳ ^q ὑπάρξει, καὶ

γ εἶδει ἤγουν τῷ γένει τὸ D. z ἑαυτοῦ D. a οὐδ' D. b ἴδιον
 ἀεὶ τὸ D. c καὶ] καὶ τὸ D. d ἀεὶ om. D. e ἂν om. A. f ἢ]
 καθὸ D. g διαφορά A. h δ' om. A. i ᾧ D. k λαμβανο-
 μένου B. l δὴ A.B. m ὑπάρξει καὶ ἀνθρώπῳ D. n διαβάλλοι D.
 o πολλὰ] τοιαῦτα D. p τὸ—ἔτι δὲ om. A.B. q ὑπάρξει—ὑπάρξει
 rc. supra lituram A.

τὸ τῷ κατὰ τὴν ἕξιν λεγομένῳ ὑπάρχον καὶ τῇ ἕξει ὑπάρξει. Οἷον ἐπεὶ ὁ ἐπιστήμων κατὰ τὴν ἐπιστήμην λέγεται διακείσθαι, οὐκ ἂν εἴη τῆς ἐπιστήμης ἴδιον τὸ ^τ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου· καὶ γὰρ ὁ ἐπιστήμων ἔσται ἀμετάπειστος ὑπὸ λόγου. Κατασκευάζοντα δὲ ῥητέον ὅτι οὐκ ἔστιν ^ς ἕτερον ^τ ἀπλῶς τὸ ^ῶ ^υ συμβέβηκε καὶ τὸ συμβεβηκὸς μετὰ τοῦ ^ῶ συμβέβηκε λαμβανόμενον, ἀλλ' ἄλλο λέγεται τῷ ἕτερον εἶναι αὐτοῖς τὸ εἶναι· οὐ ταῦτόν γάρ ἐστιν ἀνθρώπῳ τε τὸ εἶναι ἀνθρώπῳ καὶ λευκῷ ἀνθρώπῳ τὸ εἶναι ἀνθρώπῳ λευκῷ. Ἔτι δὲ θεωρητέον ἐστὶ παρὰ τὰς πτώσεις, λέγοντα διότι ^υ οὐθ' ὁ ἐπιστήμων ^ω ἔσται τὸ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου ἀλλ' ὁ ^χ ἀμετάπειστος ὑπὸ λόγου, ^υ οὐθ' ἡ ἐπιστήμη τὸ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου ἀλλ' ἡ ἀμετάπειστος ὑπὸ λόγου· πρὸς γὰρ τὸν πάντως ἐνιστάμενον ^z πάντως ἀντιτακτέον ἐστίν.

- 5 Ἔπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ φύσει ὑπάρχον βουλούμενος ἀποδοῦναι τοῦτον τὸν τρόπον τίθησι τῇ λέξει, ὥστε τὸ αἰεὶ ὑπάρχον σημαίνει· δόξειε γὰρ ἂν κινεῖσθαι τὸ κείμενον ^α εἶναι ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ὁ εἴπας ἀνθρώπου ἴδιον τὸ δίπουν βούλεται μὲν τὸ φύσει ὑπάρχον ^β ἀποδιδόναι, σημαίνει δὲ τῇ λέξει τὸ αἰεὶ ὑπάρχον, οὐκ ἂν εἴη ἀνθρώπου ἴδιον τὸ δίπουν· οὐ γὰρ πᾶς ^γ ἀνθρώπος ἐστὶ δύο πόδας ἔχων.
- 2 Κατασκευάζοντα δ' εἰ βούλεται τὸ φύσει ὑπάρχον ἴδιον ^β ἀποδιδόναι καὶ τῇ λέξει τοῦτον τὸν τρόπον σημαίνει· οὐ γὰρ κινήσεται κατὰ τοῦτο τὸ ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ὁ ἀνθρώπου ἴδιον ἀποδιδούς τὸ ζῶον ἐπιστήμης δεκτικὸν ^δ καὶ βούλεται καὶ τῇ λέξει ^ε σημαίνει τὸ φύσει ὑπάρχον ἴδιον, οὐκ ἂν κινεοίτο κατὰ τοῦτο, ὡς οὐκ ἔστιν ^ε ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ζῶον ἐπιστήμης δεκτικόν.
- 3 Ἔτι ὅσα λέγεται ὡς κατ' ἄλλο ^ε τι πρῶτον ἢ ὡς πρῶτον

^τ ἀμετάπειστον B. ^ς ἕτερον om. B.D. ^τ ἀπλῶς ταυτὸν τὸ B, ἀπλῶς καὶ ταυτὸ τὸ D. ^υ συμβέβηκε λαμβανόμενον καὶ B. ^υ οὐδ' D.
^ω ἐστὶ D. ^χ ἀμετάπειστος A.B. ^υ οὐδ' A.B. ^z πάντα A.D.
^α εἶναι om. D. ^β ἀποδοῦναι D. ^γ ἀνθρώπος om. D. ^δ καὶ ante β. om. D. ^ε σημαίνειν D. ^ε ἴδιον ἀνθρώπου D. ^ε τι om. A.

αὐτό, ἔργον ἐστὶν ἀποδοῦναι τῶν τοιούτων ^h τὸ ἴδιον· ἐὰν μὲν γὰρ τοῦ κατ' ἄλλο τι ἴδιον ⁱ ἀποδῶς, καὶ κατὰ τοῦ πρώτου ^k ἀληθεύεται, ἐὰν δὲ τοῦ πρώτου θῆς, καὶ τοῦ κατ' ἄλλο κατηγορηθήσεται. Οἶον ἐὰν μὲν τις ἐπιφανείας ἴδιον ^l ἀποδῶ τὸ κεχρῶσθαι, καὶ κατὰ σώματος ^k ἀληθεύεται τὸ κεχρῶσθαι, ἐὰν δὲ σώματος, καὶ κατ' ἐπιφανείας κατηγορηθήσεται. Ὡστε οὐ καθ' οὐδ' ὁ λόγος, καὶ τοῦνομα ^k ἀληθεύεται.

Συμβαίνει ^δ ^m ἐν ἐνίοις τῶν ἰδίων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεσθαι ⁴ τινα ἀμαρτίαν παρὰ ⁿ τὸ μὴ διορίζεσθαι πῶς καὶ τίνων τίθησι τὸ ἴδιον. Ἄπαντες γὰρ ἐπιχειροῦσιν ἀποδιδόναι τὸ ἴδιον ἢ ^o τὸ φύσει ὑπάρχον, καθάπερ ἀνθρώπου τὸ δίπουν, ἢ τὸ ὑπάρχον, καθάπερ ἀνθρώπου τινὸς τὸ τέτταρας δακτύλους ἔχειν, ἢ εἶδει, καθάπερ πυρὸς τὸ λεπτομερέστατον, ἢ ἀπλῶς, καθάπερ ζῶον τὸ ζῆν, ἢ κατ' ἄλλο, καθάπερ ψυχῆς τὸ φρόνιμον, ἢ ὡς τὸ πρῶτον, καθάπερ λογιστικοῦ τὸ φρόνιμον, ἢ ὡς ^p τῷ ἔχειν, καθάπερ ἐπιστήμονος τὸ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου (οὐδὲν γὰρ ἕτερον ἢ τῷ ἔχειν τι ἔσται ^q ἀμετάπειστος ὑπὸ λόγου), ἢ τῷ ἔχεσθαι, ^r καθάπερ ἐπιστήμης τὸ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου, ἢ τῷ μετέχεσθαι, καθάπερ ζῶον τὸ αἰσθάνεσθαι (αἰσθάνεται μὲν γὰρ καὶ ἄλλο τι, οἶον ἄνθρωπος, ἀλλὰ ^s μετέχον ἤδη τοῦτο αἰσθάνεται), ἢ τῷ μετέχειν, καθάπερ τοῦ τινὸς ζῶον τὸ ζῆν. Μὴ προσθεῖς μὲν οὖν τὸ φύσει ἀμαρ- ⁵ τάνει, διότι ἐνδέχεται τὸ φύσει ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν ἐκείνῳ ^t τῷ φύσει ὑπάρχει, καθάπερ ἀνθρώπῳ τὸ δύο πόδας ἔχειν. Μὴ διορίσας ^v ^δ ὅτι τὸ ὑπάρχον ἀποδίδωσιν, ὅτι οὐκ ἔσται τοιούτου οἶον ^w νῦν ^x ὑπάρχει ^y ἐκείνο, καθάπερ τὸ τέτταρας δακτύλους ἔχειν τὸν ἄνθρωπον. Μὴ δηλώσας δὲ διότι ὡς πρῶτον ἢ ὡς κατ' ἄλλο τίθησιν, ὅτι οὐ καθ' οὐδ' ὁ λόγος, καὶ τοῦνομα ^k ἀληθεύεται, καθάπερ τὸ κεχρῶσθαι, εἴτε τῆς ἐπιφανείας εἴτε τοῦ σώματος ^a ἀποδοθὲν ἴδιον. Μὴ προείπας

^h τὸ om. D. ⁱ ἀποδιδῶς D. ^k ἀληθεύεται D. ^l ἀποδέδωκε D.
^m ἐν om. A.B. ⁿ τοῦ A.B. ^o τὸ τῆ φύσει D. ^p τὸ B.D.
^q ἀμετάπειστον A.B. ^r καθάπερ—μετέχεσθαι om. A. ^s μετέχων D.
^t τῷ φύσει τι ὑπάρχει A. ^v δὲ διότι D. ^w νῦν om. A.B. ^x ὑπάρχειν A. ^y ἐκείνῳ B. ^a ἀποδοθείη D.

δὲ ^b διότι ἢ τῷ ἔχειν ἢ τῷ ἔχεσθαι τὸ ἴδιον ἀποδέδωκε, διότι οὐκ ^c ἔσται ἴδιον· ^d ὑπάρξει γάρ, εἰ μὲν τῷ ἔχεσθαι ἀποδιδῶ τὸ ^e ἴδιον, τῷ ἔχοντι, ^f εἰ δὲ τῷ ἔχοντι, τῷ ἐχομένῳ, καθάπερ τὸ ἀμετάπειστον ὑπὸ λόγου τῆς ἐπιστήμης ἢ τοῦ ἐπιστήμονος τεθὲν ἴδιον. Μὴ ^g προσσημῆνας δὲ τῷ μετέχειν ἢ τῷ μετέχεσθαι, ^h ὅτι καὶ ἄλλοις τισὶν ὑπάρξει τὸ ἴδιον· εἰ μὲν ⁱ γὰρ τῷ μετέχεσθαι ἀποδῶ, τοῖς μετέχουσιν, εἰ δὲ τῷ μετέχειν, τοῖς μετεχομένοις, καθάπερ ^k εἰ τοῦ τινὸς ζῴου ἢ τοῦ ζῴου ^l τιθείη τὸ ζῆν ^m ἴδιον. Μὴ διαστείλας δὲ τὸ τῷ εἶδει, ὅτι ἐνὶ μόνῳ ὑπάρξει τῶν ὑπὸ τοῦτο ὄντων οὐ τὸ ἴδιον τίθησι· τὸ γὰρ καθ' ὑπερβολὴν ἐνὶ μόνῳ ⁿ ὑπάρχει, καθάπερ τοῦ πυρὸς τὸ κουφότατον. ^o Ἐνίστε δὲ καὶ τὸ τῷ εἶδει προσθεῖς διήμαρτεν. Δεήσει γὰρ ἐν εἶδος εἶναι τῶν λεχθέντων, ὅταν τὸ τῷ εἶδει προστεθῆ· τοῦτο δ' ἐπ' ἐνίων οὐ συμπίπτει, καθάπερ οὐδ' ἐπὶ τοῦ πυρὸς. Οὐ γάρ ἐστιν ἐν εἶδος τοῦ πυρὸς· ἕτερον γὰρ ἐστι ^p τῷ εἶδει ἄνθραξ καὶ φλόξ καὶ φῶς, ^q ἕκαστον αὐτῶν πῦρ ὄν. Διὰ τοῦτο δ' οὐ δεῖ, ^r ὅταν τῷ εἶδει προστεθῆ, ἕτερον ^s εἶναι εἶδος τοῦ λεχθέντος, ὅτι τοῖς μὲν μᾶλλον τοῖς δ' ἥττον ὑπάρξει τὸ λεχθὲν ἴδιον, καθάπερ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὸ λεπτομερέστατον· ^t λεπτομερέστερον γὰρ ἐστι τὸ φῶς τοῦ ἄνθρακος καὶ τῆς φλογός. Τοῦτο δ' οὐ δεῖ γίνεσθαι, ὅταν μὴ καὶ τὸ ὄνομα μᾶλλον κατηγορηται, καθ' οὐ ὁ λόγος μᾶλλον ^v ἀληθεύεται· εἰ δὲ μή, οὐκ ἔσται, καθ' οὐ ὁ λόγος μᾶλλον, καὶ τοῦνομα μᾶλλον. ^w Ἐτι δὲ πρὸς τούτοις ταῦτόν εἶναι συμβήσεται τὸ ἴδιον τοῦ ^x τε ἀπλῶς καὶ τοῦ μάλιστα ὄντος ἐν τῷ ἀπλῶς ^y τοιούτῳ, καθάπερ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἔχει τὸ λεπτομερέστατον· καὶ γὰρ τοῦ φωτὸς ἔσται ^z ταῦτό τοῦτο ἴδιον· λεπτομερέστατον

^b καθότι D. ^c ἔστιν D. ^d ὑπάρχει A. ^e ἴδιον καὶ τῷ D.
^f εἰ δὲ τῷ ἔχοντι καὶ τῷ D. ^g προσσημῆνας B, προσσημανας D. ^h διότι D.
ⁱ γὰρ om. D. ^k εἰ] ἢ A. ^l τεθείη B.D. ^m ἴδιόν ἐστι. Μὴ D.
ⁿ ὑπάρξει D. ^o τῷ εἶδει post φῶς D. ^p ἕκαστον δ' αὐτῶν πῦρ.
Διὰ D. ^q ὅταν om. A.B. ^r τῷ] τὸ τῷ D. ^s εἶναι τὸ εἶδος D.
^t λεπτομερέστατον A. ^v ἀληθεύεται—λόγος μᾶλλον om. A. et pr. D.
^x τε om. D. ^y τοιούτου A.B. ^z ταῦτό τοῦτο] τε τὸ τοιούτου D.

γάρ ἐστι τὸ φῶς. ἂ Ἀλλου ^a μὲν οὖν οὕτως ἀποδιδόντος τὸ ἴδιον ἐπιχειρητέον, αὐτῷ δ' οὐ δοτέον ἐστὶ ταύτην τὴν ἔνστασιν, ἀλλ' εὐθὺς τιθέμενον τὸ ἴδιον διοριστέον ὃν τρόπον τίθησι τὸ ἴδιον.

Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ αὐτὸ ^b αὐτοῦ ἴδιον ἔθηκεν ⁸ οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον εἶναι ἴδιον. Αὐτὸ γὰρ ^c αὐτῷ πᾶν ^d τὸ εἶναι δηλοῖ, τὸ δὲ τὸ εἶναι δηλοῦν οὐκ ἴδιον ἀλλ' ὄρος ἐστίν. Οἷον ἐπεὶ ὁ ^e εἶπας καλοῦ τὸ πρέπον ἴδιον εἶναι αὐτὸ ^f ἑαυτοῦ ἴδιον ^g ἀπέδωκε (ταυτόν γὰρ ἐστὶ τὸ καλὸν ^h καὶ πρέπον), οὐκ ⁱ ἂν εἶη τὸ πρέπον τοῦ καλοῦ ἴδιον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ μὴ ^k αὐτὸ μὲν αὐτοῦ ἴδιον ἀπέδωκεν, ἀντικατηγορούμενον δ' ἔθηκεν ἔσται γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ὁ θεὸς ζῶντος ἴδιον τὸ οὐσία ἔμψυχος οὐκ αὐτὸ μὲν αὐτοῦ ἴδιον ἔθηκεν, ἀντικατηγορούμενον δ' ἀποδέδωκεν, εἶη ἂν ^l ἴδιον τοῦ ζῶντος τὸ οὐσία ἔμψυχος.

Ἐπειτ' ἐπὶ τῶν ὁμοιομερῶν σκεπτέον ἐστὶν ἀνασκευάζοντα ⁹ μὲν εἰ τὸ τοῦ ^m συνόλου ἴδιον ⁿ μὴ ἀληθεύεται κατὰ τοῦ μέρους, ἢ ^o εἰ τὸ τοῦ μέρους μὴ λέγεται κατὰ τοῦ σύμπαντος· οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον ἴδιον εἶναι. Συμβαίνει δ' ἐπ' ἐνίων τοῦτο γίνεσθαι· ἀποδοίη γὰρ ἂν τις ἐπὶ τῶν ὁμοιομερῶν ἴδιον ἐνίοτε μὲν ἐπὶ τὸ σύμπαν βλέψας, ἐνίοτε δ' ἐπὶ τὸ κατὰ μέρος λεγόμενον αὐτὸς ^p αὐτὸν ἐπιστήσας· ἔσται δ' οὐδέτερον ὀρθῶς ἀποδομένον. Οἷον ἐπὶ μὲν τοῦ σύμπαντος, ^q ἐπεὶ ὁ εἶπας θαλάττης ἴδιον τὸ πλείστον ὕδωρ ἀλμυρὸν ὁμοιομεροῦς μὲν τινος ἔθηκε τὸ ἴδιον, τοιοῦτον δ' ^r ἀπέδωκεν ὃ οὐκ ἀληθεύεται κατὰ τοῦ μέρους (οὐ γὰρ ἐστὶν ἢ τις ^s θάλαττα τὸ πλείστον ὕδωρ ἀλμυρὸν), ^t οὐκ ἂν εἶη τῆς θαλάττης ἴδιον τὸ πλείστον ὕδωρ ἀλμυρὸν. Ἐπὶ δὲ τοῦ μέρους, οἷον ¹⁰ ἐπεὶ ὁ θεὸς ἀέρος ἴδιον τὸ ἀναπνευστὸν ὁμοιομεροῦς μὲν τινος

^a μὲν οὕτως ἀποδόντος A. ^b ἑαυτοῦ D. ^c ἑαυτῷ D. ^d τὸ om. D.
^e εἶπας τοῦ καλοῦ D. ^f αὐτοῦ D. ^g ἀποδέδωκε D.
^h καὶ τὸ πρέπον D. ⁱ ἂν οὖν εἶη D. ^k αὐτὸ ἑαυτοῦ ἴδιον ἀποδέδωκεν D.
^l ἴδιον post ἔμψυχος D. ^m ὄλου D. ⁿ μὴ om. pr. D.
^o εἰ om. D. ^p ἑαυτὸν D. ^q ἐπεὶ om. D. ^r ἀποδέδωκεν D.
^s θάλασσα D. ^t οὐκ—ἀλμυρὸν om. D.

^t εἶρηκε τὸ ἴδιον, τοιοῦτον δ' ^v ἀπέδωκεν ὁ κατὰ τοῦ τινὸς ἀέρος ἀληθεύεται, κατὰ δὲ τοῦ σύμπαντος οὐ λέγεται (οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ σύμπας ἀναπνευστός), οὐκ ἂν εἶη τοῦ ἀέρος ἴδιον τὸ ἀναπνευστόν. ^w Κατασκευάζοντα δὲ εἰ ἀληθεύεται ^x μὲν καθ' ἐκάστου τῶν ὁμοιομερῶν, ^y ἐστὶ δ' ἴδιον αὐτῶν κατὰ τὸ σύμπαν· ἐστὶ γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ἀληθεύεται κατὰ πάσης τῆς γῆς τὸ κάτω φέρεσθαι κατὰ φύσιν, ἐστὶ δὲ τοῦτο ἴδιον ^z καὶ τῆς τινὸς γῆς ^a κατὰ τὴν γῆν, εἶη ἂν τῆς γῆς ἴδιον τὸ κάτω φέρεσθαι κατὰ φύσιν.

6 Ἐπειτ' ἐκ τῶν ἀντικειμένων σκεπτόμενον ἐστὶ πρῶτον μὲν ἐκ τῶν ἐναντίων ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τοῦ ἐναντίου μὴ ἐστὶ τὸ ἐναντίον ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τοῦ ἐναντίου ^b ἐστὶ τὸ ἐναντίον ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ἐναντίον ἐστὶ δικαιοσύνη μὲν ἀδικία, ^c τῷ βελτίστῳ δὲ τὸ χερίστον, οὐκ ἐστὶ δὲ τῆς δικαιοσύνης ἴδιον ^d τὸ βέλτιστον, οὐκ ἂν εἶη τῆς ἀδικίας ἴδιον τὸ χερίστον. ^e Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τοῦ ἐναντίου τὸ ἐναντίον ἴδιον ἐστὶν· καὶ ^f γὰρ τοῦ ἐναντίου τὸ ἐναντίον ἴδιον ἐστὶ. Οἶον ἐπεὶ ἐναντίον ἐστὶν ἀγαθῷ μὲν κακόν, αἰρετῷ δὲ φευκτόν, ἐστὶ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ ἴδιον τὸ αἰρετόν, εἶη ἂν κακοῦ ἴδιον τὸ φευκτόν.

2 Δεύτερον δ' ἐκ τῶν πρὸς τι ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ πρὸς τι τοῦ πρὸς τι μὴ ἐστὶν ἴδιον· οὐδὲ ^g γὰρ τὸ πρὸς τι τοῦ πρὸς τι ἐστὶν ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ λέγεται διπλάσιον μὲν πρὸς ἡμισυ, ὑπερέχον δὲ πρὸς ὑπερεχόμενον, οὐκ ἐστὶ δὲ τοῦ διπλάσιου τὸ ὑπερέχον ἴδιον, οὐκ ἂν εἶη τοῦ ἡμίσεος τὸ ὑπερεχόμενον ἴδιον. ^h Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τοῦ πρὸς τι τὸ πρὸς τί ⁱ ἐστὶν ἴδιον· καὶ ^k γὰρ τοῦ πρὸς τι τὸ πρὸς τι ^l ἐστὶν ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ λέγεται τὸ μὲν διπλάσιον πρὸς τὸ ^m ἡμισυ, τὰ δὲ δύο πρὸς ἓν, ἐστὶ δὲ τοῦ διπλάσιου ἴδιον

^t εἶρηκε] ἔθηκε D.

^v ἀποδέδωκεν D.

^w κατασκευάζοντι B.D.

^x μὲν om. D.

^y ἐστὶ δ'] ὅ ἐστὶν D.

^z καὶ om. A.B.

^a κατὰ

τὴν γῆν] κατὰ τὴν γῆν. Κατὰ γὰρ τὴν γῆν καὶ τὸ γῆν εἶναι B, κατὰ τὸ σύμπαν. Κατὰ γὰρ τὴν γῆν. D.

^b ἐστὶ ἴδιον τὸ ἐναντίον D.

^c τὸ βέλ-

τιστον δὲ τῷ χειρίστῳ D.

^d τὸ βέλτιστον ἴδιον D.

^e κατασκευάζοντι A.B.

^f γὰρ om. D.

^g γὰρ om. A.B.

^h κατασκευάζοντι A.B.

ⁱ ἐστὶ D.

^k γὰρ om. D.

^l ἐστὶν A.

^m ἡμισυ, τὸ

δὲ ἐν πρὸς δύο, τὰ A.B.

τὸ ὡς δύο πρὸς ἓν, εἶη ἂν τοῦ ἡμίσεος ἴδιον τὸ ὡς ἓν πρὸς δύο.

^η Τρίτον ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τῆς ἕξεως τὸ καθ' ἕξιν λε-
γόμενον μὴ ἔστιν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τῆς στερήσεως τὸ κατὰ
στέρησιν λεγόμενον ἔσται ἴδιον. ^ο Κἂν εἰ δὲ τῆς στερήσεως
τὸ κατὰ στέρησιν λεγόμενον μὴ ἔστιν ἴδιον, ^ρ οὐδὲ τῆς ἕξεως
τὸ ^θ κατὰ τὴν ἕξιν λεγόμενον ἴδιον ἔσται. Οἶον ἐπεὶ οὐ λέ-
γεται τῆς ^ρ κωφότητος ἴδιον τὸ ἀναισθησίαν εἶναι, οὐδ' ἂν
τῆς ^σ ἀκούσεως εἶη ἴδιον τὸ αἰσθησιν εἶναι. Κατασκευάζοντα
δὲ εἰ τὸ καθ' ἕξιν λεγόμενον ἔστι τῆς ἕξεως ἴδιον· ^τ καὶ γὰρ
τῆς στερήσεως τὸ κατὰ στέρησιν λεγόμενον ἔσται ἴδιον.
^υ Κἂν εἰ τῆς στερήσεως τὸ κατὰ στέρησιν λεγόμενον ἔστιν ⁴
ἴδιον, καὶ τῆς ἕξεως τὸ καθ' ἕξιν λεγόμενον ἔσται ἴδιον. Οἶον
ἐπεὶ τῆς ὄψεως ἔστιν ἴδιον τὸ ^ω βλέπειν, καθὸ ἔχομεν ὄψιν,
εἶη ἂν τῆς τυφλότητος ἴδιον τὸ μὴ βλέπειν, καθὸ οὐκ ἔχομεν
ὄψιν πεφυκότες ἔχειν.

^ι Ἐπειτα ἐκ τῶν φάσεων καὶ τῶν ἀποφάσεων, πρῶτον μὲν ⁵
ἐξ αὐτῶν τῶν κατηγορουμένων. ^ι Ἔστι δ' ὁ τόπος οὗτος
χρήσιμος ἀνασκευάζοντι μόνον. Οἶον εἰ ἡ φάσις ^κ ἢ τὸ
κατὰ τὴν φάσιν ^υ λεγόμενον αὐτοῦ ^z ἴδιόν ἔστιν· οὐ γὰρ
ἔσται αὐτοῦ ἡ ἀπόφασις οὐδὲ τὸ κατὰ τὴν ἀπόφασιν λεγό-
μενον ἴδιον. Κἂν ^α εἰ δ' ἡ ἀπόφασις ἢ τὸ κατὰ τὴν ἀπό-
φασιν λεγόμενον ^β ἔστιν ^γ αὐτοῦ ἴδιον, οὐκ ἔσται ἡ φάσις
οὐδὲ τὸ κατὰ τὴν φάσιν λεγόμενον ἴδιον· οἶον ἐπεὶ τοῦ ζώου
^δ ἔστιν ἴδιον τὸ ἔμψυχον, οὐκ ἂν εἶη τοῦ ζώου ἴδιον τὸ ^ε οὐκ
ἔμψυχον.

Δεύτερον δ' ἐκ τῶν κατηγορουμένων ^φ ἢ μὴ κατηγορου-
μένων, καὶ ^ς καθ' ὧν κατηγορεῖται ἢ μὴ κατηγορεῖται, ἀνα-
σκευάζοντα μὲν εἰ ἡ φάσις τῆς φάσεως μὴ ἔστιν ἴδιον· οὐδὲ

^η τρίτον δ' ἀνασκ. D. ^ο κἂν εἰ δέ] καὶ εἰ D. ^ρ οὐδὲ γὰρ τῆς A.
^θ καθ' ἕξιν λ. ἔσται ἴδιον D. ^ρ κωφότητος D. ^σ ἀκοῆς D. ^τ γὰρ]
γὰρ καὶ D. ^υ κἂν εἰ—ἴδιον om. D. ^ω βλέπειν] ὁρᾶν D. ^κ ἢ]
καὶ D. ^υ αὐτοῦ λεγόμενον A. D. ^z ἔστιν ἴδιον D. ^α εἰ] εἶη D.
^β ἔστιν om. D. ^γ ἴδιον αὐτοῦ B. ^δ ἴδιόν ἔστι D. ^ε οὐκ] μὴ D.
^φ ἢ] ἢ καὶ D. ἢ μὴ κατηγορουμένων om. A. ^ς καθ' corr. A, ἐξ B.

γὰρ ἡ ἀπόφασις τῆς ἀποφάσεως ἔσται ἴδιον. ^hΚὰν ⁱεἰ δ' ἡ ἀπόφασις τῆς ἀποφάσεως μὴ ἔστιν ἴδιον, οὐδ' ἡ φάσις τῆς φάσεως ^kἔσται ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ οὐκ ἔστι τοῦ ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ζῶον, οὐδ' ἂν τοῦ μὴ ἀνθρώπου ^lεἴη ἴδιον τὸ μὴ ζῶον. Κὰν εἰ δὲ ^mτοῦ μὴ ἀνθρώπου ⁿφαίνεται μὴ ἴδιον τὸ μὴ ζῶον, οὐδὲ τοῦ ἀνθρώπου ἔσται ἴδιον τὸ ζῶον. Κατασκευάζοντα δ' εἰ τῆς φάσεως ἡ φάσις ἔστιν ἴδιον· καὶ γὰρ ⁷τῆς ἀποφάσεως ἡ ἀπόφασις ^oἔσται ἴδιον. Κὰν ^pεἰ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἡ ἀπόφασις ^qἔστιν ἴδιον, καὶ ἡ φάσις τῆς φάσεως ἔσται ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ τοῦ μὴ ζῶου ^rἴδιόν ἐστι τὸ μὴ ζῆν, εἴη ἂν τοῦ ζῶου ἴδιον τὸ ζῆν· κὰν ^sεἰ δὲ τοῦ ζῶου ^tφαίνεται ἴδιον τὸ ζῆν, καὶ τοῦ μὴ ζῶου ^vφανεῖται ἴδιον τὸ μὴ ζῆν.

8 Τρίτον δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν ὑποκειμένων ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ ἀποδομένον ἴδιον τῆς φάσεώς ἐστιν ἴδιον· οὐ γὰρ ἔσται τὸ αὐτὸ καὶ τῆς ἀποφάσεως ἴδιον. Κὰν ^wεἰ δὲ τῆς ἀποφάσεως ἴδιον τὸ ἀποδοθέν, οὐκ ^xἔσται τῆς φάσεως ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ τοῦ ζῶου ^yἴδιον τὸ ἔμψυχον, ^zοὐκ ἂν εἴη τοῦ μὴ ζῶου ἴδιον τὸ ἔμψυχον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τὸ ἀποδο-
9 θέν ^aμὴ τῆς φάσεως ^bἴδιον, εἴη ἂν τῆς ἀποφάσεως. Οὗτος δ' ὁ τόπος ψευδής ἐστιν· φάσις γὰρ ἀποφάσεως καὶ ἀπόφασις φάσεως οὐκ ἔστιν ἴδιον. Φάσις μὲν γὰρ ἀποφάσει οὐδ' ^cὄλως ὑπάρχει, ἀπόφασις δὲ φάσει ὑπάρχει μὲν, οὐχ ὡς ἴδιον δὲ ὑπάρχει.

10 Ἐπειτα ^dδ' ἐκ τῶν ἀντιδιηρημένων ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τῶν ἀντιδιηρημένων ^eμηδὲν μηδενὸς τῶν λοιπῶν ἀντιδιηρημένων ἔστιν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τὸ κείμενον ἔσται ἴδιον τούτου οὐ ^fκεῖται ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ζῶον αἰσθητὸν οὐδενὸς τῶν ἄλ-

^h καὶ A. ⁱ εἰ δ' om. D. ^k ἔστιν D. ^l ἴδιον εἴη D. ^m τοῦ μὴ corr. A, μὴ τοῦ D. ⁿ φαίνεται D. ^o ἔστιν D. ^p εἰ om. D. ^q ἔσται A.B. ^r ἔστιν ἴδιον D. ^s εἰ om. D. ^t ἴδιον φαίνεται D. ^v ἴδιον φανεῖται D. ^w εἰ om. D. ^x ἀποφάσεώς ἐστιν ἴδιον A.D. ^y ἴδιόν ἐστι τὸ A. ^z οὐκ—ζῶου] τοῦ μὴ ζῶου οὐκ ἔσται D. ^a μὴ] ἴδιον μὴ D, μὴ ἔστιν A. ^b ἴδιον] ἔστιν ἴδιον D. ^c ὄλως οὐχ D. ^d δ' om. D. ^e μηδὲν] τι D. ^f κεῖται εἶναι ἴδιον D.

λων ἔθνητων ζώων ἐστὶν ἴδιον, οὐκ ἂν εἶη τὸ ζῶον νοητὸν τοῦ θεοῦ ἴδιον. Κατασκευάζοντα δ' εἰ τῶν λοιπῶν τῶν ἀντιδιηρημένων ὁτιοῦν ^h ἐστὶν ἴδιον τούτων ἐκάστου τῶν ἀντιδιηρημένων· καὶ γὰρ τὸ λοιπὸν ἔσται τούτου ἴδιον, οὐ κείται μὴ εἶναι ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ φρονήσεώς ἐστὶν ἴδιον τὸ καθ' αὐτὸ πεφυκέναι λογιστικοῦ ἀρετὴν ⁱ εἶναι, καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν οὕτως ἐκάστης λαμβανομένης, εἶη ἂν σωφροσύνης ἴδιον τὸ καθ' αὐτὸ πεφυκέναι ἐπιθυμητικοῦ ἀρετὴν εἶναι.

Ἐπειτ' ἐκ τῶν πτώσεων, ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ ἢ πτώσις ⁷ τῆς πτώσεως μὴ ἐστὶν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ ἢ πτώσις τῆς πτώσεως ^k ἔσται ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ οὐκ ἔστι τοῦ δικαίως ^l ἴδιον τὸ καλῶς, οὐδ' ἂν τοῦ δικαίου εἶη ἴδιον τὸ καλόν. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ ἢ πτώσις τῆς πτώσεως ἐστὶν ἴδιον· καὶ γὰρ ἢ πτώσις τῆς πτώσεως ἔσται ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν ἴδιον τὸ πεζὸν δίπουν, καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ^m εἶη ἂν ἴδιον ⁿ τὸ πεζῷ δίποδι λέγεσθαι. Οὐ μόνον δ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ εἰρημένου κατὰ τὰς πτώσεις ἐστὶ σκεπτέον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν πρότερον τόπων εἴρηται, ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ ἢ τοῦ ἀντικειμένου πτώσις μὴ ἐστὶν ἴδιον τῆς τοῦ ἀντικειμένου πτώσεως· οὐδὲ γὰρ ἢ τοῦ ἀντικειμένου πτώσις ἔσται ἴδιον τῆς τοῦ ἀντικειμένου πτώσεως. Οἷον ^o ἐπεὶ οὐκ ἔστι τοῦ δικαίως ἴδιον τὸ ἀγαθῶς, οὐδ' ἂν τοῦ ἀδίκως εἶη ἴδιον τὸ κακῶς. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ ἢ τοῦ ἀντικειμένου πτώσις ἐστὶν ἴδιον τῆς τοῦ ἀντικειμένου πτώσεως· καὶ γὰρ ἢ τοῦ ἀντικειμένου πτώσις ἔσται ἴδιον τῆς τοῦ ἀντικειμένου πτώσεως. Οἷον ἐπεὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἐστὶν ἴδιον τὸ βέλτιστον, καὶ τοῦ κακοῦ ἂν εἶη ἴδιον τὸ χείριστον.

Ἐπειτ' ἐκ τῶν ὁμοίως ἐχόντων, ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ ³ ὁμοίως ἔχον ^p τοῦ ὁμοίως ἔχοντος μὴ ἐστὶν ἴδιον· οὐδὲ ^q γὰρ τὸ ὁμοίως ἔχον τοῦ ὁμοίως ἔχοντος ἔσται ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ

ἔθνητων om. A.B. ^h ἐστὶ τὸ ληφθέν ἴδιον D. ⁱ εἶναι om. A.B.
^k ἔσται] μὴ ἐστὶν A. ^l ἴδιον εἶη D. ^m ἂν εἶη D. ⁿ τῷ A.D.
^o ἐπειδὴ D. ^p τοῦ ὁμοίως] τοῦ ὁμοῦ D. ^q γὰρ om. D.

ὁμοίως ἔχει ^τ ὁ οἰκοδόμος πρὸς τὸ ποιεῖν οἰκίαν καὶ ὁ ἰατρός πρὸς τὸ ποιεῖν ὑγίειαν, οὐκ ἔστι δὲ ἰατροῦ ἴδιον τὸ ποιεῖν ὑγίειαν, ^ς οὐκ ἂν εἴη οἰκοδόμου ἴδιον τὸ ποιεῖν οἰκίαν. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τὸ ὁμοίως ἔχον τοῦ ^τ ὁμοίως ἔχοντός ἐστιν ἴδιον· καὶ γὰρ τὸ ὁμοίως ἔχον τοῦ ὁμοίως ἔχοντος ἔσται ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ὁμοίως ἔχει ἰατρός ^ν τε πρὸς τὸ ποιητικὸς ὑγείας εἶναι καὶ γυμναστῆς πρὸς τὸ ποιητικὸς ^ω εὐεξίας, ἔστι ^δ ἴδιον γυμναστοῦ τὸ ποιητικὸν ^χ εἶναι εὐεξίας, ^υ εἴη ἂν ἴδιον ἰατροῦ τὸ ποιητικὸν ^z εἶναι ὑγείας.

4 Ἐπειτ' ἐκ τῶν ὡσαύτως ἔχόντων, ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ ὡσαύτως ἔχον τοῦ ὡσαύτως ἔχοντος μὴ ἐστιν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τὸ ὡσαύτως ἔχον τοῦ ὡσαύτως ἔχοντος ἔσται ἴδιον. Εἰ ^δ ἔστι τοῦ ὡσαύτως ἔχοντος τὸ ὡσαύτως ἔχον ἴδιον, ^α τούτου οὐκ ἔσται ἴδιον οὐ κείται εἶναι ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ ὡσαύτως ἔχει φρόνησις πρὸς τὸ καλὸν καὶ τὸ αἰσχροὺν τῷ ^β ἐπιστήμῃ ἐκατέρου αὐτῶν εἶναι, οὐκ ἔστι ^δ ἴδιον φρονήσεως τὸ ἐπιστήμην εἶναι ^ε καλοῦ, οὐκ ἂν εἴη ἴδιον ^δ φρονήσεως τὸ ἐπιστήμην εἶναι αἰσχροῦ. Εἰ ^δ ἔστιν ἴδιον φρονήσεως τὸ ἐπιστήμην εἶναι καλοῦ, οὐκ ἂν εἴη ἴδιον αὐτῆς τὸ ἐπιστήμην εἶναι αἰσχροῦ· ἀδύνατον γὰρ εἶναι τὸ αὐτὸ πλειόνων ἴδιον. Κατασκευάζοντι δὲ οὐδὲν οὗτος ^ε ὁ τόπος ἐστὶ χρήσιμος· τὸ γὰρ ὡσαύτως ἔχον ἔν πρὸς πλείω συγκρίνεται.

5 Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ κατὰ τὸ εἶναι λεγόμενον μὴ ἐστι τοῦ κατὰ τὸ εἶναι λεγομένου ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τὸ φθείρεσθαι τοῦ κατὰ τὸ φθείρεσθαι, οὐδὲ το γίνεσθαι τοῦ κατὰ τὸ γίνεσθαι λεγομένου ἔσται ἴδιον. Οἷον ἐπεὶ οὐκ ^ε ἔστιν ἀνθρώπου ἴδιον τὸ εἶναι ζῶον, οὐδ' ἂν τοῦ ἀνθρώπου γίνεσθαι εἴη ἴδιον ^ε τὸ γίνεσθαι ζῶον· οὐδ' ἂν τοῦ ἀνθρώπου

^τ ὁ οἰκοδόμος post οἰκίαν D. ^ς οὐδ' ἂν εἴη τοῦ οἰκ. D. ^τ ὁμοῦ
D. utrobique. ^ν τε om. D. ^ω εὐεξίας εἶναι ἔστι D. ^χ εἶναι
om. D. ^υ ἴδιον ἂν εἴη καὶ ἰατροῦ D. ^z εἶναι om. D. ^α τούτου
οὐκ om. A.B. ^β ἐπιστήμην D. ^ε καλοῦ—εἶναι om. A. ^δ φρο-
νήσεως] αὐτῆς D. ^ε ὁ τόπος οὗτος χρήσιμος D. ^ε ἔστι τοῦ ἀνθρώ-
που D. ^ε τὸ A.

φθείρεσθαι εἶη ἴδιον τὸ φθείρεσθαι ζῶον. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ληπτέον ἐστὶ καὶ ἐκ τοῦ γίνεσθαι πρὸς τὸ εἶναι καὶ φθείρεσθαι καὶ ἐκ τοῦ φθείρεσθαι πρὸς τὸ εἶναι καὶ ^h πρὸς τὸ γίνεσθαι, καθάπερ εἴρηται νῦν ἐκ τοῦ εἶναι πρὸς τὸ γίνεσθαι καὶ ⁱ φθείρεσθαι. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τοῦ κατὰ τὸ εἶναι ^k τεταγμένον ἐστὶ τὸ κατ' αὐτὸ τεταγμένον ἴδιον· καὶ γὰρ τοῦ κατὰ τὸ γίνεσθαι λεγομένου ἔσται τὸ κατὰ τὸ γίνεσθαι λεγόμενον ἴδιον καὶ τοῦ κατὰ τὸ φθείρεσθαι τὸ κατὰ ^l τοῦτο ἀποδιδόμενον. Οἶον ἐπεὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν ἴδιον τὸ εἶναι βροτόν, καὶ τοῦ γίνεσθαι ἄνθρωπον εἶη ἂν ἴδιον τὸ γίνεσθαι βροτόν καὶ τοῦ φθείρεσθαι ἄνθρωπον τὸ φθείρεσθαι βροτόν. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ληπτέον ἐστὶ καὶ ἐκ τοῦ γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι πρὸς ^m τε τὸ εἶναι καὶ πρὸς ⁿ τὰ ἐξ αὐτῶν, καθάπερ καὶ ἀνασκευάζοντι εἴρηται.

Ἐπειτ' ἐπιβλέπειν ἐπὶ τὴν ιδέαν τοῦ κειμένου, ^o ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τῇ ιδέᾳ μὴ ὑπάρχει, ἢ εἰ μὴ κατὰ τοῦτο καθ' ὃ λέγεται τοῦτο οὐ τὸ ἴδιον ἀπεδόθη· οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ^p αὐτοανθρώπῳ οὐχ ὑπάρχει τὸ ἡρεμεῖν, ἢ ἄνθρωπός ἐστιν, ἀλλ' ἢ ιδέα, οὐκ ἂν εἶη ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ἡρεμεῖν. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τῇ ιδέᾳ ὑπάρχει, καὶ κατὰ τοῦτο ὑπάρχει, ἢ λέγεται κατ' αὐτοῦ ἐκείνου οὐ κείται ^q μὴ εἶναι ἴδιον· ἔσται γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὑπάρχει τῷ αὐτοζώῳ τὸ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγκείσθαι, καὶ ἢ ^r ζῶον αὐτῷ ὑπάρχει τοῦτο, εἶη ἂν ζώου ἴδιον τὸ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγκείσθαι.

Ἐπειτα ἐκ τοῦ μάλλον ^s καὶ ἥττον, πρῶτον μὲν ἀνασκευάζοντα εἰ τὸ μάλλον τοῦ μάλλον μὴ ἐστὶν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τὸ ἥττον τοῦ ἥττον ἔσται ἴδιον, οὐδὲ τὸ ἥκιστα τοῦ ἥκιστα, οὐδὲ τὸ μάλιστα τοῦ μάλιστα, οὐδὲ τὸ ἀπλῶς τοῦ ἀπλῶς. 8

^h πρὸς post καὶ om. D. ⁱ καὶ τὸ φθ. D. ^k τεταγμένον ἴδιον κατὰ τὸ εἶναι τεταγμένον καὶ D. ^l τοῦτο] τὸ φθείρεσθαι D. ^m τε et πρὸς om. D. ⁿ τὰ] τὸ γίνεσθαι αὐτὰ B. ^o ἀνασκευάζοντι D. ^p αὐτανθρώπῳ D. ^q μὴ om. D. ^r ζῶω D. ^s καὶ τοῦ ἥττον D.

Οἶον ἐπεὶ οὐκ ἔστι τὸ μάλλον κεχρῶσθαι τοῦ μάλλον σώματος ἴδιον, οὐδὲ τὸ ἦττον κεχρῶσθαι τοῦ ἦττον σώματος εἴη ἂν ἴδιον, οὐδὲ τὸ κεχρῶσθαι σώματος ὅλως. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τὸ μάλλον τοῦ μάλλον ἐστὶν ἴδιον· καὶ γὰρ τὸ ἦττον τοῦ ἦττον ἐστὶ ἴδιον, καὶ τὸ ἦκιστα τοῦ ἦκιστα, καὶ τὸ μάλιστα τοῦ μάλιστα, καὶ τὸ ἀπλῶς τοῦ ἀπλῶς. Οἶον ἐπεὶ τοῦ μάλλον ζῶντος τὸ μάλλον αἰσθάνεσθαι ἐστὶν ἴδιον, καὶ τοῦ ἦττον ζῶντος τὸ ἦττον αἰσθάνεσθαι ^t εἴη ἂν ἴδιον, καὶ τοῦ μάλιστα ^v δὲ τὸ μάλιστα, καὶ τοῦ ἦκιστα τὸ ἦκιστα, καὶ τοῦ ἀπλῶς τὸ ἀπλῶς.

2 Καὶ ἐκ τοῦ ἀπλῶς ^w δὲ πρὸς ταῦτά σκεπτέον ἐστὶν ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ ἀπλῶς τοῦ ἀπλῶς μὴ ἐστὶν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τὸ μάλλον τοῦ μάλλον, οὐδὲ τὸ ἦττον τοῦ ἦττον, οὐδὲ τὸ μάλιστα τοῦ μάλιστα, ^x οὐδὲ τὸ ἦκιστα τοῦ ἦκιστα ἐστὶ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ οὐκ ἔστι τοῦ ἀνθρώπου τὸ σπουδαῖον ἴδιον, οὐδ' ἂν τοῦ μάλλον ἀνθρώπου τὸ μάλλον σπουδαῖον ^z ἴδιον εἴη. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τὸ ἀπλῶς τοῦ ἀπλῶς ^a ἐστὶν ἴδιον· καὶ γὰρ τὸ μάλλον τοῦ μάλλον καὶ τὸ ἦττον τοῦ ἦττον καὶ τὸ ἦκιστα τοῦ ἦκιστα καὶ τὸ μάλιστα τοῦ μάλιστα ³ ἐστὶ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ τοῦ πυρός ἐστὶν ἴδιον τὸ ἄνω φέρεσθαι κατὰ φύσιν, καὶ τοῦ μάλλον πυρός ^b εἴη ἂν ἴδιον τὸ μάλλον ἄνω φέρεσθαι κατὰ φύσιν. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον σκεπτέον ἐστὶ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πρὸς ἅπαντα ταῦτα.

4 Δεύτερον ^d ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ μάλλον ^c τοῦ μάλλον μὴ ἐστὶν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τὸ ἦττον τοῦ ἦττον ἐστὶ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ μάλλον ἐστὶν ἴδιον ζῶντος τὸ αἰσθάνεσθαι ^d ἢ ἀνθρώπου τὸ ἐπίστασθαι, οὐκ ἔστι δὲ ^e ζῶντος ἴδιον τὸ αἰσθάνεσθαι, οὐκ ἂν εἴη ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ἐπίστασθαι. Κατασκευάζοντα ^d εἰ τὸ ἦττον τοῦ ἦττον ἐστὶν ἴδιον· καὶ γὰρ τὸ μάλλον τοῦ μάλλον ἐστὶ ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ἦττον ἐστὶν

^t εἴη ἂν] ἐστὶν B. ^v δὴ A.B, om. D. ^w δὴ A.B. ^x οὐδέ—
τοῦ ἦττον om. A.B. ^z εἴη ἴδιον D. ^a ἐστὶν ante τοῦ D. ^b ἂν
εἴη D. ^c μὴ ἐστὶ τοῦ μάλλον D. ^d ἦπερ D. ^e ἴδιον ζῶντος D.

ἴδιον ἀνθρώπου τὸ ἡμερον φύσει ^d ἢ ζώου τὸ ζῆν, ἔστι
^δ ^f ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ἡμερον φύσει, εἴη αν ^g ζώου ἴδιον τὸ
 ζῆν.

Τρίτον ^δ ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ οὐ μᾶλλον ^h ἔστιν ἴδιον, ⁵
 μή ἔστιν ⁱ ἴδιον· οὐδὲ γὰρ οὐ ἥττον ἔστιν ἴδιον, ἔσται τούτου
 ἴδιον. Εἰ ^δ ἐκείνου ἔστιν ἴδιον, οὐκ ἔσται τούτου ἴδιον.
 Οἶον ἐπεὶ τὸ κεχρῶσθαι μᾶλλον τῆς ἐπιφανείας ^d ἢ τοῦ σώ-
 ματός ἔστιν ἴδιον, οὐκ ἔστι δὲ τῆς ἐπιφανείας ἴδιον, οὐκ ἂν
 εἴη τοῦ σώματος ἴδιον τὸ κεχρῶσθαι. Εἰ ^δ ἔστι τῆς ἐπι-
 φανείας ἴδιον, οὐκ ἂν εἴη τοῦ σώματος ἴδιον. ^k Κατασκευά-
 ζοντι δὲ ὁ τόπος οὗτος οὐκ ἔστι χρήσιμος· ἀδύνατον γάρ
 ἔστι ταῦτὸ πλείονων ἴδιον εἶναι.

Τέταρτον ¹ ^δ ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ μᾶλλον αὐτοῦ ἴδιον ⁶
^m μή ἔστιν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τὸ ἥττον αὐτοῦ ἴδιον ἔσται ἴδιον.
 Οἶον ἐπεὶ μᾶλλον ἔστι ⁿ τοῦ ζώου ἴδιον τὸ αἰσθητὸν ^d ἢ τὸ
 μεριστόν, οὐκ ἔστι δὲ τοῦ ζώου τὸ αἰσθητὸν ἴδιον, οὐκ ἂν εἴη
 τοῦ ζώου τὸ μεριστόν ἴδιον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τὸ ἥτ-
 τον αὐτοῦ ὄν ἴδιον ἔστιν ἴδιον· καὶ γὰρ τὸ μᾶλλον αὐτοῦ ὄν
 ἴδιον ἔσται ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ἥττον ^o ἔστιν ἴδιον ζώου τὸ
 αἰσθάνεσθαι ^d ἢ τὸ ζῆν, ἔστι δὲ τοῦ ζώου τὸ αἰσθάνεσθαι
 ἴδιον, εἴη ἂν τοῦ ζώου τὸ ζῆν ἴδιον.

*Ἐπειτ' ἐκ τῶν ὁμοίως ὑπαρχόντων πρῶτον μὲν ἀνασκευ-
 ᾶζοντα εἰ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον μή ἔστιν ἴδιον τούτου οὐ ὁμοίως
 ἔστιν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον ἔσται ^p ἴδιον τούτου
 οὐ ὁμοίως ἔστιν ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁμοίως ἔστιν ἴδιον ἐπιθυ-
 μητικοῦ τὸ ἐπιθυμεῖν καὶ λογιστικοῦ τὸ λογίζεσθαι, οὐκ
 ἔστι ^q ^δ ἴδιον ἐπιθυμητικοῦ τὸ ἐπιθυμεῖν, οὐκ ἂν εἴη ^r ἴδιον
 λογιστικοῦ τὸ λογίζεσθαι. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τὸ ὁμοίως
 ὄν ἴδιον ^s ἔστι τούτου ἴδιον οὐ ὁμοίως ἔστιν ἴδιον· ἔσται γὰρ

^d ἢ περ D. ^f ἴδιον ἀνθρώπου D. ^g ἴδιον τοῦ ζώου D. ^h ἴδιον
 ἔστι D. ⁱ ἴδιον ante οὐδὲ om. D. ^k κατασκευάζοντα δὲ οὐδενὶ ὁ
 τόπος χρήσιμος D. ¹ ^δ om. D. ^m μή] οὐκ D. ⁿ ἴδιον τοῦ
 ζώου D. ^o ἔστιν om. D. ^p ἴδιον ante τούτου om. D. ^q ^δ
 om. A. ^r ἴδιον τοῦ λογιστικοῦ D. ^s τούτου ἔστιν D.

^t καὶ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον τούτου ἴδιον οὐ ὁμοίως ἐστὶν ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁμοίως ^v ἐστὶν ἴδιον λογιστικοῦ τὸ πρῶτον φρόνιμον καὶ ἐπιθυμητικοῦ τὸ πρῶτον σῶφρον, ἔστι δὲ τοῦ λογιστικοῦ ^v ἴδιον τὸ πρῶτον φρόνιμον, εἴη ἂν ^w τοῦ ἐπιθυμητικοῦ ^v ἴδιον τὸ πρῶτον σῶφρον.

8 Δεύτερον ^x δ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον ^y μή ἐστὶν ἴδιον αὐτοῦ· οὐδὲ γὰρ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον ἔσται ἴδιον αὐτοῦ. Οἶον ἐπεὶ ὁμοίως ἐστὶν ἴδιον ἀνθρώπου τὸ ὄραν καὶ τὸ ἀκούειν, οὐκ ἔστι δ' ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ὄραν, οὐκ ἂν εἴη ἀνθρώπου ἴδιον τὸ ἀκούειν. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τὸ ὁμοίως ^z αὐτοῦ ὄν ἴδιον ^a ἔστιν ἴδιον· καὶ γὰρ τὸ ὁμοίως ^b αὐτοῦ ὄν ἴδιον ἔσται ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁμοίως ἐστὶν ἴδιον ψυχῆς τὸ ^c μέρος αὐτῆς ἐπιθυμητικὸν εἶναι καὶ λογιστικὸν πρῶτου, ἔστι δὲ ^d ψυχῆς ἴδιον τὸ ^e μέρος αὐτῆς εἶναι ἐπιθυμητικὸν πρῶτου, εἴη ἂν ἴδιον ψυχῆς τὸ ^f μέρος αὐτῆς εἶναι λογιστικὸν πρῶτου.

9 Τρίτον δ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ οὐ ὁμοίως ἐστὶν ἴδιον, μή ἐστὶν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ οὐ ὁμοίως ἐστὶν ἴδιον, ἔσται ἴδιον. Εἰ δ' ἐκείνου ἐστὶν ἴδιον, οὐκ ἔσται θατέρου ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁμοίως ἐστὶν ἴδιον τὸ καίειν φλογὸς καὶ ἄνθρακος, οὐκ ἔστι δ' ἴδιον φλογὸς τὸ καίειν, οὐκ ἂν εἴη ^ε ἴδιον ἄνθρακος τὸ καίειν. ^h Εἰ δ' ἐστὶ φλογὸς ἴδιον, οὐκ ἂν εἴη ἄνθρακος ἴδιον. Κατασκευάζοντι ⁱ δὲ οὐδὲν οὗτος ὁ τύπος ἐστὶ χρήσιμος.

10 Διαφέρει δ' ὁ ἐκ τῶν ὁμοίως ἐχόντων τοῦ ἐκ τῶν ὁμοίως ὑπαρχόντων, ὅτι τὸ μὲν κατ' ἀναλογίαν λαμβάνεται, οὐκ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν ^k τι θεωρούμενον, τὸ δ' ἐκ τοῦ ὑπάρχειν ^l τι συγκρίνεται.

9 Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ δυνάμει τὸ ἴδιον ἀποδιδούς καὶ πρὸς μὴ ὄν ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον τῇ δυνάμει, μὴ ἐνδεχο-

^t καὶ γὰρ τὸ ὁμοίως ὄν ἴδιον ἐστὶν ἴδιον τούτου D. ^v ἴδιον om. D.
^w τοῦ om. A.B. ^x δ' om. B. ^y μή] αὐτοῦ μη B. ^z ὄν αὐτοῦ D.
^a ἔσται A.B. ^b ὄν αὐτοῦ D. ^c μέρους B. ^d ἴδιον ψυχῆς D.
^e μέρους A.B.D. ^f μέρους D. ^ε ἄνθρακος ἴδιον D.
^h εἰ—ἄνθρακος ἴδιον om. D. ⁱ δὲ οὗτος ὁ τύπος χρήσιμος οὐκ ἔστιν D.
^k τι] τι μόνον D. ^l τινὶ D.

μένης τῆς δυνάμεως ὑπάρχειν ^m τῷ μὴ ὄντι· οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ εἶπας ἀέρος ἴδιον τὸ ἀναπνευστὸν τῇ δυνάμει μὲν ⁿ ἀπέδωκε τὸ ἴδιον (τὸ γὰρ ^o τοιοῦτον οἶον ἀναπνεῖσθαι ἀναπνευστόν ἐστιν), ἀποδέδωκε δὲ καὶ πρὸς ^p τὸ μὴ ὄν τὸ ἴδιον· καὶ γὰρ μὴ ὄντος ζῶου, ^q οἶον ἀναπνεῖν πέφυκε τὸν ἀέρα, ἐνδέχεται ἀέρα εἶναι· οὐ μέντοι μὴ ὄντος ζῶου δυνατόν ἐστιν ἀναπνεῖν· ἥστ' οὐδ' ἀέρος ἔσται ἴδιον τὸ τοιοῦτον ^s οἶον ἀναπνεῖσθαι, ^t τότε ὅτε ζῶον οὐκ ἔσται τοιοῦτον οἶον ἀναπνεῖν. Οὐκ ἂν ^v οὖν εἴη ἀέρος ἴδιον τὸ ἀναπνευστόν.

^w Κατασκευάζοντα δὲ εἰ τῇ δυνάμει ἀποδιδούς τὸ ἴδιον ^η ^z πρὸς ὃν ἀποδίδωσι τὸ ἴδιον ^η πρὸς μὴ ὄν, ἐνδεχομένης τῆς δυνάμεως τῷ μὴ ὄντι ὑπάρχειν· ἔσται γὰρ ἴδιον τὸ κείμενον μὴ εἶναι ἴδιον. Οἶον ἐπεὶ ὁ ^x ἀποδιδούς ἴδιον τοῦ ὄντος τὸ δυνατόν παθεῖν ^η ποιῆσαι, δυνάμει ἀποδιδούς τὸ ἴδιον, πρὸς ὃν ^y ἀπέδωκε τὸ ἴδιον· ὅτε γὰρ ὄν ἐστι, καὶ δυνατόν ^z παθεῖν τι ^η ποιῆσαι ^a ἔσται· ὥστε εἴη ἂν ἴδιον τοῦ ὄντος τὸ δυνατόν παθεῖν ^b ^η ποιῆσαι.

^v Ἐπειτ' ἀνασκευάζοντα μὲν εἰ ^c ὑπερβολῇ τέθεικε τὸ ἴδιον· ³ οὐ γὰρ ἔσται ἴδιον τὸ κείμενον εἶναι ἴδιον. Συμβαίνει γὰρ τοῖς οὕτως ἀποδιδούσι τὸ ἴδιον οὐ καθ' οὗ τὸν λόγον, τοῦνομα ἀληθεύεσθαι· φθαρέντος γὰρ τοῦ πράγματος οὐδὲν ἥττον ἔσται ὁ λόγος· τῶν γὰρ ὄντων τινὶ μάλιστα ^d ὑπάρχει. Οἶον εἴ τις ἀποδοίη τοῦ πυρὸς ἴδιον σῶμα τὸ κουφότατον· φθαρέντος γὰρ τοῦ πυρὸς ἔσται τι τῶν σωμάτων ὃ κουφότατον ἔσται, ὥστ' οὐκ ἂν εἴη τοῦ πυρὸς ἴδιον σῶμα τὸ ^e κουφότατον. Κατασκευάζοντα δὲ εἰ μὴ ^f ὑπερβολῇ τέθεικε τὸ ἴδιον· ἔσται γὰρ ^g κατὰ τοῦτο καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον.

^m τῷ μὴ ὄντι ὑπάρχειν D. ⁿ ἀποδέδωκε D. ^o τοιοῦτον ἴδιον οἶον A.B. ^p τὸ ante μὴ om. D. ^q οἶον] ὁ D. ^r ὡς δ' ὁ ἀηρ ἔσται τοιοῦτος οἶος C. ^s οἶον τὸ ἀναπν. A. ^t τότε om. D. ^v εἴη οὖν D. ^w κατασκευάζοντι D. ^x ἀποδοῦς C. ^y ἀποδέδωκε B.D. ^z παθεῖν ἢ ποιεῖν C. ^a ἔσται] ἐστιν C, om. D. ^b ἢ] τι ἢ D. ^c ὑπερβολῶν D. ^d ὑπάρξει C.D. ^e κουφότατον εἶναι. κατασκ. C. ^f ὑπερβολῶν D. ^g κατὰ τοῦτο om. D.

Οἶον ἐπεὶ ὁ θεὸς ἀνθρώπου ^h ἴδιον ζῶον ἡμερον φύσει οὐχ ὑπερβολῇ ἀποδέδωκε τὸ ἴδιον, εἴη ἂν κατὰ τοῦτο καλῶς κείμενον τὸ ἴδιον.

i Z.

- I Τῆς δὲ περὶ τοὺς ὄρους πραγματείας μέρη ^k πέντε ἐστίν.
 "Ἡ γὰρ ὅτι ὅλως οὐκ ἀληθές εἰπεῖν, καθ' οὗ τοῦνομα, καὶ τὸν λόγον (δεῖ γὰρ τὸν ^l τοῦ ἀνθρώπου ὀρισμὸν κατὰ παντὸς ἀνθρώπου ἀληθεύεσθαι), ἢ ὅτι ὄντος γένους οὐκ ἔθηκεν εἰς τὸ γένος ^m ἢ οὐκ εἰς τὸ οἰκείον γένος ἔθηκεν (δεῖ γὰρ τὸν ὀριζόμενον εἰς τὸ γένος θέντα τὰς διαφορὰς προσάπτειν· μάλιστα γὰρ τῶν ἐν τῷ ὀρισμῷ τὸ γένος δοκεῖ τὴν τοῦ ὀριζομένου οὐσίαν σημαίνειν), ἢ ὅτι οὐκ ἴδιος ὁ λόγος (δεῖ γὰρ τὸν ὀρισμὸν ἴδιον εἶναι, καθάπερ καὶ πρότερον εἴρηται, ἢ εἰ πάντα τὰ εἰρημένα πεποιηκῶς μὴ ⁿ ὄρισται μὴδ' εἴρηκε τὸ τί ἦν εἶναι τῷ ^o ὀριζομένῳ. Λοιπὸν δὲ παρὰ τὰ εἰρημένα, εἰ ὄρισται μὲν, μὴ καλῶς δ' ὄρισται.
- 2 Εἰ μὲν οὖν μὴ ἀληθεύεται, καθ' οὗ τοῦνομα, καὶ ὁ λόγος, ἐκ τῶν πρὸς τὸ συμβεβηκὸς τόπων ἐπισκεπτέον. Καὶ γὰρ ἐκεῖ, πρότερον ἀληθές ἢ οὐκ ἀληθές, πᾶσα ἢ σκέψις γίνεται· ὅταν μὲν γὰρ ὅτι ὑπάρχει τὸ συμβεβηκὸς διαλεγόμεθα, ὅτι ἀληθές ^p λέγομεν, ὅταν δ' ὅτι οὐχ ὑπάρχει, ὅτι οὐκ ἀληθές. Εἰ δὲ μὴ ἐν τῷ οἰκείῳ γένει ἔθηκεν, ἢ εἰ μὴ ἴδιος ὁ ἀποδοθεὶς λόγος, ἐκ τῶν πρὸς τὸ γένος καὶ τὸ ἴδιον ῥηθέντων τόπων ἐπισκεπτέον.
- 3 Λοιπὸν δ', εἰ μὴ ὄρισται ἢ ^q εἰ μὴ καλῶς ὄρισται, πῶς μετιτέον, ^r εἰπεῖν. Πρῶτον μὲν οὖν ἐπισκεπτέον εἰ μὴ καλῶς ὄρισται. ^t Ῥᾶον γὰρ ὀτιοῦν ποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆσαι. Δηλον οὖν ὅτι ἡ ἀμαρτία περὶ τοῦτο πλείων, ἐπειδὴ ἐργωδέστερον, ὥσθ' ἢ ἐπιχείρησις ^s ῥᾶων ἢ περὶ τοῦτο ἢ ^t ἢ περὶ ἐκείνο γίνεται.

^h ἴδιον τὸ ζῶον D.

Z A, ζῆτα B, ζ' C.

^k ἐστὶ πέντε C.

^l τοῦ om. A.

^m ἢ ὅτι οὐκ C.

ⁿ διώρισται C.

^o ὀρισμένῳ C.

^p λέγομεν] διαλεγόμεθα C.

^q εἰ post ἢ om. C.

^r εἰπεῖν ἐστίν. πρῶ-

τον οὖν C.

^s ῥᾶιον B.

^t ἢ om. C.

Ἔστι δὲ τοῦ μὴ καλῶς μέρη δύο, ἐν μὲν τὸ ἀσαφεῖ τῆ⁴ ἔρμηνεία κεχρηῆσθαι (δεῖ γὰρ τὸν ὀριζόμενον ὡς ἐνδέχεται σαφεστάτῃ^v τῆ ἔρμηνεία κεχρηῆσθαι, ἐπειδὴ τοῦ γνωρίσαι χάριν ἀποδίδοται ὁ ὀρισμός), δεύτερον δ', εἰ ἐπὶ πλείον εἴρηκε τὸν λόγον τοῦ δέοντος·^w πᾶν γὰρ τὸ προσκείμενον ἐν τῷ ὀρισμῷ περιέρχον. Πάλιν δ' ἐκάτερον τῶν εἰρημένων εἰς πλείω μέρη διείληπται.

Εἰς μὲν οὖν τόπος τοῦ^x ἀσαφῶς, εἰ ὁμώνυμόν^y ἐστὶ τινι² τὸ^z εἰρημένον, οἷον ὅτι ἡ γένεσις ἀγωγῆ εἰς οὐσίαν^a ἢ ὅτι ἡ ὑγίεια συμμετρία θερμῶν καὶ ψυχρῶν. Ὁμώνυμος γὰρ ἡ ἀγωγῆ καὶ ἡ συμμετρία· ἄδηλον οὖν ὀπότερον βούλεται λέγειν τῶν δηλουμένων ὑπὸ τοῦ πλεοναχῶς λεγομένου. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ τοῦ ὀριζόμενου πλεοναχῶς λεγομένου^b μὴ διελῶν εἶπεν· ἄδηλον γὰρ ὀπότερον^c τὸν ὄρον^d ἀποδέδωκεν, ἐνδέχεται τε συκοφαντεῖν ὡς οὐκ ἐφαρμόττοντος τοῦ λόγου ἐπὶ πάντα ὧν τὸν ὀρισμὸν ἀποδέδωκεν. Μάλιστα δ' ἐνδέχεται² τὸ τοιοῦτον ποιεῖν λανθανούσης τῆς ὁμωνυμίας. Ἐνδέχεται δὲ καὶ διελόμενον αὐτόν,^e ποσαχῶς λέγεται τὸ ἐν τῷ ὀρισμῷ ἀποδοθέν, συλλογισμὸν ποιῆσαι· εἰ γὰρ κατὰ^f μηδένα τῶν τρόπων ἰκανῶς εἴρηται, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν ὀρισμένος εἴη κατὰ τρόπον.

Ἄλλος, εἰ κατὰ μεταφορὰν εἴρηκεν, οἷον εἰ τὴν ἐπιστήμην³ ἀμετάπτωτον ἢ τὴν^g γῆν^h τιθήνην ἢ τὴν σωφροσύνην συμφωνίαν. Πᾶν γὰρ ἀσαφὲς τὸ κατὰ μεταφορὰν λεγόμενον. Ἐνδέχεται δὲ καὶ τὴν μεταφορὰν εἰπόντα συκοφαντεῖν ὡς κυρίως εἰρηκότα· οὐ γὰρ ἐφαρμόσει ὁ λεχθεὶς ὄρος, οἷον ἐπὶ τῆς σωφροσύνης· πᾶσα γὰρ συμφωνία ἐν φθόγγοις. Ἔτι εἰ γένος ἢ συμφωνία τῆς σωφροσύνης, ἐν δύο γένεσιν ἔσται ταῦτόν οὐ περιέχουσιν ἄλληλα· οὔτε γὰρ ἡ συμφωνία τὴν ἀρετὴν οὔθ' ἡ ἀρετὴ τὴν συμφωνίαν περιέχει.

^v τῆ om. C.

^z ῥηθὲν C.

^d ἀπέδωκεν C.

^h τιθηνητικὸν A.B.

^w ἅπαν C.

^a ἢ] καὶ B.

^e ὄσαχῶς C.

^x ἀσαφοῦς C.

^b μὴ] εἰ μὴ A.B.

^f μηθένα C.

^y ἐστὶ om. C.

^c τῶν ὄρων A.

^g γῆν] ὕλην C.

- 4 Ἔτι εἰ μὴ κειμένοις ὀνόμασι χρῆται, ^ι οἷον Πλάτων ὄφρυ-
 ὀσκιον τὸν ὀφθαλμόν, ἢ τὸ φαλάγγιον σηψιδακές, ἢ τὸν
 μυελὸν ^κ ὀστεογενές· πᾶν γὰρ ἄσαφές τὸ μὴ εἰωθός.
- 5 Ἐνια ^δ οὔτε καθ' ὁμωνυμίαν οὔτε κατὰ μεταφορὰν ^ι οὔτε
 κυρίως εἴρηται, οἷον ὁ νόμος μέτρον ἢ εἰκὼν τῶν φύσει δι-
 καίων. Ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα χεῖρω τῆς μεταφορᾶς· ἢ μὲν
 γὰρ μεταφορὰ ποιεῖ πως γνώριμον τὸ σημαινόμενον διὰ τὴν
 ὁμοιότητα· πάντες γὰρ οἱ μεταφέροντες κατὰ τινα ὁμοιό-
 τητα μεταφέρουσιν· τὸ δὲ τοιοῦτον οὐ ποιεῖ γνώριμον· οὔτε
 γὰρ ἡ ὁμοιότης ὑπάρχει, καθ' ἣν μέτρον ἢ εἰκὼν ὁ νόμος
 ἐστίν, οὔτε ^{ιιι} κυρίως εἶωθε λέγεσθαι. Ὡστε εἰ μὲν κυρίως
 μέτρον ἢ εἰκόνα τὸν νόμον φησὶν εἶναι, ψεύδεται· εἰκὼν γὰρ
 ἐστὶν οὐ ^{ιι} ἡ γένεσις διὰ μιμήσεως, τοῦτο ^δ οὐχ ὑπάρχει τῷ
 νόμῳ· εἰ δὲ μὴ κυρίως, δῆλον ὅτι ἄσαφῶς εἴρηκε καὶ χεῖρον
^{ιι} ὁποιοῦν τῶν κατὰ μεταφορὰν λεγομένων.
- 7 Ἔτι εἰ μὴ δῆλος ὁ τοῦ ἐναντίου ^ο λόγος ἐκ τοῦ λεχθέντος·
 οἱ γὰρ καλῶς ^ρ ἀποδοδομένοι καὶ τοὺς ἐναντίους προσσημαί-
 νουσιν. Ἡ εἰ καθ' ^θ αὐτὸν λεχθεὶς μὴ φανερός εἴη τίνος
 ἐστὶν ὀρισμός, ἀλλὰ καθάπερ τὰ τῶν ἀρχαίων γραφῶν, εἰ
 μὴ τις ἐπιγράψαι, οὐκ ἐγνωρίζετο τί ἐστὶν ἕκαστον.
- 3 Εἰ μὲν οὖν μὴ σαφῶς, ἐκ τῶν τοιούτων ^ρ ἐστὶν ἐπισκεπτέον.
 Εἰ ^δ ἐπὶ πλείον εἴρηκε τὸν ^σ ὄρον, πρῶτον μὲν σκοπεῖν εἴ
 τινι κέχρηται ὃ πᾶσιν ὑπάρχει, ἢ ὅλως τοῖς οὖσιν ἢ ^ι τοῖς
 ὑπὸ ταῦτὸ γένος ^ν τῷ ὀριζομένῳ· ἐπὶ πλείον γὰρ εἰρηῆσθαι
 ἀναγκαῖον ^ω τοῦτο. Δεῖ γὰρ τὸ μὲν γένος ἀπὸ τῶν ἄλλων
 χωρίζειν, τὴν δὲ διαφορὰν ἀπὸ τίνος τῶν ἐν ^κ τῷ αὐτῷ
 γένει. Τὸ μὲν οὖν πᾶσιν ὑπάρχον ἀπλῶς ἀπ' ^υ οὐδενὸς χω-
 ρίζει, τὸ δὲ τοῖς ὑπὸ ταῦτὸ γένος πᾶσιν ὑπάρχον οὐ χωρίζει
^ζ ἀπὸ τῶν ἐν ταῦτῳ γένει, ὥστε μάταιον τὸ τοιοῦτον προσ-
 κείμενον.

^ι οἷον ὁ πλάτων C. ^κ ὀστογενές A. ^ι οὔτε κυρίως om. A. ^{ιιι} κυ-
 ρίως post οὔτε om. C. ^{ιι} ὁποιοῦν C. ^ο ὄρος C. ^ρ ἀποδιδο-
 μενοι A.B. ^θ αὐτὸ B. ^ρ ἐστὶν om. C. ^σ ὀρισμόν C. ^ι τοῖς
 om. C. ^ν τῶν ὀριζομένων B. ^ω τούτω C. ^κ ταυτῷ C. ^υ οὐ-
 θενὸς C. ^ζ ἀπὸ om. A.B.

Ἡ εἰ ἔστι μὲν ἴδιον τὸ προσκείμενον, ἀφαιρεθέντος δὲ² τούτου καὶ ὁ λοιπὸς λόγος ἴδιός ἐστι καὶ δηλοῖ τὴν οὐσίαν. Οἷον^a ἐν τῷ τοῦ ἀνθρώπου λόγῳ τὸ ἐπιστήμης δεκτικὸν προστεθὲν περιέργον· καὶ γὰρ ἀφαιρεθέντος τούτου ὁ λοιπὸς λόγος ἴδιος καὶ δηλοῖ τὴν οὐσίαν. Ἀπλῶς δ' εἰπεῖν, ἅπαν περιέργον οὐ ἀφαιρεθέντος τὸ λοιπὸν^b δῆλον ποιεῖ τὸ ὀριζόμενον. Τοιοῦτος^c δὲ καὶ ὁ τῆς ψυχῆς ὄρος,^d εἰ ἀριθμὸς αὐτὸς αὐτὸν κινῶν ἐστίν· καὶ γὰρ τὸ^e αὐτὸ αὐτὸ κινῶν ψυψή, καθάπερ Πλάτων ὄρισται. Ἡ ἴδιον μὲν^f ἐστὶ τὸ εἰρημένον, οὐ δηλοῖ δὲ τὴν οὐσίαν ἀφαιρεθέντος τοῦ ἀριθμοῦ. Ἐποτέρως μὲν οὖν ἔχει, χαλεπὸν διασαφῆσαι· χρηστέον δ'³ ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων πρὸς τὸ συμφέρον. Οἷον ὅτι ὁ τοῦ φλέγματος ὄρος ὑγρὸν πρῶτον ἀπὸ τροφῆς ἀπεπτον. Ἐν γὰρ τὸ πρῶτον, οὐ πολλά, ὥστε περιέργον τὸ ἀπεπτον προσκείμενον· καὶ γὰρ τούτου ἀφαιρεθέντος ὁ λοιπὸς ἔσται ἴδιος λόγος· οὐ γὰρ ἐνδέχεται^h ἀπὸ τῆς τροφῆς καὶ τοῦτοⁱ καὶ ἄλλο τι πρῶτον εἶναι. Ἡ οὐχ ἀπλῶς πρῶτον ἀπὸ τροφῆς τὸ φλέγμα, ἀλλὰ τῶν ἀπέπτων πρῶτον, ὥστε προσθετέον τὸ^k ἀπεπτον· ἰκέινως μὲν γὰρ ῥηθέντος οὐκ ἀληθῆς ὁ λόγος, εἴπερ μὴ πάντων πρῶτόν ἐστιν.

Ἐτι εἴ τι τῶν ἐν τῷ λόγῳ μὴ πάσιν ὑπάρχει τοῖς ὑπὸ⁴ ταῦτο^m εἶδος· ὁ γὰρ τοιοῦτος χεῖρον ὄρισται τῶν χρωμένων ὃ πάσιν ὑπάρχει τοῖς οὖσιν. Ἐκείνως μὲν γὰρ^o ἂν ὁ λοιπὸς ἴδιος ἢ λόγος, καὶ ὁ πᾶς ἴδιος ἔσται· ἀπλῶς γὰρ πρὸς τὸ ἴδιον ὄρουσιν προστεθέντος ἀληθοῦς^p ὅλος ἴδιος γίνεται. Εἰ δέ τι τῶν ἐν τῷ λόγῳ μὴ πάσιν ὑπάρχει τοῖς ὑπὸ^m ταῦτο^m εἶδος, ἀδύνατον^r ὅλον τὸν λόγον ἴδιον εἶναι· οὐ γὰρ ἀντικατηγορηθήσεται τοῦ πράγματος. Οἷον^s τὸ ζῶον πεζὸν δίπουν τετράπηχον· ὁ γὰρ τοιοῦτος λόγος^t οὐκ ἀντικα-

^a ἐν om. C. ^b δηλοῖ τί ἐστὶ τὸ C. ^c δὲ ἐστὶ καὶ C. ^d εἴπερ C. ^e αὐτὸ om. A.B. ^f ἐστὶ τοῦτο τὸ C. ^g ὀποτέρως C. ^h ἀπὸ τροφῆς (omisso τῆς) post πρῶτον C. ⁱ τι καὶ ἄλλο B. ^k πεπτὸν A. ^l κείνως B. ^m ταυτὸν C. ⁿ κείνως A.B. ^o ἂν C. ^p ὅλος ὁ λόγος ἴδιος C. ^q ἂν C. ^r τὸν ὅλον C. ^s τὸ om. A.B. ^t οὐκ ἀντικατηγορηθήσεται C.

τηγορεύεται τοῦ πράγματος διὰ τὸ μὴ πᾶσιν ὑπάρχειν τοῖς ὑπὸ ^v ταῦτὸν εἶδος τὸ τετράπηχυν.

5 Πάλιν εἰ ταῦτὸν πλεονάκεις εἴρηκεν, ^w οἷον τὴν ἐπιθυμίαν ὄρεξιν ἠδέος εἰπών· πᾶσα γὰρ ἐπιθυμία ἠδέος ἐστίν, ὥστε καὶ τὸ ταῦτὸν τῇ ἐπιθυμίᾳ ἠδέος ^x ἐσται. Γίνεται ^y οὖν ^z ὄρος τῆς ἐπιθυμίας ὄρεξις ἠδέος ^a ἠδέος· οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἐπιθυμίαν εἰπεῖν ἢ ὄρεξιν ἠδέος, ὥσθ' ἐκάτερον αὐτῶν ἠδέος ^b ἐσται. ^h Ἡ τοῦτο μὲν οὐδὲν ἄτοπον· καὶ γὰρ ^c ὁ ἄνθρωπος δίπουν ἐστίν, ὥστε καὶ τὸ ταῦτὸν τῷ ἀνθρώπῳ δίπουν ἐσται. ^v Ἔστι δὲ ταῦτὸν τῷ ἀνθρώπῳ ζῶον πεζὸν δίπουν, ὥστε ζῶον πεζὸν δίπουν δίπουν ἐστίν. Ἄλλ' οὐ διὰ τοῦτο ἄτοπὸν τι συμβαίνει· οὐ γὰρ κατὰ ζῶου πεζοῦ τὸ δίπουν κατηγορεῖται (οὕτω μὲν γὰρ ἂν δις περὶ τοῦ αὐτοῦ τὸ δίπουν ^d ἂν κατηγοροῖτο), ἀλλὰ περὶ ζῶου πεζοῦ δίποδος τὸ δίπουν λέγεται, ὥστε ἅπαξ μόνον τὸ δίπουν κατηγορεῖται. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιθυμίας· οὐ γὰρ κατὰ τῆς ὀρέξεως τὸ ἠδέος εἶναι κατηγορεῖται, ἀλλὰ κατὰ τοῦ σύμπαντος, ὥστε ἅπαξ ^e καὶ ἐνταῦθα ἡ κατηγορία γίνεται. Οὐκ ἐστὶ δὲ τὸ δις φθέγγασθαι ταῦτὸν ὄνομα τῶν ἀτόπων, ἀλλὰ τὸ πλεονάκεις περὶ ^f τινος τὸ αὐτὸ ^g κατηγορῆσαι, ^h οἷον ὡς Ξενοκράτης τὴν φρόνησιν ὀριστικὴν καὶ θεωρητικὴν τῶν ὄντων φησὶν εἶναι. Ἡ γὰρ ὀριστικὴ θεωρητικὴ ⁱ τίς ἐστίν, ὥστε δις ^k τὸ αὐτὸ λέγει προσθεὶς πάλιν καὶ θεωρητικὴν. Ὅμοίως δὲ καὶ ὅσοι τὴν κατάψυξιν στέρησιν τοῦ κατὰ φύσιν θερμοῦ φασὶν εἶναι· πᾶσα γὰρ στέρησις ^l ἐστὶ τοῦ κατὰ φύσιν ὑπάρχοντος, ὥστε περιέργον τὸ προσθεῖναι τοῦ κατὰ φύσιν, ἀλλ' ἰκανὸν ^m ἦν εἰπεῖν στέρησιν θερμοῦ, ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ στέρησις γνώριμον ποιεῖ ὅτι τοῦ κατὰ φύσιν λέγεται.

^v ταυτὸ C. ^w οἷον ὁ τὴν C. ^x ἐστίν B. ^y οὖν—ἐπιθυμίας rc. supra lituram A. ^z ὄρος τῆς ἐπιθυμίας] ἢ ὄρεξις B. ^a ἠδέος alterum supra versum habet C, om. A.B. ^b ἐστίν A.B. ^c ὁ om. A.B. ^d ἂν om. C. ^e ἐνταῦθα C. ^f τινων C. ^g κατηγορεῖν C. ^h οἷον εἰ ὡς A.B. ⁱ τις om. A. ^k ταυτὸν C. ^l ἐστὶ ante ὥστε C. ^m ἦν om. C.

Πάλιν εἰ ^η τοῦ καθόλου εἰρημένου προσθείη καὶ ἐπὶ μέ-7
ρους, οἶον εἰ τὴν ἐπιείκειαν ἐλάττωσιν τῶν συμφερόντων καὶ
δικαίων· τὸ γὰρ δίκαιον συμφέρον τι, ὥστε ^ο περιέχεται ἐν
τῷ συμφέροντι. Περιττὸν οὖν τὸ δίκαιον, ^ρ ὥστε καθόλου
εἶπας ἐπὶ μέρους προσέθηκεν. Καὶ εἰ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστή-
μην τῶν ὑγιεινῶν ^α ζῶν καὶ ἀνθρώπων, ἢ τὸν νόμον εἰκόνα τῶν
φύσει καλῶν καὶ δικαίων· τὸ γὰρ δίκαιον καλόν τι, ὥστε
πλεονάκεις ^τ τὸ αὐτὸ λέγει.

Πότερον μὲν οὖν καλῶς ἢ οὐ ^ς καλῶς, διὰ τούτων καὶ τῶν 4
τοιούτων ἐπισκεπτέον· πότερον δ' ^ι εἴρηκε καὶ ὄρισται τὸ τί
ἦν εἶναι ἢ οὐχί, ἐκ τῶνδε.

Πρῶτον ^ν μὲν εἰ μὴ διὰ προτέρων καὶ γνωριμωτέρων πε-2
ποιήται τὸν ὀρισμόν. ^ω Ἐπεὶ γὰρ ὁ ὅρος ἀποδίδεται τοῦ
γνωρίσαι χάριν τὸ λεχθέν, γνωρίζομεν δ' οὐκ ἐκ τῶν τυχόν-
των ἀλλ' ἐκ τῶν προτέρων καὶ γνωριμωτέρων, καθάπερ ἐν
ταῖς ἀποδείξεσιν (οὕτω γὰρ πᾶσα διδασκαλία καὶ μάθησις
ἔχει), φανερόν ὅτι ὁ μὴ διὰ ^χ τοιούτων ὀριζόμενος οὐχ ὄρι-
σται. Εἰ ^υ δὲ μὴ, πλείους ἔσονται τοῦ αὐτοῦ ὀρισμοί. Δῆ-3
λον γὰρ ὅτι καὶ ὁ διὰ προτέρων καὶ ^z γνωριμωτέρων βέλτιον
ὄρισται, ὥστε ἀμφότεροι ἂν εἴησαν ὅροι τοῦ αὐτοῦ. Τὸ δὲ
τοιούτον οὐ δοκεῖ· ^α ἐκάστῳ γὰρ τῶν ὄντων ἓν ἐστὶ τὸ εἶναι
ὅπερ ἐστίν· ὥστ' εἰ πλείους ἔσονται τοῦ αὐτοῦ ὀρισμοί, ταυ-
τὸν ἔσται τῷ ὀριζομένῳ τὸ εἶναι ὅπερ καθ' ἐκάτερον τῶν
ὀρισμῶν δηλοῦται. ^β Ταῦτα δ' οὐ ταῦτά ἐστιν, ἐπειδὴ οἱ
ὀρισμοὶ ἕτεροι. Δῆλον οὖν ὅτι οὐχ ὄρισται ὁ μὴ διὰ προ-
τέρων καὶ γνωριμωτέρων ὀρισάμενος.

Τὸ μὲν οὖν μὴ διὰ γνωριμωτέρων εἰρησθαι τὸν ὅρον διχῶς 4
ἔστιν ἐκλαβεῖν· ἢ γὰρ ^ς εἰ ἀπλῶς ἐξ ἀγνωστοτέρων ἢ εἰ ἡμῖν
ἀγνωστοτέρων· ἐνδέχεται γὰρ ἀμφοτέρως. ^ι Ἀπλῶς μὲν οὖν

^η τοῦ om. C. ^ο περιέχεται—ὥστε om. A.B. ^ρ ὥστε καθόλου]
καθόλου γὰρ C. ^α ζῶν καὶ ἀνθρώπων C. ^τ ταυτὸ C. ^ς καλῶς
ὄρισται διὰ τῶνδ' ἐπισκεπτέον C. ^ι ὄρισται καὶ εἴρηκε C. ^ν μὲν οὖν
εἰ C. ^ω ἐπειδὴ C. ^χ τούτων C. ^υ δὲ μὴ] γὰρ ὄρισται C. ^z γνω-
ριμωτέρων ἔτι βέλτιον C. ^α ἐκαστον B. ^β ταῦτα δ' οὐ om. pr. C.
^ς εἰ utrumque om. C. idem post ἀπλῶς hiat.

- γνωριμώτερον τὸ πρότερον τοῦ ὑστέρου, οἷον στιγμὴ γραμμῆς ^d καὶ γραμμὴ ἐπιπέδου καὶ ἐπίπεδον στερεοῦ, καθάπερ καὶ μονὰς ἀριθμοῦ· πρότερον γὰρ καὶ ἀρχὴ παντὸς ἀριθμοῦ.
- 5 Ὅμοίως δὲ καὶ στοιχεῖον συλλαβῆς. Ἡμῖν δ' ἀνάπαλιν ἐνίοτε συμβαίνει· μάλιστα γὰρ τὸ στερεὸν ὑπὸ τὴν αἴσθησιν ^e πίπτει, τὸ δ' ἐπίπεδον μᾶλλον τῆς γραμμῆς, ^f γραμμὴ δὲ σημείου μᾶλλον. Οἱ πολλοὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα προγνωρίζουσιν· τὰ μὲν γὰρ τῆς τυχούσης τὰ δ' ἀκριβοῦς καὶ περιττῆς διανοίας καταμαθεῖν ἐστίν.
- 6 Ἀπλῶς μὲν οὖν βέλτιον εἶπὲν διὰ τῶν ^h πρότερον τὰ ὕστερα πειρᾶσθαι γνωρίζειν· ἐπιστημονικώτερον γὰρ τὸ τοιοῦτόν ἐστιν. Οὐ μὲν ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἀδυνατοῦντας γνωρίζειν διὰ τῶν τοιούτων ἀναγκαῖον ἴσως διὰ τῶν ἐκείνοις γνωρίμων ποιεῖσθαι τὸν λόγον. Εἰσὶ δὲ τῶν τοιούτων ὀρισμῶν ὃ τε τῆς στιγμῆς καὶ ὃ τῆς γραμμῆς καὶ ὃ τοῦ ἐπιπέδου· πάντες γὰρ διὰ τῶν ὑστέρων τὰ πρότερα δηλοῦσιν· τὸ μὲν γὰρ γραμμῆς, ⁷ τὸ δ' ἐπιπέδου, τὸ δὲ στερεοῦ ⁱ φασὶ πέρας εἶναι. Οὐ δεῖ δὲ λαθάνειν ὅτι τοὺς οὕτως ὀριζομένους οὐκ ἐνδέχεται τὸ τί ἦν εἶναι τῷ ὀριζομένῳ δηλοῦν, ^k εἰ μὴ τυγχάνη ταῦτόν ἡμῖν τε γνωριμώτερον καὶ ^l ἀπλῶς γνωριμώτερον, εἴπερ δεῖ μὲν ^m διὰ τοῦ γένους καὶ τῶν διαφορῶν ὀρίζεσθαι τὸν καλῶς ὀριζόμενον, ταῦτα δὲ τῶν ἀπλῶς γνωριμωτέρων καὶ προτέρων τοῦ εἶδους ἐστίν. Συναναιρεῖ ⁿ γὰρ τὸ γένος καὶ ἡ διαφορὰ τὸ ⁸ εἶδος, ὥστε πρότερα ταῦτα τοῦ εἶδους. Ἔστι δὲ καὶ γνωριμώτερα· τοῦ μὲν γὰρ εἶδους γνωριζομένου ἀνάγκη καὶ τὸ γένος καὶ τὴν διαφορὰν γνωρίζεσθαι (ὃ γὰρ ἄνθρωπον γνωρίζων καὶ ζῶον ^o καὶ πεζὸν γνωρίζει), τοῦ δὲ γένους ἢ τῆς διαφορᾶς γνωριζομένης οὐκ ἀνάγκη καὶ τὸ εἶδος γνωρίζεσθαι, ὥστε ἀγνωστότερον τὸ εἶδος. Ἔτι τοῖς κατ' ἀλήθειαν τοὺς τοιούτους ὀρισμοὺς φάσκουσιν εἶναι, τοὺς ἐκ τῶν ^p ἐκάστῳ

^d καὶ γραμμὴ ἐπιπέδου om. C. ^e πίπτει] πίπτει ἐπιπέδου A.B, om. C.
^f ἢ δὲ γραμμὴ τῆς στιγμῆς. Διὸ μᾶλλον οἱ πολλοὶ τὰ τοιαῦτα γνωρίζουσι C.
^g τὸ om. C. ^h προτέρων C. ⁱ πέρας φασὶν C. ^k ἂν C. ^l ἀπλῶς
γνωριμώτατον C. ^m διὰ τοῦ γένους μὲν C. ⁿ γὰρ καὶ τὸ C. ^o καὶ
alterum om. C. ^p ἐκάστοις C.

γνωρίμων, πολλοὺς τοῦ αὐτοῦ συμβήσεται λέγειν ὀρισμοὺς εἶναι· ἕτερα γὰρ ἑτέροις καὶ οὐ ταῦτὰ πᾶσι τυγχάνει γνωριμώτερα ὄντα, ὥστε πρὸς ἕκαστον ἕτερος ἂν εἴη ὀρισμὸς ἀποδοτέος, εἶπερ ἐκ τῶν ἐκάστοις ⁹ γνωριμωτέρων τὸν ὀρισμὸν ποιείσθαι χρή. *Ἐτι τοῖς αὐτοῖς ἄλλοτ' ἄλλα ¹ μᾶλλον γνώριμα, ἐξ ἀρχῆς ⁸ μὲν τὰ αἰσθητά, ἀκριβεστέροις δὲ γινομένοις ἀνάπαλιν, ὥστ' οὐδὲ πρὸς τὸν αὐτὸν αἰεὶ ὁ αὐτὸς ὀρισμὸς ⁴ ἀποδοτέος τοῖς διὰ τῶν ἐκάστοις ⁵ γνωριμωτέρων τὸν ὀρισμὸν φάσκουσιν ἀποδοτέον εἶναι. ⁶ Δῆλον οὖν ὅτι οὐχ ὀριστέον διὰ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ διὰ τῶν ἀπλῶς γνωριμωτέρων· μόνως γὰρ ἂν οὕτως εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὀρισμὸς αἰεὶ γίνοιτο. ¹⁰ Ἴσως δὲ καὶ τὸ ἀπλῶς γνώριμον οὐ τὸ πᾶσι γνώριμὸν ἐστίν, ἀλλὰ τὸ τοῖς εὖ διακειμένοις τὴν διάνοιαν, καθάπερ καὶ τὸ ἀπλῶς ὑγιεινὸν τὸ τοῖς εὖ ἔχουσι τὸ σῶμα. Δεῖ μὲν οὖν ² ἕκαστα τῶν τοιούτων ἐξακριβοῦν, χρῆσθαι δὲ διαλεγομένους πρὸς τὸ συμφέρον. Μάλιστα δ' ὁμολογουμένως ἀναιρεῖν ἐνδέχεται τὸν ὀρισμὸν, εἰ μὴτ' ἐκ τῶν ἀπλῶς γνωριμωτέρων μὴτ' ἐκ τῶν ἡμῖν τυγχάνη τὸν λόγον πεποιημένος.

Εἰς μὲν οὖν ⁷ τρόπος τοῦ μὴ διὰ γνωριμωτέρων ἐστὶ τὸ ¹¹ διὰ τῶν ὑστέρων τὰ πρότερα δηλοῦν, καθάπερ πρότερον ³ εἶπαμεν· ἄλλος, εἰ τοῦ ἐν ἡρεμίᾳ καὶ τοῦ ὀρισμένου διὰ τοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ ἐν ^α κινήσει ἀποδέδοται ὁ λόγος· πρότερον γὰρ τὸ μένον καὶ τὸ ὀρισμένον τοῦ ἀορίστου καὶ ἐν κινήσει ὄντος.

Τοῦ δὲ μὴ ἐκ προτέρων ^β τρεῖς εἰσὶ τρόποι, ^γ πρῶτος μὲν ¹² εἰ διὰ τοῦ ἀντικειμένου τὸ ἀντικείμενον ὄρισται, ^δ οἷον διὰ τοῦ κακοῦ τὸ ἀγαθόν· ἅμα γὰρ τῇ φύσει τὰ ἀντικείμενα. ¹ Ἐνίοις δὲ καὶ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη ἀμφοτέρων δοκεῖ εἶναι, ὥστ'

⁹ γνωριμωτάτων δεῖ τὸν ὀρισμὸν ποιείσθαι. *Ἐτι C. ¹ γνώριμα μᾶλλον C. ⁸ μὲν γὰρ τὰ C. ⁴ ἀποδίδεται C. ⁵ γνωριμωτάτων C. ⁶ δῆλον οὖν] δηλοῦν A. ² τῶν τοιούτων ἕκαστα C. ⁷ τόπος C. ³ εἶπομεν C. ^α κινήσει ὄντος ἀπ. ὁ λόγος. Γνωριμώτερον γὰρ καὶ πρότερον τὸ C. ^β εἰσὶ τρόποι τρεῖς C. ^γ πρῶτον A.B. ^δ οἷον εἰ διὰ C.

- 13^e οὐδὲ γνωριμώτερον τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου. Δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν ὅτι ἕνια ἴσως ^f οὐκ ἔστιν ὀρίσασθαι ἄλλως, οἷον τὸ διπλάσιον ἄνευ τοῦ ἡμίσεος, καὶ ^g ὅσα καθ' ^h αὐτὰ πρὸς τι λέγεται· πᾶσι γὰρ τοῖς τοιοῦτοις ταῦτόν ⁱ τὸ εἶναι τῷ πρὸς τί πως ἔχειν, ὥστ' ἀδύνατον ἄνευ ^k θατέρου θάτερον γνωρίζειν, διόπερ ἀναγκαῖον ἐν τῷ ^l τοῦ ἑτέρου λόγῳ συμπεριελήφθαι καὶ θάτερον. Γνωρίζειν μὲν οὖν δεῖ τὰ τοιαῦτα πάντα, χρῆσθαι ^m αὐτοῖς ὡς ἂν δοκῇ συμφέρειν.
- 14 Ἄλλος, εἰ αὐτῷ κέχρηται τῷ ὀρίζομένῳ. Λανθάνει ⁿ δ', ὅταν μὴ αὐτῷ τῷ τοῦ ὀρίζομένου ὀνόματι χρήσῃται, οἷον εἰ τὸν ἥλιον ἄστρον ἡμεροφανὲς ὀρίσατο· ὁ γὰρ ἡμέρα ^o χρώμενος ἡλίῳ χρήται. Δεῖ ^o δ' ὅπως φωραθῇ τὰ τοιαῦτα μεταλαμβάνειν ἀντὶ τοῦ ὀνόματος τὸν λόγον, οἷον ^p ὅτι ἡμέρα ἡλίου φορὰ ^q ὑπὲρ γῆς ἐστίν· δῆλον γὰρ ὅτι ^r ὁ τὴν φορὰν ἡλίου ὑπὲρ γῆς εἰρηκῶς τὸν ἥλιον εἴρηκεν, ὥστε ^s κέχρηται τῷ ἡλίῳ ὁ τῆ ἡμέρα χρησάμενος.
- 15 Πάλιν εἰ τῷ ἀντιδιηρημένῳ ^t τὸ ἀντιδιηρημένον ὄρισται, οἷον περιττὸν τὸ μονάδι μείζον ἀρτίου. Ἄμα γὰρ τῇ φύσει τὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἀντιδιηρημένα, τὸ δὲ περιττὸν καὶ ἄρτιον ἀντιδιήρηται· ἄμφω γὰρ ἀριθμοῦ διαφοραί.
- 16 Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ διὰ τῶν ὑποκάτω τὸ ἐπάνω ὄρισται, οἷον ἄρτιον ἀριθμὸν τὸν δίχα διαιρούμενον ἢ τὸ ἀγαθὸν ἕξιν ἀρετῆς· τό τε γὰρ δίχα ἀπὸ τῶν δύο εἴληπται, ἀρτίων ὄντων, καὶ ἢ ἀρετὴ ἀγαθόν τί ἐστίν, ὥσθ' ὑποκάτω ταῦτα ἐκείνων ἐστίν. Ἔτι ^v δ' ἀνάγκη τὸν τῷ ὑποκάτω χρώμενον καὶ αὐτῷ χρῆσθαι. Ὅ τε γὰρ τῇ ἀρετῇ χρώμενος χρήται τῷ ἀγαθῷ, ἐπειδὴ ἀγαθόν τι ^v ἢ ἀρετῆ· ὁμοίως δὲ καὶ ^w ὁ τῷ δίχα χρώμενος τῷ ἀρτίῳ χρήται, ἐπειδὴ εἰς δύο ^x διηρῆσθαι σημαίνει τὸ δίχα, τὰ δὲ δύο ἄρτιά ἐστίν.

^e οὐθέν C. ^f οὐκ ἔστιν ἴσως C. ^g ὅσα μὴ καθ' C. ^h αὐτὰ ἀλλὰ πρὸς B.C. ⁱ τὸ εἶναι τῷ] εἶναι τὸ A, ἐστὶ τὸ εἶναι τῷ C. ^k θάτερον ἄνευ θατέρου C. ^l τοῦ om. B. ^m αὐτοῖς καὶ ἐπὶ τούτων ὡς C. ⁿ χρώμενος καὶ ἡλίῳ C. ^o δὲ πρὸς τὸ φωρᾶσθαι C. ^p ὅτι ἢ ἡμέρα C. ^q ὑπὲρ γῆς om. C. ^r ὁ om. A.B. ^s χρήται A.B. ^t τὸν A. ^v ἢ om. C. ^w ὁ om. B. ^x διαιρεῖσθαι συμβαίνει C.

Καθόλου μὲν οὖν εἶπεν εἰς ἐστὶ ὕ τόπος τὸ μὴ διὰ προ- 5
 τέρων καὶ γνωριμωτέρων ^z ποιήσασθαι τὸν λόγον, μέρη δ'
 αὐτοῦ τὰ εἰρημένα. ^a Δεύτερος, εἰ ἐν γένει τοῦ πράγματος
 ὄντος μὴ κείται ἐν γένει. Ἐν ἅπασιν δὲ τὸ τοιοῦτον ἀμάρ-
 τημά ἐστιν, ἐν οἷς οὐ πρόκειται ^b τοῦ λόγου τὸ τί ^c ἐστιν,
 οἷον ὁ τοῦ σώματος ὀρισμός, τὸ ἔχον τρεῖς διαστάσεις, ^d ἢ
 εἴ τις τὸν ἄνθρωπον ὀρίσαιο ^e τὸ ἐπιστάμενον ἀριθμεῖν.
 Οὐ γὰρ εἴρηται τί ὄν τρεῖς ἔχει διαστάσεις ἢ τί ὄν ἐπίστα-
 ται ἀριθμεῖν· τὸ δὲ γένος βούλεται τὸ τί ἐστὶ σημαίνειν, καὶ
 πρῶτον ὑποτίθεται τῶν ἐν τῷ ὀρισμῷ λεγομένων.

Ἔτι ^f εἰ πρὸς πλείω λεγομένου τοῦ ὀριζομένου μὴ πρὸς ^z
 πάντα ἀποδέδωκεν, οἷον εἰ τὴν γραμματικὴν ἐπιστήμην τοῦ
 γράψαι τὸ ὑπαγορευθέν· προσδεῖται γὰρ ὅτι καὶ τοῦ ἀνα-
 γνῶναι· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον τοῦ γράψαι ἢ τοῦ ἀναγνῶναι
^g ἀποδοὺς ὄρισται, ὥστ' οὐδέτερος, ἀλλ' ὁ ἄμφω ταῦτ' εἰ-
 πῶν, ἐπειδὴ πλείους οὐκ ἐνδέχεται ^h ταῦτοῦ ὀρισμοὺς εἶναι.
 Ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν κατ' ἀλήθειαν ἔχει καθάπερ εἴρηται, ἐπ'
 ἐνίων δ' οὐ, οἷον ἐφ' ὅσων μὴ καθ' ^k αὐτὸ πρὸς ἄμφω λέγε-
 ται, ⁱ καθάπερ ἰατρικὴ τοῦ νόσον καὶ ὑγίειαν ποιῆσαι· τοῦ
 μὲν ^l γὰρ καθ' αὐτὴν λέγεται, τοῦ δὲ κατὰ συμβεβηκός·
 ἀπλῶς γὰρ ἀλλότριον τῆς ἰατρικῆς τὸ ^m νόσον ποιεῖν. Ὡστ'
 οὐδὲν μᾶλλον ὄρισται ὁ πρὸς ἄμφω ἀποδοὺς τοῦ πρὸς θά-
 τερον, ἀλλ' ἴσως καὶ χεῖρον, ἐπειδὴ καὶ τῶν λοιπῶν ὅστισοῦν
 δυνατός ἐστὶ νόσον ποιῆσαι.

Ἔτι εἰ μὴ πρὸς τὸ βέλτιον ἀλλὰ πρὸς τὸ χεῖρον ἀποδέ- 3
 δωκε, πλειόνων ὄντων πρὸς ἃ λέγεται τὸ ὀριζόμενον· ⁿ πᾶσα
 γὰρ ἐπιστήμη καὶ δύναμις τοῦ βελτίστου δοκεῖ εἶναι.

Πάλιν εἰ μὴ κείται ἐν τῷ ^o οἰκείῳ γένει τὸ λεχθέν, σκοπεῖν 4
 ἐκ τῶν περὶ τὰ γένη στοιχείων, καθάπερ πρότερον εἴρηται.

ὕ τρόπος A.B. ^z πεποιῆσθαι C. ^a δεύτερος δὲ εἰ C. ^b τοῦ
 om. C. ^c ἐστὶν om. A.B. ^d ἢ] καὶ C. ^e τὸ om. C. ^f εἰ
 om. A. ^g ἀποδοὺς C, ὁ ἀποδοὺς B. ^h τοῦ αὐτοῦ C. ⁱ καθά-
 περ ἢ ἰατρικὴ τοῦ ὑγίειαν καὶ νόσον ἐμποιῆσαι C. ^k αὐτὸ C. ^l γὰρ
 καθ' αὐτὴν λέγεται ἀλλ. C. ^m νοσοποιεῖν C. ⁿ ἅπασα C. ^o οἰκείω
 αὐτοῦ γένει C.

5 Ἔτι εἰ ὑπερβαίνειν λέγει τὰ γένη, οἷον ^p ὁ τὴν δικαιοσύνην ἔξιν ἰσότητος ποιητικὴν ἢ διανεμητικὴν τοῦ ἴσου. Ὑπερβαίνει ^q γὰρ οὕτως ὀριζόμενος τὴν ἀρετὴν. Ἀπολιπὼν ^r οὖν τὸ τῆς δικαιοσύνης γένος οὐ λέγει τὸ τί ἦν εἶναι· ἢ γὰρ οὐσία ἐκάστω μετὰ τοῦ γένους. Ἔστι δὲ τοῦτο ταῦτόν τῳ μὴ εἰς τὸ ἐγγυτάτω γένος θεῖναι· ὁ γὰρ εἰς τὸ ἐγγυτάτω θεῖς πάντα τὰ ^s ἐπάνω εἶρηκεν, ἐπειδὴ πάντα τὰ ἐπάνω γένη τῶν ὑποκάτω κατηγορεῖται. Ὡστ' ἢ εἰς τὸ ἐγγυτάτω γένος θετέον, ἢ πάσας τὰς διαφορὰς τῳ ἐπάνω γένει προσαπτέον, δι' ὧν ὀρίζεται τὸ ἐγγυτάτω γένος. Οὕτω γὰρ ^t οὐδὲν ἂν εἶη ^v παραλελοιπώς, ἀλλ' ἂντ' ὀνόματος λόγῳ εἰρηκῶς ^w ἂν εἶη τὸ ὑποκάτω γένος. Ὁ δ' αὐτὸ μόνον τὸ ἐπάνω γένος εἶπας οὐ λέγει καὶ τὸ ὑποκάτω γένος· ὁ γὰρ φυτὸν εἶπας οὐ λέγει δένδρον.

6 Πάλιν ἐπὶ τῶν διαφορῶν ὁμοίως ^x σκεπτέον εἰ καὶ τὰς διαφορὰς εἶπε τὰς τοῦ γένους. Εἰ γὰρ μὴ ταῖς τοῦ πράγματος ^y ἰδίαις ὄρισται διαφοραῖς, ἢ καὶ ^z παντελῶς τοιοῦτον εἶρηκεν ὁ μηδενὸς ἐνδέχεται διαφορὰν εἶναι, οἷον τὸ ζῶον ἢ τὴν οὐσίαν, δῆλον ὅτι οὐχ ὄρισται· οὐδενὸς γὰρ ^a διαφοραὶ τὰ εἰρημένα. Ὁρᾶν δὲ καὶ εἰ ἔστιν ἀντιδιηρημένον τι τῆ ^b εἰρημένῃ διαφορᾷ. Εἰ γὰρ μὴ ἔστι, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν εἶη ἢ εἰρημένη τοῦ γένους διαφορά· πᾶν γὰρ γένος ταῖς ἀντιδιηρημέναις διαφοραῖς διαιρεῖται, καθάπερ τὸ ζῶον τῳ πεζῳ καὶ τῳ πτηνῳ ^c καὶ τῳ ἐνύδρῳ καὶ τῳ δίποδι. Ἡ ^d εἰ ἔστι μὲν ^e ἢ ἀντιδιηρημένη διαφορά, μὴ ἀληθεύεται δὲ κατὰ τοῦ ^z γένους. Δῆλον ^f γὰρ ὅτι ^g οὐδετέρα ἂν εἶη τοῦ γένους διαφορά· πᾶσαι γὰρ αἱ ἀντιδιηρημέναι διαφοραὶ ἀληθεύονται κατὰ τοῦ οἰκείου γένους. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ ἀληθεύεται μὲν, μὴ ποιεῖ δὲ προστιθεμένη τῳ γένει εἶδος. Δῆλον γὰρ ὅτι

^p ὁ om. C. ^q γὰρ ὁ οὕτως B.C. ^r οὖν] γὰρ C. ^s ἐπάνω
γένει εἶρηκεν C. ^t οὐθὲν ἂν ἔτι εἶη C. ^v παραλελοιπώς—ἂν εἶη om. A.
^w ἂν εἶη om. C. ^x ἐπισκεπτέον C. ^y ἰδίαις om. C. ^z παντελῶς
τι τοιοῦτον C. ^a διαφορὰ C. ^b εἰρημένη τοῦ γένους διαφορὰ C.
^c καὶ τῳ ἐνύδρῳ om. B.C. ^d εἰ om. A. ^e ἢ post ἀντιδιηρημένη C.
^f γὰρ om. A.B. ^g οὐδ' ἢ ἑτέρα C.

οὐκ ἂν εἴη αὕτη ^h εἰδοποιὸς διαφορὰ τοῦ γένους· πᾶσα γὰρ ⁱ εἰδοποιὸς διαφορὰ μετὰ τοῦ γένους εἶδος ποιεῖ. Εἰ δ' αὕτη μὴ ἐστὶ διαφορὰ, οὐδ' ἡ λεχθεῖσα, ἐπεὶ ταύτη ἀντιδιήρηται.

^v Ἐτι ^k ἐὰν ἀποφάσει διαιρῆ τὸ γένος, καθάπερ οἱ τὴν ³ γραμμὴν ὀριζόμενοι μῆκος ἀπλατὲς εἶναι. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο σημαίνει ἢ ὅτι οὐκ ἔχει πλάτος. Συμβήσεται οὖν τὸ γένος μετέχειν τοῦ εἶδους· πᾶν γὰρ ^l μῆκος ἢ ἀπλατὲς ἢ πλάτος ἔχον ^m ἐστίν, ἐπεὶ κατὰ παντὸς ἢ ἡ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις ἀληθεύεται, ὥστε καὶ τὸ γένος τῆς γραμμῆς μῆκος ὂν ἢ ἀπλατὲς ἢ πλάτος ἔχον ἔσται. Μῆκος δ' ἀπλατὲς εἶδους ἐστὶ λόγος, ὁμοίως δὲ καὶ μῆκος πλάτος ἔχον· τὸ γὰρ ἀπλατὲς καὶ πλάτος ἔχον διαφοραὶ εἰσιν, ἐκ δὲ τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ γένους ὁ τοῦ εἶδους ⁿ ἐστὶ λόγος, ὥστε τὸ γένος ἐπιδέχοιτ' ἂν τὸν τοῦ εἶδους λόγον. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸν τῆς ⁴ διαφορᾶς, ἐπειδὴ ἡ ἑτέρα τῶν εἰρημένων διαφορῶν ἐξ ἀνάγκης κατηγορεῖται τοῦ γένους. Ἔστι δ' ὁ εἰρημένος τόπος χρήσιμος πρὸς τοὺς τιθεμένους ιδέας εἶναι. Εἰ γὰρ ἐστὶν αὐτὸ μῆκος, πῶς κατηγορηθήσεται κατὰ τοῦ γένους ὅτι πλάτος ^o ἔχον ἐστὶν ἢ ἀπλατὲς ἐστὶν; δεῖ γὰρ κατὰ παντὸς ^p μῆκος ^q τὸ ἕτερον αὐτῶν ἀληθεύεσθαι, εἴπερ κατὰ ^r τοῦ γένους ἀληθεύεσθαι μέλλει. Τοῦτο δ' οὐ συμβαίνει· ἔστι ^s γὰρ ἀπλατῆ καὶ πλάτος ἔχοντα μῆκη. Ὡστε πρὸς ἐκείνους ^t μόνους χρήσιμος ὁ τόπος, ^v οἱ ^w τὸ γένος ἐν ἀριθμῷ φασὶν εἶναι. Τοῦτο δὲ ποιοῦσιν οἱ τὰς ^x ιδέας τιθέμενοι· αὐτὸ γὰρ μῆκος καὶ αὐτὸ ζῶον γένος φασὶν εἶναι.

^v Ἴσως δ' ἐπ' ἐνίων ἀναγκαῖον ^y καὶ ἀποφάσει ^z χρῆσθαι ⁵ τὸν ὀριζόμενον, οἷον ἐπὶ τῶν στερήσεων· τυφλὸν γὰρ ἐστὶ τὸ μὴ ἔχον ὄψιν, ὅτε πέφυκεν ἔχειν. Διαφέρει δ' οὐδὲν

^h εἰδοποιὸς ἢ διαφορὰ C. ⁱ εἰδοποιὸς om. C. ^k ἂν C. ^l μῆκος corr. A, om. B. et pr. C. ^m ἐστὶ. Κατὰ π. γὰρ ἢ κατ. ἢ ἀπ. C. ⁿ λόγος ἐστὶν C. ^o ἔχον ἐστὶν] ἔχει C. ^p μῆκος—δ' οὐ re. supra lituram A. ^q θάτερον C. et re. A. ^r τοῦ om. C. ^s γὰρ] γὰρ καὶ C. ^t μόνον C. ^v ὅσοι C, ὁ B. ^w τὸ] πᾶν A.B. ^x ιδέας μόνον τιθέμενοι C. ^y καὶ om. C. ^z χρῆσασθαι C.

ἀποφάσει διελεῖν ^a τὸ γένος, ἢ τοιαύτη καταφάσει ^b ἢ ἀπόφασιν ^c ἀναγκαῖον ἀντιδιαιρεῖσθαι, οἷον εἰ μῆκος πλάτος ἔχον ^d ὠρίσται· τῷ γὰρ πλάτος ἔχοντι τὸ μὴ ἔχον πλάτος ^e ἀντιδιήρηται, ἄλλο δ' οὐδέν, ὥστε ἀποφάσει πάλιν διαιρεῖται τὸ γένος.

- 6 Πάλιν εἰ τὸ εἶδος ὡς διαφορὰν ^f ἀπέδωκε, καθάπερ οἱ τὸν προπηλακισμόν ὕβριν μετὰ χλευασίας ὀριζόμενοι· ἢ γὰρ χλευασία ὕβρις τις, ὥστ' οὐ διαφορὰ ἀλλ' εἶδος ἢ χλευασία.
- 7 Ἔτι εἰ τὸ γένος ὡς διαφορὰν εἴρηκεν, οἷον τὴν ἀρετὴν ἔξιν ἀγαθὴν ἢ σπουδαίαν· γένος γὰρ τὰγαθὸν τῆς ἀρετῆς ^g ἐστίν. Ἡ οὐ γένος τὰγαθόν, ἀλλὰ ^h διαφορὰ, εἴπερ ἀληθές ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ταῦτόν ἐν δύο γένεσιν εἶναι μὴ περιέχουσιν ἀλληλα. Οὔτε γὰρ τὰγαθὸν τὴν ἔξιν περιέχει οὔθ' ἢ ἔξιν τὰγαθόν· ⁱ οὐ γὰρ πᾶσα ἔξιν ἀγαθόν, οὐδὲ πᾶν ἀγαθὸν ἔξιν, ὥστ' οὐκ ἂν εἴη γένη ἀμφοτέρω. Εἰ οὖν ἢ ἔξιν ^k τῆς ἀρετῆς γένος, δῆλον ὅτι τὰγαθὸν οὐ γένος, ἀλλὰ μᾶλλον ^l διαφορὰ. Ἔτι ἢ μὲν ἔξιν τί ἐστὶ σημαίνει ἢ ἀρετή, τὸ δ' ἀγαθὸν οὐ τί ἐστὶν ἀλλὰ ποιόν· δοκεῖ δ' ἢ διαφορὰ ποιόν τι σημαίνειν.
- 8 Ὅραν δὲ καὶ εἰ μὴ ποιόν τι ἀλλὰ ^m τόδε σημαίνει ἢ ἀποδοθεῖσα διαφορὰ· δοκεῖ γὰρ ποιόν τι πᾶσα διαφορὰ δηλοῦν.
- 9 Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχει τῷ ὀριζομένῳ ἢ διαφορὰ. Οὐδεμία γὰρ διαφορὰ τῶν κατὰ συμβεβηκὸς ὑπαρχόντων ἐστὶ, καθάπερ οὐδὲ τὸ γένος· οὐ γὰρ ἐνδέχεται τὴν διαφορὰν ὑπάρχειν τινὶ καὶ μὴ ὑπάρχειν.
- 10 Ἔτι εἰ κατηγορεῖται τοῦ γένους ἢ διαφορὰ ἢ τὸ εἶδος ἢ τῶν κάτωθεν τι τοῦ εἶδους, οὐκ ἂν εἴη ⁿ ὠρισμένος· οὐδὲν γὰρ ^o τῶν εἰρημένων ἐνδέχεται τοῦ γένους κατηγορεῖσθαι, ἐπειδὴ τὸ γένος ἐπὶ πλείστον πάντων λέγεται. Πάλιν εἰ κατη-

^a τὸ om. C. ^b ἢ ἀπόφασιν om. pr. C. ^c ἀνάγκη ἀντιδιηρησθαι C.
^d ὠρίσατο C. ^e ἀντιδιαιρεῖται C. ^f ἀποδέδωκε C. ^g ἐστίν, οὐ
διαφορὰ. ἢ A.C. ^h διαφορὰ τῆς ἀρετῆς ἐστίν. Εἴπερ C. ⁱ οὐ γὰρ
πᾶσα ἔξιν ἀγαθόν om. A. ^k τῆς om. C. ^l διαφορὰ ἐστίν. Ἔτι C.
^m τόδε τι σημαίνειν C. ⁿ ὠρισμένον A.B. ^o τῶν ὠρισμένως εἰρη-
μένων C.

γορεύεται τὸ γένος τῆς διαφορᾶς· οὐ γὰρ κατὰ τῆς διαφορᾶς, ἀλλὰ καθ' ὧν ἡ διαφορά, τὸ γένος δοκεῖ κατηγορεῖσθαι, οἷον τὸ ζῶον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ βοῦς καὶ τῶν ἄλλων πεζῶν ζώων, ῥ οὐκ αὐτῆς τῆς διαφορᾶς τῆς κατὰ τοῦ εἴδους λεγομένης. Εἰ γὰρ καθ' ἑκάστης τῶν διαφορῶν ῥ τὸ ζῶον κατηγορηθήσεται, πολλὰ ζῶα τοῦ εἴδους ῥ ἂν κατηγοροῖτο· αἱ γὰρ διαφοραὶ τοῦ εἴδους κατηγοροῦνται. ῥ Ἐπι διαφοραὶ πᾶσαι ἢ εἶδη ἢ ἄτομα ῥ ἔσται, εἴπερ ζῶα· ἕκαστον γὰρ τῶν ζώων ῥ ἢ εἶδος ῥ ἔστιν ἢ ἄτομον.

ῥ Ομοίως δὲ σκεπτέον καὶ εἰ τὸ εἶδος ἢ τῶν ὑποκάτω τι 11 τοῦ εἴδους τῆς διαφορᾶς κατηγορεῖται· ἀδύνατον γάρ, ἐπειδὴ ἐπὶ ῥ πλείον ἢ διαφορὰ τῶν εἰδῶν λέγεται. ῥ Ἐπι συμβήσεται τὴν διαφορὰν εἶδος εἶναι, εἴπερ κατηγορεῖται τι αὐτῆς τῶν εἰδῶν· εἰ γὰρ ῥ κατηγορεῖται ἄνθρωπος, δῆλον ὅτι ἡ διαφορὰ ἄνθρωπος ἔστιν. Πάλιν εἰ μὴ πρότερον ἢ διαφορὰ τοῦ εἴδους· τοῦ μὲν γὰρ γένους ῥ στερων, τοῦ δ' εἴδους πρότερον τὴν διαφορὰν δεῖ ῥ εἶναι.

Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ ἑτέρου γένους ἢ ῥηθείσα διαφορὰ μὴ 12 περιεχομένου μηδὲ περιέχοντος. Οὐ δοκεῖ γὰρ ἢ αὐτὴ διαφορὰ δύο γενῶν εἶναι μὴ περιεχόντων ἄλληλα. Εἰ δὲ μὴ, συμβήσεται καὶ εἶδος τὸ αὐτὸ ἐν δύο γένεσιν εἶναι μὴ περιέχουσιν ἄλληλα· ἐπιφέρει γὰρ ἑκάστη τῶν διαφορῶν τὸ οἰκεῖον γένος, καθάπερ τὸ πεζὸν καὶ τὸ δίπουν ῥ τὸ ζῶον συνεπιφέρει. ῥ Ὡστε ῥ εἰ καθ' οὗ ἢ διαφορὰ, καὶ τῶν γενῶν ἑκάτερον. Δῆλον οὖν ὅτι τὸ εἶδος ἐν δύο γένεσιν οὐ περι- 13 ἔχουσιν ἄλληλα. ῥ Ἡ οὐκ ἀδύνατον τὴν αὐτὴν διαφορὰν δύο γενῶν εἶναι ῥ μὴ περιεχόντων ἄλληλα, ἀλλὰ προσθετέον μηδ' ἄμφω ὑπὸ ταυτὸν ὄντων. Τὸ γὰρ πεζὸν ζῶον καὶ τὸ πτηνὸν ῥ ζῶον γένη ῥ ἔστιν οὐ περιέχοντα ἄλληλα, καὶ ἄμφοτέρων αὐτῶν ἔστι τὸ δίπουν διαφορὰ. ῥ Ὡστε προσθετέον ὅτι μηδ'

ῥ οὐ κατ' αὐτῆς C. ῥ ἑκάστην A.B. ῥ τὸ om. A.B. ῥ ἂν om. A.
 t ἔτι αἱ διαφοραὶ C. ῥ ἔσονται, εἴπερ εἴη ζῶα C. ῥ ἢ om. A.B.
 x ἔστιν post ἄτομον C. ῥ πλείον C. ῥ κατηγορηθήσεται A.B.
 a εἰδέναι A. ῥ τὸ ante ζῶον om. B. ῥ εἰ] ἢ A, om. C. ῥ μὴ A.
 c ζῶον om. A. ῥ εἰσὶν A.

ὑπὸ ^e ταῦτὸ ὄντων ἄμφω· ταῦτα γὰρ ἄμφω ὑπὸ τὸ ζῶον
 14 ἔστιν. Δῆλον δὲ καὶ ^f ὅτι οὐκ ἀνάγκη τὴν διαφορὰν πᾶν τὸ
 οἰκείον ἐπιφέρειν γένος, ἐπειδὴ ἐνδέχεται τὴν αὐτὴν δύο γενῶν
 εἶναι μὴ περιεχόντων ἄλληλα· ἀλλὰ τὸ ἕτερον μόνον ἀνάγκη
 συνεπιφέρειν καὶ τὰ ἐπάνω ^g τούτου, καθάπερ τὸ δίπουν τὸ
 πτηνὸν ἢ τὸ πεζὸν συνεπιφέρει ^h ζῶον.

15 Ὅρα ἢ δὲ καὶ εἰ τὸ ἐν ⁱ τινι διαφορὰν ἀποδέδωκεν οὐσίας·
 οὐ δοκεῖ γὰρ διαφέρειν οὐσία οὐσίας τῷ ποῦ εἶναι. Διὸ καὶ
 τοῖς τῷ πεζῷ καὶ τῷ ἐνύδρῳ διαιρούσι τὸ ζῶον ἐπιτιμῶσιν
 ὡς τὸ πεζὸν καὶ τὸ ^k ἐνύδρον ποῦ σημαῖνον. Ἡ ἐπὶ μὲν
 τούτων οὐκ ὀρθῶς ἐπιτιμῶσιν· οὐ γὰρ ἐν τινι οὐδὲ ποῦ ση-
 μαίνει τὸ ἐνύδρον, ἀλλὰ ποιόν τι· καὶ γὰρ ἄν ^l ἢ ἐν τῷ
 ξηρῷ, ὁμοίως ἐνύδρον· ὁμοίως δὲ τὸ χερσαῖον, κἂν ἐν ὑγρῷ,
 χερσαῖον ἀλλ' οὐκ ἐνύδρον ἔσται. Ἄλλ' ὅμως ^m εἰάν ποτε
 σημαίνῃ τὸ ἐν τινι ἢ διαφορὰ, δῆλον ὅτι διημαρτηκῶς
 ἔσται.

16 Πάλιν εἰ τὸ πάθος ⁿ διαφορὰν ἀποδέδωκεν. Πᾶν γὰρ
 πάθος μᾶλλον γινόμενον ἐξίστησι τῆς οὐσίας, ἢ δὲ διαφορὰ
 οὐ τοιοῦτον· μᾶλλον γὰρ σῶζειν δοκεῖ ἢ ^o διαφορὰ οὐ ἔστι
 διαφορὰ, καὶ ἀπλῶς ἀδύνατον εἶναι ἄνευ τῆς οἰκείας δια-
 φορᾶς ἕκαστον· πεζοῦ γὰρ μὴ ὄντος οὐκ ἔσται ἄνθρωπος.
 Ἄπλῶς δ' εἰπεῖν, καθ' ὅσα ἀλλοιοῦνται τὸ ἔχον, οὐδὲν τού-
 των διαφορὰ ἐκείνου· Ἄπαντα γὰρ τὰ τοιαῦτα μᾶλλον
 γινόμενα ἐξίστησι τῆς οὐσίας. Ὡστ' εἴ τινα τοιαύτην δια-
 φορὰν ^q ἀπέδωκεν, ἡμάρτηκεν· ἀπλῶς γὰρ οὐκ ἀλλοιοῦμεθα
 κατὰ τὰς διαφορὰς.

17 Καὶ εἴ τις τῶν πρὸς τι μὴ πρὸς ἄλλο τὴν διαφορὰν
 ἀποδέδωκεν· τῶν γὰρ πρὸς τι καὶ αἱ διαφοραὶ πρὸς τι,
 καθάπερ ^r καὶ τῆς ἐπιστήμης· θεωρητικὴ γὰρ καὶ πρακτικὴ

^e ταυτὸν ὄντων ἀμφοῖν C. ^f διότι A.B. ^g τούτου πάντα καθάπερ
 καὶ τὸ δίπουν, τὸ πεζὸν ἢ τὸ πτηνὸν C. ^h [ζῶον] τὸ ζῶιον B.C. ⁱ τινὶ
 ὡς διαφ. C. ^k ἐνύδρον] χερσαῖον C. ^l ἢ ἐν—οὐκ ἐνύδρον ἔσται]
 ἐν τῷ ὑγρῷ ἢ, ὁμοίως χερσαῖον C. ^m ἄν C. ⁿ διαφορὰ C. ^o οὐ
 ἔστι διαφορὰ om. C. ^p οὐθὲν C. ^q ἀποδέδωκεν διημαρτηκεν C.
^r καὶ ἐπὶ τῆς C.

καὶ ποιητικὴ λέγεται, ἕκαστον δὲ τούτων πρὸς τι σημαίνει θεωρητικὴ γὰρ τινος καὶ ποιητικὴ τινος καὶ πρακτικὴ.

Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ πρὸς ὃ πέφυκεν ἕκαστον τῶν πρὸς τι¹⁸ ἀποδίδωσιν ὁ ὀριζόμενος. Ἐνίοις μὲν γὰρ πρὸς ὃ πέφυκεν^s ἕκαστον τῶν πρὸς τι ἴμόνον ἔστι^t χρῆσθαι, πρὸς ἄλλο δ' οὐδέν, ἐνίοις δὲ καὶ πρὸς ἄλλο, ὡς οἶον τῇ ὄψει πρὸς τὸ ἰδεῖν μόνον, τῇ δὲ στλεγγίδι κὰν ἀρύσαιτό τις· ἀλλ' ὅμως εἴ τις ὀρίσαιτο τὴν στλεγγίδα ὄργανον πρὸς τὸ ἀρύειν, ἡμάρτηκεν· οὐ γὰρ πρὸς τοῦτο πέφυκεν. Ὅρος δὲ τοῦ πρὸς ὃ πέφυκεν, ἐφ' ὃ ἂν χρήσαιτο ὁ φρόνιμος ἢ φρόνιμος, καὶ ἡ περὶ ἕκαστον οἰκεία ἐπιστήμη.

^xἩ εἰ μὴ τοῦ πρώτου ὑπέδωκεν, ὅταν τυγχάνῃ πρὸς¹⁹ πλείω λεγόμενον, οἶον τὴν φρόνησιν ἀρετὴν ἀνθρώπου ἢ ψυχῆς καὶ μὴ τοῦ λογιστικοῦ· πρῶτον γὰρ τοῦ λογιστικοῦ ἀρετὴ ἢ φρόνησις· κατὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἡ ψυχὴ καὶ ὁ ἄνθρωπος φρονεῖν λέγεται.

Ἐπι εἰ μὴ^z δεκτικόν ἔστιν οὗ εἴρηται τὸ ὀρισμένον πάθος²⁰ ἢ^a διάθεσις ἢ ὀτιοῦν ἄλλο, ἡμάρτηκεν. Πᾶσα γὰρ διάθεσις καὶ πᾶν πάθος ἐν ἐκείνῳ πέφυκε γίνεσθαι οὗ ἔστι διάθεσις ἢ πάθος, καθάπερ καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐν ψυχῇ διάθεσις οὖσα ψυχῆς. Ἐνίοτε δὲ διαμαρτάνουσιν ἐν τοῖς τοιοῦτοις, οἶον ὅσοι λέγουσιν^b ὅτι ὕπνος ἔστιν ἀδυναμία^c αἰσθήσεως,^d καὶ ἡ ἀπορία ἰσότης ἐναντίων λογισμῶν, καὶ ἡ ἀλγηδὼν διάστασις τῶν συμφύτων μερῶν μετὰ βίας· οὔτε γὰρ ὁ ὕπνος ὑπάρχει τῇ αἰσθήσει, ἔδει δ', εἴπερ ἀδυναμία αἰσθήσεώς ἔστιν. Ὅμοίως²¹ δ' οὐδ' ἡ ἀπορία ὑπάρχει τοῖς^e ἐναντίοις λογισμοῖς, οὐδ' ἡ ἀλγηδὼν τοῖς συμφύτοις μέρεσιν· ἀλγήσει γὰρ τὰ ἄψυχα, εἴπερ ἀλγηδὼν αὐτοῖς παρέσται. Τοιοῦτος δὲ καὶ ὁ τῆς

^s ἕκαστον τῶν πρὸς τι om. C. ^t μόνον om. B. et pr. A. ^v χρῆσθαι, οἶον τῇ ὄψει πρὸς τὸ ἰδεῖν, ἐνίοις δὲ καὶ πρὸς ἄλλο, οἶον τῇ στλεγγίδι C. ^w οἶον τῇ] τῇ δὲ A.B. ^x ἢ] ἔτι β, om. pr. C. ^y ἀποδέδωκεν C. ^z δεκτικόν—ὀρισμένον corr. A, τὸ δεκτικὸν εἴρηκεν ὀριζόμενος πάθος ἢ τὴν διάθεσιν B, cujus margo ἐν ἄλλῳ οὕτω (ut supra). ^a τὴν διάθεσιν etiam pr. A. ^b ὅτι om. A.B. ^c αἰσθήσεως οὐ γὰρ αἰσθήσεως ἀλλὰ ζώου margo C. ^d καὶ] ὁμοίως καὶ C. ^e ἐναντίοις] ἴσοις C, om. A.

- ὑγείας ὀρισμός, εἴπερ ^f συμμετρία θερμῶν καὶ ψυχρῶν ἐστίν· ἀνάγκη γὰρ ^ε ὑγιαίνειν τὰ θερμὰ καὶ ψυχρά· ἢ γὰρ ^h ἐκάστου συμμετρία ἐν ἐκείνοις ὑπάρχει ὧν ἐστὶ συμμετρία, ὥσθ' ἢ ὑγεία ὑπάρχοι ἂν αὐτοῖς. "Ἐτι τὸ ποιούμενον εἰς τὸ ποιητικὸν ἢ ἀνάπαλιν συμβαίνει τιθέναι τοῖς οὕτως ὀριζομένοις.
- 22 Οὐ γάρ ἐστιν ἀλγηδὼν ἢ διάστασις τῶν συμφύτων μερῶν, ἰὰλλὰ ποιητικὸν ἀλγηδόνος· οὐδ' ἢ ἀδυναμία τῆς αἰσθήσεως ὕπνος, ἀλλὰ ποιητικὸν θάτερον θατέρου· ἦτοι γὰρ διὰ τὴν ἀδυναμίαν ^k ὑπνοῦμεν, ἢ διὰ τὸν ὕπνον ἀδυνατοῦμεν. Ὅμοίως δὲ καὶ τῆς ἀπορίας δόξειεν ἂν ποιητικὸν εἶναι ἢ τῶν ἐναντίων ἰσότης λογισμῶν· ὅταν γὰρ ἐπ' ἀμφοτέρα λογιζομένοις ἡμῖν ὁμοίως ^l ἅπαντα φαίνεται καθ' ^m ἐκότερον γίνεσθαι, ἀποροῦμεν ὀπότερον πράξωμεν.
- 23 "Ἐτι κατὰ τοὺς χρόνους πάντας ἐπισκοπεῖν εἴ που διαφωνεῖ, οἷον εἰ τὸ ἀθάνατον ὠρίσατο ζῶον ἀφθαρτον νῦν εἶναι· τὸ γὰρ νῦν ⁿ ἀφθαρτον ζῶον ^o νῦν ἀθάνατον ἔσται. ἢ ἐπὶ μὲν τούτου οὐ συμβαίνει· ἀμφίβολον γὰρ τὸ νῦν ἀφθαρτον εἶναι· ἢ γὰρ ὅτι οὐκ ἔφθαρται νῦν σημαίνει, ἢ ὅτι οὐ δυνατὸν φθαρῆναι νῦν, ἢ ὅτι τοιοῦτόν ἐστι νῦν οἷον μηδέποτε
- 24 φθαρῆναι. "Ὅταν οὖν λέγωμεν ὅτι ἀφθαρτον νῦν ἐστὶ ^p ζῶον, τοῦτο λέγωμεν ὅτι νῦν τοιοῦτόν ἐστι ^q ζῶον οἷον μηδέποτε φθαρῆναι. Τοῦτο δὲ τῷ ἀθανάτῳ ^r τὸ αὐτὸ ἦν, ὥστ' οὐ συμβαίνει νῦν αὐτὸ ἀθάνατον εἶναι. Ἄλλ' ὅμως ^s ἂν συμβαίη τὸ μὲν κατὰ τὸν λόγον ἀποδοθέν ὑπάρχειν νῦν ἢ πρότερον, τὸ δὲ κατὰ τοῦνομα μὴ ὑπάρχειν, οὐκ ἂν εἴη ταυτόν. Χρηστέον οὖν τῷ τόπῳ καθάπερ εἴρηται.
- 7 Σκεπτέον δὲ καὶ εἰ καθ' ἕτερόν τι μᾶλλον λέγεται τὸ ὀρισθὲν ἢ κατὰ τὸν ἀποδοθέντα λόγον, οἷον εἰ ἢ δικαιοσύνη δύναμις τοῦ ἴσου διανεμητική. Δίκαιος γὰρ μᾶλλον ὁ προαιρούμενος τὸ ἴσον διανεῖμαι τοῦ δυναμένου, ὥστ' οὐκ ἂν εἴη

^f συμμετρία καὶ θερμῶν C. ^ε ὑγ. καὶ τὰ θ. καὶ τὰ ψ. C. ^h ἐκάστων C. ⁱ ἀλλὰ τὸ π. C. ^k ὑπνώσομεν A.B. ^l πάντα C. ^m ἕτερον B. ⁿ ἀφθαρτον ζῶον om. pr. C. ^o ἀθάνατον νῦν, νῦν in litura sito, C. ^p ζῶον οὐ τοῦτο B.C. ^q ζῶον ἀλλ' οἷον C. ^r ταυτόν C. ^s ἂν] ἐάν που C.

^tἡ δικαιοσύνη δύναμις τοῦ ἴσου διανεμητική· καὶ γὰρ δίκαιος
^vεἶη ἂν μάλιστα ὁ δυνάμενος ^wμάλιστα τὸ ἴσον διανεῖμαι.

Ἔτι εἰ τὸ μὲν πρᾶγμα ^xδέχεται τὸ μᾶλλον, τὸ δὲ κατὰ ^zτὸν λόγον ἀποδοθὲν μὴ δέχεται, ἢ ἀνάπαλιν τὸ μὲν κατὰ τὸν λόγον ἀποδοθὲν δέχεται, τὸ δὲ πρᾶγμα ^yμή. Δεῖ ^zγὰρ ἀμφοτέρα δέχεσθαι ἢ μηδέτερον, εἴπερ ^aδὴ ταυτόν ἐστι τὸ κατὰ τὸν λόγον ἀποδοθὲν τῷ πράγματι. Ἔτι εἰ δέχεται ³μὲν ἀμφοτέρα τὸ μᾶλλον, μὴ ἅμα δὲ τὴν ἐπίδοσιν ἀμφοτέρα λαμβάνει, οἷον εἰ ὁ ἔρωσ ἐπιθυμία συνουσίας ἐστίν· ὁ γὰρ μᾶλλον ἐρῶν οὐ μᾶλλον ἐπιθυμεῖ τῆς συνουσίας, ὥστ' οὐχ ἅμα ἀμφοτέρα τὸ μᾶλλον ἐπιδέχεται· ἔδει δέ γε, εἴπερ ταυτόν ἦν.

Ἔτι εἰ δύο τινῶν προτεθέντων, καθ' οὗ τὸ πρᾶγμα μᾶλ-⁴λον λέγεται, τὸ κατὰ τὸν λόγον ἦττον λέγεται, οἷον εἰ τὸ πῦρ ἐστὶ σῶμα τὸ λεπτομερέστατον· πῦρ μὲν γὰρ μᾶλλον ^bἢ φλόξ ἐστὶ τοῦ φωτός, σῶμα δὲ τὸ λεπτομερέστατον ἦττον φλόξ τοῦ φωτός· ἔδει δ' ἀμφοτέρα μᾶλλον ^cτῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, εἴπερ ταυτὰ ἦν. Πάλιν εἰ τὸ μὲν ὁμοίως ἀμφοτέροις ὑπάρχει τοῖς προτεθείσι, τὸ δ' ἕτερον μὴ ὁμοίως ἀμφοτέροις, ἀλλὰ τῷ ἐτέρῳ μᾶλλον.

Ἔτι ^dεἰ ἐὰν ^eπρὸς δύο τὸν ὀρισμὸν ἀποδῶ καθ' ἑκάτερον, ⁵οἷον τὸ καλὸν τὸ δι' ὄψεως ἢ ^fτὸ δι' ἀκοῆς ἡδύ, καὶ τὸ ὄν ^gτὸ δυνατὸν παθεῖν ἢ ποιῆσαι· ἅμα γὰρ ταυτόν καλόν τε καὶ οὐ καλὸν ^bἔσται, ὁμοίως δὲ ⁱκαὶ ὄν τε καὶ οὐκ ὄν. Τὸ γὰρ δι' ἀκοῆς ἡδὺ ταυτόν τῷ καλῷ ἔσται, ὥστε τὸ μὴ ἡδὺ δι' ἀκοῆς τῷ μὴ καλῷ ταυτόν· τοῖς γὰρ αὐτοῖς καὶ τὰ ἀντικείμενα ^kταυτά, ἀντίκειται δὲ τῷ μὲν καλῷ τὸ οὐ καλόν, τῷ δὲ δι' ἀκοῆς ἡδεῖ τὸ οὐχ ἡδὺ δι' ἀκοῆς. Δῆλον οὖν ὅτι ταυτόν ^lτὸ οὐχ ἡδὺ δι' ἀκοῆς τῷ οὐ καλῷ. Εἰ οὖν τι ἐστὶ ⁶δι' ὄψεως μὲν ἡδὺ δι' ἀκοῆς δὲ μή, καλόν τε καὶ οὐ καλόν

^t ἢ om. C. ^v ἂν εἶη C. ^w μάλιστα alterum om. C. ^x ἐνδέ-
χεται A. ^y μή] μὴ δέχεται τὸ μᾶλλον C. ^z γὰρ ἢ ἀμφ. C. ^a δὴ
om. C. ^b ἢ φλόξ τοῦ φωτός ἐστὶ C. ^c τῷ om. C. ^d ἐὰν] δ'
ἂν C. ^e πρὸς—ἀποδῶ om. pr. C. ^f τὸ post ἢ om. C. ^g τὸ
om. A.B. ^h ἐστὶν A.B. ⁱ καὶ post δὲ om. C. ^k ταυτά ἐστὶν,
ἀντ. C. ^l τὸ] τῷ C, om. A.B.

ἔσται. Ὅμοίως δὲ δείξομεν καὶ ^m διότι ταῦτὸν ὄν τε καὶ οὐκ ὄν ἐστίν.

7 Ἐπι ⁿ καὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν ἐν τοῖς ὀρισμοῖς ἀποδιδόμενων λόγους ἀντὶ τῶν ὀνομάτων ^o ποιῶντα σκοπεῖν εἴ ^p τι διαφωνεῖ.

8 Ἐὰν δ' ἢ πρὸς τι τὸ ὀριζόμενον ἢ καθ' ἑαυτὸ ἢ κατὰ τὸ γένος, σκοπεῖν εἰ μὴ εἴρηται ἐν τῷ ὀρισμῷ πρὸς ὃ λέγεται ἢ αὐτὸ ἢ κατὰ τὸ γένος, οἷον εἰ τὴν ἐπιστήμην ὠρίσατο ὑπόληψιν ἀμετάπειστον ἢ τὴν βούλησιν ὄρεξιν ἄλυπον. Παντὸς γὰρ τοῦ πρὸς τι ἢ οὐσία πρὸς ἕτερον, ἐπειδὴ ταῦτὸν ἦν ἐκάστῳ τῶν πρὸς τι τὸ εἶναι ^r ὅπερ ^s τὸ πρὸς τί πως ἔχειν. Ἐδεῖ οὖν τὴν ἐπιστήμην εἰπεῖν ὑπόληψιν ἐπιστητοῦ ² καὶ τὴν βούλησιν ὄρεξιν ἀγαθοῦ. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τὴν γραμματικὴν ὠρίσατο ἐπιστήμην γραμμάτων. ^t ἔδει γὰρ ἢ πρὸς ὃ αὐτὸ λέγεται ἢ πρὸς ὃ ^v ποτε τὸ γένος ἐν τῷ ^w ὀρισμῷ ἀποδίδοσθαι. Ἡ εἰ πρὸς τι εἰρημένον μὴ πρὸς τὸ τέλος ἀποδέδοται. Τέλος δ' ἐν ἐκάστῳ τὸ βέλτιστον ἢ οὐ χάριν τἄλλα. Ῥητέον ^x δὴ ^y ἢ τὸ βέλτιστον ἢ τὸ ἔσχατον, οἷον τὴν ἐπιθυμίαν οὐχ ἠδέος ἀλλ' ἠδονῆς· ταύτης γὰρ χάριν καὶ τὸ ἠδὺ αἰρούμεθα.

3 Σκοπεῖν δὲ καὶ εἰ γένεσις ἐστὶ πρὸς ὃ ^z ἀποδέδωκεν ἢ ἐνέργεια· ^a οὐδὲν γὰρ τῶν τοιούτων τέλος· μάλλον γὰρ τὸ ἐνηργηκέναι καὶ γεγενῆσθαι τέλος ἢ τὸ γίνεσθαι ^b καὶ ἐνεργεῖν. Ἡ οὐκ ἐπὶ πάντων ἀληθές τὸ τοιούτον· σχεδὸν γὰρ οἱ ^c πλείστοι ἠδεσθαι μάλλον βούλονται ἢ πεπαῦσθαι ἠδόμενοι, ὥστε τὸ ἐνεργεῖν μάλλον τέλος ἀν ποιοῖντο τοῦ ἐνηργηκέναι.

4 Πάλιν ἐπ' ἐνίων εἰ μὴ διώρικε τοῦ ^d πόσου ἢ ποίου ἢ ποῦ ἢ κατὰ τὰς ἄλλας διαφοράς, οἷον φιλότιμος ὁ ποίας καὶ ^e ὁ πόσης ὀρεγόμενος τιμῆς· ^f πάντες γὰρ ὀρέγονται τιμῆς, ὥστ'

^m ὅτι C. ⁿ καὶ post ἔτι om. A.C. ^o ποιῶντας C. ^p τι] πη C. ^q ἑαυτὸ C. ^r ὅπερ] ὅπερ ἐστὶ C. ^s τὸ] τῷ A.C. ^t δεῖ C. ^v ποτε om. C. ^w ὀρισμῷ C. ^x δὴ] οὖν C. ^y ἢ post δὴ om. A.B. ^z ἀπέδωκεν A. ^a οὐθὲν C. ^b καὶ τὸ ἐνεργεῖν C. ^c πλείστοι τὸ ἠδεσθαι C. ^d ποιοῦ ἢ ποσοῦ C. ^e ὁ om. C. ^f πάντες—τιμῆς om. A.C.

οὐκ ἀπόχρη ^εφιλότιμον εἰπεῖν ^hτὸν ὀρεγόμενον τιμῆς, ἀλλὰ προσθετέον τὰς εἰρημένας διαφοράς. ⁱὉμοίως δὲ ⁱκαὶ φιλοχρήματος ὁ πόσων ὀρεγόμενος χρημάτων ἢ ἀκρατῆς ὁ περὶ ποίας ἡδονάς· ^kοὐ γὰρ ὁ ὑφ' οἰασποτοῦν ἡδονῆς κρατούμενος ἀκρατῆς λέγεται, ἀλλ' ὁ ὑπὸ τίνος. ^hἩ πάλιν, ὡς ὀρίζον-⁵ται τὴν νύκτα σκιὰν ^lγῆς, ^mἢ τὸν σεισμὸν κίνησιν ⁿγῆς, ἢ τὸ νέφος πύκνωσιν ἀέρος, ἢ τὸ πνεῦμα κίνησιν ἀέρος· προσθετέον γὰρ πόσου καὶ ποίου καὶ ὑπὸ τίνος. ⁱὉμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων· ^oἀπολείπων γὰρ διαφορὰν ἡντινοῦν οὐ λέγει τὸ τί ἦν εἶναι. Δεῖ δ' αἰεὶ πρὸς τὸ ἐνδεές ἐπιχειρεῖν· οὐ γὰρ ὀπωσοῦν γῆς κινήσεως οὐδ' ὀποσησοῦν σεισμὸς ἔσται, ὁμοίως δ' ^pοὐδ' ἀέρος ὀπωσοῦν οὐδ' ὀποσοῦν κινήθεντος ^qπνεῦμα.

^rἘτι ἐπὶ τῶν ὀρέξεων εἰ μὴ πρόσκειται τὸ φαινόμενον, ⁶καὶ ἐφ' ὅσων ἄλλων ἀρμόττει, οἶον ὅτι ἡ βούλησις ὄρεξις ἀγαθοῦ, ἢ δ' ἐπιθυμία ὄρεξις ἡδέος, ἀλλὰ μὴ φαινομένου ἀγαθοῦ ^rἢ ἡδέος. Πολλάκις ^sγὰρ λανθάνει τοὺς ὀρεγομένους ὅ τι ἀγαθὸν ἢ ἡδύ ^tἔστιν, ὥστ' οὐκ ἀναγκαῖον ἀγαθὸν ^vἢ ἡδύ εἶναι, ἀλλὰ φαινόμενον μόνον. ^uἘδει οὖν οὕτω καὶ ⁷τὴν ἀπόδοσιν ποιήσασθαι. ^wἘὰν ^wδὲ καὶ ἀποδῶ τὸ εἰρημένον, ἐπὶ τὰ εἶδη ἀκτέον τὸν τιθέμενον ιδέας εἶναι· οὐ γὰρ ἔστιν ιδέα φαινομένου οὐδενός, τὸ δ' εἶδος πρὸς τὸ εἶδος δοκεῖ λέγεσθαι, οἶον ^xαὐτὴ ἐπιθυμία αὐτοῦ ἡδέος καὶ αὐτὴ βούλησις αὐτοῦ ἀγαθοῦ. ^yΟὐκ ^zἔστιν οὖν φαινομένου ἀγαθοῦ οὐδὲ φαινομένου ἡδέος· ἄτοπον γὰρ τὸ εἶναι αὐτὸ φαινόμενον ἀγαθὸν ἢ ἡδύ.

⁹Ἐτι εἰ μὲν ἢ τῆς ἕξεως ὁ ὀρισμὸς, σκοπεῖν ἐπὶ τοῦ ⁹

^ε εἰπεῖν φιλότιμον C. ^h τὸν om. C. ⁱ καὶ] καὶ ὁ C. ^k οὐδὲ γὰρ ὁ ὑφ' ὀποιασοῦν C. ^l γῆς] γῆς τοῦ ἡλίου ὑπὸ γῆν ὄντος ἢ rc. C. ^m ἢ τὸν σεισμὸν κίνησιν γῆς rc. C. ⁿ γῆς ἢ τὸ νέφος πύκνωσιν om. A. ^o ἀπολιπὼν C. ^p οὐδὲ τοῦ ἀέρος C. ^q πνεῦμα] τὸ πνεῦμα ἔστιν C. ^r ἢ om. B. ^s γὰρ om. A. ^t ἔστιν om. C. ^v ἢ om. A. ^w δὲ προσαποδῶ C. ^x αὐτοεπιθυμία αὐτοηδέος καὶ αὐτοβούλησις αὐτοαγαθοῦ C. ^y οὐκ—ἡδέος] φαινομένου δ' ἀγαθοῦ οὐκ ἔσται αὐτοβούλησις, οὐδὲ φαινομένου ἡδέος αὐτοεπιθυμία C. ^z ἔσται B.

ἔχοντος, ^aεὖν δὲ τοῦ ἔχοντος, ἐπὶ τῆς ἕξεως· ὁμοίως δὲ ^bκαὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. Οἶον εἰ τὸ ἠδὺ ὅπερ ὠφέλιμον, καὶ ὁ ἠδόμενος ὠφελούμενος. Καθόλου δ' εἰπεῖν, ἐν τοῖς τοιούτοις ὀρισμοῖς τρόπον τινὰ πλείω ἐνὸς συμβαίνει τὸν ὀριζόμενον ὀρίζεσθαι· ὁ γὰρ τὴν ἐπιστήμην ὀριζόμενος τρόπον τινὰ καὶ τὴν ἄγνοιαν ὀρίζεται, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐπιστήμον ^cκαὶ τὸ ἀνεπιστήμον καὶ τὸ ἐπίστασθαι καὶ τὸ ἀγνοεῖν· τοῦ ^dγὰρ πρώτου δήλου ^eγενομένου τρόπον τινὰ καὶ τὰ λοιπὰ δῆλα γίνονται. Σκεπτέον οὖν ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων μὴ τι ^fδιαφωνῇ, στοιχείοις χρώμενον τοῖς ἐκ τῶν ἐναντίων καὶ τῶν συστοίχων.

2 Ἔτι ἐπὶ τῶν πρὸς τι σκοπεῖν εἰ πρὸς ὃ τὸ γένος ἀποδίδεται, τὸ εἶδος πρὸς ^gἐκεῖνό τι ἀποδίδεται, οἶον εἰ ἡ ὑπόληψις πρὸς ὑποληπτόν, ^hἢ τις ὑπόληψις πρὸς τι ὑποληπτόν, καὶ εἰ τὸ πολλαπλάσιον πρὸς τὸ πολλοστημόριον, τὸ τὶ πολλαπλάσιον πρὸς τὸ τὶ πολλοστημόριον· εἰ γὰρ μὴ οὕτως ⁱἀποδίδεται, δῆλον ὅτι ἡμάρτηται.

3 Ὅραν δὲ καὶ εἰ τοῦ ἀντικειμένου ὁ ἀντικείμενος λόγος, ^kοἶον τοῦ ἡμίσεος ὁ ἀντικείμενος τῷ τοῦ διπλασίου· εἰ γὰρ διπλάσιον τὸ ἴσῳ ὑπερέχον, ^lἡμισυ τὸ ἴσῳ ὑπερεχόμενον. Καὶ ἐπὶ τῶν ^mἐναντίων δ' ὡσαύτως. Ὁ γὰρ ἐναντίος τοῦ ἐναντίου λόγος ἔσται κατὰ μίαν τινὰ συμπλοκὴν τῶν ἐναντίων, οἶον εἰ ὠφέλιμον τὸ ποιητικὸν ἀγαθοῦ, βλαβερόν τὸ ποιητικὸν κακοῦ ἢ τὸ φθαρτικὸν ἀγαθοῦ· θάτερον γὰρ τούτων ἀναγκαῖον ἐναντίον εἶναι τῷ ἐξ ἀρχῆς ⁿῤῥηθέντι. Εἰ οὖν μηδέτερον ^oἐναντίον τῷ ἐξ ἀρχῆς ῤῥηθέντι, δῆλον ὅτι ^pοὐδέτερος ἂν εἴη τῶν ὕστερον ἀποδοθέντων τοῦ ἐναντίου λόγος, ὥστ' οὐδ' ὁ ἐξ ἀρχῆς ἀποδοθεὶς ὀρθῶς ἀποδέδοται. Ἐπει δ' ἕνια τῶν ἐναντίων στερήσει ^qθατέρου λέγεται, οἶον ἡ ἀνι-

^a ἂν C. ^b καὶ om. A. ^c καὶ τὸ ἀνεπιστήμον om. A. ^d πρώτου γὰρ A. ^e γινομένου καὶ τὰ λοιπὰ τρόπον τινὰ δῆλα γίνεται C.

^f διαφωνεῖ pr. C. ^g ἐκεῖνου C. ^h ἢ] καὶ ἢ C. ⁱ ἀποδέδοται C.

^k οἶον εἰ τοῦ C. ^l ἡμισυ τὸ ἐν ἴσῳ C. ^m ἐναντίων] ἄλλων A.

ⁿ ῤῥηθέντι—ὅτι corr. A. ^o ἐναντίον ἐστὶ τῷ C. ^p οὐδέτερον A.

^q θατέρου λέγονται B, λέγεται θατέρου C.

σότης στέρησις ἰσότητος δοκεῖ εἶναι (ἄνισα γὰρ τὰ μὴ ἴσα λέγεται), ^ρ δῆλον ^σ ὅτι τὸ μὲν κατὰ στέρησιν λεγόμενον ^τ ἐναντίον ἀναγκαῖον ὀρίζεσθαι ^ν διὰ θατέρου, τὸ δὲ λοιπὸν οὐκέτι διὰ τοῦ κατὰ στέρησιν ^ω λεγομένου συμβαίνοι γὰρ ἂν ἐκάτερον δι' ἐκατέρου γνωρίζεσθαι. ^ι Ἐπισκεπτέον ^κ οὖν ^δ ἐν τοῖς ἐναντίοις τὴν τοιαύτην ἀμαρτίαν, οἷον εἴ τις ὀρίσαιο τὴν ἰσότητα ^υ εἶναι τὸ ἐναντίον ἀνισότητι· διὰ γὰρ τοῦ κατὰ στέρησιν λεγομένου ὀρίζεται. ^ι Ἐπι τὸν οὕτως ὀριζόμενον ^z ἀναγκαῖον αὐτῷ τῷ ὀριζομένῳ χρῆσθαι. Δῆλον δὲ τοῦτο, εἰ μεταληφθῆ ἀντὶ τοῦ ὀνόματος ὁ λόγος· ^α εἰπεῖν γὰρ ἢ ἀνισότητα οὐδὲν διαφέρει ἢ στέρησιν ἰσότητος, ἔσται οὖν ἢ ἰσότης τὸ ἐναντίον στερήσει ἰσότητος, ὥστ' αὐτῷ ἂν ^β εἴη κεχρημένος. ^α Ἄν ^ε δὲ μηδέτερον τῶν ἐναντίων κατὰ στέρησιν ^δ λέγεται, ἀποδοθῆ ^δ ὁ λόγος ὁμοίως, οἷον ἀγαθὸν τὸ ἐναντίον κακῷ, ^ε δῆλον ὅτι κακὸν τὸ ἐναντίον ἀγαθῷ ἔσται· τῶν γὰρ οὕτως ἐναντίων ὁμοίως ὁ λόγος ἀποδοτέος. ^ω Ὡστε πάλιν αὐτῷ τῷ ὀριζομένῳ ^ε συμβαίνει χρῆσθαι· ἐνυπάρχει γὰρ ἐν τῷ τοῦ κακοῦ λόγῳ τὸ ἀγαθόν. ^ω Ὡστ' ^ε εἰ ἀγαθόν ἐστι ^η τὸ ^ι κακῷ ἐναντίον, τὸ δὲ κακὸν οὐδὲν διαφέρει ἢ τὸ τῷ ἀγαθῷ ἐναντίον, ἔσται ἀγαθὸν τὸ ἐναντίον τῷ τοῦ ἀγαθοῦ ἐναντίῳ. Δῆλον οὖν ὅτι αὐτῷ κέχρηται.

^ι Ἐπι εἰ τὸ κατὰ στέρησιν λεγόμενον ^κ ἀποδιδούς μὴ ἀπο- ^δ δέδωκεν οὐ ^λ ἐστὶ στέρησις, οἷον τῆς ἕξεως ἢ τοῦ ἐναντίου ἢ ^μ ὁπουοῦν ἐστὶν ἢ στέρησις· καὶ εἰ μὴ ἐν ᾧ πέφυκε γίνεσθαι προσέθηκεν, ἢ ἀπλῶς ἢ ἐν ᾧ ^ν πρῶτῳ πέφυκε γίνεσθαι, οἷον ^ο εἰ τὴν ἄγνοιαν ^ρ εἰπὼν στέρησιν μὴ ἐπιστήμης στέρησιν εἶπεν, ἢ μὴ προσέθηκεν ἐν ᾧ πέφυκε γίνεσθαι, ἢ προσθεὶς μὴ

^ρ δῆλον] δῆλον οὖν A.B. ^σ ὅτι] ὡς C. ^τ ἐναντίον om. C.
^ν διὰ] δεῖ διὰ C. ^ω λεγομένου ὀρίζεσθαι. οὐ γὰρ ἐνδέχεται ἐκάτερον
δι' C. ^κ οὖν] δ' B, om. A. ^υ εἶναι om. C. ^z ἀνάγκη C.
^α εἰπεῖν—στέρησιν] ἐπειδὴ γὰρ ἢ ἀνισότης οὐδενὶ διαφέρει καὶ ἢ στέρη-
σις C. ^β εἴη] ἢ C. ^ε δὲ om. B. ^ε δῆλον γὰρ ὅτι καὶ κακὸν C.
^ε χρῆσθαι συμβαίνει C. ^ε εἰ] ἐπεὶ C. ^η τὸ] τὸ τῷ C. ^ι κακὸν B.
^κ ἀποδιδούς om. A. ^λ ἐστὶν ἢ στέρησις C. ^μ ὁπουοῦν] εἰ τούτων C.
^ν πέφυκε πρῶτῳ C. ^ο εἰ om. A.B. ^ρ στέρησιν εἰπὼν C.

ἐν ᾧ πρώτῳ ⁹ ἀπέδωκεν, οἷον ὅτι οὐκ ἐν τῷ λογιστικῷ ἀλλ' ἐν ἀνθρώπῳ ἢ ψυχῇ· ⁷ ἐὰν γὰρ ὅτιοῦν ⁸ τούτων μὴ ποιήσῃ, ⁸ ἡμάρτηκεν. Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ τὴν τυφλότητα μὴ ὄψεως στέρησιν ἐν ὀφθαλμῷ εἶπεν· δεῖ γὰρ τὸν καλῶς ἀποδιδόντα τὸ τί ἐστὶ, καὶ τίνος ἐστὶν ἢ στέρησις ⁴ ἀποδοῦναι καὶ τί ἐστὶ τὸ ἐστερημένον.

9 Ὅρᾶν δὲ καὶ εἰ μὴ λεγομένου κατὰ στέρησιν στέρησει ὠρίσατο, οἷον καὶ ἐπὶ τῆς ἀγνοίας δόξειεν ἂν ὑπάρχειν ἢ τοιαύτη ἀμαρτία τοῖς μὴ κατ' ἀπόφασιν τὴν ἀγνοίαν λέγουσιν. Τὸ γὰρ μὴ ἔχον ἐπιστήμην οὐ δοκεῖ ἀγνοεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ διηπατημένον, διὸ οὔτε τὰ ἄψυχα οὔτε τὰ παιδία φανερὰ ἀγνοεῖν, ὥστ' οὐ κατὰ στέρησιν ἐπιστήμης ἢ ἀγνοία λέγεται.

10 Ἐτι εἰ τῶν ὁμοίων τοῦ ὀνόματος πτώσεων αἱ ^ν ὅμοιοι τοῦ λόγου πτώσεις ἐφαρμόττουσιν, οἷον εἰ ὠφέλιμον τὸ ποιητικὸν ὑγείας, ^ω ὠφελίμως τὸ ποιητικῶς ὑγείας καὶ ὠφελήκως τὸ πεποιηκὸς ὑγίειαν.

2 Σκοπεῖν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν ιδέαν εἰ ἐφαρμόσει ὁ λεχθεὶς ὄρος. Ἐπ' ἐνίων γὰρ οὐ συμβαίνει, οἷον ὡς Πλάτων ὀρίζειται τὸ θνητὸν προσάπτων ἐν τοῖς τῶν ζώων ὀρισμοῖς· ἢ γὰρ ιδέα οὐκ ἔσται θνητή, οἷον αὐτοάνθρωπος, ὥστ' οὐκ ἐφαρμόσει ὁ λόγος ^χ ἐπὶ τὴν ιδέαν. Ἀπλῶς δ' οἷς πρόσκειται τὸ ποιητικὸν ^γ ἢ παθητικόν, ἀνάγκη διαφωνεῖν ἐπὶ τῆς ιδέας τὸν ὄρον· ἀπαθεῖς γὰρ καὶ ἀκίνητοι ^z δοκοῦσιν αἱ ιδέαι τοῖς λέγουσιν ^α ιδέας εἶναι. Πρὸς δὲ τούτους καὶ οἱ τοιοῦτοι λόγοι χρήσιμοι.

3 Ἐτι ^β εἰ τῶν καθ' ὁμωνυμίαν λεγομένων ἓνα λόγον ^ε πάντων κοινὸν ^δ ἀπέδωκεν. Συνώνυμα γὰρ ὧν εἰς ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος, ὥστ' οὐδενὸς τῶν ὑπὸ τοῦνομα ὁ ^ε ἀποδοθεὶς

⁹ ἀποδέδωκεν C. ⁷ ἂν C. ⁸ τῶν τοιούτων C. ⁴ ἀποδιδόναι C.
^ν ὅμοιοι C. ^ω ὠφελίμως τὸ π. ὑγ. om. C. ^χ ἐπὶ τὴν ιδέαν ὁ λόγος.
ἀπλῶς δ' ἐν οἷς C. ^γ ἢ παθητικόν om. C. ^z δοκοῦσιν εἶναι αἱ C.
^α ιδέας. πρὸς δὲ τοὺς τοιούτους C. ^β εἰ] ἐπὶ corr. B. ^ε πάντων C.
^δ ἀποδέδωκε C. ^ε ἀποθεὶς C.

ὄρος, ^x εἰ δὴ ὁμοίως ἐπὶ πάν τὸ ὁμώνυμον ἐφαρμόττει. Πέ-
 πουθε δὲ τοῦτο καὶ ὁ Διονυσίου τῆς ζωῆς ὄρος, εἴπερ ἐστὶ
 κίνησις γένους θρεπτοῦ σύμφυτος παρακολουθοῦσα· οὐδὲν
 γὰρ μᾶλλον τοῦτο τοῖς ζώοις ἢ τοῖς φυτοῖς ὑπάρχει· ἢ δὲ
 ζωῆ οὐ καθ' ἐν εἶδος δοκεῖ λέγεσθαι, ἀλλ' ἑτέρα μὲν τοῖς
^yζώοις ἑτέρα δὲ τοῖς φυτοῖς ^zὑπάρχειν. Ἐνδέχεται μὲν οὖν
 καὶ κατὰ προαίρεσιν οὕτως ἀποδοῦναι τὸν ὄρον ὡς συνωνύμου
 καὶ καθ' ἐν εἶδος πάσης τῆς ζωῆς λεγομένης· οὐδὲν δὲ κωλύει
 καὶ συνωρῶντα τὴν ^aὁμωνυμίαν, καὶ θατέρου βουλόμενον τὸν
 ὀρισμὸν ἀποδοῦναι, λαθεῖν μὴ ἴδιον ἀλλὰ κοινὸν ἀμφοῖν λό-
 γον ἀποδόντα. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον, ^bεἰ ὀποτερωσοῦν πεποίη-
 4 κεν, ἡμάρτηκεν. Ἐπεὶ δ' ἔνια λανθάνει τῶν ὁμωνύμων, ἐρω-
 τῶντι μὲν ὡς συνωνύμοις χρηστέον (οὐ γὰρ ἐφαρμόσει ὁ
 θατέρου ^c ὄρος ἐπὶ θάτερον, ὥστε δόξει οὐχ ὠρίσθαι κατὰ
 τρόπον· δεῖ γὰρ ἐπὶ ^dπάν τὸ συνώνυμον ἐφαρμόττειν), αὐτῷ
 δ' ἀποκρινομένῳ διαιρετέον. Ἐπεὶ δ' ἔνιοι τῶν ἀποκρινο-
 μένων τὸ μὲν συνώνυμον ὁμώνυμόν φασιν εἶναι, ὅταν μὴ
 ἐφαρμόττη ἐπὶ πάν ὁ ἀποδοθεὶς λόγος, τὸ δ' ὁμώνυμον
 συνώνυμον, εἰ ἐπ' ^eἀμφω ἐφαρμόττη, προδιομολογητέον
 ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἢ προσυλλογιστέον ὅτι ὁμώνυμον ἢ συνώ-
 νυμον, ὀπότερον ἂν ἦ· μᾶλλον γὰρ συγχωροῦσιν οὐ προ-
 ορῶντες τὸ συμβησόμενον. Ἄν δὲ μὴ γενομένης ὁμολογίας ⁵
 φῆ τις τὸ συνώνυμον ὁμώνυμον εἶναι διὰ τὸ μὴ ἐφαρμόττειν
 καὶ ἐπὶ ^fτοῦτο τὸν ἀποδοθέντα λόγον, σκοπεῖν εἰ ὁ τούτου
 λόγος ἐφαρμόττει καὶ ἐπὶ τὰ λοιπά· ἔδηλον γὰρ ὅτι συνώ-
 νυμον ^h ἂν εἴη τοῖς λοιποῖς. Εἰ δὲ μή, πλείους ἔσονται
 ὀρισμοὶ τῶν λοιπῶν· δύο γὰρ οἱ κατὰ τοῦνομα λόγοι ἐφαρ-
 μόττουσιν ἐπ' αὐτά, ὃ τε ⁱπρότερον ἀποδοθεὶς καὶ ὁ ὕστερον.
 Πάλιν εἴ τις ὀρισάμενος ^k τῶν πολλαχῶς τι λεγομένων, καὶ
 τοῦ λόγου μὴ ἐφαρμόττοντος ἐπὶ πάντα, ὅτι μὲν ¹ὁμώνυμον

^x ἐπειδὴ C. ^y ζώοις—φυτοῖς om. pr. C. ^z ὑπάρχει C. ^a ὁμ.
 καθ' ἑτέρου C. ^b εἰ om. C. ^c ὄρος] λόγος C. ^d παντὸς συνω-
 νύμου A, παντὸς συνώνυμον B. ^e ἀμφοῖν C. ^f τούτου C. ^g δη-
 λον—λοιποῖς om. A. ^h ἂν om. C. ⁱ πρότερος—ὑστερος C. ^k τι
 τῶν πολλαχῶς C. ¹ ὁμώνυμα C.

μὴ λέγοι, τὸ δ' ὄνομα ^m μὴ φαίη ⁿ ἐπὶ πάντα ἐφαρμόττειν, ὅτι οὐδ' ὁ λόγος, ῥητέον πρὸς τὸν τοιοῦτον ὅτι τῇ μὲν ὀνομασίᾳ δεῖ χρῆσθαι τῇ παραδεδομένῃ ^o καὶ παρεπομένη καὶ μὴ κινεῖν τὰ τοιαῦτα, ἕνα δ' οὐ λεκτέον ὁμοίως τοῖς πολλοῖς.

11 Ἐὰν δὲ τῶν συμπεπλεγμένων τινὸς ἀποδοθῇ ^p ὄρος, σκοπεῖν ἀφαιροῦντα τὸν θατέρου τῶν συμπεπλεγμένων λόγον, εἰ καὶ ὁ λοιπὸς τοῦ λοιποῦ· εἰ γὰρ μή, δῆλον ὅτι οὐδ' ὁ ὄλος τοῦ ὄλου. Οἶον εἰ ^q ὠρίσατο γραμμὴν πεπερασμένην εὐθείαν πέρασ ἐπιπέδου ^r ἔχοντος πέρατα, οὗ τὸ μέσον ἐπιπροσθεῖ τοῖς πέρασιν, εἰ τῆς πεπερασμένης ^s γραμμῆς ὁ λόγος ἐστὶ πέρασ ἐπιπέδου ^t ἔχοντος πέρατα, τοῦ εὐθέος ^v δεῖ εἶναι τὸ λοιπόν, οὗ τὸ μέσον ἐπιπροσθεῖ τοῖς πέρασιν. Ἄλλ' ἢ ἄπειρος οὔτε μέσον οὔτε πέρατα ἔχει, εὐθεῖα δ' ἐστίν, ὥστ' οὐκ ἔστιν ὁ λοιπὸς τοῦ λοιποῦ λόγος.

2 Ἐτι εἰ συνθέτου ὄντος τοῦ ὀριζομένου ἰσόκωλος ὁ λόγος ἀπεδόθη τῷ ὀριζομένῳ. Ἰσόκωλος ^w δὲ λέγεται ὁ λόγος εἶναι, ὅταν ὅσαπερ ^x ἂν ἦ τὰ συγκείμενα, τσαῦτα ^y καὶ ἐν τῷ λόγῳ ὀνόματα καὶ ῥήματα ἦ. Ἀνάγκη ^z γὰρ τῶν ὀνομάτων ἐν τοῖς τοιούτοις μεταλλαγὴν γίνεσθαι, ^a ἢ πάντων ἢ τινῶν, ^b ἐπειδὴ ^c οὐδὲν πλείω νῦν ἢ πρότερον ὀνόματα εἴρηται· δεῖ δὲ τὸν ὀριζόμενον λόγον ἀντὶ τῶν ὀνομάτων ἀποδοῦναι, μάλιστα μὲν πάντων, εἰ δὲ μή, τῶν πλείστων. ^d Οὔτω γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ὁ τούνομα ^e μεταλαβὼν ^f ὠρισμένος ^g ἂν εἴη, οἶον ἀντὶ λωπίου ἱμάτιον.

3 Ἐτι δὲ μείζων ἀμαρτία, εἰ καὶ ἀγνωστοτέρων ὀνομάτων τὴν μετάληψιν ἐποιήσατο, οἶον ^h ἀντὶ ἀνθρώπου λευκοῦ βροτὸν ἀργόν· οὔτε γὰρ ὠρίσται ἠττόν τε ^h σαφὲς οὔτω ῥηθέν.

^m φαίη μὴ C. ⁿ ἐπὶ πάντα om. A. ^o καὶ παρεπομένη om. C.
^p ὁ λόγος C. ^q ὀρίσαιτο A.B. ^r ἔχον A.B. et pr. C. ^s ὁ λόγος
 γραμμῆς A.B. ^t ἔχον pr. C. ^v τὸ λοιπὸν δεῖ εἶναι C. ^w δ' ὁ
 λόγος λέγεται C. ^x ἂν om. A.B. ^y καὶ τὰ ἐν C. ^z γὰρ αὐτῶν
 τῶν B.C. ^a ἢ prius om. C. ^b ἐπεὶ A. ^c οὐθέν C. ^d οὔτω
 μὲν γὰρ C. ^e μεταβαλὼν A. ^f οὐχ ὠρισμένος C. ^g ἀντὶ τοῦ ἀν-
 θρώπου C. ^h ἀσαφὲς οὔτω τὸ ῥηθέν C.

Σκοπεῖν δὲ καὶ ἐν τῇ μεταλλαγῇ τῶν ὀνομάτων εἰ οὐ ταύ-⁴
τὸν ἔτι σημαίνει, οἷον ὁ τὴν θεωρητικὴν ἐπιστήμην ὑπόληψιν
θεωρητικὴν εἰπών. Ἡ γὰρ ὑπόληψις τῇ ἐπιστήμῃ οὐ ταύ-
τόν, ἰδεῖ δὲ γε, εἴπερ μέλλει καὶ τὸ ὅλον ταυτόν εἶναι· τὸ
μὲν γὰρ θεωρητικὸν κοινὸν ἐν ^k ἀμφοτέροις τοῖν λόγοις ἐστὶ,
τὸ δὲ λοιπὸν διάφορον.

Ἔτι εἰ θατέρου τῶν ὀνομάτων τὴν μετάληψιν ποιούμενος ⁵
μὴ τῆς διαφορᾶς ἀλλὰ τοῦ γένους τὴν μεταλλαγὴν ἐποιή-
σατο, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἀρτίως ῥηθέντος. Ἀγνωστότερον
γὰρ ἢ θεωρητικὴ τῆς ἐπιστήμης· τὸ μὲν γὰρ γένος, τὸ δὲ
διαφορὰ, πάντων δὲ γνωριμώτατον τὸ γένος· ὥστ' οὐ τοῦ
γένους ἀλλὰ τῆς διαφορᾶς ἔδει τὴν μετάληψιν ποιήσασθαι,
ἐπειδὴ ἀγνωστότερόν ἐστιν. Ἡ τοῦτο μὲν γελοῖον ¹ τὸ
ἐπιτίμημα· οὐδὲν γὰρ κωλύει τὴν μὲν διαφορὰν τῷ γνωριμω-
τάτῳ ὀνόματι εἰρηῆσθαι, τὸ δὲ γένος μὴ· οὕτω δ' ἐχόντων
δῆλον ὅτι τοῦ γένους καὶ οὐ τῆς διαφορᾶς κατὰ τοῦνομα
^m καὶ τὴν μετάληψιν ποιητέον. Εἰ δὲ μὴ ὄνομα ἀντ' ὀνόμα-
τος ἀλλὰ λόγον ἀντ' ὀνόματος ⁿ μεταλαμβάνει, δῆλον ὅτι
τῆς διαφορᾶς μᾶλλον ἢ τοῦ γένους ὄρισμόν ἀποδοτέον,
ἐπειδὴ τοῦ γνωρίσαι χάριν ὁ ὄρισμός ἀποδίδεται· ἦττον γὰρ
ἢ διαφορὰ τοῦ γένους γνώριμον.

Εἰ δὲ τῆς διαφορᾶς τὸν ὄρον ἀποδέδωκε, σκοπεῖν εἰ καὶ ¹²
ἄλλου τινὸς κοινὸς ὁ ἀποδοθεὶς ^o ὄρος, οἷον ὅταν περιττὸν
ἀριθμὸν ῥαριθμὸν μέσον ἔχοντα εἴπῃ, ^q ἐπιδιοριστέον τὸ πῶς
μέσον ἔχοντα. Ὁ μὲν γὰρ ἀριθμὸς κοινὸς ἐν ἀμφοτέροις
τοῖς λόγοις ὑπάρχει, τοῦ δὲ περιττοῦ μετείληπται ὁ λόγος.
Ἐχει δὲ καὶ γραμμὴ καὶ σῶμα μέσον, οὐ περιττὰ ὄντα.
Ἦστ' οὐκ ἂν ^r εἴη ὄρισμός οὗτος τοῦ περιττοῦ. Εἰ δὲ πολ-
λαχῶς λέγεται τὸ μέσον ἔχον, διοριστέον τὸ πῶς μέσον
ἔχον. Ἦστ' ἢ ἐπιτίμησις ἐστὶ, ἢ συλλογισμὸς ὅτι οὐχ
ὄριστα.

ⁱ ἔδει B. et corr. C. ^k ἀμφοτέροις τοῖς λόγοις B.C. ¹ τὸ om. C.
^m καὶ ante τὴν om. B. ⁿ ἀντιμεταλαμβάνει A.B. ^o ὄρισμός B.C.
^p ἀριθμὸν alterum om. pr. C. ^q ἐπιδιοριστέον—ἔχοντα om. C. ^r εἴη
ὁ ὄρισμός C.

- 2 Πάλιν εἰ οὐ μὲν τὸν λόγον ἀποδίδωσι τῶν ὄντων ἐστὶ, τὸ δ' ὑπὸ τὸν λόγον μὴ τῶν ὄντων, οἷον εἰ τὸ λευκὸν ὠρίσατο χρώμα ^s πυρὶ μεμιγμένον· ἀδύνατον γὰρ τὸ ἀσώματον μεμίχθαι σώματι, ὥστ' οὐκ ἂν εἶη χρώμα πυρὶ μεμιγμένον· λευκὸν δ' ἔστιν.
- 3 Ἔτι ὅσοι μὴ διαιροῦσιν ἐν τοῖς πρὸς τι πρὸς ὃ λέγεται, ἀλλ' ἐν πλείοσι περιλαβόντες ^t εἶπαν, ἢ ὅλως ἢ ἐπὶ τι ψεύδονται, οἷον εἴ τις τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ὄντος εἶπεν. Εἰ μὲν γὰρ μηδενὸς τῶν ὄντων ^v ἢ ἰατρικὴ ἐπιστήμη, δῆλον ὅτι ὅλως ἔψευσται, εἰ δὲ τινὸς μὲν τινὸς δὲ μὴ, ἐπὶ τι ἔψευσται· δεῖ γὰρ παντός, εἶπερ καθ' αὐτὸ καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκὸς ^w ὄντος ^x εἶναι λέγεται, καθάπερ ^y ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔχει τῶν πρὸς τι· πᾶν γὰρ ἐπιστητὸν πρὸς ἐπιστήμην λέγεται. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἐπειδὴ ἀντιστρέφει πάντα τὰ ⁴ πρὸς τι. Ἔτι εἶπερ ^z ὁ μὴ καθ' αὐτὸ ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς τὴν ἀπόδοσιν ποιούμενος ὀρθῶς ἀποδίδωσιν, οὐ πρὸς ἐν ἀλλὰ πρὸς πλείω ἕκαστον ἂν τῶν πρὸς τι λέγοιτο. Οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸ αὐτὸ καὶ ὄν καὶ λευκὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι, ὥστε πρὸς ὁποιοῦν τούτων ^a ἀποδιδούς ὀρθῶς ἂν εἶη ἀποδιδούς, εἶπερ ὁ κατὰ συμβεβηκὸς ἀποδιδούς ὀρθῶς ἀποδίδωσιν.
- Ἔτι δ' ἀδύνατον τὸν τοιοῦτον λόγον ἴδιον τοῦ ἀποδοθέντος εἶναι· οὐ γὰρ μόνον ἢ ἰατρικὴ ἀλλὰ καὶ τῶν ^b ἄλλων ἐπιστημῶν αἱ πολλαὶ πρὸς ὃν λέγονται, ὥσθ' ἕκαστη ὄντος ἐπιστήμη ἔσται. Δῆλον οὖν ὅτι ὁ τοιοῦτος οὐδεμιᾶς ^c ἐστὶν ἐπιστήμης ὀρισμός· ἴδιον γὰρ καὶ οὐ κοινὸν δεῖ τὸν ὀρισμὸν εἶναι.
- 5 Ἐνίοτε δ' ὀρίζονται οὐ τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εὐ ἔχον ἢ τετελεσμένον. Τοιοῦτος δ' ὁ τοῦ ῥήτορος καὶ ὁ τοῦ κλέπτου ὄρος, εἶπερ ἐστὶ ῥήτωρ μὲν ὁ δυνάμενος τὸ ἐν ἐκάστῳ πιθανὸν θεωρεῖν καὶ μηδὲν ^d παραλείπειν, κλέπτῃς δ'

^s πῦρ pr. C. ^t εἶπον C. ^v ἢ om. A.B. ^w ὄντος om. A.
^x εἶναι om. C. ^y ἐπὶ] καὶ ἐπὶ C. ^z ὁ om. A. ^a ἀποδοῦς A.C.
^b ἄλλων δ' ἐπιστημῶν pr. C. ^c ἐπιστήμης ἐστὶν C. ^d παραλείπειν B, παραλείπων C.

ὁ λάθρα λαμβάνων· δῆλον γὰρ ὅτι τοιοῦτος ὢν ἐκάτερος ὁ μὲν ἀγαθὸς ῥήτωρ ὁ δ' ἀγαθὸς κλέπτῃς ἔσται· οὐ γὰρ ὁ λάθρα λαμβάνων ἀλλ' ὁ βουλόμενος λάθρα λαμβάνειν κλέπτῃς ἔστί.

Πάλιν εἰ τὸ δι' αὐτὸ αἰρετὸν ὡς ποιητικὸν ἢ πρακτικὸν ἢ ^c ὀπωσοῦν δι' ἄλλο αἰρετὸν ἀποδέδωκεν, οἷον τὴν δικαιοσύνην νόμων σωστικὴν εἰπὼν ἢ τὴν σοφίαν ποιητικὴν εὐδαιμονίας· τὸ γὰρ ποιητικὸν ἢ ^d σωστικὸν τῶν δι' ἄλλο αἰρετῶν. Ἡ οὐδὲν μὲν κωλύει τὸ δι' αὐτὸ αἰρετὸν καὶ δι' ἄλλο εἶναι αἰρετόν, οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲν ἤττον ἡμάρτηκεν ὁ οὕτως ὀρισάμενος τὸ δι' αὐτὸ αἰρετόν· ἐκάστου γὰρ τὸ βέλτιστον ἐν τῇ οὐσίᾳ μάλιστα, βέλτιον δὲ τὸ δι' αὐτὸ ^e αἰρετὸν εἶναι τοῦ δι' ἕτερον, ὥστε τοῦτο καὶ τὸν ὀρισμὸν ἔδει μᾶλλον σημαίνειν.

Σκοπεῖν δὲ καὶ εἴ τινας ὀρισμὸν ἀποδιδούς τάδε ἢ τὸ ἐκ ¹³ τούτων ἢ τόδε μετὰ τούδε ὠρίσατο. Εἰ μὲν γὰρ τάδε, συμβήσεται ἀμφοῖν καὶ μηδετέρῳ ὑπάρχειν, οἷον εἰ τὴν δικαιοσύνην σωφροσύνην καὶ ἀνδρίαν ὠρίσατο· δύο γὰρ ὄντων ^f εἴαν ἐκάτερος θάτερον ^g ἔχη, ἀμφοτέροι δίκαιοι ἔσονται καὶ οὐδέτερος, ^h ἐπειδὴ ἀμφοτέροι μὲν ἔχουσι δικαιοσύνην, ἐκάτερος δ' οὐκ ἔχει. Εἰ δὲ μήπω τὸ εἰρημένον σφόδρα ἄτοπον διὰ τὸ καὶ ἐπ' ἄλλων συμβαίνειν τὸ τοιοῦτον (οὐδὲν γὰρ κωλύει ἀμφοτέρους ἔχειν μὴν μηδετέρου ἔχοντος), ἀλλ' οὖν ⁱ τό γε τὰναντία ὑπάρχειν αὐτοῖς παντελῶς ἄτοπον ἂν δόξειεν εἶναι. Συμβήσεται δὲ τοῦτο, εἴαν ὁ μὲν αὐτῶν σωφροσύνην ² καὶ δειλίαν ἔχη, ὁ δὲ ἀνδρίαν καὶ ἀκολασίαν· ^k ἀμφω γὰρ δικαιοσύνην καὶ ἀδικίαν ἔξουσιν. Εἰ γὰρ ἡ δικαιοσύνη σωφροσύνη καὶ ἀνδρία ἔστιν, ἡ ἀδικία δειλία καὶ ἀκολασία ^l ἔσται. Ὅλως τε ὅσα ἔστιν ἐπιχειρεῖν ὅτι οὐ ταῦτόν ἐστι τὰ μέρη καὶ τὸ ὅλον, πάντα χρήσιμα πρὸς τὸ νῦν εἰρημένον· ἔοικε γὰρ ὁ οὕτως ὀριζόμενος τὰ μέρη τῷ ὅλῳ ταῦτά φάσκειν εἶναι. Μάλιστα δ' οἰκείοι γίνονται οἱ λόγοι, ἐφ' ὅσων κατὰ-

^c ὅλως οὖν B. ^d διασωστικὸν C. ^e εἶναι αἰρετὸν C. ^f εἰ C.
^g ἔχει C. ^h ἐπεὶ C. ⁱ τό om. B. ^k ἀμφοτέροι C. ^l ἔστί C.

δηλός ἐστιν ^m ἢ τῶν μερῶν σύνθεσις, καθάπερ ἐπ' οἰκίας καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων· δηλον γὰρ ὅτι τῶν μερῶν ὄντων οὐδὲν κωλύει τὸ ὅλον μὴ εἶναι, ὥστ' οὐ ταῦτὸν τὰ μέρη τῷ ὅλῳ.

- 3 Εἰ δὲ μὴ ταῦτα ἀλλὰ ⁿ τὸ ἐκ τούτων ἔφησεν εἶναι τὸ ὀριζόμενον, πρῶτον μὲν ἐπισκοπεῖν εἰ μὴ πέφυκεν ἐν γίνεσθαι ἐκ τῶν εἰρημένων· ἔνια γὰρ οὕτως ἔχει πρὸς ἄλληλα ὥστε ^o μηδὲν ἐξ αὐτῶν γίνεσθαι, οἷον γραμμὴ καὶ ἀριθμός.
- ^v Ἐπι εἰ τὸ μὲν ὀρισμένον ἐν ἐνὶ τινι πέφυκε τῷ πρώτῳ γίνεσθαι, ἐξ ὧν δ' ἔφησεν αὐτὸ εἶναι, μὴ ἐν ἐνὶ τῷ πρώτῳ, ἀλλ' ἐκάτερον ἐν ἐκατέρῳ· δηλον γὰρ ὅτι οὐκ ἂν Ρεῖη ἐκ τούτων ἐκείνου· ἐν οἷς γὰρ τὰ μέρη, καὶ τὸ ὅλον ἀνάγκη ὑπάρχειν,
- 4 ὥστ' οὐκ ἐν ἐνὶ τὸ ὅλον πρώτῳ, ἀλλ' ἐν πλείοσιν. Εἰ δὲ καὶ τὰ μέρη καὶ τὸ ὅλον ἐν ἐνὶ ^q τινι πρώτῳ, σκοπεῖν εἰ μὴ ἐν τῷ αὐτῷ ἀλλ' ἐν ἐτέρῳ τὸ ὅλον καὶ ἐν ἐτέρῳ τὰ μέρη. Πάλιν εἰ τῷ ὅλῳ συμφθείρεται τὰ μέρη· ἀνάπαλιν γὰρ δεῖ συμβαίνειν, τῶν μερῶν φθαρέντων φθείρεσθαι τὸ ὅλον· τοῦ δ' ὅλου φθαρέντος οὐκ ^r ἀναγκαῖον καὶ τὰ μέρη ἐφθάρθαι.
- ^h Ἡ εἰ τὸ μὲν ὅλον ἀγαθὸν ἢ κακόν, τὰ ^s δὲ μηδέτερα, ἢ ἀνάπαλιν τὰ μὲν ἀγαθὰ ἢ κακά, τὸ δ' ὅλον μηδέτερον· οὔτε γὰρ ἐκ ^t μηδετέρου ^v δυνατὸν ἢ ἀγαθὸν τι ἢ κακὸν γενέσθαι, οὔτ' ⁵ ἐκ κακῶν ἢ ἀγαθῶν μηδέτερον.
- ^h Ἡ εἰ μᾶλλον μὲν θάτερον ἀγαθὸν ἢ θάτερον κακόν, τὸ δ' ἐκ τούτων μὴ μᾶλλον ἀγαθὸν ἢ κακόν, οἷον εἰ ἢ ἀναίδεια ἐξ ἀνδρίας καὶ ψευδοῦς δόξης. Μᾶλλον γὰρ ἀγαθὸν ἢ ἀνδρία ἢ κακὸν ἢ ψευδῆς δόξα· ἔδει οὖν καὶ ^w τὸ ἐκ τούτων ἀκολουθεῖν τῷ μᾶλλον, καὶ εἶναι ἢ ἀπλῶς ἀγαθὸν ἢ μᾶλλον ἀγαθὸν ἢ κακόν.
- ^h Ἡ τοῦτο μὲν οὐκ ἀναγκαῖον, ἐὰν μὴ ἐκάτερον ἢ καθ' αὐτὸ ἀγαθὸν ἢ κακόν· πολλὰ γὰρ τῶν ποιητικῶν καθ' αὐτὰ μὲν οὐκ ἔστιν ἀγαθὰ, μιχθέντα δέ, ἢ ἀνάπαλιν, ἐκάτερον μὲν ἀγαθόν, μιχθέντα

^m ἢ τῶν μερῶν ἐστι C. ⁿ τὸ prius om. C. ^o μηθὲν C. ^p εἴη τὸ ἐκ C. ^q τινι τῷ πρώτῳ C. ^r ἀνάγκη C. ^s δέ] δὲ μέρη C. ^t μηδετέρων C. ^v δυνατὸν post γίνεσθαι (ita enim) C. ^w τὸ B.

δὲ ὕ κακὸν ἢ οὐδέτερον. Μάλιστα δὲ καταφανές τὸ νῦν ῥηθὲν ἐπὶ τῶν ὑγιεινῶν ^z καὶ νοσωδῶν· ἓνια γὰρ τῶν φαρμάκων οὕτως ἔχει ὥστ' ἐκάτερον μὲν εἶναι ἀγαθόν, ^a ἂν δ' ἄμφω δοθῇ ^b μιχθέντα, κακόν.

Πάλιν εἰ ἐκ βελτίονος καὶ χείρονος ὃν μὴ ἐστὶ τὸ ὅλον ⁶ τοῦ ^c μὲν βελτίονος χείρον, τοῦ δὲ χείρονος βέλτιον. Ἡ οὐδὲ τοῦτ' ἀναγκαῖον, ^d ἂν μὴ καθ' αὐτὰ ἢ ^e τὰ ἐξ ὧν σύγκειται ἀγαθὰ, ^f ἀλλ' οὐδὲν κωλύει τὸ ὅλον μὴ γίνεσθαι ἀγαθόν, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἀρτίως ῥηθέντων.

Ἐπι εἰ συνώνυμον τὸ ὅλον θατέρω· οὐ δεῖ γάρ, καθάπερ ⁷ οὐδ' ἐπὶ τῶν συλλαβῶν· οὐδενὶ γὰρ τῶν στοιχείων ἐξ ὧν σύγκειται ἢ συλλαβῆ ⁸ συνώνυμός ἐστίν.

Ἐπι εἰ μὴ εἴρηκε τὸν τρόπον τῆς συνθέσεως. Οὐ γὰρ ⁸ αὐταρκες πρὸς τὸ γνωρίσαι τὸ εἰπεῖν ἐκ τούτων· οὐ γὰρ τὸ ἐκ τούτων, ἀλλὰ τὸ οὕτως ἐκ τούτων ^h ἐκάστου τῶν συνθέτων ⁱ ἢ οὐσία, καθάπερ ἐπ' οἰκίας· οὐ γὰρ ἂν ὀπωσοῦν συντεθῇ ταῦτα, οἰκία ^k ἐστίν.

Εἰ δὲ τόδε μετὰ τοῦδε ἀποδέδωκε, πρῶτον μὲν ῥητέον ὅτι ⁹ τόδε μετὰ τοῦδε ^l ἢ τοῖσδε ταῦτὸν ἢ ^m τῶ ἐκ τῶνδε· ὁ γὰρ λέγων μέλι μεθ' ὕδατος ἦτοι μέλι καὶ ὕδωρ λέγει ἢ τὸ ἐκ μέλιτος καὶ ὕδατος, ὥστ' ⁿ ἂν ὀποτερφοῦν τῶν εἰρημένων ταῦτὸν ὁμολογήσῃ εἶναι ^o τὸ τόδε ^p μετὰ τοῦδε, ^q ταῦτὰ ἀρμόσει λέγειν ἄπερ πρὸς ἐκάτερον τούτων ἔμπροσθεν εἴρηται. Ἐπι διελόμενον ^r ὀσαχῶς λέγεται ἕτερον μεθ' ἐτέρου, σκοπεῖν εἰ μηδαμῶς τόδε μετὰ τοῦδε. Οἷόν εἰ λέγεται ἕτερον ¹⁰ μεθ' ἐτέρου ἢ ὡς ἓν τινι ταῦτῶ δεκτικῶ, καθάπερ ἢ δικαιοσύνη καὶ ἢ ἀνδρία ἐν ψυχῇ, ἢ ἐν τόπῳ ^s τῶ αὐτῶ ἢ ἐν χρόνῳ τῶ αὐτῶ, μηδαμῶς δ' ἀληθές τὸ ^t εἰρημένον ἐπὶ τούτων, δῆλον ὅτι οὐδενὸς ἂν εἴη ὁ ἀποδοθεὶς ὀρισμός, ^v ἐπειδὴ οὐδαμῶς τόδε

^y κακὰ B.C. ^z καὶ] καὶ τῶν C. ^a ἂν C. ^b μιχθέντα δοθῇ C.
^c μὲν om. D. ^d ἂν C. ^e τὰ om. C. ^f ἀλλ'] ἐπὶ γὰρ τῶν μὴ
καθ' αὐτὰ ἀγαθῶν rc. C. ^g συνώνυμόν C. ^h ἐκάστῳ C. ⁱ ἢ om. C.
^k ἔσται C. ^l ἢ τὸ τοῖσδε C. ^m τῶ] τὸ A. ⁿ ἂν C. ^o τὸ om.
corr. C. ^p μετὰ τοῦδε om. pr. C. ^q ταῦτα ἀρμόττει C. ^r πο-
σαχῶς C. ^s τῶ αὐτῶ om. C. ^t ἐπὶ τούτων εἰρημένον C. ^v ἐπεὶ C.

- μετὰ τοῦδέ ἐστιν. Εἰ δὲ τῶν ^w διαιρεθέντων ἀληθὲς τὸ ἐν ^x ταῦτῳ χρόνῳ ἐκάτερον ὑπάρχειν, σκοπεῖν εἰ ἐνδέχεται μὴ πρὸς ταῦτὸν ^y λέγεσθαι ἐκάτερον. Οἶον εἰ τὴν ἀνδρίαν ὠρίσατο τόλμαν μετὰ διανοίας ὀρθῆς· ἐνδέχεται γὰρ τόλμαν μὲν ἔχειν τοῦ ἀποστερεῖν, ὀρθὴν δὲ διάνοιαν περὶ τὰ ὑγιεινά· ἀλλ' ^z οὐδέπω ἀνδρείος ὁ ἐν ^a τῷ αὐτῷ χρόνῳ τότε μετὰ τοῦδε
- 11 ἔχων. ¹¹ Ἐτι εἰ καὶ πρὸς ταῦτὸν ἄμφω λέγεται, οἶον πρὸς τὰ ἰατρικά· οὐδὲν γὰρ κωλύει καὶ τόλμαν καὶ ὀρθὴν διάνοιαν ἔχειν πρὸς τὰ ἰατρικά· ἀλλ' ὅμως ^b οὐδ' οὗτος ἀνδρείος ὁ τότε μετὰ τοῦδε ἔχων. Οὔτε γὰρ πρὸς ἕτερον ^c αὐτῶν ἐκάτερον δεῖ λέγεσθαι οὔτε πρὸς ταῦτὸν τὸ τυχόν, ἀλλὰ πρὸς τὸ τῆς ἀνδρίας τέλος, οἶον ^d πρὸς τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους ἢ εἴ τι μᾶλλον τούτου τέλος.
- 12 ¹² Ἐνια δὲ τῶν οὕτως ἀποδιδομένων οὐδαμῶς ὑπὸ τὴν εἰρημένην πίπτει διαίρεσιν, οἶον εἰ ἡ ὀργὴ ^e λύπη μεθ' ὑπολήψεως τοῦ ὀλιγωρεῖσθαι. Ὅτι γὰρ διὰ τὴν ὑπόληψιν τὴν τοιαύτην ἡ λύπη γίνεται, τοῦτο βούλεται δηλοῦν· τὸ δὲ διὰ ^f τότε γίνεσθαι τι οὐκ ἔστι ^g ταῦτὸν τῷ μετὰ τούτου τόδ' εἶναι κατ' οὐδένα τῶν εἰρημένων τρόπων.
- 14 Πάλιν εἰ τὴν τούτων σύνθεσιν εἴρηκε τὸ ὅλον, οἶον τῆς ψυχῆς καὶ ^h τοῦ σώματος σύνθεσιν ζῶον, πρῶτον μὲν σκοπεῖν εἰ μὴ εἴρηκε ποία σύνθεσις, καθάπερ εἰ σάρκα ὀριζόμενος ἢ ὀστοῦν τὴν πυρὸς καὶ γῆς καὶ ἀέρος ⁱ εἶπε σύνθεσιν. Οὐ γὰρ ἀπόχρη ^k τὸ σύνθεσιν εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ ποία τις προσδιοριστέον· οὐ γὰρ ὅπως οὖν συντεθέντων τούτων σὰρξ γίνεται, ἀλλ' οὕτως μὲν συντεθέντων σὰρξ, οὕτως δ' ὀστοῦν.
- ²¹ Ἐοικε δ' οὐδ' εἶναι τὸ παράπαν συνθέσει ταῦτὸν οὐδέτερον τῶν εἰρημένων· συνθέσει μὲν γὰρ πάσῃ διάλυσις ἐναντίον, τῶν δ' εἰρημένων ^l οὐδετέρῳ οὐδέν. ^m Ἐτι εἰ ὁμοίως πιθανὸν πᾶν

^w διαιρεθέντων ὁσαχῶς λέγεται ἕτερον μεθ' ἑτέρου ἀληθὲς corr. A.C.
^x αὐτῷ A, τῷ αὐτῷ C. ^y ἐκάτερον λέγεσθαι C. ^z οὐπω C. ^a ταῦ-
 τῷ C. ^b οὐδ' οὕτως, idque supra versum, C. ^c ἐκάτερον αὐ-
 τῶν C. ^d πρὸς om. C. ^e λύπη ἀποδοθῆ μεθ' C. ^f τότε] τοῦτο C.
^g ταῦτὸ B. ^h τοῦ om. C. ⁱ σύνθεσιν εἶπεν C. ^k τὸ om. C.
^l οὐδέτερον B. ^m ἔτι δ' εἰ C.

τὸ σύνθετον σύνθεσιν εἶναι ἢ μηδέν, τῶν δὲ ζώων ἕκαστον σύνθετον ὄν μὴ ἐστὶ σύνθεσις, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν τῶν συνθέτων σύνθεσις ἂν εἴη.

Πάλιν εἰ ὁμοίως ἐν τινι πέφυκεν ὑπάρχειν τάναντία, ὠρι-3
σται δὲ διὰ θατέρου, δῆλον ὅτι ⁿ οὐχ ὠρισταί. Εἰ δὲ μή,
πλείους τοῦ αὐτοῦ συμβήσεται ὀρισμοὺς εἶναι· τί γὰρ μάλ-
λον ὁ διὰ τούτου ἢ ^o ὁ διὰ τοῦ ἑτέρου ὀριστάμενος εἴρηκεν,
^p ἐπειδὴ ὁμοίως ἀμφοτέρα πέφυκε γίνεσθαι ^q ἐν αὐτῷ; τοι-
οὔτος δ' ὁ τῆς ψυχῆς ὄρος, εἰ ἐστὶν οὐσία ἐπιστήμης δεκτικῆ·
^r Ὅμοίως γὰρ καὶ ἀγνοίας ἐστὶ δεκτικῆ.

Δεῖ δὲ ^r καὶ εἰ μὴ πρὸς ὅλον ἔχη τις ἐπιχειρεῖν τὸν ⁴
ὀρισμὸν διὰ τὸ μὴ γνῶριμον εἶναι τὸ ὅλον, πρὸς τῶν μερῶν
τι ἐπιχειρεῖν, ^s εἰ μὴ γνῶριμον καὶ μὴ καλῶς ^t ἀποδοδεόμενον
φαίνεται· τοῦ γὰρ μέρους ἀναιρεθέντος καὶ ὁ πᾶς ὀρισμὸς
ἀναιρεῖται. ^v Ὅσοι ^v τ' ἀσαφεῖς τῶν ὀρισμῶν, ^w συνδιωρθώ-
σαντα καὶ ^x συσχηματίσαντα πρὸς τὸ δηλοῦν τι καὶ ἔχειν
ἐπιχείρημα, οὕτως ἐπισκοπεῖν· ἀναγκαῖον γὰρ τῷ ἀποκρινο-
μένῳ ἢ δέχεσθαι τὸ ἐκλαμβανόμενον ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος, ἢ
αὐτὸν διασαφῆσαι τί ποτε τυγχάνει τὸ δηλούμενον ὑπὸ τοῦ
λόγου. ^y Ἐτι καθάπερ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις νόμον ^y εἰώθασιν ⁵
ἐπεισφέρειν, κἂν ἢ βελτίων ὁ ^z ἐπεισφερόμενος, ἀναιρούσι
τὸν ἔμπροσθεν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ὀρισμῶν ποιητέον ^a καὶ αὐ-
τὸν ^b ὀρισμὸν ἕτερον οἰστέον· εἰ μὴ φαίνεται βελτίων καὶ
μᾶλλον δηλῶν τὸ ὀριζόμενον, δῆλον ὅτι ἀνηρημένος ἐστὶ ὁ
κείμενος, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶ ^c πλείους τοῦ αὐτοῦ ὀρισμοί.

Πρὸς ἅπαντας δὲ τοὺς ^d ὀρισμοὺς οὐκ ἐλάχιστον στοιχείον ⁶
τὸ πρὸς ἑαυτὸν εὐστόχως ὀρίσασθαι τὸ προκείμενον ^e ἢ κα-
λῶς εἰρημένον ὄρον ἀναλαβεῖν· ἀνάγκη γάρ, ὥσπερ πρὸς
παράδειγμα θεώμενον, τό τ' ἐλλείπον ὦν προσῆκεν ἔχειν τὸν

ⁿ οὐχ ὠρισταί] οὐκ ἔσται C. ^o ὁ διὰ post ἢ om. C. ^p ἐπειδὴ C.
^q ἐν om. C. ^r καὶ εἰ μὴ] κἂν C. ^s ἂν C. ^t φαίνεται ἀποδοδε-
όμενον C. ^v δ' C. ^w συνδιωρθώσαντα corr. C. ^x συσχηματί-
σαντα C. ^y εἰώθασιν νόμον C. ^z εἰσφερόμενος C. ^a καὶ post π.
om. C. ^b ἕτερον ὀρισμὸν C. ^c ταυτοῦ πλείονες C. ^d ὄρους C.
^e ἢ καὶ καλῶς C.

ὄρισμὸν καὶ τὸ προσκείμενον περιέργως καθορᾶν, ὥστε μάλ-
λον ἐπιχειρημάτων εὐπορεῖν.

Τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς ὀρισμοὺς ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω.

ῥ Η.

- 1 Πότερον ῃ δὲ ταῦτὸν ἢ ἕτερον κατὰ τὸν κυριώτατον τῶν
ρήθέντων περὶ ταυτοῦ ἡ τρόπων (ἐλέγετο δὲ κυριώτατα ταυ-
τὸν ἰ τὸ τῷ ἀριθμῷ ἔν) σκοπεῖν ἔκ τε τῶν πτώσεων καὶ τῶν
συστοίχων καὶ τῶν ἀντικειμένων. Εἰ γὰρ ἡ δικαιοσύνη ταῦτὸν
τῇ ἀνδρία, καὶ ὁ δίκαιος τῷ ἀνδρείῳ καὶ ῀ τὸ δικάως τῷ ἀν-
δρείως. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων· εἰ γὰρ τάδε
ταυτά, ἁ καὶ τὰ ἀντικείμενα τούτοις ταυτὰ καθ' ὅποιαν οὖν
τῶν λεγομένων ἀντιθέσεων. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει τὸ τούτῳ
ῂ ἢ τούτῳ ἀντικείμενον λαβεῖν, ἐπειδὴ ῃ ταῦτόν ἐστιν. Πά-
λιν ἐκ τῶν ποιητικῶν ῀ καὶ φθαρτικῶν καὶ γενέσεων καὶ φθο-
ρῶν καὶ ὅλως τῶν ὁμοίως ἐχόντων πρὸς ἑκάτερον· ὅσα γὰρ
ἀπλῶς ταυτά, καὶ αἱ γενέσεις ῇ αὐτῶν καὶ ῀ αἱ φθοραὶ αἱ αὐ-
ταί, καὶ τὰ ποιητικὰ καὶ φθαρτικά.
- 2 Σκοπεῖν δὲ καὶ ὧν θάτερον μάλιστα λέγεται ὅτι οὖν, εἰ
καὶ θάτερον ῁ τῶν αὐτῶν τούτων κατὰ τὸ αὐτὸ μάλιστα λέ-
γεται, καθάπερ Ξενοκράτης τὸν εὐδαίμονα βίον καὶ τὸν σπου-
δαῖον ἀποδείκνυσι τὸν αὐτόν, ἐπειδὴ πάντων τῶν βίων αἰρε-
τώτατος ὁ σπουδαῖος καὶ ῂ ὁ εὐδαίμων· ἐν γὰρ τὸ αἰρετώ-
τατον καὶ μέγιστον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν
3 τοιούτων. Δεῖ δ' ἑκάτερον ἐν ἀριθμῷ εἶναι τὸ λεγόμενον
μέγιστον ἢ αἰρετώτατον. Εἰ δὲ μή, οὐκ ἔσται δεδειγμένον
ὅτι ταῦτόν· οὐ γὰρ ἀναγκαῖον, ῃ εἰ ἀνδρειότατοι τῶν Ἑλ-
λήνων Πελοποννήσιοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, τοὺς αὐτοὺς εἶναι
ῄ Πελοποννησίους Λακεδαιμονίους, ἐπειδὴ οὐχ εἰς ἀριθμῷ

ῥ Η Α, ῆτα Β, ζῤ C. ῃ δὲ om. Α. ἡ τρόπων] τρόπων ῃ ῥήτεον
Α, τρόπον ῃ ῥήτεον C. ἰ τὸ om. C. ῀ τὸ] τῷ Β. ἁ καὶ—ταυτὰ
om. Α. ῂ ῃ] ῃ τὸ C. ῃ ταυτά C. ῀ καὶ τῶν φθαρτ. C. ῇ αὐ-
τῶν om. Α. ῀ αἱ ante φθοραὶ om. C. ῁ τῶν αὐτῶν om. C. ῂ ὁ
post καὶ om. C. ῃ εἰ] εἰ οἱ C. ῄ πελ. τοῖς λακ. C.

Πελοποννήσιος ^x οὐδὲ Λακεδαιμόνιος. Ἄλλα περιέχεσθαι μὲν τὸν ἕτερον ὑπὸ τοῦ ἐτέρου ἀναγκαῖον, καθάπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων. Εἰ δὲ μὴ, συμβήσεται ἀλλήλων εἶναι βελτίους, ἐὰν μὴ περιέχονται οἱ ἕτεροι ὑπὸ τῶν ἐτέρων. Ἄναγκαῖον γὰρ τοὺς Πελοποννησίους βελ- 4 τίους εἶναι τῶν Λακεδαιμονίων, εἴπερ μὴ περιέχονται ^y οἱ ἕτεροι ὑπὸ τῶν ἐτέρων· πάντων γὰρ τῶν λοιπῶν εἰσὶ βελτίους. Ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀνάγκη βελτίους εἶναι τῶν Πελοποννησίων· καὶ γὰρ ^z καὶ οὗτοι πάντων τῶν λοιπῶν εἰσὶ βελτίους. Ὡστε ἀλλήλων βελτίους γίνονται. Δῆλον οὖν ὅτι ἐν ἀριθμῷ δεῖ εἶναι ^a τὸ βέλτιστον καὶ μέγιστον λεγόμενον, εἰ ^b μέλλει ὅτι ταῦτόν ἀποδείκνυσθαι. Διὸ ⁵ καὶ Ξενοκράτης οὐκ ἀποδείκνυσιν· οὐ γὰρ εἰς ἀριθμῷ ὁ εὐδαίμων ^c οὐδ' ὁ σπουδαῖος βίος, ὥστ' οὐκ ἀναγκαῖον τὸν αὐτὸν εἶναι, ^d διότι ἄμφω αἰρετώτατοι, ἀλλὰ τὸν ἕτερον ὑπὸ τὸν ἕτερον.

Πάλιν σκοπεῖν εἰ ᾧ θάτερον ταῦτόν, καὶ θάτερον· εἰ γὰρ ⁶ μὴ ἀμφότερα τῷ αὐτῷ ταῦτά, δῆλον ὅτι οὐδ' ἀλλήλοις.

Ἐτι ἐκ τῶν τούτοις συμβεβηκότων, καὶ οἷς ταῦτα συμ- 7 βέβηκεν, ἐπισκοπεῖν· ὅσα γὰρ θατέρῳ συμβέβηκε, καὶ θατέρῳ δεῖ συμβεβηκέναι, καὶ οἷς θάτερον αὐτῶν συμβέβηκε, καὶ θάτερον δεῖ συμβεβηκέναι. Εἰ δέ τι τούτων διαφωνεῖ, δῆλον ὅτι οὐ ταῦτά.

Ὅραν δὲ καὶ εἰ μὴ ἐν ἐνὶ γένει κατηγορίας ἀμφότερα, ⁸ ἀλλὰ τὸ μὲν ποιὸν τὸ δὲ ποσὸν ἢ πρὸς τι δηλοῖ. Πάλιν εἰ τὸ γένος ἑκατέρου μὴ ταῦτόν, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀγαθὸν τὸ δὲ κακόν, ἢ τὸ μὲν ἀρετὴ τὸ δ' ἐπιστήμη. Ἡ εἰ τὸ μὲν γένος ταῦτόν, αἰ ^e διαφοραὶ δὲ μὴ αἰ αὐταὶ ἑκατέρου κατηγοροῦνται, ἀλλὰ τοῦ μὲν ὅτι θεωρητικὴ ἐπιστήμη, τοῦ δ' ὅτι πρακτικὴ. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Ἐτι ἐκ τοῦ μᾶλλον, εἰ τὸ μὲν ^f δέχεται τὸ μᾶλλον τὸ δὲ ⁹

^x οὐδὲ] καὶ C. ^y οἱ ἕτεροι om. pr. C. ^z καὶ post γὰρ om. C.
^a τὸν A.B. ^b μέλλοι A.B. ^c οὐδ'] καὶ C. ^d διότι ἄμφω αἰρε-
 τώτατοι om. C. ^e δὲ διαφοραὶ C. ^f ἐπιδέχεται C.

μή, ἢ εἰ ἄμφω μὲν δέχεται, μὴ ἅμα δέ, καθάπερ ὁ μᾶλλον ἐρῶν οὐ μᾶλλον ἐπιθυμῆ τῆς συνουσίας, ὥστ' οὐ ταῦτὸν ἔρωσ καὶ ἐπιθυμία συνουσίας.

10 Ἔτι ἐκ τῆς προσθέσεως, εἰ τῷ αὐτῷ ἐκάτερον προστιθέμενον μὴ ποιεῖ τὸ ὅλον ^ε ταυτόν. Ἡ εἰ τοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἐκατέρου ἀφαιρεθέντος τὸ λοιπὸν ἕτερον, οἷον εἰ διπλάσιον ἡμίσεος καὶ πολλαπλάσιον ἡμίσεος ταῦτὸν ἔφησεν εἶναι. Ἀφαιρεθέντος γὰρ ἀφ' ἐκατέρου τοῦ ἡμίσεος τὰ λοιπὰ ταῦτὸν ἔδει δηλοῦν, οὐ δηλοῖ δέ· τὸ γὰρ διπλάσιον καὶ πολλαπλάσιον οὐ ταῦτὸν δηλοῖ.

11 Ἡ σκοπεῖν δὲ μὴ μόνον εἰ ἤδη τι συμβαίνει ἀδύνατον διὰ τῆς θέσεως, ἀλλὰ καὶ εἰ δυνατὸν ἐξ ὑποθέσεως ὑπάρξαι, καθάπερ τοῖς τὸ κενὸν καὶ τὸ πλήρες ἀέρος ταῦτὸν ^ι φάσκουσιν. Δῆλον γὰρ ὅτι ^κ ἐὰν ἐξέλθῃ ὁ ἀήρ, κενὸν μὲν οὐχ ^ι ἦσσον ἀλλὰ μᾶλλον ἔσται, πλήρες δ' ἀέρος οὐκέτι ἔσται. Ὡστε ὑποτεθέντος τινὸς εἴτε ψευδοῦς εἴτ' ἀληθοῦς (οὐδὲν ^μ γὰρ διαφέρει) τὸ μὲν ἕτερον ἀναιρεῖται αὐτῶν, τὸ δ' ἕτερον οὐ. Ὡστ' οὐ ταυτόν.

12 Καθόλου δ' εἰπεῖν, ἐκ τῶν ὁπωσοῦν ἐκατέρου κατηγορουμένων, καὶ ὧν ταῦτα κατηγορεῖται, σκοπεῖν εἴ ποσ διαφωνεῖ ὅσα γὰρ θατέρου κατηγορεῖται, καὶ θατέρου κατηγορεῖσθαι δεῖ, καὶ ὧν θάτερον κατηγορεῖται, καὶ θάτερον κατηγορεῖσθαι δεῖ.

13 Ἔτι ἐπεὶ ^ν πολλαχῶς ταῦτὸν λέγεται, σκοπεῖν εἰ ^ο καὶ καθ' ἕτερόν τινα τρόπον ταῦτά ἐστίν· τὰ γὰρ εἶδει ἢ γένει ταῦτά ^ρ ἢ οὐκ ἀνάγκη ^q ἢ οὐκ ^ρ ἐνδέχεται ἀριθμῶ ταῦτά εἶναι, ἐπισκοποῦμεν δὲ πότερον οὕτω ταῦτά ἢ οὐχ οὕτως.

Ἔτι εἰ δυνατὸν θάτερον ἄνευ θατέρου εἶναι· οὐ γὰρ ἂν εἶη ταυτόν.

2 Οἱ μὲν οὖν πρὸς ταῦτὸν τόποι τοσοῦτοι λέγονται. Δῆ-

^ε ταυτοῦ C. ^η σκεπτόν C. ^ι φάσκουσιν εἶναι. δῆλον C. ^κ ἂν C. ^ι ἦττον C. ^μ γὰρ om. corr. C. ^ν πολλαχῶς τὸ ταυτὸν B.C. ^ο καὶ om. C. ^ρ ἢ οὐκ ἀνάγκη om. C. ^q ἢ alterum om. codices. ^ρ ἐνδέχεται καὶ ἀριθμῶ C.

λον δ' ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι ἅπαντες οἱ πρὸς ταῦτὸν ἀνασκευαστικοὶ τόποι καὶ πρὸς ὄρον χρήσιμοι, καθάπερ ἔμπροσθεν εἴρηται· εἰ γὰρ μὴ ταῦτὸν δηλοῖ τό τ' ὄνομα καὶ ὁ λόγος, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν εἴη ὄρισμός ὁ ἀποδοθεὶς λόγος. Τῶν δὲ κατασκευαστικῶν τόπων οὐδεὶς χρήσιμος πρὸς ὄρον· οὐ γὰρ ἀπόχρη δείξαι ταῦτὸν τὸ ὑπὸ τὸν λόγον καὶ τοῦνομα πρὸς τὸ κατασκευάσαι ὅτι ὄρισμός, ἀλλὰ καὶ τὰ ^s ἄλλα πάντα δεῖ ἔχειν τὰ παρηγγελμένα τὸν ὄρισμόν.

¹Αναιρεῖν μὲν οὖν ὄρον οὕτως καὶ διὰ τούτων ἀεὶ πειρατέον· ἐὰν δὲ κατασκευάζειν βουλώμεθα, πρῶτον μὲν εἰδέναί δεῖ ^t ὅτι οὐδεὶς ἢ ὀλίγοι τῶν διαλεγομένων ^v ὄρον συλλογίζονται, ἀλλὰ πάντες ἀρχὴν τὸ τοιοῦτον λαμβάνουσιν, οἷον οἱ τε περὶ γεωμετρίαν καὶ ἀριθμούς καὶ τὰς ἄλλας τὰς τοιαύτας μαθήσεις· εἴθ' ὅτι δι' ἀκριβείας μὲν ἄλλης ἐστὶ πραγματείας ἀποδοῦναι καὶ τί ἐστὶν ὄρος καὶ πῶς ὀρίζεσθαι δεῖ, νῦν δ' ὅσον ἰκανὸν πρὸς τὴν παρούσαν χρείαν, ὥστε τοσοῦτον μόνον λεκτέον ὅτι δυνατὸν γενέσθαι ὄρισμοῦ καὶ ^w τοῦ τί ἦν εἶναι συλλογισμόν. Εἰ γὰρ ἐστὶν ὄρος λόγος ὁ τὸ τί ἦν εἶναι ² τῷ πράγματι δῆλων, καὶ δεῖ τὰ ἐν τῷ ὄρῳ κατηγορούμενα ^x καὶ ἐν τῷ τί ἐστὶ τοῦ πράγματος μόνον κατηγορεῖσθαι, κατηγορεῖται δ' ἐν τῷ τί ἐστὶ τὰ γένη καὶ αἱ διαφοραί, φανερόν ὡς εἴ τις λάβοι ^y ταῦτα μόνον ἐν τῷ τί ἐστὶ τοῦ πράγματος ^z κατηγορεῖσθαι, ὅτι ὁ ταῦτα ἔχων λόγος ὄρος ἐξ ἀνάγκης ἂν εἴη· οὐ γὰρ ἐνδέχεται ἕτερον εἶναι ὄρον, ἐπειδὴ οὐδὲν ἕτερον ἐν τῷ τί ἐστὶ τοῦ πράγματος κατηγορεῖται.

¹Ὅτι μὲν οὖν ἐγχωρεῖ συλλογισμόν ὄρου ^a γενέσθαι, φανερόν· ἐκ τίνων δὲ δεῖ κατασκευάζειν, διώριστα μὲν ἐτέροις ἀκριβέστερον, πρὸς δὲ τὴν ^b προκειμένην μέθοδον οἱ αὐτοὶ τόποι χρήσιμοι. Σκεπτέον γὰρ ἐπὶ τῶν ἐναντίων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀντικειμένων, καὶ ὅλους τοὺς λόγους καὶ κατὰ

^s ἀλλὰ—ὄρισμόν om. C. ^t διότι A.B. ^v ὄρων A. ^w τοῦ] τὸ A. ^x καὶ ante ἐν om. B.C. ^y ταῦτα] ἄ C, deletis post μόνον litteris quinque. ^z κατηγορεῖσθαι δεῖ ὅτι C. ^a γίνεσθαι C. ^b κειμένην A.

μέρος ἐπισκοποῦντα· ^c εἰ ^d γὰρ ὁ ἀντικείμενος τοῦ ἀντικειμένου, ^e καὶ τὸν εἰρημένον τοῦ προκειμένου ἀνάγκη ^f εἶναι. **§** Ἐπεὶ δὲ τῶν ἐναντίων πλείους συμπλοκαί, ληπτέον τῶν ἐναντίων, ^h ὁποίου ⁱ ἂν μάλιστα ^k φανῇ ὁ ἐναντίος ὀρισμός. Ὅλους μὲν οὖν τοὺς λόγους καθάπερ εἴρηται σκεπτέον, κατὰ 4 μέρος δ' ὧδε. Πρῶτον μὲν οὖν ὅτι τὸ ἀποδοθὲν γένος ὀρθῶς ^l ἀποδέδοται. Εἰ γὰρ ^m τὸ ἐναντίον ἐν τῷ ἐναντίῳ, τὸ δὲ προκείμενον μὴ ἐστὶν ἐν τῷ αὐτῷ, δῆλον ὅτι ⁿ ἐν τῷ ἐναντίῳ ἂν εἴη, ἐπειδὴ ἀνάγκη τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ ἢ ἐν τοῖς ἐναντίοις γένεσιν εἶναι. Καὶ τὰς διαφορὰς δὲ τὰς ἐναντίας τῶν ἐναντίων ἀξιούμεν κατηγορεῖσθαι, καθάπερ λευκοῦ καὶ μέλανος· ^o τὸ μὲν γὰρ διακριτικὸν τὸ δὲ συγκριτικὸν ὄψεως. Ὡστ' εἰ τοῦ ἐναντίου αἱ ἐναντίαι κατηγοροῦνται, 5 τοῦ προκειμένου αἱ ἀποδοθεῖσαι κατηγοροῦντ' ἂν. Ὡστ' ἐπεὶ καὶ τὸ γένος καὶ αἱ διαφοραὶ ὀρθῶς ἀποδέδονται, δῆλον ὅτι ὀρισμὸς ἂν εἴη ὁ ^p ἀποδοθείς. Ἡ οὐκ ἀναγκαῖον τῶν ἐναντίων τὰς ἐναντίας διαφορὰς κατηγορεῖσθαι, ^q ἂν μὴ ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἢ τὰ ἐναντία· ὧν δὲ τὰ γένη ἐναντία, οὐδὲν κωλύει τὴν αὐτὴν διαφορὰν κατ' ἀμφοῖν λέγεσθαι, οἷον κατὰ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας· τὸ μὲν γὰρ ἀρετὴ τὸ δὲ κακία ψυχῆς, ὥστε τὸ ψυχῆς διαφορὰ ἐν ἀμφοῖν λέγεται, ἐπειδὴ καὶ σώματός ἐστιν ἀρετὴ καὶ κακία. Ἄλλ' ^r οὖν τοῦτό γ' ἀληθές, ὅτι τῶν ἐναντίων ἢ ἐναντία ἢ ^s αἱ αὐταὶ διαφοραὶ εἰσιν. 6 Εἰ οὖν τοῦ ἐναντίου ἢ ἐναντία κατηγορεῖται, τούτου δὲ μὴ, δῆλον ὅτι ἢ εἰρημένη τούτου ἂν κατηγοροῖτο. Καθόλου δ' εἰπεῖν, ^t ἐπεὶ ὁ ὀρισμὸς ἐστὶν ἐκ γένους καὶ διαφορῶν, ἂν ὁ τοῦ ἐναντίου ὀρισμὸς φανερός ἦ, καὶ ὁ τοῦ προκειμένου ὀρισμὸς φανερός ἔσται. Ἐπεὶ γὰρ τὸ ἐναντίον ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἢ ἐν τῷ ἐναντίῳ, ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ^v διαφοραὶ ἢ ἐναντία

^c εἴτε B. ^d γὰρ ὁ corr. A. ^e καὶ ὁ εἰρημένος τοῦ εἰρημένου ἐξ ἀνάγκης ἔσται C. ^f εἶναι om. A. ^g ἐπὶ A.C. ^h ὁποῖος pr. C. ⁱ ἂν om. C. ^k φανείη C. et corr. A, φανερόν ἦι B. ^l ἀποδίδεται A.B. ^m τὸ ἐναντίον ἐν om. pr. C. ⁿ ἐν τῷ om. pr. C. ^o τὸ—τὸ] τοῦ—τοῦ C. ^p ἀποδοθείς λόγος ἢ B. ^q εἰάν B. ^r οὖν om. B. ^s αἱ om. B. ^t ἐπειδὴ C. ^v δ. ἢ] δ. αἱ C.

τῶν ἐναντίων ἢ αἱ αὐταὶ κατηγοροῦνται, δῆλον ὅτι τοῦ προκειμένου ἦτοι τὸ αὐτὸ γένος ἂν κατηγοροῖτο ὅπερ καὶ τοῦ ἐναντίου, αἱ δὲ διαφοραὶ ἐναντίαι, ἢ ^w ἅπασαι ἢ τινές, αἱ δὲ λοιπαὶ αἱ αὐταί· ἢ ἀνάπαλιν αἱ μὲν διαφοραὶ αἱ αὐταὶ τὰ δὲ γένη ἐναντία· ἢ ἄμφω ἐναντία, καὶ τὰ γένη καὶ αἱ διαφοραί.
 Ἐμφότερα ^x γὰρ ^y ταῦτα ^z εἶναι οὐκ ἐνδέχεται· εἰ δὲ μὴ, ὁ αὐτὸς ὀρισμὸς τῶν ἐναντίων ἔσται.

Ἐπι ἐκ τῶν πτώσεων ^a καὶ τῶν συστοίχων ἀνάγκη γὰρ ^γ ἀκολουθεῖν τὰ γένη τοῖς γένεσι καὶ τοὺς ὄρους τοῖς ὄροις. Οἷον εἰ ἡ λήθη ἐστὶν ἀποβολὴ ἐπιστήμης, καὶ τὸ ἐπιλανθάνεσθαι ἀποβάλλειν ἐπιστήμην ἔσται καὶ τὸ ἐπιλελησθαι ἀποβεβληκέναι ἐπιστήμην. Ἐνὸς οὖν ὁποιοῦν τῶν εἰρημένων ὁμολογηθέντος ἀνάγκη καὶ τὰ λοιπὰ ὁμολογεῖσθαι. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰ ἡ ^b φθορὰ διάλυσις οὐσίας, καὶ τὸ φθεῖρεσθαι διαλύεσθαι οὐσίαν καὶ τὸ ^c φθαρτικῶς διαλυτικῶς, εἴ ^d τε τὸ φθαρτικὸν ^e διαλυτικὸν οὐσίας, ^f καὶ ἡ φθορὰ διάλυσις οὐσίας. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ὡσθ' ἐνὸς ὁποιοῦν ληφθέντος καὶ τὰ λοιπὰ πάντα ὁμολογεῖται.

Καὶ ἐκ τῶν ὁμοίως ^δ ἐχόντων πρὸς ἄλληλα. Εἰ γὰρ ^δ τὸ ὑγιεινὸν ποιητικὸν ὑγείας, καὶ τὸ εὐεκτικὸν ποιητικὸν εὐεξίας ἔσται καὶ τὸ ὠφέλιμον ποιητικὸν ἀγαθοῦ. Ὁμοίως γὰρ ἕκαστον τῶν εἰρημένων πρὸς τὸ οἰκείον τέλος ἔχει, ὥστ' εἰ ἐνὸς αὐτῶν ^h ὁ ὀρισμὸς ἐστὶ τὸ ποιητικὸν εἶναι τοῦ τέλους, καὶ τῶν λοιπῶν ἐκάστου ⁱ οὗτος ἂν εἴη ὀρισμὸς.

Ἐπι ἐκ τοῦ μᾶλλον καὶ τοῦ ὁμοίως, ^l ὁσαχῶς ^m ἐνδέχεται κατασκευάσαι δύο πρὸς δύο συγκρίνοντα, οἷον εἰ μᾶλλον ὅδε τοῦδε ⁿ ἢ ὅδε τοῦδε ὀρισμὸς, ὁ δὲ ἦττον ὀρισμὸς, καὶ ὁ μᾶλλον. Καὶ εἰ ὁμοίως ὅδε τοῦδε καὶ ὅδε τοῦδε, εἰ ὁ ἕτερος τοῦ ἐτέρου, καὶ ὁ λοιπὸς τοῦ λοιποῦ. Ἐνὸς ^δ ὀρισμοῦ πρὸς

^w πᾶσαι C. ^x γὰρ] μὲν γὰρ pr. C. ^y ταῦτα B.C. ^z εἶναι om. A.B. et pr. C. ^a καὶ ἐκ τῶν C. ^b διαφθορὰ A.B. ^c φθαρτικὸν διαλυτικὸν C. ^d γε C. et pr. A. ^e διαλυτικὸν—φθορὰ om. B. ^f καὶ ἡ—οὐσίας om. A. ^g καὶ om. C. ^h ὁ om. C. ⁱ αὐτὸς B. ^k ἔτι δ' ἐκ C. ^l ποσαχῶς C. ^m ἐκδέχεται A. ⁿ ὀρισμὸς ante ἡ C.

δύο συγκρινομένου, ἢ δύο ὀρισμῶν πρὸς ὁ ἓνα, οὐδὲν χρήσιμος ἢ ἐκ τοῦ μᾶλλον ἐπίσκεψις· οὔτε γὰρ ἓνα ^p δυοῖν οὔτε δύο τοῦ αὐτοῦ ὄρου δυνατόν ἐστιν εἶναι.

4 Εἰσὶ δὲ καὶ ἐπικαιρότατοι τῶν τόπων οἳ τε νῦν εἰρημένοι καὶ ^q οἱ ἐκ τῶν συστοίχων καὶ ^r οἱ ἐκ τῶν πτώσεων. Διὸ καὶ δεῖ μάλιστα κατέχειν καὶ προχείρους ἔχειν τούτους· χρησιμώτατοι γὰρ πρὸς πλείστα. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ τοὺς μάλιστα κοινούς· οὔτοι γὰρ ἐνεργότατοι τῶν λοιπῶν, οἷον τό τ' ἐπιβλέπειν ἐπὶ τὸ καθ' ἕκαστα, καὶ ἐπὶ τῶν εἰδῶν σκοπεῖν εἰ ἐφαρμόττει ὁ λόγος, ἐπειδὴ ^s συνώνυμον τὸ ^t εἶδος. ^v Ἔστι δὲ ^v χρήσιμον τὸ ^w τοιοῦτον πρὸς τοὺς τιθεμένους ιδέας εἶναι, καθάπερ πρότερον εἴρηται. ^u Ἐπι εἰ μεταφέρων εἴρηκε τοῦνομα, ἢ αὐτὸ αὐτοῦ κατηγόρηκεν ὡς ἕτερον. Καὶ εἴ τις ἄλλος κοινὸς καὶ ἐνεργὸς τῶν τόπων ἐστί, ^x τούτῳ χρηστέον.

5 ^u Ὅτι δὲ χαλεπώτερον κατασκευάζειν ἢ ἀνασκευάζειν ὄρον, ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ῥηθησομένων φανερόν. Καὶ γὰρ ἰδεῖν αὐτὸν καὶ λαβεῖν παρὰ τῶν ἐρωτωμένων τὰς τοιαύτας προτάσεις οὐκ εὐπετές, οἷον ὅτι τῶν ἐν τῷ ἀποδοθέντι λόγῳ τὸ μὲν γένος τὸ δὲ διαφορά, καὶ ^y ὅτι ἐν τῷ τί ἐστί τὸ ^z γένος καὶ αἱ διαφοραὶ κατηγοροῦνται. ^v Ἄνευ δὲ τούτων ἀδύνατον ὀρισμοῦ γένεσθαι συλλογισμόν· εἰ γὰρ τινα καὶ ἄλλα ἐν τῷ τί ἐστί τοῦ πράγματος κατηγορεῖται, ἄδηλον πρότερον ὁ ῥηθεὶς ἢ ἕτερος αὐτοῦ ὀρισμὸς ἐστιν, ἐπειδὴ ὀρισμὸς ἐστί λόγος ὁ τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνων. Δῆλον δὲ καὶ ἐκ τῶνδε.

^z Ῥᾶον γὰρ ἐν ^a συμπεράνασθαι ἢ πολλά. ^v Ἀναιροῦντι μὲν οὖν ἀπόχρη πρὸς ἓνα διαλεγῆναι (^b ἐν γὰρ ὁποιοῦν ^c ἀνασκευάσαντες ἀνηρηκότες ἐσόμεθα τὸν ὄρον), κατασκευάζοντι δὲ πάντα ἀνάγκη συμβιβάζειν ὅτι ὑπάρχει τὰ ἐν τῷ ὄρω. ^v Ἐπι ^d κατασκευάζοντι μὲν καθόλου οἰστέον συλλογισμόν· δεῖ γὰρ κατὰ παντὸς οὗ τοῦνομα ^e κατηγορεῖσθαι τὸν ὄρον,

^o ἐν C. ^p δυεῖν B. ^q οἱ om. B. ^r οἱ om. C. ^s συνώνυμος A.
^t εἶδος ἐστιν. ἔστι C. ^v χρήσιμος ὁ τόπος πρὸς C. ^w τοιοῦτο B.
^x τούτῳ χρηστέον om. C. ^y διότι A.B. ^z γένος μόνον καὶ C.
^a συμπεραίνεσθαι C. ^b ἐν C. ^c ἀνασκ.] ἀναιροῦντες C. ^d κατασκευάζοντα C. ^e κατηγορησθαι C.

καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ^f ἀντιστρέφειν, εἰ μέλλει ἴδιος εἶναι ὁ ἀποδοθεὶς ὄρος. ¹ Ἀνασκευάζοντα ^ε δ' οὐκέτι ἀνάγκη δεῖξαι τὸ καθόλου· ἀπόχρη γὰρ τὸ δεῖξαι ὅτι οὐκ ἀληθεύεται περὶ τινὸς τῶν ὑπὸ τοῦνομα ὁ λόγος. ^h Εἴ τε καὶ καθόλου δέοι ἀνασκευάσαι, οὐδ' ὡς τὸ ἀντιστρέφειν ἀναγκαῖον ἐπὶ τοῦ ἀνασκευάζειν· ἀπόχρη γὰρ ἀνασκευάζοντι καθόλου τὸ δεῖξαι ὅτι ⁱ κατὰ τινὸς ὧν τοῦνομα κατηγορεῖται ὁ λόγος οὐ κατηγορεῖται. Τὸ δ' ἀνάπαλιν οὐκ ἀναγκαῖον πρὸς τὸ δεῖξαι, ὅτι καθ' ὧν ὁ λόγος μὴ κατηγορεῖται ^k τοῦνομα κατηγορεῖται. ¹ Ἐτι εἰ καὶ παντὶ ὑπάρχει τῷ ὑπὸ τοῦνομα, μὴ μόνῳ δέ, ἀνηρημένος γίνεται ὁ ὀρισμός.

¹ Ομοίως δὲ καὶ περὶ τὸ ἴδιον καὶ τὸ γένος ἔχει· ἐν ἀμφο-
τέροις γὰρ ἀνασκευάζειν ἢ κατασκευάζειν ῥᾶον. Περὶ μὲν οὖν τοῦ ἴδιου φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων· ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν συμπλοκῇ τὸ ἴδιον ἀποδίδεται, ὥστ' ἀνασκευάζειν μὲν ἔστιν ἐν ἀνελόντα, κατασκευάζοντι δὲ ἀνάγκη πάντα συλλογίζεσθαι. Σχεδὸν δὲ καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ὅσα πρὸς τὸν ὀρισμόν, καὶ πρὸς τὸ ἴδιον ἀρμόσει λέγεσθαι· παντὶ τε γὰρ δεῖ τῷ ὑπὸ τοῦνομα τὸν κατασκευάζοντα δεικνύναι ὅτι ὑπάρχει, ἀνασκευάζοντι δ' ἀπόχρη ¹ ἐνὶ δεῖξαι μὴ ὑπάρχον· εἴ τε καὶ παντὶ ὑπάρχει, μὴ μόνῳ δέ, καὶ οὕτως ἀνεσκευασμένον γίνεται, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ὀρισμοῦ ^m λέγεται. Περὶ δὲ τοῦ
γένους, ὅτι ⁿ κατασκευάζειν μὲν ἀνάγκη μοναχῶς παντὶ ^o δεῖξαντα ὑπάρχειν, ἀνασκευάζοντι δὲ διχῶς· καὶ γὰρ εἰ μηδενὶ καὶ εἰ τινὶ δέδεικται μὴ ὑπάρχον, ἀνήρηται τὸ ἐν ἀρχῇ. ¹ Ἐτι κατασκευάζοντι μὲν οὐκ ἀπόχρη ὅτι ὑπάρχει δεῖξαι, ἀλλὰ καὶ ^p διότι ὡς γένος ὑπάρχει δεικτέον· ἀνασκευάζοντι δ' ἱκανὸν τὸ δεῖξαι μὴ ὑπάρχον ἢ τινὶ ἢ μὴ παντί. ¹ Ἐοικε δ', ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ διαφθεῖραι τοῦ ποιῆσαι ῥᾶον, οὕτω καὶ ἐπὶ τούτων τὸ ἀνασκευάσαι τοῦ κατασκευάσαι.

^f ἀντιστρέφειν, καθ' οὗ τὸν λόγον καὶ τοῦνομα, εἰ C. ^ε δ' οὐκ ἀνάγκη καθόλου C. ^h ἔτι εἰ A.B. ⁱ κατ' οὐδενὸς ὧν τοῦνομα κατ. καὶ ὁ λόγος κατ'. C. ^k τοῦνομα] οὐδε τοῦνομα C. ¹ ἐν B. ^m ἐλέγετο C. ⁿ κατασκευάζοντι C. ^o δεῖξαι ὑπάρχον C. ^p ὅτι C.

- 6 Ἐπὶ δὲ τοῦ συμβεβηκότος τὸ μὲν καθόλου ῥᾶον ἀνασκευ-
 ἄζειν ἢ ^q κατασκευάζειν· κατασκευάζοντι μὲν γὰρ δεικτέον
 ὅτι παντί, ἀνασκευάζοντι δ' ἀπόχρη ἐνὶ δείξαι μὴ ὑπάρχον.
 Τὸ δ' ἐπὶ μέρους ^r ἀνάπαλιν ^s ῥᾶον κατασκευάσαι ἢ ἀνασκευ-
 ἄσαι· κατασκευάζοντι μὲν γὰρ ^t ἀπόχρη δείξαι τινὶ ὑπάρχον,
 ἀνασκευάζοντι δὲ δεικτέον ὅτι οὐδενὶ ὑπάρχει.
- 7 Φανερόν δὲ καὶ διότι πάντων ῥᾶστον ὄρον ἀνασκευάσαι·
 πλείστα γὰρ ἐν αὐτῷ τὰ δεδομένα πολλῶν εἰρημένων, ἐκ δὲ
 τῶν πλειόνων θάπτον γίνεται συλλογισμός· εἰκὸς γὰρ ἐν
 τοῖς πολλοῖς μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς ὀλίγοις ἀμάρτημα γίνεσθαι.
 Ἐπι πρὸς μὲν ὄρον ἐνδέχεται καὶ ^v διὰ τῶν ἄλλων ^w ἐπιχει-
 ρεῖν· εἴτε γὰρ μὴ ἴδιος ^x ὁ λόγος, εἴτε μὴ γένος τὸ ἀποδο-
 θέν, εἴτε μὴ ὑπάρχει τι τῶν ἐν τῷ λόγῳ, ἀνηρημένος γίνεται
 ὁ ὀρισμός· πρὸς δὲ τᾶλλα οὔτε τὰ ἐκ τῶν ^y ὄρων οὔτε τᾶλλα
 ἐνδέχεται πάντ' ἐπιχειρεῖν· μόνα γὰρ τὰ πρὸς τὸ συμβεβη-
 8 κὸς κοινὰ πάντων τῶν εἰρημένων ἐστίν. Ἐπάρχειν μὲν γὰρ
 δεῖ ἕκαστον τῶν εἰρημένων· εἰ δὲ μὴ ὡς ἴδιον ὑπάρχει τὸ
 γένος, οὐδέπω ἀνήρηται τὸ γένος. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἴδιον οὐκ
 ἀναγκαῖον ὡς γένος, οὐδὲ τὸ συμβεβηκὸς ὡς γένος ἢ ἴδιον,
 ἀλλ' ὑπάρχειν μόνον. Ὡστ' οὐ δυνατὸν ἐκ τῶν ἐτέρων πρὸς
 9 τὰ ἕτερα ἐπιχειρεῖν ἀλλ' ἢ ἐπὶ τοῦ ὀρισμοῦ. Δῆλον οὖν ὅτι
 ῥᾶστον πάντων ὄρον ἀναιρεῖν, κατασκευάζειν δὲ χαλεπώτα-
 τον· ^z ἐκεῖνά τε γὰρ ^a δεῖ πάντα συλλογίσασθαι (καὶ γὰρ ὅτι
 ὑπάρχει τὰ ^b εἰρημένα καὶ ὅτι γένος τὸ ἀποδοθέν καὶ ὅτι
 ἴδιος ὁ λόγος), καὶ ἔτι παρὰ ταῦτα, ὅτι δηλοῖ τὸ τί ἦν εἶναι
 ὁ λόγος, καὶ τοῦτο καλῶς δεῖ πεποιηκέναι.
- 10 Τῶν δ' ἄλλων τὸ ἴδιον μάλιστα τοιοῦτον· ἀναιρεῖν μὲν
 γὰρ ῥᾶον διὰ τὸ ἐκ πολλῶν ὡς ἐπὶ τὸ ^c πολὺ, κατασκευάζειν
 δὲ χαλεπώτατον, ὅτι τε πολλὰ δεῖ συμβιβᾶσαι, καὶ πρὸς

^q κατασκευάζειν. Καὶ δι' ἐνὸς γὰρ ἀνασκευάζεται τὸ καθόλου ἢ κατασκευ-
 ἄζεται. κατασκευάζοντι C. ^r πάλιν B. ^s ῥᾶον γὰρ κατασκ. C. ^t ἀπό-
 χρη τὸ δείξαι C. ^v διὰ corr. A, τὰ B. ^w ἐγχειρεῖν A.B. ^x ὁ
 om. A. ^y ὄρων τέτακται οὔτε C. ^z κείνά A.B. ^a πάντα δεῖ
 συλλογίσασθαι C. ^b εἰρημένα πάντα καὶ C. ^c πολὺ συνίστασθαι
 κατασκ. C.

τούτῳ ὅτι μονῶ ὑπάρχει καὶ ἀντικατηγορεῖται τοῦ πρά-
γματος.

Ῥᾶστον δὲ πάντων κατασκευάσαι τὸ συμβεβηκός· ἐν μὲν ¹¹
γὰρ τοῖς ἄλλοις οὐ μόνον ὑπάρχον, ἀλλὰ καὶ ὅτι οὕτως
ὑπάρχει, δεικτέον· ἐπὶ δὲ τοῦ συμβεβηκότος, ὅτι ὑπάρχει
μόνον, ἰκανὸν δεῖξαι. Ἀνασκευάζειν δὲ χαλεπώτατον τὸ συμ-
βεβηκός, ὅτι ἐλάχιστα ἐν αὐτῷ δέδοται· οὐ γὰρ προσσημαί-
νει ἐν τῷ συμβεβηκότη πῶς ὑπάρχει, ὥστ' ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων
διχῶς ἔστιν ἀνελεῖν, ἢ δεῖξαντα ὅτι οὐχ ὑπάρχει ἢ ὅτι οὐχ
οὕτως ὑπάρχει, ἐπὶ δὲ τοῦ συμβεβηκότος οὐκ ἔστιν ^d ἀνελεῖν
ἀλλ' ἢ δεῖξαντα ὅτι οὐχ ὑπάρχει.

Οἱ μὲν οὖν τόποι δι' ὧν εὐπορήσομεν πρὸς ἕκαστα τῶν ¹²
προβλημάτων ἐπιχειρεῖν, σχεδὸν ἰκανῶς ἐξηρίθμηνται.

^e Θ.

Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τάξεως, καὶ πῶς δεῖ ἐρωτᾶν, λεκτέον. ¹
Δεῖ δὲ πρῶτον μὲν ^f ἐρωτηματίζειν μέλλοντα τὸν τόπον εὐ-
ρεῖν ὅθεν ἐπιχειρητέον, δεύτερον δὲ ἐρωτηματίσαι καὶ τάξαι
καθ' ^g ἕκαστα πρὸς ἑαυτόν, τὸ δὲ λοιπὸν καὶ τρίτον εἰπεῖν
^h ταῦτα ἤδη πρὸς ἕτερον. Μέχρι μὲν οὖν τοῦ εὐρεῖν ⁱ τὸν ²
τόπον ὁμοίως τοῦ φιλοσόφου καὶ τοῦ διαλεκτικοῦ ἢ σκέψις,
τὸ δ' ^k ἤδη ταῦτα τάττειν καὶ ἐρωτηματίζειν ἴδιον τοῦ δια-
λεκτικοῦ· πρὸς ἕτερον γὰρ πᾶν τὸ τοιοῦτον, τῷ δὲ φιλο-
σόφῳ καὶ ζητοῦντι καθ' ἑαυτὸν οὐδὲν μέλει, εἰς ἀληθῆ μὲν ἢ
καὶ γνώριμα δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς, μὴ θῆ δ' αὐτὰ ^l ὁ ἀποκρι-
νόμενος διὰ τὸ σύνεγγυς εἶναι τοῦ ἐξ ἀρχῆς καὶ προορᾶν τὸ
συμβησόμενον· ἀλλ' ἴσως ^m κἂν σπουδάσειεν ὅτι μάλιστα
γνώριμα καὶ σύνεγγυς εἶναι τὰ ἀξιώματα· ἐκ τούτων γὰρ οἱ
ἐπιστημονικοὶ συλλογισμοί.

Τοὺς μὲν οὖν τόπους ὅθεν δεῖ λαμβάνειν, εἴρηται πρότε-³
ρον· περὶ τάξεως δὲ καὶ τοῦ ἐρωτηματίσαι λεκτέον διελό-

^d ἀναιρεῖν C. ^e Θ A, θῆτα B, η^τ C. ^f ἐρωτηματίζειν A, ἐρω-
τᾶν C. ^g ἕκαστον C. ^h ἤδη ταῦτα C. ⁱ τὸν om. C. ^k ἤδη
om. C. ^l ὁ post αὐτὰ om. B. ^m κἂν] ἂν καὶ C.

μενον τὰς προτάσεις, ὅσαι ληπτέαι παρὰ τὰς ἀναγκαίας. Ἄναγκαίαι δὲ λέγονται δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς γίνεται. Αἱ δὲ παρὰ ταύτας λαμβανόμεναι τέτταρές εἰσιν· ἢ γὰρ ἐπαγωγῆς χάριν τοῦ δοθῆναι τὸ καθόλου, ἢ εἰς ὄγκον τοῦ λόγου, ἢ πρὸς κρύψιν τοῦ συμπεράσματος, ἢ πρὸς τὸ σαφέστερον εἶναι τὸν λόγον. Παρὰ δὲ ταύτας οὐδεμίαν ληπτέον πρότασιν, ἢ ἀλλὰ διὰ τούτων αὖξιν καὶ ἐρωτηματίζειν πειρατέον. Εἰσὶ δ' αἱ πρὸς κρύψιν ἀγῶνος χάριν· ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσα ἢ τοιαύτη πραγματεία πρὸς ἕτερόν ἐστιν, ἀνάγκη καὶ ταύταις χρῆσθαι.

4 Τὰς μὲν οὖν ἀναγκαίας, δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς, οὐκ ὁ εὐθὺς προτατέον, ἀλλ' ἀποστατέον ὅτι ἀνωτάτω, οἷον μὴ τῶν ἐναντίων ἀξιούντα τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην, ἂν τοῦτο βούληται λαβεῖν, ἀλλὰ τῶν ἀντικειμένων· τεθέντος γὰρ τούτου, καὶ ὅτι τῶν ἐναντίων ἢ αὐτὴ συλλογιέται, ἐπειδὴ ἀντικείμενα τὰ ἐναντία. ῥ Ἄν δὲ μὴ τιθῆ, δι' ἐπαγωγῆς ληπτέον, προτεί-
5 νοντα ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος ἐναντίων. Ἡ γὰρ διὰ συλλογισμοῦ ἢ δι' ἐπαγωγῆς τὰς ἀναγκαίας ληπτέον, ἢ τὰς μὲν ἐπαγωγῆ τὰς δὲ συλλογισμῶ, ὅσαι δὲ λίαν προφανεῖς εἰσὶ, καὶ ἧ αὐτὰς προτείνοντα· ἀδηλότερόν τε γὰρ ῑ ἀεὶ ἐν τῇ ῑ ἀποστάσει καὶ τῇ ἐπαγωγῇ τὸ συμβησόμενον, καὶ ἄμα ῑ τὸ αὐτὰς τὰς χρησίμους προτείνειαι ῑ καὶ μὴ δυνάμενον ῑ ἐκείνως
6 λαβεῖν ῑ ἔτοιμον. Τὰς δὲ παρὰ ταύτας εἰρημένας ληπτέον μὲν τούτων χάριν, ἐκάστη δ' ὡδε χρηστέον, ἐπάγοντα μὲν ἀπὸ τῶν καθ' ἕκαστον ἐπὶ τὸ καθόλου καὶ τῶν γνωρίμων ἐπὶ τὰ ἄγνωστα· γνώριμα δὲ μᾶλλον τὰ κατὰ τὴν αἴσθησιν, ἢ ἀπλῶς ἢ τοῖς πολλοῖς. Κρύπτοντα δὲ προσυλλογίζεσθαι δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς τοῦ ἐξ ἀρχῆς μέλλει γίνεσθαι, καὶ
7 ταῦτα ὡς πλείστα. Εἴη δ' ἂν τοῦτο, εἴ τις μὴ μόνον τὰς ἀναγκαίας ἀλλὰ καὶ τῶν πρὸς ταύτας χρησίμων τινὰ συλλογίζοιτο. Ἔτι τὰ συμπεράσματα μὴ λέγειν, ἀλλ' ὕστερον

ἢ ἀλλ' ἢ C. ὁ εὐθὺς αὐτὰς προτ. A.B. ῑ ἐὰν C. ῑ ταύτας A.
ῑ ἀεὶ om. C. ῑ ἀποτάσει B. ῑ τὸ καὶ αὐτὰς C. ῑ καὶ om. C.
ῑ ἐκείνως corr. A. ῑ ἔτοιμον corr. A, ἔτοιμῶς B.

ἀθρόα συλλογίζεσθαι· οὕτω γὰρ ἂν πορρωτάτω ἀποστήσειε τῆς ἐξ ἀρχῆς θέσεως. Καθόλου δ' εἰπεῖν, οὕτω δεῖ ἐρωτᾶν τὸν ὕ κρυπτικῶς πυνθανόμενον, ὥστ' ἠρωτημένου τοῦ παντὸς λόγου καὶ εἰπόντος τὸ συμπέρασμα ζητεῖσθαι τὸ διὰ τί. Τοῦτο δ' ἔσται μάλιστα διὰ τοῦ λεχθέντος ἔμπροσθεν τρό-8 που· μόνου γὰρ τοῦ ἐσχάτου ῥηθέντος συμπεράσματος ἀδῆλον πῶς συμβαίνει, διὰ τὸ μὴ προορᾶν τὸν ἀποκρινόμενον ἐκ τίνων συμβαίνει, μὴ διαρθρωθέντων τῶν ^z πρότερον συλλογισμῶν. Ἦκιστα δ' ἂν ^a διαρθροῖτο ὁ συλλογισμὸς τοῦ συμπεράσματος μὴ τὰ τούτου λήμματα ἡμῶν τιθέντων, ἀλλ' ἐκεῖνα ὑφ' ὧν ὁ συλλογισμὸς γίνεται.

Χρήσιμον δὲ καὶ τὸ μὴ συνεχῆ τὰ ἀξιώματα λαμβάνειν ἐξ ⁹ ὧν οἱ συλλογισμοί, ἀλλ' ἐναλλάξ τὸ πρὸς ἕτερον καὶ ἕτερον συμπέρασμα· τιθεμένων γὰρ τῶν οἰκείων ^c παρ' ἄλληλα μᾶλλον τὸ συμβησόμενον ἐξ αὐτῶν προφανές.

Χρῆ δὲ καὶ ὀρισμῶ λαμβάνειν, ἐφ' ὧν ἐνδέχεται, τὴν κα-10 θόλου πρότασιν, μὴ ἐπ' αὐτῶν ἀλλ' ἐπὶ τῶν συστοίχων· παραλογίζονται γὰρ ^d ἑαυτοὺς, ὅταν ἐπὶ συστοίχου ληφθῆ ^e ὁ ὀρισμὸς, ὡς οὐ τὸ καθόλου συγχωροῦντες, οἷον εἰ δεῖο λαβεῖν ὅτι ὁ ὀργιζόμενος ὀρέγεται τιμωρίας ^f διὰ φαινομένην ὀλιγωρίαν, ληφθείη δ' ^g ἢ ὀργῆ ὀρεξις εἶναι τιμωρίας διὰ φαινομένην ὀλιγωρίαν· δῆλον γὰρ ὅτι τούτου ληφθέντος ἔχοιμεν ἂν καθόλου ὃ προαιρούμεθα. Τοῖς δ' ἐπ' αὐτῶν προτείνουσι ¹¹ πολλάκις ἀνανεύειν συμβαίνει τὸν ἀποκρινόμενον διὰ τὸ μᾶλλον ἔχειν ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἔνστασιν, οἷον ὅτι ὁ ὀργιζόμενος ^h οὐκ ὀρέγεται τιμωρίας· τοῖς γὰρ γονεῦσιν ὀργιζόμεθα μὲν, οὐκ ὀρεγόμεθα δὲ τιμωρίας. Ἴσως μὲν οὖν ⁱ οὐκ ἀληθῆς ἢ ^k ἔνστασις· παρ' ἐνίων γὰρ ἰκανὴ τιμωρία τὸ λυπῆσαι μόνον καὶ ποιῆσαι ^l μεταμελεσθαι· οὐ μὲν ἀλλ' ἔχει τι πιθανὸν πρὸς τὸ μὴ δοκεῖν ἀλόγως ἀρνεῖσθαι τὸ προτεινόμενον. Ἐπὶ

ὕ κρυπτικῶς A. ^z προτέρων C. ^a διαρθρωθείη C. ^b ὧν εἰσὶν οἱ C. ^c παράλληλον C. ^d αὐτοὺς C. ^e ὁ om. B. ^f διὰ φαινομένην ὀλιγωρίαν *parago* *re*. C. ^g ἢ om. C. ^h οὐκ] οὐ πᾶς *corr.* C. ⁱ οὐχ ἰκανὴ A.B. ^k ἔνστασις ὑπάρχει· παρ' ἐνίων μὲν γὰρ C. ^l μεταμελεῖσθαι C.

δὲ τοῦ τῆς ὀργῆς ὀρισμοῦ οὐχ ὁμοίως ῥάδιόν ^k ἔστιν εὐρεῖν ἔνστασιν.

- 12 Ἔτι τὸ προτείνειν μὴ ὡς δι' αὐτὸ ἀλλ' ἄλλου χάριν προτείνοντα· εὐλαβοῦνται γὰρ τὰ πρὸς τὴν θέσιν χρήσιμα. Ἀπλῶς δ' εἰπεῖν, ὅτι μάλιστα ποιεῖν ἄδηλον πότερον τὸ προτεινόμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον βούλεται λαβεῖν· ἀδήλου γὰρ ὄντος τοῦ πρὸς τὸν λόγον χρησίμου μᾶλλον τὸ δοκοῦν αὐτοῖς τιθέασιν.
- 13 Ἔτι διὰ τῆς ὁμοιότητος πυνθάνεσθαι· καὶ γὰρ πιθανὸν καὶ λανθάνει μᾶλλον τὸ καθόλου. Οἶον ^l ὅτι ὡςπερ ἐπιστήμη καὶ ἄγνοια τῶν ἐναντίων ἢ αὐτή, οὕτω ^m καὶ αἴσθησις τῶν ἐναντίων ἢ αὐτή, ἢ ἀνάπαλιν, ⁿ ἐπειδὴ αἴσθησις ἢ ^o αὐτή, καὶ ἐπιστήμη. Τοῦτο δ' ἔστιν ὁμοιον ἐπαγωγῇ, οὐ μὴν ταῦτόν γε· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν καθ' ἕκαστα τὸ καθόλου λαμβάνεται, ἐπὶ δὲ τῶν ὁμοίων οὐκ ἔστι τὸ λαμβανόμενον τὸ καθόλου, ὑφ' ^p ὃ ^q πάντα τὰ ὁμοιά ἔστιν.
- 14 Δεῖ δὲ καὶ αὐτόν ποτε ^r αὐτῷ ἔνστασιν φέρειν· ἀνυπόπτως γὰρ ἔχουσιν οἱ ἀποκρινόμενοι πρὸς τοὺς δοκοῦντας δικαίως ἐπιχειρεῖν. Χρήσιμον δὲ καὶ τὸ ἐπιλέγειν ὅτι σύνητες καὶ λεγόμενον τὸ τοιοῦτον· ὀκνοῦσι γὰρ κινεῖν τὸ εἰωθὸς ἔνστασιν μὴ ἔχοντες. Ἀμα δὲ καὶ ^s τῷ χρησθαι καὶ ^t αὐτοῖ τοῖς τοιοῦτοις φυλάττονται κινεῖν αὐτά.
- 15 Ἔτι τὸ μὴ σπουδάζειν, καὶ ὅλως χρήσιμον ἢ· πρὸς γὰρ τοὺς σπουδάζοντας μᾶλλον ἀντιτείνουσιν. Καὶ τὸ ὡς ἐν παραβολῇ προτείνειν· τὸ γὰρ δι' ἄλλο προτεινόμενον καὶ μὴ δι' αὐτὸ χρήσιμον τιθέασιν μᾶλλον. Ἔτι μὴ αὐτὸ προτείνειν ὃ δεῖ ληφθῆναι, ἀλλ' ὧ τούτο ἔπεται ἐξ ἀνάγκης· μᾶλλον τε γὰρ συγχωροῦσι διὰ τὸ μὴ ὁμοίως ἐκ τούτου φανερόν εἶναι τὸ συμβησόμενον, καὶ
- 16 ληφθέντος τούτου εἴληπται ^v κάκεινο. Καὶ τὸ ἐπ' ἐσχάτῳ ἐρωτᾶν ὃ μάλιστα βούλεται λαβεῖν· μάλιστα γὰρ τὰ ^w πρῶτα

^k ἔστιν om. C. ^l ὅτι om. A.B. ^m καὶ ἢ αἴσθησις C. ⁿ ἐπειδὴ ἢ αἴσθ. C. ^o αὐτῆ τῶν ἐναντίων καὶ corr. C. ^p ὧ A.B. ^q ἅπαντα ὁμοια C. ^r ἐαυτῷ C. ^s τῷ] διὰ τὸ B.C. ^t αὐτοῦς C. ^v ἐκεῖνο. Καὶ οὐ τὸ C. ^w πρῶτα τῶν ἐρωτημάτων ἀνανεύουσι B.C.

ἀνανεύουσι διὰ τὸ τοὺς πλείστους τῶν ἐρωτώντων πρῶτα λέγειν περὶ ἃ μάλιστα σπουδάζουσιν. Πρὸς ἐνίους δὲ πρῶτα τὰ τοιαῦτα προτείνειν· οἱ γὰρ δύσκολοι τὰ πρῶτα μάλιστα συγχωροῦσιν, ^x ἂν μὴ παντελῶς φανερόν ἢ τὸ συμβησόμενον, ἐπὶ τελευτῆς δὲ δυσκολαίνουσιν. Ὅμοίως δὲ καὶ ὅσοι οἴονται ¹⁷ δριμεῖς εἶναι ἐν τῷ ἀποκρίνεσθαι· θέντες ^y γὰρ τὰ πλείστα ἐπὶ τέλος τερθρεύονται ὡς οὐ συμβαίνοντος ἐκ τῶν κειμένων· τιθέασι δὲ ^z προχείρως, πιστεύοντες τῇ ἕξει καὶ ὑπολαμβάνοντες οὐδὲν ^a πείσεσθαι. Ἔτι τὸ μηκύνειν καὶ παρεμβάλλειν τὰ ^b μηδὲν χρήσιμα πρὸς τὸν λόγον, καθάπερ οἱ ψευδογραφοῦντες· πολλῶν γὰρ ὄντων ^c ἄδηλον ἐν ὁποίῳ τὸ ψεῦδος. Διὸ καὶ λανθάνουσιν ἐνίστε οἱ ἐρωτῶντες ἐν παραβύστω ^d προστιθέντες ἃ καθ' αὐτὰ προτεινόμενα οὐκ ἂν τεθείη.

Εἰς μὲν οὖν κρύψιν τοῖς εἰρημένοις χρηστέον, εἰς δὲ κόσμον ¹⁸ ἐπαγωγῇ καὶ διαιρέσει τῶν συγγενῶν. Ἡ μὲν οὖν ἐπαγωγῇ ὁποῖον τί ἐστι δῆλον, τὸ δὲ διαιρεῖσθαι τοιοῦτον οἶον ὅτι ἐπιστήμη ἐπιστήμης βελτίων ἢ τῷ ἀκριβεστέρα εἶναι ἢ τῷ βελτιόνων, καὶ ὅτι τῶν ἐπιστημῶν αἱ μὲν θεωρητικαὶ ^e αἱ δὲ πρακτικαὶ αἱ δὲ ποιητικαί. Τῶν γὰρ τοιούτων ἕκαστον συνεπικοσμεῖ μὲν τὸν λόγον, οὐκ ἀναγκαῖα δὲ ῥηθῆναι ^f πρὸς τὸ συμπέρασμα.

Εἰς δὲ σαφήνειαν παραδείγματα καὶ παραβολὰς οἰστέον, ¹⁹ παραδείγματα δὲ οἰκεία καὶ ἐξ ὧν ἴσμεν, οἷα Ὅμηρος, μὴ οἷα Χοιρίλος· οὕτω γὰρ ^g ἂν σαφέστερον εἶη τὸ προτεινόμενον.

Χρηστέον δ' ἐν τῷ διαλέγεσθαι τῷ μὲν συλλογισμῷ πρὸς ² τοὺς διαλεκτικούς μᾶλλον ἢ πρὸς τοὺς πολλούς, τῇ δ' ἐπαγωγῇ τούναντίον πρὸς τοὺς πολλούς μᾶλλον· εἴρηται δ' ὑπὲρ ^h τούτων καὶ πρότερον. Ἔστι δὲ ἐπ' ἐνίων μὲν ἐπάγοντα δυνατὸν ἐρωτῆσαι τὸ καθόλου, ἐπ' ἐνίων δ' οὐ ῥάδιον διὰ ⁱ τὸ μὴ κείσθαι ταῖς ὁμοιότησιν ὄνομα πάσαις κοινόν· ἀλλ' ὅταν

^x ἐὰν C. ^y γὰρ πρὸς τὰ πρῶτα τὰ B. ^z προχείρως om. C. ^a πῆ-
σεσθαι A.B. ^b μηθέν C. ^c ἀδηλότερον τὸ ψ. C. ^d τιθέντες C.
^e αἱ δὲ πρακτικαὶ om. C. ^f εἰς C. ^g σαφέστερον ἂν C. ^h τού-
του B.C. ⁱ τὸ μὴ om. C.

δέη^k τὸ καθόλου λαβεῖν, οὕτως ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων φασίν· τοῦτο δὲ διορίσαι τῶν χαλεπωτάτων, ὅποια τῶν προ-
 2 φερομένων τοιαῦτα καὶ ποῖα οὔ. Καὶ παρὰ τοῦτο πολλάκις ἀλλήλους παρακρούονται κατὰ τοὺς λόγους, οἱ μὲν φάσκοντες ὅμοια εἶναι τὰ μὴ ὄντα ὅμοια, οἱ δ' ἀμφισβητοῦντες τὰ ὅμοια μὴ εἶναι ὅμοια. Διὸ πειρατέον ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων ὀνοματοποιεῖν αὐτόν, ὅπως μήτε τῷ ἀποκρινομένῳ ἐξῆ ἀμφισβητεῖν ὡς οὐχ ὁμοίως τὸ ἐπιφερόμενον λέγεται, μήτε τῷ ἐρωτῶντι συκοφαντεῖν ὡς ὁμοίως λεγομένου, ἐπειδὴ πολλὰ τῶν οὐχ ὁμοίως λεγομένων ὁμοίως φαίνεται λέγεσθαι.

3 Ὅταν δ' ἐπάγοντος ἐπὶ πολλῶν μὴ διδῶ τὸ καθόλου, τότε δίκαιον ἀπαιτεῖν ἔνστασιν. Μὴ εἰπόντα δ' αὐτόν ἐπὶ τίνων οὕτως, οὐ δίκαιον ἀπαιτεῖν ἐπὶ τίνων οὐχ οὕτως· δεῖ γὰρ ἐπάγοντα πρότερον οὕτω τὴν ἔνστασιν ἀπαιτεῖν. ἸΑξιωτέον¹ τε τὰς ἐνστάσεις μὴ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ προτεινομένου φέρειν, εἰ μὴ^m ἐν μόνον ἢ τὸ τοιοῦτον, καθάπερ ἡ δυνὰς τῶν ἀρτίων μόνοςⁿ ἀριθμὸς πρῶτος· δεῖ γὰρ τὸν ἐνιστάμενον ἐφ' ἐτέρου τὴν ἔνστασιν φέρειν, ἢ λέγειν ὅτι^o τοῦτο μόνον τοι-
 4 οὔτο. Πρὸς δὲ τοὺς ἐνισταμένους τῷ καθόλου, μὴ ἐν αὐτῷ δὲ τὴν ἔνστασιν φέροντας ἀλλ' ἐν τῷ ὁμωνύμῳ, οἷον ὅτι ἔχει ἂν τις τὸ μὴ^p αὐτοῦ χρῶμα ἢ πόδα ἢ χεῖρα (ἔχει γὰρ ἂν ὁ ζωγράφος χρῶμα καὶ ὁ μάγειρος πόδα τὸν μὴ αὐτοῦ) διελό-
 5 μενον οὖν ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐρωτητέον· λανθανούσης γὰρ τῆς ὁμωνυμίας εὐ δόξει ἐνστήναι τῇ προτάσει. Ἐὰν δὲ μὴ ἐν τῷ ὁμωνύμῳ ἀλλ' ἐν αὐτῷ ἐνιστάμενος κωλύῃ τὴν ἐρώτησιν, ἀφαιροῦντα δεῖ ἐν ᾧ ἡ ἔνστασις προτείνειν τὸ λοιπὸν καθόλου ποιοῦντα, ἕως ἂν^q λάβῃ τὸ χρήσιμον. Οἷον ἐπὶ τῆς λήθης καὶ τοῦ ἐπιλελῆσθαι· οὐ γὰρ συγχωροῦσι τὸν ἀποβεβληκότα ἐπιστήμην ἐπιλελῆσθαι,^r διότι μεταπεσόντος τοῦ πράγματος
 6 ἀποβέβληκε^s μὲν τὴν ἐπιστήμην, ἔπιλελῆσται δ' οὔ. ῤητέον οὖν ἀφελόντα ἐν ᾧ ἡ ἔνστασις τὸ λοιπόν, οἷον εἰ δια-

^k τὸ om. A. ¹ δὲ C. ^m ἂν μὴ μόνον ἐν C. ⁿ ἀριθμὸς om. pr. C. ^o τοιοῦτο μόνον τοῦτο C. ^p ἐαυτοῦ C. ^q λάβης C. ^r διὰ τὸ μ. τ. πρ. ἀποβεβληκέναι C. ^s μὲν om. A.B. ^t ἐπιλελῆσθαι C.

μένοντος τοῦ πράγματος ἀποβέβληκε τὴν ἐπιστήμην, διότι ἐπιλέλησται. Ὅμοίως δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐνισταμένους διότι τῷ μείζονι ἀγαθῷ μείζον ἀντίκειται κακόν· προφέρουσι γὰρ ὅτι τῇ ὑγιείᾳ, ἐλάττονι ὄντι ἀγαθῷ τῆς εὐεξίας, μείζον κακόν ἀντίκειται· τὴν γὰρ νόσον μείζον κακόν ὕμνηται τῆς καχεξίας. Ἄφαιρετέον οὖν καὶ ἐπὶ τούτου ἐν ᾧ ἡ ἔνστασις· ἀφαιρέ-7 θέντος γὰρ μᾶλλον ἂν θείη, οἷον ὅτι τῷ μείζονι ἀγαθῷ μείζον κακόν ἀντίκειται, εἰ μὴ συνεπιφέρῃ ἄλλο θάτερον θάτερον, καθάπερ ἡ εὐεξία τὴν ὑγίειαν. Οὐ μόνον δ' ἐνισταμένου ὕμνηται τοῦτο ποιητέον, ἀλλὰ καὶ ἄνευ ἐνστάσεως ἀρνήται διὰ τὸ προορᾶν τι τῶν τοιούτων· ἀφαιρέθέντος γὰρ ἐν ᾧ ἡ ἔνστασις, ἀναγκασθήσεται τιθέναι διὰ τὸ μὴ προορᾶν ἐν τῷ λοιπῷ ἐπὶ τίνος ὄχι οὕτως· εἰ δὲ μὴ τιθῆ, ἀπαιτούμενος ἔνστασις ἄλλο μὴ ἔχη ἀποδοῦναι. Εἰσὶ δὲ τοιαῦται τῶν προτάσεων αἱ ἐπὶ τῷ 8 μὲν ψευδεῖς ἐπὶ τῷ δ' ἀληθεῖς· ἐπὶ τούτων γὰρ ἔστιν ἀφελόντα τὸ λοιπὸν ἀληθές καταλιπεῖν. Ἐὰν δ' ἐπὶ πολλῶν προτείνοντος μὴ ἄλλο φέρῃ ἔνστασις, ἀξιωτέον τιθέναι· διαλεκτικὴ γὰρ ἔστι πρότασις πρὸς ἣν οὕτως ἐπὶ πολλῶν ἔχουσαν μὴ ἔστιν ἔνστασις.

Ὅταν δ' ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ ἄνευ τε τοῦ ἀδυνάτου καὶ διὰ τοῦ ἀδυνάτου συλλογίσασθαι, ἀποδεικνύντι μὲν καὶ μὴ διαλεγόμενῳ οὐδὲν διαφέρει οὕτως ἢ ἐκείνῳ συλλογίσασθαι, διαλεγόμενῳ δὲ πρὸς ἄλλον οὐ χρηστότερον τῷ διὰ τοῦ ἀδυνάτου συλλογισμῷ. Ἄνευ μὲν γὰρ τοῦ ἀδυνάτου συλλογισαμένῳ οὐκ ἔστιν ἀμφισβητεῖν· ὅταν δὲ τὸ ἀδύνατον συλλογίσῃται, ἂν μὴ λῖαν ἢ περιφανὲς ψεῦδος ὄν, οὐκ ἀδύνατον φασι εἶναι, ὥστ' οὐ γίνεται τοῖς ἐρωτῶσιν ὁ βού- λονται.

Δεῖ δὲ προτείνειν ὅσα ἐπὶ πολλῶν μὲν οὕτως ἔχει, ἔνστασις 10

ὕμνηται om. pr. C. ὕμνηται τούτων C. ἄλλο θάτερον θατέρου B, θάτερον C.
 ὕμνηται τούτου C. ὄχι C. ὄχι ἔξει C. φέρῃ τὴν ἔνστασις C.
 ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ καὶ ἄνευ τοῦ C. συλλογίσασθαι C. καὶ μὴ
 διαλεγόμενῳ om. C. συλλογισαμένου C. συλλογίζονται C.
 ἂν C. περιφανὲς τὸ ψ. C. γίνονται A. ἂ C.

δὲ ἢ ὅλως μὴ ἔστιν ἢ μὴ ἐπιπολῆς ^m τὸ συνιδεῖν· μὴ δυνάμενοι γὰρ συνορᾶν ἐφ' ὧν οὐχ οὕτως, ὡς ἀληθὲς ὄν τιθέασιν.

- 11 Οὐ δεῖ δὲ τὸ συμπέρασμα ἐρώτημα ποιεῖν· εἰ δὲ μὴ, ἀνανεύσαντος οὐ δοκεῖ γεγονέναι συλλογισμός. Πολλάκις γὰρ καὶ μὴ ἐρωτῶντος ἀλλ' ὡς συμβαῖνον ἐπιφέροντος ἀρνοῦνται, καὶ τοῦτο ποιοῦντες οὐ δοκοῦσιν ἐλέγχεσθαι τοῖς μὴ συνορῶσιν ὅ τι συμβαίνει ἐκ τῶν τεθέντων. Ὑποτασσάμενος οὖν μηδὲ φήσας συμβαίνειν ἐρωτήσῃ, ὁ δ' ἀρνηθῆ, παντελῶς οὐ δοκεῖ γεγονέναι συλλογισμός.
- 12 Οὐ δοκεῖ δὲ πᾶν τὸ καθόλου διαλεκτικὴ πρότασις εἶναι οἷον τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ἢ ποσαχῶς λέγεται τὰγαθόν; ἔστι γὰρ πρότασις διαλεκτικὴ πρὸς ἣν ἔστιν ⁿ ἀποκρίνασθαι ναί ἢ οὐ· πρὸς δὲ τὰς εἰρημένας οὐκ ἔστιν. Διὸ οὐ διαλεκτικά ἐστὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἐρωτημάτων, ^o ἂν μὴ αὐτὸς διορίσας ἢ διελόμενος εἴπῃ, οἷον ἀρά γε τὰγαθὸν οὕτως ἢ οὕτως λέγεται; πρὸς γὰρ τὰ τοιαῦτα ῥαδίᾳ ἢ ἀπόκρισις ἢ καταφήσαντι ἢ ἀποφήσαντι. Διὸ πειρατέον οὕτω προτείνειν τὰς τοιαύτας τῶν προτάσεων. Ὑποτασσάμενος δὲ καὶ δίκαιον ἴσως παρ' ἐκείνου ζητεῖν ποσαχῶς λέγεται τὰγαθόν, ὅταν αὐτοῦ διαιρουμένου καὶ προτείνοντος μηδαμῶς ^p συγχωρῆ.
- 13 Ὑποτασσάμενος δ' ἓνα λόγον πολὺν χρόνον ἐρωτᾷ, κακῶς πυνθάνεται. Εἰ μὲν γὰρ ἀποκρινομένου ^q τοῦ ἐρωτωμένου τὸ ἐρωτώμενον, δῆλον ὅτι πολλὰ ἐρωτήματα ἐρωτᾷ ἢ πολλάκις ταῦτά, ὥστε ^r ἢ ἀδολεσχεῖ ἢ οὐκ ἔχει συλλογισμὸν· ἐξ ὀλίγων γὰρ πᾶς συλλογισμός· εἰ δὲ μὴ ἀποκρινομένου, ὅτι οὐκ ἐπιτιμᾷ ἢ ἀφίσταται.
- 3 Ὑποτασσάμενος δ' ἐπιχειρεῖν τε χαλεπὸν καὶ ὑπέχειν ῥαδίον τὰς αὐτὰς ὑποθέσεις. Ὑποτασσάμενος δὲ τοιαῦτα τὰ τε φύσει πρῶτα καὶ τὰ ἔσχατα. Τὰ μὲν γὰρ πρῶτα ὄρου δεῖται, τὰ δ' ἔσχατα διὰ πολλῶν περαίνεται βουλομένῳ τὸ συνεχὲς λαμβάνειν ἀπὸ τῶν πρώτων, ἢ σοφισματώδη φαίνεται τὰ ἐπιχειρήματα.

^m τὸ] ἢ (vel ἢ) τὸ A.B.C. ⁿ ἀποκρίνεσθαι B. ^o εἰάν C. ^p συγχωρήσῃ C. ^q τοῦ ἐρωτωμένου om. C. ^r ἢ ante ἀδ. om. C.

ἀδύνατον γὰρ ἀποδείξαι τι μὴ ἀρξάμενον ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀρχῶν καὶ ^s συνείραντα μέχρι τῶν ἐσχάτων. Ὅρίζεσθαι μὲν οὖν ^t οὐτ' ἀξιούσιν οἱ ἀποκρινόμενοι, οὐτ' ἂν ὁ ἐρωτῶν ὀρίζηται προσέχουσιν· μὴ γενομένου δὲ φανεροῦ ^v τί ποτ' ἐστὶ τὸ προκείμενον, οὐ ράδιον ἐπιχειρεῖν. Μάλιστα δὲ τὸ ^w τοιοῦτον περὶ τὰς ἀρχὰς συμβαίνει· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα διὰ τούτων δείκνυται, ταῦτα δ' οὐκ ἐνδέχεται δι' ἐτέρων, ἀλλ' ἀναγκαῖον ὀρισμῶ τῶν τοιούτων ἕκαστον γνωρίζειν.

^u Ἔστι δὲ δυσεπιχείρητα καὶ τὰ λίαν ἐγγύς ^x τῆς ἀρχῆς· ^z οὐ γὰρ ἐνδέχεται πολλοὺς πρὸς αὐτὰ ^y λόγους πορίσασθαι, ὀλίγων ὄντων τῶν ἀνὰ μέσον ^z αὐτοῦ τε καὶ τῆς ἀρχῆς, δι' ὧν ἀνάγκη δείκνυσθαι τὰ ^a μετὰ ταῦτα. Τῶν δὲ ὄρων δυσεπιχειρητότατοι ^b πάντων εἰσὶν ὅσοι κέχρηται τοιούτοις ὀνόμασιν, ^a πρῶτον μὲν ἄδηλά ἐστιν εἴτε ἀπλῶς εἴτε πολλαχῶς λέγεται, πρὸς δὲ τούτοις μηδὲ γνώριμα ^c πότερον κυρίως ἢ κατὰ μεταφορὰν ὑπὸ τοῦ ὀρισσαμένου λέγεται. Διὰ μὲν γὰρ τὸ ἀσαφῆ εἶναι οὐκ ἔχει ἐπιχειρήματα, διὰ δὲ τὸ ἀγνοεῖσθαι εἰ παρὰ τὸ κατὰ μεταφορὰν λέγεσθαι ^d τοιαῦτ' ἐστίν, οὐκ ἔχει ἐπιτίμησιν.

^v Ὅλως δὲ πᾶν πρόβλημα, ὅταν ἢ δυσεπιχείρητον, ἢ ὄρου ^z δεῖσθαι ὑποληπτέον, ἢ τῶν πολλαχῶς ἢ τῶν κατὰ μεταφορὰν εἶναι λεγομένων, ἢ οὐ πόρρω τῶν ἀρχῶν, ^e ἢ διὰ τὸ μὴ φανερόν εἶναι πρῶτον ἡμῖν τοῦτ' αὐτό, κατὰ τίνα ποτὲ τῶν εἰρημένων τρόπον ἐστὶν ὃ τὴν ἀπορίαν παρέχεται· φανεροῦ γὰρ ὄντος τοῦ τρόπου δῆλον ὅτι ἢ ὀρίζεσθαι ἂν δέοι ἢ διαιρεῖσθαι ἢ τὰς ἀνὰ μέσον προτάσεις πορίζεσθαι· διὰ τούτων γὰρ δείκνυται τὰ ἔσχατα.

Πολλαῖς τε τῶν θέσεων μὴ καλῶς ἀποδιδομένου τοῦ ὀρι- ⁴ σμοῦ οὐ ράδιον διαλέγεσθαι καὶ ἐπιχειρεῖν, οἷον πότερον ἐν ἐνὶ ἐναντίον ἢ πλείω ὀρισθέντων δὲ τῶν ἐναντίων κατὰ τρό-

^s συνείροντα C. ^t οὐτ'—οὐτ'] οὐκ—οὐδ' C. ^v τί] τοῦ τί C.
^w τοιοῦτο B.C. ^x τῆς om. C. ^y πορίσασθαι λόγους C. ^z αὐτῶν C.
^a μετ' αὐτὰ B. ^b πάντων] μάλιστα C. ^c πότερα A. ^d τοιοῦτό B.
^e ἢ alterum om. C.

πον ράδιον συμβιβάσαι πότερον ἐνδέχεται πλείω τῷ αὐτῷ εἶναι ἐναντία ἢ οὐ. Τὸν αὐτὸν ^f δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ὀρισμοῦ δεομένων. Ἔοικε δὲ καὶ ἐν τοῖς μαθήμασιν ἔνια δι' ὀρισμοῦ ἔλλειψιν οὐ ραδίως γράφεσθαι, οἷον καὶ ὅτι ἢ παρὰ τὴν πλευρὰν τέμνουσα τὸ ^g ἐπίπεδον ὁμοίως διαιρεῖ 5 τὴν τε γραμμὴν καὶ τὸ χωρίον. Τοῦ δὲ ὀρισμοῦ ῥηθέντος εὐθέως φανερόν τὸ λεγόμενον· τὴν γὰρ αὐτὴν ἀνταναίρεσιν ἔχει τὰ χωρία καὶ αἱ γραμμαί· ἔστι δ' ὀρισμὸς τοῦ αὐτοῦ λόγου οὗτος. Ἀπλῶς δὲ τὰ πρῶτα τῶν στοιχείων τιθεμένων μὲν τῶν ὀρισμῶν, οἷον τί γραμμὴ καὶ τί κύκλος, ῥᾶστα δείξαι, πλὴν οὐ πολλά γε πρὸς ἕκαστον ἔστι ^h τούτων ⁱ ἐπιχειρεῖν διὰ τὸ ^k μὴ πολλὰ τὰ ἀνά μέσον εἶναι. ^l ἂν δὲ μὴ τιθῶνται οἱ τῶν ἀρχῶν ὀρισμοί, χαλεπὸν, τάχα δ' ὅλως ἀδύνατον. Ὅμοίως δὲ τούτοις καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τοὺς λόγους ἔχει.

6 Οὐκ οὖν ^m δεῖ λανθάνειν, ὅταν δυσεπιχείρητος ⁿ ἢ ἡ θέσις, ὅτι πέπονθέ τι τῶν εἰρημένων. Ὅταν δ' ἢ ^o πρὸς τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν πρότασιν μείζον ἔργον διαλεγῆναι ἢ τὴν θέσιν, διαπορήσειεν ἂν τις πότερον θετέον τὰ τοιαῦτα ἢ οὐ. ^p Εἰ γὰρ μὴ θήσει ἀλλ' ^q ἀξιώσει καὶ πρὸς τοῦτο διαλέγεσθαι, μείζον προστάξει τοῦ ἐν ἀρχῇ κειμένου· εἰ δὲ θήσει, πιστεύσει ἐξ ἡττον πιστῶν. Εἰ μὲν οὖν δεῖ μὴ χαλεπώτερον τὸ πρόβλημα ποιεῖν, θετέον, εἰ δὲ διὰ γνωριμωτέρων συλλογίζεσθαι, οὐ θετέον· ἢ τῷ μὲν μαθάνοντι οὐ θετέον, ἂν μὴ γνωριμώτερον ἢ, τῷ δὲ γυμναζομένῳ θετέον, ἂν ἀληθὲς μόνον φαίνηται. Ὡστε φανερόν ὅτι οὐχ ὁμοίως ἐρωτῶντί τε καὶ διδάσκοντι ἀξιωτέον τιθέναι.

4 Πῶς μὲν οὖν ἐρωτηματίζειν καὶ τάττειν δεῖ, σχεδὸν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα· περὶ δ' ἀποκρίσεως πρῶτον μὲν διοριστέον τί ἔστιν ἔργον τοῦ καλῶς ἀποκρινομένου, καθάπερ τοῦ καλῶς

^f δὲ τρόπον et mox τῶν ὀρισμοῦ δεομένων om. pr. C. ^g ἐπίπεδον
 γραμμὴ ὁμοίως corr. C. ^h αὐτῶν C. ⁱ ἐγχειρεῖν A.B. ^k οὐ C.
^l ἂν C. ^m δεῖ om. B. ⁿ ἢ om. C. ^o πρὸς om. A.B. ^p εἰ μὲν
 γὰρ τιθῆ C. ^q ἀξιώσει B.

ἐρωτῶντος. Ἔστι δὲ τοῦ μὲν ἐρωτῶντος τὸ οὕτως ἐπαγαγεῖν τὸν λόγον ὥστε ποιῆσαι τὸν ἀποκρινόμενον τὰ ἀδοξοτάτα λέγειν τῶν διὰ τὴν θέσιν ἀναγκαίων, τοῦ δ' ἀποκρινόμενου τὸ μὴ δι' αὐτὸν φαίνεσθαι συμβαίνειν τὸ ἀδύνατον ἢ τὸ παράδοξον, ἀλλὰ διὰ τὴν θέσιν· ἑτέρα γὰρ ἴσως ἀμαρτία τὸ θέσθαι πρῶτον ὃ μὴ δεῖ καὶ τὸ θέμενον μὴ φυλάξαι κατὰ τρόπον.

Ἐπεὶ δ' ἐστὶν ἀδιόριστα τοῖς γυμνασίας ^s καὶ πείρας ἕνεκα ⁵ τοὺς λόγους ποιουμένοις· οὐ γὰρ οἱ αὐτοὶ σκοποὶ τοῖς διδάσκουσιν ^t ἢ μαθάνουσι ^v καὶ τοῖς ἀγωνιζομένοις, οὐδὲ τούτοις τε καὶ τοῖς διατρίβουσι μετ' ἀλλήλων σκέψεως χάριν. Τῷ μὲν γὰρ μαθάνοντι θετέον αἰεὶ τὰ δοκοῦντα· καὶ γὰρ οὐδ' ἐπιχειρεῖ ψεῦδος οὐδεὶς διδάσκειν· τῶν δ' ἀγωνιζομένων τὸν μὲν ἐρωτῶντα φαίνεσθαι τι δεῖ ποιεῖν πάντως, τὸν δ' ἀποκρινόμενον μηδὲν φαίνεσθαι πάσχειν. Ἐν δὲ ταῖς διαλεκτικαῖς συνόδοις τοῖς μὴ ἀγῶνος χάριν ἀλλὰ πείρας καὶ σκέψεως τοὺς λόγους ποιουμένοις οὐ διήρθρωταί ^w πω τίνος δεῖ στοχάζεσθαι τὸν ἀποκρινόμενον καὶ ὅποια δίδοναι καὶ ^x ποῖα μὴ πρὸς τὸ καλῶς ἢ μὴ καλῶς φυλάττειν τὴν θέσιν. Ἐπεὶ οὖν οὐδὲν ἔχομεν παραδεδομένον ὑπ' ἄλλων, αὐτοὶ ^y τι πειραθῶμεν εἰπεῖν.

Ἀνάγκη δὴ τὸν ἀποκρινόμενον ὑπέχειν λόγον θέμενον ἥτοι ² ἔνδοξον ἢ ἄδοξον θέσιν ^z ἢ ^a μηδέτερον, καὶ ἥτοι ἀπλῶς ^b ἔνδοξον ἢ ἄδοξον ἢ ὠρισμένως, οἷον ^c τῷδ' ἢ τινὶ ἢ ^d αὐτῷ ἢ ἄλλῳ. Διαφέρει δ' οὐδὲν ὁπωσοῦν ἐνδόξου ἢ ἀδόξου οὔσης· ὁ γὰρ αὐτὸς τρόπος ἔσται τοῦ καλῶς ^e ἀποκρίνεσθαι, καὶ δοῦναι ἢ ^f μὴ δοῦναι τὸ ἐρωτηθέν. Ἀδόξου μὲν ^g οὖν οὔσης τῆς θέσεως ἔνδοξον ἀνάγκη τὸ συμπέρασμα γίνεσθαι, ἐνδόξου δ' ἄδοξον· τὸ γὰρ ἀντικείμενον αἰεὶ τῇ θέσει ὃ ἐρωτῶν συμπεραίνεται. Εἰ δὲ ^h μήτ' ἄδοξον μήτ' ἔνδοξον τὸ κείμενον, καὶ

^r τὸ om. C. ^s ἕνεκεν καὶ πείρας C. ^t ἢ] καὶ C. ^v καὶ prius om. A.B. ^w πως C. ^x ποῖα C. ^y τι om. C. ^z ἢ μηδέτερον om. B. et pr. A. ^a μηδετέραν C. ^b ἄδοξον ἢ ἔνδοξον C. ^c τῷδ' C. ^d ἐαυτῷ C. ^e ἀποκρίνασθαι C. ^f μὴ δίδοναι A.B. ^g οὖν om. B. ^h ἔνδοξον μήτ' ἄδοξον C.

3 τὸ συμπέρασμα ἔσται τοιοῦτον. Ἐπεὶ δ' ὁ καλῶς συλλογιζόμενος ἐξ ἐνδοξοτέρων καὶ γνωριμωτέρων τὸ προβληθὲν ἀποδείκνυσι, φανερόν ὡς ἀδόξου μὲν ὄντος ἀπλῶς τοῦ κειμένου οὐ δοτέον τῷ ἀποκρινομένῳ οὔθ' ὁ μὴ δοκεῖ ἀπλῶς, οὔθ' ὁ δοκεῖ μὲν ἦττον δὲ τοῦ συμπεράσματος δοκεῖ. Ἀδόξου γὰρ οὔσης τῆς θέσεως ἐνδοξον τὸ συμπέρασμα, ὥστε δεῖ τὰ λαμβανόμενα ἑνδοξα πάντ' εἶναι καὶ μᾶλλον ἐνδοξα τοῦ κ προκειμένου, εἰ μέλλει διὰ τῶν γνωριμωτέρων τὸ ἦττον γνώριμον περαίνεσθαι. Ὡστ' εἴ τι μὴ τοιοῦτόν ἐστι τῶν ἐρωτωμένων, οὐ θετέον τῷ ἀποκρινομένῳ. Εἰ δ' ἐνδοξος ἀπλῶς ἡ θέσις, δῆλον ὅτι τὸ συμπέρασμα ἁπλῶς ἄδοξον.

4 Θετέον οὖν τά τε δοκούντα ^m πάντα, καὶ τῶν μὴ δοκούντων ὅσα ἦττόν ἐστιν ἄδοξα τοῦ συμπεράσματος· ἰκανῶς γὰρ ἂν δόξειε διειλέχθαι. Ὁμοίως ⁿ δὲ εἰ μὴτ' ἄδοξος μὴτ' ἐνδοξός ἐστιν ἡ θέσις· καὶ γὰρ οὕτως τά τε ^o φαινόμενα ἅπαντα δοτέον, καὶ τῶν μὴ δοκούντων ὅσα μᾶλλον ἐνδοξα τοῦ συμπεράσματος· οὕτω γὰρ ἐνδοξοτέρους συμβήσεται τοὺς λόγους

5 γίνεσθαι. Εἰ μὲν οὖν ἀπλῶς ἐνδοξον ^p ἢ ἄδοξον τὸ κείμενον, πρὸς τὰ δοκούντα ἀπλῶς τὴν σύγκρισιν ποιητέον· εἰ δὲ μὴ ἀπλῶς ἐνδοξον ἢ ἄδοξον τὸ κείμενον ἀλλὰ τῷ ἀποκρινομένῳ, πρὸς αὐτὸν τὸ δοκοῦν ^q καὶ μὴ δοκοῦν κρίνοντα θετέον ἢ οὐ θετέον. ^r Ἄν δ' ἐτέρου δόξαν διαφυλάττη ὁ ἀποκρινόμενος, δῆλον ὅτι πρὸς τὴν ἐκείνου διάνοιαν ἀποβλέποντα θετέον

6 ἕκαστα καὶ ἀρνητέον. Διὸ ^s καὶ οἱ κομίζοντες ἀλλοτρίας δόξας, οἷον ἀγαθὸν καὶ κακὸν εἶναι ταυτόν, καθάπερ Ἡράκλειτός φησιν, οὐ διδῶσι μὴ παρεῖναι ἅμα τῷ αὐτῷ τάναντία, οὐχ ὡς οὐ δοκοῦν αὐτοῖς τοῦτο, ἀλλ' ὅτι καθ' Ἡράκλειτον οὕτω ^t λεκτέον. Ποιοῦσι δὲ τοῦτο καὶ οἱ παρ' ἀλλήλων δεχόμενοι τὰς θέσεις· στοχάζονται γὰρ ὡς ἂν ^v εἴπειεν ^w ὁ θέμενος.

6 Φανερόν οὖν τίνων στοχαστέον τῷ ἀποκρινομένῳ, εἴτε

ⁱ πάντ' ἐνδοξα C. ^k κειμένου C. ^l ἀπλῶς om. C. ^m ἅπαντα C.
ⁿ δὲ καὶ εἰ C. ^o τὰ φαινόμενα πάντα C. ^p ἢ ἄδοξον om. A. ^q καὶ μὴ
δοκοῦν om. A. et pr. C. καὶ τὸ μὴ δ. rc. C. ^r εἰάν C. ^s καὶ οἱ
κομ. corr. A. ^t δεκτέον C. ^v εἴποιεν B.C. ^w οἱ θέμενοι C.

ἀπλῶς ἔνδοξον εἶτε τινὶ τὸ κείμενόν ἐστιν. Ἐπεὶ δ' ἀνάγκη πᾶν τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἔνδοξον εἶναι ἢ ἄδοξον ἢ μηδέτερον, καὶ ^x ἢ πρὸς τὸν λόγον ἢ μὴ πρὸς τὸν λόγον εἶναι τὸ ἐρωτώμενον, ^y εἰ ἂν ^z μὲν ἢ δοκοῦν καὶ μὴ πρὸς τὸν λόγον, δοτέον φήσαντα δοκεῖν, ^y εἰ ἂν δὲ μὴ δοκοῦν καὶ μὴ πρὸς τὸν λόγον, δοτέον μὲν, ἐπισημαντέον δὲ τὸ μὴ δοκοῦν πρὸς εὐλάβειαν εὐηθείας. Ὀντος δὲ πρὸς τὸν λόγον καὶ δοκοῦντος λεκτέον ^z ὅτι δοκεῖ μὲν, ἀλλὰ λίαν σύνεγγυς τοῦ ἐν ἀρχῇ ^a ἐστὶ καὶ ἀναιρεῖται τούτου τεθέντος τὸ κείμενον. Εἰ δὲ πρὸς τὸν λόγον, λίαν δ' ἄδοξον τὸ ἀξίωμα, ^b συμβαίνειν ^c μὲν φατέον τούτου τεθέντος, ἀλλὰ λίαν εὐηθες εἶναι τὸ προτεινόμενον. Εἰ δὲ μήτ' ἄδοξον μήτ' ἔνδοξον, εἰ μὲν μηδὲν πρὸς τὸν λόγον, δοτέον μηδὲν διορίσαντι, εἰ δὲ πρὸς τὸν λόγον, ἐπισημαντέον ὅτι ἀναιρεῖται τεθέντος τὸ ἐν ἀρχῇ. Οὕτω γὰρ ^z ^{τ'} ἀποκρινόμενος οὐδὲν δόξει δι' αὐτὸν πάσχειν, ^d εἰ ἂν προορῶν ἕκαστα τιθῆ, ὅ ^{τ'} ἐρωτῶν τεύξεται συλλογισμοῦ τιθεμένων αὐτῷ πάντων τῶν ἐνδοξοτέρων τοῦ συμπεράσματος. Ὅσοι δ' ἐξ ἄδοξοτέρων τοῦ συμπεράσματος ἐπιχειροῦσι συλλογίζεσθαι, δῆλον ὡς οὐ καλῶς συλλογίζονται· διὸ τοῖς ἐρωτῶσιν οὐ θετέον.

Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ^e ἀσαφῶς καὶ πλεοναχῶς λεγο- 7
μένων ἀπαντητέον. Ἐπεὶ γὰρ δέδοται τῷ ἀποκρινομένῳ μὴ
μανθάνοντι εἰπεῖν ὅτι οὐ μανθάνω, καὶ πλεοναχῶς λεγομένου
μὴ ἐξ ἀνάγκης ὁμολογῆσαι ἢ ἀρνήσασθαι, δῆλον ὡς πρῶτον
μὲν, ἂν μὴ σαφὲς ἢ τὸ ῥηθέν, οὐκ ἀποκνητέον τὸ ^f φάναι μὴ
συνιέναι· πολλάκις γὰρ ἐκ τοῦ μὴ σαφῶς ἐρωτηθέντας διδό-
ναι ἀπαντᾶ τι δυσχερές. ^y Ἄν δὲ γνώριμον μὲν ἢ πλεοναχῶς ^z
^z δὲ λεγόμενον, ^y εἰ ἂν μὲν ἐπὶ πάντων ἀληθὲς ἢ ψεῦδος ἢ τὸ
λεγόμενον, δοτέον ἀπλῶς ἢ ἀρνητέον, ^y εἰ ἂν ^z ἐπὶ τὶ μὲν
ψεῦδος ἢ ἐπὶ τὶ δ' ἀληθές, ἐπισημαντέον ὅτι πλεοναχῶς λέ-
γεται καὶ διότι τὸ μὲν ψεῦδος τὸ δ' ἀληθές· ὕστερον γὰρ

^x ἢ prius om. C. ^y ἂν C. ^z μὲν οὖν ἢ B. ^a ἐστὶ om. C.
^b συμβαίνει A. ^c μὲν om. C. ^d εἰάνπερ C. ^e ἀσαφῶν pr. A.
^f μὴ φάναι C. ^z δὲ om. B.

διαιρουμένου ἄδηλον εἰ καὶ ἐν ἀρχῇ συνεώρα τὸ ἀμφίβολον.
 3 Ἐὰν δὲ μὴ προῖδη τὸ ἀμφίβολον ἀλλ' εἰς θάτερον ^h βλέψας
ⁱ θῆ, ῥητέον πρὸς τὸν ἐπὶ θάτερον ἄγοντα ὅτι οὐκ εἰς τοῦτο
 βλέπων ἔδωκα ἀλλ' εἰς θάτερον αὐτῶν. Πλειόνων γὰρ ὄν-
 των τῶν ὑπὸ ^k ταυτὸν ὄνομα ἢ λόγον ῥαδία ἢ ἀμφισβήτησις.
 Ἐὰν δὲ καὶ σαφὲς ἦ καὶ ἀπλοῦν τὸ ἐρωτώμενον, ἢ ναί ἢ οὐ
 ἀποκριτέον.

8 Ἐπεὶ δὲ πᾶσα πρότασις συλλογιστικὴ ἢ τούτων τίς ἐστὶν
 ἐξ ὧν ^l ὁ συλλογισμὸς ἢ τινος τούτων ἔνεκα, δῆλον δ' ὅταν
 ἑτέρου χάριν λαμβάνηται τῷ πλείω τὰ ὅμοια ἐρωτᾶν (ἢ γὰρ
 δι' ἐπαγωγῆς ἢ δι' ὁμοιότητος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ καθόλου
 λαμβάνουσιν), τὰ μὲν οὖν καθ' ἕκαστα πάντα θετέον, ^m ἂν ἦ
 ἀληθῆ καὶ ἔνδοξα, πρὸς δὲ τὸ καθόλου πειρατέον ἐνστασιν
 φέρειν· τὸ γὰρ ἄνευ ἐνστάσεως, ἢ οὔσης ἢ δοκούσης, κωλύειν
 2 τὸν λόγον δυσκολαίνει ἐστίν. Εἰ οὖν ἐπὶ πολλῶν ⁿ φαινο-
 μένων μὴ δίδωσι τὸ καθόλου μὴ ἔχων ἐνστασιν, φανερόν ὅτι
 δυσκολαίνει. ^o Ἐτι εἰ μὴδ' ἀντεπιχειρεῖν ^p ἔχει ὅτι οὐκ ἀλη-
 θές, πολλῶ μᾶλλον ἂν δόξειε δυσκολαίνειν. Καίτοι οὐδὲ
 τοῦθ' ἰκανόν· πολλοὺς γὰρ λόγους ἔχομεν ἐναντίους ταῖς δό-
 ξαις, οὓς χαλεπὸν λύειν, καθάπερ Ζήνωνος ὅτι οὐκ ἐνδέχεται
 κινεῖσθαι οὐδὲ τὸ στάδιον διελθεῖν· ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο ^q τάν-
 τικείμενα τούτοις οὐ θετέον. Εἰ οὖν μήτ' ^r ἐνίστασθαι μήτ'
^s ἀντεπιχειρεῖν ἔχων μὴ τίθησι, δῆλον ὅτι δυσκολαίνει· ἐστὶ
 γὰρ ἢ ἐν λόγοις δυσκολία ἀπόκρισις παρὰ τοὺς εἰρημένους
 τρόπους, συλλογισμοῦ φθαρτικὴ.

9 Ὑπέχειν δὲ καὶ θέσιν καὶ ὀρισμὸν αὐτὸν αὐτῷ δεῖ ^t προ-
 εγχειρήσαντα· ἐξ ὧν γὰρ ἀναιροῦσιν οἱ πυνθανόμενοι τὸ κεί-
 μενον, δῆλον ὅτι τούτοις ἐναντιωτέον.

2 Ἄδοξον δ' ὑπόθεσιν εὐλαβητέον ὑπέχειν. Εἴη δ' ἂν ἄδο-

^h βλέψας θῆ] βιασθῆ C. ⁱ θῆ] θῆμι ἢ μή A.B. ^k ταυτὸ C. ^l ὁ
 om. pr. C. ^m ἂν B. ⁿ φαινομένου B.C. ^o ἔτι δ' εἰ C. ^p ἔχει
 C, qui pr. om. ^q τὰ ἀντικείμενα C. ^r ἐνίστασθαι] ἐνστασιν B. et
 pr. A. ^s ἀντεπιχειρεῖν ἔχων μήτ' ἐνίστασθαι C. ^t προεγχειρήσαντα
 A, προεπιχειρήσαντα C.

ξος ^v διχως· καὶ γὰρ ἐξ ἧς ἄτοπα συμβαίνει λέγειν, οἷον εἰ πάντα φαίη τις κινεῖσθαι ἢ μηδέν, καὶ ὅσα χείρονος ἤθους ἐλέσθαι καὶ ὑπεναντία ταῖς βουλήσεσιν, οἷον ὅτι ἡδονὴ ^w τὰ-γαθὸν καὶ τὸ ἀδικεῖν βέλτιον τοῦ ἀδικεῖσθαι. Οὐ γὰρ ὡς λόγου χάριν ^x ὑπέχοντα ἀλλ' ὡς τὰ δοκοῦντα λέγοντα μι-σοῦσιν.

^v Ὅσοι δὲ τῶν λόγων ψεῦδος συλλογίζονται, λυτέον ἀναι- 10 ροῦντα παρ' ὃ γίνεται ^y τὸ ψεῦδος. Οὐ ^z γὰρ ὅτιοῦν ἀνελῶν λέλυκεν, οὐδ' εἰ ψεῦδός ἐστι τὸ ἀναιρούμενον. ^u Ἐχοι γὰρ ἂν πλείω ψεῦδη ὁ λόγος, οἷον ^a εἰάν τις λάβῃ τὸν καθήμενον γράφειν, Σωκράτη δὲ καθῆσθαι· συμβαίνει γὰρ ἐκ τούτων Σωκράτη γράφειν. ¹ Ἀναιρεθέντος οὖν τοῦ Σωκράτη καθῆ-2 σθαι οὐδὲν μᾶλλον λέλυται ὁ λόγος· καίτοι ψεῦδος τὸ ἀξι-ωμα. ¹ Ἄλλ' οὐ παρὰ τοῦτο ὁ λόγος ψευδής· ^b ἂν γὰρ τις τύχη καθήμενος μὲν μὴ γράφων δέ, οὐκέτι ἐπὶ τοῦ τοιούτου ἢ αὐτῇ λύσις ἀρμόσει. ^v Ὡστε οὐ τοῦτο ἀναιρετέον, ἀλλὰ τὸ τὸν καθήμενον γράφειν· οὐ γὰρ πᾶς ὁ καθήμενος γράφει. Δέλυκε μὲν οὖν πάντως ὁ ἀνελῶν παρ' ὃ γίνεται τὸ ψεῦδος, ³ οἶδε δὲ τὴν λύσιν ὁ εἰδὼς ὅτι παρὰ τοῦτο ὁ λόγος, καθάπερ ἐπὶ τῶν ψευδογραφουμένων· οὐ γὰρ ἀπόχρη τὸ ἐνστήναι, οὐδ' ἂν ψεῦδος ἢ τὸ ἀναιρούμενον, ἀλλὰ καὶ διότι ψεῦδος ἀποδεικτέον· οὕτω γὰρ ἂν εἴη φανερόν ποτέρον προορῶν τι ἢ οὐ ποιεῖται τὴν ἔνστασιν.

¹ Ἔστι δὲ λόγον κωλύσαι συμπεράνασθαι τετραχῶς. ⁴ Ἡ γὰρ ἀνελόντα παρ' ὃ γίνεται τὸ ψεῦδος, ἢ πρὸς τὸν ἐρω-τῶντα ἔνστασιν εἰπόντα· πολλάκις γὰρ ^c οὐδὲ λέλυκεν, ὁ μέντοι πυνθανόμενος οὐ δύναται πορρωτέρω ^d προαγαγεῖν. Τρίτον δὲ πρὸς τὰ ἠρωτημένα· συμβαίη γὰρ ἂν ἐκ μὲν τῶν ἠρωτημένων μὴ γίνεσθαι ὃ βούλεται διὰ τὸ κακῶς ἠρωτηῆσθαι, προστεθέντος δὲ τινος γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα. Εἰ μὲν ⁵ οὖν μηκέτι δύναται προάγειν ὁ ἐρωτῶν, ^e πρὸς τὸν ἐρωτῶντα

^v πλεοναχῶς C. ^w ἀγαθὸν C. ^x ὑπεχόμενον A.B. ^y τὸ om. C.
^z γὰρ] γὰρ ὁ A.B.C. ^a εἴ τις λάβοι C. ^b εἰάν C. ^c οὐ λέ-
 λυκε μὲν, ὁ C. ^d προάγειν C. ^e πρὸς] εἰς C, εἰ πρὸς A.

εἴη ἂν ἐνστάσις, εἰ δὲ δύναται, πρὸς τὰ ἠρωτημένα. Τετάρτη δὲ καὶ χειρίστη τῶν ἐνστάσεων ἢ πρὸς τὸν χρόνον· ἐνιοὶ γὰρ τοιαῦτα ἐνίστανται πρὸς ἃ διαλεχθῆναι πλείονός ἐστι χρόνου ἢ τῆς παρούσης διατριβῆς.

6 Αἱ μὲν οὖν ἐνστάσεις, καθάπερ ^f εἶπαμεν, τετραχῶς γίνονται· λύσις δ' ἐστὶ τῶν εἰρημένων ἢ πρώτη μόνον, αἱ δὲ λοιπαὶ κωλύσεις τινὲς καὶ ἐμποδισμοὶ τῶν συμπερασμάτων.

11 Ἐπιτίμησις δὲ ^g λόγου κατ' αὐτόν τε τὸν λόγον, καὶ ὅταν ἐρωτᾶται, οὐχ ἢ αὐτῆ· πολλάκις γὰρ τοῦ μὴ καλῶς διειλέχθαι τὸν λόγον ὁ ἐρωτώμενος αἴτιος διὰ τὸ μὴ συγχωρεῖν ἐξ ὧν ἦν διαλεχθῆναι καλῶς πρὸς τὴν θέσιν· οὐ γὰρ ἔστιν ἐπὶ θατέρῳ μόνον τὸ καλῶς ἐπιτελεσθῆναι τὸ κοινὸν ἔργον. Ἄναγκαῖον οὖν ἐνίοτε πρὸς τὸν λέγοντα καὶ μὴ πρὸς τὴν θέσιν ἐπιχειρεῖν, ὅταν ὁ ἀποκρινόμενος τὰναντία
2 τῷ ἐρωτῶντι παρατηρῆ προσεπηρεάζων. Δυσκολαίνοντες οὖν ἀγωνιστικὰς καὶ οὐ διαλεκτικὰς ποιοῦνται τὰς διατριβάς.
Ἐπι δ' ἐπεὶ γυμνασίας καὶ πείρας χάριν ἄλλ' οὐ διδασκαλίας
^h οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων, δῆλον ὡς οὐ μόνον τὰληθῆ συλλογιστέον ἀλλὰ καὶ ψεῦδος, οὐδὲ δι' ἀληθῶν ἀεὶ ἄλλ' ἐνίοτε καὶ ψευδῶν. Πολλάκις γὰρ ἀληθοῦς τεθέντος ἀναιρεῖν ἀνάγκη
3 τὸν διαλεγόμενον, ὥστε προτατέον τὰ ψευδῆ. Ἐνίοτε δὲ καὶ ψεῦδος τεθέντος ἀναιρετέον διὰ ψευδῶν· οὐδὲν ⁱ γὰρ κωλύει τινὶ δοκεῖν τὰ μὴ ὄντα μᾶλλον τῶν ἀληθῶν, ὥστ' ἐκ τῶν ἐκείνῳ δοκούντων τοῦ λόγου γινομένου μᾶλλον ἔσται πεπεισμένος ἢ ὠφελημένος. Δεῖ δὲ τὸν καλῶς μεταβιβάζοντα διαλεκτικῶς καὶ μὴ ἐριστικῶς μεταβιβάζειν, καθάπερ τὸν ^k γεωμέτρην γεωμετρικῶς, ἂν τε ψεῦδος ἂν τ' ἀληθὲς ἢ τὸ συμπεραίνόμενον· ^l ποῖοι δὲ διαλεκτικοὶ συλλογισμοί, πρότερον ^m εἴρηται. Ἐπεὶ δὲ φαῦλος κοινωνὸς ὁ ἐμποδίζων τὸ κοινὸν ἔργον, δῆλον ὅτι καὶ ἐν λόγῳ. Κοινὸν γὰρ τι καὶ ἐν ⁿ τούτοις προκείμενόν ἐστι, πλὴν τῶν ἀγωνιζομένων.

^f εἶπομεν C. ^g λόγῳ καθ' αὐτόν C. ^h οἱ] χάριν οἱ C. ⁱ γὰρ om. A. ^k γεωμετρικὸν A.B. ^l ὁποῖοι C. ^m εἴρηται A.B. ⁿ τούτοις τὸ προκείμενον A.

Τούτοις δ' οὐκ ἔστιν ἀμφοτέροις τυχεῖν τοῦ αὐτοῦ τέλους· πλείους γὰρ ἐνὸς ἀδύνατον υικᾶν. Διαφέρει δ' ὁ οὐδὲν ἂν τε διὰ τοῦ Ρ ἀποκρίνεσθαι ἂν τε διὰ τοῦ ἐρωτᾶν ποιῆ τοῦτο· ὁ τε γὰρ ἐριστικῶς ἐρωτῶν φαύλως διαλέγεται, ὁ τ' ἐν τῷ Ρ ἀποκρίνεσθαι μὴ διδούς τὸ φαινόμενον μηδ' ἐκδεχόμενος ὁ τί ποτε βούλεται ὁ ἐρωτῶν πυθέσθαι. Δῆλον οὖν ἐκ τῶν 5 εἰρημένων ὅτι οὐχ ὁμοίως ἐπιτιμητέον καθ' αὐτόν τε τῷ λόγῳ καὶ τῷ ἐρωτῶντι· οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸν μὲν λόγον φαῦλον εἶναι, τὸν δ' ἐρωτῶντα ὡς ἐνδέχεται βέλτιστα πρὸς τὸν ἀποκρινόμενον διειλέχθαι. Πρὸς γὰρ τοὺς δυσκολαίοντας οὐ δυνατὸν ἴσως εὐθύς οἴους τις βούλεται ἀλλ' οἴους ἐνδέχεται ποιεῖσθαι τοὺς συλλογισμούς.

Ἐπεὶ δ' ἔστιν ἀδιόριστον πότε τὰναντία καὶ πότε τὰ ἐν 6 ἀρχῇ λαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι (πολλάκις γὰρ καθ' αὐτοὺς λέγοντες ἢ τὰ ἐναντία λέγουσι, καὶ ἀνανεύσαντες πρότερον διδῶσιν ὕστερον· διόπερ ἐρωτώμενοι ἢ τὰναντία καὶ τὸ ἐν ἀρχῇ πολλάκις ὑπακούουσιν), ἀνάγκη φαύλους γίνεσθαι τοὺς λόγους. Αἴτιος δ' ὁ ἀποκρινόμενος, τὰ μὲν οὐ διδούς, τὰ δὲ τοιαῦτα διδούς. Φανερόν οὖν ὡς οὐχ ὁμοίως ἐπιτιμητέον τοῖς ἐρωτῶσι καὶ τοῖς λόγοις.

Καθ' αὐτόν δὲ ὁ τῷ ἰ λόγῳ πέντ' εἰσὶν ἐπιτιμήσεις, πρώτη 7 μὲν ὅταν ἐκ τῶν ὕ ἐρωτωμένων μὴ συμπεραίνηται ὠ μήτε τὸ προτεθὲν μήτε ὅλως μηδὲν ὄντων ψευδῶν ἢ ἀδόξων, ἢ ὁ ἅπαντων ἢ τῶν πλείστων, ἐν οἷς τὸ συμπέρασμα, καὶ μήτ' ἀφαιρεθέντων τινῶν μήτε προστεθέντων ὕ μηδὲ τῶν μὲν ἀφαιρεθέντων τῶν δὲ προστεθέντων γίνηται τὸ συμπέρασμα. Δευτέρα δὲ εἰ πρὸς τὴν θέσιν μὴ γίνοιτο ὁ συλλογισμὸς ἐκ τοιούτων τε καὶ οὕτως ὡς εἴρηται πρότερον. Τρίτη δ' εἰ 8 προστεθέντων τινῶν γίνοιτο συλλογισμὸς, ταῦτα δ' εἴη χείρω τῶν ἐρωτηθέντων καὶ ἥττον ἐνδοξα τοῦ συμπεράσματος. Πάλιν εἰ ἀφαιρεθέντων τινῶν· ἐνίοτε γὰρ πλείω λαμβάνουσιν

ο οὐδὲν C. Ρ ἀποκρίνασθαι C. ς τὰ om. C. ἢ τὰ ἐναντία C.
 ὁ τῷ om. B.C. ἰ λόγων B. ὕ ἠρωτημένων C. ὠ μήτε πρὸς τὸ
 τεθὲν C. ὁ πάντων C. ὕ μήτε A.B.

τῶν ἀναγκαίων, ὥστε οὐ τῷ ταύτ' εἶναι γίνεται ὁ συλλογισμός. Ἔτι εἰ ἐξ ἀδοξοτέρων καὶ ἥττον πιστῶν τοῦ συμπεράσματος, ἢ εἰ ἐξ ἀληθῶν ἀλλὰ πλείονος ἔργου δεομένων ἀποδείξαι τοῦ προβλήματος.

- 9 Οὐ δεῖ δὲ πάντων τῶν προβλημάτων ὁμοίως ἀξιῶν τοὺς συλλογισμοὺς ἐνδόξους εἶναι καὶ πιθανούς· φύσει γὰρ εὐθὺς ὑπάρχει τὰ μὲν ῥάω τὰ δὲ χαλεπώτερα τῶν ζητουμένων, ὥστε ἂν ἐξ ὧν ἐνδέχεται μάλιστα ἐνδόξων συμβιβάσῃ, διέλκεται καλῶς. Φανερόν οὖν ὅτι οὐδὲ λόγῳ ἢ αὐτῇ ἐπιτίμη-
- 10 σις πρὸς τε τὸ προβληθὲν καὶ καθ' αὐτόν. Οὐδὲν γὰρ κωλύει καθ' αὐτόν μὲν εἶναι τὸν λόγον ψεκτόν, πρὸς δὲ τὸ πρόβλημα ἐπαινετόν, καὶ πάλιν ἀντεστραμμένως καθ' αὐτόν μὲν ἐπαινετόν, πρὸς δὲ τὸ πρόβλημα ψεκτόν, ^z ὅταν ἐκ πολλῶν
- 11 ^a ἢ ῥάδιον ἐνδόξων συμπεράνασθαι καὶ ἀληθῶν. Εἴη δ' ἂν ποτε λόγος καὶ συμπεπερασμένος μὴ συμπεπερασμένου χείρων, ὅταν ὁ μὲν ἐξ εὐηθῶν συμπεραίνεται μὴ τοιούτου τοῦ προβλήματος ὄντος, ὁ δὲ προσδέηται τοιούτων ἃ ἐστὶν ἔνδοξα καὶ ἀληθῆ, καὶ μὴ ἐν τοῖς προσλαμβανομένοις ἢ ὁ λόγος. Τοῖς δὲ διὰ ψευδῶν ἀληθῆς ^b συμπεραινομένοις οὐ δίκαιον ἐπιτιμᾶν· ψεῦδος μὲν ^c γὰρ ἀεὶ ἀνάγκη διὰ ^d ψεῦδους συλλογίζεσθαι, τὸ δ' ἀληθῆς ἐστὶ καὶ διὰ ψευδῶν ποτὲ ^e συλλογίζεσθαι. Φανερόν δ' ἐκ τῶν ἀναλυτικῶν.
- 12 Ὅταν δ' ἀπόδειξις ἢ τινὸς ὁ εἰρημένος λόγος, εἰ τί ἐστὶν ἄλλο πρὸς τὸ συμπέρασμα μηδαμῶς ἔχον, οὐκ ἐστὶ παρὰ ^f ἐκείνου συλλογισμός· ^g ἂν δὲ φαίνεται, σόφισμα ἐστὶ, οὐκ ἀπόδειξις. Ἔστι δὲ φιλοσόφημα μὲν συλλογισμὸς ^h ἀποδεικτικός, ἐπιχείρημα δὲ συλλογισμὸς διαλεκτικός, σόφισμα δὲ συλλογισμὸς ἐριστικός, ἀπόρημα δὲ συλλογισμὸς διαλεκτικός ἀντιφάσεως.
- 13 Εἰ δ' ἐξ ἀμφοτέρων τι δοκούντων δειχθείη, μὴ ὁμοίως δὲ δοκούντων, οὐδὲν κωλύει τὸ δειχθὲν μᾶλλον ἑκατέρου δοκεῖν.

^z ὅτι C. ^a ἢ om. C. ^b συμπεραίνουσιν corr. A. ^c γὰρ ἀεὶ om. C. ^d ψευδῶν C. ^e συλλογίσασθαι C. ^f ἐκείνους B. ^g ἂν C. ^h ἀποδεικτικός, ἐπιχ. δὲ συλλ. om. pr. C.

Ἄλλ' εἰ τὸ μὲν δοκοίη τὸ δὲ μηδετέρως, ἢ εἰ τὸ μὲν δοκοίη τὸ δὲ μὴ δοκοίη, εἰ μὲν ὁμοίως, ὁμοίως ἂν εἴη καὶ μὴ, εἰ δὲ μᾶλλον θάτερον, ἀκολουθήσει τῷ μᾶλλον.

Ἔστι δέ τις ἰ ἀμαρτία καὶ αὕτη κ περὶ τοὺς συλλογισμούς, 14 ὅταν δείξῃ διὰ μακροτέρων, ἐνὸν δι' ἐλαττόνων καὶ ἐν τῷ λόγῳ ὑπαρχόντων, οἷον ὅτι ἐστὶ δόξα μᾶλλον ἑτέρα ἑτέρας, εἴ τις ἰ αἰτήσαιο αὐτοέκαστον μάλιστα εἶναι, εἶναι δὲ δοξαστὸν ἢ ἀληθῶς αὐτό, ὥστε τῶν τινῶν μᾶλλον εἶναι αὐτό· πρὸς δὲ τὸ μᾶλλον μᾶλλον τὸ λεγόμενον εἶναι· εἶναι δὲ καὶ αὐτοδόξαν ἀληθῆ, ἢ ἔσται μᾶλλον ἀκριβῆς τῶν τινῶν· ἤτηται δὲ καὶ αὐτοδόξαν ἀληθῆ εἶναι καὶ αὐτοέκαστον μάλιστα εἶναι· ὥστε αὕτη ἢ δόξα ἢ μάλιστα ἀληθῆς ἀκριβεστέρα ἐστίν. Τίς δὲ ἢ μοχθηρία; ἢ ἢ ὅτι ποιεῖ, παρ' ὃ ὁ λόγος, ὁ λανθάνειν τὸ αἴτιον.

Λόγος δ' ἐστὶ δῆλος ἓνα μὲν τρόπον καὶ δημοσιώτατον, 12 ἐὰν ἢ συμπεπερασμένος οὕτως ὥστε ῥ μηδὲν δεῖν ἐπερωτηῆσαι ἓνα δέ, καὶ ῥ ὅς μάλιστα λέγεται, ὅταν εἰλημμένα μὲν ἢ ἐξ ὧν ῥ ἀναγκαῖον εἶναι, ἢ δὲ διὰ συμπερασμάτων ῥ συμπεραινώμενα· ἔτι εἰ ἐλλείπει σφόδρα ῥ ἐνδόξων.

Ψευδῆς δὲ λόγος καλεῖται τετραχῶς, ἓνα μὲν τρόπον ὅταν 2 φαίνεται συμπεραίνεσθαι μὴ συμπεραινώμενος, ὅς καλεῖται ῥ ἐριστικὸς συλλογισμὸς· ἄλλον δὲ ὅταν συμπεραίνεται μὲν μὴ μέντοι πρὸς τὸ ῥ προκείμενον, ὅπερ συμβαίνει μάλιστα τοῖς εἰς ῥ τὸ ἀδύνατον ἄγουσιν· ἢ πρὸς τὸ ῥ προκείμενον μὲν συμπεραίνεται, μὴ μέντοι κατὰ τὴν οἰκίαν μέθοδον. Τοῦτο 3 δ' ἐστίν, ῥ ὅταν μὴ ὧν ἰατρικὸς δοκῇ ἰατρικὸς εἶναι ἢ γεωμετρικὸς μὴ ὧν γεωμετρικὸς ἢ διαλεκτικὸς μὴ ὧν διαλεκτικὸς, ἂν τε ψεῦδος ἂν τ' ἀληθές ἢ τὸ συμβαῖνον. Ἄλλον δὲ τρόπον ῥ ἐὰν διὰ ψευδῶν συμπεραίνεται. Τούτου δ' ἐστὶ ῥ ποτὲ

ἰ καὶ αὕτη ἀμαρτία C. κ κατὰ B.C. ἰ αἰτήσαι τὸ B. ἢ αὐτὸ ἀληθῶς C. ἢ ἢ om. C. ὁ λανθάνει A. ῥ μηθὲν C. ῥ ὡς B.C. ῥ ἀναγκαῖον B. ῥ συμπεραινώμενος A.B. et pr. C. ῥ ἐνδοξον corr. C. ῥ συλλογισμὸς ἐριστικὸς C. ῥ κείμενον C. ῥ τὸ post εἰς om. C. ῥ κείμενον A.C. ῥ ἐὰν ὁ μὴ C. ῥ ἂν C. ῥ τὸ συμπέρασμα ποτὲ μὲν C.

μὲν τὸ συμπέρασμα ψεῦδος, ποτὲ δ' ἀληθές· τὸ μὲν γὰρ ψεῦδος αἰεὶ διὰ ψευδῶν περαίνεται, τὸ δ' ἀληθές ἐγχωρεῖ καὶ μὴ ^d ἐξ ἀληθῶν, ὡς περ εἴρηται καὶ πρότερον.

4 Τὸ μὲν οὖν ψευδῆ ^e τὸν λόγον εἶναι τοῦ λέγοντος ἀμάρτημα μᾶλλον ἢ τοῦ λόγου, καὶ οὐδὲ τοῦ λέγοντος ^f αἰεὶ, ἀλλ' ὅταν λαυθάνῃ ^g αὐτόν, ἐπεὶ καθ' αὐτόν γε πολλῶν ἀληθῶν ^h ἀποδεχόμεθα μᾶλλον, ἂν ἐξ ὅτι μάλιστα δοκούντων ἀναιρηῆτι τῶν ἀληθῶν. Τοιοῦτος γὰρ ὢν ἐτέρων ἀληθῶν ἀπόδειξις ἐστίν· δεῖ γὰρ τῶν κειμένων τι μὴ εἶναι παντελῶς, ὡστ' ⁵ ἔσται τούτου ἀπόδειξις. Εἰ δ' ἀληθές συμπεραίνοιτο διὰ ψευδῶν καὶ λῖαν εὐηθῶν, πολλῶν ἂν εἴη χείρων ψεῦδος ⁱ συλλογιζομένων· εἴη δ' ^k ἂν τοιοῦτος καὶ ψεῦδος συμπεραίνόμενος. Ὡστε δῆλον ὅτι πρώτη μὲν ἐπίσκεψις λόγου καθ' αὐτόν εἰ συμπεραίνεται, δευτέρα δὲ πότερον ἀληθές ἢ ψεῦδος, τρίτη δ' ἐκ ποίων τινῶν. Εἰ μὲν γὰρ ἐκ ψευδῶν ἐνδόξων δέ, λογικός, εἰ δ' ἐξ ὄντων μὲν ἀδόξων δέ, φαῦλος. Εἰ δὲ καὶ ψευδῆ ^l καὶ λῖαν ἀδοξα, δῆλον ὅτι φαῦλος, ἢ ἀπλῶς ἢ τοῦ πράγματος.

13 Τὸ δ' ἐν ἀρχῇ καὶ τὰ ἐναντία πῶς αἰτεῖται ὁ ἐρωτῶν, κατ' ἀλήθειαν μὲν ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἴρηται, κατὰ δόξαν δὲ νῦν λεκτέον.

2 Αἰτεῖσθαι δὲ φαίνονται τὸ ἐν ἀρχῇ πενταχῶς, φανερώτατα μὲν καὶ πρῶτον εἴ τις αὐτὸ τὸ δείκνυσθαι δέον ^m αἰτήσει. Τοῦτο δ' ἐπ' αὐτοῦ μὲν οὐ ⁿ ῥάδιον λαυθάνειν, ἐν δὲ τοῖς συνωνύμοις, καὶ ἐν ὅσοις τὸ ὄνομα καὶ ὁ λόγος ^o τὸ αὐτὸ σημαίνει, μᾶλλον. Δεύτερον δὲ ὅταν κατὰ μέρος δέον ἀποδείξαι καθόλου τις αἰτήσῃ, οἷον ἐπιχειρῶν ὅτι τῶν ἐναντίων μία ἐπιστήμη, ὅλως τῶν ἀντικειμένων ἀξιόσειε μίαν εἶναι δοκεῖ γὰρ ὁ ἔδει καθ' αὐτὸ δείξαι ^p μετ' ἄλλων αἰτεῖσθαι

^d δι' C. ^e τὸν om. B. ^f αἰεὶ τὸ ἀμάρτημα ἀλλ' A.B. ^g αὐτὸν ὅτι ψευδῆ λόγον εἶπέ τινα. Ἐπεὶ C. ^h ἀποδεχόμεθα corr. A, ἀντε-
χόμεθα B. ⁱ συλλογιζομένω B. ^k ἂν] ἂν ὁ C. ^l καὶ ἀνάδοξα B.
^m αἰτήσειεν C. ⁿ ῥάον λαθεῖν C. ^o ταυτὸν C. ^p μετὰ καὶ ἄλ-
λων C.

πλειόνων. Τρίτον εἴ τις καθόλου δείξει ἱ προκειμένου κατὰ μέρος αἰτήσειεν, οἷον εἰ πάντων τῶν ἐναντίων προκειμένου τῶνδὲ τινων ἀξιώσει· δοκεῖ γὰρ καὶ οὗτος, ὃ μετὰ πλειόνων ὁ εἶδει δείξει, ἑ καθ' αὐτὸ χωρὶς αἰτεῖσθαι. Πάλιν εἴ τις διελών αἰτεῖται τὸ ὕ προβληθέν, οἷον εἰ δέον δείξει τὴν ἰατρικὴν ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους, χωρὶς ἐκάτερον ἀξιώσειεν. Ἡ εἴ τις τῶν ἐπομένων ἀλλήλοις ἐξ ἀνάγκης θάτερον αἰτήσειεν, οἷον τὴν πλευρὰν ἀσύμμετρον ὡ τῇ διαμέτρῳ, δέον ἀποδείξει ὅτι ἡ διάμετρος τῇ πλευρᾷ.

Ἰσαχῶς δὲ καὶ τὰναντία αἰτοῦνται τῷ ἐξ ἀρχῆς. Πρῶτον μὲν γὰρ εἴ τις ἁ τὰς ἀντικειμένας αἰτήσαιο φάσιν καὶ ἀπόφασιν, δεύτερον δὲ τὰναντία κατὰ τὴν ἀντίθεσιν, οἷον ἀγαθὸν καὶ κακὸν ταυτόν. Τρίτον εἴ τις τὸ καθόλου ἀξιώσας ἐπὶ μέρος αἰτοῖτο τὴν ἀντίφασιν, οἷον εἰ λαβῶν τῶν ἐναντίων μίαν ἐπιστήμην, ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους ἑτέραν ἀξιώσειεν, ἢ τοῦτο αἰτησάμενος ἐπὶ τοῦ καθόλου τὴν ἀντίθεσιν ὕ πειρῶτο λαμβάνειν. Πάλιν ἐάν τις αἰτήσῃ τὸ ἐναντίον τῷ ἐξ ἀνάγκης συμβαίνοντι διὰ τῶν κειμένων, ἑ καὶ εἴ τις αὐτὰ μὲν μὴ ἁ λάβοι τὰντικείμενα, τοιαῦτα δ' αἰτήσαιο δύο ἐξ ὧν ἔσται ἡ ἀντικείμενη ἀντίφασιν. Διαφέρει δὲ τὸ τὰναντία λαμβάνειν τοῦ ἐν ἑ ἀρχῇ ὅτι τοῦ μὲν ἔστιν ἡ ἀμαρτία πρὸς τὸ συμπέρασμα (πρὸς γὰρ ἐκεῖνο βλέποντες τὸ ἐν ἀρχῇ λέγομεν αἰτεῖσθαι), τὰ δ' ἐναντία ἔστιν ἐν ταῖς προτάσεσι ἑ τῷ ἔχειν πως ταύτας πρὸς ἀλλήλας.

Πρὸς δὲ γυμνασίαν καὶ μελέτην τῶν τοιούτων λόγων πρῶτον μὲν ἀντιστρέφειν ἐθίζεσθαι χρὴ τοὺς λόγους. Ὀυτως γὰρ πρὸς ἑ τε τὸ λεγόμενον εὐπορώτερον ἔξομεν, καὶ ἐν ὀλίγοις πολλοὺς ἐξεπιστησόμεθα λόγους. Τὸ γὰρ ἀντιστρέφειν ἔστι τὸ μεταλαβόντα τὸ συμπέρασμα μετὰ τῶν λοιπῶν ἐρωτημάτων ἀνελεῖν ἐν τῶν δοθέντων· ἀνάγκη γάρ, εἰ τὸ

ἑ τις τὸ καθόλου B. ἑ προσκειμένου C. ὁ δέ pr. C. ἑ καὶ καθ' αὐτὸ καὶ χωρὶς C. ὕ πρόβλημα A.B. ὡ τῇ] εἶναι τῇ C. ἁ τὰ ἀντικείμενα C. ὕ πειρῶτο τὴν ἀντίφασιν C. ἑ καὶ C. ἁ λάβη A. ἑ ἀρχῇ τοσούτον ὅτι C. ἑ τῷ γὰρ ἔχειν C. ἑ τε om. C.

- συμπέρασμα μή ἔστι, μίαν τινὰ ἀναιρεῖσθαι τῶν προτάσεων, εἴπερ πασῶν τεθεισῶν ἀνάγκη ἦν τὸ συμπέρασμα εἶναι.
- 2 Πρὸς ^e ἅπασάν τε θέσιν, καὶ ὅτι οὕτως καὶ ^f ὅτι οὐχ οὕτως, τὸ ἐπιχείρημα σκεπτέον; καὶ εὐρόντα τὴν λύσιν εὐθὺς ζητητέον· οὕτω γὰρ ἅμα συμβήσεται πρὸς τε τὸ ἐρωτᾶν καὶ πρὸς τὸ ἀποκρίνεσθαι γεγυμνάσθαι. Καὶ πρὸς μηδένα ἄλλον ἔχωμεν, ^g πρὸς αὐτούς. Παράλληλά τε ^h παραβάλλειν, ⁱ ἐκλέγοντας πρὸς ^k τὴν ἀντίθεσιν ἐπιχειρήματα· τοῦτο γὰρ πρὸς τε τὸ βιάζεσθαι πολλὴν εὐπορίαν ποιεῖ καὶ πρὸς τὸ ^l ἐλέγχειν μεγάλην ἔχει βοήθειαν, ὅταν εὐπορῇ τις καὶ ^m ὅτι οὕτως καὶ ὅτι οὐχ οὕτως· πρὸς τὰ ἐναντία ⁿ γὰρ συμβαίνει
- 3 ποιεῖσθαι τὴν φυλακὴν. Πρὸς τε γνῶσιν καὶ τὴν κατὰ φιλοσοφίαν φρόνησιν τὸ δύνασθαι συνορᾶν ^o καὶ συνεωρακέναι τὰ ἀφ' ἐκατέρας συμβαίνοντα τῆς ὑποθέσεως οὐ μικρὸν ὄργανον· λοιπὸν γὰρ τούτων ὀρθῶς ἐλέσθαι θάτερον. Δεῖ δὲ πρὸς τὸ ^p τοιοῦτο ὑπάρχειν εὐφυᾶ· καὶ τοῦτ' ἔστιν ἢ κατ' ἀλήθειαν εὐφυΐα, τὸ δύνασθαι καλῶς ἐλέσθαι τὰληθῆς καὶ φυγεῖν τὸ ψεῦδος· ὅπερ οἱ πεφυκότες εὐ δύνανται ποιεῖν· ^q εὐ γὰρ φιλοῦντες καὶ μισοῦντες τὸ προσφερόμενον εὐ κρίνουσι τὸ βέλτιστον.
- 4 Πρὸς τε τὰ πλειστάκις ἐμπίπτοντα τῶν προβλημάτων ἐξεπίστασθαι δεῖ λόγους, καὶ μάλιστα περὶ τῶν πρώτων θέσεων· ἐν τούτοις γὰρ ἀποδυσπετοῦσιν οἱ ἀποκρινόμενοι πολλάκις. Ἔτι ^r τε ὅρων εὐπορεῖν δεῖ, καὶ τῶν ἐνδόξων τε καὶ τῶν πρώτων ἔχειν προχείρους· διὰ γὰρ τούτων οἱ συλλογισμοὶ ^s γίνονται. Πειρατέον ^t δὲ καὶ εἰς ἅ πλειστάκις ἐμπίπτουσιν οἱ ἄλλοι ^v λόγοι κατέχειν. Ὡσπερ γὰρ ἐν γεωμετρίας πρὸ ἔργου τὸ περὶ τὰ στοιχεῖα γεγυμνάσθαι, καὶ ἐν ἀριθμοῖς τὸ περὶ τοὺς κεφαλισμοὺς προχείρως ^w ἔχειν μέγα διαφέρει

^e πᾶσαν C. ^f ὅτι ante οὐχ om. C. ^g πρὸς] καθ' C. ^h προβάλλειν A, om. C. ⁱ ἐκλεκτέον τὰ πρὸς C. ^k τὴν αὐτὴν θέσιν A.B.C.
^l ἐλέγχειν καὶ μεγάλην C. ^m ὅτι] τὸ A. ⁿ γὰρ ἂν συμβαίνοι C.
^o καὶ τὸ συνεωρακέναι τὰ ἐφ' ἐκάτερα C. ^p τοιοῦτον ὑπάρχειν εὐφυῆ C.
^q εὐ] οἱ C. ^r τε om. A. ^s γίνονται om. C. ^t τε C. ^v διάλογοι C. ^w ἔχειν καὶ μέγα A.B.

πρὸς τὸ ^x καὶ τὸν ἄλλον ἀριθμὸν γινώσκειν πολλαπλασιούμενον, ὁμοίως καὶ ^y ἐν τοῖς λόγοις τὸ πρόχειρον εἶναι περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς προτάσεις ἀπὸ στόματος ἐξεπίστασθαι· καθάπερ γὰρ ἐν τῷ μνημονικῷ μόνον οἱ τόποι τεθέντες εὐθὺς ποιούσιν αὐτὰ μνημονεύειν, καὶ ταῦτα ποιήσει συλλογιστικώτερον διὰ τὸ πρὸς ^z ὠρισμένας αὐτὰς βλέπειν ^a κατ' ἀριθμὸν. Πρότασιν τε κοινὴν μᾶλλον ^b ἢ λόγον εἰς μνήμην θετέον· ἀρχῆς γὰρ καὶ ὑποθέσεως εὐπορήσαι μετρίως χαλεπόν.

¹ Ἐτι τὸν ἓνα λόγον πολλοὺς ποιεῖν ἐθιστέον, ὡς ἀδηλό-6
τατα κρύπτοντας. Εἴη δ' ἂν τὸ τοιοῦτον, εἴ τις ὅτι πλει-
στον ^c ἀφισταίη τῆς συγγενείας περὶ ὧν ὁ λόγος. ¹ Ἔσον-
ται δὲ δυνατοὶ τῶν λόγων οἱ μάλιστα καθόλου ^d τοῦτο ^e πά-
σχειν, οἷον ὅτι οὐκ ἔστι μία πλειόνων ἐπιστήμη· οὕτω γὰρ
καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς τι καὶ ἐπὶ τῶν ἐναντίων καὶ συστοίχων
^f ἔστιν.

Δεῖ δὲ καὶ τὰς ἀπομνημονεύσεις καθόλου ποιεῖσθαι τῶν ⁷
λόγων, κἂν ἢ διειλεγμένους ἐπὶ μέρους· οὕτω γὰρ καὶ πολ-
λοὺς ἐξέσται τὸν ἓνα ποιεῖν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐν ῥητορικοῖς
ἐπὶ τῶν ἐνθυμημάτων. Αὐτὸν δ' ὅτι μάλιστα φεύγειν
⁸ ἐπὶ τὸ καθόλου φέρειν τοὺς συλλογισμούς. Ἄεί τε δεῖ
σκοπεῖν τοὺς λόγους, εἰ ἐπὶ ^h κοινῶν διαλέγονται· πάντες
γὰρ οἱ ἐν μέρει καὶ καθόλου διειλεγμένοι εἰσὶ, καὶ ⁱ ἔνεστιν ἐν
τῇ κατὰ μέρος ἢ τοῦ καθόλου ἀπόδειξις διὰ τὸ μὴ εἶναι συλ-
λογίσασθαι ^k μηδὲν ἄνευ ¹ τοῦ καθόλου.

Τὴν δὲ γυμνασίαν ἀποδοτέον τῶν μὲν ἐπακτικῶν πρὸς ⁸
νέον, τῶν δὲ συλλογιστικῶν πρὸς ἔμπειρον. Πειρατέον δὲ
^m λαμβάνειν παρὰ μὲν τῶν συλλογιστικῶν τὰς προτάσεις,
παρὰ δὲ τῶν ἐπακτικῶν τὰς παραβολάς· ἐν ⁿ τούτοις γὰρ

^x καὶ] δὲ καὶ C. ^y ἐν τοῖς—ἀρχὰς] τοὺς λόγους C. ^z ὠρισμένα
αὐτὰ C. ^a κατ'] καὶ pr. C. ^b εἰς λόγον ἢ A.B. ^c ἀφίσταίτο
corr. C. ^d τοῦτο] τὸ pr. C. ^e πάσχειν δύνανται οἷον A.B. ^f εἰσι C.
⁸ ἐπὶ post φεύγειν om. pr. C. ^h κοινῶν] πλειόνων A, πλειόνων κοι-
νῶν B. ⁱ ἔστιν C. ^k μηθέν C. ¹ τῶν A.B.C. ^m ἐκλαμ-
βάνειν C. ⁿ τούτω A.B.C.

ἐκάτεροι γεγυμνασμένοι εἰσίν. Ὡς δ' ἐκ τοῦ γυμνάζεσθαι διαλεγόμενον πειρατέον ἀποφέρεσθαι ἢ συλλογισμὸν περί τινος ἢ λύσιν ἢ πρότασιν ὃ ἢ ἐνστάσιν, ἢ εἰ ὀρθῶς τις ἤρετο ὃ ἢ εἰ μὴ ὀρθῶς, ἢ αὐτὸς ἢ ἕτερος, καὶ παρὰ τί ἐκάτερον. Ἐκ τούτων γὰρ ἡ δύναμις, τὸ δὲ γυμνάζεσθαι δυνάμεως χάριν, καὶ μάλιστα P περὶ τὰς προτάσεις καὶ ἑνστάσεις· ἔστι γὰρ ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν διαλεκτικὸς ἢ ὁ προτατικὸς καὶ ἐνστατικὸς. Ἔστι δὲ τὸ μὲν προτείνεσθαι ἐν ποιεῖν τὰ πλείω (δεῖ γὰρ ἑν ὄλω ληφθῆναι πρὸς ὃ ὁ λόγος), τὸ δ' ἐνίστασθαι τὸ ἐν πολλά· ἢ γὰρ διαιρεῖ ἢ ἀναιρεῖ, τὸ μὲν ἑ διδοὺς τὸ δ' οὐ τῶν προτεινομένων.

- 10 Οὐχ ἅπαντι δὲ διαλεκτέον, οὐδὲ πρὸς τὸν τυχόντα γυμναστέον. Ἀνάγκη γὰρ πρὸς ἐνίους φαύλους γίνεσθαι τοὺς λόγους· πρὸς γὰρ τὸν πάντως πειρώμενον φαίνεσθαι διαφεύγειν δίκαιον μὲν πάντως πειρᾶσθαι ἢ συλλογίσασθαι, οὐκ εὔσχημον δέ. Διόπερ οὐ δεῖ συνεστάναι εὐχερῶς πρὸς τοὺς τυχόντας· ἀνάγκη γὰρ πονηρολογίαν συμβαίνειν· καὶ γὰρ οἱ γυμναζόμενοι ἀδυνατοῦσιν ἀπέχεσθαι τοῦ διαλέγεσθαι ἢ μὴ ἀγωνιστικῶς.
- 11 Δεῖ δὲ καὶ πεπονημένους ἔχειν λόγους πρὸς τὰ τοιαῦτα τῶν προβλημάτων, ἐν οἷς ἐλαχίστων εὐπορήσαντες ἢ πρὸς πλείστα χρησίμους ἔξομεν. Οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ καθόλου, καὶ πρὸς οὓς πορίζεσθαι χαλεπώτερον ἐκ τῶν παρὰ πόδας.

ὃ ἢ ἐνστάσιν om. C. P περὶ] καὶ περὶ C. ἢ καὶ τὰς ἐνστάσεις C.
 ἢ ὁ—τὸ re. supra lituram A. ἢ ἐν ὄλω A.B.C. ἢ οὐ διδοὺς τῶν C.
 ἢ συλλογίζεσθαι, idque re, C. ἢ μὴ om. corr. C. ἢ πρὸς τὰ πλείστα C.

Ἄ ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων καὶ τῶν φαινομένων μὲν ἐλέγχων ὄντων δὲ παραλογισμῶν ἄλλ' οὐκ ἐλέγχων λέγωμεν, ἀρξάμενοι κατὰ φύσιν ἀπὸ τῶν πρώτων.

Ὅτι μὲν οὖν οἱ μὲν εἰσὶ συλλογισμοί, οἱ δ' οὐκ ὄντες² δοκοῦσι, φανερόν. Ὡσπερ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦτο γίνεται διὰ τινος ὁμοιότητος, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ὡσαύτως ἔχει. Καὶ γὰρ τὴν ἕξιν οἱ μὲν ἔχουσιν εὖ, οἱ δὲ^b φαίνονται, φυλετικῶς φυσῆσαντες καὶ ἐπισκευάσαντες αὐτούς, καὶ καλοὶ οἱ μὲν διὰ κάλλος, οἱ δὲ φαίνονται, ^cκομμώσαντες ^dαὐτούς. Ἐπί τε τῶν ^eἀψύχων ὡσαύτως· καὶ γὰρ τούτων τὰ μὲν ἄργυρος τὰ δὲ χρυσός ἐστιν ἀληθῶς, τὰ δ' ἔστι μὲν οὐ, φαίνεται δὲ κατὰ τὴν αἴσθησιν, οἷον τὰ μὲν λιθαργύρινα καὶ τὰ ^fκαττιτέρινα ἀργυρά, τὰ δὲ χολοβάφρινα χρυσά. Τὸν³ αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ συλλογισμὸς καὶ ἔλεγχος ὁ μὲν ἔστιν, ὁ δ' οὐκ ἔστι μὲν, φαίνεται δὲ διὰ τὴν ἀπειρίαν· οἱ γὰρ ἄπειροι ὡσπερ ἂν ἀπέχοντες πόρρωθεν θεωροῦσιν. Ὅ μὲν γὰρ συλλογισμὸς ἐκ τινῶν ἐστὶ τεθέντων ὥστε ^gλέγειν ἕτερόν τι ἐξ ἀνάγκης τῶν κειμένων ^hδιὰ τῶν κειμένων, ἔλεγχος δὲ συλλογισμὸς μετ' ἀντιφάσεως τοῦ συμπεράσματος. Οἱ⁴ δὲ τοῦτο ποιοῦσι μὲν οὐ, δοκοῦσι δὲ διὰ πολλὰς αἰτίας, ὧν εἷς τόπος εὐφρέστατός ἐστι καὶ δημοσιώτατος ὁ διὰ τῶν ὀνομάτων. Ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἔστιν αὐτὰ τὰ πράγματα διαλέγεσθαι φέροντας, ἀλλὰ τοῖς ὀνόμασιν ἀντὶ τῶν πραγμάτων χρώμεθα συμβόλοις, τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ⁱκαὶ

^a σοφιστικοὶ ἔλεγχοι C, περὶ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων A.B. ^b φαίνονται εὐεκτικοὶ φυλ. C. ^c κομμώσαντες A. ^d ἑαυτούς C. ^e ἀψύχων] μετάλλων C. ^f καὶ κασσιτέρινα C. ^g λέγειν] συνάγειν B. ^h διὰ τῶν κειμένων om. A.C. ⁱ καὶ om. C.

ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἡγούμεθα συμβαίνειν, καθάπερ ἐπὶ τῶν
 5 ψήφων τοῖς λογιζομένοις. Τὸ δ' οὐκ ἔστιν ὁμοιον. Τὰ
 μὲν γὰρ ὀνόματα πεπέρανται καὶ τὸ τῶν λόγων πλῆθος, τὰ
 δὲ πράγματα τὸν ἀριθμὸν ἄπειρά ἐστιν. Ἐναγκαῖον οὖν
 πλείω τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τοῦνομα ^k τὸ ἐν σημαίνειν.
 Ὡσπερ οὖν κακεῖ οἱ μὴ δεινοὶ τὰς ψήφους φέρειν ὑπὸ τῶν
 ἑπιστημόνων παρακρούονται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν
 λόγων οἱ τῶν ὀνομάτων τῆς δυνάμεως ἄπειροι παραλογίζον-
 ται καὶ αὐτοὶ διαλεγόμενοι καὶ ἄλλων ἀκούοντες. Διὰ μὲν
 οὖν ^m ταύτην τὴν αἰτίαν καὶ τὰς λεχθησομένας ἔστι καὶ συλ-
 6 λογισμὸς καὶ ἔλεγχος φαινόμενος μὲν οὐκ ὦν δέ. Ἐπεὶ δ'
 ἐστὶ τισι μᾶλλον πρὸ ἔργου τὸ δοκεῖν εἶναι σοφοῖς ἢ τὸ
 εἶναι καὶ μὴ δοκεῖν (ἔστι γὰρ ⁿ ἡ σοφιστικὴ φαινομένη σοφία
 οὕσα δ' οὐ, καὶ ὁ σοφιστῆς χρηματιστῆς ἀπὸ φαινομένης
 σοφίας ἀλλ' οὐκ οὔσης), δῆλον ὅτι ἀναγκαῖον τούτοις καὶ τὸ
 τοῦ σοφοῦ ἔργον δοκεῖν ποιεῖν μᾶλλον ἢ ποιεῖν καὶ μὴ δο-
 7 κεῖν. Ἐστὶ δ' ὡς ἐν πρὸς ἐν εἰπεῖν ἔργον περὶ ἑκάστων τοῦ
 εἰδότος ἀψευδεῖν μὲν αὐτὸν περὶ ὧν οἶδε, τὸν ^p δὲ ^q ψευδό-
 μενον ἐμφανίζειν δύνασθαι. Ταῦτα δ' ἐστὶ τὸ μὲν ἐν τῷ
 δύνασθαι δοῦναι λόγον, τὸ δ' ἐν τῷ ^r λαβεῖν. Ἀνάγκη οὖν
 τοὺς βουλομένους σοφιστεύειν τὸ τῶν εἰρημένων λόγων γέ-
 νος ζητεῖν· πρὸ ἔργου γὰρ ἐστιν· ^s ἡ γὰρ τοιαύτη δύναμις
 ποιήσει φαίνεσθαι σοφόν, οὗ τυγχάνουσι τὴν προαίρεσιν
 ἔχοντες.

8 Ὅτι μὲν οὖν ἔστι ^t τι ^v τοιοῦτον λόγων γένος, καὶ ὅτι
 τοιαύτης ἐφίενται δυνάμεως οὗς καλοῦμεν σοφιστάς, δῆλον.
 Πόσα δ' ἐστὶν εἶδη τῶν λόγων τῶν σοφιστικῶν, καὶ ἐκ
 πόσων τὸν ἀριθμὸν ἢ δύναμις ^w αὕτη συνέστηκε, καὶ πόσα
 μέρη τυγχάνει τῆς πραγματείας ὄντα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 τῶν συντελούντων εἰς τὴν τέχνην ταύτην ἤδη λέγωμεν.

^k τὸ ἐν om. C. ^l ἐπισταμένων C. ^m ταύτην τε τὴν C. ⁿ ἡ
 om. C. ^o ἐκάστου A. ^p δὲ om. A. ^q ψευδ.] φαινόμενον C.
^r λαμβάνειν. Ἐναγκαῖον οὖν τοῖς βουλομένοις C. ^s ἡ γὰρ om. pr. C.
^t τι om. C. ^v τοιοῦτων B. ^w αὕτη A, αὐτῇ C.

Ἔστι δὴ τῶν ἐν τῷ διαλέγεσθαι λόγων τέτταρα γένη, 2
 διδασκαλικοὶ καὶ διαλεκτικοὶ καὶ πειραστικοὶ καὶ ἐριστικοί,
 διδασκαλικοὶ ^x μὲν οἱ ἐκ τῶν οἰκείων ἀρχῶν ἐκάστου μαθήμα-
 τος καὶ ^y οὐκ ἐκ τῶν τοῦ ἀποκρινομένου δοξῶν συλλογιζό-
 μενοι (δεῖ γὰρ πιστεῦειν τὸν μαθάνοντα), διαλεκτικοὶ δ' οἱ
 ἐκ τῶν ἐνδόξων συλλογιστικοὶ ἀντιφάσεως, πειραστικοὶ δ' οἱ
 ἐκ τῶν δοκούντων τῷ ἀποκρινομένῳ καὶ ^z ἀναγκαίων εἶδέναι
 τῷ προσποιουμένῳ ἔχειν τὴν ἐπιστήμην (ὃν ^aτρόπον δέ, διώ-
 ρισται ἐν ἑτέροις), ἐριστικοὶ δ' οἱ ἐκ τῶν φαινομένων ἐνδόξων
^b μὴ ὄντων δὲ συλλογιστικοὶ ἢ φαινόμενοι συλλογιστικοί.
 Περὶ μὲν οὖν τῶν ἀποδεικτικῶν ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἴρηται,
 περὶ δὲ τῶν διαλεκτικῶν καὶ πειραστικῶν ἐν τοῖς ἄλλοις.
 Περὶ δὲ τῶν ἀγωνιστικῶν καὶ ἐριστικῶν νῦν λέγωμεν.

Πρῶτον δὴ ληπτέον πόσων στοχάζονται οἱ ἐν τοῖς λό- 3
 γοῖς ἀγωνιζόμενοι καὶ διαφιλονεικούντες. Ἔστι δὲ πέντε
 ταῦτα τὸν ἀριθμόν, ἔλεγχος καὶ ψεῦδος καὶ παράδοξον καὶ
 σολοικισμὸς καὶ πέμπτον τὸ ποιῆσαι ἀδολεσχῆσαι τὸν προσ-
 διαλεγόμενον· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ πολλάκις ἀναγκάζεσθαι
 ταῦτὸ λέγειν· ἢ τὸ μὴ ὄν, ἀλλὰ τὸ φαινόμενον ἕκαστον
 εἶναι τούτων. Μάλιστα μὲν γὰρ προαιροῦνται φαίνεσθαι ^z
 ἐλέγχοντες, δεύτερον δὲ ψευδόμενόν τι δεικνύναι, τρίτον εἰς
 παράδοξον ἄγειν, ^c τέταρτον δὲ σολοικίζειν ^d ποιεῖν· τοῦτο
 δ' ἐστὶ τὸ ποιῆσαι τῇ λέξει βαρβαρίζειν ἐκ τοῦ λόγου τὸν
 ἀποκρινόμενον· ^e τελευταῖον δὲ τὸ πλεονάκις ταῦτὸ λέγειν.

Τρόποι δ' εἰσὶ ^f τοῦ μὲν ἐλέγχειν δύο· οἱ μὲν γὰρ εἰσι 4
 παρὰ τὴν λέξιν, οἱ δ' ἔξω τῆς λέξεως. Ἔστι δὲ τὰ μὲν
 παρὰ τὴν λέξιν ἐμποιοῦντα τὴν φαντασίαν ἔξ τὸν ἀριθμόν·
 ταῦτα δ' ἐστὶν ὁμωνυμία, ἀμφιβολία, σύνθεσις, διαίρεσις,
 προσωδία, σχῆμα λέξεως. Τούτου δὲ πίστις ^g ἢ τε διὰ τῆς
 ἐπαγωγῆς καὶ συλλογισμός, ἂν τε ληφθῇ τις ἄλλος, καὶ

^x μὲν οὖν οἱ C. ^y οὐκ om. B. ^z ἀναγκαῖον B.C. ^a δὲ τρό-
 πον C. ^b μὴ—ἢ om. A.C. ^c τέταρτον] τελευταῖον C. ^d ποιεῖν
 καὶ πλεονάκις ταυτὸ λέγειν. Σολοικισμὸς δ' C. ^e τελευταῖον—λέγειν
 om. C. ^f μὲν post τοῦ om. C. ^g ἢ om. C.

ὅτι τοσανταχῶς ἂν τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις μὴ ταυτό
 δηλώσαιμεν. Εἰσὶ δὲ παρὰ ^hμὲν τὴν ὁμωνυμίαν οἱ τοιοῖδε
 τῶν λόγων, οἷον ὅτι μαθάνουσιν οἱ ἐπιστάμενοι· τὰ γὰρ
 2 ἀποστοματιζόμενα μαθάνουσιν οἱ γραμματικοί. Τὸ γὰρ
 μαθάνειν ὁμώνυμον, τό τε ξυνιέναι χρώμενον τῇ ἐπιστήμῃ
 καὶ τὸ λαμβάνειν ἐπιστήμην. Καὶ πάλιν ὅτι τὰ κακὰ ἀγαθὰ·
 τὰ γὰρ δέοντα ἀγαθὰ, τὰ δὲ κακὰ δέοντα. Διττὸν γὰρ τὸ
 δέον, τό τ' ἀναγκαῖον, ὃ συμβαίνει πολλάκις καὶ ἐπὶ τῶν
 κακῶν (ἔστι γὰρ κακόν τι ἀναγκαῖον), καὶ τὰγαθὰ δὲ δέον-
 τὰ φάμεν εἶναι. ^ιἘπι τὸν αὐτὸν καθῆσθαι καὶ ἐστάναι, καὶ
 3 κάμνειν καὶ ὑγιαίνειν. ^ιὍσπερ γὰρ ἀνίστατο, ἔστηκεν, καὶ
 ὅσπερ ὑγιάζετο, ὑγιαίνει· ἀνίστατο δ' ὁ καθήμενος καὶ ὑγιά-
 ζετο ὁ κάμνων. Τὸ γὰρ τὸν κάμνοντα ὅτιοῦν ποιεῖν ἢ πά-
 σχειν οὐχ ἕν σημαίνει, ἀλλ' ὅτε μὲν ὅτι ^k ὁ νῦν κάμνων ἢ
 καθήμενος, ὅτε δ' ὅς ἔκαμνε πρότερον. Πλὴν ὑγιάζετο μὲν
 καὶ ^l κάμνων καὶ ὁ κάμνων· ὑγιαίνει δ' οὐ κάμνων, ἀλλ' ὁ
 4 κάμνων, οὐ νῦν, ἀλλ' ὁ πρότερον. Παρὰ δὲ τὴν ἀμφιβο-
 λίαν οἱ τοιοῖδε, τὸ βούλεσθαι λαβεῖν με τοὺς πολεμίους.
 Καὶ ^m ἄρ' ὃ τις γινώσκει, τοῦτο γινώσκει; καὶ γὰρ τὸν
 γινώσκοντα καὶ τὸ γινωσκόμενον ἐνδέχεται ὡς γινώσκοντα
ⁿ σημαίνει ^o τούτῳ τῷ λόγῳ. Καὶ ἄρα ὃ ὄρα τις, τοῦτο
 ὄρα; ὄρα δὲ τὸν κίονα, ὥστε ὄρα ὁ κίων. Καὶ ^p ἄρα ὃ σὺ
 φῆς εἶναι, τοῦτο σὺ φῆς εἶναι; φῆς δὲ λίθον εἶναι, σὺ ἄρα
 φῆς λίθος εἶναι. Καὶ ἄρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν; ^q διττὸν
 γὰρ ^r καὶ ^s τὸ σιγῶντα λέγειν, τό τε τὸν λέγοντα σιγῶν
 5 καὶ τὸ τὰ λεγόμενα. Εἰσὶ δὲ τρεῖς τρόποι τῶν παρὰ τὴν
 ὁμωνυμίαν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν, εἰς μὲν ὅταν ^t ἢ ὁ λόγος ἢ
 τοῦνομα κυρίως σημαίνει ^v πλείω, οἷον ἀετὸς καὶ κύων· εἰς δὲ
 ὅταν εἰωθότες ὤμεν οὕτω λέγειν· τρίτος δὲ ὅταν τὸ συν-
 τεθὲν πλείω σημαίνει, κεχωρισμένον δὲ ἀπλῶς, οἷον τὸ

^h μὲν om. A.B. ⁱ ὅσπερ—ὅσπερ] ὅπερ—ὅπερ C. ^k ὁ om. A.
^l κάμνων καὶ om. C. ^m ἄρ' om. C. ⁿ σημαίνει C. ^o τούτῳ
om. C. ^p ἄρα om. C. ^q διττὸν—λέγειν om. pr. C. ^r καὶ om.
rc. C. ^s τὸ om. C. ^t ἢ B. ^v πλείω om. C.

^w ἐπίσταται γράμματα. Ἐκάτερον μὲν γάρ, εἰ ἔτυχεν, ἐν τι σημαίνει, τὸ ^x ἐπίσταται καὶ τὰ γράμματα· ἄμφω δὲ πλείω, ἢ τὸ τὰ γράμματα ^y αὐτὰ ἐπιστήμην ἔχειν ἢ τῶν γραμμάτων ἄλλον.

Ἡ μὲν οὖν ἀμφιβολία καὶ ὁμωνυμία παρὰ τούτους τοὺς 6 τρόπους ἐστίν, παρὰ δὲ τὴν σύνθεσιν τὰ τοιάδε, οἷον τὸ δύνασθαι καθήμενον βαδίζειν καὶ μὴ γράφοντα γράφειν. Οὐ γὰρ ταῦτὸ σημαίνει, ^z ἂν διελών τις εἴπη καὶ συνθεῖς, ὡς ^a δυνατὸν ^b τὸν καθήμενον βαδίζειν ^c καὶ μὴ γράφοντα γράφειν· καὶ τοῦθ' ὡσαύτως ἂν τις ^d συνθῆ, ^e τὸν μὴ γράφοντα γράφειν· ^f σημαίνει γὰρ ὡς ^g ἔχει δύναμιν ^h τοῦ μὴ ⁱ γράφοντα γράφειν. Ἐὰν δὲ μὴ συνθῆ, ὅτι ἔχει δύναμιν, ὅτε οὐ γράφει, τοῦ γράφειν. Καὶ ^k μανθάνει νῦν γράμματα, εἴπερ ἐμάνθανεν ^a ἐπίσταται. Ἔτι τὸ ἐν μόνον δυνάμενον φέρειν πολλὰ δύνασθαι φέρειν.

Παρὰ δὲ τὴν διαίρεσιν, ὅτι τὰ πέντ' ἐστὶ δύο καὶ τρία, 7 καὶ περιττὰ καὶ ἄρτια, καὶ τὸ μείζον ἴσον· τοσοῦτον ^l γὰρ καὶ ἔτι πρὸς. Ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος διηρημένος καὶ συγκεῖμενος οὐκ ἀεὶ ^m ταῦτὸ σημαίνειν ἂν δόξειεν, οἷον

Ἐγὼ σ' ἔθηκα δούλον ὄντ' ἐλεύθερον

καὶ τὸ

Πεντήκοντ' ἀνδρῶν ἑκατὸν λίπε δῖος Ἀχιλλεύς.

Παρὰ δὲ τὴν προσωδίαν ἐν μὲν τοῖς ἄνευ γραφῆς διαλεκτικοῖς οὐ ῥάδιον ποιῆσαι λόγον, ἐν δὲ τοῖς γεγραμμένοις καὶ ποιήμασι μᾶλλον, οἷον καὶ τὸν Ὅμηρον ἔνιοι διορθοῦνται πρὸς τοὺς ἐλέγχοντας ὡς ⁿ ἀτόπως ^o εἰρηκότα

Τὸ μὲν ροῦ καταπύθεται ὄμβρω.

Λύουσι γὰρ ^q αὐτὸ τῇ προσωδίᾳ, λέγοντες τὸ ^r οὐ ὀξύτερον.

^w ἐπίσταται τὰ γράμματα C. ^x ἐπίστασθαι C. ^y ἐαυτὰ C. ^z ἐὰν C.
^a δύναται C. ^b τὸ A.B.C. ^c καὶ τὸ μὴ γράφον C. ^d θῆι A.
^e τὸ A.B.C. ^f σημαῖνοι A.B. ^g ἔχοι B. ^h τοῦ—δύναμιν om. A.
ⁱ γράφων B, γράφον C. ^k μανθάνειν A.B. ^l γὰρ τὸ μείζον καὶ B.
^m ταυτὸν C. ⁿ ἀτοπον B.C. ^o εἰρηκότος A.B. ^p οὐ A.B.C.
^q αὐτὸ om. C. ^r οὐ A.B.

Καὶ τὸ περὶ τὸ ἐνύπνιον τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτι οὐκ αὐτὸς ὁ Ζεὺς εἶπεν

Δίδομεν δέ οἱ εὖχος ἀρέσθαι,

ἀλλὰ τῷ ἐνυπνίῳ ἐνετέλλετο διδόναι. Τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα παρὰ τὴν προσωδίαν ἐστίν.

- 9 Οἱ δὲ παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως συμβαίνουσιν, ὅταν τὸ μὴ ^s ταυτό ὡσαύτως ἐρμηνεύηται, οἷον τὸ ἄρρεν θῆλυ ἢ τὸ θῆλυ ἄρρεν, ἢ τὸ μεταξὺ θάτερον τούτων, ἢ πάλιν τὸ ποιὸν ποσὸν ἢ τὸ ποσὸν ποιόν, ἢ τὸ ποιοῦν πάσχον ἢ τὸ διακείμενον ποιεῖν, καὶ τὰλλα δ', ὡς ^t διήρηται πρότερον. Ἔστι γὰρ ^v τὸ μὴ τῶν ποιεῖν ὃν ὡς τῶν ποιεῖν τι τῇ λέξει σημαίνειν. Οἷον τὸ ὑγιάειν ὁμοίως τῷ σχήματι τῆς λέξεως λέγεται τῷ τέμνειν ἢ οἰκοδομεῖν· καίτοι τὸ μὲν ποιόν τι καὶ διακείμενόν πως δηλοῖ, τὸ δὲ ποιεῖν τι. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
- 10 Οἱ μὲν οὖν παρὰ τὴν λέξιν ἔλεγχοι ἐκ τούτων τῶν τόπων εἰσίν. τῶν δ' ἕξω τῆς λέξεως παραλογισμῶν εἶδη ἐστὶν ἑπτὰ, ἐν μὲν παρὰ τὸ συμβεβηκός, δεύτερον δὲ τὸ ἀπλῶς ἢ μὴ ἀπλῶς ^w ἀλλὰ πῆ ἢ ποῦ ἢ ποτέ ἢ πρὸς τι λέγεσθαι, τρίτον δὲ τὸ παρὰ τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν, τέταρτον δὲ τὸ παρὰ τὸ ἐπόμενον, πέμπτον δὲ τὸ παρὰ τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν, ἕκτον δὲ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον τιθέναι, ἕβδομον δὲ τὸ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐν ποιεῖν.
- 5 Οἱ μὲν οὖν παρὰ τὸ συμβεβηκός παραλογισμοὶ εἰσιν, ὅταν ὁμοίως ὅτιοῦν ἀξιωθῆ τῷ ^x πράγματι καὶ τῷ συμβεβηκότη ὑπάρχειν. Ἐπεὶ γὰρ τῷ αὐτῷ πολλὰ συμβέβηκεν, οὐκ ἀνάγκη πᾶσι τοῖς κατηγορουμένοις, καὶ καθ' οὗ κατηγορεῖται, ταῦτα πάντα ὑπάρχειν. ὙΟἷον εἰ ὁ Κορίσκος ἕτερον ἀνθρώπου, αὐτὸς αὐτοῦ ἕτερος· ἐστὶ γὰρ ἄνθρωπος. Ἡ εἰ Σωκράτους ἕτερος, ὁ δὲ Σωκράτης ἄνθρωπος, ἕτερον ^z ἀνθρώ-

^s τὸ αὐτὸ C. ^t εἶρηται A. ^v τῶν μὴ τὸ B. ^w ἀλλὰ ἢ πῆ C.
^x πράγματι τῷ ὑποκειμένῳ καὶ C. ^y οἷον εἰ] πάντα γὰρ οὕτως ἔσται ταῦτά, οἷον φασιν οἱ σοφισταί, εἰ C. ^z ἀνθρώπον A.

που φασὶν ὠμολογηκέαι διὰ τὸ συμβεβηκέαι, οὐ ἔφησεν ἕτερον εἶναι, τοῦτον εἶναι ἄνθρωπον.

Οἱ δὲ παρὰ τὸ ἀπλῶς τόδε ἢ πῆ λέγεσθαι καὶ μὴ κυρίως,² ὅταν τὸ ἐν μέρει λεγόμενον ὡς ἀπλῶς εἰρημένον ληφθῆ, οἶον εἰ τὸ μὴ ὄν ἐστι δοξαστόν, ὅτι τὸ μὴ ὄν ἔστιν· οὐ γὰρ ταῦ- τὸν εἶναί τε καὶ εἶναι ἀπλῶς. Ἡ πάλιν ὅτι τὸ ὄν οὐκ ἔστιν ὄν, εἰ τῶν ὄντων τι μὴ ἔστιν, οἶον εἰ μὴ ἄνθρωπος. Οὐ γὰρ ^aταῦτὸ μὴ ^bεἶναί τι καὶ ἀπλῶς μὴ εἶναι φαίνεται δὲ διὰ τὸ πάρεγγυς τῆς λέξεως, καὶ μικρὸν διαφέρει τὸ εἶναί τι τοῦ εἶναι καὶ ^cτὸ μὴ εἶναί τι τοῦ μὴ εἶναι. Ὅμοίως³ δὲ καὶ τὸ παρὰ τὸ πῆ καὶ ^dτὸ ἀπλῶς. Οἶον ^eεἰ ὁ Ἰνδὸς ὄλος μέλας ὢν λευκός ἐστι τοὺς ὀδόντας· λευκός ἄρα καὶ οὐ λευκός ^fἐστιν. Ἡ εἰ ἄμφω πῆ, ὅτι ἅμα ^ετὰ ἐναντία ὑπάρ- χει. Τὸ δὲ τοιοῦτον ἐπ' ἐνίων μὲν παντὶ θεωρῆσαι ῥάδιον, οἶον εἰ λαβὼν τὸν Αἰθίοπα εἶναι μέλανα τοὺς ὀδόντας ἔροιτ' εἰ λευκός· εἰ οὖν ταύτῃ λευκός, ὅτι μέλας καὶ οὐ μέλας, οἶοιτο διειλέχθαι συλλογιστικῶς τελειώσας τὴν ἐρώτησιν. Ἐπ' ἐνίων δὲ λανθάνει πολλάκις, ἐφ' ὅσων, ὅταν πῆ λέγη-⁴ ται, ^hκαὶ τὸ ἀπλῶς δόξειεν ἀκολουθεῖν, καὶ ἐν ὅσοις μὴ ῥά- διον θεωρῆσαι πότερον αὐτῶν κυρίως ἀποδοτέον. Γίνεται δὲ τὸ τοιοῦτον ἐν οἷς ὁμοίως ὑπάρχει τὰ ἀντικείμενα· δοκεῖ γὰρ ἢ ἄμφω ἢ μηδέτερον δοτέον ἀπλῶς εἶναι κατηγορεῖν, οἶον εἰ τὸ μὲν ἡμισυ λευκὸν τὸ δ' ἡμισυ μέλαν, πότερον λευκὸν ἢ μέλαν;

Οἱ δὲ παρὰ τὸ μὴ διωρίσθαι τί ἐστι συλλογισμὸς ἢ τί⁵ ἔλεγχος, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἔλλειψιν γίνονται τοῦ λόγου ἔλεγχος μὲν ⁱγὰρ ἀντίφασις τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνός, μὴ ὀνόμα- τος ἀλλὰ πράγματος, καὶ ὀνόματος μὴ συνωνύμου ἀλλὰ τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῶν δοθέντων, ἐξ ἀνάγκης, μὴ συναριθμουμένου τοῦ ἐν ἀρχῇ, ^kκατὰ ταῦτὸ καὶ πρὸς ταῦτὸ καὶ ὡσαύτως καὶ ἐν

^a ταυτὸν C, ταυτὸ τὸ A.B. ^b εἶναί τε τι C. ^c καὶ τοῦ μὴ εἶναί τι τὸ A.B.C. ^d τὸ ante ἀπλῶς om. C. ^e εἰ om. A. ^f ἐστιν om. C. ^ε τὰναντία C. ^h καὶ A. ⁱ γὰρ ἐστιν ἀντ. C. ^k κατὰ] καὶ κατὰ C.

- 6 τῷ αὐτῷ χρόνῳ. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὸ ψεύσασθαι περὶ τινος. Ἔνιοι δὲ ¹ἀπολιπόντες τι τῶν λεχθέντων φαίνονται ἐλέγχειν, οἷον ὅτι ^mταὐτὸ διπλάσιον καὶ οὐ διπλάσιον· τὰ γὰρ δύο τοῦ μὲν ἐνὸς διπλάσια, τῶν δὲ τριῶν οὐ διπλάσια. Ἡ εἰ τὸ αὐτὸ τοῦ αὐτοῦ διπλάσιον καὶ οὐ διπλάσιον, ἀλλ' οὐ κατὰ ταυτό· κατὰ μὲν γὰρ τὸ μήκος διπλάσιον, κατὰ δὲ τὸ πλάτος οὐ διπλάσιον. Ἡ εἰ τοῦ αὐτοῦ καὶ κατὰ ^mταὐτὸ καὶ ὡσαύτως, ἀλλ' οὐχ ἅμα· διόπερ ἐστὶ φαινόμενος ἔλεγχος. ⁿἘλκοι δ' ἂν τις τοῦτον καὶ εἰς τοὺς παρὰ τὴν λέξιν.
- 7 Ὅοι δὲ παρὰ ^pτὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν γίνονται μὲν οὕτως καὶ τοσαυταχῶς ὡσαχῶς ἐνδέχεται τὸ ἐξ ἀρχῆς ^qαἰτεῖσθαι, φαίνονται δ' ἐλέγχειν διὰ τὸ μὴ δύνασθαι συνορᾶν τὸ ταῦτόν καὶ τὸ ἕτερον.
- 8 Ὅ δὲ παρὰ τὸ ἐπόμενον ^rἔλεγχος διὰ τὸ οἶεσθαι ἀντιστρέφειν τὴν ἀκολουθήσιν. Ὅταν γὰρ τοῦδε ὄντος ἐξ ἀνάγκης τοδὶ ἦ, καὶ τοῦδε ὄντος ^sοἴονται καὶ θάτερον εἶναι ἐξ ἀνάγκης. Ὅθεν καὶ αἱ περὶ τὴν δόξαν ἐκ τῆς αἰσθήσεως ἀπάται γίνονται. Πολλάκις γὰρ τὴν χολὴν μέλι ὑπέλαβον διὰ τὸ ἔπεσθαι τὸ ξανθὸν χρῶμα τῷ μέλιτι· καὶ ἐπεὶ συμβαίνει τὴν γῆν ὑσαντος γίνεσθαι διάβροχον, καὶ ἢ διάβροχος, ὑπολαμβάνομεν ὑσαι. Τὸ δ' οὐκ ἀναγκαῖον. Ἐν τε τοῖς ῥητορικοῖς αἱ κατὰ τὸ σημεῖον ἀποδείξεις ἐκ τῶν ἐπομένων εἰσὶν. Βουλόμενοι γὰρ δείξαι ὅτι μοιχός, τὸ ἐπόμενον ἔλαβον, ὅτι καλλωπιστὴς ἢ ὅτι νύκτωρ ὁράται πλανώμενος. Πολλοῖς δὲ ταῦτα μὲν ὑπάρχει, τὸ δὲ κατηγορούμενον οὐχ ὑπάρχει. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς συλλογιστικοῖς, οἷον ὁ Μελίσσου λόγος ὅτι ἄπειρον τὸ ἅπαν, λαβὼν τὸ μὲν ἅπαν ἀγέννητον (ἐκ γὰρ μὴ ὄντος οὐδὲν ἂν γενέσθαι), τὸ δὲ ¹⁰γενόμενον ἐξ ἀρχῆς γενέσθαι. Εἰ ^tμὴ οὖν γέγονεν, ἀρχὴν

¹ ἀπολείποντες C. ^m τὸ αὐτὸ C. ⁿ ἔλκοιτο pr. A. ^o οἱ μὲν οὖν παρὰ re. C ; pr. om. ^p τὸ] τὸ τὸ B. ^q αἰτήσασθαι C. ^r ἔλεγχος δοκεῖ ἐλέγχειν διὰ C. ^s οἰόμεθα C. ^t οὖν μὴ C.

οὐκ ἔχει τὸ πᾶν, ὥστ' ἀπειρον. Οὐκ ἀνάγκη δὲ τοῦτο συμβαίνει· οὐ γὰρ εἰ τὸ γενόμενον ἅπαν ἀρχὴν ἔχει, καὶ εἴ τι ἀρχὴν ἔχει, γέγονεν, ὥσπερ οὐδ' εἰ ὁ πυρέττων θερμός, καὶ τὸν θερμὸν ἀνάγκη πυρέττειν.

Ὁ δὲ ὕπαρὰ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον, ὅταν προσληφθῆ τὸ ¹¹ ἀναίτιον ὡς παρ' ἐκεῖνο γινομένου τοῦ ἐλέγχου. Συμβαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον ἐν τοῖς εἰς τὸ ἀδύνατον συλλογισμοῖς· ἐν τούτοις γὰρ ἀναγκαῖον ἀναιρεῖν τι τῶν κειμένων. Ἐὰν οὖν ἐγκαταριθμηθῆ ὠ ἐν τοῖς ἀναγκαῖοις ἐρωτήμασι ^x πρὸς τὸ συμβαῖνον ἀδύνατον, δόξει παρὰ τοῦτο γίνεσθαι πολλάκις ὁ ἔλεγχος, οἷον ὅτι οὐκ ἔστι ψυχὴ καὶ ζωὴ ταυτόν· εἰ ^y γὰρ φθορᾶ γένεσις ^z ἐναντίον, καὶ τῆ τινὶ φθορᾶ ἔσται τις γένεσις ἐναντίον· ὁ δὲ θάνατος φθορὰ τις καὶ ἐναντίον ζωῆ, ὥστε γένεσις ἢ ζωὴ καὶ τὸ ζῆν γίνεσθαι· τοῦτο δ' ἀδύνατον· οὐκ ἄρα ταυτόν ^a ἢ ψυχὴ καὶ ἢ ζωὴ. Οὐ δὲ συλλελόγισται ¹² συμβαίνει γάρ, κἂν μὴ τις ταυτό φῆ τὴν ζωὴν τῆ ψυχῆ, τὸ ἀδύνατον, ἀλλὰ ^b μόνον ἐναντίον ζωὴν μὲν θανάτῳ ὄντι φθορᾶ, φθορᾶ δὲ γένεσιν. Ἀσυλλόγιστοι μὲν οὖν ἀπλῶς οὐκ εἰσὶν οἱ τοιοῦτοι λόγοι, πρὸς δὲ τὸ προκείμενον ἀσυλλόγιστοι. Καὶ λανθάνει πολλάκις οὐχ ἦττον αὐτοὺς τοὺς ἐρωτῶντας τὸ τοιοῦτον.

Οἱ μὲν οὖν παρὰ τὸ ἐπόμενον ^c καὶ παρὰ τὸ μὴ αἴτιον ¹³ λόγοι τοιοῦτοί εἰσιν· οἱ δὲ παρὰ τὸ τὰ δύο ἐρωτήματα ἐν ποιεῖν, ὅταν λανθάνῃ πλείω ὄντα καὶ ὡς ἐνὸς ὄντος ἀποδοθῆ ἀπόκρισις μία. Ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν ῥάδιον ἰδεῖν ὅτι πλείω καὶ ὅτι οὐ δοτέον ἀπόκρισιν, οἷον πότερον ἢ γῆ θάλαττά ἐστιν ἢ ὁ οὐρανός; ἐπ' ἐνίων δ' ἦττον, καὶ ὡς ἐνὸς ὄντος ἢ ὁμολογοῦσι τῷ μὴ ^d ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον, ἢ ἐλέγχεσθαι φαίνονται, οἷον ἄρ' οὗτος καὶ οὗτός ἐστιν ἄνθρωπος; ὥστ' ^e ἂν τις τύπτῃ τοῦτον καὶ τοῦτον, ἄνθρωπον ἀλλ' οὐκ

^v παρὰ τὸ μὴ αἴτιον ὡς corr. A. ^w ἐν om. C. ^x πρὸς om. corr. C. ^y γὰρ τῆ φθ. C. ^z ἐναντίον om. A.B. ^a ἢ ζωὴ καὶ ἢ ψυχὴ C. ^b μόνον] μόνον τὸ C. ^c καὶ τῶν παρὰ B. ^d τὸ ἀποκρίνεσθαι pr. C. ^e ὅταν B.C.

- 14 ἀνθρώπους τυπτήσει. Ἡ πάλιν, ὧν τὰ μὲν ἐστὶν ἀγαθὰ τὰ δ' οὐκ ἀγαθὰ, ^f πάντα ἀγαθὰ ἢ οὐκ ἀγαθὰ; ὁπότερον γὰρ ἂν φῆ, ἔστι μὲν ὡς ^ε ἔλεγχον ἢ ψεῦδος φαινόμενον δόξειεν ἂν ποιεῖν· τὸ γὰρ φάναι τῶν μὴ ἀγαθῶν τι εἶναι ἀγαθὸν ἢ τῶν ἀγαθῶν μὴ ἀγαθὸν ψεῦδος. Ὅτε δὲ προσληφθέντων τινῶν καὶ ἔλεγχος γίνοιτο ἀληθινός, οἷον εἴ τις δοίη ὁμοίως ἓν καὶ πολλὰ λέγεσθαι λευκὰ καὶ γυμνὰ καὶ τυφλά. Εἰ γὰρ τυφλὸν τὸ μὴ ἔχον ὄψιν πεφυκὸς δ' ἔχει, καὶ τυφλὰ ἔσται τὰ μὴ ἔχοντα ὄψιν πεφυκότες δ' ἔχειν. Ὅταν οὖν τὸ μὲν ἔχη τὸ δὲ μὴ ἔχη, τὰ ἄμφω ἔσται ἢ ὁρῶντα ἢ τυφλά· ὅπερ ἀδύνατον.
- 6 Ἡ δὲ οὕτως διαιρετέον τοὺς φαινόμενους συλλογισμοὺς καὶ ἐλέγχους, ἢ πάντας ἀνακτέον εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν, ἀρχὴν ταύτην ποιησαμένους· ἔστι γὰρ ἅπαντας ἀναλῦσαι τοὺς λεχθέντας τρόπους εἰς τὸν τοῦ ἐλέγχου διορισμὸν. Πρῶτον μὲν εἰ ἀσυλλόγιστοι· δεῖ γὰρ ἐκ τῶν κειμένων συμβαίνειν τὸ συμπέρασμα, ὥστε λέγειν ἐξ ἀνάγκης ² ἀλλὰ μὴ φαίνεσθαι. Ἐπειτα καὶ κατὰ τὰ μέρη τοῦ διορισμοῦ. Τῶν μὲν γὰρ ἐν τῇ λέξει οἱ μὲν εἰσι παρὰ τὸ διττόν, οἷον ἢ τε ὁμωνυμία καὶ ὁ λόγος καὶ ἡ ὁμοιοσχημοσύνη (σύνηθες γὰρ τὸ πάντα ὡς τόδε τι σημαίνει), ἢ δὲ σύνθεσις ^h καὶ διαίρεσις καὶ προσφθία τῶ μὴ τὸν αὐτὸν εἶναι τὸν λόγον ἢ τοῦνομα διαφέρον. ³ Ἐδεῖ δὲ καὶ τοῦτο, καθάπερ καὶ τὸ πρᾶγμα ταυτόν, εἰ μέλλει ἔλεγχος ἢ συλλογισμὸς ἔσεσθαι, οἷον εἰ λώπιον, μὴ ἰμάτιον συλλογίσασθαι ἀλλὰ λώπιον. Ἀληθὲς μὲν γὰρ κακείνο, ἀλλ' οὐ συλλελόγισται, ἀλλ' ἔτι ἐρωτήματος δεῖ, ὅτι ταυτόν σημαίνει, πρὸς τὸν ζητοῦντα τὸ διὰ τί.
- 4 Οἱ δὲ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς ὀρισθέντος τοῦ συλλογισμοῦ φανεροὶ γίνονται. Τὸν ἰαυτόν γὰρ ὀρισμὸν δεῖ καὶ τοῦ ἐλέγχου γίνεσθαι, πλὴν προσκεῖσθαι τὴν ἀντίφασιν· ὁ γὰρ

^f πάντα ταῦτα ἀγαθὰ C. ^ε ἔλεγχος C. ^h καὶ] καὶ ἢ C. ⁱ γὰρ αὐτὸν C.

ἔλεγχος συλλογισμὸς ἀντιφάσεως. Εἰ οὖν μὴ ἐστὶ συλλογισμὸς τοῦ συμβεβηκότος, οὐ γίνεται ἔλεγχος. Οὐ γὰρ εἰ τούτων ὄντων ἀνάγκη τὸδ' εἶναι, τοῦτο δ' ἐστὶ λευκόν, ἀνάγκη λευκόν εἶναι διὰ τὸν συλλογισμόν. Οὐδ' εἰ τὸ τρίγωνον 5 δυοῖν ὀρθαῖν ἴσας ἔχει, συμβέβηκε δ' αὐτῷ σχήματι εἶναι ἢ πρῶτῳ ἢ ἀρχῇ, ὅτι σχῆμα ἢ ἀρχὴ ἢ πρῶτον τοῦτο. Οὐ γὰρ ἢ σχῆμα οὐδ' ἢ πρῶτον, ἀλλ' ἢ τρίγωνον, ἢ ἀπόδειξις. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ὡστ' εἰ ὁ ἔλεγχος συλλογισμὸς 6 τις, οὐκ ἂν εἴη ὁ κατὰ συμβεβηκὸς ἔλεγχος. Ἀλλὰ παρὰ τοῦτο καὶ οἱ τεχνῖται καὶ ὅλως οἱ ἐπιστήμονες ὑπὸ τῶν ἀνεπιστημόνων ἐλέγχονται ^kκατὰ συμβεβηκὸς γὰρ ποιῶνται τοὺς συλλογισμοὺς πρὸς τοὺς εἰδότας. ἼΟἱ δ' οὐ δυνάμενοι διαιρεῖν ἢ ἐρωτώμενοι διδύασιν ἢ οὐ δόντες οἴονται δεδωκέναι.

Οἱ δὲ παρὰ τὸ πῆ καὶ ἀπλῶς, ὅτι οὐ τοῦ αὐτοῦ ἢ κατὰ 7 τάφασιν καὶ ἢ ἀπόφασιν. Τοῦ γὰρ πῆ λευκοῦ τὸ πῆ οὐ λευκόν, τοῦ δ' ἀπλῶς λευκοῦ τὸ ἀπλῶς οὐ λευκόν ἀπόφασιν. Εἰ οὖν δόντος πῆ εἶναι λευκόν ὡς ἀπλῶς εἰρημένου λαμβάνει, οὐ ποιεῖ ἔλεγχον, φαίνεται δὲ διὰ τὴν ἄγνοιαν τοῦ τί ἐστὶν ἔλεγχος.

Φανερώτατοι δὲ πάντων οἱ πρότερον λεχθέντες παρὰ τὸν 8 τοῦ ἐλέγχου διορισμόν· διὸ καὶ προσηγορεύθησαν οὕτως· παρὰ γὰρ τοῦ λόγου τὴν ἔλλειψιν ἢ φαντασίαν γίνεται, καὶ διαιρουμένοις οὕτως κοινὸν ἐπὶ πᾶσι τούτοις θετέον τὴν τοῦ λόγου ἔλλειψιν.

^mΟἱ τε παρὰ τὸ λαμβάνειν τὸ ἐν ἀρχῇ καὶ τὸ ἀναίτιον 9 ὡς αἴτιον τιθέσθαι δηλοῖ διὰ τοῦ ὀρισμοῦ. Δεῖ γὰρ τὸ συμπέρασμα τῷ ταῦτ' εἶναι αἴτια τοῦ συμβαίνειν, ὅπερ οὐκ ἦν ἐν τοῖς ἀναίτιοις· καὶ πάλιν μὴ ⁿἀριθμουμένου τοῦ ἐξ ἀρχῆς, ὅπερ οὐκ ἔχουσιν οἱ παρὰ τὴν αἴτησιν τοῦ ἐν ἀρχῇ.

Οἱ δὲ παρὰ τὸ ἐπόμενον μέρος εἰσὶ τοῦ συμβεβηκότος· 10

^k κατὰ τὸ συμβ. C. ^l οἱ] εἰ A. ^m οἱ δὲ C. ⁿ ἐναριθμουμένου B.C.

τὸ γὰρ ἐπόμενον συμβέβηκε, διαφέρει δὲ τοῦ συμβεβηκότος, ὅτι τὸ μὲν συμβεβηκὸς ἔστιν ἐφ' ἑνὸς μόνου λαβεῖν, οἷον ταῦτ' εἶναι τὸ ξανθὸν καὶ μέλι καὶ τὸ λευκὸν καὶ κύκνον, τὸ δὲ ^ο παρεπόμενον αἰεὶ ἐν πλείοσιν· τὰ γὰρ ^ρ ἐνὶ ταύτῳ ταῦτ' αὐτὰ καὶ ἀλλήλοις ἀξιούμεν εἶναι ταῦτ'· διὸ ^ι γίνεται παρὰ τὸ
 11 ἐπόμενον ἔλεγχος. Ἔστι δ' οὐ πάντως ἀληθές, οἷον ^τ ἂν ἢ ^ς λευκὸν κατὰ συμβεβηκός· καὶ γὰρ ἡ χιών καὶ ὁ κύκνος τῷ λευκῷ ταυτόν. Ἡ πάλιν, ὡς ἐν ^τ τῷ Μελίττου λόγῳ, τὸ αὐτὸ εἶναι λαμβάνει τὸ γεγονέναι καὶ ἀρχὴν ἔχειν, ἢ τὸ ἴσοις γίνεσθαι καὶ ταῦτ' ἴσους λαμβάνειν. Ὅτι γὰρ τὸ γεγονὸς ἔχει ἀρχὴν, καὶ τὸ ἔχον ἀρχὴν γεγονέναι ἀξιοῖ, ὡς ἄμφω ταῦτ' ὄντα τῷ ἀρχὴν ἔχειν, τό τε γεγονὸς καὶ τὸ
 12 πεπερασμένον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἴσων γινομένων εἰ τὰ τὸ αὐτὸ μέγεθος καὶ ἐν λαμβάνοντα ἴσα γίνεται, καὶ τὰ ἴσα γινόμενα ἐν μέγεθος λαμβάνει. Ὡστε τὸ ἐπόμενον λαμβάνει. Ἐπεὶ οὖν ὁ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς ἔλεγχος ἐν τῇ ἀγνοίᾳ τοῦ ἐλέγχου, φανερόν ὅτι καὶ ὁ παρὰ τὸ ἐπόμενον. Ἐπισκεπτέον δὲ τοῦτο καὶ ἄλλως.

13 Οἱ δὲ παρὰ τὸ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐν ποιεῖν ἐν τῷ μὴ διαρθροῦν ^ν ἡμᾶς ἢ ^ω μὴ διαιρεῖν ^χ τὸν τῆς προτάσεως λόγον. Ἡ γὰρ πρότασις ἐστὶν ^υ ἐν καθ' ἑνός. Ὁ γὰρ αὐτὸς ὅρος ἐνὸς μόνου καὶ ἀπλῶς τοῦ πράγματος, οἷον ἀνθρώπου καὶ ἐνὸς μόνου ἀνθρώπου· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Εἰ οὖν ^z μία πρότασις ἢ ἐν καθ' ἑνός ἀξιούσα, καὶ ἀπλῶς ἔσται πρό-
 14 τασις ἢ τοιαύτη ἐρώτησις. Ἐπεὶ δ' ὁ συλλογισμὸς ἐκ προτάσεων, ὁ δ' ἔλεγχος συλλογισμὸς, καὶ ὁ ἔλεγχος ἔσται ἐκ προτάσεων. Εἰ οὖν ἢ πρότασις ἐν καθ' ἑνός, φανερόν ὅτι καὶ οὗτος ἐν τῇ τοῦ ἐλέγχου ἀγνοίᾳ φαίνεται γὰρ εἶναι πρότασις ἢ οὐκ οὔσα πρότασις. Εἰ μὲν οὖν δέδωκεν ἀπόκρισιν ὡς πρὸς μίαν ἐρώτησιν, ἔσται ἔλεγχος, εἰ δὲ μὴ δέ-

^ο παρὰ τὸ ἐπόμενον corr. C. ^ρ ἐνὶ] ἔνια C. ^ι γίνεται ὁ παρὰ C.
^τ ἂν C. ^ς λευκὸν om. A.B. ^τ τῷ post ἐν om. C. ^ν ἡμᾶς om. B.
^ω ἢ μὴ διαιρεῖν om. A. ^χ τὸν] ἡμαρτον B. ^υ ἐν καὶ καθ' C. ^z μία μόνη πρ. C.

δωκεν ἀλλὰ φαίνεται, φαινόμενος ἔλεγχος. Ὡστε πάντες 15 οἱ τόποι πίπτουσιν εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν, οἱ μὲν οὖν παρὰ τὴν λέξιν, ὅτι φαινομένη ἀντίφασις, ὅπερ ἦν ἴδιον τοῦ ἐλέγχου, οἱ δ' ἄλλοι παρὰ τὸν τοῦ συλλογισμοῦ ὄρον.

Ἡ δ' ἀπάτη γίνεται τῶν μὲν παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν καὶ τὸν 7 λόγον τῷ μὴ δύνασθαι διαιρεῖν τὸ πολλαχῶς λεγόμενον (ἔνια γὰρ οὐκ εὔπορον διελεῖν, οἷον τὸ ἐν ^a καὶ τὸ ὄν καὶ τὸ ταῦτόν), τῶν δὲ παρὰ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν τῷ ^b μηδὲν οἶεσθαι διαφέρειν συντιθέμενον ἢ διαιρούμενον τὸν λόγον, καθάπερ ἐπὶ τῶν πλείστων. Ὅμοίως δὲ καὶ τῶν παρὰ τὴν προσφ- 2 δίαν· οὐ γὰρ ἄλλο δοκεῖ σημαίνειν ἀνιέμενος καὶ ἐπιτεινόμενος ὁ λόγος, ἐπ' οὐδενὸς ἢ οὐκ ἐπὶ πολλῶν. Τῶν δὲ παρὰ τὸ σχῆμα διὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς λέξεως. Χαλεπὸν γὰρ διελεῖν ποῖα ὡσαύτως καὶ ποῖα ὡς ἑτέρως λέγεται· σχεδὸν γὰρ ὁ τοῦτο δυνάμενος ποιεῖν ἐγγύς ἐστι τοῦ θεωρεῖν τὰληθές, μάλιστα δ' ^c ἐπίσταται συνεπινεύειν, ὅτι πᾶν τὸ κατηγορούμενόν τινος ὑπολαμβάνομεν τόδε τι καὶ ὡς ἐν ὑπακούομεν τῷ γὰρ ἐνὶ καὶ τῇ οὐσίᾳ μάλιστα δοκεῖ παρέπεσθαι τὸ τόδε τι καὶ τὸ ^d ὄν. Διὸ καὶ τῶν παρὰ τὴν λέξιν οὗτος ὁ τρόπος 3 θετέος, πρῶτον μὲν ὅτι μᾶλλον ἢ ἀπάτη γίνεται μετ' ἄλλων σκοπουμένοις ἢ καθ' αὐτούς (ἢ μὲν γὰρ μετ' ἄλλου σκέψις διὰ λόγων, ἢ δὲ καθ' αὐτὸν οὐχ ἦττον δι' αὐτοῦ τοῦ πράγματος), εἶτα καὶ καθ' ^e αὐτὸν ἀπατᾶσθαι συμβαίνει, ὅταν ἐπὶ τοῦ λόγου ποιῆται τὴν σκέψιν· ἔτι ἢ μὲν ^f ἀπάτη ἐκ τῆς ὁμοιότητος, ἢ δ' ὁμοιότητος ἐκ τῆς λέξεως. Τῶν δὲ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς διὰ τὸ μὴ δύνασθαι διακρίνειν τὸ ^g ταῦτόν καὶ τὸ ἕτερον καὶ ἐν καὶ πολλά, μηδὲ τοῖς ποίοις τῶν κατηγορημάτων ^h πάντα ταῦτά καὶ τῷ πράγματι συμβέβηκεν. Ὅμοίως 4 δὲ καὶ τῶν παρὰ τὸ ἐπόμενον· ⁱ μέρος γάρ τι τοῦ συμβεβηκότος τὸ ἐπόμενον. ^k Ἐτι καὶ ἐπὶ πολλῶν φαίνεται καὶ ἀξιούται οὕτως, εἰ τόδε ἀπὸ τοῦδε μὴ χωρίζεται, μηδ' ἀπὸ

^a καὶ om. C, καὶ τὸ ὄν om. B. ^b μηθὲν C. ^c ἐπίστανται pr. C.
^d ὦν A, ἐν C. ^e ἐαυτὸν C. ^f ἀπ. ἐκ] ἀπ. διὰ C. ^g ταυτὸ C.
^h ταῦτα πάντα C. ⁱ μέρος—ἐπόμενον om. A. ^k ἔτι δὲ καὶ C.

θατέρου χωρίζεσθαι θάτερον. Τῶν δὲ παρὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ λόγου καὶ τῶν παρὰ τὸ πῆ καὶ ἀπλῶς ἐν τῷ παρὰ μικρὸν ἢ ἀπάτη· ὡς γὰρ οὐδὲν ¹προσημαῖνον τὸ τί ἢ ^mπῆ ἢ πῶς ⁵ἢ τὸ νῦν καθόλου συγχωροῦμεν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβανόντων καὶ τῶν ἀναιτίων, καὶ ὅσοι τὰ πλείω ἐρωτήματα ὡς ἐν ποιούσιν· ἐν ἅπασιν γὰρ ἢ ἀπάτη διὰ τὸ παρὰ μικρὸν· οὐ γὰρ ⁿδιακριβοῦμεν οὔτε τῆς προτάσεως οὔτε τοῦ συλλογισμοῦ τὸν ὅρον διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν.

8 Ἐπεὶ δ' ἔχομεν παρ' ὅσα γίνονται οἱ φαινόμενοι συλλογισμοί, ἔχομεν καὶ παρ' ὅποσα οἱ σοφιστικοὶ γένοιντ' ἂν συλλογισμοὶ καὶ ἔλεγχοι. Λέγω δὲ σοφιστικὸν ἔλεγχον καὶ συλλογισμὸν οὐ μόνον τὸν φαινόμενον συλλογισμὸν ἢ ἔλεγχον, μὴ ὄντα δέ, ἀλλὰ καὶ τὸν ὄντα μὲν, φαινόμενον δὲ ²οἰκείον τοῦ πράγματος. Εἰσὶ δ' οὗτοι οἱ μὴ κατὰ τὸ πρᾶγμα ἐλέγχοντες καὶ δεικνύντες ἀγνοοῦντας, ὅπερ ἦν τῆς πειραστικῆς. Ἔστι δ' ἢ πειραστικὴ μέρος τῆς διαλεκτικῆς· αὕτη δὲ δύναται συλλογίζεσθαι ψεῦδος δι' ἀγνοίαν τοῦ διδόντος τὸν λόγον. Οἱ δὲ σοφιστικοὶ ἔλεγχοι, ἂν καὶ συλλογίζωνται τὴν ἀντίφασιν, οὐ ποιοῦσι δῆλον εἰ ἀγνοεῖ· καὶ γὰρ τὸν εἰδότα ἐμποδίζουσι τούτοις τοῖς λόγοις.

3 Ὅτι δ' ἔχομεν αὐτοὺς τῇ αὐτῇ μεθόδῳ, δῆλον· παρ' ὅσα γὰρ φαίνεται τοῖς ἀκούουσιν ὡς ἠρωτημένα συλλελογίσθαι, παρὰ ταῦτα καὶ τῷ ἀποκρινομένῳ ^oδύξειεν, ὥστ' ἔσονται συλλογισμοὶ ψευδεῖς διὰ τούτων ἢ πάντων ἢ ἐνίων· ὁ γὰρ μὴ ἐρωτηθεὶς οἶεται δεδωκέναι, καὶ ἐρωτηθεὶς θείη. Πλὴν ἐπὶ γέ τινων ἅμα συμβαίνει προσερωτᾶν τὸ ἐνδεές καὶ τὸ ψεῦδος ἐμφανίζειν, οἷον ἐν τοῖς παρὰ τὴν λέξιν καὶ τὸν ⁴σολοικισμόν. Εἰ οὖν οἱ παραλογισμοὶ τῆς ἀντιφάσεως παρὰ τὸν φαινόμενον ἔλεγχόν εἰσι, δῆλον ὅτι παρὰ τοσαῦτα ἂν καὶ τῶν ψευδῶν εἴησαν συλλογισμοὶ παρ' ὅσα καὶ ὁ φαινόμενος ἔλεγχος. Ὁ δὲ ^pφαινόμενος παρὰ τὰ μόρια τοῦ ἀληθινοῦ· ἐκάστου γὰρ ἐκλείποντος φανείη ἂν ἔλεγχος, οἷον ὁ

¹ προσημαῖνον B. ^m πῆ ἢ τὸ ἀπλῶς ἢ τὸ πῶς B. ⁿ ἀκριβοῦμεν C.
^o δόξη C. ^p φαιν. ἔλεγχος παρὰ C.

παρὰ τὸ μὴ συμβαῖνον διὰ τὸν λόγον, ^q ὁ εἰς τὸ ἀδύνατον καὶ ὁ τὰς δύο ἐρωτήσεις μίαν ποιῶν παρὰ τὴν πρότασιν, καὶ ἀντὶ τοῦ καθ' ^r αὐτὸ ὁ παρὰ τὸ συμβεβηκός, καὶ τὸ τούτου μόριον, ὁ παρὰ τὸ ἐπόμενον· ἔτι τὸ μὴ ἐπὶ τοῦ πράγματος ἀλλ' ἐπὶ τοῦ λόγου συμβαίνειν· εἴτ' ἀντὶ τοῦ καθόλου τὴν ἀντίφασιν καὶ κατὰ ταῦτ' καὶ πρὸς ταῦτ' καὶ ὡσαύτως παρὰ τε τὸ ἐπὶ τι ἢ παρ' ἕκαστον τούτων· ἔτι παρὰ τὸ μὴ ἐναριθμουμένου τοῦ ἐν ἀρχῇ τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνειν. "Ὡστ' ἔχομεν ἂν ^s παρ' ὅσα γίνονται οἱ παραλογισμοί· παρὰ πλείω μὲν ^t γὰρ οὐκ ἂν εἶεν, παρὰ δὲ τὰ εἰρημένα ἔσονται πάντες.

"Ἔστι δ' ὁ σοφιστικὸς ἔλεγχος οὐχ ἀπλῶς ἔλεγχος, ἀλλὰ ⁵ πρὸς τινα· καὶ ὁ συλλογισμὸς ὡσαύτως. "Ἄν μὲν γὰρ μὴ λάβῃ ὁ τε παρὰ τὸ ὁμώνυμον ἐν σημαίνειν καὶ ὁ παρὰ τὴν ὁμοιοσημοσύνην τὸ μόνον τόδε καὶ οἱ ἄλλοι ὡσαύτως, οὔτ' ἔλεγχοι οὔτε συλλογισμοὶ ἔσονται, οὔθ' ἀπλῶς οὔτε ^v πρὸς τὸν ἐρωτώμενον· ἐὰν δὲ λάβωσι, πρὸς μὲν τὸν ἐρωτώμενον ἔσονται, ἀπλῶς δ' οὐκ ἔσονται· οὐ γὰρ ἐν σημαῖνον εἰλήφασιν, ἀλλὰ φαινόμενον, καὶ παρὰ τούδε.

Παρὰ πόσα δ' ἐλέγχονται οἱ ἐλεγχόμενοι, οὐ δεῖ πειρᾶ- ⁹ σθαι λαμβάνειν ἄνευ τῆς τῶν ὄντων ἐπιστήμης ἀπάντων. Τοῦτο δ' οὐδεμιᾶς ἐστὶ τέχνης· ^w ἄπειροι γὰρ ἴσως αἱ ἐπιστῆμαι, ὥστε δῆλον ὅτι καὶ αἱ ἀποδείξεις. "Ἐλεγχοὶ δ' εἰσὶ καὶ ἀληθεῖς· ὅσα γὰρ ἔστιν ἀποδείξαι, ἔστι καὶ ἐλέγξαι τὸν θέμενον τὴν ἀντίφασιν τοῦ ἀληθοῦς, οἷον εἰ ^x σύμμετρον τὴν διάμετρον ἔθηκεν, ἐλέγξειεν ἂν τις τῇ ἀποδείξει ὅτι ἀσύμμετρος. "Ὡστε πάντων δεήσει ἐπιστήμονας εἶναι· οἱ μὲν γὰρ ^z ἔσονται παρὰ τὰς ἐν γεωμετρίας ἀρχὰς καὶ τὰ τούτων συμπεράσματα, οἱ δὲ παρὰ τὰς ἐν ἰατρικῇ, οἱ δὲ παρὰ τὰς τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν. Ἄλλὰ μὴν καὶ οἱ ψευδεῖς ἔλεγχοι ^y ὁμοίως ἐν ἀπείροις· καθ' ἑκάστην γὰρ τέχνην ἐστὶ ψευδῆς

^q ὁ om. pr. C. ^r ἐαυτὸ C. ^s πρὸς ἂ B. ^t γὰρ] γὰρ ἂν C.
^v πρὸς τὸν] πρὸς τὸ C. ^w πολλαὶ γὰρ καὶ ἄπειροι ἴσως C. ^x σύμμετρον ἔφησε τὴν πλευρὰν τῇ διαμέτρῳ, ἐξελέγξειεν C. ^y ὁμοίως ἂν εἶεν ἐν C.

συλλογισμός, οἷον κατὰ γεωμετρίαν ὁ γεωμετρικός καὶ κατὰ
 ἰατρικὴν ὁ ἰατρικός. Λέγω δὲ τὸ κατὰ τὴν τέχνην τὸ κατὰ
 3 τὰς ἐκείνης ἀρχάς. Δῆλον οὖν ὅτι οὐ πάντων τῶν ἐλέγχων
 ἀλλὰ τῶν παρὰ τὴν διαλεκτικὴν ληπτέον τοὺς τόπους· οὗτοι
 γὰρ κοινοὶ πρὸς ἅπασαν τέχνην καὶ δύναμιν. Καὶ τὸν μὲν
 καθ' ἐκάστην ἐπιστήμην ἔλεγχον τοῦ ἐπιστήμονός ἐστι θεω-
 ρεῖν, εἴτε μὴ ὧν φαίνεται εἴ τ' ἐστι, διὰ τί ἐστι· τὸν δ' ἐκ
 τῶν κοινῶν καὶ ὑπὸ μηδεμίαν τέχνην τῶν διαλεκτικῶν. Εἰ
 γὰρ ἔχομεν ἐξ ὧν οἱ ἔνδοξοι συλλογισμοὶ περὶ ὀτιοῦν, ἔχο-
 μεν ἐξ ὧν οἱ ἔλεγχοι· ὁ γὰρ ἔλεγχός ἐστιν ἀντιφάσεως
 συλλογισμός, ὥστ' ^z ἢ εἰς ἢ δύο συλλογισμοὶ ἀντιφάσεως
 4 ἔλεγχός ἐστιν. Ἐχομεν ἄρα παρ' ὅποσα πάντες εἰσὶν οἱ
 τοιοῦτοι. Εἰ δὲ τοῦτ' ἔχομεν, καὶ τὰς λύσεις ἔχομεν· αἱ
 γὰρ τούτων ἐνστάσεις λύσεις εἰσὶν. Ἐχομεν δέ, παρ' ὅποσα
 γίνονται, καὶ τοὺς φαινομένους, φαινομένους δὲ οὐχ ὁτῶν
 ἀλλὰ τοῖς τοιοῖσδε· ἀόριστα γὰρ ἐστιν, εἴαν τις σκοπῇ παρ'
 ὅποσα φαίνονται τοῖς τυχούσιν. Ὡστε φανερόν ὅτι τοῦ
 διαλεκτικοῦ ἐστὶ τὸ δύνασθαι λαβεῖν παρ' ὅσα γίνεται διὰ
 τῶν κοινῶν ἢ ὧν ἔλεγχος ἢ φαινόμενος ἔλεγχος, καὶ ἢ δια-
 λεκτικὸς ἢ φαινόμενος διαλεκτικὸς ^a ἢ πειραστικός.

10 Οὐκ ἐστὶ δὲ διαφορὰ τῶν λόγων ἢν λέγουσί τινες, τὸ εἶναι
 τοὺς μὲν πρὸς τοῦνομα λόγους, ἑτέρους δὲ πρὸς τὴν διάνοιαν·
 ἄτοπον γὰρ τὸ ὑπολαμβάνειν ἄλλους μὲν εἶναι πρὸς τοῦνομα
 λόγους, ἑτέρους δὲ πρὸς τὴν διάνοιαν, ἀλλ' οὐ τοὺς αὐτούς.
 Τί γὰρ ἐστὶ τὸ μὴ πρὸς τὴν διάνοιαν ^b ἀλλ' ἢ ὅταν μὴ χρῆ-
 ται τῷ ὀνόματι, οἰόμενος ἐρωτᾶσθαι, ἐφ' ^c ᾧ ὁ ἐρωτώμενος
 ἔδωκεν; τὸ δ' αὐτὸ τοῦτό ἐστι καὶ πρὸς τοῦνομα. Τὸ δὲ
 2 πρὸς τὴν διάνοιαν, ὅταν ἐφ' ^d ᾧ ἔδωκεν διανοηθείς. Εἰ δὲ
 τις πλείω σημαίνοντος τοῦ ὀνόματος οἴοιτο ἐν σημαίνειν καὶ
 ὁ ἐρωτῶν καὶ ὁ ἐρωτώμενος, οἷον ἴσως τὸν ὄν ^e ἢ τὸ ἐν πολλὰ
 σημαίνει, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀποκρινόμενος καὶ ὁ ἐρωτῶν Ζήνων ἐν
 οἰόμενος εἶναι ἠρώτησε, καὶ ἐστὶν ὁ λόγος ὅτι ἐν πάντα, οὐ-

^z ἢ post ὥστ' om. C. ^a ἢ πειραστικός om. C. ^b ἀλλ' om. corr. C.
^c ὁ B. ^d ὁ A.B. et pr. C. ^e ἢ] καὶ C.

τος πρὸς τοῦνομα ἔσται ἢ πρὸς τὴν διάνοιαν τοῦ ἐρωτωμένου διειλεγμένος. Εἰ δέ γέ τις πολλὰ οἶεται σημαίνειν, δῆλον ὅτι οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν. Πρῶτον μὲν γὰρ περὶ τοὺς τοι-
 3 ούτους ἐστὶ λόγους τὸ πρὸς τοῦνομα καὶ πρὸς τὴν διάνοιαν ὅσοι πλείω σημαίνουσιν, εἶτα περὶ ὄντινούν ἐστίν· οὐ γὰρ ἐν τῷ λόγῳ ἐστὶ τὸ πρὸς τὴν διάνοιαν εἶναι, ἀλλ' ἐν τῷ τὸν ἀποκρινόμενον ἔχειν πως πρὸς τὰ δεδομένα. Εἶτα πρὸς τοῦνομα πάντας ἐνδέχεται αὐτοὺς εἶναι. Τὸ γὰρ πρὸς τοῦνομα τὸ μὴ πρὸς τὴν διάνοιαν εἶναί ἐστιν ἐνταῦθα. Εἰ γὰρ μὴ⁴ πάντες, ἔσονταί τινες ἕτεροι οὔτε πρὸς τοῦνομα οὔτε πρὸς τὴν διάνοιαν· οἱ δέ φασι πάντας, καὶ διαιροῦνται ἢ πρὸς τοῦνομα ἢ πρὸς τὴν διάνοιαν εἶναι πάντας, ἄλλους δ' οὔ. Ἀλλὰ μὴν ὅσοι συλλογισμοὶ εἰσι παρὰ τὸ πλεοναχῶς, τούτων εἰσὶ τινες οἱ παρὰ τοῦνομα. Ἀτόπως μὲν γὰρ καὶ εἴρηται τὸ παρὰ τοῦνομα φάναι^f πάντας τοὺς παρὰ τὴν λέξιν· ἀλλ' οὖν^g εἰσὶ τινες παραλογισμοὶ οὐ τῷ τὸν ἀποκρινόμενον πρὸς^h τούτους ἔχειν πως, ἀλλὰ τῷ τοιονδὶ ἐρώτημα τὸν λόγον αὐτὸν ἔχειν, ὃ πλείω σημαίνει.

Ὅλως τε ἄτοπον τὸ περὶ ἐλέγχου διαλέγεσθαι, ἀλλὰ μὴ⁵ πρότερον περὶ συλλογισμοῦ· ὁ γὰρ ἔλεγχος συλλογισμὸς ἐστίν, ὥστε χρῆⁱ καὶ περὶ^k συλλογισμοῦ πρότερον ἢ περὶ ψευδοῦς ἐλέγχου· ἔστι γὰρ ὁ τοιοῦτος ἔλεγχος φαινόμενος συλλογισμὸς ἀντιφάσεως. Διὸ ἢ ἐν τῷ συλλογισμῷ^l ἔσται τὸ αἴτιον ἢ ἐν τῇ ἀντιφάσει (προσκεῖσθαι γὰρ δεῖ^m τὴν ἀντίφασιν), ὅτε δ' ἐν ἀμφοῖν, ἂν ἢ φαινόμενος ἔλεγχος. Ἔστι⁶ δὲ ὁ μὲν τοῦ σιγῶντα λέγειν ἐν τῇ ἀντιφάσει, οὐκ ἐν τῷ συλλογισμῷ, ὁ δέ, ἂ μὴⁿ ἔχει τις, ὁ δοῦναι, ἐν ἀμφοῖν, ὁ δὲ ὅτι ἢ Ὁμήρου ποιήσις σχῆμα διὰ τοῦ κύκλου ἐν τῷ συλλογισμῷ. Ὁ δ' ἐν μηδετέρῳ ἀληθῆς συλλογισμὸς.

Ἀλλὰ δὴ ὅθεν ὁ λόγος ἦλθε, πότερον οἱ ἐν τοῖς μαθήμασι⁷ λόγοι πρὸς τὴν διάνοιάν εἰσιν ἢ οὔ; καὶ εἴ τιμι δοκεῖ πολλὰ

^f πάντας εἶναι τοὺς C. ^g τινές εἰσι C. ^h αὐτοὺς C. ⁱ καὶ om. C.
^k συλλογισμοῦ corr. A.C, παραλογισμοῦ B. ^l ἐστὶ C. ^m τὴν ἀντίφασιν om. A. ⁿ ἔχει C. ^o δοίη corr. C.

σημαίνειν τὸ τρίγωνον, καὶ ἔδωκε μὴ ὡς τοῦτο τὸ σχῆμα ἐφ' οὗ συνεπεράνατο ὅτι δύο ὀρθαί, πότερον πρὸς τὴν διάνοιαν οὗτος διείλεται τὴν ἐκείνου ἢ οὐ;

- 8 Ἔτι εἰ πολλὰ μὲν σημαίνει τοῦνομα, ὁ δὲ μὴ νοεῖ μὴδ' οἶεται, πῶς οὗτος οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν P διείλεται; ἢ πῶς δεῖ ἐρωτᾶν πλὴν q διδόναι διαίρεσιν, εἴτ' ἐρωτήσεί τις εἰ ἔστι σιγῶντα λέγειν ἢ οὐ, ἢ ἔστι μὲν r ὡς οὐ, ἔστι δ' ὡς ναί; εἰ δὲ τις δοίη μηδαμῶς, ὁ δὲ διαλεχθείη, ἀρ' οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν διείλεται; καίτοι ὁ λόγος δοκεῖ τῶν παρὰ τοῦνομα εἶναι. Οὐκ ἄρα ἐστὶ γένος τι λόγων τὸ πρὸς τὴν διάνοιαν. Ἄλλ' οἱ μὲν πρὸς τοῦνομά εἰσι s καὶ τοιοῦτοι οὐ πάντες, οὐχ ὅτι οἱ ἔλεγχοι, t ἀλλ' οὐδ' οἱ φαινόμενοι ἔλεγχοι. Εἰσὶ γὰρ καὶ v μὴ παρὰ τὴν λέξιν φαινόμενοι ἔλεγχοι, οἷον οἱ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς καὶ ἕτεροι.
- 10 Εἰ δέ τις ἀξιοῖ διαιρεῖν, ὅτι λέγω δὲ σιγῶντα λέγειν τὰ μὲν ὡδὶ τὰ δ' ὡδί· ἀλλὰ τοῦτό γ' ἐστὶ πρῶτον μὲν ἄτοπον, τὸ ἀξιοῦν (ἐνίοτε γὰρ οὐ δοκεῖ τὸ ἐρωτώμενον w πολλαχῶς ἔχειν, ἀδύνατον δὲ διαιρεῖν ὃ μὴ οἶεται)· ἔπειτα τὸ διδάσκειν τί ἄλλο ἔσται; φανερόν γὰρ ποιήσει ὡς ἔχει τῷ μὴτ' ἐσκεμμένῳ μὴτ' εἰδότη μὴθ' ὑπολαμβάνοντι ὅτι ἄλλως λέγεται.
- 11 Ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς μὴ διπλοῖς τί κωλύει τοῦτο παθεῖν; ἀρα ἴσαι αἱ μονάδες x ταῖς δυάσιν ἐν τοῖς y τέτταρσιν; εἰσὶ δὲ δυάδες αἱ μὲν ὡδὶ ἐνοῦσαι αἱ δὲ ὡδί. Καὶ ἀρα τῶν ἐναντίων μία ἐπιστήμη ἢ οὐ; ἔστι δ' ἐναντία τὰ μὲν γνωστὰ τὰ δ' ἄγνωστα. Ὡστ' εἴοικεν ἀγνοεῖν ὁ τοῦτο ἀξίων ὅτι ἕτερον τὸ διδάσκειν τοῦ διαλέγεσθαι, καὶ ὅτι δεῖ τὸν μὲν διδάσκοντα μὴ ἐρωτᾶν ἀλλ' αὐτὸν δῆλα ποιεῖν, τὸν δ' ἐρωτᾶν.
- II Ἔτι τὸ φάναι ἢ ἀποφάναι ἀξιοῦν οὐ δεικνύντος ἐστίν, ἀλλὰ πείραν λαμβάνοντος. Ἡ γὰρ πειραστικὴ ἐστὶ διαλεκτικὴ z τις καὶ θεωρεῖ οὐ τὸν εἰδόμενον ἀλλὰ τὸν ἀγνοοῦντα

P διείλεται; καίτοι ὁ λόγος δοκεῖ τῶν παρὰ τὸ ὄνομα. *H C. q διδόντα C. r ὡς οὐ] ὡς οὐκ A. s καίτοι οὗτοι A. et pr. C. t ἀλλ'—ἔλεγχοι om. C. v μὴ om. C. w ποσαχῶς C. x ταῖς δυσὶν δυσὶν pr. C. y τέσσαρσιν C. z τις. Διὸ περὶ πάντων ἐπισκοπεῖ καὶ C.

καὶ προσποιούμενον. Ὁ μὲν οὖν κατὰ τὸ πρᾶγμα θεωρῶν τὰ κοινὰ διαλεκτικός, ὁ δὲ τοῦτο φαινομένως ποιῶν σοφιστικός. Καὶ συλλογισμὸς ἐριστικός καὶ σοφιστικός ἐστὶν εἰς² μὲν ὁ φαινόμενος^a συλλογισμὸς, περὶ ᾧ ἡ διαλεκτικὴ πειραστικὴ ἐστὶ, κἂν ἀληθὲς τὸ συμπέρασμα ἢ τοῦ γὰρ διὰ τί ἀπατητικός ἐστὶ καὶ ὅσοι μὴ ὄντες κατὰ τὴν^b ἐκάστου μέθοδον παραλογισμοὶ δοκοῦσιν εἶναι κατὰ τὴν τέχνην. Τὰ³ γὰρ ψευδογραφήματα οὐκ ἐριστικά (κατὰ γὰρ τὰ ὑπὸ τὴν τέχνην οἱ παραλογισμοί), οὐδέ γ' εἴ τί ἐστὶ ψευδογράφημα περὶ ἀληθές, οἷον τὸ Ἴπποκράτους ἢ ὁ τετραγωνισμὸς ὁ διὰ τῶν μηνίσκων. Ἄλλ'^c ὡς Βρύσων ἐτετραγώνιζε τὸν κύκλον, εἰ καὶ τετραγωνίζεται ὁ κύκλος, ἀλλ' ὅτι οὐ κατὰ τὸ πρᾶγμα, διὰ τοῦτο σοφιστικός. Ὡστε ὁ τε περὶ τῶνδε φαινό-⁴μενος συλλογισμὸς ἐριστικός λόγος, καὶ ὁ κατὰ τὸ πρᾶγμα φαινόμενος συλλογισμὸς,^d κἂν ἢ συλλογισμὸς, ἐριστικός λόγος· φαινόμενος γὰρ ἐστὶ κατὰ τὸ πρᾶγμα, ὥστ' ἀπατητικός καὶ ἄδικος. Ὡσπερ γὰρ ἡ ἐν ἀγῶνι ἀδικία εἶδος τι ἔχει καὶ ἐστὶν ἀδικομαχία τις, οὕτως^e ἐν ἀντιλογίᾳ ἀδικομαχία^f ἢ ἐριστικὴ ἐστὶν· ἐκεῖ τε γὰρ οἱ πάντως νικᾶν προαιρούμενοι πάντων ἄπτονται καὶ ἐνταῦθα οἱ ἐριστικοί. Οἱ μὲν⁵ οὖν τῆς νίκης αὐτῆς χάριν τοιοῦτοι ἐριστικοὶ ἄνθρωποι καὶ φιλέριδες δοκοῦσιν εἶναι, οἱ δὲ δόξης χάριν τῆς εἰς χρηματισμὸν σοφιστικοί· ἡ γὰρ σοφιστικὴ ἐστὶν, ὥσπερ εἵπομεν, χρηματιστικὴ τις ἀπὸ σοφίας φαινομένης, διὸ φαινομένης ἀποδείξεως ἐφίενται. Καὶ τῶν λόγων τῶν αὐτῶν μὲν εἰσὶν οἱ φιλέριδες καὶ σοφισταί, ἀλλ' οὐ τῶν αὐτῶν^g ἕνεκεν. Καὶ⁶ λόγος ὁ αὐτὸς μὲν ἔσται σοφιστικός καὶ ἐριστικός, ἀλλ' οὐ^h κατὰ ταῦτόν, ἀλλ' ἢ μὲν νίκης φαινομένης, ἐριστικός, ἢ δὲ σοφίας, σοφιστικός· καὶ γὰρ ἡ σοφιστικὴⁱ ἐστὶ φαινομένη σοφία τις ἀλλ' οὐκ οὔσα. Ὁ δ' ἐριστικός ἐστὶ πῶς οὕτως ἔχων πρὸς τὸν διαλεκτικὸν ὡς ὁ ψευδογράφος πρὸς τὸν γεω-

^a συλλογιστικός A.B.C. ^b ἐκάστων A.C, ἐκάστω B. ^c ὡς] ὡς
 ὁ C. ^d καὶ A. ^e ἐν ἀντιλογίᾳ] ἐναντιολογία A.C. ^f ἢ om. C.
^g ἕνεκα C. ^h κατ' αὐτόν A. ⁱ ἔσται A.

μετρικόν· ἐκ γὰρ τῶν αὐτῶν τῇ διαλεκτικῇ ^k παραλογίζεται
 7 καὶ ὁ ψευδογράφος τὸν ^l γεωμέτρην. Ἄλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐρι-
 στικός, ὅτι ἐκ τῶν ἀρχῶν καὶ συμπερασμάτων τῶν ὑπὸ τὴν
 τέχνην ψευδογραφεῖ· ὁ δ' ὑπὸ τὴν διαλεκτικὴν περὶ μὲν
^m τὰλλα ὅτι ἐριστικός ἐσται δῆλον. Οἶον ὁ τετραγωνισμὸς
 ὁ μὲν διὰ τῶν μνηίσκων οὐκ ἐριστικός, ὁ δὲ Βρύσωνος ἐριστι-
 κός· καὶ τὸν μὲν οὐκ ἔστι μετενεγκεῖν ἀλλ' ἢ πρὸς γεωμετρίαν
 μόνον διὰ τὸ ἐκ τῶν ἰδίων εἶναι ἀρχῶν, τὸν δὲ πρὸς πολλούς,
 ὅσοι μὴ ἴσασι τὸ δυνατόν ἐκ ἐκάστω καὶ τὸ ἀδύνατον· ἀρ-
 8 μόσει γάρ. Ἡ ὡς Ἄντιφῶν ἐτετραγώνιζεν. Ἡ εἴ τις μὴ
 φαίη βέλτιον εἶναι ἀπὸ δείπνου περιπατεῖν διὰ τὸν Ζήνωνος
 λόγον, οὐκ ἰατρικός· κοινὸς γάρ. Εἰ μὲν οὖν πάντῃ ὁμοίως
 εἶχεν ὁ ἐριστικός πρὸς τὸν διαλεκτικὸν τῷ ψευδογράφῳ πρὸς
 τὸν γεωμέτρην, οὐκ ἂν ἦν περὶ ἐκείνων ἐριστικός. Νῦν δ' οὐκ
 ἔστιν ὁ διαλεκτικός περὶ γένος τι ὠρισμένον, οὐδὲ δεικτικός
 οὐδενός, οὐδὲ τοιοῦτος οἶος ὁ καθόλου. Οὔτε γάρ ἐστιν
 ἅπαντα ἐν ἐνί τινι γένει, οὔτε εἰ εἶη, οἷόν τε ὑπὸ τὰς αὐτὰς
 9 ἀρχὰς εἶναι τὰ ὄντα. Ὡστ' οὐδεμία τέχνη τῶν δεικνουσῶν
 τινὰ φύσιν ⁿ ἐρωτητικὴ ἐστίν· οὐ γὰρ ἔξεστιν ὁποτερονοῦν
 τῶν μορίων δοῦναι· συλλογισμὸς γὰρ οὐ γίνεται ἐξ ἀμφοῖν.
 Ἡ δὲ διαλεκτικὴ ἐρωτητικὴ ἐστίν. Εἰ δ' ἐδείκνυεν, εἰ καὶ μὴ
 πάντα, ἀλλὰ τὰ γε πρῶτα καὶ τὰς οἰκείας ἀρχὰς οὐκ ἂν
 ἠρώτα. Μὴ δίδοντας γὰρ οὐκ ἂν ἔτι εἶχεν ἐξ ὧν ἔτι διαλέ-
 10 ξεται πρὸς τὴν ἔνστασιν. Ἡ δ' αὐτὴ καὶ πειραστικὴ. Οὐδὲ
 γὰρ ἡ πειραστικὴ τοιαύτη ἐστίν οἷα ἡ γεωμετρία, ἀλλ' ἦν
 ἂν ἔχοι καὶ μὴ εἰδώς τις. ^o Ἐξεστι γὰρ πείραν λαβεῖν καὶ
 τὸν μὴ εἰδότα τὸ πρᾶγμα τοῦ ^p μὴ εἰδότος, εἶπερ καὶ δίδωσιν
 οὐκ ἐξ ὧν οἶδεν οὐδ' ἐκ τῶν ἰδίων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπομένων, ὅσα
 τοιαῦτά ἐστιν ἃ εἰδότα μὲν οὐδὲν κωλύει ^q μὴ εἰδέναι τὴν
 τέχνην, μὴ εἰδότα δ' ἀνάγκη ἀγνοεῖν. Ὡστε φανερόν ὅτι
 11 οὐδενὸς ὠρισμένου ἢ πειραστικὴ ἐπιστήμη ἐστίν. Διὸ καὶ

^k παραλογίζεται καθάπερ παραλογίζεται καὶ C. ^l γεωμετρικόν C. ^m τὰ
 ἄλλα C. ⁿ ἐρωτηματικὴ A. ^o ἔνεστι C. ^p μὴ post τοῦ om. C.
^q τὴν τέχνην μὴ εἰδέναι C.

περὶ πάντων ἐστὶ· πᾶσαι γὰρ ^Γ αἱ τέχναι χρῶνται καὶ κοινοῖς τισίν. Διὸ πάντες καὶ οἱ ἰδιῶται τρόπον τινὰ χρῶνται τῇ διαλεκτικῇ καὶ πειραστικῇ· πάντες γὰρ μέχρι τινὸς ἐγχειροῦσιν ἀνακρίνειν τοὺς ἐπαγγελλομένους. Ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ κοινά· ταῦτα γὰρ οὐδὲν ἦττον ἴσασιν αὐτοί, κἂν δοκῶσι λίαν ἔξω λέγειν. Ἐλέγχουσιν οὖν ἅπαντες· ἀτέχνως γὰρ ¹² μετέχουσι τούτου οὐ ἐντέχνως ἢ διαλεκτικῇ ἐστὶ, καὶ ὁ τέχνη συλλογιστικῇ πειραστικὸς διαλεκτικός. Ἐπεὶ δ' ἐστὶ πολλὰ μὲν ^Σ ταῦτα ^Τ καὶ κατὰ πάντων, οὐ τοιαῦτα δ' ὥστε φύσιν τινὰ εἶναι καὶ γένος, ἀλλ' οἶον αἱ ἀποφάσεις, τὰ δ' οὐ τοιαῦτα ἀλλὰ ἴδια, ἐστὶν ἐκ τούτων περὶ ἀπάντων πείραν λαμβάνειν, καὶ εἶναι τέχνην τινά, καὶ μὴ τοιαύτην εἶναι ^Υ οἷαι αἱ δεικνύουσαι. Διόπερ ὁ ἐριστικός οὐκ ἐστὶν οὕτως ἔχων πάντη ὡς ὁ ψευδογράφος· οὐ γὰρ ^W ἐστὶ παραλογιστικός ἐξ ὠρισμένου τινὸς γένους ἀρχῶν, ἀλλὰ περὶ πᾶν γένος ἐστὶ ^Χ ὁ ἐριστικός.

Τρόποι μὲν οὖν εἰσὶν οὗτοι τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων· ὅτι ¹³ δ' ἐστὶ τοῦ διαλεκτικοῦ τὸ θεωρῆσαι περὶ τούτων ^Υ καὶ δύνασθαι ταῦτα ποιεῖν, οὐ χαλεπὸν ἰδεῖν· ἢ γὰρ περὶ τὰς προτάσεις μέθοδος ἅπασαν ἔχει ταύτην τὴν θεωρίαν.

Καὶ περὶ μὲν τῶν ἐλέγχων εἴρηται τῶν φαινομένων· περὶ ¹² δὲ τοῦ ψευδομένου τι δεῖξαι καὶ τὸν λόγον εἰς ^Ζ ἄδοξον ἀγαγεῖν (τούτο γὰρ ἦν δεύτερον τῆς σοφιστικῆς προαιρέσεως) πρῶτον μὲν οὖν ἐκ τοῦ πυνθάνεσθαι πως καὶ διὰ τῆς ἐρωτήσεως συμβαίνει μάλιστα. Τὸ γὰρ πρὸς μηδὲν ὀρίσαντα κείμενον ἐρωτᾶν θηρευτικόν ἐστὶ τούτων· εἰκὴ γὰρ λέγοντες ἀμαρτάνουσι μᾶλλον· εἰκὴ δὲ λέγουσιν, ὅταν μηδὲν ἔχωσι προκείμενον. Τό τε ἐρωτᾶν πολλά, κἂν ὠρισμένον ἢ πρὸς ὃ ² διαλέγεται, καὶ τὸ τὰ δοκοῦντα λέγειν ἀξιούν ποιεῖ ^Α τιν' εὐπορίαν τοῦ εἰς ἄδοξον ἀγαγεῖν ^Β ἢ ψεῦδος· εἴαν τε ἐρωτώμενος φῆ ἢ ἀποφῆ τούτων τι, ἄγειν πρὸς ^Α ἐπιχειρήματος

^Γ αἱ om. C. ^Σ ταυτὰ C. ^Τ καὶ om. A.B. ^Υ οἷαν A.B.C.
^W ἐστὶ C. ^Χ ὁ om. C. ^Υ καὶ δ. τ. ποιεῖν om. C. ^Ζ ἄδοξόν τι ἀγαγεῖν C.
^Α τὴν A. ^Β ἢ εἰς ψ. C.

εὐπορεῖ. Δυνατὸν δὲ νῦν ἦττον κακουργεῖν διὰ τούτων ἢ πρότερον· ἀπαιτοῦνται γὰρ τί τοῦτο πρὸς τὸ ἐν ἀρχῇ. Στοιχεῖον δὲ τοῦ τυχεῖν ἢ ψεύδους ^cτινὸς ἢ ἀδόξου τὸ μηδεμίαν εὐθὺς ἐρωτᾶν θέσιν, ἀλλὰ φάσκειν ἐρωτᾶν ^dμαθεῖν βουλόμενον· χῶραν γὰρ ^eἐπιχειρήματος ^fἢ ^gσκέψις ποιεῖ.

3 Πρὸς δὲ τὸ ψευδόμενον δεῖξαι ἴδιος τόπος ^hὁ σοφιστικός, τὸ ἄγειν ⁱπρὸς τοιαῦτα πρὸς ^aεὐπορεῖ λόγων· ^kἔσται δὲ καὶ καλῶς καὶ μὴ καλῶς τοῦτο ποιεῖν, καθάπερ ἐλέχθη πρότερον.

4 Πάλιν πρὸς τὸ παράδοξα λέγειν σκοπεῖν ἐκ τίνος γένους ὁ διαλεγόμενος, εἴτ' ἐπερωτᾶν ὁ τοῖς πολλοῖς οὔτοι λέγουσι ^lπαράδοξον· ἔστι γὰρ ἐκάστοις τι τοιοῦτον. Στοιχεῖον δὲ τούτων τὸ τὰς ἐκάστων εἰληφέναι θέσεις ἐν ταῖς προτάσεσιν. Λύσις δὲ καὶ τούτων ἢ προσήκουσα φέρεται τὸ ἐμφανίζειν ὅτι οὐ διὰ τὸν λόγον συμβαίνει τὸ ἄδοξον· αἰεὶ δὲ τοῦτο καὶ βούλεται ὁ ἀγωνιζόμενος.

5 Ἔτι ^δἐκ τῶν βουλήσεων καὶ τῶν φανερῶν δοξῶν. Οὐ γὰρ ταῦτα βούλονται τε καὶ φασίν, ἀλλὰ λέγουσι μὲν τοὺς εὐσχημονεστάτους τῶν λόγων, βούλονται δὲ τὰ φαινόμενα λυσιτελεῖν, ^mοἷον τεθάναι καλῶς μᾶλλον ἢ ζῆν ἠδέως φασὶ δεῖν καὶ πένεσθαι δικαίως μᾶλλον ἢ πλουτεῖν αἰσχροῶς, βούλονται δὲ τὰναντία. Τὸν μὲν οὖν λέγοντα κατὰ τὰς βουλήσεις εἰς τὰς φανεράς δόξας ἀκτέον, τὸν δὲ κατὰ ταύτας εἰς τὰς ἀποκεκρυμμένας· ἀμφοτέρως γὰρ ἀναγκαῖον παράδοξα λέγειν· ἢ γὰρ πρὸς τὰς φανεράς ἢ πρὸς τὰς ἀφανεῖς δόξας ἐροῦσιν ⁿἐναντία.

6 Πλείστος δὲ τόπος ἐστὶ τοῦ ποιεῖν παράδοξα λέγειν, ὥσπερ καὶ ὁ Καλλικλῆς ἐν τῷ Γοργία γέγραπται λέγων, καὶ οἱ ἀρχαῖοι δὲ πάντες ᾤοντο συμβαίνειν, παρὰ τὸ κατὰ φύσιν καὶ κατὰ τὸν νόμον· ἐναντία γὰρ εἶναι φύσιν καὶ νόμον, καὶ

^c ἢ τινος C. ^d μαθάνειν C. ^e ἐγχειρήματος A.B. ^f ἢ] εὐθὺς ἢ C. ^g σκῆψις corr. C. ^h ὁ om. C. ⁱ πρὸς τ.] εἰς τ. C. ^k ἔσται B.C.
^l ἄδοξον C. ^m οἷον τὸ τ. C. ⁿ ἐναντίον C.

τὴν δικαιοσύνην κατὰ νόμον μὲν εἶναι καλὸν κατὰ φύσιν δ' οὐ καλόν. ° Δεῖν οὖν πρὸς μὲν τὸν εἰπόντα κατὰ φύσιν κατὰ νόμον ἀπαντᾶν, πρὸς δὲ τὸν κατὰ νόμον ἐπὶ τὴν φύσιν ἄγειν ἀμφοτέρως γὰρ ρ εἶναι λέγειν παράδοξα. ° Ην δὲ τὸ μὲν κατὰ φύσιν αὐτοῖς τὸ ἀληθές, τὸ δὲ κατὰ νόμον τὸ τοῖς πολλοῖς δοκοῦν. ° Ὡστε δῆλον ὅτι κακείνοι, καθάπερ καὶ οἱ νῦν, ἢ ἐλέγξαι ἢ παράδοξα λέγειν τὸν ἀποκρινόμενον ἐπεχείρουον ποιεῖν.

° Ἐνια δὲ τῶν ἐρωτημάτων ἔχει ἀμφοτέρως ἄδοξον εἶναι τὴν ἀπόκρισιν, οἷον πότερον τοῖς σοφοῖς ἢ τῷ πατρὶ ° δεῖ πείθεσθαι, καὶ τὰ συμφέροντα πράττειν ἢ τὰ δίκαια, καὶ ἀδικεῖσθαι αἰρετώτερον ° ἢ βλάπτειν. Δεῖ δ' ἄγειν εἰς τὰ τοῖς πολλοῖς καὶ τοῖς σοφοῖς ἐναντία, ἐὰν μὲν λέγη τις ὡς οἱ περὶ τοὺς λόγους, εἰς τὰ τοῖς πολλοῖς, ἐὰν δ' ὡς οἱ πολλοί, ἐπὶ τὰ τοῖς ° ἐν λόγῳ. Φασὶ γὰρ οἱ μὲν ἐξ ἀνάγκης ° τὸν εὐδαίμονα δίκαιον εἶναι· τοῖς δὲ πολλοῖς ἄδοξον τὸ βασιλέα μὴ εὐδαιμονεῖν. ° Ἔστι δὲ τὸ εἰς τὰ οὕτως ἄδοξα συνάγειν τὸ αὐτὸ τῷ εἰς τὴν κατὰ φύσιν καὶ κατὰ νόμον ὑπεναντίωσιν ἄγειν· ὁ μὲν γὰρ νόμος δόξα τῶν πολλῶν, οἱ δὲ σοφοὶ κατὰ φύσιν καὶ κατ' ἀλήθειαν λέγουσιν.

Καὶ τὰ μὲν παράδοξα ἐκ τούτων δεῖ ζητεῖν τῶν τόπων 13 περὶ δὲ τοῦ ποιῆσαι ἀδολεσχεῖν, ὃ μὲν λέγομεν τὸ ἀδολεσχεῖν, εἰρήκαμεν ἤδη. Πάντες δὲ οἱ τοιοῖδε λόγοι τοῦτο βούλονται ποιεῖν· εἰ μηδὲν διαφέρει τὸ ὄνομα ἢ τὸν λόγον εἰπεῖν, διπλάσιον δὲ καὶ διπλάσιον ἡμίσεος ταυτό, εἰ ἄρα ° ἐστὶν ἡμίσεος διπλάσιον, ἔσται ἡμίσεος ἡμίσεος διπλάσιον. ° Καὶ πάλιν ἂν ἀντὶ τοῦ διπλάσιον ° διπλάσιον ἡμίσεος τεθῆ, τρις ἔσται εἰρημένον, ἡμίσεος ἡμίσεος ἡμίσεος διπλάσιον. Καὶ ἄρα ἐστὶν ἡ ἐπιθυμία ἠδέος; τοῦτο δ' ἐστὶν ὄρεξις ἠδέος· ἔστιν ° ἄρα ἡ ἐπιθυμία ὄρεξις ἠδέος ἠδέος.

Εἰσὶ δὲ πάντες οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων ἐν τε τοῖς πρὸς τι, 2

° codices δεῖ. ρ λέγειν εἶναι C. ° δεῖ om. C. ° ἢ] ἢ τὸ C.
 ° ἐν λόγῳ] σοφοῖς C. ° ἐστὶν] ἐστὶ διπλάσιον C. ° καὶ πάλιν ἀντὶ C.
 ° διπλάσιον alterum om. C. ° ἄρα καὶ ἡ C.

ὅσα μὴ μόνον τὰ γένη ἀλλὰ καὶ αὐτὰ πρὸς τι λέγεται, καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ἀποδίδονται. Οἶον ἢ τε ὄρεξις τινὸς ὄρεξις καὶ ἢ ἐπιθυμία τινὸς ἐπιθυμία, καὶ τὸ διπλάσιον τινὸς διπλάσιον καὶ διπλάσιον ἡμίσεος. Καὶ ὅσων ἢ οὐσία οὐκ ὄντων πρὸς τι ^γ ὄλως, ὧν ^z εἰσὶν ἕξεις ἢ πάθη ἢ τι τοιοῦτον, ἐν τῷ λόγῳ αὐτῶν προσδηλοῦται κατηγορουμένων ἐπὶ τούτοις. Οἶον τὸ περιττὸν ἀριθμὸς μέσον ἔχων ἔστι δ' ἀριθμὸς περιττός· ἔστιν ἄρα ἀριθμὸς ^a μέσον ἔχων ἀριθμὸς. Καὶ εἰ τὸ σιμὸν κοιλότης ῥινός ἐστιν, ἔστι δὲ ῥίς σιμή, ἔστιν ἄρα ῥίς ῥίς κοίλη.

3 Φαίνονται δὲ ποιεῖν οὐ ποιοῦντες ἐνίοτε διὰ τὸ μὴ προσπυθάνεσθαι εἰ σημαίνει τι καθ' αὐτὸ λεχθὲν τὸ διπλάσιον ἢ οὐδέν, καὶ εἴ τι σημαίνει, πότερον ^b τὸ αὐτὸ ἢ ἕτερον, ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα λέγειν εὐθύς. Ἄλλὰ φαίνεται διὰ τὸ τὸ ὄνομα ταῦτὸ εἶναι ταῦτὸ καὶ σημαίνειν.

14 Σολοικισμὸς δ' οἶον μὲν ἔστιν εἴρηται πρότερον. Ἔστι δὲ τοῦτο καὶ ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντα φαίνεσθαι καὶ ποιοῦντα μὴ δοκεῖν, καθάπερ ὁ Πρωταγόρας ἔλεγεν, εἰ ὁ μῆνις καὶ ὁ πήληξ ἄρρεν ἐστίν· ὁ μὲν γὰρ λέγων οὐλομένην σολοικίζει μὲν κατ' ἐκείνον, οὐ φαίνεται δὲ τοῖς ἄλλοις, ὁ δὲ οὐλόμενον φαίνεται μὲν ἄλλ' οὐ σολοικίζει. Δῆλον οὖν ὅτι καὶ τέχνη τις τοῦτο δύναιτο ποιεῖν· διὸ πολλοὶ τῶν λόγων οὐ συλλογιζόμενοι σολοικισμὸν φαίνονται συλλογίζεσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς ἐλέγχοις.

2 Εἰσὶ δὲ πάντες σχεδὸν οἱ φαινόμενοι σολοικισμοὶ παρὰ ^c τὸ τόδε, καὶ ὅταν ἢ πτώσις μήτε ἄρρεν μήτε θῆλυ δηλοῖ ἀλλὰ τὸ μεταξύ. Τὸ μὲν οὗτος ἄρρεν σημαίνει, τὸ δ' αὕτη θῆλυ· τὸ δὲ τοῦτο θέλει μὲν τὸ μεταξύ σημαίνειν, πολλάκις δὲ σημαίνει κακείνων ἐκάτερον, οἶον τί τοῦτο; Καλλιόπη, ³ ξύλον, Κορίσκος. Τοῦ μὲν ^d οὖν ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος διαφέρουσιν αἱ πτώσεις ἅπασαι, τοῦ δὲ μεταξύ αἱ μὲν αἱ δ' οὐ. Δοθέντος δὴ πολλάκις τοῦτο, συλλογίζονται ὡς ^e εἰρημένου

^γ ὄλως ὧν] καὶ ὄλων corr. C. ^z εἰσὶν] εἰσὶν ἢ C. ^a ἀριθμὸς μέσον ἔχων C. ^b ταυτὸν C. ^c τὸ om. C. ^d οὖν om. A. ^e εἰρημένον C.

τούτον· ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλην πτώσιν ἀντ' ἄλλης. Ὁ δὲ παραλογισμὸς γίνεται διὰ τὸ κοινὸν εἶναι τὸ ^fτούτο πλειόνων πτώσεων· τὸ γὰρ τούτο σημαίνει ὅτε μὲν οὗτος ὅτε δὲ τούτον. Δεῖ δ' ἐναλλάξ σημαίνει, μετὰ μὲν τοῦ ἔστι τὸ ⁴οὗτος, μετὰ δὲ τοῦ εἶναι τὸ τούτον, οἷον ἔστι Κορίσκος, εἶναι Κορίσκον. Καὶ ἐπὶ τῶν θηλέων ὀνομάτων ὡσαύτως, καὶ ἐπὶ τῶν λεγομένων μὲν σκευῶν, ἐχόντων δὲ θηλείας ἢ ἄρρενος κλήσιν. Ὅσα γὰρ εἰς τὸ ὀ καὶ τὸ ὐ τελευτᾶ, ταῦτα μόνα σκεύους ἔχει κλήσιν, οἷον ξύλον, σχοινίον, τὰ δὲ μὴ οὕτως ἄρρενος ἢ θήλεος, ὧν ἕνια φέρομεν ἐπὶ τὰ σκεύη, οἷον ἄσκος μὲν ἄρρεν τούνομα, κλίνη δὲ θήλυ. Διόπερ καὶ ἐπὶ ⁵τῶν τοιούτων ὡσαύτως τὸ ἔστι καὶ τὸ εἶναι διοίσει. Καὶ τρόπον τινὰ ὁμοίος ἔστιν ὁ σολοικισμὸς τοῖς παρὰ ^ετὸ τὰ μὴ ὅμοια ὁμοίως λεγομένοις ἐλέγχους. Ὡσπερ γὰρ ἐκείνοις ἐπὶ τῶν πραγμάτων, τούτοις ἐπὶ τῶν ὀνομάτων συμπίπτει σολοικίζειν· ἄνθρωπος γὰρ καὶ λευκὸν καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα ἔστιν.

Φανερόν οὖν ὅτι τὸν σολοικισμὸν πειρατέον ἐκ τῶν εἰρη- ⁶μένων πτώσεων συλλογίζεσθαι.

Εἶδη μὲν οὖν ταῦτα τῶν ἀγωνιστικῶν λόγων καὶ μέρη ⁷τῶν εἰδῶν καὶ τρόποι οἱ εἰρημένοι. Διαφέρει δ' οὐ μικρόν, εἰάν ταχθῆ πως τὰ περὶ τὴν ἐρώτησιν πρὸς τὸ λανθάνειν, ὡσπερ ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς. Ἐφεξῆς οὖν τοῖς εἰρημένοις ταῦτα πρῶτον λεκτέον.

Ἔστι ^h δὴ πρὸς τὸ ἐλέγχειν ἐν μὲν μῆκος· χαλεπὸν γὰρ ¹⁵ἅμα πολλὰ συνορᾶν. Εἰς δὲ τὸ μῆκος τοῖς προειρημένοις στοιχείοις χρηστέον. Ἐν δὲ τάχος· ὑστερίζοντες γὰρ ἦττον προορῶσιν. Ἔτι δ' ὀργή καὶ φιλονεικία· ταραπτόμενοι γὰρ ἦττον δύνανται φυλάττεσθαι πάντες. Στοιχεῖα δὲ τῆς ὀργῆς τό τε φανερόν ἐαυτὸν ποιεῖν βουλόμενον ἀδικεῖν καὶ τὸ ⁱπαράπαν ἀναισχυντεῖν. Ἔτι τὸ ἐναλλάξ τὰ ἐρωτή- ²ματα τιθέναι, εἰάν τε πρὸς ^kταῦτο πλείους τις ἔχη λόγους,

^f τούτο] τόδε A.B, τούτο ταυτό C. ^ε τὸ om. pr. C. ^h δὲ C.
ⁱ παρὰ πάντας C. ^k αὐτὸ B.

εάν τε καὶ ὅτι οὕτως καὶ ὅτι οὐχ οὕτως· ἅμα γὰρ συμβαίνει ἢ πρὸς πλείω ἢ πρὸς τάναντία ¹ποιεῖσθαι τὴν φυλακὴν. Ὅλως δὲ πάντα τὰ πρὸς τὴν κρύψιν λεχθέντα πρότερον χρήσιμα καὶ πρὸς τοὺς ἀγωνιστικούς λόγους· ἡ γὰρ κρύψις ἐστὶ τοῦ λαθεῖν χάριν, τὸ δὲ λαθεῖν τῆς ἀπάτης.

3 Πρὸς δὲ τοὺς ἀνανεύοντας ἅπτ' ἂν οἰηθῶσιν εἶναι πρὸς τὸν λόγον, ἐξ ἀποφάσεως ἐρωτητέον, ὡς τούναντίον βουλόμενον, ἢ ^m καὶ ἐξ ἴσου ποιῶντα τὴν ἐρώτησιν· ἀδήλου γὰρ ὄντος τοῦ τί βούλεται λαβεῖν ἤττον δυσκολαίνουσιν. Ὅταν ⁿ τ' ἐπὶ τῶν μερῶν διδῶ τις τὸ καθ' ἕκαστον, ^o ἐπάγοντα τὸ καθόλου πολλάκις οὐκ ἐρωτητέον, ἀλλ' ὡς δεδομένῳ χρηστέον· ἐνίοτε γὰρ οἴονται καὶ αὐτοὶ δεδοκέσαι καὶ τοῖς ἀκούουσι φαίνονται διὰ τὴν τῆς ἐπαγωγῆς μνείαν, ὡς οὐκ ἂν ἠρωτημένα ⁴μάτην. Ἐν οἷς τε μὴ ὀνόματι σημαίνεται τὸ καθόλου, ἀλλὰ τῇ ὁμοιότητι χρηστέον πρὸς τὸ συμφέρον· λαυθάνει γὰρ ἡ ὁμοιότης πολλάκις. Πρὸς τε τὸ λαβεῖν τὴν πρότασιν τούναντίον ^p παραβάλλοντα χρὴ πυνθάνεσθαι. Οἶον εἰ δέοι λαβεῖν ὅτι δεῖ πάντα τῷ πατρὶ πείθεσθαι, πότερον ^q ἅπαντα δεῖ πείθεσθαι τοῖς γονεῦσιν ἢ πάντ' ἀπειθεῖν; καὶ τὸ πολλάκις πολλά, πότερον πολλὰ συγχωρητέον ἢ ὀλίγα; μᾶλλον γάρ, εἴπερ ἀνάγκη, δόξειεν ἂν εἶναι πολλά· παρατιθεμένων γὰρ ἐγγὺς τῶν ἐναντίων, καὶ μείζω καὶ μεγάλα φαίνεται καὶ χεῖρω καὶ βελτίω τοῖς ἀνθρώποις.

5 Σφόδρα δὲ καὶ πολλάκις ποιεῖ δοκεῖν ἐληλέγχθαι τὸ μάλιστα σοφιστικὸν συκοφάντημα τῶν ἐρωτώντων, τὸ ^r μηδὲν συλλογισαμένους μὴ ἐρώτημα ποιεῖν τὸ τελευταῖον, ἀλλὰ συμπεραντικῶς εἰπεῖν, ὡς συλλελογισμένους, οὐκ ἄρα τὸ καὶ τό.

6 Σοφιστικὸν δὲ καὶ τὸ κειμένου παραδόξου τὸ φαινόμενον ἀξιοῦν ἀποκρίνεσθαι προκειμένου τοῦ δοκοῦντος ἐξ ἀρχῆς, καὶ τὴν ἐρώτησιν τῶν τοιούτων οὕτω ποιεῖσθαι, πότερόν σοι δο-

¹ ποιήσασθαι C. ^m καὶ om. C. ⁿ δ' corr. C, om. pr. ^o ἐπα-
γαγόντα A.B. ^p χρὴ παραβαλόντα C. ^q πάντα C. ^r μη-
θέν C.

κεῖ; ^s ἀνάγκη γάρ, ἂν ἦ τὸ ἐρώτημα ἐξ ὧν ὁ συλλογισμός, ἢ ἔλεγχον ἢ παράδοξον γίνεσθαι, δόντος μὲν ἔλεγχον, μὴ δόντος δὲ μηδὲ δοκεῖν φάσκοντος ἄδοξον, μὴ ^t δόντος δὲ δοκεῖν δ' ὁμολογοῦντος ἐλεγχοειδές.

Ἔτι καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ῥητορικοῖς, καὶ ἐν τοῖς ἐλεγκτικοῖς ὁμοίως τὰ ἐναντιώματα θεωρητέον ἢ πρὸς τὰ ὑφ' ἑαυτοῦ λεγόμενα, ἢ πρὸς οὓς ὁμολογεῖ καλῶς λέγειν ἢ πράττειν, ἔτι πρὸς τοὺς δοκοῦντας τοιούτους ἢ πρὸς τοὺς ὁμοίους ἢ πρὸς τοὺς πλείστους ἢ πρὸς πάντας. Ὡς περ ^v τε καὶ ἀποκρινόμενοι πολλάκις, ὅταν ἐλέγχωνται, ποιῶσι διττόν, ^w ἂν μέλλῃ συμβαίνειν ^x ἐλεγχθῆσεσθαι, καὶ ἐρωτῶντας χρηστότεον ποτὲ τούτῳ πρὸς τοὺς ἐνισταμένους, ἂν ὠδὶ μὲν συμβαίῃ ὠδὶ δὲ μὴ, ὅτι οὕτως εἴληφεν, οἶον ὁ Κλεοφῶν ποιεῖ ἐν τῷ Μανδροβούλῳ. Δεῖ δὲ καὶ ἀφισταμένους τοῦ λό-8 γου τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιχειρημάτων ἐπιτέμνειν, καὶ τὸν ἀποκρινόμενον, ἂν προαισθάνηται, ^y προενίστασθαι καὶ προαγορεύειν. Ἐπιχειρητέον δ' ἐνίοτε καὶ πρὸς ἄλλα τοῦ εἰρημένου, ἐκείνο ἐκλαβόντας, εἰ μὴ πρὸς τὸ κείμενον ἔχη τις ἐπιχειρεῖν· ὅπερ ὁ Λυκόφρων ἐποίησε προβληθέντος λύραν ἐγκωμιάζειν. Πρὸς δὲ τοὺς ἀπαιτοῦντας πρὸς τι ἐπιχειρεῖν, ⁹ ἐπειδὴ δοκεῖ δεῖν ἀποδιδόναι τὴν αἰτίαν, λεχθέντων δ' ἐνίων εὐφυλακτότερον τὸ καθόλου συμβαῖνον ἐν τοῖς ἐλέγχοις, λέγειν τὴν ἀντίφασιν, ^z ὅ τι ἔφησεν ἀποφῆσαι, ἢ ὃ ἀπέφησε φῆσαι, ἀλλὰ μὴ ὅτι τῶν ἐναντίων ἢ αὐτῆ ἐπιστήμη ἢ οὐχ ἢ αὐτῆ. Οὐ δεῖ δὲ τὸ συμπέρασμα ^a προτατικῶς ἐρωτᾶν· ἔνια δ' οὐδ' ἐρωτητέον, ἀλλ' ὡς ὁμολογουμένῳ χρηστότεον.

Ἐξ ὧν μὲν οὖν αἱ ἐρωτήσεις, καὶ πῶς ἐρωτητέον ἐν ταῖς 16 ἀγωνιστικαῖς διατριβαῖς, εἴρηται· περὶ δὲ ἀποκρίσεως, καὶ πῶς χρὴ λύειν καὶ τί, καὶ πρὸς τίνα χρῆσιν οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων ὠφέλιμοι, μετὰ ταῦτα λεκτέον.

^s ἀναγκαῖον A. ^t δόντος δέ] διδόντος δέ C. ^v γε B. ^w ἐὰν C.
^x ἐλέγχεσθαι C. ^y προανίστασθαι B. ^z ὅ τι] ὅτι ὃ A.B.C. ^a προτατικῶς C.

- ² Χρήσιμοι μὲν οὖν εἰσὶ πρὸς μὲν φιλοσοφίαν διὰ δύο. Πρῶτον μὲν γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γινόμενοι παρὰ τὴν λέξιν ἄμεινον ἔχειν ποιούσι πρὸς τὸ ποσαχῶς ἕκαστον λέγεται, καὶ ποῖα ὁμοίως καὶ ποῖα ἐτέρως ^b ἐπὶ τε τῶν πραγμάτων συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων. Δεύτερον δὲ πρὸς τὰς καθ' ^c αὐτὸν ζητήσεις· ὁ γὰρ ὑφ' ἐτέρου ^d ῥαδίως παραλογιζόμενος καὶ τοῦτο μὴ ^e αἰσθανόμενος κἂν αὐτὸς ὑφ' αὐτοῦ τοῦτο πάθοι πολλάκις. Τρίτον δὲ καὶ τὸ λοιπὸν ἔτι πρὸς δόξαν, τὸ περὶ πάντα γεγυμνάσθαι δοκεῖν καὶ μηδενὸς ἀπίρως ἔχειν· τὸ γὰρ κοινωνοῦνται ^f λόγων ψέγειν λόγους, μηδὲν ἔχοντα διορίζειν περὶ τῆς φαυλότητος αὐτῶν, ὑποψίαν δίδωσι τοῦ δοκεῖν δυσχεραίνειν οὐ διὰ τᾶληθές ἀλλὰ δι' ἀπειρίαν.
- ⁴ Ἀποκρινομένοις δὲ πῶς ἀπαντητέον πρὸς τοὺς τοιοῦτους λόγους, φανερόν, εἴπερ ὀρθῶς εἰρήκαμεν πρότερον ἐξ ὧν εἰσὶν οἱ παραλογισμοί, καὶ τὰς ἐν τῷ πυνθάνεσθαι πλεονεξίας ἱκανῶς διείλομεν. Οὐ ^g ταῦτόν δ' ἐστὶ λαβόντα τε τὸν λόγον ἰδεῖν καὶ λῦσαι τὴν μοχθηρίαν, καὶ ἐρωτώμενον ἀπαντᾶν δύνασθαι ταχέως. Ὁ γὰρ ἴσμεν, πολλάκις μετατιθέμενον ^h ἀγνοοῦμεν. Ἔτι δ', ὥσπερ ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ θᾶπτον καὶ τὸ βραδύτερον ἐκ τοῦ γεγυμνάσθαι γίνεται μᾶλλον, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἔχει, ὥστε, ἂν δῆλον μὲν ἡμῖν ἦ, ἀμελέτητοι δ' ὤμεν, ὑστεροῦμεν τῶν καιρῶν πολλάκις. Συμβαίνει δὲ ποτε, καθάπερ ἐν τοῖς διαγράμμασιν· καὶ γὰρ ἐκεῖ ἀναλύσαντες ἐνίοτε συνθεῖναι πάλιν ἀδυνατοῦμεν· οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἐλέγχοις εἰδότες παρ' ὃ ὁ λόγος συμβαίνει συνεῖραι διαλύσαι τὸν λόγον ἀποροῦμεν.
- ¹⁷ Πρῶτον μὲν οὖν, ὥσπερ συλλογίζεσθαι φαμεν ἐνδόξως ποτὲ μᾶλλον ἢ ἀληθῶς προαιρεῖσθαι δεῖν, οὕτω καὶ λυτέον ποτὲ μᾶλλον ἐνδόξως ἢ κατὰ τᾶληθές. Ὅλως γὰρ πρὸς τοὺς ἐριστικούς ^h μαχετέον οὐχ ὡς ἐλέγχοντας ἀλλ' ὡς φαι-

^b ἐπὶ om. C.^c ἑαυτὸν C.^d παραλογιζόμενος ῥαδίως C.^e διαισθανόμενος C.^f λόγῳ C.^g ταυτὸ B.C.^h μαχητέον B.C.

νομένους· οὐ γάρ φαμεν συλλογίζεσθαι γε αὐτούς, ὥστε πρὸς τὸ μὴ δοκεῖν διορθωτέον. Εἰ γάρ ἐστιν ὁ ἔλεγχος ² ἀντίφασις μὴ ὁμώνυμος ἔκ τινων, οὐδὲν ἂν δέοι διαιρεῖσθαι πρὸς τὰμφίβολα καὶ τὴν ὁμωνυμίαν· οὐ γάρ ποιεῖ συλλογισμόν. Ἄλλ' οὐδενὸς ἄλλου χάριν προσδιαιρετέον ἀλλ' ἢ ὅτι τὸ συμπέρασμα φαίνεται ἐλεγχοειδές. Οὐκ οὖν τὸ ἐλεγχθῆναι ἀλλὰ τὸ δοκεῖν εὐλαβητέον, ἐπεὶ τό γ' ἐρωτᾶν ἀμφίβολα καὶ τὰ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν, ὅσαι τ' ἄλλαι τοιαῦται παρακρούσεις, καὶ τὸν ἀληθινὸν ἔλεγχον ἀφανίζει καὶ τὸν ἐλεγχόμενον καὶ μὴ ἐλεγχόμενον ἄδηλον ποιεῖ. Ἐπεὶ ³ γὰρ ἔξεστιν ἐπὶ τέλει συμπεραναμένου μὴ ὅπερ ἔφησεν ἀποφῆσαι ^ι λέγειν, ἀλλ' ὁμωνύμως, εἰ καὶ ὅτι μάλιστ' ἔτυχεν ἐπὶ ^κ ταῦτόν φέρων, ἄδηλον εἰ ἐλήλεγκται· ἄδηλον γὰρ εἰ ἀληθῆ λέγει νῦν. Εἰ δὲ διελὼν ¹ ἤρετο τὸ ὁμώνυμον ἢ τὸ ἀμφίβολον, οὐκ ἂν ἄδηλος ἦν ὁ ἔλεγχος. Ὅ τ' ἐπιζητοῦσι ⁴ νῦν μὲν ἦττον πρότερον δὲ μᾶλλον οἱ ἐριστικοί, τὸ ἢ ναί ἢ οὐ ἀποκρίνεσθαι τὸν ἐρωτώμενον, ἐγίνετ' ἂν. Νῦν δὲ ^μ διὰ τὸ μὴ καλῶς ἐρωτᾶν τοὺς πυνθανομένους ἀνάγκη προσαποκρίνεσθαι τι τὸν ἐρωτώμενον, διορθοῦντα τὴν μοχθηρίαν τῆς προτάσεως, ἐπεὶ διελομένου γε ἰκανῶς ἢ ναί ἢ οὐ ἀνάγκη λέγειν τὸν ἀποκρινόμενον.

Εἰ δέ τις ὑπολήψεται τὸν κατὰ ὁμωνυμίαν ἔλεγχον εἶναι, ⁵ τρόπον τινὰ οὐκ ἔσται διαφυγεῖν τὸ ἐλέγχεσθαι τὸν ἀποκρινόμενον· ἐπὶ γὰρ τῶν ὀρατῶν ἀναγκαῖον ὃ ἔφησεν ἀποφῆσαι ὄνομα, καὶ ὃ ἀπέφησε φῆσαι. Ὡς γὰρ διορθοῦνταί τινες, οὐδὲν ὄφελος. Οὐ γὰρ Κορίσκον φασὶν εἶναι μουσικὸν καὶ ἄμουσον, ἀλλὰ τοῦτον τὸν Κορίσκον μουσικὸν καὶ τοῦτον τὸν Κορίσκον ἄμουσον. Ὅ γὰρ αὐτὸς ἔσται λόγος ⁶ ^η τὸ τὸν Κορίσκον τῷ τοῦτον ^ο τὸν Κορίσκον ἄμουσον εἶναι ἢ μουσικόν· ὅπερ ἅμα φησί τε καὶ ἀπόφησιν. Ἄλλ' ἴσως οὐ ταῦτὸ σημαίνει· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖ τοῦνομα. Ὡστε τι διαφέρει. Εἰ δὲ τῷ μὲν τὸ ἀπλῶς λέγειν Κορίσκον ἀποδώσει,

^ι λέγων A.
^η τὸ] τοῦ A.B.

^κ ταυτὸ B.C.
^ο τὸν om. A.B.

¹ ἔηρετο A.

^μ διὰ om. A.

τῷ δὲ προσθήσει τὸ τινὰ ἢ τόνδε, ἄτοπον· οὐδὲν γὰρ μαλλον θατέρω· ὁποτέρω γὰρ ἂν οὐδὲν διαφέρει.

7 Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ ἄδηλος μὲν ἔστιν ὁ μὴ διορισάμενος τὴν ἀμφιβολίαν πότερον ἐλήλεγκται ἢ οὐκ ἐλήλεγκται, δέδοται δ' ἐν τοῖς λόγοις τὸ διελεῖν, φανερόν ὅτι τὸ μὴ διορίσαντα δοῦναι τὴν ἐρώτησιν ἀλλ' ἀπλῶς ἀμάρτημά ἐστιν, ὥστε καὶ εἰ μὴ αὐτός, ἀλλ' ὅ γε λόγος ἐληλεγμένῳ ὁμοίος
8 ἔστιν. Συμβαίνει μέντοι πολλάκις ὀρώντας τὴν ἀμφιβολίαν ὀκνεῖν διαιρεῖσθαι διὰ τὴν πυκνότητα τῶν τὰ τοιαῦτα προτεινόντων, ὅπως μὴ πρὸς ἅπαν δοκῶσι δυσκολαίνειν· εἴτ' οὐκ ἂν οἰηθέντων παρὰ τοῦτο γενέσθαι τὸν λόγον, πολλάκις ἀπήντησε παράδοξον. "Ὡστ' ἐπειδὴ δέδοται διαιρεῖν, οὐκ ὀκνητέον, καθάπερ ἐλέχθη πρότερον.

9 Εἰ δὲ τὰ δύο ἐρωτήματα μὴ ἔν ποιεῖ τις ἐρώτημα, οὐδ' ἂν ὁ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν ἐγίνετο παραλογισμός, ἀλλ' ἢ ἔλεγχος ἢ οὐ. Τί γὰρ διαφέρει ἐρωτῆσαι εἰ Καλλίας καὶ ῥ Θεμιστοκλῆς μουσικοί εἰσιν ἢ εἰ ἀμφοτέροις ἐν ὄνομα ἦν ἑτέροις οὐσί; εἰ γὰρ πλείω δηλοῖ ἑνός,
10 πλείω ἠρώτησεν. Εἰ οὖν μὴ ὀρθὸν πρὸς δύο ἐρωτήσεις μίαν ἀπόκρισιν ἀξιῶν λαμβάνειν ἀπλῶς, φανερόν ὅτι οὐδενὶ προσήκει τῶν ὁμωνύμων ἀποκρίνεσθαι ἀπλῶς, οὐδ' εἰ κατὰ πάντων ἀληθές, ὥσπερ ἀξιουσί τινες. Οὐδὲν γὰρ τοῦτο διαφέρει ἢ
11 εἰ ῥ ἤρετο, Κορίσκος καὶ Καλλίας πότερον οἴκοι εἰσιν ἢ οὐκ οἴκοι, εἴτε παρόντων ἀμφοῖν εἴτε μὴ παρόντων· ἀμφοτέρως γὰρ πλείους αἰ προτάσεις· οὐ γὰρ εἰ ἀληθές εἰπεῖν, διὰ τοῦτο μία ἢ ἐρώτησις. Ἐγχωρεῖ γὰρ καὶ μυρία ἕτερα ἐρωτηθέντα ἐρωτήματα ἅπαντα ἢ ναί ἢ οὐ ἀληθές εἶναι λέγειν· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἀποκριτέον μιᾷ ἀποκρίσει· ἀναιρεῖται γὰρ τὸ διαλέγεσθαι. Τοῦτο δ' ὁμοιον ὡς εἰ καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα τεθείη τοῖς ἑτέροις. Εἰ οὖν μὴ δεῖ πρὸς δύο ἐρωτήσεις μίαν ἀπόκρισιν διδόναι, φανερόν ὅτι οὐδ' ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων τὸ ναί ἢ οὐ λεκτέον. Οὐδὲ γὰρ ὁ εἰπὼν ἀποκέκριται ἀλλ' εἰ-

ῥ μεθιστοκλῆς A. 4 εἰ om. B. et pr. C. 1 εἶρετο A.B. 5 ἢ τὸ οὐ C.

ρηκεν. ἼΑλλ' ἀξιούνται πως ἐν τοῖς διαλεγόμενοις διὰ τὸ
λανθάνειν τὸ συμβαῖνον.

ἜΩσπερ οὖν εἶπομεν, ἐπειδὴπερ οὐδ' ἔλεγχοί τινες ὄντες¹²
δοκοῦσιν εἶναι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ λύσεις δόξουσιν
εἶναι τινες οὐκ οὔσαι λύσεις· ἄς δὴ φαμεν ἐνίοτε μᾶλλον δεῖν
φέρειν ἢ τὰς ἀληθεῖς ἐν τοῖς ἀγωνιστικοῖς λόγοις καὶ τῇ
πρὸς τὸ διττὸν ἀπαντήσει. ἼΑποκριτέον δ' ἐπὶ μὲν τῶν δο-
κούντων τὸ ἔστω λέγοντα· καὶ γὰρ οὕτως ἤκιστα γίνοιτ' ἂν
παρεξέλεγχος· ἴαν δέ τι παράδοξον ἀναγκάζεται λέγειν, ἐν-
ταῦθα μάλιστα προσθετέον τὸ δοκεῖν· οὕτω γὰρ ἂν οὔτ'
ἔλεγχος οὔτε ὕπαράδοξον γίνεσθαι δόξειεν. ἼἘπεὶ δὲ πῶς¹³
αἰτεῖται τὸ ἐν ἀρχῇ δῆλον, οἴονται δὲ ὠ πάντες, ἂν ἢ σύνεγ-
γυς, ἀναιρετέον καὶ μὴ συγχωρητέον εἶναι ἕνια ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ
αἰτοῦντος, ὅταν τε τοιοῦτον ἀξιοῖ τις ὁ ἀναγκαῖον μὲν συμ-
βαίνειν ἐκ τῆς θέσεως, ὡ ἢ δὲ ψεῦδος ἢ ἄδοξον, ταῦτ' ὀλεκτέον·
τὰ γὰρ ἐξ ἀνάγκης συμβαίνοντα τῆς αὐτῆς εἶναι δοκεῖ θέ-
σεως. ἼἘτι ὅταν τὸ καθόλου μὴ ὀνόματι ληφθῇ ἀλλὰ πα-
ραβολῇ, ὀλεκτέον ὅτι οὐχ ὡς ἐδόθη οὐδ' ὡς προὔτεινε λαμβά-
νει· καὶ γὰρ παρὰ τοῦτο γίνεται πολλάκις ἔλεγχος.

ἽἘξειργόμενον δὲ τούτων ἐπὶ τὸ μὴ καλῶς δεδεῖχθαι πο-¹⁴
ρευτέον, ἀπαντῶντα κατὰ τὸν εἰρημένον διορισμόν.

ἼἘν μὲν οὖν τοῖς κυρίως λεγομένοις ὀνόμασιν ἀνάγκη¹⁵
² ἀποκρίνεσθαι ἢ ἀπλῶς ἢ διαιρούμενον. ἼΑ δὲ συνυπονοοῦντες
τίθεμεν, οἶον ὅσα μὴ σαφῶς ἀλλὰ κολοβῶς ἐρωτᾶται, παρὰ
τοῦτο συμβαίνει ὁ ἔλεγχος, οἶον ἄρ' ὁ ἂν ἢ ἼἈθηναίων, κτῆ-
μά³ ἔστιν ἼἈθηναίων; Ναι. ἼΟμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
ἼἈλλὰ μὴν ὁ ἄνθρωπος ἔστι τῶν ζῶων; Ναι. Κτῆμα ἄρα ὁ
ἄνθρωπος τῶν ζῶων. Τὸν γὰρ ἄνθρωπον τῶν ζῶων λέγο-
μεν, ὅτι ζῶόν ἔστι, καὶ Λύσανδρον τῶν Λακώνων, ὅτι Λά-
κων. Δῆλον οὖν ὡς ἐν οἷς ἄσαφές τὸ προτεινόμενον οὐ συγ-
χωρητέον ἀπλῶς.

¹ ἐὰν C.
et pr. C.
om. C.

^ν παρ. ἂν γίν. B.C.
^γ ἐξειργόμενος A.B.C.

^ω πάντως A.C.

^χ ἢ δέ] ἢ B.
^z ἀποκρίνασθαι B.C.

^α ἔστιν

- 16 Ὅταν δὲ δυοῖν ὄντων θατέρου μὲν ὄντος ἐξ ἀνάγκης θατέρου εἶναι δοκῇ, θατέρου δὲ τοῦτο μὴ ἐξ ἀνάγκης, ἐρωτώμενον^b πρότερον δεῖ τὸ ἔλαττον διδόναι· χαλεπότερον γὰρ συλλογίσασθαι ἐκ πλειόνων. Ἐὰν δ' ἐπιχειρῇ ὅτι τῷ μὲν ἐστὶν ἐναντίον τῷ δ' οὐκ ἐστὶν,^c ἂν ὁ λόγος ἀληθῆς ἦ, ἐναντίον φάναι, ὄνομα δὲ μὴ κείσθαι τοῦ ἑτέρου.
- 17 Ἐπεὶ δ' ἔνια μὲν ὧν λέγουσιν οἱ πολλοὶ τὸν μὴ συγχωροῦντα ψεύδεσθαι ἂν φαίεν ἔνια δ' οὐ, οἷον ὅσα ἀμφιδοξοῦσιν (πότερον γὰρ φθαρτὴ ἢ ἀθάνατος ἢ ψυχὴ τῶν ζώων, οὐ διώριστα τοῖς πολλοῖς) ἐν οἷς οὖν ἄδηλον ποτέρως εἶωθε λέγεσθαι τὸ προτεινόμενον, πότερον ὡς αἱ γνώμαι (καλοῦσι γὰρ^d γνώμας καὶ τὰς ἀληθεῖς δόξας καὶ τὰς ὅλας ἀποφάσεις),^e ἢ ὡς ἡ διάμετρος ἀσύμμετρος. Ἐτι οὐ τὰληθῆς ἀμφιδοξεῖται, μάλιστα μεταφέρων ἂν τις λαθάνοι τὰ ὀνόματα περὶ τούτων. Διὰ μὲν γὰρ τὸ ἄδηλον εἶναι ποτέρως ἔχει τὰληθῆς, οὐ δόξει σοφίζεσθαι, διὰ^f δὲ τὸ ἀμφιδοξεῖν οὐ δόξει ψεύδεσθαι· ἢ^g δὲ μεταφορὰ ποιήσει τὸν λόγον ἀνεξελεγκτον.
- 19 Ἐτι ὅσα ἂν τις προαισθάνηται τῶν ἐρωτημάτων,^h προεπιστατέον καὶ προαγορευτέον· οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸν πυνθανόμενον κωλύσειεν.
- 18 Ἐπεὶ δ' ἐστὶν ἡ μὲν ὀρθὴ λύσις ἐμφάνις ψευδοῦς συλλογισμοῦ,ⁱ παρ' ὁποῖαν ἐρώτησιν συμβαίνει τὸ ψεῦδος, ὁ δὲ ψευδῆς συλλογισμὸς^k λέγεται διχῶς (ἢ γὰρ εἰ συλλελογίσται ψεῦδος, ἢ εἰ μὴ ὧν συλλογισμὸς δοκεῖ εἶναι συλλογισμὸς), εἴη ἂν ἢ τε εἰρημένη νῦν λύσις καὶ ἢ τοῦ φαινομένου συλλογισμοῦ παρὰ τί φαίνεται τῶν ἐρωτημάτων διόρθωσις. Ὡστε συμβαίνει τῶν λόγων τοὺς μὲν συλλελογισμένους ἀνε-
2 λόντα, τοὺς δὲ φαινομένους διελόντα λύειν. Πάλιν^l δ' ἐπεὶ τῶν συλλελογισμένων λόγων οἱ μὲν ἀληθῆς οἱ δὲ ψεῦδος ἔχουσι τὸ συμπέρασμα, τοὺς μὲν κατὰ τὸ συμπέρασμα ψευ-

^b πότερον corr. C. ^c ἐὰν C. ^d γνώμην D. ^e ἢ om. A.D.
^f δὲ om. D. ^g δὲ] γὰρ A.B. ^h προαναστατέον pr. A.B. ⁱ παρὰ
ποῖαν B.C. ^k γίγνεται D. ^l δ' om. D.

δεῖς διχῶς ἐνδέχεται λύειν· καὶ γὰρ ^m τῷ ἀνελεῖν τι τῶν ἡρω-
τημένων, καὶ ^m τῷ δεῖξαι τὸ συμπέρασμα ἔχον οὐχ οὕτως·
τοὺς δὲ κατὰ τὰς προτάσεις τῷ ἀνελεῖν τι μόνον· τὸ ⁿ γὰρ
συμπέρασμα ἀληθές. Ὡστε τοῖς βουλομένοις λύειν λόγον ³
πρῶτον μὲν ^o σκεπτέον εἰ συλλελόγισται ἢ ἀσυλλόγιστος,
εἶτα πότερον ἀληθές τὸ συμπέρασμα ἢ ψεῦδος, ὅπως ἢ διαι-
ροῦντες ἢ ἀναιροῦντες λύωμεν, καὶ ἀναιροῦντες ἢ ὠδε ἢ ὠδε,
καθάπερ ἐλέχθη πρότερον. Διαφέρει δὲ πλείστον ἐρωτώ-
μενόν τε καὶ μὴ λύειν λόγον· τὸ μὲν γὰρ προῖδειν χαλεπόν,
τὸ δὲ κατὰ σχολὴν ἰδεῖν ῥᾶον.

Τῶν μὲν οὖν παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν καὶ ^p τὴν ἀμφιβολίαν ¹⁹
ἐλέγχων οἱ μὲν ἔχουσι τῶν ἐρωτημάτων τι πλείω σημαῖνον,
οἱ δὲ τὸ συμπέρασμα πολλαχῶς λεγόμενον, οἷον ἐν μὲν τῷ
σιγῶντα λέγειν τὸ συμπέρασμα διττόν, ἐν δὲ τῷ συνεπίστα-
σθαι τὸν ἐπιστάμενον ἐν τῶν ἐρωτημάτων ἀμφίβολον. Καὶ
τὸ διττόν ὅτε μὲν ἔστιν, ὅτε δ' οὐκ ἔστιν ἀλλὰ σημαίνει τὸ
διττόν τὸ μὲν ὄν τὸ δ' οὐκ ὄν.

Ὅσοις μὲν οὖν ἐν τῷ τέλει τὸ πολλαχῶς, ἂν μὴ ^q προσ-²
λάβῃ ^r τὴν ἀντίφασιν, οὐ γίνεται ἔλεγχος, οἷον ἐν τῷ ^s τὸν
τυφλὸν ὁρᾶν· ἄνευ γὰρ ἀντιφάσεως οὐκ ἦν ἔλεγχος. Ὅσοις
δ' ἐν τοῖς ἐρωτήμασιν, οὐκ ἀνάγκη προαποφῆσαι τὸ διττόν·
οὐ γὰρ πρὸς τοῦτο ἀλλὰ διὰ τοῦτο ὁ λόγος. Ἐν ἀρχῇ μὲν
οὖν τὸ διπλοῦν καὶ ὄνομα καὶ λόγον οὕτως ἀποκριτέον, ὅτι
ἔστιν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὔ, ὥσπερ τὸ σιγῶντα λέγειν, ὅτι ἔστιν
ὡς, ἔστι δ' ὡς οὔ. Καὶ τὰ δέοντα πρακτέον ἔστιν ἄ, ἔστι δ' ³
ἄ οὔ· τὰ γὰρ δέοντα λέγεται πολλαχῶς. Ἐὰν δὲ λάθῃ,
ἐπὶ τέλει προστιθέντα τῇ ἐρωτήσῃ διορθωτέον· ἄρ' ἔστι
σιγῶντα λέγειν; Οὔ, ἀλλὰ τόνδε σιγῶντα. Καὶ ἐν τοῖς
ἔχουσι δὲ τὸ πλεοναχῶς ἐν ταῖς προτάσεσιν ὁμοίως. Οὐκ
ἄρα συνεπίστανται ὅτι ἐπίστανται; Ναί, ἀλλ' οὐχ οἱ οὕτως
ἐπιστάμενοι· οὐ γὰρ ταῦτόν ἐστιν ὅτι οὐκ ἔστι συνεπίστα-

^m τὸ B. ⁿ γὰρ om. D. ^o συσκειπτόν D. ^p τὴν post καὶ
om. D. ^q προλάβῃ B. ^r ἢ ἀντίφασις D. ^s τὸν om. B.

σθαι καὶ ὅτι τοὺς ὠδὶ ἐπισταμένους οὐκ ἔστιν. Ὡς τε
 ὕ μαχετέον, ἂν καὶ ἀπλῶς συλλογίζηται, ὅτι οὐχ ὃ ἔφησεν
 ἀπέφησε πρᾶγμα, ἀλλ' ὄνομα· ὥστ' οὐκ ἔλεγχος.

20 Φανερόν δὲ καὶ τοὺς παρὰ τὴν διαίρεσιν καὶ σύνθεσιν πῶς
 λυτέον· ἂν γὰρ διαιρούμενος καὶ συντιθέμενος ὠ ὁ λόγος ἕτε-
 ρον σημαίνει, συμπερινομένου τούναντίον λεκτέον. Εἰσὶ δὲ
 πάντες οἱ τοιοῦτοι λόγοι παρὰ τὴν σύνθεσιν ὠ ἢ διαίρεσιν.
 ἰ Ἀρ' ὦ εἶδες σὺ τοῦτον τυπτόμενον, τούτῳ ἐτύπτετο οὗτος;
 καὶ ὦ ἐτύπτετο, ὕ τούτῳ σὺ εἶδες; ἰ Ἐχει μὲν οὖν τι ἰ καὶ τῶν
 2 ἀμφιβόλων ἐρωτημάτων, ἀλλ' ἔστι παρὰ σύνθεσιν. Οὐ γάρ
 ἔστι διττὸν τὸ παρὰ τὴν διαίρεσιν· οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς λόγος
 γίνεται διαιρούμενος, εἴπερ μὴ ἰ καὶ τὸ ὄρος καὶ ὄρος τῇ προσ-
 φθία ἰ λεχθέν σημαίνει ἕτερον. ἰ Ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς γεγραμ-
 μένοις ταῦτον ὄνομα, ὅταν ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἰ γεγραμ-
 μένον ἢ καὶ ὡσαύτως, κακεῖ ἰ δ' ἤδη παράσημα ποιοῦνται, τὰ
 δὲ φθεγγόμενα οὐ ταυτά. Ὡστ' οὐ διττὸν τὸ παρὰ διαίρε-
 σιν. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι οὐ πάντες οἱ ἔλεγχοι παρὰ τὸ διτ-
 τόν, καθάπερ τινὲς φασιν.

3 Διαιρετέον οὖν τῷ ἀποκρινομένῳ· οὐ γὰρ ἰ ταῦτον ἰδεῖν
 τοῖς ὀφθαλμοῖς τυπτόμενον ἰ καὶ τὸ φάναι ἰδεῖν τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς τυπτόμενον. Καὶ ὁ Εὐθυδήμων ἰ δὲ λόγος, ἰ οἶδας
 σὺ νῦν ἰ οὔσας ἐν Πειραιεῖ τριήρεις ἐν Σικελίᾳ ὦν; Καὶ πάλιν,
 ἰ ἔστιν ἀγαθὸν ὄντα σκυτεῖα μοχθηρὸν εἶναι; εἴη δ' ἰ ἂν
 τις ἀγαθὸς ὦν σκυτεὺς μοχθηρός· ὥστ' ἔσται ἀγαθὸς σκυ-
 τεὺς μοχθηρός. ἰ Ἀρ' ὦν αἰ ἐπιστήμαι σπουδαῖαι, σπουδαῖα
 τὰ μαθήματα; Τοῦ δὲ κακοῦ σπουδαῖον τὸ μάθημα· σπου-
 4 δαῖον ἰ ἄρα μάθημα τὸ κακόν. ἰ Ἀλλὰ μὴν καὶ κακὸν καὶ
 μάθημα τὸ κακόν, ὥστε κακὸν μάθημα τὸ κακόν. ἰ Ἀλλ'
 ἔστι κακῶν σπουδαῖα ἐπιστήμη. ἰ Ἀρ' ἀληθὲς εἰπεῖν νῦν ὅτι

ἰ ἔστιν] ἔστι συνεπίστασθαι B. ἰ μαχητέον D. ἰ ὁ om. D.
 ὠ ἢ διαίρεσιν om. D. ὕ τούτο B, οὗτος D. ἰ καὶ D. ἰ καὶ ὁ
 ὄρος D. ἰ λεχθέν D. ἰ γεγραμμένων D. ἰ δ' ἤδη] δὴ τὰ D.
 ἰ ταυτὸ B. ἰ καὶ—τυπτόμενον om. D. ἰ δὲ om. D. ἰ ὄσας D.
 ἰ ἄρα] ἄρα τὸ D. ἰ ἀλλ'—ἐπιστήμη om. pr. D.

σὺ γέγονας; Γέγονας ἄρα νῦν. Ἡ ἄλλο σημαίνει διαιρε-
θέν· ἀληθές γὰρ εἶπεν ἰ νῦν ὅτι σὺ γέγονας, ^m ἀλλ' οὐ νῦν
γέγονας. ἰ Ἀρ' ὡς δύνασαι καὶ ἄ δύνασαι, ⁿ οὕτως καὶ ταῦτα
ποιήσῃς ἄν; Οὐ κιθαρίζων δ' ἔχεις δύναμιν τοῦ κιθαρίζειν·
κιθαρίσῃς ἄν ἄρα οὐ κιθαρίζων. Ἡ ^o οὐ τούτου ἔχει τὴν
δύναμιν τοῦ οὐ κιθαρίζων ^p κιθαρίζειν, ἀλλ' ὅτε οὐ ποιεῖ,
^q τοῦ ποιεῖν.

Λύουσι δέ ^r τινες τοῦτον καὶ ἄλλως. Εἰ γὰρ ἔδωκεν ὡς 5
δύναται ποιεῖν, οὐ φασι συμβαίνειν μὴ κιθαρίζοντα κιθαρί-
ζειν· οὐ γὰρ πάντως ὡς δύναται ποιεῖν, δεδόσθαι ποιήσῃν
οὐ ^s ταῦτόν δ' εἶναι ὡς δύναται καὶ πάντως ὡς δύναται ποιεῖν.
^t Ἀλλὰ φανερόν ὅτι οὐ καλῶς λύουσιν· τῶν γὰρ παρὰ ταῦτόν
λόγων ἢ αὐτῇ λύσις, αὕτη δ' οὐχ ἀρμόσει ἐπὶ πάντας οὐδὲ
πάντως ἐρωτωμένους, ἀλλ' ἔστι πρὸς τὸν ἐρωτῶντα, οὐ πρὸς
τὸν λόγον.

Παρὰ δὲ τὴν προσωδίαν λόγοι ^t μὲν οὐκ εἰσίν, οὔτε τῶν 21
γεγραμμένων οὔτε τῶν λεγομένων, πλὴν εἴ τινες ὀλίγοι γέ-
νονιτ' ἄν, οἷον ^u οὗτος ὁ λόγος. ἰ Ἀρά γ' ἔστι τὸ ^v οὐ κατα-
λύεις οἰκία; ^w Ναί. Οὐκοῦν τὸ οὐ καταλύεις τοῦ καταλύεις
ἀπόφασις; Ναί. Ἡ φησας δ' εἶναι τὸ οὐ καταλύεις οἰκίαν· ἢ
οἰκία ἄρα ἀπόφασις. Ἡ ὡς δὴ λυτέον, δηλον· οὐ γὰρ ταῦτό
σημαίνει ὀξύτερον τὸ δὲ ^x βαρύτερον ῥηθέν.

Δηλον δὲ καὶ ^y τοῖς παρὰ τὸ ὡσαύτως λέγεσθαι τὰ μὴ 22
ταῦτὰ πῶς ἀπαντητέον, ἐπεὶ περ ἔχομεν τὰ γένη τῶν κατη-
γοριῶν. Ἡ μὲν γὰρ ἔδωκεν ἐρωτηθεὶς μὴ ὑπάρχειν τι τού-
των ὅσα τί ἐστι σημαίνει· ὁ δ' ἔδειξεν ὑπάρχον τι τῶν πρὸς
τι ἢ ^z ποσῶν, δοκούντων δὲ τί ἐστι σημαίνειν διὰ τὴν λέξιν,
οἷον ἐν τῷδε τῷ λόγῳ. ἰ Ἀρ' ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ ἅμα ποιεῖν 2
τε καὶ πεποιηκέναι; ^a Οὔ. Ἡ ἄλλὰ μὴν ὁρᾶν γέ τι ἅμα καὶ
ἔωρακέναι τὸ αὐτὸ ^b καὶ κατὰ ταῦτό ἐνδέχεται. ἰ Ἀρ' ἐστὶ τι

^l νῦν om. D. ^m ἀλλ'—γέγονας om. D. ⁿ καὶ οὕτως D. ^o οὐ
post ἢ om. D. ^p κιθαρίζει D. ^q τοῦ] τοῦτο D. ^r τοῦτόν τινες D.
^s ταῦτό B. ^t μὲν οὖν οὐκ D. ^u οὗτος ὁ] ὁ αὐτός A. ^v οὐ κατα-
λύσεις A. ^w ναί om. D. ^x βαρύτερον A.B. ^y τοῖς om. B.
^z ποσόν B. ^a οὔ om. A. ^b καὶ om. D.

τῶν πάσχειν ποιεῖν τι; ^c Οὐ. Οὐκοῦν τὸ τέμνεται καίεται αἰσθάνεται ὁμοίως λέγεται, καὶ πάντα πάσχειν τι σημαίνει· πάλιν δὲ τὸ λέγειν τρέχειν ὁρᾶν ὁμοίως ἀλλήλοις λέγεται· ἀλλὰ μὴν τό γ' ὁρᾶν αἰσθάνεσθαι τί ἐστίν, ὥστε καὶ πά-
 3 σχειν τι ἅμα ^d καὶ ποιεῖν. Εἰ ^e δέ τις ἐκεῖ δούς μὴ ἐνδέ-
 χεσθαι ἅμα ^f ταῦτ' ἑκατέρωθεν ποιεῖν καὶ πεποιηκέναι, τὸ ὁρᾶν καὶ ἐωρα-
 κέναι φαίη ἐγχωρεῖν, οὐπω ἐλήλεγκται, εἰ μὴ ^g λέγοι τὸ ὁρᾶν
 ποιεῖν τι ἀλλὰ πάσχειν· ^h προσδεῖ γὰρ τούτου τοῦ ἐρωτή-
 ματος· ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἀκούοντος ὑπολαμβάνεται δεδωκέναι,
 ὅτε τὸ τέμνειν ποιεῖν τι καὶ τὸ τετμηκέναι πεποιηκέναι ἔδωκε,
 4 καὶ ὅσα ἄλλα ὁμοίως λέγεται. Τὸ γὰρ λοιπὸν αὐτὸς ⁱ προσ-
 τίθησιν ὁ ἀκούων ὡς ὁμοίως λεγόμενον· τὸ δὲ λέγεται μὲν
 οὐχ ὁμοίως, φαίνεται δὲ διὰ τὴν λέξιν. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαί-
 νει ὅπερ ἐν ταῖς ὁμωνυμίαις· οἴεται γὰρ ἐν τοῖς ὁμωνύμοις ὁ
 ἀγνώστῳ τῶν λόγων ὁ ἔφησεν ἀποφῆσαι πρᾶγμα, ^k οὐκ ὄνομα·
^l τὸ δὲ ἔτι προσδεῖ ἐρωτήματος, εἰ ἐφ' ἐν βλέπων λέγει τὸ
 ὁμώνυμον· οὕτως γὰρ δόντος ἔσται ἔλεγχος.

5 Ὅμοιοι ^m δὲ καὶ οἶδε οἱ λόγοι τούτοις, εἰ ὁ τις ἔχων
 ὑστερον μὴ ἔχει ἀπέβαλεν· ὁ γὰρ ἓνα μόνον ἀποβαλὼν
 ἀστράγαλον οὐχ ἔξει δέκα ἀστραγάλους. Ἡ δὲ μὲν μὴ ἔχει
 πρότερον ἔχων, ἀποβέβληκεν, ὅσον δὲ μὴ ἔχει ἢ ὅσα, οὐκ
 ἀνάγκη τοσαῦτα ἀποβαλεῖν. Ἐρωτήσας οὖν ὁ ἔχει, συνάγει
 6 ἐπὶ τοῦ ὅσα· τὰ γὰρ δέκα ποσά. Εἰ οὖν ἤρετο ἐξ ἀρχῆς εἰ
 ὅσα τις μὴ ἔχει πρότερον ἔχων, ἀρά γε ἀποβέβληκε τοσαῦ-
 τα, οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν, ἀλλ' ἢ τοσαῦτα ἢ τούτων τι. Καὶ ὅτι
 δοίη ἂν τις ὁ μὴ ἔχει. Οὐ γὰρ ἔχει ἓνα μόνον ἀστράγαλον.
 7 Ἡ οὐ δέδωκεν ὁ οὐκ εἶχεν, ἀλλ' ὡς οὐκ εἶχε, τὸν ἓνα. Τὸ
 γὰρ μόνον οὐ τὸδε σημαίνει ⁿ οὐδὲ τοιόνδε οὐδὲ τοσόνδε, ἀλλ'
 ὡς ἔχει πρὸς τι, οἷον ὅτι οὐ μετ' ἄλλου. Ὡσπερ οὖν εἰ ἤρετο
 ἀρ' ὁ μὴ τις ^o ἔχει δοίη ἂν, μὴ φάντος δὲ ἔροιτο εἰ δοίη ἂν

^c οὐ om. A.B.D. ^d καὶ] δὲ καὶ A.B.D. ^e δὴ B.D. ^f ταυτὸ om. D.
^g λέγει D. ^h προσδεῖται B.D. ⁱ προτίθησιν A.B. ^k οὐχὶ D.
^l τῷ A.B. ^m δὲ—λόγοι corr. A. ⁿ οὐδὲ τὸ τοιόνδε, omissis οὐδὲ
 τοσόνδε D. ^o ἔχει ἢ δοίη D.

τίς P τι ταχέως μὴ ἔχων ταχέως, φήσαντος δὲ συλλογίζοιτο ὅτι δοίη ἄν τις ὃ μὴ ἔχει. Καὶ φανερόν ὅτι οὐ συλλελόγισται· τὸ γὰρ ταχέως οὐ τότε διδόναι ἀλλ' ὡς διδόναι ἐστίν· ὡς δὲ μὴ ἔχει τις, δοίη ἄν, ⁹ οἶον ἠδέως ἔχων δοίη ἄν λυπηρῶς.

⁹Ομοιοὶ δὲ καὶ οἱ τοιοῖδε πάντες. Ἄρ' ἦ μὴ ἔχει χειρὶ ⁸ τύπτοι ἄν; ἢ ᾧ μὴ ἔχει ὀφθαλμῷ ἴδοι ἄν; Οὐ γὰρ ἔχει ἓνα μόνον. Λύουσι ⁷ μὲν οὖν τινὲς λέγοντες καὶ ὡς ἔχει ἓνα μόνον καὶ ὀφθαλμὸν καὶ ἄλλ' ὅτιοῦν ⁸ ὁ πλείω ἔχων. Οἱ δὲ καὶ ὡς ὃ ἔχει ἔλαβεν· ἐδίδου γὰρ μίαν μόνον ⁷ οὗτος ψῆφον· καὶ ⁷ οὗτός ⁹ γ' ἔχει, φασί, μίαν ¹⁰ μόνην παρὰ ¹¹ τούτου ¹² ψῆφον. Οἱ δ' εὐθὺς τὴν ἐρώτησιν ἀναιροῦντες, ὅτι ἐνδέχεται ὃ ⁹ μὴ ἔλαβεν ἔχειν, οἶον οἶνον λαβόντα ἠδύν, διαφθαρέντος ἐν τῇ λήψει, ἔχειν ὀξύ. Ἄλλ' ὅπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον, οὗτοι πάντες οὐ πρὸς τὸν λόγον ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀνθρωπον λύουσιν. Εἰ γὰρ ἦν αὕτη λύσις, δόντα τὸ ἀντικείμενον οὐχ οἶόν τε λύειν, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων· οἶον εἰ ἔστι μὲν ὃ ἔστι δ' ὃ οὐ, ἢ λύσις, ἄν ἀπλῶς δῶ λέγεσθαι, συμπεραίνεται· ἐὰν δὲ μὴ συμπεραίνεται, οὐκ ἄν ¹³ εἶη λύσις· ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις πάντων διδομένων οὐδέ φαμεν γίνεσθαι συλλογισμόν.

¹⁴Ἐτι δὲ καὶ οἷδ' εἰσὶ τούτων τῶν λόγων. Ἄρ' ὃ γέγρα- ¹⁵πται, ἔγραφέ τις; ¹⁶Γέγραπται δὲ νῦν ὅτι σὺ κάθησαι, ψευδῆς λόγος· ἦν δ' ἀληθῆς, ὅτ' ἐγράφετο· ¹⁷ ἄμα ἄρα ἐγράφετο ψευδῆς καὶ ἀληθῆς. Τὸ γὰρ ψευδῆ ἢ ἀληθῆ λόγον ἢ δόξαν εἶναι οὐ τότε ἀλλὰ τοιόνδε σημαίνει· ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς δόξης. Καὶ ἄρ' ὃ ¹⁸ μαθάνει ὁ μαθάνων, τοῦτ' ἐστὶν ¹⁹ ὃ ²⁰ μαθάνει; Μαθάνει δὲ τις τὸ ²¹ βραδὺ ταχύ. Οὐ τοίνυν ὃ ²² μαθάνει ἀλλ' ὡς μαθάνει εἶρηκεν. Καὶ ἄρ' ὃ ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²

- ^f πίνειν, ὃ πίνει ἀλλ' ἐξ οὗ. Καὶ ἀρ' ὃ τις οἶδεν ἢ μαθὼν ἢ εὐρῶν οἶδεν; ἴΩν δὲ τὸ μὲν εὐρε τὸ δ' ἔμαθε, τὰ ἄμφω οὐδέ-
 τέρων. Ἡ ^g δὲ μὲν ἅπαν, τὸ ^h δ' ἅπαντα. Καὶ ὅτι ἔστι τις
 12 τρίτος ἄνθρωπος παρ' αὐτὸν καὶ τοὺς καθ' ἕκαστον. Τὸ γὰρ
 ἄνθρωπος καὶ ἅπαν τὸ κοινὸν οὐ τὸδε τι, ἀλλὰ τοιόνδε τι ἢ
 πρὸς τι ἢ πῶς ἢ τῶν τοιούτων τι σημαίνει. Ὅμοίως δὲ καὶ
 ἐπὶ τοῦ Κορίσκου καὶ Κορίσκου μουσικός, πότερον ταῦτόν ἢ
 ἕτερον; Τὸ μὲν γὰρ τὸδε τι τὸ δὲ τοιόνδε σημαίνει, ὥστ' οὐκ
 ἔστιν αὐτὸ ἐκθέσθαι· οὐ τὸ ἐκτίθεσθαι δὲ ποιεῖ τὸν τρίτον
 13 ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ὅπερ τὸδε τι εἶναι συγχωρεῖν. Οὐ γὰρ
 ἔσται τὸδε τι εἶναι, ὅπερ Καλλίας καὶ ὅπερ ἄνθρωπος ἔστιν.
 Οὐδ' εἴ τις τὸ ἐκτιθέμενον μὴ ὅπερ τὸδε τι εἶναι λέγοι ἀλλ'
 ὅπερ ποιόν, οὐδὲν διοίσει· ἔσται γὰρ τὸ παρὰ τοὺς πολλοὺς
 ἓν τι, οἶον ἰὸ ἄνθρωπος. Φανερόν οὖν ὅτι οὐ δοτέον τὸδε τι
 εἶναι τὸ κοινῇ κατηγορούμενον ἐπὶ πᾶσιν, ἀλλ' ^k ἦτοι ποιόν
 ἢ πρὸς τι ἢ ποσὸν ἢ τῶν τοιούτων τι σημαίνειν.
- 23 Ὅλως δ' ἐν τοῖς παρὰ τὴν λέξιν λόγοις αἰετὰ κατὰ τὸ ἀν-
 τικείμενον ἔσται ἢ λύσις ἢ παρ' ὃ ἔστιν ὁ λόγος. Οἶον εἰ
 παρὰ σύνθεσιν ὁ λόγος, ἢ λύσις διελόντι, εἰ δὲ παρὰ διαίρε-
 σιν, συνθέντι. Πάλιν εἰ παρὰ προσφθίαν ὀξεῖαν, ἢ βαρεῖα
 προσφθία λύσις, εἰ δὲ παρὰ βαρεῖαν, ἢ ὀξεῖα. Εἰ δὲ παρ'
 ὁμωνυμίαν, ἔστι τὸ ἀντικείμενον ὄνομα εἰπόντα λύειν, οἶον εἰ
 ἔμφυχον συμβαίνει λέγειν, ἀποφήσαντα μὴ εἶναι, δηλοῦν
 1 ὥς ^m ἔστιν ἔμφυχον· εἰ δ' ἄψυχον ἔφησεν, ὃ δ' ἔμφυχον
 2 συνελογίσαστο, λέγειν ⁿ ὥς ἔστιν ὁ ἄψυχον. Ὅμοίως δὲ καὶ
 ἐπὶ τῆς ἀμφιβολίας. Εἰ δὲ παρ' ὁμοιότητα λέξεως, τὸ ἀν-
 τικείμενον ἔσται λύσις. Ἄρ' ὃ μὴ ^p ἔχει, δοίη ἄν τις; ἢ οὐχ
 ὃ μὴ ἔχει, ἀλλ' ὥς οὐκ ἔχει, οἶον ἓνα μόνον ἀστράγαλον.
 Ἄρ' ὃ ἐπίσταται, μαθὼν ἢ εὐρῶν ἐπίσταται; ἀλλ' ^q οὐχ ἄ
 ἐπίσταται. Καὶ εἰ ὃ βαδίζει πατεῖ, ἀλλ' οὐχ ὅτε. Ὅμοίως
 δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
- 24 Πρὸς δὲ τοὺς παρὰ τὸ συμβεβηκὸς μία μὲν ἢ αὐτὴ λύσις

^f πίνῃ D. ^g ὅς D. ^h δ'] δ' οὐχ D. ⁱ ὃ] τὸ A.D. ^k ἦτοι]
 ἦ τι D. ^l ὅς A, ὅτι D. ^m ἔστιν ἔμφυχον] ἄψυχον D. ⁿ ὅς A.
 ὁ ἄψυχος A.D. ^p ἔχει A. ^q οὐχ ἄ] οὐχὶ D.

πρὸς ἅπαντας. Ἐπεὶ γὰρ ἀδιόριστόν ἐστι τὸ πότε λεκτέον ἐπὶ τοῦ πράγματος, ὅταν ἐπὶ τοῦ συμβεβηκότος ὑπάρχη, καὶ ἐπ' ἐνίων μὲν ἴδοκεῖ καὶ φασίν, ἐπ' ἐνίων δ' οὐ φασιν ἀναγκαῖον εἶναι, ῥητέον οὖν ὡς συμβιβασθέντας ὁμοίως πρὸς ἅπαντας ὅτι οὐκ ἀναγκαῖον. Ἐχειν δὲ δεῖ προφέρειν τὸ οἶον. Εἰσὶ δὲ πάντες οἱ τοιοῖδε τῶν λόγων παρὰ τὸ συμβεβηκός. Ἄρ' οἶδας ὃ μέλλω σε ἐρωτᾶν; Ἄρ' οἶδας τὸν προσιόντα ἢ τὸν ἐγκεκαλυμμένον; Ἄρ' ὁ ἀνδριάς σὸν ἐστὶν ἔργον, ἢ σὸς ὁ κύων πατήρ; Ἄρα τὰ ὀλιγάκις ὀλίγα ὀλίγα; Φανερόν γάρ ἐν ἅπασι τούτοις ὅτι οὐκ ἀνάγκη τὸ κατὰ τοῦ συμβεβηκότος καὶ κατὰ τοῦ πράγματος ἀληθεύεσθαι· μόνοις γὰρ τοῖς κατὰ τὴν οὐσίαν ἀδιαφόροις καὶ ἐν οὐσίᾳ ἅπαντα δοκεῖ ταῦτα ὑπάρχειν· τῷ δ' ἀγαθῷ οὐ ταυτόν ἐστιν ἀγαθῷ τ' εἶναι καὶ μέλλοντι ἐρωτᾶσθαι, οὐδὲ τῷ προσιόντι ἢ ἐγκεκαλυμμένῳ προσιόντι τε εἶναι καὶ Κορίσκῳ· ὥστ' οὐκ εἰ οἶδα τὸν Κορίσκον, ἀγνοῶ δὲ τὸν προσιόντα, τὸν αὐτὸν οἶδα καὶ ἀγνοῶ· οὐδ' εἰ τοῦτ' ἐστὶν ἐμόν, ἔστι δ' ἔργον, ἐμόν ἐστὶν ἔργον, ἀλλ' ἢ κτῆμα ἢ πρᾶγμα ἢ ἄλλο τι. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Λύουσι δὲ ὅτινες ἀναιροῦντες τὴν ἐρώτησιν· φασὶ γὰρ ἐνδέχεσθαι ταυτό πρᾶγμα εἰδέναι καὶ ἀγνοεῖν, ἀλλὰ μὴ κατὰ ταυτό· τὸν οὖν προσιόντα οὐκ εἰδότες, τὸν δὲ Κορίσκον εἰδότες, ταυτό μὲν εἰδέναι καὶ ἀγνοεῖν φασίν, ἀλλ' οὐ κατὰ ταυτό. Καίτοι πρῶτον μὲν, καθάπερ ἤδη εἶπομεν, δεῖ τῶν παρὰ ταυτό λόγων τὴν αὐτὴν εἶναι διόρθωσιν· αὕτη δ' οὐκ ἔσται, ἄν τις μὴ ἐπὶ τοῦ εἰδέναι ἀλλ' ἐπὶ τοῦ εἶναι ἢ πῶς ἔχειν τὸ αὐτὸ ἀξίωμα λαμβάνη, οἶον εἰ ὅδε ἐστὶ πατήρ, ἔστι δὲ σὸς· εἰ γὰρ ἐπ' ἐνίων τοῦτ' ἐστὶν ἀληθές καὶ ἐνδέχεται ταυτό εἰδέναι καὶ ἀγνοεῖν, ἀλλ' ἐνταῦθα οὐδὲν κοινῶν τὸ λεχθέν. Οὐδὲν δὲ κωλύει τὸν αὐτὸν λόγον πλείους μοχθηρίας ἔχειν. Ἄλλ' οὐχ ἡ πάσης ἁμαρτίας ἐμφάνισις λύσις ἐστίν· ἐγχωρεῖ γὰρ ὅτι μὲν ψεύδος συλλελόγισται δεῖξαι τινα, παρ' ὃ δὲ μὴ δεῖξαι, οἶον τὸν Ζήνωνος λόγον, ὅτι οὐκ

ἴ δοκῆ B. ὡ συμβιβασθέντος A. ἔ ἀληθεύεσθαι om. D. ὤ τινές οὐ διαιροῦντες D. ὞ μὴ D. Ἐ ἁμαρτίας] μοχθηρίας B.D.

- ἔστι κινήθηναι. Ὡστε καὶ εἴ τις ἐπιχειροίη συνάγειν ὡς ὑάδύνατον, ἀμαρτάνει, ^zκαὶ εἰ μυριάκις ἢ ^aσυλλελογισμένος· οὐ γὰρ ἔστιν αὕτη λύσις. Ἦν γὰρ ἡ λύσις ἐμφάνισις ψευδοῦς συλλογισμοῦ, παρ' ὃ ψευδής· εἰ οὖν μὴ συλλελόγισται ἢ καὶ ἀληθές ^bἢ ψεῦδος ἐπιχειρεῖ συνάγειν, ἢ ἐκείνου δήλωσις 6 λύσις ἔστιν. Ἴσως δὲ καὶ τοῦτ' ἐπ' ἐνίωιν οὐδὲν κωλύει συμβαίνειν· πλὴν ἐπὶ γε τούτων οὐδὲ τοῦτο ^cδόξειεν ἄν· καὶ γὰρ τὸν Κορίσκον ὅτι Κορίσκος οἶδε, καὶ τὸ προσιὸν ὅτι προσιόν. Ἐνδέχεσθαι ^dδὲ δοκεῖ τὸ αὐτὸ εἰδέναι καὶ μὴ, οἶον ὅτι μὲν λευκὸν εἰδέναι, ὅτι δὲ μουσικὸν μὴ γνωρίζειν· ^eοὔτω γὰρ τὸ αὐτὸ οἶδε καὶ οὐκ οἶδεν, ἀλλ' οὐ κατὰ ταυτόν. Τὸ δὲ προσιὸν καὶ Κορίσκον, καὶ ὅτι προσιὸν καὶ ὅτι Κορίσκος, οἶδεν.
- 7 Ὅμοίως δ' ἀμαρτάνουσι καὶ οἱ λύντες, ὅτι ἅπας ἀριθμὸς ὀλίγος, ὥσπερ οὓς εἵπομεν· εἰ γὰρ μὴ ^fσυμπεραινομένου, τοῦτο παραλιπόντες, ^gἀληθές συμπεπεράνθαι φασί, πάντα γὰρ εἶναι καὶ πολὺν καὶ ὀλίγον, ἀμαρτάνουσιν.
- 8 Ἐνιοὶ δὲ καὶ τῷ διττῷ λύουσι τοὺς συλλογισμούς, οἶον ὅτι σὸς ἔστι πατήρ ἢ υἱὸς ἢ δοῦλος. Καίτοι φανερόν ὡς εἰ παρὰ τὸ πολλαχῶς λέγεσθαι φαίνεται ὁ ἔλεγχος, δεῖ τοῦνομα ἢ τὸν λόγον ^hκυρίως εἶναι πλειόνων· τὸ δὲ τόνδ' εἶναι τοῦδε τέκνον οὐδεὶς λέγει κυρίως, εἰ δεσπότης ἔστι τέκνον· ἀλλὰ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς ἢ σύνθεσις ἔστιν. Ἄρ' ἔστι τοῦτο σόν; **Ναί.** Ἐστι δὲ ⁱτοῦτο τέκνον· σὸν ἄρα τοῦτο τέκνον· ὅτι συμβέβηκεν εἶναι καὶ σὸν καὶ τέκνον, ἀλλ' οὐ σὸν τέκνον.
- 9 Καὶ τὸ εἶναι τῶν κακῶν τι ἀγαθόν· ἢ γὰρ φρόνησις ἔστιν ἐπιστήμη τῶν κακῶν. Τὸ δὲ τοῦτο τούτων εἶναι οὐ λέγεται πολλαχῶς, ἀλλὰ κτῆμα. Εἰ δ' ἄρα πολλαχῶς (^kκαὶ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῶν ζώων φασὶν εἶναι, ἀλλ' ^lοὔ τι κτῆμα) καὶ ἂν τι πρὸς τὰ κακὰ λέγεται ὡς τινός, διὰ τοῦτο τῶν κακῶν ἔστιν, ἀλλ' οὐ τοῦτο τῶν κακῶν. Παρὰ τὸ πῆ οὖν καὶ 10 ἀπλῶς φαίνεται. Καίτοι ἐνδέχεται ἴσως ἀγαθὸν εἶναί τι

γ ἀδύνατον] εἰς ἀδύνατον D, ἀδύνατον συνάγων εἰς ἀδύνατον A.B.
z καὶ A. a συλλελογισμένον A. b ἢ] ὡς D. c δόξειεν] οὐ δόξειεν D.
d δὲ om. D. e οὔτος D. f συμπερινομένου B. g ἀληθῶς A. h κύριον D. i τοῦτο τὸ τέκνον D. k καὶ γὰρ καὶ τῶν ζώων φ. εἶναι τὸν ἄνθρωπον D. l οὔτι] οὔτε D.

τῶν κακῶν διττῶς, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦ λόγου τούτου, ἀλλ' εἴ τι δούλον εἶη ^m ἀγαθὸν μοχθηροῦ, μᾶλλον. Ἴσως δ' οὐδ' οὕτως· οὐ γὰρ εἰ ἀγαθὸν καὶ τούτου, ἀγαθὸν τούτου ⁿ ἅμα. Οὐδὲ τὸ τὸν ἄνθρωπον φάναι τῶν ζῴων εἶναι οὐ λέγεται πολλαχῶς· οὐ γὰρ εἴ ποτέ τι ^o σημαίνομεν ἀφελόντες, τοῦτο λέγεται πολλαχῶς· καὶ γὰρ τὸ ἡμισυ εἰπόντες τοῦ ἔπους δὸς μοι Ἰλιάδα σημαίνομεν, οἷον τὸ

Μῆνιν ἄειδε θεά.

Τοὺς δὲ παρὰ τὸ κυρίως τόδε ἢ πῆ ἢ ποῦ ἢ πῶς ἢ πρὸς ²⁵ τι λέγεσθαι καὶ μὴ ἀπλῶς, λυτέον σκοποῦντι τὸ συμπέρασμα πρὸς Ῥτὴν ἀντίφασιν, εἰ ἐνδέχεται τούτων τι πεπονθέναι. Τὰ γὰρ ἐναντία καὶ τὰ ἀντικείμενα καὶ φάσιν καὶ ἀπόφασιν ἀπλῶς μὲν ἀδύνατον ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ, πῆ μέντοι ἐκάτερον ἢ πρὸς τι ἢ πῶς, ἢ τὸ μὲν πῆ τὸ δ' ἀπλῶς, οὐδὲν κωλύει. Ὡστ' εἰ τόδε μὲν ἀπλῶς τόδε δὲ πῆ, οὐπω ἔλεγχος. Τοῦτο δ' ἐν τῷ συμπεράσματι θεωρητέον πρὸς τὴν ἀντίφασιν.

Εἰσὶ δὲ πάντες οἱ τοιοῦτοι λόγοι τοῦτ' ἔχοντες. Ἄρ' ² ἐνδέχεται τὸ μὴ ὄν εἶναι; Ἀλλὰ μὴν ἔστι γέ ^q τι μὴ ὄν. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ ὄν οὐκ ἔσται· οὐ γὰρ ἔσται τι τῶν ὄντων. Ἄρ' ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν ἅμα εὐορκεῖν καὶ ἐπιορκεῖν; Ἄρ' ἐγχωρεῖ τὸν αὐτὸν ἅμα τῷ αὐτῷ πείθεσθαι καὶ ἀπειθεῖν; Ἡ οὔτε τὸ εἶναι ^r τι καὶ εἶναι ταυτόν; Τὸ δὲ μὴ ὄν, οὐκ εἰ ἔστι τι, καὶ ἔστιν ἀπλῶς· οὔτ' εἰ εὐορκεῖ ^s τόδε ἢ τῆδε, ἀνάγκη καὶ εὐορκεῖν, ὃ δ' ὁμόσας ἐπιορκήσειν εὐορκεῖ ἐπιορκῶν ^t τοῦτο μόνον, εὐορκεῖ δὲ οὔ· οὐδ' ὃ ἀπειθῶν πείθεται, ἀλλὰ τι πείθεται. Ὅμοιος δ' ὁ λόγος καὶ περὶ τοῦ ψεύδεσθαι τὸν ³ αὐτὸν ἅμα καὶ ἀληθεύειν· ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ εἶναι εὐθεώρητον, ποτέρως ἂν τις ἀποδοίη τὸ ἀπλῶς ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι, ^v δύσκολον φαίνεται. Κωλύει δ' αὐτὸν οὐδὲν ἀπλῶς μὲν εἶναι ψευδῆ, πῆ δ' ἀληθῆ ἢ τινός, καὶ εἶναι ἀληθῆ τινά, ἀληθῆ δὲ μή. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς τι καὶ ^w ποῦ καὶ πότε· πάντες γὰρ οἱ τοιοῦτοι λόγοι παρὰ τοῦτο συμβαί-

^m ἀγαθὸν ὄν μοχθ. D. ⁿ ἅμα δ' οὐδὲ D. ^o σημαίνόμενον A. ^p τὴν om. D. ^q τι om. D. ^r τι καὶ εἶναι om. A. ^s τόδε] τῶδε D. ^t τοῦτο] πλὴν τοῦτο D. ^v δυσκόλως A. D. ^w ποῦ] πῶς D.

νουσιν. Ἄρ' ἡ ὑγίεια ἢ ὁ πλοῦτος ἀγαθόν; Ἄλλὰ τῷ
 ἄφρονι καὶ μὴ ὀρθῶς χρωμένῳ οὐκ ἀγαθόν· ἀγαθὸν ἄρα καὶ
 4 οὐκ ἀγαθόν. Ἄρα τὸ ὑγιαίνειν ἢ δύνασθαι ἐν πόλει ἀγα-
 θόν; Ἄλλ' ^x ἔστιν ὅτε οὐ βέλτιον· ^y ταῦτόν ἄρα τῷ αὐτῷ
 ἀγαθόν καὶ οὐκ ἀγαθόν. Ἡ οὐδὲν κωλύει ἀπλῶς ὄν ἀγαθὸν
 τῷδε μὴ εἶναι ἀγαθόν, ἢ τῷδε μὲν ἀγαθόν, ἀλλ' οὐ νῦν ἢ οὐκ
 ἐνταῦθ' ἀγαθόν. Ἄρ' ὁ μὴ βούλοισ' ἂν ὁ φρόνιμος, κακόν;
 Ἀποβαλεῖν δ' οὐ βούλεται τὰγαθόν· κακὸν ἄρα τὰγαθόν. Οὐ
 γὰρ ταῦτόν εἰπεῖν τὰγαθόν εἶναι κακόν καὶ τὸ ἀποβαλεῖν
 5 τὰγαθόν. Ὅμοίως δὲ καὶ ὁ τοῦ κλέπτου λόγος. Οὐ γὰρ
 εἰ κακόν ἐστὶν ὁ κλέπτης, καὶ τὸ λαβεῖν ἐστὶ κακόν· οὐκ οὖν
 τὸ κακὸν βούλεται, ἀλλὰ τὰγαθόν· τὸ γὰρ λαβεῖν ἀγαθόν
^z ἀγαθόν. Καὶ ἡ νόσος κακόν ἐστὶν, ἀλλ' οὐ τὸ ^a ἀποβα-
 6 λεῖν νόσον. Ἄρα τὸ δίκαιον τοῦ ἀδίκου καὶ τὸ δικαίως τοῦ
 ἀδίκως αἰρετώτερον; Ἄλλ' ἀποθανεῖν ἀδίκως αἰρετώτερον.
 Ἄρα δίκαιόν ἐστιν τὰ αὐτοῦ ἔχειν ἕκαστον; Ἄ δ' ἂν τις
 κρίνη κατὰ δόξαν τὴν αὐτοῦ, καὶ ἢ ψευδῆ, κύριά ἐστιν ἐκ τοῦ
 νόμου· τὸ αὐτὸ ἄρα δίκαιον καὶ οὐ δίκαιον. ^b Καὶ πότερα
 δεῖ κρίνειν τὸν τὰ δίκαια λέγοντα ἢ ^c τὸν τὰ ἄδικα; Ἄλλὰ
 μὴν καὶ τὸν ἀδικούμενον δίκαιόν ἐστὶν ^d ἰκανῶς λέγειν ἃ
 7 ἔπαθεν· ταῦτα δ' ἦν ἄδικα. Οὐ γὰρ εἰ παθεῖν ^e τι ἀδίκως
 αἰρετόν, τὸ ἀδίκως αἰρετώτερον τοῦ δικαίως· ἀλλ' ἀπλῶς
 μὲν ^f τὸ δικαίως, τοδὶ μέντοι οὐδὲν κωλύει ἀδίκως ἢ δικαίως.
 Καὶ τὸ ἔχειν τὰ αὐτοῦ δίκαιον, τὸ δὲ ^g τὰλλότρια οὐ δίκαιον·
 κρίσιν μέντοι ταύτην δικαίαν εἶναι οὐδὲν κωλύει, οἷον ἂν ἢ
 κατὰ δόξαν τοῦ κρίναντος· οὐ γὰρ εἰ δίκαιον τοδὶ ἢ ὠδί, καὶ
 8 ἀπλῶς δίκαιον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἄδικα ὄντα οὐδὲν κωλύει λέ-
 γειν γε αὐτὰ δίκαιον εἶναι· οὐ γὰρ εἰ λέγειν δίκαιον, ἀνάγκη
 δίκαια εἶναι, ὥσπερ οὐδ' εἰ ὠφέλιμον λέγειν, ὠφέλιμα. Ὅμοί-
 ως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν δικαίων. Ὡστ' οὐκ εἰ τὰ λεγόμενα ἄδικα,
 ὁ λέγων ἄδικα νικᾷ· λέγει γὰρ ἃ λέγειν ἐστὶ δίκαια,
 ἀπλῶς δὲ καὶ παθεῖν ἄδικα.

^x ἔστιν ἄρα ὅτε D. ^y ταυτὸ B.D. ^z ἀγαθὸν alterum om. D.

^a ἀποβάλλειν D. ^b καὶ om. D. ^c τὸν ante τὰ om. D. ^d ἰκανὸς A.

^e τινα D. ^f τοῦ D. ^g τὰ ἀλλότρια D.

Τοῖς δὲ παρὰ τὸν ὄρισμὸν ^h γινομένοις τοῦ ἐλέγχου, κα- 26
 θάπερ ὑπεγράφη πρότερον, ἀπαντητέον σκοποῦσι τὸ συμ-
 πέρασμα ⁱ πρὸς τὴν ἀντίφασιν, ὅπως ἔσται τὸ αὐτὸ καὶ
 κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ καὶ ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ
 αὐτῷ χρόνῳ. Ἐὰν δ' ἐν ἀρχῇ προσέρηται, οὐχ ὁμολογη-
 τέον ὡς ἀδύνατον τὸ αὐτὸ εἶναι διπλάσιον καὶ μὴ διπλάσιον,
 ἀλλὰ φατέον, μὴ μέντοι ὡδί, ὡς ποτ' ἦν τὸ ἐλέγχεσθαι
 διωμολογημένον. Εἰσὶ ^k δὲ πάντες οἱδ' οἱ λόγοι παρὰ τὸ ²
¹ τοιοῦτο. Ἄρ' ὁ εἰδὼς ἕκαστον ὅτι ἕκαστον, οἶδε τὸ πρᾶ-
 γμα; Καὶ ὁ ἀγνοῶν ὡσαύτως; Εἰδὼς δέ τις τὸν Κορίσκον ὅτι
 Κορίσκος, ^m ἀγνοοίη ἂν ὅτι μουσικός, ὥστε ταῦτ' ἐπίσταται
 καὶ ἀγνοεῖ. Ἄρα τὸ τετράπηχον τοῦ τριπήχεος μεῖζον; Γέ-
 νοιτο ⁿ δ' ἂν ἐκ τριπήχους τετράπηχον κατὰ ^o τὸ μῆκος· τὸ δὲ
 μεῖζον ἐλάττονος μεῖζον· αὐτὸ ἄρα αὐτοῦ μεῖζον καὶ ἔλαττον.

Τοὺς δὲ παρὰ τὸ αἰτεῖσθαι καὶ λαμβάνειν τὸ ἐν ἀρχῇ 27
^p πυνθανομένῳ μὲν, ἂν ἦ δῆλον, οὐ δοτέον, οὐδ' ἂν ἔνδοξον ἦ,
 λέγοντα τάληθές. Ἄν δὲ λάθῃ, τὴν ἀγνοίαν διὰ τὴν μοχθη-
 ρίαν τῶν τοιούτων λόγων εἰς τὸν ἐρωτῶντα ^q μεταστρεπτέον
 ὡς οὐ διειλεγμένον· ὁ γὰρ ἔλεγχος ἄνευ τοῦ ἐξ ἀρχῆς. Εἰθ'
 ὅτι ἐδόθη οὐχ ὡς ^r τούτῳ χρησομένου, ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο
 συλλογιζομένου τούναντίον, ἢ ἐπὶ τῶν παρεξελέγχων.

Καὶ τοὺς διὰ τοῦ παρεπομένου ^s συμβιβάζοντας ἐπ' αὐτοῦ 28
 τοῦ λόγου δεικτέον. Ἔστι δὲ διττὴ ἡ τῶν ἐπομένων ἀκολου-
 θησις. Ἡ γὰρ ὡς τῷ ἐν μέρει ^t τὸ καθόλου, οἶον ἀνθρώπου
 ζῶον· ἀξιούται γάρ, εἰ τόδε μετὰ τοῦδε, καὶ τόδ' εἶναι μετὰ
 τοῦδε. Ἡ κατὰ τὰς ἀντιθέσεις· εἰ γὰρ τόδε τῷδε ἀκολουθεῖ,
 τῷ ἀντικειμένῳ τὸ ἀντικείμενον. Παρ' ὃ καὶ ὁ τοῦ Μελίσ-
 σου λόγος· εἰ γὰρ τὸ γεγονὸς ἔχει ἀρχήν, τὸ ^v ἀγέννητον
 ἀξιοῖ μὴ ἔχειν, ὥστ' εἰ ^w ἀγέννητος ὁ οὐρανός, καὶ ἄπειρος.
 Τὸ δ' οὐκ ἔστιν· ἀνάπαλιν γὰρ ἡ ἀκολουθησις.

Ὅσοι τε παρὰ τὸ προστιθέναί τι συλλογίζονται, σκο- 29

^h γινομένοις D. ⁱ πρὸς] τὸ πρὸς A.B. ^k δέ] δ' οἱ D. ¹ τοιοῦτον D.
^m ἀγνοεῖ D. ⁿ δ' om. D. ^o τὸ prius om. D. ^p πυνθανομένων ἂν D.
^q μεταστρεπτέον D. ^r τούτῳ] οὕτω D. ^s συμβιβάζοντας D. ^t τὸ A.B.
^v ἀγέννητον D. ^w ἀγέννητος D.

πεῖν εἰ ἀφαιρουμένον συμβαίνει μηδὲν ἤττον τὸ ἀδύνατον. Καῖπειτα τοῦτο ἐμφανιστέον, καὶ λεκτέον ὡς ἔδωκεν οὐχ ὡς δοκοῦν ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν λόγον, ^x ὁ δὲ κέχρηται οὐδὲν πρὸς τὸν λόγον.

- 3° Πρὸς δὲ τοὺς τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐν ποιούντας εὐθὺς ἐν ἀρχῇ διοριστέον. Ἐρώτησις γὰρ μία πρὸς ἣν μία ἀπόκρισις ἔστιν, ὥστ' οὔτε πλείω καθ' ἑνὸς οὔτε ἐν κατὰ πολλῶν, ἀλλ' ἐν καθ' ἑνὸς φατέον ἢ ἀποφατέον. Ὡσπερ δὲ ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων ὅτε μὲν ἀμφοῖν ὅτε δ' οὐδετέρῳ ὑπάρχει, ὥστε μὴ ἀπλοῦ ὄντος τοῦ ἐρωτήματος ἀπλῶς ἀποκρινομένοις οὐδὲν ^z συμβαίνει πάσχειν, ὁμοίως ^y καὶ ἐπὶ τούτων. Ὄταν μὲν οὖν τὰ ^z πλείω τῶ ἐνὶ ἣ τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς ὑπάρχει, τῶ ἀπλῶς δόντι καὶ ^a ἀμαρτόντι ταύτην τὴν ἀμαρτίαν οὐδὲν ὑπεναντίωμα συμβαίνει· ὅταν δὲ τῶ ^b μὲν τῶ δὲ μή, ἢ πλείω κατὰ πλείονων, καὶ ἔστιν ὡς ὑπάρχει ἀμφοτέρα ἀμφοτέροις, ἔστι δ' ὡς ^c οὐχ ὑπάρχει πάλιν, ὥστε τοῦτ' εὐλαβητέον. Οἶον ³ ἐν τοῖσδε τοῖς λόγοις. Εἰ τὸ μὲν ἔστιν ἀγαθὸν τὸ δὲ κακόν, ὅτι ταῦτα ἀληθῆς εἰπεῖν ἀγαθὸν καὶ κακὸν καὶ πάλιν μήτ' ἀγαθὸν μήτε κακόν· οὐκ ἔστι γὰρ ἐκάτερον ἐκάτερον, ὥστε ^d ταῦτὸ ἀγαθὸν καὶ κακὸν καὶ οὔτ' ἀγαθὸν οὔτε κακόν. Καὶ εἰ ἕκαστον αὐτὸ αὐτῶ ^e ταυτόν, καὶ ἄλλου ἕτερον· ἐπεὶ δ' οὐκ ἄλλοις ταῦτὰ ἀλλ' αὐτοῖς, καὶ ἕτερα αὐτῶν, ταῦτὰ ἑαυτοῖς ἕτερα καὶ ταῦτά. Ἐτι εἰ τὸ μὲν ἀγαθὸν κακὸν γίνεται, τὸ δὲ κακὸν ἀγαθόν ἔστιν, δύο ^f γένοιτ' ἄν. Δυοῖν τε καὶ ἀνίσων ἐκάτερον αὐτὸ αὐτῶ ἴσον, ὥστε ἴσα καὶ ἄνισα αὐτὰ αὐτοῖς.
- 4 Ἐμπίπτουσι μὲν ^g οὖν οὗτοι καὶ εἰς ἄλλας λύσεις· καὶ γὰρ ^h τὸ ἄμφω καὶ ⁱ τὸ ^k ἅπαντα πλείω σημαίνει· οὔκουν ταυτόν, πλὴν ὄνομα, συμβαίνει φῆσαι καὶ ἀποφῆσαι· τοῦτο δ' οὐκ ἦν ἔλεγχος. Ἀλλὰ φανερόν ὅτι μὴ μιᾶς ἐρωτήσεως τῶν πλείονων γινομένων, ἀλλ' ἐν καθ' ἑνὸς φάντος ἢ ἀποφάντος, οὐκ ἔσται τὸ ἀδύνατον.

- 3¹ Περὶ δὲ τῶν ἀπαγόντων εἰς ταυτό πολλὰκις εἰπεῖν, φανε-

^x ὧ D. ^y καὶ] δὲ καὶ A.D. ^z πλείονα D. ^a ἀμαρτάνοντι A.
^b μὲν] μὲν ἢ D. ^c οὐχ om. D. ^d ταυτό] ταυτό τὸ D. ^e ταυτό B.
^f γένοιτ' B.D. ^g οὖν om. D. ^h τὰ B. ⁱ τὰ A.B.D. ^k πάντα D.

ρὸν ὡς οὐ δοτέον τῶν πρὸς τι λεγομένων σημαίνει τι χωριζομένης καθ' αὐτὰς τὰς κατηγορίας, οἷον διπλάσιον ἄνευ τοῦ διπλάσιον ἡμίσεος, ὅτι ἐμφαίνεται. Καὶ γὰρ τὰ δέκα ἐν τοῖς ἐνὸς δέουσι δέκα καὶ τὸ ποιῆσαι ἐν τῷ μὴ ποιῆσαι, καὶ ὅλως ἐν τῇ ἀποφάσει ἢ φάσις· ἀλλ' ὅμως οὐκ εἶ τις ¹λέγει τοδὶ μὴ εἶναι λευκόν, λέγει αὐτὸ λευκὸν εἶναι. Τὸ δὲ διπλάσιον οὐδὲ σημαίνει οὐδὲν ^m ἴσως, ὥσπερ οὐδὲ ⁿ τὸ ἐν τῷ ἡμίσει· εἰ δ' ἄρα καὶ σημαίνει, ἀλλ' οὐ ταῦτὸ καὶ συνηρημένον. Οὐδ' ἢ ἐπιστήμη ἐν τῷ εἶδει, οἷον εἰ ἔστιν ^o ἢ ἰατρικὴ ἐπιστήμη, ὅπερ τὸ κοινόν· ἐκεῖνο δ' ἦν ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ. Ἐν δὲ τοῖς δι' ὧν ^p δηλοῦται κατηγορουμένοις τοῦτο λεκτέον, ὡς οὐ τὸ αὐτὸ χωρὶς καὶ ἐν τῷ λόγῳ τὸ δηλούμενον. Τὸ ³ γὰρ κοῖλον κοινῇ μὲν τὸ αὐτὸ δηλοῖ ἐπὶ τοῦ σιμοῦ καὶ τοῦ ^q ροικοῦ, προστιθέμενον δὲ οὐδὲν κωλύει, ἀλλὰ τὸ μὲν τῇ ῥινὶ τὸ δὲ τῷ σκέλει ^r συμβαίνει· ^s ἔνθα μὲν γὰρ τὸ σιμόν, ἔνθα δὲ τὸ ραιβὸν σημαίνει· καὶ οὐδὲν διαφέρει εἰπεῖν ῥίς σιμὴ ἢ ῥίς κοίλη. Ἐπι οὐ δοτέον τὴν λέξιν κατ' εὐθύ· ψεῦδος γὰρ ἔστιν. Οὐ γὰρ ἔστι τὸ σιμόν ῥίς κοίλη ἀλλὰ ῥινὸς τοδί, οἷον πάθος, ὥστ' οὐδὲν ἄτοπον, εἰ ἢ ῥίς ^t ἢ σιμὴ ῥίς ἔστιν ἔχουσα κοιλότητα ῥινός.

Περὶ δὲ τῶν σολοικισμῶν παρ' ὃ τι μὲν ^v φαίνονται ³² συμβαίνειν, εἶπομεν πρότερον, ὡς δὲ λυτέον, ἐπ' αὐτῶν τῶν λόγων ἔσται φανερόν. Ἄπαντες γὰρ οἱ τοιοῖδε τοῦτο βούλονται κατασκευάζειν. Ἄρ' ὃ λέγεις ἀληθῶς, καὶ ἔστι τοῦτο ἀληθῶς; Φῆς δ' εἶναι τι λίθον· ἔστιν ἄρα τι λίθον. Ἡ τὸ λέγειν λίθον οὐκ ἔστι λέγειν ὃ ἀλλ' ὄν, οὐδὲ τοῦτο ἀλλὰ τοῦτον· εἰ οὖν ἔροιτό τις, ἄρ' ὄν ἀληθῶς ^w λέγεις, ἔστι τοῦτον, οὐκ ἂν δοκοίη ἐλληνίζειν, ὥσπερ οὐδ' εἰ ἔροιτο, ἄρ' ἦν λέγεις εἶναι, ἔστιν ^x οὗτος; Ξύλον δ' ^y εἶπεν οὗτος, ἢ ὅσα μήτε θῆλυ μήτ' ἄρρεν σημαίνει, οὐδὲν διαφέρει. Διὸ καὶ οὐ ² γίνεται σολοικισμός, εἰ ὃ λέγεις εἶναι, ἔστι τοῦτο; Ξύλον δὲ λέγεις εἶναι· ἔστιν ἄρα ξύλον. Ὁ δὲ λίθος καὶ τὸ οὗτος

¹ λέγει A. ^m ἴσως μόνον ὥσπερ D. ⁿ τὸ om. A. ^o ἢ post ἔστιν om. D. ^p δηλοῦνται D. ^q ροικου. D. ^r σημαίνει A.B.D. ^s ἔνθα μὲν—σημαίνει om. A.D. ^t ἢ post ῥίς om. A.B.D. ^v φαίνεται D. ^w λέγειν D. ^x οὕτως D. ^y εἰπεῖν D.

ἄρρενος ἔχει ^z κλῆσιν. Εἰ δὴ τις ἔροιτο, ἄρ' ^a οὗτός ἐστιν αὕτη; εἶτα πάλιν, τί δ'; οὐχ οὗτός ἐστι Κορίσκος; εἴτ' ^b εἴπειεν, ἔστιν ἄρα οὗτος αὕτη, οὐ συλλελόγισται τὸν σολοικισμόν, οὐδ' εἰ τὸ Κορίσκος σημαίνει ὅπερ αὕτη, μὴ δίδωσι δὲ ἀποκρινόμενος, ἀλλὰ δεῖ τοῦτο προσερωτηθῆναι. Εἰ δὲ μήτ' ἔστιν μήτε δίδωσιν, οὐ ^c συλλελόγισται οὔτε τῷ ὄντι ³ οὔτε πρὸς τὸν ἠρωτημένον. Ὅμοίως οὖν δεῖ κακεῖ τὸν λίθον σημαίνειν οὗτος. Εἰ δὲ μήτε ἔστι μήτε ^d δίδοται, οὐ λεκτέον τὸ συμπέρασμα· φαίνεται δὲ παρὰ τὸ τὴν ἀνόμοιον πτώσιν τοῦ ὀνόματος ὁμοίαν φαίνεσθαι. Ἄρ' ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν ὅτι ἔστιν αὕτη, ὅπερ εἶναι φῆς αὐτήν; εἶναι δὲ φῆς ἀσπίδα· ἔστιν ἄρα αὕτη ἀσπίδα. Ἡ οὐκ ἀνάγκη, εἰ μὴ τὸ αὕτη ἀσπίδα ^e σημαίνει ἀλλ' ἀσπίς, τὸ δ' ἀσπίδα ταύτην. ⁴ Οὐδ' εἰ ὁ φῆς εἶναι τοῦτον, ἔστιν οὗτος, φῆς δ' εἶναι Κλέωνα, ἔστιν ἄρα οὗτος Κλέωνα· οὐ γὰρ ἔστιν οὗτος Κλέωνα· εἴρηται γὰρ ^f ὅτι ^g ὁ φημι εἶναι τοῦτον, ἔστιν οὗτος, οὐ τοῦτον· οὐδὲ γὰρ ἂν ἑλληνίζοι οὕτως τὸ ἐρώτημα λεχθέν. Ἄρ' ἐπίστασαι τοῦτο; τοῦτο δ' ἐστὶ λίθος· ἐπίστασαι ἄρα λίθος. ⁵ Ἡ οὐ ταῦτὸ σημαίνει τὸ τοῦτο ἐν τῷ ἄρ' ἐπίστασαι τοῦτο καὶ ἐν τῷ τοῦτο ^h δὲ λίθος, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τοῦτον, ἐν δὲ τῷ ⁱ ὑστερῷ οὗτος. Ἄρ' οὐ ἐπιστήμην ἔχεις, ἐπίστασαι τοῦτο; ἐπιστήμην δ' ἔχεις λίθου· ἐπίστασαι ἄρα ^k λίθου. Ἡ τὸ μὲν τούτου λίθου λέγεις, τὸ δὲ τοῦτον λίθον· ἐδόθη δ', οὐ ἐπιστήμην ἔχεις, ἐπίστασθαι, οὐ τούτου, ἀλλὰ τοῦτο, ὥστ' ^l οὐ λίθου ἀλλὰ τὸν λίθον.

⁶ Οτι μὲν οὖν οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων οὐ συλλογίζονται σολοικισμόν ἀλλὰ φαίνονται, ^m καὶ διὰ τί τε φαίνονται καὶ πῶς ἀπαντητέον ⁿ πρὸς αὐτούς, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων.

33 Δεῖ δὲ καὶ κατανοεῖν ὅτι πάντων τῶν λόγων οἱ μὲν εἰσι ῥάγους κατιδεῖν οἱ δὲ χαλεπώτεροι, παρὰ τί καὶ ἐν τίνι ^o παραλογίζονται τὸν ἀκούοντα, πολλάκις οἱ αὐτοὶ ^p ἐκείνοις ὄντες.

^z κλίσιν D. ^a οὕτως ἐστὶν αὕτη D. ^b εἴποιεν D. ^c συλλελογίσθαι A. ^d δέδοται D. ^e σημαίνη D. ^f ἔστι om. A. ^g ὅν D. ^h δὲ ante λίθος om. D. ⁱ ὑστερον D. ^k λίθου. ἤ] λίθος. ἤ D. ^l οὐ τοῦ λίθου B. ^m καὶ διὰ τί τε φαίνονται om. A. ⁿ πρὸς] ὡς D. ^o παραλογίζεται D. ^p ἐκείνοι A.

Ἡ τὸν αὐτὸν γὰρ λόγον δεῖ καλεῖν τὸν παρὰ ταῦτό γινόμενον· ὁ αὐτὸς δὲ λόγος τοῖς μὲν παρὰ τὴν λέξιν τοῖς δὲ παρὰ τὸ συμβεβηκὸς τοῖς δὲ παρ' ἕτερον δόξειεν ἂν εἶναι διὰ τὸ μεταφερόμενον ἕκαστον μὴ ὁμοίως εἶναι δῆλον. Ὡσπερ οὖν ἐν τοῖς παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν, ὅσπερ δοκεῖ τρὸς-² πος εὐηθέστατος εἶναι τῶν παραλογισμῶν, τὰ ³ μὲν καὶ τοῖς τυχοῦσιν ἐστὶ δῆλα (καὶ γὰρ οἱ λόγοι σχεδὸν οἱ γελοῖοι πάντες εἰσὶ παρὰ τὴν λέξιν, οἷον ἀνὴρ ἐφέρετο κατὰ κλίμακος δίφρον, καὶ ὅπου ⁴ στέλλεσθε; Πρὸς τὴν ⁵ κεραίαν. Καὶ ποτέρα τῶν βοῶν ἔμπροσθεν τέξεται; Οὐδετέρα, ἀλλ' ὅπισθεν ἄμφω. Καὶ καθαρὸς ὁ βορέας; Οὐ δῆτα· ἀπεκτόνηκε ⁶ γὰρ τὸν πτωχὸν καὶ τὸν ⁷ ὠνούμενον. Ἄρ' Εὐαρχος; Οὐ δῆτα, ἀλλ' Ἀπολλωνίδης. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τῶν ἄλλων σχεδὸν οἱ πλείστοι. Τὰ δὲ καὶ τοὺς ἐμπειροτάτους φαίνεται λανθάνειν· σημεῖον δὲ τούτων ὅτι μάχονται πολλάκις περὶ τῶν ὀνομάτων, οἷον πότερον ⁸ ταῦτόν σημαίνει κατὰ πάντων τὸ ὄν καὶ τὸ ἐν ἢ ἕτερον. Τοῖς μὲν γὰρ δοκεῖ ⁹ ταῦτόν σημαίνειν ¹⁰ τὸ ὄν καὶ τὸ ἐν· οἱ δὲ τὸν Ζήνωνος λόγον καὶ Παρμενίδου λύουσι διὰ τὸ πολλαχῶς φάναι τὸ ἐν λέγεσθαι καὶ τὸ ὄν. Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ τοῦ συμβεβηκὸτος καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον οἱ μὲν ἔσονται ῥάους ἰδεῖν οἱ δὲ χαλεπώτεροι τῶν λόγων· καὶ λαβεῖν ἐν τίνι γένει, καὶ πότερον ἔλεγχος ἢ οὐκ ἔλεγχος, οὐ ῥάδιον ὁμοίως περὶ πάντων.

Ἔστι δὲ δριμύς λόγος ὅστις ἀπορεῖν ποιεῖ μάλιστα· ¹¹ δάκνει γὰρ οὗτος μάλιστα. Ἀπορία δ' ἐστὶ διττή, ἢ μὲν ἐν τοῖς συλλελογισμένοις, ὅ τι ἀνέλη τις τῶν ἐρωτημάτων, ἢ δ' ἐν τοῖς ἐριστικοῖς, πῶς εἶπη τις τὸ προταθέν. Διόπερ ἐν τοῖς συλλογιστικοῖς οἱ δριμύτεροι λόγοι ζητεῖν μᾶλλον ποιούσιν. Ἔστι δὲ συλλογιστικὸς ¹² μὲν λόγος δριμύτατος, ἂν ἐξ ὅτι μάλιστα δοκούντων ὅτι μάλιστα ἐνδοξον ἀναιρῆ. Εἰς ¹³ γὰρ ὧν ¹⁴ ὁ λόγος μετατιθεμένης τῆς ἀντιφάσεως ἅπαντας ὁμοίους ἔξει τοὺς συλλογισμούς· αἰεὶ γὰρ ἐξ ἐνδόξων ὁμοίως

¹ τὸν post ὄντες om. A. ² ὅπερ D. ³ μὲν] μέντοι D. ⁴ στέλλεσθαι B.D. ⁵ καρτερίαν A. ⁶ ὠνούμενον D. ⁷ ταυτὸ B, ταῦτα D. ⁸ ταυτὸ B. ⁹ τὸ ὄν—δέ] καὶ ἔνιοι δὲ D. ¹⁰ λόγος μὲν B. ¹¹ ὁ om. D.

ἐνδοξον ἀναιρήσει ἢ κατασκευάσει, διόπερ ἀπορεῖν ἀναγκαῖον. Μάλιστα μὲν οὖν ὁ τοιοῦτος δριμύς, ὁ ἐξ ἴσου τὸ συμπέρασμα ποιῶν τοῖς ἐρωτήμασι, δεύτερος δ' ὁ ἐξ ἀπάντων ὁμοίων οὗτος γὰρ ὁμοίως ποιήσει ἀπορεῖν ὁποῖον τῶν ἐρωτημάτων 7 ἀναιρετέον. Τοῦτο δὲ χαλεπὸν ἀναιρετέον μὲν γάρ, ὅ τι δ' ἀναιρετέον, ἄδηλον. Τῶν δ' ἐριστικῶν δριμύτατος μὲν ὁ πρῶτον εὐθύς ἄδηλος πότερον συλλελόγισται ἢ οὐ, καὶ πότερον παρὰ ψεῦδος ἢ διαίρεσιν ^c ἐστὶν ἢ λύσις, δεύτερος δὲ τῶν ἄλλων ὁ δῆλος μὲν ὅτι παρὰ διαίρεσιν ἢ ἀναίρεσιν ἐστὶ, μὴ φανερός δ' ὢν διὰ τίνος τῶν ἠρωτημένων ἀναίρεσιν ἢ διαίρεσιν ^d λυτέος ἐστίν, ἀλλὰ πότερον αὕτη παρὰ τὸ συμπέρασμα ἢ παρά τι τῶν ἐρωτημάτων ἐστίν.

8 Ἐνίοτε μὲν οὖν ὁ μὴ συλλογισθεὶς λόγος εὐήθης ἐστίν, εἴαν ἢ λίαν ἄδοξα ἢ ψευδῆ τὰ λήμματα· ἐνίοτε δ' οὐκ ἄξιος καταφρονεῖσθαι. Ὅταν μὲν γάρ ^e ἐλλείπη τι τῶν τοιούτων ἐρωτημάτων, περὶ οὗ ὁ λόγος καὶ δι' ^f ὅ, καὶ μὴ προσλαβὼν τοῦτο καὶ μὴ συλλογισάμενος εὐήθης ὁ συλλογισμός, ὅταν δὲ τῶν ἔξωθεν, οὐκ εὐκαταφρόνητος οὐδαμῶς, ἀλλ' ὁ μὲν λόγος ἐπιεικής, ὁ δ' ἐρωτῶν ^g ἠρώτηκεν οὐ καλῶς.

9 Ἐστὶ ^h τε, ὥσπερ ⁱ λύειν ὅτε μὲν πρὸς τὸν λόγον ὅτε δὲ πρὸς τὸν ἐρωτῶντα καὶ τὴν ἐρώτησιν ὅτε δὲ πρὸς οὐδέτερον τούτων, ὁμοίως καὶ ἐρωτᾶν ἐστὶ καὶ συλλογίζεσθαι καὶ πρὸς τὴν θέσιν καὶ πρὸς τὸν ἀποκρινόμενον καὶ πρὸς τὸν χρόνον, ὅταν ἢ πλείονος χρόνου δεομένη ἢ λύσις ἢ τοῦ παρόντος καιροῦ τὸ διαλεχθῆναι πρὸς τὴν λύσιν.

10 Ἐκ πόσων μὲν οὖν καὶ ποίων γίνονται τοῖς διαλεγόμενοις οἱ παραλογισμοί, καὶ πῶς δείξομέν τε ψευδόμενον καὶ παράδοξα λέγειν ποιήσομεν, ἔτι δ' ἐκ τίνων συμβαίνει ὁ συλλογισμός, καὶ πῶς ἐρωτητέον καὶ τίς ἢ τάξις τῶν ἐρωτημάτων, ^k ἔτι πρὸς τί χρήσιμοι πάντες εἰσὶν οἱ τοιοῦτοι λόγοι, καὶ περὶ ἀποκρίσεως ἀπλῶς τε πάσης καὶ πῶς λυτέον τοὺς λόγους καὶ τοὺς συλλογισμούς, εἰρήσθω περὶ ἀπάντων ἡμῖν ταῦτα. Λοιπὸν δὲ περὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς προθέσεως ἀναμνή-

^c ἐστὶν om. D. ^d λυτέον D. ^e ἐλλίπηι A, ambiguo B. ^f ὅ] οὐ D. ^g ἠρώτησεν B.D. ^h τε] δὲ D. ⁱ λύει D. ^k ἔτι δὲ πρὸς D.

σασιν εἶπείν τι βραχὺ περὶ αὐτῆς καὶ τέλος ἐπιθεῖναι τοῖς εἰρημένοις.

Προειλόμεθα μὲν οὖν εὐρεῖν δύνάμιν τινα συλλογιστικὴν ¹¹ περὶ τοῦ ¹ προβληθέντος ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὡς ἐνδοξοτάτων· τοῦτο γὰρ ἔργον ἐστὶ τῆς διαλεκτικῆς καθ' αὐτὴν καὶ τῆς πειραστικῆς. Ἐπεὶ δὲ προσκατασκευάζεται πρὸς αὐτὴν διὰ τὴν τῆς σοφιστικῆς γεινῖασιν, ὡς οὐ μόνον πείραν δύναται λαβεῖν διαλεκτικῶς ἀλλὰ καὶ ὡς εἰδῶς, διὰ τοῦτο οὐ μόνον ^m τὸ λεχθὲν ἔργον ὑπεθέμεθα τῆς πραγματείας, τὸ λόγον δύνασθαι λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ ὅπως λόγον ὑπέχοντες ⁿ φυλάξομεν τὴν θέσιν ὡς δι' ἐνδοξοτάτων ὁμοτρόπως. Τὴν ¹² δ' αἰτίαν εἰρήκαμεν ^o τούτου, ἐπεὶ καὶ διὰ τοῦτο Σωκράτης ἠρώτα, ἀλλ' οὐκ ἀπεκρίνετο· ὠμολόγει γὰρ οὐκ εἰδέναι. Δεδήλωται δ' ἐν τοῖς πρότερον καὶ πρὸς ^p πόσα καὶ ἐκ πόσων τοῦτο ἔσται, καὶ ^q ὅθεν ^r εὐπορήσομεν τούτων, ἔτι δὲ ^s πῶς ἐρωτητέον ἢ τακτέον τὴν ἐρώτησιν πᾶσαν, καὶ περὶ τε ^t ἀποκρίσεων καὶ λύσεων τῶν πρὸς τοὺς συλλογισμούς. Δεδήλωται δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὅσα τῆς αὐτῆς μεθόδου τῶν λόγων ἐστίν. Πρὸς δὲ τούτοις περὶ τῶν παραλογισμῶν ¹³ διεληλύθαμεν, ὡσπερ εἰρήκαμεν ἤδη πρότερον. Ὅτι μὲν οὖν ἔχει τέλος ἰκανῶς ^a προειλόμεθα, φανερόν· δεῖ δ' ἡμᾶς μὴ λεληθέναι τὸ συμβεβηκὸς περὶ ταύτην τὴν πραγματείαν. Τῶν γὰρ εὐρισκομένων ἀπάντων τὰ μὲν παρ' ἐτέρων ληφθέντα πρότερον πεπονημένα κατὰ μέρος ἐπιδέδωκεν ὑπὸ τῶν ^v παραλαβόντων ὕστερον· τὰ δ' ἐξ ὑπαρχῆς εὐρισκόμενα μικρὰν τὸ πρῶτον ἐπίδοσιν λαμβάνειν εἴωθε, χρησιμωτέραν μέντοι πολλῶ τῆς ὕστερον ἐκ τούτων αὐξήσεως. Μέγιστον ¹⁴ γὰρ ἴσως ἀρχὴ παντός, ὡσπερ λέγεται· διὸ καὶ χαλεπώτατον· ὅσῳ γὰρ κράτιστον τῇ δυνάμει, τοσοῦτῳ μικρότατον ὄν τῷ μεγέθει χαλεπώτατόν ἐστιν ^w ὀφθῆναι. Ταύτης δ' εὐρημένης ῥᾶον ^x τὸ προστιθέναι καὶ συναύξειν τὸ λοιπόν

¹ προληφθέντος D. ^m τὸν A. ⁿ φυλάξομεν A, φυλάξαιμεν B.
^o τούτων, ἐπεὶ διὰ D. ^p πόσων καὶ ἐκ ποίων τοῦτο B. ^q πόθεν B.D.
^r εὐπορήσαμεν A.D. ^s πῶς γε ἐρωτ. D. ^t ἀποκρίσεως D. ^v παραλαβανόντων D. ^w ληφθῆναι γρ. A. ^x τὸ om. B.D.

ἔστιν· ὅπερ καὶ περὶ τοὺς ^γ ῥητορικοὺς λόγους συμβέβηκε,
 15 σχεδὸν δὲ καὶ περὶ τὰς ἄλλας ^z πάσας τέχνας. Οἱ μὲν γὰρ
 τὰς ἀρχὰς ^a εὐρόντες παντελῶς ἐπὶ μικρὸν τι προήγαγον·
 οἱ δὲ νῦν εὐδοκιμοῦντες παραλαβόντες παρὰ πολλῶν οἶον ἐκ
 διαδοχῆς κατὰ μέρος ^b προαγαγόντων οὕτως ηὔξηκασιν, Τι-
 σίας μὲν μετὰ τοὺς πρώτους, Θρασύμαχος δὲ μετὰ Τισίαν,
 Θεόδωρος δὲ μετὰ τοῦτον, καὶ πολλοὶ πολλὰ συνενηνόχασιν
 μέρη· διόπερ οὐδὲν θαυμαστὸν ἔχειν τι πλῆθος τὴν τέχνην.
 Ταύτης δὲ ^c τῆς πραγματείας οὐ τὸ μὲν ἦν τὸ δ' οὐκ ἦν
 16 προεξεργασμένον, ἀλλ' οὐδὲν παντελῶς ὑπῆρχεν. Καὶ γὰρ
 τῶν περὶ τοὺς ἐριστικὸς λόγους μισθαρνούντων ὁμοία τις
 ἦν ἢ παιδείουσι τῇ Γοργίου πραγματεία. Λόγους γὰρ οἱ
 μὲν ῥητορικοὺς οἱ δὲ ^d ἐρωτητικοὺς ἐδίδοσαν ἐκμανθάνειν, εἰς
 οὓς πλειστάκις ἐμπίπτειν ᾤθησαν ἑκάτεροι τοὺς ἀλλήλων
 17 λόγους. Διόπερ ταχεῖα μὲν ἄτεχνος ^δ ἦν ἢ διδασκαλία τοῖς
 μανθάνουσι παρ' αὐτῶν· οὐ γὰρ τέχνην ἀλλὰ τὰ ἀπὸ ^e τῆς
 τέχνης διδόντες παιδεύειν ὑπελάμβανον, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐπι-
 στήμην φάσκων παραδώσειν ἐπὶ τὸ μηδὲν πονεῖν τοὺς πόδας,
 εἶτα σκυτοτομικὴν μὲν μὴ διδάσκει, μηδ' ὅθεν ^f δυνήσεται
 πορίζεσθαι τὰ τοιαῦτα, δοίη δὲ πολλὰ γένη παντοδαπῶν
 ὑποδημάτων· οὗτος γὰρ βεβοήθηκε μὲν πρὸς τὴν χρεῖαν,
 18 τέχνην ^δ οὐ παρέδωκεν. Καὶ περὶ μὲν τῶν ῥητορικῶν ὑπῆρχε
 πολλὰ καὶ παλαιὰ τὰ λεγόμενα, περὶ δὲ τοῦ συλλογίζεσθαι
 παντελῶς οὐδὲν εἶχομεν πρότερον ἄλλο λέγειν, ἀλλ' ἢ τριβῆ
 ζητοῦντες πολὺν χρόνον ἐπονοῦμεν. Εἰ δὲ φαίνεται θεασα-
 μένοις ^g ὑμῖν ὡς ἐκ τοιούτων ἐξ ἀρχῆς ὑπαρχόντων ἔχειν ἢ
 μέθοδος ἰκανῶς παρὰ τὰς ἄλλας πραγματείας τὰς ἐκ παρα-
 δόσεως ηὔξημένας, λοιπὸν ἂν εἴη πάντων ^h ὑμῶν ἢ τῶν ἠκροα-
 μένων ἔργων τοῖς μὲν παραλελειμμένοις τῆς μεθόδου συγγνώ-
 μην τοῖς ^δ εὐρημένοις πολλὴν ἔχειν χάριν.

^γ πολιτικοὺς γρ. Α. ^z ἀπάσας Β, om. D. ^a ελόντες D. ^b παρα-
 γαγόντων Α, προσταγόντων D. ^c τῆς πραγματείας om. D. ^d ἐρωτητικοὺς
 D. ^e τῆς om. D. ^f δυνήσεται B.D. ^g ἡμῖν A.B.D. ^h ἡμῶν A.B.D.

INDEX VERBORUM
QUÆ IN ORGANO EXPLICANTUR,
AUT ALIOQUI NOTATU DIGNA SUNT.

—♦—

N. B. *Literæ, C. Categorias—I. Tractatum de Interpretatione—A. a. Analytica Priora—A. b. Analytica Posteriora—T. Topica—S. Tractatum de Sophisticis Elenchis, designant. Numerus Romanus librum; Arabicus prior caput, alter sectionem indicat.*

—♦—

¹ ἌΓΑΘΟΝ , et τὸ ἀγαθὸν, non sunt idem A. a. i. 40. ἀγαθὸν multipl. sign. T. i. 15, 12. ἀγαθῶς T. v. 7, 2	ἄθετος οὐσία A. b. i. 27
ἀγένητον , ἄφθαρτον A. a. ii. 22, 3.	ἄθρεῖν A. a. i. 30, 1
ἀγένητον οὐκ ἔχει ἀρχήν S. 28	αἰσθάνεσθαι , multipl. sign. T. i. 15, 9
ἀγεωμέτρητοι A. b. i. 12, 3. ἀγεωμέτρητον duobus modis dicitur A. b. i. 12, 5	αἰσθήματος μονή A. b. ii. 19, 3
ἄγνοια τί T. vi. 9, 7, 9. ἀγνώς τῶν λόγων S. 22, 4	αἰσθητὸν , αἰσθήσει αἰσθητόν C. 7, 7
ἀγράμματοι ψάφοι I. 2, 2	αἰσχύνη τί T. iv. 5, 5
ἀγχίνουα τί A. b. i. 34	αἰτεῖσθαι καὶ λαμβάνειν τὸ ἐν ἀρχῇ A. a. ii. 16, 1.
ἀγῶνος χάριν T. viii. 1, 3. ἀγωνιστικὰ καὶ διατριβαί T. viii. 11, 2	αἴτημα et ὑπόθεσις qua re differant A. b. i. 10, 7
ἀδικεῖν τί T. ii. 2, 5.	αἰτιατά A. b. i. 9, 4. αἰτιώτερος A. b. i. 24, 6
ἀδικομαχία S. 11, 4	ἀκοινώνητον τοῖς κακοῖς T. iii. 2, 8
ἀδιόριστον τι A. a. i. 1, 2	ἀκολούθησις C. 12, 2
ἀδολεσχεῖν T. v. 2, 8. viii. 2, 13	ἀκρατῆς τίς T. vi. 8, 4
ἀδολεσχεῖν τί S. 3, 1. ἀδολεσχεῖν ποιῆσαι S. 3, 1	ἀκρωτήρια μεγάλα ἔχειν A. a. ii. 27
ἄδοξος θέσις διχῶς T. viii. 9, 2	ἄκτέον εἰς— S. 12, 5
ἀδυναμία φυσική C. 8, 6	ἀλγηδὼν τί T. vi. 6, 20, 22
ἄθανασία τί T. iv. 5, 15. ἄθάνατον τί T. vi. 6, 23	ἀληθεύεσθαι τὸδε κατὰ τοῦδε A. a. i. 37
	ἄλύπως T. iii. 2, 3. quod et μετ' ἀλυπίας ibid. §. 2
	ἄλυτος συλλογισμὸς A. a. ii, 27, 5
	ἄμα ποσαχῶς λέγεται C. 13

- ἀμαθία A. a. i. 4, 10
 ἀμβλῦν, vox homonyma T. i. 15, 5
 ἀμελέτητον εἶναι S. 16, 5
 ἄμεσα καὶ ἀρχαί A. b. ii. 9. ἀμέσων
 γνῶσις A. b. ii. 19, 1. ἀμέσων ἐπι-
 στήμη ἀναπόδεικτος A. b. i. 3, 2.
 ἀμέσων ὄρισμός A. b. ii. 10, 3.
 ἄμεσος πρότασις A. b. i. 23, 5.
 ἄμεσος πρότασις τίς A. b. i. 2, 5
 ἀμετάπειστος ὑπὸ λόγου T. v. 2, 11.
 5, 16
 ἀμετάπειστον εἶναι A. b. i. 2, 9
 † ἀμετάπτωτον εἶναι ibid.
 ἀμιγῆς τοῖς ἐναντίοις T. iii. 5, 2
 ἀμφίβολον T. vi. 6, 23. ἀμφίβολα
 ἐρωτήματα S. 20, 1. ἀμφιβολίαν
 ἔχοντες ἔλεγχοι S. 4, 4
 ἀμφιδόξεῖν S. 17, 17. ἀμφιδόξεσθαι
 ib. §. 18
 † ἀμφόδοντα ζῷα A. b. ii. 14, 3.
 ἀμφώδοντα ζῷα ibid.
 τὰ ἄμφω S. 5, 14
 ἐξ ἀνάγκης ὄντα A. b. i. 5, 5
 ἀναγωγῆς τρόπος τίς A. b. ii. 3, 1
 ἀναίρεσις et διαίρεσις in solut. S. 18,
 3. 22, 9
 ἀναισθησία an ἀδυναμία T. iii. 6, 2.
 ἀναισθησία, privatio est T. ii.
 8, 4. ἀναισθητος, multipl. signif.
 T. i. 15, 9
 ἀναισχυντεῖν S. 15, 1
 τὸ ἀνάιτιον ὡς αἴτιον τιθέναι A. a. ii.
 17, 3. S. 6, 9
 ἀνάκλασις A. b. 15, 1
 ἀνάκλισις C. 7, 3
 ἀνακρίνειν S. 11, 11
 ἀνάλυσις πῶς γίνεται A. a. i. 38, 1
 ἀναμνήσαι περί τινος S. 33, 10
 ἀναμφισβητήτως C. 8, 34
 ἀνανεῖν T. viii. 1, 16. ἀνανεῖντες
 ut adoriendi S. 15, 3
 ἀναπόδεικτος πρότασις A. a. ii. 5, 3
 ἀναπόδοτος δόσις T. iv. 4, 11
 ἀνατομαὶ καὶ διαιρέσεις A. b. ii. 14, 1
 ἀνεξάπαττος T. v. 4, 2
 ἀνεξέλεγκτος S. 17, 18
 ἀνεπισκεψία A. b. i. 13, 8
 ἀνεπιστήμονες S. 6, 6
 ἀνισότης τί T. vi. 9, 4, 5
- ἀνομολογούμενον τοῖς προειρημένοις A.
 a. i. 34, 4
 ἄνπερ T. iv. 3, 5
 ἀνταναίρεσιν ἔχειν T. viii. 3, 5
 ἀντεπιχειρεῖν T. viii. 8, 2
 ἀντεστραμμένως I. 13, 3, 5
 ἀντιδιηρῆσθαι ἀλλήλοις τί C. 13, 3
 ἀντιδιηρημένων locus T. v. 6, 10
 ἀντιθέσεις τέτταρες T. ii. 8, 1
 ἀντικατηγορεῖσθαι τοῦ πράγματος T. i.
 8, 2
 ἀντικείμεναι προτάσεις τίνες A. a. ii.
 15, 1, 2, 7
 ἀντικειμένως εἶναι τί A. a. i. 5, 7.
 ἀντικειμένως et ἐναντίως ἀντιστρέ-
 φειν differunt A. a. ii. 8, 1, 4.
 ἀντικεῖσθαι τί I. 6, 4. ἀντικεῖσθαι
 ἀντιφατικῶς I. 7, 6
 ἀντιλογικοί T. i. 12
 ἀντιπερίστασις πάντα A. b. ii.
 15, 1
 ἀντιστρέπτεα A. a. i. 45, 10. ἀντι-
 στρέφειν τοὺς λόγους T. viii. 14, 1.
 ἀντιστροφή τῶν πρὸς τι C. 7, 6
 ἀντιτακτέον T. v. 4, 17
 ἀντίφασις τί I. 6, 3. A. b. i. 2, 6.
 ἀντιφατικῶς I. 7, 13. ἀντιφατι-
 κῶς ἀντικεῖσθαι I. 7, 6
 ἀντιφράττειν, obstruere A. b. ii. 2, 3.
 ἀντίφραξις γῆς ib.
 ἀνυπόπτως ἔχειν T. viii. 1, 14
 ἄνω τί A. b. i. 20, 1
 ἀξίωμα τί A. b. i. 2, 7. 7, 1
 ἀόριστον ὄνομα καὶ ῥῆμα I. 10, 1
 † ἀπαγωγή T. ii. 5, 2. ἀπαγωγῆς πέρι
 A. a. ii. 25, 1. ἀπαγωγή εἰς τὸ
 ἀδύνατον A. a. i. 7, 4
 ἀπάθεια περί τὰς τύχας A. b. ii.
 13, 18
 ἀπαντᾶν πρὸς— S. 16, 4
 ἀπαρνεῖσθαι A. a. i. 32, 9. ii. 15, 2
 ἀπάτη ἐν τίσιν I. 14, 4, 5. ἀπατητι-
 κὸς συλλογισμὸς A. b. i. 16, 10
 ἀπείρωσ ἔχειν μηδενός S. 16, 3
 ἀπηρητημένος, remotus T. ii. 5, 3
 ἀπλατῆς γραμμῆ A. a. i. 41, 4.
 ἀπλατῆς μήκος T. vi. 6, 3
 ἀπλῶς, καὶ κατὰ τὸ, in electione re-
 rum T. ii. 11, 4, 7

- ἀπὸ δείπνου, a cena A. b. ii. 11, 5
S. 11, 8
- ἀπὸ στόματος ἐξεπίστασθαι T. viii.
14, 5
- ἀποβάλλειν S. 22, 5
- ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη τίς A. b. i. 4, 1.
ἀποδεικτόν A. b. i. 10, 7. ἀπό-
δειξις τί A. b. i. 2, 2
- ἀποδυσπετεῖν T. viii. 14, 4
- ἀποκαθιστάναι εἰς τὸ ἐναντίον C.
11, 29. ἀποκαθίστασθαι C. 8,
14, 15
- ἀπόκληροι T. ii. 6, 5
- ἀποκνητέον T. viii. 7, 1
- ἀπολείπειν, deficere A. b. ii. 2, 3.
15, 2. ἀπολείπει ἡμᾶς, deficit
nos, id est destituit T. v. 3,
10
- ἀπομνημονεύσεις λόγων T. viii. 14, 7
- ἀπόρημα τί T. viii. 11, 12. ἀπορία τί
T. vi. 6, 20, 22. ἀπορῶ, nequeo
S. 16, 5
- ἀπόσβεις τοῦ φωτός A. b. ii. 8, 7
- ἀποστατέον T. i. 15, 18. ἀποστατέον
ζῶν T. viii. 1, 4.
- ἀποστοματιζόμενα μανθάνειν S. 4, 1.
- ἀπὸ στόματος ἐξεπίστασθαι T. viii.
14, 5
- ἀποφαθῆναι I. 9, 9
- ἀπόφανσις τί A. b. i. 2, 6. ἀπόφαν-
σις ἀπλή I. 5, 4, 5. ἀποφαντικὸς
λόγος I. 4, 3. ἀποφαντικὸς λόγος
εἰς τίς, καὶ τίνες πολλοὶ I. 5, 2.
- ἀπόφασις τί I. 6, 1. A. b. i. 2, 6
- ἀπτεσθαι πάντων S. 11, 4.
- ἀργός, albus T. vi. 11, 3
- ἀρετὴ καὶ κακία sunt etiam corpo-
ris T. vii. 3, 5
- ἀρμόττει ἐπὶ τούτου T. viii. 10, 2
- ἀρρυθμον duobus modis dicitur A.
b. i. 12, 5
- ἀρτιος ἀριθμὸς τίς T. vi. 4, 16
- ἀρτίως, modo T. vi. 11, 5
- ἀρνεῖν, haurire T. vi. 6, 18
- τὸ ἐξ ἀρχῆς τί A. a. ii. 16, 4, 6.
ἀρχοειδεστέρα ἀπόδειξις A. b. i.
25, 7
- ἀσαφῶς λεγόμενα T. viii. 7, 1
- ἀσκεπτος χρόνος A. b. i. 34, 1
- ἀσκός, nomine masculinum est
S. 14, 4
- ἀστρολογικὴ A. b. i. 13, 7
- ἀσυλλογίστως λέγειν A. b. i. 12, 7
- ἀσύναπτοι πρὸς ἀλλήλους συλλογισμοί
A. a. i. 25, 5
- ἄτομον A. b. ii. 5, 3
- † ἄτομον εἶδει ib. ἀτόμως ὑπάρχειν
τί A. b. i. 15, 1
- ἄττα A. b. i. 27, 10. † ἄττα et
ἄττα ib.
- αὐξάνειν, augescere A. b. i. 13, 3
- αὐτάρκες πρὸς— T. vi. 13, 8
- αὐτὸ ἀληθῶς δοξαστόν T. viii. 11, 14
- † αὐτοαληθῶς ib. v. 1.^m
- αὐτοάνθρωπος T. v. 7, 7. vi. 10, 2
- αὐτὸ βούλησις αὐτοῦ ἀγαθοῦ T. vi.
8, 7
- † αὐτοβούλησις, αὐτοαγαθοῦ ib. v. 1.^x
- αὐτοδόξαν ἀληθῆ εἶναι T. viii. 11, 14
- αὐτοέκαστος δόξα T. viii. 11, 14
- † αὐτοεπιθυμία, αὐτοηδέος T. vi. 8, 7.
v. 1.^x
- αὐτοζῶν T. v. 7, 7 † vi. 6, 4
- † αὐτομῆκος T. vi. 6, 4
- αὐτοτελὲς πρὸς τὸ γνωρίζειν T. i. 5, 9
- † αὐτοφαινόμενον ἀγαθόν T. vi. 8, 7
- τὰ ἐξ ἀφαιρέσεως λεγόμενα A. b. i.
18, 1
- ἄφθαρτον τί T. vi. 6, 24
- ἄψευδεῖν περὶ ὧν οἶδε S. 2, 7
- ἄψις an συνοχή T. iv. 2. 13
B.
- Βαδίζειν, et βαδίζοντα εἶναι, idem
sunt I. 12, 3. βάδισις an φορά
T. iv. 2, 7
- βαρβαρίζειν τῇ λέξει S. 3, 2.
- βαρὸν, vox homonyma T. i. 15, 3
- βλαβερόν τί T. vi. 9, 3
- βλέπειν, multipl. sign. T. i. 15, 8.
βλέπειν ἐπὶ τι S. 22, 4
- βοήθειαν ἔχειν πρὸς τι T. viii. 14, 2
- βούλησις τί T. vi. 8, 1, 6
- βροτὸς, homo T. vi. 11, 3. βροτὸν
εἶναι T. v. 7, 6
Γ.
- Γαλήνη in mari, quod νηγεμία in
aëre, tranquillitas T. i. 17, 1.
18, 7.

- γεγονός, ὅτε γέγονεν, ἔστι A. a. i. 15, 4
 γειτνιάσις S. 33, 11
 γένεσις τί T. vi. 2, 1
 γενητικόν, ποιητικόν· καὶ γένεσις ποιή-
 σις T. iv. 4, 3
 γίνεται ἀνηρημένος pro ἀναιρείται
 T. vii. 5, 7. sic ἀνεσκευασμέ-
 νον γίνεται T. vii. 5, 4. γίνεσθαι
 καὶ γενέσθαι A. b. ii. 12, 3
 γινῶμαι quæ vocentur S. 17, 17
 γνωρίζειν πῶς ἔστι A. b. i. 1, 4.
 γνωρίζεσθαι διχῶς ἔστι A. a. ii.
 16, 1. ἢ γνωρίζουσα ἕξις A. b. ii.
 19, 1. γνωρισμός οὐσίας A. b. ii.
 3, 2
 γραμματικοί, qui literas discunt S.
 4, 1
 γυμνασίας καὶ πείρας ἔνεκα T. viii.
 5, 1.—χάριν 11, 2. γυμνα-
 στέον οὐ πρὸς τὸν τυχόντα T. viii.
 14, 10
 Δ.
 Δαίμων cuique anima sua T. ii.
 6, 2
 δεικτά A. b. i. 10, 7. δεικτικὴ ἀπό-
 δειξις A. a. ii. 14, 1. δεικτικῶς
 δεικνύειν A. a. i. 29, 1. δει-
 κτικῶς περαίνειν συλλογισμὸν A. a.
 i. 7, 3
 δέον, vox ambigua S. 4, 2. 19, 3
 δεύτερον τί A. b. ii. 13, 14
 διὰ τί A. b. ii. 10, 2. δι' αὐτὰ ὄντα
 A. b. i. 4, 5. δι' ἀλλήλων δεῖξαι
 A. a. ii. 7, 5. ἕξ—5, 1, 2
 † διαβιβάζειν T. viii. 11, 3
 διάβολος τίς T. iv. 5, 9, 11
 διάβροχον γίνεσθαι S. 5, 8
 διαγραμμαμάτων difficultates S. 16, 5
 ἐκ διαδοχῆς S. 33, 15
 διαθέσεις τί C. 8, 3
 διαιρέσεως περί A. a. i. 31, 1
 διαιτῆσαι, medici offic. T. ii. 3, 5
 διαλεγῆναι πρὸς ἓνα T. vii. 5, 2
 διαλεκτικοὶ λόγοι τίνες S. 2
 διάλυσις, φθορά τις T. iv. 4, 2
 διαμφισβητεῖν περί τινος T. iii. 1, 1.
 v. l. b
 διαπαταῶσθαι T. vi. 9, 9
 διαπόρημα A. b. ii. 8, 8
 διασαφῆσαι T. vi. 3, 3
 διαστέλλειν T. v. 5, 6
 διαστήματα, eadem quæ ἄκρα, in
 syllogismo A. b. ii. 2, 2
 διατριβὰς ποιεῖν ἀγωνιστικὰς T. viii.
 11, 2
 διατρίβειν μετ' ἀλλήλων T. viii. 5, 1
 διαφεύγειν, elabi T. viii. 14, 10
 διαφιλονεικεῖν S. 3, 1
 διαφωνεῖν τοῖς ὀνόμασι T. i. 15, 4
 διδασκαλικοὶ λόγοι τίνες S. 2
 † δίδεισι διὰ λαμπτήρος A. b. ii. 11, 8
 δέσεις ἐν μέλει A. b. i. 23, 5
 δικαιοπραγεῖν T. iii. 2, 10
 διορθοῦν τὴν μαχθηρίαν S. 17, 4
 διότι et ὅτι scire, ut differant A. b.
 i. 13, 1. τὸ Διότι ἐπίστασθαι A.
 b. i. 6, 11
 διπλᾶ ὀνόματα S. 11, 11
 διττὸν an omnes elenchos pariat
 S. 20, 2. διττὸν ποιεῖν S. 15, 7
 διττῷ λύειν S. 24, 8
 δίχα, ἀπὸ τῶν δύο εἴληπται T. vi.
 4, 16. δίχα διηρῆσθαι T. vi. 4,
 16
 διωκτὸν et αἰρετὸν idem T. v. 4,
 11
 διωρισμένα ποσά C. 6, 1
 δόξα μᾶλλον ἑτέρα ἑτέρας T. viii.
 11, 14. δοξάζειν et ὑπολαμβάνειν
 quam habeant rationem A. a.
 ii. 21, 11, 12. δοξαστικῶς et
 κατ' ἀλήθειαν, oppos. A. a. i.
 27, 7
 δριμύτατοι λόγοι τίνες S. 33, 5
 δρομικοί C. 8, 6
 δυάς, primus numerus par T. viii.
 2, 3
 δύναμις quorum genus sit T. iv.
 5, 9. qualium rerum sit T. vi.
 5, 3
 δυσπαλάλακτος C. 8, 18
 δυσεπιχείρητος A. a. i. 26, 1. T. viii.
 3, 2
 δυσκολαίνειν T. viii. 8, 1, 2. 11, 2.
 δυσκολαίνειν πρὸς ἕπαν S. 17, 8
 δωρεὰ quid, et quomodo dicatur
 T. iv. 4, 11

- E.
- Ἐγκρατής τίς T. iv. 5, 2. ἐγκρα-
τείας genus quid T. iv. 6, 10.
ἐγκράτεια ὀργῆς, φόβων, κερδῶν T.
iv. 5, 2
- ἐγχωρεῖ idem quod ἐνδέχεται A. a.
i. 13, 7. 17, 11. T. vii. 3, 3
- † εἶδειν, pro ἰδεῖν S. 5, 13
- † εἶδηκεναι A. b. i. 24, 9
- εἰδοποιοὶ διαφοραὶ T. vi. 6, 2
- εἰκῆ λέγειν S. 12, 1
- εἰκὸς et σημεῖον quid differant A. a.
ii. 27, 1
- εἰκῶν τί T. vi. 2, 6
- εἶναι, idem quod συμβαίνειν A. a. i.
1, 6. εἶναι τούτων, pluribus mo-
dis dicitur S. 24, 9. εἶναι τῶν
ζῳῶν quid sit S. 17, 15
- εἴπας T. v. 3, 12
- † εἶρετο pro ἤρετο S. 17, 3. v. 1.¹
- ἐκ διαδοχῆς S. 33, 15
- ἐκατέρως A. a. ii. 8, 1
- ἐκθεσις συλλογιστικὴ A. a. i. 6, 8.
8, 3
- ἐκλείπει, sc. ἡ σελήνη A. b. ii. 8, 5
- ἐκληπτέον A. a. i. 27, 6
- ἐκπληξίς τί T. iv. 5, 12
- ἐκστάσεις μὴ φυσικαὶ C. 8, 18
- τοῦ ἐλέγχειν τρόποι δύο S. 4, 1 ἐλέγ-
χεσθαι possunt omnia quæ ἀπο-
δείκνυσθαι S. 9, 1
- ἐλεγχος τί A. b. ii. 20, 1. S. 1, 3.
6, 4. ἐλεγχος πῶς ἔσται τε καὶ οὐκ
ἔσται A. b. ii. 20, 1
- ἐλεγχοειδὲς S. 15, 6. 17, 2. ἐλη-
λέγχεσθαι S. 15, 5. ἐληλεγμένος
S. 17, 7
- ἐλκεῖν εἰς— S. 5, 6
- ἐμπίπτειν εἰς τὴν διαίρεσιν A. b. ii.
13, 12
- ἐμποδίζει κοινὸν ἔργον T. viii. 11, 3.
ἐμποδιστικὸν τῶν αἰρετῶν T. iii.
3, 7
- ἐμπροσθεν, vox ambigua S. 33, 2
- ἐμφαίνεται A. b. ii. 15, 1
- ἐμφανίζει τὸν ψευδόμενον S. 2, 7.
ἐμφάνισις ἀμαρτίας S. 24, 5. ἐμ-
φάνισις τοῦ ψευδοῦς S. 18, 1
- ἐν μέρει τί A. a. i. 1, 2
- ἐν πρὸς ἐν εἰπεῖν S. 1, 7
- ἐναντίων περί C. 11, 1. ἐναντία τίνα
C. 6, 22. ἐνανταί προτάσεις τίνες
A. a. ii. 15, 1. 7. ἐναντίως ἀντι-
κεῖσθαι I. 7, 6. ἐναντίως et ἀντι-
κειμένως ἀντιστρέφειν differunt A.
a. ii. 8, 1
- ἐνδεῆς τῶν ἀναγκαίων T. iii. 2. 11
- ἐνδέχεσθαι et ἐνδεχόμενον, quid A. a.
i. 13, 2. 15, 1. ἐνδέχεσθαι, πολ-
λαχῶς λέγεται A. a. i. 3, 3. duo-
bus modis dicitur A. a. 13, 1.
consimiliter usurpatur τῷ εἶναι
A. a. i. 3, 7. 13, 4. ἀκολουθεῖ
τῷ δυνατὸν εἶναι I. 13, 1. ἐνδέ-
χεσθαι τὸδε τῷδε ὑπάρχειν, duo-
bus modis accipi potest A. a. i.
14, 7. ἐνδέχεσθαι μηδενὶ duobus
modis dicitur A. a. i. 17, 6, 8.
ἐνδεχομένη πρότασις, τίς A. a. i.
13, 8
- ἐνδοξα τίνα T. i. 1, 3. ἐνδόξοις ὁμοια
T. i. 10, 2, 5
- ἐνεργεῖν an magis finis quam ἐνηρ-
γηκεναι T. vi. 8, 4. ἐνεργοὶ τόποι
T. vii. 4. ἐνεργῆς πρὸς—T. i. 12.
- ἐνίσταίτο C. 5, 39. ἐνίστανται τοι-
αῦτα T. viii. 10, 5
- ἐνοχλήσεις σοφιστικαὶ I. 6, 4
- ἐνστάσεως περί A. a. ii. 26, 1. ἐν-
στασιν εἰς τι φέρειν A. b. i. 12. 6
- ἐνυδρον τί T. vi. 6. 15
- ἐνυπάρχεσθαι A. b. i. 4, 5
- ἐξ ἀλλήλων δείκνυσθαι A. a. ii. 5, 1, 2.
7, 5
- ἐξαριθμεῖσθαι T. vii. 5, 12
- ἐξείργειν C. 10, 29. ἐξειργόμενος
τούτων S. 17, 14
- ἐξεπίστασθαι λόγους T. viii. 14, 1,
4, 5
- ἐπαγωγὴ T. ii. 5, 2
- ἐπαγωγὴ τί A. a. ii. 23, 2. T. i.
12, 1
- ἐπακτικὴ πρότασις A. b. i. 12. 6
- ἐπακτικοὶ λόγοι T. viii. 14, 8
- ἐπακτροκέλης I. 2, 2
- ἐπαναδιπλούμενα A. a. i. 38, 1
- ἐπαναδίπλωσιν πῶς θετέον A. a. i.
38, 2

- ἐπεισφέρειν νόμον T. vi. 14, 5
 ἐπεκτείνειν ἐπὶ πλέον A. b. ii. 13, 2
 ἐπεσκεμμένους A. a. ii. 21, 10
 ἐπὶ τινος λέγεσθαι, et κατὰ τινος A.
 a. i. 36, 3. ἐπὶ τι ψευδής: et ἐπὶ
 τι ἀληθής A. a. ii. 3, 1. ἐπ'
 ἔλαττον, oppositum τῷ ἐπὶ τὸ
 πολύ T. ii. 6, 4. ἐπ' ἔλαττον λέ-
 γεσθαι, minus late dici T. iv.
 1, 9
 ἐπιβεβαιουῖσθαι A. a. i. 32, 2
 ἐπιβλέπειν ἐπὶ τι T. vii. 4
 ἐπιδιοριστέον T. vi. 12, 1
 ἐπίδοσιν λαμβάνειν C. 8, 32
 ἐπιείκεια τί T. vi. 3, 7
 ἐπιθυμία τί T. vi. 3, 5. S. 13, 1.
 ἐπιθυμία diverso respectu T. ii.
 3, 8
 ἐπίκαιροι τόποι T. iii. 6, 1. vii. 4
 ἐπικατηγορούμενα A. a. i. 38, 2
 ἐπικοινωνεῖν A. b. i. 11, 4. T. iv. 2,
 16
 ἐπιλανθάνεσθαι T. vii. 3, 7
 ἐπιλέγειν T. viii. 1, 14
 ἐπιπολῆς ἔστι T. viii. 2, 10. ἐπι-
 πόλαιος φαντασία T. i. 1, 3
 ἐπιπροσθεῖν τοῖς πέρασιν T. vi. 11, 1
 ἐπισημαντέον T. viii. 6, 1
 ἐπισκευάζειν ἑαυτὸν S. 1, 2
 ἐπίστασθαι λέγειν, et ἐπίστασθαι,
 non idem sunt S. 19, 1. ἐπι-
 στημονικαὶ ἀρχαί T. i. 1, 2. ἐπι-
 στημονικὸς συλλογισμὸς τίς A. b. i.
 2, 2
 ἐπιστήσας αὐτὸς αὐτόν T. v. 5, 9.
 ἐπιστητὸν, ἐπιστήμη ἐπιστητόν C.
 7, 7. 10, 3. ἐπιστητὸν ὑποληπτὸν
 T. ii. 8, 5
 ἐπισυμβαίνειν A. a. ii. 16, 1
 ἐπιτελεῖν συλλογισμὸν A. a. i. 23, 11.
 ἐπιτελεῖσθαι pro ἐπιτελειοῦσθαι A.
 a. i. 16, 4. ἐπιτελειοῦσθαι A. a.
 i. 4, 15. 5, 16
 ἐπιτιμᾶν τοῖς λόγοις T. viii. 11, 6.
 ἐπιτίμημα, reprehensio T. vi.
 11, 5. ἐπιτίμησις, reprehensio
 T. vi. 12. ἐπιτιμητέον T. iii. 2,
 13
 ἐπιφανείας ἴδιον τί T. v. 3, 10. 5, 3
 ἐπιχείρημα τί T. viii. 11, 12
 ἐριστικαὶ τίνες S. 11, 5. ἐριστικὸί
 λόγοι τίνες S. 2. ἐριστικὸς συλλο-
 γισμὸς τί T. i. 1, 3. viii. 12, 2.
 ἐριστικοῦ et διαλεκτικοῦ affinitas
 S. 11, 6
 ἐρυθρίας C. 8, 15
 ἔρωσις τί T. vi. 7, 3
 ἐρώτημα ἐπιστημονικὸν καὶ συλλογι-
 στικὸν A. b. i. 12, 1. ἐρωτημα-
 τίζειν T. viii. 1, 2. ἐρώτησιν
 ἀναιρεῖν S. 22, 9
 ἐστάναι ὑφ' αὐτοῦ T. v. 4, 13
 ἔστι τὸ γεγονὸς ὅτε γέγονε A. a. i. 15,
 4. ἔστιν ἐπιστάμενος, et ἐπίστα-
 ται nil differunt A. a. i. 46, 3.
 ἔστω respondendum in iis quæ
 videntur S. 17, 12
 ἔσχατος κατηγορία A. b. ii. 13, 5
 ἕτερον, τινὸς λέγεται T. iv. 4, 9.
 ἕτερα, pro τρίτη A. b. ii. 11, 1
 † ἕτερογενῆ T. i. 15, 20. v. 1. w
 εὐαρχος vox ambigua S. 33, 3
 εὐδαίμων Xenocrati qui T. ii. 6, 2
 εὐεκτικὸν τί T. vii. 3, 8. εὐεξία
 trahit secum τὴν ὑγίειαν T. viii.
 2, 7
 εὐελπίς τίς T. ii. 6, 2
 εὐεπιχείρητος A. a. i. 26, 1. εὐεπι-
 χειρητότερος T. ii. 4, 1
 εὐήκοος φωνή T. i. 15, 13, 17
 εὐθεώρητος S. 25, 3
 εὐκίνητος πρὸς ἀρετὴν C. 10, 28
 εὐκρινεῖν T. viii. 14, 3
 εὐλαβεῖσθαι μὴ—A. b. ii. 13, 20.
 εὐλαβητέον ὑπέχειν T. viii. 9, 2
 εὐμετάβολος C. 8, 3
 εὐπετές T. i. 14, 4. vii. 5, 1
 εὐπορον, facile S. 7, 1
 εὐστοχία A. b. i. 34
 εὐφροσύνη an voluptatis species T.
 ii. 6, 6
 εὐφυῆς, ὁ πεφυκὼς εὔ T. viii. 14, 3.
 εὐφυεῖς ἀρνοῦνται φιλοπονεῖν T. iii.
 2, 12. εὐφυῖα τί T. viii. 14, 3
 εὐφύλακτον S. 15, 9
 εὐχος ἀρέσθαι S. 4, 8
 εὐψυχος τίς T. ii. 6, 2
 ἐφαρμόζειν, quadrare C. 8. 31.

- ἐφαρμόττειν ἐπί τι T. iv. 2, 10.
ἐφαρμόττειν ἐπ' ἄμφω T. vi. 10,
4
ἔχειν, πλεοναχῶς λέγεται C. 15, 1.
ἔχειν γυναῖκα C. 15, 3
ἐχῖνος, ventriculi pars A. b. ii. 14,
3
ἕως τῶν ἀτόμων T. ii. 2, 3. quod
et μέχρι τῶν ἀτόμων ibid.
H.
Ἡδονή, vox homonyma T. i. 15, 6.
ἡδὺ, species boni T. iv. 4, 5
ἡλήθευκε I. 10, 14
ἡμεροφανές ἄστρον T. vi. 4, 14
ἡρέμα ὅμοιον, oppositum τῷ σφόδρα
T. iii. 2, 7. ἡρεμίζεσθαι A. b. i.
29, 1, 2
Θ.
Θαυμασιότης, admiratio T. iv. 5, 12
θεμέλιον, neutro genere A. b. ii.
12, 9
θέσις τί A. b. i. 2, 7. T. i. 11,
4, 6. θέσιν ἔχοντα C. 6, 6. θετὸς
οὐσία A. b. i. 27
θυμικὸν ψυχῆς μέρος T. v. 1, 6
I.
Ἰσόκωλος λόγος τίς T. vi. 11, 2
ἰσοσκελές, δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει A.
b. i. 23, 1
K.
Καθαρός, vox ambigua S. 33, 3
καθ' αὐτὸ, et ἢ αὐτὸ, idem sunt A.
b. i. 4, 6. καθ' αὐτὰ τίνα λέγε-
ται A. b. i. 4, 3. καθ' αὐτὰ, δι-
χῶς A. b. i. 22, 13. καθ' ἑαυτὸν
ζητεῖν T. viii. 1, 2. S. 16, 3
καθέδρα, sessio C. 7, 3
καθ' ἕκαστον, singulare A. a. i. 27,
2. T. viii. 1, 13
καθ' ἕκαστον τί I. 7, 1
καθεκτικὸς ὑπολήψεως T. iv. 5, 1
κάθησαι S. 22, 10
καθόλου τί I. 7, 1. A. a. i. 1, 2.
A. b. i. 4, 6. καθόλου quando
sit A. b. i. 4, 7. καθόλου ἀπο-
φαίνεσθαι, trium generum I. 7,
2. καθόλου πρῶτον A. b. ii. 17, 5
καιρὸς τί A. a. i. 36, 6
κακουργεῖν διὰ τινῶν S. 12, 2
καλέσαι πρὸς ἡμᾶς T. i. 7, 5
κάλλιππος an sign. nomen I. 2, 1
καλὸν vox homonyma T. i. 15, 3.
καλὸν, pulchrum, quid T. vi. 7,
5. καλοῦ τὸ ἴδιον τί T. v. 5, 8
κὰν εἰ μὴ— S. 17, 7
κατὰ παντὸς τί A. b. i. 4, 2. κατὰ
παντὸς κατηγορεῖσθαι, τί A. a. i.
1, 8. κατὰ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι,
τί ibid. κατὰ τί, καὶ ἀπλῶς, in
electione rerum T. ii. 11, 4.
κατὰ μέθεξιν ὑπάρχειν T. v. 4, 7.
κατὰ σχολὴν ἰδεῖν S. 18, 3. κατὰ
τρόπον T. vi. 2, 2. viii. 3, 4. 4.
κατὰ τέχνην quid sit S. 9, 3.
κατ' ἐκεῖνον, illius iudicio S. 14,
1
κατάδηλος T. i. 1, 3
καταμετρεῖσθαι C. 6, 3
κατανοεῖν S. 33, 1
καταπύθεται ὄμβρῳ S. 4, 8
καταπυκνοῦσθαι καὶ αὔξεσθαι A. b. i.
14, 2
καταριθμεῖσθαι ἐν— S. 5, 11
κατασυλλογίζεσθαι A. a. ii. 19, 1
καταφαθῆναι I. 9, 9
καταφανές T. i. 2, 1. vi. 13, 5
κατάφασις τί I. 6, 1. A. b. i. 2, 6
κατάψυξις τί T. vi. 3, 6
κατηγορεῖσθαι κατὰ τινος A. b. i. 20,
1. κατηγορήμα I. 11, 4. κατη-
γορίαι δέκα T. i. 9, 1
κατόπτεσθαι τὰληθές T. i. 2, 2
καττιτέρημα S. 1, 2
κάτω τί A. b. i. 20, 1
καχεξία morbi comes T. ii. 8, 3
κειμένοις ὀνόμασι χρῆσθαι T. vi. 2, 4
πρὸς κεραίαν στέλλεσθαι S. 33, 2
κεφαλισμοὶ ἀριθμῶν T. viii. 14, 5.
κεφαλωτοῦ κεφαλὴ C. 7, 12
κινήσεως εἶδη ἕξ C. 14, 1
κλέπτης τίς T. iv. 5, 9
κοῖλον, σιμὸν, ραιβόν S. 31, 3
κοινὰ ἄρχαί A. b. i. 32, 3
κοινωνὸς φαῦλος T. viii. 11, 3
κολοβῶς ἐρωτᾶν S. 17, 15
κομήτης, comatus, crinitus C. 10,
30
κομίζεῖν ἀλλοτρίας δόξας T. viii.
114

- 5, 6. κομίσαι θέσιν τινὰ T. iv.
2, 15
κομμύσαντες αὐτούς S. 1, 2
κρᾶσις, species mistionis T. iv. 2,
14
κρίνειν T. ii. 4, 2
κρυπτικῶς πυνθάνεσθαι T. viii. 1, 7
κρύσταλλος τί A. b. ii. 12, 2
κρύψις συμπεράσματος T. viii. 1, 3
κύκλω γίνεσθαι τί A. b. ii. 12, 10.
κύκλω δείκνυσθαι A. a. ii. 5, 1, 10.
κύκλω δεικνύναι τί A. b. i. 3, 5
Λ.
Λαμπτήρ, lucerna A. b. ii. 11, 8
λεγόμενα, δισσά C. 2, 1
λεῖον τί C. 8, 22
λευκόν, vox homonyma T. i. 15, 7,
22. λευκόν, dupl. signif. T. i.
15, 13. λευκή et μέλαινα φωνή
quæ T. i. 15, 4, 13, 17
λήθη τί T. vii. 3, 7
λήμματα τιθέναι T. viii. 1, 8
λιθαργύρινα S. 1, 2
λόγος τί, καὶ ποσαπλοῦς I. 4. λόγος
ἀντὶ λόγου, καὶ λόγος ἀντ' ὀνόματος
T. i. 5, 1. λόγους ἀντ' ὀνομάτων
μεταλαμβάνειν T. v. 2, 9. λόγων
an alii πρὸς τοῦνομα, alii πρὸς τὴν
διάνοιαν S. 10, 1. λόγων τῶν ἐν
τῷ διαλέγεσθαι γένη τέτταρα S. 2.
λόγος δῆλος πῶς T. viii. 12, 1.
λόγος εἰς διχῶς A. b. ii. 10, 1.
λόγον ἓνα πολλοὺς ποιεῖν T. viii.
14, 7. λόγοι δυνατοὶ τίνες ibid.
λόγος ὁ ἕξω καὶ ὁ ἔσω A. b. i. 10,
6. λόγος ψευδῆς ποσαχῶς T. viii.
12, 2. λόγου ἐπιτίμησις T. viii.
11, 1. οἱ περὶ τοὺς λόγους, et οἱ
ἐν τοῖς λόγοις, id est οἱ ἐλλόγμοι,
οἱ σοφοί S. 12, 8. λογικὸν πρό-
βλημα τί T. v. 1, 8
λύσις τί S. 24, 5. λύσιμος συλλο-
γισμός A. a. ii. 27, 5
λώπιον καὶ ἱμάτιον T. i. 7, 1
Μ.
Μαλακόν C. 8, 7
μανδράβουλος, Cleopontis fabula
S. 15, 11
μανθάνειν vox ambigua S. 4, 2.
μανθάνω, idem quod συνίημι, in-
telligo T. viii. 7, 1. μάθησις an
ἀνάμνησις T. iv. 4, 2. A. a. ii.
21, 7
μανὸν τί C. 8, 22
μέλαν, vox homonyma T. i. 15, 7.
μέλαινα φωνή quæ T. i. 15, 4,
7. μελανία C. 11, 2
μελέτη τῶν λόγων T. viii. 14, 1
μελῶν χρώματα T. i. 15, 21
μέσον ἔχειν, pluribus modis dicitur,
T. vi. 12, 1. μέσον οἰκειὸν τί
A. b. i. 17, 1
μετὰ τοῦδε τόδε S. 28
μεταβάλλειν τόπον ἐκ τόπου T. iv. 2, 14
μεταβιβάζειν T. viii. 11, 3
μεταδοτικός A. a. ii. 27, 10
μεταλαμβάνειν A. a. i. 39. μετα-
λαμβάνειν τοὺς λόγους A. b. ii. 11,
7. μεταλαμβάνειν λόγους ἀντ'
ὀνομάτων T. v. 2, 9. μεταλαβεῖν
τὰς προτάσεις A. a. i. 17, 12.
μεταλαβὼν τοῦνομα T. vi. 11, 2.
μετάληψιν ποιεῖσθαι T. vi. 11, 3
μεταλλαγὴν ποιεῖσθαι T. vi. 11, 5
τὸ μεταξὺ, neutrum S. 4, 9. 14, 2
τοῦ μετέχειν ὄρος, et τοῦ μετεχομένου
λόγος T. iv. 1, 5. μετέχεσθαι T.
v. 5, 6
μετιτέον T. iv. 6, 14. vi. 1, 3
μέτριον, ἀγαθόν T. i. 15, 13
μὴ ὑπομονή, non posse sustinere A.
b. ii. 13, 18
Μηδικῷ πολέμου αἰτίαι A. b. ii. 11,
3, 4
μηκύνειν T. viii. 1, 17
μῆνις, Protagoræ masc. gen. S. 14,
1. μηνίειν A. b. ii. 13, 18
μηνίσκοι A. a. ii. 25, 2. μηνίσκοι
τετραγωνιστικοί S. 11, 3, 7
μία, pro δευτέρα A. b. ii. 11, 1
μίξις non omnis, κρᾶσις est T. iv.
2, 14
μισοθαρεῖν περὶ λόγους S. 33, 16
μόνον, quid significet S. 22, 7
μοχθηρίας πλείους ἔχειν S. 23, 5
Ν.
Ναί S. 17, 15. ναὶ ἢ οὐ T. viii. 2,
12. S. 17, 11

- νεμεισητικός τις T. ii. 2, 6
νημεμία in aëre, quod γαλήνη in
mari, tranquillitas T. i. 17, 1.
18, 7
νοσώδεις C. 8, 6
νῦν, ἀρχὴ τοῦ χρόνου A. b. ii. 12, 7
νωδὸν τί C. 10, 11, 30
- O.
- Ὀγκος λόγου T. viii. 1, 3
ὀδόντας φῦσαι C. 10, 30
ὀδῶ T. ii. 2, 3
οἶεσθαι quando dicamur A. b. i.
9, 5
οἰκείοι ut fiant οἱ λόγοι T. vi. 13, 2
οἰσποτοῦν T. vi. 8, 4
ὀμιλεῖν πρὸς τινα T. i. 2, 1
ὀμόγονον A. b. ii. 12, 5
ὀμοιοσχήμενες προτάσεις A. a. i. 5,
11, 15. ὀμοιοσχημοσύνη S. 6, 2.
8, 5. ὀμοιοτρόπως I. 12, 7. ὀμοι-
ώματα I. 1, 2. ὀμοίως ἔχοντα, et
ὀμοίως ὑπάρχοντα T. v. 8, 10
ὀμόνυμα τίνα C. 1, 1. ὀμωνυμίας
seu ἀμφιβολίας modi tres in
elenchis S. 4, 5
ὄνομα τί I. 2, 1. ὀνόματι καλέσαι
T. i. 7, 5. περὶ ὀνομάτων μά-
χεσθαι S. 33, 3. ὀνομασίᾳ παρα-
δομένη χρῆσθαι T. vi. 10, 5.
ὀνοματώδης λόγος A. b. ii. 10, 1.
ὀνοματαθετῆσαι A. b. i. 22, 3.
v. 1.^t ὀνοματοποιεῖν C. 7, 11
ὄνος dupl. signif. T. i. 15, 14
ὄξυ, tripl. signif. T. i. 15, 13. ὄξει
contraria quæ T. i. 15, 2, 3.
ὄξύτερον ῥηθέντα S. 4, 8, 21. ὄξύ-
τερον λέγειν, pro δασύτερον S. 4,
8. ὄξυγώνιος μάχαιρα T. i. 15, 13
† ὀποιισποτοῦν T. vi. 8, 4
ὀποῦ πῆξις A. b. ii. 17, 4
ὀποτεοῦν T. ii. 11, 6. ὀποτερωθενοῦν
A. b. ii. 11, 3, 4
ὀργίλος C. 8, 19
ὀρειχάλκου κύκλος A. b. ii. 7, 4
ὀρθότης et ἀμαρτία oppos. T. ii.
4, 2
ὄρος et ὄρος S. 20, 2
ὄρος τί T. i. 4, 2. 5, 1. ὄρος, et
ἴδιον, ut differant T. i. 8, 2. ὀρικά
- T. i. 5, 1. ὀρικά καὶ γενικά T. i.
6, 2. ὀρικά τίνα T. i. 5, 2. ὀρίζω
cum infinit. εἶναι, et cum du-
plici accusat. T. vi. 6, 3, 6.
ὄρισμός τί A. b. i. 2, 7
ὄστεογενές T. vi. 2, 4
ὄτι et διότι scire ut differant A. b.
i. 13, 1. ὄτι ἀνωτάτω T. viii. 1,
4. ὄτι πλείστον ἀφιστάναί T.
viii. 14, 6. ὄτι ναί A. b. ii. 6,
2. † ὄτιδήποτε A. b. ii. 13, 8
ὄυδὲν πρὸς τὸ κείμενον A. a. i. 24, 1
† τοῦδὲν πρὸς τὸ προκείμενον ibid.
ὄφρυσκος T. vi. 2, 4
- Π.
- Παιδεύσεις S. 33, 16
πάθη τίνα λέγεται C. 8, 15, 19. πα-
θήματα φυσικά A. a. ii. 27, 8.
παθητικά καὶ ποιότητες τίνες C. 8, 8,
10, 11, 14, 16
παλαιότερον τί C. 12, 1
παλαιστρική ἐπιστήμη C. 8, 26
† πανσέληνος A. b. ii. 8, 6 v. 1.^a
παντὶ ὑπάρχειν quomodo accipien-
dum A. a. i. 15, 12
παρὰ τοῦτο μὴ γίνεσθαι τί A. a. ii.
17, 2
Παράβυστον T. viii. 1, 17
παράδειγμα τί A. a. ii. 24, 1
παράδοξα λέγειν S. 12, 6
παρακρούονται ἀλλήλους T. viii. 2, 2.
παρακρούεσθαι ὑπὸ τινος S. 1, 5.
παρακρούσεις S. 17, 2
παράλληλα ἐκλέγειν T. viii. 14, 2.
παρὰλλήλων σύμπτωσις A. b. i.
12, 4
παραλογίζεσθαι, passive S. 1, 5
παράλοιπος A. b. ii. 8, 7
παραμόνιμος C. 8, 2, 14
παρασημαίνεσθαι T. i. 14, 3
παράσημον ποιεῖν S. 20, 2
παρατηρεῖν T. viii. 11, 1. παρατη-
ρητέον A. a. ii. 19, 1
παρατιθέναι et παραβάλλειν synony-
mously posita S. 15, 4
παρεγγύς S. 5, 2
παρεκτείνειν A. b. ii. 17, 5, 6
παρεμβάλλειν T. viii. 1, 17
παρεμπίπτων ὄρος A. a. i. 25, 11

- παρεξελέγχεσθαι T. ii. 5, 3. παρεξ-
 έλεγχος S. 17, 12. 27
 παρεπόμενα T. iii. 2, 1
 παρίεσθαι A. b. ii. 5, 3
 παρώνυμα τίνα C. 1, 5. παρωνύμως
 λέγεσθαι C. 8, 25. παρωνύμως
 από τινος λέγεσθαι T. ii. 4, 4
 πασσέληνος A. b. ii. 8, 6
 πατεῖ ὃ βαδίζει S. 22, 11
 πειραστική τίς S. 11, 10. pars est
 dialectices S. 8, 2. 11, 1. non
 est definiti alicujus scientia S.
 11, 10. πειραστικῆς ἔργον τί S.
 8, 2. 33, 11. πειραστικοὶ λόγοι
 τίνες S. 2
 πεπερασμενάκις A. b. i. 21, 5
 πεποημένους λόγους ἔχειν T. viii. 14,
 11
 περαίνειν συλλογισμόν A. a. i. 23, 8.
 περαίνεσθαι διὰ πλειόνων πτώσεων
 A. a. i. 26, 1
 περιέργων τί T. vi. 3, 2. περιέργωγς
 T. vi. 14, 6
 περίξ χρόνος I. 3, 3
 ἐκ περιουσίας quid T. iii. 2, 11
 περίπατος, obambulatio A. b. ii.
 11, 5
 περιττὸν τί T. vi. 4, 15. S. 13, 2.
 περιττὸς ἀριθμὸς τίς T. vi. 12, 1
 περιφανές T. viii. 2, 9
 πηδαλιωτὸν, πηδαλίῳ πηδαλιωτόν C.
 7, 12
 πῆληξ, Protagoræ masc. gen. S.
 14, 1
 πηλὸς τί T. iv. 5, 17
 πίπτει τοῦνομα A. a. i. 36, 7. πίπτειν
 ὑπὸ τὴν αὐτὴν μέθοδον T. i. 5, 7.
 πίπτειν ὑπὸ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν T.
 vi. 13, 12
 πίστις τί T. iv. 5, 3, 12
 πλατύφυλλον φυλλορροεῖ A. b. ii. 16,
 1, 2
 πλεονεξίαι pro προτερήματα, com-
 moda quibus alios superamus
 S. 16, 4
 ποιά τίνα λέγεται C. 8, 28
 ποιεῖν εὔ T. viii. 14, 3. ποιητικῶς
 ὑγιείας T. vi. 10, 1
 πολεμεῖν πρὸς ἑμῶρους A. a. ii. 24, 2.
 πολεμεῖσθαι bello infestari A. b.
 ii. 11, 3, 4
 πολιοῦσθαι A. a. i. 13, 5
 πολιτικῶν λόγων inventio S. 33, 14.
 πολλαπλάσιος A. b. i. 12, 7
 πολλαπλασίους αὐτῶν C. 6, 14. πολ-
 λαπλασιούμενος T. viii. 14, 5
 πολλοστημόριον T. iv. 4, 10
 † πολυπλάσιος pro πολλαπλάσιος A.
 b. i. 12, 7
 πονηρολογία T. viii. 14, 10
 ποτέρως ἔχει T. vi. 3, 3
 πράγμα καὶ ὄνομα S. 14, 5. πραγμα-
 τευτέον περὶ αὐτῶν T. i. 14, 5
 πράττης τί T. iv. 5, 2
 πρεσβύτερον τί C. 12, 1
 προαποφῆσαι S. 19, 2
 προβληθέντος, cum propositum es-
 set S. 15, 8. πρόβλημα καὶ πρό-
 τασις τί διαφέρουσι T. i. 4, 3
 προγεγενημένος συλλογισμὸς A. a. ii.
 1, 7
 προγινώσκειν διχῶς ἔστι A. b. i. 1, 3
 προδιομολογεῖσθαι A. a. i. 44, 3. T.
 i. 18, 6. προδιομολογητέον T. ii.
 3, 2. vi. 10, 4
 προεγχειρεῖν T. viii. 9, 1
 προείπας T. v. 5, 5
 προερίστασθαι S. 15, 8. προενστα-
 τέον S. 17, 19
 προεξεργασμένος S. 33, 15
 προεπίστασθαι A. a. ii. 21, 7
 † προερωτᾶν S. 32, 2
 πρόθεσιν ποιεῖσθαι C. 8, 38
 † προκατασκευάζεσθαι S. 33, 11
 προοιστέον T. ii. 3, 6
 προομολογεῖσθαι A. a. ii. 11, 1
 προομολογητέον T. ii. 3, 3
 προπηλακισμὸς τί T. vi. 6, 6
 πρὸς, absolute pro *præterea* S. 4,
 7. πρὸς ὃ πέφυκε, τίνα ἔχει ὄρον
 T. vi. 6, 18. πρὸς τὴν διάνοιαν
 quid sit S. 10, 1. πρὸς τοῦνομα
 quid sit S. 10, 1, 3
 προσαναιρεῖσθαι A. a. ii. 11, 10
 † προσαποδεικτέον T. iv. 2, 7
 προσαποδοτέον T. v. 2, 12
 προσαποκρίνεσθαι S. 17, 4
 προσάπτειν T. v. 3, 13

προδεικτέον	T. iv. 2, 7	πυκνὸν τί	C. 8, 22
προδηλοῦν A. b. ii. 7, 4, 5. S. 13, 2		πυκτικοί	C. 8, 6
προδιαλέγεσθαι	S. 3, 1		P.
προδιαρρίζειν I. 11, 3. T. iii. 6, 8.		ῥαιβόν	S. 31, 3
προδιοριστέον T. vi. 14, 1		ῥῆμα τί	I. 3, 1
προσεπηρεάζειν	T. viii. 11, 1	ῥήτωρ τίς	T. vi. 12, 5
προσεπιβλέπειν	A. a. i. 28, 16		Σ.
προσέρεσθαι	S. 26, 1	Σημεῖον τί, καὶ εἰκότος τί διαφέρει A.	
προσερωτᾶν	S. 8, 3. 32, 2	a. ii. 27, 2. σημεῖον et συλλο-	
ἐκ προσθέσεως τίνα	A. b. i. 27	γισμός ut differant A. a. ii. 27,	
προσκατασκευάζεσθαι T. iii. 2, 11.		4. σημεῖον λαμβάνεται τριχῶς A.	
S. 33, 11		a. ii. 27, 2	
προσκατηγορεῖται τὸ ἔστι	I. 10, 3	σῆπειον A. b. ii. 14, 4. alibi σῆπιον	
προσκείμενον περιέργως	T. vi. 14, 6	et σηπίον	
προσπυθάνεσθαι	S. 13, 3	σηψιδακές	T. vi. 2, 4
πρόσρησις	A. a. i. 2, 1	σίζειν καὶ ψυφεῖν	A. b. ii. 11, 8
προσημαίνειν I. 3, 1. T. vi. 2, 7.		σιμὴ ῥίς, et κοίλη idem	S. 31, 3
προσημαίνειν seu προσημαίνειν T.		σκαληνόν, δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει A. b.	
v. 5, 6		i. 23, 1	
πρὸς τι, τίνα λέγεται	C. 7, 2	σκῆψις ἐπιτιμήσεως	T. v. 3, 7
προσυλλογίζεσθαι A. a. ii. 19, 2. T.		σκληρόν	C. 8, 7
viii. 1, 6. προσυλλογιστέον T. vi.		†σκυτοτομεῖν	S. 33, 17
10, 4. προσυλλογισμοί A. a. i.		σκυτοτομική	ibid.
25, 11. A. a. ii. 1, 7		σολοικίζειν τί	S. 3, 2
πρόσταξις	T. i. 7, 5	σομφή φωνή	T. i. 15, 7
προσχηθῆσθαι	A. a. i. 41, 4	σόφισμα τί T. viii. 11, 11. σοφισμα-	
προσφθία ὀξεῖα καὶ βαρεῖα	S. 23, 1	τάδῃ T. viii. 3, 1. σοφιστής τίς	
πρότασις τί A. a. i. 1, 2. A. b. i.		T. iv. 5, 9. S. 2, 6. σοφιστική	
2, 6. προτατέον T. viii. 1, 4, 11,		τί S. 2, 6. σοφιστεύειν S. 2, 7	
2. προτατικός καὶ ἐνστατικός T.		στατικός καὶ κινητικός	T. iv. 6, 6
viii. 14, 9. προτατικῶς ἐρωτᾶν S.		στερεομετρία	A. b. i. 14, 7
15, 9		στέρησις τί C. 10, 10. στερητικόν,	
προτείνειν, proponere T. i. 10, 1.		oppositum τῷ καταφατικῷ A. a.	
προτείνειν τὴν καθόλου A. a. i. 32,		i. 18, 1. et alibi	
4. προτείνεσθαι τί ἔστι T. viii.		στίλβειν scintillare A. b. i. 13, 2, 3	
14, 9. προτείνεσθαι ἀσαφῶς S.		στλεγγίδος usus	T. vi. 6, 18
17, 15		στοιχοῦν	I. 10, 3
πρότερον πρῶτα ὡς λέγεται C. 12, 1.		στρυφνότης	C. 8, 8
πρότεροι apud vulgus dicuntur οἱ		συγγνάμην ἔχειν τινί	S. 33, 18
ἐντιμότεροι C. 12, 4		συγκαταριθμεῖσθαι	C. 8, 38
προτιθέναι πρόβλημα	T. i. 1, 1	συγκατατίθεσθαι τινί	T. iii. 1, 1
προὔπολαμβάνειν	A. a. ii. 14, 1	συγκινεῖσθαι ἡμῖν	T. ii. 7, 5
προφανές	T. viii. 1, 9	συκοφαντεῖν T. vi. 2, 1. viii. 2, 2.	
πρόχειρον εἶναι περί τι T. viii. 14, 5.		συκοφάντημα S. 15, 5	
προχείρως ἔχειν ibid.		συλλογιστικός λόγος A. a. i. 25, 9.	
πρῶτον τί	A. b. i. 21, 1	συλλογιστική ἀρχή A. b. i. 2, 7	
πτερωτὸν, πτερῷ πτερωτὸν	C. 7, 10	συμβαίνειν ἐκ—	T. viii. 1, 17
πτώσεις τί T. ii. 9, 2. πτώσεις ὀνό-		συμβιβάζειν T. vii. 5, 2, 10. viii.	
ματος I. 2, 3. πτώσεις ῥήματος		3, 4	
I. 3, 3		συμβλητά	T. i. 15, 19

- σύμβολα notæ I. 1, 2. σύμβολα τῶν
 ἐν τῇ ψυχῇ I. 14, 14
 συμμετρία ἐν τίσιν T. vi. 6, 21. συμ-
 μέτρως τί T. i. 15, 18
 συμπεῖθειν A. b. i. 1, 2
 συμπεραντικῶς εἰπεῖν S. 15, 5
 † συμπεραστικῶς ibid.
 συμπίπτει, idem quod συμβαίνει,
 contingit S. 14, 5
 συμπλοκῆς ἄνευ λεγόμενα C. 4, 1
 συμφθερίεσθαι τινι T. vi. 13, 4
 † συμφθισιοῦσθαι C. 8, 3
 συμφωνεῖν τινι A. b. ii. 2, 3. συμ-
 φωνία τί ibid. συμφωνία ἐν φθόγ-
 γοις T. iv. 3, 4. vi. 2, 3
 συνακολουθεῖν A. a. i. 46, 15
 † συναληθεύειν I. 7, 7
 συνάμφω I. 11, 4
 συναριθμεῖσθαι S. 5, 5
 † σύναψις an συνοχή T. iv. 2, 13. v. l. f
 σύνεγγυς τοῦ ἐν ἀρχῇ T. viii. 6, 2
 συνεῖρειν T. viii. 3, 1. συνεῖραι λόγον
 S. 16, 5
 συνεπικοσμεῖν τὸν λόγον T. viii. 1, 18
 συνεπινεύειν S. 7, 2
 συνεπίστασθαι S. 19, 1, 3
 συνεπιφέρειν A. a. i. 46, 15. T. vi.
 6, 12, 14. viii. 2, 7
 συνεστάναι πρὸς τινα, pedem cum
 aliquo conferre, in disputando
 sc. T. viii. 14, 10
 σύνοδοι διαλεκτικάί T. viii. 5, 1
 συνοχή, ἄψις T. iv. 2, 13
 † συνοχή, σύναψις ibid. v. l. f
 συντελεῖν εἰς τι S. 2, 8
 συνυπονοεῖν S. 17, 15
 συνώνυμα τίνα C. 1, 3. 5, 29. συνώ-
 νυμον πᾶν συμβλητόν T. i. 15, 19.
 συνωνύμως κατηγορεῖσθαι T. iv.
 6, 5
 σύστοιχα τίνα T. ii. 9, 1
 συσχηματίζειν πρὸς— T. vi. 14, 4
 σωστικός νόμων T. vi. 12, 6
 σωφροσύνη an συμφωνία T. iv. 3, 4.
 T.
 Τὰ pro ταῦτα T. vi. 13, 6
 τὰμφίβολα S. 17, 2
 τάξαι ὡς δεῖ A. b. ii. 13, 13. τάξιν
 ἔχειν C. 6, 8
 ταῦτὸ, ποσαχῶς λέγεται A. b. i. 33,
 6. T. i. 7, 1. ταῦτὸ καὶ—idem
 ac—A. a. i. 46, 3. ταῦτὸ καὶ εἰ
 A. b. i. 19, 5
 τεκμήριον τι A. b. ii. 27, 7
 τέκνον improprie domini respectu
 dicitur S. 24, 8
 τελείωσις τῶν συλλογισμῶν A. a. i.
 6, 17. 7, 3
 τέλος ἐπιθεῖναι S. 33, 10
 τερετίσματα A. b. i. 22, 4
 τερθρεύεσθαι T. viii. 1, 17
 τέρψις, voluptatis species T. ii.
 6, 6
 τετραγωνίζειν κύκλον S. 11, 3. τετρα-
 γωνισμοῦ genera S. 11, 3, 7
 τί ἦν εἶναι A. b. ii. 8, 3
 τιθήνη T. vi. 2, 3
 τὸ αὐτὸ πλεοναχῶς λέγεται A. b. i.
 33, 6. T. i. 7, 1
 τὸδε μετὰ τοῦδε T. vi. 13, 9. τὸδε
 τι, et τὸ ὄν, substantiam maxime
 comitari videntur S. 7, 2. τὸδε
 τι εἶναι quid sit S. 22, 13
 τοσαυταχῶς A. a. i. 37
 τραγέλαφος I. 1, 4. A. b. ii. 7, 2.
 τραγέλαφος δοξαστόν A. a. i. 38, 2
 τραχὺ τί C. 8, 22
 τριάς τί A. b. ii. 13, 3
 τρίγωνον δύο ὀρθαῖς ἴσον A. b. i. 4, 6
 τριτημόριον πολλοστημόριον T. ii. 8, 5
 τριχοῦσθαι τὸ γένειον A. b. ii. 12, 11
 τυπτήσῃ S. 5, 13
 τύπῳ εἰπεῖν C. 10, 2. τύπῳ λαβεῖν
 T. i. 7, 1. τύπῳ περιλαβεῖν T. i.
 14, 4
 τυφλὸν τί C. 10, 11
 T.
 ὕγιάζεσθαι, sanari A. b. i. 13, 9.
 ὑγιάζεται quidem æger, at non
 ὑγιαίνει S. 4, 3. ὑγίανε et ὑγιανεῖ,
 casus verbi ὑγιαίνει I. 3, 3. ὑγι-
 εῖνον τί T. vii. 3, 8. ὑγιεῖνοί C.
 8, 6. ὑγιεῖνον multipl. signif.
 T. i. 15, 10
 ὑγροῦ ἴδιον τί T. v. 2, 13
 ὕελος τετραπλημένη A. b. i. 31, 4
 ὑπαγορεύειν, præire verbis T. vi.
 5, 2
 ὑπάρχει ἀνηρημένος T. vii. 5, 3.
 ὑπάρχειν, καὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν,

- ἕτερον A. a. i. 8, 1. ὑπάρχουσα
πρότασις, τίς A. a. i. 13, 8
ὑπεναντίωμα S. 30, 2. εἰς ὑπεναν-
τίωσιν ἄγειν S. 12, 9
ὑπερβαίνειν transilire T. vi. 5, 5
ὑπερβολὴ ὑπερβάλλουσα T. iv. 5, 14
ὑπερέχον, ὑπερέχει τινός, καὶ τινί T.
iv. 4, 11
ὑπερτείνειν A. a. i. 14, 7
ὑπέχειν θέσιν, tueri T. viii. 9, 1, 2.
ὑπέχειν τὸν λόγον A. a. ii. 19, 1.
ὑπέχειν ὑπόθεσιν τινα, i. tueri,
defendere T. viii. 3, 1
ὑπόθεσις τί A. b. i. 2, 7. ὑπόθεσις et
αἴτημα qua re differant A. b. i.
10, 7
τὰ ὑποκάτω T. iv. 2, 4
ὑποληπτὸν, εἰ τοῦ δοξαστοῦ γένος A. b.
i. 39. ὑπόληψις non idem quod
scientia T. vi. 11, 4. ὑπόληψιν an
πίστις sequatur T. iv. 5, 4. ὑπο-
λήψεως ἀπλῆς ἀπλῆ ἢ ἀπάτη A. b.
i. 16, 1
ὑσαντος cum pluit S. 5, 8
ὑστατον τί A. b. i. 21, 1. ὑστερεῖν
τῶν καιρῶν S. 16, 5
ὑφεκτέον λόγον A. b. i. 12, 2
Φ.
Φαινόμενος ἔλεγκος S. 8, 4. φαινό-
μενοι συλλογισμοί S. 8, 1
φαλακρὸς, calvus C. 10, 30
φαρμακεύεσθαι in morbis prodest
T. ii. 11, 6
φάσις I. 5, 3. φάσις inest in ἀπο-
φάσει S. 31, 1
φέναξ τίς T. iv. 5, 11
φθαρτικὸν τί T. vii. 3, 7
φθίνοντος τοῦ μηνός A. b. ii. 15, 2
φθόνος καὶ φθονερὸς τίς T. ii. 2, 5
φθορὰ, διάλυσις οὐσίας T. vii. 3, 7
φιλεῖν, vox homonyma T. i. 15, 6
φιλέριδες τίνες S. 11, 5
φιλόγλυκος T. ii. 3, 8
φιλοπονεῖν ἀρνοῦνται οἱ εὐφμεῖς T. iii.
2, 12
φιλοπραγμοσύνη T. ii. 4, 1
φιλοσόφημα τί T. viii. 11, 12
φιλότιμος τίς T. vi. 8, 4
φιλοχρήματος τίς ibid.
φλέγμα τί T. vi. 3, 3
φορὰ Platoni quid T. iv. 2, 13.
quorum proprie T. iv. 2, 14
φρόνησις quibusdam et virtus est
et scientia T. iv. 2, 2
φυλετικῶς φυσῶν S. 1, 2
φυλλορροεῖ πλατύφυλλον A. b. ii. 16,
1, 2
φύρεσθαι ὑγρῶ T. iv. 5, 17
φυσιογνωμονεῖν πῶς δυνάμεθα A. a. ii.
27, 8
φυσιοῦσθαι, in naturam verti C.
8, 3
X.
Χαρὰ, voluptatis species T. ii. 6, 6
χειμεριώτερος φθίνων ὁ μήν A. b. ii.
15, 2
χερσαῖον τί T. vi. 6, 15
χλευασία τί T. vi. 6, 6
χολοβάφινά S. 1, 2
χρηματίζεσθαι, negotiis implicari,
vel rem facere T. iii. 2, 11.
†χρηματίζεσθαι ἀπὸ τινος, quæ-
stum aliqua ex re facere T. iv.
5, 9. χρηματισμὸς, quæstus S.
11, 5. χρηματιστῆς ἀπὸ σοφίας
S. 3, 6
χρῶμα, vox homonyma T. 15, 21
Ψ.
Ψευδὴς λόγος ποσαχῶς T. viii. 12, 2.
ψευδὴς ὄλη τίς A. a. ii. 2, 7.
ψευδογράφου et γεωμέτρου affinitas
S. 11, 6, 8. ψευδογραφοῦντος συλ-
λογισμοί T. i. 1, 5. ψευδογραφοῦν-
των mos T. viii. 1, 17. ψευδο-
γραφεῖσθαι T. v. 4, 2. ψευδογρα-
φούμενα T. viii. 10, 3. ψευδογρα-
φήματα S. 11, 3
ψήφους φέρειν, in computationibus
S. 1, 5. ψήφοις ἀπαταῖσθαι S.
1, 4
Ω.
Ὦικοδομηκέαι T. iv. 4, 2
ὡς ἀδηλότατα κρύπτειν T. viii. 14, 6.
ὡς ἐτέρως λέγεσθαι S. 7, 2
ὠφέλιμον τί T. vi. 9, 3. vii. 3, 8
ὠχρίας, et ὠχρίαν C. 8, 15.

INDEX RERUM

QUÆ IN ORGANO VISÆ SUNT MEMORABILIORES.

- de Abductione A. a. II. 25, 1. abdu-
cere ad idem S. 31, 1.
- ad Absurdum ducere S. 12, 1, 2
- ex Abundanti quid T. iii. 2, 11
- Accentus olim non adscribebantur
syllabis S. 4, 8. 20, 2. accentus
fallaciæ ut solvendæ S. 21
- Accidens quid T. iv. 1, 3. accidens
nonnunquam proprium fit. T. i. 5,
10. probari et refutari ut soleat
T. vii. 5, 6. facillime confirmari
potest T. vii. 5, 11. refutato diffi-
cillimum ib. accidentis definitiones
duæ T. i. 5, 8. accidentis loco reddere
quod alio modo est T. ii. 2, 1. acci-
dentis fallaciæ unde S. 5, 1. acci-
dentis fallaciæ ut solvendæ S. 24, 1.
- accidentia quæ A. b. i. 4, 4
- Accipere, bonum est S. 25, 5
- Actus pro habitu T. iv. 5, 1
- Acutum cur gravi concinat A. b. ii.
2, 3. acuto contraria quæ T. i. 15, 2
- Additionis et detractiois consideratio
T. iii. 5, 2
- Adulteri signa S. 5, 9
- Æquitas quid T. vi. 3, 7
- Aëris proprium T. v. 5, 10
- Affectiones quid C. 8, 3. affectio pro
genere quandoque ponitur T. iv. 5,
15
- Affirmatio quid I. 6, 1. affirmatio pri-
ma quæ A. b. i. 2, 6. affirmatio et
negatio quæque vera videtur, aut
falsa C. 4, 4. affirmatio et negatio
in sermone, index sensorum animi
I. 14, 14. affirmatio una uni nega-
tioni contradictorie opposita I. 7,
13. affirmationum oppositiones tres
A. a. II. 15, 9.
- Agere et pati recipiunt contrarietatem,
nec non magis et minus C. 9, 1
- Albi descriptio T. iii. 5, 2. vi. 12, 2
- Alteratio an secundum unam e ceteris
motus speciebus fiat C. 14, 2, 3
- Ambiguitatis modi T. vi. 2, 1. ambi-
guitatis fallacia S. 4, 4, 5. ambigui-
tatis sophisticæ exempla S. 4, 1.
ambiguitatis fallaciæ ut solvendæ
T. viii. 7, 1. S. 19, 1. ambiguitatis
fallacia distinctione solvitur S. 7, 1.
20, 3. ambiguitatis distinctio T.
viii. 2, 4. ambiguitate solvere falla-
cias S. 24, 8
- Ambitiosus qui T. vi. 8, 4
- Ambulatio an latio T. iv. 2, 7. ambu-
latio, motus quidam T. iv. 6, 13
- Amicitia sedes T. iv. 5, 6
- Amissio quorum sit S. 22, 5
- Amor quid T. vi. 7, 3. amor, et con-
gressus cupiditas, non sunt idem
T. vii. 1, 9
- An sit A. b. ii. 8, 4
- Anacharsidis dictum A. b. i. 13, 6
- Anima quid A. b. ii. 4, 3. T. vi. 14, 3
- Platoni quid T. vi. 3, 2. an numerus
T. iii. 6, 13. an species numeri T.
iv. 3, 1. anima et vita an idem S. 5,
11. anima animalium mortalis an
immortalis S. 17, 17. anima tripar-
tita T. v. 4, 12. animæ proprium
T. v. 8, 8. animam cum corpore
mutari, et contra A. a. ii. 27, 8
- Animalis proprium quod T. v. 3, 2
- Animi affectuum index vox I. 1, 2
- Antiphontis tetragonismi S. 11, 8
- Autiquius quid C. 12, 1
- Antisthenis thesis, contradici non posse
T. i. 11, 4
- Apodictica propositio quid differat a
dialectica A. a. i. 1, 3, 4. apodicticus
syllogismus quorum sit A. a. i. 13, 6.
v. Demonstr.
- Appellationes cum vulgo usurpandæ
quæ, quæ non T. ii. 2, 9. *vide* No-
men.
- Aqua ex eodem fonte, an eadem T. i.
7, 2. aquæ omnes specie eadem
T. i. 7, 3. aquaticum et terrestre in
animalis divisione quid significant
T. vi. 6, 15

- Aristomenes *διανοητός* A. a. i. 33, 1, 2.
 Aristotelis tractatus de dialectica A. a. i. 30, 5
 Arithmeticae propriae sunt unitates A. b. i. 10, 3
 Ars quae naturam aliquam ostendit, non utitur interrogationibus S. 11, 9. artis et scientiae principium quod A. b. ii. 19, 4 artes omnes habent aliqua communia S. 11, 11. artium principia ut inventa A. a. i. 30, 4. artium omnium principia fuerunt primitus exigua S. 33, 15. artificii in sua arte perito credi solet T. iii. 1, 2
 Atheniensibus bellum a Persis cur illatum A. b. ii. 11, 3, 4
 Attributa: *vide* Prædicata.
 Avarus qui T. vi. 8, 4
 Auditus ut fiat T. i. 14, 2
 Avis proprium T. v. 4, 14
 B.
 Beata vita et honesta an eadem T. vii. 1, 2
 Belli Persici causae A. b. ii. 11, 3
 Bonum et non bonum S. 25, 3. bonum, multipl. sign. T. i. 15, 12. bonum et malum idem esse putavit Heraclitus T. viii. 5, 6. boni proprium quod T. v. 3, 3. boni dicuntur ratione *τῆς προαιρέσεως* T. iv. 5, 9
 Boreæ homicidium S. 33, 3
 Brysonis tetragonismi A. b. i. 9, 1. S. 11, 3, 7
 C.
 Cæcum quid T. vi. 6, 5. S. 5. 14. cæcitas quid C. 10, 17. T. vi. 9, 8. cæcitas an *ἀναισθησία* T. iv. 4, 4. *ἀναισθησία* est T. ii. 8, 4
 Cælum si est ingenitum, infinitum est S. 28
 Cænei ratio A. b. i. 12, 7
 Callicles in Gorgia Pl. S. 12, 6
 Captiones extra dictionem positæ, septem S. 4, 10. *vide* Fallacia.
 Casus nominis I. 2, 3. casus masculinorum et femininorum distincti; neutrorum non item omnes S. 14, 3. casus verbi I. 3, 3. casuum loci T. iii. 6, 1. casuum locus in proprio T. v. 4, 17. casuum et conjugatorum consequentia T. iv. 3, 11
 de Caussis et effectis A. b. ii. 16, 1. causa effectum an comitetur ibid. effecto prior A. b. ii. 16, 4. causæ quatuor A. b. ii. 11, 1. causæ unius plures A. b. ii. 16, 5
 Chærilus rejicitur T. viii. 1, 18
 Circulo demonstrare quid A. b. i. 3, 5. circulo quæ fiunt, circulari demonstratione ostenduntur A. b. ii. 12, 10. circularis demonstratio quid A. a. ii. 5, 10. circularis demonstratio an simpliciter fieri queat A. b. i. 3, 3. circulariter demonstrari quæ nequeant A. b. i. 3, 7. de circulari probatione, in prima figura A. a. ii. 5, 1. in secunda A. a. ii. 5, 13. in tertia A. a. ii. 7, 1
 Cleophon in Mandrobulo S. 15, 7
 Cogitatio interdum nec cum vero nec cum falso conjuncta I. 1, 3
 Cognitio unde sit T. vi. 4, 2. cognoscere quomodo liceat A. b. i. 1, 4. cognoscuntur alia per se, alia per alia A. a. ii. 16, 1
 Color, vox homonyma T. i. 15, 21. color multis modis ex accidentibus casibus mutatur C. 8, 13. colores extremi et medii C. 10, 8
 Communia scientiis quæ dicantur A. b. i. 10, 4. 11, 4
 Comparationes rerum ex accidente desumptæ T. i. 5, 9. comparationum loci T. iii. 4, 1
 sine Complexione prædicata C. 4, 1
 Composita majora quam compositionis partes A. a. i. 32, 3
 Compositio pro Toto T. vi. 14, 1. compositioni contraria dissolutio T. vi. 14, 2. compositio et divisio verborum, significationem quandoque mutat S. 4, 7. compositionis fallacia S. 4, 6. compositionis et divisionis fallacia unde sit, et quomodo solvenda S. 7, 1. compositionis et divisionis fallaciæ ut solvendæ S. 20, 1. 23, 1
 Concedere solent cum eventura non prævident T. vi. 10, 4
 Concentus quid, et qua ex causa A. b. ii. 2, 3. concentus in sonis est T. iv. 3, 4. vi. 2, 3
 Concertanti non idem scopus qui docti et discenti T. viii. 5, 1
 Conclusio e quibus efficiatur A. a. ii. 2, 2. conclusio qualis e qualib. terminis A. a. i. 24, 3. conclusionis necessitas A. a. ii. 2, 2. conclusio necessaria in nulla figura quando fiat A. a. i. 7, 1. conclusionum regulæ, præsertim in syllogismis indefinitis A. a. i. 46, 1. conclusio non est facienda interrogatio T. viii. 2, 11. conclusio rationum inhiberi quot modis possit T. viii. 10, 4. conclusionis falsæ rationes ut solvendæ T. viii. 10, 1
 Confirmare difficilius quam refutare A. a. i. 26, 3, 5. T. vii. 5, 9, 10
 Confutare: *vide* Refutare
 Conjugata quæ T. ii. 9, 1, 2. conjugatorum et casuum loci T. ii. 9, 1. iii.

- 6, 1. conjugatorum et casuum consequentia T. iv. 3, 11
- Consequens et Accidens ut differant S. 6, 10. consequens pro genere T. iv. 5, 3. consequens perpetuum, plerumque pro proprio ponitur T. v. 3, 7. consequentis captiosa illatio S. 5, 8. consequentis vitiosi solutio S. 28. consequentium consequentia duplex est S. 28. consequuntur unum plura necessario T. ii. 5, 4. consequentiæ consideratio duplex T. iii. 2, 1. consecutionum ratio I. 13, 1. A. a. i. 27, 9
- Contentiosi qui S. 11, 5. contentiosorum syllogismorum acutissimus qui S. 33, 7
- Contiguitas an continuitas T. iv. 2, 13
- Continens qui T. iv. 5, 2. continentiae genus quod T. iv. 6, 10
- Contingere, pluribus modis dicitur A. a. i. 3, 3. contingit, similiter ponitur ut est A. a. i. 3, 7. de contingente, et conversione quæ in eo fit, et propositionibus inde nascentibus A. a. i. 13, 3
- Continua contigua T. iv. 2, 13. continua quantitas C. 6, 1
- Contradicti posse negavit Antisthenes T. i. 11, 4. contradictio quid I. 6, 3. A. b. i. 2, 6
- Contraria conversio quæ A. a. ii. 8, 2. contrariæ contradictiones quæ I. 14, 15. contrariæ enuntiationes quæ I. 7, 2. contrariæ propositiones quæ A. a. ii. 15, 1, 7. contrarium quid A. b. i. 4, 5. contrarium contrarii genus T. iv. 4, 12. contrarium contrario consequens T. ii. 9, 5. contraria contrarii ratio T. vi. 9, 3. contrarii definitio ex contrario evidens T. vii. 3, 6. de Contrariis C. 11, 1. contraria quæ C. 6, 22. contraria, opposita A. a. ii. 26, 2. contraria inter se quæ C. 10, 4. contraria sunt in eodem prædicamento C. 8, 30. contraria in eodem genere oportet esse T. iv. 3, 5. contraria vel in eodem genere sunt, vel in contrariis generibus, vel ipsa sunt genera C. 11, 5. contraria quædam dicuntur privatione alterius T. vi. 9, 4. contraria eidem simul inesse non possunt T. ii. 7, 4. contraria nil simul recipit C. 6, 18. contraria eidem plura T. ii. 7, 3. Contraria dicere T. viii. 11, 6. contraria petere, quid differat a petitione principii T. viii. 13, 5. contraria petuntur totidem modis in disputando, quot principium T. viii. 13, 4. Contrariorum omnium an una scientia et vis A. a. i. 44, 2. contrariorum an eadem scientia, et idem sensus T. i. 10, 3. contrariorum ut scientia et ignoratio eadem, ita et sensus T. viii. 1, 13. contrariorum differentiae aut contrariæ sunt, aut eadem T. vii. 3, 5. contrariorum complexiones plures T. vii. 3, 3. contrariorum complexio sextuplex quadruplicem contrarietatem efficit T. ii. 7, 1
- de Conversionibus in simplicibus propositionibus A. a. i. 2, 1. conversiones propositionum modificatarum A. a. i. 3, 1. conversio similis quæ dicatur A. ii. 9, 1
- Corpus in quantitate, quid T. vi. 5, 1
- Corruptio quid T. vii. 3, 7
- Cum hoc T. vi. 13, 9
- Cupiditas quid T. vi. 3, 5. 8, 2, 6. S. 13, 1. cupiditatis respectus diversus T. ii. 3, 8. cupiditates non semper parent rationi T. v. 1, 6. cupiditates juvenes magis quam senes incessunt T. iii. 2, 3
- Cur sit A. b. ii. 10, 2
- D.
- Decem, in decem imperfectis insunt S. 31, 1
- Deceptio in quibus sit I. 14, 5. deceptio in disputando, unde proficiscatur S. 7. 1. deceptio magis in disserendo fit quam in speculando S. 7, 3. Decipere seipsum facile potest, qui ab altero imprudens decipitur S. 16, 3. *vide Falli*
- Definitio quid A. b. i. 3, 7. T. i. 5, 1. vii. 3, 2. 5, 1. definitio, principium omnium A. b. ii. 13, 7. definitio species proprii T. i. 4, 2. definitio et proprium ut differant T. i. 8, 2. definitio et syllogismus non sunt idem, nec ejusdem A. b. ii. 7, 6. definitio et demonstratio non sunt ejusdem; et quid differant A. b. ii. 3, 1. definitio non est omnium eorum quorum est demonstratio A. b. ii. 3, 3. definitio non demonstratur nec sumpta definitionis definitione, nec item definitione contrarii A. b. ii. 6, 1. definitio substantiam seu quid est quo modo ostendat A. b. ii. 7, 1. definitio perspicua esse debet T. vi. 1, 4. propria esse debet, non communis T. vi. 12, 4. latior definitio esse non debet T. vi. 1, 4. definitio latior ut excutienda T. vi. 3, 1. definitio una sæpe plurium T. vi. 9, 1. definitio fieri quandoque nisi per opposita non potest T. vi. 4, 13. definitio syllogistica argumentatione demonstrari non potest A. b. ii. 4, 1. definitio

- obscuratur pluribus modis T. vi. 2, 1. definitio refutatu facillima T. vii. 5, 7, 9. Definitionis scopus T. vi. 1, 4. 4, 2. definitionis tractatio quinquepartita T. vi. 1, 1. definitionis vitiosæ partes duæ T. vi. 1, 4. definitionem per notiora factam non esse, duobus modis dicitur T. vi. 4, 4. Definitiones perspicuitatem requirunt A. b. ii. 13, 19. separare debent T. v. 2, 11. cognitionis causa fiunt T. v. 2, 2. definitiones ejusdem rei plures esse nequeunt T. vi. 5, 2. 14, 5. definitionum genus primum tradendum, ut et priorum T. v. 3, 12. definitionum elementa T. iv. 1, 1. definitionum *στοιχείων* T. vi. 14, 6. de Definitione Quid sit, et Cur A. b. ii. 10, 1, 2. Definiti substantiam genus maxime significat T. vi. 1, 1. definito latiori si angustior tributa definitio T. vi. 5, 2. Definitu facillora quæ A. b. ii. 13, 19
- Delectus propositionum ut habendus A. a. i. 27, 8
- Delinquitur in multis facilius quam in paucis T. vii. 5, 7
- Demonstratio an sit, et quo modo A. b. i. 2, 1. demonstratio quid A. b. i. 2, 2. 4, 1. ii. 7, 1. T. i. 1, 2. demonstratio, syllogismus est; at non vice versa A. a. i. 4, 1. demonstratio et definitio non sunt ejusdem; et quid differant A. b. ii. 3, 4. demonstratio omnis ut fiat A. b. i. 6, 1. demonstratio fit per quamcunque ex quatuor causis A. b. ii. 11, 1. demonstratio ex alio genere fieri non potest A. b. i. 7, 1. demonstratio universalis melior particulari A. b. i. 24, 5. demonstratio scientifica magis quæ A. b. i. 24, 1. Demonstrationis definitionem oppugnantium confutatio A. b. i. 3, 1. demonstrationis principium quod A. b. i. 2, 5. virtus quæ A. b. i. 24, 2. modi duo A. b. i. 22, 10. Demonstrationes cujusque rei ut inventæ A. a. i. 30, 3, 4. demonstrationes unius plures esse possunt A. b. i. 29, 1. demonstrationum resolutiones non fiunt in infinitum, neque ascendendo, neque descendendo A. b. i. 19, 5. Demonstratio duplex; earumque usus A. b. i. 13, 1. demonstratio ostensiva melior negativa A. b. i. 25, 1. demonstratio ostensiva melior impossibili A. b. i. 26, 1. de Demonstratione per impossibile A. a. ii. 11, 1. de eadem in secunda figura A. a. ii. 12, 1. in tertia A. a. ii. 13, 1. Demonstrari singula simpliciter non possunt A. b. i. 9, 3. demonstrari absque reductione ut possit A. a. i. 6, 16. Demonstrativorum syllogismorum veritatem oportere esse necessariam A. b. i. 4, 1. *vide et Apodict.*
- Deus, et vir bonus, mala patrare possunt T. iv. 5, 9. Deus, lædi an possit T. ii. 2, 5. Dei proprium T. v. 6, 10. Deo an aliquid utile A. a. i. 36, 6
- de Dialectica tractatus Aristotelis A. a. i. 30, 5. dialecticæ proprium quid T. i. 2, 2. dialecticæ officium S. 33, 11. dialectica et pirastica utuntur etiam idiotæ S. 11, 11. dialecticæ veteris ratio S. 33, 15. dialectica interrogatio I. 11, 2, 3. dialectica oratio I. 4, 4. dialectica propositio quæ T. viii. 2, 8, 12. dialectica propositio quid, et qua re differat ab apodictica A. a. i. 1, 3, 4. dialecticus qui T. viii. 14, 9. S. 11, 1. dialecticus non versatur in certo aliquo genere S. 11, 8. dialectici munus S. 9, 4. 11, 13. dialecticis quæ cavenda T. i. 18, 3
- Dicere idem sæpius, duobus modis accidit T. v. 2, 9. dici duùm generum est C. 2, 1. dici de omni, et dici de nullo, quid A. a. i. 1, 8. dicta sæpius, turbant auditorem T. v. 2, 8.
- Dictionis fallaciæ ut solvendæ S. 23, 1
- Differentia refertur ad genus T. i. 4, 1. non participat genus T. iv. 2, 12. angustius patet quam genus T. iv. 1, 9. genere posterior, specie prior T. vi. 6, 11. speciebus latius patet ibid. qualitatem significare videtur T. vi. 6, 8. differentia generum duorum an eadem T. vi. 6, 12, 13. differentia non mutant substantiam T. vi. 6, 16. differentia multæ in iis etiam quæ specie sunt eadem A. b. ii. 13, 11. differentia in definitionibus ut ponendæ T. vi. 6, 1. differentiarum inveniendarum ratio T. i. 16. differentiarum inventio quorsum conferat T. i. 18, 4. differentia singulares sciri an queant A. b. ii. 13, 10. differentia specifica T. vi. 6, 2
- Difficiles et morosi quæ primo concedere soleant T. viii. 1, 16
- Digitos quatuor habere T. v. 5, 4, 5
- Dimidium quid T. vi. 9, 3. dimidii proprium T. v. 6, 2
- Dionysius vitam ut definiat T. vi. 10, 3
- Disciplina, reminiscentia A. a. ii. 21, 7. disciplinarum omnium ratio quæ T. vi. 4, 2
- Discreta quantitas C. 6, 1
- Disputandum non cum quovis T. viii. 14, 10

- Disserendi rationes quadruplices S. 2. disserendo qui certant, quot sibi scopos proponant S. 3, 1
- Distinctio quorundam difficilis S. 7, 1. distinctio multiplicis significationis T. i. 15, 1. distinctione respondendum in ambiguis S. 20, 3
- Diversum, et Idem, pluribus modis dicuntur T. v. 4, 15
- de Divisione, ejusque syllogismo A. a. i. 31, 1. divisio cognatarum specierum T. viii. 1, 18. divisiones quorum conferant A. b. ii. 13, 7. divisione demonstrari definitio an possit A. b. ii. 5, 1. divisio facilius in majora fit, quam in minora A. a. i. 32, 3. divisionis et compositionis fallaciæ ut solvendæ S. 20, 1
- Divitiæ an res bona S. 25, 3
- Docere aliud est, aliud disserere S. 10, 11
- Dolor quid T. vi. 6, 20, 22. doloris sedes T. iv. 5, 5
- Dubitatio quid T. vi. 6, 20
- Duplum quid T. vi. 6, 22. duplum, dimidii duplum S. 13, 1. dupli genus T. iv. 4, 11. dupli proprium T. v. 6, 2
- E.
- Eclipsis quid, et qua ex causa A. b. ii. 2, 3. 12, 1
- Elabi conantes premendi T. viii. 14, 10
- Elenchus quid A. a. ii. 20, 1. S. 5, 5. 10, 5. 17, 2. elenchus est ex propositionibus, ut syllogismus S. 6, 14. elenchus ut fiat, vel non fiat A. a. ii. 20, 1. elenchi sunt etiam veri S. 9, 1. elenchorum modi duo S. 4, 1. elenchi dictionis sex ibid. elenchus sophisticus qualis S. 8, 5. elenchorum sophisticorum modi S. 11, 13. præter elenchi definitionem factis paralogismis ut occurrendum S. 26, 1
- de Eligendis et fugiendis simpliciter T. iii. 4, 1
- Empedocles quatuor corporum elementa statuit T. i. 14, 3
- Empedoclis hemistichion de vino T. iv. 5, 17
- Ens et Unum an omnia de omnibus prædicentur T. iv. 6, 2, 3. Ens et unum, de omnibus prædicantur T. iv. 1, 5. ens, unum, Melissi thesis T. i. 11, 4. entia quotuplicia C. 2, 2. ens omne vel factum vel æternum esse T. i. 11, 5
- Enthymema quid A. a. ii. 27, 2
- de Enuntiatione I. 5, 1. enuntiatio quid A. b. i. 2, 6. enuntiatio simplex I. 5, 5. enuntiatio una quæ sit, et quæ multæ I. 5, 2. 11, 1. enuntiationis partes I. 5, 1. Enuntiationes magis contrariæ quæ dicendæ I. 14, 1. enuntiationes universales et particulares quæ, et quæ quibus oppositæ I. 7, 1.
- Eretriensium in Sardis irruptio A. b. ii. 11, 3.
- Esse, et Necessario esse, diversa sunt A. a. i. 8, 1. esse et inesse in quibus prædicatis convertantur T. ii. 1, 2. esse quam videri optabilius T. iii. 2, 10. esse horum, pluribus modis dicitur S. 24, 9. esse scientem, et Scire, nil differunt A. a. i. 46, 3. esse non bonum, et non esse bonum, non sunt idem A. a. i. 46, 4
- EST, adprædicatum, affirmationem facit A. a. i. 3, 7. EST, adprædicatum, duo facit oppositionum genera I. 10, 3. EST, inclusum quandoque verbo I. 10, 7
- Euthydemii oratio S. 20, 3
- Exemplum quid A. a. ii. 24, 1. exempla qualia adhibenda T. viii. 1, 19
- Exercitationis præcepta T. viii. 5, 1. 14, 1, 7
- Experientia, memoriæ filia A. b. ii. 19, 4
- Expositio syllogistica A. a. i. 6, 8. 8, 3. expositione quomodo utamur A. a. i. 41, 5
- Extrema quid A. a. i. 4, 3. extremum majus quod, et quod minus A. a. i. 4, 8
- F.
- Facere, inest in non facere S. 31, 1. facere qualitercunque facilius quam recte facere T. vi. 1, 3. factum esse, et principium habere, Melisso idem sunt S. 6, 11
- Fallaciæ dictionis ut solvendæ S. 23, 1. fallaciarum extra dictionem positarum solutio S. 25, 1. *Vide et Sophisma.*
- Falli, tribus modis dicitur A. a. ii. 21, 9. falli opinione A. a. ii. 21, 1. *Vide et Decipere.*
- de Falsa oratione A. a. ii. 18. falsa tota quæ A. a. ii. 2, 7. falsorum syllogismi S. 8, 4. falsus syllogismus duobus modis dicitur S. 18, 1
- Fellis et mellis idem color S. 5, 8
- Fides fit duobus modis A. a. ii. 23, 1
- de Fieri et Factum esse A. a. ii. 12, 3
- Figura et forma, qualitatis species C. 8, 20
- de Figura syllogismorum triplici, et imperfectorum syllogismorum perfectione A. a. i. 7, 1. figura syllogismorum prima quæ A. a. i. 4, 15.

- figura secunda quæ, et quales in ea
 syllogismi A. a. i. 5, 1. figura tertia
 quæ, et quales habeat syllogismos
 A. a. i. 6, 1. figura syllogismorum
 tertia non concludit propositionem
 universalem A. a. ii. 7, 1. figurarum
 omnium maxime scientifica prima
 A. b. i. 14, 1
 Finis in unoquoque optimum T. vi. 8, 2
 Flamma, magis ignis est quam lux T.
 vi. 7, 4
 Folia arboribus cur defluant A. b. ii.
 16, 6. 17, 4
 Fortitudo quid T. iv. 5, 2. vi. 13, 10.
 fortitudinis finis T. vi. 13, 11. for-
 titudini præoptatur justitia T. iii.
 2, 4
 Fortuita per demonstratiouem sciri non
 possunt A. b. i. 30
 Fugiendum an fugiendo contrarium
 T. ii. 7, 2
 Fur quis T. vi. 12, 5
 in Futuris contingentibus quomodo ac-
 cipienda oppositionum regula I. 9,
 1, 2
- G.
- Genus dialecticis quid T. i. 5, 6. genus
 numero unum an sit T. vi. 6, 4.
 genus omnium eorum est quæ specie
 sunt indifferentia T. iv. 1, 10. genus
 de speciebus vere semper prædicari
 oportet T. iv. 5, 17. genus latius
 patet quam vel species vel differentia
 T. iv. 1, 9. genus latius patere debet
 quam differentia T. iv. 2, 16. genus
 et species non sunt in eodem semper
 prædicamento T. iv. 4, 6. genus et
 speciem sub eadem divisione con-
 tineri oportet T. iv. 1, 4. genus, a
 diversis; differentia ab iisdem spe-
 ciebus distinguit T. vi. 3, 1. genus a
 differentia ut separandum T. iv. 6,
 12. genus dividere per negationem
 T. vi. 6, 5. genus probari et refu-
 tari ut soleat T. vii. 5, 5. Generis
 problemata quos habeant locos T. iv.
 1, 1. generis species diversæ T. iv.
 6, 1. genere eadem quæ T. i. 7, 2.
 genera speciebus priora C. 13, 4.
 genera superiora de inferioribus præ-
 dicantur T. vi. 5, 5, 6. generum
 eorundem eadem differentia T. i.
 15, 21. in generibus duobus an unum
 et idem esse possit T. vi. 6, 7. genus
 omne plures habet species T. iv. 3, 3
 Geometra an mentiatur A. b. i. 10, 8.
 geometra ut decipiatur T. v. 4, 2.
 geometriæ propria puncta et lineæ
 A. b. i. 10, 3
 Glacies quid A. b. ii. 12, 2
 Gorgiæ disciplina S. 33, 16
- Grammatica quid T. vi. 5, 2
 Grave, vox homonyma T. i. 15, 3
 Gustus et odoratus ut fiant T. i. 14, 2
 Gymnastæ proprium T. v. 7, 3
- H.
- Habere, quid significet C. 9, 3. habere,
 pluribus modis dicitur C. 15, 1
 Habitus, ex relatorum genere C. 7, 2.
 habitus non omnis bonus est T. vi.
 6, 7. habitus pro actu T. iv. 5, 1.
 habitus et affectio quid differant C.
 8, 1, 5. habitui quæ iusunt, eadem
 etiam iis quæ secundum habitum
 dicuntur T. v. 4, 16
 Harmonica, sub arithmetica A. b. i.
 13, 7
 Hebes, vox homonyma T. i. 15, 5
 Heraclitus omnia moveri affirmavit
 T. i. 11, 4. bonum et malum idem
 esse opinatus est T. viii. 5, 6
 Hippocrates geometra S. 11, 3
 Homeri poësis, figura per circulum S.
 10, 6. Homericæ exempla T. viii.
 1, 19. Homeri versus ambiguus S.
 4, 7. Homeri versus duo a criticis
 quibusdam emendati S. 4, 8
 Hominis definitio T. vi. 3, 2. hominis
 proprium T. v. 3, 13
 Homonymum quando synonymum T.
 vi. 10, 4, 5. homonymorum dis-
 tinctio T. i. 15, 1. homonymia sæpe
 in sermone T. i. 15, 18
 Honestum et Decorum, idem T. v.
 5, 8. honesti proprium ibid.
 Honorem appetunt omnes T. vi. 8, 4
 Humidi proprium T. v. 2, 13
- I.
- Ideæ quales statuuntur T. vi. 10, 2.
 ideæ quales dicantur et sint T. ii.
 7, 5. idea ut considerata in pro-
 posito T. v. 7, 7. idea nullius appa-
 rentis est T. vi. 8, 7. idearum as-
 sertio ut impugnetur T. vi. 6, 4. 8, 7.
 ideis impugnandis locus T. vii. 4
 Idem proprie quid T. vii. 1, 1. quot
 modis dicatur T. i. 7, 1. pluribus
 modis dicitur A. b. i. 33, 6. T. vii.
 1, 13. idem et diversum pluribus
 modis dicuntur T. v. 4, 15. idem
 quos habeat locos dialecticos T. vii.
 1, 1. idem de eodem sæpius dicere,
 absurdum T. vi. 3, 6, 7. Eodem
 modo se habens, cum pluribus con-
 fertur T. v. 7, 4. Eadem quibus
 inesse videantur S. 24, 2. eadem esse
 omnia dictitabant sophistæ S. 5, 1
 v. 17.
 Ignis proprium quod T. v. 2, 6, 9, 13
 8, 3
 Ignorantia quid T. vi. 9, 7. quibus
 non tribuatur T. vi. 9, 9. de igna

- rantia secundum dispositionem A. b. i. 16, 1. de ignorantia per mediatas in syllogismo propositiones A. b. i. 17, 1. de ignorantiae modo alio, si quis deficit sensus A. b. i. 18, 1
 Imago quid T. vi. 2, 6
 Immortale quid T. vi. 6, 23. immortalitas quid T. iv. 5, 15
 Impar in numero, quid T. vi. 4, 15. impar numerus qui T. vi. 12, 1. S. 13, 2
 Impossibilis argumentatio quæ, et quomodo in singulis figuris fiat A. a. ii. 11, 1. impossibilis et ostensivus syllogismus ut differant A. a. ii. 14, 1
 Impugnanda semper debilia T. vi. 8, 5
 In toto altero inesse A. a. i. 1, 8
 Inæqualitas quid T. vi. 9, 4, 5
 Incontinens qui T. vi. 8, 4
 Incorporum corpori misceri nequit T. vi. 12, 2
 Indefinitum quid A. a. i. 1, 2. indefiniti subjecti enuntiationes I. 10, 6. indefinitarum enuntiationum oppositiones I. 10, 1
 Individuorum natura C. 2, 3
 Inductio quid, et quomodo a syllogismo differat A. ii. 23, 2. T. i. 12. inductio et similia quid differant T. viii. 1, 13. inductio sine sensu fieri non potest A. b. i. 18, 1, 2
 Infinita pervadi nequeunt A. b. i. 3, 1
 Ingenitum principio caret S. 28
 Injuriamne pati an facere præstet S. 12, 8
 Injusta dicere S. 12, 8. injustitia an imperitia T. ii. 9, 4
 Insolita, obscura T. vi. 2, 4
 de Instantia A. a. ii. 26, 1. instare quid sit T. viii. 14, 9. instantia quando poscenda T. viii. 2, 3. instantiæ quot modis fiant T. viii. 10, 6
 Instrumentorum nomina pleraque in finita, et neutrius generis S. 14, 4
 Intelligenda disputantium dicta T. viii. 7, 1
 Intermedia quoque non esse infinita A. b. i. 20, 1
 Interroganti spectanda quæ T. viii. 1, 1. interrogantis officium T. viii. 4
 Interrogatio de singularibus I. 10, 12. interrogatio aliqua an demonstrationi conveniat A. b. i. 12, 1. interrogationes suæ cuique scientiæ A. b. i. 12, 2. interrogatio mutila S. 17, 15. interrogationes ancipites S. 20, 1. interrogationes dubiam responsionem efficientes S. 12, 8. interrogationes duas unam facere S. 17, 9. interrogationibus duabus an una danda responsio S. 17, 10. interrogationibus pluribus ut respondendum S. 30, 1. interrogatorum genera tria T. viii. 6, 1. interrogare multa S. 12, 2. interrogare cur solitus Socrates, non respondere S. 33, 12
 Invidus qui T. ii. 2, 6. invidia quid T. ii. 2, 5
 Ira quid T. vi. 13, 12. viii. 1, 10. iræ genus quod T. iv. 6, 8. iræ causa T. iv. 5, 3. iræ sedes T. ii. 7, 6. iv. 5, 5. iræ in disputando indicia S. 15, 1
 Iridis contemplatio A. b. 13, 9
 J.
 Jucundum, species boni T. iv. 4, 5
 Jurare sancte et pejerare an idem simul possit S. 25, 2
 Justus qui T. vi. 7, 1. justitia quid ibid. justitiam secundam naturam non esse rem pulchram S. 12, 6
 Juventuti quæ optanda T. iii. 2, 3
 L.
 Latebrarum scopus S. 15, 2
 Latifoliis defluunt folia A. b. ii. 16, 1
 Latio Platoni quid T. iv. 2, 13. quorum proprie T. iv. 2, 14
 Lenitas quid T. iv. 5, 2
 Leonis natura A. a. ii. 27, 9
 Lex, e communi opinione nata S. 12, 9. lex naturæ adversari a quibusdam dicitur S. 12, 6. legis definitio metaphorica T. vi. 2, 5, 6. 3, 7
 Linea quid T. vi. 6, 3. quantitas continua C. 6, 4
 Literæ, vocis indices I. 1, 2
 Locus quantitas continua C. 6, 5. loci mutatio, species lationis T. iv. 2, 14. loci consideratio, in electione rerum T. ii. 11, 5. Loci sophistici ad ostensionem falsi aut absurdi S. 12, 1. loci communes S. 9, 3
 Longitudinis capita, seu elementa S. 15, 1
 Longævitatatis causæ A. b. ii. 17, 7
 Lunulæ A. a. ii. 25, 2
 Lutum quid T. iv. 5, 17
 Lux flamma et carbone tenuiores habet partes T. v. 5, 7
 Lycophronis factum S. 15, 8
 Lyræ encomium ibid.
 M.
 Magis expendendum A. b. i. 2, 8. magis et minus, quatuor habent locos T. ii. 10, 3. magis et minus in proprio T. v. 8, 1
 Magnanimi-rimatio A. b. ii. 13, 18. species ibid.
 Magnum parvo an contrarium T. vi. 12

- Majus, et Superans, duplici respectu T. iv. 4, 11
- Malumne sit quod prudens nolit S. 25, 4. malo contrarium bonum, interdum etiam malum C. 11, 1. malorum esse S. 24, 9
- Mansio omnis in manente T. iv. 4, 14
- Maris proprium T. v. 5, 9
- Masculinorum et foeminarum casus distincti S. 14, 3
- Mathematicae scientiae qua ratione comparentur A. b. i. 1, 1
- Maximum et optimum quod dicitur, idem numero esse oportet T. vii. 1, 3, 4
- Medicina quid T. vi. 3, 7, 5, 2. medicinae partes T. ii. 3, 5
- Medium quid A. a. i. 4, 3. A. b. ii. 17, 1, 3. medium causa A. b. ii. 12. medium semper duplex est A. b. i. 12, 5. medium in syllogismo quid A. a. ii. 19, 1. sine medio syllogismus fieri nequit ibid. de medii in syllogismis inventionem A. a. i. 28, 1.
- Media plura eorundem esse possunt A. a. i. 25, 1. media carent interdum nominibus C. 10, 9. media propositionis categoricae mediatae non esse infinita A. b. i. 21, 5. media propositionis negativae mediatae non esse infinita A. b. i. 21, 1
- Mel cum aqua, quid T. vi. 13, 9. mellis et fellis color idem S. 5, 8
- Melissus unum ens statuit T. i. 11, 4. Melissi opinio, univsum infinitum esse et infectum S. 5, 9. Melissi opinio, idem esse *Extitisse et principium habere* S. 6, 11. Melissi opinio de principio ejus quod factum est S. 28
- Melius et honoratius natura prius C. 12, 4. meliora et optabiliora quae quibus sint T. iii. 1, 1. et deinceps.
- Meminimus praeterita T. ii. 4, 8
- Memoria quid T. iv. 4, 14, 5, 1. memoria, e sensu est A. b. ii. 19, 4. memoriales loci T. viii. 14, 5
- Mendacii arguere S. 12, 1, 3
- Menonis Platonici dictum, disciplinam esse reminiscentiam A. a. ii. 21, 7. A. b. i. 1, 5
- Mens, principium A. b. ii. 19, 7. mens, initium scientiae A. b. i. 33, 1. mentis habitus in quibus est veritas A. b. ii. 19, 7
- Mensis decrescens cur tempestuosior A. b. ii. 15, 2
- Mentiri de aliquo S. 5, 6
- Metaphora significati aliquam cognitionem praebet T. vi. 2, 5. metaphora loco generis usurpata T. iv. 3, 4. metaphora elencho locum non sinit S. 17, 18. metaphorae ad definitiones adhiberi an possint A. b. ii. 13, 20. metaphorae obscurant definitiones A. b. ii. 13, 20
- Methodus, expeditam tractandi rationem praebet T. i. 2, 1
- Metus sedes quae T. iv. 5, 5
- Miccalus musicus A. a. i. 33, 3
- de Mixtionibus, et primum de syllogismis ex utraque necessaria in tribus figuris A. a. i. 8, 1. mixtio contingentis et puri in prima figura A. a. i. 15, 1. in secunda figura A. a. i. 18, 1. in tertia figura A. a. i. 21, 1. mixtio necessarii et contingentis in prima figura A. a. i. 16, 1. in secunda figura A. a. i. 19, 1. in tertia figura A. a. i. 22, 1. mixtio necessarii et puri in prima figura A. a. i. 8, 1. in secunda figura A. a. i. 10, 1. in tertia A. a. i. 11, 1
- Modificatarum enuntiationum oppositiones I. 12, 1. modificatarum propositionum conversiones A. a. i. 3, 1
- Moechi signa S. 5, 9
- Morbus, majus malum quam mala corporis habitudo T. viii. 2, 6
- Mors quid S. 5, 11
- Motus genera sex C. 14, 1. motus species T. ii. 4, 5. moveri omnia Heraclitus dixit T. i. 11, 4. moveri aliquem et stadium percurrere negavit Zeno T. viii. 8, 2
- N.
- Natura alia alicujus gratia facit, alia ex necessitate A. b. ii. 11, 9. naturae prudentes et probi simus T. ii. 11, 4
- de Necessario A. a. i. 33, 1. necessarium quomodo se habeat I. 13, 4. an sequatur possibile I. 13, 10. aequivoce contingere dicitur A. a. i. 13, 2. e non necessariis concludi potest A. b. i. 6, 6. a syllogismo ut differat A. a. i. 32, 8. necessarium apparens T. ii. 5, 2. Necessitas duplex A. b. ii. 11, 9
- Negatio quid I. 6, 1. A. b. i. 2, 6. negatio prima quae I. 10, 2. negatio contraria, et opposita I. 10, 13. negatio quaeque vera est aut falsa C. 4, 4. negatio semper aut verum dicit, aut falsum I. 10, 14. Negativa non recipitur A. a. i. 17, 4
- Nigrum, vox homonyma T. i. 15, 7
- Nilus cur decrescente mense grandior fluat A. b. ii. 15, 2
- Nix quid T. iv. 5, 17
- Nomen quid I. 2, 1. nomen idem bis dicere, non est absurdum; sed idem

- de eodem prædicare sæpius T. vi. 3, 6. nomen infinitum quid I. 2, 3, 10, 1. nominum translatio T. ii. 6, 2. nominum tralatio ex obscuriori voce in notiores T. ii. 4, 1. nominibus et rebus non idem semper accidit S. 1, 4. nominibus receptis uti T. vi. 2, 4. 10, 5. nominibus alienis res appellare T. ii. 1, 5. nomina ignotiora usurpare T. vi. 11, 3
- Non esse album, et Esse non album, non significant idem A. a. i. 46, 2
- Nosse idem et ignorare S. 24, 3. noti et ignoti an una scientia A. a. ii. 26, 2. notiora quæ T. viii. 1, 6. notiora duobus modis dicuntur A. b. i. 2, 4. T. vi. 4, 4
- Nox quid T. vi. 8, 5
- Noxium quid T. vi. 9, 3
- Nubes quid T. vi. 8, 5
- ad Nugas adigere S. 13, 1. nugationis solutio S. 31, 1
- Numeri partes an posituram vel continuitatem habeant C. 6, 7. numero idem quæ T. i. 7, 1
- Nunc, principium temporis A. b. ii. 12, 7
- O.
- Obediendumne parenti magis, an sapientibus S. 12, 8. *Vide* Parentes.
- Oblivio quid T. vii. 3, 7. viii. 2, 5
- Obscuritatem sermoni et præcipue definitioni quæ adferant T. vi. 2, 1. obscure dictis ut occurrendum T. viii. 7, 1
- Occultationis præcepta T. viii. 1, 3, 6. occultationis scopus S. 15, 2. de occultatione sophistica S. 14, 7
- Odiū an iram consequatur T. ii. 7, 6
- OMNIS, non universale significat sed universaliter I. 10, 8. omni inesse, quomodo accipiendum A. a. i. 15, 12. omni inesse, in quibus figuris non demonstratur A. a. ii. 11, 5
- Opinio in quibus versetur A. b. i. 33, 2. opinio et opinabile, quid differant a scientia et scibili A. b. i. 33, 1. opinio an contrarii capax C. 5, 41. opinio, res instabilis A. b. i. 33, 2. opinio, opinione potior T. viii. 11, 14. opinioni communi pugnancia dicere S. 12, 5. opinione falli A. a. ii. 21, 1. opinione simplici simpliciter fallimur A. b. i. 16, 1. opiniones impugnare an cujusvis T. i. 11, 4. opinionum notatio T. i. 14, 3
- Opponi quæ dicantur A. a. ii. 8, 2. opponi alterum alteri quadrifariam dicitur C. 10, 1. de oppositis C. 10, 2. oppositum esse quid I. 6, 4. opposita sex modis accipiuntur A. a. ii. 15, 9. opposita, natura simul sunt T. v. 3, 3. vi. 4, 12. opposita iisdem eadem T. vi. 7, 5. opposita in quibus figuris probentur A. a. ii. 26, 1. oppositorum an eadem scientia T. ii. 2, 3. vi. 4, 12. viii. 1, 4. oppositorum loci T. iii. 6, 1. ex oppositis ut argumentemur A. a. ii. 15, 1. in secunda figura A. a. ii. 15, 3. in tertia figura A. a. ii. 15, 6. ex oppositis vera inferri conclusio nequit A. a. ii. 15, 10. oppositæ propositiones quæ A. a. ii. 15, 1, 2, 7. oppositorum regulæ I. 7, 7. oppositionum regula ubi locum habeat I. 8, 1
- Optabiliora et meliora quæ quibus siunt T. iii. 1, 1. et deinceps.
- Optica sub geometria A. b. i. 13, 7
- Optimum et maximum quod dicitur idem numero esse oportet T. vii. 1, 2, 4
- Oratio quid, et quotuplex I. 4, 1. quantitas est C. 6, 3. an contrarii capax C. 5, 43. oratio una, duobus modis A. b. ii. 10, 1. oratio vera non efficit ut res sit; at contra C. 12, 7. orationes multæ (seu rationes) carent nominibus A. a. i. 35, 1. Orator quis T. vi. 12, 5
- Ordinis ratio quæ A. b. ii. 13, 13
- Ornatui quæ inserviant T. viii. 1, 18
- Ortus quid T. vi. 2, 1. ortus et interitus argumenta quæ suppeditent T. ii. 9, 6
- Ostensiva et impossibilis argumentatio per eosdem fieri terminos potest A. a. ii. 14, 2, 9. ostensivus syllogismus quid differat ab eo qui ad impossibile deducit A. a. i. 29, 4. ii. 14, 1. ostensive idem et per impossibile deducit ibid. ostensive idem et per impossibile concludi potest A. a. i. 29, 1
- P.
- Pallor e timore C. 8, 13
- Par, et impar, ex relatorum genere C. 7, 5. par numerus qui T. vi. 4, 16
- Parentibus an obediendum in omnibus S. 15, 4. parentibusne magis an legibus obtemperandum T. i. 14, 4. parentine magis an sapientibus obediendum S. 12, 8. *vide et* Pater.
- Parmenidis sententia de Uno et Ente S. 33, 4
- Partes sequitur totum T. vi. 13, 2, 3. partibus destructis destruitur totum; at non contra T. vi. 13, 4
- Particulare quid A. a. i. 1, 2
- Passio excrescens e substantia dimovet T. vi. 6, 16. passio loco differentia

- posita ibid. passivæ qualitates C. 8, 8, 10, 11, 14, 16
- Patrem mactare apud nonnullos honestum T. ii. 11, 5
- Panpertas justa injustis divitiis potior S. 12, 5
- Per se* A. b. i. 4, 6. per se duobus modis A. b. i. 22, 13
- Perspicuitati quæ inserviant T. viii. 1, 19
- de Petitione principii A. a. ii. 16, 1. petitio principii quot modis fiat S. 5, 7. petitio principii quintuplex T. viii. 13, 2. petitio principii ut fiat, et ut solvenda sit S. 17, 13. petitio et sumptio principii ut solvenda S. 27
- Phænomena, sub astrologia A. b. i. 14, 7
- Philosophica et dialectica quæsitæ quare differant T. viii. 1, 2
- de Physiognomica argumentatione A. a. ii. 27, 8
- Picturæ veterum sine inscriptione agnoscere non poterant T. vi. 2, 7
- Pituita quid T. vi. 3, 3
- Planetæ non scintillant, quia propius nos sunt A. b. i. 13, 2
- Plato nominibus utitur a communi usu remotis T. vi. 2, 4. animam ut definiat T. vi. 3, 2. animal ut definiat T. vi. 10, 2. *φωρὰν* ut definiat T. iv. 2, 13
- Pluviæ causæ A. b. ii. 12, 10
- Positio quid A. b. i. 2, 7. positio, ex relatorum genere C. 7, 2, 3. positionem habentia C. 6, 6
- Posteriorum notitia e prioribus petenda T. vi. 4, 6
- Potentia, an affectio T. iv. 4, 3
- Præcognoscimus duobus modis A. b. i. 1, 3
- in Prædicatione refert quid prius ponatur, quid posterius A. b. ii. 13, 8. prædicatio ultima quæ A. b. ii. 13, 5. Prædicati differentię quot sunt, tot sunt etiam subjecti C. 3, 3. Prædicamenta decem T. i. 9, 1
- Prævidere, difficile S. 18, 3
- Primum quid A. b. i. 21, 1. 'primum, et principium, idem A. b. i. 2, 5. primum prudens, et primum temperans T. v. 8, 7. prima et vera quæ T. i. 1, 2
- Principium, omnium maximum est et difficillimum S. 33, 14. principium, et primum, idem A. b. i. 2, 5. de principiis quomodo innotescant, et per quem habitum A. b. ii. 19, 1. principia duo A. b. i. 32, 6. principia alia communia, alia propria, quæque illa et quomodo A. b. i. 10, 2. principia prima A. b. ii. 19, 1. principia communia quæ A. b. i. 32, 3. principia scientifica T. i. 1, 2. principia non esse sumenda ex alio genere A. b. i. 6, 11. principia cuiusque rei scientia ejus tradit A. a. i. 30, 3
- Priora duobus modis dicuntur A. b. i. 2, 4. prius alterum altero dicitur quadrifariam C. 12, 1. priores vulgo dicuntur qui honoratiores sunt C. 12, 4
- Privatio et habitus C. 10, 10. privatio et habitus an semper et finite contrariorum capacia C. 10, 23. a privatione ad habitum non est transitus C. 10, 13. privatio omnis est ejus quod secundum naturam est T. vi. 3, 6
- Probabilia quæ T. i. 1, 3. probabilia quæ videntur, non itidem sunt T. i. 1, 3
- Probi an invidi T. ii. 2, 5
- Problema quid a propositione differat T. i. 4, 3. problema et thesis non reciprocantur T. i. 11, 6. problema omne vel genus, vel proprium, vel accidens significat T. i. 4, 1. 8, 1. problema omne duobus modis demonstrari potest A. a. ii. 14, 9. problema non omne in quamlibet figuram cadit A. a. i. 42. problema *λογικόν* quod T. v. 1, 8. problema dialecticum quid T. i. 11, 1. problemata vel duo fiunt, vel quatuor T. v. 1, 7. problemata eadem quibus modis sint A. b. ii. 15. problematum et propositionum species tres T. i. 14, 4. problematum alia universalialia, alia particularia T. ii. 1, 1. problematum vitia duo T. ii. 1, 5. problematum loci T. ii. 2, 1. ad problematum demonstrationem quæ conferant A. b. ii. 14, 1. problematum omnium syllogismos non opus est esse æque probabiles T. viii. 11, 9
- Prodicus voluptates ut dividerit T. ii. 6, 6
- Proœmium ordine prius quam narratio C. 12, 3
- Propinquissima quæ A. b. i. 2, 5
- Proponere quid sit T. viii. 14, 9. propositio quid A. a. i. 1, 2. b. i. 2, 6. propositio, est unum de uno S. 6, 13, 14. propositio et problema ut differant T. i. 4, 3. propositio omnis vel genus, vel proprium, vel accidens significat T. i. 4, 1. 8, 1. propositio omnis in problema transmutari potest T. i. 4, 3. propositio dialectica quæ T. i. 10, 2. viii. 2, 8, 12. pro-

- positio dialectica et apodictica quid differant A. a. i. 1, 3. propositiones quales sumendæ T. i. 14, 5. propositiones accipiendæ quomodo sint A. a. i. 36, 7. de propositionibus syllogismi, quot esse debeant A. a. i. 25, 8. propositiones syllogisticæ e tribus terminis ibid. propositionum dialecticarum species tres, ethicæ, physicæ, logicæ T. i. 14, 4. propositiones necessariæ quæ T. viii. 1, 3. de propositionum copia paranda A. a. i. 27, 1. propositionum delectus ut habendus T. i. 14, 1. propositionum augendarum ratio A. b. i. 25, 5. ad propositiones mediatas demonstrandas non sunt elementa infinita A. b. i. 23, 1
- Proprium quid T. i. 5, 4. proprium quot modis dicatur T. v. 1, 2. proprii species duæ T. i. 4, 2. proprii scopus quis T. v. 2, 2. 3, 1. proprium quos locos habeat T. v. 2, 1. proprium quale tradi soleat T. v. 5, 4. proprium recte an secus sit redditum, quomodo perspiciatur T. v. 2, 1. proprium nou significat quiditatem T. v. 3, 11. proprium idem plurium esse nequit T. v. 7, 4. 8, 5. proprium respectu alterius, quodnam T. v. 1, 5, 6. proprium respectu alterius, quotnam efficit problemata T. v. 1, 3, 9. proprium per se quod T. v. 1, 5. proprium semper, quod ibid. proprium aliquando, quod ibid. proprii probatio et refutatio T. vii. 5, 4. propria maxime λογικὰ quæ T. v. 1, 7. propria cuique scientiæ quæ dicantur A. b. i. 10, 3. propria separare debent T. v. 2, 11. priorum genus primum, tradendum ut et definitionum T. v. 3, 12
- Propter quod unumquodque est, id magis tale est A. b. i. 2, 8
- de Prosylogismo A. a. i. 25, 11
- Protagoræ iudicium de solæco quorundam vocabulorum genere S. 14, 1
- Prudentia quid T. vi. 6, 19. prudentia quibusdam et virtus esse videtur et scientia T. iv. 2, 2. prudentiæ proprium T. v. 6, 10. 7, 4. prudentia Xenocratis T. vi. 3, 6
- Pudor quid T. iv. 5, 5. pudoris sedes quæ ibid.
- Punctum, principium lineæ T. i. 18, 8
- Putare quando dicamur A. b. i. 9, 5
- Pythagoreorum opinio de tonitru A. b. ii. 11, 8
- Q.
- Quæri in scientiis solent quatuor A. b. ii. 1, 1. quæstionis modus A. b. ii. 13, 17. quæsitio omnis, medii est A. b. ii. 2, 1. quæstiones quæ in qualibet figura confirmatu aut refutatu faciles sint aut difficiles A. a. i. 26, 1
- Qualia quæ dicantur C. 8, 24, 28. qualitas quid C. 8, 1. qualitas recipit magis et minus C. 8, 32. recipit contrarietatem C. 8, 29. qualitas proprium C. 8, 37
- Quantitatis divisio C. 6, 1. quantitatis contrarietas in localibus potissimum constitit C. 6, 21. quantitati proprium maxime quid C. 6, 25. quantitati nil contrarium C. 5, 33. quantitas an recipiat magis et minus C. 6, 23. quantitates proprie quæ C. 6, 10
- Quid est an interrogatio dialectica I. 11, 3. quid est quotuplex sit, et quæ ejus definitio A. b. ii. 9. quid est demonstrari nequit A. b. ii. 7, 1. per aliud quid est ostenditur A. b. ii. 8, 1. in quid est prædicari quæ dicantur T. i. 5, 6. in quid est prædicata, necessaria A. b. ii. 13, 4. in quid est prædicata, indaganda ut sint A. b. ii. 13, 1
- Quiditas, seu Quid erat esse A. b. ii. 8, 3
- de Quod sit ibid.
- R.
- Ratio an alia in verbis sit, alia in sententia S. 10, 1. ratio reprehendi quot modis soleat T. viii. 11, 1, 7. ratio una sæpe multa habet vitia S. 24, 5. ratio ne concludat, quot modis impediri possit T. viii. 10, 4. ratio perspicua ut sit T. viii. 12, 1. ratio eadem quæ S. 33, 1. ratio falsa quomodis T. viii. 12, 2. rationem unam in multas diffundere T. viii. 14, 6. rationum in disserendo genera quatuor S. 2. rationes aliæ perspectu faciles, aliæ difficiles, et acutæ S. 33, 1. rationes multæ carent nominibus A. a. i. 35, 1. rationes pollentes quæ T. viii. 14, 6. rationes falsum concludentes ut solvendæ T. viii. 10, 1. rationes convertere T. viii. 14, 1
- Recte facere, difficile; T. vi. 1, 3
- Reductio ad impossibile A. a. i. 7, 4
- Refrigeratio quid T. vi. 3, 6
- Refutationis modi duo T. vii. 5, 11. refutare facilius quam confirmare A. a. i. 26, 3, 5. T. vii. 5, 10
- Relata quæ C. 7, 2. quorsum natura comparata sint, in definitione considerandum T. vi. 6, 18. relata omnia dicuntur ad reciproca C. 7, 6, 18. relata omnia reciprocantur T. vi. 12, 3. relata non omnia contra-

- rietatem recipiunt C. 7, 4. relata recipiunt magis et minus C. 7, 5. relatorum genera tria T. iv. 4, 13. relatorum reciprocatio in topicis T. iv. 4, 10. relationum reciprocatio variato casu facienda interdum C. 7, 7
- Remotissima quæ A. b. i. 2, 5
- Renuentes ut adoriendi S. 15, 3
- Resolutio quomodo fiat A. a. i. 38, 1. resolutionis legitimæ præcepta A. a. i. 39
- Respondentis officium T. viii. 4. respondententi quæ spectanda T. viii. 6, 1
- Rex an beatus S. 12, 9
- Rhetores ut persuadeant A. b. i. 1, 2.
- Rhetorici syllogismi A. a. ii. 23, 1
- Rubor e pudore C. 8, 13
- S.
- Sagacitas, seu Sollertia quid A. b. i. 34, 1
- Salubre quid T. vii. 3, 8
- Sanitas quid T. vi. 2, 1. 6, 21
- Sapientes secundum naturam judicant S. 12, 9. Sapientiæ opinionem quidam affectant magis quam veram ejus possessionem S. 3, 6. sapientiæ opinionem quæ concilient S. 3, 7
- Scire quando putemus A. b. i. 24, 6. scire quando dicamur A. b. i. 2, 1, 4. scire maxime quando dicamur A. b. i. 24, 7. scire maxime proprium, est causam speculari A. b. i. 14, 1. scire magis est e causis superioribus A. b. i. 9, 4. scire tribus modis dicitur A. a. ii. 21, 9. scire hoc, multiplici significatione dicitur T. v. 2, 7. Scibile quodlibet, scientiæ respectu dicitur T. vi. 12, 3. scibile, scientia prius C. 7, 20. scibile an sensile T. iv. 4, 12. Scientis proprium T. v. 4, 2. scientis officium S. 2, 6. scientes ab inscientibus, argui ut soleant S. 6, 6. Scientia quid T. vi. 8, 1. scientia affectionis species T. ii. 4, 2. scientia ex relatorum genere C. 7, 2. scientia et virtus sub eodem genere continentur T. iv. 2, 2. scientia et scibile, quid differant ab opinione et opinabili A. b. i. 33, 1. scientia quorum sit A. a. i. 13, 6. scientia omnis et vis, optimi cujusque videtur esse T. vi. 5, 3. scientia quæque entis est T. vi. 12, 4. scientia quæque proprios elenchos habet S. 9, 1. scientia rei, diverso respectu T. ii. 3, 7. scientia plurium una T. ii. 3, 5. viii. 14, 6. scientia una et diversa quæ A. b. i. 28. scientia exactior quæ A. b. i. 27. scientia demonstrativa circa tria versatur A. b. i. 10, 4. scientiæ principium mens A. b. i. 33, 1. ii. 19, 7.
- scientiæ proprium quod T. v. 2, 11. 3, 4. 4, 16. scientiæ divisio T. viii. 1, 18. scientiæ sufficiens modulus qui T. i. 3. scientia, post mentem, nihil exactius A. b. ii. 19, 7. scientiæ posteriores sunt quam res quæ sciuntur C. 7, 20. scientiæ omnes communionem quadam devinctæ A. b. i. 11, 4. scientiæ omnes per definitionem A. b. ii. 17, 3. scientiarum principia ut inventa A. a. i. 30, 3. scientificus syllogismus quid A. b. i. 2, 2.
- Scripta, vocis notæ I. i. 2
- Scythia cur non habeat tibicinas A. b. i. 13, 6
- Secundum, quid A. b. ii. 13, 14
- Secundum quid, et Simpliciter, in electione rerum T. ii. 11, 3. secundum quid dicta, simpliciter accipere S. 5, 2. 6, 7
- Senectuti quæ optanda T. iii. 2, 3
- Sensilia qualia A. a. i. 27, 3. sensile sensu prius C. 7, 22. sensilium an scientia T. ii. 8, 6. sensilia extra sensum constituta non sciuntur A. a. ii. 21, 9
- Sensus quid T. iv. 5, 1. iudicium quoddam est T. ii. 4, 2. innata iudicandi vis est A. b. ii. 19, 3. universalium est A. b. ii. 19, 6. una cum sentiente nascitur C. 7, 25. sensus delicta T. ii. 4, 2. per sensum scire non datur A. b. i. 31, 1. sensus receptione fiunt, non emissionem T. i. 14, 2
- Sentire, multiplici significatione dicitur T. i. 15, 9. v. 2, 5
- Serio studio agentibus obniti solent T. viii. 1, 15
- Significatione multiplici dicta obscuritatem sermoni conciliant T. v. 2, 5. significationis multiplicitatis distinctio T. i. 15, 1
- Signum quid, quot modis accipiatur, et quid differat a verisimili A. a. ii. 27, 2. signum unius unum A. a. ii. 27, 8. signa, rhetorum, e loco consequentium sunt S. 5, 9
- Simile et dissimile, ex relatorum genere C. 7, 5. similia sæpe dicuntur quæ similia non sunt T. viii. 2, 2. similia, et inductio quid differant T. viii. 1, 13. similitudinis consideratio T. ii. 10, 1. similitudinis locus ibid.
- Similitudo sæpe latet S. 15, 4. similitudo rerum inter se considerata in problematibus generis T. iv. 4, 1. similitudinis consideratio T. i. 17, 1. similitudinis consideratio ad definitiones conducit T. i. 18, 5, 7. simi-

- litudines non habent omnes commune nomen T. viii. 2, 1
- Simpliciter, et Secundum quid, in electione rerum T. ii. 11, 4, 7
- Simul, quot modis dicatur C. 13
- Simum quid S. 13, 2
- Singulare quid I. 7, 1. singularia prædicari de se invicem non possunt A. a. i. 27, 4. singularia definitu faciliora quam universalialia A. b. ii. 13, 19
- Situm esse, ex relatorum genere C. 9, 3
- Socius malus qui commune opus impedit T. viii. 11, 3
- Socrates interrogare cur solitus, non respondere S. 33, 12
- Solis definitio T. vi. 4, 14. solis proprium T. v. 3, 10
- Solita movere verentur omnes T. viii. 1, 14
- Solæcismus e quibus casibus concludatur S. 14, 6. solæcismi latentis ratio S. 14, 1. solæcismorum solutio S. 32, 1
- Solventi spectanda quæ S. 18, 3. Solutio quid S. 24, 5. solutio non est cujuslibet vitii indicatio S. 24, 5. solutio recta quid sit S. 18, 1. solutio sophisticarum captionum S. 17, 1. solutiones quædam videntur, quæ non sunt S. 17, 12
- Solum, quid significet S. 22, 7
- Somnus quid T. vi. 6, 20, 22
- Soni literis comprehendendi non omnes possunt I. 2, 2
- Sophista qui S. 1, 6. 11, 1, 5. sophistæ quæ affectent S. 1, 8. sophistæ spectanda quæ S. 1, 6. 3, 1. Sophistica quid S. 1, 6. 11, 5, 6. sophisticæ scopus alter S. 12, 1. Sophisticus [† locus] modus T. ii. 5, 1. sophisticus syllogismus quid S. 1, 4. sophisticus syllogismus et elenchus qui S. 8, 1. sophisticæ modo scire A. b. i. 2, 1. sophisticæ more ostendere A. b. i. 5, 4. sophisticæ argutiæ omnes ad ignorationem elenchi referri possunt S. 6, 1. sophisticarum rationum species quot S. i. 8. sophisticæ tractationis usus S. 16, 1. Sophismata extra dictionem posita, septem S. 4, 10. *vide et Fallaciæ.*
- Species in secundis substantiis magis est substantia, quam genus C. 5, 9. speciei an contrarium aliquid, pluribus modis dispicitur T. iv. 3, 5. speciei privatio si sit opposita, quotuplex argumentandi locus T. iv. 4, 4. species, ut *τεπερίσματα*, valere jubentur A. b. i. 22, 4
- Spiritus quid T. iv. 5, 16. vi. 8, 5
- Subjecto inhærentia C. 5, 5, 20
- Substantia demonstrari an possit A. a. i. 31, 1. substantia an capiat magis et minus C. 5, 34. substantia contrarii capax quomodo sit C. 5, 45. substantia nullane ex relatorum genere C. 7, 26. substantiæ proprietates præcipua C. 5, 38. substantiæ primæ quæ C. 5, 2. substantiæ primæ cur sic dictæ C. 5, 10. substantiæ primæ quid commune habeant C. 5, 13. substantiæ secundæ C. 5, 2. substantiis commune quid C. 5, 18, 26. substantiis non sunt contraria C. 5, 32
- Superficie proprium T. v. 3, 10. 5, 3, 8, 5
- Superiora non participant inferiora T. iv. 2, 4
- Supervacuum quid T. vi. 3, 2
- Surditatis proprium T. v. 6, 3
- Syllaba non est synonyma literis e quibus constat T. vi. 13, 7
- Syllogismus quid A. a. i. 1, 6. T. i. 1, 2. S. 1, 3. syllogismus et necessarium ut differant A. a. i. 32, 8. syllogismus et definitio non sunt ejusdem A. b. ii. 7, 6. syllogismus omnis tribus constat terminis A. b. i. 19, 1. syllogismus omnis e propositionibus paribus, et terminis imparibus A. a. i. 25, 10, 11. syllogismus prior et notior qui A. a. ii. 23, 4. syllogismus perfectus qui A. a. i. 1, 7. syllogismus perfectus ut fiat A. a. i. 4, 2. syllogismus imperfectus qui A. a. i. 1, 7. syllogismus apodicticus quorum sit A. a. i. 13, 6. syllogismus ostensivus et impossibilis quid differant A. a. i. 29, 4. syllogismus captiosus qui T. i. 1, 3. syllogismus contentiosus et sophisticus qui T. viii. 12, 2. S. 11, 1. syllogismus fallax in individuis A. b. i. 16, 10. syllogismus falsus duobus modis dicitur S. 18, 1. syllogismi species T. i. 1, 1. syllogismi materia quotuplex A. b. i. 30. syllogismi termini quot esse debeant A. a. i. 25, 1. syllogismi cujusvis propositiones A. a. i. 18. syllogismi captiosi species duæ T. i. 1, 4. Syllogismi omnino omnes quibus modis fiant A. a. i. 29, 8. syllogismi omnes eadem habere principia non possunt A. b. i. 32, 1. syllogismi concludentes plura qui A. a. ii. 1, 2. syllogismi figuræ secundæ et tertiæ quales A. b. ii. 3, 1. syllogismi e figura in figuram traduci ut possint A. a. i. 45, 1. syllogismi hypothetici, et qui ad impossibile deducunt, quo

- modo confirmentur A. a. i. 23, 8. syllogismorum divisio A. a. ii. 1, 2. syllogismorum auctio A. b. i. 12, 9. syllogismorum copia paratur quatuor instrumentis T. i. 13, 1. syllogismorum omnium figuræ A. a. ii. 23, 1. de syllogismorum conversione seu reciprocatione, in prima figura A. a. ii. 8, 1. in secunda A. a. ii. 9, 1. in tertia A. a. ii. 10, 1. syllogismorum in figuras et propositiones resolutio A. a. i. 32, 1. de syllogismorum perficiendorum ratione, ac primum de ostensivis A. a. i. 23, 1. syllogismorum conduplicatio A. a. i. 38, 1. de syllogismorum imperfectorum perfectione A. a. i. 7, 3. de syllogismorum impossibilium resolutione A. a. i. 44, 3. de syllogismis ad impossibile deducantibus, aliisque hypotheticis A. a. i. 29. de syllogismis ex utraque contingente, in prima figura A. a. i. 14, 1. de syllogismis ex utraque contingente in secunda figura A. a. i. 17, 1. de syllogismis ex utraque contingente in tertia figura A. a. i. 20, 1. de syllogismorum hypotheticorum resolutione A. a. i. 44, 1. de syllogismis indefinitis regulæ A. a. i. 46, 1. syllogistica propositio A. a. i. 1, 4. syllogisticæ rationes acutissimæ S. 33, 5. Synonyma quæ T. vi. 10, 3. synonymum quædam homonymum T. vi. 10, 4. synonymum omnibus convenire oportet T. vi. 10, 4.
- T.
- Tangentia non omnia continua T. iv. 2, 13
- Tartaro minantur tonitrua A. b. ii. 11, 8
- Temperantiæ definitio metaphorica T. vi. 2, 3. temperantia an contentus T. iv. 3, 4. temperantiæ proprium T. v. 6, 10
- Tempus an motus T. iii. 6, 13. tempus, quantitas continua C. 6, 4. tempus in rerum electione magnum habet pondus T. iii. 2, 3. tempus in dialecticis enuntiationibus præsens indicativum I. 3, 3
- Terminus quid A. a. i. 1, 5. termini syllogistici quot esse debeant A. a. i. 25, 1. termini propositionibus uno plures sunt A. a. i. 25, 10. termini tres, propositiones syllogisticas faciunt duas A. a. i. 25, 8. termini an semper nomine exponi queant A. a. i. 35, 1. termini ponendi ut sint A. a. i. 33, 1. 36, 7. termini in propositione non recte expositi sæpe fallunt A. a. i. 34, 1. de Terminorum in syllogismo qualitate ac quantitate A. a. i. 24, 1. de terminorum conversione in prima figura A. a. ii. 22, 1. terminorum unum necesse est esse categoricum A. a. i. 24, 1. terminorum non recta positio sæpe in errorem impellit A. a. i. 34, 1. 46, 16. terminorum compositorum et obliquorum expositio A. a. i. 35, 1. terminorum expositio ut sit facilior A. a. i. 39
- Terræ proprium T. v. 4, 6. 5, 10. terræ motus quid T. vi. 8, 5. terrestre et aquaticum in animalis divisione quid significant T. vi. 6, 15
- Theodorus rhetor S. 33, 15
- Thesis quid T. i. 11, 4, 6. thesis problema est T. i. 11, 6. thesis ἀδοξος quot modis sit T. viii. 9, 2
- Thrasymachus rhetor S. 33, 15
- Tibicinæ nullæ ubi, nullæ computationes A. b. i. 13, 6
- Tisias rhetor S. 33, 15
- Topica quorsum prosint T. i. 2, 1. topicorum scopus T. i. 1, 1
- Toto destructo non necesse est etiam partes destructas esse T. vi. 13, 4.
- Transpositio sæpe nota ignota efficit S. 16, 4
- Triangulus habet duas rectas A. a. i. 35, 2. triangulum duabus rectis æquales habet S. 6, 5
- Triballis patrem mactare honestum est T. ii. 11, 5, 6
- Turbati, minus sibi cavent in disputando S. 15, 1
- V.
- Vacuum, et Plenum aëris, an idem T. vii. 1, 11
- Velle et dicere non idem solent homines S. 12, 5
- Verbum quid I. 3, 1. verbum infinitum quid I. 3, 2. 10, 1. verbi casus I. 3, 3. verba, rerum notæ S. 1, 4. verborum vim qui non callent, decipiuntur in disputationibus S. 1, 5. verbis et rebus non idem semper accidit S. 1, 4. de verbis altercari S. 33, 3
- Veritatis et falsitatis capaces mentis habitus qui A. b. ii. 19, 7. verum, et esse, similiter ponuntur A. a. i. 46, 12. verum vero contrarium non est I. 14, 5. verum e falsis concludi potest T. viii. 11, 11. verum e falsis concluditur, in prima figura A. a. ii. 2, 1. in secunda A. a. ii. 3, 1. in tertia A. a. ii. 4, 1. verum dicere et mentiri an simul aliquis possit S. 25, 3. Vera et prima quæ T. i. 1, 2.

- e veris non est falsus syllogismus A. a. ii. 18, 1. e veris falsum concludi non potest; at contra, verum e falsis A. a. ii. 2, 1—4
- Vetustius quid C. 12, 1
- Videre per otium, facile S. 18, 3. videtur in quibus adjiciendum sit S. 17, 12
- Vincere plures uno non possunt T. viii. 11, 4
- Vinum Empedocli quid T. iv. 5, 17
- Vires sine prudentiâ minus optabiles T. iii. 2, 12
- Virtus et vitium sunt etiam corporis T. vii. 3, 5. virtutis proprium quod T. v. 3, 6
- Visu receptione sit, non emissione T. i. 14, 2. visu formam cujusque noscitur T. ii. 7, 5. visus proprium T. v. 6, 4
- Vita Dionysio quid T. vi. 10, 3. vitæ species plures ibid. vitarum omnium maxime expetitur honesta et beata T. vii. 1, 2
- U.
- Ulcera rotunda difficiliter sanantur A. b. i. 13, 9
- Ultimum quid A. b. i. 21, 1
- Ulysses an Ajaci præferendus T. iii. 2, 6, 7
- Unitas quid A. b. i. 2, 7. unitas principium numeri T. i. 18, 8
- Universale quid I. 7, 1. A. a. i. 1, 2. A. b. i. 4, 6. ii. 17, 5. universale, semper et ubique A. b. i. 31, 1. universale manifestum fit ex pluribus singularibus A. b. i. 31, 3. universale honoratum ibid. universalis enuntiatio quæ et quotuplex I. 7, 2. in universali primo ut erretur A. b. i. 5, 1. universalia sentiri non possunt A. b. i. 31, 1. sine universalibus concludi nihil potest T. viii. 14, 7
- Universum infinitum esse, et infectum, Melissi opinio S. 5, 9
- Unum, an species entis T. iv. 6, 3. unum et ens, an idem de omnibus significet S. 33, 3, 4. unum omnia S. 10, 2. unum numero, tribus modis dicitur T. i. 7, 4
- Voluntas quid T. vi. 8, 1, 6. voluntatis sedes T. iv. 5, 6
- Voluptas, vox ambigua T. i. 15, 6. voluptatis sedes T. iv. 5, 5. voluptatem percipere quam percepisse malunt T. vi. 8, 3. voluptates ut dividerit Prodicus T. ii. 6, 6
- Vox animi affectuum index I. 1, 2. vox a voce ut differat T. i. 15, 22. vox alba et nigra quæ T. i. 15, 4, 7. vocis signa, literæ I. 1, 2
- Utile quid T. vi. 9, 3. vii. 3, 8. utile boni speciem habet T. iv. 4, 1
- X.
- Xenocrates prudentiam ut definierit T. vi. 3, 6. beatam vitam ut definierit T. vii. 1, 2. Xenocrati *δαίμων* et *εὐδαίμων* quid T. ii. 6, 2
- Z.
- Zenonis ratio A. a. ii. 17, 3. Zenonis opinio, non esse motum T. viii. 8, 2. S. 24, 5. Zenonis sententia de uno et ente S. 33, 4. Zenoni uuum omnia S. 10, 2.